

Janerwarete 'Ga Je'eg

Kayabí New Testament

Contents

Mateu	1
Maku	77
Luka	121
Juã	206
Atos	255
Romanũ	332
1 Korĩtu	362
2 Korĩtu	391
Garasi	410
Efesu	422
Firiposi	434
Korosi	441
1 Tesarũn	449
2 Tesarũn	456
1 Timoteo	460
2 Timoteo	469
Tito	475
Firemõ	480
Epyreu	482
Tiago	508
1 Pedro	517
2 Pedro	527
1 Juã	533
2 Juã	540
3 Juã	541
Judas	542
Apocalipse	545

Janeruwarete 'Ga Je'eg New Testament in Kayabí (BR:kyz:Kayabí)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

Language: Kayabí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kayabí

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

ISBN 978-1-5313-0371-6

PDF generated on 21 Sep 2016 from source files dated 21 Sep 2016

4079b71d-584e-51a5-ad2a-7eb18ed8c7d4

This print-on-demand edition of Scripture is designed, produced, and provided at cost by the Digital Bible Society. This is made possible through partnerships with the Bible League of Canada, Open Doors International and other missions and translation agencies. We are deeply grateful for the sacrifices made in translating this edition of Scripture and the generosity of others in making this Bible available to you.

To order additional copies of this Bible or hundreds of translations like it or to learn more about our ministries and the mission of Scripture distribution in every language, we invite you to visit www.DBS.org (USA), www.BibleLeague.ca (Canada), and www.OpenDoors.org (Europe). May God bless your work in sharing and teaching these Scriptures, until, as it is written, the earth is *“filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea.”* (Habakkuk 2:14)

Mateu

Mateu 'ga Jejuí 'ga remimu'efera mū. Levi 'ga rer irūa. Jejuí 'ga kwaawe'emaue 'ga ka'aranūū pyyka 'wyríararete 'ga upe. A'ere 'ga Jejuí 'ga omo'wyr ire 'ga oporowyky rejari awau watau Jejuí 'ga rupi. Ywag ipe Jejuí 'ga jewyr ire Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Mateu 'ga upe. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa inuga Jejuí 'ga ree.

Jejuí 'ga pytunet
(Luka 3.23-38)

¹Agamū Jejuí Kristu 'ga pytunera 'gā. Abraão 'ga juapyrera 'ga Davia. Davi 'ga juapyrera 'ga Jejuí Kristua.

²Abraão 'ga Isaki 'ga ruwa.

Isaki 'ga Jako 'ga ruwa.

Jako 'ga Juda 'ga ruwa, 'ga rewirera 'gā netee.

³Juda 'ga Peres 'ga ruwa, Sera 'ga retee. 'Gā y ēē rera Tamar.

Peres 'ga Esrom 'ga ruwa.

Esrom 'ga Arão 'ga ruwa.

⁴Arão 'ga Aminatape 'ga ruwa.

Aminatape 'ga Nasom 'ga ruwa.

Nasom 'ga Saumō 'ga ruwa.

⁵Saumō 'ga Poasi 'ga ruwa. Poasi 'ga y ēē Raape ēē.

Poasi 'ga Opete 'ga ruwa. Opete 'ga y ēē Rute.

Opete 'ga Jese 'ga ruwa.

⁶Jese 'ga Davi 'ga ruwa. Davi 'ga 'ūina 'wyríaramū judeu 'gā nupe rakue.

Davi 'ga Uri 'ga remirekofera ēē rerekou. 'Gā na'yra 'ga Sarumāu 'ga.

⁷Sarumāu 'ga Ropoāu 'ga ruwa.

Ropoāu 'ga Apiasi 'ga ruwa.

Apiasi 'ga Asa 'ga ruwa.

⁸Asa 'ga Josafa 'ga ruwa.

Josafa 'ga Jorāu 'ga ruwa.

Jorāu 'ga Usiasi 'ga ruwa.

⁹Usiasi 'ga Jotāu 'ga ruwa.

Jotāu 'ga Akasi 'ga ruwa.

Akasi 'ga Esekiasi 'ga ruwa.

¹⁰Esekiasi 'ga Manase 'ga ruwa.

Manase 'ga Amom 'ga ruwa.

Amom 'ga Josiasi 'ga ruwa.

¹¹Josiasi 'ga Jekoni 'ga ruwa, 'ga rewirera 'gā nuwa nanē nū.

Jekoni 'ga rekoramū Israeu juapyrera 'gā nee iporomutare'ema 'gā 'ua ojemorypa 'gā nee, 'gā pyyka, 'gā faa, 'gā nerawau Papironi ywy pe.

¹²Papironi ywy pe weroo re Jekoni 'ga wa'yramū.

Jekoni 'ga Saratieu 'ga ruwa 'ga.

Saratieu 'ga Soropapeu 'ga ruwa.

¹³Soropapeu 'ga Apiute 'ga ruwa.

Apiute 'ga Eriakī 'ga ruwa.

Eriakī 'ga Aso 'ga ruwa.

¹⁴Aso 'ga Satoki 'ga ruwa.

Satoki 'ga Akī 'ga ruwa.

Akī 'ga Eriute 'ga ruwa.

¹⁵Eriute 'ga Eriesa 'ga ruwa.

Eriesa 'ga Matā 'ga ruwa.

Matā 'ga Jako 'ga ruwa.

¹⁶ Jako 'ga Jose 'ga ruwa.

Jose 'ga Mari ēē mena. Mari ēē ra'yra 'ga Jeju 'ga. Ēē wi futat 'ga 'ari rakue. Jeju Kristu 'ga Janeruwarete 'ga remimurera te.

¹⁷ Abraão 'ga remymīnū juapyret awau ojemomytuna katosi rakue. Awau owaēma Davi 'ga upe rakue. A'eramū Davi 'ga remymīnū juapyrera nānēwējēmī ojemomytuna katosi rakue. Awau owaēma Papironi wyy pe 'gā neroowa upe. Papironi wyy pe weroo re 'gā nānēwējēmī 'gā nemyminū juapyrera ojemomytuna katosi rakue. Awau owaēma Kristu 'ga 'aawa upe.

*Jeju Kristu 'ga 'aawet
(Luka 2.1-7)*

¹⁸ Nan Janeruwarete 'ga Jeju Kristu 'ga muri wyy pe rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jeju 'ga mua Mari ēē upe rakue, ēē ra'yramū rakue. Mari ēē merama 'ga Jose 'ga. A'ere Jose 'ga ēē rerekoe'emaue Janeruwarete 'ga 'Agesagea kunumī muri ēē upe rakue.

¹⁹ “Mari ēē ta'yt” 'e kwaapawe Jose 'ga 'jau ojeupe: “Najera'yra rūi futat. Nakoi we je ēē ree”, 'jau 'ga ojeupe. “Narekokatui je ēē 'awamū. Maran ajee je ēē rerekoi 'awamū 'ū? Namome'ua'lweri je ēē 'gā nupe. ‘Ta'yr ēē’ 'e kwaawe'emaue pa je ēē retygi kwy”, 'jau 'ga ojeupe. Jose 'ga esage ma'ea. A'jeteetewi tee 'ga mama'e apoi rakue. A'eramū 'ga a'eramū oporerekowere'emamū ēē ree. A'ere 'ga nafutari ēē mojenosīa nanē nū. ²⁰ Wemiaporan are 'ga wea'aramū oser enune. 'Ga ser ire Janeruwarete 'ga pyriwara 'ga amū 'ua ojesaukaa 'ga upe, 'ga fayupaw ipe. A'eramū 'ga oje'ega Jose 'ga upe, judeu 'gā 'wyriat ymanera 'ga juapyrera 'ga upe, Davi 'ga juapyrera 'ga upe:

—Ku'jywa 'ga 'Agesagea te kunumī amut Mari ēē upe. A'eramū ene epy'a'wyre'emamū ēē ree. “Narekoi je ēē”, ere awi. ²¹ Kūima'ea futat ēē ra'yra 'ga. 'Ga 'aramū ene 'ga re'roka. 'Ga futat 'ut opytuna 'gā tywera moiawamū 'gā nui. A'eramū ene Jeju nuga 'ga ree— 'jau ywagipewara 'ga Jose 'ga fayupaw ipe 'ga upe.

(Grego 'gā je'eg imū aekatu'okat 'ea futat poromū Jeju 'ea.)

²²⁻²³ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega mome'ui Isai 'ga upe rakue. “Anure nipo kūjāmuku ēē mū ra'yramū. Kunumī 'ga 'ar ire nipo 'ga 'jau Emanueu 'jau 'ga upe”, 'jau 'ga Isai 'ga upe rakue. (Epyreu 'gā je'eg imū Emanueu 'ea Janeruwarete 'ga ako jane pyri 'ea futat.) U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga Jeju 'ga muri kūjāmuku ēē mū upe.

²⁴ Opag ire Jose 'ga awau Mari ēē 'wyr ipe, ēē rerua oje'wyr ipe, ywagipewara 'ga 'eawer imū etee futat rakue. ²⁵ A'ere 'ga ēē ra'yra 'ga 'are'emaue nokoi futari ēē ree. Ēē ra'yra 'ga 'ar ire Jose 'ga 'ga re'rogi. Jejuja 'ga inuga 'ga ree, ywagipewara 'ga 'eawer imū etee futat.

2

Kwara poawa katy awi 'ut ma'e 'gā

¹ Perēi me Jeju 'ga u'aa rakue. Judeja wyy pype Perēi 'jawa amunawa 'upa. Israeu juapyrera 'gā nupe 'wyriaramū Erote 'ga renamū Jeju 'ga u'aa rakue. Jeju 'ga 'ar ire kūima'e 'gā amū 'ua Jerusareg ipe, Erote 'ga rekwaw ipe. Muku awi 'gā nuri. Kwara poawa katy awi 'gā nuri. Jaytata mojoyrūara 'gā. ² 'Gā poromū 'ut muku awi. A'eramū 'gā oporonupa ee judeu 'gā nupe:

—Ma'ape te pē'wyriarareterama 'ga 'ari 'awamueuu rai'i? Oroje'wyr ipe ore rekoramū jaytata yau renyfugamū ojesaukaa oree ai'i. Esakawe ore 'jau arajaupe ai'i: “Judeu 'gā 'wyriarareterama 'ga u'at ra'e”, 'jau ore arajaupe ai'i. A'eramū ore arajua koromū 'ga muorypa arakou— 'jau 'gā Jerusareg ipewara 'gā nupe.

³ A'eramū Erote 'ga opy'a'wyrāmū ee. “Ma'ape te judeu 'gā 'wyriarareterama 'ga 'ari rai'i” 'e renupawe 'ga opy'a'wyrāmū ee. “Tŷŷ. Je futat nā'ā a'yi 'wyriaramū judeu 'gā nupe re'ā”, 'jau 'ga ojeupe. “Awŷja upe sipo 'gā 'i poromū 'wei?” 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga opy'a'wyrāmū akou ee. Jerusareg ipewara 'gā juejue futat nanē opy'a'wyrāmū aipo are nū. ⁴ A'eramū Erote 'ga mainana 'wyriara 'gā murukaa ojepyri Moisesi 'ga je'eger are moromu'jara 'gā neewe.

—Ma'ape te Janeruwarete 'ga remimurama 'ga 'ari e'i te 'gã nakue— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵—“Perëi me nipo 'ga 'ari”, e'i 'gã nakue. “Judeja wyy pype 'up ma'e pype nipo 'ga 'ari”, e'i 'gã nakue— 'jau mainana 'gã Erote 'ga upe.

⁶—Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are oje'ega mome'wara 'ga upe rakue:

“Perëi mewaramū pëë pejejenosöue'em pejeje'wyr awi.

Siköi'i agawewi pë'wyr. A'etea nipo pë'wyr ipe futat pë'wyrarareterama 'ga u'at anure. Poromū futat nipo 'ga 'ua ajemogou 'wyrarareteramū jeremiayuwamū pë nupe, Israeu juapyreramū pë nupe”,

'jau 'ga ikwasiarukaa Mikeiasi 'ga upe rakue— 'jau mainana 'wyrara 'gã imome'wau Erote 'ga upe.

⁷A'eramū Erote 'ga muku awi 'ut ma'efera 'gã nenüina.

—Pe'je pejejua. 'Gã nemianuwa tywi saporogyta jarejetee 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramū 'gã awau oporogytau 'ga upe.

A'eramū 'ga 'jau 'gã nupe:

—Maranime te peesak jaytata yaua rai'i? Ma'e 'ara rupi te peesak rai'i?— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramū 'gã jaytata yau resakawera mome'wau esage 'ga upe. ⁸A'eramū Erote 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejewau Perëi me. “Perëi me futat ore'wyrarareterama 'ga 'ari”, e'i mainana 'wyrara 'gã jee— 'jau 'ga jaytata yau resakarera 'gã nupe. —A'eramū pëë pejewau 'ga rekaa. 'Ga resag ire tepejot 'ga rekwawa mome'wau jee 'jau. A'eramū je nanë tewau 'ga muorypa— 'jau Erote 'ga 'gã nupe.

A'ere o'meramū te Erote 'ga 'i 'gã nupe. “‘Ga rekwawa tejeupe 'gã imome'u re too 'ga jukau 'jau kwy”, e'i te 'ga ojeupe.

⁹⁻¹⁰Ojeupe 'ga imome'u re 'gã awau nū. 'Gã waw ipe jaytata yau ojesaukaru'japa 'gã nupe nū.

—Kuu. Kweramū janeremiesagera reko'i ra'e kúi— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramū 'gã aku'iramū jaytata yau are.

Jaytata weny rerawau 'gã nenune. A'eramū 'gã jaytata reny rewiri etee futat akou. Awau jaytata opytawu Jejuu 'ga rekwawa 'oga 'arimū. ¹¹A'eramū 'gã awau osou 'ga 'wyr ipe. Kunum'i 'ga 'gã esaka 'ga y eë retee, Mari eë retee. A'eramū 'gã wapyka wenupy'au Jejuu 'ga rowase 'ga muorypa. A'eramū 'gã wemirerurera okaraemã renü'jau imua wepyrū awi imonou 'ga upe. Ouru, Janeruwarete 'ga upe iapypyra jany kasig, mira 'jawa jany kasig, Mimerã 'gã imonou Jejuu 'ga upe. 'Ga upe 'gã nemirerurera epy ete mama'ea.

¹²Ypytunimū Janeruwarete 'ga oje'ega jaytata mojoyrãra 'ga amū upe 'ga fayupaw ipe:

—Pejewyt kasi pejewau Erote 'ga pyu ne— 'jau 'ga 'ga upe, 'ga fayupaw ipe.

Opag ire ofayup ma'efera 'ga imome'wau opytuna 'gã nupe. A'eramū 'gã awawe'em Erote 'ga pyu. Amutee pe rupi etee 'gã awau ojewya oje'wyr ipe nū.

Oka'jama 'gã awau Egitu wyy pe

¹³Gã o re ywagipewara 'ga amū ojesaukaa Jose 'ga upe. 'Ga fayupaw ipe 'ga ojesaukaa oje'ega 'ga upe:

—Erote 'ga ifuwet Jejuu 'ga ree. Anurenure'i nipo 'ga wemiyauwa 'gã murukari Jejuu 'ga rekaa, 'ga jukaawamū. A'eramū ene 'awauwe futat 'ga rerawau 'ga y eë retee eroka'jama 'ga wi. Egitu wyy pe pekwap. Peu futat pejepytawu. “Pe'je pejewewa Judeja wyy pe”, pejejeupe je'e'emamū pëë pejekou Egitu wyy pe etee futat— 'jau ywagipewara 'ga Jose 'ga upe, 'ga fayupaw ipe.

¹⁴A'erauwe Jose 'ga ojypa, okaraemã mogatyrümū. Ypytunimūwe futat 'ga Jejuu 'ga rerawau 'ga y eë reewe 'gã neroka'jama erawau Egitu wyy pe. ¹⁵Erote 'ga manü'emamū 'gã akou Egitu wyy pe etee futat. Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Oseja 'ga upe rakue: “Egitu wyy awi je teja'yra 'ga muri”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga u'eawer imū etee futat 'gã monoukaa Egitu wyy pe.

Kunumiakyra apisiawet

¹⁶ Erote 'ga jaytata mojoypyrūara 'gā napesaka 'ūina numiamū. A'ere 'gā nooi 'ga pyu. “Tÿÿ. Nuri futari te 'gā imome'wau jee 'wei. Je morytee pa 'gā nai'i”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga amara'neramū 'ūina 'gā nee. A'eramū 'ga wea'aramū jaytata mojoypyrūara 'gā je'eger are jaytata yau resakawer are. A'eramū 'gā 'jau: “Nomagwawi we kunumī 'ga mukūi kwara”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Pe'je pejewau kunumī't'i apisaupap. Perēi mewara 'gā na'yra 'gā, ipyriu'i ajemogy ma'e 'gā na'yra 'gā. Mīmēra ki peapisi. Mukūi kwara magwapare'ema 'gā juejue ki peapisi — 'jau Erote 'ga wemiayuwa 'gā nupe.

¹⁷⁻¹⁸ Ymā te Jeremi 'ga ka'arana kwasiari ee rakue.

“Rama 'jaw ipewara 'gā wapiṛū wa'yra 'gā.

Opapap 'gā na'yra 'gā nui.

Rakue ēē taetu wa'y'ri are u'arasigeteteramū.

Ni'arasīmawa'uweri te ēē wa'yra 'gā nee”,

'jau Jeremi 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'jea futat 'ga remikwasiarera. 'Ga remikwasiarer imū etee futat Erote 'ga kunumī't'i apisaupawukaa wemiayuwa 'gā nupe.

Egitu ywy awi 'gā 'ua nū

¹⁹ Anure, Erote 'ga manū re, Janeruwarete 'ga ojeypyriwara 'ga amū resaukaa Jose 'ga upe, 'ga fayupaw ipe.

²⁰ —Jejui 'ga ree ifuwet ma'e 'ga amanū 'awamū. A'eramū ene 'ga rerawau erojewya 'ga y ēē retee pejewywa Israeu juapyreramū pejeywy pe— 'jau ywagipewara 'ga Jose 'ga upe 'ga fayupaw ipe.

²¹ A'erauwe Jose 'ga ojypa, okaraemā mogatyrūmū. A'eramū 'ga Jejui 'ga rerawau 'ga y ēē reewe, 'gā nerojewya oywy pe nū. ²² Oywy upe owaēmawe Jose 'ga 'wyriara 'ga rera renupa. “Erote 'ga ra'yra 'ga, Akirau 'ga 'ūi 'wyriaramū Judeja ywy pewara 'gā nupe”, 'jau 'ga amū Jose 'ga upe. A'eramū 'ga okyjau 'ga pyri oo awi. A'eramū ywagipewara 'ga ojesaukaa 'ga upe nū, 'ga fayupaw ipe nū. “Garireja ywy pe pekwap”, 'jau 'ga 'ga upe, 'ga fayupaw ipe. A'eramū Jose 'ga 'gā nerawau Garireja ywy pe. ²³ Nasare 'jawa amunawa 'upa Garireja ywy pype. A'eramū Jose 'ga 'gā nerawau 'gā neropytau Nasare pe. Ymā te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā 'i rakue: “Anure nipo 'gā 'i 'ga remimono 'ga upe, Nasare pe waranup ma'efera 'ga, 'jau nipo 'gā 'ga upe”, 'jau Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nakue. A'eramū Jose 'ga Jejui 'ga muaranupa Nasare pe futat, 'gā 'eawer imū etee futat.

3

Juā Batista 'ga remimome'ufet

(Maku 1.1-8; Luka 3.1-18; Juā 1.19-28)

¹ Anure, Jejui 'ga aranuw ire, Juā Batista 'ga awau amunawe'em ipe oje'ega ojeypyri oo ma'e 'gā nupe. Judeja ywy pype 'ga rekoī oje'ega 'gā nupe:

² —Peru'arasig tee awi pejetywera. Pepoit tāmējē pejetywer awi— 'jau 'ga 'gā nupe. — Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga wemimura 'ga resaukari janee. 'Ga remimurera 'ga 'ā Janejararetea. A'eramū ki pēē pejepoia pejetywer awi 'ga rur enune— 'jau 'ga 'gā nupe.

³ Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe, Juā 'ga rekwawam are rakue:

“Amunawe'em ipe nipo 'ga amū awau akou wafukaita 'ga nupe:

Pe'je Jarejararete 'ga rape katu'oka imonou 'ga renune.

Pepyo esage etee futar iki imonou jarejeupe 'ga ruawamū, 'jau nipo 'ga akou wafukaita amunawe'em ipe”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue. “Jarejararete 'ga rapea pekatu'ok imonou 'ga renunewe”, 'jau 'ga 'gā nupe. Aipo 'ga “pejetywer awi pepoit”, e'i te 'ga 'ua janee.

⁴ Juā 'ga kameru rawa apopyrera rerekou waityamū imunepa. Wyra pirera 'ga erekou aku'afaawamū. 'Ga raitya ymāwarera 'ga raity 'jawerimū etee futat, Eliasi 'ga raity 'jawerimū etee futat. 'Ga remi'ua tukut, eit. Mīmēra etee 'ga remi'ua rakue. ⁵ A'eramū

'gā 'ua Jerusareg awi 'ga je'ega renupa ajatykau. Judeja wyy awi, Jotāuy ka'a awi. Mīmer awi 'gā 'ua ajatykau 'ga je'ega renupa. ⁶Otywer awi 'gā poir ire Juā 'ga 'gā pymiāu 'y pe. Jotāuy pe 'ga 'gā pymiāu. ⁷"Awamū je mama'e esage etee iapoi, Jarejuwarete 'ga je'eg imū", 'jau 'gā ojepymīaukaa 'y pe 'ga upe.

⁷A'eramū fariseu 'gā satuseu 'gā netee 'ua kwaiwete ojepymīaukaa Juā 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā nesakawe 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēe pejejua pejejepymīaukaa ekoete jee ki 'ei, pejetywer awi opoit ma'e 'jawe 'ū? Pejetywer awi ra'ne pepoit kūi. A'eramū te je pē pymi kūi— 'ga 'i etee 'gā nupe ojee 'gā jatykaramū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe: —Janeruwarete 'ga imara'ne pē nee. Pētywer are 'ga mara'neramū pē nee. A'eramū nipo 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. "Ene'me awi", pe'je awi etee jee. A'jea futat nipo 'ga pē nereko tyweretei. "Nore rereko tywera'uweri 'ga", pe'je awi. A'jea futat 'ga pē nereko tyweretei— 'jau Juā 'ga 'gā nupe.

⁸—Pe'je pejewau mama'e esage mū apou pejetywer awi pejepoira resaukaawamū kūi — 'jau 'ga oje'ega moywyrafena 'gā nupe. ⁹—"O'meramū 'ga 'i", pe'je kasi jee ne. "Je 'ā Abraão 'ga juapyrera te. A'eramū 'ga a'eramū je rereko tywere'ema", pe'je kasi ne. Janeruwarete 'ga ifutar ire amunipo 'ā 'ga ita mu'jagi Abraão 'ga juapyreramū— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁰—Sā'ā ae 'ywa i'a a'wyre'ema iypy mosoga. A'eramū 'ā ae erawau imonou imomoa tata pe. Nan tee futat 'ga pē nereko pejetywer awi pepoire'emamū— 'jau 'ga fariseu 'gā nupe satuseu 'gā netee.

¹¹A'eramū 'ga 'jau najuejue etee 'gā nupe:

—Je 'ā a'jea futat apymī pēe 'y pe tekou pejetywer awi pē poira resaukaawamū. A'ere je rewiri 'ut ma'e 'ga te Jarejuwarete 'ga 'Agesage muri pē nupe. Je rewiri 'ut ma'e 'ga te kūima'eeteetea te. Je naani. Je akotee'i ma'ea te. Apoat te je 'ga tekou— 'jau 'ga 'gā nupe. —Werowiaara 'gā nupe 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage muri. Werowiare'ema 'gā te nipo aje 'ga wereko tywerete anure— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. ¹²—Sā'ā ae juowuuran ape 'oga. A'eramū 'ā ae a'y'i esage mū'jāu jui. A'eramū 'ā ae iapefera monou tata pe. Nan tee futat nipo 'ga werowiare'ema 'gā monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa tata nowewi futari. Nitywi futari imowepara 'ga amū— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

'Y pe Jejui 'ga pymiawet

(Maku 1.9-11; Luka 3.21-22; Juā 1.31-34)

¹³Jotāuy pe Juā Batista 'ga rekoramū, Jejui 'ga 'ua owaēma 'ga upe rakue. Garireja wyy awi 'ga 'ua owaēma ojepymīaukaa 'y pe Juā 'ga upe.

¹⁴A'ere Juā 'ga 'i:

—Naani nū'ū. Naje rūi ene pymiara. Ene te 'ā kūima'eeteetea. Je 'ā naani. Je 'ā akotee'i ma'ea te. A'eramū je te amunipo 'ā tejepymīaukaa enee— 'jau Juā 'ga Jejui 'ga upe.

¹⁵A'ere Jejui 'ga 'i 'ga upe:

—A'jea futat ere poromū jee. A'ere Janeruwarete 'ga ene je pymi futari. A'eramū jane iapou 'ga remifutar imū etee futat— 'jau Jejui 'ga Juā 'ga upe.

—Nai'i— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga 'ga pymiāu 'y pe.

¹⁶Opymī re Jejui 'ga 'ua awua 'y awi. 'Y awi 'ga wyrauwe ywaga owoka 'ga upe. A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage rura resaka. Pykau 'jawe 'ua ywag awi wapyka 'ga ree.

¹⁷U'agesage jyw ire Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywag awi:

—Koromū futat jera'yrarete 'ga. Jeremifutararetea 'ga. 'A etee futat je muorypararetea ojee— 'jau 'ga oje'ega mua ywag awi 'gā nupe, Jejui 'ga 'ga imome'wau 'gā nupe.

4

Amunawe'em ipe Jejui 'ga rerawaawet

(Maku 1.12-13; Luka 4.1-13)

¹'Y pe 'ga jepymī re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejui 'ga rerawau erekou amunawe'em ipe, mama'eukwaawa 'wyriara 'ga resakaawamū. ²Peu akou Jejui 'ga ojem'i'ware'ema akou. Kwarēta 'ara 'ga imagwapa akou ojem'i'ware'ema. A'eramū 'ga opy'arayparamū akou.

³A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara 'ua 'ga resaka. "Taesak 'ga poira 'uwa 'ga rerowiara

awi 'jau kwy", 'jau akou ojeupe etee futat. "Teje'ega taenuwukat esaka 'ga upe 'jau kwy", 'jau 'üina ojeupe etee futat. A'eramü 'jau Jejui 'ga upe:

— "Ku'jywa 'ga ra'yra je", ere 'ä. A'eramü ene ita mu'jaga ejemi'uramamü — 'jau mama'eukwaawa 'wyriara 'ua Jejui 'ga upe.

⁴Aipo ojeupe 'eramü Jejui 'ga 'jau jupe:

— Naani. Naene rüi je arowiat tekou. Tejuwarete 'ga etee te je arowiat tekou. Jeruwarete 'ga e'i oree: "Nawemi'uram are tee rüi ae rekoi", 'jau oree jepi — 'jau etee 'ga jupe. — "Jeje'ega renupara 'gä etee te ajemogy a'jea futat", e'i 'ga ikwasiarukaa inuga oree rakue. A'eramü je 'ga je'ega renupa tekou — 'jau Jejui 'ga mama'eukwaawa 'wyriara upe.

⁵A'ere mama'eukwaawa 'wyriara Jejui 'ga rerawau Jerusareg ipe. Jerusarega pype Janeruwarete 'ga mogytaawa 'üina. A'eramü 'gä 'jau, Janeruwarete 'ga 'wyrarete, 'jau 'gä Jerusarega upe. Peu futat 'ga rerawau. Janeruwarete 'ga mogytaawa apyte'rarimü 'ga rerawau erojeupia. Ywatewate 'ga mogytaawa. ⁶A'eramü mama'eukwaawa 'wyriara 'jau 'ga upe nü:

— Ku'jywa 'ga ra'yra 'ä ene. A'eramü ene ewau epoa 'aw awi. Nerepena'uweri ewau. Jaruete ereo e'aa. Ymä ako Ku'jywa 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amü upe wa'yramü ene ree ikue.

"Tejepyriwara 'gä je omono enee.

A'eramü 'gä ojejukau ene ree.

A'eramü ene ejemokanäje'ema ewau e'aa.

Epya miamü ene imokanäje'ema ita are",

'jau ako Ku'jywa 'ga ka'arana kwasiarukaa wa'yra 'ga ree ikue — 'jau mama'eukwaawa 'wyriara Jejui 'ga upe. "Omorytee pa je 'ga kwy", 'jau ojeupe numiamü.

⁷A'ere Jejui 'ga 'i etee jupe:

— A'jea futat aipo 'ea numiamü. A'ere je narowiari futari eneje'ega. Jeruwarete 'ga ka'arana okwasiarukat ajepeja 'ga upe nanë nü: "A'jea futat sipo ajee 'ga jejukai je ree, pe'je kasi jee ne, je rerowiare'ema ne", e'i 'ga ikwasiarukaa ajepeja 'ga upe rakue — 'jau 'ga jupe. — A'eramü je eneje'ega mojerowiare'ema — 'jau etee Jejui 'ga mama'eukwaawa 'wyriara upe.

⁸A'eramü mama'eukwaawa 'wyriara Jejui 'ga rerawau 'ga rorojeupia ywytyr apyte'rarimü nü. Peu 'ga rerowa'em ire mama'eukwaawa 'wyriara ywy resaukaa 'ga upe. Mama'ea ipype ajemogy ma'e reewe futat esaukapap 'ga upe. Kamësiete futat mama'e resaukaa ywy pypewara resaukapap 'ga upe.

⁹—Ikaturam te 'ä eneremiesaga. Je rowase eapyk ejenupy'äu je muorypa. A'eramü je eneremiesagera monoupap enee — 'jau Jejui 'ga upe.

¹⁰A'eramü Jejui 'ga 'jau jupe:

— Ere ejepe'au je wi, ki mama'eukwaawaiwet. Ymä 'ä Jeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are 'ga amü upe rakue. "Je te 'ä Pëjararetea. Je te 'ä Pënuwaretea. A'eramü ki pëë jeje'ega tee enupa pejemogyau. Je tee ki je muoryp pejepe pejemogyau", 'jau 'ga 'ä ikwasiarukaa 'ga amü upe rakue — 'jau etee Jejui 'ga jupe.

¹¹Amojerowiare'ema uwe mama'eukwaawa 'wyriara ojepe'au awau Jejui 'ga wi. 'Ga wi iorauwe ywagipewara 'gä amü 'ua ojejukau 'ga ree.

Jejui 'ga porowyky ppyruga

(Maku 1.14-15; Luka 4.14-15)

¹²Aipo re Jejui 'ga Juä Batista 'ga rera renupa. "Juä Batista 'ga 'gä opyik imonou imunepa im'ina moromunepawa pype" e renupa. A'eramü Jejui 'ga awau ojewya Garireja ywy pe nü. ¹³A'ere 'ga nopytai oje'wyr ymaner ipe, Nasare pe. Kafanaü 'jaw ipe etee 'ga awau opytaw. Kafanaü 'jawa 'upa ypiauu pyri, Garireja 'jawa pyri. Ymä te Sepurö 'ga juapyrera 'gä 'upa Garireja ywy pype Nafitari 'ga juapyrera 'gä netee 'gä 'upa rakue. ¹⁴⁻¹⁶Ymä te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga, Isai 'ga ka'arana kwasiari ee rakue, peuwara 'gä mome'wau rakue. Sepurö 'ga juapyrera 'gä nekwaw ipewat, Nafitari 'ga juapyrera 'gä nekwaw ipewat, Jotäuy pyriwat, 'yë'ë pyriwat, Garireja ywy pewat. Mïmera 'gä 'ga imome'wau rakue. Garireja ywy pe judeue'ema 'gä nekoji judeu 'gä pyri rakue:

“Anure nipo ypytunimū ajemogy ma'e 'jawewara 'gā mama'e reny 'jawewara resagi.
'Awamū 'gā nokwaawi Janeruwarete 'ga.

A'ere nipo 'gā anure 'ga kwaawi”,

'Jau Isai 'ga ikwasiaa rakue. Isai 'ga 'eawer imū etee futat Jeju 'ga oi peu, Garireja ywy pe Jarejuwarete 'ga mome'wau 'gā nupe.

¹⁷ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pejetywer are ki pēnea'at peje'arasigamū pejejemogyau. A'eramū futat pejeipoa pejetywer awi. Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga wemimureramū je mī 'wyriaramū pē nupe. Pejetywer awi pepoir ire 'ga pē mogyi wemiayuwamū— 'Jau Jeju 'ga 'gā nupe.

Jeju 'ga remimu'e ypy 'gā

(Maku 1.16-20; Luka 5.1-11)

¹⁸ A'ere Jeju 'ga awau watau Garireja ypiauu reme'y'warimū. Aipo pe awau 'ga ipira rewara 'gā nesaka. Simão 'ga, Andre 'ga. Mīmera 'gā 'ga esaka. Simão 'ga rer irūia Pedroa. Andre 'ga Simão Pedro 'ga rewirera. Jeju 'ga wesagamū 'gā taityuu monou etyka 'y pe.

¹⁹ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejejua je rupi. Simu'e pēē 'jau. Naipira rewara rūi pēē 'awamū. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara te pēē 'awamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁰ A'erauwe 'gā taityuu rejaa awau 'ga rupi. ²¹ Awau ipe Jeju 'ga Tiago 'ga resaka 'ga rewirera 'ga retee, Juā 'ga retee. Sepeteu 'ga ra'yra poromū. Yaruu pype 'gā 'upa 'uwa 'ga pyri, taityuu momyka. A'eramū Jeju 'ga 'gā mo'wya:

—Pe'je pejejua je rupi— 'jau 'ga Tiago 'ga upe, Juā 'ga retee.

²² A'erauwe 'gā ū'jāu yaruu awi, 'uwa 'ga rejaa awau Jeju 'ga rupi.

Kwaiwete Jeju 'ga 'gā katu'oka

(Luka 6.17-19)

²³ Garireja ywy pyterimū Jeju 'ga awau akou peuwara 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

—Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui. A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

'Gā jatykaaw ipe 'ga 'gā mu'jau 'ga ree. Ojero'wu ma'e 'gā 'ga ikatu'oka. ²⁴ “Jeju 'ga ojero'wu ma'e 'gā okatu'ok” 'ea awau uāina Siria ywy pypiaruga. A'eramū kwe pewara 'gā we futat ikwaapa. A'eramū kwe pewara 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua 'ga upe. Ojero'wu ma'e, iypip ma'e, ika'na ma'e, iteu ma'e, mama'eukwaawa rerekwat. Mīmera 'gā 'gā erua Jeju 'ga upe. A'eramū Jeju 'ga 'gā katu'okapap. ²⁵ A'eramū kwaiwete 'gā awau Jeju 'ga rewiri. Tekapuru ywy awi, Garireja ywy awi, Jerusareg awi, Judeja ywy awi, Jotāu ry owajara katywar awi. Mīmer awi 'gā 'ua ajatykau Jeju 'ga ree, 'ga je'ega renupa. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oga resaka nanē 'gā 'ua ajatykau 'ga ree nū.

5

¹ Kwaiwete 'gā nesakawe Jeju 'ga ojeupia'i awau wytyra rupi. A'eramū 'ga wapyka. 'Ga apygauwe 'ga ree ijemu'ewet ma'e 'gā 'ua wapyka 'ga pyri. ² A'erauwe Jeju 'ga oje'ega 'gā nupe, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga remifutar are.

Iku'i ma'e

(Luka 6.20-23)

³ —Jarejuwarete 'ga upe “Jetywerete je tekou. Ejejuka je ree” 'jara 'gā aku'iramū ajemogyau.

A'e 'gā Janeruwarete 'ga imogyau wemiayuwamū.

A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau.

⁴ Ojoo'o ma'e 'gā aku'iramū ajemogyau.

Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gā mojemogyppyka'i 'gā mogyau 'gā 'arasig awi.

A'eramū nipo 'gā aku'iramū ajemogyau.

⁵ Ajuee ipota'wa ma'e 'gā aku'iramū ajemogyau.

'Gā nupe Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi u'eawer imū etee futat.

A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau.

⁶ A'jea futat Janeruwarete 'ga remifutar imū etee mama'e are iparuapowet ma'e 'gā aku'iramū ajemogyau.

A'e 'gā a'jea futat Janeruwarete 'ga opoat mama'e apoukaa wemifutar imū.

A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau.

⁷ Ajuee ajemuaēm ma'e 'gā a'jea futat iku'i ajemogyau.

'Gā nee nipo Janeruwarete 'ga jemuaēmi.

A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau.

⁸ A'jea futat mama'e esage are etee ea'at ma'e 'gā iku'i futat ajemogyau.

“Tamuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau”, 'jau nipo 'gā ojeupe.

A'eramū nipo anure aipo 'gā awau Jarejuwarete 'ga pyri.

A'eramū 'gā a'e are aku'iramū ajemogyau.

⁹ Ajaupe ojomota'waara 'gā aku'iramū ajemogyau.

Anure nipo Janeruwarete 'ga 'i 'gā nupe: “‘Agamū jera'yra 'gā”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau.

¹⁰ Jarejuwarete 'ga remifutara apo are ereko tyweripyretera 'gā nipo aku'iramū ajemogyau.

A'e 'gā Janeruwarete 'ga amogy wemiayuwamū.

A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau—

'jau Jeju 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

¹¹—Jeremiayuwamū pejemogyramū nipo je rerowiare'ema 'gā pē kurawī. Pē nerekou tyweaete je ree. Pē je'ēwu'jaga je ree. A'ere pēē pejereko tywereteramū pēku'i etee futat pejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹²—Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi pē nupe kwaiwete. A'eramū pēē pejeku'iramū etee pejemogyau. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga je'ega mome'wara 'gā nereko tyweretei rakue. A'eramū nipo 'ga rerowiare'ema 'gā pēē nanē pē nerekou tyweaete 'ga rerowiaaramū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Pēē 'ā jukyra 'jawe

(Maku 9.50; Luka 14.34-35)

¹³—Jukyra 'jawe pēē. Sā'ā jukyra. Ipyu omosa re 'ā miaro'oa oneme'emamū. Nan tee futat pēē. Mama'e esage apo re mama'e tywera apoukare'ema 'gā nupe. Sā'ā ae jukyra tyweramū monoa imyina imomoa ukupepe. A'eramū 'ā ipyu wata ma'e 'gā opyruga ee. Nan tee futat pēē. Mama'e tywera aporamū 'gā mu'jawarūe'em mama'e esage apo are. Nepē nerowiari 'gā a'eramū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Pēē 'ā tata reny 'jawe

(Maku 4.21-25; Luka 8.16-18)

¹⁴—Tata reny 'jawe nanē pēē nū. Tata renya 'ā ppytunaiwa mojesaka. Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee mama'e apo re pē nesakara 'gā neapyoramū Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū nipo 'gā 'ga muorypa pē nee. Wwytyr apyte'rarimū amunawa apo re ipyriwara 'gā juejue esaka. Nomimarūi 'ga amū. Nan tee pēē. Pē pyriwara 'gā juejue pēnemiapofera resaka ajemogyau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ¹⁵—Nomonyga'uweri ae arāparina mū imyina imima mama'e 'ag are. Imonyg ire ae imonoi imyina ajuesawamū te. ¹⁶Nan tee futat ki pēē. Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā nowase mama'ea peapo. A'eramū nipo pē nesakara 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee, pē nemiapofer are— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Moisesi 'ga remikwasiaret

¹⁷—NaMoisesi 'ga remikwasiarera mateepapa rūi je ruri. “Moisesi 'ga remikwasiarer imū kasi mama'ea peapo ne”, na'e rūi je tekou. “Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega nia'wyrī”, na'ea'uweri je tekou. Naani. Ee pē mueapyo katuawamū te je ruri. ¹⁸A'jea futat 'gā nemikwasiarer ymanera resageramū janee 'awamū miamū futat. A'jea futat nateepawa'uweri Janeruwarete 'ga je'ega jane wi. Ywaga teepawamū wwy reewe 'eramū miamū futat nateepawa'uweri Janeruwarete 'ga je'ega— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ¹⁹—Anure, Jarejuwarete 'ga pyri 'ga je'ega renuparera 'gā jemogyi kūima'eeteeteramū. A'ere 'ga je'ega renupap katuare'ema 'gā naani. 'Ga je'ega renup katuare'ema 'gā ajemogyau

akotee ma'e 'jawe 'ga pyri oo re. “Peapo kasi mama'ea aipo 'ga je'eg imū ne” 'jara 'gā nanē ajemogyau akotee ma'e 'jawe 'ga pyri oo re nū. Aipo 'gā namojeupawa rūi 'ga pyri oo re— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁰—Fariseu 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee mama'e esagea wapo 'me ae reape etee. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'jau: “Mama'e esagea 'gā wapo”, 'jau nipo 'gā 'gā nesakara 'gā. A'ere 'gā naJarejuwarete 'ga muorypawamū rūi mama'e apoi. 'Gā 'jawe kasi peko ne. Jarejuwarete 'ga muorypawamū etee mama'e apou 'eramū etee nipo 'ga pē mogyi wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Pēmara'ne kasi pejepytuna 'gā nee ne

²¹—Ymā te 'ga amū 'i janeyppy 'gā nupe rakue: “Pejuka kasi 'ga amū ne. Oporojuka ma'e 'ga nipo 'gā weroo amū 'wyriara 'ga upe. A'eramū nipo 'wyriara 'ga oporojuka ma'e 'ga jukaukaa 'gā amū nupe, 'ga remijukafera repyaawamū”, 'jau 'ga amū janeyppy 'gā nupe rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ²²—A'jea futat 'gā 'eawera. A'ere 'awamū je 'i pē nupe: Pēmara'ne ekoete kasi pejepytuna 'ga ree ne. Opytuna 'ga ree imara'ne ekoete ma'e 'ga nanē nipo 'gā erawau ekoete 'wyriara 'ga upe nū. Opytuna kurapara 'ga nanē nipo 'gā erawau ekoete 'wyriara poara 'gā nupe nū. “Nene'akwaawi te 'ā ene” 'ga amū upe 'eramū Janeruwarete 'ga aipo 'jara 'ga monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ²³—A'eramū ki pēē pejemogyau esage Jarejuwarete 'ga upe. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe mama'e mū rerooaw ipe pejejea'aramū pejepytuna 'ga ree, pejejee iporomutare'ema 'gā nee 'jau. ²⁴A'eramū ki pejejee iporomutare'ema 'ga upe ra'ne pejewau 'ga mojyrūmū pejejeupe. Pejejeupe 'ga mojyrū re tāmējē pejewau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe nū, mama'e rerawau 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

²⁵—“Mama'e tywera 'ga wapo jee”, pejejeupe 'ga amū 'eramū pejewau pejeporogytau 'ga upe, 'ga mota'wau pejejeupe. Kasi a'e pe 'ga pē nerooi 'wyriara 'ga upe ne. A'eramū 'wyriara 'ga pē monoukaa jefaruu 'ga upe, pē munewukaa ne. ²⁶Moromunepawa pype pejemono re nipo nepe'earūi jui. Mama'e tywera apo mepy re tāmējē te pe'ē jui— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Peko kasi pejejuemireko are ne

²⁷—Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i janee rakue: “Peko kasi pejejuemireko are ne”, 'ga 'i janee rakue. ²⁸A'jea futat 'ga 'eawera. A'ere 'awamū je 'i pē nupe: Kūjā mū resag ire nipo pēē mū 'jau: “Kuu. Ikatura'mī te ēē nū'ū. Ako pa je ēē ree kwy”, 'jau nipo pēē pejejeupe. Aipo 'jara 'ga wemirekoe'em are ako ma'ea futat. Wea'aw imū etee futat aipo 'ga akou wemirekoe'em are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ²⁹—“Jerea je motywet. Ēē resage'em ire amunipo 'ā je najerea'ari ēē ree teko are”, 'jau nipo pēē pejejeupe. A'eramū je 'jau pē nupe: “Orereaa ore motywerukat”, 'jau pejejea pemosok imonou imomoa pejejewi. Kasi a'e pe pēnea pē motywerukaru'jaw ine— 'jau 'ga 'gā nupe. —Wea mosoga ay futat wea mosokara 'gā nupe numiamū. A'ere mama'eukwaawa rapyaw ipe pēo te naay teepawi pē nui. Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ea te nipo ayay futat aipo pype imonopyra 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁰—“Mama'e apoa ore motywerukat”, 'jau pejepoa pemonok imonou imomoa pejejewi. Aepo monoga ay futat numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe imomopora teayramū. A'eramū waywayramū imonopyra 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Peetyg awi pejemirekoa

(Maku 10.11-12; Luka 16.18)

³¹—Ymā te Moisesi 'ga 'i rakue: “Pejemireko retyka ki ka'arana pekwasiarukat 'ga amū upe ēē ree. 'Aetyk je ene tejemirekoferamū akiko', pe'je ki ikwasiarukaa pejemirekofera ēē ree, imonou ēē upe”, 'jau 'ga rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³²—A'ere je 'awamū je 'i pē nupe: Peetyk ekoete kasi pejemirekoa ne. 'Ga amū ēē ree 'ga reko re etee pēē etyka. Kasi a'e pe tekotee 'gā 'i ēē upe: “Okō nipo ēē amutee 'ga ree ra'e. A'eramū ēē mena 'ga ēē retyka”, 'jau nipo 'gā ēē upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. —A'eramū 'gā anure kūima'e ēē ree amū remiarūnamū 'jau ēē upe ne: “Kuu. Emā'ē 'ga kūjā tywera ēē

'ga wereko wemirekoramū", 'jau nipo 'gā ēē upe. A'eramū 'ga ēē rereko re nipo amutee 'gā 'jau: "Amutee 'ga remireko ēē 'ga wereko", 'jau nipo 'gā 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Pē'me kasi Jarejuwarete 'ga upe ne

³³—Ymā te Moisesi 'ga 'i janeypy 'gā nupe rakue: "Pē'me kasi Jarejuwarete 'ga upe ne. 'Taapo mama'e esagea ene upe 'jau' Jarejuwarete 'ga upe 'jaramū pēē aipoa etee futat iapou 'ga upe peje'eawer imū etee futat. A'ere kasi pē'me ne", 'jau 'ga rakue. ³⁴A'ere je 'i pē nupe: "Ywaga teepawe'emamū je mama'e apoi enee", 'jawe'em pēē pejejaupe, pejeje'ega rowiarukaawamū. Pe'je peje'me'emamū pejejaupe. Ywag ipe Janeruwarete 'ga rekoī. A'eramū pēē ywaga mome'wau ekoete'em pejejaupe erowiarukaa futatee. ³⁵Ywya nanē pēē imome'wau ekoete'em pejejaupe nū. Ywya 'ā 'ga py rupawa futat. A'eramū pēē peje'me'emamū ee nū. Jerusareg are nanē peje'me ekoete'emamū nū. Jerusarega jane'wyrarareterete 'ga 'wyraretea te. A'eramū pēē imome'wau ekoete'em pejejaupe erowiarukaa futatee. ³⁶"Mama'ea taapo ene upe 'jau" 'eramū pēē aipo etee futat iapou peje'eawer imū etee futat. Pejeje'ega ekoete'em futat pejejemogyau. "Teakag are je 'i enee mama'ea taapo enee 'jau", 'jawe'em pēē pejejaupe erowiarukaa futatee. Naene rūi e'awa mosigara. Naene rūi nanē e'awa moūnara nū. A'eramū ki pēē pejeakag are peje'me'emamū pejejaupe. ³⁷"Mama'ea taapo enee 'jau" 'eramū pēē aipo etee futat iapou. Mama'e are pejeparuapowere'emamū pēē "Naani. Najeparuapoweri je ee", 'jau tāmējē ki pēē pejejaupe. Pē'me kasi pejejaupe ne. Ojeupe pē'me'emamū 'gā pēje'ega rowiāia. Ojeupe pē'meramū 'gā pēje'ega nuerowiari futari. "I'me ma'e 'gā te ako", 'jau etee 'gā pē nupe ne. "Janeruwarete 'ga remianuwamū je 'i enee: Mama'ea taapo enee 'jau, a'e je enee", 'jau nipo 'gā o'me rowiarukaawamū ajaupe. Mama'eukwaawa 'wyrara i'me ma'ea futat. A'eramū ki pēē peje'me'emamū pejejaupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Pejepyk kasi 'gā nee ne

(Luka 6.29-30)

³⁸—Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i rakue: "Pejepyk iki 'gā amū nee. 'Gā amū nipo pēnea mamuka 'eramū pejejepyka 'ga ree, 'ga rea mamuka. 'Ga amū pejejāja mopen ire pēē 'ga rāja mū mopena, pejejepyka 'ga ree", 'jau 'ā Moisesi 'ga rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁹—A'ere je 'i awamū je 'i pē nupe: Pejepyk kasi nanuara 'gā nee ne, a'e je pē nupe. 'Ga amū nipo eneretywape nupāu. A'eramū ki ejetywape nupānamū erowag etee amogaty 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama. ⁴⁰—Eneraitya mū futaa nipo 'ga amū ene rerawau 'wyrara 'ga upe. "Ejaitya emut amū 'ga upe, 'ga mepyawamū", ere ki 'ga upe, 'jau futatee nipo 'ga ene rerawau 'wyrara 'ga upe. A'eramū ki ejaitya emono etee 'ga upe ejaity poakuwuu reewe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ⁴¹—"Majepei kilometro rupi ene jekaraemā eroo jee", ejeupe 'ga amū 'eramū ene erawau mukūi kilometro rupi 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ⁴²—"Mama'e mū emut jee", ejeupe 'ga amū 'eramū imonou etee futat 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —"Ekaraemā mū emut jee ra'ne", ejeupe 'ga amū 'eramū "naani", ere kasi 'ga upe ne. Emono futat 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Pēporomutar iki pēē pejejee iporomutare'ema 'gā nee

(Luka 6.27-28, 32-36)

⁴³—Pēmu'jara 'gā 'ā e'i pē nupe: "Pēporomutar ete ki pēē pejejekoty'aawa 'gā nee. Perekō esage etee ki 'gā. A'ere ki pejejee iporomutare'ema 'gā perekō tywet", 'jau 'gā pē nupe. ⁴⁴A'ere 'ā je 'i pē nupe: Perekō esage pejejekoty'aawa 'ga. Pejejee iporomutare'ema 'gā nee nanē pejejekau esage nū. "Ejejuka esage ki ore rereko tywera 'gā nee", 'jau etee ki pēē Jarejuwarete 'ga upe 'ga nee. ⁴⁵Aipo apo re nipo pē nesakara 'gā 'i: "A'jea futat. 'Gā Ku'jywa 'ga remiayuwaretea. A'eramū 'gā 'ā 'ga 'jawe 'gā ojee iporomutare'ema 'gā nereko esagei", 'jau nipo 'gā pē nesaka. Janeruwarete 'ga mama'e esagea wape pāwē pāwē janee. Kwara 'ga imuenyu esage ma'e 'gā nupe, ia'wyr'e'ema 'gā nupe we. Amana 'ga imogyrukāa mama'e esage apoara 'gā nupe, mama'e tywera apoara 'gā nupe we— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ⁴⁶—Pejejee iporomutat ma'e 'gā nereko esagea

ete e sipo Janeruwarete 'ga afutat? Pejejee iporomutare'ema 'gā nereko tywera sipo 'ga afutat? Naani. Pē mepy sipo 'ga pejejee iporomutat ma'e 'gā nereko esage are? Naani. Nomepyi futari 'ga pē nupe. "Itywerete 'wyriara upe ka'aranūū reroora 'gā", 'jau 'ā pēē jepi. A'etea 'gā miamū wereko esage ojee iporomutat ma'e 'gā. ⁴⁷Pejejee iporomutat ma'e 'gā nupe etee oporogyta ma'eramū 'ā pejejemogyau Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe. 'Ga rerowiare'ema 'gā miamū oporogytau ojee iporomutat ma'e 'gā nupe. A'eramū je 'jau pē nupe: 'Gā nupe juejue ki peporogyta. Pejejee iporomutat ma'e 'gā nupe, pejejee iporomutare'ema 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe pejepeporogytau pejejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ⁴⁸—Janeruwarete 'ga 'ā mama'e esagea etee wapo pāwē pāwē janee. A'eramū ki pēē pejejemogyau 'ga 'jawe futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

6

Pejejueape kasi pemono mama'ea Jarejuwarete 'ga upe ne

¹A'eramū Jejuī 'ga 'jau akou 'gā nupe, 'gā mu'jau 'gā neko esage are:

—Jarejuwarete 'ga upe mama'e apou kasi peapo amutee 'gā nupe pejejee 'gā moporesakawamū etee ne. Pēnemīapo resakara 'gā nipo 'jau: "Kuu. Esage ma'e 'ga ra'e", 'jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū nipo nanuaramū Janeruwarete 'ga pē mepyawe'em pēnemīapofer are. Aipo 'gā 'ea te futat pēnemīapofera repya ra'e— 'jau 'ga 'gā nupe. ²—A'eramū pēē, imama'e'ema 'gā nupe mama'e mono re imonowe'em amutee 'gā neape. Pejejuea tywī pejejaupe mama'e mū monou miamū pēē imome'wawe'em pejejaupe, pejejerowiaraipe'ema pejejemīapofer are. Sā'ā ae mama'e esage apoaramū. Nan tee futat aipo 'gā numiamū. A'ere 'gā apoi amutee 'gā ojee 'gā moporesakawamū etee. Judeu 'gā jatykaaw ipe kwaiwete 'gā ajatykau 'upa. A'eramū 'gā 'gā neape mama'e monou imama'e'ema 'ga amū upe. Amunawa myter ipe nanē 'gā mama'e monou 'gā nupe nū. Wemiapoa 'gā iapou mytuna 'gā nemiesagamū. 'Gā nupe esaukaripyramū te 'gā iapoi. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'jau: "Kuu. Esage pa'e 'gā na'e nū. Mama'ea 'gā omono imama'e'ema 'gā nupe", 'jau nipo 'gā 'gā nesakawe. A'eramū nipo 'gā nesakarera 'gā 'eawera etee futat 'gā nemīapofera repya. Janeruwarete 'ga 'gā mepyawe'em anure— 'jau 'gā 'gā nupe. ³⁻⁴—A'eramū ki pēē, ikaraemāe'ema 'gā amū nupe mama'e mono re, imonou jemime futat. 'Gā nupe imonou kasi amutee 'gā nupe pejesaukar etee ne. Pejejekoty'aawa 'gā nupe miamū pēē pejejemīapofera mome'wawe'em. Jarejuwarete 'ga upe pejejesakawamū futat pēē iapou. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē mepyau pēnemīapofer are— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Jarejuwarete 'ga upe ki pejeje'ega pemono

(Luka 11.2-4)

⁵—Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou ki, 'ga upe etee futat peje'eg. A'ere 'ā 'ga upe oporogyta 'me ma'e 'gā porogyta 'mei etee 'ga upe. Judeu 'gā jatykaaw ipe 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga upe oporogytau 'me ajemogyau. Amunawa pyter ipe nanē 'ā 'gā oporogytau 'me ajemogyau 'ga upe nū. A'ere 'gā amutee 'gā nemianuwamū tee 'gā porogyta 'me 'ga upe. 'Gā wesakawamū etee 'gā porogyta 'mei 'ga upe. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā mepyawe'em anure— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ⁶A'eramū 'ga 'jau wenupara 'gā nupe:

—Pejemogy kasi 'gā 'jawe ne. Jarejuwarete 'ga upe pejepeporogytau pejejepe'au'i 'gā nui ra'ne. Pejejetee pejewau peje'jina pejepeporogytau 'ga upe. Jarejuwarete 'ga upe ete'i futat peporogyta pejejemogyau. A'eramū nipo 'ga anure pē mepyau ojeupe pēporogyta are— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

⁷—Peporogyta ekoete kasi Jarejuwarete 'ga upe ne, 'ga upe pejepeporogytau ne. 'Ga rerowiare'ema 'gā oporogyta 'me etee 'ga upe. Oporogytau 'me kwaiwete 'ga upe. "Ojeupe je porogyta kwajamū nipo 'ga jeje'ega renuwi", 'jau 'gā ojeupe numiamū. ⁸A'ere kasi peporogyta 'ga upe aipo 'gā 'jawe ne. Pejejea'awa etee pēnūū 'ga upe. Ojeupe peporogyta enune 'ga pēnemīfutara kwaawi. A'eramū ki pēē pejejemīfutara etee enūina 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁹—Nan iki peporogyta 'ga upe:

"Kiapi'ni. Ene 'ā Orewaretea. Ywag ipe 'ā ere'jyi. A'eramū ore oroje'ega arajupa enee.

Tene muoryp ki 'gã najuejue etee.

¹⁰ Kamēsiete ki 'gã najuejue etee tene rerowiat ajemogyau.

Kamēsiete tere'yi 'wyrriaramū oreo najuejue etee 'jau.

Ywagipewara 'gã 'ã mama'ea wapo eneremifutar imū etee futat.

Nan tee futat wyy pewara 'gã iapoa ore arafutat.

¹¹ 'Awarāmū ki mama'ea emut oreo oreremi'uramamū.

¹² Norerea'aru'jawi ore mama'e tywera orojeupe 'ga iapoower are.

A'eramū ki ene ejea'aru'jawe'emamū oretywer are.

¹³ Ore mamuakat futar iki ape mama'e tywera apoe'em are.

Mama'e tywera jar awi ene ore a'gwau, mama'eukwaawa 'wyrriar awi",

pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau 'Uwarete 'ga upe 'gã porogyta are.

¹⁴—'Gã amū pejejeroko tyweawer are pēē 'gã naykae'emamū Janeruwarete 'ga nanē nepē naykai pēnemiapo tywer are. Imoia etee futat 'ga pētywera pē nui. ¹⁵ A'ere 'ga pejejuaykapawe'emamū 'ga nanē pē nakyaupawe'em ee nū— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

¹⁶—'Ga upe pejeporogytaawa upe iwaēmauwe pēē pejewau pejemim'ware'ema pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe. Aipoa esage. Aipoa Janeruwarete 'ga amuoryp. A'ere kasi pejejeakwara pemu'arasig ee ne. Janeruwarete 'ga remiayup 'me 'gã i'arasig ajemogyau. Weakwara nipo 'gã imotyaiapa ajemogyau. A'eramū nipo 'gã nesakara 'gã 'jau: "Kwe 'ga ty'ara weroporogyta Ku'jywa 'ga upe ra'e", 'jau nipo 'gã nesakara 'gã 'gã nupe. A'eramū 'gã 'eawera etee futat 'gã nemiapofera repya. Janeruwarete 'ga nomepyi futari 'gã ee— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe 'gã mu'jau ee. ¹⁷—A'eramū pēē 'ga upe pejeporogytaawa upe iwaēmauwe pejejowaeita, pejejemoyma pejeje'wyr awi peje'jāue'ēwe. ¹⁸ A'eramū pē nesakara 'gã ty'ara pereko kwaape'ema ajemogyau. A'eramū Janeruwarete 'ga etee futat ikwaapa 'ūina. A'eramū 'ga pē mepyyau ee anure— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

Jarejuwarete 'ga ree 'gã mu'ewet

(Luka 11.34-36; 12.22-34; 16.13)

¹⁹—Anure nipo Janeruwarete 'ga pē mepyi ojeupe pēnemiapofer are. A'eramū ki pēē pejejea'aramū pejejeupe imepyram are. 'Au kasi pemomytun pejekaraemā ne. 'Auwara mama'ea teepaw etee. Jypemeruua etee taity a'upap. Itaju apopyrera miamū eposipopora etee a'upap. Muna'ywa nanē amunarūmū pēkaraemā are 'jau. A'eramū ateeapawamū etee pē nui. ²⁰ A'eramū ki pēē mama'e apou Jarejuwarete 'ga upe etee. A'eramū 'ga anure mama'e esage monou pē nupe, ojeupe pēnemiapofera mepyyawamū. Peu te mama'ea nateepawa'uweri. Nitywi futari mama'e mateepaara. Nitywi futari jypemeruua. Naeposipopori futari mama'ea. Nitywi futari amunarū ma'ea peu. ²¹ Ojeupe pēē mama'e aporamū 'ga mama'e mū m̄yigatui pē nupe peu ojepyri. Ojeupe pēnemiapofer imū etee futat 'ga pē mepyyau peu. Ojeupe kwaiwete mama'ea pēē iapo re 'ga kwaiwete futat mama'e m̄yigatui pē nupe. Ojepyri peo re te nipo 'ga wemim̄yigatufera muri pē nupe. A'eramū ki pēē mama'e apou 'ga upe kwaiwete futat. 'Auwara karaemā momytunara 'gã ea'at 'auwara ako ma'e are etee ajemogyau. A'ere ywag ipe karaemā momytunara 'gã nearamū Jarejuwarete 'ga ree— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

²²⁻²³—Tata reny 'jawe aereaa. Sā'ã tata enya mama'e resaukara janee. Nan tee futat jarejeau jane mama'e resagi. Ea ma'e 'gã wesak katu katu futat mama'ea. Eawep ma'e 'ga te aje 'ã nuesakatui mama'ea. Nan tee futat pēē. Ea ma'e 'gã 'jawewaramū pēē pēneapyo pejejemogyau jeje'eg are, erowiaa pejejemogyau. A'eramū pēē mama'e apou Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat. A'ere eawep ma'e 'jawewaramū nepēneapyoi futari jeje'eg are. Neperowiari jeje'ega. A'eramū pēē pejejemifutar imū etee futat mama'e apou pejejemogyau. Ypytunaiwa pype wata ma'e 'jawe pēē— 'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

²⁴—Namukūja 'wyrriara upe. Kasi a'e pe 'ga majepeja 'ga ree etee 'ga poromutaramū akou ne. Ajepeja 'ga ree jēmī oporomutare'emamū ne. Wemifutara 'ga je'eg imū etee mama'e apou ne. A'eramū 'ga wemifutare'ema 'ga je'eg imū mama'e apowe'em ne. Nan tee futat

pëë. Pejeka'aranũũ kwai are etee ea'at ma'eramũ nepënea'aru'jawi Jarejuwarete 'ga ree—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

²⁵—Ma'eramũ 'ã je 'i pë nupe: Pënea awi mama'e are etee pejejemogyau, je 'i pë nupe. “Ma'ja je i'wau'awamũ”, pe'je awi pejejeupe—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe 'ũina. —Pënea'ar awi pejejaity are etee pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga ree te pejemogypyk pejejemogyau, 'jau je 'ã pë nupe—'jau 'ga 'gã nupe 'ũina. —'Ga te 'ã pë apo rakue. A'eramũ 'ga ojee pejemogypygamũ mama'e mua pë nupe. ²⁶Sã'ã wyra'ia. Wyra'ia 'ã nuapoi agawewi mama'ea. Nitywi agawewi 'ã mama'e tymawa. A'etea 'ã Janeruwarete 'ga mama'ea omono jupe—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —Niapoi agawewi wyra'ia 'ga upe. A'etea 'ga ojejukau ee. Pëë taetu aje 'ã aeramũ 'ga upe. A'etea sipo 'ga nojejukai pë nee?—'jau 'ga 'gã nupe. ²⁷—Peko sipo amũ pejeymane'em are ete ea'at ma'eramũ amũ pejeymane'emamũ namutat? —'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —Naani. Nia'wyrri futari aipoa miamũ pë nupe ee pënea'ara. A'etea te nipo pëyman pejejemogyau. Pejeywyr are tee pejejea'aramũ miamũ pëmanũ futat. Mama'e are etee pënea'at pë nekoa nepë koga'uweri—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

²⁸—A'eramũ ki pëë pejejea'are'emamũ pejejemogyau pejejaity are ete. Sã'ã 'ywotyra jũ mewara. 'Ywa 'ã noporowykyi agawewi opotytr are. A'ere 'ã ipotyra esageteeramũ —'jau 'ga 'gã nupe. ²⁹—Ymã te janepytunera 'ga, Sarumãu 'ga, ikaraemã kwai ma'ea rakue. 'Ga te 'ã taity esage ma'ea rakue. A'ere 'ã 'ywotyra te 'ga raity esage apyraawi. ³⁰'Ywotyra 'ã majepëi 'ara rupi etee wesageramũ. A'eramũ 'ã ai'iwe opÿjagamũ. A'eramũ nipo 'ga amũ iapyau. A'etea 'ã Janeruwarete 'ga omokaturam ipotyra jupe—'jau 'ga 'gã nupe. —Jupe iapo re sipo 'ga nomonoi mama'e esagea pë nupe? Pëë taetu aje 'ã pënesage 'ywotyra resage apyraapa 'ga upe. Ma'eramũ pëë 'ga rerowiaraipe etee 'ũ? Pe'je 'ga rerowiaa a'jea futat pejejemogyau—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. ³¹—Au'je mama'e are etee pënea'ar ire. Pejemuaem awi pejejem'uram are etee. Pejemuaem awi nanë pejejaity are etee nũ—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. ³²—Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã te ajemuaem mama'e are etee. A'ere kasi pëë 'gã 'jawe peko ne. Janeruwarete 'ga pënemifutara okwaap. Ojejuka 'ga pë nee—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. ³³—Jarejuwarete 'ga remifutar are etee pejejea'aramũ pejejemogyau. 'Ga je'ega renuw are ki pënea'at. “'Ga remifutar imũ sipo je mama'e apoi” 'e are etee ki pejejea'aramũ pejejemogyau. Wemifutar imũ mama'e apo are pejejuka re 'ga mama'e esage muri pë nupe, ojejukau pë nee—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe. ³⁴—A'eramũ ki pëë pejemuaem'e'ema ai'iwewar are. “Au'je pa 'awauwewara kwy”, pe'je ki pejemuaem'e'ema ee—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

7

Pëpota'wa ki pejejee

(Luka 6.37-38, 41-42)

¹—“Nepëa'wyrri pëë Jarejuwarete 'ga upe”, pe'je kasi 'gã amũ nupe ne. Aipoa 'gã nupe 'e'emamũ Janeruwarete 'ga nanë aipo ne'i pë nupe. “Mama'e tywerete 'ã ereapo ekou”, pe'je kasi 'gã nupe ne. Aipoa 'gã nupe pëë 'e'emamũ Janeruwarete 'ga nanë aipo ne'i pë nupe nũ—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe 'ũina. ²—'Gã nupe pë'eawera 'jawerimũ etee futat nipo Janeruwarete 'ga 'i pë nupe. Mama'ea 'gã nupe iapoawera 'jawerimũ etee futat Janeruwarete 'ga iapoi pë nupe—'jau 'ga 'gã nupe 'ũina. ³⁻⁴—Najuejue etee futat pëtywet. A'eramũ pëë “Itywet ma'ea pëë” 'jawarũ'em pejejaupe. A'eramũ ki pëë pejejaupe aipo 'e enune pejetywera ra'ne etyka. ⁵“Najetywi je tetywera pyu”, pe'je nipo numiamũ. A'ere pëtyt futat. A'eramũ pëë pejetywer awi ra'ne pejeipoia. A'ere pejejewirera tepepoat 'jau. “Ere epoiia tywer awi”, tepe'je pejejewirera 'ga upe 'jau—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe 'ũina. —Sã'ã ae 'ywa tuwyrera weape i'aramũ ajuea pewara resage'ema ajau. A'eramũ 'ã ae enuëmukaa ra'ne wea awi. Ojewi enuëm ire 'ã ae ojoma'e resaka ajuea awi. Nan tee futat ae otywer awi ra'ne ae poiri. A'ere ojopoaa—'jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

⁶—Pe'je pejewau kwe pewara 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga ree, a'e je 'awamũ pë nupe. Ee iporenuwewere'ema 'gã nipo e'i pë nupe: “Noreporenuweweri ore 'ga je'eg are”, 'jau nipo 'gã pë nupe. A'eramũ pëë 'ga mome'wau'jape'ema 'gã nupe. Pejewau kamësiete 'gã nui. Amutee 'gã nupe etee pejewau imome'wau nũ. Kasi a'e pe iparuerowiariwere'ema 'gã mara'neramũ pë nee ne. Kasuru jarũ 'jawe aipo 'gã. Sã'ã kasuru jarũa ujare'emamũ ae

murukare'ema ojeppyri. Nan tee futat aipo 'gā. Sā'ā tajaurationa. Ojeupe ita esage momor ire ipyruuga etee ee. Nan tee futat aipo 'gā— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Esage futat Janeruwarete 'ga
(Luka 11.9-13)

⁷ A'eramū Jejuu 'ga 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga upe 'gā porogyta are:

—Ojeupe pēē mama'e renūjamū Janeruwarete 'ga imuri pē nupe. “Je poar ape” ojeupe 'eramū 'ga pē poari futari. Kamēsiete 'ga pejepoare'emamū, pejeje'ega pejejemogyau pejeojere'emamū 'ga upe. Sā'ā mama'e 'ara ae wi. A'eramū 'ā ae ijaramū awau ekaa. Esage ire tāmējē 'ā ae opoia ekar awi. Nan tee futat kasi peojet 'ga upe mama'e renū awi ne. A'eramū 'ga mama'e mua pē nupe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. —'Okwara mopogara 'ga 'jawe ki peko. 'Okwara rawopytymo'wog ire etee 'ga pōiri imopog awi. Nan tee futar iki pēē. Pepoit kasi 'ga upe pejeporogyta awi ne. A'eramū 'ga pē poari futari— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ⁸—“Mama'e emut amūjee” 'jara 'gā nupe 'ga imuri futari. “Je poar ape” 'jara 'gā 'ga opoat futat. Ojeupe peje'egamū 'ga je'egi futari pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁹—Pejenosī kasi mama'ea 'ga upe enūina ne. Mama'e esage tee te 'ga amut pē nupe. Namura'uweri 'ga mama'e tywera pē nupe. Sā'ā pēē. “Mama'ea emut amūjee, Kiapi'ni”, pejeja'ya pejejeupe i'eramū mama'e katurama etee imonoa pejeja'ya upe. Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'e esagea etee imuri pē nupe, “mama'e esagea emut jee” 'eramū. Ta'yriaramū sipo ita pemono pejeja'ya upe, mani'oko'o renūjamū? Naani. ¹⁰Moja sipo pemono pejeja'ya upe, ipira renūjamū? Naani. Mama'e esagea etee futat pemono pejeja'ya upe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ¹¹—Pēē 'ā aetywera agawewi. A'etea 'ā mama'e esagea etee pemono pejeja'ya upe. Nan tee futat ywag ipe 'ūi ma'e 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga taetu 'ā esage te. Ma'eramū sipo 'ga mama'e esage mure'ema pē nupe, ojeupe pēē enūjamū? Amut futat 'ga mama'e esagea ojeupe enūinaramū pē nupe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

¹²—Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwa. Pefutat 'gā pejejereko esagea. A'eramū pēē nanē pejejujukau esage 'gā nee nū. Aipo are Moisesi 'ga ikwasiasi inuga janee rakue. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē ikwasiaa ee rakue nū— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

Mukūi pea
(Luka 13.24)

¹³⁻¹⁴—Pe'i'i rupi ki pekwap. Pe'i'ia ywag ipe oo ma'ea. A'ere noko ayeteramū jupi ae oa. Amume'riramū etee te peo aipoa pe'i'i rupi. Pe'i'i rupi oo ma'eramū etee te peo Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi pejejemogyau peu. Peuu rupi ae oa te ajee naayi futari numiamū. Kwaiwete te 'gā oi peuu rupi. A'ere peuu rupi oo ma'e 'gā oi mama'eukwaawa rapyaw ipe te. Peu futat 'gā oi ajemogyau nakwaparimū warāu rūi. Peu 'gā awau ajemogyau tywet— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

I'me ma'e are 'gā mu'eawet
(Luka 6.43-44)

¹⁵—A'eramū ki pēē pejejea'gwau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wararūare'ema 'gā nui. 'Ga je'ega nipo 'gā omome'u 'me pē nupe. 'Ga je'ega mome'wara 'jawe futat nipo 'gā numiamū. A'ere 'gā o'meramū te 'gā 'i. “Tamomoirukat 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiar awi 'jau kwy”, e'i tee 'gā ajemogyau. A'eramū pēē 'gā nerowiare'ema pejejemogyau— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ¹⁶—'Gā je'eg are ki pekwaap 'gā. Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee 'gā mama'e mome'uramū pēē 'gā kwaapa. “Aipo 'gā a'jea futat 'ga je'ega omome'u”, pe'je ki 'gā je'ega renupa. 'Ga 'eawer imū moromu'jare'ema 'gā sigaty etee omome'u 'ga je'ega ajemogyau. Sā'ā y'waa 'ywa. Nool ae ju'yw are maga rekaa. Nopo'oi ae mamāūūa amyneju 'yw awi. Nan tee kasi peo moromu'jat tywera 'gā je'ega renuwu'japa ne— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ¹⁷—Y'wa 'yp katurama i'a katuram tāmējē futat. Y'wa 'yw a'wyre'ema o'ywa 'jawe etee futat ni'aa'wyrī. Y'wa 'yp katurama pekwaap i'a esage are. ¹⁸Ni'a katurama'uweri futari y'wa 'ywa tywera. Y'wa a'wyre'ema etee 'ā akā are. Y'wa katurama 'aa o'ywa katurama 'jawe tāmējē futat— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ¹⁹⁻²⁰—Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga je'eg are moromu'jat tywera 'gā ia'wyre'ema futat. 'Gā je'eg are pēē

moromu'jat tywera 'gā kwaapa tāmējē futat. O'me are 'gā mu'e re nipo moromu'jat tywera 'gā wa'wyre'emamū. Sā'ā y'wa a'wyre'ema jara 'gā y'wa 'ywa retyga imonoa imomoa tata pe. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga moromu'jat tywera 'gā monoi imomopoa mama'eukwaawa rapyaw ipe anure— 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Janeruwarete 'ga remiayuwarete
(Luka 13.25-27)

²¹—“Ore 'ā Jejuī 'ga remiayuwa”, e'i futatee nipo 'gā amū. “Jejuī 'ga Orejararetea”, 'jau futatee nipo 'gā. A'ere 'gā nosei futari ywag ipe. Nuapoi futari 'gā mama'ea Jeruwarete 'ga remifutar imū. Nuenuwi 'gā 'ga je'ega. A'eramū 'gā osowe'em ywag ipe. 'Ga je'ega renupara 'gā etee futat oo ajemogyau ywag ipe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ²²—Anure nipo Jarejuwarete 'ga rowase pejemajatykaaw ipe kwaiwete 'gā 'i ekoete jee: “Jarejuwarete 'ga je'eg are ore oi kwe pewara 'gā mu'jau ikue”, 'jau nipo 'gā jee. “Eneremiayuwa 'jawe futat ore mama'eukwaawa moia erekwara 'gā nui. Eneremiayuwa 'jawe futat ore aeremiapoe'ema apou ikue”, 'jau nipo 'gā jee— 'jau 'ga 'gā nupe. ²³—A'ere nipo je 'i 'gā nupe: “Pēē pekwap futat je wi muku. Jeremiayup 'mea te pēē. Mama'e tywera apoarera te pēē”, 'jau nipo je 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

I'akwaap ma'e
(Luka 6.47-49)

²⁴—Jeje'ega renuparamū pē'akwaap pejemogyau. Sā'ā i'akwaap ma'e 'ga 'oga mŷja ywy ātā pype. ²⁵Kwaiwete agawewi 'ā amana 'ua. Ywyttuu agawewi 'ā erua. A'etea 'ā 'oga nu'ari futari ywyttuu upe. 'Y ruwiretea miamū 'ā owaēme'ema jupe. A'eramū 'ā aipoa 'oga awawe'em ypy pe. Nan tee futat jeje'ega renuparamū pēē— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ²⁶—A'ere jeje'ega renupare'emamū pejemogy i'akwaawe'ema 'ga 'jawe. I'akwaawe'ema 'ga te ajee 'oga omŷi amū 'y apopewa pype. ²⁷A'eramū amanakyr ypy are we 'ga roga awau ypy pe 'ga wi. A'eramū futat 'ā 'y rypojuaga 'ga roga retyka 'ga wi. A'eramū nipo jeje'ega renupare'emamū pēē aipoa 'oga apoara 'ga 'jawe etee futat. Aipo 'ga 'jawewaramū nipo pēē anure pejepapa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁸⁻²⁹Jejuī 'ga porogytapaw ire, 'ga renuparera 'gā oporesagamū ajemogyau 'ga ree.

—Kuu. 'Ga pa'e aipo e'i ae mu'jau ra'e nū — 'jau 'gā ajaupe. —NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā 'jawe rūi 'ga porogytai. Moisesi 'ga 'eawer are moromu'jara 'gā Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gā ae mu'ei— 'jau 'gā ajaupe. —A'ere Jejuī 'ga nanarūi. U'eawer imū etee futat 'ga jane mueapyoi ee— 'jau 'gā ajaupe, oporesagamū 'ga ree.

8

Ipito'om ma'e
(Maku 1.40-45; Luka 5.12-16)

¹Gā nupe oporogytapaw ire Jejuī 'ga 'ua ojypa ywytyr awi nū. Kwaiwete 'gā 'ua ojypa 'ga reewe te futat. ²Poje ipito'om ma'e 'ga amū 'ua wapyka wenupy'āu 'ga rowase. A'eramū 'ga 'jau Jejuī 'ga upe:

—Je resag ape, ki Ku'jyp. “Jejuī 'ga ae katu'okara”, e'i 'gā jee. A'eramū je tejua tejesaukaa enee. Je ree ejemuaēmiweramū je mokā'ē ape— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

³Aipo ojeupe 'erauwe Jejuī 'ga opo monou 'ga 'arimū:

—Ko ajee je ene mokā'ēi 'wei— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

Oje'arimū 'ga po mono ypyrauwe okā'jāu 'ga pito'oma 'ga wi. A'eramū futat 'ga pira ojekatu'oka. ⁴Ga mokā'ē re Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Eremome'u kasi emokā'ēawera tekotee 'gā nupe ne. Ere ewau ejesaukaa mainana 'ga upe ra'ne. “Je resag ape. Jepito'oma okā'ē je wi”, ere ewau 'ga upe. “A'jea futat ra'e”, te'i 'ga enee 'jau, ene resag ire 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —A'ere ene ejeymawa mū rerawau 'ga upe. A'eramū 'ga iapyau Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa enekā'ēawer are— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat ene ejeymawa mū rerawau iapyaukaa

Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Ejejmawa mū rapyukara ene ekā'ēawera resaukaawa futat— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

A'eramū ipito'om ma'efera 'ga awau ojeupe 'ga 'eawer imū etee futat iapou.

Jefaruu 'ga remiayup

(Luka 7.1-10)

⁵ Kafanaū pe 'gā waēm ire jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga amū 'ua owaēma Jejuu 'ga upe. Tapy'yī amuteea te 'ā 'ga, romanūa te 'ā 'ga. ⁶ A'eramū 'ga 'jau Jejuu 'ga upe:

—Jeremiayuwa 'ga ojero'wu 'upa ayrūgatugatu 'ga 'upa— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

⁷ Aipo ojeupe 'eramū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere iruukwe. Too ene rupi 'ga katu'oka 'jau— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

⁸—Naani nū'ū. Ene 'ā kūima'eeteetea te. Je 'ā akotee ma'ea te. Eje'eg imū etee futat ekatu'ok 'ga. “Ojekatu'ok futat 'ga” ene 'eramū 'ga jekatu'ogi futari— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

⁹—Je 'ā jefaruua. A'eramū je te 'wyrriara 'ga je'eg imū etee futat mama'e apou tekou jepi. Je 'ā jefaruua 'gā 'wyrria'ria. Sēg jeremiayuwa jefaruu 'gā pytuna. A'eramū jeremiayuwa 'gā jeje'eg imū etee futat mama'e apou ajemogyau. 'Ga amū upe je 'jau: “Ere ewau peu jee”, 'jau je 'ga upe. A'eramū 'ga awau. Ajepeja 'ga upe je 'jau jepi: “Ere ejua 'au je pyri”, 'jau je 'ga upe jepi. A'eramū 'ga 'ua je pyri jepi. Tejeupe oporowyky ma'e 'ga amū upe je 'jau: “Ekwap mama'e apou jee”, 'jau je 'ga upe. A'eramū 'ga jeje'eg imū etee futat mama'e apou jee jepi. A'eramū ene nanē eje'eg imū etee futat jeremiayuwa 'ga katu'oka jee— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

¹⁰ Aipo ojeupe 'eramū Jejuu 'ga oporesagamū etee 'ga ree. A'eramū 'ga 'jau wewiri ako ma'e 'gā nupe:

—Israeu juapyrera agawewi 'ā pēē. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe. Ināinānī'ī etee futat 'ā pēē je rerowiaa pejejemogyau. Ko 'ga judeue'ema agawewi. A'etea 'ga je rerowiat kwaiwete ra'e jepi— 'jau Jejuu 'ga wewiri ako ma'e 'gā nupe. ¹¹—Peapyaka jeje'eg are? Anure nipo kwaiwete 'gā oi osou ywag ipe. Amunap tesirūmer awi we futat nipo 'gā oi ajatykau ore ree ywag ipe. Peu futat 'gā jemi'wari ymāwarera 'gā pyri. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mīmera 'gā pyri nipo 'gā awau ojemi'waa. Judeue'ema 'gā agawewi. A'etea 'gā je rerowiat ajemogyau. A'eramū nipo 'gā awau ajatykau ore ree peu Jarejuwarete 'ga pyri. ¹² A'ere 'ā judeu 'gā jēmi naani. Ywag ipe oo ma'eramera 'gā futat numiamū. A'ere 'gā naje rerowiari etee. Amume'ri 'gā etee 'ā je rerowiaa. A'eramū nipo Jeruwarete 'ga je rerowiare'ema 'gā monou 'gā pe'au muku ojewi. Ypytunaiwayay pype nipo 'ga 'gā monoi. Peu futat nipo 'gā wayrū ojere'emamū ajemogyau. Aya nipo 'gā nerekou, 'gā maema 'gā na'jywa mokāina 'gā mogyau— 'jau Jejuu 'ga wewiri ako ma'e 'gā nupe.

¹³ A'ere 'ga 'jau jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga upe nū:

—Ere ewau ejewya eje'wyr ipe nū. Je rerowiar ape ekou ra'e jepi. A'eramū eneremiayuwa 'ga ojekatu'oka enee nū— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga awau ojewya oje'wyr ipe nū. Owaēma ppy we 'ga wemiayuwa 'ga resaka, jaruete 'ga reko esaka. Jejuu 'ga 'eawa rupi we etee futat 'ga remiayuwa 'ga ojekatu'oka.

Pedro 'ga rojo ēē

(Maku 1.29-34; Luka 4.38-41)

¹⁴ A'ere Jejuu 'ga awau Pedro 'ga 'wyr ipe nū. 'Ga roga pype osouwe 'ga Pedro 'ga rojo ēē resaka. Iro'y ēē 'upa.

¹⁵ A'eramū 'ga awau ēē poppyka. A'erauwe ēē ro'ya atEEPawamū ēē wi. A'erauwe ēē afu'ama okama awi mama'e apou 'ga upe 'ga mojemi'waa.

¹⁶ Kaaruwamū peuwara 'gā kwaiwete mama'eukwaawa rerekwara 'gā nerua Jejuu 'ga upe. A'eramū 'ga mama'eukwaawa moia 'gā nui, oje'eg imū etee futat. Ojero'wu ma'e 'gā nanē 'ga ikatu'oka nū. ¹⁷ Ymā te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga, Isai 'ga 'ga mome'ui rakue:

“Janekaruara 'ga omoit jane wi, jane katu'oka”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. Jejuu 'ga remiaporama 'ga imome'wau inuga ka'aran are rakue. A'eramū 'ga 'gā katu'oka, Isai 'ga 'eawer imū etee futat.

*“Too ene rupi 'jau” 'ga 'eawet
(Luka 9.57-62)*

¹⁸ Anure kwaiwete 'gā 'ua ajatykau 'ga ree. 'Gā nesakawe Jejuu 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Kwe katy soo jareyaapa 'jau, 'y owajara katy 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁹ 'Gā o enunewe Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga amū 'ua oje'ega Jejuu 'ga upe:

—Too ene rupi 'jau, ki Ku'jyp— 'jau 'ga 'ga upe. —Taata tekou ene rewiri kwe pe ene orauwe 'jau— 'jau 'ga 'ua Jejuu 'ga upe.

²⁰ A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat nipo eneatawet je rupi ki sa? A'ere 'ā je najerogi te tekou a'i kūi. Kasuru'miara te 'ā ok. Ywy kwara 'ā 'ga roga. Wyra'i nanē 'ā waityramū nū. A'eramū 'ā kaaruwauwe ojewya 'ua waity pype osea. A'ere je nanarūi. Aset ekoete tee futat je tekou. Tekaarupaw ipe je tesea ekoete tee futat tekou. Je 'ā pñeki'yra agawewi. A'etea 'ā je najerogi tekou. Jeremiayuwamū nan tee futat pejemogy nū. A'etea futat te eneatawet je rupi?— 'jau 'ga 'ga upe.

²¹ A'eramū Jejuu 'ga rerowiaara 'ga amū 'jau 'ga upe:

—Tene ajee jeruwa manūi ra'ne. Tejuwa 'ga manū re too ene rupi 'jau. 'Ga manū re nipo a'jea futat tekou ywyapi ene rewiri. Tejuwa 'ga manūa ra'ne je aesak— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

²² A'ere Jejuu 'ga 'i etee 'ga upe:

—Naani. Ene'me awi. 'Awauwe futat ejot je rupi. Eneruwa 'ga manū re amutee 'gā totym 'ga enee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

Ywyrūu muojeawet

(Maku 4.35-41; Luka 8.22-25)

²³ A'ere Jejuu 'ga u'aa yaruu pype, wemimu'e 'gā netee. ²⁴ 'Gā yaapaw ipe ywyrūua 'ua erujewi 'gā nupe. 'Y ryjuapia yara matyneema imotyppywya ja'wyja'wy 'gā nupe. A'ere Jejuu 'ga seri etee futat 'upa. ²⁵ A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'ga renūina 'ga momaka:

—Ku'jyp! Ere ejua epaka kūi! Sapap jane kūi!— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁶ Opag ire 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pejekyjau nanimenime 'ū? Maran ajee nepejemogypygyi etee je ree 'ū? Nepeesagi nipo pejejepype je rekoka ki sa? Je te 'ā areko pēē. Je rerowia'ri etee 'ā pejepe pejejemogyau— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

A'erauwe 'ga fu'ami oje'ega ywyrūu upe, tyjapetega upe nanē nū. A'erauwe futat ywyrūua wojeramū. 'Y rajapetega nanē wojeramū nū. ²⁷ A'eramū 'ga remimu'e 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Ma'e pājē 'ga te jane sireko jarejepype nū'ū?— 'jau etee 'gā ajaupe. —Ywyrūua te 'ā 'ga amuojet erujewi jarejewi a'i kūi. 'Y rajapetega nanē 'ga 'ā imuojea erujewi nū. Ma'e pājē 'ga te nū'ū? Naesagi pa je 'ga amū je'ega ywytu upe jepi nū, ywytu muojera erujewi jepi nū— 'jau 'gā ajaupe oporesagamū 'ga ree. —Janeruwarete 'ga te wapoukat 'ga upe nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Maku 5.1-20; Luka 8.26-39)

²⁸ Garireja ypiauu owajara katy owaēm ire 'gā oyaruu monou imojekoka Gatara ywy are. Yaruu awi Jejuu 'ga ēm ypyrauwe mukūja 'gā 'ua 'ga rowosōu. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā poromū. Tywy 'arimū etee futat 'gā nekoī. A'eramū 'gā 'ua tywy awi Jejuu 'ga repejāna. Mama'eukwaawa 'gā muarūukare'ema 'gā mamara'neu 'gā mogyau. Ipojte 'gā ajemogyau. A'eramū 'gā pyriwara 'gā okyjau 'gā nui. Nooi futari 'gā 'gā pyri. ²⁹ A'eramū Jejuu 'ga resakawe mama'eukwaawa werekwara 'gā muafukajukaa Jejuu 'ga upe:

—Ku'jywa 'ga ra'yra 'ā ene. Maran te ore rereko ape? Norowaēmi we ore orojereko tyweawa upe— 'jau mama'eukwaawa Jejuu 'ga upe.

³⁰ Aipo 'eramū mukuu'i tajaarana ajemogyau ojemi'waa. Kwaiwete tajaarana. ³¹ A'eramū mama'eukwaawa 'jau Jejuu 'ga upe:

—'Gā nui ore moir ire ore monoukar ape tajaurationa ywyterimū ore mojejaga — 'jau mama'eukwaawa 'ga upe.

³²—Pe'je ajee pejewau— 'jau Jeju 'ga jupe.

A'erauwe mama'eukwaawa awau ū'jāu 'gā nui. Awau ojejaga tajaurationa pype. A'eramū tajaurationa mama'eukwaawa ojepype ijejagamū erowawaka erajemogyau. A'eramū erawau enujāna ywy'amuku rupi eropopoa erawau eropapa 'y pe.

³³A'erauwe tajauration are omaenun ma'e 'gā awau imome'wau amunaw ipewara 'gā nupe:

—Ekoay Jeju 'ga 'ua tywy 'arimū ako ma'e 'gā pirowara omoit 'gā nui ko, imonou tajaurationa pype ko. A'eramū tajaurationa opapa ko— 'jau 'gā awau imome'wau amunaw ipewara 'gā nupe.

³⁴A'erauwe amunaw ipewara 'gā 'uapap Jeju 'ga resaka. A'eramū 'gā 'jau Jeju 'ga upe:

—Ere ejepe'au oreywy awi. Nenea'wyrī ene ra'e. Orereymawa 'ā ereapisipap— 'jau 'gā Jeju 'ga upe.

A'eramū Jeju 'ga awau 'gā nui.

9

Iteu ma'e

(Maku 2.1-12; Luka 5.17-26)

¹A'eramū Jeju 'ga awau 'gā nui. Awau u'aa yaru pype, awau oyaapa nū. Oje'wyr ipe 'ga awau ojewya nū. ²A'eramū peuwara 'gā teewi iteu ma'e 'ga rerua Jeju 'ga upe nū. 'Ga rerua 'ga rupia 'ga rupawa reewe Jeju 'ga upe. “Je rowiat pa 'gā ajemogyau ra'e”, 'jau Jeju 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Erekyje awi je wi kūi. Enetywera je amoit ene wi— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

³A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā 'ga rerowiare'ema ajemogyau. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Awýja 'agamū 'ū? Janeruwarete 'ga etee te janetywera omoit jane wi— 'jau 'gā ajaupe.

—Enetywera je amoit ene wi 'eramū 'ga Jarejuwarete 'ga 'jawe je reko 'ga 'i te jane— 'jau 'gā ajaupe 'upa.

⁴A'ere Jeju 'ga 'gā kwaawi ojee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē poromū 'jau pejejeupe 'ū?— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ⁵—Je upe naayi.

Iteu ma'e mafu'amaramū ae nanē ojotywera moiri ajau nū kūi— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁶—Pēneki'yra je 'ā. A'eramū je tepājē resaukaa pē nupe. Iteu ma'e 'ga je amafu'am pē neape — 'jau 'ga 'gā nupe. —'Ga fu'ama resaka taje kwaap pejepe 'jau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —'Aeteuferu 'ga amafu'am. Aetywera 'ga omoit nanē ae wi nū”, tepe'je 'jau. Jeruwarete 'ga te 'ā opājē amut jee. A'eramū je pētywera moia pē nui, iteu ma'e mafu'ama nanē nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Ere efu'ama jui. Ejupawa pyyka erawau eje'wyr ipe— 'jau 'ga 'ga upe.

⁷Aipo ojeupe 'erauwe iteu ma'e 'ga afu'ama 'gā neape. A'eramū 'ga wupawa pyyka erawau oje'wyr ipe. ⁸A'eramū esakarera 'gā ajemogyau okyjau, oporesagamū 'ga ree. A'e pype 'gā aku'iramū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau ajaupe.

—Kuu. Namafu'ami sipo 'ga 'ga pa, a'e ako je ko re'ā— 'jau 'gā ajaupe. —Ku'jywa 'ga 'ga amafu'amukat 'ga upe— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā esage ma'eramū, ki Ku'jyp. Ene 'ā eremafu'amukat 'ga 'ga upe. Epājēa 'ā remut 'ga upe rai'— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa ee.

Mateu 'ga mo'wyawet

(Maku 2.13-17; Luka 5.27-32)

⁹A'eramū Jeju 'ga awau watau nū. Awaw ipe 'ga Mateuramū je resaka. 'Wyriararete upe ka'aranū ppykarera je. Japorowyky je renamū Jeju 'ga 'ua oje'ega jee:

—Ere ejua je rupi— 'jau 'ga jee, je mo'wya ojeupi.

A'erauwe je tepoia teporowyky awi ejaa inuga a'e pe te futat. A'eramū futat je tewau 'ga rupi, 'ga remimu'eramū. ¹⁰A'ere je 'ga mo'wya teje'wyr ipe:

—Ere ejua ejemi'waa je pyri. Ere ejemiyauwa 'gā nenūina erua erojemi'waa jerog ipe—'jau je 'ga upe.

A'eramū 'gā 'ua ojemi'waa jerog ipe. Orojemi'waaw ipe kwaiwete 'wyriararete 'ga upe ka'aranūū ppykara 'gā 'ua ojemi'waa ore pyri. Mama'e tywera apoara 'gā nanē 'ua ojemi'waa ore pyri nū. ¹¹ Poje fariseu 'gā amū 'ua ore resaka. A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga remiayauwa 'gā nupe:

—Kuu. Ma'eramū pēmu'jara 'ga ojemi'waa 'wyriararete 'ga upe ka'aranūū ppykara 'gā pyri 'ū? Nia'wyri 'gā kūi. Mama'e tywera apoara 'gā pype nanē 'ga reni ojemi'waa kūi. Nojemi'wari noko ae 'gā pyri 'ja. Nia'wyri 'gā ajemogyau kūi— 'jau 'gā 'gā nupe.

¹²⁻¹³ Aipo 'gā 'e renupawe Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Gā pyri je rekoi 'gā poawamū te nū'ū. Je 'ā morofuanugara 'jawewara te ako 'gā nupe. Sā'ā morofuanugara 'ga muaga monoa ojero'wu ma'e 'gā nupe etee. Nomono ekoetei futari 'ga ijero'wue'ema 'gā nupe muaga. Nan tee futat je. Ia'wyre'ema 'gā katu'okawamū te je ruri. “Je jeresage”, pe'je 'ā. A'ere je naesage ma'eramū rūi je ruri pē katu'oka. Itywet ma'e katu'oka tee je ruri. Pe'je pejewau pejejemu'jau Jarejuwarete 'ga 'eawer are— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Oseja 'ga upe rakue: “Je upe mama'e mura esage futat jee.

A'ere pejejuue pēpota'wa esagea taetu esageramū jee.

Nafutari je tejeupe pēnemimurera, pejejuue pejepota'wa esage'em ire”,

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue— 'jau Jejuī 'ga fariseu 'gā nupe.

'Gā jemi'ware'em are 'gā mu'eawet

(Maku 2.18-22; Luka 5.33-39)

¹⁴ Anure Juā Batista 'ga remiayauwa 'gā amū 'ua oje'ega Jejuī 'ga upe:

—Juā Batista 'ga remiayuwamū ore orojemi'ware'ema futat oroje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe jepi. Fariseu 'gā nemiyauwa 'gā nanē ojemi'ware'ema futat oje'ega 'ga upe jepi nū. 'Ga upe oporogytaawa upe iwaēmauwe ore orojemi'ware'ema Jarejuwarete 'ga upe oroporogytau jepi. A'ere 'ā eneremiyauwa 'gā nanarūi. Niojeri agawewi 'gā 'ā ojemi'war awi. A'etea 'ā 'gā oje'ega omonu Jarejuwarete 'ga upe— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

¹⁵ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Akokatu ma'e 'gā nekokaturamū sipo 'gā nekokatu resakara 'gā ty'ara rerajemogyi maraka are? Naani. Maraka teepaw ire tāmējē te 'gā py'arayparamū nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —'Gā nui akokatu ma'e 'gā jepe'aramū tee esakara 'gā poiri ojemi'war awi oporogytau Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga oje'ega 'gā nupe u'ama. —Nan tee futat jeremiyauwa 'gā wojere'emamū ojemi'war awi ojeypyri je rekoramū. Ojewa je o re te nipo 'gā nojemi'wari ajemogyau. Je o re te nipo 'gā 'arasigamū ajemogyau je ree. A'eramū te nipo 'gā nojemi'wari ajemogyau wea'aramū etee je ree— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁶ —Ymā te 'ā aeypy 'gā pē mu'ei mama'e are rakue. A'ere je 'ā 'awamū pē mu'ei nū. Amutee are je 'awamū pē mu'ei nū. A'ere nepemojopypea'uweri jeporogyta aeypy 'gā nemimome'ufer are. Jeporogyta are ojemu'e ma'eramū ki a'ea etee futat pejemu'e. Pemojopyte kasi morogyta ymaner are ne. Morogyta ymaner are ojemu'e ma'e 'gā nuapoi jeporogytau mama'ea— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Naperugi ae taity ymanera taity yau pyu. Kasi a'e pe taity yau opoejamū erojefuapygi etee ne. A'eramū futat taity ymanera otoroka etee nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. ¹⁷ —Y'way yau ae nueko'wogi yrū ymanera pype. Yrū yau pype te ae eko'wogi. Yrū ymana pype sieko'wok 'eramū ajaiwayramū erujewi. A'eramū futat opy'apefugamū wajaiwamū yrū pype. A'eramū futat wyrū kakau. A'eramū ojeko'woka— 'jau 'ga 'gā nupe. —Yrū yau pype eko'wok ire ojeko'woke'ema. Yrūa kaw'em nanē nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ee. —Nan tee futat nepemojopypea'uweri jeporogytafera morogyta ymaner are— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Kūjā ēē mü kūjāmuku ēē retee

(Maku 5.21-43; Luka 8.40-56)

¹⁸ Ga porogyta 'ga renamū kūima'e 'ga amū 'ua owaēma Jejuī 'ga upe. Judeu 'gā 'wyria'ri 'ga amū 'ua wapyka wenupy'au 'ga rowase. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Jera'jyr eē amanū 'awamue futat ko. A'eramū ene ejua eē resaka. Epoa eē 'arimū imonoramū nipo eē ferawī nū— 'jau 'ga 'ua 'ga upe.

—Ere ajee iruukwe. Taesak eē enee 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

¹⁹A'eramū Jejuī 'ga afu'ama awau 'ga rupi. 'Ga remimu'eramū ore nanē arawau 'gā nupi nū.

²⁰Orewaw ipe kūjā eē mū 'ua Jejuī 'ga rupsika, 'ga raity pypireme'ywa ppyka. Ojero'wu ma'e eē. Tusi kwara eē imu'aa akou ojero'wau. Nuogī futari eē ry eē wi. Ymā te eē rekoī rakue. ²¹A'eramū eē 'jau ojeupe etee futat: “Kīā raity ppygamū tajekatu'ok 'jau kwy”, 'jau eē ojeupe etee futat. A'eramū eē 'ua 'ga raity pypireme'ywa etee agawewi ipyka. A'etea eē ojekatu'ok 'ga raity pypireme'ywa ppyg ppyrauwe futat. ²²A'erauwe Jejuī 'ga ojerowaka amā'jāu eē ree. A'eramū 'ga 'jau eē upe:

—Erekyje awi kari. Je rerowiar ape ekou ra'e jepi. A'eramū je ene katu'oka akiko— 'jau 'ga eē upe.

Eē upe aipo 'ga 'erauwe eē ojekatu'oka.

²³A'ere Jejuī 'ga ore reruatau nū. “Jera'jyra eē ree epoa emono” 'jara 'ga 'wya upe orowaēm ire orosou. Orosouwe Jejuī 'ga eē ree ajatyka ma'e 'gā nesaka. 'Ga mo'wyarera 'ga ra'jyra eē rapirūmū eē rerekou. Jumi'ara'nī moje'egara 'gā nanē 'ga esaka nū* Kwaiwete 'gā 'upa 'oga pype. ²⁴A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je peje'jāu pejewau ukupepe. Namanūi eē. Oset tee eē 'upa. Peesag iki je eē momaga— 'jau 'ga 'gā nupe.

Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā 'ga rerekoemāu etee.

—Ene'me awi nū'ū. Amanū futat akiko— 'jau 'gā 'ga upe.

“Amoferap nipo je eē re'ā”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga poromū 'jau 'gā nupe, “oset tee eē 'upa”, 'jau etee 'ga 'gā nupe.

²⁵Og awi 'gā mū'ē re 'ga amanū ma'efera eē poppyka.

—Ere ejua ewya, ky'ri— 'jau Jejuī 'ga eē upe.

A'erauwe eē ferawī owya afu'ama. ²⁶A'eramū 'gā eē moferapawera mome'wau imuāina ojepyriwara 'gā nupe.

Mukūi eae'ema 'gā

²⁷Eē moferaw ire Jejuī 'ga awau pe awi nū. 'Ga remimu'eramū ore arawau 'ga rupi. Orewaw ipe mukūja eae'ema 'gā 'ua ore rewiri wafukaita Jejuī 'ga upe:

—Jejuī! Ene 'ā Janeruwarete 'ga remimurera! Ore resag ape. Epājē mū ore katu'og ape — 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

²⁸Og ipe ore se re, 'gā nanē awau osou nū, Jejuī 'ga rerowyka. A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je rerowiat te pejepe pejejemogyau jepi? “Ore mamā'ē 'ga nū” 'ea te perowiat pejejemogyau?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Aruerowiat futat ore ene— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁹A'eramū Jejuī 'ga opo monou 'gā nea are.

—Tejerowiat pejemogyramū je pē mamā'ēi— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁰A'erauwe futat 'gā amā'jāu. A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je mome'u kasi pejepe kwe pewara 'gā nupe kamēsīete ne, jerera muāje'ema kamēsīete amunawa pype ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

³¹A'ere 'gā naani. Nuereko katui 'gā 'ga 'eawera, 'ga rera muāina kamēsīete peuwara 'gā nupe.

Ije'ege'ema 'ga

³²Jejuī 'ga wi 'gā o ppyrauwe 'gā amū mama'eukwaawa rerekwara 'ga rerua Jejuī 'ga upe.

—Mama'eukwaawa mū 'upa 'ga pir are. A'eramū 'ga oje'ege'ema akou. Mama'eukwaawa 'ga nomoje'egukari imogou— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

A'erauwe Jejuī 'ga imoia 'ga wi.

* 9:23 Ajamanūnamū ipypra poromū jumi'ara'nīa.

³³Ojewi Jejuu 'ga imoir ire 'ga oje'ega nū. A'eramū 'ga resakara 'gā oporesagamū 'ga ree ajemogyau.

—Niesagi pa jane nanuara Israeu juapyreramū jareywy pe jepi nū — 'jau 'gā ajaupe, oporesagamū 'ga ree ajemogyau.

³⁴A'ere fariseu 'gā nuerowiari 'ga. A'eramū 'gā 'jau:

—Naani nū'ū. Mama'eukwaawa 'wyrriara je'eg imū tee 'ga 'ga pirewara moiri 'ga wi nū'ū — 'jau futatee 'gā 'gā nupe.

Jejuu 'ga ajemuaēma 'gā nee

³⁵Pe awi Jejuu 'ga awau nū. Awau 'ga amunawa moymoyka akou. 'Ga remimu'eramū ore arakou 'ga retee te futat. Judeu 'gā jatykaaw ipe 'ga awau 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree:

—Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui. A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe akou, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

Ojero'wu ma'e 'gā 'ga ikatu'oka akou. ³⁶Kwaiwete 'gā jatykai 'ga ree, 'ga porogyta renupa. 'Gā nesakawe Jejuu 'ga ajemuaēma 'gā nee. “Karupa'mījare'ema 'jawe 'gā jemogyi. Ojekukawe'emamū nanē nū. Worypawamū 'gā ajemogyau. Nitywi futari 'gā poara 'ga amū”, 'jau Jejuu 'ga ojeupe. ³⁷A'eramū 'ga 'jau wemimu'eramū oree:

—Inānānī'ī etee Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā jemogyi. A'ere 'ā kwaiwete je te 'gā jemogyi Janeruwarete 'ga kwaape'ema— 'jau 'ga oree. ³⁸—A'eramū ki pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe aipo are: “Emonou'jau'jap ejemiayua 'gā emome'waramū kwe pewara 'gā nupe”, pe'je ki 'ga upe aipo are— 'jau Jejuu 'ga oree. —Sā'ā juowuurana. Omonookara ae mū tywe'emamū 'ā ototokapaw ekoete. Nan tee futat nipo 'gā 'ga je'ega ojeupe 'gā imome'ue'emamū 'gā pawī etee mama'eukwaawa rapyau ipe— 'jau Jejuu 'ga oree.

10

Jejuu 'ga remimu'e 'gā

(Maku 3.13-19; Luka 6.12-16)

¹Jejuu 'ga wemimu'eramū ore majatykau ojee, tusiramū ore majatykau ojee. Opājēa 'ga imua ore upe ore moporowykyawamū.

—Tepājēa je nupe amutee 'gā poawamū. Pe'je pejewau mama'eukwaawa moia erekwara 'gā nui. Ojero'wu ma'e 'gā nanē pēē ikatu'oka nū— 'jau 'ga oree ikue.

²⁴'Ga remimonoramū orepytuna tusi. Simão, Andre, Tiago, Juã, Filipe, Patarumeu, Tome, Mateuramū je, ajepeja Tiago, Tadeu, ajepeja Simão, Judas. Mimeramū ore Jejuu 'ga remimu'eramū. Simão 'ga mukūi 'ga rera. Pedro 'ga rer irūa. Ajepeja Simão 'ga rera nanē mukūi nū. Serote 'jau 'ga rer irūa. Andre 'ga Pedro 'ga rewirera 'ga. Tiago 'ga rewirera 'ga Juānamū. Sepeteuramū Tiago 'ga ruwa 'ga Juã 'ga retee. Je Mateuramū 'wyrriara upe ka'aranūū pykareramū. Ajepeja Tiago 'ga Aufeu 'ga ra'yra 'ga. Judas 'ga nanē mukūi 'ga rera nū. Iskariote 'ga rer irūa. Kūima'e tywera 'gā nupe 'ga monoara 'ga poromū. Mimeramū ore Jejuu 'ga remimonoramū.

Jejuu 'ga wemimu'e 'gā monoawet

(Maku 6.7-13; Luka 9.1-6)

⁵Wemimu'eramū Jejuu 'ga 'jau oree:

—Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. A'ere ki judeu 'gā nupe etee je mome'u pejepe. Judeue'ema 'gā nupe kasi je mome'u pejepe ne. Samari ywy pewara 'gā nupe nanē je mome'wawe'em nū. ⁶Israeu juapyrera 'gā nupe etee futat pejewau morogyta esage mome'wau. Sā'ā karupa'mī ka'jama ujar awi. Nan tee futat Israeu juapyrera 'gā jemogyi. Ymā te 'gā ypa Jarejuwarete 'ga je'ega renuwi rakue. A'eramū 'gā 'ga kwaapa katu katu rakue— 'jau 'ga oree. —A'ere 'awauwara 'gā nokwaawi futari 'ga. 'Ga remifutara nanē 'gā ikwaape'ema nū. A'eramū 'gā ajemogyau karupa'mī ka'jama 'jawe— 'jau Jejuu 'ga oree. ⁷—“Otywer awi opoit ma'e 'gā Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū. A'eramū ki pēē pejepoia pejetywer awi”, pe'je ki pejewau 'gā nupe. ⁸Ojero'wu ma'e 'gā pēē ikatu'oka. Amanū ma'e 'gā pēē imoferapa. Ipito'om ma'e 'gā pēē imokā'jāu. Mama'eukwaawa pēē

imoia mama'eukwaawa rerekwara 'gā nui— 'Jau Jeju'i 'ga oree. —Tepājēa je amono pē nupe. A'ere naje mepyi pejepe tepājēa pejejeupe imono are. A'eramū pēē pejewau 'gā katu'oka ekoete te futat pejejemogyau. “Je mepyi pejepe. Pejekatu'okawera pemepyi jee”, 'Jawe'em futat pēē 'gā nupe— 'Jau Jeju'i 'ga oree.

⁹—Ka'aranūia kasi peroo ne. ¹⁰Pejekaraemā nanē erawawe'em nū. Pejejyrū, pejejyapaap. Mīmera miamū kasi peroo ne. Pejepir arewara etee futar iki peroo. Ywyrā nanē pēē erawawe'em pejepo pe. Ojeupe peporogytaramū 'gā pē mojemi'waa. Aipoa esage— 'Jau Jeju'i 'ga oree.

¹¹—'Gā 'wyrarete upe pejewaēma pejewau pejeseawa rekaa. “Pe'je pejejuā pejesea 'au ore pyri” 'Jara 'gā noga pype etee futar iki pejup. Peo kasi kwe pe pejejemogyau ne. ¹²'Gā nog ipe pejewau ki “'Awamū Janeruwarete 'ga nepē mu'arasigukari pē mogyau”, pe'je pejewau pejesou 'gā nupe. “Arafutar ore Jarejuwarete 'ga pē muekōējā pē mogya”, pe'je ki 'gā nupe— 'Jau Jeju'i 'ga oree. ¹³—“Pe'je pejejuā pejepytāu ore'wyr ipe” 'gā 'eramū ki pe'je 'gā nupe: “A'jea futat. Janeruwarete 'ga aku'i muri pē nupe, pē mopy'ata'wau a'jea futat”, pe'je ki 'gā nupe— 'Jau Jeju'i 'ga oree. —“Narafutari ore pēpyta oroje'wyr ipe” 'gā 'eramū pēē 'Jau 'gā nupe: “Janeruwarete 'ga aku'ia namura'uweri pē nupe”, pe'je ki 'gā nupe— 'Jau Jeju'i 'ga oree. ¹⁴—A'eramū nipo pēē pejewau majejeja 'gā amū 'wyr ipe nū. A'eramū nipo 'gā 'Jau: “Noreporenuwiweri ore Jarejuwarete 'ga je'eg are”, 'Jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū ki pe'je 'gā nupe “Janeruwarete 'ga 'ā wemiayuwamū pefutat numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee 'ga. A'eramū nipo 'ga anure pē mu'arasiga pē mogyau”, pe'je ki 'gā nupe— 'Jau Jeju'i 'ga oree u'ama. —A'eramū pēē 'gā 'wyrarete awi peje'Jāu pejepyapaawa nupānupāu ajuee, 'yja motototoka jui. “Janeruwarete 'ga pē katu'og are ifuwet numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee 'ga”, pe'je ki pejepyapaawa nupāu ajuee 'gā nupe— 'Jau Jeju'i 'ga oree. ¹⁵—A'jea futat je 'i. Anure, wowase pē majatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga Sodom ipewarera 'gā nereko tyweretei Gomora pewarera 'gā netee. Sodom ipewarera 'gā ityweretei Janeruwarete 'ga upe, Gomora pewarera 'ga netee rake. A'eramū nipo 'ga 'gā nereko tyweaete 'gā tywer are. A'ere “noreporenuwiweri ore Jarejuwarete 'ga je'eg are” 'Jara 'gā Sodom ipewara 'gā tywera apyraawi. A'eramū nipo 'ga taetu 'gā nereko tyweaete etee te nū Sodom ipewarera 'gā apyraapa— 'Jau Jeju'i 'ga oree.

Jeju'i 'ga rur enune ojeapo ma'e
(Maku 13.1-13; Luka 21.12-19)

¹⁶—Sā'ā kasurua tajau jarū pyterimū isea. A'eramū 'ā tajaua iu'wau. Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga kwaapare'ema 'gā pyterimū pese. 'Gā amū nipo amara'neramū akou pē nee. A'ere ki pē'akwaap pejejemogyau 'gā nupe. Pejepota'waramū etee futar iki 'gā nee — 'Jau Jeju'i 'ga oree. ¹⁷—Pejea'gu te ki ajee pejejerowiare'ema 'gā nui. 'Gā amū nipo pē pyyka pē nerawau o'wyrira'ri 'gā nowase pē moporogytaukaa o'wyrira upe. Judeu 'gā jatykaaw ipe nipo 'gā amū pē pyyka pē nupānupāu. ¹⁸Je rerowiaaramū pē nekoramū nipo 'gā pē pyygi pē nerawau judeue'ema 'gā 'wyrira 'gā nowase. O'wyrirarete 'gā nowase pejejerooramū pēē je ree morogyta esage mome'wau 'gā nupe. A'eramū futat nipo o'wyrira 'gā nowase pē nerawarera 'gā morogyta esagea pēē imome'u renuwi o'wyrira 'gā neewe futat— 'Jau Jeju'i 'ga oree. ¹⁹—A'ere kasi pekyje pejejerooramū ne. “Ma'ja 'Jau sipo je teje'ega 'gā nupe 'wei”, pe'je kasi ne, pekyjyau ne. Janeruwarete 'ga te peje'egawa amut pē nupe peu pē nerooramū— 'Jau 'ga oree. ²⁰—Napēē tee rūi peporogyta 'gā nupe. Pēnuwarete 'ga 'Agesagea te nipo pē mueapyo pē'eaw are— 'Jau Jeju'i 'ga oree.

²¹—Je rerowiare'ema 'gā nipo wewirera 'ga miamū futat omono 'gā nupe, ijukaukaa, wewirera 'ga je rerowiar ire. Wa'yra 'gā miamū nipo 'gā imonou 'gā nupe iapisaukaa. 'Uwa miamū, oya miamū 'Jau nipo 'gā imonou iapisaukaa 'gā nupe je rerowiaaramū 'gā jemogyramū— 'Jau Jeju'i 'ga oree. ²²—Je rerowiare'ema 'gā oporomutare'emamū je ree. A'eramū nipo 'gā je rerowiarāmū pē nee nanē oporomutare'emamū nū. A'ere Janeruwarete 'ga je rerowiar awi ipoire'ema 'gā nerooi imogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi futat— 'Jau 'ga oree. ²³—Amunaw ipewara 'gā pejejereko tyweramū, pejeka'Jama pejewau 'gā nui. Ajejeja amunaw ipe pejewau je mome'wau. Israeu wyw pypewara amunawa moyge'emaue nipo je ruri tejewya nū— 'Jau 'ga oree.

²⁴—Ojemu'e yau ma'e 'gā amu'jara 'ga nuapyraawi futari. I'wyrat ma'e 'gā o'wyrara 'ga nanē nuapyraawi nū. ²⁵Ojemu'e ma'e 'ga e'i ojeupe: “Tako temu'jara 'ga 'jawe 'jau kwy”, 'jau nipo 'ga ojeupe. Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Je rerowiare'ema 'gā je kurapara te ajemogyau. “Mama'eukwaawa 'wyrara je'eg imū tee 'ga mama'eukwaawa moia 'gā nui”, 'jau futatee nipo 'gā jee je kurapa ajemogyau. A'eramū nipo 'gā pēē taetu je rerowiamū pē kurapa— 'jau Jejui 'ga oree.

Pekyje ki Jarejuwarete 'ga wi
(Luka 12.2-7)

²⁶—Pekyje awi 'gā nui. Nomima'uweri futari ae mama'ea. Anure te nipo imimipyraera jesaukari katu katu 'gā nupe. ²⁷'Awamū je je'egi pē nupe etee futat. A'ere tepeo jeje'ega mome'wau 'gā nupe najuejue etee futat 'jau— 'jau Jejui 'ga oree. ²⁸—Pekyje awi pejejee ifuwet ma'e 'gā nui. Pē apisi 'gā numiamū. A'ere 'gā pē'aga nomateepawa'uweri. Jarejuwarete 'ga wi te a'jea futat pekyje ete. 'Ga te a'jea futat pē mateepap ywawuje futat rerowiare'emamū. Pē'aga we futat 'ga imonou mama'eukwaawa rapyap ipe— 'jau 'ga oree. —'Ga te a'jea futat mama'e tywera ojeupe iapoaramū ae apisi— 'jau 'ga oree.

²⁹—Janeruwarete 'ga te 'ā pājēretea. A'ere 'ga jejuka esagei futari ae ree. Peesak wyrā'ia. Wyrā'ia 'ā niapoi agawewi. A'etea Janeruwarete 'ga imanūnamū wesak 'ūina. 'Ga remifutarimū etee te wyrā'ia imanūi. ³⁰Ae taetu aje 'ā ae ate 'ga upe. Ma'eramū 'ā 'ga jejukai ae ree taetu— 'jau 'ga imome'wau oree 'ūina. —Pē'awa we futat ojemojopyrūmap ajemogyau pēakag are. Aeakag are ijemogya we futat 'ga okwaapap. “Nojejukai nipo 'ga ore ree?” pe'je kasi ne. Naani. Ojejuka futat 'ga pē nee. ³¹A'eramū ki pēē pejekyjawe'em pejereko tywera 'gā nui— 'jau 'ga oree.

³²—Pejenosī kasi je mome'wau 'gā nupe ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Gā nowase pēē je mome'u renosīe'em ire je nanē najenosī pē mome'wau nū. “Je Jejui 'ga remiayuwamū je” pēē'eramū je ywag ipe peoramū je nanē futat ywagipewara 'gā nowase a'e 'gā nupe nū: “Koromū noko jeremiayuwa 'gā 'ja”, 'jau nipo je pē nupe ywag ipe peoramū, ywagipewara 'gā nowase pē mome'wau enosōue'em 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga oree. ³³—“Je najejui 'ga remiayuwa rūi” 'jaramū je ywag ipe peoramū pēē 'jawerimū etee futat nipo je pē nenosōu pē mome'wau Tejuwarete 'ga rowase: “Najeremiayuwa 'ga rūi noko 'agamū”, 'jau nipo je pē nupe pē mome'wau 'ga rowase. A'eramū je aipo 'jarera 'gā monou muku tejewi— 'jau 'ga oree.

Jejui 'ga ree nipo ae ajamueu
(Luka 12.51-53; 14.26-27)

³⁴—“Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga rur ire nipo ore jamuepawi”, pe'je kasi ne. Naani. Je ree taetu nipo pejamue pejejemogyau— 'jau 'ga oree. ³⁵—Kūima'e 'ga amū nipo je rerowiaa. A'ere nipo 'ga ra'yra naje rerowiari. A'eramū nipo 'gā ajamueu je ree. Kūjā ēē mū nipo je rerowiaa. A'ere nipo ēē ra'yra ēē naje rerowiari. Eē ra'ytatya nanē nipo je rerowiare'ema nū. A'eramū nipo aipo 'gā je rerowiaara ēē mueu je ree. ³⁶Amumē je rerowiaara 'gā pytuna 'gā we futat nipo 'gā nerekou tyweaete je ree. Je rerowiaara 'gā nereko tywera 'gā 'gā pytuna futat— 'jau Jejui 'ga oree.

³⁷—Pēporomutat 'ā pēē pejepytuna 'gā nee. A'eramū pēē mama'e apou 'gā maku'iu. A'ere je 'i 'awamū pē nupe: Jeremiayuwamū pejejekoweramū ki pēporomutat je ree, pejepytuna 'gā nee pejeporomutara apyraapa. Pejejuw are, pejeje are, pejeja'yr are. Mimera 'gā nee pejeporomutara apyraapa. Je ree pejeporomutamū ki mama'e apou jeremifutar imū etee je muorypawamū. “Ereapo awi nanuara ki sa”, 'jau nipo pēpytuna 'gā pē nupe. A'ere kasi eremojerowiat 'gā ne. Jeje'eg imū etee futat pēē iapou. Kasi a'e pe pēē najeremiayuwa rūi ne— 'jau 'ga oree.

³⁸—Anure nipo 'gā pē nereko tyweretei je ree, pē apisau je ree. A'eramū futat nipo pēē mū je rerowiar awi pejepoia. A'ere pēē je rerowiar awi opoit ma'eramū najeremiayuwa rūi pejemogy. Jeremiayuwamū pejejekoweramū jeremifutara etee futat pēē iapou, pejekyjawe'em 'gā pejereko tywer awi. “Tene 'gā je jukai kwy. Napoira'uweri je Jejui 'ga rerowiar awi”, 'jau etee ki pēē— 'jau 'ga oree. ³⁹—“Najemanūweri je Jejui 'ga mome'u

are” Jara 'gā nooa'uweri futari ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. “Je naapoa'uweri futari mama'ea Jejuu 'ga remifutar imū” Jara nanē awawe'em ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri nū — 'Jau Jejuu 'ga oree. —A'ere “tene 'gā je jukai kwu. Napoira'uweri je 'ga rerowiar awi” Jara 'gā oi futari ywag ipe, Jarejuwarete 'ga pyri— 'Jau Jejuu 'ga oree.

Janeruwarete 'ga jane mepyawam

(Maku 9.41)

⁴⁰—“Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe”, a'e ako je pē nupe ko. A'jea futat je 'i: Je rerowiamū pē nereko esageara 'gā je nanē je rereko esage nū. Je rereko esageara 'gā je muarera 'ga nanē wereko esage nū. ⁴¹Ojeupe 'ga amū waēmamū nipo 'gā 'Jau: “Janeruwarete 'ga 'ga mut janee, ojee jane mu'Jawamū. Ma'eramū 'ā oreporenuwiweramū 'ga je'eg are”, 'Jau nipo 'gā. “Torojejuka esage 'ga ree nanē 'Jau nū”, 'Jau nipo 'gā. A'jea futat je 'i: Anure nipo Janeruwarete 'ga oje'eg are moromu'Jarera 'gā mepyi. 'Ga ree ojejuka esage ma'e 'gā nanē 'ga omepy nū, moromu'Jarera 'ga repy 'Jawe etee futat. Ojeupe 'ga amū waēm ire nipo 'gā amū 'Jau: “Koromū esage ma'e 'ga. Ma'eramū 'ā ore jejuka esagei 'ga ree”, 'Jau nipo 'gā. A'jea futat je 'i: Anure nipo Janeruwarete 'ga esage ma'e 'gā mepyi. A'eramū 'ga esage ma'e 'gā nee ojejuka esage ma'e 'gā nanē imepyau nū, esage ma'e 'gā nepy 'Jawe etee futat nū— 'Jau Jejuu 'ga oree.

⁴²—A'jea futat je 'i: Anure nipo Janeruwarete 'ga je rerowiaara 'gā nereko esageara 'gā mepyi. 'Yro'ysaga etee agawewi nipo 'gā imonou je rerowiaara 'ga amū upe, i'yuwei ma'eramū. A'etea Janeruwarete 'ga 'yro'ysaga monoara 'gā mepyau 'ga upe imonoawer are— 'Jau 'ga oree, kwe pe omome'wawamū 'ga ore monoi.

A'eramū ore arawau kwe pe 'ga mome'wau oropytuna judeu 'gā nupe.

11

Juā Batista 'ga remiayup

(Luka 7.18-35)

¹Ojewi 'ga remimu'e 'gā orauwe Jejuu 'ga awau ipyriu'iwara 'gā mu'Jau 'Uwarete 'ga ree. ²A'e pype Juā Batista 'ga remiayuwa 'gā amū 'ua owaēma Jejuu 'ga upe. Juā Batista 'ga remiayuwa 'gā Jejuu 'ga remiapofera mome'wau 'ga upe moromunepawa pype 'ga renaw ipe rakue. A'eramū Juā 'ga 'gā amū monou 'gā moporonuwukaa ee Jejuu 'ga upe:

—“Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? 'Ga amū te ra'u nū?” pe'je ki pejewau 'ga upe jee— 'Jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe.

³A'eramū 'gā awau oporonupa ee Jejuu 'ga upe:

—“Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? 'Ga amū te ra'u nū?” e'i Juā 'ga enee ko— 'Jau 'gā awau 'ga upe.

⁴A'eramū Jejuu 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejejemiesagera mome'wau 'ga upe. ⁵“Eae'ema 'gā 'ga amamā'ē akou. Iteu ma'e 'gā 'ga amafu'am. Ipitō'om ma'e 'gā 'ga imokā'jāu. Iapyae'ema 'gā 'ga imuapyau. Amanū ma'e 'gā 'ga imoferapa. Iporiay'i ma'e 'gā nupe 'ga morogyta esage mome'wau akou” pe'je ki, jeremiapofera mome'wau 'ga upe. ⁶“Je rerowiar awi ipoire'ema 'gā niku'ipawi futari ajemogyau”, e'i 'ga enee ko, pe'je ki 'ga upe— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

⁷Ojewi Juā 'ga remiayuwa 'gā o ppyrauwe Jejuu 'ga oporonupa Juā 'ga rekwawer are ojepryiwara 'gā nupe.

—Amunawe'em ipe pejewau te maran peesak 'ga rai'i? Ma'ja 'Jawe te 'ga rai'i? Sā'ā juowa ywytua erojetyjetyga erekoa. Nan te 'ga reko'i rai'i? Naani te ra'u nū?— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Nanarūi futat 'ga reko'i— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Najuejue etee futat 'ga reko'i oje'egawer imū etee futat 'ga oje'ega 'gā nupe ai'i, wesakara 'gā nupe ai'i. “Pejetywer awi pēpoiweramū Ku'jywa 'ga imoiri pē nui”, 'Jau pāwē pāwē etee futat 'ga akou 'gā nupe. Kūima'eteete 'gā nupe, akotee ma'e 'gā nupe 'Jau 'ga akou 'ga mome'wau 'gā nupe ai'i — 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ⁸—Taity esagea sipo 'ga wereko eruatau pēnemiesagamū rai'i? Naani. Taity esage ma'e 'gā ako 'og esage pype etee. A'ere Juā 'ga nanarūi. Taity ekoetea etee futat 'ga wereko imunepa. Nu'ari futari 'ga taity esage rerekwar ipe. Ikaraemā kwai

ma'e 'gā 'ā waity esage etee te wereko imunepa. A'ere Juā 'ga nanarūi— 'Jau Jejuī 'ga u'ama 'gā nupe.

⁹—Juā 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga mome'wararete ako rai'i. ¹⁰Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Juā 'ga ree inuga rakue. “Koromū jeje'ega mome'wara 'gā”, 'Jau 'ga 'ā ikwasiarukaa inuga 'gā nupe rakue— 'Jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe. —“Tomono 'ga ene renunewe 'Jau, kwe pewara 'gā mu'Jau ene ree 'Jau, ene rura futarukaa 'gā nupe 'Jau”, 'Jau 'ga inuga ikwasiaa ka'aran are rakue— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ¹¹—Aeppy 'gā porogytafera wesageramū agawewi. A'ere Juā 'ga porogytafera te 'gā porogytafera resage apyraawi Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'awamū je rerowiaara 'gā te Juā 'ga porogytafera apyraawi. Imu'epyre'ema 'gā agawewi 'ā. A'etea 'gā 'ga ma'e apyraapa Jarejuwarete 'ga upe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau. ¹²—Juā 'ga ra'ne 'ā 'gā mu'Jau Jarejuwarete 'ga ree rakue. “Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, 'Jau 'ā Juā 'ga 'gā nupe rakue. 'Awamū 'ā je nanē aipo 'Jau pē nupe nū— 'Jau Jejuī 'ga 'ūina 'gā nupe. —A'eramū kwaiwete itywet ma'e 'gā oreje'ega rerowiaa. 'Gā ku'ia 'gā nerekou. “Rowiat je 'gā je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga jetywera moia je wi, je mogou wemiayuwamū. Tene 'ga rerowiare'ema 'gā je rereko tyweretei kwy. Napoiri futari je 'ga rerowiar awi”, 'Jau nipo 'gā aku'iramū ajemogyau— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹³—Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'warera 'gā Moisesi 'ga retee imome'ui pē nupe rakue. “Anure nipo Janeruwarete 'ga wemimurama 'ga muri, 'ga mogou 'wyriaramū ae upe. Otywer awi opoit ma'e 'gā nipo 'ga imogyau wemiayuwamū”, 'Jau 'gā nakue. Juā 'ga nanē Janeruwarete 'ga remimureramū je mome'wau pē nupe rai'i nū. ¹⁴Ymā te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā amū 'i rakue: “Anure nipo Eliasi 'ga 'Jawewaramū ra'ne ijesakari pē nupe. 'Ga rewiri etee nipo ajee Janeruwarete 'ga remimura 'ga jesakari”, 'Jau 'gā ikwasiaa ee rakue. A'eramū je ee iparuerowiarawet ma'eramū pē mueapyou 'gā je'eg are. Juā 'ga futat Eliasi 'ga 'Jawewara. A'eramū 'ga 'ua Jarejuwarete 'ga remimuramamū je renune ai'i. ¹⁵Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁶⁻¹⁷—Ma'ja 'Jawe te 'awauwaramū pēē?— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Kunumīarūe'ema 'Jawe futat pēē. Sā'ā kunumīa. “Soo jarejerokyau 'Jau” 'eramū, “Naani. Najeataweretei je”, 'Jau etee 'ā ajaupe. “Pe'je ajee sajeawotee 'ū”, 'Jau 'ā kunumīa ajaupe nū. “Najeawoteeweri futari je”, a'e ako je ko, 'Jau ete 'ā kunumīa ajaupe. Nan tee futat pēē. ¹⁸Juā Batista 'ga 'ā ojemi'ware'ema akou Jarejuwarete 'ga upe oporogytau rakue. A'eramū 'ā pēē “mama'eukwaawa 'ga wereko opir are ra'e”, 'Jau 'ā pēē 'ga upe, 'ga jemi'ware'emamū rakue— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ¹⁹—A'ere 'ā je ruri Juā 'ga rewiri nū. Je 'ā tekou teojere'emamū tejemi'waa Jarejuwarete 'ga upe teporogytau. A'eramū 'ā pēē “Emi'uu 'ā 'ga ra'e”, 'Jau etee jee nū— 'Jau 'ga 'gā nupe. —“Itywet ma'e 'gā jekoty'aawa 'ga ra'e, 'wyriararete upe ka'aranūū pyykara 'gā jekoty'aawa 'ga ra'e”, 'Jau etee 'ā pēē jee nū— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Kunumī 'Jawe pēē. Juā 'ga ree ra'ne 'ā pēē pejeporomutare'emamū rai'i. 'Awamū 'ā pēē je ree nanē pejeporomutare'emamū nū— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Kunumī 'Jawe 'ā pejemogy. Jarejuwarete 'ga je'eg imū mama'ea jane iaporamū nipo jane pyriwara 'gā 'i janee: “A'Jea futat. Janeruwarete 'ga 'ā i'akwaap. Sā'ā 'ga remiayua 'gā neko esagea”, 'Jau nipo 'gā janee, janereko esage resag ire— 'Jau 'ga 'gā nupe u'ama.

*Jejuī 'ga je'ega moywyrafenawet
(Luka 10.13-15)*

²⁰A'eramū Jejuī 'ga oje'ega moywyrafena wemiapofera resakara 'gā nupe. 'Gā 'wyr ipe agawewi Jejuī 'ga aeremiapoe'ema apou 'gā nowase. A'etea 'gā nopoiri futari otywer awi. A'eramū Jejuī 'ga oje'ega moywyrafena 'gā nupe:

²¹—A'e je ki 'ei. Naje moporomutarukari te 'ā pejepe a'i kūi. Pēporiay 'i 'ā pejemogyau numiamū a'i kūi. Korasī pewaramū, Pesaita pewaramū. Mīmer ipewaramū 'ā pēporiay 'i pejemogyau numiamū. Pē'wyr ipe ako je Jarejuwarete 'ga mome'ui tekou pē nupe ikue numiamū. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oka ako tekou pē neape ikue numiamū. A'ere ako nepēporenuwiweri jeje'eg are ikue. Nepēpoiweri ako pejetywer awi ikue. Pejetywera retee ako pēē ikue. Tiro pe 'gā katu'og ire amunipo 'ā peuwara 'gā poiiri otywer awi rakue.

Sidom ipe. Mīmer imū 'gā katu'og ire amunipo 'ā peuwara 'gā poiri futari otywer awi rakue. Tanimuga amunipo 'ā 'gā wereko wapyte'rarimū otywer awi opoira resaukaawamū. A'ere ako je 'au agawewi iapoi tekou pē'wyr ipe ikue. A'etea ako nepepoiri pejetywer awi ikue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, wemiapofera resakarera 'gā pyu oje'ega magwamagwapa. ²²—A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē majatykaawa 'ara rupi Tiro pewara 'gā majatykau wowase. A'eramū nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete. Sidom ipewarera 'gā nanē nipo 'ga erekou tyweaete nū. 'Gā tywer are wejue nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete etee. A'ere nipo 'ga pēē te pē nerekou tyweretei kwaiwete. Pēē te 'ā neperowiari 'ga, 'ga pājē resakareramū miamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²³—Pēporiay'i pejemogyau numiamū, a'e je 'ā pē nupe, Kafanaū pewaramū nanē nū. “Ore Kafanaū pewaramū oresesage”, pe'je numiamū. “A'eramū ore arawau ywag ipe”, pe'je pejejaupe numiamū. A'ere je 'i pē nupe: Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'eramū futat pēē, a'e je 'ā pē nupe— 'jau Jejuī 'ga Kafanaū pewarera 'gā nupe. —Nepepoiri te 'ā pejetywer awi. A'eramū pēē pejewau mama'eukwaawa rapyaw ipe futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Pē neape futat je ako pēnemiapoe'ema apou tekou ai'i. A'ere ako nepēpoiriweri pejetywer awi ikue. Sodom ipe iapo re amunipo 'ā peuwara 'gā poiri otywer awi rakue. A'eramū amunipo 'ā 'gā 'wyrā ateeapawe'emamū futat rakue. 'Upa we futat amunipo 'ā 'gā 'wyrā 'awamū miamū futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ²⁴—Wowase pē majatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweretei te futat kwaiwete Sodom ipewarera 'gā nerekou tywera apyraapa— 'jau 'ga oje'ega moywyrāfena Kafanaū pewara 'gā nupe.

Jejuī 'ga oporopoariweramū jane ree

(Luka 10.21-22)

²⁵ A'ere Jejuī 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. Ene 'ā mama'e jararetea. Ene 'ā ywag ipewara mama'e jara. Ywy pewara jara nanē 'ā ene nū. Ene te 'ā mama'e jararetea. Nai'akwaap ma'e 'gā etee rūi 'ā eremueapyo jeje'eg are. Akotee ma'e 'gā na'ne 'ā eremueapyo ee nū. I'akwaap ma'e 'gā jēmī 'ā ene imueapyo'ewem ee. ²⁶ Ejemifutar imū etee futat 'ā ene akotee ma'e 'gā mueapyo ee. Nanuara futat te 'ā erefutat rakue— 'jau 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe.

²⁷ A'eramū 'ga 'jau oje'epyrīwara 'gā nupe nū:

—Jeruwarete 'ga je mu'akwaap mama'e are ikue. Ma'eramū je 'ā ikwaawi— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. —Jeruwarete 'ga je kwaap katu katu futat. Nitywi 'gā amū je kwaaparamū. Jeruwarete 'ga etee te je kwaap. Je 'ā Tejuwa 'ga akwaap katu katu futat. A'ere 'gā nitywi amū je 'jawewara Jeruwa 'ga kwaapa katu katuara 'gā amū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Ma'eramū je 'ā tejemipyrūmera 'gā mu'ei Tejuwarete 'ga ree. A'eramū 'gā a'eramū 'ga kwaapa je pyri— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau oje'epyrīwara 'gā nupe nū:

—Pe'je peje'jua jee jeje'ega renupawamū je pyri. Tejerowiar ire je jejuka esagei pē nee. Pēē mū mama'e poyjuu rupiara 'jawe. Sā'ā ae mama'e poyjuu upiaramū. Nan tee futat pēfuakapawamū. Pejepy'a'wyrāmū pejemogyau mama'e are. A'eramū pēē peje'fuakapawamū pejemogyau. Tejerowiar ire je jejukai pē nee. A'eramū nipo pejepy'a'wyrē'emamū mama'e are pejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ²⁹—Pejemu'e je ree. Jeje'eg are nanē pejemu'jau nū. Je te 'ā ajemuaēm pē nee. Joporopariwet je tekou pē nee. Je ree pejemu'e re nipo pēē pejepy'a'wyrē'emamū mama'e are pejemogyau. ³⁰ Naayi futari jeje'ega renuwa. Ay futat numiamū. Je futat apoat pēē mama'e apo are teje'eg imū futat. A'eramū aye'ema 'jawe akou pē nupe. Jeje'ega renuw ire nipo pēē pejeku'iramū pejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

12

Morowykye'em are 'gā mu'eawet

(Maku 2.23-28; Luka 6.1-5)

¹ Morowykye'ema mū rupi Jejuī 'ga awau juowuurana ko pyterimū akou. 'Ga rewiri oo ma'e 'gā opy'arayparamū ajemogyau. A'eramū 'gā a'yja pa'wau erawau opo pe. A'eramū 'gā ipe'oka i'wau. ² 'Gā nesakawe fariseu 'gā amū 'jau Jejuī 'ga upe:

—Kuu. Emā'ē 'gā nee ki sa. Eneremiayuwa 'gā opo'o a'ŷja i'wau ra'e ki sa. “No-porowykya'uweri ae morowykye'ema rupi”, e'i nā'ā Moisesi 'ga jepi re'ā. Juowuuran a'ŷja po'oa aeporowykya futat. Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i rakue: “Peporowyky kasi morowykye'ema rupi ne”, 'jau 'ga 'ā rakue a'i kūi— 'jau 'gā Jeju 'ga upe.

³A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja te Davi 'ga wapo rakue? Nepemogytai nipo ka'arana 'ga remiapofer are? Ymā te 'ā 'ga py'arayparamū opytuna 'gā netee akou rakue. ⁴A'eramū 'ā 'ga awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe osou rakue. A'e pe 'ga 'ā kanape ppyka i'wau opytuna 'gā netee rakue. Pekwaap 'ā aipoa. Na'gā nemi'ua rūi poa numiamū. Mainana 'gā etee te a'u aipoa rakue. A'etea Davi 'ga a'u opytuna 'gā netee rakue. Ipy'araypat 'gā awau osou peu. A'eramū 'ga amū “Nepēa'wyri pēē” 'jawe'em 'gā nupe rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁵—Morowykye'ema rupi mainana nanē oporowykyaū nū. Nepemogytai nipo Moisesi 'ga remikwasiarera ka'arana mainana 'gā porowyky are ki sa? Morowykye'ema mū magwamagwapa 'gā wyra rapyau Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'gā amū “Iro peporowyky morowykye'ema rupi pejejupa” ne'i 'gā 'gā nupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ⁶—A'jea futat je 'i: Esage futat Janeruwarete 'ga mogytaawa. Esage futat 'ga mogytaawa pype 'gā nemiapofera— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'ere 'awamū je rekoī. A'eramū jeje'ega renuwa wesageramū futat 'ga mogytaawa pype 'gā nemiapofera apyraapa— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ⁷—Ymā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Oseja 'ga upe rakue: “Je upe mama'e mura esage futat jee. A'ere pejejee pēpota'wa esage etee esageramū jee. Nafutari je tejeupe pēnemimurera, pejejee pejepota'wa esage'em ire”, 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue. Nepēneapyoi nipo pēē 'ga remikwasiarer are pejejemogyau ki sa. Ee pejejeapyo re amunipo 'ā “Nia'wyri pēnemiapofera” nepe'jei 'gā nupe, a'ŷja po'wara 'gā nupe. Nuapoi futari 'gā mama'e tywera— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ⁸—Je 'ā pēneki'yraretea, Jarejuwarete 'ga remimurera. A'eramū je 'jau pē nupe: “Je 'ā morowykye'ema jara”. A'eramū je tee pē mu'jau morowykye'ema rupi pēnemiapoe'em are— 'jau 'ga 'gā nupe.

Ipoteu ma'e

(Maku 3.1-6; Luka 6.6-11)

⁹'Gā nupe oporogytapaw ire Jeju 'ga awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe. ¹⁰A'e pe ipoteu ma'e 'ga wapyka 'iūina. A'eramū Jeju 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'jau ajaupe:

—'Awamū morowykye'ema. Maran sipo 'ga 'awamū ipoteu ma'e 'ga rerekoī nū? —'jau 'gā ajaupe. —'Ga po katu'ogamū ki sa'e 'ga upe: “Nuenuwi futari 'ga Moisesi 'ga porogytafera ra'e”, sa'e ki 'ga upe a'i kūi— 'jau 'gā 'upa ajaupe.

A'eramū 'gā 'jau Jeju 'ga upe:

—Esageay te Moisesi 'ga remikwasiarer imū ae katu'oga morowykye'ema rupi enee?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹¹A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pejejemawa ywy kwara pype i'aramū sipo nepenuēmi ywy kwar awi morowykye'ema rupi? Morowykye'ema rupi agawewi nipo i'ari ywy kwara pype pē nui. A'etea nipo penuēm futat jui morowykye'ema rupi. Nepeejara'uweri ywy kwara pype im'ŷina— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹²—Pē nupe pēneymawa repyramū futat. A'eramū pēē pejejejukau esage futat ee. Ae taetu ajee 'ā ae ate Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'ga ajemuaēma iteu ma'e 'ga ree taetu pejejemaw are pejemuaēma apyraapa. Ma'eramū sipo jane jarejopoare'ema morowykye'ema rupi? “Pejopoar iki”, e'i 'ā Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹³A'eramū 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Epo epopyo— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe futat 'ga opo popywau. A'eramū futat 'ga po ojekatu'oka 'ga po owajara 'jawe etee futat.

¹⁴A'e resakawe fariseu 'gā awau ū'jau jui. Morowykye'ema rupi 'ga katu'ogamū 'gā amara'neramū Jeju 'ga ree. A'eramū 'gā afuwereteteramū 'ga ree.

—Maran te jane Jeju 'ga rerekoī? Jemime te ra'u jane 'ga jukai nū?— 'jau 'gā ajaupe.

Janeruwarete 'ga remipyyrūmet

¹⁵ “Fariseu 'gā ifuwerete te ene ree” 'e renupawe Jeju 'ga awau jui. Kwaiwete 'gā awau 'ga rupi. A'eramū 'ga ojero'wu ma'e 'gā katu'okapap. ¹⁶ 'Gā katu'og ire 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je mome'u kasi pejepe 'gā nupe ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁷ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega mome'wara 'ga upe ka'arana kwasiarukari Jeju 'ga ree rakue. A'eramū Jeju 'ga mama'e apou Isai 'ga remikwasiarer imū etee futat rakue.

¹⁸ “Koromū je upe oporowyky ma'e 'ga, jeremipyyrūmera 'ga. Jeremifutararete 'ga. A'eramū je teku'iramū tekou 'ga ree.

Te'agesagea je amono 'ga upe 'ga rerekwaramū. A'eramū nipo 'ga jepājē mū etee futat mama'e apou akou.

Ywy pewara 'gā nupe nipo 'ga jeremiaporama mome'wau akou.

'Otywer awi opoit ma'e 'gā nipo 'ga imogyau wemiayuwamū', 'jau 'ga 'gā nupe najuejue etee.

¹⁹ Nimara'nei 'ga ae ree. A'eramū 'ga oje'egayawe'em.

Wafukaite'ema 'ga kwe pewara 'gā nupe. Ojee etee 'ga ojerowiaraipe'ema.

²⁰ Ajemuaēm te 'ga ae ree. Ojero'wu ma'e 'gā nee 'ga opota'waramū.

Iku'ipap ma'e 'gā nee 'ga ojejukau esage. A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau nū.

Afuakaramū 'ga 'gā nee. 'Jeruwarete 'ga oje'ega pē nupe', 'jau 'ga 'gā nupe, 'ga je'ega 'gā erowiare'emauwe.

A'eramū nipo 'gā 'ga je'ega rerowiaa ajemogyau.

²¹ 'Ga ree nipo judeue'ema 'gā jemogyppygi. 'Anure nipo 'ga jane katu'ogi Jarejuwarete 'ga upe', 'jau nipo 'gā ajaupe',

'jau Isai 'ga ikwasiaa Jeju 'ga ree rakue. A'eramū Jeju 'ga mama'e apou 'ga remikwasiarer imū etee futat.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Maku 3.20-30; Luka 11.14-23)

²² Anure 'gā amū mama'eukwaawa rerekwara 'ga rerua Jeju 'ga upe. 'Gā nemierurera 'ga noje'egi futari. Mama'eukwaawa 'ga moje'egukare'ema 'ga mogou. Mama'e resagukare'ema nanē 'ga upe nū. A'eramū 'gā 'ga rerua Jeju 'ga upe. A'erauwe Jeju 'ga 'ga katu'oka, mama'eukwaawa moia 'ga wi. A'erauwe ikatu'ogipyrrera 'ga je'egi 'gā nupe. Mama'e resaka nanē 'ga akou nū. ²³ A'e resakarera 'gā oporesagamū ajemogyau Jeju 'ga ree.

—Tÿÿ. Okatu'ok 'ga 'ga ra'e— 'jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga remimurera 'ga te 'ūi? Janeremiapesagera 'ga te 'agamū 'ūi?— 'jau 'gā ajaupe.

²⁴ A'e renupawe fariseu 'gā 'jau 'gā nupe:

—Mama'eukwaawa 'wyrriara je'eg imū te 'ga 'ga pirewara moiri 'ga wi— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Pesepu* pājē mū etee 'ga imoiri 'ga wi— 'jau 'gā 'gā nupe.

²⁵ 'Gā eawera kwaapawe Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Gā amū nipo ojo'oka owy pype ajamueu— 'jau 'ga 'gā nupe. —Maran sipo 'gā amū a'eramū ojo'oka owy pype ajamueu. Ajaupi etee futat ajuapisaupap, ojomateepapa ajaupi etee futat— 'jau Jeju 'ga u'ama oporogytau 'gā nupe. —Maran sipo a'eramū majepeja amunaw ipewara 'gā ojo'oka ajaupi tee futat ajuapisawamū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama.

²⁶ —Nan iapo re amunipo 'ā mama'eukwaawa remiayua ijomateepawi ajaupi etee futat— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ²⁷ —“Pesepu pājē mū 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui”, pe'je ako jee ko. A'eramū je 'jau pē nupe: Ma'ja pājē mū aje pēnemiayua 'gā mama'eukwaawa moiri

'gā nui jepi? NaJarejuwarete 'ga pājē mū rūi nipo 'gā imoiri 'gā nui jepi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁸ —Je nanē futat 'ā Jarejuwarete 'ga pājē mū etee futat je amoit 'ga wi nū. A'eramū pēē a'e are je kwaapa. “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga futat ra'e, janeremiapesagera 'ga futat ra'e”, 'jau amunipo 'ā pēē jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁹ —Ose sipo muna'ywa ifuakat ma'e 'ga rog ipe, 'oga jara 'ga fare'emamū? Naani. Nosei futari. Ifuakat ma'e 'ga far ire etee isei 'ga rog ipe, 'ga karaemā pojekau 'ga wi— 'jau Jeju

* 12:24 Mama'eukwaawa 'wyrriara rera mukūi tapy'ÿja je'eg imū. Satanasi 'jawamū, Pesepu 'jau nū.

'ga 'gā nupe. —Mama'eukwaawa 'wyrriara ifuakat ma'e 'Jawe. Ipājē futat numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga te pājēretea, mama'eukwaawa 'wyrriara pājē apyraap. Ma'eramū 'ā ae Jarejuwarete 'ga pājē mū etee mama'eukwaawa moiri 'gā nui— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³⁰—Je ree iporomutare'ema 'gā najeremiayuwa rūi— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Jeporowyky are je poare'ema 'gā nanē naje upe rūi oporowyky. Mama'eukwaawa upe te 'gā porowyky— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³¹—Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Janeruwarete 'ga pētywera omoit pē nui, jui pēpouriweramū, je 'i pē nupe. A'ere 'ga nomoiri futari U'agesage kuraparamū pētywera pē nui— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³²—Pēē mū nipo je kurapa agawewi pejemogyau. A'etea nipo Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui, ojeupe peporogytaramū. A'ere 'ga U'agesage kuraw ire pētywera nomoiri futari pē nui. Jarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū etee je mama'eukwaawa moiri 'ga wi. “Pesepu pājē mū te 'ga mama'eukwaawa moiri 'ga wi” 'Jaramū pēē Jarejuwarete 'ga 'Agesage kuraparamū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pētywera moire'ema pē nui. 'Awamū miamū 'ga namoiri futari pētywera pē nui. Anure nanē nipo 'ga imoire'ema U'agesage kuraparamū pē nui nū — 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Y'wa 'yp

(Luka 6.43-45)

³³—Y'wa 'ywa 'Jawe pēē. Y'wa 'yp katurama 'i'a katuram tāmējē futat. Y'wa 'yw a'wyre'ema o'ywa 'Jawe etee futat ni'aa'wryi. A'eramū ki pēē y'wa katurama resag ire 'Jau jupe: “‘Agamū 'ywa katurama. Sā'ā 'i'a katurama tāmējē”, 'Jau ki pēē jupe. A'ere pēē y'wa a'wyre'ema resag ire ki 'Jau tāmējē jupe: “‘Agamū 'ywa a'wyre'ema. Sā'ā 'i'a a'wyre'ema”, 'Jau tāmējē pēē jupe esaka— 'Jau 'ga 'gā nupe. ³⁴⁻³⁵—Esage ma'e 'Jawe futat pejemogy numiamū. A'ere pētywet futat pejemogyau— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Maran sipo ajee nanuaramū pejemogy esage ma'e 'Jawe pejeje'ega? Naesage ma'e arūi futat pēē. Esage ma'e 'gā ea'at mama'e esage are etee futat. A'eramū 'gā mama'e esage are etee futat oporogytau. Ia'wyre'ema 'gā ea'at mama'e tywer are etee futat. A'eramū mama'e tywer are etee futat 'gā oporogytau— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³⁶—Pēē mū nipo pejeje'ega ekoete pejemogyau. A'eramū je 'Jau pē nupe: Anure wowase pē majatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga 'i pē nupe: “Ma'eramū te ereje'eg ekoete ekou rakue?” 'ga 'i pē nupe. ³⁷Pē'eawer imū etee futat nipo Janeruwarete 'ga pē mepyau. Mama'e esage mome'wareramū te nipo ajee Janeruwarete 'ga 'i pē nupe: “Eneresage jee”, 'Jau nipo 'ga pē nupe. A'ere nipo 'ga mama'e tywer are tee nipo peporogyta pejemogyau 'eramū nipo 'ga 'i pē nupe: “Pētywet jee”, 'Jau nipo 'ga pē nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Aeremiapoe'ema fariseu 'gā enūinawet

(Maku 8.11-12; Luka 11.29-32)

³⁸A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'Jara 'gā oje'ega 'ga upe, fariseu 'gā netee:

—Oreremiapoe'ema eapo amū ore. Taruesak 'Jau— 'Jau 'gā 'ga upe.

³⁹A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—'Awauwaramū miamū 'ā nepēa'wryi futari pejemogyau 'ga upe. “Oreremiapoe'ema eapo amū ore”, pe'je 'ā jee numiamū. A'ere je naapoa'uweri mama'ea pē nupe pēnemiesagamū. Juna 'ga ree etee je pē muea'ari pē mogyau— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁴⁰—Sā'ā ipira Juna 'ga mokona rakue. A'eramū 'ga 'ā muapyt osea ipira reweg ipe rakue. Nan tee futat nipo pēneki'yramū je seri muapyr etee ywy pe, 'gā tejuka re— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁴¹—Ymā te 'ā Juna 'ga reki Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'ga monou ojemome'waukaa Ninewa pewara 'gā nupe rakue. “Kwe pe ekwap je mome'wau Ninewa pewara 'gā nupe”, 'Jau 'ga 'ā 'ga upe rakue. Ipira amun ire te 'ā Juna 'ga awau Jarejuwarete 'ga mome'wau Ninewa pewara 'gā nupe rakue. Juna 'ga je'ega renupawe peuwara 'gā opoia otywer awi rakue. A'eramū nipo 'gā 'Jau pē nupe: “Norokwaawi futari ore Ku'jywa 'ga ikue. A'etea ore orojeupe Juna 'ga 'ga mome'u ypyrauwe oropoit orotywer awi ikue”, 'Jau nipo 'gā pē nupe, Jarejuwarete 'ga rowase pē majatykaaw ipe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Juna 'ga a'Jea futat esage ma'ea rakue. A'ere 'ā

je te esage ma'ea Juna 'ga apyraapa. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe pejejemogyau— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

⁴²—Janeruwarete 'ga rowase pē majatykaaw ipe nipo Sepa wyy pewara 'wyriara ēē nanē nipo 'Jau pē nupe: “NaKu'jywa kīā remiayuwa rūi agawewi je ikue. A'etea je ojet muku awi Sarumāu kīā je'ega renupa ikue. Sarumāu kīā i'akwaawa agawewi kīā ikue”, 'Jau nipo ēē pē nupe. A'eramū je 'Jau pē nupe: A'jea futat Sarumāu 'ga i'akwaap ma'ea rakue. A'ere 'ā je te i'akwaawete ma'ea je rekoī. Ma'eramū gatu nipo 'ā naje rerowiari pejepe, a'e je 'ā pē nupe— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

Werekwarera upe mama'eukwaawa jewyawet

(Luka 11.24-26)

⁴³⁻⁴⁴ A'eramū Jejuu 'ga 'Jau 'gā nupe nū:

—Pē nui omoir ire nipo mama'eukwaawa ioi wyy akŷme'ema rupi opytaawa mū rekaa akou. A'eramū nipo opytaawa mū resake'emawe 'Jau ojeupe etee futat nū: “Maran te 'ā nooi tejekwawer ipe etee futat tejewya nū 'i?” 'Jau nipo ojeupe. A'eramū nipo ojewya 'ua werekwarera 'ga resaka. Erekwarera 'wyriar amuteeramū nipo akowe'em ee. Ijekatu'oguu tuwamū. ⁴⁵ A'eramū nipo opytuna majatykau awau. Sete nipo opytuna rerua. A'ea te nipo itywerete. A'eramū te nipo erekwarera 'ga te'arareteramū— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe imome'wau. —Nan tee pēē. Jeje'ega rerowiare'emamū pētywet pejejemogyau jee— 'Jau 'ga 'gā nupe.

Jejuu 'ga y ēē 'ga rewirera 'gā netee

(Maku 3.31-35; Luka 8.19-21)

⁴⁶ Ga porogyta pype Jejuu 'ga y ēē 'ua, 'ga rewirera 'gā netee. Ukupepewara 'gā nupe owaēma.

—Toroporogyta Jejuu kīā upe 'Jau— 'Jau ēē 'gā amū nupe.

⁴⁷ A'eramū 'ga amū 'Jau Jejuu 'ga upe:

—Eney ēē 'ut owaēma enerewirera 'gā netee janee. “Toroporogyta kīā upe 'Jau”, e'i ēē oree— 'Jau 'ga Jejuu 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramū Jejuu 'ga 'Jau 'ga upe:

—A'jea— 'Jau 'ga 'ga upe.

⁴⁸ A'eramū Jejuu 'ga 'Jau ojepyriwara 'gā nupe:

—Maranuramū te pēē jey 'Jawe jee? Maranuramū te pēē jerewirera 'gā 'Jawe jee?— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁹ A'eramū 'ga wemimu'eramū ore mome'wau 'gā nupe:

—Koromū jey ēē 'Jawewara 'gā, jerewirera 'gā 'Jawewara 'gā— 'Jau 'ga 'gā nupe. ⁵⁰—Jeruwarete 'ga je'ega renuparamū pēē jepytunamū pejemogy, jerewireramū nanē pejemogy nū. Kūjāmeramū pēē jerenyramū pejejemogyau nū, jeyramū nanē pejejemogyau nū. Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e apoaramū jepytunamū pejemogy jee— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

13

Mama'e a'yi tymawet

(Maku 4.1-20; Luka 8.4-15)

¹ Aipo 'ara rupiwewe futat Jejuu 'ga uēma 'og awi awau wapyka ypia reme'y'warimū. Ajatyka ma'e 'gā nupe oporogytau. ² A'eramū kwaiwete 'gā 'ua ajatykau 'ga ree. ³ A'eramū 'ga awau u'aa wapyka yaruu pype. A'eramū 'ga yaruu pype u'ar ire 'gā oporogytau ojee ajatyka ma'e 'gā nupe, mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'Jau 'Uwarete 'ga ree. 'Ga renupara 'gā 'upa 'yisiga pype.

—Kūiima'e 'ga amū akou oko pe juowuuran a'ŷja momopoa. ⁴ A'eramū a'ŷja mū u'aa pe pe 'ga wi. A'ere 'ga imomopor ire wyra'i ruri i'wau etee 'ga wi. ⁵ Amumera u'aa wyy a'wyre'ema pype 'ga wi. Kwaiwete ita. A'eramū 'yja otywe'emamū jupe. 'Yi tywe'ria te. Jaruete futat opopoa numiamū. ⁶ A'ere nooi apoa kwe pe. A'eramū kwaraya imomŷjaga etee. Ita rakuwa ijukau etee. ⁷ Amumera a'ŷja u'aa juemy pype. A'eramū jua imoteu etee 'ga wi. A'eramū jawaiwa iapisau etee. ⁸ Amumera a'ŷja te ajee u'at wyy katurama pype. A'eramū opopoa. A'eramū wyy esage pype u'at ma'efera te u'aramū kwaiwete. Ajepeja

'ywa'aa sĕg i'aa. Ajepeja 'ywa'aa sesĕta i'aa. Ajepeja 'ywa'aa trĭta i'aa— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁹—Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁰Oporogytapaw ire 'ga uĕma yaruu awi nū. A'eramū ore 'ga remimu'eramū 'ga rerowyka, oroporonupa ee 'ga upe:

—Ma'eramū te ereporogyta sigaty etee te 'gā nupe? Ma'eramū ene 'gā mu'jau morogytau etee ki 'ei?— 'jau ore 'ga upe.

¹¹A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Tejuwarete 'ga je'eg imū futat je ruri pĕ mu'jau 'ga ree. 'Awamū Jeruwa 'ga pĕ mogyi wemiayuwamū jeje'ega renupa katu katuarāmū, a'e je 'ā pĕ nupe— 'jau 'ga oree. —A'ere je porogytai sigaty etee te pĕ mu'jau ee. Kasi a'e pe tesirūmera 'gā we ikwaawi erujewi ne, a'e je— 'jau Jejui 'ga oree. ¹²—Jeje'eg are eapyowet ma'eramū Janeruwarete 'ga pĕ mueapyoi ee. A'ere 'ga jeje'eg are eapyowere'ema 'gā namueapyoi ee. Ee 'gā neapyoweramū etee te 'ga 'gā mueapyoi ee— 'jau 'ga oree. —A'ere ee eapyowere'ema 'gā 'gā amu'eawera moka'jamawi etee. ¹³Jeje'eg are eapyowere'ema 'gā wanup futat jeje'ega numiamū. A'ere 'gā naeapyoi futari ee. Amā'jāu agawewi 'gā jeremiapofer are. A'etea 'gā naeapyoi ee. Ma'eramū je 'ā morogytau etee imome'ui pĕ nupe pĕ mu'jawamū. Imome'u katu re 'gā neapyo ekoeteramū ajemogyau ee ne— 'jau Jejui 'ga oree. ¹⁴—Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā nee Isai 'ga upe rakue:

“Jeje'eg are nipo 'gā apyakai agawewi ajemogyau. A'etea nipo 'gā naeapyoi ee.

Amā'jāu nipo 'gā mama'e are. A'ere nipo 'gā nuesakatui.

¹⁵U'akwaawe'emamū nipo 'gā ee. Wapya rawopytyma ete nipo 'gā jui. Wapymīāu ete nipo 'gā jui nanē nū. 'Kasi janereapyoramū ee ne', 'jau nipo 'gā.

Ee weapyo re amunipo 'ā 'gā poiri futari otywer awi. A'eramū amunipo 'ā je 'gā katu'ogi 'gā tywer awi”,

'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa 'gā nupe rakue— 'jau Jejui 'ga wemimu'eramū oree.

¹⁶—Gā amū nipo naeapyoweri futari jeje'eg are. A'eramū 'gā weapyoe'emamū futat ajemogyau ee. A'ere 'ā na'gā 'jawe rūi te pĕē. Pĕneapyowet te pĕē jeje'eg are pejejemogyau. A'eramū pĕē pejejeapyoramū pejejemogyau ee. A'eramū pĕē a'eramū pejeku'iramū pejejemogyau ee. ¹⁷Janeypy 'gā 'ā iporesagiwet futat jeremiapo are rakue numiamū. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā, amumera 'ga remiayuwa 'gā. Mīmera 'gā iporesagiwet ee rakue numiamū. Iporenuwiwet jeje'eg are rakue numiamū. A'ere 'ā 'gā manūi erujewi je rure'emauwe rakue— 'jau Jejui 'ga oree.

¹⁸—Peapyaka ki jeje'eg are. Tamueapyo pĕē teje'eg are 'jau— 'jau 'ga oree. ¹⁹—Sā'ā y'wa a'ŷja. Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'ega. A'ŷja mū nipo 'ā u'aa pe pe 'ga wi. A'ea nipo 'ā wyra'ia 'ua i'wau etee 'ga wi. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā amū. 'Ga je'ega renui futari numiamū. A'ere nipo 'gā naeapyoi ee. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara 'ua erowiarukare'ema 'gā nupe: “Perowiar awi”, 'jau 'ua 'gā nupe. A'eramū futat 'gā momoirukaa je rerowiar awi— 'jau Jejui 'ga oree.

²⁰—Sā'ā y'wa a'ŷja mū 'ara ywy a'wyre'ema pype ipopora numiamū. A'ere nitywi apoa. A'eramū 'ā opapapa etee. Nan tee futat nipo 'gā amū je rerowiarawi etee. Kamĕsĭete nipo 'gā je rerowiar. A'ere 'gā poiri kamĕsĭete je rerowiar awi nū. Ojeupe mama'eay jesaukarauwe nipo 'gā opoia je wi. ²¹A'ere nipo amumera 'gā “Iro ererowiat aipoa?” 'jau nipo 'gā 'ua 'gā nupe, 'gā nerekou tyweaete je rerowiar are. A'erauwe nipo 'gā poiri je rerowiar awi je upe oporogyta awi. “Nia'wyrĭ 'ga porogyta ra'e”, ojeupe 'erauwe nipo 'gā poiri je wi— 'jau Jejui 'ga oree ore mueapyou ee.

²²—Sā'ā y'wa a'ŷja 'ara ju pype. A'eramū 'ā opopoa futat numiamū. A'eramū 'ā jua imoteu etee. Nan tee futat nipo 'gā amū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwaiwi etee. A'eramū nipo 'gā wemifutar are etee wea'aramū ajemogyau nū. Wea'aru'jawe'emamū nipo 'gā jeje'eg are. Ojemuorypaw are etee nipo 'gā wea'aramū akou. Okaraemā momytun are etee nipo 'gā wea'aramū akou nū. A'eramū futat nipo 'gā wea'aru'jawe'emamū jeje'eg are. Jeremifutar imū nipo 'gā mama'e apowe'em futat— 'jau Jejui 'ga oree.

²³—Sā'ā y'wa a'ŷja wyy katurama pype u'at ma'ea. A'ea nipo awau waranupa u'aramū. Nan tee futat Ku'jywa 'ga je'ega renupara 'gā neapyoramū ajemogyau ee. Wago'oramū miamū 'gā nopoiru'uwere futari je rerowiar awi. Ojemogyppyka etee futat nipo 'gā ajemogyau je ree. Janeruwarete 'ga pājē mū etee futat nipo mama'e esage apou ajemogyau. Sā'ā wyy katurama pype u'at ma'e 'ara. A'eramū 'ā u'aramū kwaiwete. Ajepeja 'ywa'aa sēg i'aa. A'ere ajepeja 'ywa'aa sesēta i'aa. Ajepeja 'ywa'aa trīta i'aa. Nan tee futat jeje'ega renupara 'gā mama'e esage apou Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat— 'jau Jeju 'ga oree, ore mueapyou ee.

Juowuunan

²⁴A'eramū Jeju 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe najuejue etee futat nū:

—Mama'e mū je amome'u pē nupe. Jarejuwarete 'ga rowase pē majatykaaw are je pē mu'ei— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Kūima'e 'ga amū akou juowuu ra'ŷja tyma oko pe. ²⁵A'ere ppytun imū, 'ga seramū, 'ga ree iporomutare'ema 'ga ruri juowuunana ra'ŷja tyma juowuu ra'ŷja pō'ō me 'ga wi. A'ere 'ga itym ire awau jui nū. ²⁶A'eramū opopoa waranupa awau. Aju'jaju'jawe futat numiamū. I'ywa nanē nū aju'jaju'jawe etee futat. A'ere i'a oteei ajau. A'eramū 'gā i'aramū tāmējē esaka. ²⁷A'eramū ko jara 'ga remiayuwa 'gā 'jau 'ga upe: “Juowuunana nipo eretym eko pype rai'i ki sa. Ma'eramū nā'ā ipopori eewe re'ā”, 'jau 'gā 'ga upe— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'gā nupe. ²⁸—A'eramū ko jara 'ga 'jau 'gā nupe: “Je ree iporomutare'ema 'ga nipo a'ŷja werut ityma jeko pe rai'i. ‘Tamote'at 'ga koa 'jau' e'i nipo 'ga jee rai'i”, 'jau 'ga 'gā nupe.

—A'eramū 'ga remiayuwa 'gā 'jau 'ga upe: “Juowuunana jui ipo'oa te erefutat?” 'jau nipo 'gā 'ga upe.

²⁹—A'ere 'ga 'i etee 'gā nupe: “Naani. Pepo'o awi. Kasi a'e pe pemososok eewe te ne.

³⁰Tene ijuwamū ra'ne. A'ere tamū'ēukat ajau imonookara 'gā nupe 'jau. 'Pemū'ē ra'ne juowuunana jui. A'eramū pēē imono'oga, iku'afaa, erawau iapyau. Iapy re pēē juowuurete monooka erawau ejaa yrū pype' ta'e 'gā nupe 'jau”, 'jau ko jara 'ga wemiayuwa 'gā nupe— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'gā nupe.

Jeju 'ga rerowiaara 'gā jemomytunawam

(Maku 4.30-34; Luka 13.18-21)

³¹⁻³² Imome'upaw ire Jeju 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nee:

—Sā'ā y'wa'ŷi't'ia, mostarda 'jawa. A'eramū 'ā ae ityma. A'eramū 'ā opopoa awau o'yuuramū. A'eramū 'ā wyra'ia aja'yrapyau akā are, waity mogyau ee— 'jau Jeju 'ga u'ama 'gā nupe.

Aipo Jeju 'ga 'ea wemiayuwa jemomytunawama upe 'ga 'i poromū. 'Awamū 'ga rerowiaara 'gā inānān'i' etee. A'ere 'gā anure kwaiwete 'gā jemomytuni nipo ajemogyau.

³³A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau ee nū:

—Sā'ā kūjā u'i mojerawa. A'eramū 'ā imojopyeawa monou ipype. Inānān'i' etee agawewi 'ā imonou ipype. A'etea 'ā awau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama.

Aipo Jeju 'ga 'ea nanē wemiayuwa jemomytunawama upe 'ga 'i poromū.

³⁴Mama'e mū 'ga omome'u 'gā nupe 'gā mu'jawamū nū. Mama'e mū mome'ue'em ire amunipo 'ā 'ga nimu'jawi futari. ³⁵Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari ee 'ga amū upe rakue:

“Mama'e mū je amome'u 'gā nupe Tejuwarete 'ga ree 'gā mu'jawamū.

Wyy apoe'emauwe 'gā naeapoyi ee. A'eramū je 'gā mueapyou ee”,

'jau 'ga ikwasiaa Jeju 'ga ree rakue. A'eramū Jeju 'ga morogyta mome'wau 'gā nupe, ee 'gā mu'jawamū, 'ga remikwasiarer imū etee futat.

Jeju 'ga 'gā mueapyoawet

³⁶'Gā nupe oporogytapaw ire Jeju 'ga awau 'gā nui. Awau osou 'og ipe nū. 'Ga remiayuwamū nanē ore arawau orosou 'ga rupi nū. A'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Ore mueapyo ape eporogyta are, juowuu pype opopot ma'e are— 'jau ore 'ga upe.

³⁷A'eramū Jeju 'ga 'jau oree:

—Sā'ā ae a'ŷja esage tyma. Nan tee futat je, Jarejuwarete 'ga remimureramū. ³⁸ 'Awa ywya ko 'jawewara. Je rerowiara 'gā a'ŷi esagea 'jawewara. Je rerowiare'ema 'gā a'ŷi esage pype opopot ma'e 'jawewara. Mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa futat aipo 'gā. ³⁹⁻⁴¹ Je ree iporomutare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wyriara futat. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara je rerowiare'ema 'gā mokwasi'wau jeremiayuwa 'gā pype. Anure nipo je Jarejuwarete 'ga rowase pē majatykaramū, Jarejuwarete 'ga remimureramū ywagipewara 'gā monou kwe pe mama'e tywera apoara 'gā mono'ogukaa. Ojomotywerukaarera 'gā neewe nipo je 'gā mono'ogukaa 'gā nupe, mama'eukwaawa rapyawa pype 'gā momopoawamū. ⁴² Tata rakuwa pype futat nipo 'gā awau ajemogyau. Eukwere nipo 'gā jemogyi waemamū. Wal'jykājamū nipo 'gā ajemogyau ay upe— 'jau 'ga oree imome'wau. ⁴³—Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā etee te ywagipewara 'gā weroo ywag ipē 'gā mogyau Jarejuwarete 'ga pyri. A'eramū nipo 'gā najuejue etee 'ga remiayuwa 'gā nesaka, 'ga pyri 'gā jemogyramū. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'jau: “A'jea futat 'gā jemogyi Ku'jywa 'ga remiayuwamū”, 'jau nipo 'gā 'gā nesakawe— 'jau Jejuī 'ga oree, ore mueapyou ee.

—Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jejuī 'ga oree.

Wemiayuwamū 'gā neko are

'gā mu'eawet

⁴⁴ A'eramū Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau oree nū:

—Sā'ā 'ga amū mama'e epy mū resaga ywy pype. A'eramū nipo esakarera 'ga 'jau ojeupe: “Kuu. Ymā te sipo 'ā 'ga amū imimi imŷina rakue. 'Awa pa je ywy amut tejee kwy”, 'jau 'ga ojeupe etee futat. “A'eramū jema'ea futat imimipyra 'jau kwy”, 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramū 'ga imŷina gatu ra'ne. A'eramū nipo 'ga awau okaraemā me'ega ka'aranūū are. A'eramū nipo 'ga ka'aranūū rerawau ywy jara 'ga upe, ojeupe imuawamū. Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pejejemogyweramū pēē pejeipoia pejejemifutar imū mama'e apo awi— 'jau Jejuī 'ga oree.

⁴⁵⁻⁴⁶ A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau oree nū:

—Jarejuwarete 'ga remiayuwamū ae rekoa ita epy 'jawe. Sā'ā ita muara 'ga ita epy resaga. Esakawe nipo 'ga 'jau ojeupe: “Koa je afutat”, 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramū nipo 'ga okaraemā me'ega ita epy muawamū— 'jau Jejuī 'ga oree. —Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pejejemogyweramū pēē pejeipoia pejejemifutar imū etee mama'e apo awi— 'jau Jejuī 'ga oree.

⁴⁷ A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau oree nū:

—Jarejuwarete 'ga rowase pē majatykaaw are je pē mu'ei— 'jau 'ga oree. —Taityuu momoara 'gā 'ā taityuu monou imomoa 'y pe. ⁴⁸ Ipype kwaiwete pira je jag ire 'ā, 'gā imatāu imua nū. A'eramū nipo 'gā ipira renū'jāu jui. Pira esagea etee nipo 'gā imonou yrū pype. Pira a'wyre'ema nipo 'gā imomopoa etee. ⁴⁹ Nan tee futat Janeruwarete 'ga rowase pē majatykaaw ipē ywagipewara 'gā oi mama'e tywera apoara 'gā pe'au esage ma'e 'gā nui, 'gā mojo'oka 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipē. ⁵⁰ Tata rakuwa pype futat nipo 'gā oi ajemogyau akuekuewamū. Aya nipo 'gā maema 'gā na'jywa mokāina 'gā mogyau— 'jau 'ga oree imome'wau.

⁵¹ A'eramū 'ga oporonupa ee oree:

—Pēneapyo te pejejeupe jeremimome'u are ra'e?— 'jau 'ga oree.

—Orereapyo ore ee arajemogyau— 'jau ore 'ga upe.

⁵² A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pejejeupe jeremimome'ufer are pejejeapyoramū pejejemogyau pejemu'jara 'gā 'jawe etee futat. Jarejuwarete 'ga remikwasiarukarer are pejamu'jaramū nipo pēē. Ymā we te 'ā pēneapyo Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. A'ere 'ā 'awamū pēneapyo jeje'eg are nū. A'eramū nipo pēē 'gā mu'earūmū 'ga je'eg ymaner are, jeje'ega reewe— 'jau 'ga oree. —Karaemā jara 'jawe pēē pejejemogyau. Sā'ā karaemā jara 'ga okaraemā rerekoa. Iymanera 'ga nuetygi futari. Okaraemā momytuna erekou ipyu. Mama'e pyaua nanē 'ga 'ā erekou nū. Nan tee futat pēē. Pēneapyo jeje'eg are. Jarejuwarete 'ga je'eg ymaner are nanē 'ā pejejeapyoramū pejejemogyau nū— 'jau Jejuī 'ga oree.

Nasare pe 'ga oawet

(Maku 6.1-6; Luka 4.16-30)

⁵³Morogyta mome'upaw ire Jeju'i 'ga awau uēma amunaw awi. ⁵⁴Oje'wyr ipe 'ga awau, Nasare pe 'ga awau opytawaipa. Peu wekwaw ipe 'ga peuwara 'gā mul'jau judeu 'gā jatykaaw ipe. A'eramū peuwara 'gā ajemogyau oporesagamū 'ga ree:

—Awŷja te 'ga amu'akwaap mama'e are nū'ū? Ma'ja pājē mū sipo 'ga aeremiapoe'ema apoi?— 'jau 'gā ajaupe. ⁵⁵—Ma'eramū sipo 'ga jane mu'ei mama'e are? NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga ra'yra rūi agawewi 'ga. A'etea 'ga 'ā ifuwet jane mu'e are. A'ere jane nienuwi 'ga porogytaa— 'jau 'gā 'ga upe. —'Yjepana pinara 'ga ra'yra 'ga te 'ā. Mari ēē te 'ā 'ga ya. Tiago 'ga, Jose 'ga, Simāo 'ga, Judas 'ga. Mīmera 'gā 'ā 'ga rewirera. ⁵⁶'Ga renyra 'gā nanē 'ā ajemogyau 'au jane pype nū. Maran ajee 'ga jane mu'ei 'ū? Ma'ja pājē mū sipo 'ga mama'e apoi akou?— 'jau 'gā ajaupe.

⁵⁷Nuerowiari futari 'gā 'ga.

A'ere Jeju'i 'ga 'i 'gā nupe:

—Sā'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā oa kwe pe 'ga je'ega mome'ua. A'eramū 'ā kwe pewara 'gā jēmī 'gā je'ega rerowiaa. A'ere 'ā 'gā 'wyr ipewara 'gā jēmī nuerowiari 'gā. 'Gā pytuna 'gā miamū 'ā 'ga rerowiare'ema ajemogyau— 'jau Jeju'i 'ga oje'wyr ipewara 'gā nupe. —Nan tee futat ajee 'ā kwe pewara 'gā jēmī je rerowiari. A'ere 'ā je'wyr ipewaramū jēmī naje rerowiari pejepe pejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵⁸Nuerowiari wejue 'gā 'ga. A'eramū 'ga aeremiapoe'ema mama'e apoarūme'em oje'wyr ipe. Ināinānī'ī etee 'ga lapoi peu.

14

Juā Batista 'ga jukaawet

(Maku 6.14-29; Luka 9.7-9)

¹Anure Erote 'ga, Garireja wyy pewara 'gā 'wryiara 'ga, Jeju'i 'ga rera renupa. 'Ga amū Jeju'i 'ga remiapofera mome'wau 'ga upe. ²A'eramū 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Juā Batista 'ga nipo 'ut oferapa rai'i nū. A'eramū nipo a'e 'ga aeremiapoe'em apou— 'jau 'ga 'gā nupe.

Erote 'ga Juā 'ga jukaukaa 'gā nupe rakue. A'eramū 'ga wea'aramū 'ga ree, Jeju'i 'ga remiapofera renupawe.

³⁻⁴Ymā te Erote 'ga wewirera 'ga remireko ēē pojekai 'ga wi rakue. Erotiasi ēē pojekau 'ga wi rakue, Filipe 'ga wi rakue. A'eramū 'ga ēē rerekou katu rakue. A'eramū Juā 'ga 'jau 'ga upe: “Nia'wryi nanuara. Ejewirera remireko 'ā erepojeka 'ga wi. Ymā 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: ‘Peko awi pejejuemireko are’, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'etea 'ā ereapo nanuara. A'eramū ene etywereteramū ekou Jarejuwarete 'ga upe” 'jau Juā 'ga Erote 'ga upe rakue.

A'eramū Erote 'ga amara'neramū Juā 'ga ree, 'ga pofaa, 'ga munewukaa moromunepawa pype rakue. ⁵'Ga jukaa 'ga ifutaa numiamū. A'ere 'ga kyjei judeu 'gā nui. “Juā 'ga 'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara futat”, e'i te 'ā judeu 'gā ajaupe jepi. A'eramū Erote 'ga okyjau Juā 'ga juka awi.

⁶Anure Erote 'ga maraka apou. U'aawera 'ara rupi 'ga maraka apoi. A'eramū Erotiasi ēē ra'yra ēē ojerokyau maraka are ajatyka ma'e 'gā nowase. A'eramū Erote 'ga aku'iramū ēē jeroky are. ⁷A'eramū 'ga 'jau ēē upe:

—Ma'ja te erefutat? Tamono eneremifutara enee 'jau— 'jau 'ga ēē upe. —Ma'ja te erefutat? Na'e ekoetei je enee. “Tamono eneremifutara enee 'jau”, a'e te je enee— 'jau 'ga ēē upe rakue.

⁸A'erauwe ēē awau u jāna oy ēē upe 'jau:

—“Ma'ja te erefutat?” e'i kīā jee. “Tomono eneremifutara enee 'jau”, e'i kīā jee. Ma'ja te je aenūi kīā upe?— 'jau ēē oy ēē upe rakue.

—“Juā Batista kīā akagera erurukat imonogukaa paratu pype jee”, ere kīā upe kyn— 'jau ēē wa'yra ēē upe rakue.

A'eramū ēē awau ojewya 'jau 'ga upe:

—Juā Batista kīā akagera erurukat paratu pype imonogukaa wā nupe jee kī'ī— 'Jau ēē 'ga upe rakue.

⁹Aipo ojeupe ēē 'eramū Erote 'ga u'arasigamū 'ūina ēē 'e are. “Ma'eramū je 'Jau ēē upe ra'e 'ū: 'Eneremifutara tomono enee 'Jau', 'Jau ēē upe ra'e 'ū”, 'Jau 'ga ojeupe, u'arasigamū 'ūina. A'ere 'ga wemimo'wy'wyrera 'gā nemianuwamū aipo 'ga 'i ēē upe. A'eramū 'ga ojenosōu iapoe'em are. “Kasi a'e pe je'me are 'gā nekoi ajaupe ne kwy”, 'Jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga ēē remienūiwera apoukaa ojeupe. ¹⁰A'eramū 'ga wemiayuwa 'gā amū monou Juā 'ga ajuwonogukaa rakue.

—Moromunepawa pype Juā 'ga 'ami. Pe'je pejewau 'ga ajuwonoka. A'eramū pēē 'ga akagera rerua paratu pype ēē upe— 'Jau 'ga 'gā nupe rakue.

¹¹A'eramū 'gā iapou, ojeupe 'ga 'eawer imū etee futat. A'eramū 'gā paratu pype Juā 'ga akagera rerua 'ga upe. A'eramū Erote 'ga imonou Erotiasi ēē ra'yra ēē upe. Ojeupe 'gā imurauwe ēē imonou oy ēē upe.

—Kweramū, a'ni— 'Jau ēē oy upe rakue.

¹²“Erote 'ga 'ga jukaukat 'gā nupe” 'e renupawe Juā 'ga remiayuwa 'gā awau 'ga reumera upe erawau imonou inuga ita kwara pype. A'eramū 'gā awau imome'wau Jejuī 'ga upe.

Kanape'i me'yitawet

(Maku 6.30-44; Luka 9.10-17; Juā 6.1-14)

¹³Ojeupe Juā 'ga jukaawera mome'urauwe Jejuī 'ga 'Jau wemimu'eramū oree:

—Awotywe'eme soo ra'ne 'Jau— 'Jau 'ga oree.

A'eramū ore arawau oroyaapa yaruu pype. A'ere 'gā kwaiwete oreo kwaawi.

—Soo 'ga rewiri 'ga porogyta renupa 'Jau— 'Jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau ypia ywyri. ¹⁴Ojekog ire Jejuī 'ga uēma yaruu awi. Ko'iko'i ete mytuna 'gā 'ua owaēma oree. 'Gā nesakawe Jejuī 'ga ajemuaēma 'gā nee. Ojero'wu ma'e 'gā 'gā erua 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā katu'oka.

¹⁵Kaaruwamū ore 'ga remimu'eramū 'Jau 'ga upe:

—Kaarup, ki 'ei. A'ere nitywi mama'ea 'au 'gā nemi'uramū ki 'ei— 'Jau ore 'ga upe. —Emono 'gā jarejewi. Too 'gā amunawa mū pype wemi'urama mua ojeupe 'Jau— 'Jau ore 'ga upe.

¹⁶A'ere Jejuī 'ga 'i etee oree:

—Naani. Nooi futari 'gā. Pēē te mama'ea pemono 'gā nupe— 'Jau etee 'ga oree.

¹⁷—Nitywi futari mama'ea— 'Jau ore 'ga upe. —Siku etee kanape'ia. Mukū'i'ī etee ipira'ia. A'ea niapoi 'gā nupe— 'Jau ore 'ga upe.

¹⁸A'eramū 'ga 'Jau oree:

—Perut ajee jee— 'Jau 'ga oree.

A'eramū ore erawau 'ga upe. ¹⁹A'eramū 'ga ojee ajatyka ma'e 'gā nupe 'Jau:

—Pe'je pejeapyka juo'wi 'arimū— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā wapyka. A'ere Jejuī 'ga kanape'i pyyka opo pe ipira'i reewe. A'ere 'ga eramā'Jau ywau opo pe. A'eramū 'ga 'Jau 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene te 'ā eneresage oree— 'Jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

Aipo 'e re 'ga kanape'i mowowoka ipira reewe 'ga imopēpena imonou wemimu'eramū oree. Omowowogamū ojeme'yita oree. A'eramū ore imonou wapyk ma'efera 'gā nupe.

²⁰A'eramū futat 'gā ojemi'waa. Ojemi'wapaw ire 'gā 'Jau:

—Niapoi agawewi akiko. A'etea ojeme'yi 'ga upe 'ga omowowogamū— 'Jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga te ome'yi janee. A'eramū jane jarejewegamū rēwējēmī jarejemogyau. Janeruwarete 'ga jarejeupe ime'yje'em ire amunipo 'ā jane ty'ara rerekoi— 'Jau 'gā ajaupe.

'Gā jemi'wapaw ire ore emyrera mono'oga yrū pype. Tusi yrupemūū matyneema.

²¹Kwaiwete 'gā ojemi'waa. Siku miu agawewi kūima'efera 'gā pytuna. A'e pe kūjāmera nū kunumīmera 'gā netee. A'etea 'gā na'upawi kumia. Wewegamū 'gā jui.

'Y rajape 'arimū 'gā ataawet

(Maku 6.45-52; Juā 6.16-21)

²²A'ere Jejuī 'ga wemimu'eramū ore monou ojewi:

—Pe'je iruukwe je renune. Kwe katy pejewau pejeyaapa— 'jau 'ga oree. —Je apyta ra'ne. Tamono 'gā 'gā 'wyr ipe 'jau nū. A'eramū pēē pejewau je renune— 'jau 'ga oree.

A'eramū ore arawau 'ga wi 'ga rejaa ojeteē'i.

²³ Ojewi mytuna 'gā mono re Jejuī 'ga awau ojeupia wytyra rupi. Ojeteē futat 'ga 'ūina oporogytau 'Uwarete 'ga upe ypytunimū.

²⁴ A'e pe ore arawau arakou oroyaapa. Mukuu te ore oi. Poje wytytua 'ua oree, 'y ryjuapi retee. ²⁵ Ku'em ja'wyja'wyrāmū Jejuī 'ga 'ua ore rewiri. 'Y rajape 'arimū etee futat 'ga 'ua watau akou. 'Ua 'ga ore rupisika. ²⁶ 'Y rajape 'arimū 'ga ata resakawe ore orokyjau 'ga wi. Orekyjea ore pifuaka'roka.

—Ajaga nipo kwe 'ut owaēma janee kūi— 'jau ore aruafukaita arajaupe.

²⁷ A'erauwe Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pekyje awi je wi. Je te ojet pē newiri— 'jau 'ga oree.

²⁸ A'erauwe Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ene futat nipo ereko, ki Ku'jyp? Je futat 'jau, je mono ape je muatau 'y rajape 'arimū eje'jawe— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere ajee ejua— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Pedro 'ga awau ojypa yaruū awi. A'eramū futat 'ga awau watau 'y rajape 'arimū Jejuī 'ga repejana. ³⁰ Poje 'ga wea'aramū erujewi wyty are. A'erauwe 'ga kyjei. A'eramū 'ga awau wypywygamū. A'eramū 'ga wafukaita Jejuī 'ga upe:

—Je poar ape, ki Ku'jyp! Jerypywyk je tekou— 'jau 'ga wafukaita, Jejuī 'ga upe.

³¹ A'eramū Jejuī 'ga 'ga popyyka oje'ega 'ga upe:

—Ma'eramū ene ekyjau ete 'ū? Ma'eramū te ene nerejemogypygyi etee je ree? Je rerowia'ri'i tāmējē 'ā ape— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

³² A'eramū 'ga 'ga rerua eru'aa yaruū pype. Ore pype 'gā 'arauwe wyty wojeramū.

³³ A'erauwe ore 'jau Jejuī 'ga upe, yaruū pype ajemogy ma'eramū:

—A'jea futat. Ene te 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yarete— 'jau ore 'ga upe, 'ga muorypa.

Genesare ywy pewat

(Maku 6.53-56)

³⁴ A'eramū ore arawau oroyaapa orojekoka Genesare ywy are. ³⁵ Jejuī 'ga kwaaw ire peuwara 'gā oje'ega monou kwe pewara 'gā nupe:

—Pe'je pejejua Jejuī 'ga resaka. Ojero'wu ma'e 'gā nerua 'ga upe— 'jau 'gā oje'ega monou 'gā nupe.

A'eramū 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua 'ga upe. ³⁶ A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Tene 'gā eneraity pypireme'ywa pygyi etee agawewi— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'ga raity pypireme'ywa pygyarera 'gā ojekatu'okapap najuejue etee futat.

15

Judeu 'gā nemiapo

(Maku 7.1-23)

¹ Anure fariseu 'gā amū 'ua Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee Jerusareg awi oporonupa ee Jejuī 'ga upe:

² —Ma'eramū te eneremiayuwa 'gā nuapoi mama'ea jareypy 'gā je'eg ymaner imū?— 'jau 'gā 'ga upe. —Ymā te 'ā janepy 'gā 'i ajaupe rakue: “Janeruwarete 'ga janejepoeja afutat. Mama'e 'u enune jarejepoeite'ema 'eramū janetyweramū Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau 'gā ajaupe rakue. A'eramū ore orojepoeita orojemi'war enune 'gā 'eawer imū etee futat jepi. A'ere 'ā eneremiayuwa 'gā nojepoei ojemi'war enune 'gā 'eawer imū— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

³ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū ajee nepeenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega pejejemogyau 'ū? Na'ga je'eg imū rūi nanē pēē mama'e apou nū. Peje'eawer imū etee 'ā pēē mama'e apou. A'eramū kasi pēē jeremiayuwa 'gā ago'wau ekoete pejejemimu'e tywer are ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴ —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Peanuw etee ki pejejuwa 'ga je'ega. Pejey ēē

je'ega nanē ianupa etee nū”, 'jau 'ga 'ā rakue. “Ujara 'gā kurapara 'gā ki peapisi”, 'jau 'ā Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁵—A'ere 'ā pemu'e 'gā 'gā jara 'gā je'ega renuw etee'am are etee pejejemogyau. “Pejejara 'gā nupe mama'e are pejeporomonowere'emamū ki pe'je 'gā nupe: 'Pē nupewara je amono Jarejuwarete 'ga upe ai'i. A'eramū je mama'e mū monowe'em pē nupe', pe'je ki pejejara 'gā nupe”, 'jau 'ā pēē 'gā mu'jau tywet pejejemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁶—Aipo apoaramū pēē pejejar are iporomutare'emamū futat. A'eramū pēē aipo apoaramū Jarejuwarete 'ga je'ega renupare'emamū futat nanē nū. Jarejuwarete 'ga je'eg imū jēmi 'ā mama'e apowe'em. Pejejea'aw imū etee te 'ā pēē mama'e apou ekoete pejejemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁷—“Ore Jarejuwarete 'ga je'eg are oreporenuwiwet jepi”, 'jau futatee 'ā pēē pejejemogyau. A'ere pē'me ate. Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari inuga ka'aran are Isai 'ga upe pē nee rakue:

⁸“Nomŷi agawewi 'gā weaa je ree. A'etea nipo 'gā e'i ekoete futat:

'Arafutar ore Jarejuwarete 'ga. Oroporenuwiweramū 'ga je'eg are', 'jau futatee nanē 'gā ajemogyau nū.

⁹'Aramuoryw ore Orojuwarete 'ga', 'jau futatee 'gā jee”, 'jau Janeruwarete 'ga. “A'ere 'ā 'gā meramū te.

Nomŷi 'gā weaa je ree. Naje rerowiari tāmējē 'gā.

U'eawer are etee 'gā jamu'ei. A'ere 'gā 'jau ajaupe:

'Jarejuwarete 'ga je'eg are je pē mu'ei', 'jau futatee 'gā ajaupe”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are Isai 'ga upe rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁰A'eramū Jejui 'ga 'jau mytuna 'gā nupe:

—Pe'je pejejua pejeapyakau jeje'eg are. Pejejeapyoramū ee pejejemogyau. ¹¹Napē pype oo ma'efera rūi pē motywet Janeruwarete 'ga upe pē mogyau. Pē nui uēm ma'ea te pē motywet Janeruwarete 'ga upe. Pēje'egaiwa te pē motywet Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹²A'eramū ore Jejui 'ga remimu'eramū 'ga rerowyka arajua oroporogytai 'ga upe:

—Nafutari fariseu 'gā eneje'ega ra'e— 'jau ore 'ga upe.

¹³A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweretei 'gā 'eawer are. Sā'ā koa. Ko jara 'ga 'ā opopot ekoete ma'e ka'a po'oa. Wemitymera etee 'ā 'ga imuaranuwukaa oko pype. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga iapoi. Oje'eg are ajamu'jatyweara 'gā nereko tyweri.

¹⁴A'eramū pēē pejejemuaēme'ema 'gā nee. Eae'ema 'jawe 'gā. Eae'ema 'gā ojopopyyk ekoete ajuerawau kwe pe. A'ere nipo 'gā ajueru'ari etee ajuerawau wyy kwara pype. Nan tee fariseu 'gā. Naeapyoi 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg are. A'etea 'gā ajamu'e ekoete ee. A'eramū nipo 'gā wemimu'e 'gā nerawau mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga oree.

¹⁵A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ore mueapyo ape 'eawer are, ki Ku'jyp. “Napē pype oo ma'efera rūi pē motywet Janeruwarete 'ga upe pē mogyau. Pē nui uēm ma'ea tee pē motywet Janeruwarete 'ga upe. Pēje'egaiwa te 'ā pē motywet Janeruwarete 'ga upe” 'eawer are— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁶A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Pēē nanē nipo nepepygyi we pejeakag imū ra'e ki sa? Ekoay pēē na'e ki 'ei. Pēē nanē meewei etee pēneapyo ee ra'e ki 'ei. ¹⁷Nepēneapyoi we futat nipo je'eawer are ki sa? Pejejemi'ua nipo pēē imonou pejejuru pe. A'ere nipo pēē imokona. Pēnemi'ua osou pēnawyrū pype. A'ere nipo “pēnemi'ufera okwapa pē nui” 'ea miamū pē motywere'ema Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oree. ¹⁸—Pēje'egaiwa te a'jea futat pē motywet 'ga upe. Pejejea'aw imū etee pejeje'ega. Pēje'egaiwa te a'jea futat pēywyter a'wyre'ema wesaukat Janeruwarete 'ga upe. ¹⁹Mama'e tywer are etee pejejea'aramū. A'eramū pēē mama'e apou pejejea'ar imū. 'Ga amū nipo wea'aramū akou oporojuka are. A'eramū nipo 'ga oporojukau. 'Ga amū nipo wea'aramū akou wemirekoe'ema kūjā are oko are. A'eramū nipo 'ga okou ēē ree. Kūjā ēē mū nipo wea'aramū akou omene'ema kūima'e are oko are. A'eramū nipo ēē okou 'ga ree. 'Gā amū nipo wea'aramū mama'e tesirū apo are. A'eramū

nipo 'ga otyweramū akou Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga amū nipo ojokaraemā futaa akou. A'eramū nipo 'gā amunarūmū ee. Wemifutar imū etee o'meramū nipo. Wea'aw imū etee futat nipo 'gā ajuago'wau ajemogyau. Wea'aw imū etee futat nipo 'gā Jarejuwarete 'ga kurapa. ²⁰Poromū te 'gā jemotyweawa Jarejuwarete 'ga upe. Na'gā nemi'ua rūi futat 'gā motywet 'ga upe. 'Gā jepoeje'ema miamū nomotyweri 'gā Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oree, ore mueapyou ee.

Judeue'ema ēē
(Maku 7.24-30)

²¹ A'ere Jejui 'ga ore rerawau pe awi nū. Tiro 'jawa pyri ore oi, Sidoma 'jawa pyri 'jau. ²² Peu ore rekoramū peuwara ēē mū, judeue'ema ēē mū 'ua oje'ega Jejui 'ga upe:

—Ene 'ā Jarejuwarete kīā remimurera, Ku'jyp. Ejemuaēm iki je ree, Ku'jyp— 'jau ēē 'ua 'ga upe. —Mama'eukwaawa 'up jera'yra kyna pir are. Ojero'wu etee te kyna. Epe'a kyna wi jee, Ku'jyp— 'jau ēē 'ga upe au'jeteramū.

²³ A'ere Jejui 'ga ēē je'eg anupare'ema 'jawe etee futat. A'eramū ore 'ga remimu'eramū 'jau 'ga upe:

—Emono ēē jarejewi. Jane rewiri etee 'ā ēē rekoi wafukaita— 'jau ore 'ga upe.

²⁴ A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Janeruwarete 'ga je mua Israeu juapyrera 'gā nupe etee. Judeu 'gā karupa'mī ka'jama 'jawe jee. A'eramū 'ga je mua 'gā nupe, 'gā mu'jaukaa ojee— 'jau 'ga oree. —A'ere ēē najudeu arūi. Amutee ēē te— 'jau 'ga oree.

²⁵ A'ere 'ā ēē ruri ojea'gwawe'em futat wapyka wenupy'āu 'ga rowase 'jau 'ga upe:

—Je resag ape, Ku'jyp. Ejemuaēm je ree— 'jau ēē 'ga upe.

²⁶ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—Sā'ā ae kunumīa mama'e 'ue'emamū ae kunumī remi'urama monoe'ema weymawa upe. Nan tee futat je— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

²⁷ —A'jea futat ere. A'ere ywyu mama'e 'ar ire wā neymawa i'ui futari— 'jau ēē 'ga upe.

²⁸ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—Je rerowiat ape ekou ra'e ī. A'eramū je enera'yra ēē katu'oka enee— 'jau 'ga ēē upe.

Aipo 'ga 'e ypyrauwe futat mama'eukwaawa ojepe'au ēē ra'yra ēē wi.

²⁹ A'ere Jejui 'ga wemimu'eramū ore rerawau pe awi nū. Arawau orowaēma Garirei ypiauu reme'y'warimū. A'eramū ore arawau orojeupia wytyra rupi. A'eramū Jejui 'ga wapyka wewiri oo ma'e 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree. ³⁰ Kwaiwete 'gā 'ua owaēma 'ga upe. Ojero'wu ma'e 'gā 'gā erua 'ga upe 'gā katu'okawamū. Iteu ma'efet, eae'em, ika'na ma'e, ije'ege'em, ikaruat ma'e. Mīmera 'gā 'gā werut 'ga upe. A'eramū Jejui 'ga 'gā katu'okapap.

³¹ 'Gā katu'oga resakara 'gā oporesagamū 'gā nee.

—Kuu. Ije'ege'emera 'gā 'ga omoje'egukat! Iteu ma'e 'gā 'ga amafu'amukat! Ika'na ma'e 'gā 'ga ikatu'oka. Eae'ema 'gā 'ga imamā'jāu. Israeu juapyrera 'gā Nuwarete 'ga 'gā katu'ogukaa 'ga upe— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā Ku'jywa 'ga muorypa ee.

—Ene te 'ā eneresage oree, ki Ku'jyp. Ojero'wu ma'e 'gā erekatu'ogukat 'ga upe ore reape— 'jau 'gā Ku'jywa 'ga upe, 'ga muorypa ee. —Israeu juapyrera 'gā Nuwareteramū ene 'gā katu'ogukaa 'ga upe oree— 'jau 'gā Ku'jywa 'ga upe, 'ga muorypa 'gā nee.

Kwaturu miu 'gā mojemī'waawet

(Maku 8.1-10)

³² Kwaiwete 'gā katu'og ire, Jejui 'ga 'jau wemimu'eramū oree:

—Ajemuaēm je tekou 'gā nee. Muapyt 'ā 'gā kaaruwamū jane pyri. A'eramū 'awamū 'gā nemi'urama atee pawamū 'gā nui. A'ere je najeporomonoweri 'gā nee tejewi, 'gā nupe mama'e monowe'emamū. Kasi 'gā oje'wyr ipe awau 'gā manūaiwi ty'ara upe ne kwy— 'jau 'ga 'gā nupe.

³³ A'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Amunawe'em ipe jane rekoi nū'ū. Nitywi mama'ea 'au. Mō awi sipo ore mama'e muri 'gā mojemī'waawamū?— 'jau ore 'ga upe.

³⁴ A'eramū 'ga 'jau oree:

—Marāmaran te pēkanape'i pytuna?— 'jau 'ga oporonupa ee oree.

—Sete kanape'i pytuna muapyapy'ri etee pira'ia— 'jau ore 'ga upe.

³⁵A'eramū Jejuī 'ga 'jau mytuna 'gā nupe:

—Pe'je pejeapyka wyyu— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā wapyka. ³⁶A'eramū 'ga kanape'i pyyka ope pe ipira'i reewe. A'eramū 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene te 'ā eneresage oree, Kiapi'ni— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'ere 'ga kanape'i mowowoka imonou wemimu'eramū oree. Omowowogauwe ojeme'yita oree. A'eramū ore imonou wapyk ma'e 'gā nupe. ³⁷A'eramū futat 'gā ojemi'waa wewegamū.

—Niapoī agawewi akiko re'ā. A'etea ojeme'yi 'ga upe janee 'ga omowowogamū— 'jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga te 'ā ome'yi janee. A'eramū 'ā jane jarejewegamū rēwējēmī jarejemogyau. Janeruwarete 'ga jarejeupe ime'yje'em ire amunipo 'ā jane ty'ara rerekoi— 'jau 'gā ajaupe.

'Gā jemi'wapaw ire ore emyrera mono'oga ijaga yrūūū pype. Sete yrupemūū ore imatyneema. ³⁸Kwaiwete te ojemi'wat ma'efera 'gā pytuna. Kwaturu miu kūima'efera 'gā pytuna. A'e pe 'ā kūjāmera 'gā pytunamū nū, kunumimera 'gā netee. Kwaiwete ojemi'wat ma'efera 'gā pytuna.

³⁹'Gā jemi'wapaw ire Jejuī 'ga 'gā monou ojewi:

—Pe'je pejewau pejeje'wyr ipe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

'Gā mono re Jejuī 'ga ore reru'aa yaruu pype nū. A'eramū ore arawau oroyaapa arawau orojekoka Magatā wyy are.

16

Aeremiapoe'ema fariseu 'gā enūinawet

(Maku 8.11-13; Luka 12.54-56)

¹Anure fariseu 'gā amū satuseu 'gā amū netee 'ua oporogytau Jejuī 'ga upe. Nuerowiari 'gā 'ga. “Najarejuwarete 'ga pājē mū rūi 'ga mama'e apoi akou”, e'i etee 'gā ajaupe. A'eramū 'gā 'ua 'ga resaka. A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Aeremiapoe'ema eapo amū ore reape. Taruesak ene mama'e apoa orojemiesagamū 'jau ki sa— 'jau 'gā 'ua 'ga upe.

²A'ere Jejuī 'ga 'gā kwaawi ojee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. Naapoa' uweri je amū pē neape. Naje rerowiari te 'ā pejepe. A'eramū je mama'e apowe'em pē nemiesagamū— 'jau ete 'ga 'gā nupe. —Kaaruwamū ywak piraga resaka ki pe'je pejejaupe: “Ai'iwe nipo 'ā nokyri amana”, pe'je ki ywak piraga resag ire. ³A'ere nipo ku'emamū ywak piragamū resag ire pe'je pejejaupe: “Awamū amana ra'e”, 'jau nipo pēē ywak piragūū resag ire. Ywaga resag ire nipo pēē mū amana kwaapa futat. A'ere nipo naje kwaawi pejepe. Jeremiapofera resaka agawewi nipo pēē. A'etea nipo naje rerowiari pejepe. “Janeruwarete 'ga futat 'ga mut janee”, 'jawe'em nipo pēē jee jeremiapofera resag ire miamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁴—'Awauwaramū miamū 'ā nepēa'wyrī futari pejejemogyau 'ga upe. “Oreremiapoe'ema eapo amū oree”, pe'je 'ā jee numiamū. A'ere je naapoa' uweri mama'ea pē nupe pēnemiesagamū. Juna 'ga ree etee je pē muea'ari pē mogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

'Gā nupe oporogytapaw ire Jejuī 'ga awau pe awi nū. 'Ga remimu'eramū nanē arawau 'ga rupi nū.

Wemimu'e 'gā momoranupawet

(Maku 8.14-21)

⁵Arawau yaruu pype aru'aa. A'eramū ore oroyaapa arawau. Garireja ry owajara katy ore arawau. A'ere ore 'ga remimu'eramū kanape'i reroo moka'jami.

⁶Arawaw ipe Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pejea'gu ki fariseu 'gā nui, 'gā mani'oko'o jopype awi, satuseu 'gā ma'e awi 'jau— 'jau 'ga oree.

⁷Aipo orojeupe 'ga 'eramū ore 'jau arajaupe:

—Kanape'i rerura jane simoka'jam ra'e. Ma'eramū 'ā 'ga poromū 'ga 'i janee— 'jau ore arajaupe.

⁸A'ere Jejui 'ga, arajaupe 'e renupawe, 'ga 'i ore:

—Naje rerowiari tāmējē pejepe pejemogyau ki 'ei. Ma'eramū nā'ā aipo pe'je pejejaupe re'ā “Kanape'i rerure'em are 'ga 'i poromū janee”, pe'je re'ā— 'jau 'ga ore. —Nakanape'i upe rūi je 'i poromū pē nupe. “Pejea'gu ki fariseu 'gā mani'oko'o jopypeaw awi, satuseu 'gā ma'e awi nanē nū”, a'e te je pē nupe kūi. “Morogyta 'gā pejejeupe imowuwut ekoete awi ki pejea'gu”, a'e te je pē nupe kūi— 'jau Jejui 'ga ore. ⁹—Nepēneapyoi we jeje'eg are ra'e. Pemoka'jam nipo jeremiapofera rai'i? Kanape'ia je ime'yitawera rai'i? Siku etee agawewi ako ai'i. A'etea ako je kanape'ia omowowok imonou siku miu kūima'e 'gā mojemī'waawamū ai'i. 'Gā jemi'wapaw ire ako pēē emyrrera jaga tusi yrū pype ai'i— 'jau 'ga ore. ¹⁰—A'ere ako je sete kanape'i mowowoka kwaturu miu 'gā mojemī'waawamū ai'i nū. 'Gā jemi'wapaw ire marāmaran yrūa ajee pematyneem emyrrera pyu rai'i? Sete yrū etee futat ako ai'i. Pemoka'jam te ra'u jeremiapofera rai'i nū? Ma'eramū sipo ajee jerea'aramū kanape'i pyu jaretywe'em are?— 'jau 'ga ore. ¹¹—Nakanape'ia rūi je amome'u pē nupe “Pejea'gu ki fariseu 'gā mani'oko'o jopypeaw awi” je'ea. A'ere 'ā nepēneapyoi je'eawer are— 'jau 'ga ore.

¹²Aipo orojeupe 'ga 'eramū ore orojeapyoramū 'ga 'eawer are.

—“Pejea'gu ki fariseu 'gā 'e awi, satuseu 'gā 'e awi nanē nū” 'e upe te je 'i numiamū— 'jau 'ga ore.

Pedro 'ga Jejui 'ga mome'uawet

(Maku 8.27-30; Luka 9.18-20)

¹³Orojekog ire ore arawau wyyu. Sesariafiripai ywy pe ore arawau. Peu orowaēm ire Jejui 'ga oporonupa ee ore:

—Ma'ja e'i te tekotee 'gā jee, pēneki'yramū jee jepi?— 'jau 'ga ore.

¹⁴—“Juā Batista 'ga te nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū”, e'i 'gā amū enee jepi. Amumera 'gā: “Eliasi 'ga nipo 'ā 'ut ojewya rai'i nū”, 'jau enee jepi. Amumera 'gā: “Jeremi 'ga nipo, 'ga je'ega mome'warera 'ga amū te nipo 'ua oferapa oporogytau akou janee nū”, 'jau 'gā enee jepi— 'jau ore 'ga upe.

¹⁵—Pēē nū. Ma'ja pe'je ajee jee jepi nū'ū?— 'jau 'ga ore.

¹⁶A'eramū Simão Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—“Janeruwarete 'ga remimurera 'ga futat”, aru'e ore jepi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe. —“Okoeteete ma'e 'ga ra'yrarete 'ga futat”, aru'e ore jepi— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁷A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere poromū, Simão— 'jau 'ga 'ga upe, Juā 'ga ra'yra 'ga upe. —Janeruwarete 'ga mama'e esagea wapo enee, 'agamū ene mueapyoukaa je ree. Na'ga amū rūi ene mueapyo je ree. Ywag ipe ako ma'e 'ga, Jeruwarete 'ga futat ene mueapyo je ree— 'jau 'ga Simão 'ga upe. ¹⁸—Enerer irūa Pedroa. Ita enerer irūa. Sā'ā pēē 'oga apoaramū ita 'arimū imyinaramū itauu monoa ikokaramū. Aipoa te itauua 'oga opygete etygukarū'ema. Nan tee futat ene'eawera “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga. Okoeteete ma'e 'ga ra'yrarete 'ga futat”, ene'eawera. Aipo ene'eawera rerowiaara 'gā je amogy tejemiayuwamū. Ene 'ā je amogo tejerowiarukaawamū kwaiwete 'gā nupe. Anure nipo ene je rerowiaara 'gā 'wyriaramū futat ereko. Kwaiwete nipo 'gā je rerowiaa. Je rerowiar wyyapi futat nipo 'gā ajemogyau. Mama'eukwaawa 'wyriara remiayua agawewi nipo afuwereteramū 'gā nee. A'etea nipo 'gā nopoiri futari je rerowiar awi. Sā'ā 'oga omī'i esage re i'are'ema. Nan tee futat je rerowiaaretea 'gā nopoiru'jawi je wi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

¹⁹—Sā'ā saawi rerekwara. 'Wyriararete 'ga woga saawi monou wemiayua 'ga amū upe. A'eramū aipo 'ga mama'e apou o'wyriara 'ga upe, o'wyriara 'gā je'eg imū etee futat. Nan tee futat je ene mogou 'wyriaramū teje'eg irūnamū. Ene futat 'awamū ereko jeremiayua 'gā mu'jau jeremifutar are. “Nan tee siapo 'jau”, 'jau nipo ene ekou 'awamū. Jeremiayua 'gā nupe aipo ene 'eramū Janeruwarete 'ga nanē aipo 'jau enee nū. “Nan siapo awi”, 'gā nupe ene 'eramū Janeruwarete 'ga nanē aipo 'jau enee nū— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²⁰A'eramū 'ga 'jau ore nū:

—Je mome'u kasi pejepe tekotee 'gã nupe ne. “Jejui 'ga Janeruwarete 'ga remimurera”, 'jawe'em pëë 'gã nupe— 'jau 'ga oree.

*Amanūawama mome'uawet
(Maku 8.31-9.1; Luka 9.22-27)*

²⁴A'e pe futat Jejui 'ga amanūawama mome'wau ypy oree:

—Too Jerusareg ipe 'jau. Peu futat nipo judeuramū jane'wyria'ri 'gã je rereko tyweri. Jane'wyria'ri, mainana 'wyriat, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat. Mīmera 'gã nipo je rerekou tyweaete je jukaukaa jefaruu 'gã nupe. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga je moferawi nū— 'jau 'ga oree.

²²Aipo 'ga 'eramū Pedro 'ga 'ga rerojepe'au'i ore wi, oje'egayau 'ga upe:

—Ene'me awi nū'ū. Nene rereko tywera'uweri 'gã nū'ū. Janeruwarete 'ga nene rereko tywerukara'uweri 'gã nupe kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

²³A'eramū Jejui 'ga ojerowaka amā'jāu 'ga ree:

—Ejepe'a je wi, ki Satanasi. Mama'eukwaawa 'wyriara ene mu'eukat poromū jee, ki Pedro. “Tamomoirukat 'ga 'ga Ruwarete 'ga remifutara apo awi 'jau”, e'i te Satanasi ojeupe. A'eramū poromū ene mu'jaukaa jee kūi— 'jau 'ga Pedro 'ga upe. —NaJarejuwarete 'ga remifutar imū rūi ere aipo 'jau jee. Ejemifutar imū te ere aipo 'jau jee— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁴A'ere 'ga 'jau oree:

—Jeremiayuwamū pejekoweramū ki jeremifutar imū etee futat mama'ea peapo. Pejekyjawe'em futat pejekereko tywer awi — 'jau 'ga oree. —Pejemanū awi miamū pejekyjawe'em futat. “Tene 'gã je jukai kwy. Napoira'uweri je Jejui 'ga rerowiar awi”, pe'je etee ki— 'jau 'ga oree. ²⁵—“Najemanūweri je Jejui 'ga mome'u are” 'jara 'gã nooa'uweri futari ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau 'ga oree. —“Je naapoa'uweri futari mama'ea Jejui 'ga remifutar imū” 'jara 'gã nanē nooa'uweri ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejui 'ga oree. —Amumera 'gã te nipo ajee e'i “tene 'gã je jukai kwy. Je napoira'uweri Jejui 'ga rerowiar awi”, 'jau. Aipo 'jara 'gã etee awau ywag ipe, Jarejuwarete 'ga pyri — 'jau Jejui 'ga oree. ²⁶—Okaraemā mono'og are etee ea'at ma'e 'gã ni'akwaawi futari. Kwaiwete agawewi 'gã karaemā. A'ere aipo 'gã miamū nooi futari ywag ipe. Nom'yi 'gã weaa Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū 'gã awawe'em 'ga pyri. Mama'eukwaawa rapyaw ipe etee 'gã oi. Peu oo re 'gã nuēmarūi futari jui. Nitywi mama'e mū mama'eukwaawa rapyaw awi 'gã nēnū'jāawamū— 'jau 'ga oree. ²⁷—Anure nipo pēneki'yramū je ruri tejewya nū. Tejuwarete 'ga renyfuga pype nipo tejua, 'ga pyriwara 'gã netee. A'eramū futat je pē mepyau pēnemiapofer are najuejue etee futat. Teje'eg imū mama'ea apoarera 'gã je imonou imogyau ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. Tejerowiare'ema 'gã nipo je imonou imogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga oree. ²⁸—A'jea futat je 'i. A'eramū futat nipo je tejua pē'wyriarareteramū te'ŷina pē nupe. Pëë mū nipo je resaka pejemanū enune, peje'wyriarareteramū je ruramū— 'jau 'ga oree.

17

*'Gã neape Jejui 'ga jesowo'gōkawet
(Maku 9.2-13; Luka 9.28-36)*

¹Anure seis ore ire Jejui 'ga awau wyty'rarimū. Ore mū etee 'ga erawau ojeupi. Muapyra 'gã etee 'ga erawau ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, 'ga rewirera Juā 'ga. Mīmera 'gã etee 'ga erawau erojeupia wyty'rarimū ojeupi. ²Peu Jejui 'ga ojesowo'gōka 'gã neape. 'Ga reakwara wenyfugamū kwara reny 'jawe. 'Ga raitya nanē waparasiagamū 'ga ree nū. laparasig enyfuk te 'ga raitya 'ga ree.

³A'erauwe 'gã Moisesi 'ga resaka Eliasi 'ga reewe. Ywag awi 'gã nuri oporogytau Jejui 'ga upe.

⁴Ywag awi 'ut ma'e 'gã nesakawe Pedro 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—'Awa esageay janee ra'e. 'Au etee sapyta 'jau, ki Ku'jyp— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe. —Ere futat te je tap'ya apoa pejejeupe? Muapyra tap'ya taruapo pē nupe 'jau. Ene upe, Moisesi 'ga upe, Eliasi 'ga upe 'jau— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

⁵'Ga porogyta pype ywasiga mū 'ua ojpa 'gā nee nū. Enyfug esage te ywasiga. A'e rupi futat Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'gā nupe:

—Koromū futat jera'yurarete 'ga. Jeremifutararete 'ga. 'Ga 'ā je muorypararetea ojee. A'eramū ki pēē pejeapyakau 'ga je'eg are— 'Jau Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywasiga rupi 'gā nupe.

⁶'Ga porogytapaw ire ywasiga ojeupiapap 'gā nui nū.

⁶Jarejuwarete 'ga je'ega renupawe Jejuī 'ga remimu'e 'gā piryyjamū jui. 'Ga je'ega 'gā mogy'au etee. A'eramū 'gā awau wāāpyramū anuruka wyyu. 'A'erauwe Jejuī 'ga awau 'gā nepejāna opo mowyka 'gā nee.

—Pekyje awi. Pe'je pejejua pejefu'ama— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁸A'eramū 'gā wowowyramū warekou. A'ere 'gā Jejuī 'ga etee futat esagi 'ga 'amamū. Ywag awi 'ut ma'efera 'gā awau ojeupia ywasiga rupi 'gā nui nū.

⁹Wwytyr awi 'gā neruaw ipe Jejuī 'ga 'Jau wemimu'e 'gā nupe:

—Pemome'ua'ne kasi 'gā nupe ne. Pejejeki'yramū je feraw ire tāmējē tepemome'u 'gā nupe 'Jau— 'Jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰A'eramū 'gā 'Jau Jejuī 'ga upe:

—Ma'eramū ajee Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'Jara 'gā 'i 'ū: Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe rakue: “Eliasi 'ga ra'ne nipo ojesaukat 'gā nupe. A'ere nipo 'ga rewiri jeremimonorama 'ga oi ojesaukaa 'gā nupe”, 'Jau 'ga 'ā ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue, 'Jau 'gā imome'wau oree jepi— 'Jau 'gā Jejuī 'ga upe.

¹¹⁻¹²A'eramū Jejuī 'ga 'Jau 'gā nupe:

—A'jea futat 'gā 'i. Eliasi 'ga 'Jawewara 'ga ra'ne futat ako 'ut ai'i. “Au'je ki mama'e tywera apo re. Pe'je ki pejepoia pejetywer awi. Ku'jywa 'ga tepē mogy wemiayuwamū 'Jau”, 'Jau ako 'ga awau pē nupe ai'i je renune ai'i. A'ere nepekwaawi futari 'ga. A'eramū 'gā 'ga rerekou tyweaete wemifutar imū etee futat. Anure nipo 'gā je miamū je rerekou tyweaete 'ga 'Jawerimū futat— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹³Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā weapyoramū ee ajemogyau.

—Juā Batista 'ga 'ga omome'u janee— 'Jau 'gā. —Juā Batista 'ga Eliasi 'ga 'Jawewara futat — 'Jau 'gā ajaupe.

Kunumī 'ga katu'okawet

(Maku 9.14-29; Luka 9.37-43)

¹⁴Wwytyr awi ojyw ire 'gā kwaiwete 'gā nesaka wwytyra raimy 'wyr ipe. Poje kūima'e 'ga amū 'ua, wapyka wenupy'āu Jejuī 'ga rowase.

¹⁵—Ejemuaēm jera'yra 'ga ree, ki Ku'jyp. Mama'eukwaawa 'up 'ga pir are. A'eramū 'ga moypipa— 'Jau 'ga Jejuī 'ga upe. —Oypiwauwe 'ga 'ari tata pe jepi. 'Y pe nanē 'ga u'aa jepi nū— 'Jau 'ga imome'wau Jejuī 'ga upe. ¹⁶—Arut futat je 'ga eneremimu'e 'gā nupe esaukaa ko numiamū. A'ere 'gā nomoiri etee 'ga wi ko— 'Jau 'ga imome'wau Jejuī 'ga upe.

¹⁷A'eramū Jejuī 'ga 'Jau oree:

—Ma'eramū sipo pēē je rerowiare'ema pejejemogyau 'wei? Ymā agawewi nā'ā je pē mu'ei re'ā. A'etea nipo 'ā naje rerowiari tāmējē 'ā pejepe. “Nokoa'uwari je namutamutat pē pype”, a'e agawewi je 'ā pē nupe jā'nū'ū— 'Jau 'ga tesirūmera 'gā nupe nanē nū. —Pe'je 'ga ra'yra 'ga rerua jee— 'Jau Jejuī 'ga ore mū upe.

¹⁸Kunumī 'ga resakawe Jejuī 'ga 'Jau 'ga pirowara upe:

—Ejepe'a 'ga wi— 'Jau 'ga jupe.

'Ga 'e ppyrauwe ojepe'au 'ga wi. A'eramū kunumī 'ga ajarueteramū.

¹⁹A'eramū ore 'ga remimu'eramū arawau 'ga repejāna 'ga pyri katu katu. A'eramū ore 'ga upe etee oroporonupa ee:

—Ma'eramū ajee ore norope'aarūi 'ga wi ra'e 'ū?— 'Jau ore 'ga upe.

²⁰⁻²¹—Naje rerowiari wejue te 'ā pejepe. A'eramū pēē a'eramū 'ga pirowara moirarūme'em 'ga wi— 'Jau Jejuī 'ga oree. —Mostarda 'Jawa ra'yi 'ā sikōsikōi'i agawewi. A'etea 'ā otyim ire waranup. Aipoa aranuwa 'Jawe pejemogy re amunipo 'ā pēē peapo futat mama'ea. Je rerowiar etee te te nipo 'eramū tee pearanup— 'Jau 'ga oree. —Je rerowia'ri re amunipo 'ā peapo mama'ea pejejemiapoe'ema jepājē mū. Wwytyra upe amunipo 'ā pēē

'jau: “Ejepe'a 'aw awi. Peu'i ewau e'ŷina”, 'jau amunipo 'ā wytyra upe. Aipo ojeupe pēē 'erauwe amunipo 'ā wytyra ojepe'au awau pē'eawer imū etee futat. Tejerowiarāmū te je tepājē monoi pē nupe pēnemiapoe'ema apoawamū— 'jau Jejuī 'ga oree.

Amanūawama Jejuī 'ga imome'wau'japa

(Maku 9.30-32; Luka 9.43-45)

²² Anure Jejuī 'ga remimu'eramū ore arajatykau 'ga ree Garireja ywy pe nū. A'eramū 'ga 'jau oree:

—Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea nipo Janeruwarete 'ga je pyygukat anurenure'i je ree iporomutare'ema 'gā nupe. ²³ A'eramū nipo 'ga je jukaukaa 'gā nupe. A'ere nipo 'ga imuapya 'ara rupi ete je moferawi nū— 'jau 'ga oree.

A'eramū ore aru'arasigamū arajemogyau. Aipo 'ga 'ea ore mu'arasiga.

Pira juru awi ka'aranūū wyope'ia renuēmawet

²⁴ Anure Jejuī 'ga wemimu'eramū ore rerawau Kafanaū 'jaw ipe nū. Peu ore waēmauwe Janeruwarete 'ga mogytaawa upe ka'aranūū pyykara 'gā 'ua oporonupa ee Pedro 'ga upe:

—Omepe te pē mu'jara 'ga ka'aranūū pyu Jarejuwarete 'ga mogytaawa apokatuawa?— 'jau 'gā Pedro 'ga upe.

²⁵ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Omepe futat 'ga— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

Pedro 'ga rog ipe osouwe Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Maran te enereapyo ee, ki Simão? Awŷja te ka'aranūū amono ywy jara 'ga upe? 'Ga remiyauwa 'gā te omepe ywy jara 'ga upe, ywy are ako ma'e 'gā te ra'u nū?— 'jau 'ga Simão Pedro 'ga upe.

²⁶ —Ywy are ako ma'e 'gā omepe ywy jara 'ga upe. Naywy jara 'ga remiyauwa 'gā nū omepe— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

—A'jea futat— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —'Ga remiyauwa 'gā nomepyi futari— 'jau Jejuī 'ga. —Janeruwarete 'ga futat omogytaawa jara. Je 'ā 'ga remiyauwa. ²⁷ A'ere 'ā je ka'aranūū pyykara 'gā mepyi. Kasi a'e pe 'gā je raykai ee ne— 'jau Jejuī 'ga Pedro 'ga upe. —A'eramū ene ewau ypiauu reme'y'warimū epinaetyka. Eneremimu'ar ypya pira juru pe ka'aranūū wyope'ia mū ruwi. A'ea tereroo 'gā mepyau jarejee 'jau— 'jau Jejuī 'ga Pedro 'ga upe.

A'eramū Pedro 'ga awau iapou 'ga 'eawer imū etee futat.

18

Esage ma'e are 'gā mu'eawer

(Maku 9.33-37; Luka 9.46-48)

¹ Anure Jejuī 'ga remimu'eramū ore arajua oroporonupa ee Jejuī 'ga upe:

—Manamū te jane Jarejuwarete 'ga upe esage ma'eramū jarejuapyraapa?— 'jau ore 'ga upe.

² Ojeupe aipo ore 'erauwe Jejuī 'ga kunumī renūina:

—Ere ejua 'au je pyri— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe kunumī 'ga amū 'ua 'ga repejāna 'ga rerowyka. ³⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Peesak te kunumī 'ga 'ama je pyri?— 'jau 'ga oree. —Kunumī 'gā nojerowiaraiwi ojee tee jepi. Ujar are 'gā jemogyppygi. Ujara 'gā je'eg imū etee 'gā mama'e apoi. A'eramū je 'jau pē nupe: Kunumī 'jawewara 'gā etee je amogy 'wyriaramū tejepeyri. Kunumī 'gā 'jawe pejemogy re te je pē mogyau 'wyriaramū tejepeyri. Kunumī 'jawewara 'gā etee esage ma'eramū jee— 'jau Jejuī 'ga oree. ⁵ —Kunumī 'gā nee ojejukau esage ma'eramū je reewe futat pejejuka esage— 'jau 'ga oree.

⁶ —Kwaiwete kunumī 'gā je rerowiari ajemogyau. 'Ga amū nipo je rerowiar awi kunumī 'gā momoirukaa 'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweretei— 'jau 'ga oree. —Sā'ā ae ita mogoa ojojuri. A'eramū 'ā ae ojomonou ojomomoa 'yē'ē pype ajajukau. A'ere nipo 'y pe imomoripyrrera 'ga reko tyweri'i etee. A'eramū futat 'ga amanūmū. A'ere nipo je rerowiar awi kunumī 'gā momoirukarera 'gā Janeruwarete 'ga ereko tyweretei futari— 'jau 'ga oree. ⁷ —Nateepawi futari nipo ajaupe mama'e tywera apoara 'gā. Iporiay'i aipo

'gã numiamũ. Aipo 'gã te nipo Ku'jywa 'ga wereko tywerete futat imojero'wau etee— 'jau 'ga oree.

⁸—“Jepoa je motywerukat Jarejuwarete 'ga upe. Mama'e tywera apoukaa jee, je motywerukaa Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau ki pejepoa pemonok imonou imomoa pejewi. Kasi a'e pe pëpoa pë motywerukaru'jaw ine. “Tepyu nanë je mama'e tywer apoi ra'e” 'jaramũ pejepya nanë imonoka nũ. Kasi a'e pe pëpya pë motyerukaru'jaw ine nũ. Pëpo monoga rayramũ futat pë nupe. A'ere Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoaramũ pë momopori pë monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa te ayrete ma'ea imomoripywera 'gã nupe. “Janepoa jane motywet” 'jau pejepoa pemososopap pejewi. A'eramũ te nipo mama'e tywera nepeapou'jawi. A'eramũ te peo ywag ipe. ⁹“Jarejea pyu mama'e resaga jane motywet” 'jaramũ pejejea mosoka imonou imomoa pejewi. Imosog ire te nipo mama'e tywera nepeapou'jawi— 'jau Jejui 'ga oree. —Wea mosoga ay futat wea mosokara 'gã nupe. A'ere nipo Janeruwarete 'ga te mama'e tywera apoara 'gã momopori imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ea te nipo ayay futat aipo pype imonopywera 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

Oka'jam ma'ea karupa'mĩa

(Luka 15.3-7)

¹⁰⁻¹¹—Kunumĩ 'gã nupe kasi pe'je ne, “nepeapoi pëë kunumĩ'i”, 'jawe'em pëë kunumĩ'i 'gã nupe, 'jau je pë nupe. Ywagipewara 'gã futat kunumĩ are ojejuka ma'ea. Weape futat 'gã kunumĩ rerekoi. Ywag ipe futat 'gã nee ojejuka ma'e 'gã jemogyi Jarejuwarete 'ga pyri — 'jau Jejui 'ga oree.

¹²—Maran te pekwaap? Wyra jara 'ga amũ sëg karupa'mĩ wereko. Poje karupa'mĩa mũ awau oka'jama 'ga wi. Ma'ja sipo ijara 'ga wapo? Wejat futat 'ga weymawa jũ me, juowa 'wawamũ. A'eramũ 'ga awau oka'jam ma'e rekaa akou. ¹³Esakawe 'ga aku'iramũ oka'jam ma'efer are. A'e pe 'ga aku'iramũ agawewi futat oka'jame'em are. A'eramũ 'ga oka'jam ma'efer are taetu aku'iramũ. ¹⁴Nan tee futat Janeruwarete 'ga nafutari kunumĩ amũ oa mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga oree.

Mama'e tywera apoara 'gã

¹⁵—Je rerowiaara 'ga amũ nipo mama'e tywera wapo enee. A'eramũ ki ekwap eporogytau 'ga upe ejettee'i ra'ne— 'jau Jejui 'ga oree. —Ojeupe 'ga tywera ene imome'u re nipo 'ga 'jau enee: “A'jea futat ako je mama'e tywera apoi enee ai'i. A'ere je 'awamũ naapou'jawi”, 'jau nipo 'ga enee. A'eramũ ene 'ga mojekoty'aa ejee nũ. ¹⁶A'ere ki 'ga ejaykapawe'emamũ epytuna 'gã amũ eroo ejeupi eroporogytau 'ga upe. Ymã te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amũ upe rakue: “Ga upe 'ga remiapo tywera mome'uramũ ki pemome'u 'gã amũ nemianuwamũ 'jau. Majepi 'ga remianuwamũ ki pemome'u maranamũ mukũja 'gã nemianuwamũ. A'eramũ 'gã ene'e kwaapa 'jau”, 'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are rakue. ¹⁷A'ere ki mama'e tywera apoara 'ga 'gã je'ega renuwetee'emamũ pë mome'u 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe. A'eramũ 'gã oje'ega 'gã nupe Jejui 'ga rerowiaara 'gã je'ega renuwetee'emamũ pë 'jau 'ga upe: “Najaneruwarete 'ga remiayuwa rui ene. Mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa te ene ra'e”, pe'je ki otywer awi ipoire'ema 'ga upe — 'jau 'ga oree.

¹⁸—A'eramũ je 'jau pë nupe: 'Gã amũ nupe “Janeruwarete 'ga pëtywera omoit pë nui”, pëë 'eramũ 'ga imoiri futari 'gã nui. 'Gã amũ nupe te nipo aje pe'je “Nepëpouriwari 'ã pejetywer awi. A'eramũ 'ga imoire'ema futat pë nui”, pëë 'eramũ 'ga nomoiri futari 'gã nui— 'jau Jejui 'ga oree.

¹⁹—A'jea futat je'ea: Ojeupe mukũjamũ pëë mama'e renũjamũ, Jeruwarete 'ga mama'e apoi futari pë'eawer imũ. ²⁰Je rerowiaara 'gã ajatykau 'upa je upe oje'ega. A'eramũ je nanë tekou 'gã pype nũ. Maranamũ mukũi etee agawewi. Maranamũ muapy'ri etee agawewi nipo 'gã 'upa. A'ete je ako 'gã pype— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

Ajaupe 'gã mota'wa are 'gã mu'eawet

²¹A'eramũ Pedro 'ga awau Jejui 'ga rerowyka oporonupa ee 'ga upe:

—Tepytuna 'ga mama'e tywera tejeupe iapou'jau'jawamū sipo je maran tejemota'wau 'ga upe? Sete te sipo je teta'waramū 'ga upe?— 'jau 'ga 'ga upe.

²² A'ere Jeju'i 'ga 'i 'ga upe:

—Naani nū'ū. Ejeupe 'ga mama'e tywera apou'jau'jawamū ene nanē ejemota'wau'jau'japa etee futat ekou 'ga upe, au'jeteramū — 'jau Jeju'i 'ga 'ga upe.

²³—Mama'e mū je amome'u pē nupe pē mu'jau pēmota'wa are— 'jau 'ga oree. —'Wyriara 'ga amū nipo 'jau ojeupe oporowyky ma'e 'gā nupe: “Pe'je jeremiyuwa 'gā nerua jee. Taje mepy 'gā 'jau. Kwaiwete ako 'gā jekaraemā rerooi imepyawe'em ai'i. A'eramū 'awamū pejewau 'gā nerua je mepyawamū”, 'jau 'ga ojeupe oporowyky ma'e 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

²⁴—A'eramū 'ga upe oporowyky ma'e 'gā awau 'ga remiyuwa 'ga amū rerua 'ga upe. Kwaiwete karaemā 'ga weroo imepyawe'em rakue. A'eramū “Je mepy ape”, ojeupe 'wyriara 'ga 'eramū 'ga 'jau etee 'ga upe “nitywi futari”, 'jau 'ga o'wyriara 'ga upe.

²⁵ A'eramū 'wyriara 'ga 'jau ojeupe oporowyky ma'e 'gā nupe: “Peroo 'ga me'ega tekotee 'gā nupe 'gā nemifajamū. 'Ga remireko, 'gā na'yt, 'ga karaemā. Mīmera peroo ime'ega. A'eramū pēē 'gā nepyfera rerua jee”, 'jau 'ga opoirū 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree. ²⁶—O'wyriara 'ga 'e renupawe, 'ga wapyka wenupy'āu 'ga rowase: “Ejemuaēm te je ree. Erejeaei awi je ree. Tene je ra'ne. Tamepy ene 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

²⁷—A'eramū 'wyriara 'ga ajemuaēma 'ga ree. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: “Ajemuaēm je ene ree. A'eramū je tejea'aru'jawe'emamū temepye'em are. Ere ewau”, 'jau 'ga 'ga upe. ²⁸ A'erauwe imepyare'ema 'ga awau uēma 'ga rog awi. Awaw ipe 'ga opytuna 'ga amū rowosōu. Ināinānī'ī agawewi 'ga pytuna 'ga 'ga mepyawe'em rai'i. A'etea 'ga 'ga ajue'opyyk 'ga majaetyetyka: “Ere je mepya'awamū”, 'jau 'ga oje'ega moywyrafena 'ga upe.

²⁹—A'eramū 'ga pytuna 'ga wapyka wenupy'āu 'ga rowase: “Ejemuaēm te je ree. Tene je ra'ne. Tamepypap ene 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

³⁰—A'ere 'ga 'i etee 'ga upe: “Naani. Napoiri futari je ene wi”, 'jau etee 'ga 'ga upe, 'ga monou imomoa moromunepawa pype. “Je mepye'emamū nereēmi jui”, 'jau 'ga 'ga upe.

³¹—'Wyriara 'ga poirū 'gā 'ga resaka. A'eramū 'gā awau 'ga mome'wau o'wyriara 'ga upe. “Ene 'ā erejemuaēm agawewi 'ga ree. A'etea 'ga najemuaēmi opytuna 'ga ree”, 'jau 'gā imome'wau o'wyriara 'ga upe.

³²—A'eramū 'wyriara 'ga 'ga renūina: “Ere ejua. Taporogyta enee 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe.

—Ojepyri 'ga rurauwe 'wyriara 'ga oje'ega moywyrafena 'ga upe. “Enetywerete jee 'awamū. 'Ejemuaēm je ree' ere ako jee ai'i. A'eramū ako je tejemuaēma ene ree ai'i.

³³ A'etea 'ā nerekemuaēmi epytuna 'ga ree rai'i. Ejee je jemuaēma 'jawe ki ejemuaēma epytuna 'ga ree”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

³⁴—Opytun are wemiyuwa 'ga jemuaēme'emamū 'wyriara 'ga amara'neramū 'ga ree. “Nerekemuaēmi epytuna 'ga ree. A'eramū je tejemuaēm'jape'ema ene ree”, 'jau 'ga wemiyuwa 'ga upe 'gā monou imu'ama moromunepawa pype. A'eramū 'ga 'jau moromunepawa raarana 'gā nupe: “Naje mepyi 'ga. Najemuaēmi nanē 'ga opytuna 'ga ree. A'eramū pēē 'ga rerekou tyweaete jee, 'ga mayrūmū jee”, 'jau 'ga 'gā nupe. “Je mepyawe'em 'ga nuēma'uweri”, 'jau 'ga 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

³⁵—Nan tee futat Jeruwarete 'ga. Pejepyntuna 'gā pē nereko tyweawer are pēē au'jeteramū 'gā nayka re Janerwarete 'ga nanē pē naykau pētywer are. Pēnaykaupawe'em pētywer are. Nomoiri futari 'ga pētywera pē nui. A'eramū 'ga pē monou pē nereko tyweaete mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jeju'i 'ga oree, ore mu'jau ee.

19

*Peetyg awi pejemirekoa
(Maku 10.1-12; Luka 16.18)*

¹ Gā nupe oporogytapaw ire Jeju'i 'ga ore reruatau nū. Garireja ywy awi arawau oroyaapa. Jotāu ry owajara katywara rape rupi arawau. A'eramū ore orojewya oroyaapa

nū, Judeja ywy pe arajua nū. ² A'eramū mytuna 'gā awau ore rewiri. Amumera 'gā ojero'wau. A'eramū Jejuī 'ga ojero'wu ma'e 'gā katu'okapap.

³ Poje fariseu 'gā amū 'ua 'ga rerowyka. “Siesak 'ga je'eg amutee jarejee 'jau', 'jau 'gā ajaupe. “‘Ga je'eg ekoeteramū, 'Nuenuwi 'ga Moisesi 'ga je'ega ra'e', sa'e 'ga upe 'jau', 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Jaruetē sipo kūima'e 'ga amū wemireko retygi mama'e'emete are we?— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēnea'ar iki pejemimogytafer are. “Mama'e apoawamū Janeruwarete 'ga kūima'e 'ga apoi, kūjā ēē reewe rakue” 'eawer are pejejea'aramū pejemogyau. ⁵ Janeruwarete 'ga te 'ā'e'i rakue: “Kūima'e 'ga je aapo kūjā ēē reewe. A'eramū 'ga wemirekoramū kūima'e 'ga opojo'ogamū ujara 'gā nui ojemujaa wemireko ēē ree etee”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. “Ajuee ojemujar ire 'gā jemogyi majepeī teewara 'jawe jee”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. ⁶ Ajuerekoe'ēwe 'gā mukūi futat 'gā nekoi. A'ere ajuereko re 'gā majepeī teewara 'jawe 'gā nekoi Jarejuwarete 'ga upe. Janeruwarete 'ga wejue werekoukat 'gā ajaupe. A'eramū pēē pejemojo'ogukararūme'em pejejauī, pejejuereko re— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁷ —Ma'eramū sipo ajee Moisesi 'ga 'i rakue: “Pejemireko retyka ki ka'arana pekwasiarukat 'gā amū nupe ēē ree. 'Aetyk je ene tejemirekoramū akiko', pe'je ki ikwasiarukaa pejemirekofera ēē ree, imonou ēē upe”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue — 'jau fariseu 'gā 'ga upe.

⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat. Niporenuwiwieri wejue pēypy 'gā Jarejuwarete 'ga ree rakue. A'eramū Moisesi 'ga 'gā mueapyoukkaa aipo are rakue. A'ere Janeruwarete 'ga aipo ne'i aeypy 'gā nupe rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁹ —A'ere a'jea futat je 'i: 'Ga amū ēē ree 'ga reko re etee ki pejemirekoa peetyk. A'ere kasi ee pejeporetygiwere'emamū peetyg ine. 'Ga amū ēē ree 'ga reko'e'emamū pēē pejemireko retyka ekoete'em. Kasi a'e pe pejemireko'e'em are ako ma'e 'jawe pejemogoukat amutee ēē rereko re ne— 'jau Jejuī 'ga fariseu 'gā nupe.

¹⁰ A'eramū ore Jejuī 'ga remimu'eramū 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū sipo ae wemireko retyke'ema najemogyi nan etee futat— 'jau ore 'ga upe.

¹¹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—'Gā amū nauagi ojetee ajemogyau. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat 'gā amū remirekoramū. A'ere 'ga amū naemirekoi, 'ga remifutar imū etee futat— 'jau 'ga oree. ¹² —'Gā amū nipo u'aa oteuramū. A'eramū 'gā wemirekowere'emamū. Amumera 'gā nipo ojeapi'a oogukaa 'ga amū upe. A'eramū 'gā wemireko'e'emamū futat ajemogyau. Amumera 'gā te nipo ajee naemirekoweri futari. “Jarejuwarete 'ga upe toporowyky 'jau kwy. A'eramū je tejemireko'e'emamū tekou”, 'jau nipo 'gā ojeupe. A'eramū emirekowere'ema 'gā wemireko'e'emamū futat ajemogyau— 'jau Jejuī 'ga oree.

Jejuī 'ga kunumī 'gā netee

(Maku 10.13-16; Luka 18.15-17)

¹³ Anure kūjā 'gā amū wa'yra 'gā nerua Jejuī 'ga upe nū:

—Orera'yra apyte'rarimū epo emono a'i kī'ī— 'jau 'gā erua 'ga upe. —Jarejuwarete kīā upe eporogyta wā nee. A'eramū Janeruwarete kīā ojejukau esage wā nee, aru'e ore enee kī'ī— 'jau kūjāmera 'gā 'ga upe.

A'ere ore Jejuī 'ga remimu'eramū ore 'i etee 'gā nupe:

—Perur awi pejeja'yra 'gā 'ga upe 'ga porogyta 'ga 'amamū. Nepemaruukari 'ga porogyta— 'jau ore 'ga remimu'eramū 'gā nupe.

¹⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Naani. Peapo awi nanuara. Tene kunumī 'gā nuri je pyri— 'jau etee 'ga oree. —Janeruwarete 'ga kunumī 'gā afutat wemiayuwamū. Kunumī 'jawewara 'gā nupe etee Janeruwarete 'ga reni 'wyriramū. Kunumī 'gā ojemogypyk Jarejuwarete 'ga ree. Ojerekokatuukat 'gā 'ga upe. 'Gā 'jawe peko— 'jau 'ga oree.

¹⁵ A'eramū 'ga opo monou kunumī 'gā apyte'rarimū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga ojejuka esage pē nee, kunumī— 'jau 'ga 'gā nupe.

'Gā apyte'rarimū opo mono re 'ga awau 'gā nui.

Jarejuwarete 'ga pyri oo are

'ga poronupawet

(Maku 10.17-31; Luka 18.18-30)

¹⁶ Anure kūima'e 'ga amū 'ua Jejui 'ga rerowyka'i oporonupa ee 'ga upe:

—Ma'ja te je aapo esage ma'eramū Jarejuwarete 'ga upe tewawamū ywag ipe temanū re?— 'jau 'ga oporonupa ee Jejui 'ga upe.

¹⁷ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū ene ejua eporonupa ee jee nū ki 'ei? Mama'e esagerete are ki 'ei?— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Janeruwarete 'ga etee futat esage ma'ea. “Ene 'ā Jarejuwarete 'ga 'jawewara futat”, ere te jee?— 'jau 'ga 'ga upe. —Ywag ipe eoweramū mama'ea eapo 'ga je'eg imū etee, Moisesi 'ga upe 'ga remikwasiarukarer imū etee— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

¹⁸ —Maranuara a'eramū je mama'e apou ki 'ei?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

—Ymā te 'ā Moisesi 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are janee rakue. A'e are ejea'at.

“Peporojuka awi. Peko awi pejeuemireko are.

Pemunarū kasi mama'e are ne. Peje'ēwu'jag kasi 'ga amū ne.

¹⁹ Pejejara 'gā je'ega ki peanuw etee.

Pereko esage ki 'gā pejejereko esage 'jawe etee futat”,

'jau 'ga 'ā ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. Mīmera 'ā erekwaapap— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²⁰ A'eramū 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Je kunumīawe futat aipoa akwaap ikue. Moisesi 'ga je'eg imū etee futat je mama'e aipo tekou. Ma'ja'ja jee je aapo 'ū?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

²¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere. A'ere 'awamū mama'e mū eapo, 'ga ree eparuerowiar ywyapiweramū. Ekaraemā eme'ēmap. A'ere ene ka'aranūū monou ika'aranūūe'ema 'gā nupe. Aipoa ene iapo re, Janeruwarete 'ga ene monoi ojepyri ene manū re. Mama'e esagea te nipo 'ga amut enee anure, ekaraemā 'gā nupe imonoawera mepyyau enee anure. Ekaraemā me'eg ire ene ejua je rewiri— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²² Aipo ojeupe Jejui 'ga 'eramū 'ga u'arasigamū etee okaraemā are. Kwaiwete te 'ga karaemā. A'eramū 'ga oporome'egiwere'emamū okaraemā are. A'eramū 'ga 'jau ojeupe etee futat: “Naani. Naapoa'uweri je nanuara”, 'jau 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga u'arasigamū awau Jejui 'ga aipo ojeupe 'eramū.

²³ A'eramū Jejui 'ga 'jau wemimu'eramū oree:

—Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā jemogyi Jarejuwarete 'ga remiayuwamū— 'jau 'ga oree. ²⁴—Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā jekatu'ogukari Jarejuwarete 'ga upe. Kwaiwete 'gā karaemā. A'eramū 'gā okaraemā are etee wea'aramū. Okaraemā are etee aipo 'gā jemogypygyi akou. Najarejuwarete 'ga ree rūi 'gā jemogypygyi ajemogyau. Jarejuwarete 'ga opoara futare'ema ajemogyau. Jeje'ega renupe'ema futat ajemogyau— 'jau Jejui 'ga oree. —Sā'ā kawaruu 'jawewara kamerua aguja kwara rupi ikwawe'ema. Nan tee futat ayayramū ikaraemā kwai ma'e 'gā ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nijekatu'ogukariweri futari Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oree.

²⁵ Aipo renupawe ore oroporesagamū etee 'ga ree arajemogyau. A'eramū ore oroporonupa ee arajaupe etee futat:

—Maranuara 'gā tete Janeruwarete 'ga okatu'ok?— 'jau ore arajaupe.

²⁶ Aipo ore 'eramū Jejui 'ga amā'jāu ore ree 'jau oree:

—Pē nupe nayrareferi futari. Ayay futat mama'e aipoa pē nupe. A'ere nitywi futari Janeruwarete 'ga remiapoe'ema mū mama'ea. Mama'ea naayi futari 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'ea miamū Janeruwarete 'ga okatu'ok, “Jekatu'og ape” ojeupe 'gā 'eramū— 'jau etee Jejui 'ga oree.

²⁷ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ore ako aruejat orokaraemā arajua ene rupi ai'i. Oropytuna nanē futat ako ore ejaa ai'i nū. Ma'ja te ore mama'e rejaawera repya?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

²⁸ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ako ai'i. A'eramū je 'jau pē nupe: Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e momyau nū. Aipoa 'ara rupi nipo je te'ŷina pēneki'yrareteramū 'wyrriarareteramū pē nupe. A'eramū nipo je pēē nanē futat pē mogyau 'wyrriaramū tejepyri. Israeu 'ga ra'yra 'gā pytuna tusi. A'eramū je pē monou pē mogyau 'wyrria'riramū 'gā nupe Israeu juapyrera 'gā nupe. A'eramū Israeu juapyrera 'gā nipo awau pē nowase. A'eramū nipo pēē 'jau mama'e esage apoara 'gā nupe: “Mama'e esage ereapo rakue, Jarejuwarete 'ga je'eg imū rakue. A'eramū 'ga ene mepyau eneremiapofer are”, 'jau nipo pēē 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga oree. —Mama'e tywera apoarera 'gā nupe nipo pēē 'jau: “Mama'e tywera etee ereapo Jarejuwarete 'ga upe rakue. 'Ga je'eg imū jēmī mama'e apowe'em rakue. A'eramū 'ga pē mepyau pēnemiapo tywer imū etee futat”, 'jau nipo pēē 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga oree. ²⁹—Amanū re je ree omama'e rejaarera 'gā juejue awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri. Peu te 'ga mama'e teepawe'ema muri 'gā nupe kwaiwete, je ree 'gā mama'e rejaawera repyramū futat mua 'gā nupe. Oy ēē rejaarera 'gā, 'uwa 'ga rejaarera 'gā, wa'yra 'gā nejaarera 'gā, weki'yra 'gā nejaarera 'gā, wenyra 'gā nejaarera 'gā, okywyra 'gā nejaarera 'gā, wykiera 'gā nejaarera 'gā, woga rejaarera 'gā, owyw rejaarera 'gā. Mīmera 'gā juejue ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanū re. 'Gā nupe juejue futat Janeruwarete 'ga mama'e esage muri kwaiwete— 'jau Jejui 'ga oree. ³⁰—'Awamū 'gā amū reni 'wyrriaramū ajaupe. A'ere nipo anure aipo 'gā jemogyi akotee ma'eramū etee nū. 'Awamū 'gā amū jemogyi akotee ma'e 'gā 'jawe. A'ere anure nipo aipo 'gā jemogyi 'wyrriara 'jawewaramū nū. 'Awamū omama'e rejaarera 'gā akotee ma'e 'jawe etee futat 'gā jemogyi. A'ere nipo anure, 'wyrriarareteramū je renamū, je ree omama'e rejaarera 'gā jemogyi 'wyrriaramū je pyri— 'jau Jejui 'ga oree.

20

Wemifutar imū etee Janeruwarete 'ga jane mepyawam

¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau:

—Mama'e mū je amome'u pē nupe pē mu'jau tejeupe pēnemiapofera mepy are. Sā'ā uwa ko jara 'ga amū oa ai'iwetetewe ojeupe oporowyky ma'e 'gā amū nekara. ² Iporowykye'ema 'gā nesakawe 'ga 'jau 'gā nupe: “Pejot pejeporowykyau jee”, 'jau 'ga 'gā nupe.

—“Maran sipo ajee ore mepy ape?” 'jau 'gā 'ga upe.

—“Majepeja ka'aranū ywope'i pyu etee futat je tejeupe pēporowykyawera mepyi pē nupe”, 'jau 'ga 'gā nupe.

³ —A'eramū 'gā awau 'ga rupi oporowykyau 'ga ko pe. Kwarawyruu'iramū ko jara 'ga awau amunawa pyter ipe nū, iporowykye'ema 'gā amū nesaka nū. ⁴ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe: “Pejot pejeporowykyau jeko pe. Kaaruwamū tamepy pēē 'jau, tejeupe pēporowykyawer are 'jau”, 'jau 'ga 'gā nupe. ⁵ A'eramū 'gā awau oporowykyau 'ga upe.

—Aje kwara kwawamū ko jara 'ga awau, 'gā amū nerua 'gā moporowykyaukaa ojeupe nū. Kwara jerewamū 'ga awau, 'gā amū nerua nū. ⁶ Kaarup ja' wyja'wyrāmū 'ga awau amunawa pyter ipe nū. A'eramū 'ga iporowykye'ema 'gā amū nesaka nū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe: “Ma'eramū pēē pejeporowykyawe'em pejejemogyau 'ū?” 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷ —“Nitywi 'pe'je pejejua pejeporowykyau jee' 'jara 'ga amū oree”, 'jau 'gā 'ga upe.

—A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe: “Pe'je ajee pejewau pejeporowykyau jee 'ū”, 'jau 'ga 'gā nupe.

⁸ —Kaarup katu katuramū ko jara 'ga 'jau opoirū 'ga upe: “Emepy ki oporowyky ma'e 'gā jee. Kaarup ja' wyja'wyrāmū oporowyky ma'e 'gā na'ne ki emepy jee. A'ere aje 'ut ma'efera 'gā, a'ere 'ut ypy ma'efera 'gā maapawamū 'jau”, 'jau 'ga opoirū 'ga upe.

—“Nai'i”, 'jau 'ga opoirū 'ga 'ga upe.

⁹ —A'eramū 'ga ka'aranū ywope'ia mū monou kwara ooramū oporowyky ma'e 'gā nupe.

¹⁰ Gā mepy resakawe, oporowyky ypy ma'e 'gā 'jau ajaupe: “Kuu. Ka'aranū ywope'ia 'ga omono 'gā nupe jane upe 'ga 'eawera 'jawe etee futat”, 'jau 'gā ajaupe. “Jane upe taetu sipo ajee 'ga imuri kwaiwete'i. Ko'aramuku te ako jane porowykyi ko a'i kūi”, 'jau 'gā ajaupe.

¹¹—A'ere naani. Kaaruwamū oporowyky ma'e 'gā mepy 'jawe etee futat 'ga imonoi 'gā nupe. A'eramū 'gā amara'neramū ko jara 'ga ree. ¹²“Ko'aramuku agawewi ako ore porowykyi ko, kwaray pype ko. A'etea 'ga 'ā ore mepy kaaruwamū oporowyky ma'e 'gā 'jawe etee. Nore mepy esagei ako ape ko”, 'jau 'gā oje'egayau ko jara 'ga upe.

¹³—A'eramū ko jara 'ga 'jau 'gā nupe: “Naani. Pē nupe teporogytau ako je 'i pē nupe ko: 'majepi tee ka'aranūū ywope'ia tomono pē nupe 'jau, tejeupe pēporowyky mepyawamū 'jau', a'e ako je pē nupe ko. 'Nai'i', 'jau ako pēē jee ko. A'eramū 'ga je'eawer imū etee futat pē mepyau. ¹⁴⁻¹⁵Pe'je pejeka'aranūū pyyka erawau pejejog ipe”, 'jau 'ga 'gā nupe. “Jema'ea te 'ā ka'aranūūa. A'eramū je tema'ea etee futat erekou nan oporowyky'i'i ma'e 'gā mepyau pē 'jawe etee futat. Mama'e esage te je aapo 'gā nupe. A'e are 'ā pēmara'ne je ree?” 'jau ko jara 'ga 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

¹⁶—Nan tee futat Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gā mogyi pāwē pāwē ojepyri anure— 'jau 'ga oree. —Werowiaar ymanera 'gā, amanū ja'wyja'wy pype werowiaara 'gā nanē 'ga imonou ojepyri futat nū. Wemifutar imū etee futat 'ga werowiaaramū pē mogyau ojepyri futat. Aju'jaju'jawe etee futat 'ga 'gā mogyi ojepyri— 'jau Jejui 'ga oree.

Amanūawama Jejui 'ga imome'wau'japa

(Maku 10.32-34; Luka 18.31-34)

¹⁷A'eramū Jejui 'ga ore rerawau Jerusareg ipe wemimu'eramū. A'ere mytuna 'gā oi ore rupi. A'eramū 'ga ore renūina ojeupe:

—Pejepe'a'i 'gā nui ra'ne. Taporogyta pē nupe etee 'jau— 'jau 'ga oree.

A'eramū ore orojepe'au'i mytuna 'gā nui. ¹⁸A'eramū 'ga 'jau oree:

—Jerusareg ipe jane oi 'awamū. Peu futat nipo 'ga amū pēneki'yramū je monoi mainana 'wyriara 'gā nupe, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee— 'jau 'ga imome'wau oree. —A'eramū nipo 'gā 'jau jee: “Sijukaukat 'ga 'gā nupe 'jau”, 'jau nipo 'gā jee. ¹⁹A'eramū nipo 'gā je monou judeue'ema 'gā po pe. A'eramū nipo judeue'ema 'gā je kurapa, je nupānupāu, je monou je mu'ama 'ypepywar are jejywa pypiraa je manamamū futat. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga je moferawi etee nū— 'jau 'ga oree.

Sepeteu 'ga remireko ēē 'eawet

(Maku 10.35-45)

²⁰A'ere Sepeteu 'ga remireko ēē wa'yra 'gā nerua Jejui 'ga rerowyka'i. A'eramū ēē wāāpyramū 'jau Jejui 'ga upe:

—Mama'e esagea eapo jera'yra wā nupe, Ku'jyp— 'jau ēē 'ga upe.

Tiago, Juā. Mīnamū ēē ra'yra 'gā.

²¹A'eramū 'ga 'jau ēē upe:

—Ma'ja ene ifutaa 'gā nupe je iapoa?— 'jau 'ga ēē upe.

A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Jera'yra wā emuapygukat ejepyri, oree 'wyriarareteramū e'ŷinaaw ipe. Ejakwatawa katy kiā amū emuapygukat. Ajepeja kiā ejau katy emuapygukat, wā mogyau 'wyriaramū ejepyri— 'jau ēē 'ga upe.

²²A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē ra'yra 'gā nupe:

—Nepēneapyoi futari nipo ee ki sa. 'Wyriarareteramū je reko enune nipo 'gā naje rerekoarūi. Je rereko tywerete te nipo 'gā. Pejereko tywerukat sipo je pyri? Pēnuag sipo pejejereko tywera upe?— 'jau 'ga ēē ra'yra 'gā nupe.

—Oreruag futat ore jupe nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe.

²³—A'jea futat nipo 'gā pē nereko tyweri anure. A'ere je miamū namuapygarūi pēē tejepyri tepoaawamū. Jeruwarete 'ga etee te okwaap. Wemifutar imū etee 'gā amū mū'jau 'gā muapygukaa je pyri— 'jau Jejui 'ga 'gā mu'jau ojepyri wapyk ma'e 'gā nee.

²⁴'Gā je'ega renupawe ore amumeramū Jejui 'ga remimu'eramū aramara'neramū mukūja 'gā nee. ²⁵A'eramū Jejui 'ga ore renūina ore majatykau ojee. A'eramū 'ga 'jau oree:

—Pekwaap judeue'ema 'gā 'wyriara 'gā nemiapoa. 'Gā 'wyriara 'gā wemiayuwa 'gā monou kwe pe mama'e apoukaa ojeupe: “Nan iki peapo jeje'egawer imū etee futat”, 'jau nipo 'wyriara oje'ega wemiayuwa 'gā nupe. Iapo esage'emamū nipo 'gā 'wyriara 'gā

nereko tyweretei. A'etea nipo 'ga 'jau ojeupe: “Je 'ā kūima'eeteeteramū”, 'jau nipo 'ga 'ūina ojeupe— 'jau Jejui 'ga oree. ²⁶⁻²⁷—A'ere pēē jeremiyuwamū na'gā 'jawe rūi pejemogy. 'Wyriaramū pejejekoweramū pēē mama'e apou pejejaupe, pejejopoa etee futat mama'e apou pejejaupe. Pejejaupe oporowyky ma'eramū etee futat pejemogy. A'eramū nipo je pē mogvau 'wyriaramū— 'jau 'ga oree. ²⁸—Je 'ā pēneki'yraretea agawewi. A'etea je 'ā ojut 'awa ywy pe mama'e apou pē nupe. Natejeupe mama'e apoukaa rūi je ruri. Pē nupe mama'e apoawamū te je ruri. Temanūmū te 'ā je ruri 'au pē nupe. Pē katu'okawamū te je ruri 'awa ywy pe. A'eramū taetu 'gā taje rerowiat 'jau kwy, a'e te je 'ā— 'jau 'ga oree.

Mukūi eae'ema 'gā

(*Maku 10.46-52; Luka 18.35-43*)

²⁹Jerikoa 'jawa amunaw awi ore oramū mytuna 'gā 'ua ore rewiri. ³⁰Mukūi eae'ema 'gā 'upa wapyka peyse pe. A'eramū 'gā kwaiwete 'gā je'ega renupa 'upa.

—Awŷja te poromū ako?— 'jau 'gā ojepyriwara 'gā nupe.

—Jejui 'ga okwap akou— 'jau 'gā 'gā nupe.

Aipo ojeupe 'gā 'eramū 'gā wafukaita 'ga upe:

—Ku'jyp! Ene 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera! Ejemuaēm ore ree.

Epājē mū ore katu'og ape!— 'jau 'gā wafukaita Jejui 'ga upe.

³¹A'eramū mytuna 'gā 'jau 'gā nupe:

—Pepije pejejupa. Aereau toko re'ā— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'ere 'gā jero'wuro'wui etee futat wafukaita 'ga upe:

—Ku'jyp! Ene te 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera. Ejemuaēm ore ree.

Ore resag ape, aru'e ore enee— 'jau 'gā ojero'waro'wau etee wafukaita 'upa.

³²A'eramū Jejui 'ga opytau pe pe 'gā nee.

—Pe'je ajee pejejua— 'jau 'ga eae'ema 'gā nupe.

A'erauwe eae'ema 'ga 'ua 'ga je'ega repejana. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja te pefutat pejejeupe je iapoa?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³³—Taramā'ē 'jau nū, aru'e ore enee, ki Ku'jyp. Orereapaw ore ikue— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

³⁴A'eramū Jejui 'ga ajemuaēma 'gā nee. A'eramū 'ga opo monou 'gā nea 'arimū.

—Amamā'ē je pēē nū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Aipo 'ga 'erauwe 'gā amā'jāu nū. A'eramū futat 'gā awau Jejui 'ga rupi.

21

Kawaru'i 'arimū Jejui 'ga ataawet

(*Maku 11.1-11; Luka 19.28-40; Juā 12.12-19*)

¹Jerusarega pyriu'i ore oropytau amuna'wi pe, Pefaje pe. Pefajea 'upa ywytyra pyri, Oriweira 'jawa pyri. A'eramū Jejui 'ga 'jau mukūjamū oree:

²—Pe'je pejewau pejekwapa je renune pejewau pejewaēma iruupeuwara amunawa upe. Pejesouwe nipo pēē kawaru'i mū resaka. Nuatai we nipo 'gā amū i'arimū. A'ea ki perut iamoa jee— 'jau Jejui 'ga oree. ³—“Ma'eramū te peko ee?” pejejeupe 'gā 'eramū ki “Janejara 'ga te e'i oree ko: Kawaru'ia perut jee ra'ne, e'i 'ga oree ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri pē nupe nū”, pe'je ki 'gā nupe— 'jau 'ga oree.

⁴Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga amū upe ee rakue:

⁵“Pe'je Jerusareg ipewara 'gā nupe: ‘Owaēm futat pē'wyriararete 'ga ra'e.

Ipota'wa ma'e 'ga. Kawaru'i aranuamueuu 'arimū 'ga ruri akou', pe'je ki Jerusareg ipewara 'gā nupe”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Sakari 'ga upe rakue. A'eramū Jejui 'ga ore mū monou kawaru'i rerurukaa ojeupe.

⁶A'eramū 'gā awau 'ga 'eawer imū etee erua 'ga upe. ⁷A'eramū 'gā kawaru'i rerua ta'ya reewe 'ga upe. A'ere 'ga amū opiara mosoka imonou kawaru'i 'arimū Jejui 'ga apykawamū. A'ere 'gā kawaru'i pyyka Jejui 'ga upe 'ga apykawamū. A'eramū Jejui 'ga awau Jerusareg ipe kawaru'i 'arimū. 'Ga remimu'eramū ore arawau 'ga rupi. ⁸Kwaiwete

'gā awau ujāna 'ga renune opiara mososoka, imonou pe rupi imogyau 'ga kwapawamū. 'Ga ree oporomutaawa resaukaawamū 'gā iapou. Pinowa nanē 'gā imonou pe rupi 'ga kwapawamū.

Ymā 'gā aipo apou 'wyrirarete upe rakue, 'ga ree ipojejuka resaukaawamū rakue. A'eramū 'gā a'eramū iapou Jejui 'ga upe.

—'Ga nipo ako 'wyriraramū 'awamū janee— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

⁹'Ga renune oo ma'e 'gā wafukaita 'ga rewiri oo ma'e 'gā netee:

—Au'je katu te 'ā Janeruwarete 'ga resageayramū janee. Ene 'ā 'ga remimurera futat. Ene 'ā ore'wyrir ymanera juapyreramū, Davi 'ga juapyreramū. Janeruwarete 'ga ojejuka esage ene ree. A'eramū ene eku'iramū ekou. Janeruwarete 'ga 'ā esage oree. Ene 'ga 'ā ene mua oree— 'jau 'gā wafukaita Jejui 'ga upe.

Arawau orowaēma Jerusareg ipe. ¹⁰Jerusareg ipe Jejui 'ga reserauwe peuwara 'gā aku'iaiwamū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Aw'ya te 'agamū?— 'jau peuwara 'gā ajaupe.

¹¹A'eramū Jejui 'ga rupi oo ma'e 'gā 'jau 'gā nupe:

—'Agamū futat Jejui 'ga, Nasare pe waranup ma'efera 'ga, Garireja ywy pewarera 'ga. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga futat— 'jau 'gā 'gā nupe.

Wyra me'egara 'gā mū'ēawet

(Maku 11.15-19; Luka 19.45-48; Juā 2.13-22)

¹²Jerusareg ipe owaēmawe Jejui 'ga ojypa kawaru'i awi. A'eramū 'ga awawayayau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe wemimu'eramū ore retee. Irāā'ā wyra me'egara 'gā mogyramū. A'eramū Jejui 'ga amara'neramū 'gā nee:

—Pe'je pejewau peje'jāu 'aw awi. Nawyra me'egawa rūi te 'ā. Jeruwarete 'ga mogytaawa te 'ā 'oga. 'Au futat jane ruri jareporogytau 'ga upe. A'ere 'ā pēē nanarūi pereko. Pem'yi wyra me'egawamū etee. Pejejeymawa etee 'ā pēē erua ime'ega erupa 'ga mogytaawa 'oga pype— 'jau 'ga 'gā nupe.

Wyra muara 'gā nanē 'ga imū'jāu jui nū. A'eramū 'ga ka'aranūū mojopy'ruara 'gā 'yjepana monou imuewiwya imojerepa 'gā nui. Aipo ka'aranūū mojopy'ruara 'gā kwe pewara 'gā ka'aranūū mojopy'rau ajaupe. A'eramū Jejui 'ga 'gā 'yjepana monou imuewiwya imojerepa 'gā nui. Ka'aranūū monou imomopomopoa 'gā nui. Pykau me'egara 'gā kanawaa nanē 'ga imojerepa nū. ¹³A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: “'Agamū jemogytaawa 'oga futat. 'Au futat 'gā nuri oporogytau jee”, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'ere 'ā pem'yi wyra me'egawamū etee. Pejejeymawa me'ega pejejaupe pejejeymawa repy rowoupia ekoete 'ā pejejupa 'au pejejaupe. Ma'eramū pēē 'ga mogytaawa 'oga m'yiina pejemunaruawamū etee 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mū'jāu jui.

¹⁴'Ga mogytaaw ipe Jejui 'ga rekoramū kwaiwete ojero'wu ma'e 'gā 'ua owaēma 'ga upe. Eae'em, iteu ma'e. Mīnera 'gā 'ua owaēma Jejui 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā katu'oka.

¹⁵Jejui 'ga remiapofera resakawe kunumī 'gā amū wafukaita:

—Eneresage futat. Ene 'ā ore'wyrir ymanera juapyreramū, Davi 'ga juapyreramū— 'jau kunumī 'gā wafukaita Jejui 'ga upe.

Mainana 'gā nanē Jejui 'ga remiapofera resaka nū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromū'jara 'gā netee. A'etea 'gā imara'ne Jejui 'ga ree aipo kunumī 'gā 'e renupawe. ¹⁶A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Nereenuwi nipo kunumī 'gā 'ea ki sa? “Ene 'ā Janeruwarete 'ga remimurera” 'gā 'ea ki sa?— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

—Aenup futat je te'ama— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pēnea'ar iki 'ga amū remikwasiarer are. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are 'ga amū ikwasiaa rakue: “Kunumī 'gā nupe Janeruwarete 'ga ene muorywukari, oy popewara 'gā neewe futat. 'Ene te 'ā eneresage' 'ea 'ga 'gā mu'eukaa”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. Pēnea'ar iki ee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁷A'eramū 'ga awau 'gā nui nū. 'Ga remimu'eramū nanē ore arawau 'ga rupi nū. Petani 'jaw ipe ore arawau orosea.

*Y'wa 'ywa upe Jeju'i 'ga 'eawet
(Maku 11.12-14, 20-24)*

¹⁸ Ai'iwe ore arawau orojoyewa Jerusareg ipe nū. Arawaw ipe Jeju'i 'ga opy'arayparamū akou. ¹⁹ A'eramū 'ga y'wa 'ywa repejāna. Peyse pe u'at ma'e repejāna i'a rekaa akā are, figu 'jawa rekaa akā are. A'ere nitywi i'a ee. Oowa etee esaka akā are. A'eramū 'ga 'jau 'ywa upe:

—Au'je katu katu ki e'a re 'awa y'wa 'ywa mū— 'jau 'ga y'wa 'ywa upe.

Aipo 'ga 'e ypyrauwe wakā oypiwamū amanūmū osiniga. ²⁰ Esakawe ore 'ga remimu'eramū oroporesagamū ee.

—Kuu. Kamēsiete nipo imanūi osiniga ki sa— 'jau ore arajaupe esakawe. —Ma'eramū sipo oypiwamū erujewi 'wei?— 'jau ore arajaupe.

²¹ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau oree:

—Pēnea'ar iki je'eawer are. Je rerowiar ire nanē pejejemiapoe'ema peapo je 'jawe nū. 'Ywa nipo pēē imosinigukaa je 'jawe je rerowiar wuyapiramū— 'jau 'ga oree. —Ywytyra miamū futat nipo pēē imojepe'aukaa tenaw awi imonou 'yē'ē rypyter ipe imyina. “Ekwap 'aw awi 'yē'ē rypyter ipe e'yina”, ojeupe pēē 'eramū nipo awau pē'eawer imū etee futat— 'jau Jeju'i 'ga oree. ²² —Je rerowiar ire Janeruwarete 'ga mama'e monou pē nupe, “Mama'ea emut amū oree”, ojeupe pēē 'eramū— 'jau Jeju'i 'ga oree, Jerusareg ipe arawaw ipe.

*“Awyja rer imū te erejot?” Jeju'i 'ga upe 'gā 'eawet
(Maku 11.27-33; Luka 20.1-8)*

²³ Jerusareg ipe orowaēmawe Jeju'i 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ore retee. Peu wekwaw ipe Jeju'i 'ga ojeypyriwara 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree. 'Gā mu'jau mainana 'wyriara 'gā 'ua judeu 'gā 'wyria'ri 'gā netee oporonupa ee 'ga upe:

—Awyja rer imū te erejot rakue? Awyja pājē mū te mama'ea ereapo? Awyja te ene mut oree rakue?— 'jau 'gā 'ua oporonupa ee Jeju'i 'ga upe.

²⁴ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee pēē na'ne imome'wau jee 'ū. Tejeupe pēē imome'u re je nanē tajemome'u pē nupe 'jau nū— 'jau etee 'ga 'gā nupe. ²⁵ —Awyja je'eg imū ajee Juā Batista 'ga ruri ae pyimāu 'y pe rakue 'ū? Jarejuwarete 'ga je'eg imū te 'ga ruri rakue? Kūima'e 'ga amū je'eg imū te ra'u nū?— 'jau Jeju'i 'ga oporonupa ee 'gā nupe u'ama.

A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Ma'ja sa'e te jane 'ga upe?— 'jau 'gā ajaupe etee futat. —“Jarejuwarete 'ga je'eg imū 'ga ruri”, ojeupe jane 'eramū te 'ga 'i janee nū a'i kūi, “A'etea neperowiari 'ga”, 'ga 'i janee nū a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe. ²⁶ —“Kūima'e 'ga je'eg imū 'ga ruri”, jane 'eramū te tekotee 'gā jane apisi etee ita pyu nū a'i kūi. “Juā 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara futat janee”, e'i 'gā jepi. A'eramū nipo 'gā aipo jane 'eramū amara'neramū jane ree ne nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

²⁷ A'eramū 'gā 'jau Jeju'i 'ga upe:

—Norokwaawi ore Juā 'ga muarera 'ga nū'ū— 'jau 'gā o'meramū 'ga upe.

A'eramū Jeju'i 'ga nanē 'jau 'gā nupe nū:

—A'eramū je nanē temuarera 'ga mome'wawe'em pē nupe nū— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

Mukūja 'ga ra'yra 'gā

²⁸ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Morogyta je amome'u amū pē nupe. Maran te pēnea'at pejejemogyau ee? Kūima'e 'ga amū mukūi 'ga ra'yra. A'eramū 'ga 'jau tuwi ma'e 'ga upe: “Ekwap eporowykyau ko pe jee 'awamū, kisit”, 'jau 'ga 'ga upe. ²⁹ A'ere nipo 'ga 'i 'uwa 'ga upe: “Naani. Nooi je. Najeporowykyweri je enee ko pe 'awamū”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe. A'ere nipo anure 'ga 'arasigamū 'uwa 'ga upe u'eawer are. A'eramū nipo 'ga awau anure oporowykyau 'ga ko pe akou. ³⁰ Ajepeja wa'yra 'ga upe nanē nipo 'ga 'jau nū: “Ekwap eporowykyau jeko pe, kisit”, 'jau nipo 'ga wa'yra 'ga upe. A'eramū 'ga ra'yra 'ga 'jau 'ga upe: “Nai'i. Too teporowykyau enee 'jau”, 'jau nipo 'ga 'uwa 'ga upe. A'ere 'ga nooi futari— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau 'gā nupe.

³¹ —Maranuara te 'ga ra'yra 'ga wapo mama'ea 'uwa 'ga remifutar imū?— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Tuwi ma'e 'ga.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat ere poromū. A'eramū je 'jau pē nupe: Nia'wyri agawewi 'wyriararete 'ga upe ka'aranū puykara 'gā, kūjāmene'ema 'gā netee. Nuerowiari futari 'gā Jarejuwarete 'ga rakue. A'etea 'gā jēmī je rerowiat ajemogyau 'awamū. Tejerowiarāmū je 'gā tywera moia 'gā nui. A'eramū nipo 'gā awau ywag ipe ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri. A'ere 'ā pēē naani. “Jarejuwarete 'ga ore aruerowiat arajemogyau”, 'jau futat te 'ā pēē pejemogyau numiamū. A'ere 'ā naje rerowiari pejepe pejemogyau. A'eramū nipo pēē pejewawe'em ywag ipe.³² Juā Batista 'ga 'ā pē mu'jau agawewi Jarejuwarete 'ga remifutar are rakue. “Pe'je pejeipoia pejetywer awi. Au'je ki mama'e tywera apo re. Mama'e esagea etee futar iki peapo Jarejuwarete 'ga remifutar imū”, 'jau 'ga 'ā pē nupe rakue. “A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuwamū”, 'jau 'ga 'ā pē nupe rakue numiamū. A'ere 'ā neperowiari 'ga 'eawera rai'i. Ia'wyre'ema 'gā etee 'ā 'ga rerowiaa rai'i, opoia otywer awi rai'i. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'gā mogyau wemiayuwamū. A'ere 'ā neperowiari 'ga. Ia'wyre'ema 'gā otywer awi 'gā poira resag ire miamū 'ā pēē 'ga rerowiare'ema pejemogyau rai'i— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Ko raaran a'wyre'ema 'gā

(Maku 12.1-12; Luka 20.9-18)

³³ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peapyaka jeje'eg are. Mama'e mū je amome'u pē nupe, pē mu'jawamū ee pē mueapyoawamū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kūima'e 'ga amū y'wa 'ywa rakā otym oko pe, uwa 'jawa 'ywa rakā otym oko pe. Kwaiwete 'ga uwa rakā tyma. A'ea tee futat 'ga ityma ipype. A'eramū 'ga oko osōu. A'ere 'ga y'wa apikawa apou. Y'wa tyarūnamū 'gā iapikau y'wayramū. A'eramū futat 'ga y'wa apikawa apou. A'ere 'ga 'og ywate apou iaarana 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā amū monou oko raaranamū imyina ojeupe. “Y'waa mū jema'ea futat. Emyreramū te aje pēma'e futat pēporowykawera repya futat”, 'jau ijara 'ga 'gā nupe. A'ere 'ga awau watau 'gā nui. A'eramū 'ga namutamutat awau akou muku 'gā nui. ³⁴ Y'wa tyarama upe iwaēmauwe ijara 'ga wemiayuwa 'gā amū monou oma'ea uwa 'a piaramū.

³⁵ A'ere ko raarana 'gā 'gā pyygi etee 'gā nerekou tyweaete. 'Ga amū 'gā inupānupāu etee. 'Ga amū 'gā ijukau etee. 'Ga amū 'gā ijukau ita pyu. ³⁶ A'eramū ko jara 'ga wemiayuwa 'gā monou kwaiwete. A'ere ko raarana 'gā nānēwējēmī 'gā nerekoi nū 'ga pyygi etee 'gā apisau. ³⁷ A'eramū ko jara 'ga 'jau ojeupe: “Teja'yra 'ga pa je omono kwy. 'Ga nipo 'gā opojeup re'ā. Jera'yra 'ga ree nipo 'gā pojyramū re'ā”, 'jau nipo 'ga ojeupe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

³⁸ —A'eramū 'gā 'ga ra'yra 'ga resakawe 'jau ajaupe: “Wa'yra 'ga 'ga amut y'wa piaramū ra'e. 'Ga futat 'uwa 'ga py'rau ko jaramū 'uwa 'ga manū re. A'eramū jane 'ga jukau jui. A'eramū janema'ea futat koa 'ga ruwa 'ga manū re kūi”, 'jau nipo 'gā ajaupe. ³⁹ A'eramū 'gā 'ga pyyka 'ga rerawau enuēma ko awi 'ga jukau— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁴⁰ A'eramū Jejuī 'ga oporonupa ee mainana 'wyriara 'gā nupe:

—Maran sipo ko jara 'ga wa'yra jukaarera 'gā nerekoi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴¹ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—'Ga futat oo ko raarana 'gā apisau nū'ū. A'ere nipo 'ga 'gā amū monou 'gā py'rau oko raaranamū nū. Aipo 'gā te nipo y'wa mono ijara 'ga upe y'wa tyarama rupi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴² A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat pe'je poromū. Pēnea'ar iki 'ga amū remikwasiarar are. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue:

“Mia ita nia'wyruū ra'e, 'jau nipo itaoga apoara 'gā ajaupe, ita monou imomoa ajauī.

A'ere nipo 'ga amū aipoa ita eroyrūmyrera ita pyygi etee imonou imyina tanawera pype 'oga ypywotypawamū.

Janeruwarete 'ga imy'jukaa 'gā nupe rakue.

A'eramū 'ga remiapofera wesageayramū futat oree”,

'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are inuga rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁴³—A'jea futat je 'i. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Israeu juapyreramū pē mū'ēi wemiayuwamū rakue. A'ere 'ā nepeenuwi futari 'ga. Nepefutari 'ga peje'wyriarareteramū. A'eramū nipo 'ga wenupara 'gā mogyau wemiayuwamū pē py'rau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.
⁴⁴—'Ga amū nipo u'aa ita 'arimū. A'e 'ga open futat. A'ere 'ga amū 'arimū ita 'ar ire a'e 'ga ku'jo'jogī futari. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega renupare'emamū pē nereko tyweretei— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁴⁵'Ga je'ega renupawe mainana 'wyriara 'gā fariseu 'gā netee 'jau ajaupe:
 —Mama'e mū mome'uramū 'ga 'i janee poromū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā amara'neramū akou 'ga ree. ⁴⁶A'eramū 'gā oporopygiweramū 'ga ree. A'ere 'gā kyjei mytuna 'gā nui.

—'Jejuī 'ga te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wararetea ra'e", 'jau 'gā ajemogyau ajaupe. A'ere nipo 'gā jane apisi etee Jejuī 'ga jane ipygamū— 'jau 'gā ajaupe, okyjau Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nui.

22

Maraka pe imo'wy'wyrīpyrera 'gā

(Luka 14.15-24)

¹Mama'e mū Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe 'gā mu'jau nū:

²—Morogyta mū je amome'u pē nupe pē mu'jawamū Tejuwarete 'ga rerowiaara 'gā nee. Janeruwarete 'ga 'ā 'wyriararete 'ga 'jawe janee— 'jau 'ga 'gā nupe. —Sā'ā 'wyriararete 'ga maraka apoa wa'yra 'ga remirekoramū. Kwaiwete 'ga 'ā kumi apoukaa wemiayuwa 'gā nupe. ³Erojyw ire 'ga 'jau wemiayuwa 'gā amū nupe: "Pe'je pejewau 'gā nupe kwe pe, jeremimo'wy'wyrera 'gā nerua jee", 'jau 'ga 'gā nupe 'gā monou kwe pe. A'ere 'wyriara 'ga remimo'wy'wyrera 'gā nioweri maraka pe. ⁴A'eramū nipo 'wyriara 'ga amumera 'gā wemiayuwa 'gā monou wemimo'wy'wyrera 'gā nupe. "Pe'je jeje'ega rerawau 'gā nupe. 'Pe'je pejejuu pejejemī'waa ore pyri, e'i 'ga pē nupe ko. Kwataua je aapisiukat ai'i. A'eramū je eyrukaa 'gā nupe. A'eramū pēē pejejuu pejejemī'waa ore pyri, e'i 'ga pē nupe ko', pe'je ki 'gā nupe", 'jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe oje'ega rerawaukaa— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁵—A'eramū 'ga remiayuwa 'gā awau 'ga remimo'wy'wyrera 'gā nupe. A'ere 'gā ojeupe aipo 'gā 'eramū 'gā 'i etee 'gā nupe: "Naani. Najeoweri je", 'jau etee 'gā 'gā nupe. A'eramū 'gā awau etee oporowykyau 'gā nui. ⁶Amumera 'gā 'wyriara 'ga remiayuwa 'gā pyyka inupānupāu 'gā apisau. ⁷A'eramū 'wyriara 'ga amara'neramū akou 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā amū monou wemiayuwa 'gā apisara 'gā apisau. 'Gā apisi re 'gā 'gā 'wya rapyau. ⁸A'eramū 'wyriara 'ga wemiayuwa 'gā amū nenūina nū. "Mama'ea ako je aapo maraka are ko numiamū. A'ere 'ā jeremimo'wy'wyrera 'gā nia'wyrī futari. ⁹A'eramū pēē pejewau 'gā 'wyrarete rukawō'ō rupi ajemogy ma'e 'gā mo'wy'wya jemaraka are", 'jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹⁰—A'eramū 'ga remiayuwa 'gā awau amunawarete rukawō'ō rupi ajemogy ma'e 'gā majatykau erawau werekwara 'ga maraka pe. Esage ma'e 'gā 'gā erawau ia'wyre'ema 'gā netee. 'Gā waēmauwe 'wyriara 'ga remiayuwa 'ga amū taity esage monou imunewukaa 'gā nupe. A'eramū 'gā awau ojejaga 'wyriara 'ga roga matyneema. ¹¹Poje 'wyriara 'ga 'ua ajatyka ma'e 'gā nesaka. A'eramū 'ga taity esage rerekware'ema 'ga resaka. ¹²A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: "Ma'eramū te neremunewī taity esagea?" 'jau 'ga 'ga upe.

—Taity esage rerekware'ema 'ga noje'egi 'ga upe.

¹³—A'eramū 'wyriara 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe: "Pepykyk 'ga, 'ga po faa 'ga py faa 'jau. A'ere pēē 'ga monou imomoa okupepe. Ypytunaiwa pype pēē 'ga momoa. Peu ajemogyaw ipe nipo 'ga waemamū akou wa'jywa mokāina akuwa rerekou", 'jau 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹⁴—Aipoa morogyta je amome'u pē nupe, pē mu'jau Jarejuwarete 'ga remiayuwarete 'gā nee. Mytuna 'gā nupe Jarejuwarete 'ga 'i: "Tejerowiar ire je pē mogyi tejemiayuwamū", 'jau 'ga mytuna 'gā nupe. A'ere ināinānī'i etee 'gā 'ga rerowiari. A'eramū 'ga ināinānī'i etee 'gā mogyau wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

*Jejui 'ga upe fariseu 'gā 'eawet
(Maku 12.13-17; Luka 20.20-26)*

¹⁵ A'eramū fariseu 'gā amū awau 'ga wi.

—Siesak Jejui 'ga ra'ne 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —Tesirūgatu 'ga rekoramū sipyyk 'ga 'jau. 'Gā amū simono imoporogytaukaa 'ga upe ra'ne 'jau. Morogyta 'gā nupe imowuwuramū sipyyk 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁶ A'eramū 'gā wemimu'e 'gā amū monou Jejui 'ga upe imoporogytaukaa. Erote 'ga remiayuwa 'gā amū netee Jejui 'ga upe 'gā monou imoporonuwukaa ee:

—A'jea futat 'ā ereporogyta a'jeteetewi— 'jau 'gā 'ga upe. —Nereporogyta ekoetei futari te 'ā. A'jea futat 'ā erejajuka pāwē pāwē ae ree. A'jea futat te 'ā ore mu'e ape mama'e are. Eneje'eg are 'gā amū oporenuwiwere'emamū agawewi. A'ere 'ā mama'e a'jea etee eremome'u— 'jau 'gā oporonupa 'me Jejui 'ga upe. ¹⁷—A'eramū ene 'awamū 'jau oree: Jane 'ā judeua. Simono te jane ka'aranūā 'wyrararete 'ga upe, Sesa 'ga upe? Naani te ra'u nū?— 'jau 'gā 'ga upe. —Najudeu arūi te 'ā 'wyrararete 'ga. Tapy'yi amuteea te 'ā 'ga. Romanūa te 'ā 'ga. A'etea te jane simepy 'ga?— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

¹⁸ A'ere Jejui 'ga 'gā kwaawi ojee. “Jeje'ega renupa 'gā nuri numiamū. ‘Siesak 'ga mama'e mū mome'ua sigaty jarejee 'jau' e'i 'gā jee numiamū”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepeporonuwu tee pejejua ee jee. “Simowuwut ekoete jarejaupe 'ga 'eawera jarejaupe 'jau”, pe'je te jee— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁹—Ka'aranūū ywope'ia pemut amū jee ra'ne, Sesa 'ga mepyawa mū jee ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā amū imonou 'ga upe.

—Kweramū ajee 'wei— 'jau 'ga imonou 'ga po pe.

²⁰ A'eramū Jejui 'ga ka'aranūū ywope'ia resaukaa 'gā nupe:

—Aw'ija ra'agawa te 'up ee? Aw'ija rera ajee 'awamū 'up ee nū'ū?— 'jau 'ga esaukaa 'gā nupe.

²¹—'Wyrararete 'ga ma'ea futat— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Ga ra'agawa rerekwara 'ga ma'ea futat. A'eramū pēē imonou 'ga upe etee futat. A'ere Jarejuwarete 'ga mama'ea pemono 'ga upe etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

²² A'e renupawe 'ga upe ee oporonup ma'efera 'gā oporesagamū etee 'ga ree:

—Kuu. I'akwaap 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau 'ga wi.

*Oferap ma'e are 'gā mu'eawet
(Maku 12.18-27; Luka 20.27-40)*

²³ Ko'iko'i satuseu 'gā amū 'ua oporogytau Jejui 'ga upe ee nū. Aipo 'gā e'i ajaupe: “Amanū re ae noferawu'jawi nū. Amanūmū ae teepawamū ywawuje futat”, 'jau agawewi satuseu 'gā ajaupe jepi. A'etea 'gā 'ut oporonupa ee Jejui 'ga upe. ²⁴ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—“Moromu'jara 'ga”, e'i 'gā enee jepi. A'eramū ene ore mueapyou katu mama'e are. Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Kūima'e 'ga amū nipo amanū wa'yre'emauwe. A'eramū nipo 'ga manū re 'ga rewirera 'ga 'ga remirekofera ēē rerekou. A'eramū nipo 'ga aja'yrapyau ēē pype. A'eramū nipo 'ga ra'yr ppy 'ga amanū ma'efera 'ga ra'yrrera 'jawe futat”, 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁵ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe nū:

—A'ere nipo kūima'e 'ga amū 'ga ra'yra sete. A'eramū nipo u'at ppy ma'efera 'ga kūjā mū rerekou. A'ere nipo 'ga wa'yre'emauwe 'ga manūi jui. A'eramū wemireko ēē rejaa wewirerera 'gā nupe. ²⁶ A'eramū nipo imanū re a'e rewirerera 'gā amū ēē rerekou ipy'rau nū. A'ere a'ea nanē imanūi nū wa'yre'emauwe nū, ēē rejaa wewirerera 'gā nupe nū. A'eramū nipo 'gā ojopy'rapy'rau etee ēē ree, ajamanūnamū. A'ere 'gā nata'yri'i futari ēē pype. ²⁷ Ojee 'gā jomoy paw ire nipo ēē nanē amanūmū nū. ²⁸ A'eramū nipo 'ga ae

mofera pawa 'ara rupi manamū sipo ēē menaretea?— 'Jau 'gā Jejuui 'ga upe. —'Gā juejue futat ēē wereko kūi— 'Jau 'gā Jejuui 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejuui 'ga aipo ojeupe 'gā 'eramū 'Jau 'gā nupe:

—Pē'me awi. Nanarūi. Nepēneapyoi Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are ra'e. 'Ga pājēa nanē 'ā pēē ikwaape'ema ra'e nū— 'Jau Jejuui 'ga 'gā nupe. ³⁰—'Au etee te 'gā nemirekoramū kūi. A'ere 'gā oferaw ire naemirekou'Jawi kūi. Ywagipewara 'gā 'Jawe etee futat 'gā jemogyi. Niporerekoweru'Jawi 'gā kūjā are. Kūjāmera 'gā nanē omenariwere'emamū futat nū kūi, kūima'e 'gā 'Jawe etee futat nū kūi— 'Jau Jejuui 'ga 'gā nupe. ³¹⁻³²—Nepēneapyoi nipo Jarejuwarete 'ga 'eawer are. Ymā te 'ā 'ga 'i rakue: “Je te 'ā 'gā Nuwaretea ako. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mīmera 'gā Nuwaretea je ako”, 'Jau 'ga 'ā ikwasiarukaa rakue. 'Gā manū re 'ga poromū 'Jau rakue. A'ere 'gā 'aga namanūi futari, atee pawe'emamū futat 'gā 'aga. A'eramū Janeruwarete 'ga poromū 'Jau Moisesi 'ga upe. 'Gā 'aga tywe'em ire amunipo 'ā 'ga aipo ne'ia'uweri Moisesi 'ga upe. Ako ma'e 'gā nupe etee te 'ga aeruwamū— 'Jau Jejuui 'ga 'gā nupe u'ama.

³³ Aipo 'ga 'e renupawe mytuna 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Kuu. Nomoryteea'uweri futari ae 'ga ra'e nū'ū— 'Jau 'gā ajaupe.

Janeruwarete 'ga 'eaweraretea

(Maku 12.28-34; Luka 10.25-28)

³⁴ Aipo ojeupe 'ga 'eramū satuseu 'gā ajemogyau etee futat. Noporonuwu'Jawi futari 'gā ee 'ga upe nū. A'eramū fariseu 'gā amū 'Jau ajaupe: “Satuseu 'gā noporonuwu'Jawi futari ee 'ga upe nū”, 'Jau 'gā ajaupe. A'eramū 'ga amū awau oporonupa aipo 'ga 'eawer are Jejuui 'ga upe. ³⁵ Moisesi 'ga je'eger are moromu'Jara 'gā poromū awau oporonupa Jejuui 'ga 'eawer are 'ga upe: “Je pa 'ga omorytee kwy”, 'Jau 'ga ojeupe numiamū. ³⁶ A'eramū 'ga poromū awau oporonupa 'ga 'eawer are 'ga upe:

—Ene te 'ā ore mu'e ape Jarejuwarete 'ga ree. A'ere 'ā kwaiwete Janeruwarete 'ga u'eawera kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue. Maranua ra ajee 'ga 'eaweraretea?— 'Jau 'ga Jejuui 'ga upe.

“Tomojenosī Jejuui 'ga 'Jau kwy”, 'Jau 'ga ojeupe numiamū.

A'ere Jejuui 'ga ikwaawi futari ojee. “Tamu'akwaawukar eme 'ga, e'i 'ga jee numiamū”, 'Jau Jejuui 'ga ojeupe. A'eramū Jejuui 'ga 'Jau 'ga upe:

³⁷—“Je te 'ā Pējararetea. Pēporomutat je ree pejeptytuna 'gā apyraapa”, e'i 'ā Janeruwarete 'ga pē nupe rakue. “Mama'ea peapo jee, jeremifutar imū. Pejejea'aramū pejejemogyau je ree 'gā nee pejejea'ara apyraapa. Aipo aporamū nipo pejeporomutaramū je ree”, e'i futat Janeruwarete 'ga pē nupe— 'Jau Jejuui 'ga 'ga upe. ³⁸—Aipoa te 'ga 'eaweraretea— 'Jau Jejuui 'ga 'ga upe. ³⁹—Ajepeja 'ga 'eaweraretea nanē nū. “Pēporomutat pejepepyriwara 'gā nee pejejee pejeporomutara 'Jawe”, e'i 'ga 'ā ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue— 'Jau Jejuui 'ga 'ga upe. ⁴⁰—Aipoa 'ga remikwasiarera renupara 'gā wenup katu katu 'ga remikwasiarera ajemogyau. Ajepeja 'ga remikwasiarera moromu'Jau ajuee aejejuka esage are etee futat. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē oporomu'Jau aipo are nū— 'Jau Jejuui 'ga 'ga upe.

Janeruwarete 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyret

(Maku 12.35-37; Luka 20.41-44)

⁴¹ Ojee fariseu 'gā jatykaramū Jejuui 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

⁴²—Maran te pēneapyo Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga ree? Awýja juapyrera te 'ga?— 'Jau 'ga 'gā nupe.

—Davi 'ga juapyrera 'ga— 'Jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Jejuui 'ga 'Jau 'gā nupe:

⁴³—Ma'eramū sipo ajee Janeruwarete 'ga 'Agesagea Davi 'ga mu'eukari “Jejara 'ga” 'ga mu'eukari ajuapyrera 'ga upe? ⁴⁴ Ymā te 'ā Davi 'ga ka'arana kwasiari 'ga ree rakue:

“Jeruwarete 'ga 'Jau Jejararete 'ga upe rakue:

'Eapyk 'au je pyri. Je 'Jawe futat ene.

Ene pājērete je 'Jawe. A'eramū ene eapyka je yse katy.

Anure nipo je ene mogoi 'wyriraramū 'gā nupe najuejue etee futat.

Ene ree iporomutare'ema 'gā 'arimū je ene magwawukari.

A'eramū ene je iapoe'emauwe eapyka 'au je yse katy', 'jau 'ga Janejararete 'ga upe", 'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ⁴⁵—Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ree 'ga ka'arana kwasiari rakue. Ma'eramū sipo ajee 'ga 'i, "Jejararete 'ga", 'jau ajuapyrera 'ga upe nū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁴⁶Aipo 'ga 'e renupawe 'gā ajemogygyau etee futat. Ojenesōu 'gā 'ga wi. A'eramū 'gā oporonuwu'jape'ema ee 'ga upe.

23

Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat

(Maku 12.38-40; Luka 11.39-52; 20.45-47)

¹A'eramū Jeju 'ga oje'ega wemimu'eramū oree, mytuna 'gā nupe we futat:

²—Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā weapyoramū Moisesi 'ga remikwasiarer are fariseu 'gā netee. ³A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa etee futat 'gā pejemu'eramū. A'eramū ki pēē mama'e apou 'gā pejemu'eawer imū etee futat. A'ere kasi pejemu'e 'gā nemiapo are ne. Nuapoi futari 'gā pē mu'eawer imū mama'ea. A'eramū pēē pejemu'jawe'em 'gā nemiapo are. ⁴“Nan iki peapo”, 'jau nipo 'gā pē nupe numiamū. A'ere nipo 'gā nepē poari mama'e apo are u'eawer imū. ⁵Tekotee 'gā nupe ojesaukaawamū te 'gā mama'e apoi. “Je te 'ā a'jea futat kūima'eeteetea”, 'jau nipo 'gā ajaupe. A'eramū nipo 'gā mama'e apou ekoete ajemogygyau ojesaukaawamū 'gā nupe. “Tiporesagete 'gā je ree 'jau”, 'jau nipo 'gā ajemogygyau. Jane 'ā kūima'eferamū juejue Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiaa ka'ara'nī pe ree. A'eramū jane imonou yrū'tī pype ifaa jareakag are. A'eramū jane jarejeapykag are erekou, jarejywaypy are nanē erekou nū. A'ere 'ā fariseu 'gā imonoi yrūū pype. Aipo 'gā erekou ifaa imyina weapykag are, ojywa are 'jau. “Tiporesak 'gā ore ree 'jau kwy”, 'jau 'gā 'ā ajemogygyau. “Gā te a'jea futat Jarejuwarete 'ga ree iporomutarete ma'ea ra'e, te'i 'gā janee jane resaka 'jau”, 'jau 'gā akou ojeupe. Jane 'ā kūima'eramū juejue taity pēū'tī sireko jarejasi'y'warimū. A'e pyu jane 'ā jareakaga au'jau Jarejuwarete 'ga upe jareporogytauwe. A'ere 'ā fariseu 'gā imopypireme'ytyra fukui oma'ea. “Tiporesagete 'gā jane ree 'jau”, 'jau 'gā 'ā ajaupe. A'eramū 'gā taity pypireme'ytyra fuku rerekou— 'jau Jeju 'ga oree.

⁶—Maraka apoaw ipe ojemi'waaw ipe nanē 'gā na'ne wējēmī awau wapyka. Kūima'eeteete 'gā apykaw ipe etee 'gā wapygiweramū. Jarejatykaaw ipe nanē 'gā kūima'eeteete 'gā apykaw ipe etee wapygiweramū nū. ⁷Amunawa pyterimū awaw ipe nanē 'gā kūima'eeteete 'gā 'jawe wapeje'ega 'gā ifutaa. “Moromu'jara 'ga” ojeupe 'ga amū 'eramū 'gā aku'iramū ajemogygyau— 'jau Jeju 'ga oree. ⁸—A'ere kasi pejemogy 'gā 'jawe ne. “Gā 'ā ore mu'jara”, 'gā mu'eukare'ema pejejeupe. Majepei tee tup ma'e 'jawe futat pēē pejeju'jaju'jawe etee pejemogy. Majepei tee futat je pē mu'jaramū— 'jau 'ga oree. ⁹—Kiapi'ni pe'je nanē kasi pejejuwe'ema 'ga amū upe ne. Majepei tee Pēnuwaretea. Ywag ipe ako ma'eramū etee futat Pēnuwaretea. ¹⁰“Gā nanē 'ā ore'wyriara”, 'gā amū mu'eukare'ema nanē pejejeupe nū. Janeruwarete 'ga remimureramū etee te je pē'wyriaramū je rekei— 'jau Jeju 'ga oree. ¹¹—A'jea futat je 'i. Pejejaupe mama'e apoaramū pēē eteete ma'ea Jarejuwarete 'ga upe. ¹²“Je te 'ā kūima'eeteetea” 'jara Janeruwarete 'ga imogygyau tywet. A'ere 'ga “Je nakūima'eeteete arūi” 'jara 'gā etee 'ga mogygyau kūima'eeteeteramū 'gā nupe— 'jau Jeju 'ga oree.

¹³⁻¹⁴A'eramū Jeju 'ga 'jau fariseu 'ga nupe nū, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nupe we futat:

—Pēporiay'i pejejemogygyau numiamū. Esage ma'e 'jawe futat nipo pēē numiamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga pē nereko tyweri futari. Nepefutari te 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pejejemogygyau. A'eramū nipo pēē 'ga remiayuwamū 'gā jemogy futare'ema nanē nū. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁵—Pēporiay'i pejejemogygyau numiamū— 'jau Jeju 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nupe, fariseu 'gā nupe nanē 'ga 'jau nū. —Kwe pe 'ā peo amunawa

moymoyka kwe pewara 'gã amũ mu'jau pejejee etee. Pejemiamiapo are te 'ã pemu'e 'gã. A'eramũ nipo pëë 'gã mu'jau pejemiamiapo are te. "Pe'je pejemiu'jau je ree", 'jau nipo pëë 'gã nupe numiamũ. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga wowase pë majatykaaw ipe nipo 'ga 'i pë nupe: "Je rerowiat 'me etee pejepe. A'eramũ pëë pejea'wyre'emamũ jee", 'jau nipo 'ga pë nupe, pë monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'eramũ nipo 'ga pë nee ojemu'e ma'efera 'gã nupe 'jau: "Je rerowiat 'me are etee pejemu'e. A'eramũ pëë pejea'wyre'emamũ jee. A'eramũ je mama'eukwaawa rapyaw ipe pë momopoa", 'jau nipo 'ga pë nee ojemu'e ma'e 'gã nupe, 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁶—Pëporiay'i futat pejemogyau numiamũ. A'ere pëë Jarejuwarete 'ga ree moromu'jat tyweramũ pejemogy. Nepëneapyoi agawewi 'ga je'eg are. A'etea nipo pëë 'gã mu'jau 'me ee— 'jau 'ga 'gã nupe. —"Jarejuwarete 'ga mogytaawa renamũ je mama'e apoi enee 'e ekoete re nepeapoi futari mama'ea ee pejeparuapowere'emamũ", 'jau pëë 'gã nupe. "A'ere ki Jarejuwarete 'ga mogytaawa pypiara ouru apopyrera renamũ je mama'e apoi enee peje'e re mama'ea peapo futat peje'eawer imũ. Kasi a'e pe pejemotywet Jarejuwarete 'ga upe ne, mama'e apoe'em ire ne", 'jau 'ã pëë pejemogyau pejejaupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. ¹⁷—A'eramũ taetu nipo peje'akwaawe'emetyg etee te. Maranuara sipo esage ma'eramũ Janeruwarete 'ga upe? 'Ga mogytaawa tee esage ma'eramũ 'ga upe. Ouru apopyrera 'ui 'ga mogytaawa pype. A'eramũ wesageramũ 'ga upe. Omogytaawa pype tene'em ire amunipo 'ã 'ga naea'ari ee— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁸—"Jarejuwarete 'ga upe wyra rapyawa ruwamũ je mama'e apoi enee 'e ekoete re nepeapoi futari mama'ea peje'eawer imũ ee pejeparuapowere'emamũ", 'jau pëë pejejemogyau. "A'ere ki Janeruwarete 'ga upe jeremimonofera 'up wyra rapyawa 'arimũ 'e re mama'ea peapo futat peje'eawer imũ. Kasi a'e pe pejemotywet Jarejuwarete 'ga upe ne", 'jau 'ã pejejemogyau 'gã mu'jau tywet. ¹⁹Peje'akwaawe'emamũ futat nipo pëë pejejemogyau. Maranuara ajee esage ma'eramũ Janeruwarete 'ga upe? Mama'ea jane imyina wyra rapyawa 'arimũ Jarejuwarete 'ga upe imonopyramũ. A'eramũ 'ã wyra rapyawa i'arimũ 'up ma'e retee wesageramũ 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. ²⁰—"Janeruwarete 'ga upe wyra rapyawa ruwamũ je mama'e apoi enee" 'jaramũ pëë i'arimũ 'up ma'e upe nanë futat pe'je poromũ nü. ²¹"Jarejuwarete 'ga mogytaawa renamũ je mama'e apoi enee" 'jaramũ pëë Jarejuwarete 'ga upe nanë futat pe'je poromũ. Omogytaawa pype futat 'ga reni. A'eramũ pëë aipo 'jaramũ 'ga upe futat 'jau pejejemogyau aipo 'jaramũ— 'jau 'ga 'gã nupe. ²²—"Ywaga ruwamũ je mama'e apoi enee" 'ga upe 'jaramũ nanë Jarejuwarete 'ga renawa upe futat pe'je nü. Ywag ipe futat 'ga renawaretea. A'eramũ aipo 'jara 'gã 'ga renawa upe futat 'jau poromũ. 'Ga renawa renüninara 'gã Jarejuwarete 'ga futat wenüi. Wenawa 'arimũ futat 'ga reni. A'eramũ 'ga renawa renüninara 'gã 'ga futat enüina— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

²³—Pëporiay'i pejejemogyau numiamũ — 'jau 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã nupe, fariseu 'gã nupe nanë nü. —Pëë 'ã esage 'me ma'ea te. A'eramũ nipo anure Janeruwarete 'ga pë nerekou tyweaete pëtywer are. Nepekoarüi futari te 'ã 'ga upe. A'eramũ nipo 'ga pë nerekou tyweaete pëtywer are. Mama'ea pëë imojo'oka pejepe 'jawe pejejeupe. Ko pypiara nanë pëë imojo'oka nü. A'eramũ pëë majepeja monou Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ emyrera pëma'ea. Kumi kasiga miamũ pëë imojo'oka imonou Jarejuwarete 'ga upe. Nanuara te esage 'ga upe numiamũ. A'ere namia etee rüi peapo. "Mama'ea pemojo'ok amũ imonou jee" 'ga 'eawera 'ã pëë enupa. Aipoa pëë iapoa Janeruwarete 'ga afutat. A'ere 'ã ajepeja 'ga 'eawera nepeenuwi futari. "Pejuereko esage ki" 'ga 'eawera nepeenuwi. "Pëpota'wa esage ki pejejeue" 'ga 'eawera nepeenuwi. "Pejejaupe peje'eawer imũ etee futat pëë mama'e apou pejejaupe" 'ga 'eawer imũ jëmĩ 'ã mama'e apowe'em— 'jau 'ga 'gã nupe. —"Pejuereko esagea te esage Janeruwarete 'ga upe. 'Gã nee pëpota'wa esagea nanë esage 'ga upe nü" 'ea te esage ete 'gã upe. Mïmera pëë iapoa Janeruwarete 'ga afutarete. Peenupaw iki 'ga 'eawera 'ga je'ega— 'jau 'ga 'gã nupe. ²⁴—"Ga 'eawera jëmĩ 'ã nepeapoi. A'eramũ 'ã pëë 'ga 'eawere'ema jëmĩ iapou— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

²⁵—Pëporiay'i pejejemogyau numiamũ — 'jau 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã nupe, fariseu 'gã nupe nanë nü. —Pëë 'ã esage 'me ma'ea te. A'eramũ

nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. Sā'ā ae y'a kupe pireja futat numiamū. A'ere 'ā ae waipy katy nokatu'ogi. Nan tee futat 'ā pēē. Pēpira esageay futat numiamū. Pejauk futat pejepiky'a awi numiamū. A'eramū 'ā pēpira ojekatu'oka futat numiamū. A'ere pēywytera nia'wyri. Nepepouri futari mama'e tywera apo awi — 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe oporogytau 'ūina. ²⁶—Pē'akwaawe'ema pē nereko, a'e je 'ā pē nupe jā'nū'ū. Janeruwarete 'ga 'ā pē katu'oga futaa numiamū. Napēpira katu'og are tee rūi 'ga fueweramū. Pēywytera katu'oga we futat 'ā 'ga afutat numiamū. Pēporiay'i 'ā pejejemogyau numiamū— 'Jau 'ga oje'ega moywyrafena 'gā nupe. —Pejetywer awi pepoir ire amunipo 'ā 'ga pē katu'ogi. A'eramū amunipo 'ā pēē pejejesageramū pejejemogyau 'ga upe, a'e je 'ā tekou pē nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁷—Pēporiay'i pejejemogyau numiamū. Pēē 'ā esage 'me ma'ea te— 'Jau 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nupe. Fariseu 'ga nupe nanē 'ga 'Jau nū. —A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. Sā'ā teumera rupawa ita kwara. A'eramū 'ā pēē ita pitupa ipitupawa parasiga pyu. A'eramū 'ā i'arimū etee okaturāturamamū. A'ere 'ā ita kwara pype teumera nema ete. ²⁸Nan tee futat pēē. Esage ma'e 'Jawe futat pejemogy numiamū. A'ere mama'e tywera peapo, o'meramū te pe'je pejejemogyau— 'Jau Jejui 'ga oje'ega moywyrafena 'gā nupe.

²⁹—Pēporiay'i pejejemogyau numiamū— 'Jau Jejui 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nupe, fariseu 'gā nupe nanē nū. —Esage 'me ma'e ate pēē. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. Pēypy 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga mome'wara 'gā je'ega nuenuwi etee rakue. Ma'eramū 'ā 'gā 'gā apisi rakue. A'eramū 'ā pēē iapisipyrera rywy mojewaka. Ita esage apopyrera pyu imogyau ekoete iapisipyrera 'arimū. “Ita esage simowyt esage ma'efera 'gā nee jareje'awamū 'Jau”, 'Jau futate 'ā pēē pejejaupe rakue— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁰—“Ymā we jarejeko re amunipo 'ā jane nipoari jareypy 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisi are. Niapisiukari amunipo 'ā jane 'gā”, 'Jau futate 'ā pēē pejejaupe, pejejerowiaaraipa 'ā pejejee. ³¹A'ere 'ā pē'me ate. A'ere 'ā pejeypy 'gā 'Jawerimū etee futat pejemogy— 'Jau 'ga 'gā nupe. ³²—Pejeypy 'gā 'Jawerimū etee pejejemogy re nipo pejemogy mama'e apou 'gā 'Jawerimū etee futat. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete 'gā 'Jawerimū etee futat. ³³Moja 'Jawe pēē. Sā'ā moja ae u'ua ae jukau 'ā. Nan tee futat pejomomoirukat Jarejuwarete 'ga rerowiar awi. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē monou pē mogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe pētywer are— 'Jau Jejui 'ga oje'ega moywyrafena 'gā nupe. ³⁴—Anure nipo je teje'ega mome'wara 'ga monoi pē nupe. I'akwaap ma'e 'gā, pē mu'jara 'gā. Mīmera 'gā nipo je imonou pē nupe. A'ere nipo pepyyg etee 'gā amū iapisau. Amumera 'gā nipo pēē imonou imu'ama 'ypeywar are iapisau. Amumera 'gā nipo pēē inupānupāu etee pejejatykaaw ipe. A'eramū nipo 'gā oka'jama awau kwe pe. Ajepeja amunaw ipe nipo 'gā awau. A'ere nipo peo etee 'gā newiri 'gā nerekou tyweru'japa nū. ³⁵A'eramū nipo a'e are futat Janeruwarete 'ga werowiaara 'gā nepyaa pē nerekou tyweaete. Pēypy 'gā nemiapofer are we futat nipo 'ga pē nerekou tyweaete. Pēypy 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisau ekoete rakue. Ywy apo pyrauwe 'ā 'gā 'ga rerowiaara 'gā apisi rakue— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe 'ūina. —Apeu 'ga ra'ne 'ā 'gā ijukau pyy pyy rakue. Nuapoi agawewi 'ga 'ā mama'e tywera rakue. A'etea 'ga 'ā 'ga jukau ekoete rakue. Ma'eramū 'gā 'ā 'awamū taetu Jarejuwarete 'ga rerowiaara 'gā apisi kwaiwete. 'Awamue 'gā 'ā Sakari 'ga, Pereki 'ga ra'yra 'ga jukau rai'i nū. Jarejuwarete 'ga rukawō'ō me agawewi 'ga 'ami. A'etea 'ā 'gā 'ga jukau rai'i— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁶—A'Jea futat je'ea. Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga pē nereko tyweretei 'gā nepyaa, iapisipyrera 'gā juejue epyaa— 'Jau Jejui 'ga oje'ega moywyrafena 'gā nupe.

Jejui 'ga u'arasigamū Jerusareg ipewara 'gā nee

(Luka 13.34-35)

³⁷A'eramū 'ga 'Jau Jerusareg ipewara 'gā nupe:

—Jerusareg ipewaramū futat te 'ā pēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisaramū pepup — 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Sā'ā wyrasokwēa kwanū resakawe wa'yra renūja imajatykau wakape 'wyripe. Nan tee futat je— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Tajejuka esage

Jerusareg ipewara 'gā nee 'jau, je 'i pē nupe numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee. ³⁸ A'eramū 'awamū Janeruwarete 'ga opoia futat pē nui— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —A'eramū nipo pē nee iporomutare'ema 'gā 'ua pē'wyrarete pojekau pē nui. ³⁹ Awamū 'ā je nanē tewau pē nui nū. A'eramū pēē 'awamū je resagu'jape'ema. “Esageay Janeruwarete 'ga remimurera 'ga”, 'jawe'ēwe pēē je resagu'jape'ema futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

24

Jejuī 'ga rur enune ojeapo ma'e

(Maku 13.1-37; Luka 21.5-33; 17.26-30, 34-36)

¹ Gā nupe oporogytapaw ire Jejuī 'ga wemimu'eramū ore renū'jāu Jarejuwarete 'ga mogytaaw awi. Jui aru'ē re ore 'jau 'ga upe:

—Kuu. Ikaturam te Janeruwarete 'ga mogytaawa 'oga jā'nū'ū— 'jau ore 'ga upe.

² A'eramū 'ga 'jau oree:

—A'jea futat esageramū numiamū. A'ere nipo anurenure'i jane ree iporomutare'ema 'gā nuri imonou etyka. Nomŷi'i futari nipo 'gā itaa mū aju'arimū— 'jau 'ga oree.

³ Arawau wytyr ipe. Oriweira 'jaw ipe ore arawau orojeupia wytyra 'arimū. A'eramū Jejuī 'ga wapyka opytu'wau. Nitywi futari 'ga amū ore pyri. A'eramū ore 'ga rerowyka 'jau 'ga upe:

—“Jane ree iporomutare'ema 'gā 'ut Janeruwarete 'ga mogytaawa monou etyka”, ere ako oree ko. Maranime te 'gā nuri imonou etyka? Maranime sipo ene ejua nū? Ma'ja ra'ne sipo ajee ojesaukat oree ene rur enune? Maranime sipo mama'e teepawamū?— 'jau ore 'ga upe.

⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Je renune 'ut ma'e 'gā nipo i'me ma'ea. Perowiat kasi 'gā 'mea ne. ⁵ Anure nipo kwaiwete 'gā nuri “Janeruwarete 'ga je mut pē katu'okaramū”, 'jau nipo 'gā 'ua pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. O'meramū te nipo 'gā 'i. Kwaiwete nipo 'gā 'gā moryteeu ojee— 'jau Jejuī 'ga oree. ⁶⁻⁷ —Anure nipo amutee amunaw awi 'gā nuri 'wryiararete 'ga rowajaa, 'ga remiayuwa 'gā neewe futat. A'ere kasi aipo renupa pēpiryyi ne. Nan futat nipo mama'e teepaw enune. A'ere nipo naporomū rūi mama'e mateepaawa. Naporomū etee rūi futat nipo mama'e rekoī— 'jau Jejuī 'ga oree. —Akou'jau'jap futat nipo mama'ea. Amunap tesirūmera pypewara 'gā we futat nipo ajuowajat. Ywya we futat nipo oyyi peu peu 'jau. Ty'ara nipo amunawa pype peu peu 'jau. A'eramū 'gā nipo kwaiwete ty'ara rerekou. ⁸ Sā'ā kūjā wa'yra ray ppyrauwe wa'yra 'a ja'wyja'wy kwaawa. Ayyypeperaue 'ā i'ara kwaapa. Ēē wi u'aa ja'wyja'wy taetu 'ā wayreteramū ēē upe. Nan tee futat nipo pēē. Aipo ijeapo resakawe je rura pekwaap. “Owaēm 'ga ruawa upe ra'e”, 'jau nipo pēē pejejaupe. A'ere nipo je rur enune mama'e tywera jeapoī kwaiwete— 'jau 'ga oree.

⁹ —Je rure'emaue nipo 'gā je rerowiaaramū pē nerekou tyweaete. Oporomutare'emamū jeremiayuamū pē nee. A'eramū nipo pē nee iporomutare'ema 'gā pē pyyka pē monou pē munepa moromunepawa pype. A'eramū nipo 'gā pē nerekou tywerukaa 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā pē apisaukaa 'gā nupe. ¹⁰ Aipo jeaporamū nipo 'gā kwaiwete opoia je rerowiar awi. Je wi opoir ire nipo 'gā oporomutare'emamū je wi ipoire'ema 'gā nee. A'eramū nipo 'gā 'gā monou 'gā nee ifuwerete ma'e 'gā po pe— 'jau Jejuī 'ga oree.

¹¹ —A'ere nipo 'gā kwaiwete 'ua o'meramū tekotee 'gā nupe. “Je te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū”, 'jau futatee nipo 'gā 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā 'gā moryteeu ojee. A'ere 'gā o'meramū te 'gā 'i. A'eramū nipo 'gā kwaiwete 'gā nerowiaa. ¹² A'eramū nipo mama'e tywera apoara 'gā ojeme'yita ajemogyau. Mama'e tywera etee nipo 'gā iapou'jau'japa nū. A'eramū nipo 'gā kwaiwete opoia je ree oporomutar awi. ¹³ A'ere nipo Janeruwarete 'ga je rerowiar awi ipoire'ema 'gā nerooi imogyau ojeypyri nakwaparimū warāu rūi futat— 'jau 'ga oree.

¹⁴ —Mama'e teepawe'emaue nipo pēē je rerowiaaramū pejewau je mome'wau 'gā nupe. “Jejuī 'ga rerowiaara 'gā Janeruwarete 'ga 'gā omogy wemiayuamū”, 'jau nipo pēē

pejewau je mome'wau 'gā nupe, amunawa moymoyka. Kwe pewara 'gā jerera renupaw ire te nipo mama'e teepawamū. A'eramū futat nipo tejua— 'jau 'ga oree.

¹⁵—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ijeaporama kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga upe rakue, Danieu 'ga upe rakue. “Anure nipo 'gā amū mama'e tywetywera apoi Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue. A'eramū nipo 'gā anurenure'i iapou Danieu 'ga 'eawer imū etee futat. (A'eramū je 'ga remikwasierera ka'arana mogytaaramū ee pēneapyoa futaa)— 'jau Jeju 'ga oree.

¹⁶⁻²¹ A'ere Jeju 'ga 'jau oree nū:

—Anure nipo 'gā amū nuri 'auwara rerekou tyweaete. Ywy apo ppyramū nitywi futari ae rereko tyweara aipo 'jawe rakue. A'ere nipo anure mama'earūe'em ete jesaukari. 'Auwara 'gā nipo ajemogyau tywetywet futat. A'eramū pēē Judeja ywy pe ako ma'eramū 'gā nesakawe pejeka'jama pejewau ywytyr ipe. Kasi a'e pe 'gā pē apisi ne. Pejejepewuu apyte'rarimū wapyk ma'eramū pēē pejewawe'em pejesowe'em pejekaraemā ppyke'ema. Pejeka'jamayayau etee futat pejejemima 'gā nui. Ko pewaramū nanē pēē pejejwyre'ema pejejog ipe pejejaity mojopy'rawe'em— 'jau Jeju 'ga oree. —Iporiay'i nipo ta'yryrū ma'e kūjā ajemogyau, ta'yky'ri ma'ea nanē nipo nū. Nujānarūi eweguu ma'ea. Ta'y'ri'i ma'ea nanē nujānarūi nū— 'jau 'ga oree. —A'eramū ki nanuar are pejeoporogytau Jarejuwarete 'ga upe ee: “Eremurukat kasi 'gā 'ara ro'ysaga rupi oree ne. Morowykye'ema rupi nanē ene 'gā murukare'ema nū. Morowykye'ema rupi ore noroka'jama'uweri. Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i oreypy 'gā nupe rakue: 'Peata kasi morowykye'ema rupi ne', 'jau 'ā 'ga rakue. A'eramū ore oroka'jamarūme'em morowykye'ema rupi 'gā nui”, pe'je ki Jarejuwarete 'ga upe ee— 'jau Jeju 'ga oree. ²²—A'ere Janeruwarete 'ga mama'e tywera 'gā nupe iapoukaru'jau'jaw ire nipo 'ga 'gā muojeri 'gā mogyau jui nū. Kasi a'e pe ywy pewaramū pepap najuejue etee ne. A'ere Janeruwarete 'ga pēē mū mū'jāu 'gā nui pē katu'oka. Wemimū'ēmeramū pē nee Janeruwarete 'ga 'gā muojeri 'gā mogyau jui nū— 'jau Jeju 'ga oree.

²³⁻²⁴—Je jewyre'emauwe nipo kwaiwete 'gā nuri o'meramū pē nupe. “Je Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū”, 'jau futatee nipo 'gā 'ua pē nupe. Amumera 'gā nipo 'ua 'jau 'Janeruwarete 'ga je mut. Je 'ga remimurera futat”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. Pēnemiapoe'ema we futat nipo 'gā iapou pē neape je rerowiar awi pē momoirukaawamū. “Simomoirukat 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiar awi 'jau”, e'i te 'gā pē nupe. A'eramū nipo 'gā mama'e apou pē neape ojerowiarukaawamū pē nupe. A'ere kasi a'e are miamū perowiat 'gā ne. Pē nupe nipo 'gā amū 'jau: “Koromū Kristu 'ga”, 'jau nipo 'gā amū pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. “Kwe pe Kristu 'ga oi”, 'gā 'eramū pēē 'gā nerowiare'ema. ²⁵Pemoka'jam kasi je'eawera ne. Ijeapoe'emauwe je imome'ui pē nupe, ee pē mueapyoawamū— 'jau Jeju 'ga oree ikue.

²⁶—“Jū me Kristu 'ga reko. Pe'je pejewau 'ga resaka”, 'gā 'eramū kasi peo jū me ne. O'meramū te 'gā 'i pē nupe. “Pe'je pejejua Kristu 'ga resaka. 'Au 'ga jemimi 'ūina ore pyri”, 'gā 'eramū kasi perowiar ine. O'meramū te 'gā 'i. ²⁷Pejejeki'yramū je jewyramū nipo najuejue etee je resak pejepe. Sā'ā tupā werawa. A'eramū 'ā ae najuejue etee esaka. Nan tee futat nipo je jewyramū najuejue etee je resak pejepe. Najemimi futari je tejewya tejua nū— 'jau Jeju 'ga oree ikue. ²⁸—Je rura nipo pēē najuejue etee ikwaapa. Sā'ā uruwua mama'e nema kwaawa. A'eramū 'ā 'ua ajatykau ee. Nan tee futat nipo pēē ikwaapa. Je jewyru'jawamū nipo pēē je kwaapa katu katu futat— 'jau Jeju 'ga oree imome'wau ikue.

²⁹—Ae rereko tyweawa 'ara kwaw ire nipo kwara owepa. Jaya nanē nipo owepa nū. Jaytata nipo ototoka ywag awi 'ua. Ywag ipewara nipo oyyita nū. Kwat, jay, jaytata. Mīmēra nipo oyyita— 'jau Jeju 'ga oree imome'wau ikue. ³⁰—Ywag ipe nanē nipo mama'e ojesaukaa pē nupe nū. Aipo resaga nipo pēē je rura kwaapa. “Anurenure'i nipo Jeju 'ga ruri”, 'jau nipo pēē pejejaupe. Aipo resaka nipo je rerowiare'ema 'gā okyja. 'Gā kyjea nipo 'gā nerekou— 'jau Jeju 'ga oree. —A'erauwe nipo pēneki'yramū je tejua tejewya. Ywasiga rupi nipo tejua tejypa. A'eramū nipo ywy pewara 'gā je resaka najuejue etee futat. Tepājē mū nipo je ruri, tejenyfiga pype futat nipo tejua tejypa— 'jau 'ga oree ikue. ³¹—A'e pype futat nipo pēē jumi'aranūū py renupa. Jumi'aranūū pyrauwe nipo

Janeruwarete 'ga ywagipewara 'gā monou wemiayuwa 'gā majatykaukaa. “Pe'je pejewau amunawa moymoyka jeremiayuwa 'gā majatykau 'gā nerua jee”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā awau 'gā nerua 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau oree ikue.

³²A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau oree nū, ore mu'jau ee:

—Mama'ea je amome'u pē nupe pē mu'jau tejuaw are — 'jau 'ga oree. —Sā'ā ae siaka'gywa potyramū amana jewyra kwaawa. Ipotyrauwe 'ā ae amana jewyt ja'wyja'wy kwaapa. ³³Nan tee futat ki je'eawer imū mama'e jeaporamuerauwe pe'je pejejaupe: “‘Ut ja'wyja'wy Jejuī 'ga janee 'wyriaramū akou ra'e”, pe'je ki pejejaupe. ³⁴A'jea futat je 'i. Je'eawer imū mama'e jeapo resakara 'gā papawe'emauwe nipo je ruri tejewya nū— 'jau Jejuī 'ga oree. ³⁵—Ywaga nipo atepawamū futat. Ywya nanē nipo atepawamū futat nū. A'ere nipo jeremimome'ufera nateepawa'uweri futari. Je'eawer imū etee futat nipo aipoa ojeapou— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

³⁶—Nitywi futari je ruawa kwaapara 'gā amū. Nepekwaawi futari je ruawa. Ywagipewara 'gā miamū nokwaawi. Je miamū nanē nakwaawi tejuawa 'ara. Jeruwarete 'ga etee te okwaap. ³⁷⁻³⁸A'ere nipo anure je ruru'jawi erujewi pē nupe. Je kwaapare'ema 'gā nipo aipoa 'ara rupi ajemogyau oporowykyau. Ojemi'waa, wemirekoramū 'jau nipo ajemogyau. Wemiapo apo are tee futat wea'aramū ajemogyau — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —Janeruwarete 'ga ree jēmi nipo 'gā wea'are'emamū ajemogyau. Sā'ā Nue 'ga rekoramū 'gā jemogya rakue. Janeruwarete 'ga ree 'gā 'ā wea'are'emamū ajemogyau rakue. ³⁹Nokwaawi futari 'gā Janeruwarete 'ga remiaporama rakue. Poje 'ga 'ā amana mua erujewi 'gā nupe rakue, 'gā apisaukaa 'y pyu rakue. Nan tee futat nipo je ruri erujewi 'gā nupe. Wemiapo are etee 'gā nea'at 'gā jemogyamū nipo je tejua erujewi 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

⁴⁰—Je jewyramū nipo mukūja 'gā akou oporowykyau oko pe. A'eramū nipo majepeja 'ga je rerowiaa. A'eramū nipo 'ga awau ojeupia je repejana. Ajepeja 'ga nipo naje rerowiari. A'eramū nipo a'e 'ga awawe'em. ⁴¹Kūjāmera 'gā nanē nipo 'upa mukūi ygu'ai nū. A'eramū nipo majepeja ēē awau je repejana. A'eramū nipo ajepeja ēē awawe'em. ⁴²Je ruawa 'ā nepekwaawi futari. A'eramū ki pēē pejetywer awi pejepoia pejejemogyau je rapesaka— 'jau Jejuī 'ga oree ikue. ⁴³—Sā'ā 'oga jara 'ga muna'ywa rura kwaawe'ema. Muna'ywa rura kwaaw ire amunipo 'ā 'oga jara 'ga woga rarūi 'ūina. A'ere 'ga nokwaawi futari muna'ywa rura wog ipe. ⁴⁴Nan tee futat nepekwaawi pejejeki'yramū je ruawa. A'eramū ki pēē pejejemogyau au'jeteramū je rapesaka pejeojere'emamū futat je rerowiaramū— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

⁴⁵A'ere Jejuī 'ga mama'e mū mome'wau oree, ore mu'jau 'uaw are nū.

—'Wyriara 'ga remiayuw esage 'ga i'akwaap ma'ea. O'wyriara 'ga je'eg imū etee futat 'ga mama'ea wapo. A'eramū 'wyriara 'ga wata enune wemiayuw esage 'ga mŷina wemiayuwa 'gā nesakawamū. “Aata je. A'eramū je ene mŷina 'gā nesakawamū”, 'jau 'wyriara 'ga wemiayuw esage 'ga upe. “Mama'ea ki emono 'gā nupe 'gā nemi'uramamū”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū nipo 'ga 'wyriara 'ga awau watau 'gā nui. Anure nipo 'ga ojewya 'ua nū. ⁴⁶'Ga 'eawer imū etee mama'e apo re nipo 'wyriara remiayuw esage 'ga aku'iramū 'ūina o'wyriara 'ga resakawe. ⁴⁷'Wyriara 'ga nanē nipo aku'iramū wemiayuw esage 'ga ree nū. 'Ga porowyky resag ire nipo 'ga 'ga mŷina okaraemā are ojejuka ma'eramū. ⁴⁸A'ere nipo ajepeja 'wyriara 'ga remimŷimera 'ga 'i ojeupe: “Mukuu nā'ā je'wyriara 'ga oi re'ā, oporomukuramū re'ā”, 'jau nipo 'ga ojeupe. ⁴⁹A'eramū nipo 'ga opytuna 'gā nupā are etee futat 'ūina. A'eramū nipo 'ga awau ojemi'waa kawājaiwa 'wara 'gā pyri. A'eramū nipo 'ga kawājaiwa rykua 'gā pyri. ⁵⁰Aipo aporamū nipo 'ga 'wyriara 'ga 'ua owaēma erujewi 'ga upe. Wapesage'emeteramū nipo 'ga 'ua owaēma erujewi 'ga upe. ⁵¹A'eramū nipo 'wyriara 'ga wemiayup tywera 'ga mopēpēpēpena 'ga monou tata pe 'i me ma'e 'gā pyri. Peu nipo 'ga waemamū akou wa'jywa mokāina akuwa rerekou— 'jau Jejuī 'ga imome'wau oree.

—Jeje'eg imū etee futat mama'e apoaramū pēē 'wyriara remiayuw esage 'ga 'jawe jee. Jeje'eg imū etee mama'e apoare'emamū pēē 'wyriara remiayup tywera 'ga 'jawe jee. A'eramū ki pēē pejejemogyau 'ga remiayuw esage 'ga 'jawe. A'eramū nipo je tejuā 'jau pē nupe: “Pēē 'ā jeremiayuw esageramū. Pe'je pejejua pejesou jeruwa 'ga rog ipe je rupi”, 'jau nipo je pē nupe— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

Teis kūjāmuku 'gā mome'uawet

¹ A'ere Jeju'i 'ga mama'e mū mome'wau oree ore mu'jawamū nū. 'Wyriaramū Jarejuwarete 'ga omogo are 'ga ore mu'jau.

—Anure nipo Janeruwarete 'ga je mogoi 'wyriaramū pē nupe— 'jau 'ga oree. —A'eramū nipo pēē je ruramū pejewau je rupi, Jeruwarete 'ga pyri. A'ere nipo 'gā amū nooi futari. Sā'ā maraka apoaw ipe oo ma'e 'gā. Opytuna 'gā nekokaturamū 'gā 'ā maraka apoa. A'eramū 'ā kūjāmuku 'gā awau akokatu ma'e 'ga rapesaka maraka pe okwap ma'e 'gā napesaka. Teis 'ā kūjāmuku 'gā awau 'gā napesaka 'upa. “Ko rupi nipo wā kwawi”, 'jau 'gā 'upa. “A'eramū jane jarejupa 'au wā napesaka. Wā nuramū soo wā nupi maraka pe 'jau”, 'jau 'gā ajaupe 'upa. A'eramū 'gā 'upa peyse pe. ² Siku nipo i'akwaap ma'e 'gā kūjāmuku 'gā. Siku wējēmī i'akwaawe'ema 'gā 'upa nū. ³ I'akwaawe'ema 'gā arāparīna pyyka erawau. A'ere 'gā nuerooi miarakawenana tyramū ojeupe. ⁴ I'akwaap ma'e 'gā te ajee miarakawenana weroo tyramū ojeupe. ⁵ A'ere nipo akokatu ma'e 'gā poromukuramū 'ua 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā wopeyjamū 'upa— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

⁶ —A'eramū nipo pypaje 'ga amū 'ua wafukaita 'gā nupe. “Kwe 'gā nuri. Pe'je pejeju pejepaka pejewau 'gā nowosōu”, 'jau nipo 'ga 'ua 'gā nupe. ⁷ A'erauwe nipo kūjāmuku 'gā opaka arāparīna monyka. ⁸ A'eramū nipo i'akwaawe'ema 'gā 'jau: “Miarakawenana pemut ara oree. Orema'ea owep ja'wyja'wy ore wi”, 'jau nipo 'gā miarakawenana rerekwara 'gā nupe. ⁹ A'ere nipo miarakawenana rerekwara 'gā 'i etee 'gā nupe: “Naani. Pē nupe ore imono re orema'e wewi ne. Pekwap ara mua pejejeupe”, 'jau etee nipo 'gā 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau oree.

¹⁰ —A'eramū nipo i'akwaawe'ema 'gā awau miarakawenana mua. A'ere nipo miarakawenana muaw awi 'gā jewyra'ne'emauwe akokatu ma'e 'gā nuri. A'eramū nipo miarakawenana ojeupe erawarera 'gā etee awau akokatu ma'e 'ga rowosōu. A'eramū nipo 'gā osou maraka apoaw ipe 'gā nupi. 'Gā nesepaw ire nipo maraka'ywa 'ga 'okwara motypa 'gā nee.

¹¹ —A'ere'ere'i nipo miarakawenana muaw awi ojewyt ma'efera 'gā 'ua owaēma. A'eramū nipo 'gā 'upa wafukaita ukupepe 'ga upe. “Ku'jyp. 'Okwara eawopytymo'wok oree. Torose orosou ore nanē 'jau nū”, 'jau nipo 'gā 'upa 'ga upe.

¹² —A'ere nipo akokatu ma'e 'ga 'i etee 'gā nupe: “Pe'je pejewau ore wi. Najepytuna rūi pēē”, 'jau etee nipo 'ga 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga oree imome'wau.

¹³ Imome'upaw ire Jeju'i 'ga 'jau oree:

—Nan tee futat nipo nepekwaawi je ruawa 'ara. A'eramū ki pēē pejejemomoita etee pejejemogyau je rur are— 'jau 'ga oree.

Kūima'e 'ga remiayuwa 'gā mome'uawet
(Luka 19.11-27)

¹⁴ A'ere Jeju'i 'ga mama'e mū mome'wau oree, ore mu'jawamū nū, 'wyriaramū Jarejuwarete 'ga omogoram are wējēmī nū.

—Anure nipo Janeruwarete 'ga je mogoi 'wyriaramū pē nupe. Mama'e mū je amome'u pē nupe, pē mu'jawamū ee— 'jau Jeju'i 'ga oree. —Kūima'e 'ga amū nipo awau watau oje'wyr awi. Oo enune nipo 'ga wemiayuwa 'gā nenūina 'gā mua oporogytau 'gā nupe. “Oo je teatau pē nui”, 'jau nipo 'ga wemiayuwa 'gā nupe. “Jekaraemā pearū jee”, 'jau nipo 'ga wemiayuwa 'gā nupe. ¹⁵ A'eramū nipo 'ga ka'aranūū ywope'i monou 'gā nupe. I'akwaap ma'e 'ga upe nipo 'ga imonou kwaiwete. Siku ka'aranūū ywope'i monou 'ga upe. Mukūi tee nipo 'ga ka'aranūū ywope'i monou i'akwaa'wi ma'e 'ga upe. I'akwaawe'ema 'ga upe 'ga majepēi tee imonou. “Pemomytun jeka'aranūūa jee”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe. 'Gā nupe imonopaw ire nipo 'ga awau watau 'gā nui.

¹⁶ —'Ga o pypauwe siku ka'aranūū ywope'i rerekwara 'ga ojeupe 'ga remimurera rerawau mama'e mua ipyu. A'ere 'ga imuripyra rerawau kwe pe ime'ega. Epyfera apyraapa ime'ega 'gā nupe. Aipo aporamū 'ga o'wyriara 'ga ka'aranūū ywope'i momytuna 'ga upe. ¹⁷ Mukūi ka'aranūū ywope'i rerekwara 'ga nanē nānēwējēmī futat iapou nū. Ojeupe 'ga remimurera momytuna 'ga upe nū. ¹⁸ A'ere majepēi tee rerekwara 'ga nanarūi

iapoi. Uēma ypy we 'ga ywy rywykaita 'ga poroywera mimawamū. A'ere 'ga ityma imonou imýina— 'Jau Jejuí 'ga imome'wau oree ikue.

¹⁹—Anure wata ma'efera 'ga 'ua ojewya 'gā nupe nū. A'eramū 'ga wemiayuwa 'gā nenūina. “Maran sipo 'gā jeka'aranūū rerekoi rai'í? Ome'yi sipo 'gā nai'í?” 'Jau 'ga ojeupe.

²⁰—A'eramū 'ga wemiayuwa 'gā nenūina. A'eramū 'ga remiayuwa 'gā 'ua ajatykau 'ga ree, 'ga ka'aranūū mome'wau 'ga upe. Siku rerekwara 'ga tāmējē 'ua 'Jau 'ga upe: “Siku ako ka'aranūū ywope'i eremut jee ikue. A'eramū je erawau imomytuna enee ikue kūi. 'Awamū teis eneka'aranūū ywope'ia”, 'Jau nipo 'ga erua 'ga upe.

²¹—A'eramū nipo 'ga 'Jau wemiayuwa 'ga upe: “A'jea futat. Ene 'ā jeremiayuw esagea futat”, 'Jau nipo 'ga 'ga upe. “Ināinān'í agawewi je ako imonoi enee ikue. A'ere 'ā ereme'yi jee rai'í. A'eramū je ene mogou teka'aranūū pykaramū tejeupe. Ere ejua eku'iramū je pyri”, 'Jau nipo 'ga 'ga upe— 'Jau Jejuí 'ga imome'wau oree.

²²—A'ere mukūja rerekwara 'ga 'ua nū: “Mukūi ako ka'aranūū ywope'ia eremut jee ikue. A'eramū je ime'yita enee ikue. 'Awamū irūpāwē eneka'aranūū ywope'ia”, 'Jau 'ga 'ga upe imome'wau.

²³—A'eramū 'ga 'Jau aipo 'ga wemiayuwa 'ga upe: “A'jea futat. Ene 'ā jeremiayuw esagea futat ra'e”, 'Jau 'ga 'ga upe. “Mukūi agawewi ako je imonoi enee ikue. A'ere 'ā ereme'yi jee rai'í. A'eramū je ene mogou teka'aranūū pykaramū tejeupe. Ere ejua eku'iramū je pyri”, 'Jau nipo 'ga 'ga upe— 'Jau Jejuí 'ga imome'wau oree.

²⁴⁻²⁵—A'ere majepeí tee ka'aranūū ywope'i rerekwara 'ga 'ua 'Jau 'ga upe nū: “Kweramū eneka'aranūūa. Namomyi etee je eneka'aranūūa. Akyje etee je ene wi. Akwaap je ene jepi. Enemara'ne 'ā ene. Emepy ekoetea te te 'ā erefutat ka'aranūū pyu. A'eramū 'ā ene eporowyky are jēmī ejea'are'emamū. A'eramū je tekyjau ene wi ai'í, eneka'aranūū momyawe'ema ene wi ai'í. A'eramū je eneka'aranūū ywope'ia auwana imima ywy kwara pype ai'í”, 'Jau 'ga 'wyriararete 'ga upe.

²⁶—A'eramū nipo ka'aranūū jara 'ga amara'neramū 'ga ree. “Nenea'wyri futari te 'ā ene. Nenepokagi tāmējē futat te 'ā ene”, 'Jau nipo 'ga 'ga upe. “Erekwaap futat te 'ā jemara'nea jepi. A'jea futat ere aipo 'Jau jee. 'Emepya te 'ā erefutat ka'aranūū pyu. A'eramū 'ā ene eporowyky are jēmī ejea'are'emamū, ere ako jee ko. A'jea futat ere jee. Ka'aranūūa etee je afutat”, 'Jau 'wyriararete 'ga aipo 'ga upe. ²⁷“Ma'eramū sipo ene imomytune'ema jee rai'í? Je upe imomytun are efuwere'emamū amunipo 'ā eremono ka'aranūū rerekwara 'gā nupe rai'í kūi? A'eramū amunipo 'ā 'gā jeka'aranūū momyawera mepyau enee jee rai'í kūi”, 'Jau 'wyriararete 'ga aipoa kūima'e 'ga upe.

²⁸—A'eramū 'ga 'Jau ajepeja wemiayuwa 'gā nupe: “Pe'je jeka'aranūū pyka 'ga wi. Imonou teis ka'aranūū ywope'i rerekwara 'ga upe. ²⁹Ga je'eg imū ereko esageara 'gā opyygu'jap futat”, 'Jau 'ga 'gā nupe. “Ga je'eg imū ereko esageara'ema 'gā te ajee wemirerekofera miamū futat nopyygu'jawi”, 'Jau 'ga 'gā nupe. ³⁰“Nia'wyri futari 'ga. A'eramū pēē 'ga pyka 'ga monou imomoa ypytunaiwa pype. Peu futat nipo 'ga 'ūina waemamū wa'jykājamū”, 'Jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe— 'Jau Jejuí 'ga imome'wau oree.

Werowiare'ema 'gā nui werowiaara 'gā mojo'okawam

³¹ A'ere Jejuí 'ga 'uawa mome'wau oree:

—Anure nipo Pēneki'yramū je rekoi 'wyriaramū pē nupe. A'eramū nipo je tejua tejewya nū. Tejenyfuga pype futat nipo tejua nū. Ywagipewara 'gā juejue nipo 'ua je rupi. A'eramū nipo je teapyka 'wyriararete renawa 'arimū. ³² A'eramū nipo 'awa ywy pewarera 'gā najuejue etee futat 'ua ajatykau je rowase. A'eramū nipo je tejerowiaara 'gā mojo'oka tejerowiaare'ema 'gā nuí. Šā'ā wyra jara 'ga weymawa mojo'oga. Karupa'mī mojo'oga karupana'nī awi. Nan tee futat nipo je ywy pewarera 'gā mojo'ogi ajau. ³³ Tejerowiaaramū pē nupe nipo je 'i: “Ko katy pekwap, jejakwatawa katy”, 'Jau nipo je tejerowiaaramū pē nupe. A'eramū nipo je tejerowiaare'ema 'gā nupe nipo je 'Jau: “Kwe katy pekwap je wi”, 'Jau nipo je 'gā nupe.

³⁴—A'eramū nipo je 'Jau tejerowiaaramū pē nupe: “Je rerowiaara pejemogy. A'eramū Jeruwarete 'ga pē maku'iu. A'eramū pēē 'awamū pejejua 'au je pyri. Ymā te 'ā,

wy apoe'ēwe, Janeruwarete 'ga 'i jee ikue: 'Anure nipo je ene rerowiaara 'gā mogyi 'wyrriaramū ene pyri', 'jau 'ga jee ikue. A'eramū pēē 'awamū pejeapyka 'au je pyri. 'Ga 'ā pē mogyi 'wyrriaramū je pyri", 'jau nipo je tejerowiaaramū pē nupe. ³⁵ "Jepy'arayparamū ako pēē je mojemi'waa ai'i. Je'yuwejamū ako pēē 'y mua jee ai'i. Napēpytuna rūi agawewi futat je. A'etea ako pēē je mua pejeje'wyr ipe ai'i. ³⁶ Jeraitye'emamū ako pēē taity mua jee ai'i. Jekaruaramū ako pēē je fuanuga ai'i. Moromunepawa pype je renamū ako pēē pejewau je pyri ai'i", 'jau nipo je tejerowiaaramū pē nupe.

³⁷ —A'eramū nipo pēē pejepronupa ee jee: "Maranime sipo ore ene mojemi'wari rai'i? Maranime sipo ore 'y monoi enee nanē rai'i nū? ³⁸ Maranime sipo ore ene muri oroje'wyr ipe rai'i nū? Maranime sipo ore taity monoi enee rai'i? ³⁹ Maranime sipo ore ene fuanugi rai'i? Maranime sipo ore arawau ene resaka moromunepawa pype ene renamū rai'i?" 'jau nipo pēē pejepronupa ee jee— 'jau Jejuī 'ga oree.

⁴⁰ —A'eramū nipo je 'wyrriarareteramū te'ŷina 'jau pē nupe: "A'jea futat je 'i. Je rerowiaara 'gā amū ako okaraemāe'emamū ikue. A'eramū ako pēē mama'e monou 'gā nupe ikue. Je rerowiaara 'gā nupe mama'e mono re pēē je upe mama'e muara 'jawe futat jee", 'jau nipo je tejerowiaaramū pē nupe— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

⁴¹ —A'eramū nipo je 'jau tejerowiare'ema 'gā nupe: "Pe'je pejewau je wi. Janeruwarete 'ga pē mono pē mogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa tata 'ga wapo mama'eukwaawa 'wyrriara upe tee rakue numiamū, emiayuwā reewe numiamū. A'ere 'ā pēē je rerowiare'emamū mama'eukwaawa remiayuwamū futat pejemogy. A'eramū Janeruwarete 'ga pē monou pē mogyau eewe futat iapyaw ipe", 'jau nipo je 'gā nupe. ⁴² "Nepemuri 'ā mama'ea jee. Naje mojemi'wari nanē ako pejepe jepy'arayparamū ai'i. Je'yuwejamū nanē ako pēē 'y mure'ema jee ai'i. ⁴³ Naje muri nanē ako pejepe pejeje'wyr ipe ai'i, pejejepyri je ruramū ai'i. Jeraitye'emamū nanē ako pēē taity pe mure'ema jee ai'i. Jekaruaramū nanē ako pēē je fuanuge'ema ai'i. Moromunepawa pype je renamū nanē ako pēē pejewawe'em je pyri ai'i", 'jau nipo je 'gā nupe.

⁴⁴ —A'eramū nipo 'gā oporonupa ee jee: "Maranime sipo ore ene resagi enepy'arayparamū rai'i? Maranime sipo ore ene resagi ene'yuwejamū rai'i nū? Maranime sipo ore ene mure'ema oroje'wyr ipe rai'i? Maranime sipo ore ene resagi eneraitye'emamū rai'i? Maranime sipo ore ene resagi enekaruaramū rai'i? Maranime sipo ore ene resagi moromunepawa pype ene renamū rai'i?" 'jau nipo 'gā oporonupa ee jee.

⁴⁵ —A'eramū nipo je 'wyrriarareteramū te'ŷina 'jau 'gā nupe: "A'jea futat je 'i. Je rerowiaara 'gā ikaraemāe'ema 'gā nupe mama'e monoe'em ire pēē je upe mama'e muare'ema 'jawe futat", 'jau nipo je 'gā nupe.

⁴⁶ —A'eramū nipo aipo 'gā awau ajemogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe. Je rerowiaara 'gā etee te nipo oo osou ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū rūi— 'jau Jejuī 'ga imome'wau oree ikue.

26

Jejuī 'ga ree ifuwet ma'e 'gā

(Maku 14.1-2; Luka 22.1-2; Juā 11.45-53)

¹ Imome'upaw ire Jejuī 'ga 'jau wemimu'eramū oree:

² —Ikoai'i maraka apoawa 'ara rekoi, Pasikwa 'jawa rekoi. Aipo rupi futat nipo 'gā Pēneki'yramū je pyygi je jukaawamū. Je rekoa futat nipo 'gā ipokutuka je monou je mu'ama 'ypeywar are— 'jau 'ga oree.

³ A'e pe a'eramū peramū mainana 'wyrriara 'gā 'upa ajatykau judeu 'gā 'wyrriari 'gā netee. Mainana 'wyrriararete 'ga rog ipe 'gā 'upa, Kaifasi 'ga rog ipe 'gā ajatykau 'upa.

⁴⁵ —Maran te jane Jejuī 'ga rerekoi? Jemime te jane 'ga pyygi?— 'jau 'gā ajaupe 'upa. —Jerusareg ipewara 'gā iporomut' 'ga ree. A'eramū jane 'gā nowase jarekowe'em 'ga ree maraka apoaw ipe— 'jau 'gā ajaupe. —Kasi a'e pe wowase 'ga rerekoramū 'ga remiayuwā 'gā jane apisi ne. Jemime te sireko 'ga 'jau. 'Gā nowase atywi te jane 'ga jukai— 'jau 'gā 'upa ajaupe.

Jejui 'ga ree jany kasiga reko'wokawet

(Maku 14.3-9; Juā 12.1-8)

⁶ Petani pe Jejui 'ga akou, Simāo 'ga rog ipe, ipito'om ma'efera 'ga 'wyr ipe. ⁷ Poje kūjā ēē mū 'ua 'ga rerowyka. Jany kasiga ryrūa ēē erua. Itasiga apopyra aipo yrūnamū, aripasi 'jawa apopyra. Jany kasig epy epy ete poromū. 'Ga jemi'wat 'ga renamū ēē ojany kasiga rerua eko'woka 'ga akag are. ⁸ Ēē remiapo resakawe ore Jejui 'ga remimu'eramū aramara'neramū ee. A'eramū ore 'jau arajaupe:

—Ma'eramū sipo ēē imomy ekoetei 'wei? ⁹ Epy te 'ā 'aga jany kasiga a'i kūi. A'eramū amunipo 'ā ēē ime'ega ka'aranūū are janee. A'eramū amunipo 'ā ēē epyfera mua janee. A'eramū amunipo 'ā jane imojo'oka ikaraemāe'ema 'gā nupe 'jau kūi— 'jau ore arajaupe.

¹⁰ A'ere Jejui 'ga arajaupe ore'eawera kwaawi. A'eramū 'ga 'jau oree:

—Ma'eramū pejemara'neramū ēē ree 'ū? Mama'e esagea te ēē wapo jee— 'jau 'ga oree. ¹¹—Ikaraemāe'ema 'gā nooa'uweri futari pē nui. A'eramū pēē anure mama'e monou 'gā nupe. A'ere je te nako fukui futari pē pype— 'jau 'ga oree. ¹²—Je tymaw ipe je ree eko'wogipyra futat jany kasiga numiamū. A'ere ēē 'awauwe eko'wogi je ree, je manūe'emaue. Tene ēē iapoi jee— 'jau Jejui 'ga oree.

¹³—A'jea futat je 'i. Anure nipo 'gā je mome'ui kwe pewara 'gā nupe. Amunawa tesirūmera moyka nipo 'gā awau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Je mome'uramū nipo 'gā ēē remiapofera nanē imome'wau 'gā nupe nū. A'eramū nipo 'gā anure najuejue etee futat wea'aramū ēē remiapofer are— 'jau Jejui 'ga oree.

Mainana 'wyrriara 'gā nupe Judas 'ga 'eawet

(Maku 14.10-11; Luka 22.3-6)

¹⁴ A'ere Jejui 'ga remimu'eramū ore mū oi oporogytau mainana 'wyrriara 'gā nupe. Judas Iskariote 'ga futat poromū oo oporogytau 'gā nupe:

¹⁵—Taesaukat Jejui 'ga pē nupe 'jau. A'eramū sipo pēē ma'ja mua jee 'ga resaukara repyramū?— 'jau 'ga awau 'gā nupe.

—Trīta prata apopyrera ka'aranūū ywope'ia simono enee 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

—Nai'i— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā trīta ka'aranūū ywope'ia monou 'ga upe, Jejui 'ga ojeupe esaukaawamū.

¹⁶ A'eramū Judas 'ga wea'aramū akou ee. "Ojetee 'ga rekoramū tomono 'ga 'gā nupe 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga Jejui 'ga rerekou weape.

Ae a'wyre'ema 'gā nupe

'ga monoara 'ga

(Maku 14.12-21; Luka 22.7-13, 21-23; Juā 13.21-30)

¹⁷ Awau owaēma mani'oko'lo jopype'ema 'wawa upe, Pasikwa 'jawa apoawa upe. A'eramū Jejui 'ga remimu'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Ma'ape te jane jemi'wari? karupa'mī ro'o reyri jarejee?— 'jau ore 'ga upe. —Awŷja rog ipe ore erawau eya ki 'ei?— 'jau ore 'ga upe.

¹⁸ A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Pe'je pejewaw Jusarog ipe jarejekoty'aawa 'ga rog ipe. A'e futat je 'ga upe ai'i. A'eramū pēē pejewaw 'jau 'ga upe: "Ku'jywa 'ga ore mut 'au. 'Nako fukui je 'gā nupe. A'eramū je enerog ipe tejemi'wariweramū tejemimu'e 'gā netee. Karupa'mī eyr are jeporo'uweramū tejemimu'e 'gā netee enerog ipe', e'i 'ga enee", pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oree.

¹⁹ A'eramū ore arawau iapou Jejui 'ga 'eawer imū etee futat. Maraka are ore iapou, Pasikwa 'jawa maraka are.

²⁰ Kaaruwamū Jejui 'ga awau ojemi'waa wemimu'eramū ore retee. ²¹ Orojemi'waaw ipe Jejui 'ga 'jau oree:

—A'jea futat je 'i. A'jea futat nipo pēē mū je mono pejepe je ree iporomutare'ema 'ga nupe je jukaukaa— 'jau 'ga oree.

²² Aipo renupawe ore aru'arasigamū 'ga je'eg are. A'eramū ore oroporonupa ma-jepeinume ee 'ga upe aipo 'ga 'eramū:

—Je upe te ere poromū?— 'jau ore 'ga upe.

Majepeinumenumere ore oroporonupa ee 'ga upe.

²³ A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—Je pyri ojemi'wat ma'eramū futat nipo pēē mū je monou 'gā nupe— 'jau 'ga oree. ²⁴— Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā amū nupe rakue, jemanū are rakue. Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea je ree iporomutare'ema 'gā je jukaukat 'gā nemikwasiarer imū etee futat. A'ere 'gā nupe je monoara 'ga tywereteramū te akou. Iporiay'i 'gā po pe je monoara 'ga numiamū. A'ere nipo Janeruwarete 'ga rereko tyweretei. Ma'eramū gatu nipo 'ā 'ga jekuwi rakue 'ja— 'jau Jejui 'ga oree.

²⁵ A'eramū ae a'wyre'ema 'gā po pe 'ga monoarama 'ga, Judas 'ga, oporonupa ee 'ga upe:

—Je upe te ere poromū, ki Ku'jyp?— 'jau futatee Judas 'ga 'ga upe.

—Ēē. Ene upe futat je 'i— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

Mani'oko'o'ia y'way reewe 'gā nupe imonoawet

(Maku 14.22-26; Luka 22.14-23; 1 Korītu 11.23-25)

²⁶ Orojemi'waaw ipe Jejui 'ga mani'oko'o'i ppyka. A'ere 'ga eramā'jāu ywau eroje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mani'oko'o'ia eremut oree, Kiapi'ni— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

A'ere 'ga mani'oko'o'i mowoka imonou oree.

—Mani'oko'o'ia pepyyk i'wau. Koromū jero'oa— 'jau 'ga oree.

²⁷ A'ere 'ga y'way ryrū ppyka nū, eramā'jāu ywau nū. A'eramū futat 'ga oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe nū:

—Au'jete y'waya eremut oree, Kiapi'ni— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

A'ere 'ga imua oree.

—Pe'je itykua pāwē pāwē. ²⁸ Koa y'way jerya futat. A'ere'ere'i nipo 'gā amū je jukai jery reko'woka. Aipoa jery jeko'woga pētywera omepy. Jemanū are futat Jeruwarete 'ga pē katu'ogi kwaiwete. 'Awamū karupa'mīa nepejukau'jawi pejetywera mepyawamū. Poromū futat ako 'ga je'eg ymanera ai'i. A'ere 'awamū 'ga je'eg yaua. 'Awamū jerya tee pē pirei pētywera awi— 'jau 'ga oree. —Jemanū are tee Jeruwarete 'ga pētywera moia pē nui je rerowiaaramū. 'Awamū poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg yaua 'awamū. A'ea 'ga je'ega nimojopy'ruawi futari 'awamū— 'jau 'ga oree.

²⁹ —A'jea futat je 'i. Je natykurū'jawi futari 'aga y'waya pē pyri. Anure tāmējē te nipo je itykurū pē pyri, Tejuwarete 'ga pyri pē neroo re tāmējē nū— 'jau Jejui 'ga oree ikue.

³⁰ 'Ga porogytapaw ire ore aramaraka'aga 'ga retee Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Aramaraka'ag ire ore arawau ywytyr ipe, Oriweira 'jaw ipe.

Pedro 'ga momoranupawet

(Maku 14.27-31; Luka 22.31-34; Juā 13.36-38)

³¹ Arawaw ipe Jejui 'ga 'jau oree:

—'Awamū futat nipo pekwasio' je wi je rejaa je mu'ama ojetee'i— 'jau 'ga oree. —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe ee rakue: “Tajuka karupa'mī are omaenun ma'e 'ga 'jau kwy. A'eramū 'ga reymawera 'gā awau okwasio'wau kwe pe 'jau kwy”, 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue. A'eperupi tee futat nipo pekwasio' pejewau je wi— 'jau 'ga oree. ³²—A'ere je temanū re je ferawī nū. Teferaw ire nipo je oi Garireja wyy pe pē nenune— 'jau 'ga oree.

³³ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—'Me te pa 'ga poromū 'jau nū. Je naejara'uweri futari ene mogou ojetee'i kūi. 'Gā te nipo opyamū ene wi ene rejaa ojetee'i kūi. A'ere je naejara'uweri ene kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁴ —A'jea futat sipo ere— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Je te a'jea futat a'e enee nū'ū: 'Awa ypytuna rupi nipo je kwakuw ape muapyapyt katu 'gā nupe. “Nakwaawi je 'ga”, 'jau nipo ene wyrasokwē je'ege'emauwe— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

³⁵ A'ere Pedro 'ga fuakaramū 'ga upe:

—Naani futari nū'ū. Na'ea'uweri futari je aipo 'jau nū'ū. “Nakwaawi je 'ga”, na'ea'uweri je. “Tene 'gā je jukai 'ga reewe futat”, a'e ete nipo je. Nakwakuwa'uweri futari je ene—'jau Pedro 'ga Jejuu 'ga upe.

Ore juejue nanē Pedro 'ga 'eawera rupi etee futat 'jau 'ga upe.

'Uwarete 'ga upe 'ga 'eawet

(Maku 14.32-42; Luka 22.39-46)

³⁶Jejuu 'ga awau owaēma Getsemani 'jaw ipe, wemimu'eramū ore retee. A'eramū Jejuu 'ga 'jau oree:

—'Au ete pejup ra'ne. Iruupeu'i je oi teporogytau Tejuwarete 'ga upe ra'ne—'jau 'ga oree.

³⁷A'ere 'ga muapya 'gā etee erooi ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juā 'ga. Mīmēra 'gā etee 'ga erawau ojeupi. Tiago 'ga, Juā 'ga retee Sepeteu 'ga ra'yra 'gā. Jejuu 'ga 'arasiga 'ga mopy'aywyrarafenayau 'ga mogou. ³⁸A'eramū 'ga 'jau muapya 'gā nupe:

—Je'arasiga nipo 'ā je juka. Peser awi ete pejejupa. Peporogyta Jarejuwarete 'ga upe je pyri—'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹A'eramū 'ga ojepe'au'i 'gā nui. Awau 'ūina peu'i wenupy'āu wapyka weakwara rerawau enūina ywy are futat erujaa oporogytau 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. 'Wyrira'ri 'gā imara'ne je ree. 'Gā nipo 'ā je rereko tywerete 'ja. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ā 'gā nuapoa'uweri nanuara je ree. A'ere 'ā najeremifutar imū rūi te ereapoukat. Ejemifutar imū etee te 'ā ereapoukat 'gā nupe jee—'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

⁴⁰Oporogytapaw ire 'ga afu'ama awau muapya 'gā pyri. A'ere 'gā seri 'upa. A'eramū 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—Peset te pejejupa? Pejeje'ega te nepemonoi'i Jarejuwarete 'ga upe je pyri? A'e'ja'wiramū miamū sipo nepeporogytai Jarejuwarete 'ga upe?—'jau 'ga 'ga upe. ⁴¹—Peser awi. Peporogyta Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē pejefuakaramū mama'e tywera apowe'em. Kasi a'e pe nepēfuakari ne. A'eramū pēē mama'e tywera etee iapou 'ga upe ne. Nepēparuapoweri agawewi nipo mama'e tywer are. A'etea nipo peapo. 'Ga upe pejepeporogytawe'em 'eramū mama'e tywera etee futat peapo pejekou—'jau 'ga 'ga upe.

⁴²Aipo 'ga upe 'e re Jejuu 'ga awau 'gā nui nū oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe nū:

—Kiapi'ni. Je ree iporomutare'ema 'gā ifuwet je ree. 'Gā te nipo 'ā je rereko tywerete 'ja. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ā 'gā nuapoi. A'ere 'ā najeremifutar imū rūi te ereapoukat. Ejemifutar imū etee te 'ā ereapoukat 'gā nupe jee—'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

⁴³A'ere 'ga awau ojewya wemimu'e 'gā pyri nū. Nānēwējēmī 'gā 'upa nū. Osea etee 'gā 'upa nū. Wopeypejamū etee 'gā ajemogyau. A'eramū 'gā osea 'upa 'ga ruramū nū. ⁴⁴A'eramū Jejuu 'ga awau oporogytau 'japa 'Uwarete 'ga upe nū. ⁴⁵'Uwarete 'ga upe oporogyta re 'ga 'ua nū. Nānēwējēmī 'gā osea 'upa nū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peser etee futat nipo pejejupa nū ki sa? Au'je pejeser ire. 'Awamū futat 'gā Pēneki'yramū je monoi ae a'wyre'ema 'gā po pe. ⁴⁶Pe'je iruukwe soo 'gā nekoaa 'jau. Kweramū ae a'wyre'ema 'gā po pe je monoara 'ga ruri—'jau 'ga oree.

Jejuu 'ga pyykawet

(Maku 14.43-50; Luka 22.47-53; Juā 18.3-11)

⁴⁷Jejuu 'ga porogytapawe'emauwe Judas Iskariote 'ga 'ua. Jejuu 'ga remimu'eferamū ore mū poromū. Kwaiwete 'gā nerua erojemorypa Jejuu 'ga ree. A'eramū mainana 'wyrira 'gā kwaiwete 'gā mua Judas 'ga rupi. Judeu 'gā 'wyrira'ri 'gā nanē kwaiwete 'gā mua 'ga rupi. Jyuaa 'gā erua muap. Mīmēra 'gā erua erojemorypa 'ga ree. ⁴⁸Mainana 'wyrira 'gā nupe oporogytau Judas 'ga 'jau 'gā nupe rai'i: “Oo nipo je Jejuu 'ga retywape pytea pē neape. A'eramū pēē a'e are 'ga kwaapa 'ga retywape pyteramū. A'erauwe futar iki pēē pejewau 'ga pyyka 'ga rerawau”, 'jau 'ga 'gā nupe rai'i. ⁴⁹A'eramū 'ga owaēma ppy we awau Jejuu 'ga rerowyka 'jau 'ga upe:

—'Au te ereko, ki Ku'jyp?—'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū futat 'ga 'ga retywape pytea.

⁵⁰A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—Ejemifutara eapo etee futat— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

A'erauwe Judas Iskariote 'ga remireroofera 'gā 'ua Jejuu 'ga pyyka, 'ga pofaa. ⁵¹A'ere Jejuu 'ga remimu'eferamū ore mū ojuuu rekyita kūima'e 'ga amū ree, 'ga namī monoka. Furuk. Mainana 'wyriararete 'ga remiayuwa 'ga namī yypa.

⁵²Aipo 'ga namī yywamū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—Ereapo awi nanuara. Ere ejy monou imunepa yrū pype kūi— 'jau 'ga 'ga upe. —Jyuu pyu ajajukaara 'ga te anure 'gā tajuka jyu pyu 'jau— 'jau 'ga 'ga upe. ⁵³—“Nopoari nipo 'ga ruwa 'ga 'ga”, pe'je nipo kūi. Ojeupe je enūi re amunipo 'ā Jeruwarete 'ga je poari futari. Kwaiwete amunipo 'ā 'ga ywagipewara 'gā mua je poaa— 'jau 'ga 'ga upe. ⁵⁴—A'ere je naenūi 'ga upe. Wemifutar imū 'ga iapoa etee futat je afutat. Ymā te Jeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā amū nepe je pyyg are rakue. A'eramū je 'gā nemikwasiarer imū etee futat mama'e jeapo futaa teje— 'jau 'ga oree.

⁵⁵A'ere 'ga 'jau opyykara 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē ma'eramū pejejuwa muawa pyu je nupāu ekoete 'ū? muna'ywa 'jawe 'ū? Ma'eramū pēē muawa we erua jyu reewe jejiara rupi 'ū? Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā mu'e je rekoramū miamū ako naje pyygi pejepe ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁵⁶—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe jemanū are ikue. A'eramū 'ā pēē iapou 'ga remikwasiarer imū etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'e renupawe ore Jejuu 'ga remimu'eramū orokwasi'wau 'ga wi, 'ga rejaa, oroka'jama 'gā nui. Orokyjau 'gā oropyyg awi. A'eramū ore oroka'jama 'gā nui.

Anasi 'ga rog ipe 'ga reroowet

(Maku 14.53-65; Luka 22.54-55, 63-71; Juā 18.13-14, 19-24)

⁵⁷A'ere Jejuu 'ga pyykara 'gā 'ga rerawau mainana 'wyriararete 'ga rog ipe, Kaifasi 'ga rog ipe. Peu futat judeu 'gā 'wyria'ri 'gā ajatykau Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee. A'eramū 'gā Jejuu 'ga rerawau 'gā nupe. ⁵⁸Pedro 'ga awau 'gā newiri. A'ere 'ga nuerowygi Jejuu 'ga. Mukuu etee futat 'ga akou 'ga wi. Awau 'ga owaēma mainana 'wyriararete 'ga roga upe. A'ere Pedro 'ga nooi osou. Ukupepe etee futat 'ga awau akou 'oga osoma pype mainana 'ga remiayuwa 'gā pyri, Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā pyri nanē nū. Jejuu 'ga rereko renuw are Pedro 'ga oporenuwiweramū akou. A'eramū 'ga akou mukuu'i etee futat 'ga rereko renupa.

⁵⁹Ojeupe 'gā Jejuu 'ga reruramū mainana 'wyriara 'gā oje'ēma'e 'gā netee 'ga remiapo tywera mome'waramū rekaa. Judeu 'gā 'wyria'ri 'gā ajatykau 'gā nee nū.

—Sijuka futat 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —A'ere jane nijuka ekoetei 'ga. Kasi a'e pe mytuna 'gā mara'neramū jane ree ne. A'eramū pēē i'me ma'e 'gā amū nerua. Jejuu 'ga remiapo tywera 'gā tomome'u 'me janee 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

⁶⁰A'eramū kwaiwete 'gā 'ua o'meramū Jejuu 'ga ree. A'ere 'gā naju'jaju'jawe rūi imome'ui 'gā nupe. ⁶¹Poje mukūja 'gā 'ua o'meramū 'gā nupe:

—Ore aruenup 'ga je'ega ai'i. “Anure nipo je Jarejuwarete 'ga mogytaawa retygi. A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi etee imowyri nū”, 'jau 'ga oreremianuwamū ai'i— 'jau 'gā imome'wau mainana 'wyriararete 'ga upe.

⁶²Aipo ojeupe 'gā 'e renupawe mainana 'wyriararete 'ga afu'ama 'jau Jejuu 'ga upe:

—Ma'ja ere te 'gā nupe? Nereje'egi te 'ā 'gā nupe aipo 'gā 'eramū a'i kūi?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁶³A'ere Jejuu 'ga pigi etee u'ama. A'eramū mainana 'wyriararete 'ga 'jau 'ga upe:

—Jarejuwarete 'ga remianuwamū ere jee: Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? Ene futat te 'ga ra'yraretea?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁶⁴—A'jea futat ere poromū. Je te 'ā Pēneki'yraretea. Anure nipo je apygi Pājērete 'ga yse katy, 'ga jakwatawa katy. Peu je renamū nipo pēē je resaka. Anure nipo je ruri tejewya ywat awi ywasiga rupi— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

⁶⁵A'erauwe mainana 'wyriararete 'ga waity monoroaka amara'nea resaukaawamū.

—A'jea futat 'ga Jarejuwarete 'ga kurawi akou ra'e— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jane futat te 'ā Jarejuwarete 'ga kurawa sienup 'awamū jarejemogyau. Na'gā amū rūi futat 'ā omome'u janee— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁶⁶—Ma'ja pe'je te 'ga upe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Sijjukaukat futat jane 'ga— 'jau 'gā 'ga upe. —Jarejuwarete 'ga te 'ā 'ga akurap.

⁶⁷ A'eramū futat 'gā onymuna 'ga reakwar are, opo afuapyka erofaa 'ga ree. ⁶⁸ Amumera 'gā 'jau 'ga nupā re 'ga upe:

—“Je te 'ā Jarejuwarete 'ga remimurera”, ere 'ā oree. A'eramū ene 'jau oree: Awŷja ene nupāu 'awamū 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe, 'ga rerekoemāu erekou.

Pedro 'ga Jejui 'ga kwakupa

(Maku 14.66-72; Luka 22.56-62; Juā 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ A'e pe Pedro 'ga 'ūina ukupepe. Poje mainana 'wyriararete 'ga remiayuwa ēē mū 'ua 'ga pyri 'jau 'ga upe:

—Ene Garireja ywy awi 'ut ma'efera kiā rewiri ako ma'eferamū ene, 'jau je rā, Jejui kiā rewiri ako ma'eferamū ene, 'jau je rā— 'jau ēē 'ga upe.

Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā pyri 'ga renamū ēē 'jau 'ga upe.

⁷⁰ —Tee. Naani nū ī. Nakwaawi je 'ga nū ī. A'eramū awŷja upe ene 'jau ekou ī— 'jau futatee 'ga ēē upe, ojeppyriwara 'gā nemianuwamū. —Nakwaawi je ene'ea nū ī— 'jau 'gā ēē upe.

⁷¹ A'erauwe 'ga afu'ama awau 'oga osoma rokwara katy. Poje peu oporowyky ma'e ēē mū 'ga resaka nū. A'eramū ēē 'jau ojeppyriwara 'ga upe:

—Ko kiā Jejui kiā rewiri ako ma'efera kiā futat. Nasare pe waranup ma'efera kiā rewiri ako ma'efera kiā futat— 'jau ēē 'ga upe.

⁷² A'eramū Pedro 'ga 'jau nū:

—Kuu. Ene'me awi ī. Manamū te je aipoa kūima'e 'ga kwaawi 'i ī— 'jau futatee 'ga ēē upe.

⁷³ A'ere peu u'am ma'e 'ga amū 'jau 'ga upe nū:

—A'jea futat ēē 'i enee. Ene futat 'ga rewiri ako ma'eferamū— 'jau 'ga 'ga upe. —Sā'ā ene Garireja ywy pewara 'gā je'ega rerekoa. A'eramū ene 'ga rewiri ako ma'efera futat— 'jau 'gā Pedro 'ga upe.

⁷⁴ —“Nakwaawi je 'ga” a'e je akiko. Janeruwarete 'ga remianuwamū te 'ā je 'eu'jawi. Nakwaawi je 'ga, 'jau. Nakwaawi je aipo pē'ea nū'ū. A'eramū pēē ma'ja upe 'jau pejejemogyau 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe. —Te'me re je Jarejuwarete 'ga tejereko tywera futari tejee nū'ū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe wyrasokwē je'egi. ⁷⁵ A'erauwe Pedro 'ga wea'aramū Jejui 'ga 'eawer are. “Wyrasokwē je'ege'emauwe nipo 'Nakwaawi je 'ga' ereu'jau'jap 'gā nupe” 'eawer are Pedro 'ga wea'aramū. A'eramū 'ga ojenosōu aipo u'eawera rerawau enujāna pe awi. A'eramū futat 'ga u'arasigamū wea'aramū ee.

—Ma'eramū je aipo 'jau ra'e 'ū?— 'jau 'ga 'ūina u'arasigamū. —Mama'e esage na'ga 'ā wapo jee jepi re'ā. A'etea pa je 'ā aipo a'e ekoete 'gā nupe ra'e nū— 'jau 'ga ojeupe.

A'eramū 'ga ajaa'wau awau u'eawera raykau.

27

Piratu 'ga upe Jejui 'ga reroowet

(Maku 15.1; Luka 23.1-2; Juā 18.28-32)

¹ Ai'iwetetewe mainana 'wyriara 'gā judeu 'gā 'wyria'ri 'gā netee oje'ega ajaupe:

—“Je te 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yraretea”, e'i ako Jejui 'ga janee ko. A'eramū jane 'ga jukaukaa 'gā nupe— 'jau 'gā ajaupe.

² A'eramū 'gā 'ga faa, 'ga rerawau Piratu 'ga rog ipe. Romanū 'gā opytuna 'ga amū monou 'wyriaramū 'ga mŷina judeu 'gā nupe rakue, Piratu 'ga monou 'wyriaramū 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā Jejui 'ga rerawau Piratu 'ga upe.

Judas 'ga jejukaawet

(Atos 1.18-19)

³ “Sijjukaukat Jejui 'ga 'gā nupe 'jau” 'e renupawe Judas Iskariote 'ga u'arasigamū 'gā nupe 'ga monoawer are. A'eramū 'ga Jejui 'ga resaukaawera repyfera rerawau erojewya mainana 'wyriara 'gā nupe, judeu 'gā 'wyria'ri 'gā nupe nanē nū.

—Kweramū trīta ywope'ia je upe pēnemimurera. ⁴ Mama'e tyweretea je aapo ai'i. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. A'etea je 'ga omono ekoete pē nupe ijukaukaa ai'i— 'jau 'ga awau 'gā nupe.

—Tee. Ene te futat te 'ā ere 'gā nupe rai'i— 'jau etee 'gā 'ga upe.

⁵ Aipo ojeupe 'gā 'eramū Judas Iskariote 'ga ka'aranūū ywope'i monou imomopoa ywyu 'gā nowase. A'eramū 'ga uēma awau ojejukau tupaama pyu.

⁶ Judas Iskariote 'ga ēmauwe mainana 'wyrīara 'gā wowase 'ga remimomoporera ka'aranūū ywope'i mono'oga.

—Koa ako jane ka'aranūūa simono Jejuī 'ga resaukaawamū 'ga upe ai'i. A'eramū koromū 'ga repyfera futat— 'jau 'gā ajaupe. —“Aerepyfera perur awi Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe”, e'i 'ā Moisesi 'ga rakue. A'eramū jane imonowarū'em Jarejuwarete 'ga mogytaawa ka'aranūū ryrū pype— 'jau 'gā ajaupe. —Maran ajeje jane erekoi 'ū?— 'jau 'gā ajaupe.

—Ywya simut ape judeue'ema 'gā nywyrāmū kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁷ Oporogytapaw ire 'gā erawau japepo apoara 'ga upe, 'ga ywy muawamū.

—'Awa ywya judeue'ema 'gā nywya— 'jau 'gā ajaupe.

⁸ Ka'aranūū ae repyfera 'gā imonou 'gā nupe ywy muawamū ojeupe. A'eramū 'gā aipo ywy re'roka, “wy rupap” 'jau 'gā e'roka.

⁹⁻¹⁰ Ymā te 'ā Jeremi 'ga oje'ega kwasiari aipo are rakue:

“Ywya pemut 'ga repyfera pyu. Japepo apoara 'ga ywya pemut, ere ki 'gā nupe”, 'jau Ku'jywa 'ga jee ikue.

“A'eramū je 'ga 'eawera mome'wau 'gā nupe.

Trīta ka'aranūū ywope'ia simono 'ga muawamū 'jau', 'jau 'ga rakue.

A'eramū 'gā 'ga repyfera pyu ywy mua, Ku'jywa 'ga 'eawer imū etee futat”,

'jau Jeremi 'ga ikwasiaa rakue.

A'jea futat 'ga remikwasiarera. Ywya 'gā imua Jejuī 'ga repyfera pyu, Jeremi 'ga 'eawer imū etee futat.

Jejuī 'ga upe Piratu 'ga poronupawet

(Maku 15.2-5; Luka 23.3-5; Juā 18.33-38)

¹¹ Ojeupe Jejuī 'ga rerurāmū Piratu 'ga oporonupa ee 'ga upe:

—A'jea te ene 'wyrīaramū judeu 'gā nupe?— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

—A'jea futat— 'jau 'ga 'ga upe.

¹² A'eramū mainana 'wyrīara 'gā 'ga je'ēwu'jaga judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā netee. A'ere 'ga noje'egi futari oje'ēwu'jagamū.

¹³ A'eramū Piratu 'ga 'jau 'ga upe:

—Nereenuwi te 'gā je'ega? Ma'eramū nā'ā nereje'egi 'gā nupe re'ā?— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁴ A'ere Jejuī 'ga noje'egi futari 'gā nupe. O'meramū te 'gā 'i. A'eramū 'ga oje'ege'ema 'gā nupe. A'eramū Piratu 'ga oporesagamū etee 'ga ree. “Ma'eramū sipo 'ga noje'egi?” 'jau 'ga ojeupe.

'Gā nupe Jejuī 'ga monoawet

(Maku 15.6-15; Luka 23.13-25; Juā 18.39-19.16)

¹⁵ Mani'oko'o jopype'ema 'wawa maraka apoawa rupi Piratu 'ga moromunepawa pype imunewipyrrera 'ga amū muēma judeu 'gā nupe jepi, 'gā nemienūiwera 'ga 'ga imuēma 'gā nupe jepi. ¹⁶ A'e pe a'eramū Parapasi 'ga 'ūina moromunepawa pype. Oporojuka ma'e 'ga. Judeu 'gā nemiesagete 'ga. ¹⁷ A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maranuara te je amuēm pē nupe? Jejuī 'ga, Ku'jywa 'ga remimurera 'jawa 'ga te ra'u pefutat nū? Parapasi 'ga te ra'u pefutat nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁸ Piratu 'ga mainana 'wyrīara 'gā kwaapa futat. “Werecoay pa 'gā 'ga ra'e. A'eramū pa 'gā a'eramū 'ga rerua jee ra'e”, 'jau Piratu 'ga ojeupe. “A'ere mytuna 'gā poromutaramū 'ga ree. A'eramū nipo 'gā 'jau: 'Jejuī 'ga emut ore', 'jau nipo 'gā jee”, 'jau Piratu 'ga ojeupe. ¹⁹ 'Wyrīara kanawa 'arimū Piratu 'ga 'ūina oporogytau 'gā nupe. Poje 'ga amū 'ua 'ga remireko ēē je'ega rerua 'ga upe: “Epoit kiā wi. Nuapoa'uwēri kiā mama'e tywera.

Afayup je kiā ree ko. Jefayuwa je mopiryi ko. A'eramū ene epōia kiā wi. Erereko tywet kasi kiā ne", 'jau ēē oje'ega mua omēna 'ga upe, Piratu 'ga upe.

²⁰ A'e pype mainana 'wryiara 'gā judeu 'gā 'wryia'ri 'gā netee mytuna 'gā mojerowiarukaa oje'eg are.

—“Parapasi 'ga ki emuēm imua oreē”, sa'e 'ga upe 'jau. “A'eramū ene Jejuī 'ga jukaukaa jefaruu 'gā nupe”, sa'e 'ga upe 'jau— 'jau 'gā mytuna 'gā nupe, 'gā mojerowiarukaa ee.

²¹ A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maranuara 'ga te pefutat je imuēma pejejeupe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Parapasi 'ga te ki emuēm imua oreē— 'jau 'gā 'ga upe.

²² A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maraṅ te jane Jejuī 'ga rerekoi? “Ku'jywa 'ga remimurera” 'jawa 'ga rerekoi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Ejukaukat 'ga 'ypeywar are— 'jau 'gā 'ga upe.

²³ A'eramū Piratu 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

—Ma'ja te 'ga wapo ajukaawamū pē nupe rai'i?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'gā afukafukai tee ajemogyau:

—Ejukaukat futat Jejuī 'ga 'ypeywar are 'gā nupe — 'jau 'gā wojere'emamū futat wafukaita 'ga upe.

²⁴ Niporenuwiwēri 'gā 'ga je'eg are. A'eramū 'gā ojopy'rapy'rau etee futat wafukaita Piratu 'ga upe. A'eramū Piratu 'ga 'jau ojeupe: “Amono pa ajee je 'ga 'gā nupe kwy. Kasi a'e pe 'gā ore apisi ne kwy”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau wemiayuwa 'ga amū upe:

—'Ya erut ara jee— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga 'y rerua 'ga upe. A'eramū Piratu 'ga ojepoeita mytuna 'gā nowase.

—Peesak je jepoeja. Je najeporōjukawēri 'ga ree. “Nuapoi 'ga mama'e tywera”, a'e je ako pē nupe ko— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe. —Je apoit futat 'ga wi, 'ga monou pēpo pe. A'eramū je tejepoeita pē nowase 'ga wi tepoiawa resaukaawamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁵ A'eramū mytuna 'gā 'jau 'ga upe:

—“Ejukaukat 'ga”, aru'e ore enee. Ore te 'ā arajukaukat 'ga 'gā nupe. A'eramū nipo a'e are Janeruwarete 'ga ore rerekou tyweaete orera'yra 'gā neewe— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁶ A'eramū Piratu 'ga Parapasi 'ga muēmukaa moromunepaw awi 'gā nupe. A'eramū 'ga 'jau jefaruu 'gā nupe:

—Pe'je Jejuī 'ga rerawau 'ga nupāu jea'gue'em futat. 'Ga nupāmaw ire pēē 'ga rerawau 'ga mu'ama 'ypeywar are— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū 'ga peu etee futat amanūmū u'ama 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jefaruu 'gā Jejuī 'ga rerekoemāawet

(Maku 15.16-20; Juā 19.2-3)

²⁷ 'Ga nupā jea'gue'em ire jefaruu 'gā Jejuī 'ga rerawau 'ga rerosou Piratu 'ga rog ipe nū. A'eramū 'gā opytuna 'gā majatykau 'ga ree. ²⁸ A'eramū 'gā 'ga raity mosoka 'ga wi. 'Wryiara raity piraga pyu 'gā 'ga kupe piaa. ²⁹ A'ere 'gā juapekagūū muap'yina akagy'rūnamū iapou 'ga upe. A'eramū 'gā imonou imunepa 'ga akaga pype. A'ere 'gā ywrya'i'i monou 'ga po pe. A'ere 'gā wapyka wunepy'āu 'ga rowase 'ga rerekoemāawamū etee.

—Pemā'ē judeu 'gā 'wryiararete 'ga ree ki sa. 'Wryiara raity piraga 'ga wereko imunepa 'awamū. 'Wryiara akagy'rūa nanē 'ga wereko nū. Ywrya'i'ia nanē 'ga wereko opo pe. 'Wryiararete 'ga nipo ki sa— 'jau 'gā ajaupe 'ga jaita 'ga rerekoemāu.

A'ere 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Ene te 'ā 'wryiararetea judeu 'gā nupe ra'e. 'Awamū ereko 'wryiarareteramū nakwaparimū rūi futat 'gā nupe— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe, 'ga rerekoemāu erekou.

³⁰ A'ere 'gā onymuna 'ga ree. Ywrya'i'i 'gā ekyita 'ga po awi, 'ga akaga nupāu ipyu.

³¹ A'ere 'gā 'ga rerekoemā re taity piraga moia 'ga wi nū. A'ere 'gā 'ga raity munepa 'ga wi nū. A'ere 'gā 'ga rerawau 'ga jukaaw ipe.

'Ypeywar are Jejuī 'ga monoawet

(Maku 15.21-32; Luka 23.26-43; Juā 19.17-27)

³²Jerusareg awi Jejuu 'ga renuēma ypy we 'gā Simāo 'ga rekoaa, Sirene ywy pewara 'ga rekoaa. A'eramū jefaruu 'gā 'jau 'ga upe:

—'Ypeywarā erokwap 'ga upe— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'gā iupirukaa 'ga upe. ³³Awau 'gā owaēma Gogata 'jaw ipe. ('Gā je'eg imū Gogata 'ea Aeakagera 'jawewara 'ea futat poromū).

³⁴'Ga rerowaēm ire 'gā muaga monou y'way pype 'ga upe numiamū. A'ere 'ga reapyoramū ee. A'eramū 'ga itykure'ema. ³⁵A'ere 'gā 'ga jywa pypiraa 'ypeywar are. A'ere 'gā itaju pyu 'ga pokutuka 'ypeywar are. A'ere 'gā 'ga py maju'aa aju'arimū ikutuka itaju pyu. A'ere 'gā 'ga mafu'ama 'ga monou 'ga mu'ama 'ypeywarā reewe futat. 'Ga rekoa futat 'gā imonou imu'ama 'ypeywar are ipokutuka. 'Ypeywar are 'ga mu'am ire 'gā 'ga raityfera mojo'oka ajaupe. Ita'i 'jawewara 'gā imomopoa 'upa ywyu. A'eramū 'gā ijewag are 'ga raityferā mojo'oka. Sā'ā ae jugu momora. Nan futat 'gā ita'i 'jawewara momopori 'upa 'ga raityfera mojo'okawamū. ³⁶'Ga raityfera mojo'og ire 'gā wapyka 'upa 'ga rarūmū. ³⁷A'ere 'gā 'yjepa'nī are ikwasiaripywera monou inuga ikutuka 'yw are 'ga apyte'rarimū. “Koromū futat judeu 'gā 'wyrararetea” 'ea 'gā imonou ikwasiaa 'yjepa'nī are. A'ere 'ga resakara 'gā 'ga jukaawera kwaawi.

³⁸'Ga reewe 'gā mukūja muna'ywa 'gā monou imu'ama 'ypeywar are. Muna'ywa pō'ō me 'gā Jejuu 'ga mu'ama. ³⁹'Gā pyu okwap ma'e 'gā Jejuu 'ga rerekoemāu 'ga kurapa:

⁴⁰—“Anure nipo je Jarejuwarete 'ga mogytaawa retygi. A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi imowyri nū”, ere 'ā rai'i. A'eramū ene ejua ejypa 'ypeywar awi. Ejepoat ejetee futat— 'jau 'gā 'ga upe. —“Jarejuwarete 'ga ra'yramū je”, ere 'ā jepi. A'eramū ene ejua ejypa 'ypeywar awi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴¹Mainana 'wyrara 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā, judeu 'gā 'wyrari'ri 'gā. Mīmēra 'gā nanē 'ga rerekoemāu 'upa nū.

⁴²—Opoat 'ga 'gā jepi. A'ere 'ga nojepoara'uweri futari. Israeu juapyreramū jane'wyrararetea e'i na a'e 'ga jepi re'ā? Siesag iki ajee 'ga rura 'ga jywa 'wei. 'Ga jyp 'ga ruramū sirowiat 'ga 'jau 'wei— 'jau 'gā ajaupe.

⁴³—“Jarejuwarete 'ga ree je jemogypygyi”, e'i 'ga 'ā akou jepi. Siesak 'ga 'ga poara 'jau. “Je 'ā 'ga ra'yra”, e'i 'ga 'ā akou jepi— 'jau 'gā 'ga rerekoemāu 'upa 'ga jaita.

⁴⁴'Ga pyri imu'amipywera 'ga amū nanē 'ga kurapa nū.

Jejuu 'ga manūawet

(Maku 15.33-41; Luka 23.44-49; Juā 19.28-30)

⁴⁵Kwara okwapa aje owepa. Ypytuna 'jawe futat oypyntunaiwamū. Kwara ajerewamū tāmējē awau weny jesagamū nū.

⁴⁶Kwara renye'emauwe Jejuu 'ga wafukaita oje'eg imū futat.

—*Eli eli lama sabactani*— 'jau 'ga oje'eg imū.

Oje'eg imū 'ga 'eawera: “Kiapi'ni, Kiapi'ni, ma'eramū te erepoit je wi?” 'ga 'ea futat poromū 'ga afukaja.

⁴⁷Aipo 'ga 'e renupara 'gā amū 'jau:

—Eliasi 'ga 'ga wenūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁴⁸'Ga pyriwara 'gā amū ujāna amynejuranū pyyka imonou imunepa y'waynana pype. A'ere 'ga imonou iupia 'ywa rapefā are imonou Jejuu 'ga upe 'ga remipyteramū. ⁴⁹A'ere amumera 'gā 'i:

—Tene ra'ne. Siesak Eliasi 'ga rura 'ga mosoga 'ypeywar awi ra'ne 'jau— 'jau 'gā 'gā nupe.

⁵⁰A'ere Jejuu 'ga wafukaju'japa nū. A'eramū futat 'ga amanūmū.

⁵¹A'eramū futat Janeruwarete 'ga mogytaawa my'jawa rowopypea taitya otoroka opojo'ogamū mytera rupi. Ywate awi we futat 'ua opojo'ogamū ywyu. Yywa otomoga 'ga manūnamū, itauu nanē ojekajekau nū. ⁵²Teumera monoawera nanē ojeawopytyymo'woka nū. Janeruwarete 'ga remiayuwā 'gā kwaiwete oferapa ū'jāu ita kwar awi. ⁵³A'ere oferap ma'efera 'gā Jejuu 'ga feraw ire etee te 'gā oi osou Jarejuwarete 'ga 'wyrarete pe, Jerusareg ipe. Kwaiwete Jerusareg ipewara 'gā 'gā nesaka.

⁵⁴Jejui 'ga manūnamū 'ga rarūarera 'gā 'ga manū resaka. Jefaruu 'gā, o'wyrriara 'ga retee 'ga manū resaka. Mama'e tesirūgatua nanē 'gā esaka ywy yyja reewe. A'eramū 'gā okyjau ajemogyau. A'eramū 'gā 'jau:

—A'jea futat 'ga Ku'jywa 'ga ra'yra futat ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

⁵⁵A'e pype nanē Jejui 'ga rewiri ako ma'efera 'gā kūjāmera 'gā 'upa muku'i 'ga manū resaka nū. Garireja ywy awi 'ga rupi 'ut ma'efera 'gā futat. 'Ga rewiri futat 'gā akou mama'ea 'ga upe iapoaramū. Poromū kūjāmera 'gā 'up 'ga manū resaka. ⁵⁶Ēē mū rera Mari Matarena, ajepeja ēē rera Mari. Aipoa Mari ēē Tiago 'ga y ēē Jose 'ga retee. Sepeteu 'ga ra'yra 'gā y ēē nanē akou 'ga pyri nū.

Ita kwara pype Jejui 'ga monoawet

(Maku 15.42-47; Luka 23.50-56; Juā 19.38-42)

⁵⁷⁻⁵⁸Kaaruwamū Jose 'ga, Arimateja pewarera 'ga awau Jejui 'ga reumera renūina Piratu 'ga upe.

—Amanū Jejui 'ga ko. 'Ga reumera toroo inuga ita kwara pype 'jau— 'jau 'ga awau Piratu 'ga upe.

A'eramū Piratu 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere 'ga rerawau inuga ipype— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū Piratu 'ga oje'ega monou jefaruu 'gā nupe: “Pemut Jejui 'ga reumera imojypa 'pypeyar awi imonou Jose 'ga upe”, 'jau 'ga oje'ega monou 'gā nupe. Jose 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'ga futat. Ika'aranūū kwai ma'e 'ga. ⁵⁹'Ga poromū Jejui 'ga reumera weroo iauwana inuga taity yau pyu, linu 'jawa pyu. ⁶⁰A'eramū 'ga 'ga reumera monou inuga ita kwara pype. Ita kwar yaua poromū. Jose 'ga futat iapoukaa rakue. Ojeupe futat 'ga iapoukaa rakue numiamū. A'ere 'ga Jejui 'ga reumera monoi inuga oma'eramera pype futat. 'Ga mono re 'ga itapewuu mojerapa imonou imyina ita kwara rawopytymawamū. A'ere 'ga awau jui. ⁶¹Mari Matarena ēē ajepeja Mari ēē retee wapyka 'upa ita kwara rowase.

Ita kwara raarana 'gā

⁶²Ai'iwe mainana 'wyrriara 'ga fariseu 'gā netee awau oporogytau Piratu 'ga upe:

⁶³—Orerea'ar ore Jejui 'ga 'meawer are. Amanūme'ēwe 'ga 'meramū oree ikue: “Anure nipo je manūi. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi je ferawi nū”, e'i futatee 'ga ikue— 'jau 'gā imome'wau Piratu 'ga upe. ⁶⁴—A'eramū jefaruu 'gā amū iarūmū oree. Kasi a'e pe 'ga remiayuwera 'gā nuri 'ga reumera rerawau imima kwe pe ne. A'eramū 'gā 'jau ne: “Oferap futat 'ga u'eawer imū etee futat ra'e”, 'jau futatee nipo 'gā 'ga reumera mim ire ne. Aipo e re taetu 'gā 'mea 'ga 'meawera apyraawi ne— 'jau 'gā Piratu 'ga upe. —“Je te 'ā Ku'jywa 'ga remimurera”, e'i futatee 'ga ako ikue. A'ere 'ga 'me ate 'ga rekoramū rakue. A'eramū 'ga reumera mimarera 'gā 'mea 'ga 'meawera apyraapa ne— 'jau 'gā Piratu 'ga upe.

⁶⁵A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee jefaruu 'gā amū rerawau iaaranamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁶⁶A'eramū 'gā jefaruu 'gā nerawau ita kwar ipe. A'ere 'gā ita kwara rawopytymawa mojewaka. “Gā amū ipe'aramū torokwaap 'gā iawopytymo'wokawera imojewakawer are 'jau”, 'jau 'gā jefaruu 'gā nupe. A'ere judeu 'gā awau imojewag ire. Jefaruu 'gā etee ejaa iarūmū.

28

Jejui 'ga ferapawet

(Maku 16.1-10; Luka 24.1-12; Juā 20.1-10)

¹Ikoai'i, ku'emaiw are, Mari Matarena ēē awau ajepeja Mari ēē retee ita kwara resaka. ²Poje ywy oyyita 'gā nee. Janeruwarete 'ga pyriwara 'ga amū 'ua ojypa ywag awi 'gā ywag, ita kwara rawopytymawa pe'au jui 'gā nupe. A'ere 'ga 'ūina i'arimū 'gā nupe. ³Wenyfugamū 'ga tupā werawa 'jawe. 'Ga ryrūa nanē waparasiygamū 'ga ree nū. ⁴Ywag awi 'ut ma'efera 'ga resakawe ita kwara rarūara 'gā okyjau oyyita 'ga wi. A'eramū 'gā ajemogomogyau etee amanū ma'e 'jawe. ⁵A'eramū ywag awi 'ut ma'efera 'ga 'jau kūjāmera 'gā nupe:

—Pekyje awi je wi— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Jeju 'ga resaka te 'ā pejot, 'ypeywar are amanū ma'efera 'ga resaka te 'ā pejot. ⁶A'ere 'ga nitywi 'au. Oferap ako 'ga ko, u'eawer imū etee futat ko. Pe'je pejeju 'ga rupawera resaka— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau osou esaka. ⁷A'eramū 'ga 'Jau 'gā nupe nū:

—Pe'je pejewau pejejana imome'wau 'ga remimu'e 'gā nupe. “Oferap kīā awau Garireja wyy pe pe nenune. Peu nipo kiā peesak”, pe'je ki 'gā nupe— 'Jau 'ga kūjāmera 'gā nupe. —A'jea futat je imome'ui pē nupe— 'Jau 'ga kūjāmera 'gā nupe.

⁸A'erauwe kūjāmera 'gā awau ū'Jāu ita kwar awi. Awau ujana Jeju 'ga remimu'eferamū orepiara rupi. “Pekwap imome'wau” 'e ypyrauwe 'gā ujana awau orepiara rupi. Okyjau futat 'gā ywag awi 'ut ma'e 'ga wi numiamū. A'ere 'gā ku'iramū etee ajemogyau awau ujana. ⁹Gā waw ipe Jeju 'ga 'ua 'gā nekoaa.

—'Au te peko ra'e? Pēpy'ata'waawa owaēm pē nupe— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe kūjāmera 'gā 'ua 'ga rerowyka anuruka 'ua 'ga py pyyka opou. A'eramū 'gā 'Jau 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage oree, Ku'jyp— 'Jau 'gā 'ga upe 'ga rowase wāāpyramū 'upa.

¹⁰A'eramū Jeju 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Pekyje awi. Pe'je pejewau je mome'wau jeremimu'efera 'gā nupe. “Pe'je pejewau Garireja wyy pe. Peu tajesaukat pē nupe 'Jau”, e'i kīā pē nupe ko, pe'je ki 'gā nupe— 'Jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹¹A'e pype ita kwara rarūarera 'gā amū awau osou Jerusareg ipe. Mainana 'wyriara 'gā nupe 'gā awau, wemiesagera mome'wau 'gā nupe. ¹²Ojeupe 'gā imome'u re mainana 'wyriara 'gā judeu 'gā 'wyria'ri 'gā majatykau ojee. A'eramū 'gā ojeupe imome'upyrera mome'wau ajaupe:

—Ma'ja te jane siapo 'awamū?— 'Jau 'gā ajaupe.

—Simono kwaiwete ka'aranūā iarūarera 'gā nupe kūi— 'Jau 'gā ajaupe.

¹³⁻¹⁴A'ere 'gā iarūarera 'gā nenūina oporonupa ee 'gā nupe. Imome'u re 'gā 'Jau 'gā nupe: —Pemome'u kasi 'gā nupe ne. Pē'me oree. “Ypytunimū ore serauwe Jeju 'ga remiayuwā 'gā amū nuri amunarūmū 'ga ree ra'e”, pe'je oree peje'meramū— 'Jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū esakarera 'gā 'Jau 'gā nupe:

—Tee nū'ū. Mama'e rarūaramū ae nosera'uweri nū'ū. “Oroser ore jui ra'e” 'e renuw ire 'wyriara 'ga amara'neramū ore ree ne nū'ū— 'Jau 'gā 'gā nupe.

—Naani. 'Wyriara 'ga pē nenuw ire ore je'egi 'ga upe pē nupe. A'eramū 'ga amara'ne'emamū pē nee— 'Jau etee 'gā 'gā nupe nū. —Simepy pēē pē'meramū 'Jau— 'Jau 'gā 'gā nupe.

¹⁵A'eramū 'gā aipo 'gā 'eramū 'gā mojerowiaa etee.

—Nai'i— 'Jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā ka'aranūū pyyka 'gā nūi.

A'eramū 'gā awau o'me mokwasi'wau kwe pe. A'eramū kwaiwete judeu 'gā 'gā 'me rerowiaa ajemogyau.

Jeju 'ga remimu'efera 'gā 'ga resaka

(Maku 16.14-18; Luka 24.36-49; Juā 20.19-23; Atos 1.6-8)

¹⁶“Garireja wyy pe pekwap Jeju 'ga resaka”, 'Jau ywagipewara 'ga kūjāmera 'gā nupe rai'i. A'eramū ore Jeju 'ga remimu'eferamū arawau Garireja wyy pe. Peu oroo re ore arawau wyytyr ipe, 'ga 'eawer ipe etee futat. ¹⁷Jeju 'ga resakawe ore 'ga muorypa arajemogyau.

—Ene te 'ā eneresage, ki Ku'jyp— 'Jau ore 'ga upe 'ga resakawe.

'Ga resaka agawewi ore arajemogyau. A'etea 'gā amū nuerowiari 'ga.

¹⁸Jeju 'ga 'ua ore rerowyka oje'ega oree:

—Janeruwarete 'ga je mogo 'wyriaramū najuejue etee futat pē nupe 'awamū. Ywagipewara 'gā nupe, wyy pewaramū pē nupe nanē nū— 'Jau 'ga oree. ¹⁹—A'eramū je 'Jau 'awamū pē nupe: Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe najuejue etee futat. Amunawa moymoyka pejewau je mome'wau 'gā nupe, je rerowiarukaa 'gā nupe. Je rerowiar ire pēē 'gā pymiāu 'y pe. 'Gā pymiāu pēē iapou Jarejuwarete 'ga rer imū, 'Ga ra'yrareteramū je rer imū, 'Ga 'Agesage 'ga rer imū. Mimeramū ore rer imū ki pēē 'gā

pymĩau 'y pe. ²⁰ A'eramũ pẽẽ 'gã mu'jau jeje'eg are. “Peenup katu katu ki 'ga je'ega”, pe'je ki 'gã nupe. Kwe pe pejewau pejemogyau pejejea'aramũ je'e are. “Ywy teepawe'emamũ je rekoĩ pẽ pyri au'jeteramũ futat” je'e are pejejea'aramũ pejemogyau au'jeteramũ futat —'jau 'ga oree.

Maku

Maku 'ga Jejuu 'ga rerowiaara. A'ere 'ga kunumũũa te wyy pe Jejuu 'ga rekoramũ rakue. A'eramũ 'ga watawe'em Jejuu 'ga rupi. Na'ga remimu'efera rũi 'ga. A'ere ywag ipe Jejuu 'ga jewyr ire Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Maku 'ga upe. A'eramũ 'ga ka'arana kwasiaa inuga Jejuu 'ga remiapofer are rakue.

Juã Batista 'ga remimome'ufet

(Mateu 3.1-12; Luka 3.1-18; Juã 1.19-28)

^{1,2}Jejuu Kristu 'ga je amome'u pẽ nupe. 'Ga 'ã Janeruwarete 'ga ra'yraretea. A'eramũ je morogyta esage mome'wau pẽ nupe 'ga ree. Ymã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe wa'yra 'ga ree rakue:

“Teje 'ega mome'wara 'ga ra'ne nipo je amono ene renune, ene raperugawamũ.

³Amunawe'em ipe nipo 'ga amũ awau akou wafukaita 'gã nupe:

'Pe'je Jarejararete 'ga rape katu'oka imonou 'ga renune.

Pepyo esage etee futar iki imonou jarejeupe 'ga ruawamũ, 'jau nipo 'ga akou wafukaita amunawe'em ipe”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue. “Jarejararete 'ga rapea pekatu'ok 'ga renunewe”, 'jau 'ga 'gã nupe. Aipo upe 'ga 'i “pejetywer awi pepoit” 'e upe te 'ga 'i.

⁴Isai 'ga remikwasiarer imũ etee futat ajee 'ã Juã Batista 'ga rekoi amunawe'em ipe Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe rakue:

—Pe'je pejepoia pejetywer awi. Jui pepoir ire je pẽ pymiãu 'y pe, pejetywer awi pẽpoiwera resaukaawamũ. A'eramũ Janeruwarete 'ga petywera moia pẽ nui, pẽ mogyau wemiayuwamũ— 'jau 'ga akou 'gã nupe amunawe'em ipe rakue.

⁵Judeja wyy pewara 'gã, Jerusareg ipewara 'gã netee awau Juã 'ga je'ega renupa. Otywer awi 'gã poir ire, Juã 'ga 'gã pymiãu 'y pe. Jotãuy pe 'ga 'gã pymiãu. “Awamũ mama'e esage etee taapo 'jau, Jarejuwarete 'ga je'eg imũ 'jau”, 'jau 'gã ojepymiãukaa 'y pe 'ga upe.

⁶Juã 'ga kameru rawa apopyrera rerekou waityramũ imunepa. Wyra pirera 'ga erekou aku'afaawamũ. 'Ga remi'ua tukut, eit. Mĩmera 'ga remi'ua rakue. 'Jejuu 'ga ree 'ga aipo 'jau rakue:

—Je rewiri te nipo 'ga amũ ruri. 'Ga te kũima'eeteetea. Je nakũima'eeteete rũi. Akotee'i ma'ea te je— 'jau Juã 'ga 'gã nupe. —Apoat te je 'ga tekou. ⁸Je 'ã a'jea futat apymĩ pẽẽ 'y pe tekou. A'ere 'ga te nipo Janeruwarete 'ga 'Agesagea amut pẽ nupe— 'jau Juã 'ga wenupara 'gã nupe rakue.

'Y pe Jejuu 'ga pymiawet

(Mateu 3.13-17; Luka 3.21-22; Juã 1.31-34)

⁹Jotãuy pe Juã Batista 'ga rekoramũ Jejuu 'ga 'ua owaẽma 'ga upe rakue. Garireja wyy awi, Nasare 'jaw awi 'ga 'ua owaẽma 'ga upe. A'e pe 'ga ojepymiãukaa 'y pe Juã 'ga upe rakue.

¹⁰'Y awi awua ypy we Jejuu 'ga ama'jãu ywau ywaga woga resaka. A'e awi Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua ojypa 'ga ree. Pykau 'jawe 'ua ojypa 'ga ree. ¹¹U'agesage jyw ire Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywag awi wa'yra 'ga upe:

—Ene te 'ã Jera'yraretea. Ene 'ã jeremifutararetea. Ene 'ã je muorypararetea ejee— 'jau 'ga oje'ega mua ywag awi 'ga upe.

Amunawe'em ipe Jejuu 'ga rerawaawet

(Mateu 4.1-11; Luka 4.1-13)

¹²Aipo re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejuu 'ga rerawau amunawe'em ipe 'ga rerekou. ¹³Kwarẽta 'ara magwapa Jejuu 'ga akou jũ me. Aipo pe 'ga rekwaw ipe futat mama'eukwaawa 'wyriara 'jau 'ga upe: “Tamotywerukat 'ga 'jau kwy”, 'jau mama'eukwaawa 'wyriara Jejuu 'ga upe numiamũ. A'ere Jejuu 'ga nomojerowiari futari mama'eukwaawa 'wyriara akou rakue. Aipo jũ me wyra jarũa kwaiwete agawewi. A'etea

wyra nokoi 'ga ree. Omojerowiare'emauwe mama'eukwaawa 'wyriara ojepe'au 'ga wi. A'eramū ywagipewara 'gā amū 'ua ojejukau Jejui 'ga ree.

Jejui 'ga porowyky ppyruga

(Mateu 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴Anure Jejui 'ga Juā Batista 'ga rera renupa. “Juā Batista 'ga 'gā opyyk imonou imunepa imýina moromunepawa pype ai'i” 'e renupawe Jejui 'ga awau jui, awau ojewya Garireja ywy pe nū. Morogyta esagea 'ga awau imome'wau peuwara 'gā nupe, Jarejuwarete 'ga wi 'ut ma'efera morogyta esage mome'wau 'gā nupe. ¹⁵A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Wemiayuwamū pē mogy are Janeruwarete 'ga fueweramū. A'eramū ki pēē pejejoia pejetywer awi. Aurenure'i nipo Janeruwarete 'ga wemimureramū je mýi 'wyriaramū pē nupe. “Pejetywer awi pepoir ire 'ga pē katu'ogi pē mogyau wemiayuwamū”, aipo 'ea ki perowiat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁶Garireja ypiauu reme'y'warimū wataaw ipe Jejui 'ga pira rewara 'gā nesaka, mukūja 'gā nesaka. Simão Pedro 'ga taityuu momoa wewirera 'ga, Andre 'ga retee. ¹⁷A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejejua je rupi. Simu'e pēē 'jau. Naipira rewara rūi pēē 'awamū. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara te nipo pēē 'awamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁸A'erauwe 'gā taityuu rejaa awau 'ga rupi. ¹⁹Iruupeu'i Jejui 'ga 'gā amū nesaka nū, Tiago 'ga 'ga rewirera 'ga, Juā 'ga retee nū. Sepeteu 'ga ra'yra 'gā poromū. Yaru pype 'gā 'upa 'uwa 'ga pyri, taityuu momyka. ²⁰A'eramū Jejui 'ga 'gā mo'wya nū:

—Pe'je pejejua je rupi pēē nanē nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā 'ua ū'jāu yaru awi. 'Uwa 'ga 'gā ejaa, 'ga upe oporowyky ma'e 'gā neewe. A'eramū 'gā awau Jejui 'ga rupi.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Luka 4.31-37)

²¹Jejui 'ga wemimu'e 'gā nerekou eruatau. Awau 'gā owaēma Kafanaū pe. Morowyky'e'ema rupi 'gā awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe. A'eramū Jejui 'ga ajatyka ma'e 'gā mū'jau 'Uwarete 'ga je'eg are. ²²'Ga renupara 'gā oporesagamū ajemogyau 'ga ree. 'Wyriara 'jawe 'ga oporogytau 'gā nupe. A'eramū 'ga 'gā moporesagukaa etee ojee.

—Kuu. 'Ga pa'e aipo e'i ae mu'jau ra'e nū. NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā 'jawe rūi 'ga porogytai. Moisesi 'ga 'eawer are moromu'jara 'gā Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gā ae mu'ei— 'jau 'gā ajaupe. —A'ere Jejui 'ga nanarūi. U'eawer imū etee futat 'ga jane mueapyoi ee— 'jau 'gā ajaupe, oporesagamū Jejui 'ga ree.

²³A'e pype mama'eukwaawa rerekwara 'ga amū 'ua owaēma 'gā nupe. Mama'eukwaawa 'ga wereko. A'eramū 'ga muafukaita:

²⁴—Jejui! Nasare pe waranup ma'eramū je 'i ene upe: Ma'ja are te ereko ki sa?— 'jau mama'eukwaawa Jejui 'ga upe. —Ore momapa te erejot ra'e? Akwaap je ene. Jane 'arimūwara 'ga remimurera te 'ā ene— 'jau mama'eukwaawa Jejui 'ga upe.

²⁵A'eramū Jejui 'ga 'jau jupe:

—Epije ene ekou. Ere ejepe'au 'ga wi— 'jau Jejui 'ga jupe.

²⁶A'eramū 'ga pirowara 'ga wi uēmawamū 'ga monou 'ga moyyita nanimenime. A'eramū 'ga pirowara waemamū ojepe'au 'ga wi. ²⁷A'eramū esakarera 'gā opiryyjamū 'ga pirowara pe'aramū. A'eramū taetu 'gā oporesagamū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Maran te 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'ga wi nū'ū? Mama'e yau are te 'ga jane mu'ei? Mama'eukwaawa miamū 'ga je'ega wenup a'i kūi. Oje'eg imū etee futat 'ga mama'eukwaawa mojepe'aukari erekwara 'ga wi— 'jau 'gā ajaupe, oporesagamū Jejui 'ga ree.

²⁸Mama'eukwaawa wejue 'ga imonou 'ga wi. A'eramū taetu Jejui 'ga rera okwasi'wau Garireja ywy pype kamēsietē.

Pedro 'ga rojo ēē

(Mateu 8.14-15; Luka 4.38-39)

²⁹A'ere Jejui 'ga uēma judeu 'gā jatykaaw awi wemimu'e 'gā netee. A'eramū Simão Pedro 'ga, wewirera Andre 'ga retee 'ga mo'wya oje'wyr ipe. A'eramū Jejui 'ga awau. Tiago 'ga,

Juā 'ga. Mīmera 'gā 'ga erawau. ³⁰Simāo 'ga rojo ēē oro'yramū 'upa okama pype. Jejuī 'ga rerowaēmawe Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Jerojo ēē iro'y. Esak ēē ēē ro'y awi— 'jau 'ga 'ga upe.

³¹A'erauwe Jejuī 'ga awau ēē resaka. A'eramū 'ga ēē poppyka, ēē ro'ya moia ēē wi. A'eramū 'ga ēē mowya ēē kama awi. A'eramū futat ēē afu'ama mama'e apou 'gā nupe, 'gā mojemī'waa.

Ojero'wu ma'e

(*Mateu 8.16-17; Luka 4.40-41*)

³²Kwara rese re, peuwara 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua Jejuī 'ga upe. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nanē 'gā erua nū. ³³Amunaw ipewara 'gā ajatykaupap futat ukaripe. ³⁴A'eramū Jejuī 'ga ojero'wu ma'e 'gā majarueteupap. Mama'eukwaawa nanē 'ga ipe'au kwaiwete 'gā nui. Mama'eukwaawa Jejuī 'ga okwaap futat numiamū. A'ere Jejuī 'ga nomoje'egukari, erekwara 'gā nui ipe'au.

Garireja ywy pype Jejuī 'ga rekoi

(*Luka 4.42-44*)

³⁵Ypytu'nīnauwe Jejuī 'ga afu'ama awau awotywe'eme oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe. ³⁶Simāo Pedro 'ga, opytuna 'gā netee awau kwe pe Jejuī 'ga rekaa. ³⁷'Ga rekoar ire 'gā 'jau 'ga upe:

—Mytuna 'gā ene rekat, ki Ku'jyp. Soo jarejewya 'gā pyri 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁸A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je iruukwe. 'Awamū jane oi ajepeja amunaw ipe te— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga je mono kwe pe nū. “Kwe pe ekwap je mome'wau 'gā nupe”, e'i 'ga jee ikue. “Pejetywer awi pēpōiriweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, ta'e 'gā nupe 'jau — 'jau 'ga 'gā nupe. —Kwe pewara 'gā nupe aipo mome'wawamū nanē je ruri nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹A'eramū Jejuī 'ga awau watau Garireja ywy raapa. Judeu 'gā jatykaaw ipe 'ga 'gā mu'jau morogyta esage are. “Pejetywer awi pēpōiriweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. Mama'eukwaawa nanē 'ga imoia erekwara 'gā nui nū.

Ipito'om ma'e

(*Mateu 8.1-4; Luka 5.12-16*)

⁴⁰Ipito'om ma'e 'ga 'ua Jejuī 'ga pyri. Wenupy'āu 'ga wapyka 'jau Jejuī 'ga upe:

—Je resag ape, ki Ku'jyp. “Jejuī 'ga ae katu'okara”, e'i 'gā jee. A'eramū je tejuja tejesaukaa enee. Je ree ejemuaēmiweramū je mokā'ē ape— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴¹Aipo ojeupe 'ga 'erauwe Jejuī 'ga ajemuaēma 'ga ree. A'eramū 'ga opo monou ipito'om ma'e 'ga arimū.

—Ko ajee je ene mokā'ēi 'wei— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

⁴²Oje'arimū 'ga po mono pyyrauwe okā'jāu 'ga pito'oma 'ga wi. A'eramū futat 'ga pira ojekatu'oka.

⁴³⁻⁴⁴A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Eremome'u kasi emokā'ēawera tekotee 'gā nupe ne. Ere ewau ejesaukaa mainana 'ga upe ra'ne. “Je resag ape. Jepito'oma okā'ē je wi”, ere ewau 'ga upe. “A'jea futat ra'e”, te'i 'ga enee 'jau, ene resaka 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —A'ere ene ejeymawa mū rerawau 'ga upe. A'eramū 'ga iapyau Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa enekā'ēawer are— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat ene ejeymawa mū rerawau iapyaukaa Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Ejeymawa mū rapyaukara ene ekā'ēawera resaukaawa futat— 'jau Jejuī 'ga ipito'om ma'efera 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'ga monou mainana 'ga pyri. ⁴⁵A'ere ipito'om ma'efera 'ga omokā'ēawera nomimi futari, Jejuī 'ga rera mokwasi'wau amunawa pype. A'eramū Jejuī 'ga rera renupara 'gā aku'iramū 'ga ree.

—Kuu. Jejuī 'ga 'ga pito'oma omokā'ē 'ga wi. Niesagi futari jane 'ga amū 'gā pito'oma mokā'ēa jepi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā oporesagiweramū Jejuī 'ga ree. A'eramū Jejuī 'ga osowe'em amunawa pype. Amowapirukare'emamū 'ga nosei amunawa pype. Awotywe'em ipe etee futat 'ga akou. A'eramū kwaiwete 'gā 'ua 'ga rekaa. Tesirūmer imūwara 'gā 'ua 'ga rekaa.

2

Iteu ma'e 'ga

(Mateu 9.1-8; Luka 5.17-26)

¹ Ko'iko'i ete Jejuī 'ga awau ojewya Kafanaū pe nū. A'erauwe 'ga rera okwasi'wau amunawa pype kamēsiēte. “Ut Jejuī 'ga owaēma ra'e”, 'jau 'gā ajaupe. ² A'eramū mytuna 'gā awau ajatykau 'ga ree, ojejaga 'ga rekwawa 'oga pype. A'eramū 'gā 'oga matyneema. Nitywi futari ae pyrugawa. 'Okwar ipe miamū futat nitywi ae pyrugawa. A'eramū Jejuī 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe. “Pejetywer awi pēpoiireramū Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, 'jau 'ga 'gā nupe. ³ A'e pype irūpāwē 'gā iteu ma'e 'ga rerua, 'ga rupia. 'Ga rupawa pype 'gā 'ga rerua 'ga upe. ⁴ A'ere 'oga nijumpykwari ae pyu. A'eramū 'gā 'ga rerosowarū'em. A'eramū 'gā 'ga rerawau 'ga rerojeupia 'opewuu apyte'rarimū. A'eramū 'gā 'oga pyrau'jaw ape mopoka jui. Imopog ire 'gā iteu ma'e 'ga monou imojypa. 'Ga rupawa reewe futat imonou tupaama pyu Jejuī 'ga rowase. ⁵ A'eramū Jejuī 'ga 'jau ojeupe: “Je rerowiat pa 'gā ajemogyau ra'e”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Enetywera je amoit ene wi ki 'ei— 'jau 'ga 'ga upe.

⁶ Jejuī 'ga 'e renupawe Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā amū 'jau ojeupe etee futat. ⁷ “Kuu. Maran te 'ga nokyjei aipo 'e awi nū'ū? Jarejuwarete 'ga 'ga akurap ra'e. Janeruwarete 'ga etee te janetywera amoit jane wi. A'ere 'ga 'Enetywera je amoit ene wi' eramū 'ga 'Je Jarejuwarete 'ga 'jawe je rekoi' 'ga 'i”, 'jau 'gā ojeupe etee futat.

⁸ A'ere Jejuī 'ga 'gā kwaawi ojee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē poromū 'jau pejejeupe 'ū?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁹—Je upe naayi. Iteu ma'e mafu'amaramū ae nanē ojotywera moiri ajau nū— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁰—Pēneki'yra je 'ā. A'eramū je tepājē resaukaa pē nupe. Iteu ma'e 'ga je amafu'am pē neape. 'Ga fu'ama resaka tajekwaap pejepe 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —“Aeteuferā 'ga amafu'am. Aetywera 'ga amoit nanē ae wi nū”, tepe'je 'jau. Jeruwarete 'ga te 'ā opājē amut jee. A'eramū je pētywera moia pē nui, iteu ma'ea mafu'ama nanē nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

¹¹—Ere efu'ama jui. Ejupawa pyyka erawau eje'wyr ipe— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

¹² Aipo ojeupe 'erauwe iteu ma'e 'ga afu'ama 'gā neape. A'eramū 'ga wupawa pyyka erawau enuēma 'og awi. A'eramū 'ga resakarera 'gā 'jau:

—Kuu. Amafu'am 'ga 'ga ki 'ei— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā oporesagamū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage. Naruesagi ore nanuara mama'ea jepi— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa ee.

Levi 'ga mo'wyawet

(Mateu 9.9-13; Luka 5.27-32)

¹³ A'ere Jejuī 'ga awau Garireja ypiaup upe nū. Kwaiwete 'gā awau 'ga rewiri 'ga rekaa. Wekoaramū 'ga 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga je'eg are. ¹⁴ Awaw ipe Jejuī 'ga Levi 'ga resaka. Aufeu 'ga ra'yra 'ga. 'Wyriararete upe ka'aranūū pyykara 'ga poromū Leviramū. 'Ga porowyky 'ga renamū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere ejua je rupi— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Levi 'ga afu'ama awau Jejuī 'ga rupi. ¹⁵ Anure Jejuī 'ga ojemi'waa Levi 'ga 'wyr ipe wemimu'e 'gā netee. 'Gā neewe 'wyriararete upe ka'aranūū pyykara 'gā ojemi'waa. Mama'e tywera apoara 'gā nanē ojemi'waa 'gā pyri nū. Jejuī 'ga rewiri oo ma'e 'gā poromū.

¹⁶ A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā Jejuī 'ga resaka, mama'e tywera apoara 'gā pyri 'ga jemi'waa 'ga renamū. Aipo moromu'jara 'gā fariseua. Jejuī 'ga resakawe 'gā 'jau 'ga remimu'e 'gā nupe:

—Kuu. Ma'eramū pē mu'jara 'ga ojemi'waa 'wyrriararete upe ka'aranūū pyykara 'gā pyri 'ū? Nia'wyrri 'gā kūi. Mama'e tywera apoara 'gā pype nanē 'ga reni ojemi'waa kūi. Nojemi'wari noko ae 'gā pyri 'ja. Nia'wyrri 'gā ajemogyau kūi— 'jau 'gā 'gā nupe.

¹⁷Aipo 'ga 'e renupawe Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Gā pyri je rekoī 'gā poawamū te nū'ū. Je 'ā morofuanugara 'jawewara te ako 'gā nupe. Sā'ā morofuanugara 'ga muaga monoa ojero'wu ma'e 'gā nupe etee. Nomono ekoetei futari 'ga ijero'wue'ema 'gā nupe muaga. Nan tee futat je. Ia'wyrre'ema 'gā katu'okawamū te je ruri ikue. “Je jeresage”, pe'je 'ā. A'ere je naesage ma'eramū rūi je ruri pē katu'oka. Itywet ma'e 'gā katu'okawamū tee je ruri ikue— 'jau 'ga 'gā nupe.

'Gā jemi'ware'em are 'gā mu'eawet

(Mateu 9.14-17; Luka 5.33-39)

¹⁸Juā Batista 'ga remiayuwa 'gā oporogytau Jarejuwarete 'ga upe ojemi'ware'eme. Fariseu 'gā nanē 'gā 'jawe ete iapou nū. A'eramū 'gā amū 'jau Jejuī 'ga upe:

—A'jea futat nū'ū. Juā Batista 'ga remiayuwa 'gā ojemi'ware'ema futat oje'ega Jarejuwarete 'ga upe jepi. Fariseu 'gā nanē ojemi'ware'ema oporogytau 'ga upe nū. Ma'eramū ajee eneremiayuwa 'gā nanarūi 'ū? Niojeri agawewi 'gā 'ā ojemi'war awi. A'etea 'ā 'gā oje'ega omono Jarejuwarete 'ga upe— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

¹⁹A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Akokatu ma'e 'gā nekokaturamū sipo 'gā nekokatu resakara 'gā ty'ara rerajemogyi maraka are? Naani. Sā'ā akokatu ma'e 'gā nekoramū ae poire'ema ojemi'war awi. ²⁰A'eramū 'gā ore tāmējē opoia ojemi'war awi oporogytau Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga oje'ega 'gā nupe. —Nan tee futat jeremiayuwa 'gā niojeri ojemi'war awi ojepyrri je rekoramū. Ojewi je o re te nipo 'gā nojemi'wari ajemogyau. Je o re nipo 'gā 'arasigamū ajemogyau je ree. A'eramū nipo 'gā ojemi'ware'ema ajemogyau wea'aramū je ree— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²¹—Ymā te 'ā aeypy 'gā pē mu'ei mama'e are rakue. A'ere je 'ā 'awamū pē mu'ei nū. Amutee are je 'awamū pē mu'ei nū. A'ere nepemojopypea'uweri jeporogyta aeypy 'gā nemimome'ufer are. Jeporogyta are ojemu'e ma'eramū ki a'ea etee futat peapo. Pemojopype kasi morogyta ymaner are ne. Morogyta ymaner are ojemu'e ma'e 'gā nuapoi jeporogytau mama'ea— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Naperugi ae taity ymanera taity yau pyu. Kasi a'e pe opoepamū taity yau erojefuapygi etee ne. A'eramū futat taity ymanera otoroka etee nū. ²²Y'way yau ae nueko'wogi yrū ymanera pype. Yrū yau pype te ae eko'wogi. Yrū ymana pype sieko'wok 'eramū ajaiwamū erujewi. A'eramū futat opy'apefugamū wajaiwamū yrū pype. A'eramū futat wyrū kakau. A'eramū ojeko'woka. Yrū yau pype eko'wog ire ojeko'woke'ema. Wyrūa kawem nanē nū. Nan tee futat nepemojopypearūi jeporogytafera morogyta ymanera pyu— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

Morowykye'em are 'gā mu'eawet

(Mateu 12.1-8; Luka 6.1-5)

²³Morowykye'ema mū rupi Jejuī 'ga awau juowuurana ko pyterimū wemimu'e 'gā netee. Wataaw ipe 'ga remimu'e 'gā a'jya pa'wau opo pe erawau. ²⁴'Gā nesakawe fariseu 'gā amū 'jau Jejuī 'ga upe:

—Kuu. Emā'ē 'gā nee ki sa. Eneremiayuwa 'gā opo'o a'jya i'wau ra'e ki sa. “No-porowykya'uweri ae morowykye'ema rupi”, e'i nā'ā Moisesi 'ga jepi re'ā. Juowuurana a'jya po'oa aeporowykya futat. Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i rakue: “Peporowyky kasi morowykye'ema rupi ne”, 'jau 'ga 'ā rakue a'i kūi— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

²⁵A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja ajee Davi 'ga wapo rakue? Nepemogytai nipo ka'arana 'ga remiapofer are? Davi 'ga 'ā opy'arayparamū opytuna 'gā netee akou rakue. ²⁶A'eramū 'ā 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe rakue. Ymā Apiata 'ga 'ūina 'wyrriaramū mainana 'gā nupe rakue. 'Ga renaw ipe Davi 'ga osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe rakue. A'e pe 'ga kanape pyyka ojeupe rakue. A'eramū 'ga i'wau. Opytuna 'gā nupe nanē 'ga imonou 'gā i'wawamū rakue. Na'gā nemi'ua rūi poa numiamū. Mainana 'gā etee aipo a'u. A'etea Davi 'ga opy'araypara rerekou a'u opytuna 'gā netee rakue— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

²⁷ A'eramū 'ga 'gā mueapyou morowykye'em are:

—Ymā Janeruwarete 'ga morowykye'ema mogoi janepy 'gā nupe rakue, 'gā pytu'wawamū rakue. Omuorypawamū nanē 'ga iapou rakue nū. Namorowykye'ema rūi 'ga wapo tenune. Aeypy 'gā na'ne tee 'ga wapo rakue. A'ere te 'ga morowykye'ema apoi 'gā nupe rakue. ²⁸ Je 'ā pēneki'yraretea, Jarejuwarete 'ga remimurera. A'eramū je 'jau pē nupe: "Je 'ā morowykye'ema jara", 'jau je pē nupe. A'eramū je tee pē mu'jau morowykye'ema rupi pēnemiapoe'em are— 'jau 'ga 'gā nupe.

3

Ipoteu ma'e 'ga

(Mateu 12.9-14; Luka 6.6-11)

¹ Anure Jejuī 'ga awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe nū. A'e pe ipoteu ma'e 'ga wapyka 'ūina. ² Ga resakawe Jejuī 'ga ree iporomutare'ema 'gā amū 'jau ajaupe nū:

—'Awamū 'ā morowykye'ema. Maran sipo 'ga 'awamū ipoteu ma'e 'ga rerekoi nū?— 'jau 'gā ajaupe. —'Ga po katu'ogamū ki sa'e 'ga upe: "Nuenuwi futari 'ga Moisesi 'ga porogytafera ra'e", sa'e ki 'ga upe a'i kūi— 'jau 'gā 'upa ajaupe.

³ A'ere Jejuī 'ga ikwaawi ojee. A'eramū Jejuī 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Ere ejua 'au je pyri— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴ A'eramū 'ga 'jau wesakara 'gā nupe:

—Ma'ja e'i te Moisesi 'ga morowykye'ema upe rakue? "Esage ma'ea etee ki peapo", e'i te 'ga janee rakue? "Ia'wyre'ema etee ki peapo", e'i te ra'u 'ga janee rakue nū? "Pejokatu'ogiki", e'i te 'ga janee rakue, "Tene imanūi", e'i te ra'u 'ga janee rakue nū?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

A'ere 'gā noje'egi futari amū. ⁵ A'eramū Jejuī 'ga amā'jāu 'gā nee ra'ne 'gā moyka. Amara'neramū 'ga 'gā nee. A'ere 'ga 'arasigamū nanē 'gā nee nū. Naeapoweri wejue 'gā 'ga je'eg are. A'eramū 'ga 'gā neru'arasiga. A'ere 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Epo epopyo— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe futat ipoteu ma'e 'ga opo popywau. A'eramū futat 'ga po ojekatu'oka.

⁶ A'e resakawe fariseu 'gā ū'jāu Erote 'ga remiayuwa 'gā netee. Amara'neramū 'gā Jejuī 'ga ree, morowykye'ema rupi 'ga 'ga katu'ogamū. A'eramū 'gā afueweramū 'ga ree.

—Maran te jane Jejuī 'ga jukai?— 'jau 'gā ajaupe.

Ojero'wu ma'e

⁷ A'ere Jejuī 'ga awau wemimu'e 'gā netee Garireja ypiauu pe nū. Kwaiwete 'gā awau 'ga rupi. Garireja ywy pewara 'gā, ⁸ Judeja ywy pewara 'gā, Jerusareg ipewara 'gā, Itumeja ywy pewara 'gā, Jotāu ry owajara katywara 'gā, Tiro 'jawa pyriwara 'gā, Sidoma 'jawa pyriwara 'gā. Mimer ipewara 'gā awau Jejuī 'ga pyri. 'Ga rera wejue 'gā wanup. A'eramū 'gā awau 'ga pyri. ⁹⁻¹⁰ Kwaiwete 'gā nuri 'ga pyri. Kwaiwete wejue 'ga ojero'wu ma'e 'gā majarueteu. A'eramū ojero'wu ma'e 'gā ajamuajāna 'ga ree 'ga pyyg are.

—Eyry'gi je wi. Je pa'e nū, ene py'rau nū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Yara perut amū jee. Yar ipe too te'aa 'gā nui 'jau. Kasi a'e pe 'gā naje moporogy-taarūukari ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹¹ Ga resakawe mama'eukwaawa rerekwara 'gā u'aa ojenuga Jejuī 'ga rowase. A'eramū 'gā wafukaita:

—Ene 'ā Ku'jywa 'ga ra'yraretea— 'jau mama'eukwaawa rerekwara 'gā wafukaita.

Mama'eukwaawa 'gā muafukaita.

¹² A'eramū Jejuī 'ga 'jau jupe:

—Pēē we aipo pe'je awi. Pēē we 'ā aipo pe'je ekoete — 'jau 'ga mama'eukwaawa rerekwara 'gā nupe, oje'ega moywyrafena.

Jejuī 'ga remimonorama 'gā

(Mateu 10.1-4; Luka 6.12-16)

¹³ Anure Jejuī 'ga awau ojeupia ywyty'rarimū. Wemifutara 'gā 'ga enūina:

—Pe'je pejejuā 'au je pyri— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau 'ga repejāna 'ga rerowyka. ¹⁴A'eramū 'ga 'gā amū mū'jāu 'gā nui. 'Ga remimū'ēmera 'gā pytuna tusi.

—Pēē je amū'e 'gā nui tejepyrīwaramū. Anure nipo je pē monoi kwe pe morogyta esage mome'waramū 'gā nupe, “Pejetywer awi pēpoiireramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū” 'e mome'waramū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū: “Jeremimonorama 'gā”, 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁵Gā nupe nanē 'ga opājē monoi.

—Tepājēa je amono pē nupe mama'eukwaawa pe'aawamū erekwara 'gā nui— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁶Aipo 'gā 'ga imū'jāu wemimonoramamū: Simāo 'ga. Anure Jejui 'ga 'ga re'roka Pedroa pyu. ¹⁷Tiago 'ga, Juā 'ga retee. Aipo 'gā nuwa Sepeteu. Oje'eg imū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe *Puanerigi* 'jau 'ga 'gā nupe. Aeje'eg imū *Puanerigi* 'ea Tupā ra'yra 'ea poromū. ¹⁸Andre 'ga, Filipe 'ga, Patarumeu 'ga, Mateu 'ga, Tome 'ga, Tiago 'ga. Ajepeja 'ga, Tiago 'ga Afeue 'ga ra'yra. Tadeu 'ga, Simāo Serote 'ga, ¹⁹Judas Iskariote 'ga. Kūima'e tywera 'gā nupe 'ga me'egara 'ga poromū.

Mama'eukwaawa 'wyriara mome'uawet

(Mateu 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)

²⁰Og ipe 'ga oramū mytuna 'gā ajatykau 'ga ree. Kwaiwetewete wejue 'gā. A'eramū Jejui 'ga ojemi'wararūme'em wemimu'e 'gā netee. ²¹Aipo renupawe Jejui 'ga jara 'gā 'jau 'ga upe. “Ga jemuarūe'ema te 'ga wereko”, 'jau 'gā Jejui 'ga upe. A'eramū 'gā awau 'ga upe.

—Ere ejua 'gā nui— 'jau 'gā awau 'ga upe.

A'ere 'ga nooi. ²²Jerusareg awi Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nuri rai'i. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Mama'eukwaawa 'wyriara je'eg imū etee 'ga mama'e apoi. Pesepu* pājē mū etee 'ga 'gā pirewara pe'ai 'gā nui— 'jau 'gā 'ga upe.

²³A'eramū Jejui 'ga 'gā nenūina ojepyri. A'eramū 'ga 'gā mu'jau ee. Mama'ea 'ga imome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jawamū.

—Maran sipo mama'eukwaawa 'wyriara a'eramū wemiayuwa pe'ai 'gā nui? Nope'ai futari. ²⁴Sā'ā wyy pypewara 'gā ajuee amara'neramū 'gā jo'oga ajai. A'eramū 'gā amunipo ajuapisau. A'eramū futat 'gā amunipo ojomateepapa— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁵—Sā'ā majepeja amunaw ipewara 'gā. Ajai ojo'og ire majepeja amunaw ipewara 'gā nānēwējēmī ajuapisau nū. ²⁶Nan iapo re amunipo 'ā mama'eukwaawa remiayuwa jomateepawi ajaupi etee futat. Mama'eukwaawa 'wyriara nomonoi futari wemiayuwa erekwara 'gā nui— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷—Ose sipo muna'ywa ifuakat ma'e 'ga rog ipe, 'oga jara 'ga fare'em ire? Naani. Nosea'uweri. Ifuakat ma'e 'ga far ire etee isei 'ga rog ipe, 'ga karaemā pojekau 'ga wi. Mama'eukwaawa 'wyriara ifuakat ma'e 'jawe futat. Ipājē futat numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga te pājērete, mama'eukwaawa 'wyriara pājē apyraapa. Ma'eramū 'ā ae Jarejuwarete 'ga pājē mū etee mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁸—Pēnea'at ki pēē je'e are. Janeruwarete 'ga pētywera moia pē nui, jui pēpoiireramū. Akuraparamū miamū 'ga pētywera moiri pē nui ojeupe pēē enūjamū. ²⁹A'ere 'ga U'agesage kuraparamū 'ga naekatu'ogu'jawi. 'Ga 'Agesage kurapara 'gā ojereko tywerukaa 'ga upe. Nomoiri futari 'ga aipo 'gā tywera 'gā nui— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

³⁰“Mama'eukwaawa 'wyriara pājē mū te 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui” 'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga 'Agesage kurawī. A'eramū 'ga 'gā mu'jau ee.

Jejui 'ga y ēē, 'ga rewirera 'gā netee

(Mateu 12.46-50; Luka 8.19-21)

³¹Jejui 'ga y ēē 'ut owaēma 'gā nupe 'ga rewirera 'gā netee. A'ere 'gā nosei. A'eramū 'gā ukupepe etee 'upa. A'eramū 'ga y ēē 'jau ukupepewara 'gā nupe:

—Peenūi kīā jee. Toroporogyta kīā upe 'jau— 'jau ēē 'gā nupe.

* 3:22 Mama'eukwaawa 'wyriara rera mukūi tapy'ŷja je'eg imū. Satanasi 'jawamū, Pesepu 'jau nū.

- ³² Kwaiwete 'gā 'upa Jejui 'ga pyri. A'eramū 'ga amū 'jau 'ga upe:
 —Eney ēē 'ut owaēma enerewirera 'gā netee. Ukupepe 'gā nuri 'upa. “Toroporogyta kiā upe 'jau”, e'i eney ēē oree— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.
 Aipo ojeupe 'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:
 —A'jea— 'jau 'ga 'gā nupe.
³³ A'eramū Jejui 'ga 'jau ojepepyriwara 'gā nupe:
 —Maranuaramū te pēē jey 'jawe jee? Maranuaramū te pēē jerewirera 'gā 'jawe jee nanē nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.
³⁴ A'eramū 'ga amā 'jāu wenupara 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:
 —'Aga jey ēē 'jawewara 'gā, jerewirera 'gā 'jawewara 'gā — 'jau 'ga 'gā nupe. ³⁵ — Jarejuwarete 'ga je'ega renuparamū pēē jepytuna 'jawe pejemogy, jerewirera 'jawe pejejemogyau nū. Kūjāmeramū jerenyra 'jawe pejemogy, jey 'jawe nanē nū pejejemogyau nū. Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e apoaramū jepytuna 'jawe pejemogy jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

4

Mama'e a'yi tymawet

(Mateu 13.1-23; Luka 8.4-15)

¹ Anure Jejui 'ga awau Garireja ypia reme'y'warimū nū. Kwaiwete 'gā ajatykau 'ga ree. A'eramū 'ga awau u'aa wapyka yaruu pype. A'eramū 'ga yaruu pype u'ar ire oporogytau ojee ajatyka ma'e 'gā nupe. 'Ga renupara 'gā 'upa 'yisiga pype. ² Mama'e mū 'ga imome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

³ —Kūima'e 'ga amū awau juuwuuran a'jja momopoa oko pe. ⁴ A'eramū a'jja mū u'aa pe pe 'ga wi. A'ere 'ga imomopor ire wyra'i ruri i'wau etee 'ga wi. ⁵ Amumera u'aa wyy a'wyre'ema pype 'ga wi. Kwaiwete ita. A'eramū 'jya otywe'emamū jupe. 'Yi tywe'ria te. Jaruete futat opopoa numiamū. ⁶ A'ere nooi apoa kwe pe. A'eramū kwaraya imomōijaga etee. Ita rakuwa ijukau etee. ⁷ Amumera a'jja u'aa juemy pype. A'eramū jua imoteu etee 'ga wi. A'eramū jawaiwa iapisau etee. A'eramū u'ae'emamū 'ga upe. ⁸ Amumera a'yi te aje u'at wyy katurama pype. A'eramū opopoa. A'eramū wyy esage pype u'at ma'efera te u'aramū. Kwaiwete u'aramū. Ajepeja 'ywa'aa trita i'aa. Ajepeja 'ywa'aa sesēta i'aa. Ajepeja 'ywa'aa sēg i'aa— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁹ —Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁰ Ojeupe 'ga porogytapaw ire mytuna 'gā awau ojewya oje'wyr ipe nū. A'ere 'gā amū pytai oporonupa ee 'ga upe. A'eramū opyta ma'e 'gā awau 'ga repejana oporonupa 'ga remimome'u are 'ga remimu'e 'gā netee:

—Ma'ja are te ore mu'e ape poromū morogytau ra'e? Norereapyoi ete ore ee ki 'ei— 'jau 'gā 'ga upe.

¹¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Tejuwarete 'ga je'eg imū futat je ruri pē mu'jau 'ga ree. 'Awamū Jeruwa 'ga pē mogyi wemiayuwamū jeje'ega renupa katu katuaramū, a'e je pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe. — A'eramū je morogytau etee pē mu'jau ee. Nomome'uyayi tāmējē je pē nupe. ¹² Kasi a'e pe tesirūmera 'gā we ikwaaw ekoete ne, a'e je pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Jeje'eg are eapyowere'ema 'gā wanup futat jeje'ega numiamū. A'ere 'gā naeapyoi futari ee. Wesak agawewi 'gā 'ā mama'ea jeremiapoa. A'etea 'gā naeapyoi ee. Ma'eramū je 'ā morogyta etee imome'ui pē nupe pē mu'jawamū. Imome'u katu re 'gā neapyo ekoeteramū ajemogyau ee ne. Ee weapyo re amunipo 'ā 'gā poiri otywer awi. A'eramū te amunipo 'ā Janeruwarete 'ga 'gā katu'ogi 'gā tywer awi— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹³ —Ee pejejeapyoe'em ire maran amusipo 'ā pēē pēneapyo mama'e are pejejeupe je imome'uramū?— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe oporonupa ee.

¹⁴ A'eramū 'ga 'gā mueapyou ee:

—Sā'ā y'wa a'jja. Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'ega. 'Ga je'ega mome'wara 'gā y'wa a'yi tymara 'gā 'jawe. ¹⁵ A'jja mū 'ā u'aa pe pe 'ga wi. A'ea 'ā wyra'ia 'u i'wau etee. Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā amū. 'Ga je'ega renuwi futari numiamū. A'ere 'gā naeapyoi ee. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara 'ua erowiarukare'ema 'gā nupe:

“Perowiar awi”, 'jau 'ua 'gā nupe. A'eramū futat 'gā momoirukaa je rerowiar awi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁶⁻¹⁷—Sā'ā y'wa a'ŷja mū 'ara ywy a'wyre'ema pype ipopora numiamū. A'ere nitywi apoa. A'eramū opapapa etee nū. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā amū. Enupawe 'gā erowiaa. A'ere 'gā naeapyoī ee. A'eramū 'gā opoia kamēsiete erowiar awi. Erowiarāmū nipo 'gā amū 'gā nerekou tyweaete ee. A'eramū 'gā opoia 'ga je'ega renuw awi. ¹⁸Sā'ā y'wa a'ŷja 'ara ju pype. A'eramū 'ā opopoa futat numiamū. A'eramū 'ā jua imoteu etee. Nan tee futat nipo 'gā amū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwaiwi etee. ¹⁹A'eramū nipo 'gā wemifutar are etee wea'aramū ajemogyau nū. Ojeka'aranūūrug are etee wea'aramū ajemogyau. Ojemuorypaw are etee nipo 'gā wea'aramū ajemogyau. A'eramū 'gā wea'aru'jawe'emamū nipo 'ga je'eg are.

²⁰—Amumera 'gā te nipo ajee. Sā'ā y'wa a'ŷja ywy katurama pype u'at ma'ea. A'ea awau waranupa u'aramū. Nan tee futat Ku'jywa 'ga je'ega renupara 'gā neapyoramū ajemogyau ee. Wago'oramū miamū 'gā nopoira'uweri futari je rerowiar awi. Ojemogyppyka etee futat nipo 'gā ajemogyau je ree. Janeruwarete 'ga pājē mū etee futat mama'e esage apou ajemogyau. Sā'ā ywy katurama pype u'at ma'e 'ara. A'eramū 'ā u'aramū kwaiwete. Ajepeja 'ywa'aa trīta i'aa. A'ere ajepeja 'ywa'aa sesēta i'aa. Ajepeja 'ywa'aa sēg i'aa. Nan tee futat jeje'ega renupara 'gā mama'e esage apoi Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mueapyou 'Uwarete 'ga je'ega renuw are.

Arāparīn

(Mateu 5.14-16; Luka 8.16-18; 11.33)

²¹A'ere Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Nomonyga'uweri ae arāparīna mū imŷina imima mama'e 'ag are. Imonyg ire ae imonoi imŷina ajuesawamū te. A'eramū ose ma'e 'gā esaka tenamū. Nan tee futat ki pēē. Ee eapyo ma'eramū ki pēē tekotee 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga porogyta are. ²²Mama'e jemima pēē ikwaape'ema. A'ere nipo anure te pekwaap. ²³Ee pejejeapypoweramū ki peapypaka katu jeje'eg are— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁴A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pejejuka ki je'e are. Pejejaupe pēē mama'e apo 'jawerimū etee futat nipo Janeruwarete 'ga mama'e apoi pē nupe. A'ere 'ga taetu aipo mama'e apoi pē nupe. ²⁵Mama'e rereko esageara 'gā 'ajeteetewi mama'ea wereko. A'eramū taetu 'ga mama'e pyygu'japa ojeupe. A'ere mama'e rereko esageare'ema 'gā nuerekou'jawi futari mama'ea. Erekyopyrera miamū futat 'ga erekou'jape'ema — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Nan tee pēneapyo Jarejuwarete 'ga je'eg are. Oje'ega pēē enuw ire 'ga pē mueapyou oje'eg are. Oje'ega pēē enuwe'emamū 'ga nepē mueapyou'jawi oje'eg are— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

Y'wa a'ŷi

²⁶⁻²⁹A'ere 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jau nū:

—Sā'ā kojara 'ga y'wa a'ŷi tyma oko pe. A'ere 'ga 'ā awau jui. Wea'aru'jawe'emamū futat a'ŷja tymawer are. “Ko sipo 'wei”, 'jawe'em futat 'ga 'ā y'wa a'ŷja upe. Opopoa nā'ā ojeteē futat re'ā, u'aramū 'jau nā'ā re'ā 'jau 'ga. Weapyo'e'emamū agawewi itymarera 'ga ee. Ywy pype otyim ire 'ā awau u'aramū, otyarūmū ko jara 'ga upe. A'eramū 'ga 'ā ipa'wau. Nan tee futat Janeruwarete 'ga remiayuwa. Oje'ega rerowiarāmū Janeruwarete 'ga 'gā mogyau wemiayuwamū. Jane 'ā 'ga je'ega te simome'u. A'ere 'ga te 'gā mueapyoī ee erowiarukaa 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

'Ga rerowiaara 'gā momytunawam

(Mateu 13.31-32, 34; Luka 13.18-19)

³⁰A'ere Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ma'ja 'jawe ajee Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā?— 'jau 'ga 'gā nupe. ³¹—Sā'ā y'wa a'ŷi'īā, mostarda 'jawa. ³²A'ere 'ā otyim ire 'ā opopoa awau o'ywuoramū. A'eramū 'ā wyra'ia aja'yrapyau akā are, waity mogyau ee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe nū.

Aipo upe Jejuī 'ga wemiayuwa jemomytunawama te imome'ui 'gā nupe. 'Awamū 'ga rerowiaara 'gā inānānī'ī etee. A'ere 'gā anure kwaiwete 'gā jemomytuni nipo ajemogyau.

³³Morogytau Jejui 'ga mytuna 'gã mu 'jau 'Uwarete 'ga ree. A'eramũ 'gã weapyoramũ 'ga ree. ³⁴Mytuna 'gã nupe 'ga morogytau etee imome'wau. A'ere 'ga wemimu'e 'gã mueapyoi oje'eg are, wemiayuwa 'gã etee erekou.

Ywyrũ muojeawet

(Mateu 8.23-27; Luka 8.22-25)

³⁵Aipo 'ara rupi, ypytunimũ, Jejui 'ga 'jau wemimu'e 'gã nupe:

—Pe'je soo jareyaapa 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁶A'eramũ 'ga remimu'e 'gã mytuna 'gã monou ojewi.

—Pe'je pejewau pejeje'wyr ipe— 'jau 'gã 'gã nupe.

Yaruu pype 'ga renamũ 'ga remimu'e 'gã awau u'aa yaruu pype Jejui 'ga pyri. A'eramũ 'gã awau 'ga rupi. A'ere amumera 'gã oi oyaruu pype 'gã newiri. ³⁷Gã yaapaw ipe ywyrũua 'ua erujewi 'gã nupe. 'Y rytuapia yara matyneema imotyrywyka ja'wyja'wy 'gã nupe.

³⁸A'ere Jejui 'ga seri etee futat 'upa yara ku'a pe. Wakaga rerupa akagytpapawa 'jawewara 'arimũ. A'eramũ 'ga remimu'e 'gã 'ga renũina 'ga momaka:

—Ku'jyp! Ere epaka kũ! Sapap jane kũ!— 'jau 'gã 'ga upe.

³⁹A'erauwe Jejui 'ga fu'ami oje'ega ywyrũ upe, 'y rajapetega upe nanẽ nũ:

—Peojet ki 'y rajapetek ywyrũ retee— 'jau 'ga jupe.

A'erauwe ywyrũua wojeramũ. 'Y rajapetega nanẽ wojeramũ nũ. ⁴⁰A'ere 'ga 'jau wemimu'e 'gã nupe:

—Ma'eramũ pejkyjau nanimenime 'ũ? Naje rerowari tãmjẽ 'ã pejepe pejemogyau

— 'jau 'ga wemimu'e 'gã nupe.

⁴¹A'eramũ 'gã kyjea 'gã nerekou.

—Kuu. Ma'e pãjẽ 'ga te jane sireko jarejepype nũ'ũ?— 'jau etee 'gã ajaupe. —Ywyrũua te 'ã 'ga amuojet erujewi jarejewi a'i kũ. 'Y rajapetega nanẽ 'ga 'ã imuojea erujewi nũ. Ma'e pãjẽ 'ga te nũ'ũ? Naesagi pa je 'ga amũ je'ega ywytu upe jepi nũ, ywytu muojera erujewi jepi nũ— 'jau 'gã ajaupe oporesagamũ ete 'ga ree. —Janeruwarete 'ga te wapoukat 'ga upe nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

5

Mama'eukwaawa rerekwat

(Mateu 8.28-34; Luka 8.26-39)

¹Garireja ypiauu raapaw ire 'gã awau ojekoka Gerasa ywy are. ²A'e pe Jejui 'ga uẽma yaruu awi. Yar awi 'ga ãm ypyrauwe kũima'e 'ga amũ 'ua 'ga repejãna. Mama'eukwaawa rerekwara 'ga poromũ. ³⁻⁴Tywy 'arimũ ete futat 'ga reko. A'eramũ 'ga 'ua tywy awi Jejui 'ga repejãna. Ipoju te 'ga akou. A'eramũ 'ga pyriwara 'gã okyjau 'ga wi 'ga rekoramũ. Apo fat agawewi futat 'gã 'ga, 'ga kupy faa itaju pyu agawewi. A'etea 'ga omonoonoog etee futat. A'eramũ 'gã 'ga pofaa, 'ga pyfaa 'jau itaju pyu. A'ere 'ga imopeni etee. A'ere 'ga nipoje'okawi futari 'gã nupe. ⁵Wytyra rupi 'ga awau akou awotywe'eme. Opytawaipe etee peu. A'ere 'ga awau tywy pe nũ. Mama'eukwaawa 'ga maema. Ita pyu 'ga ojekysau. ⁶Jejui 'ga resakawe 'ga ujãna u'aa wapyka wenyup'au 'ga rowase. ⁷A'eramũ mama'eukwaawa 'ga maufukaita:

—Jejui. Ku'jywa 'ga ra'yra 'ã ene. Maran te ore rereko ape 'awamũ? Ore rereko tywer awi ape— 'jau mama'eukwaawa Jejui 'ga upe.

⁸“Ejepe'a 'ga wi”, e'i Jejui 'ga mama'eukwaawa upe ra'e. A'eramũ mama'eukwaawa aipo werekwara 'ga mu'eukaa 'ga upe.

⁹A'eramũ Jejui 'ga 'jau jupe:

—Ma'ja te enerera?— 'jau Jejui 'ga mama'eukwaawa upe.

A'erauwe 'jau 'ga upe:

—Kwaiwete ore 'ga piwaramũ. A'eramũ 'gã ore renũina “kwai” 'jau ore — 'jau mama'eukwaawa 'ga upe.

¹⁰A'ere mama'eukwaawa 'jau Jejui 'ga upe:

—'Ga wi ore monou kasi muku ore monoukar ape ne— 'jau mama'eukwaawa 'ga upe.

¹¹ Mama'eukwaawa rerekwara 'ga upe Jejuu 'ga porogyta 'ga 'amamū tajaurationa ojemi'waa 'upa wyyty'rarimū. ¹² A'eramū mama'eukwaawa 'jau 'ga upe:

—Tajaurationa wyyteripe ore mono ape ore mogyau— 'jau 'ga upe.

¹³ A'eramū Jejuu 'ga 'jau jupe:

—Pe'je ajee pejewau— 'jau 'ga jupe.

Tajaurationa pytuna tois miu. A'erauwe mama'eukwaawa ū'jāu werekwarera 'ga wi awau ojejaga tajaurationa pype. A'eramū tajaurationa mama'eukwaawa ojepype ijeagamū erowawaka erajemogyau. A'eramū erawau enujāna erojyppa wyy'amuku rupi eropopoa erawau eropapa 'y pe.

¹⁴ A'eramū tajauration are omaenun ma'e 'gā awau imome'wau amunaw ipewara 'gā nupe, jū mewara 'gā nupe. Mīmēra 'gā nupe 'gā 'ga rera mokwasi'wau. A'eramū kwaiwete 'gā 'ua 'ga resaka. ¹⁵ Jejuu 'ga pyri 'uawe 'gā mama'eukwaawa rerekwarera 'ga resaka. 'Ga resakawe 'gā oporesagamū etee 'ga ree ajemogyau. Jejuu 'ga pyri 'ga reni wapyka. Mama'e tywera ojewi iēm ire 'ga 'ūina wapyka ojeyrūwunepa. I'akwaap 'ga a'eramū futat. A'eramū amunaw awi 'ut ma'efera 'gā oporesagamū etee 'ga ree. ¹⁶ A'erauwe 'ga katu'oga resakarera 'gā imome'wau 'gā nupe:

—Jejuu 'ga mama'eukwaawa ope'a 'ga wi ko. A'eramū 'ga imonoukaa tajaurationa pype ko. Ojepype mama'eukwaawa reseramū tajaurationa awau opopoa wyy'awygamū 'y pe ko— 'jau 'gā imome'wau 'ut ma'efera 'gā nupe.

¹⁷ Weymawa manū re 'gā 'jau Jejuu 'ga upe:

—Ere ejepe'au ore wi kūi. Ene nenea'wyrī ra'e kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁸ A'erauwe 'ga awau u'aa yaruu pype nū. A'e pype mama'eukwaawa rerekwarera 'ga 'jau Jejuu 'ga upe:

—Tene je oi ene rupi, ki Ku'jyp— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁹ A'ere Jejuu 'ga 'i etee 'ga upe:

—Naani. Eje'wyr ipe te ekwap ejemome'wau epytuna 'gā nupe. Janeruwarete 'ga ajemuaēm ene ree. A'eramū 'ga mama'e esage apou ene upe. A'eramū ene ewau imome'wau epytuna 'gā nupe— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

²⁰ A'ere mama'eukwaawa rerekwarera 'ga awau amunawa moymoyka okatu'okawera mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Tekapuru wyy pe 'ga awau Jejuu 'ga remi- apofera mome'wau. A'eramū enuparera 'gā oporesagamū 'ga ree, okatu'okawera 'ga imome'uramū.

Jairo 'ga ra'jyt

(Mateu 9.18-19; Luka 8.40-42)

²¹ A'ere Jejuu 'ga awau ypiauu raapa wemimu'e 'gā nupi nū. 'Gā jekog ire mytuna 'gā 'ua ajatykau 'ga ree 'yisiga pype. ²² A'eramū Jairo 'ga 'ua oporogyta Jejuu 'ga upe. Aipo 'ga judeu 'gā jatykaawa raarana 'ga. 'Ga 'ut wapyka wenupy'āu Jejuu 'ga rowase.

²³ —Jera'jyra ēē amanū ja'wya'wy 'upa ki 'ei. A'eramū je ene poreawua kūi. Teresak ēē jui 'jau, 'jau je tejua enee kūi— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

²⁴ A'erauwe Jejuu 'ga awau 'ga rupi. Kwaiwete 'gā awau 'gā newiri. Ojopyppypyk te 'gā awau.

Ojero'wu ma'e kūjā ēē

(Mateu 9.20-22; Luka 8.43-48)

²⁵ Poje kūjā ēē mū 'ua Jejuu 'ga rakyfet katy 'ga repejāna. Ojero'wu ma'e ēē. Tusi kwara ēē imu'aa akou ojero'wau. Nuogi futari ēē rya ēē wi. Ymā te 'ā ēē rekoī rakue.

²⁶ Morofuanugara upe ojesaukaa numiamū. A'ere morofuanugara mepyetea ēē ka'aranū mateepapa ekoete ēē wi. A'ere ēē nojekatu'ogi futari akou. A'ere ēē jero'wu jerekoetei ēē ree. ²⁷⁻²⁸ A'eramū ēē Jejuu 'ga rera nupawe 'jau ojeupe etee futat: “Kīā raity pyygamū tajekatu'ok 'jau kwy”, 'jau ēē ojeupe etee futat. A'eramū ēē 'ua 'ga rewiri. 'Ga rupisikawe ēē 'ga raity pyyka. ²⁹ A'erauwe ēē ry uoka ēē wi. A'eramū ēē 'jau ojeupe etee futat: “A'jea futat kīā pājēa ra'e”, 'jau ēē ojeupe. “Jearuete je 'awamū nū”, 'jau ēē ojeupe etee futat akou.

³⁰ A'erauwe Jejui 'ga 'jau ojeupe etee futat: “Ga amū ijaruete jepājē mū”, 'jau 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga ojerowaka 'jau mytuna 'gā nupe:

—Awýja te owyk jeraity are ra'e?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Tee. Naje rūi— 'jau 'ga rewiri oo ma'e 'gā 'ga upe.

³¹ A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Kwaiwete agawewi 'gā 'ā. A'etea 'ā ere “Awýja te owyk jeraity are ra'e?” ere oree— 'jau 'gā Jejui 'ga upe. —Nereesagi nipo 'gā jopyppypyga?— 'jau 'gā 'ga upe.

³² A'erauwe Jejui 'ga amā'jāu 'gā moyka ojee owyk ma'efera rekaa. ³³ A'erauwe ijaruete ma'efera ēē 'jau ojeupe: “Najemima'uweri je kiā wi. Okwaap futat kiā”, 'jau ēē ojeupe. A'eramū ēē awau wapyka wenu'p'au 'ga rowase. Oyyita ēē ojemome'wau 'ga upe:

—Je ako awyk eneraity are ko. Ymā te jerya nuogi je wi. A'ere eneraity are je wygauwe iogi je wi ko— 'jau ēē 'ga upe.

³⁴ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—Je rerowiat wejue te ape. A'eramū je ako ene katu'oka ko— 'jau 'ga ēē upe. —A'eramū ki ene epy'ata'waramū ekou. Enejaruete ene ekou— 'jau 'ga ēē upe.

Jairo 'ga ra'jyra ēē ferapawet

(Mateu 9.23-26; Luka 8.49-56)

³⁵ ēē upe Jejui 'ga porogyta 'ga 'amamū Jairo 'ga remiayuwā 'gā amū 'ua 'ga rewiri:

—Amanū katu enera'jyra ēē ki 'ei. Au'je 'ga reruri re— 'jau 'gā 'ua 'ga upe.

³⁶ A'ere Jejui 'ga 'i etee 'ga upe:

—Ene'arasig awi. Je rerowiat ki ape— 'jau ete Jejui 'ga 'ga upe.

³⁷ A'ere Jejui 'ga 'jau wewiri oo ma'e 'gā nupe:

—'Au etee ki pejup. Ore tee oroo orosou ēē resaka— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga muaprya 'gā etee erawau ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, 'ga rewirera Juā 'ga. Mīmēra 'gā etee 'ga erawau ojeupi. ³⁸ Jairo 'ga 'wyr ipe owaēmawē 'gā amanū ma'efera ēē ree ajatyka ma'e 'gā nesaka. Jairo 'ga ra'jyra ēē rapirūmū ēē rerekou. Wafukaita 'gā ajemogyau. ³⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū te pejoo'o ēē ree? Namanūi futari ēē. Oset tee ēē 'upa— 'jau 'ga ajatyka ma'efera 'gā nupe.

⁴⁰ Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā 'ga rerekoemāu etee:

—Ene'me awi nū'ū. Amanū futat akiko— 'jau 'gā 'ga upe.

“Amoferap je ēē”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe “Oset tee ēē 'upa”, 'jau ete 'ga 'gā nupe.

A'ere Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau peje'jāu ukupepe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga muaprya 'gā nerawau, kūjāmuku'i ēē jara 'gā neewe. A'eramū 'gā awau osou imy'ja'wi pype. ⁴¹ A'eramū 'ga amanū ma'efera ēē popyka oje'ega ēē upe:

—Ere ejua ewya, ky'ri— 'jau 'ga ēē upe.

(Oje'eg imū 'ga 'i: *Tarita kumi. Tarita kumi* 'ea ere ejua efu'ama jui 'ea poromū.)

⁴² A'erauwe kūjāmuku'i ēē afu'ama okama awi, afu'ama awau watau. Tusi kwara ēē amu'at. A'eramū ēē watau 'gā neape. A'eramū 'gā oporesagamū etee ēē ree. A'eramū futat ēē ruwa 'ga 'jau ojeupe: “Amanū ako jera'jyra ako re'ā. A'ere pa 'ga 'ā jera'jyra moferawi jee nū”, 'jau 'ga ojeupe.

⁴³ A'ere Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je mome'u kasi pejepe kwe pe 'gā nupe ne, 'au je iapoawera ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'ga 'jau ēē jara 'gā nupe:

—Pe'je ēē mojemi'waa— 'jau 'ga ēē jara 'gā nupe.

6

Nasare pe 'ga oawet

(Mateu 13.53-58; Luka 4.16-30)

¹ Anure Jejuí 'ga awau ojewya Nasare pe nū, waranupawer ipe nū. Wemimu'e 'gā 'ga erawau ojeupi. ² Morowykye'ema rupi 'ga awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe. A'eramū 'ga 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga porogyta are. A'eramū enupara 'gā amū oporesagamū 'ga ree.

—Ma'ape te 'ga jemu'ei mama'e are nū'ū? Awýja te 'ga amu'akwaap mama'e are nū'ū? —'Jau 'gā ajaupe. —Ma'ja pājē mū ajee 'ga aeremiapoe'ema apoi?— 'Jau 'gā ajaupe. —Maran ajee 'ga mama'e apoi mīnamū nū, aeremiapoe'ema mama'e apou nū?— 'Jau 'gā ajaupe. ³—Ma'eramū sipo 'ga jane mu'ei mama'e are? NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara rūi agawewi 'ga 'ā. A'etea 'ga jane mu'e are ifuwet— 'Jau 'gā ajaupe. —'Yjepana pinara agawewi 'ga 'ā. A'etea 'ga 'ā jane mu'e are ifuwet. Mari ēē ra'ýra 'ga te 'ā. 'Ga rewirera 'gā ako 'au jane pyri. Tiago 'ga, Jose 'ga, Judas 'ga, Simão 'ga. Mīmera 'gā 'ga rewirera. 'Ga renyra 'gā nanē 'ā ajemogyau 'au jane pype nū. Ma'eramū sipo 'ga jane mu'e are afuweramū? Nienuwa'uweri jane 'ga porogytaa— 'Jau 'gā ajaupe.

⁴ A'eramū Jejuí 'ga 'jau 'gā nupe:

—Sā'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā oa kwe pe 'ga je'ega mome'ua. A'eramū 'ā kwe pewara 'gā jēmī 'gā je'ega rerowiaa. A'ere 'ā 'gā 'wyr ipewara 'gā jēmī nuerowiari 'ga. 'Ga pytuna 'gā miamū 'ā 'ga rerowiare'ema ajemogyau— 'Jau Jejuí 'ga oje'wyr ipewara 'gā nupe. —Nan tee futat ajee 'ā kwe pewara 'gā jēmī je rerowiari. A'ere 'ā je'wyr ipewaramū jēmī naje rerowiari pejepe pejemogyau— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁵ Nuerowiari wejue 'gā 'ga. A'eramū 'ga aeremiapoe'ema mama'e apoarūme'em 'gā pype. Ojoro'wu ma'e 'gā amū etee 'ga imajarueteu, opo monou 'gā 'arimū. ⁶ “Naje rerowiari te 'gā 'ā. A'eramū je 'gā poararūme'em”, 'Jau 'ga ojeupe, oporesagamū 'gā nee.

Jejuí 'ga wemimu'e 'gā monoawet

(Mateu 10.5-15; Luka 9.1-6)

Aipo awi Jejuí 'ga awau Nasare pyri 'ut ma'e amunaw ipe, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree. ⁷ Anure 'ga wemimu'e 'gā majatykau, tusi 'gā majatykau. A'eramū 'ga opājē monou 'gā nupe mama'eukwaawa pe'aawamū erekwara 'gā nui. A'eramū 'ga 'gā mokwasi'wau mukūi juejue 'gā monou kwe pe.

—Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Jerer imū ki pēē mama'eukwaawa pepe'a erekwara 'gā nui— 'Jau 'ga 'gā nupe. ⁸—Pejemama'ea te kasi ajee peroo ne. Ywýraa etee pēē erawau pejepe pe. Pejemimū'ua miamū pēē erawawe'em. Mama'e rýrū, ka'aranūū. Mīmera nanē pēē erawawe'em nū. ⁹ Pejepypaawunepa ete. A'ere pejeýrūa miamū pēē erawawe'em. Pejeýr arwara etee futat pēē erawau. Nan tee futar iki pekwap— 'Jau 'ga 'gā nupe. ¹⁰—'Gā 'wýrarete upe pejewaēma pēē majepeja 'oga pype etee futat pejeýpa. Peo kasi kwe pe pejekou ne. ¹¹ Pejeporogyta renuwe'emamū kamēsiete pejewau 'gā 'wyr awi. 'Gā nui pejewau ki pēē pejepytyry'wory'woka. “Nepeenuwi ete oreporogyta. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga amara'neramū pē nee”, 'Jau ki pēē 'gā nupe, pejepytyry'woka 'gā neape— 'Jau Jejuí 'ga wemimono 'gā nupe.

¹² A'eramū Jejuí 'ga remimu'e 'gā awau peuwara 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga ree:

—Pejetywer awi pēpouriweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui. “Je katu'og ape”, pēē 'eramū 'ga pē katu'ogi futari, pē mogyau wemiayuwamū— 'Jau 'gā awau 'gā nupe.

¹³ Mama'eukwaawa 'gā ipe'au erekwara 'gā nui. Miarakawenana 'gā imonou ojoro'wu ma'e 'gā akag are. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā katu'oka 'gā jero'wu awi.

Juā Batista 'ga jukaukaawet

(Mateu 14.1-12; Luka 9.7-9)

¹⁴ Jejuí 'ga rera okwasi'wasi'wau kwe pe. A'eramū Erote 'ga nanē 'ga rera renupa nū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Awýja te poromū? Aeremiapoe'ema te a'e 'ga wapo a'i kūi— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā amū 'jau 'ga upe:

—Juā Batista 'ga nipo 'ut oferapa rai'i nū. A'eramū nipo 'ga a'eramū janeremiapoe'ema resaukaa janee— 'Jau 'gā 'ga upe.

¹⁵ A'ere amumera 'gā 'i:

—Eliasi 'ga nipo 'ut ojewya rai'i— 'Jau 'gā 'ga upe.

Amumera 'gā 'jau:

—Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga, ymāwarera 'jawewara 'ga futat— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁶ Aipo ajaupe 'gā 'e renupawe, Erote 'ga 'jau:

—Juā Batista futat 'ut oferapa rai'i nū. Ajuwonogukat agawewi ako je 'ga ikue. A'etea sipo 'ga oferawu'jap nū— 'jau Erote 'ga 'gā nupe.

¹⁷⁻¹⁸ Ymā Erote 'ga wewirera 'ga remireko ēē pojekai 'ga wi rakue. Erotiasi ēē pojekau 'ga wi rakue, Filipe 'ga wi rakue. A'eramū 'ga ēē rerekou katu rakue. A'eramū Juā 'ga 'jau 'ga upe:

—Nia'wryri nanuara. Ejewirera remireko 'ā erepojeka 'ga wi. Ymā 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Peko awi pejejemireko are”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'ere 'ā ereapo “Peapo awi” 'jawera rai'i. A'eramū ene etywereteramū ekou Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Juā 'ga Erote 'ga upe rakue.

A'eramū Erote 'ga amara'neramū Juā 'ga ree, 'ga pofaa, 'ga munewukaa moromunepawa pype.

¹⁹ Erotiasi ēē Juā 'ga raykau 'ga 'eawer are. A'eramū ēē afuwereteramū 'ga ree. ²⁰ A'ere Erote 'ga kyjei 'ga juka awi. “Esage ma'e 'ga, Ku'jywa 'ga remiyauwa 'ga”, 'jau Erote 'ga Juā 'ga upe. A'eramū 'ga okyjau 'ga juka awi. A'eramū 'ga 'ga jukaukare'ema Erotiasi ēē upe. 'Ga je'egamū Erote 'ga wapyakau Juā 'ga je'eg are. 'Ga je'ega renupawe 'ga 'jau ojeupe: “Maran je 'ga rerekou 'ū”, 'jau 'ga ojeupe. A'ere 'ga nokwaawi futari. ²¹ A'ere Erotiasi ēē Juā 'ga juka rapesagi etee futat akou.

U'aawera 'ara rupi Erote 'ga maraka apou. A'eramū 'ga kwaiwete 'gā mo'wy'wya omaraka are. Opoirū, jefaruu 'wryriat, Garireja wyy pewara 'gā 'wryri'ri. Mīmera 'gā 'ga imo'wy'wya oje'wyr ipe. A'eramū 'gā wemimo'wyrera 'gā mojem'i'waa. ²² Gā jemi'waaw ipe Erotiasi ēē ra'yra ēē awau osou ojerokyau maraka are ajatyka ma'e 'gā nowase. A'eramū Erote 'ga aku'iramū ēē jeroky are wemimo'wy'wyrera 'gā netee. A'eramū Erote 'ga 'jau ēē upe:

—Ma'ja te erefutat? Tamono eneremifutara enee 'jau— 'jau 'ga ēē upe.

²³ A'eramū 'ga 'jau nū:

—“Ma'ja te erefutat?” a'e ako je enee ko. Eneremifutara etee futat tamono enee 'jau, a'e ako je enee ko. Na'e ekoetei je enee. Jarejuwarete 'ga remianuwamū je 'i. Amono futat je enee— 'jau 'ga ēē upe.

²⁴ A'erauwe ēē awau imome'wau oy ēē upe. A'eramū ēē 'jau ēē upe:

—Ma'ja te je aenūi kiā upe?— 'jau ēē oy ēē upe.

—“Juā Batista kiā akagera erurukat imonogukaa wā nupe jee”, ere ki kiā upe— 'jau ēē wa'yra ēē upe.

²⁵ A'erauwe ēē ra'yra ēē awau ojewya 'jau 'ga upe:

—Juā Batista kiā akagera erurukat paratu pype imonogukaa wā nupe jee ki'i. 'Awauwe je ifutari— 'jau ēē 'ga upe.

²⁶ A'erauwe Erote 'ga u'arasigamū aipo ēē 'erauwe. Niporujukaweri 'ga Juā 'ga ree. A'eramū 'ga a'eramū u'arasigamū. “Ma'eramū je 'jau ēē upe ra'e 'ū: Eneremifutara tamono enee 'jau, 'jau ēē upe ra'e 'ū”, 'jau 'ga ojeupe, u'arasigamū. A'ere 'ga wemimo'wy'wyrera 'gā nemianuwamū aipo 'ga 'i ēē upe. A'eramū 'ga ojenosōu. “Kasi 'gā a'e pe je iapoe'emamū naje rerowiari ne kwy, 'gā neko'i je'me are ne kwy”, 'jau 'ga ojeupe. ²⁷ A'eramū 'ga a'eramū jefaruu 'gā amū monou Juā 'ga juwonogukaa.

—Moromunepawa pype Juā 'ga 'amamū. Pe'je pejewau 'ga ajuwonoka. A'eramū pēē 'ga akagera rerua paratu pype ēē upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā awau 'ga ajuwonoka. ²⁸ A'eramū 'gā paratu pype 'ga akagera rerua ēē upe. A'eramū ēē erua oy ēē upe rakue.

—Kweramū a'ni— 'jau ēē oy upe.

²⁹ “Erote 'ga 'ga jukaukat 'ga upe” 'e renupawe Juā 'ga remiyauwa 'gā awau 'ga reumera upe erawau imonou inuga ita kwara pype rakue.

A'eramū Erote 'ga wea'aramū Juā 'ga ree, Jeju'i 'ga rera renupawe.

*Kanape'i me'yitawet**(Mateu 14.13-21; Luka 9.10-17; Juā 6.1-14)*

³⁰ Ko'iko'i ete Jeju'i 'ga remimonofera 'gā 'ua ojewya nū. A'eramū 'gā wemiapofera mome'wau Jeju'i 'ga upe. Oporogyta nanē 'gā imome'wau 'ga upe nū. ³¹ Kwaiwete 'gā ajatykau Jeju'i 'ga ree. A'eramū Jeju'i 'ga ojemi'wararūme'em wemimu'e 'gā netee. A'eramū Jeju'i 'ga 'jau wemimonofera 'gā nupe:

—Pe'je soo awotywe'eme jarepytu'wau ra'ne 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

³² A'eramū 'gā tee awau u'aa yaruu pype. ³³ A'ere kwaiwete 'gā 'gā oa resagi.

—Oo Jeju'i 'ga— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū amunaw ipewara 'gā ojeko'woka 'ga piara rupi awau uajāna ypia wyryri owaēma 'gā nenune.

³⁴ Ojekog ire Jeju'i 'ga uēma yaruu awi. Wenune 'ut ma'efera 'gā nesakawe, Jeju'i 'ga ajemuaēma 'gā nee. "Karupa'mi jare'ema 'jawe pa 'gā jemogyi jee nū", 'jau 'ga ojeupe. Ni'wryriari 'gā. A'eramū 'gā omogytawe'emamū. A'eramū 'ga a'eramū ajemuaēma 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

³⁵ Kaaruwamū Jeju'i 'ga remimonofera 'gā 'jau 'ga upe:

—Kaarup ki 'ei. Nitywi futari mama'ea 'au 'gā nemi'uramamū— 'jau 'gā 'ga upe. ³⁶ —Emono 'gā jarejewi. Too 'gā amunawa mū pype wemi'urama mua ojeupe 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁷ A'ere Jeju'i 'ga 'i 'gā nupe:

—Pēē te mama'ea pemono 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'jau:

—Kuu. Mytuna 'gā nū'ū. Tusētu ka'aranūū oo kanape'i muawamū 'gā nupe kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁸ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Marāmaran te kanape'i pyu pēty? Pe'je pejewau esaka— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā awau esaka. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Sīku etee kanape'ia. Mukū'i'itee ipira'ia 'jau ra'e— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁹ A'eramū 'ga 'jau ojee ajatyka ma'e 'gā nupe:

—Pe'je pejepojo'oka'i pejejaiu pejeapyka juo'wi 'arimū— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁰ A'erauwe 'gā opojo'ojo'o'giramū wapyka juo'wi 'arimū. Peu sēg 'gā wapyka. Peu sīkwēta 'gā wapyka. Peu sēg 'gā wapyka nū. Nan tee futat 'gā wapyka juo'wi 'arimū.

⁴¹ A'eramū Jeju'i 'ga kanape'i pyyka ope pe ipira'ia reewe. A'ere 'ga eramā'jāu ywau ope pe. A'eramū 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene te 'ā eneresage oree— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'erauwe 'ga kanape'i mowowoka imonou wemimu'e 'gā nupe. Omowowogamū ojeme'yita 'gā nupe. Ipira'ia nanē ojeme'yita 'gā nupe. A'eramū 'gā imonou wapyk ma'e 'gā nupe. ⁴² A'eramū wapyk ma'e 'gā juejue ojemi'waa wewegamū jui.

—Janeruwarete 'ga kumia ome'yi janee — 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū 'ā jane jarejewegamū jarejupa. Jarejuwarete 'ga jarejeupe ime'yje'em ire amunipo 'ā jane ty'ara reruwi— 'jau 'gā ajaupe.

⁴³ A'eramū Jeju'i 'ga remimu'e 'gā emyrera mono'oga ijaga yrū pype. Tusi yrupemūūa 'gā imatyneema emyrera pyu. ⁴⁴ Sīku miu agawewi kūima'e 'gā pytuna. A'etea 'gā na'upawi kumia. Wewegamū 'gā jui.

*'Y rajape 'arimū Jeju'i 'ga ataawet**(Mateu 14.22-33; Juā 6.16-21)*

⁴⁵ Emyrera 'gā ijag ire Jeju'i 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Pe'je pejewau peje'aa yaruu pype. Pesaita pe pejewau pejejaapa je renune. Je apyta ra'ne. Tamono 'gā 'gā 'wyr ipe 'jau nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau 'ga wi 'ga rejaa ojetee'i.

⁴⁶ Ojewi 'gā o re Jeju'i 'ga awau ojeupia wytyra rupi. 'Uwarete 'ga upe 'ga awau oporogytau. Ojetee'i futat 'ga awau akou. ⁴⁷⁻⁴⁸ Ypytunimū Jeju'i 'ga wemimu'e 'gā nesaka. Ypiauu pyter ipe 'gā 'upa. A'ere ywytua napywurukari 'gā nupe. A'eramū Jeju'i 'ga ku'em

ja'wyja'wyrāmū awau 'gā nepejāna. 'Y rajape 'arimū 'ga awau watau. “Tafen 'gā 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe. Ojepyu 'ga kwap ja'wyja'wyrāmū 'gā 'ga resaka.

⁴⁹—Ma'ja katu 'ut kwerāmū janee?— 'jau 'gā ajaupe. —Ajaga nipo kwe 'ut owaēma janee kūi— 'jau 'gā amū wafukaita ajaupe.

⁵⁰A'eramū 'gā okyjau ajemogyau. 'Gā kyjea 'gā pifuaka'roka.

A'erauwe Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekyje awi je wi. Je tee ojut pē newiri— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵¹A'erauwe 'ga awau yaruu pype u'aa 'gā pyri. A'erauwe wyytua wojerāmū 'gā nupe. A'ere 'ga remimu'e 'gā yyi ajemogyau. ⁵²Naeapyoi 'gā kanape'i jeme'yitawer are. Naeapyoi wejue 'gā Jejui 'ga ree. A'eramū 'gā okyjau 'ga wi.

Genesare ywy pewat

(Mateu 14.34-36)

⁵³A'eramū Jejui 'ga awau oyaapa wemimu'e 'gā netee. Awau 'gā ojekoka Genesare ywy are. ⁵⁴Yaruu awi 'ga ēmauwe peuwara 'gā Jejui 'ga kwaapa. ⁵⁵A'eramū 'gā awau ujāna ojero'wu ma'e 'gā nerua amunaw awi. Amunawa moy moyka ojero'wu ma'e 'gā nerua 'gā nupawa pype Jejui 'ga upe. ⁵⁶Jejui 'ga waw ipe 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua 'gā nuga 'ga kwapaw ipe. Amuna'wi'i pewara 'gā, amunawarete pewara 'gā, jū mewara 'gā. Mīmer awi 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua 'gā nuga 'ga rape pe.

—Tene 'gā eneraity pypireme'ywa pyygi ene wi— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'ga raity pypireme'ywa pyygarera 'gā ajaruete pawamū najuejue etee futat.

7

Judeu 'gā nemiapo

(Mateu 15.1-9)

¹Anure fariseu 'gā amū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee ajatykau Jejui 'ga ree. Jerusareg awi 'ut ma'efera 'gā poromū. ²Jejui 'ga remimu'e 'gā jemi'wara resaka ajemogyau. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Nojepoei 'gā ojemi'war enune jareypy je'egawer imū— 'jau 'gā ajaupe. —Nuapoi 'gā jarejemiapoa ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

³Judeu 'gā mama'ea wapo oypy je'egawer imū etee futat. Fariseu 'gā taetu iapou. Ojemi'war enune 'gā ojepoeipoeita. ⁴Wemimurera kumia nanē 'gā ipireipireita nū. Oypy 'gā je'egawer imū etee futat kumi'wawa nanē 'gā ipireita nū. Kaneeku, 'y ryrū, japepo. Mīmera 'gā opirei. Oypy 'gā je'egawer imū etee futat 'gā iapou.

⁵A'eramū fariseu 'gā Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee oporonupa ee Jejui 'ga upe:

—Ma'eramū ajee eneremiyuwa 'gā nuapoi mama'ea jareypy 'gā je'eg ymaner imū 'ū? Nojepoei nanē 'gā 'ā jareypy je'egawer imū ojemi'war enunewe— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

⁶A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēē 'ā “mama'e esage ore aruapo”, pe'je numiamū. A'ere 'ā pē'me ate pejemogyramū — 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue:

“Aramuoryw ore Orojuwarete 'ga, 'jau futatee 'gā jee”, 'jau Janeruwarete 'ga.

“A'ere 'ā 'gā meramū te. Nomŷi 'gā weaa je ree. Naje rerowiari tāmējē 'gā.

⁷U'eawer are etee 'gā jamu'ei. A'ere 'gā 'jau ajaupe: Jarejuwarete 'ga je'eg are je pē mu'ei, 'jau futatee 'gā ajaupe”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, oje'ega moywyrafena.

⁸—Nepeenuwi agawewi 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega pejemogyau. Na'ga je'eg imū rūi nanē pēē mama'e apou nū. Tesirūmera 'gā je'eg imū etee 'ā pēē mama'e apou— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁹—Pejepoia 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega renuw awi. A'eramū 'ā pēē pejemifutar imū etee mama'e apou. ¹⁰Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Peanuw etee ki pejejuwa 'ga je'ega. Pejey ēē je'ega nanē ianupa etee nū”, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue. “Ujara 'gā kurapara 'gā ki peapisi”, 'jau 'ga ikwasiarukaa

rakue. ¹¹ A'ere 'ā pemu'e 'gā 'gā jara 'gā nee 'gā je'ega renuw etee'em are. “Pejejara 'gā nupe mama'e are pejeporomonowere'emamū ki pe'je 'gā nupe: ‘Pē nupewara je amono Jarejuwarete 'ga upe ai'i. A'eramū je mama'e mū monowe'em pē nupe’, 'jau futatee ki pēē pejejara 'gā nupe. ¹² A'eramū ki pēē imonowe'em pejejara 'gā nupe”, 'jau 'ā pēē 'gā mu'jau tywet pejejemogyau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ¹³—Aipo 'jaramū pēē Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema pejejemogyau. Tesirūmera 'gā je'egawer imū te 'ā pēē mama'e apou. Namīmera etee rūi futat pēē iapou. Amumeramū taetu ajee 'ā pēē mama'e tywera peapo — 'jau Jeju 'ga fariseu 'ga nupe, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā neewe.

*Ae motyweawa 'ga imome'uawet
(Mateu 15.10-20)*

¹⁴ A'ere Jeju 'ga 'jau mytuna 'gā nupe:

—Pe'je pejejua pejeapyakau jeje'eg are— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē pejejeapyoramū ee pejejemogyau. ¹⁵⁻¹⁶ Napē pype oo ma'efera rūi pē motywet Janeruwarete 'ga upe pē mogyau. Pē nui uēm ma'ea te pē motywet Janeruwarete 'ga upe. Pēje'egaiwa te pē motywet Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹⁷ A'ere Jeju 'ga mytuna 'gā nejaa awau osou 'og ipe wemimu'e 'gā netee. 'Og ipe ose re 'ga remimu'e 'gā oporonupa 'ga upe:

—A'eramū ene ma'ja upe poromū 'jau ra'e 'ū? Norereapyoi ore ene 'e are ki 'ei— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁸ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēē nanē nipo nepēneapyoi we ee ra'e ki sa? Ekoay pēē na'e ki 'ei. Pēē nanē meeweī etee pēneapyo ee ra'e ki 'ei? Nepēneapyoi ymani te 'ā pēē je'eawer are a'i kūi. Pejejemi'waa nipo pēē. A'eramū nipo pēē pejejemi'u monou pejejuru pe. A'ere nipo pēē imokona. ¹⁹ Pēnemi'ua osou pēnawyrū pype etee futat. Nokwasi'oi pēywytera pype. Pēnawyrū pype etee futat mama'e oi. A'eramū okwapa etee pē nui. A'eramū mama'ea pē motywerukare'ema Janeruwarete 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

Aiporamū futat Jeju 'ga 'i 'gā nupe: “Nitywi futari pēnemi'ue'ema mū mama'ea” 'e upe futat 'ga 'i poromū.

²⁰ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pēywyter awi 'ut ma'efera tee pē motywet Janeruwarete 'ga upe. ²¹ Mama'e tywer are etee pēē pejejea'aramū. A'eramū pēē mama'e apou pejejea'ar imū etee futat. 'Ga amū wea'aramū mama'e are amunarū are. A'eramū 'ga amunarūmū ee. 'Ga amū wea'aramū oporojuka are. A'eramū 'ga oporojukau. ²² 'Ga amū wea'aramū wemirekoe'em are ako are. A'eramū 'ga akou kūjā ēē ree. 'Ga amū wea'aramū okaraemā momytun are etee. A'eramū 'gā okaraemā momytuna ekoete. 'Ga amū wea'aramū mama'e tesirū apo are te. A'eramū nipo 'ga otyweramū akou Jarejuwarete 'ga upe. Wemifutar imū etee o'meramū. Wea'ar imū etee ajuago'wau ajemogyau. 'Gā amū ajuerekoayau. 'Gā amū ojerowiaraipa etee ojee. 'Gā amū ojemuarūme'em. ²³ Mīmera 'ā pēē iapou pejejemifutar imū etee futat. A'eramū pēē mīmera apoaramū te pejejemotywea Jarejuwarete 'ga upe. Napēnemi'ua rūi pē motywet 'ga upe. Pejepoeje'ema miamū nepē motyweri 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau 'gā motyweawa mama'e are etee.

*Judeue'ema ēē
(Mateu 15.21-28)*

²⁴ A'ere Jeju 'ga awau pe awi. Tiro 'jawa pyri 'ga awau. Awau osou peuwara 'gā amū 'wyr ipe.

—Je mome'u kasi pejepe ne. “‘Au 'ga ruri akou”, pe'je kasi ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'ga rera nimimawi futari. ²⁵ A'eramū kūjā ēē mū 'ga rera renupa. Mama'eukwaawa 'up ēē ra'ya ēē pir are. A'eramū ēē 'ua wapyka wenupy'au Jeju 'ga rowase, 'ga rera renupawe. ²⁶ Najudeu arūi agawewi ēē. Sirufenisi pewara ēē te. Poromū 'ut oporogytau Jeju 'ga upe:

—Mama'eukwaawa epe'a jera'yra kyna wi, a'e je tejua enee— 'jau ēē 'ga upe.

²⁷ A'ere 'ga 'i etee ēē upe:

—Sā'ā ae kunumīa mama'e 'ue'emamū ae kunumī remi'urama monoe'ema weymawa upe. Nan tee futat je. Judeu 'gā poawamū je ruri 'au ywy pe ikue— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

²⁸A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere. A'ere ywyw mama'e 'ar ire wā neymawa i'ui futari— 'jau ete ēē 'ga upe.

²⁹A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—Je rerowiat ape ekou ra'e a'i ī. Ere ewau ejewya eje'wyr ipe nū. Mama'eukwaawa ojepe'a 'awamū enera'yra ēē wi— 'jau 'ga ēē upe.

³⁰A'eramū kūjā ēē awau ojewya oje'wyr ipe nū. Ēē ra'yra ēē 'upa anuruka okama pype. Jaruete ēē 'upa. Ēē pirewara ojepe'au awau ēē wi ra'e.

Iapyae'ema 'ga

³¹Jejui 'ga awau pe awi. Sidoma pyu 'ga okwapa. A'ere 'ga awau Tekapuru ywy raapa awau owaēma Garirejya ypiauu upe. ³²A'e pe kūima'e 'gā amū iapyae'ema 'ga rerua Jejui 'ga upe. Nuenuwi 'ga mama'ea. Nije'ēkarakatui nanē 'ga nū. A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Epo emono 'ga 'arimū. Tajekatu'ok 'ga 'jau— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

³³A'eramū Jejui 'ga 'ga pe'au mytun awi. A'erauwe 'ga ofā monou 'ga apya rupi. 'Ga apya rupi ofā mono re 'ga onymuna opo are. A'ere 'ga weny monou 'ga kū are. ³⁴'Ga kū are weny mono re Jejui 'ga wowowiramū ywau ojeptyuekyjayau. A'e pe 'ga 'jau:

—Ejeawopytymo'wok 'ga wi— 'jau 'ga.

(Oje'eg imū 'ga 'i *Efata*. *Efata* 'ea ejeawopytymo'wok 'ga wi 'ea futat poromū.)

³⁵A'erauwe iapyae'ema 'ga wapyakwafugamū. 'Ga kūa nanē ojekatu'oka nū. A'eramū 'ga oje'eg esageayramū. ³⁶A'eramū Jejui 'ga 'jau esakarera 'gā nupe:

—Pemome'u kasi ne— 'jau 'ga 'gā nupe numiamū.

A'ere 'ga rera nikokawi futari. A'ere 'gā 'ga rera muāi kwe pe.

³⁷'Ga rera renupara 'gā wea'aramū 'ga ree ajemogyau. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—A'jeteetewi 'ga mama'e apoi ki sa! Iapyae'ema 'gā miamū 'ga imuapyau. Ije'ege'ema 'gā nanē 'ga imoje'egukaa— 'jau 'gā ajaupe.

8

Kwaturu miu 'gā mojemi'waawet

(Mateu 15.32-39)

¹Anure 'gā awau ajatykau Jejui 'ga ree nū. Kwaiwete 'gā awau ajatykau 'ga ree. Temi'u teepawamū Jejui 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

²—Ajemuaēm je tekou 'gā nee. Muapyt 'ā 'gā kaaruwamū jane pyri. A'eramū 'awamū 'gā nemi'urama ateepawamū 'gā nui. ³A'eramū je teporomonowere'emamū 'gā nee 'gā nemi'urame'eme. Kasi a'e pe ty'ara 'gā pifuaka'rogi woga piara rupi 'gā oramū ne, a'e je. A'eramū je teporomonowere'emamū 'gā nee tejewi, 'gā nupe mama'e monowe'emamū. Kasi 'gā oje'wyr ipe awau 'gā manūaiwi ty'ara upe ne. Amumera 'gā taetu nā'ā muku awi 'ut re'ā, a'e je— 'jau Jejui 'ga wemimu'e 'gā nupe.

⁴A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Amunawe'em ipe jane rekoī nū'ū. Nitywi mama'ea 'au. Mō awi sipo ore mama'e muri 'gā mojemi'waawamū?— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Marāmaran pēkanape'i pytuna?— 'jau 'ga oporonupa ee 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Sete ete ipytuna— 'jau 'gā 'ga upe.

⁶A'eramū Jejui 'ga 'jau mytuna 'gā nupe:

—Pe'je pejeapyka ywyu— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā wapyka.

A'ere 'ga kanape'i pyyka opo pe. A'ere 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete 'ā mama'ea eremut ore. Ene te 'ā eneresage ore, Kiapi'ni— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'ere 'ga kanape'i mowowoka imonou wemimu'e 'gā nupe. Omowowogamū ojeme'yita 'gā nupe. A'eramū 'gā imonou wapyk ma'e 'gā nupe. ⁷Ipira'ia nanē niapoī nū. A'ere Jejui 'ga eroje'ega opo pe 'Uwarete 'ga upe nū, 'ga muorypa ee. A'eramū 'ga ipira'i monou wemimu'e 'gā nupe. A'erauwe ipira'ia ojeme'yita nū. A'eramū 'ga remimu'e 'gā imonou wapyk ma'e 'gā nupe. ⁸A'eramū 'gā ojemi'waa wewegamū. Weweg ire Jejui 'ga remimu'e 'gā emyrera mono'oga imonou yrūū pype. Sete yrupemūā 'gā imatyneema. ⁹Kanape'i 'warera 'gā pytuna kwaturu miu agawewi 'gā pytuna.

'Gā jemi'war ire Jejui 'ga 'gā monou 'gā 'wyr ipe nū. ¹⁰A'eramū 'ga u'aa yaruu pype wemimu'e 'gā netee. Awau 'gā oyaapa awau ojekoka Taumanuta ywy are.

Aeremiapoe'ema fariseu 'gā enūinawet

(Mateu 16.1-4)

¹¹Peu fariseu 'gā amū 'ua oporogytau Jejui 'ga upe. Nuerowiari 'gā 'ga. “NaJarejuwarete 'ga pājē mū rūi 'ga mama'e apoī”, e'i etee 'gā ajaupe. A'eramū 'gā 'ua 'ga resaka. A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Aeremiapoe'ema eapo amū ore reape. Taruesak ene mama'e apoa orojemiesagamū 'jau. “Jarejuwarete 'ga pājē mū futat 'ga aeremiapoe'ema apoī ra'e”, taru'e enee 'jau. A'eramū ene mama'e apou 'ga pājē resaukaawamū oree— 'jau 'gā 'ga upe.

¹²A'eramū Jejui 'ga ojeptyuekyita 'gā nee. A'ere 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. Naapoa'uweri je pēnemiapoe'ema pē neape. Naje rerowiari futari pejepe. A'eramū je mama'e apowe'em pēnemiesagamū— 'jau ete Jejui 'ga 'gā nupe.

¹³A'eramū Jejui 'ga awau 'gā nui nū. Yaruu pype 'ga awau u'aa wemimu'e 'gā netee. A'eramū 'gā awau oyaapa.

Wemimu'e 'gā momoranupawet

(Mateu 16.5-12)

¹⁴A'ere 'ga remimu'e 'gā nuerooi kanape'i ojeupi. Amoka'jam 'gā erooa. Majepe'i'ia te 'gā erawau. ¹⁵A'e pype Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pejea'gu ki fariseu 'gā nui, 'gā mani'oko'o jopypeaw awi. Erote 'ga ma'e awi 'jau ki pejejea'gwau— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁶Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kanape'i rerura ako jane simoka'jam ko. A'eramū 'ga poromū 'jau janee kūi— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁷A'ere Jejui 'ga 'gā 'e renuwi. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naje rerowiari tāmējē pejepe pejemogyau ki sa. Ma'eramū nā'ā aipo pe'je pejejaupe re'ā. “Kanape'i rerure'em are 'ga 'i poromū janee”, pe'je re'ā— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Ma'eramū sipo pēē pejejeapoye'emamū je'eawer are pejemogyau 'wei? ¹⁸Pēnea 'ā pēē numiamū. A'ere 'ā nepeesagi mama'ea. Pejeapyaramū 'ā numiamū. A'ere 'ā nepeanuwi jeje'ega. ¹⁹Pemoka'jam nipo jeremiapofera rai'i? Kanape'ia je ime'yitawera rai'i? Siku etee agawewi ako ai'i. A'etea ako je kanape'ia omowowok imonou siku miu kūima'e 'gā mojem'i'waawamū ai'i. 'Gā jemi'wapaw ire marāmaran ajee yrūa pematyneem emyrera pyu rai'i?— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

—Tusi yrūa ako tyneema ai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁰A'eramū Jejui 'ga oporonuwu'japa ee 'gā nupe nū:

—A'ere ako je sete kanape'i mowowoka kwaturu miu 'gā mojem'i'waawamū ai'i nū. 'Gā jemi'wapaw ire marāmaran yrūa ajee pematyneem emyrera pyu rai'i nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Sete yrūa ako tyneema ai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

²¹A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Nepēneapoyi we tāmējē pēē ee? “Pejea'gu ki fariseu 'gā mani'oko'o mojoyypeaw awi”, a'e ako je pē nupe ko. A'ere ako je nakanape'i upe rūi je 'i ko. “Gā nemimu'e morogyta awi ki pejea'gu”, a'e te je ako pē nupe ko— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Eae'ema 'ga

²²A'ere Jejui 'ga awau owaēma Pesaita 'jawa upe wemimu'e 'gā netee. A'eramū peuwara 'gā amū eae'ema 'ga rerua Jejui 'ga upe.

—Epoa emono 'ga rea 'arimū. 'Ga rea tajekatu'ok 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

²³ A'erauwe Jejuu 'ga eae'ema 'ga poppyka 'ga rerawau 'ga renuēma amunaw awi. A'erauwe 'ga onymuna opo are. A'ere 'ga weny monou 'ga rea are. A'ere 'ga opo monou 'ga 'arimū. A'ere 'ga 'jau 'ga upe:

—Ereesak te mama'ea 'awamū?— 'jau 'ga 'ga upe oporonupa ee 'ga upe.

²⁴ A'eramū eae'ema 'ga 'jau 'ga upe:

—Aesak futat je numiamū. A'ere 'gā 'ywa 'jawe etee jee wesagamū— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

²⁵ A'ere Jejuu 'ga opo monou 'japa 'ga rea 'arimū nū. A'eramū te 'ga mama'e resagi katu.

²⁶ A'erauwe Jejuu 'ga eae'emera 'ga monou 'ga 'wyr ipe nū.

—Eje'wyr ipe ekwap. Ereo kasi amunaw ipe ne— 'jau 'ga 'ga upe, 'ga monou 'ga 'wyr ipe nū.

Pedro 'ga Jejuu 'ga mome'uawet

(Mateu 16.13-20; Luka 9.18-20)

²⁷ A'ere Jejuu 'ga awau Sesariafiripai wyw pe wemimu'e 'gā netee. Awaw ipe Jejuu 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Ma'ja e'i te tekotee 'gā jee jepi?— 'jau 'ga 'gā nupe oporonupa ee 'gā nupe.

²⁸ A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—“Juā Batista 'ga te nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū”, e'i amumera 'gā enee jepi. Amumera 'gā: “Eliasi 'ga nipo 'ā 'ut ojewya rai'i nū”, 'jau enee. Amumera 'gā: “Jarejuwarete 'ga je'ega mome'warera 'gā amū te nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū. 'Agamū 'ua oporogytau akou janee nū”, 'jau 'gā enee jepi— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁹ —Pēē nū. Ma'ja pe'je ajee jee jepi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Ene Jarejuwarete 'ga remimurera, aru'e ore jepi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁰ A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pemome'u kasi ajee aipoa 'gā nupe ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

Amanūawama mome'uawet

(Mateu 16.21-28; Luka 9.22-27)

³¹ Aipo pe futat Jejuu 'ga ajukaawama mome'wau ppy ppy wemimu'e 'gā nupe.

—Je 'ā pēneki'yr ymanera. A'ere nipo 'gā anurenure'i je rereko tyweretei. 'Wyriara 'gā nipo je roeroyrūmū. Judeuramū jane 'wyria'ri, mainana 'wyriat, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat. Mīmera 'gā nipo je roeroyrū. A'eramū nipo 'gā je jukaukaa 'gā nupe. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga je moferawi nū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

³² Jejuu 'ga ajukaawama mome'wau katu tāmējē 'gā nupe. A'eramū Pedro 'ga 'ga rorojepe'au'i 'gā nui. A'eramū 'ga oje'egayau 'ga upe:

—Ene'me awi nū'ū. Nene rereko tywera'uweri 'gā nū'ū. Janeruwarete 'ga nene rereko tywerukara'uweri 'gā nupe kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³³ A'erauwe Jejuu 'ga ojerowaka amā'jāu wemimu'e 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—Ejepe'a je wi, ki Satanasi. Mama'eukwaawa 'wyriara ene mu'eukat poromū jee, ki Pedro. “Tamomoirukat 'ga 'ga Ruwarete 'ga remifutara apo awi 'jau”, e'i te Satanasi jee. A'eramū poromū ene mu'eukaa jee kūi. Najarejuwarete 'ga remifutar imū rūi ere aipo 'jau jee. Ejemifutar imū te ere aipo 'jau jee— 'jau Jejuu 'ga Pedro 'ga upe.

³⁴ A'ere Jejuu 'ga mytuna 'gā majatykau ojee, wemimu'e 'gā neewe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jeremiyuwamū pejekoweramū ki pēē jeremifutar imū etee futat mama'ea peapo. Pejekyjawe'em futat pejekereko tywer awi— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pejemanū awi miamū pejekyjawe'em futat. “Tene 'gā je jukai kwy. Napoira'uweri je Jejuu 'ga rerowiar awi”, pe'je etee ki— 'jau 'ga 'gā nupe. ³⁵—“Najemanūweri je Jejuu 'ga mome'u are” 'jara 'gā nooa'uweri futari ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. “Je naapoa'uweri futari mama'ea Jejuu 'ga remifutar imū” 'jara 'gā nanē nooa'uweri ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. —Amumera 'gā te nipo ajee e'i “tene 'gā je jukai kwy. Je napoira'uweri 'ga mome'u awi”, 'jau. Aipo 'jara 'gā etee awau ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

³⁶—Okaraemã mono'og are etee ea'at ma'e 'gã nanẽ ni'akwaawi futari. Kwaiwete agawewi 'gã karaemã. A'ere aipo 'gã miamũ nooi futari ywag ipe. Nomỹi 'gã weaa Jarejuwarete 'ga ree. Okaraemã me'yi are etee 'gã fueweramũ. A'ere 'gã je rerowiari are jẽmĩ wea'are'emamũ. A'eramũ 'gã awawe'em 'ga pyri. Mama'eukwaawa rapyaw ipe etee nanuara 'gã awau. Peu oo re 'gã nuẽmarũ futari jui. ³⁷Nitywi mama'e mũ mama'eukwaawa rapyaw awi 'gã nentũ'jãawamũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. ³⁸—'Awamũ ete 'gã naje rerowiari futari. Nomỹi futari 'gã weaa je ree. Kwaiwete 'gã mama'e tywera etee iapou. A'eramũ nipo je rerowiara 'gã o'meramũ je rerowiare'ema 'gã nupe. "Na'ga rerowiara rũi je", 'jau futatee nipo 'gã ajemogyau 'gã nupe. Ojenosĩ 'gã jeje'ega mome'u awi. "Je 'ã Jejui 'ga remiyuwa", 'jawe'em 'gã. Aipo 'ea 'gã enosõu. A'eramũ nipo je anure tejewya je nanẽ futat aipo 'gã nui tejenosõu. Tejuawa rupi je ruri Tejuwarete 'ga renyfuga pype, ywagipewara 'gã nenyfuga pype 'jau. A'eramũ je aipo 'ara rupi tejenosõu tekwakuparera 'gã nui— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

9

¹A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Anure nipo pẽẽ mũ je resak pejepe pejemanũme'ẽwe peje'wyrriaramũ je rekoa. Jarejuwarete 'ga pãjẽa nipo pẽẽ mũ esaka— 'jau 'ga u'ama 'gã nupe oporogytau.

'Gã neape Jejui 'ga jesowo'gõkawet

(Mateu 17.1-13; Luka 9.28-36)

²Anure seis oser ire Jejui 'ga awau wyty'rarimũ. Muapya 'gã etee 'ga erawau ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juã 'ga. Mĩmera 'gã etee 'ga erawau erojeupia wyty'rarimũ ojeupi. Peu Jejui 'ga ojesowo'gõka 'gã neape. ³'Ga raitya waparasiagamũ 'ga ree. Iaparasi enyfyuk te 'ga raitya 'ga ree. ⁴A'erauwe 'gã Moisesi 'ga resaka Eliasi 'ga reewe. Ywag awi 'gã 'ua oporogytau Jejui 'ga upe. ⁵Ywag awi 'ut ma'e 'gã nesakawe Pedro 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—'Awa esageay janee ra'e. 'Au etee sapyta 'jau, ki Ku'jyp— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe. —Muapya tapỹja taruapo pẽ nupe 'jau. Ene upe, Moisesi 'ga upe, Eliasi 'ga upe 'jau— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

⁶Jejui 'ga remimu'e 'gã kyjea 'gã nerekou. A'eramũ Pedro 'ga u'akwaawe'emamũ poromũ 'jau Jejui 'ga upe. ⁷'Ga porogytapaw ire ywasiga 'ua ojypa 'gã nee nũ. A'e rupi futat Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'gã nupe:

—Koromũ futat Jera'yrarete 'ga. Jeremifutararete 'ga. A'eramũ ki pẽẽ 'ga je'eg are pejeapyakau— 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywasiga rupi 'gã nupe.

⁸A'erauwe 'gã warekou. A'ere 'gã Jejui 'ga etee futat esagi 'ga 'amamũ. Ywag awi 'ut ma'efera 'gã awau ojeupia ywasiga rupi 'gã nui nũ. ⁹Ywytyr awi 'gã neruaw ipe Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pemome'ua'ne kasi 'gã nupe ne. Pejejeki'yramũ je feraw ire tãmẽjẽ tepemome'u 'gã nupe 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁰Aipoa 'gã nomome'ui futari 'gã nupe. A'ere 'gã naeapoyi 'ga 'eawer are, "Je feraw ire" 'eawer are. A'eramũ 'gã imome'waukaa ajaupe:

—Ma'ja upe 'ga aipo 'jau janee nũ'ũ? Ma'ja are sipo 'ga jane mu'ei? Ma'ja upe sipo 'ga 'i "jeferaw ire tepemome'u 'jau", 'jau janee— 'jau 'gã ajaupe.

¹¹A'eramũ 'gã oporonupa ee Jejui 'ga upe:

A'eramũ ajee Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã 'i 'ũ: "Ymã 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amũ upe rakue: 'Eliasi 'ga ra'ne nipo ojesaukat 'gã nupe. A'ere nipo 'ga rewiri jeremimonorama 'ga oi ojesaukaa 'gã nupe', 'jau 'ga 'ã ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue", 'jau 'gã imome'wau oree— 'jau 'gã Jejui 'ga upe.

¹²⁻¹³A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—A'jea futat 'gã 'i. Eliasi 'ga 'jawewara 'ga ra'ne futat ako 'ut ai'i. "Au'je ki mama'e tywera apo re. Pe'je ki pejepoia pejetywer awi. Janeruwarete 'ga tepẽ mogy wemiayuwamũ 'jau", 'jau ako 'ga awau pẽ nupe ai'i, je renune ai'i. Juã Batista 'ga futat Eliasi 'ga 'ut 'jawamũ. A'ere nepekwaawi futari 'ga. A'eramũ 'gã 'ga rerekou tyweaete wemifutar imũ etee 'ã ra'i'i. Anure nipo 'gã je miamũ je rereko tyweretei 'ga 'jawerimũ

futat. Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka 'arana kwasiarukari 'gā nupe je rereko tyweaw are rakue. A'eramū nipo 'gā je rerekou tyweaete je reroyrūmū 'ga 'eawer imū etee futat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Kunumī 'ga katu'okawet

(Mateu 17.14-21; Luka 9.37-43)

¹⁴ Ywytyr awi ojyw ire 'gā 'gā nesaka kwaiwete wemimu'e 'gā wyry. Moisesi 'ga remikwasiarer are moromū'jara 'gā amū oporogytau 'gā nupe. ¹⁵ A'ere 'ga resakawe mytuna 'gā oporesagamū Jejui 'ga ree. A'eramū 'gā awau ujāna 'ga rapeje'ega. ¹⁶ A'erauwe Jejui 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

—Ma'ja are te pejamue pejejupa ra'e?— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁷ A'eramū kūima'e 'ga amū mytuna 'gā pyter awi oje'ega mua 'ga upe:

—Teja'yra 'ga je arut enee, ki Ku'jyp. Mama'eukwaawa 'up 'ga pir are. A'eramū mama'eukwaawa 'ga moje'egukare'ema. ¹⁸ Mama'eukwaawa 'ga ppykawe 'ga moywyrupāu 'ga monou 'ga retyka. A'eramū 'ga moyypipa, 'ga mua'jyā'jyāina 'ga motyjuita. A'eramū 'ga mopifuakare'ema 'ga mogou. “Pepe'a 'ga wi”, a'e futat je eneremimu'e 'gā nupe ko numiamū. A'ere 'gā nope'ai ete 'ga wi ko— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

¹⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maranime gatu nipo 'ā je rerowiat pejepe pejejemogyau? Ymā agawewi 'ā je pē mu'ei. A'etea nipo 'ā naje rerowiar ymani pejepe 'ja. “Nakoa'uweri je namutamutat pē pype”, a'e agawewi je 'ā pē nupe— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe, tesirūmera 'gā neewe futat. —Pe'je 'ga ra'yra 'ga rerua jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁰ A'erauwe 'gā 'ga rerua. A'ere Jejui 'ga resakawe 'ga pirowara 'ga moyyita 'ga monou 'ga retyka 'ga mojererepa wywu. 'Ga motyjuita 'ga juru rupi.

²¹ A'eramū Jejui 'ga oporonupa ee kunumī 'ga ruwa 'ga upe:

—Maranime te mama'eukwaawa ruwi enera'yra 'ga pir are rai'i 'ū?— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga ruwa 'ga 'jau 'ga upe:

—'Ga kunumīa we futat mama'eukwaawa wereko opir are ikue— 'jau 'ga ruwa 'ga 'ga upe. ²²—Amumē mama'eukwaawa 'ga monoukaa 'ga retyka tata pe jepi. Amumē 'ga momorukaa 'y pe, 'y pe 'ga jukaawamū jepi numiamū. A'eramū ore 'ga rerua enee. Maran gatu nipo ene nanē ipe'awe'em 'ga wi nū. Ejemuaēm ore ree jera'yra 'ga retee— 'jau 'ga 'ga upe.

²³—Tejerowiarāmū je mama'e apoi pē nupe. Nitywi futari mama'ea jeremiapoe'ema, pēē je rerowiaa 'eramū— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²⁴ A'eramū 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Arowiat je ene. Ejerowiar wywyapiukat jee— 'jau 'ga wafukaita 'ga upe.

²⁵ A'eramū mytuna 'gā 'ua ajatykau 'gā nee. 'Gā nesakawe Jejui 'ga 'jau mama'eukwaawa upe:

—Ejepe'a 'ga wi. Erejeywt kasi 'ga upe ne— 'jau 'ga mama'eukwaawa upe.

'Ga pirowara aipo 'ga kunumī 'ga muapyaukare'ema, 'ga moje'egukare'ema 'jau.

²⁶ Ojeupe Jejui 'ga 'eramū 'ga pirowara 'ga mopapaga, 'ga maema. A'eramū ojepe'au 'ga wi. Amanū ma'e 'jawe 'ga monou 'ga retyka. A'eramū esakara 'gā 'jau ajaupe:

—Amanū ete nipo kwe 'ga— 'jau 'gā ajaupe.

²⁷ A'eramū Jejui 'ga kunumī 'ga popyyka 'ga mafu'ama. ²⁸ A'ere Jejui 'ga wemimu'e 'gā nerawau 'gā nerosou 'og ipe. A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Maran ajee ore norope'aarūi 'ga wi ra'e 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepeporogytai tāmējē Jarejuwarete 'ga upe pejejemogyau. A'e are nepēfuakari'i nanuara apou. A'eramū 'ā pēē a'eramū 'ga pirowara pe'aarūme'em 'ga wi— 'jau 'ga 'gā nupe.

Amanūawama 'ga imome'wau'japa

(Mateu 17.22-23; Luka 9.43-45)

³⁰⁻³¹ A'eramū Jejui 'ga awau aipo awi, wemimu'e 'gā netee. Garireja wyw raapa 'gā awau. Wemimu'e 'gā mu'ea 'ga ifutaa. “Nafutari je mytuna 'gā tejeko kwaawa. Tamu'e tejemimu'e 'gā etee tejee 'jau”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea nipo 'ga amū anurenure'i je mono ae a'wyre'ema 'gā po pe. Janeruwarete 'ga nipo je pyygukaa je ree iporomutare'ema 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga je jukaukaa 'gā nupe. A'ere nipo 'ga imuapyra 'ara rupi je moferawi nū— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

³² A'ere 'gā naepyo'i 'ga 'eawer are. A'eramū 'gā “simome'uukat 'ga upe 'jau”, 'jau 'gā ajaupe numiamū. A'ere 'gā jenosī 'ga upe imome'uukar are.

Esageay ma'e are 'gā mu'eawet
(Mateu 18.1-5; Luka 9.46-48)

³³ Anure Jeju'i 'ga awau owaēma Kafanaū 'jawa upe wemimu'e 'gā netee. 'Og ipe ose re Jeju'i 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

—Ma'ja are te peporogyta pejejaupe pe rupi ra'e?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴ A'ere 'gā pigī etee. “Manamū te jane Jarejuwarete 'ga upe esage ma'eramū jarejuapyraapa?” 'jau 'gā ajaupe, ajamueu ee. A'eramū 'gā ojenosōu imome'u awi.

³⁵ A'ere Jeju'i 'ga 'gā 'eawera kwaawī. A'eramū 'ga wapyka oporogytau 'gā nupe:

—'Wyarīaramū pejekoweramū mama'ea peapo etee futat, pejejopoa— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁶ Aipo 'e re 'ga kunumī 'ga pyyka 'ga mafu'ama wemimu'e 'gā pyter ipe. A'ere 'ga kunumī 'ga mana imome'wau wemimu'e 'gā nupe:

³⁷—Kunumī 'gā nee ijejuka esage ma'eramū je reewe futat pejejuka esage. Je ree ijejuka esage ma'eramū je muarera 'ga reewe futat pejejuka esage— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

Jane poara 'gā janepyntuna 'jawe futat
(Luka 9.49-50)

³⁸ A'eramū Juā 'ga 'jau Jeju'i 'ga upe:

—Kūima'e 'ga amū ore aruesak mama'eukwaawa pe'aa 'gā nui ko, enerer imū ko. A'ere norepyntuna 'ga rūi. A'eramū ore 'jau 'ga upe ko: “Ereapo awi nanuara”, 'jau ore 'ga upe ko— 'jau 'ga imome'wau Jeju'i 'ga upe.

³⁹ Aipo 'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—Aipo pe'je awi 'gā nupe. “Peapo awi nanuara”, pe'je awi 'gā nupe. Jerer imū aeremi-apoe'ema apoara 'gā naje kurawa'uweri. ⁴⁰ Najanepyntuna 'gā nūi numiamū. A'ere 'gā jane poari te jane porowyky are. A'eramū 'gā janepyntuna 'jawe futat ajemogyau. ⁴¹ 'Yro'ysaga etee agawewi nipo 'gā imonou jeremiayuwamū pēē mū nupe i'yuwei ma'eramū. A'etea Janeruwarete 'ga 'yro'ysaga monoarera 'gā mepyau ee— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jeju'i 'ga rerowiar awi 'gā momoirukaat
(Mateu 18.6-9; Luka 17.1-2)

⁴² A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Kunumī'ī'ī 'gā etee te a'jea futat je rerowiat ajemogyau. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga je rerowiar awi kunumī'ī'ī 'gā momoirukaara 'gā nerekou tyweaete. Nanuara apoara 'gā amunipo 'ā ita mogou tāmējē 'ga jur are. A'ere 'ga monou 'ga momoa 'y pe 'ga mateepawamū. 'Y pe imomoripyra 'ga ako tywet futat numiamū. A'ere je rerowiar awi kunumī'ī'ī 'gā mošīara 'gā te ia'wyre'emaretea. Janeruwarete 'ga miamū najemuaēmi nanuara 'gā nee— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

⁴³⁻⁴⁴ —“Jepoa je motywerukat Jarejuwarete 'ga upe. Mama'e tywera apoukaa jee, je motywerukaa Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau ki pejepoa pemonok imonou imomoa pejejewi. Aepo monoga ay futat numiamū. A'ere mama'eukwaawa rapyaw ipe pēoa te ayrete ma'ea. Peu tataa nowewa'uweri. Nateepawa'uweri mama'eukwaawa rapyawa tataa— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. ⁴⁵⁻⁴⁶ —“Jepya je motywet Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo pēē pejepy upe. A'eramū pēē imonoka imonou imomoa pejejewi. Aepy monoga ay futat numiamū. A'ere mama'e tywera apoara 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe 'gā oa te ayramū. A'jea futat ay ma'ea. A'eramū nipo waywayramū futat aipo pe imonopyrera 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. ⁴⁷ —“Jerea je motywet. Ēē resage'em ire amunipo 'ā je najerea'ari ēē ree tekou”, 'jau nipo pēē pejejeupe. A'eramū je 'jau pē nupe: “Orereaa ore motywerukat”, 'jau pejejeaa pemosok imonou imomoa pejejewi. Kasi a'e pe pēnea pē motywerukaru'jaw ine nū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pēnea mosoga ay futat. A'ere mama'e tywera apoara 'gā mama'eukwaawa

rapyaw ipe 'gã oa te ayramũ. A'jea futat ayay aipo pype imonopyrera 'gã nupe— 'Jau Jejuu 'ga 'gã nupe.⁴⁸—Mama'eukwaawa rapyaw ipe merua'yra amanũme'em futat peuwara 'gã no'o 'u awi. Nowewi futari tataa mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'Jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

⁴⁹—Anure nipo Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gã nereko tyweretei 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere 'ga wemiayuwamũ pẽ nupe mama'eay resaukari mama'e tywera pẽe iapoe'em are pẽ mu'jawamũ— 'Jau Jejuu 'ga 'gã nupe.⁵⁰—Esage jukyra numiamũ. A'ere mama'e tywer are imojopype re jane imote'ari. Imote'ar ire jane imuesageu'jape'ema. A'ere mama'e tywera ojepype imojopype re nia'wyr'u'jawi janee a'eramũ— 'Jau 'ga 'gã nupe. —Pẽe ki pejemogy jukyr esage 'jawe. Pejejomojyrũmũ pejejaupe— 'Jau 'ga 'gã nupe.

10

Peetyg awi pejejemirekoa

(Mateu 19.1-12; 5.31-32; Luka 16.18)

¹A'ere Jejuu 'ga awau Judeja ywy pe. Jotãuy raapa 'ga oramũ mytuna 'gã 'ua ajatykau'japa Jejuu 'ga ree. 'Uwarete 'ga ree 'ga 'gã mu'ei jepi. A'eramũ 'ga 'awamũ nanẽ 'gã mu'jau 'ga ree nũ. ²A'eramũ fariseu 'gã amũ 'ua oporogytau Jejuu 'ga upe. “Siesak 'ga je'eg amuteea jarejee 'jau”, 'Jau 'gã ajaupe. “'Ga je'eg amuteeramũ, sa'e 'ga upe 'Jau: Nenuwi 'ga Moisesi 'ga je'ega ra'e, sa'e 'ga upe 'Jau jaremu'e amuteeramũ 'jau”, 'Jau 'gã ajaupe. A'eramũ 'gã 'Jau 'ga upe:

—Jarujete sipo kũima'e 'ga wemireko retygi?— 'Jau 'gã 'ga upe oporonupa ee.

³A'eramũ Jejuu 'ga 'Jau 'gã nupe:

—Ma'ja e'i Moisesi 'ga rakue?— 'Jau 'ga 'gã nupe.

⁴A'eramũ 'gã 'Jau 'ga upe:

—“Pejejemireko retyka ki ka'arana pekwasiarukat 'ga amũ upe eẽ ree. 'Aetyk je ene tejemirekoramũ akiko', pe'je ki ikwasiarukaa pejejemirekofera eẽ ree, imonou eẽ upe”, 'Jau 'ga ikwasiaa rakue— 'Jau 'gã Jejuu 'ga upe.

⁵—A'jea futat— 'Jau Jejuu 'ga 'gã nupe. —Niporenuwiweri wejue pẽypy 'gã Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. A'eramũ Moisesi 'ga 'gã mueapyoukaa aipo are rakue. ⁶A'ere Janeruwarete 'ga aipo ne'i aepy 'gã nupe rakue. “Kũima'e 'ga je aapo kũjã eẽ reewe. ⁷A'eramũ 'ga wemireko re kũima'e 'ga opojo'ogamũ ujara 'gã nui ojemujaa wemireko eẽ ree etee”, 'Jau Janeruwarete 'ga rakue. ⁸“Ajuee ojemujar ire 'gã jemogyi majepi teewara 'jawe jee”, 'Jau Janeruwarete 'ga rakue. Ajuerekoe'ema 'gã mukũi futat 'gã nekoi. A'ere 'gã ajueroko re 'gã majepi 'jawe etee 'gã nekoi Jarejuwarete 'ga upe. ⁹Janeruwarete 'ga wejue 'ga werekoukat 'gã ajaupe. A'eramũ pẽe pejejomojo'ogaruime'em pejejaui, pejejuereko re — 'Jau Jejuu 'ga 'gã nupe.

¹⁰Og ipe ose re Jejuu 'ga remimu'e 'gã oporonupa ee 'ga upe nũ. ¹¹A'eramũ Jejuu 'ga 'Jau 'gã nupe nũ:

—Wemireko retykarera 'gã kũima'e 'gã ajemogoukat kũjã wemirekoe'em are ako ma'e 'jawewara eẽ ree amutee eẽ rerekou nũ. ¹²Kũjã nanẽ nũ. Omena retykarera eẽ ajemogoukaa kũjãmene'ema 'jawe amutee 'ga etee erekou nũ— 'Jau Jejuu 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau ee.

Jejuu 'ga kunumĩ 'gã netee

(Mateu 19.13-15; Luka 18.15-17)

¹³Anure 'gã amũ wa'yra 'gã nerua Jejuu 'ga upe nũ:

—Orera'yra apyte'rarimũ epo emono a'i kĩĩ— 'Jau 'gã erua 'ga upe. —Jarejuwarete kĩa upe eporogyta wã nee. A'eramũ Janeruwarete kĩa ojejukau esage wã nee, aru'e ore enee kĩĩ— 'Jau kũjãmera 'gã 'ga upe.

A'ere Jejuu 'ga remimu'e 'gã 'i etee 'gã nupe:

—Perur awi pejeja'yra 'gã 'ga upe 'ga porogyta 'ga 'amamũ. Nepemaruukari 'ga porogyta— 'Jau 'gã 'gã nupe.

¹⁴A'ere Jejuu 'ga nafutari. A'eramũ 'ga 'Jau 'gã nupe:

—Naani. Peapo awi nanuara. Tene kunumī 'gā nuri je pyri— 'jau ete 'ga wemimu'e 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga kunumī 'gā afutat wemiayuwamū. Kunumī 'jawewara 'gā nupe etee Janeruwarete 'ga reni 'wyriramū— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁵—Pēnea'ar iki je'e are. Kunumī 'gā ojemogyppyk te Jarejuwarete 'ga ree. Ojereko katuukat 'gā 'ga upe. 'Gā 'jawe pejemogyramū 'ga pē katu'ogi. Kunumī 'jawewara 'gā etee te Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū. A'ere 'ga ojee ijemogyppyke'ema 'gā Janeruwarete 'ga nomogy wemiayuwamū. Nakunumī 'jawe rūi 'gā. A'eramū 'ga 'gā mogyawe'em wemiayuwamū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

¹⁶A'eramū Jeju 'ga kunumī 'gā mana enu'ama, opo monou kunumī 'gā apyte'rarimū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga ojejuka esage pē nee, kunumī— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jarejuwarete 'ga pyri oo are 'ga poronupawet

(Mateu 19.16-30; Luka 18.18-30)

¹⁷Jeju 'ga 'wyt 'ga rekoramū kūima'e 'ga amū 'ua ujāna wapyka wenupy'āu 'ga rowase. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Ene 'ā eneresage. Ma'ja te je aapo 'awamū tejeupe, temanū re ywag ipe tejesawamū, Jarejuwarete 'ga pyri tewawamū?— 'jau 'ga 'ua Jeju 'ga upe.

¹⁸A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū te aipo ere jee? Janeruwarete 'ga etee te esage. “Ene 'ā Jarejuwarete 'ga 'jawewara futat”, ere te jee?— 'jau Jeju 'ga 'ga upe. ¹⁹—Erekwaap nipo Moisesi 'ga remikwasierera. “Peporojuka awi. Peko awi pejejuemireko are. Pemunarū kasi mama'e are ne. Peje'ēwu'jag kasi 'ga amū ne. Pē'me kasi pejejaupe ne. Pejejomoryteewe'em 'jau. Pejejara 'gā je'ega anupa etee 'jau”, 'jau 'ga 'ā ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. Mīmera 'ā erekwaapap— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁰A'eramū 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Je kunumīawe futat aipoa akwaap ikue. Moisesi 'ga je'eg imū etee futat je mama'e apo tekou— 'jau 'ga 'ga upe.

²¹Aipo 'ga 'eramū Jeju 'ga amā'jāu 'ga ree, iporiaa 'ga 'ga ree. A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere. A'ere 'awamū mama'e mū eapo. Ekaraemā eme'ēmap. A'ere ene ka'aranūū monou ika'aranūūe'ema 'gā nupe. Aipoa ene iapo re, Janeruwarete 'ga ene monoi ojeypyri ene manū re. Mama'e esagea te nipo 'ga amut enee anure, ekaraemā monoawera mepya enee anure nū. Ekaraemā me'eg ire ene ejua je rewiri— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

²²Aipo ojeupe Jeju 'ga 'eramū 'ga u'arasigamū etee okaraemā are. Kwaiwete te 'ga karaemā. A'eramū 'ga oporome'egiwere'emamū ee. A'eramū 'ga 'jau ojeupe etee futat: “Naani. Naapoa'uwari je nanuara”, 'jau 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga u'arasigamū awau Jeju 'ga aipo ojeupe 'eramū. ²³A'eramū Jeju 'ga amā'jāu wemimu'e 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā ajemogyau Jarejuwarete 'ga remiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁴Aipo 'ga 'erauwe 'ga remimu'e 'gā oporesagamū 'ga ree. A'eramū 'ga 'jau'japa:

—Ayay te 'gā ajemogyau Jarejuwarete 'ga remiayuwamū. Kwaiwete 'gā karaemā. A'eramū 'gā okaraemā are etee wea'aramū. Okaraemā are etee aipo 'gā jemogyppygi akou. Najarejuwarete 'ga ree rūi 'gā jemogyppygi ajemogyau. Jeje'ega 'gā nuenuwi futari ajemogyau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ²⁵—Sā'ā kawaruu 'jawewara kamerua aguja kwara rupi ikwawe'ema. Nan tee futat ayayramū ikaraemā kwai ma'e 'gā ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nijekatu'ogukariwari futari Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

²⁶Aipo renupawe 'ga remimu'e 'gā oporesagamū etee Jeju 'ga ree ajemogyau. A'eramū 'gā oporonupa ee ajaupe etee futat:

—Maranuara 'gā tete Janeruwarete 'ga okatu'ok?— 'jau 'gā ajaupe.

²⁷A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pē nupe nayrareferi futari. Ayay futat mama'e apoa pē nupe. A'ere nitywi futari Janeruwarete 'ga remiapoe'ema mū mama'ea. Mama'ea naayi futari 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'ea miamū Janeruwarete 'ga okatu'ok, “Je katu'og ape”, ojeupe 'gā'eramū— 'jau etee Jejuu 'ga 'gā nupe.

²⁸ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ore ako aruejat orokaraemā arajua ene rupi ai'i. Oropytuna nanē futat ako ore ejaa ai'i nū— 'jau Pedro 'ga Jejuu 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ako ai'i. A'eramū je 'jau pē nupe: Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e monoi omama'e rejarera 'gā nupe. Je mome'u are woga rejaarera 'gā, weki'ya rejaarera 'gā, wewirera rejaarera 'gā, wenyra rejaarera 'gā, oy rejaarera 'gā, 'uwa rejaarera 'gā, wa'ya rejaarera 'gā, oywy rejaarera 'gā. ³⁰ Mīmira 'gā nupe nipo Janeruwarete 'ga mama'e monoi. 'Awamū futat 'ga mama'e monoi 'gā nemiejarera apyraapa jēmī nū. Woga rejaarera 'gā nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'oga monoi, sēg 'oga monou 'gā nupe. Weki'ya rejaarera 'gā nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'gā mogyau 'gā neki'ya 'jawewaramū, sēg 'gā mogyau 'gā neki'ya 'jawewaramū. Wewirera rejaarera 'gā nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'gā mogyau 'gā newirera 'jawewaramū, sēg 'gā mogyau 'gā newirera 'jawewaramū. Wenyra rejaarera 'gā nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'gā mogyau 'gā nenyra 'jawewaramū, sēg 'gā mogyau 'gā nenyra 'jawewaramū. Oy rejaarera 'gā nupe Janeruwarete 'ga kwaiwete 'gā mogyau 'gā y 'jawewaramū, sēg 'gā mogyau 'gā y 'jawewaramū. Oywy rejaarera 'gā Janeruwarete 'ga imogyau kwaiwete ywy jaramū, sēg ywy jaramū. Je rerowiare'ema 'gā nanē 'gā nerekou tyweaete je mome'u are nū. A'ere nipo je mome'wara 'gā anure 'gā oi ajemogyau ywag ipe nakwaparimū ete rūi futat— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ³¹—'Awamū 'gā amū reni 'wyriaramū ajaupe. A'ere anure nipo aipo 'gā jemogyi akotee ma'eramū etee nū. 'Awamū 'gā amū ajemogyau akotee ma'e 'gā 'jawe. A'ere nipo anure aipo 'gā jemogyi 'wyriara 'jawewaramū nū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

Amanūawama Jejuu 'ga imome'wau'japa

(Mateu 20.17-19; Luka 18.31-34)

³² A'ere Jejuu 'ga awau watau wemimu'e 'gā nupi nū. Jerusareg ipe 'gā awau. A'eramū Jejuu 'ga awau tenune, 'ga remimu'e 'gā awau akou 'ga rewiri. “Jerusareg ipe nipo 'gā je jukai anure”, 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā wea'aramū ojeupe Jejuu 'ga 'eawer are. A'eramū 'gā oporesagamū 'ga ree. A'ere tekotee 'ga rewiri oo ma'e 'gā oi 'gā newiri. Opy'a'waramū 'gā awau. A'ere Jejuu 'ga 'i wemimu'e 'gā nupe:

—Pe'je pejejua pejejepe'au 'gā nui ra'ne. Taporogyta pē nupe etee 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā ojepe'au 'gā nui. A'eramū Jejuu 'ga ajukaawa mome'wau 'gā nupe nū.

³³ A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jerusareg ipe jane oi 'awamū. Peu futat nipo 'ga amū pēneki'yramū je monoi mainana 'wyriara 'gā nupe, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —A'eramū nipo 'gā 'jau jee: “Sijukaukat 'ga 'gā nupe 'jau”, 'jau nipo 'gā jee. A'eramū nipo 'gā je monou judeue'ema 'gā po pe. ³⁴ A'eramū nipo judeue'ema 'gā je kurapa, je rerekoemāu. A'eramū nipo 'gā onymuna je ree, je nupānupāu, je monou, je mu'ama 'lpepywar are jepo kutuka je manamamū futat. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga je moferawi etee nū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

Juā 'ga Tiago 'ga retee Jejuu 'ga upe 'gā 'eawet

(Mateu 20.20-28)

³⁵ A'ere Sepeteu 'ga ra'ya 'gā 'ua Jejuu 'ga pyri katu katu 'jau 'ga upe:

—Mama'e esagea eapo oree, ki Ku'jyp— 'jau Tiago 'ga 'ua, Juā 'ga retee 'ga upe.

³⁶ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja pēē ifutaa pejejeupe je iapoa?— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

³⁷ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ore muapygukar iki ape ejepyri, 'wyriarareteramū e'yi re. 'Wyriarareteramū ene renamū nipo 'gā 'ua ene muorypa najuejue etee. A'eramū ore aruapygiweramū ene pyri.

Ore mū ki emuapygukat ejakwatawa katy. Ajepejamū ki ore muapygukat ape ejau katy. 'Wyriaramū ore mogo ape epepyri— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepēneapyoi futari ee. 'Wyriarareteramū teko enune nipo je jerayrūnamū ra'ne kwaiwete. Je rerekou tyweate te nipo 'gā. Pejereko tywerukat sipo je pyri? Pēnuag sipo pejejereko tywera upe?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Oreruag futat nipo ore jupe nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat nipo 'gā pē nereko tyweri anure. ⁴⁰ A'ere je miamū namuapygarūī pēē tejepyri tepoaawamū. Je pyriwara 'gā Jeruwarete 'ga te okwaap. 'Ga etee te okwaap. Wemifutar imū etee 'gā amū mū'jāu 'gā muapygukaa je pyri— 'jau Jejuī 'ga 'gā mu'jau ojepyri wapyk ma'e 'gā nee.

⁴¹ 'Gā je'ega renupawe amumera 'gā Jejuī 'ga remimu'e 'gā amara'neramū Tiago 'ga ree, Juā 'ga ree nanē nū. ⁴² A'ere Jejuī 'ga 'gā nenūī 'gā majatykau ojee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekwaap judeue'ema 'gā 'wyriara 'gā nemiapoa. 'Gā 'wyriara 'gā wemiayuwa 'gā amono kwe pe mama'e apoukaa ojeupe. ⁴³⁻⁴⁴ A'ere pēē jeremiyuwamū na'gā 'jawe rūī pejemogy. 'Wyriaramū pejejekoweramū pēē mama'e apou pejejaupe, pejejopoa etee futat mama'e apou pejejaupe. Pejejaupe oporowyky ma'eramū etee futat pejejemogyau. A'eramū nipo je pē mogyi 'wyriaramū — 'jau 'ga 'gā nupe. ⁴⁵ —Je 'ā pēnek'i'yararetea agawewi. A'etea je 'ā ojat 'awa wyy pe mama'e apou pē nupe. Natejeupe mama'e apoukaa rūī je ruri. Pē nupe mama'e apoawamū etee te je ruri. Temanūmū te 'ā je ruri 'au pē nupe. Pē katu'okawamū te je ruri 'awa wyy pe. A'eramū taetu 'gā taje rerowiat 'jau kwy, a'e te je 'ā— 'jau 'ga 'gā nupe.

Eae'ema 'ga

(Mateu 20.29-34; Luka 18.35-43)

⁴⁶ Jeriko pe Jejuī 'ga awau wemimu'e 'gā netee. Pe awi 'gā oramū mytuna 'gā awau 'gā nupi. Awaw ipe 'gā eae'ema 'ga amū resaka, Patimeu 'ga resaka. Aipo 'ga ruwa 'ga Timeua. Peyse pe eae'ema 'ga 'ūina ka'aranūū renūina ojeppy okwap ma'e 'gā nupe. ⁴⁷ Poje 'ga amū 'jau 'ga upe:

—Jejuī 'ga okwap 'awamū, Nasare pe waranup ma'efera 'ga okwap akou nū— 'jau 'ga amū 'ga upe.

A'erauwe 'ga Jejuī 'ga rera renupawe wafukaita 'ga upe:

—Ku'jyp! Ene 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera! Erejemuaēm te je ree? Epājē mū je katu'og ape!— 'jau 'ga wafukaita Jejuī 'ga upe.

⁴⁸ A'eramū mytuna 'gā 'jau 'ga upe:

—Epije e'ŷina kūī— 'jau 'gā 'ga upe, 'ga afukai 'ga renamū.

A'ere 'ga jero'wuro'wui etee wafukaita 'ga upe:

—Ku'jyp! Ene te 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera. Ejemuaēm je ree. Je resag ape!— 'jau 'ga wafukaita ojero'waro'wau etee 'ūina, Jejuī 'ga upe wafukaita.

⁴⁹ A'erauwe Jejuī 'ga opytau pe pe 'ga ree.

—Peenūī 'ga— 'jau Jejuī 'ga wemiayuwa 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga renūina.

—“Ere ejua”, e'i 'ga enee. A'eramū ene ekyjawe'em efu'ama ejua ore rupi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵⁰ A'erauwe Patimeu 'ga opiara momoa wyyu kamēsīete afu'ama awau Jejuī 'ga repejāna.

⁵¹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'ja te erufutat ejeupe je iapoa?— 'jau 'ga 'ga upe.

—Tamā'ē 'jau nū, a'e te je enee, ki Ku'jyp. Jereapap je ikue— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵² A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Je rerowiar ape ekou ra'e jepi. A'eramū je ene mamā'jāu nū— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

Aipo 'ga 'erauwe 'ga amā'jāu nū. A'eramū futat 'ga awau Jejuī 'ga rewiri.

11

Kawaru'i 'arimū Jeju'i 'ga ataawet

(Mateu 21.1-11; Luka 19.28-40; Juā 12.12-19)

¹Jerusarega pyriu'i owaēmamū 'gā awau wytyr ipe, Oriweira 'jaw ipe. Mukūi amunawa 'upa wytyra pyri. Pefaje, Petani. Mīmera amunawa 'upa wytyra pyri. ²A'eramū Jeju'i 'ga 'jau wemimu'e 'gā amū nupe, mukūja 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejekwapa je renune pejewau iruupeuwara amunawa upe. Pejesouwe nipo pēē kawaru'i mū resaka. Nuatai we 'ga amū i'arimū. A'ea ki perut iamioia jee— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe. ³—“Ma'eramū te peko ee?” pejejeupe 'gā 'eramū ki “Janejara 'ga te e'i oree ko: Kawaru'ia perut jee ra'ne, e'i 'ga oree ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri pē nupe nū”, pe'je ki 'gā nupe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

⁴A'eramū 'gā awau. Awau 'gā kawaru'i resaka. 'Oga rokwar ipe 'upa ojeamogou. ⁵Gā iamoiramū 'gā amū 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē pejekou ee ki 'ei? Ma'eramū pēē iamioia ki 'ei?— 'jau 'gā 'gā nupe.

⁶A'eramū 'gā 'jau 'gā nupe, ojeupe Jeju'i 'ga 'eawer imū etee futat:

—Janejara 'ga te e'i oree ko: “Kawaru'ia pekwap amū rerua jee ra'ne”, e'i 'ga oree ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri nū— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū ee 'gā nupe oporonup ma'efera 'gā kawaru'i rerawaukaa 'gā nupe.

—A'jea. Pe'je ajee erawau 'ga upe— 'jau 'gā 'gā nupe.

⁷A'eramū 'gā kawaru'i rerawau Jeju'i 'ga upe. A'eramū 'gā amū opiara mososoka imonou kawaru'i 'arimū Jeju'i 'ga apykawamū. A'ere Jeju'i 'ga wapyka i'arimū. ⁸Kwaiwete 'gā awau 'ga renunewe opiara mososoka, imonou pe rupi imogyau 'ga kwapawamū. 'Ga ree oporomutaawa resaukaawamū 'gā iapou. Pinowa nanē 'gā imonou pe rupi 'ga kwapawamū. ⁹'Ga renune oo ma'e 'gā wafukaita 'ga rewiri oo ma'e 'gā netee:

—Au'je katu te 'ā Janeruwarete 'ga resageayramū janee. Ene 'ā 'ga remimurera futat.

¹⁰Ene 'ā ore 'wyrar ymanera juapyreramū, Davi 'ga juapyreramū. 'Awamū nipo 'ā ene e'yina 'wyrarareteramū oree. Janeruwarete 'ga ojejuka esage ene ree. Janeruwarete 'ga 'ā esage oree. Ene 'ā 'ga imua oree— 'jau 'gā wafukaita Jeju'i 'ga kawaru'i 'arimū 'ga rut 'ga rekoramū.

¹¹Jerusarega upe owaēmawe Jeju'i 'ga ojypa kawaru'i 'ar awi awau osou 'Uwarete 'ga mogytaaw ipe. A'eramū 'ga peu ose re amā'jau mama'e are, mama'ea ipypewar are. A'ere 'ga noje'egi 'gā nupe. Kaaruwamū futat. A'eramū 'ga uēma jui, awau Petani pe wemimu'e 'gā netee.

Y'wa 'ywa upe Jeju'i 'ga 'eawet

(Mateu 21.18-19)

¹²Ai'iwe 'gā awau ojewya Jerusareg ipe nū. Jeju'i 'ga opy'arayparamū akou aipo pe. ¹³Awau ipe 'ga y'wa 'ywa resaka, figu 'jawa 'ywa resaka, kwaiwete oowa resaka. A'eramū 'ga epejana i'a rekaa. A'ere nitywi i'aa. Oowa etee esaka akā are. Nowaēmi we i'aawa upe.

¹⁴A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'ywa upe:

—Au'je katu katu ki e'a re 'awa y'wa 'ywa mū— 'jau 'ga y'wa 'ywa upe.

Aipo 'ga 'ea 'ga remimu'e 'gā enupa.

Wyra me'egara 'gā mū'ēawet

(Mateu 21.12-17; Luka 19.45-48; Juā 2.13-22)

¹⁵Jerusareg ipe owaēmawe Jeju'i 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaawa osoma pype wemimu'e 'gā netee. Irāā'ā wyra me'egara 'gā jemogyramū. A'eramū Jeju'i 'ga amara'neramū 'gā nee:

—Pe'je pejewau peje'jau 'aw awi. Nawyra me'egawa rūi te 'ā. Janeruwarete 'ga mogytaawa te 'ā 'oga. 'Au futat jane ruri jareporogytau 'ga upe. A'ere 'ā pēē nanarūi pereko. Pemyi wyra me'egawamū etee. Pejejeymawa etee 'ā pēē erua ime'ega erupa 'ga mogytaawa 'oga pype— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

Wyra muara 'gā neewe futat 'ga 'gā mū'jau jui. Ka'aranūū mojopy'ruara 'gā 'yjepana 'ga imonou imuewiwya imojerepa 'gā nui. Aipo ka'aranūū mojopy'ruara 'gā kwe pewara

'gā ka'aranūū mojoy'rau ajaupe. A'eramū Jeju 'ga 'gā 'yjepana monou imuewiwya imojerepa 'gā nui. Ka'aranūū monou imomopomopoa 'gā nui. Pykau me'egara 'gā kanawaa nanē 'ga imojerepa nū. ¹⁶Jarejuwarete 'ga mogytaawa rukara 'ga iaawukare'ema mama'e reroora 'gā nupe. ¹⁷A'eramū 'ga 'gā mu'jau ee:

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: “‘Agamū jemogytaawa 'oga futat. 'Au futat 'gā nuri oporogytau jee, najuejue etee 'gā nuri oporogytau jee”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'ere 'ā pem'yi wyra me'egawamū etee. Pejejeymawa me'ega pejejaupe pejejeymawa repy rowoupia ekoete 'ā pejejupa 'au pejejaupe. Ma'eramū pēē 'ga mogytaawa 'oga m'ŷina pejemunarūawamū ete 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe, oje'ega moywrafena.

¹⁸Jeju 'ga remiapofera rera renupawe mainana 'wyriara 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee amara'neramū 'ga ree. A'eramū taetu 'gā afuewereteramū 'ga ree.

—Maran tete jane Jeju 'ga jukaarūi?— 'jau 'gā ajaupe.

Okyje wejue 'gā mytuna 'gā nui. A'eramū 'gā poromū 'jau. Kwaiwete wejue 'gā porenuiwiramū Jeju 'ga 'e are. A'eramū 'gā okyjau 'gā nui. “‘Ga jukaramū te 'gā jane apisi ete nū a'i kūi”, 'jau 'gā ajaupe.

¹⁹Kaaruwamū Jeju 'ga awau uēma Jerusareg awi wemimu'e 'gā netee.

*Jupe Jeju 'ga 'eawera y'wa 'ywa oypiwamū
(Mateu 21.20-22)*

²⁰Ai'iwe 'gā awau okwapa y'wa 'ywa pyu nū, jupe Jeju 'ga 'eawera 'ywa pyu nū. A'eramū 'gā esaka nū. Amanūmū osiniga u'ama. Apoa we futat oypiwamū. ²¹A'eramū Pedro 'ga wea'aramū Jeju 'ga 'e are. A'eramū 'gā 'jau Jeju 'ga upe:

—Esak, ki Ku'jyp. Jupe ene'eawera ay y'wa 'ywa rai'i. Iypip u'ama amanūmū ojeupe ene je'eg ire rai'i— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

²²⁻²³A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēnea'ar iki je'e are. Jarejuwarete 'ga rerowiar ire pēē nanē pejejemiapoe'ema peapo nū. Wytyra miamū futat nipo pēē imojepe'aukaa tenaw awi imonou 'yē'ē rypyter ipe im'ŷina. “‘Ekwap 'aw awi 'yē'ē rypyter ipe e'ŷina”, ojeupe pēē 'eramū nipo awau pē'eawer imū etee futat. A'ere pēē nepeapoa'uweri pejejemiapoe'ema Jarejuwarete 'ga rerowiar wywapie'em ire — 'jau 'ga 'gā nupe. ²⁴—A'eramū je ako 'jau pē nupe jepi: Werowiar ire Janeruwarete 'ga mama'e monoi pē nupe, “‘mama'ea emut amū oree”, ojeupe pēē 'eramū. “‘Amut 'ga jee” 'e rerowiar ire 'ga mama'e monoi pē nupe ojeupe pē'eawer imū etee futat— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ²⁵⁻²⁶—Jarejuwarete 'ga upe pejeporogytaramū nipo pēē pejejea'aramū pejejeupe 'gā amū mama'e tywera apoower are. A'eramū ki pēē pejejeateeramū jui. A'eramū Janeruwarete 'ga pētywera moia pē nui— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

“Aw'ŷja rer imū te erejot?” Jeju 'ga upe 'gā 'eawet

(Mateu 21.23-27; Luka 20.1-8)

²⁷A'eramū 'gā awau owaēma Jerusareg ipe nū. Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype 'gā ata 'gā nekoramū, 'gā amū 'ua oporogytau Jeju 'ga upe. Mainana 'wyriat, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat, judeu 'gā 'wyria'ri. M'fimerā 'gā 'ua oporonupa ee Jeju 'ga upe:

²⁸—Aw'ŷja rer imū te erejot rakue? Aw'ŷja pājē mū te mama'e ereapo? Aw'ŷja te ene mut oree rakue?— 'jau 'gā 'ua oporonupa ee Jeju 'ga upe.

²⁹A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee pēē na'ne imome'wau jee 'ū. Tejeupe pēē imome'u re je nanē tajemome'u pē nupe 'jau nū— 'jau ete Jeju 'ga 'gā nupe. ³⁰—Aw'ŷja je'eg imū Juā Batista 'ga ruri ae pym'ŷiāu 'y pe rakue 'ū? Jarejuwarete 'ga je'eg imū te 'ga ruri rakue? Kūima'e 'ga amū je'eg imū te ra'u nū?— 'jau Jeju 'ga oporonupa ee 'gā nupe u'ama.

³¹A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Ma'ja sa'e te jane 'ga upe? “‘Jarejuwarete 'ga je'eg imū 'ga ruri” ojeupe jane 'eramū te 'ga 'i janee nū a'i kūi, “‘A'etea neperowiari 'ga”, 'ga 'i etee janee nū a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

³²—“Kūima'e 'ga je'eg imū 'ga ruri”, jane 'eramū nipo tekotee 'gā jane apisi ita pyu nū a' i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

Okyje 'gā mytuna 'gā nui. “Juā 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara futat janee”, e' i 'gā jepi. A'eramū 'gā okyjau 'gā nui. ³³A'eramū 'gā 'jau Jejuu 'ga upe:

—Norokwaawi ore Juā 'ga muarera 'ga nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Jejuu 'ga nanē 'jau 'gā nupe nū:

—A'eramū je nanē temuarera 'ga mome'wawe'em pē nupe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

12

Ko raaran a'wyre'ema 'gā

(Mateu 21.33-46; Luka 20.9-18)

¹A'ere Jejuu 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jauwamū.

—Kūima'e 'ga amū y'wa y'wa rakā otym oko pe, uwa 'jawa y'wa rakā otym oko pe. Kwaiwete 'ga uwa rakā tyma. A'eramū 'ga oko osōu. A'ere 'ga y'wa apikawa apou. A'ere 'ga 'og ywate apou iaarana 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā amū monou oko raaranamū imyina ojeupe. A'eramū 'ga 'jau “Y'waa mū jema'ea futat. Emyreramū te ajee pēma'e futat pēporowykawera repya futat”, 'jau ijara 'ga 'gā nupe. A'ere 'ga awau watau 'gā nui. ²Y'wa tyarama upe iwaēmauwe ijara 'ga wemiayuwa 'ga amū monou oma'ea uwa 'a piaramū.

³A'ere ko raarana 'gā 'ga pyygi ete 'ga nupānupāu etee 'ga mojewya 'ga monou. Nan etee futat 'gā 'ga monou nū. ⁴A'ere ko jara 'ga 'ga amū monou nū, oma'e piaramū te 'ga 'ga monou numiamū. A'eramū ko raarana 'gā nānēwējēmī 'ga rerekoi nū. 'Ga pyygi etee 'ga akānupāu 'ga rerekou nū. A'erauwe 'ga ojewya awau nū. ⁵A'eramū ko jara 'ga 'ga amū monou nū. A'ere ko raarana 'gā 'ga jukai etee. A'eramū ko jara 'ga 'gā amū monou nū. A'ere ko raarana 'gā 'gā pyygi ete 'gā nerekou tyweaete. 'Gā amū 'gā iapisau. ⁶Nitywi futari ko jara 'ga remimonorama. Wa'yra etee 'ga wereko. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Teja'yra 'ga pa je omono ipiaramū kwy. 'Ga 'ā jeremifutararetea re'ā. A'etea je 'ga amono tey'wa piaramū tejeupe”, 'jau 'ga ojeupe. “Jera'yra 'ga nipo 'gā opojeup re'ā. Jera'yra 'ga ree nipo 'gā pojyramū re'ā”, 'jau nipo 'ga ojeupe— 'jau Jejuu 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁷—A'ere 'gā 'ga ra'yra 'ga resakawe 'jau ajaupe: “Wa'yra 'ga 'ga amut y'wa piaramū ra'e. 'Ga futat 'uwa 'ga py'rau ko jaramū 'uwa 'ga manū re. A'eramū jane 'ga jukau jui. A'eramū janema'ea futat koa 'ga ruwa 'ga manū re kūi”, 'jau nipo 'gā ajaupe— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

⁸—A'eramū 'gā 'ga pyyka 'ga jukau. 'Ga juka re 'ga reumera rerawau enuēma ko awi inuga— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe imome'wau.

⁹A'eramū Jejuu 'ga 'jau mainana 'wyrriara 'gā nupe:

—Maran sipo ko jara 'ga wa'yra jukaarera 'gā nerekoi? 'Ga futat oo ko raarana 'gā apisau. A'ere nipo 'ga 'gā amū monou 'gā py'rau oko raaranamū nū. Aipo 'gā te nipo y'wa mono ijara 'ga upe y'wa tyarūnamū— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ¹⁰—Pēnea'ar iki 'ga amū remikwasiarer are. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue. “Mīa ita nia'wyrui ra'e, 'jau nipo itaoga apoara 'gā ajaupe, ita monou imomoa ajau. A'ere 'ga amū aipoa ita eroyrūmyrera ita pyygi etee imonou imyina tenawera pype 'oga ypywotypawamū.

¹¹Janeruwarete 'ga imyūjkaa 'gā nupe rakue.

A'eramū 'ga remiapofera wesageayramū futat oree”,

'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are inuga rakue— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

¹²'Ga je'ega renupawe mainana 'wyrriara 'gā 'jau fariseu 'gā nupe:

—Mama'e mū mome'uramū 'ga 'i janee poromū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū taetu amara'neramū Jejuu 'ga ree. Afuweramū 'ga pyyg are. A'ere 'gā kyjeetei mytuna 'gā nui.

—“Jejuu 'ga te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wararetea ra'e”, 'jau 'gā ajemogyau ajaupe. A'eramū nipo 'gā jane apisi ete. Jejuu 'ga jane ipyygamū nipo 'gā jane pyygi nanē nū— 'jau 'gā ajaupe, okyjau Jejuu 'ga rerowiaara 'gā nui.

A'eramū 'gā 'ga pyyke'ema. A'eramū 'gā awau 'ga wi.

*Jejui 'ga upe fariseu 'gā 'eawet
(Mateu 22.15-22; Luka 20.20-26)*

¹³ A'eramū judeu 'gā 'wyriana'nī 'gā 'jau ajaupe:

—'Gā amū simono imoporogytaukaa 'ga upe 'jau. Morogyta 'ga imome'u tyweramū sipyk 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā fariseu 'gā amū imonou Erote 'ga remiayuwa 'gā netee Jejui 'ga upe imoporogytaukaa. ¹⁴ A'eramū 'gā awau 'jau Jejui 'ga upe:

—A'jea futat 'ā ereporogyta a'jeteetewi ra'e. Nereporogyta ekoetei te 'ā. A'jea futat te 'ā erejajuka pāwē pāwē ae ree. A'jea futat te 'ā ore mu'e ape mama'e are. Eneje'eg are 'gā amū oporenuwiwere'emamū agawewi. A'etea ene mama'e a'jea etee eremome'u— 'jau 'gā Jejui 'ga upe. —A'eramū ene 'awamū 'jau ore: Jane 'ā judeua. Simon te jane ka'aranūia 'wyriararete 'ga upe, Sesa 'ga upe? Naani te ra'u nū? Ma'ja e'i te Moisesi 'ga ee rakue? Najudeu arūi te 'ā 'wyriararete 'ga. Tapy'yi amuteea 'ga. Romanūa te 'ga. A'etea te jane simepy 'ga?— 'jau 'gā oporonupa 'me Jejui 'ga upe ee.

¹⁵ A'ere Jejui 'ga 'gā kwaawi ojee. “Jeje'ega renupa 'gā nuri numiamū. 'Siesak 'ga mama'e mū mome'ua sigaty jarejee 'jau', e'i te 'gā jee numiamū”, 'jau Jejui 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepeporonuwi tee pejejua ee jee. “Simosimot ekoete jarejaupe 'ga 'eawera 'jau”, pe'je te jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Ka'aranūi ywope'ia pemut amū jee ra'ne, Sesa 'ga mepyawa mū jee ra'ne— 'jau ete Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁶ A'eramū 'ga amū imonou 'ga upe.

—Kweramū ajee 'wei— 'jau 'ga imonou 'ga po pe.

A'eramū Jejui 'ga ka'aranūi ywope'i resaukaa 'gā nupe:

—Aw'ja ra'agawa te 'up ee 'ga rera retee?— 'jau 'ga esaukaa 'gā nupe.

—'Wyriararete 'ga ma'ea futat— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

¹⁷ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Ga ra'agawa rerekwara 'ga ma'ea futat. A'eramū pēē imonou 'ga upe etee futat. A'ere Jarejuwarete 'ga mama'ea pemono 'ga upe etee futat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

A'e renupawe 'ga upe imome'uukarera 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Kuu. I'akwaap 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau 'ga wi.

*Oferap ma'e are 'gā mu'eawet
(Mateu 22.23-33; Luka 20.27-40)*

¹⁸ Ko'iko'i ete satuseu 'gā amū 'ua oporogytau Jejui 'ga upe nū. Aipo 'gā e'i ajaupe ra'e jepi: “Amanū re ae noferawu'jawi nū. Amanūmū ae teepawamū ywawuje futat”, 'jau agawewi satuseu 'gā ajaupe ra'e jepi. A'etea 'gā 'ut oporonupa ee Jejui 'ga upe. ¹⁹ A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—“Moromu'jara 'ga” 'jau 'gā enee jepi. A'eramū ene ore mueapyou katu mama'e are. Ymā 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Kūima'e 'ga amū nipo amanū wa'yre'emauwe. A'eramū nipo 'ga manū re 'ga rewirera 'ga 'ga remirekofera ēē rerekou. A'eramū nipo 'ga aja'yrapyau ēē pype. A'eramū nipo 'ga ra'yr ppy 'ga amanū ma'efera 'ga ra'yre'era 'jawe futat”, 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁰ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe nū:

—A'ere nipo kūima'e 'ga amū 'ga ra'yra sete. A'eramū nipo u'ar ppy ma'efera 'ga kūjā mū rerekou. A'ere nipo 'ga wa'yre'emauwe 'ga manūi jui. A'eramū nipo 'ga amanūmū ēē wi ēē rejaa ēē mogou wewirerera 'gā nupe. ²¹ A'eramū nipo 'ga manū re 'ga rewirerera 'ga amū ēē rerekou 'ga py'rau nū. A'ere nipo 'ga nanē 'ga manūi wa'yre'emauwe nū, ēē rejaa ete wewirerera 'gā nupe nū. ²² A'eramū nipo 'gā ojopy'rapy'rau etee 'gā ēē ree, ajamanūnamū. A'ere nipo 'gā nata'yri'i futari ēē pype. Ojee 'gā jemoypaw ire nipo ēē nanē amanūmū nū. ²³ A'eramū nipo 'ga ae moferapawa 'ara rupi manamū sipo ēē menaretea? 'Gā juejue futat ēē wereko kūi— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

²⁴ A'eramū Jejui 'ga aipo ojeupe 'gā 'eramū 'jau 'gā nupe:

—Pē'me awi. Nananūi. Nepēneapyoi Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are ra'e. 'Ga pājēa nanē pēē ikwaape'ema. ²⁵ Au etee te 'gā nemirekoramū kūi. A'ere 'gā oferaw ire naemirekou'jawi kūi. Ywagipewara 'gā 'jawe etee futat 'gā jemogyi. Niporerekoweru'jawi 'gā kūjā are. Kūjāmera 'gā nanē omenariwere'emamū futat nū, kūima'e 'gā 'jawe etee futat nū kūi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁶ —Nepēneapyoi nipo Jarejuwarete 'ga 'eawer are. Nepemogytai nipo Moisesi 'ga remikwasiarera, ae feraw are 'ga ka'arana kwasiaripyra rai'i? Ka'a'i ikai are 'ga ka'arana kwasiari rakue. A'eramū 'ga 'jau: “Ka'a'ia je upe imueny re Janeruwarete 'ga oje'ega jee ikue. 'Je te 'ā Eneruwaretea. Enepytunera 'gā Nuwaretea 'jau. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mīmera 'gā Nuwaretea je ako', 'jau 'ga jee ikue”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga jance rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —“Ymā te je 'gā Nuwaretea ikue”, 'jawe'em Janeruwarete 'ga 'ga upe rakue. A'ere 'ga 'i: “Je te 'ā 'gā Nuwaretea ako”, 'jau 'ga rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁷ —Aipo 'gā amanū futat rakue numiamū, Moisesi 'ga tywe'emaue futat rakue numiamū. A'ere 'gā 'aga namanūi futari. A'eramū Janeruwarete 'ga poromū 'jau Moisesi 'ga upe rakue. 'Gā 'aga tywe'em ire amunipo 'ā 'ga aipo ne'ia uweri Moisesi 'ga upe rakue. Ako ma'e 'gā nupe etee te 'ga Aeruwaretea— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau. —A'eramū 'ā pēē 'gā mu'jau tywet aipo are. “Noferawu'jawi aea amanū re” 'e are pēē 'gā mu'jau tyweaete— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Janeruwarete 'ga 'eaweraretea

(Mateu 22.34-40; Luka 10.25-28)

²⁸ Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga amū 'gā je'ega renupa. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “A'jea futat 'ga 'i. Tamoporogytaukat 'ga mama'e are”, 'jau 'ga ojeupe etee futat.

—Maranuara te ajee Janeruwarete 'ga 'eaweraretea?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—'Awamū futat 'ga 'eaweraretea. “Peapyaka jeje'eg are ki Israeu juapyreramū. Je te 'ā pējararetea. Nitywi futari 'ga amū je 'jawe pē nupe”, — 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁰ —“Pēporomutat je ree pejepytuna 'gā apyraapa”, e'i 'ā Janeruwarete 'ga pē nupe rakue. “Mama'ea peapo jee jeremifutar imū. Pejejea'aramū pejejemogyau je ree 'gā nee pejejea'ara apyraapa. Je upe mama'e apou pēē ipou etee futat. Pejejuakara pyu pēē mama'e apou je upe. Aipo aporamū nipo pejeporomutaramū je ree a'jea futat 'gā nee pejeporomutara apyraapa pejejemogyau”, e'i Janeruwarete 'ga pē nupe rakue— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Poromū te 'ga 'eaweraretea. ³¹ Ajepeja 'ga 'eaweraretea nanē nū. “Pēporomutat pejepyriwara 'gā nee pejee pejeporomutara 'jawe etee futat”, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Amumera 'ga 'eawera nuapyraawi futari aipo 'ga 'eaweraretea— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

³² A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere poromū. Majepei tee futat te 'ā Janeruwarete 'ga. Nitywi futari 'ga amū 'ga 'jawe. ³³ A'eramū ki jane jareporomutaramū 'ga ree jarepytuna 'gā jareporomutara apyraapa. A'eramū jane a'jea futat jareporomutaramū 'ga ree. 'Ga upe mama'e apou ki jane iapou 'ga remifutar imū etee futat. 'Ga ree ki jane jarejea'aramū jarejemogyau. 'Ga upe mama'e apou ki jane iapou a'jea futat. 'Ga remifutar imū ki jane jarejepyriwara 'gā nerekou esage jarejereko esage 'jawe etee futat— 'jau 'ga 'ga upe. —Aipo 'ga 'eawera renuwa wesageramū 'ga upe mama'e rapya apyraapa. 'Ga je'ega renuwa esage 'ga upe mama'e monoa apyraapa— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

³⁴ Aipo ojeupe 'ga 'eramū Jejui 'ga 'jau ojeupe: “I'akwaap ma'e 'ga pa ra'e”, 'jau 'ga ojeupe etee futat 'ga resaka. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Erowyk Jarejuwarete 'ga ekou ra'e— 'jau 'ga 'ga upe.

Aipo 'ga 'e renupawe mytuna 'gā ajemogymogyau etee futat. Ojenosōu 'ga wi. A'eramū 'gā imome'waukaru'jape'ema 'ga upe.

Janeruwarete 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyret

(Mateu 22.41-46; Luka 20.41-44)

³⁵Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype akou Jejui 'ga oporonupa ee 'gã nupe:

—Ma'eramũ te Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã 'i pẽ nupe: “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyrera”, 'jau 'gã pẽ mu'jau ee. ³⁶A'ere Janeruwarete 'ga Agesagea ka'arana kwasiarukari ee Davi 'ga upe rakue:

“Jeruwarete 'ga 'jau Jejararete 'ga upe rakue:

'Eapyk 'au je pyri. Je 'jawe futat ene. Enepãjẽreteja je 'jawe.

A'eramũ ene eapyka je yse katy.

Anure nipo je ene mogoi 'wyrriaramũ 'gã nupe najuejue etee futat.

Ene ree iporomutare'ema 'gã 'arimũ je ene magwawukari.

A'eramũ ene je iapoe'emauwe eapyka 'au je yse katy', 'jau 'ga Jeararete 'ga upe”,

'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. ³⁷—Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ree 'ga ka'arana kwasiari rakue. Ma'eramũ sipo ajee Davi 'ga 'i “Jejararete 'ga”, 'jau ajuapyrera 'ga upe nũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat

(Mateu 23.1-36; Luka 20.45-47)

Mytuna 'gã oporenuwiweramũ Jejui 'ga porogyta are. 'Ga remimome'ufera 'gã muekõẽãina.

³⁸A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Peje'gu ki Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã nui. 'Gã 'ã e'i ajemogyau ojeupe: “Je 'ã kũima'eteetea”, 'jau 'gã 'ã ajemogyau ojeupe, waity fuku rerekou. A'eramũ 'gã ataramũ 'gã naitya ajasimana 'gã nee. “Tiporesagete 'gã je ree 'jau”, 'jau 'gã akou ojeupe. Wapeje'ega tãmẽjẽ 'gã ifutaa. 'Wyrriara apykawa 'arimũ etee wapyka awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. ³⁹Ojemi'waaw ipe nanẽ nũ 'wyrriara renawa 'arimũ etee wapygiweramũ ojemi'waa. ⁴⁰Kũjã men manũ ma'efera 'gã nupe nanẽ 'gã 'jau nũ: “Je tamaenun tekou enekaraemã are 'jau”, 'jau futatee 'gã 'gã nupe. “Je te nipo ako esage temaenuna enekaraemã are”, 'jau futatee 'gã 'gã nupe. A'ere 'ga etee 'gã karaemã pyygi ojeupe, ka'aranũia nanẽ nũ. A'eramũ 'gã 'jau ojeupe etee futat: “Kwakwai'i teje'ega monoi Jarejuwarete 'ga upe. Kasi a'e pe 'gã je kwaawi mama'e tywera je iaporamũ ne kwy”, 'jau 'gã ojeupe etee futat. A'eramũ nipo 'gã oje'ega monou fuku o'meramũ akou Jarejuwarete 'ga upe, wemiapo tywera mimawamũ. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga 'gã nereko tyweri 'gã nemiapo tyweawer are— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

Imen manũ ma'efera ãẽ remimonofet

(Luka 21.1-4)

⁴¹Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype Jejui 'ga wapyka 'ũina Jarejuwarete 'ga upe ka'aranũũ ryrũ pyri. A'eramũ 'ga ose ma'e 'gã nesaka 'ũina, yrũ pype 'gã nemimonoa nanẽ 'ga esaka nũ. Ika'aranũũ kwai ma'e 'gã ka'aranũũ monou Jarejuwarete 'ga ma'e yrũ pype 'ga upe kwaiwete. ⁴²'Gã nesepaw ire majawera ãẽ mũ 'ua osou 'og ipe. Nika'arani ãẽ akou. Itywerete ãẽ akou. A'etea ãẽ oka'aranũũ ywope'i omono ipype. Mukũi'i etee ãẽ imonou ipype. Naepy agawewi ãẽ remimonofera. ⁴³Ëẽ resakawe Jejui 'ga 'jau wemimu'e 'gã nupe:

—Kweramũ kũjã ãẽ imen manũ ma'efera ãẽ. Nitywa'uweri agawewi ãẽ mama'ea. A'etea ãẽ oka'aranũũ monoupap futat yrũ pype. A'eramũ ãẽ otywe'emamũ futat mama'ea ojeupe imuawamũ. Ëẽ remimonofera ika'aranũũ kwai ma'e 'gã ma'e wapyraap futat Janeruwarete 'ga upe. ⁴⁴'Gã kwaiwete agawewi omono 'ga upe. A'etea 'gã kwaiwete wẽjẽmĩ wereko ojeupe nũ. A'ere ãẽ ma'ea nitywi futari. Omonopap futat ãẽ 'ga upe. Naemyreri futari ãẽ upe. Wemi'urama muawa we futat ãẽ omonopap 'ga upe— 'jau Jejui 'ga ãẽ mome'wau 'gã nupe.

13

Jejui 'ga rur enune ojeapo ma'e

(Mateu 24.1-28; Luka 21.5-24)

¹Jarejuwarete 'ga mogytaaw awi ã'ẽ re Jejui 'ga remimu'e 'ga amũ 'jau 'ga upe:

—Kuu. Ikaturam te Janeruwarete 'ga mogyaawa 'oga jā'nū'ū. Sā'ā itauu esagea epy ete ma'ea. Mytuna 'gā ka'aranūūa rerua kwaiwete Jarejuwarete 'ga mogyaawa 'oga muesageawamū— 'jau 'ga 'ga upe.

²A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat esageramū numiamū. A'ere nipo anurenure'i jane ree iporomutare'ema 'gā nuri imonou etyka. Nomyi'i futari nipo 'gā itaa mū aju'arimū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³Anure Jejuī 'ga wapyka 'ūina ywytyr apyte'rarimū, Oriweira 'jawa apyte'rarimū wemimu'e 'gā netee. Jarejuwarete 'ga mogyaaw are 'gā amā'jāu 'upa. Poje Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juā 'ga, Andre 'ga, mīmera 'gā oporonupa 'ga 'eawer are 'ga upe:

⁴—Maranime sipo aipo 'gā Jarejuwarete 'ga mogyaawa monoi etyka? Ma'ja ra'ne sipo ajeje ojesaukat oree iapo enune?— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵Aipo 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je renune 'ut ma'e 'gā nipo i'me ma'ea. Perowiat kasi 'gā 'mea ne. ⁶Anure nipo kwaiwete 'gā nuri “Janeruwarete 'ga je mut pē katu'okaramū. Je Janeruwarete 'ga remimurera ako”, 'jau futatee nipo 'gā 'ua pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. O'meramū te nipo 'gā 'i. Kwaiwete nipo 'gā 'gā moryteeu ojee— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁷—Anure nipo amutee amunaw awi 'gā nuri 'wyriararete rowajaa, 'ga remiayua reewe futat. A'ere kasi aipo renupa pēpiryri ne. Nan futat nipo mama'e teepaw enune. A'ere nipo naporomū rūi mama'e mateepaawa. Naporomū etee rūi futat nipo mama'ea rekoi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁸—Akou'jau'jap futat nipo mama'ea. Amunap tesirūmera pypewara 'gā we futat nipo ajuowajat. Ywya we futat nipo oyyi peu peu peu 'jau. Ty'ara nipo amunawa pype peu peu 'jau. A'eramū 'gā nipo kwaiwete ty'ara rerekou. Sā'ā kūjā wa'ya ray ypyrauwe wa'ya 'a ja'wyja'wy kwaawa. Ayppeperaawe 'ā ēē i'ara kwaapa. Ēē wi u'aa ja'wyja'wy taetu 'ā wayreteramū ēē upe. Nan tee futat nipo pēē. Aipo ijeapo resakawe ki je rura pekwaap. “Owaēm 'ga ruawa upe ra'e”, 'jau nipo pēē pejejaupe.

⁹—Pejea'gu ki 'gā nui. Je rura'ne'emaue nipo 'gā je rerowiaaramū pē nereko tyweretei. Pēē mū nipo 'gā ipyyka imopimopika ae mopikawa pyu. Judeu 'gā jatykaawa pype miamū nipo 'gā pē mopimopigi. Amumeramū je ree nipo 'gā pē nerawau 'wyriara upe. A'eramū pēē 'wyriararete upe pejejerooramū pēē je mome'wau 'gā nupe. “Jejuī 'ga iporokatu'ogiwet pē nee”, 'jau ki pēē 'wyriara 'gā nupe. ¹⁰Teepaw enune nipo 'gā je mome'ui amunawa moymoyka. Tesirūmera 'gā jeje'ega renuw ire te nipo mama'e atee pawamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ¹¹—Pē pygamū, 'wyriara 'gā nowase pejejerooramū kasi pēpy'a'wyt ne. “Ma'ja 'jau sipo je teje'ega 'gā nupe 'wei?” pe'je kasi ne. Janeruwarete 'ga te peje'egawa amut pē nupe peu pē nerooramū. A'eramū pēē 'ga 'ea etee imome'wau 'gā nupe. Napejejea'ar imū rūi pēē peje'eg 'gā nupe. Pejejeupe Jarejuwarete 'ga 'Agesage 'eawera etee pēē imome'wau 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ¹²—Kwaiwete nipo je rerowiare'ema 'gā weki'ya 'gā, wewirera 'gā we 'gā monou ia'wyre'ema 'gā nupe 'gā apisaukaa. 'Ga ruwa 'gā miamū wa'ya 'gā monou 'gā nupe 'gā apisaukaa. 'Ga ra'ya 'gā nanē ujara 'gā imonou 'gā nupe 'gā apisaukaa. ¹³Je rerowiare'ema 'gā nipo oporomutare'emamū je rerowiamū pē nee. A'ere Janeruwarete 'ga je rerowiar awi ipoire'ema 'gā nerooi imogyau ojeypri nakwaparimū ete rūi futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁴A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ymā te Janeruwarete 'ga ijeaporama kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga upe rakue, Danieu 'ga upe rakue. “Anure nipo 'ga amū mama'e tywerete apoi Jarejuwarete 'ga mogyaaw ipe”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue. A'eramū nipo 'ga amū anure iapou Danieu 'ga 'eawer imū etee futat. (A'eramū je 'ga remikwasiarera ka'arana mogyaaramū ee pēneapyo futaa)— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē Judeja ywy pewara ako ma'eramū 'gā nesakawe pejejea'iteramū pejewau pejeka'jama ywytyr ipe. ¹⁵O'pewuu apyte'rarimū ako ma'eramū pēē pejewawe'em pejesowe'em pejekaraemā pyyke'ema. Pejeka'jamayayau etee futat pejewau. ¹⁶Ko pewaramū nanē pēē pejejeyre'ema pejejeu ipe pejejaity mojopy'rawe'em— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ¹⁷—Kūjāmera 'gā nipo ta'yryrū ma'e 'gā iporiay'i ajemogyau. Ta'yky'ri ma'ea nanē nipo nū. Nujānarūi eweguu ma'ea. Ta'yky'ri ma'e nanē nujānarūi nū. ¹⁸A'eramū ki nanuar are pejeporogytau Jarejuwarete

'ga upe ee: “Eremurukat kasi 'gā 'ara ro'ysaga rupi oreē ne”, 'jau ki pēē Jarejuwarete 'ga upe ee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ¹⁹—Aipoa kwara rupi 'gā 'gā nerekou tyweaete. Ywy apo ypyramū nitywi futari ae rereko tywera aipo 'jawe rakue. Anure nanē nipo nitywi futari ae rereko tywera 'jawe nū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁰—A'ere Janeruwarete 'ga mama'e tywera 'gā nupe iapoukaru'jau'jaw ire 'gā muojeri 'gā mogyau jui nū. Kasi a'e pe ywy pewaramū juejue 'gā papawi ne. A'ere Janeruwarete 'ga pēē mū mü'jau 'gā nui pē katu'oka. A'eramū 'ga wemimū ēmeramū pē nee Janeruwarete 'ga 'gā muojeri 'gā mogyau jui nū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²¹—“Koromū Kristu 'ga”, pejejeupe 'gā amū 'eramū kasi perowiat 'gā ne. “Kwe pe 'ga oi”, 'gā 'eramū pēē 'gā nerowiare'ema pejejemogyau. ²²Jejewyt ja'wyja'wyrāmū nipo kwaiwete 'gā nuri o'meramū pē nupe. “Je Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. Amumera 'gā nipo 'ua 'jau pē nupe: “Janeruwarete 'ga je mut. Je 'ga remimureraretea futat”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. Pēnemiapoe'ema miamū nipo 'gā iapou pē neape je rerowiar awi pē momoirukaawamū. “Simomoirukat Ku'jywa 'ga remimū ēmera 'gā 'ga rerowiar awi 'jau”, e'i te nipo 'gā pē nupe numiamū. A'eramū nipo 'gā mama'e apou pē neape. Ojerowiarukaawamū te nipo 'gā iapoi pē nupe numiamū. A'ere kasi a'e are miamū perowiat 'gā ne. ²³Perowiar iki aipoa je'eawera. Ijeapoe'emauwe je imome'ui pē nupe, ee pē mueapyoawamū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Janereki'yra 'ga ruawam

(Mateu 24.29-44; Luka 21.25-33)

²⁴A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pē nereko tyweawa kwaw ire nipo ywag awi nanē mama'e jesaukari pē nupe nū. Kwara nipo owepa. Jaya nanē nipo owepa nū. ²⁵Jaytataa nipo ototoka ywag awi 'ua. Ywag ipewara nipo oyyita nū. Kwat, jay, jaytata. Mīmera nipo oyyita— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁶—A'ere nipo pēneki'yramū je tejuwa tejewya ywasiga rupi. Tepājē mū nipo je ruri, tejenyfunga pype futat tejuwa nū. ²⁷A'eramū nipo je tejeupe oporowyky ma'e ywagipewara 'gā monou tejemiayuwā 'gā majatykaukaa. “Pe'je pejewau amunawa moymoyka jeremiayuwā 'gā majatykau 'gā nerua jee”, 'jau nipo je 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā awau 'gā nerua jee— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

²⁸Anure Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau ee:

—Mama'ea je amome'u pē nupe pē mu'jau tejuawa 'ar are — 'jau 'ga 'gā nupe. — Sā'ā ae siaka'gywa potyramū amana jewyra kwaawa. Ipotyrauwe 'ā ae amana jewyra kwaapa. ²⁹Nan tee futat ki je'eawer imū mama'e jeaporamuerauwe pe'je pejejaupe: “Ut ja'wyja'wy Jejui 'ga janee 'wyriaramū akou”, pe'je ki pejejaupe. ³⁰A'jea futat je 'i. Je'eawer imū mama'e jeapo resakara 'gā papawe'emauwe nipo tejuwa tejewya nū. ³¹Ywaga nipo atee pawamū futat. Ywya nanē nipo atee pawamū futat nū. A'ere nipo jeremimome'ufera nateepawa'uweri futari. Je'eawer imū etee futat nipo aipoa ojeapou— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³²A'ere Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Nitywi futari je ruawa kwaapara 'gā amū. Nepekwaawi futari je ruawa. Ywagipewara 'gā miamū ikwaape'ema. Je miamū nanē nakwaawi tejuawa 'ara. Jeruwarete 'ga etee te okwaap. ³³A'eramū ki pēē je rapesaka pejejemogyau. ³⁴Sā'ā kūima'e 'ga amū ooa iataa muku oje'wyr awi. A'eramū 'ā 'ga oo enunewe 'jau wemiayuwā 'gā nupe: “Aata je tewau. A'eramū pēē pejeporowykyau je'eawer imū etee futat”, 'jau 'ga 'gā nupe. 'Oga rarana 'ga upe 'ga 'jau: “Earū jeroa ra'ne muku je rekoramū. Je rura nanē ene apesaka nū”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū 'ga awau watau muku oje'wyr awi. ³⁵Nan tee futat pēē je rura rapesakaramū pejejemogyau. Nepekwaawi je ruawa. A'eramū ki pēē pejeporowykyau pejejeupe je'eawer imū, je rura rapesaka pejejemogyau. Meewei 'ur ire ako re nipo wata ma'e 'ga 'ua ypyaje owaēma. Maranamū kwara ajerewamū, maranamū ai'iwe. Nokwaawi 'gā 'ga ruawa. ³⁶A'eramū nipo 'oga jara 'ga 'ua erujewi ojeupe oporowyky ma'e 'gā nupe. Opak sipo 'gā ajemogyau 'ga rapesaka? ³⁷Aipo are je 'i pē nupe: Je rura ki peapesak pejejemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

14

Jejui 'ga ree ifuwet ma'e

(Mateu 26.1-5; Luka 22.1-2; Juā 11.45-53)

¹ Egitu wyy awi judeu ypyfera 'gā nenū'ēawer are wea'awa maraka upe iwaēm ja'wyja'wyräuwe mainana 'wyrriara 'gā ajatykau Moisesi 'ga remikwasiarer are momu'jara 'gā nee.

—Maran te jane Jejui 'ga pyygi 'ga jukau?— 'jau 'gā ajaupe. —Jemime sipyyk 'ga 'jau.

² Jerusareg ipewara 'gā iporomutat 'ga ree. A'eramū jane 'gā nowase jarekowe'em 'ga ree maraka apoaw ipe. Kasi a'e pe jane 'ga remiayuwa 'gā mamara'nei ne— 'jau 'gā ajaupe.

Jejui 'ga ree jany kasiga reko'wokawet

(Mateu 26.6-13; Juā 12.1-8)

³ Petani pe Jejui 'ga akou, Simāo 'ga rog ipe, ipito'om ma'efera 'ga 'wyr ipe. 'Gā jemi'waa 'gā nuwamū kūjā ēē mū 'ua ojany kasiga ryrū rerua opo pe. Itasiga apopyrera aipo yrūnamū, aripasi 'jawa apopyrera poromū. A'eramū ēē yrū mopena, jany kasiga reko'woka Jejui 'ga akag are. “Naritu” 'jau 'gā aipoa jany kasiga upe. Epy ete aipoa jany kasiga. ⁴ A'eramū wapyk ma'e 'gā amū amara'neramū jany kasiga ēē eko'wog are.

—Ma'eramū sipo ēē imomy ekoetei 'wei? ⁵ Epy te 'ā 'aga jany kasiga a'i kūi — 'jau 'gā ajaupe. —A'eramū amunipo 'ā ēē ime'ega ka'aranūū are janee. Tresētu ka'aranūūa 'ut ee. A'eramū amunipo 'ā ēē epyfera mua janee. A'eramū amunipo 'ā jane imojo'oka ikaraemāe'ema 'gā nupe 'jau kūi— 'jau 'gā ajaupe, kūjā ēē ago'wau.

⁶ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Tene ēē iapoi. Ma'eramū pejemara'neramū ēē ree 'ū? Mama'e esagea te ēē wapo jee. ⁷ Ikaraemāe'ema 'gā nooa'uweri futari pē nui. A'eramū pēē anure mama'e monou 'gā nupe pejemifutar imū. A'ere je te ajee nako fukui pē pype. ⁸ Je tymaw ipe je ree eko'wogipyrama futat jany kasiga numiamū. A'ere ēē 'awauwe eko'wogi je ree, je manūe'emauwe. Tene ēē iapoi jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁹ —A'jea futat je 'i. Anure nipo 'gā je mome'ui kwe pewara 'gā nupe. Amunap tesirūmera moyka nipo 'gā awau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Je mome'uramū nipo 'gā ēē remiapofera nanē imome'wau 'gā nupe nū. A'eramū nipo 'gā anure najuejue etee futat wea'aramū ēē remiapofer are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Mainana 'wyrriara 'gā nupe Judas 'ga 'eawet

(Mateu 26.14-16; Luka 22.3-6)

¹⁰ A'ere Jejui 'ga remimu'e 'ga amū awau oporogytau mainana 'wyrriara 'gā nupe. Judas Iskariote 'ga futat poromū oo oporogytau 'gā nupe:

—Jejui 'ga je apyygukat pē nupe. Je apoat pēē 'ga pyyka pē pyri— 'jau Judas Iskariote 'ga awau 'gā nupe.

¹¹ Ojeupe 'ga 'eramū mainana 'wyrriara 'gā aku'iramū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ka'aranūūa nipo ore oromono ene upe 'ga pyyga repyramū— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Judas 'ga wea'aramū akou ee. “Ojetee 'ga rekoramū tomono 'ga 'gā nupe 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga Jejui 'ga rerekou weape.

Ae a'wyre'ema 'gā nupe

'ga monoara 'ga

(Mateu 26.17-25; Luka 22.7-13, 21-23; Juā 13.21-30)

¹² Awau owaēma mani'oko'o jopype'ema 'wawa upe, Pasikwa 'jawa apoawa upe. Karupa'mī jukaawa 'ara upe 'gā owaēma. A'eramū 'ga remimu'e 'gā amū 'jau Jejui 'ga upe:

—Ma'ape te jane jemi'wari, karupa'mī ro'o reyri jarejee?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹³ A'eramū Jejui 'ga mukūja 'gā monou amunawarete pe.

—Pe'je pejewau Jerusareg ipe. Peu nipo 'y ryrū rerekwara 'ga peekoat. A'eramū pēē pejewau 'ga rewiri. ¹⁴ Og ipe 'ga seramū pejeporogytau 'oga jara 'ga upe:

—Jarejara 'ga ore mut imome'waukaa enee: “Ma'ape te je karupa'mī eyra 'ui tejemimu'e 'gā netee?’ e'i 'ga. 'Ma'ape te ore kumi apoi? Ma'ape te je tejemimu'e 'gā nerojemi'wari' e'i 'ga enee kūi”, pe'je ki 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ¹⁵—Aipo ojeupe pēē 'e re 'ga tepē neroo ywatewara imy'jawa pype 'jau. Ityp futat aejemi'waawa peu. Ae renawa nanē otywamū futat nū. A'eramū pēē pejejeupe 'ga esaukar ire peu futat iapou ewara reewe jarejeupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁶A'eramū mukūja 'gā awau amunawarete pe. A'eramū 'gā mama'e resaka ojeupe Jejui 'ga 'eawer imū etee futat. A'eramū 'gā kumi apou maraka are.

¹⁷Kaaruwamū Jejui 'ga awau ojemi'waa wemimu'e 'gā netee. ¹⁸Ojemi'waaw ipe Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat je 'i. A'jea futat nipo pēē mū je mono pejepe je ree iporomutare'ema 'gā nupe je jukaukaa— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁹Aipo renupawe 'ga remimu'e 'gā u'arasigamū ojeupe 'ga 'eawer are. A'eramū 'gā oporonupa majepeinume ee 'ga upe:

—Je upe te ere poromū?— 'jau 'gā 'ga upe.

Majepeinumenume 'gā oporonupa ee 'ga upe.

²⁰A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je pyri ojemi'wat ma'eramū futat pēē mū nipo je monoi 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²¹—Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā amū nupe rakue, jemanū are rakue. Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea je ree iporomutare'ema 'gā je jukaukat 'gā nemikwasiarer imū etee futat. A'ere 'gā nupe je monoara 'ga tywereteramū te akou. Iporiay'i 'gā po pe je monoara 'ga numiamū. A'ere nipo Janeruwarete 'ga 'ga rereko tyweretei. Ma'eramū gatu nipo 'ā 'ga jeuwi rakue 'ja— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Mani'oko'o'ia y'way reewe 'gā nupe imonoawet

(Mateu 26.26-30; Luka 22.14-23; 1 Korītu 11.23-25)

²²Ojemi'waaw ipe Jejui 'ga mani'oko'o'i pyyka. A'ere 'ga eramā'jāu ywau eroje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mani'oko'o'ia eremut oree, Kiapi'ni— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

A'ere 'ga mani'oko'o'i mowoka imonou 'gā nupe.

—Mani'oko'o'ia pepyyk i'wau. Koromū jero'oa— 'jau 'ga 'gā nupe.

²³A'ere 'ga y'way ryrū pyyka nū, eramā'jāu ywau nū. A'eramū futat 'ga oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe nū:

—Au'jete y'waya eremut oree, Kiapi'ni— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

A'ere 'ga imonou 'gā nupe. A'erauwe 'gā itykua pāwē pāwē. ²⁴A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Koa y'waya jerya futat. A'ere'ere'i nipo 'gā amū jejukai jery reko'woka. Aipoa jery jeko'woga pētywera omepy. Jemanū are tee Jeruwarete 'ga pē katu'ogi kwaiwete. 'Awamū karupa'mīa nepejukau'jawi pejetywera mepyawamū. Poromū futat 'ga je'eg ymanera numiamū. A'ere 'awamū 'ga je'eg yauramū. 'Awamū jery tee pē pirei pētywer awi. Jemanū are tee Jeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui je rerowiaramū. Poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg yaua 'awamū. A'ea 'ga je'eg nomojopy'ruawi futari 'awamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁵—A'jea futat je 'i. Je natykurū'jawi futari 'aga y'waya pē pyri. Anure tāmējē te nipo je itykuri pē pyri, Tejuwarete 'ga pyri pē neroo re tāmējē nū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁶Oporogytapaw ire 'gā amaraka'aga Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Amaraka'ag ire 'gā awau ywytyr ipe, Oriweira 'jaw ipe.

Pedro 'ga momoranupawet

(Mateu 26.31-35; Luka 22.31-34; Juā 13.36-38)

²⁷Awaw ipe Jejui 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—'Awamū futat nipo pekwasio je wi je rejaa je mu'ama ojetee'i— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe ee rakue: “Tajuka karupa'mī are omaenun ma'e 'ga 'jau kwy. A'eramū 'ga reymawera 'gā awau okwasi'wau kwe pe 'jau kwy”, 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue. A'eferupi

tee futat nipo pekwas'i'o pejewau je wi— 'jau 'ga 'gã nupe. ²⁸—A'ere je temanũ re je ferawi nũ. Teferaw ire nipo je oi Garireja wyy pe pẽ nenune— 'jau 'ga 'gã nupe.

²⁹A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—'Me te pa 'ga poromũ 'jau nũ. Je naejara'uweri futari ene imogou ojetee'i kũi. 'Gã te nipo opyamũ ene wi ene rejaa ojetee'i kũi. A'ere je naejara'uweri ene kũi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁰—A'jea futat sipo ere— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Je te a'jea futat a'e enee nũ'ũ: 'Awa pyytuna rupi nipo je kwakuw ape muapyapyt katu 'gã nupe. “Nakwaawi je 'ga”, 'jau nipo ene mukũi wyrasokwẽ je'egauwe— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

³¹A'ere Pedro 'ga fuakaramũ 'ga upe:

—Naani futari nũ'ũ. Aipo na'ea'uweri futari je. “Nakwaawi je 'ga”, na'ea'uweri je. “Tene 'gã je jukai futari 'ga reewe futat”, a'e ete nipo je. Nakwakuwa'uweri futari je ene— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

'Ga remimu'e 'gã nanẽ Pedro 'ga 'eawer imũ etee futat 'jau 'ga upe nũ.

'Uwarete 'ga upe 'ga 'eawet

(Mateu 26.36-46; Luka 22.39-46)

³²Jejui 'ga awau owaẽma Getsemani 'jaw ipe, wemimu'e 'gã netee. A'ere Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—'Au ete pejup ra'ne. Iruupeu'i je oi teporogytau Tejuwarete 'ga upe ra'ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

³³A'eramũ 'ga muapyra 'gã etee erawau ojeupi. Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juã 'ga. Mĩmera 'gã 'ga erawau ojeupi. 'Ga 'arasiga 'ga mopy'aywyrafenayau 'ga mogou. ³⁴A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Je'arasiga nipo 'ã je juka. Peser awi etee. Peporogyta Jarejuwarete 'ga upe je pyri— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁵⁻³⁶A'eramũ 'ga ojepe'au'i 'gã nui. Awau peu'i wenyup'au wapyka weakwara rerawau enũina wyy are futat erujaa oporogytau 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. 'Wyria'ri 'gã imara'ne je ree. 'Gã nipo 'ã je rereko tywerete 'ja. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ã 'gã nuapoa'uweri nanuara je ree. A'ere 'ã najeremifutar imũ rũi te ereapoukat. Ejemifutar imũ etee te 'ã ereapoukat 'gã nupe jee— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

³⁷Oporogytapaw ire 'ga afu'ama awau ojewya muapyra 'gã nupe nũ. Osea 'gã 'upa. A'eramũ 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—Ereset te ejupa? Eje'ega te neremonoi'i Jarejuwarete 'ga upe je pyri? A'e'ja'wiramũ miamũ sipo nereporogytai Jarejuwarete 'ga upe?— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁸—Peser awi. Peporogyta Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ pẽẽ pejefuakaramũ mama'e tywera apowe'em. Kasi a'e pe nepẽfuakari ne. A'eramũ pẽẽ mama'e tywera etee iapou 'ga upe ne. Nepẽparuapoweri agawewi nipo mama'e tywer are. A'etea nipo peapo pejeporogytawe'em 'ga upe 'eramũ mama'e tywera etee futat peapo pejekou— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁹Aipo 'ga upe 'e re Jejui 'ga awau 'gã nui nũ oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe nũ. 'Ga upe u'eawera 'ga 'jau'japa. ⁴⁰A'ere 'ga awau ojewya wemimu'e 'gã nupe nũ. Nãnwẽwẽmĩ nũ. Osea 'gã 'upa. Wopepyejamũ etee 'gã ajemogyau. A'eramũ 'gã osea 'upa. Opag ire 'gã oporesagamũ etee 'ga ree. Ojenosou 'gã 'ga wi. A'eramũ 'gã 'jawe'em 'ga upe.

⁴¹A'eramũ Jejui 'ga awau oporogytau'japa 'Uwarete 'ga upe nũ. 'Uwarete 'ga upe oporogyta re 'ga 'ua nũ. Nãnwẽwẽmĩ nũ, 'gã set 'gã nuwamũ nũ. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Peser ete futat nipo pejejupa nũ ki sa?— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Au'je pejeser ire. 'Awamũ futat 'gã pẽneki'yramũ je monoi ae a'wyre'ema 'gã po pe. ⁴²Pe'je iruukwe soo 'gã nekoa 'jau. Kweramũ ae a'wyre'ema 'gã po pe je monoara 'ga ruri— 'jau 'ga 'gã nupe.

Jejui 'ga pyykawet

(Mateu 26.47-56; Luka 22.47-53; Juã 18.3-11)

⁴³Jejui 'ga porogytapawe'emaue Judas Iskariote 'ga, Jejui 'ga remimu'efera 'ga futat, kwaiwete 'gã nerua erojemorypa Jejui 'ga ree. Mainana 'wyriara 'gã kwaiwete 'gã muri

Judas 'ga rupi. Judeu 'gā 'wyrria'ri 'gā nanē kwaiwete 'gā mua 'ga rupi. Jyuaa 'gā erua muap. Mīmera 'gā erua erojemorypa 'ga ree. ⁴⁴Mainana 'wyrriara 'gā nupe oporogytaaw ipe Judas 'ga 'jau 'gā nupe rai'i: "Oo nipo je Jejui 'ga retywape pytea pē neape. A'eramū pēē a'e are 'ga kwaapa 'ga retywape pyteramū. A'erauwe futar iki pēē pejewau 'ga pyyka 'ga rerawau", 'jau Jejui 'ga monoara 'ga 'gā nupe rai'i. ⁴⁵A'eramū 'ga owaēma ypy we awau Jejui 'ga rerowyka 'jau 'ga upe:

—'Au te ereko, ki Ku'jyp?— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū futat 'ga 'ga retywape pytea.

⁴⁶A'erauwe Judas 'ga remireroofera 'gā 'ua Jejui 'ga pyyka 'ga pofaa. ⁴⁷A'ere Jejui 'ga remimu'efera 'ga amū ogyuu rekyita kūima'e 'ga amū ree, 'ga namī monoka. Furuk. Mainana 'wyrriararete 'ga remiayuwa 'ga namī yypa. ⁴⁸A'ere Jejui 'ga 'jau opyykara 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē ma'eramū pejejua muawa pyu je nupāu ekoete 'ū, muna'ywa 'jawe 'ū? Ma'eramū pēē muawa we erua jyu reewe jepiara rupi 'ū? ⁴⁹Pejejepype je rekoramū miamū ako naje pyygi pejepe ai'i. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ako je oi ai'iwe, ai'iwe 'jau ai'i. Peu futat ako je reni 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga ree ai'i. A'ete ako naje pyygi pejepe ai'i. A'ere jemanūawa upe iwaēmi. A'eramū Jeruwarete 'ga je pyygukaa rēwējēmī pē nupe. Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari jemanū are ikue. A'eramū 'ā pēē iapou 'ga remikwasierera 'eawer imū etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵⁰A'e renupawe Jejui 'ga remimu'e 'gā okwasi'wau 'ga wi, 'ga rejaa, oka'jama 'gā nui. Okyjau 'gā opyyg awi. A'eramū 'gā oka'jama 'gā nui.

⁵¹Kunumiūū 'ga amū 'ua Jejui 'ga rewiri. Taity fuku pyu etee 'ga ojeuwana akou. ⁵²'Ga amū 'ga pyyka numiamū. A'ere 'ga raity etee ipyygi. Waity pyygamū 'ga opoia etee jui. A'eramū 'ga awau ujāna taitye'eme.

Anasi 'ga rog ipe 'ga reroowet

(Mateu 26.57-68; Luka 22.54-55, 63-71; Juā 18.13-14, 19-24)

⁵³A'ere Jejui 'ga pyykara 'gā 'ga rerawau mainana 'wyrriararete 'ga rog ipe, Kaifasi 'ga rog ipe. Peu futat judeu 'gā 'wyrria'ri 'gā ajatykau mainana 'wyrriara 'gā nee. Moisesi 'ga remikwasierer are moromu'jara 'gā nanē ajatykau 'gā nee nū.

⁵⁴Pedro 'ga awau 'gā newiri. A'ere 'ga nuerowygi Jejui 'ga. Mukuu etee futat 'ga akou 'ga wi. Awau 'ga owaēma mainana 'wyrriararete 'ga roga upe. A'ere Pedro 'ga nooi osou. Ukupepe etee futat 'ga awau akou 'oga osoma pype ojepe'jau mainana 'ga remiayuwa 'gā pyri.

⁵⁵Ojeupe 'gā Jejui 'ga reruramū mainana 'wyrriara 'gā oje'ēma'e 'gā netee 'ga remiapo tywera mome'waramū rekaa.

—Awýja te 'ga remiapo tywera wesak rai'i? Ma'ja ajee 'ga wapo ajukaawamū rai'i?— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere nitywi 'ga amū. ⁵⁶Kwaiwete 'gā 'ua o'meramū Jejui 'ga ree. A'ere 'gā naju'jaju'jawe rūi imome'ui 'gā nupe.

⁵⁷⁻⁵⁸Poje 'gā amū 'ua o'meramū 'gā nupe:

—Ore aruenup 'ga je'ega ai'i. "Anure nipo je Jarejuwarete 'ga mogytaawa retygi. 'Awa 'ga mogytaawa kūima'e 'gā nemiapofera tee. A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi ajepeja 'ga mogytaawa mowya nū. Aipo 'ga mogytaawa nakūima'e 'gā nemiapofera rūi", 'jau 'ga oreremianuwamū ai'i— 'jau 'gā imome'wau 'gā nupe.

⁵⁹A'ere aipo 'gā nanē naju'jawe rūi imome'ui 'gā nupe.

⁶⁰A'eramū mainana 'wyrriararete 'ga afu'ama 'jau Jejui 'ga upe:

—Ma'ja ere te 'gā nupe? Nereje'egi te 'ā 'gā nupe aipo 'gā 'eramū a'i kūi?— 'jau 'ga oporonupa ee 'ga upe.

⁶¹A'ere Jejui 'ga pigi etee u'ama. A'eramū mainana 'wyrriararete 'ga 'jau 'ga upe:

—Jarejuwarete 'ga remimurera te ene? 'Ga ra'yra te ene?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁶²A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat ere poromū. Je te 'ā pēneki'yraretea. Anure nipo je apygi Pājērete 'ga yse katy, 'ga jakwatawa katy. Peu je renamū nipo pēē je resaka. Anure nipo je ruri tejewya ywag awi ywasiga rupi— 'jau 'ga 'ga upe.

⁶³ A'erauwe mainana 'wyrriararete 'ga amara'neramū. 'Ga mara'nea 'ga rerekou 'ga raity monorogukaa 'ga upe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat 'ga Jarejuwarete 'ga kurawi akou ra'e— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jane futat 'awamū sienup 'ga kurawa jarejowase— 'jau 'ga 'gā nupe. —Na'gā amū rūi 'ā omome'u jane. ⁶⁴ Ma'ja pe'je ajee 'ga upe 'awamū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Sijukaukat futat jane 'ga. Jarejuwarete 'ga te 'ā 'ga akurap.

⁶⁵ A'eramū 'gā amū onymuna 'ga ree. A'eramū 'gā 'ga reakwapiiaa taity pyu, opo afuapyka erofaa 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Awýja te ene nupā?— 'jau 'gā 'ga upe. —Ene 'ā 'ikwaawete ma'ea. A'eramū ene enupāara 'ga mome'wau oree— 'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe jefaruu 'gā nanē 'ga pyyka opo rerofaa 'ga ree nū.

Pedro 'ga Jejui 'ga kwakupa

(Mateu 26.69-75; Luka 22.56-62; Juā 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ A'e pe Pedro 'ga 'ūina ukupepe. Poje mainana 'wyrriararete 'ga remiayuwa ēē mū 'ua 'ga pyri. ⁶⁷ Tata are 'ga jepe'eramū ēē 'ga resaka 'jau 'ga upe:

—Jejui kīā rewiri ako ma'eferamū ene, 'jau je rā, Nasare pe waranup ma'efera kīā rewiri ako ma'eferamū ene, 'jau je rā— 'jau ēē 'ga upe.

⁶⁸ A'eramū 'ga 'jau ēē upe:

—Tee. Naani nū ī. Nakwaawi je 'ga nū ī. A'eramū awýja upe ene 'jau ekou ī— 'jau futatee 'ga ēē upe.

A'erauwe 'ga afu'ama awau 'oga osoma pyri. A'erauwe wyrasokwēa oje'ega. ⁶⁹ Peu oporowyky ma'e ēē mū 'ga resaka nū. A'eramū ēē 'jau ojeypyriwara 'gā nupe:

—Koromū futat Jejui kīā rewiri ako ma'efera kīā mū— 'jau ēē 'gā nupe.

⁷⁰ A'eramū Pedro 'ga 'ga kwakupa nū. A'ere'ere'i peu u'am ma'e 'ga amū 'jau 'ga upe nū:

—A'jea futat ēē 'i enee. Garireja wyw pewaramū futat ene, 'ga 'jawe futat ene ra'e— 'jau 'ga 'ga upe.

⁷¹ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Nakwaawi je 'ga, a'e je akiko. Jarejuwarete 'ga remianuwamū te 'ā je 'eu'jawi. Nakwaawi je 'ga, 'jau. Te'me re je Jarejuwarete 'ga tejereko tywera futari— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷² A'e pype wyrasokwē oje'ega nū. A'erauwe Pedro 'ga wea'aramū Jejui 'ga 'eawer are. "Wyrasokwē je'egu'jaw enunewe nipo ereu'jau'jap, nakwaawi je 'ga, 'jau 'gā nupe" 'eawer are Pedro 'ga wea'aramū. A'eramū 'ga aipo u'eawera rojenosōu. A'eramū 'ga awau ujāna Jejui 'ga kwakupawera renosōu. A'eramū futat 'ga u'arasigamū wea'aramū ee. A'eramū 'ga ajaa'wau awau u'eawera raykau.

15

Piratu 'ga upe 'ga reroowet

(Mateu 27.1-2, 11-14; Luka 23.1-5; Juā 18.28-38)

¹ Ai'iwetetewe mainana 'wyrriara 'gā ajatykau judeu 'gā 'wyrriari 'gā nee, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā neewe. Opytuna 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nanē ajatykau 'gā nee nū. A'eramū 'gā oje'ega ajaupe:

—"Je te 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yraretea", e'i ako Jejui 'ga janee ko. A'eramū jane 'ga jukaukaa 'gā nupe— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā 'ga pofaa itaju pyu, 'ga rerawau Piratu 'ga upe. ² A'eramū Piratu 'ga oporonupa ee 'ga upe:

—A'jea te ene 'wyrriaramū judeu 'gā nupe?— 'jau 'ga 'ga upe.

—A'jea futat ere poromū— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

³ A'eramū taetu mainana 'wyrriara 'gā 'ga je'ēwu'jawu'jaga etee futat. ⁴ A'eramū Piratu 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Nereenuwi te 'gā je'ega? Nerewawagi te 'ā aipo 'e are a'i kūi?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

⁵ A'ere Jejuu 'ga noje'egi futari 'gã nupe. O'meramũ te 'gã 'i. A'eramũ Jejuu 'ga oje'ege'ema 'gã nupe. A'eramũ Piratu 'ga oporesagamũ etee 'ga ree. "Ma'eramũ sipo 'ga noje'egi?" 'jau 'ga ojeupe.

'Gã nupe 'ga monoawet

(Mateu 27.15-26; Luka 23.13-25; Juã 18.39-19.16)

⁶ Mani'oko'o jopype'ema 'wawa maraka apoawa rupi Piratu 'ga moromunepawa pype imunewipyrera 'ga amũ muẽma judeu 'gã nupe jepi, 'gã nemienũiwera 'ga 'ga imuẽma 'gã nupe jepi. ⁷ Jejuu 'ga pyykawa rupi Parapasi 'ga 'ũina moromunepawa pype. Parapasi 'ga futat amunaw ipewara 'gã mamara'neukaa 'wyriara 'ga ree. Opytuna 'gã netee 'ga 'gã mamara'neukaa 'wyriara 'ga ree rakue. Oporojuka ma'efera 'gã wejue nũ. A'eramũ 'gã 'gã monou 'gã munepa 'gã mu'ama rakue. ⁸ A'eramũ mytuna 'gã 'ua 'jau Piratu 'ga upe:

—Ejemiapou moromunepawa pypewara 'ga amũ emuẽmukat oree— 'jau 'gã 'ga upe.

⁹ A'eramũ Piratu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pefutat te judeuramũ peje'wyriararete 'ga je imuẽma pejejeupe?— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹⁰ Piratu 'ga mainana 'wyriara 'gã kwaapa futat. "Werekoay pa mainana 'wyriara 'gã Jejuu 'ga. A'eramũ pa 'gã 'ga rerua jee ra'e", 'jau Piratu 'ga ojeupe. "A'ere mytuna 'gã poromutaramũ 'ga ree. A'eramũ nipo 'gã 'jau, Jejuu 'ga emut oree, 'jau nipo 'gã jee", 'jau Piratu 'ga ojeupe. ¹¹ A'ere mainana 'wyriara 'gã afuakaramũ 'ga ree.

—Parapasi 'ga ki emuẽm imua oree, sa'e 'ga upe 'jau. Jejuu 'ga kasi eremuẽm oree ne, sa'e 'ga upe 'jau— 'jau 'gã mytuna 'gã nupe.

'Ga rerure'emauwe 'gã mogyau 'gã mu'akwaapa. A'eramũ 'gã afuakaramũ 'ga ree.

A'eramũ Piratu 'ga oporonupa ee 'gã nupe:

—Pefutat te judeuramũ peje'wyriararete 'ga je imuẽma pejejeupe?— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'ere 'gã 'i etee 'ga upe:

—Naani. Parapasi 'ga te ki emuẽm imua oree— 'jau 'gã 'ga upe.

¹² A'eramũ Piratu 'ga 'jau 'gã nupe:

—Maran te jane Jejuu 'ga rerekoi, "judeuramũ pẽẽ 'wyriararete 'ga" 'jawa 'ga rerekoi?— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹³ —Emu'amukat 'ga 'ypeywar are 'ga pokutuka 'ga jukaawamũ futat— 'jau 'gã wafukaita 'ga upe.

A'eramũ 'ga:

¹⁴ —Ma'ja te 'ga wapo ajukaawamũ pẽ nupe rai'i, a'e te je a'i kũi?— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'ere 'gã afukafukai etee ajemogyau:

—Emu'amukat futat Jejuu 'ga 'ypeywar are 'gã nupe — 'jau 'gã wojere'emamũ futat wafukaita 'ga upe.

¹⁵ Piratu 'ga oporomaku'iweramũ mytuna 'gã nee. A'eramũ 'ga Parapasi 'ga muẽmukaa moromunepaw awi 'ga monou 'gã nupe. Jejuu 'ga jẽmĩ 'ga imopigukaa jefaruu 'gã nupe.

—Pe'je 'ga rerawau 'ga mopika 'ga a'gwawe'em futat. Pẽporia kasi 'ga nupãu ne. 'Ga mopig ire pẽẽ 'ga rerawau 'ga mu'ama 'ypeywar are. A'eramũ 'ga peu etee futat amanũmũ u'ama— 'jau 'ga 'gã nupe.

Jefaruu 'gã Jejuu 'ga rerekoemãawet

(Mateu 27.27-31; Juã 19.2-3)

¹⁶ 'Ga mopig ire jefaruu 'gã Jejuu 'ga rerawau 'ga rerosou Piratu 'ga rog ipe. A'ere 'gã opytuna 'gã majatykau 'ga ree. ¹⁷ A'ere 'gã 'wyriara raity piraga munepa 'ga wi. A'ere 'gã juapekagũũ muapĩna 'ga akagyrunamũ iapou 'ga upe. A'eramũ 'gã imonou imunepa 'ga akaga pype. ¹⁸ A'ere 'gã 'jau 'ga upe:

—Ene 'ã judeu 'gã 'wyriararetea 'gã nupe ra'e jepi. 'Awamũ ereko 'wyriarareteramũ nakwaparimũ rũĩ futat 'gã nupe— 'jau 'gã Jejuu 'ga upe 'ga rerekoemãu erekou.

¹⁹ A'e pype 'gã 'ga akaga nupãu ywyrã'i'i pyu. Onymuna 'gã 'ga ree. A'ere 'gã wapyka wenupy'au 'ga rowase, 'ga muorypa 'me. A'ere 'gã 'jau ajaupe:

—Pemã'ẽ judeu 'gã 'wyriararete 'ga ree ki sa— 'jau 'gã ajaupe. —'Wyriara raity piraga 'ga wereko imunepa 'awamũ. 'Wyriara akagyruã nanẽ 'ga wereko nũ. 'Wyriararete pype tãmẽjẽ 'ga 'ari ra'e— 'jau 'gã ajaupe 'ga rerekoemãu. 'Ga jaita nanẽ 'gã nũ.

²⁰ 'Ga rerekoemā re 'gā taity piraga mosoka 'ga wi nū. 'Ga raity munepa 'ga wi nū. A'ere 'gā 'ga rerawau 'ga jukaaw ipe.

'Ypeywar are Jejui 'ga monoawet

(Mateu 27.32-44; Luka 23.26-43; Juā 19.17-27)

²¹ 'Ga jukaawa piara rupi 'gā Simāo 'ga rowosōu. Jū awi 'ga 'ua akou awau amunawarete pe. Sirene wyw pewara 'ga poromū Simāoramū. Mukūi Simāo 'ga ra'ya 'gā. Aresāri 'ga, Rufu 'ga. Mīmera 'gā Simāo 'ga ra'ya. Simāo 'ga resakawe jefaruu 'gā 'jau 'ga upe:

—'Ypeywar erokwap 'ga upe— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'gā iupirukaa 'ga upe. ²² A'eramū 'gā Jejui 'ga rerawau *Gogata* 'jaw ipe. ('Gā je'eg imū *Gogata* 'ea Aeakagera 'jawewara 'ea futat poromū). ²³ 'Ga rerowaēm ire 'gā muaga monou y'way pype 'ga upe numiamū. Mira 'jawa 'gā imonou y'way pype 'ga upe numiamū.

—Koa etyikut ejayrū upe— 'jau 'ga 'ga upe numiamū.

A'ere 'ga notykuri.

²⁴ A'ere 'gā 'ga jywaa pypiraa 'ypeywar are. A'ere 'gā itaju pyu 'ga pokutuka 'ypeywar are. A'ere 'gā 'ga py maju'aaaju'arimū iikutuka itaju pyu. A'ere 'gā 'ga mafu'ama 'ga monou 'ga mu'ama 'ypeywarareewe futat. 'Ga rekoa futat 'gā imonou imu'ama 'ypeywar are ipokutuka. 'Ypeywar are 'ga mu'am ire 'gā 'ga raityfera mojo'oka ajaupe. Ita'i 'jawewara 'gā imomopoa 'upa wywu 'ga raityfera mojo'okawamū. ²⁵ Kwara awyruu'iramū etee 'gā 'ga mu'ama 'ypeywar are. ²⁶ A'ere 'gā 'yjepa'ni are ikwasiaripyrera monou inuga iikutuka 'yw are 'ga apyte'rarimū. “Koromū futat judeu 'gā 'wyriararetea” 'ea 'gā amū ikwasiaa 'yjepa'ni are rai'i. A'eramū 'gā imonou inuga 'yw are 'ga apyte'rarimū. A'eramū 'ga resakara 'gā 'ga jukaawera kwaapa.

²⁷ 'Ga reewe 'gā mukūja 'gā muna'ywa 'gā imonou imu'ama 'ypeywarare mū ree. Muna'ywa pō'ō me 'gā Jejui 'ga mu'ama. ²⁸ Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari ee rakue: “Mama'e tywera apoara pyri 'ga 'ami”, 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue. A'eramū 'gā 'ga monou imu'ama muna'ywa pō'ō me, Janeruwarete 'ga je'egawer imū etee futat.

²⁹ 'Gā pyu okwap ma'e 'gā Jejui 'ga rerekoemāu 'ga kurapa nanē nū.

—“Anure nipo je Jarejuwarete 'ga mogytaawa retygi. A'ere nipo je imuapya 'ara rupi imowyri nū”, ere 'ā rai'i. ³⁰ A'eramū ene ejua ejypa 'ypeywar awi— 'jau 'ga pyu okwap ma'e 'gā 'ga upe, 'ga rerekoemāu.

³¹ Mainana 'wyriara 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā. Mīmera 'gā nanē 'ga rerekoemāu 'upa nū:

—Opoat 'ga 'gā jepi. A'ere 'ga najepoara'uweri futari. ³² Israeu juapyreramū jane'wyriararetea e'i na a'e 'ga re'ā. Siesag iki ajee 'ga rura 'ga jywa 'wei. 'Ga jyp 'ga ruramū sirowiat 'ga 'jau 'wei— 'jau 'gā ajaupe.

'Ga pyri imu'amipyrera 'gā, muna'ywa 'gā amū nanē 'ga kurapa nū.

Jejui 'ga manūawet

(Mateu 27.45-56; Luka 23.44-49; Juā 19.28-30)

³³ Kwara okwapa aje owepa. Ypytuna 'jawe futat opyytunaiwamū. Kwara ajerewamū tāmējē awau weny jesagamū nū. ³⁴ Kwara renye'emauwe Jejui 'ga wafukaita oje'eg imū futat.

—*Eli eli lama sabactani*— 'jau 'ga oje'eg imū.

Oje'eg imū 'ga 'eawera: “Kiapi'ni, Kiapi'ni. Ma'eramū te erepoit je wi?” 'ga 'ea futat poromū 'ga afukaja.

³⁵ Aipo 'ga 'e renupara 'gā amū 'jau:

—Eliasi 'ga 'ga wenūi!— 'jau 'gā ajaupe.

³⁶ 'Ga pyriwara 'ga amū ujāna amynejuranū pyyka imonou imunepa y'waynana pype. A'ere 'ga imonou iupia 'ywa rapēfā are imonou Jejui 'ga upe 'ga remipyteramū. A'ere 'ga 'i etee esakara 'gā nupe:

—Tene jane 'ga resagi ra'ne. Siesak Eliasi 'ga rura 'ga mosoga 'ypeywar awi ra'ne 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷ A'ere Jeju'i 'ga wafukaita amanūmū.

³⁸ A'eramū futat Janeruwarete 'ga mogytaawa my'jawa rowopypea taity otoroka opojo'ogamū imytera rupi. Ywate awi we futat 'ua opojo'ogamū ywyu. ³⁹ 'Ga manūnamū jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga 'ga manū resaka. 'Ypeywarā rowase 'ga u'ama Jeju'i 'ga afukajamū. A'eramū 'ga 'jau ojeupe:

—A'jea futat pa 'ga Ku'jywa 'ga ra'yra futat ra'e!— 'jau 'ga u'ama.

⁴⁰ Kūjāmera 'gā amū 'upa muku'i 'ga manū resaka nū. Ēē mū rera Mari Matarena, ajepeja ēē rera Sarume, ajepeja ēē rera Mari. Poromū Mari ēē ra'yra 'gā Jose 'ga, Tiago 'ga. Aipoa Tiago 'ga kunumūūia. Mīmera 'gā 'ga manū resaka amūmera 'gā netee. ⁴¹ Poromū kūjāmera 'gā Jeju'i 'ga rewiri ako ma'efera 'gā futat poromū. Garireja ywy pype 'ga rekoramū 'gā awau watau 'ga rupi, 'ga poaa mama'e apo are rakue. Amūmera kūjāmera 'gā 'upa 'ga manū resaka. Aipo 'gā nanē 'ua 'ga rupi Garireja ywy awi Jerusareg ipe 'ga oramū rai'i nū.

Ita kwara pype Jeju'i 'ga monoawet

(Mateu 27.57-61; Luka 23.50-56; Juā 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Kaaruwamū Jose 'ga, Arimateja pewarera 'ga awau oporogytāu Piratu 'ga upe. Opytuna 'gā nupe oje'ēma'e 'ga poromū. A'ere 'ga Jeju'i 'ga rerowiari. “Anure nipo Jeju'i 'ga 'ūina 'wyrriaramū janee”, 'jau 'ga ojeupe. Morowykye'ema piara rupi 'gā Jeju'i 'ga jukaukaa ra'e. A'eramū Jose 'ga awau “Jeju'i 'ga reumera emut jee”, 'jau Piratu 'ga upe:

—Amanū Jeju'i 'ga ko. 'Ga reumera toroo inuga ita kwara pype 'jau— 'jau 'ga Piratu 'ga upe.

Morowykye'ema rupi judeu 'gā nojotymi rakue. “Morowykye'ema piara rupi futat sitym 'ga 'jau”, 'jau Jose 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga Piratu 'ga pojeupe'ema futat awau Jeju'i 'ga reumera renūina 'ga upe.

⁴⁴ —Amanū te 'ga ra'e?— 'jau Piratu 'ga 'ga upe.

—Amanū ako 'ga ko nū'ū— 'jau 'ga 'ga upe.

—Kuu. Kamēsiete nipo 'ga manūi ra'e— 'jau Piratu 'ga oporesagamū 'ga ree.

A'erauwe 'ga 'jau jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga upe:

—Maranime te 'ga manūi ra'e?— 'jau 'ga imome'waukaa 'ga upe.

⁴⁵ —Kwara jerewamū ako 'ga manūi ko— 'jau 'ga 'ga upe.

Aipo ojeupe jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga 'e re 'ga 'jau Jose 'ga upe:

—Ere 'ga rerawau inuga ita kwara pype— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴⁶ A'erauwe Jose 'ga awau taity fuku mua Jeju'i 'ga reumera auwanawamū. Linu 'jawa apopyrera 'ga imua. A'eramū 'ga Jeju'i 'ga reumera mosoka imua 'ypeywar awi 'ga reumera auwana aipoa taity pyu. A'ere 'ga 'ga reumera monou inuga ita kwara pype. A'ere 'ga itapewuu mojerapa imonou imyina ita kwara rawopytywamū. ⁴⁷ Kūjāmera 'gā amū awau 'ga imono resaka. Mari Matarena ēē, Mari ēē. Aipoa Mari ēē Jose 'ga ya. Mīmera 'gā Jeju'i 'ga reumera rupawa resaka.

16

Jeju'i 'ga ferapawet

(Mateu 28.1-8; Luka 24.1-12; Juā 20.1-10)

¹⁻² Ikoai'i, ku'emaiw are, kūjāmera 'gā jany kasiga mua erawau Jeju'i 'ga reumer are eko'wogipyramū. Mari Matarena ēē, Sarume ēē, Mari ēē. Poromū Tiago 'ga y ēē. Mīmera 'gā jany kasiga amut erawau. Ku'emaiw are 'gā erawau Jeju'i 'ga rupaw ipe. ³ Awau 'gā 'jau: —Awyja sipo itaa ope'a jui janee?— 'jau 'gā ajaupe.

⁴ Tuwīuu wejue itauua. A'eramū 'gā poromū 'jau ajaupe. Awau 'gā owaēma ja'wyja'wy jupe itauu resaka, ita kwara rawopytywawera resaka.

—Tyy. Ojepe'a jui ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

⁵ A'erauwe kūjāmera 'gā awau osou ita kwara pype. Peu 'gā ywagipewara 'ga resaka kunumūū 'jawe. 'Ga raitya waparasiagamū. Jeju'i 'ga rupawera jakwatawa katy 'ga wapyka. 'Ga resakawe kūjāmera 'gā okyiau 'ga wi. ⁶ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekyje awi je wi— 'Jau 'ga 'gã nupe. —Jejuí 'ga resaka te 'ã pejot, Nasare pe waranup ma'efera 'ga resaka te 'ã pejot, 'ypepywar are amanũ ma'efera 'ga resaka te 'ã pejot— 'Jau ywagipewara 'ga kũjãmera 'gã nupe. —A'ere 'ga nitywi 'au. Oferap ako 'ga ko. Pe'je pejejuua 'ga rupawera resaka— 'Jau 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'gã awau esaka. ⁷A'eramũ ywag awi 'ut ma'efera 'ga 'Jau 'gã nupe nũ:

—Pe'je pejewau imome'wau Pedro 'ga upe, amumera 'ga remimu'e 'gã nupe we: “Oferap kiã awau Garireja wyw pe pẽ nenune. Peu te nipo 'ga peesak nũ, pejejeupe 'ga 'eawer imũ etee futat nũ”, pe'je ki 'gã nupe— 'Jau 'ga 'gã nupe.

⁸A'erauwe kũjãmera 'gã awau ujãna ita kwar awi. 'Gã kyjea 'gã nerekou 'gã moyyita. A'eramũ 'gã ojeupe 'ga 'eawera mome'wawe'em awau 'gã nupe.

Mari Matarena ãẽ Jejuí 'ga resaka

(Mateu 28.9-10; Juã 20.11-18)

⁹Domingo rupi Jejuí 'ga ferawi rakue. Ku'em enune 'ga ferawi rakue. Mari Matarena ãẽ upe ra'ne 'ga ojesaukaa. ãẽ pirewara 'ga imoia ãẽ wi rakue. Sete ãẽ pirewara pytuna.

¹⁰Ojeupe 'ga jesaukar ire ãẽ awau imome'wau 'ga remimu'e 'gã nupe rakue. U'arasigamũ 'gã ajemogyau ajaa'wau Jejuí 'ga ree. A'eramũ Mari Matarena ãẽ awau imome'wau 'gã nupe:

—Oferap kiã ra'e. Ojesaukat kiã jee ko— 'Jau ãẽ 'gã nupe.

¹¹A'ere 'gã nuerowiari etee ãẽ ojeupe 'ga mome'uramũ.

Mukũja 'gã Jejuí 'ga resaka

(Luka 24.13-35)

¹²A'ere Jejuí 'ga ojesaukaa mukũja werowiaara 'gã nupe. Jũ me 'ga awau watau akou. Poje Jejuí 'ga ojesaukaa 'gã nupe. A'ere 'ga jesowo'gõgi 'gã nupe. A'eramũ 'gã 'ga kwaape'ema. ¹³A'ere 'gã 'ga kwaaw ire awau ojewya 'ga mome'wau amumera 'ga remimu'e 'gã nupe. A'ere 'ga remimu'e 'gã nuerowiari etee 'gã 'ea.

Jejuí 'ga remimu'efera 'gã 'ga resaka

(Mateu 28.16-20; Luka 24.36-49; Juã 20.19-23; Atos 1.6-8)

¹⁴Poje Jejuí 'ga ojesaukaa wemimu'e 'gã nupe. 'Gã jemi'waaw ipe 'ga ojesaukaa 'gã nupe. A'eramũ 'ga 'Jau 'gã nupe:

—Ma'eramũ te neperowiari 'gã, “oferap 'ga” pejejeupe 'gã 'eramũ ra'e 'ũ? Ma'eramũ sipo ajee neperowiari je'eawera ra'e?— 'Jau 'ga 'gã nupe oje'ega moywyrafena 'gã nupe.

¹⁵A'eramũ 'ga 'Jau 'gã nupe:

—Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gã nupe najuejue etee futat. Amunawa moymoyka pejewau je mome'wau 'gã nupe, je rerowiarukaa 'gã nupe pejejemogyau.

¹⁶Je rerowiaara 'gã ki pepymĩ 'y pe, otywer awi 'gã paira resaukaawamũ. A'eramũ je tejerowiaara 'gã katu'oka. Tejerowiare'ema 'gã nipo je nakatu'ogi. A'eramũ nipo 'gã awau mama'eukwaawa rapyaw ipe amanũ re— 'Jau 'ga 'gã nupe. ¹⁷—Tepãjã nipo je imonou tejerowiaaramũ pẽ nupe. A'eramũ pẽẽ mama'eukwaawa moia erekwara 'gã nui jerer imũ. Pejejemikwaawe'ema pejeje'ega nipo pẽẽ iapou. ¹⁸Moja pyyka miamũ nepemanũ. Ae jakaara muaga 'wau miamũ nanẽ nepẽ jukai. Oje'arimũ je rerowiaaramũ pejepo mono re ojero'wu ma'e 'gã ojekatu'oka ajemogyau— 'Jau 'ga 'gã nupe.

Ywag ipe Jejuí 'ga jeupiawet

(Luka 24.50-53; Atos 1.9-11)

¹⁹'Gã nupe oje'ẽmaw ire Janeruwarete 'ga Janejararete 'ga, Jejuí 'ga monoukaa 'ga mojeupirukaa ywag ipe. Ywag ipe 'ga waẽmawe Janeruwarete 'ga 'Jau 'ga upe: “Ene 'ã je 'Jawe futat. A'eramũ ene eapyka jejakwatawa katy”, 'Jau Janeruwarete 'ga Jejuí 'ga upe. A'eramũ Jejuí 'ga awau wapyka 'Uwarete 'ga jakwatawa katy. ²⁰A'eramũ 'ga remimu'e 'gã awau 'ga mome'wau kwe pe. “Werowiaramũ Jejuí 'ga petywera moia pẽ nui, pẽ katu'oka”, 'Jau 'gã imome'wau kwe pewara 'gã nupe. Janejararete 'ga 'gã opoat. Aeremiapoe'ema 'ga wapoukat 'gã nupe. A'eramũ 'gã nenupara 'gã 'gã 'eawera rerowiaa. “A'jea futat 'gã 'ea. Sã'ã Ku'jywa 'ga janeremiapoe'ema apoukara 'gã nupe”, 'Jau enupara 'gã ajaupe, aipo 'gã 'e rerowiaa.

Luka

Jejui 'ga rekwawera Luka 'ga omome'u ka'aran are inuga janee rakue.

Luka 'ga nuatai futari Jejui 'ga rupi rakue. Najudeu arūi 'ga. A'ere 'ga Jejui 'ga rerowiari. Morofuanugara 'ga. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Luka 'ga upe. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa inuga Jejui 'ga ree.

¹⁻⁴Teofiru. Ene 'ā kūima'eeteetea. A'eramū je ene upe ka'arana kwasiaa inuga. Je Luka. Jejui 'ga ree je ka'arana kwasiari inuga ene upe. A'eramū ene jeremikwasiarera mogytau. A'eramū ene “Na pa je 'gā a'jea futat imome'ui jee ra'e”, 'jau ene jeremikwasiarera mogytau re.

Ae pype akou 'ā Jejui 'ga awau watau kwe pe akou rakue, mama'eukwaawa pe'au 'gā nui rakue. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oka 'ga awau kwe pe akou rakue. 'Gā mu'jau 'Uwarete 'ga je'eg are rakue. A'eramū 'gā 'awamū kwaiwete 'ga renuparera 'gā 'ga rera mome'wau awau kwe pe ajemogyau 'gā nupe. Amumera 'gā ka'arana kwasiaa 'ga ree, 'ga rekwawer are. A'ere 'gā nomome'upawi 'ga rekwawera rakue.

A'eramū je “amome'upap pa je ikwasiaa inuga ka'aran are 'gā nupe kwy”, 'jau je tejeupe. A'eramū je a'eramū tewau Jejui 'ga resakarera 'gā nupe teporogytau tekou ai'i. Je naesagi futari Jejui 'ga. A'eramū je tewau 'ga resakarera 'gā nupe teporogytau tekou. Namajepei'i 'gā nupe etee rūi futat je porogytai. Kwaiwete je porogytai 'ga resakarera 'gā nupe tewau tekou ai'i. “Pemome'upap pejemiesagera jee”, 'jau je 'gā nupe tewau tekou ai'i. “Jejui 'ga remiapofera pemome'upap jee”, 'jau je tewau tekou 'gā nupe ai'i.

A'eramū 'gā imome'wau pap jee. Wemiesagera 'gā imome'wau jee. A'eramū je 'awamū ka'arana kwasiaa inuga 'gā nemimome'ufer are pē nupe.

A'eramū ene jeremikwasiarera resaka ka'aran are. “A'jea futat 'gā Jejui 'ga mome'ui jee rakue”, tere jeremikwasiarera mogytau re 'jau.

Sakari 'ga upe ywagipewara 'ga 'eawet

⁵A'ere je Juā Batista 'ga ra'ne imome'ui enee. Juā 'ga rekoramū Erote 'ga reko'i 'wyriaramū judeu 'gā nupe rakue. Juā 'ga ruwa 'ga rera Sakari. Sakari 'ga mainana. Apiasi 'ga remiayuwā 'gā pyri 'ga oporowykyau Jarejuwarete 'ga mogytau awa pype. Mainana 'gā juejue Arāo 'ga juapyrera. Sakari 'ga remireko ēē nanē Arāo 'ga juapyrera ēē nū, Isapeu ēē. ⁶Ēē mama'e tywera nuapoi futari Jarejuwarete 'ga upe. Sakari 'ga nanē nuapoi futari 'ga upe nū. Jarejuwarete 'ga je'eg are 'gā apyakai. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat 'gā mama'e apou akou namutamutat 'ga upe. ⁷Isapeu ēē nata'yri futari 'gā nupe. Ēēmena 'ga nanē futat osawa'eramū. Nokoi'i futari 'gā na'yra mū. Namanūi futari 'gā na'yra mū. Ēē ra'yre'em teea futat.

⁸Jarejuwarete 'ga upe 'ga porowykyaw ipe Sakari 'ga ruramū 'ga pytuna 'gā 'jau 'ga upe:

⁹—'Awamū ene ekwap esou 'au myter ipewara pype jany kasiga rapyau, Jarejuwarete 'ga muorypawamū— 'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe 'ga awau osou jany kasiga rerawau iapyau. Awau osou imy'ja'wi pype. ¹⁰Jany kasiga 'ga upe eroo iapyramū tekotee 'gā 'upa oporogytau ukupepe Jarejuwarete 'ga upe, 'ga ēma poromukuran.

¹¹Jany kasiga imonygauwe ywagipewara 'ga 'ua ojesaukaa 'ga upe. 'Ua u'ama tata eny pyri. Jany kasiga 'ga iapyramū 'ga 'ua u'ama ojesaukaa 'ga upe. Iapyawa rowajara katy ojesaukaa 'ga upe. ¹²Ga resakawe Sakari 'ga okyjau etee 'ga wi.

—Kuu. Ma'ja te 'wei? Ma'ja te koromū 'ut ojesaukaa jee 'wei?— 'jau 'ga okyjau etee futat u'ama ywagipewara 'ga wi, ojeupe 'ga jesaukaramū.

¹³Ojewe 'ga kyjeramū ywagipewara 'ga oje'ega 'ga upe:

—Erekyje awi. Janeruwarete 'ga eneje'ega wanup 'ūina— 'jau 'ga 'ga upe ojewe 'ga kyjeramū. —“Kunumia emut amū jee”, ere ako 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'awamū eneremifutara mua enee— 'jau 'ga 'ga upe. —Anurenure'i nipo eneremireko ēē ra'yramū

— 'Jau 'ga Sakari 'ga upe. —Eja'yra 'ga 'ar ire ki Juā enug 'ga ree. 'Ga 'aramū nipo eneku'i 'ga ree. ¹⁴ Enepytuna 'gā we futat nipo aku'iramū ene pyri 'ga 'aramū 'ga ree. ¹⁵ Waranuw ire nipo enera'yra 'ga kūima'eeteetea Jarejuwarete 'ga upe— 'jau 'ga 'ga upe u'ama. — 'Ga aranuw ire ene kawājaiwa rykurukare'ema 'ga upe. Y'way ajaiwaye'ema miamū futat itykurukare'ema 'ga upe. 'Ga 'ar ypyrauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekoī— 'jau 'ga 'ga upe imome'wau.

¹⁶—Waranuw ire nipo enera'yra 'ga awau akou kwe pe oporogytau Israeu juapyrera 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga 'gā mojewyrakaa Jarejuwarete 'ga rerowiara upe nū— 'jau 'ga 'ga ruwa 'ga upe u'ama. ¹⁷—Sā'ā ymā Eliasi 'ga rekoa Jarejuwarete 'ga pājē mū etee mama'e apoa rakue. Nan tee futat nipo enera'yra 'ga rekoi, 'ga 'Jawerimū etee futat. Jarejararete 'ga rur enune nipo enera'yra 'ga rekoi 'gā mu'jau. 'Gā na'yra mota'waukaa 'gā nuwa 'gā nupe— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —A'ere te nipo Janejararete 'ga ruri enera'yra 'ga rewiri. Kwaiwete te 'ā 'gā Janeruwarete 'ga je'ega nuenuwi. A'eramū enera'yra 'ga a'eramū 'ua Janeruwarete 'ga je'ega renuwukaa 'gā nupe. Janejararete 'ga rura futarukaa 'gā nupe kwaiwete— 'jau ywagipewara 'ga Sakari 'ga upe u'ama imome'wau.

¹⁸ A'ere aipo 'eramū Sakari 'ga nuerowiari 'ga je'ega.

—Ene'me awi jee kūi. Iwāiwī jeremireko ēē nū'ū. Je nanē 'ā tesawa'eramū nū. A'jea futat sipo ēē wāiwī pype ēē ra'yramū?— 'jau 'ga ywagipewara 'ga upe.

¹⁹ A'eramū ywagipewara 'ga 'jau 'ga upe:

—Naani. Ereapo awi aipoa. Je 'ā Gaprieua futat. Je 'ā Ku'jywa 'ga pyriwara futat. 'Ga te 'ā je mut je moporogytaukaa enee. 'Ga te 'ā moranuw esage werurukat imome'waukaa enee jee. ²⁰ A'ere 'ā 'ga nererowiari etee ejeupe je 'ga mome'uramū. A'eramū nipo 'ga ene je'ēwoka'jama. Ije'ege'ema 'Jawe nipo ekou. Enera'yra 'are'ema uwe nipo nereje'egi. 'Ga 'ar ire te ereje'eg nū— 'jau ywagipewara 'ga Sakari 'ga upe. —Eja'yra 'aramū te nipo ejeupe jeporogytawera ererowiat. A'eramū te nipo ereje'eg nū— 'jau 'ga 'ga upe.

²¹ A'eramū ukupepewara 'gā Sakari 'ga rapesaka 'upa.

—Ma'ja te 'ga wapo 'ūina oporomukuramū 'i?— 'jau 'gā ajaupe 'upa.

²² Ojeupe ywagipewara 'ga porogytapaw ire Sakari 'ga 'ua uēma ukupepewara 'gā nupe. A'ere 'ga noje'egi futari 'ua. Opoa etee futat 'ga imowawaka 'gā nupe. A'eramū ukupepewara 'gā 'jau:

—Ywagipewara 'gā nipo kwe ojesaukaa 'ga upe ra'e. A'eramū 'ga oje'ēka'jamamū ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

²³ Oporowykypaw ire Sakari 'ga awau ojewya oje'wyr ipe. ²⁴ Kamēsieta 'ga remireko ēē wa'yramū. A'eramū ēē 'ūina wog ipe etee futat. Watawe'em futat kwe pe awau. Siku jaya moka'jama 'ūina wog ipe watawe'em. ²⁵ A'eramū ēē 'jau ojeupe etee futat 'ūina: "Janeruwarete kiā esage jee", 'jau ēē 'ūina. "Teja'yre'ema je anosī jepi. A'ere 'ā je 'awamū jera'yramū. Jemena agawewi je 'ā. A'etea je najera'yri jepi. A'ere 'ā 'awamū jera'yramū. A'eramū je 'awamū tejenosōumap", 'jau ēē 'ūina ojeupe.

Mari ēē upe ywagipewara 'ga 'eawet

²⁶⁻²⁷ Isapeu ēē ra'yryrūūnamū, Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga mua Mari ēē upe, Nasare pewara ēē upe. Gaprieua ywagipewara 'ga rera. Gaprieu 'ga 'ua, Janeruwarete 'ga je'ega rerua Mari ēē upe. Nimeni we Mari ēē. Ēēmērama 'ga Jose 'ga. Jose 'ga Davi 'ga juapyrera. Iypy we 'gā nupe 'wyriarareteramū 'ūi ma'efera 'ga futat poromū, Daviramū.

²⁸ A'eramū Gaprieu 'ga 'jau Mari ēē upe:

—Ere eku'iramū ekou 'awamū, kari. Janeruwarete 'ga nipo 'ā ojejuka ene ree 'awamū ī — 'jau 'ga ēē upe 'ua.

²⁹ A'ere ēē naeapyoi ojeupe 'ga 'e are. "Ma'eramū kiā aipo 'jau jee 'ū?" 'jau ēē ojeupe.

³⁰ A'eramū 'ga 'jau ēē upe:

—Erekyje awi, kari. Janeruwarete 'ga te ene rereko. Iku'i 'ga 'ūina ene ree. ³¹ Enera'yt nipo ene. Kūima'e 'ga nipo enera'yra 'ga. Jejui 'jau ki ene eja'yra 'ga renūina— 'jau 'ga ēē upe. ³²⁻³³—Kūima'eeteete 'ga te nipo. Janeruwarete 'ga te'i pē nupe 'jau: "Koromū jera'yra 'ga", te'i pē nupe 'ga resaukaa 'jau— 'jau 'ga ēē upe. —'Ga futat nipo anure Janeruwarete 'ga omogo 'wyriarareteramū pē nupe, judeuramū pē nupe, Jako 'ga juapyreramū pē nupe

— 'Jau 'ga ēē upe. —Ymā we te ako Davi 'ga juapyrera 'ga peapesak pejemogyau ikue. “Maranime gatu nipo Davi 'ga juapyrera 'ga ruri 'wyrirareteramū akou janee?” pe'je 'ā pejemogyau jepi. A'ere 'awamū 'ga ruri pē nupe. Enera'yramū 'ga 'ga muri pē nupe, pēnemiapesagera 'ga. Namutat 'ga reko 'wyrirareteramū pē nupe. Nipy'ruawi futari 'ga akou. Nateepawa'uweri futari nipo 'ga akou— 'Jau 'ga ēē upe.

³⁴ A'eramū Mari ēē 'Jau 'ga upe:

—Kūjāmukua we te 'ā je ako. Nokoi we te 'ā kūima'ea je ree. Ma'eramū je kūima'e tejee ekoe'emauwe teja'yr ekoeteramū nūrā?— 'Jau ēē 'ga upe.

³⁵ A'eramū 'ga 'Jau ēē upe nū:

—Ku'jywa 'ga 'Agesagea te nipo ene rereko ī. 'Ga te kunumīa amut enee ī. A'eramū nipo ene eja'yramū. Ku'jywa 'ga te wa'yra 'ga amut enee. A'eramū nipo 'ga wesageramū. Nitywi'i futari 'ga tywera 'ga ree— 'Jau 'ga ēē upe. ³⁶—Nenerea'ari nipo epytuna ēē ree, Isapeu ēē ree? “Ta'yre'ema kynā”, 'Jau 'gā 'ā ēē upe jepi. A'ere 'awamū ēē ra'yramū. Ta'yryrūū ēē. Owāiwī pype ēē ra'yramū ai'i. ³⁷Wapo katu katu te 'ā Ku'jywa 'ga mama'ea. A'eramū 'ga ēē mena 'ga ra'yra pyygukaa ēē upe. Nokoi'i te 'ā Ku'jywa 'ga remiapoe'ema mama'e mū— 'Jau 'ga ēē upe.

³⁸ A'eramū ēē 'Jau 'ga upe:

—Nai'i. A'jea futat Janeruwarete kīā jejararetea futat. Tene kīā iapoi jee wemifutar imū etee futat— 'Jau Mari ēē ywagipewara 'ga upe.

Aipo 'epaw ire 'ga awau ēē wi ywag ipe nū.

Isapeu ēē pyri Mari ēē oawet

³⁹⁻⁴⁰ A'eramū Mari ēē ikoai'i awau Isapeu ēē 'wyr ipe. “Oo pa je kynā resaka tekou kwy”, 'Jau ēē ojeupe. A'erauwe futat ēē okaraemā mogatyrūmū awau. Isapeu ēē Judeja ywy pewara. Ywytyra pyte'rarimū 'gā 'wyrā ruwi. A'eramū Mari ēē awau peu. Amunaw ipe owaēmawe Mari ēē awayayau osou Isapeu ēē 'wyr ipe.

⁴¹ Mari ēē resakawe Isapeu ēē 'Jau ēē upe:

—Tereko?

—Je reko 'we. Ene pyri je ruri tekou— 'Jau Mari ēē ēē upe.

Mari ēē je'ega renupawe Isapeu ēē ra'yra 'ga omīina ēē reweg ipe. A'erauwe futat Janeruwarete 'ga 'Agesage ruri osou Isapeu ēē pype. Ēē rerekwaramū futat 'ua.

⁴² A'eramū ēē 'Jau Mari ēē upe:

—Janeruwarete kīā ojejuka ene ree kyn. Janeruwarete kīā esage janee. Ma'eramū 'ā ereko eku'iramū. Eneku'i 'ā ekou tekotee wā ku'i apyraapa— 'Jau Isapeu ēē Mari ēē upe. —Enera'yra kīā ree taetu nipo kīā jejukai ene ree. ⁴³Janeruwarete kīā esage jee. Ene 'ā jejara kīā ya— 'Jau ēē Mari ēē upe. —Je te 'ā nakūjāeteete rūi te pē nupe. A'etea te 'ā erejot je resaka rai'i— 'Jau ēē Mari ēē upe. ⁴⁴—Ene te 'ā jarejara kīā ya. A'eramū jera'yra kīā omīina aku'iramū jereweg ipe eneje'ega renupawe ko— 'Jau ēē ēē upe. ⁴⁵—“Tene ki kīā iapoi jee”, ere 'ā kīā upe rai'i. “Tene ki kīā kunumī muri jee”, ere 'ā kīā upe rai'i. A'eramū taetu kīā tojejuka ene ree 'Jau— 'Jau Isapeu ēē Mari ēē upe.

⁴⁶ A'eramū Mari ēē 'Jau:

—Janejara kīā esage janee, a'e je jepi.

⁴⁷ Janeruwarete kīā jane katu'okara.

A'eramū je a'eramū teku'iramū tekou.

⁴⁸⁻⁴⁹ Je 'ā nakūjāeteetea rūi agawewi.

A'etea kīā 'ā ojejuka je ree je rekoramū.

Janeruwarete kīā 'ā pājērete. Kīā 'ā aeremiapoe'ema wapo jee.

Anure nipo je manū re je rewiri 'ut ma'e wā 'Jau jee:

“Janeruwarete kīā ojejuka kynā ree”, 'Jau nipo wā 'ā jee je manū re.

Anure taetu nipo wā aipo wā 'i jee.

Janeruwarete kīā tekatu futat 'ā eteete ma'eramū akou.

Nokoi futari wā amū kīā 'Jawe.

Kīā etee futat Okoeteete ma'eramū—

'Jau Mari ēē Isapeu ēē upe 'ūina imome'wau.

⁵⁰—Kīā 'ā ajemuaēm ojee iporomutat ma'e wā nee.
Ymā we te 'ā kīā jemuaēmi wā nee rakue.
Opoire'ema futat nipo kīā jane ree ajemuaēm awi.
Anure taetu nipo kīā jemuaēmi wā nee—
'jau ēē imome'wau ēē upe.

⁵¹—'Awamū taetu 'ā kīā opājē resaukaru'jau'japa wā nupe.
Ojee ojerowiaraip ma'e wā kīā imomapa nipo.
Wā nemiaporama nipo kīā imateepapa wā nui—
'jau ēē 'ūina ēē upe.

⁵²—'Wyriara wā nipo kīā imuēma.

'Wyriare'ema wā etee nipo kīā im'īina 'wyriara py'rau nū.

⁵³Ikaraemāe'ema wā nupe etee nipo kīā mama'e esage monou nū—
'jau ēē imome'wau ēē upe.

—A'ere nipo kīā ikaraemā kwai ma'e wā momoirukari wā karaemā awi.

A'eramū nipo kīā wā monou kwe pe, wā karaemāe'eme futat.

⁵⁴Janepy upe kīā 'jau rakue: "Ajemuaēm je pē nee.

A'eramū je pē poaa mama'e apo are", 'jau kīā rakue.

A'eramū kīā u'eawer imū etee mama'e apou wā nupe, wā poaa, Israeu kīā juapyrera wā poaa.

Wenuparera wā kīā ipooa.

Nomoka'jami futari kīā u'eawera.

⁵⁵Wea'aramū etee futat kīā akou wā nee.

Kīā 'ā ajemuaēma janepy wā nee rakue.

Abraão kīā ree, kīā juapyrera wā nee nanē futat kīā 'ā ojejukau rakue.

Oje'eg imū etee futat kīā 'ā iapoi—

'jau Mari ēē Isapeu ēē upe.

⁵⁶Muapyra jay magwapa Mari ēē akou peu Isapeu ēē 'wyr ipe. A'ere ēē ojewya 'ua oje'wyr ipe nū.

Juā Batista 'ga 'aawet

⁵⁷Oje'wyr ipe Mari ēē o re Isapeu ēē ra'yra 'ga u'aa ēē wi. Kūima'e 'ga futat ēē ra'yra.

⁵⁸⁻⁵⁹A'eramū ēē pytuna 'gā aku'iramū 'ga ree. Kwaiwete futat 'gā aku'iramū 'ga ree. ēē pyriwara 'gā nanē aku'iramū 'ga ree nū.

—Janeruwarete kīā 'ā esage kynu upe. Ajemuaēm kīā kynu ree. A'eramū kīā kynu mena ra'yra pyyukaa kynu upe— 'jau kūjāmera 'gā.

Kūima'efera 'gā we futat 'jau ēē upe:

—Esage te 'ā Janeruwarete 'ga 'gā nupe— 'jau 'gā ajaupe ēē ra'yra 'aramū. —Iwāiwi agawewi 'ā ēē. A'etea 'ā ēē ta'yt owāiwi pype— 'jau 'gā ēē upe ēē ra'yramū.

Majepeja etee kunumī 'ga morowykye'ema magwapa. A'ere 'gā 'ua 'ga mojewaga resaka. 'Ga mojewaga resaka 'ut ma'e 'gā 'jau ajaupe:

—'Ga ruwa 'ga rera etee futat sinug 'ga ree kūi, Sakari kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁶⁰A'ere 'ga y ēē:

—Naani. Nafutari je. Juā te je afutat kīā reramū— 'jau ēē 'gā nupe. —Juā te je anug kīā ree— 'jau etee ēē 'gā nupe.

⁶¹Aipo 'ga y ēē 'eramū 'gā 'jau ēē upe:

—Ma'eramū a'i i? Nitywi te 'ā enepytuna Juā pyu era a'i i— 'jau 'gā ēē upe. —Ma'eramū ene inuga ekoete 'ga ree a'i i?— 'jau 'gā ēē upe.

'Ga ruwa 'ga peu futat 'ūina. A'ere 'ga noje'egi 'ūina. Ije'ēka'jam 'ga. ⁶²A'eramū 'gā 'jau 'ga ruwa 'ga upe:

—Ma'ja pyu te jane 'ga renūi?— 'jau 'gā 'ga upe.

Opou etee futat 'gā oje'ega Sakari 'ga upe 'ga jawe. ⁶³A'erauwe 'ga iapoi 'gā jawe etee futat 'gā nupe. Opo warawarau etee 'gā nupe.

—Ka'arana perut jee— 'jau 'ga.

Opou etee futat 'ga 'jau 'gā nupe.

A'erauwe 'gā ka'arana rerua 'ga upe. Ka'arana 'ga ikwasiaa wa'yra 'ga rer are 'gā nupe. Ka'aran are 'ga rera kwasiaramū 'gā esaka.

—'Ga rera Juā futat ra'e kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁶⁴Aipoa 'ga ikwasiaa 'ga renamū futat 'ga je'ega ojewya 'ga upe. A'eramū futat Janeruwarete 'ga 'ga je'ega mamuka 'ga wi, ywagipewara 'gā 'eawer imū etee futat. A'eramū futat 'ga imome'ui oje'eg imū 'gā nupe, 'ga oporogytau 'ūina 'gā nupe.

—Janeruwarete 'ga 'ā esage janee — 'jau 'ga oje'ega fug ire 'ūina, Jarejuwarete 'ga mome'wau 'gā nupe.

⁶⁵'Ga je'egauwe futat peuwara 'gā ajemogymogyau etee futat 'ga renupa.

—Kuu. Maran te 'ga je'egi nū 'wei? — 'jau 'gā ajemogyau etee futat 'ga je'ega rerowiare'ema 'ga je'egamū.

A'eramū futat 'gā awau kwe pe ēē rera mokwasi'wau ajaupe.

—Iwāiwī agawewi 'ā Isapeu ēē. A'etea ēē ta'yt. Eē mena 'ga oje'ēka'jamamū ai'i. 'Ga ra'yra 'ga 'arauwe 'ga je'ega fugi 'ga wi ai'i nū. A'eramū futat 'ga oporogytau 'ūina Jarejuwarete 'ga upe oree ai'i— 'jau 'gā imome'wau ajaupe.

Amunawa moyka awau imome'wau 'gā nupe. ⁶⁶A'eramū 'ga je'ega renupara 'gā 'jau:

—Ma'e kūima'e 'ga sipo 'i? Kūima'e esage 'ga nipo kūi— 'jau 'gā ajaupe, 'gā na'yra rera renupa.

A'eramū Juā 'ga 'ar ypyrauwe Janeruwarete 'ga ojejukau esage 'ga ree.

Jarejuwarete 'ga je'ega mome'uawet

⁶⁷'Ga je'ega mamug ire Janeruwarete 'ga U'agesage mua Juā 'ga ruwa 'ga upe, Sakari 'ga upe. 'Ga 'Agesagea 'ga rerekou 'ga moje'egukaa 'gā nupe. Janeruwarete 'ga remimurama 'ga 'ga imome'wau 'gā nupe, wa'yra 'ga rewiri 'ut ma'e 'ga 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁶⁸—Ene 'ā eneresage oree, ki Kul'jyp.

Nitywi 'ga amū ene 'jawe oree.

Ene etee futat te 'ā eneresage oree, sa'e ki Jarejuwarete 'ga upe.

Janepy 'gā 'ā, Israeu juapyrera 'gā 'ā, werowiat futat Jarejuwarete 'ga raku.

Janeruwarete 'ga te 'ā wemiayuwa 'gā wenū'ēukat Egitu ywy awi raku.

Anure nipo 'ga jane katu'okara 'ga muri janee.

⁶⁹Jane katu'okara 'ga 'ā pājērete.

Jane katu'okara 'ga 'ā Davi 'ga juapyrera, Janeruwarete 'ga upe oporowyky ma'efera 'ga juapyrera'ga.

⁷⁰Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga je'egi oje'ega mome'wara 'gā nupe raku.

A'eramū 'ā 'ga 'eawera 'ga je'ega mome'wara 'gā imome'wau awau kwe pewara 'gā nupe raku.

⁷¹“Tajejuka pē nee 'jau,

pē jukaukare'ema pē nee iporomutare'ema 'gā nupe 'jau,

pē nereko tywerukare'ema 'gā nupe 'jau, e'i 'ā Janeruwarete 'ga janee raku”,

'jau 'gā awau 'ga 'eawera mome'wau 'gā nupe raku.

⁷²Janeruwarete 'ga 'ā ajemuaēm futat nanē janepyturnera 'gā nee raku.

U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga iapoi 'gā nupe raku.

⁷³⁻⁷⁵Ymā te 'ā 'ga 'i Abraão 'ga upe raku:

“Amuēm je ene ene ree iporomutare'ema 'gā nui”, 'jau 'ga 'ga upe raku.

“A'eramū ene ekyjawe'em jeje'ega renupa.

Je'eawer imū etee futar iki ene mama'e apou ekou.

A'eramū ene etywere'emamū ekou jee.

Mama'e tywera apoare'ema ene.

A'eramū ene nan etee futat ewau emanūmū jee”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe raku.

Aipo 'jau 'ga oje'ega Abraão 'ga upe raku.

A'ere 'ga na'ga upe etee rūi 'ga 'i.

Abraão 'ga juapyreramū jane upe juejue nanē futat 'ga 'i nū—

'jau Sakari 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁷⁶ A'ere Sakari 'ga 'jau wa'yra 'ga upe:
 —Ene 'ā Janeruwarete 'ga remimurera 'ga renunewara, kisit.
 Ene aranuw ire nipo Janeruwarete 'ga 'jau enee:
 “Je te 'ā pājēreteā”, 'jau nipo Janeruwarete 'ga enee.
 “Juā 'ga jeje'ega mome'wara 'gā nupe”, 'jau nipo 'ga enee ene rekoramū.
 Ene nipo kūima'eeteete futat ereko 'gā nupe.
 Ene nipo ereo Jarejararete 'ga renunewe kwe pe 'gā mu'jau ekou Jarejararete 'ga rura
 futarukaa 'gā nupe.
 Janeruwarete 'ga ajemuaēm ae ree.
 A'eramū 'ga ene monou kwe pe ene moporogytaukaa 'gā nupe.
⁷⁷⁻⁷⁹ “Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui, pē mogyau wemi-
 ayuwamū pē katu'oka”, 'jau nipo ene ewau ekou 'gā nupe.
 “Janeruwarete 'ga ajemuaēma jane ree.
 Ipota'wa te 'ā 'ga jane ree”, 'jau nipo ene ewau ekou 'gā nupe—
 'jau 'ga wa'yra 'ga upe 'ūina oporogytau.
 —Janejararete 'ga 'ara 'jawe futat.
 Sā'ā ae kwara poromū mama'e resak katu katua.
 Ypytunaiwa pypewara 'gā tee ajemogy okyjau mama'e awi.
 'Arimū wata ma'e 'gā nokyjei futari ajemogyau.
 Nan tee Janejararete 'ga 'ur ire jane mu'ei 'Uwarete 'ga ree.
 A'eramū jane 'ga kwaaw ire jarekyjawe'em.
 'Ga kwaapare'ema 'gā tee okyje ajemogyau. Amanū awi 'gā kyjea 'gā nereku.
 A'ere 'ga kwaapara 'gā nokyjei.
 Okwaawamū Janeruwarete 'ga janekyje mateepawi.
 Ojeupe jane porogytaramū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, jane monou
 wemiayuwamū.
 A'eramū jane a'eramū jarekyjawe'em jaremanū awi—
 'jau Sakari 'ga wa'yra 'ga upe.
⁸⁰ Waranuw ire Juā 'ga awau akou kwe pe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea futat 'ga rerekou.
 Ojete'e'i futat 'ga awau akou amunawe'em ipe namutamutat. A'ere Israeu juapyrera 'gā
 awau ajatykau 'ga porogyta renupa. A'eramū 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā
 nupe.

2

*Jeju 'ga 'aawet**(Mateu 1.18-25)*

¹ 'Wyriararete 'ga Augusto 'ga. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Marāmaran te jeremiayuwa
 pytuna nū?” 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'gā nera kwasiarukaa ojeupe.
 —Pekwap pejeje'wyr ipe pejejera kwasiarukaa 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe, oje'ega
 monou wemiayuwa 'gā nupe. —A'ere simojopyrū pēē 'jau, pēnera kwasiarukar ire 'jau
 — 'jau 'ga 'gā nupe.
² Aipoa 'ga iapoukaramū Sireniu 'ga 'ūina 'wyriaramū Siria wyy pewara 'gā nupe.
³ A'eramū 'gā awaupap wera kwasiarukaa wamŷja jeupawer ipe etee futat. ⁴ A'eramū
 Jose 'ga nanē awau Garireja wyy awi. Nasare awi 'ga awau Judeja wyy pe, wamŷja 'ga Davi
 'ga 'wyrer ipe. Perēi me Davi 'ga 'ari rakue. A'eramū 'ga awau peu, wamŷja jeupawer ipe.
⁵ Wemirekoram ēē rerawau, Mari ēē rerawau ojeupi wera kwasiarukaa 'gā nupe. Eē
 ra'yra ja'wyja'wyrāmū 'ga ēē rerawau Perēi me. A'ere kwaiwete 'gā oi peu. A'eramū 'gā
 wawa 'oga ojumypykware'emamū 'gā nupe. A'eramū Jose 'ga ēē rerawau wyra jagawa
 pype erosou 'ara ro'ysag awi. ⁶⁻⁷ Peu 'gā nekoramū Mari ēē ra'yr ppy 'ga u'aa. 'Ga 'ar ire
 'ga auwana taity pyu, 'ga monou 'ga nuga wyya'ri pype*

Ywagipewara 'gā jesaukaawet

* 2:6-7 Ymā nitywi taityrete 'ga nugawa rakue. A'eramū 'gā 'ga monou wyya'ri pype.

⁸⁻⁹Jejui 'ga 'aramū ywagipewara 'ga 'ua ojypa ojesaukaa wyra jara 'gā nupe. Mukuu'i 'gā nekoī Perēi awi. Jū me 'gā nekoī weymawa pyri. Karupa'miā 'gā neymawa. Ypytunimū agawewi. A'etea 'ara 'jawe imojesaka 'gā nupe. Tata eny 'jawewara rerua erojypa 'gā nupe. Janeruwarete 'ga ojemuenyu 'gā nupe. A'eramū 'gā okyjau 'ga reny awi.

¹⁰A'eramū jui 'gā kyjeramū ywagipewara 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekyje awi. Moranuw esagea te je arut amū imome'wau pē nupe. A'ea moranuwa pyu tamaku'i pēē 'jau—'jau 'ga 'gā nupe. —A'ea nipo 'gā amaku'i imogyau najuejue etee. ¹¹Awa 'ara rupi pē katu'okara 'ga 'ari Perēi me ko. Janeruwarete 'ga remimurera 'ga 'ari ko. Pējararete 'ga 'ari ko, pēnemiapesagera 'ga 'ari ko—'jau 'ga 'gā nupe. ¹²—Taity pyu 'ga jeuwani 'upa ywya'ri pype. A'eramū pēē 'awamū pejewau 'ga resaka. Jeremimome'ufer imū etee futat nipo peesak 'ga ruwamū. “A'jea futat jane esagi 'ga remimome'ufer imū etee futat”, 'jau nipo pēē pejejaupe—'jau 'ga 'gā nupe.

¹³Ojeteē'i ra'ne ywagipewara 'ga 'ua. A'ere kwaiwete 'gā 'ua ajatykau 'ur ypy ma'e 'ga ree.

—Nitywi 'ga amū Janeruwarete 'ga 'jawe.

'Ga te 'ā esage—

'jau 'gā ajaupe.

¹⁴—Ywagipewaramū ore 'jau: “Ene te 'ā eneresage jepi.”

Ywy pewara 'gā nanē 'jau nū: “Ene te 'ā eneresage jepi” 'jau 'gā ajemogyau Jarejuwarete 'ga upe.

A'eramū 'ga ojee oryp ma'e 'gā mopy'ata'wau—

'jau 'gā ajemogyau.

¹⁵A'ere ywagipewara 'gā awau ojewya ywag ipe nū. A'eramū wyra jara 'gā 'jau ajaupe:

—Pe'je ajee soo Perēi me 'ga resaka 'ū. “Pe'je pejewau 'ga resaka, e'i Janeruwarete 'ga pē nupe”, e'i ako ywagipewara 'ga janee ko. A'eramū jane jarewau 'ga resaka—'jau 'gā ajaupe.

¹⁶A'eramū futat 'gā awau jupiwewe futat kunumiakyra 'ga resaka. Owaēm ire 'gā 'ga resaka. Mari ēē resaka Jose 'ga reewe. Kunumiakyra 'ga resaka ywya'ri pype 'ga ruwamū.

¹⁷⁻¹⁸Ga resag ire 'gā awau 'ga mome'wau amunaw ipewara 'gā nupe:

—Ywagipewara 'ga 'ut ojesaukaa oree ko. “Pē katu'okara 'ga u'at Perēi me ko”, e'i 'ga oree ko. A'eramū ore arajua 'ga resaka. A'ere a'jea'jea futat 'ga 'i ra'e. 'Ga 'eawer imū etee futat ore kunumiakyra 'ga resagi—'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā aipo ojeupe 'gā 'eramū ajemogyau oporesagamū 'gā nee.

¹⁹Mari ēē 'upa etee enupa 'gā porogytaramū. Wapykau 'upa 'gā je'eg are. Wea'aramū etee 'upa wa'yra 'ga ree.

²⁰A'ere wyra jara 'gā awau ojewya nū.

—Ene te 'ā eneresage oree—'jau 'gā awau Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa akou. —Mama'e esagea te 'ā eremome'u oree. Nitywi 'ga amū ene 'jawe—'jau 'gā awau akou pe rupi 'ga upe. —Ywagipewara 'gā nemimome'ufer imū etee futat jane esagi—'jau 'gā ajaupe, awau akou pe rupi.

Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā oawet

²¹Ga 'ar ire 'gā majepeja etee morowykye'ema magwapa. A'ere 'gā 'ga mojewagukaa 'ga upe. Ywagipewara 'ga je'egawer imū etee futat 'gā 'ga re'roka, Jejui 'jau 'ga upe.

²²⁻²³Ga mojewag ire 'ga ru'wya 'ga 'ga rerawau Jerusareg ipe 'ga y ēē retee. 'Ga rerawau esaukaa mainana 'ga upe. Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gā 'ga rerawau esaukaa mainana 'ga upe Jarejuwarete 'ga rowase. Ymā te Moisesi 'ga 'i 'gā nupe rakue: “Pēna'yr ypya nipo Janeruwarete 'ga remiayuwa futat. A'eramū pēē 'ga 'ar ire 'ga rerawau esaukaa mainana 'ga upe, Jarejuwarete 'ga rowase”, 'jau 'ga ka'arana kwasiaa inuga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā a'eramū 'ga rerawau esaukaa 'ga upe, Moisesi 'ga je'egawer imū etee futat.

²⁴Ymā te Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga ee rakue. “Mukūja ki pykaua peroo mainana 'ga upe iapyaukaa Jarejuwarete 'ga upe pejeja'yra 'arauwe”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. “Pykau tywe'emamū mukūja wyra'i rerawau iapyau”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

A'eramū Jejui 'ga ru'wyrā 'ga 'ga rerawau erosou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Mukūja pykaua 'ga erawau erosou ojeupi mainana 'ga upe.

²⁵⁻²⁷ Poje Janeruwarete 'ga 'Agesage oje'ega Simeão 'ga upe:

—Ere ewau esou peu, jemogytaaw ipe— 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'ga awau osou 'ga mogytaawa pype. Awau osou Jejui 'ga ru'wyrā 'ga resaka 'ga y ēē retee. Jejui 'ga nanē 'ga esaka nū. 'Ga resakawe 'ga 'ga rupia 'ga mua ojywa pe. A'erauwe 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Jerusareg ipewara 'ga futat Simeão 'ga. Esage ma'e 'ga te Jarejuwarete 'ga upe. Jarejuwarete 'ga upe oporogyta ma'e 'ga te poromū, Simeāonamū. Simeão 'ga akou ae katu'okara 'ga rura rapesaka rakue. Janeruwarete 'ga remimura 'ga rapesaka 'ga akou. ²⁸ A'eramū 'ga Jejui 'ga wuja rupia ojywa pe. A'eramū futat 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe:

²⁹⁻³¹ —Ku'jyp. Ene te 'ā mama'ea ereapo oree rakue.

Ene te 'ā mama'e jararetea.

Nitywi futari 'ga amū ene 'ljawewara.

Ene te 'ā mama'ea ereapo katu katu ore upe rakue.

Ymā te ako Ene'agesage je'egi jee ikue:

“Emanūme'ēwe nipo ae katu'okara 'ga ereesak”, 'jau ako ene jee ikue.

A'efer imū etee je 'ā 'ga resagi.

'Awamū je 'ga resagi tejeau.

A'eramū je 'awamū temanūarūmū.

Aesak je 'ga enu'ama 'awamū.

A'eramū je tewau ene pyri 'awamū.

³² 'Ga nipo 'ara 'jawe futat.

Sā'ā ae najuejue etee mama'e resaga 'arimū.

Nan tee futat nipo 'ga Jarejuwarete 'ga kwaawukari 'gā nupe, 'ga je'ega mome'wau judeue'ema 'gā nupe.

Jejui 'ga 'ā judeua.

A'eramū nipo tesirūmera 'gā Jejui 'ga ree te judeu 'gā pojeupa ajemogyau.

Eneremiayuwa 'gā pojeupa ajemogyau—

'jau 'ga oje'ega Jarejuwarete 'ga upe u'ama.

³³ Aipo 'ga 'eramū Jejui 'ga jara 'gā oporesagamū Simeão 'ga ree.

—Ma'eramū 'ga aipo 'jau janera'yra upe 'ū?— 'jau 'gā ajemogyau oporesagamū 'ga ree, 'ga porogyta 'ga 'amamū.

³⁴⁻³⁵ A'ere Simeão 'ga 'jau Jarejuwarete 'ga upe nū:

—Ejejuka esage ki 'ga jara 'gā nee, 'gā nekoramū— 'jau 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

A'eramū futat Jejui 'ga monou 'ga y ēē upe nū. A'eramū futat Simeão 'ga 'jau Mari ēē upe:

—Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ā kunumīa amut enee rai'i— 'jau 'ga ēē upe. —A'ere nipo 'ga aranuw ire amumera 'gā niporomutari 'ga ree. 'Ga rerekou tyweaete nipo 'ga rekoramū— 'jau 'ga imome'wau ēē upe. —Aipo resaga nipo wayeteramū enee. Sā'ā ae jepokysia tuwīuu raya. Nan futat nipo ayramū enee— 'jau 'ga imome'wau ēē upe u'ama. —'Ga rereko tywearera 'gā nipo Janeruwarete 'ga omomap. Amumera 'gā etee te nipo iporomutat enera'yra 'ga ree— 'jau 'ga ēē upe imome'wau. —A'eramū futat nipo 'gā aku'iramū ajemogyau 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nerekou— 'jau 'ga ēē upe.

A'eramū Simeão 'ga 'jau 'gā nupe:

—Anure te nipo Janeruwarete 'ga janerea'awa kwaap katu katuukari janee. Ae nokwaawa'uweri ajuea'awa. 'Ga tee okwaap katu katuukat aerea'awa ae upe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

³⁶⁻³⁸ 'Ga porogyta 'ga 'amamū kūjā ēē mū 'ua 'gā nerowyka. Wāiwī ēē 'ua 'gā nerowyka. Jejui 'ga resakawe wāiwī ēē oje'ega Jarejuwarete 'ga upe:

—Ku'jyp. Eneresage 'ā oree. Ore katu'okara kīā eremut oree rai'i— 'jau Ana ēē 'ga upe u'ama.

A'eramū ēē 'jau ojepruwara 'gā nupe:

—'Awamū nipo 'ā kiā rekoī janee. Janeruwarete kiā remimurera kiā futat u'at rai'i— 'Jau ēē ojepeyriwara 'gā nupe imome'wau. —Kiā futat nipo jane katu'ok, Jerusareg ipewaramū — 'Jau ēē 'gā nupe.

Ana ēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara futat. Ēē ruwa 'ga rera Fanueu. Aseri 'ga juapyrera ēē. Ēē iwāiwī gatū gatū te. Oitētai kwaturu kwara amu'at. Ana ēē omenaat rakue. A'ere sete kwara magwaw ire, ēē mena manūi ēē wi. A'eramū ēē akou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Jarejuwarete 'ga upe oje'ega 'ga muorypa akou.

—Ene te 'ā eneresage oree— 'Jau ēē 'ga upe 'ūina. —Nitywi futari kiā amū ene 'Jawe. Ene tee futat te 'ā eneresage oree— 'Jau ēē oje'ega 'ga upe akou.

Ojemi'ware'ema ēē 'ga upe oje'eg enune. Ojety'ajaga etee te futat akou 'ga upe oje'egaw ipe. Aipo kūjā ēē futat Jejuī 'ga mome'wau ojepeyriwara 'gā nupe.

Ojewya 'gā awau Nasare pe nū

³⁹Ēē porogytapaw ire Jejuī 'ga jara 'gā 'ga rerawau mainana 'ga upe mukūja pykaua retee. Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gā erawau imonou mainana 'ga upe. A'eramū mainana 'ga pykau apyau Jarejuwarete 'ga muorypawamū. A'ere Jose 'ga Mari ēē retee wa'yra 'ga rerawau erojewya Nasare pe nū. Nasare 'Jawa amunawa 'upa Garireja ywy pype. ⁴⁰Peu futat Jejuī 'ga waranupa. 'Ga wujawuja'ia we futat u'akwaakwaawamū. 'Ga Ruwarete 'ga ojejukau 'ga ree.

Jejuī 'ga opytau Jerusareg ipe

⁴¹Maraka apoawa upe iwaēmauwe Jejuī 'ga jara 'gā awau Jerusareg ipe. Wea'aramū awau ajatykau. "Janeruwarete 'ga 'ā esage janee. Ymā te 'ga 'ā janepytuna 'gā nenū'ēi Egitu ywy awi rakue", 'Jau 'gā ajaupe wea'aramū ee.

Aipoa aejatykaawa rera pasikwa. Kwara 'arauwe 'gā awau ajatykau wea'aramū opytunera 'gā nenū'ēawer are. ⁴²Tusi kwara Jejuī 'ga imu'ar ire 'ga jara 'gā 'ga rerawau poromū ojeupi. Majepeja etee 'gā morowykye'ema magwapa peu ajatykaaw ipe.

⁴³Maraka teepaw ire 'gā okwasi'wau awau oje'wyr ipe. A'ere Jejuī 'ga nooi 'gā nupi. A'e pe 'ga pytai 'gā nui. Nokwaawi 'ga jara 'gā 'ga pytaa. ⁴⁴Ojewyaw ipe Mari ēē 'ga resake'ema. A'eramū ēē 'Jau ojeupe: "Kūima'efera wā nupi nipo turi re'ā", 'Jau etee ēē ojeupe. A'eramū ēē weae'emamū 'ga ree. Awau akou ko'aramuku watau. Awau 'gā peu okaaruwamū pe aje. Okaarupaw ipe 'gā 'ga rekaa.

—Peesak te jera'yra kiā ra'e?— 'Jau ēē opytuna 'gā nupe.

—Naani nū ī— 'Jau etee 'gā ēē upe.

⁴⁵'Ga resake'emawe 'ga jara 'gā awau ojewya 'ga rekaa Jerusareg ipe nū. ⁴⁶Mukūi 'gā oseaa 'ga rekaa. Imuapyra rupi 'gā awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'ga rekaa. A'e pe 'gā 'ga resaka. Moromu'jara 'gā nupe 'ga 'ūina oporogytau. A'eramū 'gā a'e pe 'ga renamū, awau owaēma 'ga upe. ⁴⁷A'eramū moromu'jara 'gā oporesagamū ajemogyau 'ga ree:

—Tete 'ga 'akwaaweteramū, oporogytau 'ū— 'Jau 'gā ajaupe ajemogyau.

⁴⁸'Ga jara 'gā nanē oporesagamū etee 'ga ree nū. A'eramū 'ga y ēē oje'ega 'ga upe:

—Ma'eramū ene epytau rai'i rā? Erejekarukat oree ki'i— 'Jau ēē 'ga upe. —Arajemuaēm ore ene ree ki'i— 'Jau 'ga y ēē 'ga upe. —"Oka'jam nipo 'ā rai'i", aru'e ore arakou ene rekaa ki'i— 'Jau 'ga y ēē 'ga upe.

⁴⁹—Ma'eramū pēē je rekaa ī? 'Au te je rekoī Tejuwarete 'ga rog ipe tepytau nū ī— 'Jau 'ga oy ēē upe oje'ega wekat ēē rekoramū.

⁵⁰A'ere 'gā naepyoī 'ga je'eg are aipo 'eramū. ⁵¹A'eramū futat 'gā 'ga rerawau oje'wyr ipe Nasare pe nū. Mari ēē akou wea'aramū wa'yra 'ga ree, 'ga muawer are. ⁵²'Ga ru'wyr 'ga futat 'ga muaranupa 'ga y ēē retee. Jejuī 'ga awau waranupa, 'gā je'eg imū etee futat mama'e apou akou. Wenuw etee futat 'ga 'gā je'ega. U'akwaawa 'ga erawau eruaranupa. A'eramū 'gā najuejue etee futat 'ga futaa. Janeruwarete 'ga nanē 'ga futaa nū.

^{1,2} Amunawe'em ipe Juā 'ga rekoramū Janeruwarete 'ga oje'ega 'ga upe rakue:

—Ekwap jeje'ega mome'wau 'gā nupe— 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe rakue, Sakari 'ga ra'yrā 'ga upe rakue. —Ikwaapare'ema 'gā nupe jeje'ega mome'wau ewau— 'jau 'ga 'ga upe.

Tiperiu 'ga te futat 'wyriarareteramū 'ūina romanū 'gā nupe. Kisi kwara magwapa 'ūina 'wyriar ymanamū 'gā nupe. A'eramū 'ga 'wyriarareteramū 'ga renauwe futat tesirūmera 'gā 'ga imogyau 'wyria'riramū 'gā nupe. Pōsiu Piratu 'ga 'ūina 'wyriaramū Judeja ywy pewara 'gā nupe. Erote 'ga 'ūina 'wyriaramū Garireja ywy pewara 'gā nupe. Erote 'ga rewirera 'ga, Filipe 'ga 'ūina 'wyriaramū Iturea ywy pewara 'gā nupe. Trakoniki ywy pewara 'gā nupe nanē nū. Lisanias 'ga 'ūina 'wyriaramū Apireni ywy pewara 'gā nupe. Aipo 'gā jemogyramū Anasi 'ga akou 'wyriaramū mainana 'gā nupe Kaifasi 'ga retée.

Aipo 'gā jemogyramū Janeruwarete 'ga oje'ega Juā 'ga upe:

—Ekwap jeje'ega mome'wau 'gā nupe— 'jau 'ga 'ga upe, Sakari 'ga ra'yrā 'ga upe.

³Ojeupe 'ga porogytapaw ire Juā 'ga awau akou kwe pe. Jotāuy pewara 'gā nupe 'ga awau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau akou.

—Peru'arasig tee awi pejetywera. Pepoit tāmējē pejetywer awi. A'eramū je pejetywer awi pepoir ire je pē pymiāu 'y pe. A'eramū Janeruwarete 'ga pētywera moia pē nui— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴Isai 'ga je'eger imū etee futat Juā 'ga awau imome'wau 'gā nupe nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga je'egi Isai 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ojeupe 'ga 'e kwasiaa inuga ka'aran are 'gā nupe rakue:

“Peu 'ga amū rekoī wafukaita amunawe'em ipe.

Janeruwarete 'ga porogyta are ae mu'jau, Jarejararete 'ga rura futarukaa 'gā nupe.

'Pe'je Janejararete 'ga rape katu'oka imonou 'ga renune.

Pepyo esage etee futar iki imonou imojewarawe'em.

Ywyaty'ria nanē ene imomēmōumap nū.

⁵Ywyperewa ene imatyneema 'jau. A'eramū akware'emamū futat pe awau ywy kwara matyneem ire.

Ikwakwara ene imomēmōu', 'jau 'ga wafukaita.

⁶A'eramū nan ene iaporamū, 'gā najuejue etee futat ae katu'okara 'ga kwaapa,

'A'jea futat Janeruwarete 'ga ae katu'ogi ra'e', e'i nipo 'gā 'gā nupe najuejue etee”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa Juā 'ga ree inuga 'gā nupe.

⁷A'eramū 'gā awau kwaiwete ajatykau Juā 'ga ree numiamū ojepymīāukaa 'ga upe numiamū. “'Y pe 'ga je pymi re nipo Janeruwarete 'ga je rerekou tywere'ema jetywer are”, 'jau 'gā ojeupe numiamū. A'ere Juā 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Naani. Pejetywer awi ra'ne pepoit. A'ere te je pē pymi— 'ga 'i etee 'gā nupe ojee 'gā jatykaramū.

A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Janeruwarete 'ga imara'ne pē nee. Pētywer are 'ga mara'neramū pē nee. A'eramū nipo 'ga pē nerekou tyweaete pētywer are. “Ene'me awi”, pe'je awi jee. 'A'jea futat nipo 'ga pē nerekou tyweretei. “Nore rerekou tywera'uweri 'ga”, pe'je awi. 'A'jea futat 'ga pē nerekou tyweri nipo— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. ⁸—Pe'je pejewau mama'e esage mū apou pejetywer awi pejepoira resaukaawamū kū— 'jau 'ga oje'ega moywyrafena 'gā nupe.

—“O'meramū 'ga 'i”, pe'je kasi jee ne. “Je 'ā Abraão 'ga juapyrera te. A'eramū 'ga a'eramū je rerekou tywere'em”, pe'je kasi ne. Janeruwarete 'ga ifutar ire amunipo 'ā 'ga ita mu'jagi Abraão 'ga juapyreramū. ⁹Sā'ā ae 'ywa 'i'a a'wyre'ema iypy mosoga. A'eramū erawau imonou imomoa tata pe. Nan tee futat 'ga pē nerekoi pejetywer awi pepoire'emamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰A'eramū 'gā 'jau Juā 'ga upe:

—Ma'ja ajee ore aruapo a'eramū orotywer awi oropoiawamū 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Au'je ki pejee etee pejejea'ar ire. Najuejue etee ki 'awamū pejejuka esage pejeeue.

¹¹Taity kwaiwete ma'eramū pemono ape taitye'ema 'gā nupe. Emi'uram kwaiwete ma'eramū pēē mama'e monou emi'urame'ema 'gā nupe nū— 'jau 'ga 'gā nupe, aipoa ojeupe 'gā 'eramū.

¹² A'eramū 'wyrriara upe ka'aranūū ppykara 'gā oje'ega Juā 'ga upe nū:

—Ma'ja ajee ore aruapo orojee, orotywer awi oropoiawamū nū'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹³ A'eramū Juā 'ga 'jau ka'aranūū ppykara 'gā nupe:

—Au'je ki ka'aranūū muruu re 'gā nui. 'Wyrriara je'eg imū etee futar iki ka'aranūūa pepyyk pejekou 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe, aipo ojeupe 'gā 'eramū.

¹⁴ A'eramū jefaruu 'gā 'jau 'ga upe nū:

—Ore nū'ū? Ma'ja ajee ore aruapo orotywer awi oropoiawamū 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Juā 'ga 'jau jefaruu 'gā nupe:

—“Ka'aranūūa tejeupe imure'emamū je ene nupāi ne”, ere kasi 'awamū 'gā nupe ne, 'gā je'ēwu'jage'ema ne. Mama'ea a'jea etee futat imome'wau ekou. “Temepy'i'ia je nafutari”, 'jawe'em pēē pejekou. “Temepyuua te je afutat”, 'jawe'em futat pejekou— 'jau 'ga jefaruu upe. —Pejeporowyky repy are etee futat pēnekōēāi pejekou— 'jau 'ga 'gā nupe. “Topoit tetywer awi 'jau” 'jara 'gā jefaruu 'gā nupe 'ga 'jau poromū.

¹⁵ Aipo 'gā nupe Juā 'ga 'eramū 'gā amū 'ga porogyta renupa.

—Janeruwarete 'ga remimurera 'ga nipo kweramū ki sa— 'jau 'gā ajaupe 'upa. —'Ga futat nipo ae katu'okara— 'jau 'gā 'upa ajaupe.

¹⁶ Aipo 'gā 'eramū Juā 'ga enupa. A'eramū 'ga oje'ega 'gā nupe:

—Naani. Naae katu'okara rūi je. Naje rūi 'ga remimurera— 'jau 'ga 'gā nupe, aipo ojeupe 'gā 'eramū. —Naani. Janeruwarete 'ga remimura 'ga 'ā kūima'eeteetea te— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —Je naani. Je akotee'i ma'ea te. Apoat te je 'ga tekou— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —Je 'ā a'jea futat apymī pēē 'y pe tekou. A'ere je rewiri 'ut ma'e 'ga te Jarejuwarete 'ga 'Agesage muri pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. —'Ga te amut 'Uwarete 'ga 'Agesagea werowiaramū pē nupe. Werowiare'ema 'gā nupe te ajee 'ga namuri futari U'aga. Wereco tywerete futat nipo 'ga 'gā. ¹⁷ Sā'ā ae juowuuran ape 'oga. A'eramū 'ā ae 'ā'ji esage imū'jau jui. A'eramū 'ā ae iapefera monou tata pe. Nan tee futat nipo 'ga werowiare'ema 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa tata nowewi futari. Nitywi futari imowepara 'ga amū— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹⁸ A'eramū Juā 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peru'arasig tee awi pejetywera. Pepoit pejetywer awi. Pejetywer awi pēpoiirerawū Janeruwarete 'ga imoia pē nui— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

¹⁹⁻²² A'eramū 'gā a'eramū kwakwai'i opoia otywer awi. A'eramū Juā 'ga otywer awi 'gā poiramū 'gā pymīāu 'y pe.

'Y pe Jejuī 'ga pymīawet

(Mateu 3.13-17; Maku 1.9-11; Juā 1.31-34)

'Gā pymīaw ire Jejuī 'ga 'ua 'gā pymīaw ipe owaēma 'ga upe. A'eramū Juā 'ga Jejuī 'ga monou ipymīāu 'y pe.

Juā 'ga opymī re Jejuī 'ga oje'ega monou u'ama 'Uwarete 'ga upe. Ojeupe 'ga je'ega monoramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua 'ga upe. Pykau 'jawe 'ua ojypa 'ga jasi'y'warimū wapyka. Ywag awi 'ga upe U'agesage jywamū Janeruwarete 'ga oje'ega Jejuī 'ga upe.

—Ene te 'ā Jera'yraretea. Ene 'ā Jeremifutaretea. Ene 'ā je muorypararetea ejee— 'jau 'ga wa'yra 'ga upe oje'ega mua.

Anure Erote 'ga Juā 'ga munewukaa 'gā nupe. Erote 'ga 'wyrriaramū peuwara 'gā nupe. A'eramū 'ga 'ga munewukaa. Erote 'ga wewirera 'ga remireko ēē pojekau 'ga wi, Erotiasi ēē pojekau 'ga wi. A'eramū Juā 'ga 'jau 'ga upe:

—Nia'wyrri nanuara. Ejewirera remirekoa 'ā erepojeka 'ga wi. Nenea'wyrri ene ra'e. Kwaiwete enetywera ra'e— 'jau Juā 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga a'eramū Erote 'ga mamara'neukaa ojee. A'eramū 'ga Juā 'ga munewukaa 'gā nupe.

Jejuī 'ga pytunet

(Mateu 1.1-17)

²³ Trita kwara magwaw ire Jejuī 'ga awau 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga porogyta are. Jose 'ga Jejuī 'ga ru'wyrri.

Eli 'ga Jose 'ga ruwa.
²⁴Matate 'ga Eli 'ga ruwa.
 Levi 'ga Matate 'ga ruwa.
 Meki 'ga Levi 'ga ruwa.
 Janai 'ga Meki 'ga ruwa.
 Jose 'ga Janai 'ga ruwa.
²⁵Matatiasi 'ga Jose 'ga ruwa.
 Amosi 'ga Matatiasi 'ga ruwa.
 Naum 'ga Amosi 'ga ruwa.
 Esi 'ga Naum 'ga ruwa.
 Nagai 'ga Esi 'ga ruwa.
²⁶Maate 'ga Nagai 'ga ruwa.
 Matatiasi 'ga Maate 'ga ruwa.
 Semei 'ga Matatiasi 'ga ruwa.
 Jose 'ga Semei 'ga ruwa.
 Jota 'ga Jose 'ga ruwa.
²⁷Joanā 'ga Jota 'ga ruwa.
 Resa 'ga Joanā 'ga ruwa.
 Soropapeu 'ga Resa 'ga ruwa.
 Saratieu 'ga Soropapeu 'ga ruwa.
 Neri 'ga Saratieu 'ga ruwa.
²⁸Meki 'ga Neri 'ga ruwa.
 Ati 'ga Meki 'ga ruwa.
 Kosā 'ga Ati 'ga ruwa.
 Ematāu 'ga Kosā 'ga ruwa.
 Eri 'ga Ematāu 'ga ruwa.
²⁹Josue 'ga Eri 'ga ruwa.
 Eriese 'ga Josue 'ga ruwa.
 Jorim 'ga Eriese 'ga ruwa.
 Matate 'ga Jorim 'ga ruwa.
 Levi 'ga Matate 'ga ruwa.
³⁰Simeão 'ga Levi 'ga ruwa.
 Juda 'ga Simeão 'ga ruwa.
 Jose 'ga Juda 'ga ruwa.
 Jonā 'ga Jose 'ga ruwa.
 Eriakī 'ga Jonā 'ga ruwa.
³¹Merea 'ga Eriakī 'ga ruwa.
 Mena 'ga Merea 'ga ruwa.
 Matata 'ga Mena 'ga ruwa.
 Natā 'ga Matata 'ga ruwa.
 Davi 'ga Natā 'ga ruwa.
³²Jese 'ga Davi 'ga ruwa.
 Opete 'ga Jese 'ga ruwa.
 Poasi 'ga Opete 'ga ruwa.
 Sara 'ga Poasi 'ga ruwa.
 Nasom 'ga Sara 'ga ruwa.
³³Aminatape 'ga Nasom 'ga ruwa.
 Amin 'ga Aminatape 'ga ruwa.
 Arni 'ga Amin 'ga ruwa.
 Esrom 'ga Arni 'ga ruwa.
 Peres 'ga Esrom 'ga ruwa.
 Juda 'ga Peres 'ga ruwa.
³⁴Jako 'ga Juda 'ga ruwa.
 Isaki 'ga Jako 'ga ruwa.
 Abraão 'ga Isaki 'ga ruwa.
 Tera 'ga Abraão 'ga ruwa.

Nako 'ga Tera 'ga ruwa.

³⁵Seruki 'ga Nako 'ga ruwa.

Ragau 'ga Seruki 'ga ruwa.

Faleki 'ga Ragau 'ga ruwa.

Eperi 'ga Faleki 'ga ruwa.

Sara 'ga Eperi 'ga ruwa.

³⁶Kainā 'ga Sara 'ga ruwa.

Arfasate 'ga Kainā 'ga ruwa.

Sem 'ga Arfasate 'ga ruwa.

Nue 'ga Sem 'ga ruwa.

Lameki 'ga Nue 'ga ruwa.

³⁷Metusarem 'ga Lameki 'ga ruwa.

Enoki 'ga Metusarem 'ga ruwa.

Jarete 'ga Enoki 'ga ruwa.

Maleleu 'ga Jarete 'ga ruwa.

Kainā 'ga Maleleu 'ga ruwa.

³⁸Enosi 'ga Kainā 'ga ruwa.

Sete 'ga Enosi 'ga ruwa.

Atāu 'ga Sete 'ga ruwa.

Janeruwarete 'ga Atāu 'ga ruwa. Atāu 'ga ae ppy ppya. Janeruwarete 'ga remiapo ppyfera 'ga. A'eramū 'ga a'eramū Atāu 'ga ruwa Jarejuwaretea futat.

4

Amunawe'em ipe Jejuī 'ga rerawaawet

(Mateu 4.1-11; Maku 1.12-13)

¹Y pe 'ga jepymī re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejuī 'ga rerawau amunawe'em ipe 'ga rerekou. ²Kwarēta 'ara 'ga imagwapa akou ojemi'ware'ema. A'eramū 'ga opy'arayparamū akou.

A'e pe 'ga rekwaw ipe mama'eukwaawa 'wyrriara 'ua 'ga resaka. “Tesak 'ga paira 'uwa 'ga rerowiar awi 'jau kwy”, 'jau ojeupe etee futat. “Teje'ega taenuwukat esaka 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ūina ojeupe etee futat numiamū.

³A'eramū oje'ega Jejuī 'ga upe:

—“Ku'jywa 'ga ra'yra je”, ere 'ā. A'eramū ene ita mu'jaga ejemi'uramamū — 'jau mama'eukwaawa 'wyrriara Jejuī 'ga upe.

⁴Aipo ojeupe 'eramū Jejuī 'ga 'jau jupe:

—Naani. Naene rūi je arowiat tekou. Tejuwarete 'ga etee te je arowiat tekou. Jeruwarete 'ga e'i oree: “Nawemi'uram are tee rūi ae rekoī”, 'jau oree jepi — 'jau 'ga jupe. — Orewarete 'ga te 'ā ae mogoara— 'jau etee 'ga jupe.

⁵A'ere mama'eukwaawa 'wyrriara 'ga rerawau 'ga roerojeupia wwytyr apyte'rarimū nū. Peu 'ga rerowaēm ire mama'eukwaawa 'wyrriara wwy resaukaa 'ga upe. Mama'ea ipype ajemogy ma'e reewe futat esaukaapap 'ga upe. Kamēsīete futat wwy pypewara resaukaa 'ga upe.

⁶⁻⁷—Ejuwarete 'ga rerowiar awi ene pōir ire 'agera tomonopap enee 'jau — 'jau mama'eukwaawa 'wyrriara Jejuī 'ga upe. —Tejerowiarāmū tomonopap enee 'jau— 'jau 'ga upe oporogytau, mama'e resaukaa 'ga upe. —Ymā te ako 'ga 'agera muri jee ikue. A'eramū je ene tejerowiarāmū 'agera monoupap enee nū. A'eramū je ene mogou 'wyrriarareteramū 'agera mama'e upe. A'eramū ene e'yina jeje'eg imū etee futat 'wyrriaramū 'gā nupe. Je te omono enee temuoryw ire— 'jau mama'eukwaawa 'wyrriara Jejuī 'ga upe.

⁸A'eramū aipo ojeupe 'eramū Jejuī 'ga 'jau jupe:

—Naani. Ymā Jeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are 'ga amū upe rakue. “Je te 'ā Pējararetea. Je te 'ā Pēnuwaretea. A'eramū ki pēē jeje'ega etee enupa pejejemogyau. Je te ki je muoryp pejepe pejejemogyau”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue— 'jau etee 'ga jupe.

⁹ A'ea ywyty'rar awi mama'eukwaawa 'wyrriara Jejui 'ga rerawau Jerusareg ipe nū. Janeruwarete 'ga mogytaawa apyte'rarimū 'ga rerawau erojeupia. Ywatewate 'ga mogytaawa. A'eramū 'jau 'ga upe nū:

—Ku'jywa 'ga ra'yra 'ā ene. A'eramū ene ewau epoa 'aw awi. Nerepena'uweri ewau. Jaruete ereo e'aa. ¹⁰⁻¹¹ Eneruwa 'ga futat oje'ega okwasiarukat pē nee rakue:

“Tejepyriwara 'gā je omono enee.

A'eramū 'gā ojejukau ene ree. A'eramū ene ejemokanāje'ema ewau e'aa.

Epya miamū ene imokanāje'ema ita are”,

'jau ako Ku'jywa 'ga ka'arana kwasiarukaa wa'yra 'ga ree ikue— 'jau mama'eukwaawa 'wyrriara Jejui 'ga upe.

“Omorytee pa je 'ga kwy”, 'jau ojeupe numiamū.

¹² A'ere Jejui 'ga 'i etee jupe:

—A'jea futat aipo 'ea numiamū. A'ere je narowiari futari eneje'ega. Jeruwarete 'ga ka'arana okwasiarukat 'ga amū upe nanē nū: “A'jea futat sipo ajee 'ga jejukai je ree, pe'je kasi jee ne, je rerowiare'ema ne”, e'i 'ga ikwasiarukaa ajepeja 'ga upe rakue— 'jau 'ga jupe. —A'eramū je eneje'ega mojerowiare'ema— 'jau Jejui 'ga mama'eukwaawa 'wyrriara upe.

¹³ A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara awau Jejui 'ga wi. “Anurenure'i nipo tomorytee 'ga 'jau kwy”, 'jau awau ojeupe etee futat.

Jejui 'ga porowyky ypyruka

(Mateu 4.12-17; Maku 1.14-15)

¹⁴⁻¹⁵ Mama'eukwaawa 'wyrriara ojewi io re Jejui 'ga ojewya awau Garireja wyw pe nū. 'Ga Ruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekou. A'eramū 'ga a'eramū awau kwe pe watau akou. Judeu 'gā jatykaaw ipe 'ga awau akou 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga je'eg are. A'eramū 'ga renuparera 'gā 'jau ajaupe:

—Ae mu'e katuram 'ga ra'e nū— 'jau 'gā ajaupe. —'Ga porogyta are pa 'ā jeporenuwileramū nū. Esage te 'ā 'ga porogyta ra'e a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā 'ga rera mokwasi'wau.

—Esage 'ga porogyta ra'e— 'jau 'gā 'ga rera mokwasi'wau amunawa pype.

Nasare pe Jejui 'ga oawet

(Mateu 13.53-58; Maku 6.1-6)

¹⁶⁻¹⁷ A'ere Jejui 'ga awau ojewya oje'wyr ipe nū, Nasare pe nū. Waranupawer ipe 'ga awau ojewya nū opytuna 'gā nesaka. Morowykye'ema rupi 'ga awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe wapyka oporogytau 'gā nupe. Wemiapo etee futat 'ga iapou 'gā nupe. 'Gā jatykapaw ire 'ga awau afu'ama 'gā mogytaawa rowase katy. A'eramū ajatykaawa raarana 'ga ka'arana monou 'ga po pe. A'ere 'ga ipypekau esaka. A'eramū 'ga Isai 'ga remikwasiarer ipe ipypekau esaka. Isai 'ga Janeruwarete 'ga je'ega mome'warera rakue. A'eramū 'ga oje'ega Isai 'ga upe rakue. A'eramū Isai 'ga ojeupe 'ga je'egawera kwasiia inuga ka'aran are. Aipoa ka'arana kwasiaripyrera Jejui 'ga imogytau 'gā nupe:

¹⁸ “Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rereko”,

'jau 'ga u'ama imogytau.

“'Ga 'ā je mono morogyta esage mome'waramū itywerete ma'e 'gā nupe.

'Ga 'ā je mono moromunepawa pypewara 'gā mū'jāukaa jee.

'Ga 'ā je mono eae'ema 'gā mamā'ēukaa.

'Ga 'ā je mono 'gā nemirereko tywerete 'gā mū'jāukaa 'gā nui jee.

¹⁹ 'Ga futat 'ā je mono, “Awamū Janeruwarete 'ga ae katu'ogi' e mome'waukaa jee 'gā nupe”,

'jau 'ga imogytau u'ama 'gā nupe. ²⁰ Imogytapaw ire 'ga ka'arana mamana nū. A'ere 'ga ka'arana monou ojeupe imuarera 'ga po pe nū. 'Ga po pe imono re 'ga awau wapyka 'ūina.

A'eramū peuwara 'gā ajemogyau oporesagamū 'ga ree.

—Awyi are te Isai 'ga ka'arana kwasiari rakue? “Je ree 'ga ikwasiari inuga rakue”, e'i sipo kwe 'ga 'i?— 'jau peuwara 'gā ajaupe.

²¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Ga remikwasiarer imū etee futat je ruri— 'jau 'ga 'ūina wapyka oporogytau 'gā nupe.

²² A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Ae mu'e katuram 'ga ra'e nū'ū. Jane 'jawewara 'ga agawewi 'ā. A'etea 'ga morogyta esagea omome'u janee— 'jau 'gā aipo 'ga 'e 'ga renamū.

A'eramū 'gā amū 'jau:

—NaJose 'ga ra'yra 'ga rūi nipo ki sa? Maran ajee 'ga ae mu'ei aipo 'jau ki 'ei— 'jau amumera 'gā ajaupe.

²³ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—“Aeremiapoe'ema 'awamū eapo amū oreē”, pe'je 'ā jee. “Kafanaū pe 'ā ereapo futat. A'eramū ene 'au nanē iapou nū”, pe'je 'ā jee— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Earanupawer ipe eapo oreē”, pe'je 'ā jee. “Ojero'wu ma'e 'gā 'ā erekatu'ok rai'i. A'ere 'awamū ene ejeteē futat erejekatu'ok”, 'jau nipo pēē jee. “Kafanaū pe 'ā ojero'wu ma'e 'gā erekatu'ok rai'i. A'eramū ene 'awamū earanupawer ipe taetu nanuara apou oreē. Ore 'ā enepytuna futat. A'eramū ene epytunamū taetu ore katu'oka. Taruesak orokatu'oga 'jau”, 'jau nipo pēē jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁴ —Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga amū oo kwe pe 'ga je'ega mome'wau. A'eramū kwe pewara 'gā jēmī 'ga je'ega rerowiaa. A'ere 'ga 'wyr ipewara 'gā jēmī nuerowiari 'ga. 'Ga pytuna 'gā miamū 'ga rerowiare'ema ajemogyau— 'jau Jejuī 'ga oje'wyr ipewara 'gā nupe. —Nan tee futat kwe pewara 'gā je rerowiari. A'ere je'wyr ipewaramū jēmī naje rerowiari pejepe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁵⁻²⁶ —Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Eliasi 'ga monoi ajepēja amunaw ipe rakue, Sarepata pe rakue. Sidoma wyy pe aipo 'upa. Peu futat 'ga 'ga monou kūjā ēē upe rakue, imen manū ma'efera ēē upe rakue. Nalsraeu juapyrera rūi ēē. A'etea Janeruwarete 'ga Eliasi 'ga monoukat imoporogytaukaa ēē upe. “Ene ejot ekou jeremi'urama rerua jee”, 'jau 'ga ēē upe. Muapyra kwara u'aa amana okyre'ema. A'eramū 'gā nemi'urama opapa 'gā nui. A'eramū 'gā a'eramū ty'ara rerajemogyau— 'jau 'ga imome'wau ojeypyriwara 'gā nupe. —Kwaiwete agawewi futat judeu 'gā jemogyi peu ty'ara rerajemogyi. A'etea Janeruwarete 'ga ēē upe etee futat mama'e nomateepawukari. ²⁷ Nānēwējēmī futat Janeruwarete 'ga judeue'ema 'ga amū katu'oka 'ga pito'om awi nū, Naamā 'ga katu'oka 'ga pito'om awi nū. Kwaiwete agawewi futat ipito'om ma'e 'gā Israeu juapyrera 'gā jemogyi peu. A'etea 'ga judeue'ema 'ga etee okatu'ok 'gā nui. Siria wyy pewara 'ga 'ga ikatu'ogukaa Eliseu 'ga upe — 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. ²⁸ —Najudeu 'gā etee rūi 'ga opoat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

A'e renupawe 'gā amara'neramū Jejuī 'ga ree. ²⁹ A'eramū 'gā 'ga rerawau wyytyra rupi 'ga rerojeupia 'ga rerawau iapyte'rarimū. 'Ga rerawau 'gā iāāpyraya 'arimū 'ga rerawau.

—Simono 'ga imomoa ijukau— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

³⁰ A'ere 'ga kwawi 'gā pyterimū awau kwe pe 'gā nui.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Maku 1.21-28)

³¹ Ajepeja 'gā 'wyrarete pe Jejuī 'ga awau, Kafanaū pe. Garireja wyy pype Kafanaū 'jawa amunawa 'upa. A'e pe 'ga awau 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga ree. Morowykye'ema rupi judeu 'gā mu'jau akou 'ga ree. ³² 'Wyriara 'jawe 'ga oporogytau 'gā nupe. A'eramū 'ga 'gā moporesaka etee ojee.

—Kuu. 'Ga pa'e aipo e'i ae mu'jau ra'e nū — 'jau 'gā ajaupe. —NaMoisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā 'jawe rūi 'ga porogytai. Moisesi 'ga 'eawer are moromu'jara 'gā Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat 'gā ae mu'ei— 'jau 'gā ajaupe. —A'ere Jejuī 'ga nanarūi. U'eawer imū etee futat 'ga jane mueapyoī ee— 'jau 'gā ajaupe, oporesagamū 'ga ree.

'Ga porogyta renupa etee ajemogyau, ojeupe 'ga 'eramū. Judeu 'gā jatykaawa pype 'ga oporogytau 'gā nupe. ³³ A'e pype mama'eukwaawa rerekwara 'ga amū akou. A'eramū 'ga muafukaita:

³⁴ —Jejuī! Nasare pe waranup ma'eramū je 'i ene upe: Ma'ja are te ereko ki sa? — 'jau mama'eukwaawa Jejuī 'ga upe. —Ore momapa te erejot ra'e? Akwaap je ene. Jane 'arimūwara 'ga remimurera te 'ā ene— 'jau mama'eukwaawa Jejuī 'ga upe.

³⁵ A'eramū 'ga 'jau jupe:

—Epije ene ekou. Ere ejepe'au 'ga wi— 'jau Jejui 'ga jupe.

A'eramū 'ga pirowara 'ga wi uēmawamū 'ga moywyrupāu. A'ere namuayrūi 'ga uēma 'ga wi. ³⁶A'eramū esakarera 'gā opiryjamū 'ga pirowara pe'aramū. A'eramū taetu 'gā oporesagamū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Opājē mū futat ako 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'ga wi ko— 'jau 'gā ajaupe. —Mama'eukwaawa miamū 'ā pājēa. Jejui 'ga taetu pājēreteā. Sā'ā 'ga mama'eukwaawa pe'aa 'ga wi— 'jau 'gā ajaupe.

³⁷Mama'eukwaawa wejue 'ga imonou 'ga wi. A'eramū taetu Jejui 'ga rera okwasi'wau Garireja ywy pype kamēsiete, amunawa moymoyka.

Pedro 'ga rojo ēē

(Mateu 8.14-17; Maku 1.29-39)

³⁸Judeu 'gā jatykaaw awi uēm ire Jejui 'ga awau Simāo 'ga rog ipe. Simāo 'ga rojo ēē oro'yramū 'upa. A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Waiwa ēē iro'y 'upa. Ejot ēē resaka ēē ro'y awi— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁹A'erauwe Jejui 'ga awau ēē resaka. A'eramū 'ga 'jau ēē ro'y upe:

—Ejepe'a ēē wi— 'jau 'ga ēē ro'y upe.

A'erauwe ēē ro'ya oia ēē wi. A'erauwe ēē afu'ama awau mama'e apou 'gā nupe 'gā mojem'i'waa.

⁴⁰Kaaruwamū peuwara 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua esaukaa Jejui 'ga upe. Opoa etee agawewi 'ga imonou 'gā 'arimū. A'etee ojero'wu ma'e 'gā ojekatu'okapap. ⁴¹Kwaiwete 'gā nui 'ga mama'eukwaawa pe'au.

—Pejepe'a 'gā nui— 'jau Jejui 'ga 'gā pirowara upe.

A'eramū mama'eukwaawa awau wafukaita:

—Jane 'arimūwara 'ga ra'yra te 'ā ene— 'jau wafukaita 'ga upe. —Orokwaaw ore ene— 'jau mama'eukwaawa wafukaita 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramū 'ga 'jau mama'eukwaawa upe:

—Peafukai awi pejewau— 'jau 'ga jupe.

⁴²Ai'iwe, ppytu'nīnauwe, Jejui 'ga afu'ama awau awotywe'eme oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe. A'ere Kafanaū pewara 'gā nuri 'ga rekaa. 'Ua owaēma 'ga upe. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ereo awi. Taruenup eneporogyta 'jau— 'jau 'gā 'ga upe numiamū.

⁴³A'ere 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Naani. Peuwara amunaw ipe je oi nū— 'ga 'i etee 'gā nupe, “Epyta” ojeupe 'gā 'eramū. —Janeruwarete 'ga je mono kwe pe nū. “Kwe pe ekwap je mome'wau 'gā nupe”, e'i 'ga jee. “Pejetywer awi pēpoirīweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū”, ta'e 'gā nupe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁴Najuejue etee futat 'ga awau akou imome'wau 'gā nupe. Judeu 'gā jatykaaw ipe etee te futat 'ga awau akou imome'wau. Amunawa moyka imome'wau akou.

—Awamū Janeruwarete 'ga 'wryiarareteramū janee. Pejetywer awi pepoiramū 'ga pē mogyi wemiayuwamū— 'jau 'ga awau akou imome'wau 'gā nupe.

5

Jejui 'ga remimu'e ypy 'gā

(Mateu 4.18-22; Maku 1.16-20)

¹Genesare ypia reme'y'warimū Jejui 'ga 'amamū kwaiwete 'gā 'ua ajatykau 'ga ree, 'ga porogyta renupa. Ojopyppypypyka 'gā 'ua. ²A'eramū Jejui 'ga yaruu resaka. Mukūi yaruua 'ua ojekoka 'upa. Yara jara 'gā ū'jāumap yar awi. Taityuua 'gā ipireita 'upa. ³A'eramū Jejui 'ga awau u'aa Simāo 'ga yara pype.

—Ty pyteripe'i eyara emono jee— 'jau 'ga Simāo 'ga upe.

A'erauwe 'ga imonou ty pyteripe'i 'ga upe. A'erauwe Jejui 'ga wapyka oporogytau 'yisiga pypewara 'gā nupe 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are.

⁴Oporogytapaw ire 'ga 'jau Simāo 'ga upe:

—Tyyu'i pype eyara emono— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —A'eramū ene eirū 'gā netee taityuu imomoa esaka— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

⁵—Aruetyg ore koypytunamuku arakou ko nū'ū. A'ere nojejagi'i amū oree ko nū'ū. A'ere 'ā ene te ere oree. A'eramū ore imomoa esaka nū'ū— 'jau Simão 'ga 'ga upe. —Ko ajee ore imonoī esaka nū.

⁶Etyg ypyrauwe ipira ojejaga taityuu pype 'gā nupe imatyneema. Kwaiwete ipira ojejaga ipype 'gā nupe. A'eramū imonoroka werewi. Omonorok ja'wyja'wy futat. Ipira rarefē'ria te. ⁷A'eramū 'gā ojepeotyka opytuna 'gā nupe:

—Pejot imatāu ore pyri 'wei. Kwaiwete ipiraa. Norefuakari ore ee— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā 'ua 'gā nepejāna. 'Ua owaēma 'gā nupe. A'eramū 'gā imatāu 'gā pyri, mukūja yaruū matyneema ipira pyu. Ipira poyja yara motypywyka werewi 'gā nupe. ^{8,9}Ipiraa ojeupe i'aramū 'gā ajemogymogyau etee 'gā kyjea 'gā nerekou. Ipiraa 'gā moporesaka etee ojee.

—Kuu. Kwaiwete ipiraa. Awỹja te koromū ako nū'ū? Ae rekoetea nuapoa'uweri nanuara. Ku'jywa 'ga te nipo 'ā ako nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū Simão Pedro 'ga awau wenupy'āu wapyka Jejuī 'ga rowase.

—Eyry'gi je wi. Jetywet noko je jepi 'ja. Ene te 'ā eneresage. A'eramū ene je pyri epytawe'em— 'jau Pedro 'ga Jejuī 'ga upe.

¹⁰Tiago 'ga, Juā 'ga. Mīmēra 'gā Pedro 'ga porowyky irūa. 'Gā nuwa rera Sepeteu, Tiago 'ga ruwa, Juā 'ga retee. Mīmēra 'gā ajemogyau oporesagamū ipira are. A'eramū Jejuī 'ga 'jau Simão 'ga upe, 'ga poirū 'gā neewe:

—Pēporesag awi ee. 'Awamuete je 'ā pē mu'ei. Naipira rewara rūi pēē 'awamū. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara te pēē 'awamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹¹A'erauwe 'gā yaruū mojekoka imonou 'yisig are. Peu etee futat 'gā yaruū rejaa inuga taityuu reewe. A'eramū 'gā awau Jejuī 'ga rupi.

Ipito'om ma'e 'ga

(Mateu 8.1-4; Maku 1.40-45)

¹²Amunawaretea mū pype Jejuī 'ga rekoramū, ipito'om ma'e 'ga amū 'ua owaēma 'ga upe. Ymā te ipito'om ma'e 'gā nokoi futari opytuna 'gā pype rakue. Okyje 'gā ipito'om ma'e 'gā nui. 'Gā pito'oma pyyg awi 'gā kyjei. A'eramū 'gā muku 'gā mỹina ojewi. A'eramū aipo ipito'om ma'e 'ga Jejuī 'ga resakawe awau ojenuga 'upa ywyu 'ga rowase.

—Je resag ape, ki Ku'jyp. “Jejuī 'ga ae katu'okara”, e'i 'gā jee. A'eramū je tejuā tejesaukaa enee. Je ree ejemuaēmiweramū je mokā'ē ape— 'jau 'ga 'ga upe.

¹³Aipo ojeupe 'erauwe Jejuī 'ga opo monou 'ga 'arimū:

—Ko ajee je ene mokā'ēi 'wei— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

Oje'arimū 'ga po mono ypyrauwe okā'jāu 'ga pito'oma 'ga wi. A'eramū futat 'ga pira ojekatu'oka.

¹⁴A'erauwe Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Eremome'u kasi emokā'ēawera tekotee 'gā nupe ne. Ere ewau ejesaukaa mainana 'ga upe ra'ne. “Je resag ape. Jepito'oma okā'ē je wi”, ere ewau 'ga upe. “A'jea futat ra'e”, te'i 'ga enee 'jau, ene resaka 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —A'ere ene ejeymawa mū rerawau 'ga upe. A'eramū 'ga iapyau Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa enekā'ēawer are— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —Moisesi 'ga 'eawer imū etee futat ene ejeymawa mū rerawau iapyaukaa Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Ejeymawa mū rapyaukara ene ekā'ēawera resaukaawa futat— 'jau Jejuī 'ga ipito'om ma'e'fera 'ga upe.

¹⁵'Ga mokā'ēnamū Jejuī 'ga rera okwasi'wau amunawa moymoyka. A'eramū futat 'gā ojeko'woka 'ga piara rupi ajatykaupap 'ga ree. 'Ga porogyta renupa 'ua, ojekatu'ogukaa nanē 'ua 'ga upe nū. ¹⁶A'eramū futat Jejuī 'ga uēma etee 'gā nui. Awotywe'eme 'ga awau oporogytau 'Uwarete 'ga upe 'ūina.

Iteu ma'e 'ga

(Mateu 9.1-8; Maku 2.1-12)

¹⁷Anure 'gā ajatykau Jejuī 'ga ree. Jerusareg awi, Garireja ywy awi, Judeja ywy awi. Mīmēra awi 'gā 'ua ajatykau 'ga ree. Fariseu 'gā amū 'ua, Moisesi 'ga remikwasiarar are moromu'jara 'gā netee ajatykau 'ga porogyta renupa. Janeruwarete 'ga pājēa 'ga rerekou. A'eramū 'ga oporogytau 'gā nupe.

¹⁸ A'e pype 'gā iteu ma'e 'ga rerua Jejui 'ga upe. Wupawa pype 'ga 'upa ojenuga.

—Soo 'ga rerawau Jejui 'ga upe 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā 'ga rupia 'ga rupawa reewe 'ga rerua 'ga upe.

¹⁹ A'ere 'gā nuerosearūi 'ga. Nijumypykwari'i 'oga 'gā nupe. A'eramū 'gā a'eramū 'ga rerosowe'em. A'eramū 'gā 'opewuu apyte'rarimū 'ga rerawau 'ga rerojeupia. 'Oga pyrape mopoka 'ga upe. Imopog ire 'gā 'ga monou imojypa tupaama pyu Jejui 'ga rowase.

²⁰ A'eramū Jejui 'ga 'jau ojeupe: “Je rerowiat pa 'gā ajemogyau ra'e”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Enetywera je omoit 'awamū ene wi ki 'ei— 'jau 'ga 'ga upe.

²¹ A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā, fariseu 'gā netee 'jau ajaupe:

—Kuu. Awŷja 'agamū 'ūina Jarejuwarete 'ga kurapa 'ū? Janeruwarete 'ga etee te 'ā janetywera omoit jane wi. “Enetywera je amoit ene wi” 'eramū 'ga 'i “Je Jarejuwarete 'ga 'jawe” 'jau— 'jau 'gā ajaupe 'upa.

²² A'ere Jejui 'ga ikwaawi ojee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē poromū 'jau pejejeupe 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe. ²³—Je upe te naayi. Iteu ma'e mafu'amaramū ae nanē ojotywera moiri ajai nū— 'jau 'ga 'gā nupe. ²⁴—Pēneki'yra je 'ā. A'eramū je tepājē resaukaa pē nupe iteu ma'e 'ga mafu'ama pē neape— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Ga fu'ama resaka taje kwaap pejepe 'jau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —“A'efera 'ga amafu'am. Aetywera 'ga omoit nanē ae wi nū”, tepe'je 'jau. Jeruwarete 'ga te 'ā opājē amut jee. A'eramū je pētywera moia pē nui, iteu ma'e mafu'ama nanē nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'jau iteu ma'e 'ga upe:

—Efu'ama jui. Eatau ewau eje'wyr ipe nū. Jaruete ene 'awamū— 'jau 'ga 'ga upe. —Ere ewau. Ere ejupawa rerawau eje'wyr ipe nū— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁵ A'erauwe 'ga afu'ama. A'eramū futat 'ga awau. 'Gā nowase 'ga afu'ama. Najuejue etee futat 'gā 'ga resaka. A'eramū 'ga wupawa rerawau oje'wyr ipe nū.

—Esage ete Janeruwarete 'ga. Je mafu'am 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe awau, Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

²⁶ A'eramū peuwara 'gā oporesagamū 'upa 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Ku'jywa 'ga 'ga amafu'am. Iteu ma'efera 'ga wata nū— 'jau 'gā ajaupe. —Siesak ako jane 'ga mafu'ama akiko! A'eramū nipo 'ga aetywera moia nanē ae wi nū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

Levi 'ga mo'wyawet

(*Mateu 9:9-13; Maku 2:13-17*)

²⁷ A'eramū Jejui 'ga awau jui. Awau pe aje kūima'e 'ga amū resaka, Levi 'ga resaka. Levi 'ga 'wyrirarete upe ka'aranūū pyykara 'ga. 'Ga porowyky 'ga renamū Jejui 'ga awau owaēma 'ga upe. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere ejua je rupi— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁸ A'erauwe 'ga opoia oporowyky awi ejaa inuga a'e pe te futat. A'eramū futat 'ga awau akou Jejui 'ga remiayuwamū.

²⁹ A'ere Levi 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Ere ejemiayuwa 'gā nerua erojemi'waa je pyri— 'jau 'ga oje'ega Jejui 'ga upe.

A'erauwe 'ga wemiayuwa 'gā nerawau erojemi'waa 'ga rog ipe. Kwaiwete 'gā jatykai ojemi'waa 'gā pyri 'wyrirarete upe ka'aranūū pyykara 'gā netee.

³⁰ Ae tywera pype 'gā jemi'wara resakawe fariseu 'gā Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee 'jau Jejui 'ga remiayuwa 'gā nupe:

—Kuu. Ma'eramū pēē pejejemi'waa 'wyrirarete upe ka'aranūū pyykara 'gā pype 'ū? itywet ma'e 'gā pype 'ū? Nojemi'wari noko ae 'gā pyri 'ja. Nia'wyr 'gā ajemogyau kūi— 'jau 'gā 'gā nupe, oje'ega moywyrarfena.

³¹ Aipo wemiayuwa 'gā nupe 'gā 'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Gā pyri je rekoi 'gā poaawamū te nū'ū. Je 'ā morofuanugara 'jawewara te ako 'gā nupe. Sā'ā morofuanugara 'ga muaga monoa ojero'wu ma'e 'gā nupe etee. Nomono ekoetei futari 'ga ijero'wue'ema 'gā nupe muaga. ³² Nan tee futat je. Ia'wyr'e'ema 'gā

katu'okawamū te je ruri — 'jau 'ga 'gā nupe. — “Je jeresage”, pe'je 'ā. A'ere naesage ma'eramū rūi je ruri pē katu'oka. Itywet ma'e katu'oka tee je ruri — 'jau 'ga 'gā nupe. — Nan tee 'ā je rekoī, “Pejetywer awi pepoit”, 'jau 'gā nupe. “Pejetywer awi pēpouriweramū Jeruwarete 'ga tomoit pē nui 'jau”, 'jau je 'ā tekou 'gā nupe. “Pē nui imoir ire 'ga pē mogyau wemiayuwamū”, 'jau je 'ā tekou 'gā nupe — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

'Gā jemi'ware'em are 'gā mu'eawet

(Mateu 9.14-17; Maku 2.18-22)

³³ Anure amumera 'gā 'ua oje'ega Jejuī 'ga upe nū:

—Juā Batista 'ga remiayuwa 'gā ojemi'ware'ema futat oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe jepi. Fariseu 'gā nemiayuwa 'gā nanē ojemi'ware'ema futat oje'ega monou 'ga upe jepi. Oporogytaawa upe iwaēmawe 'gā awau ojemi'ware'ema oporogytau Jarejuwarete 'ga upe jepi. A'ere 'ā eneremiayuwa 'ga nanarūi. Niojeri agawewi 'gā 'ā ojemi'war awi. A'etea 'ā 'gā oje'ega omonou Jarejuwarete 'ga upe — 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

³⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. Ojepyri je rekoramū 'gā niojeri futari ojemi'waa. Sā'ā ae ajuekokaturamū ty'ara rerekoe'ema. Nan tee futat 'gā oje'ega je rekoramū jeremiayuwa 'gā niojeri ojemi'waa. Akokatu ma'e 'gā nekokaturamū sipo 'gā nekokatu resakara 'gā opy'araypara rerajemogyi maraka are? Naani. Maraka teepaw ire te nipo 'gā nojemi'waru'jawi — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁵ —Pe uai akokatu ma'e 'gā jepe'a re tee esakarera 'gā poiri ojemi'war awi oporogytau Jarejuwarete 'ga upe — 'jau Jejuī 'ga oje'ega 'gā nupe u'ama. —Nan tee futat jeremiayuwa 'gā niojeri ojemi'waa oje'ega je rekoramū. Je jepe'a re te nipo 'gā nojemi'wari ajemogyau. U'arasigamū ajemogyau je ree je o re. A'eramū nipo 'gā ojemi'ware'ema ajemogyau je ree, wea'aramū ajemogyau je ree — 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁶ —Ymā te 'ā aeypy 'gā pē mu'ei mama'e are rakue. A'ere je 'ā 'awamū pē mu'ei nū. Amutee are je 'awamū pē mu'ei nū. A'ere nepemopyppea'uweri jeporogytafera aeypy 'gā nemimome'ufer are. Jeporogytafer are ojemu'e ma'eferamū ki a'ea etee futat pejemu'e. Pemopyppe kasi morogyta ymaner are ne. Morogyta ymaner are ojemu'e ma'e 'gā nuapoi jeporogytafer imū mama'ea — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

—Taity yaua ae nomonoroga'uweri taity ymanera perugawamū. Nia'wryi taity yaua awau taity ymanera perugawamū — 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷⁻³⁸ —Y'way yau ae nueko'wogi yrū ymanera pype. Yrū yau pype te ae eko'wogi. Yrū ymana pype sieko'wok'eramū waiawamū kamēsiete. A'eramū futat opy'apefugamū wyrū kakau. A'eramū futat ojeko'woka — 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ —Y'waya ajai'wi tykur ire ae notykuri futari y'way yaua. Nan tee 'ā pēē mū. Pejemu'e morogyta ymaner are tee. Pēnea'at aeypy 'gā pejemu'eawer are etee. Pejemu'e yau are jēmī 'ā nepējemu'eweri — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

6

Morowykye'em are 'gā mu'eawet

(Mateu 12.1-8; Maku 2.23-28)

¹ Morowykye'ema mū rupi Jejuī 'ga awau juowuurana ko pyterimū. 'Ga rewiri oo ma'e 'gā a'yja pa'wau erawau opo pe. A'eramū 'gā ipe'oka i'wau. ²'Gā nesakawe fariseu 'gā amū 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū te pepo'o a'yja? Nepeporowykya'uweri morowykye'ema rupi. A'yja po'oa aeporowykya futat. Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i rakue: “Peoporowyky awi morowykye'ema rupi”, 'jau 'ga 'ā rakue — 'jau 'gā Jejuī 'ga remiayuwa 'gā nupe.

³ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja te Davi 'ga wapo rakue? Nepemogytai nipo ka'arana 'ga ree? Ymā te 'ā 'ga py'arayparamū opytuna 'gā netee rakue. ⁴A'eramū 'ga awau Jarejuwarete 'ga mogytaaaw ipe osou rakue. A'e pe 'ga kanape ppyka ojeupe rakue. A'eramū 'ga 'ā ape monou opytuna 'gā nupe rakue. Pekwaap 'ā aipoa. Na'gā nemi'u arūi poa numiamū. Mainana 'gā etee te

a'u aipoa rakue. A'etea Davi 'ga a'u opytuna 'gā netee rakue. Ipy'araypat 'gā awau osou peu. A'eramū 'ga amū “Nepēa'wyrī pēē” 'jawe'em 'gā nupe rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁵A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Je 'ā pēneki'yraretea, Jarejuwarete 'ga remimurera. A'eramū je 'jau pē nupe: Je 'ā morowykye'ema jara. A'eramū je te amunipo 'ā “peapo awi”, 'jau pē nupe. Iapoare'emamū nepeje'eg ekoetei 'gā nupe. Je te 'ā iapoarera— 'jau 'ga fariseu 'gā nupe.

Ipoteu ma'e 'ga

(Mateu 12.9-14; Maku 3.1-6)

⁶Ajepeja morowykye'ema rupi Jejuī 'ga awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe nū. A'e pe futat ipoteu ma'e 'ga wapyka 'ūina. 'Ga jakwatawa nia'wyrī. ⁷Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā fariseu 'gā netee Jejuī 'ga resaka 'upa. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—'Awamū 'ā morowykye'ema. 'Awamū nipo 'ga 'ga katu'ogi 'ja? Ma'ja e'i sipo 'ga 'awamū oje'ega ipoteu ma'e 'ga upe? 'Ga po katu'ogamū ki sa'e 'ga upe. Nuenuwi futari 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer ra'e, sa'e ki 'ga upe. Sā'ā 'ga porowykye morowykye'ema rupi. 'Ga poa 'ga wapokatu morowykye'ema rupi, sa'e 'ga upe 'jau— 'jau 'gā 'upa ajaupe.

⁸A'ere Jejuī 'ga 'gā kwaawi etee ojee. A'eramū 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Efu'am e'ama 'gā pyteripe. Tene resak 'gā 'jau— 'jau 'ga ipoteu ma'e 'ga upe.

A'erauwe 'ga afu'ama. ⁹A'eramū Jejuī 'ga 'jau moromu'jara 'gā nupe:

—Ma'ja e'i te Moisesi 'ga rakue? morowykye'ema upe rakue? “Esageay etee ki peapo”, e'i te 'ga janee rakue? “Ia'wyrē'ema etee ki peapo”, e'i te ra'u 'ga janee rakue nū? “Pejokatu'og iki”, e'i te Moisesi 'ga janee rakue nū? “Tene imanūi”, e'i te ra'u 'ga janee nū?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Pekwaap futat 'ā. “Esageay etee ki peapo”, e'i 'ā Moisesi 'ga janee rakue. “Pekatu'og iki 'gā”, e'i 'ā 'ga janee rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁰Aipo 'e re Jejuī 'ga amā'jau 'gā nee ra'ne 'gā moyka. A'ere 'ga 'jau ipoteu ma'e 'ga upe:

—Epo epopyo— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe futat 'ga opo popywau. A'erauwe futat 'ga poa ojekatu'oka.

¹¹Morowykye'ema rupi 'ga katu'ogamū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā amara'neramū 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Maran te jane Jejuī 'ga rerekoi? Sijuka te jane 'ga? Naani te ra'u nū?— 'jau 'gā ajaupe.

Jejuī 'ga remimu'e 'gā

(Mateu 10.1-4; Maku 3.13-19)

¹²Aipo 'gā nupe 'epaw ire Jejuī 'ga awau ojeupia wyty'rarimū. Awau oporogytau 'Uwarete 'ga upe. Kopyytunamuku 'ga oporogytau 'Uwarete 'ga upe. Noseri futari 'ga.

¹³Ai'iwetetewe 'ga wewiri oo ma'e 'gā majatykau ojee. Kwaiwete 'ga rewiri oo ma'e 'gā. A'ere 'ga tusi 'gā etee imū'ēi 'gā pytuna 'gā nui. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēē te 'ā jeremimu'ea. Je te 'ā amu'e pēē— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū je anure pē monon kwe pe tejemome'waukaa 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁴⁻¹⁶Simão, Andre, Tiago, Juā, Filipe, Patarumeu, Mateu, Tome, ajepeja Tiago, ajepeja Simão, Judas, ajepeja Judas. Mīmēra 'gā Jejuī 'ga imū'jau wemimu'eramū. Simão 'ga mukūi 'ga rera. Pedro 'jau Jejuī 'ga inuga 'ga ree. Ajepeja Simão 'ga mukūi 'ga rera nanē nū. Serote 'jau 'ga rer irūa. Andre 'ga Pedro 'ga rewirera. Tiago 'ga Aufeu 'ga ra'yra 'ga. Judas 'ga Tiago 'ga ra'yra 'ga. Ajepeja Judas 'ga mukūi 'ga rera. Iskariote 'jau 'ga rer irūa. Kūima'e tywera 'gā nupe 'ga monoara 'ga poromū.

Jarejuwarete 'ga remifutar are

'gā mu'eawet

(Mateu 4.23-25)

¹⁷Jejuī 'ga 'ua ojypa wytyra apyte'rar awi nū. Wemimu'e 'gā nerua erojypa ojeewe. Waimy 'wyr ipe 'gā 'ua. Kwaiwete 'gā 'upa 'ga rapesaka. Judeja wpy pewara 'gā, Jerusareg ipewara 'gā, Tiro pewara 'gā, Sidom ipewara 'gā 'jau 'ua. Tiroa 'upa 'yē'ē pyri Sidoma nanē nū. Mīmer amunaw awi 'gā 'ua ajatykau 'ga rapesaka 'upa. ¹⁸Kwaiwete 'gā 'ua. 'Ga porogyta renupa ajatykau 'ga ree. Ojero'wu ma'e 'gā nanē 'ua ajatykau 'ga ree.

Ojekatu'ogukaa 'ua 'ga upe. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nanē nū. Ojekatu'ogukaa 'ua 'ga upe. ¹⁹Ga Ruwarete 'ga opājē mua Jejui 'ga upe. A'eramū 'ga 'Uwa 'ga pājē mū te 'gā katu'oka. Opokoka etee agawewi 'gā Jejui 'ga ree. A'etea 'gā ojekatu'ok.

Iku'i ma'e

(Mateu 5.3-12)

²⁰Ojero'wu ma'e 'gā katu'opaw ire Jejui 'ga amā'jāu 'gā nee, ojeypyri ajatyka ma'e 'gā nee. A'eramū 'ga oje'ega 'gā nupe:

—“Jetywerete je tekou. Ejejuka je ree” 'jaramū Janeruwarete 'ga pē poari futari.

“Jetywerete je. Je katu'og ape” 'jaramū Janeruwarete 'ga pē katu'ogi futari.

A'eramū pēē pejeku'iramū pejejemogyau.

Pēē 'ā 'ga remiayuwamū 'awamū pejemogy.

A'eramū pēē anure nipo pejewau 'ga pyri.

²¹Pēē 'ā “torokwaap 'ga 'jau”, pe'je.

A'eramū pēē a'jea futat 'awamū 'ga kwaapa katu katu pejejemogyau.

A'eramū nipo pēē pejeku'iramū pejejemogyau.

Nanamū pejetywera peru'arasig erajemogyau.

A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui.

Pejewewi imoir ire pejejemogyau pejeku'iramū nipo.

²²Jeremiayuwamū pejemogyramū nipo je rerowiare'ema 'gā niporomutari pē nee.

Je 'ā pēneki'yraretea agawewi.

A'etea 'gā je rerekou tyweaete.

A'eramū nipo jeremiayuwe'ema 'gā pē nee taetu oporomutare'emamū ajemogyau. Je ree nipo 'gā pē ago'wau ajemogyau.

A'etea nipo pejeago'oramū nepēku'ipawa'uweri pejejemogyau.

²³Pē nereko tywerete agawewi nipo 'gā.

A'etea ki pēku'i etee pejejemogyau.

Pēē 'ā pejemogy esage pejejemogyau jeje'eg imū etee.

A'eramū pēē pejewau je rupi ywag ipe.

Peu te Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi pē nupe.

Peu te 'ga pēneko esageawera repy monoi pē nupe.

Ymā te 'ā 'gā ypy 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nereko tyweretei rakue.

A'ere 'ā nānēwējēmī 'gā pē nereko nū.

'Awamū ojeup ma'e 'gā nanē pē nereko tyweretei nū.

A'ere 'ā nānēwējēmī pēku'i etee pejejemogyau nū—

'jau Jejui 'ga oje'ega renupara 'gā nupe u'ama oporogytau.

²⁴A'ere Jejui 'ga 'jau ikaraemā kwai ma'e 'gā nupe, “nafutari je Jarejuwarete 'ga tepoara” 'jara 'gā nupe:

—'Awamū etee futat pēkaraemā pejejemogyau. “Akwaap futat je Jarejuwarete 'ga”, pe'je numiamū.

A'ere 'ga anure namuru'jawi mama'ea pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁵—Pēporiay'i pejejemogyau numiamū.

'Awamū etee te pēku'i pejejemogyau pejekaraemā kwaiwete are numiamū.

A'ere nipo anure peko tywet etee nū, pejekaraemā are pēku'iawera rayramū etee pē nupe nū.

Nepekwaawi futari Jarejuwarete 'ga.

Nepēporomutari te 'ā 'ga je'eg are.

A'eramū pēē 'ga resake'ema futat pejewau.

Pēporiay'i pejejemogyau numiamū.

'Awamū pefuka etee pejejemogyau numiamū.

Pejetywera etee 'ā pefutat.

A'ere nipo anure pejoo'o pejejemogyau.

A'eramū nipo pēē pejejemogyau, “Ma'eramū je tetywer are etee teku'iramū tekou rakue 'ū?” 'jau nipo pēē pejejemogyau pejejaa'wau.

Anure peo futat pejejemogyau tyweaete mama'eukwaawa rapyaw ipe.

²⁶ Pēporiay'i numiamū.

'Awamū kwaiwete 'gā poromutaramū pē nee numiamū.

Ymā te 'ā kūima'e 'gā amū 'i 'gā nupe rakue: “Je 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara”,
'jau futatee 'gā nupe o'meramū rakue.

A'etea 'ā pēypy 'gā 'gā nerowiaa rakue.

“Esage ma'e 'gā”, 'jau 'gā 'ā i'me ma'e 'gā nupe 'gā nekoramū rakue.

Nan tee 'awamū pēporiay'i pejemogyau numiamū.

A'eramū nipo 'gā najuejue etee pē futaa ajemogyau numiamū.

A'eramū pēē najeremiayuwa rūi. Jeremiayuamū nipo 'gā amū niporomutari pē nee—
'jau 'ga 'gā nupe.

Pēporomutar iki pejee iporomutare'ema 'gā nee

(Mateu 5.38-48)

²⁷ A'ere Jeju 'ga oje'ega 'gā nupe, oje'eg are wapyaka ajemogy ma'e 'gā nupe:

—'Awamū je je'egi pē nupe najuejue etee teje'ega renuparamū. Pejejuka esage ki pejee iporomutare'ema 'gā nee. Niporomutari nipo 'gā pē nee numiamū. A'ere ki 'gā pereko esage etee futat. Pēmara'ne kasi 'gā nee ne— 'jau Jeju 'ga u'ama 'gā nupe.

²⁸ —Jarejuwarete 'ga upe pejee'ega ki pe'je 'ga upe: “Ejejuka esage ki 'gā nee, ore ree iporomutare'ema 'gā nee”, pe'je ki 'ga upe pejee'ega. ²⁹ 'Ga amū nipo pēnetywape nupāu. A'eramū ki pejejetwape nupānamū perowag etee pejejetwape owajara 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama. —'Ga amū nipo pēnaity poakuwuu rerawau pē nui. A'ere kasi pēnea ee ne. Tene ki 'ga erooi pēneteyrūa nanē nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁰ —“Mama'e mū emut jee”, pejejeupe 'ga amū 'eramū imonou etee futat 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —'Ga amū nipo pēkaraemā pyyka erawau pē nui. A'ere kasi “pe'je imua jee nū”, pe'je 'gā nupe ne, pejee'egayau ne. ³¹ Pefutat te 'gā pejereko esagea? A'eramū pēē nanē pejejekau esage 'gā nee nū— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

³² —Pejee te iporomutat ma'e 'gā nereko esagea etee sipo Janeruwarete 'ga afutat? Pejee iporomutare'ema 'gā nereko tywera sipo 'ga afutat? Naani. Oporojuka ma'e 'gā miamū futat ipota'wa ajuee, ojee iporomutat ma'e 'gā nee. A'ere kasi pēē nanarūi ne. Pejee iporomutare'ema 'gā nee miamū futat pejeporomutaramū— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. ³³ —Pejereko esageara 'gā nee etee pejeporomutaramū sipo Janeruwarete 'ga pē mepyī? Naani. Aetywera 'gā miamū futat nanuara wapo ojekoty'aawa upe. A'ere ki najuejue etee futat pēpota'wa 'gā nee— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama oporogyta. ³⁴ —A'ere “Nipo 'gā imepyi jee re'ā” 'jara 'gā nupe etee kasi ekaraemā eremone ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'ere 'ā aipoa miamū futat aetywera 'gā iapoi. A'ere kasi pēē nan ine. Nanarūi pēē. Pemono ekoete tee futar iki ikaraemāe'ema 'gā nupe. Karaemā mepyē'ema 'gā nupe nanē pemono ekoete tee nū. Mama'ea 'gā nupe itywe'emamū ki pemono ekoete tee 'gā nupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama. ³⁵ —Nan pēē iaporamū Janeruwarete 'ga pēporowyky repy muri pē nupe anure. A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuamū. 'Ga te 'ā Janeruwaretea janee— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama.

—Kwaiwete te 'ā Janeruwarete 'ga upe iporogytae'ema 'gā jemogyi. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga esage 'gā nupe, ojeupe oje'eg ma'e 'jawe — 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau. —Itywerete ma'e 'gā nupe nanē 'ga 'ā mama'e esage monou nū, ajemuaēma 'gā nee nū. ³⁶ A'eramū ki pēē nanē pejemuaēma 'gā nee nū, Jarejuwarete 'ga 'jawe nū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau u'ama.

Pejejuago'wawe'em

(Mateu 7.1-5)

³⁷ —“Nepēa'wyri pēē Jarejuwarete 'ga upe”, pe'je kasi 'gā amū nupe ne. Aipo 'gā nupe 'e'emamū Janeruwarete 'ga nanē aipo ne'i pē nupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama. —“Mama'e tywerete ereapo”, pe'je kasi 'gā nupe ne. Aipo pēē 'e'emamū Janeruwarete 'ga nanē aipo ne'i pē nupe nū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama. —'Gā pejereko tywearer are kasi pēnea'at pejemogyau au'jeteramū ne. Ee pēnea'aru'jawe'emamū Janeruwarete 'ga nanē futat naea'aru'jawi pētywer are nū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ³⁸ —Mama'ea 'gā nupe

pěě imonoramū Janeruwarete 'ga nanē mama'e muri pē nupe nū. Ināinānī'ī nipo pemono 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga nanē imua ināinānī'ī etee pē nupe nū. Imonoawera 'jawerimū etee futat imua pē nupe nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Mama'ea 'gā nupe imonouu re te amunipo 'ā Janeruwarete 'ga i'jawerimū etee futat imuri pē nupe— 'jau Jejuī 'ga u'ama 'gā nupe 'gā mu'jau.

³⁹—Eae'ema 'gā nokoi ajuee ojopopyyke'ema. Kasi 'gā a'e pe ajuerooi ajueru'aa ywu kwara pype ne. Nan tee pēē. Mama'e tywera apoaramū pēē najuejue etee. A'eramū pēē a'eramū “Mama'e tywera ereapo”, 'jawe'em futat pejejaupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁴⁰—Ojemu'e yau ma'e 'gā amu'jara nuapyaawī futari. Amu'jara 'ga amu'e re tee 'ga ka'arana kwaawi. 'Ga 'jawe etee futat ikwaapa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe oporogytau u'ama.

⁴¹⁻⁴²—Najuejue etee te 'ā pētywet. A'eramū pēē “Itywet ma'ea pēē”, 'jawarū'e'em pejejaupe. A'eramū pejepoia futat pejetywer awi. “Nitywi oretywera”, pe'je futat numiamū. A'ere pēē pētyw futat. Pejetywer awi ra'ne pepoit. A'ere pejewirera tepepoat 'jau. “Ere epoia etywer awi”, tepe'je pejewirera 'gā nupe 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

—Sā'ā ae 'ywa tuwyrera weape i'aramū ajuea pewara resake'ema ajauī. A'eramū 'ā ae weapewara ra'ne enuēm. Ojewi enuēm ire 'ā ae ojoma'e resaka ajuea awi. Nan tee futat ae otywer awi ra'ne ae poiri. A'ere ojopoa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Y'wa 'yp katuram

(Mateu 7.16-20; 12.33-35)

⁴³—Y'wa 'ywa 'jawe ae. Y'wa 'yp katurama i'a katuram tāmējē futat. Y'wa 'yw a'wyre'ema o'ywa 'jawe etee futat ni'aa'wyri. ⁴⁴A'e are y'wa 'ywa pekwaap i'a esage are. Sā'ā y'wa mū i'ae'ema o'j'ow ekoete are. O'yw are etee i'aa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe oporogytau u'ama.

⁴⁵—A'eramū ae nan tee futat. Aeywyter esagea mama'e esagea etee futat imome'wau akou ojopoa. Aeywyter a'wyre'ema mama'e tywera etee futat imome'wau akou. Mama'e katurama jēmī imome'wawe'em— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe oporogytau u'ama.

I'akwaap ma'e

(Mateu 7.24-27)

⁴⁶—Ma'eramū ajee je renūi pejepe, “Jejara 'ga”, pe'je jee. A'etea 'ā nepeenuwi pejejeupe jeje'ega. “Jejara 'ga” 'jaramū pēē jeje'ega renupa katu katu. Jeje'ega renupare'emamū kasi pe'je jee ne, “Jejara 'ga”, pe'je jee ne— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. ⁴⁷⁻⁴⁸—Jeje'ega renuparamū pe'akwaap pejejemogyau. Sā'ā i'akwaap ma'e 'ga 'oga m'yja ywy ātā pype. A'eramū 'y ruwiretea miamū 'ā owaēme'ema 'ga roga upe. A'eramū 'ā aipo 'oga awawe'em ppy pe. Aipo 'og apoara 'ga i'akwaap. Nan tee pēē jeje'ega renuparamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁴⁹—A'ere jeje'ega renupare'emamū pejemogy i'akwaawe'ema 'ga 'jawe. I'akwaawe'ema 'ga te ajee 'oga om'yī 'y apopewa pype. A'eramū 'ā 'y ruwia 'ga roga rupia 'ga wi, imonou ppy pe 'ga wi. Ni'akwaawi 'ga akou. Nan pēē jeje'ega renupare'emamū. Aipo 'ga 'jawewaramū nipo pēē anure pejepapa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

7

Jefaruu 'ga remiyap

(Mateu 8.5-13)

¹Aipoa 'gā nupe imome'upaw ire Jejuī 'ga awau 'gā nui Kafanaū pe. ²A'e pe futat jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga reni. Amutee 'ga romanūa 'ga. 'Ga remiyauwa 'ga ojero'wu 'upa. Kwaiwete 'ga jero'wui 'upa. Amanū ja'wyja'wy futat 'ga 'upa. Aipo 'ga ree 'wyrīara 'ga oporomutamū. A'eramū 'ga a'eramū ajemuaēma 'ga ree. ³A'eramū 'ga Jejuī 'ga rera renupawe, oje'ega judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā nupe:

—Pe'je pejewau Jejuī 'ga rerua jee. Jeremiyauwa 'ga tomoferap 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴A'eramū judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā awau Jejuī 'ga renūina:

—“Ejot”, e'i 'ga enee ko. “Jeremiyauwa amanū ja'wyja'wy amū 'upa”, e'i 'ga enee ko— 'jau judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā awau Jejuī 'ga upe. —Ejot 'ga remiyauwa resaka 'ga upe. Ore

muara 'ga esageay te. ⁵ 'Ga futat judeuramū janejatykaawa apoawera omepy ai'i. A'eramū ene ejua 'ga resaka ore rupi— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

⁶ A'eramū Jejui 'ga awau 'gā nupi, ojero 'wu ma'e 'ga resaka. 'Ga waēm ja'wyja'wyrarauwe jefaruu 'gā 'wyrriara 'ga oje'ega ojekoty'aawa 'gā nupe:

—Pe'je pejewau 'jau 'ga upe: “Tut kasi 'ga osou 'au jerog ipe ne”, e'i 'ga enee ko, pe'je pejewau 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷ A'erauwe 'gā awau 'jau Jejui 'ga upe:

—“Tut kasi 'ga osou 'au ne”, e'i 'ga enee ko. “Naesage ma'ea rūi je. Nakūima'eeteete rūi te 'ā je”, e'i 'ga enee ko— 'jau 'wyrriara 'ga jekoty'aawa 'gā awau oje'ega Jejui 'ga upe. —“Ojenosi je 'ga wi”, e'i 'ga enee ko. “Naesage ma'ea rūi te 'ā je”, e'i 'ga enee ko. “A'eramū je a'eramū tejenosū 'ga wi tejog ipe 'ga reseramū ne”, e'i 'ga enee ko. “Ga te 'ā esageay ma'ea”, e'i 'ga enee ko. “Peu etee futat pejewau pejeje'ega 'ga upe jee”, 'jau 'ga oree ko. “A'eramū 'ga oje'eg imū etee futat jeremiayuwa moferapa jee 'jau”, e'i 'ga enee ko— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

⁸ —“Je 'ā jefaruu. A'eramū je 'ā te'wyrriara 'ga je'eg imū etee futat mama'e apou tekou jepi. Je 'ā 'gā 'wyrriara. Ma'eramū 'ā jeremiayuwa 'gā jeje'eg imū etee futat mama'e apoi ajemogyau. 'Ga amū upe je 'jau: Kwe pe ekwap ajepei amunaw ipe. A'eramū 'ga awau ojeupe je'eawer imū. Amumera 'gā nupe je 'jau jepi: 'Au pejot je pyri, 'jau je 'gā nupe”, e'i 'ga oree ko. “Ma'eramū 'gā 'ā jeje'eg imū etee futat 'gā je'egi ajemogyau ajaupe. Tejeupe oporowyky ma'e 'gā nupe je 'jau: Pekwap mama'e apou jee, 'jau je 'ā 'gā nupe. A'erauwe 'gā jeje'eg imū etee futat mama'e apou jee jepi. A'eramū 'ga nan tee futat jeje'ega ojeupe imome'uramū jeremiayuwa 'ga moferapa oje'eg imū etee futat jee 'jau”, e'i 'ga enee ko— 'jau aipo 'gā awau Jejui 'ga upe.

⁹ Aipo ojeupe 'gā 'eramū Jejui 'ga oporesagamū 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau ojeypyriwara 'gā nupe:

—Israeu juapyrera agawewi 'ā pēē. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe. Ināinānī'ī etee 'ā pēē je rerowiari pejejemogyau. Ko 'gā muarera 'ga judeue'ema agawewi. A'etea 'ga je rerowiat kwaiwete ra'e jepi— 'jau Jejui 'ga ojeypyriwara 'gā nupe.

¹⁰ O'wyrriara 'ga je'ega Jejui 'ga upe eroo re aipo 'gā ojewya 'ua nū. Owaēma ppy we 'gā ojero'wu ma'efera 'ga resaka:

—Kuu. Oferap nipo 'ga ra'e ki sa. Oje'eg imū etee futat 'ga 'ga moferawi ra'e— 'jau Jejui 'ga upe oporogyta ma'efera 'gā.

Majawera ēē ra'yra 'ga moferapawet

¹¹ Anure Jejui 'ga awau ajepeja amunaw ipe nū. Naī me 'ga awau, wemimu'e 'gā nerawau. Mytuna 'gā nanē awau 'gā nupi nū. Ojoywywyr ipe 'gā awau watau. ¹² Aipoa amunawa ojeosōu. Awau 'gā owaēma iosoma rokwaru upe. 'Gā waēm ja'wyja'wyrāmū, Naī mewara 'gā amanū ma'e rerawau ityma numiamū. Majawera ēē ra'yra 'ga amanūmū. ēē mena amanū rakue. A'eramū ēē omene'emamū akou. Majepi tee ēē ra'yra 'ga. A'e 'ga amanū ēē wi. ēē ra'yra 'ga rerawau ityma numiamū. Kwaiwete 'gā awau ēē rupi. ¹³ ēē resakawe Jejui 'ga ajemuaēma ēē ree.

—Erejoo'o awi ī— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

¹⁴ Awau 'ga erowyka. A'erauwe 'ga pokogi ae rupiaw are. Erawara 'gā opytau imuapyka 'ga upe. A'eramū futat 'ga 'jau teumera upe:

—Ere ejua ewya— 'jau 'ga amanū ma'efera 'ga upe.

¹⁵ A'eramū futat amanū ma'efera 'ga owa oporogytau. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga y ēē upe:

—'Agamū enera'yra 'ga reni owa nū— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁶ 'Ga ferawa resakara 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Janeruwarete 'ga 'ā esage janee. Oje'ega mome'wara 'ga 'ga amut ojemome'waukaa janee— 'jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga 'ga amut imojejukaukaa jane ree— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁷ Amanū ma'e 'ga imoferaw ire 'ga rera okwasi'wau amunawa pype. Amunawa pypiarugamap.

Juā Batista 'ga remiayup
(Mateu 11.2-19)

¹⁸ Moromunepawa pype Juā Batista 'ga renamū 'ga remimu'e 'gā awau Jejuī 'ga mome'wau 'ga upe:

—Ekoay 'ga aeremiapoe'ema apou akou. Majawera ēē ra'yra 'ga omoferap imanū re ko — 'jau Juā 'ga remimu'e 'gā awau imome'wau 'ga upe, moromunepawa pype 'ga renamū.

¹⁹ A'erauwe Juā 'ga 'jau mukūja 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejeje'ega 'ga upe jee. “Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? 'Ga amū te ra'u nū?” pe'je ki 'ga upe jee— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Ymā we te 'ā ore Jarejuwarete 'ga remimura 'ga rapesagi arajemogyau. Ene te? Naani te ra'u nū?” pe'je ki 'ga upe jee— 'jau Juā 'ga 'gā nupe, 'gā monou 'gā oporonupa ee Jejuī 'ga upe.

²⁰ A'eramū 'gā awau oporonupa ee Jejuī 'ga upe:

—“Ene te Jarejuwarete 'ga remimurera? 'Ga amū te ra'u nū?” e'i Juā 'ga enee ko— 'jau 'gā 'ga upe.

²¹ Aipo ojeupe 'e re 'ga ojeypyriwara 'gā katu'oka. Kwaiwete 'gā katu'oka. Eae'ema 'gā mamā'jāu. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nui mama'eukwaawa pe'au. Iteu ma'e 'gā katu'oka. ²² 'Gā katu'og ire Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Peesak te je iapoa ra'e?— 'jau 'ga Juā 'ga remimonofera 'gā nupe. —Pe'je pejewau 'awamū pejejemiesagera mome'wau 'ga upe. “Iteu ma'e 'gā 'ga amafu'am ko. Ipito'om ma'e 'gā 'ga imokā'jāu. Eae'ema 'gā 'ga imamā'jāu”, pe'je ki pejewau imome'wau Juā 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Iapyae'ema 'gā 'ga imuapyau ko. Amanū ma'efera 'gā nanē 'ga imoferapa ko nū”, pe'je ki imome'wau 'ga upe. “Pejetywer awi pēpoiwiweramū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui. Pejejewi imoir ire 'ga remiayuwamū tepeko 'jau”, e'i 'ga 'gā nupe, “Jarejuwarete 'ga takwaap 'jau” 'jara 'gā nupe 'ga 'i ko, pe'je ki 'ga upe. ²³ “Je rerowiar awi ipoire'ema 'gā niku'ipawi futari ajemogyau”, e'i 'ga enee ko, pe'je ki 'ga upe — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —“Gā amū te nipo ajee mama'eaya ojeupe ijesaukaramū opoit je rerowiar awi”, e'i 'ga, pe'je ki 'ga upe. “Nakwaawi je 'ga iapoa. A'eramū je tepoia 'ga wi 'jara 'gā te nipo ajee niku'i futari ajemogyau”, e'i 'ga, pe'je ki 'ga upe imome'wau— 'jau Jejuī 'ga ojeupe Juā 'ga remimurera 'gā nupe. —“Je rerowiar awi ipoire'ema 'gā a'jea futat iku'i ajemogyau”, 'jau ki pēē imome'wau 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁴ A'erauwe Juā 'ga remimonofera 'gā awau ojewya nū. 'Gā orauwe Jejuī 'ga Juā 'ga ree oporonupa ojeypyriwara 'gā nupe:

—Amunawe'em ipe pejewau te maran peesak 'ga rai'i? Ma'ja 'jawe te 'ga rai'i? Sā'ā juowa ywytua erojetyjetyga erekoa. Nan tee 'ga rai'i? Naani te ra'u rai'i nū?— 'jau 'ga 'gā nupe. —Nanarūi futat 'ga. Ae 'jawe etee futat 'ga oje'ega nanē nū 'gā nupe. “Pejetywer awi pēpoiwiweramū 'ga imoiri futari pē nui”, 'jau 'ga pāwē pāwē 'gā nupe ai'i. Kūima'eeteete 'gā nupe, akotee ma'e 'gā nupe 'jau 'ga akou imome'wau ai'i— 'jau Jejuī 'ga Juā 'ga mome'wau 'gā nupe.

²⁵ —Taity esagea sipo 'ga wereko eruatau pēnemiesagamū rai'i? Naani. Taity esage ma'e 'gā ako 'og esage pype etee. A'ere Juā 'ga nanarūi. ²⁶ Juā 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga mome'wararetea ako rai'i. ²⁷ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari inuga Juā 'ga rur are rakue. “Koromū jeje'ega mome'wara 'ga” 'ea 'ga ikwasiarukaa inuga 'gā nupe rakue. “Je tomono 'ga ene renunewe kwe pewara 'gā mueapyou ene ree ene rura futarukaa 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ²⁸ —Aeypy 'gā wesageramū agawewi rakue. A'ere 'ā Juā 'ga 'gā nesagea apyraawi Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'awamū je rerowiara 'ga amū Juā 'ga apyraawi. Imu'epyre'ema 'ga agawewi. A'etea 'ga je rerowiaramū 'ga apyraawi Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū nipo 'ga je rerowiaramū ojejukau 'gā nee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

²⁹ Aipo renupa 'gā amū 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage oree. Nitywi 'ga amū ene 'jawewara esage ma'eramū— 'jau 'gā 'ga maku'iu.

Aipo 'ga renupara 'gã amũ ka'aranũũ pyykarera. Mytuna 'gã nanẽ 'ga renupa nũ. Aipo 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega renupa rakue. A'eramũ 'gã ojepymiãukaa 'y pe Juã 'ga upe rakue. Mĩmera 'gã juejue Jarejuwarete 'ga muorypa ajemogyau.

³⁰ A'ere amumera 'gã mara'neramũ 'ga ree ojeupe Juã 'ga mome'uramũ:
—Iro Juã 'ga eremome'u oree— 'jau 'gã amara'neramũ 'ga ree.

Fariseu 'gã amara'neramũ 'ga ree, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gã nanẽ amara'neramũ 'ga ree nũ. Aipo 'gã nuapoi futari mama'ea Jarejuwarete 'ga remifutar imũ. A'eramũ 'gã wemifutar imũ etee futat oporowykyau ajemogyau.

“Pejetywer awi pepoit”, Juã 'ga ojeupe 'eramũ amara'neramũ etee 'ga ree. Nopoiri futari 'gã otywer awi. A'eramũ 'gã awawe'em futat ojepymiãukare'ema Juã 'ga upe. Jejui 'ga remimome'ua miamũ futat 'gã nafutari. A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

³¹ —Ma'ja 'jawe te aipo 'gã?— 'jau 'ga 'gã nupe. ³² —Kunumiãrũ'e'ema 'jawe 'gã niapyai ajemogyau. Nuenuwi 'gã ujara je'ega. Sã'ã kunumĩa “soo jarejerokyau 'jau” 'eramũ, “Naani. Najeataweretei je”, 'jau etee 'ã ajaupe. “Pe'je ajee sajeawotee 'ũ”, 'jau 'ã kunumĩa ajaupe nũ. “Najeawoteeweri futari je, a'e ako je ko”, 'jau ete 'ã kunumĩa ajaupe. Nan tee futat aipo 'gã niapyai— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gã nupe. ³³ —Juã 'ga 'ã ojemi'ware'ema akou Jarejuwarete 'ga upe oporogytau rakue. A'eramũ 'gã 'ã “Mama'eukwaawa 'ga wereko opir are ra'e”, 'jau 'gã 'ã 'ga upe, 'ga jemi'ware'emamũ rakue— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

³⁴ —A'ere 'ã je ruri Juã 'ga rewiri nũ. Je 'ã tekou teojere'emamũ tejemi'waa Jarejuwarete 'ga upe teporogytau. A'eramũ 'gã 'ã “Emi'uu 'ã 'ga ra'e”, 'jau etee jee nũ. “Itywet ma'e 'gã jekoty'aawa 'ga ra'e, 'wyriararete upe ka'aranũũ pyykarera 'gã jekoty'aawa 'ga ra'e”, 'jau etee 'gã jee nũ— 'jau 'ga 'gã nupe. —Kunumĩ 'jawe 'gã. Juã 'ga ree ra'ne 'gã 'ã oporomutare'emamũ rakue. 'Awamũ 'gã 'ã je ree nanẽ oporomutare'emamũ nũ. Kunumĩ 'jawe 'ã 'gã jemogyi— 'jau 'ga 'gã nupe. ³⁵ —Jarejuwarete 'ga je'eg imũ jane mama'e aporamũ, jane pyriwara 'gã nipo 'jau: “A'jea futat. Janeruwarete 'ga 'ã 'akwaap. Sã'ã 'ga remiayuwa 'gã neko esagea”, 'jau nipo 'gã janee, janereko esage resag ire— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe u'ama.

Jejui 'ga ree jany kasiga reko'wokawet

³⁶ Anure fariseu 'ga amũ 'ua, Simão 'jawa 'ga 'ua Jejui 'ga upe oje'ega:

—Ekwaw iki ejemi'waa ore pyri— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁷ A'erauwe Jejui 'ga wemiayuwa 'gã nerawau ojemi'waa Simão 'ga rog ipe. A'eramũ kũjã tywera ãẽ 'ga rera renupa. “Au 'ga ruri 'ũina ojemi'waa 'ga pyri” e renupa. A'erauwe ãẽ ojany kasiga pyyka erua. Itasiga apopyra aipo jany kasiga ryrũa, aripasi 'jawa apopyra. A'eramũ ãẽ ipyyka erua enafu'ama Jejui 'ga py pyri. ³⁸ Ua ajaa'wau 'ga ree. A'eramũ ãẽ 'ga py pireita weay pyu etee futat. A'ere ãẽ 'ga py mukagi u'awa pyu etee futat. A'ere ãẽ 'ga py simytea. A'ere 'ga py simyter ire jany kasiga reko'woka 'ga py are 'ga pyeita ipyu. Werowiamũ Jejui 'ga ãẽ tywera moia ãẽ wi. A'eramũ ãẽ 'ua otywera moiwamũ ãẽ 'ga py simytea, jany kasiga reko'woka 'ga py are. ãẽ ku'ia ãẽ rerekou.

³⁹ A'eramũ “ekwaw iki ejemi'waa ore pyri”, 'ga upe 'jarera 'ga 'jau ojeupe: “A'jea futat sipo 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga? Ma'eramũ sipo ajee 'ga kũjã tywera nokwaawi?” 'jau 'ga 'ũina ojeupe.

⁴⁰ A'eramũ Jejui 'ga ikwaapa aipo 'ga 'e 'ga renamũ. A'eramũ 'ga 'jau 'ga upe:

—Morogyta mũ je amome'u enee, ki Simão. A'eramũ ene ikwaapa 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

—Ere ki ajee imome'wau jee 'wei— 'jau Simão 'ga Jejui 'ga upe.

⁴¹ A'erauwe Jejui 'ga mama'e mũ mome'wau 'ga upe aipo ojeupe 'erauwe:

—Kũima'e 'gã amũ ka'aranũũ jara 'ga upe 'jau: “Ka'aranũũ emut ape oree”, 'jau 'gã awau 'ga upe. A'erauwe ka'aranũũ jara 'ga ka'aranũũ muri 'gã nupe. Majepeja 'ga “kwaiwete emut jee”, 'jau 'ga upe. Ajepeja 'ga “inãinãni'ĩ etee emut jee”, 'jau 'ga upe.

—Ko'iko'i ete nipo ka'aranũũ jara 'ga ruri ojewi erawarera 'gã nupe 'jau: “Pe'je je mepyau. Teka'aranũũ ako je omono pẽ nupe ai'i”, 'jau 'ga awau 'gã nupe.

⁴² —A'ere 'ga wi ka'aranũũ rerawarera 'ga 'i etee 'ga upe: “Nitywi ka'aranũũa. Noreka'aranũũ we ore”, 'jau etee erawarera 'gã ka'aranũũ jara 'ga upe.

—A'eramū ka'aranūū jara 'ga 'jau 'gā nupe: “Au'je nipo ajee 'ja. Nafutari je ka'aranūūa. Nafutaru'jawi je tejeupe pēē imepya nanē nū. Najerea'aru'jawi je 'awamū ka'aranūū are”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga Simāo 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau Simāo 'ga upe:

—Mō 'ga te ka'aranūū jara 'ga afutarete?— 'jau 'ga Simāo 'ga upe. —Ināinānī'ī erawarera 'ga? Tuwīuu erawarera 'ga te ra'u nū?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴³A'erauwe Simāo 'ga 'i:

—Tuwīuu erawarera 'ga te 'ga futarete. Ināinānī'ī erawarera 'ga 'ga ināinānī'ī etee afutat— 'jau Simāo 'ga Jejuī 'ga upe.

—A'jea futat ere. Kwaiwete te 'ā ēē tywera. Ma'eramū 'ā ēē ojewi je imoiramū je futari nanimenime. Ināinānī'ī etee itywet ma'e 'gā ināinānī'ī etee je futaa otywera moir ire— 'jau 'ga 'ūina imome'wau 'ga upe.

⁴⁴Aipo 'e re Jejuī 'ga ojerowaka kūjā ēē ree. Ēē ree ojerowag ire 'ga oje'ega Simāo 'ga upe:

—Ereesak te 'aga kūjā ēē ra'e?— 'jau 'ga Simāo 'ga upe. —Sipokwaap te 'ā jane jarejuog ipe jaresea 'oga jara 'ga remiayuwa jarejepyeja — 'jau 'ga Simāo 'ga upe. —A'ere ako nereapoi jee nan ko. A'ere 'ā ko kūjā ēē ruri weay pyu je pyeita. A'ere 'ā ēē jepy pirei re u'awa pyu etee futat jepy mukaga nū. ⁴⁵Eje'wyr ipe je waēmamū ako najeretywape pyteri ape ko. Jarejemīapo 'ā nereapoi jee— 'jau 'ga Simāo 'ga upe. —A'ere 'ā koa kūjā ēē ruri owaēma jee jepy sīmytea. Jepy sīmyteru'jau'japa. ⁴⁶Janya ako ene imonowe'em jeakag are ko. A'ere 'ā ēē jēmī jany monoi jepy are— 'jau 'ga Simāo 'ga upe. ⁴⁷—Ēē tywera 'ā kwaiwete ēē rekoramū ra'e jepi. Ma'eramū 'ā ēē otywera ojewi je imoiramū je futari je rerekou— 'jau 'ga Simāo 'ga upe imome'wau.

⁴⁸A'ere Jejuī 'ga 'jau kūjā ēē upe:

—Enetywera ako je omoit ene wi ko— 'jau 'ga ēē upe.

⁴⁹Aipo Jejuī 'ga 'eramū 'ga pyriwara 'gā 'jau ajaupe:

—Awjya a'eramū ēē tywera moia ēē wi 'ū?— 'jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga etee te wapo nanuara aetywera omoit ae wi— 'jau 'gā ajaupe, “omoit je ako enetywera ene wi ko” 'e renuw ire 'gā 'jau.

⁵⁰A'ere Jejuī 'ga 'jau ēē upe:

—Je rorowiat te 'ā ape ekou rai'i. A'eramū je 'agamū tejerowiamū ene katu'oka enetywera pe'au ene wi— 'jau 'ga kūjā ēē upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau ēē upe:

—Ere ewau eje'wyr ipe nū. Jaruete ene 'awamū. Ere ewau ejewya eje'wyr ipe. Enepy'a'wyt kasi ewau ekou ne— 'jau 'ga ēē upe oje'ega.

8

Kūjāmera 'gā Jejuī 'ga rupi 'gā ataawet

¹Anure Jejuī 'ga awau akou watau amunawa moyka 'gā mu'jau:

—Pejetywer awi pēpoiirawerāmū Janeruwarete 'ga imoiri pē nui. A'eramū 'ga pē mogyau wemiayuwamū— 'jau 'ga awau akou 'gā nupe oporogytau. —Pejemogy esage ki Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe akou.

'Ga remimu'e 'gā awau 'ga rupi. Tusi 'gā awau 'ga rupi. Tusi 'gā etee 'ga amū'ē wemiayuwamū rakue. A'eramū 'gā akou 'ga rewiri etee futat. ²Kūjāmera 'gā nanē awau 'ga rewiri nū. Kūjāmera 'gā nanē 'ga ikatu'oka rakue nū. Ojero'wu ma'e 'gā nanē 'ga ikatu'oka rakue, mama'eukwaawa rerekwara ēē retee rakue. A'eramū 'gā awau 'ga rupi. Okatu'og ire 'gā awau 'ga rupi, mama'e apoawamū akou 'ga upe, 'ga poaa akou. Ajepeja ēē rera Maria. Mari ēē rera mukūi. Matarena 'jau ēē upe. Janeruwarete 'ga okatu'oge'emamū ēē pirowara kwaiwete ēē ree rakue, sete ēē tywera rakue. A'ere Jejuī 'ga imoia ēē wi. A'eramū ēē awau 'ga rewiri. ³Ajepeja ēē rera Juana. Ēē mena 'ga rera Kusa. Erote 'ga roga raarana 'ga poromū Kusaramū. Jejuī 'ga okatu'og ire Juana ēē awau 'ga rupi. Ajepeja ēē rera Susana. 'Gā pytuna 'gā awau 'gā nupi. Kwaiwete futat kūjāmera 'gā pytuna awau 'gā nupi.

Okaraemā 'gā imonou Jejui 'ga upe. Ka'aranūū, taity, temi'uram. Mīnamū kūjāmera 'gā imonou 'ga upe 'ga poaa.

Mama'e a'yi tymawet

(Mateu 13.1-23; Maku 4.1-20)

⁴Kwaiwete 'gā 'ua ajatykau Jejui 'ga resaka. Amunap tesirūmer awi 'gā 'ua ajatykau 'ga ree. 'Gā jatykapaw ire Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jawamū:

⁵—Kūima'e 'ga amū juowuuran a'yja momopoa oko pe. A'eramū a'yja mū u'aa pe pe 'ga wi. A'eramū pe rupi oo ma'e 'gā a'e are opyruga 'ga wi. Wyrā'ia nanē futat 'ua ojypa i'wau 'ga wi nū. ⁶Amumera ywy a'wre'ema pype u'aa 'ga wi. A'eramū nipo opopoa futat numiamū. A'ere nipo ita rakuwa ijukai etee. Nitywi wejue 'yja jupe. A'eramū awau owaēma kamēsietei ita upe. A'eramū ita rakuwa ijukau etee. ⁷Amumera u'aa juemy pype. A'eramū jua imoteu etee 'ga wi. Ikaapire'ema pype u'aa 'ūina. A'eramū jawaiwa iapisau etee. ⁸Amumera a'yja te aje u'aa ywy katurama pype. A'eramū opopoa. A'eramū futat nipo awau u'aramū. Kwaiwete u'aramū. Aipo 'ywa sēg i'aa 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

—Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁹A'eramū Jejui 'ga remimu'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Norokwaawi ore. Ma'ja are te ore mu'e ape poromū?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁰A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jeruwarete 'ga je mut pē mu'jau morogyta yau are. 'Awamū Jeruwa 'ga pē mogyi wemiayuwamū jeje'ega renupa katu katuramū, a'e je pē nupe. A'ere je morogytai etee imome'ui pē nupe pē mu'jaawamū ee. Kasi a'e pe tesirūmera 'gā we, ikwaawi erujewi ne, a'e je. Jeje'eg are eapyowere'ema 'gā wanup futat jeje'ega numiamū. A'ere 'gā naeapyo'i futari ee. Amā'jāu agawewi 'gā jeremiapofer are. A'etea 'gā naeapyo'i ee. Ma'eramū je 'ā morogytau etee imome'ui pē nupe pē mu'jawamū. Imome'u esage re 'gā neapyo ekoeteramū ajemogyau ee ne— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹¹—Peapyaka jeje'eg are. Tamueapyo pēē teje'eg are 'jau. Sā'ā y'wa a'yja mū 'ara pe pe 'ga wi. A'ea 'ā wyrā'ia 'ua i'wau etee. ¹²Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā amū. 'Ga je'ega renuwi futari numiamū. A'ere nipo 'gā naeapyo'i ee. A'eramū mama'eukwaawa 'wyrā'ia 'ua erowiarukare'ema 'gā nupe. “Perowiar awi”, 'jau nipo 'ua 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā momoirukaa je rerowiar awi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹³—Sā'ā amumera y'wa a'yja 'ara ywy a'wre'ema pype ipopora numiamū. A'eramū 'ā jawaiwa ijukau etee nū. Nan tee futat nipo 'gā amū je rerowiaa numiamū. A'ere nipo amumera 'gā nuri, “Iro ererowiat aipoa?” 'jau nipo 'ga 'ua 'gā nupe. A'erauwe nipo 'gā pōiri je rerowiar awi, je upe oporogyta awi. “Nia'wryi 'ga porogyta ra'e”, ojeupe 'erauwe nipo 'ga pōiri je rerowiar awi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

¹⁴—Amumera y'wa a'yja u'aa ju pype. A'eramū opopoa futat numiamū. A'ere jua imoteu etee. Nan tee futat nipo 'gā amū jeje'ega renuwaiwi etee. A'ere nipo 'gā wemifutar are etee wea'aramū akou nū. Wea'aru'jawe'emamū nipo 'gā jeje'eg are. Ojemuorypaw are etee nipo 'gā wea'aramū akou. Okaraemā momytun are etee nanē nipo 'gā wea'aramū akou nū. A'eramū futat 'gā wea'aru'jawe'emamū nipo 'gā jeje'eg are. Jeremifutar imū nipo mama'e apowe'em futat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

¹⁵—Amumera y'wa a'yja mū nipo u'aa ywy katurama pype. A'ea nipo awau waranupa u'aramū. Nan tee futat nipo Ku'jywa 'ga je'ega renupara 'gā neapyoramū ajemogyau ee. Wago'oramū miamū 'gā nopōira'uweri futari je rerowiar awi. Ojemogypyka etee futat nipo 'gā ajemogyau je ree. Jarejuwarete 'ga pājē mū etee futat nipo 'gā mama'e esage apou ajemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga je'ega renuw are.

Arāparīn

(Mateu 5.14-16; Maku 4.21-25)

¹⁶A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peenup katu katu ki je'ea. Nomonyga'uweri ae arāparīna mū imyina imima mama'e 'ag are. Imonyg ire ae imonoi jakatupe te imyina ajuesawamū te. A'eramū ose ma'e 'gā

esaka tenamū. Nan tee futat kasi jeje'ega pemim ine. ¹⁷Mama'e jemima 'ā nepekwaawi. A'ere nipo anure te pekwaap. Sā'ā ae mama'e monoa imima im̄yina. A'eramū 'ā ae mū esake'ema. A'ere 'ā ae anure esaka ajaupe. Nan tee futat pēē. 'Awamū jeje'ega nepekwaawi. A'ere anure te nipo pekwaap ikwaapare'emamū. ¹⁸Peenup katu katu ki je'ea. Jeje'eg are eapyowet ma'eramū janerwarete 'ga pē mueapyoī ee. A'ere 'ga jeje'eg are eapyowere'ema 'gā namueapyoī ee. Ee 'gā neapyoweramū etee te 'ga 'gā mueapyoī ee—'jau 'ga 'gā nupe. —A'ere ee eapyowere'ema 'gā amu'eawera moka'jamawi etee—'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

Jejuī 'ga y ēē, 'ga rewirera 'gā netee

(Mateu 12.46-50; Maku 3.31-35)

¹⁹'Ga porogyta 'ga 'amamū 'ga y ēē 'ua, 'ga rewirera 'gā netee 'ua owaēma 'ga upe. A'ere mytuna 'gā nuwi 'ga porogyta renupa. A'eramū 'ga y ēē 'ure'ema 'ga rerowyka.

²⁰A'eramū 'ga amū 'jau Jejuī 'ga upe:

—Eney ēē 'ut owaēma janee. “Taporogyta kīā upe 'jau”, e'i eneya. Enerewirera 'gā netee ēē ruri ra'e—'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea—'jau 'ga 'ga upe.

²¹A'eramū 'ga 'jau ojeppyiwara 'gā nupe:

—Jeruwarete 'ga je'ega renuparamū jerewirera 'jawe futat pejemogy jee—'jau 'ga 'gā nupe. —Kūjāmeramū nanē Jeruwarete 'ga je'ega renuparamū jey 'jawe pejejemogyau jee nū—'jau Jejuī 'ga u'ama 'gā nupe.

Ywyrū muojeawet

(Mateu 8.23-27; Maku 4.35-41)

²²Jejuī 'ga wemimu'e 'gā neru'aa erawau erekou eroyaapa yaruū pype.

—Soo jareyaapa 'jau—'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā awau oyaapa.

²³Oyaapaw ipe Jejuī 'ga osea 'upa yaruū pype. 'Ga set 'ga ruwamū ywyrūua 'ua 'gā nupe. A'eramū 'y monou yara pype 'gā nupe. Yaruū matyneema werewi 'y pyu 'gā nupe.

²⁴A'eramū 'gā Jejuī 'ga momaka:

—Ku'jyp! Ere eja epaka kūi! Sapap jane kūi—'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe futat 'ga fu'ami oje'ega ywyrūua upe, 'y rajapetega upe nanē nū. A'eramū futat ywyrūua wojeramū. 'Y rajapetega nanē wojeramū nū.

²⁵A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū te nepejemogyppygi etee je ree? Nepeesagi nipo pejejepype je rekoa ki sa? Je te 'ā areko pēē—'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā oporesagamū etee 'ga ree.

—Ma'e pājē 'ga te jane sireko jarejepype nū'ū?—'jau etee 'gā ajaupe. —Ywyrūua te 'ā 'ga amuojet erujewi jarejewi a'i kūi. 'Y rajapetega nanē 'ga 'ā imuojea nū—'jau 'gā ajaupe. —Ma'e pājē 'ga te nū'ū? Naesagi pa je 'ga amū je'ega wytyu upe jepi nū, wytyu muojera erujewi jepi nū—'jau 'gā ajaupe oporesagamū 'ga ree. —Janerwarete 'ga te wapoukat 'ga upe nū'ū—'jau 'gā ajaupe.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Mateu 8.28-34; Maku 5.1-20)

²⁶Garreja ypiauu raapa 'gā awau akou. Kwe katywarā 'gā 'wyrā katy 'gā awau akou. Gerasa 'jau 'gā oje'wyrā upe. ²⁷Peuwara 'ga amū 'ua yar awi 'ga ēm ypyrauwe 'ga repejāna. Mama'eukwaawa rerekwara 'ga 'ua 'ga repejāna. Aipo 'ga akou imara'ne ma'e 'jawe. Waitye'eme 'ga akou. Namutat 'ga akou. Nokoi 'ga 'og ipe. Tywy 'arimū etee futat 'ga akou.

²⁸⁻²⁹Mama'eukwaawa 'ga pyyka 'ga rerekou. A'eramū peuwara 'gā okyiau 'ga wi. A'eramū 'gā 'ga kupyfaa itajuu pyu. A'ere 'ga imopeni etee. A'eramū mama'eukwaawa 'ga rerawau ejaa im̄yina ae rekwawe'em ipe. A'e 'ga poromū 'ut Jejuī 'ga resakawe u'aa 'ga rowase. A'eramū 'ga pirowara wafukaita Jejuī 'ga upe:

—Jejui. Ku'jywa 'ga ra'yra 'ã ene. Maran te ore rereko ape? Ore rereko tywet kasi ape ne— 'jau mama'eukwaawa Jejui 'ga upe.

Küima'e 'ga wi uême'emawe 'jau poromü 'ga upe, “ore rereko tywet kasi ape ne”, 'jau 'ga upe.

³⁰—Ma'ja te enerera?— 'jau 'ga mama'eukwaawa upe.

—Kwai 'jau 'gã oree— 'jau etee 'ga upe.

Kwaiwete 'ga pirowara. A'eramü 'gã 'ga renüina, Kwai 'jau etee 'gã 'ga upe.

³¹—Ore monoukat kasi ape ore rereko tyweaw ipe ne— 'jau 'ga pirowara Jejui 'ga upe. —Tajaurana ywyteripe ore mono ape ore mogyau— 'jau 'ga upe.

³²Aipo 'eramü tajaurana ajemogyau muku'i te ojemi'waa. “Tajaurana pype ore mono ape ore mogyau” 'erauwe 'ga 'jau jupe:

—Pe'je ajee pejewau— 'jau 'ga 'ga pirowara upe.

A'erauwe awau.

³³A'eramü tajaurana mama'eukwaawa ojepype ijejagamü erowawaka erajemogyau. A'eramü erawau enujãna erojypa ywy'amuku rupi eropopoa erawau eropapa 'y pe.

³⁴A'ere tajauran are omaenun ma'e 'gã awau imome'wau 'gã nupe:

—Jejui 'ga 'ga pirowara omono tajaurana pype ko. A'eramü opapa ko— 'jau 'gã awau imome'wau 'gã nupe 'gã moymoyka.

³⁵A'eramü 'gã awau esaka. Awau 'gã amã'jäu mama'eukwaawa rerekwarera 'ga ree. Iraã'ã 'ga renamü 'ga apygamü. A'eramü futat 'gã mopy'a'wya etee.

—Nanarüi 'ga rekoi jepi— 'jau 'gã ajaupe. —A'ere 'ga 'ã ojewi imoir ire 'ga rekoi ojekatu'oka. Ojeyrũwunepa 'ga 'ã akou 'awamü— 'jau 'gã ajaupe.

³⁶'Ga resakarera 'gã imome'wau tesirümera 'gã nupe:

—Jejui 'ga mama'eukwaawa omoit 'ga wi ai'i. A'eramü 'ga 'awamü ojekatu'oka akou— 'jau 'gã 'gã nupe.

³⁷A'eramü peuwara 'gã okyjau Jejui 'ga wi. Nokwaawi wejue 'gã 'ga porowykya. 'Ga päjãa nanë 'gã nokwaawi nü. A'eramü 'gã okyjau Jejui 'ga wi. A'eramü 'gã 'ga monou ojewi.

—Ere ejepe'au ore wi, ki Ku'jyp— 'jau 'gã Jejui 'ga upe.

A'erauwe 'ga awau u'aa yar ipe nü. A'eramü futat 'ga awau oyaapa nü.

³⁸—Too ene rupi 'jau— 'jau mama'eukwaawa rerekwarera 'ga Jejui 'ga upe.

A'ere 'ga nuerooi 'ga.

³⁹—Naani. Ere ewau eje'wyr ipe nü. Ekatu'okawera ekwap imome'wau ekou 'gã nupe— 'jau 'ga 'ga upe. —“Janeruwarete 'ga je katu'ok”, ere ki epytuna 'gã nupe— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'ga ojewya awau oje'wyr ipe nü. A'eramü futat 'ga okatu'okawera mome'wau akou 'gã nupe:

—Janeruwarete 'ga je katu'ok ai'i. A'eramü 'ga 'agamü je katu'oka je mogou— 'jau 'ga 'gã nupe. —A'eramü je tejua tekou pë pype nü, mama'eukwaawa tejewi enuëm ire nü— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramü 'ga awau akou amunawarete pyterimü imome'wau peuwara 'gã nupe.

Kūjā ēē mū kūjāmuku ēē retee

(Mateu 9.18-26; Maku 5.21-43)

⁴⁰A'eramü Jejui 'ga awau ojewya oyaapa nü. Mytunüü 'gã ajatykau 'upa 'ga renune. A'eramü 'gã aku'iramü 'ga ree, 'ga ruramü. ⁴¹A'eramü küima'e 'ga amü 'ua owaëma Jejui 'ga upe. Jairo 'ga 'ua wapyka wenupy'äu 'ga rowase. Esage ma'e 'ga te Jairo 'ga. Judeu 'gã jatykaawa raarana 'ga. Jejui 'ga porogyta 'ga erowiaa. A'eramü 'ga 'ua wapyka wenupy'äu 'ga rowase, oje'ega 'ga upe.

—Ejot je'wyr ipe. Jera'yra nipo 'ã amanü. ⁴²Ejot ēē resaka jee. Nirüi jera'yra ēē. Kūjāmuku'ia ēē— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

—Ere ajee iruukwe. Taesak ēē enee 'jau— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

A'eramü 'ga awau 'ga rupi. Kwaiwete 'gã awau 'gã newiri. Ojopyppypyka 'gã awau.

⁴³Nan 'gã waw ipe kūjā ēē mū 'ua Jejui 'ga rupisika. Ojero'wu ma'e ēē 'ua 'ga rewiri. Tusi kwara ēē imu'aa akou ojero'wau. Nuogi futari ēē rya ēē wi. Ymã te ēē rekoi rakue. Morofuanugara 'gã nupe ojesaukaa rakue numiamü. A'ere 'gã nokwaawi ēē karuara.

Ajepeja 'ga upe ēē awau ojesaukaa nū. A'ere 'ga nānēwējēmī nokwaawi ēē wi nū. A'eramū morofuanugara mepyetea ēē ka'aranūū mateepapa ekoete ēē wi. A'ere ēē nojekatu'ogi futari. Nitywi futari muaga ēē upe. ⁴⁴ A'eramū ēē 'ua 'gā ata pype Jejuī 'ga rewiri. “Kīā raity ppygamū tajekatu'ok 'jau kwy”, 'jau ēē ojeupe. A'eramū ēē 'ua 'ga rupisika, 'ga raity pypireme'ywa ppyka. A'erauwe ēē rya uoka ēē wi.

⁴⁵ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Awýja te owyk jeraity are ra'e?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Tee. Naje rūi— 'jau tee 'ga rewiri oo ma'e 'gā 'ga upe.

A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Kwaiwete te 'gā 'ā ki jā. A'eramū 'gā okwaapawe'emamū. Ojopyppypypk te 'gā 'ā— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

⁴⁶ A'ere Jejuī 'ga 'i 'ga upe:

—Naani. Akwaap je 'ga amū tepyyga. Jepājēa oo oporokatu'oka— 'jau etee Jejuī 'ga.

⁴⁷ A'erauwe ijaruete ma'efera ēē 'jau ojeupe: “Najemima'uweri je kīā wi. Okwaap futat kīā”, 'jau ēē ojeupe. A'eramū ēē awau wapyka wenupy'au 'ga rowase. Oyyita ēē ojemome'wau 'ga upe:

—Je ako awyk eneraity are ko. Ymā te jerya nuogi je wi. A'ere eneraity are je wygauwe iogi je wi ko— 'jau ēē 'ga upe.

⁴⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau ēē upe:

—Je rerowiat wejue te 'ā ape ra'e jepi. A'eramū je ako ene katu'oka ko— 'jau 'ga ēē upe.

—A'eramū ki ene epy'ata'waramū ekou. Enejaruete ene ekou— 'jau 'ga ēē upe.

⁴⁹ Eē upe Jejuī 'ga porogyta 'ga 'amamū, Jairo 'ga remiayuwa 'ga amū 'ua 'ga rewiri.

—Amanū enera'jyra ko. Au'je 'ga reruri re— 'jau 'ga 'ua 'ga upe.

⁵⁰ A'ere Jejuī 'ga enuwi 'ga upe 'ga 'ea. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Ene'arasig awi. Tejerowiamū je enera'jyra moferawi enee nū— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga awau 'ga rupi.

⁵¹ Og ipe owaēmawe Jejuī 'ga 'jau wewiri oo ma'e 'gā nupe:

—Peu etee futar iki pejup. Ore tee futat oroo orosou ēē resaka— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga rupi oo ma'efera 'gā ukupepe etee futat 'upa. Pedro 'ga, Tiago 'ga, Juā 'ga, kūjāmuku ēē y ēē, ēē ruwa 'ga. Mīmēra 'gā etee awau osou Jejuī 'ga rupi ēē resaka. ⁵² Eē pytuna 'gā ajaa'wau ēē ree. A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pejoo'owi ēē ree. Oset tee ēē 'upa.

⁵³ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ene'me awi nū'ū. Amanū futat akiko— 'jau 'gā 'ga upe.

“Amoferap nipo je ēē re'ā”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga poromū 'jau 'gā nupe, “Oset tee ēē 'upa”, 'jau etee 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'gā mū'jāu ojewi. ⁵⁴ A'eramū 'ga awau amanū ma'efera ēē poppyka.

—Ere ejua ewya, ky'ri— 'jau 'ga ēē upe.

⁵⁵ A'eramū futat ēē oferapa. A'erauwe futat ēē afu'ama. A'ere 'ga 'jau ēē y ēē upe:

—Pe'je ēē mojemī'waa— 'jau 'ga ēē upe.

A'erauwe ēē wa'yra ēē mojemī'waa. ⁵⁶ Eē ferawamū ēē jara 'gā oporesagamū ēē ree. A'eramū futat ēē ruwa 'ga 'jau ojeupe: “Amanū ako jera'jyra ako re'ā. A'ere pa 'ga 'ā jera'jyra moferawi jee nū”, 'jau 'ga ojeupe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je mome'u kasi ape kwe pe 'gā nupe ne, 'au je iapoawera ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

9

Jejuī 'ga wemimu'e 'gā monoawet

(Mateu 10.5-15; Maku 6.7-13)

¹² Anure 'ga wemimu'e 'gā majatykau, tusi 'gā majatykau. A'eramū 'ga opājē monou 'gā nupe:

—Pe'je pejewau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Mama'eukwaawa ki pemoit 'gā nui jeje'eg imū. Pekatu'og iki 'gā je 'jawe futat. “Je katu'og ape” eramū Ku'jywa 'ga

pē katu'ogi pē monou wemiayuwamū, pe'je ki tesirūmera 'gā nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³—Pejemama'e mū rerawawe'em futat pejejeupe. Ywyrāa miamū futat erawawe'em pejepe pe. Ka'aranūū ryrūa nanē erawawe'em nū. Pejejemī'urama nanē pēē erawawe'em futat nū. Ka'aranūū miamū pēē erawawe'em. Pejejyrūmū rerawawe'em futat 'Jau. Pejepit arewara etee futar iki peroo. Nan etee te futar iki pekwap. ⁴'Gā 'wyrarete upe pejewaēma majepeja 'oga pype etee futat ki pejup. Peo kasi kwe pe pejejemogyau ne. ⁵Pejeporogyta renuwe'emamū pēē kamēsiete pejewau amunaw awi. Ajepeja 'gā 'wyrarete pe pejewau nū. 'Gā nui pejewau ki pejepyapaawa penupānupā, 'yja motototoka jui. "Janeruwarete 'ga 'ā pē katu'og are ifuwet numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee," 'Jau ki pēē pejewau pejejemogyau pejepyapaawa nupāu ajuee 'gā nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁶A'eramū 'ga wemimu'e 'gā monou mukūi juejue amunawa moymoyka. Jejui 'ga ree morogyta esagea 'gā awau imome'wau 'gā nupe. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oka nanē nū.

Juā Batista 'ga ree Erote 'ga rea'aawet
(Mateu 14.1-12; Maku 6.14-29)

^{7,9}Anure Erote 'ga, Garireja ywy pewara 'gā 'wyrāra 'ga, Jejui 'ga rera renupa. 'Ga amū Jejui 'ga remiapofera mome'wau 'ga upe. A'eramū 'ga opy'a'wyrāmū 'ga rer are. A'eramū 'ga 'Jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Awŷja te poromū ako?— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā amū 'Jau:

—Amanū ma'efera 'ga amunipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū kūi— 'Jau 'gā 'ga upe.

A'eramū amumera 'gā 'Jau:

—Nipo ajee Juā Batista 'ga 'ut oferapa rai'i nū 'Ja. Maranamū nipo Eliasi 'ga kūi— 'Jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'gā amū 'Jau:

—Tee nū'ū. Amutee 'ga te nipo nū'ū— 'Jau 'gā 'ga upe. —Naokoiwera 'gā nūi nipo nū'ū. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga amū te nipo nū'ū— 'Jau 'gā 'upa 'ga rera renupa.

Aipo 'gā 'e 'gā jemogyramū Erote 'ga 'ūina etee futat 'gā je'ega renupa. A'eramū 'ga 'Jau:

—Tee. A'jea futat nipo. NaJuā Batista 'ga rūi. Je te ako 'ga ajukaukat ai'i. Ajuwonogukat 'ga ai'i. A'eramū sipo awŷja 'wei?— 'Jau 'ga 'ūina aipo 'eramū.

“Aesak werewi pa je 'ā 'ga nū”, 'Jau 'ga 'ga rera renupa 'ūina. A'ere 'ga nuesagi 'ga.

Kanape'i me'yitawet

(Mateu 14.13-21; Maku 6.30-44; Juā 6.1-14)

¹⁰Anure Jejui 'ga remimonofera 'gā 'ua ojewya nū. Imome'wau 'ua Jejui 'ga upe:

—Kwe pe ako ore mono ape ejemome'waukaa 'gā nupe ai'i. A'eramū ore ojero'wu ma'e 'gā katu'oka arakou ene 'Jawe ai'i. Mama'eukwaawa nanē ore imoia arakou 'gā nui ai'i nū — 'Jau 'gā 'ua wekwawera mome'wau Jejui 'ga upe.

Imome'upaw ire 'ga 'gā nerawau ajepeja amunaw ipe, Pesaita 'Jaw ipe nū. Kwaiwete tekotee 'gā nejaa. 'Gā tee awau. Wemimu'e 'gā tee futat 'ga erawau numiamū.

A'ere tekotee 'gā 'ga o kwaawi futari. ¹¹A'eramū 'gā 'Jau ajaupe:

—Oo futat 'ga ra'e nū'ū— 'Jau 'gā ajaupe. —Pe'Je soo 'gā newiri— 'Jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau 'gā newiri. Ojeupe 'gā waēmamū Jejui 'ga oporogytau 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga afutat pejetywer awi pepoira. Pejetywer awi pepoiramū 'ga pē monoi wemiayuwamū. Najuejue etee futat 'ga pejetywer awi pepoira futari— 'Jau 'ga 'gā nupe.

'Gā nupe oporogytapaw ire, 'ga ojero'wu ma'e 'gā katu'oka nū.

¹²Kaaruwamū 'ga remimu'e 'gā 'Jau 'ga upe:

—Emono 'gā amunaw ipe 'gā nemi'urama murukaa 'gā nupe. Nitywi mama'ea 'au. “Pe'Je pejewau mama'e mua pejejeupe. Peu pekwap pejesesa”, ere 'gā nupe— 'Jau 'gā Jejui 'ga upe.

¹³A'ere Jejui 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Naani. Pēē futat mama'ea pemono 'gā nupe— 'Jau etee 'ga 'gā nupe.

—Nitywi mama'ea. Mukūi'ī etee ipira'ia. Siku etee nanē kanape'ia nū. A'ea niapoi 'gā nupe. Eneporomuriwet nipo mama'e mua 'gā nupe? Kwaiwete te 'ā 'gā a'i kūi— 'jau 'gā 'gā upe.

¹⁴Kwaiwete 'gā. Siku miu te kūima'efera 'gā nuri 'upa 'ga porogyta renupa. A'eramū 'gā poromū 'jau 'ga upe: “Niapoi mama'ea 'gā nupe”, 'jau 'ga upe.

A'ere Jejuī 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Naani. Pemojo'ok 'gā. Kwaiwete 'gā 'ā. A'eramū pēē 'gā mojo'oka. 'Au sīkwēta 'gā pemuapyk. Peu sīkwēta 'gā muapyka 'jau. Peu nanē nū. Peu nanē nū 'jau 'gā muapykapap — 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁵A'erauwe futat 'gā 'ga je'ega rupiwewe futat 'gā muapyka. ¹⁶A'ere Jejuī 'ga kanape'i pyyka opo pe ipira'i reewe. A'ere 'ga eramā'jāu ywau opo pe. A'eramū 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene te 'ā eneresage oree— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'ere 'ga kanape'i mowowoka ipira reewe imopēpena 'gā nupe. A'ere 'ga imonou wemimu'e 'gā nupe.

—Pe'je imonou 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā imonou 'gā nupe. 'Gā nupe omonorauwe ojeme'yita. ¹⁷A'eramū 'gā ojomyka kanape'i are ipira'i reewe. A'eramū futat 'gā wewegamū.

—Janerewek jane ki 'ei— 'jau 'gā ajaupe. —Niapoi agawewi akiko. A'etea ojeme'yi janee 'ga omowogamū— 'jau 'gā ajaupe. —Janeruwarete 'ga te ome'yi janee. A'eramū 'ā jarejewegamū jarejemogyau— 'jau 'gā ajaupe.

Ojemi'wapaw ire 'gā emyrera monou ijaga yrū pype. Tusi yrupemū matyneema. 'Gā jemi'wapaw ire 'ga 'gā monou 'gā 'wyr ipe nū. Opy'araypare'emamū 'gā awau ajemogyau oje'wyr ipe nū.

Pedro 'ga Jejuī 'ga mome'uawet

(Mateu 16.13-20; Maku 8.27-30)

¹⁸A'ere anurenure'i Jejuī 'ga 'ūina oporogytau 'Uwarete 'ga upe ojetee'i. 'Ga porogytaaw ipe 'ga remimu'e 'gā 'ua owaēma 'ga upe. A'eramū 'gā 'ga rerowyka. A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja e'i te tekotee 'gā jee jepi?— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁹—“Amanū ma'efera 'gā amū te nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū”, e'i 'gā enee jepi. Amumera 'gā: “Juā Batista 'ga te nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū”, 'jau 'gā enee jepi. Amumera 'gā: “Eliasi 'ga nipo 'ā 'ut ojewya rai'i nū”, 'jau enee jepi. Amumera 'gā: “Janeruwarete 'ga je'ega mome'warera 'gā amū nipo 'ā 'ut oferapa rai'i nū”, 'jau 'gā enee jepi— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁰—Pēē nū. Ma'ja pe'je ajee jee jepi nū'ū?— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

A'eramū Simāo Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—“Janeruwarete 'ga remimurera 'ga”, aru'e ore enee jepi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

—Je mome'u kasi ajee pejepe 'gā nupe ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

Amanūawama mome'uawet

(Mateu 16.21-28; Maku 8.31-9.1)

²¹A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat pe'je. ²²Je 'ā a'jea futat pēneki'yaretea— 'jau 'ga 'gā nupe aipo ojeupe 'eramū. —Anure nipo 'gā je rereko tyweretei. Kwaiwete nipo je ree ipromutare'ema 'gā. A'eramū nipo 'gā je rerekou tyweaete. Judeu 'gā 'wyrī'ri, mainana 'wyrīat, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat. Mīmera 'gā nipo oporomutare'emamū je ree— 'jau 'ga 'ūina imome'wau 'gā nupe. —'Gā nipo je juka. A'ere nipo imuapyra 'ara rupi Jeruwarete 'ga je moferawi etee nū— 'jau 'ga 'ūina imome'wau 'gā nupe.

²³⁻²⁴—Jeremiyuwamū pejejekoweramū pēē jeremifutar imū etee futat mama'ea peapo. Pejegyjawe'em futat pejejereko tywer awi— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pejemanū awi miamū pejegyjawe'em futat. Amumera 'gā nipo “Jejuī 'ga rerowiaara je” eramū ifuwet pē apisi are. A'ere kasi “naJejuī 'ga rerowiaara rūi je”, pe'je 'gā nupe ne— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe. —“Tene 'gā je jukai kwy”, pe'je etee ki. “Napoirā'uweri je Jejuī 'ga rerowiar awi”, pe'je etee ki. Jeremiyuwamū pejejekoweramū ki jeje'eg imū etee futat peko—

'jau 'ga 'gā nupe. —“Najemanūweri je Jejui 'ga mome'u are” 'jara 'gā nooa'uweri futari ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Je naapoa'uweri futari mama'ea Jejui 'ga remifutar imū” 'jara nanē awawe'em ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Amumera 'gā te nipo ajee e'i “tene 'gā je jukai kwy”, e'i ajemogyau. “Napoirā'uweri je 'ga rowiar awi” 'jara 'gā etee awau ywag ipe, Jarejuwarete 'ga pyri — 'jau 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ee. ²⁵—Okaraemā mono'og are etee ea'at ma'e 'gā nanē ni'akwaawi futari. Kwaiwete agawewi 'gā karaemā. A'ere aipo 'gā miamū nooi futari ywag ipe. Nomyi 'gā weaa Jarejuwarete 'ga ree. Okaraemā me'yi are etee 'ga fueweramū. A'eramū 'gā awawe'em 'ga pyri. Mama'eukwaawa rapyaw ipe etee 'gā awau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁶—Temome'u awi 'ga amū jenosī re je nanē nipo tejenosōu 'ga wi tejewya nū. “Je naJejui 'ga remiayuwā rūi” 'jara 'gā nipo okyjau je ree amanū awi. A'eramū je 'jau aipo 'jarera 'gā nupe: “Najeremiayuwā rūi 'ga”, 'jau nipo je 'gā nupe tejewya nū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

—Amanū awi ikyje'ema 'gā te nipo 'jau, “Je te 'ā Jejui 'ga remiayuwā”, 'jau 'gā 'gā nupe. Aipo 'jarera 'gā te nipo je anure tejewya naenosī 'gā— 'jau 'ga 'gā nupe. —Anure je ruri tejewya ywagipewara 'gā netee 'awa ywy pe nū. Mama'e tywera apoare'ema 'gā netee nipo tejua tejewya 'awa ywy pe nū. Tejuwarete 'ga renyfuga pype je tejua tejewya anure. A'eramū nipo 'gā 'jau jee: “Nitywi 'ga amū ene 'jawe esage ma'e 'gā. Ene tete 'ā eneresageay ore”, 'jau nipo 'gā jee anure je jewyt je ruramū— 'jau Jejui 'ga u'ama oporogytau 'gā nupe. —Aipo 'ara rupi futat nipo je 'i 'gā nupe, 'gā nowase. “'Agera 'gā jeje'ega wanuwa ajemogyau rai'i”, 'jau nipo je 'gā nupe 'gā nowasewase— 'jau 'ga u'ama oporogytau 'gā nupe. —Tejewyru'japa te nipo je ruri pē nupe pē'wyriat pāwē pāwēnamū — 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁷—Anure nipo pēē mū je resak pejepe pejemanūme'ēwe peje'wyriaramū je rekoa. Jarejuwarete 'ga pājēa nipo pēē mū esaka— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe oporogytau.

'Gā neape Jejui 'ga jesowo'gōkawet
(Mateu 17.1-13; Maku 9.2-8)

²⁸ Majepeja morowykye'ema magwaw ire, Jejui 'ga awau ywyty'rarimū oporogytau 'Uwarete 'ga upe. Muapya 'gā etee 'ga erawau ojeupi. Pedro 'ga, Juā 'ga, Tiago 'ga. Mīmēra 'gā etee 'ga erawau ojeupi. ²⁹ 'Uwarete 'ga upe 'ga porogytaramū 'ga reakwara ojesowo'gōka. 'Ga reakwara wenyfugamū. 'Ga raitya nanē waparasingamū 'ga ree nū. Iaparasing enyfuk te 'ga raitya 'ga ree.

³⁰⁻³¹ A'eramū futat mukūja 'ga 'ua oporogytau 'ga upe. Ywag awi 'gā 'ua oporogytau 'ga upe. Moisesi 'ga, Eliasi 'ga retee 'ua oporogytau 'ga upe. Tata enyfuga 'jawewara wywyteripe 'gā u'ama oporogytau. Jejui 'ga manūawama mome'wau 'ga upe:

—Jerusareg ipe nipo ereo emanūmū Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat. “'Ga manūa 'gā tywera tomepey 'jau”, e'i Janeruwarete 'ga enee— 'jau 'gā 'ga upe. —“A'eramū 'ga 'gā katu'okaramū akou 'jau”, e'i Janeruwarete 'ga enee— 'jau 'gā 'ga upe imome'wau.

³² 'Gā porogytaramū 'ga rupi ara ma'efera 'gā osewa 'upa. Poje 'gā opaka. Amā'jāmayayau Jejui 'ga renyfug are. Irāā'ā mukūja 'gā 'amamū 'gā porogytaramū 'ga upe. ³³ Mukūja 'gā oja'wyja'wyramū Pedro 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—'Awa esageay janee ra'e. 'Au etee sapyta 'jau, ki Ku'jyp— 'jau 'ga 'ga upe. —'Au etee tapjya taruapo amū pē nupe 'jau. Ene upe, Moisesi 'ga upe, Eliasi 'ga upe 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

Osera 'ga enafu'ama. A'eramū 'ga u'akwaawe'emamū oporogytau tyweruu 'gā nupe.

³⁴ 'Ga porogytarauwe ywasiga mū 'ua ojyapa 'gā nee. A'eramū futat ywasiga 'gā mima 'gā nui. Ywasiga etee 'gā mopiryyita ojyapa 'gā nee nū. ³⁵ A'erauwe futat Janeruwarete 'ga oje'ega muri imojyapa ywasiga rupi 'gā nupe:

—Koromū je ra'yrate 'ga, jeremimurera 'ga. A'eramū ki pēē pejeapyakau 'ga je'eg are — 'jau 'ga 'gā nupe, oje'ega mua.

³⁶ 'Ga porogytapawauwe ywasiga ojeupiapap 'gā nui nū. Irāā'ā Jejui 'ga etee 'ga 'amamū ojetee. Ywasiga rupi mukūja 'gā ojeupia awau. A'eramū futat 'ga remimu'e 'gā opika etee futat. Nomome'ui futari 'gā tekotee 'gā nupe, miamū ojewyr ire.

Kunumī 'ga katu'okawet

(Mateu 17.14-21; Maku 9.14-27)

³⁷ Ai'iwe 'gā 'ua ojypa ywyty'rar awi nū. A'eramū futat kwaiwete 'gā 'ua Jejui 'ga rowosōu. 'Ga porogyta renupa 'gā 'ua. ³⁸ Jejui 'ga resakawe kūima'e 'ga amū 'ua wafukaita 'ga upe:

—Jejui! Esak jera'yra 'ga jee. Majepei tee jera'yra 'ga. Nirūi 'ga jee. A'eramū ene ejua 'ga resaka jee. ³⁹ Mama'eukwaawa 'ga opyyk 'ga moypiwukaa 'ga muafukajukaa 'ga motyjuita 'ga juru rupi. A'ere 'ga pikapikapikau 'ga rerekou. Nopoiri futari 'ga wi. Esak 'ga jee—'jau 'ga Jejui 'ga upe. ⁴⁰ —“Pemoit 'ga wi”, a'e futat je eneremimu'e 'gā nupe ko. A'ere 'gā nomoiri etee 'ga wi ko—'jau 'ga Jejui 'ga upe.

⁴¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū sipo pēē je rerowiare'ema pejemogyau 'ū? Ymā agawewi nā'ā je pē mu'ei re'ā. A'etea nipo 'ā naje rerowiari tāmējē 'ā pejepe. “Nokoa'uweri je pē pype namutamutat”, a'e je pē nupe jepi—'jau 'ga tesirūmera 'gā nupe nanē nū.

A'ere 'ga 'jau kunumī 'ga ruwa 'ga upe:

—Ere 'ga rerua 'au jee. Taesak 'ga 'jau—'jau 'ga 'ga upe.

⁴² A'erauwe futat 'ga wa'yra 'ga rerua. 'Ga upe 'ga waēm ja'wyja'wyrāmū mama'eukwaawa 'ga pyyka nū. A'eramū futat 'ga retyka ywyu.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga pirewara upe:

—Ejepe'a 'ga wi—'jau Jejui 'ga jupe.

A'eramū futat 'ga imoia 'ga wi. A'ere Jejui 'ga 'jau kunumī 'ga ruwa 'ga upe:

—Kweramū enera'yra 'ga nū. Jarуетe 'ga nū—'jau 'ga 'ga upe.

⁴³ A'eramū esakarera 'gā oporesagamū etee futat 'ga ree.

—Mama'eukwaawa miamū 'ā pājēa. Ku'jywa 'ga taetu te 'ā pājēreteā —'jau 'gā 'upa ajaupe.

Amanūawama 'ga imome'wau'japa

(Mateu 17.22-23; Maku 9.30-32)

Aipo resakarera 'gā oporesagamū 'ga ree kunumī 'ga katu'ogamū.

—Janeruwarete 'ga 'ā pājēreteā futat. Nitywi 'gā amū 'ga 'jawe—'jau 'gā ajaupe.

⁴⁴ Aipo 'gā 'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēneki'yra agawewi je 'ā. A'etea nipo Janeruwarete 'ga je pyygukat anurenure'i je ree iporomutare'ema 'gā nupe—'jau Jejui 'ga wemiayuwa 'gā nupe.

⁴⁵ A'ere 'gā naeapoyi 'ga 'eawer are. Janeruwarete 'ga namueapoyi 'gā ee. A'ere 'gā jenosi 'ga upe oporonuw are.

Esageay ma'e are 'gā mu'eawet

(Mateu 18.1-5; Maku 9.33-37)

⁴⁶ A'ere 'ga remimu'e 'gā 'jau ajaupe:

—Manamū te jane Jarejuwarete 'ga upe esage ma'eramū jarejuapyraapa? —'jau 'ga remimu'e 'gā 'upa.

Ajaupe etee futat oporogytau. ⁴⁷ A'ere Jejui 'ga 'gā kwaawi. Ajaupe 'gā 'e kwaawi. Nuenuwī futari 'ga numiamū. A'ere 'ga ikwaawi futari ajaupe 'gā 'ea. A'eramū 'ga 'jau kunumī 'ga amū upe:

—Ere ejua 'au je pyri—'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe kunumī 'ga amū 'ua 'ga repejāna 'ga rerowyka.

⁴⁸ —Peesak te kunumī 'ga 'ama je pyri?—'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —'Ga ree pejejejuka esageramū je ree we futat pejejuka esage. Je ree pejejejuka esageramū je muarera 'ga ree we futat pejejuka esage—'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama. —Aipo apoara 'gā esage ma'eramū Jarejuwarete 'ga upe—'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—“Je jeresage” na'jara 'gā nū esage ma'eramū Jarejuwarete 'ga upe. A'ere ajuee ojejuka esage ma'eramū te ae esage ma'eramū 'ga upe—'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau esage ma'e 'gā nee.

*Jane poara 'gã janepytuna 'jawe futat
(Maku 9.38-40)*

⁴⁹A'eramũ Juã 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Küima'e 'ga amũ ore aruesak mama'eukwaawa pe'aa 'gã nui ko, enerer imũ ko. A'ere norepytuna 'ga rüi ko. A'eramũ ore 'jau 'ga upe ko: “Ereapo awi nanuara”, 'jau ore 'ga upe ko— 'jau Juã 'ga imome'wau Jejui 'ga upe.

⁵⁰Aipo 'eramũ Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Aipo pe'je awi 'gã nupe. “Peapo awi nanuara”, pe'je awi 'gã nupe. Najanepytuna 'gã nüi numiamũ. A'ere 'gã jane poari te janeporowyky apo are. A'eramũ 'gã janepytuna 'jawe futat ajemogyau— 'jau Jejui 'ga u'ama 'gã nupe aipo 'gã 'eramũ.

Samari ywy pewara 'gã

⁵¹Ywag ipe awawa upe iwaëm ja'wyja'wyrauwe Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Jerusareg ipe futat too 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵²A'ere 'ga wemiayuwa 'gã mü ra'ne imonou wenune Samari ywy pe.

—Amunaw ipe pekwap 'oga mü resaka jarejee jareseawamũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gã awau. Awau 'ga owaëma amunawa mü upe. A'eramũ 'gã oporogytau pewara 'gã nupe:

—Jejui 'ga ore mut 'au oroseawa mü rekarukaa orojee ko— 'jau 'gã peuwara 'gã nupe.

—A'ere nipo 'ga ruri ore rewiri. Ityp te oreseawa 'au?— 'jau 'gã peuwara 'gã nupe.

⁵³A'ere peuwara 'gã 'i etee 'gã nupe:

—Nitywi pëseawa 'au nü'ü. Jerusareg ipe etee futat pekwap. Nepesera'uwari 'au— 'jau etee 'gã 'gã nupe.

Samari ywy pewara 'gã najudeu joporemüremüa rüi. Ojopypepype 'gã. A'eramũ 'gã judeu 'gã futare'ema peu ojopype.

A'eramũ 'gã ojewya 'ua Jejui 'ga pyri nü.

—“Nitywi pëseawa 'au”, e'i 'gã oree ko— 'jau 'gã 'ua Jejui 'ga upe.

⁵⁴A'e renupa Tiago 'ga 'jau Juã 'ga retee Jejui 'ga upe:

—Jarejuwarete 'ga upe tee pa ore 'i “Tata emut 'gã nupe 'gã apisaupap”, aru'e te pa ore 'ga upe— 'jau 'gã Jejui 'ga upe.

⁵⁵A'eramũ Jejui 'ga amã'jäu 'gã nee:

—Ma'eramũ pëë aipo 'jau ki 'ei. Naani. Aipo pe'je awi— 'jau 'ga 'gã nupe, oje'ega moywyrafena. ⁵⁶—Pe'je ajee soo ajepeja amunaw ipe etee— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. A'eramũ 'gã awau.

“Too ene rupi 'jau” 'gã eawet

(Mateu 8.19-22)

⁵⁷Gã waw ipe küima'e 'ga amũ 'ua oje'ega Jejui 'ga upe:

—Too ene rupi 'jau— 'jau 'ga 'ua 'ga upe. —Taata tekou ene rewiri kwe pe ene orauwe 'jau— 'jau 'ga 'ua Jejui 'ga upe.

⁵⁸A'eramũ Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat nipo eneatawet je rupi ki sa? A'ere 'ã je najerogi te tekou a'i küi. Kasuru'miara te 'ã ok. Ywy kwara 'ã 'ga roga. Wyra'ni nanë 'ã waityramũ nü. A'eramũ 'ã kaaruwauwe ojewya 'ua waity pype osea. A'ere je nanarüi. Aset ekoete te futat je tekou. Tekaarupaw ipe je tesea ekoete te futat tekou. Je 'ã pëneki'yra agawewi. A'etea 'ã je najerogi tekou. Jeremiayuamũ nan tee futat pejemogy. A'etea futat te eneatawet je rupi?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵⁹A'ere Jejui 'ga oje'ega ajepeja 'ga upe nü:

—Erejt te je rupi? Naani te ra'u nü?— 'jau 'ga 'ga upe.

—Naani. Nooi je 'awauwe ene rupi. Tene jeruwa 'ga manüi ra'ne. Tejuwa 'ga manü re too ene rupi 'jau. 'Ga manü re nipo a'jea futat tekou ywyapi ene rewiri. Tejuwa 'ga manüa ra'ne je aesak— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

⁶⁰A'ere Jejui 'ga 'i etee 'ga upe:

—Naani. Ene'me awi. 'Awauwe futat ejot je rupi. Eneruwa 'ga manünamũ amutee 'gã totym 'ga enee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe. —Ene tereko “Pe'je pejeipoia pejetywer awi” 'gã

nupe 'Jaramū 'Jau— 'Jau Jejuī 'ga 'ga upe. —“Pejetywer awi pepoiramū Janeruwarete 'ga pē monoi wemiayuwamū” 'gā nupe 'Jaramū tereko 'Jau— 'Jau Jejuī 'ga 'ga upe.

⁶¹ A'ere 'ga amū 'Jau Jejuī 'ga upe nū:

—Tene ajee je ra'ne. Too ene rupi 'Jau— 'Jau 'ga Jejuī 'ga upe. —A'ere je oi tepytuna 'gā momoranupa ra'ne, “Oo je 'ga rupi”, 'Jau 'gā nupe ra'ne— 'Jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁶² A'eramū Jejuī 'ga 'Jau 'ga upe:

—Je rupi iatawet ma'eramū pejet ekoete te futat je rupi pejejea jewyre'emamū futat pejejemiejarera mama'e are. Wemiejarer are eajewyt ma'e 'gā nooi futari je rupi. Eajewyt ma'e 'gā nokoarūi je mome'waramū kwe pewara 'gā nupe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

10

Setētai tois 'gā monoawet

¹ Anure Jejuī 'ga kwaiwete 'gā mū'jāu 'gā pytuna 'gā nui. Setētai tois etee 'ga 'gā mū'jāu. 'Gā mū'ē re 'ga 'gā mokwasi'wau. Mukūi juejue Jejuī 'ga 'gā monou amunaw ipe wenune.

—A'ere too pē newiri 'Jau— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ² —Ināināni't etee Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā. Kwaiwete je 'gā jemogyi Jarejuwarete 'ga kwaape'ema— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe: “Emuru'jap ejemiayuwa 'gā amū emome'waramū”, pe'je ki 'ga upe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Sā'ā juowuurana. Omonookara tywe'emamū 'ā ototokapaw ekoete. Nan tee futat nipo 'gā 'ga je'ega ojeupe 'gā imome'ue'emamū 'gā pawī etee mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³ —Ma'eramū je 'ā pē monoi kwe pe, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waukaa 'gā nupe, ikwaapare'ema 'gā nupe. Sā'ā kasurua tajau jarūa pyterimū isea. A'eramū 'ā tajaua iu'wau. Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga kwaapare'ema 'gā pyterimū pese. 'Gā amū nipo amara'neramū akou pē nee. A'ere nipo je jejukai pē nee— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁴ —Peroo kasi karaemā ne. Ka'arana nanē kasi peroo ne. Pejejemi'urama nanē kasi peroo ne. Pejepyapaawa nanē pēē erawawe'em nū. Pejepyta'we'em nanē pe aje pejeporogyta' 'gā nupe nū— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

⁵ —Amunaw ipe pejewaēmawe ki pe'je 'gā nupe: “Awamū Janeruwarete 'ga pē mopy'ata'wai pē mogyau”, pe'je ki pejesou pejewau 'gā nog ipe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. ⁶ —Pē nee 'gā ku'iramū Janeruwarete 'ga aku'i monoi 'gā nupe. Pē nee 'gā ku'ie'emamū 'ga aku'ia nomonoa'uweri 'gā nupe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁷ —Pejejeupe 'oga resaukaripyra pype etee futat ki pejup. Pejejejiyte'ema ajepeja 'oga pype. Pejejeupe imuripyra'wau etee futat— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —Sā'ā ae ojeupe ojomoporowyky re ojomepya. Nan tee futat nipo 'gā pēnemi'urama muri pē nupe ojeupe pēporogyta repyramū— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

⁸ —'Gā 'wyrarete upe pejewaēmawe ki pe'je 'gā nupe: “'Au ore ruri Jarejuwarete 'ga porogyta mome'wau pē nupe”, pe'je ki 'gā nupe. “Pe'je ajee pejejuu 'ga imome'wau oree” 'eramū peu pejepytat pejejuu imome'wau 'gā nupe. 'Gā 'wyr ipe etee futat pejejemogyau pejejeupe mōpā'e muripyra 'wau etee— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama oporogyta'.

⁹ —Ojero'wu ma'e 'gā ki pekatu'ok. Jarejuwarete 'ga ree pēē 'gā mu'Jau. “Werowiaramū 'ga pē mogoi wemiayuwamū”, pe'je ki 'gā nupe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

¹⁰⁻¹¹ —Pejewau nipo 'gā 'wyrarete mū upe pejewaēma. A'eramū nipo 'gā “noreporenuwiweri ore Jarejuwarete 'ga je'eg are”, 'Jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū ki pe'je 'gā nupe: “Janeruwarete 'ga 'ā wemiayuwamū pē futat numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee 'ga”, pe'je ki 'gā nupe. “A'eramū nipo 'ga anure pē mu'arasiga pē mogyau”, 'Jau ki pēē 'gā nupe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. —A'eramū pēē 'gā 'wyrarete pyterimū pejewau pejejemogyau pejepypapaawa nupānupāu, 'lja mototoka jui. “Janeruwarete 'ga 'ā ifuwet pē katu'og are futat numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee”, pe'je ki pejewau— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

¹² —A'jea futat je 'i. Anure, wowase pē majatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga Sodom ipewarera 'gā nereko tyweretei nū. Sodom ipewarera 'gā itywetywet Janeruwarete 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'gā nereko tyweaete 'gā tywer are nipo. A'ere “Noreporenuwiweri

ore Jarejuwarete 'ga je'eg are" 'Jara 'gā Sodom ipewara 'gā tywera apyraawi. A'eramū 'ga a'eramū nipo 'gā nerekou tyweaete nū Sodom ipewarera 'gā apyraapa— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

Jejui 'ga je'ega moywyrafenawet

(Mateu 11.20-24)

¹³A'eramū 'ga 'Jau 'Uwarete 'ga ree oporomutare'ema 'gā nupe:

—A'e je ki 'ei pēporiay'i ā pejejemogyau numiamū a'i kūi. Korasī pewaramū, Pesaita pewaramū. Mīmer ipewaramū ā pēporiay'i pejejemogyau numiamū. Pē'wyr ipe ako je Jarejuwarete 'ga mome'ui tekou pē nupe ikue numiamū. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oka ako tekou pē neape ikue numiamū. A'ere ako nepēporenuwiweri jeje'eg are ikue. Nepēpouriweri ako pejetywer awi ikue. Pejetywera retee ako pēē ikue. Tiro pe 'gā katu'og ire amunipo ā peuwara 'gā pōiri otywer awi rakue. Sidom ipe nanē je iapo re amunipo ā peuwara 'gā pōiri futari otywer awi rakue. Tanimuga amunipo ā 'gā wereko wapyte'rarimū otywer awi opoira resaukaawamū. A'ere ako je 'au agawewi iapoi tekou pē'wyr ipe ikue. A'etea ako nepepōiri pejetywer awi ikue— 'Jau Jejui 'ga u'ama 'gā nupe.

¹⁴—A'eramū nipo Jarejuwarete 'ga pē majatykaawa 'ara rupi Tiro pewara 'ga majatykau wowase. A'eramū nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete. Sidom ipewarera 'gā nanē nipo 'ga erekou tyweaete nū. 'Gā tywer are wejue nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete etee. A'ere nipo 'ga pēē te pē nereko tyweretei kwaiwete. Pēē te 'ā neperowiari 'ga, 'ga pājē resakareramū miamū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

¹⁵—Pēporiay'i pejejemogyau numiamū, a'e je 'ā pē nupe, Kafanaū pewaramū nanē nū. “Ore Kafanaū pewaramū oreresage. A'eramū ore arawau ywag ipe”, pe'je pejejaupe numiamū. A'ere je 'i pē nupe: Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'eramamū futat pēē, a'e je 'ā pē nupe— 'Jau Jejui 'ga Kafanaū pewara 'gā nupe. —Nepepōiri te 'ā pejetywer awi. A'eramū pēē pejewau mama'eukwaawa rapyaw ipe futat— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁶A'eramū 'ga 'Jau wemimu'e 'gā nupe:

—Pe'je pejewau jeporogyta mome'wau kwe pe 'gā nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama. —A'eramū pē nee wapyaka ma'e 'gā je ree nanē futat wapyakau nū. Pēje'ega renupara 'gā futat jeje'eg are nanē wapyaka nū— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Pēje'ega renupare'ema 'gā je ree nanē nuapyakai nū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Je renupare'ema 'gā nanē futat je muarera 'ga nuenuwi nū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

Setētai tois 'gā wekwawera mome'uawet

¹⁷A'eramū Jejui 'ga wemimū'ēmera 'gā monou kwe pe, 'gā mu'Jau Jarejuwarete 'ga porogyta are. Setētai tois 'gā awau kwe pe 'gā mu'Jau Jarejuwarete 'ga porogyta are. Anure 'gā 'ua ojewya nū. 'Gā ku'ia 'gā nerekou. A'eramū 'gā 'ua 'Jau Jejui 'ga upe:

—Mama'eukwaawa miamū futat ore oromoit arakou 'gā nui ai'i— 'Jau 'gā 'ua 'ga upe imome'wau. —“Jejui 'ga rer imū ore pē moiri 'gā nui”, 'Jau ore mama'eukwaawa upe ai'i— 'Jau 'gā 'ua imome'wau Jejui 'ga upe.

¹⁸Aipo ojeupe 'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—A'jea— 'Jau etee futat 'ga 'gā nupe ojeupe imome'uramū. —Ymā te je mama'eukwaawa 'wyriara resagi ikue, ywag awi tut i'ara resagi ikue, Satanasi turi 'ara resagi ikue. Sā'ā tupā werawa 'ara. Nan tee futat 'ari. Janeruwarete 'ga imuēma imua imomoa ikue. A'eramū je a'eramū esaka ikue. Janeruwarete 'ga ipājē renuēma jui ikue. A'eramū ināinānī'i etee erekou. Ma'eramū ā emiayuwa pemoit 'gā nui rai'i. Tepājē te ako je omono pē nupe ai'i. A'eramū ā pēē imoia pejejemogyau 'gā nui rai'i— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ¹⁹—Ma'eramū ā mama'eukwaawa 'wyriara ipājē niapoa'uweri pē nupe. Jeje'eg imū peata pē nekoramū mama'eukwaawa 'wyriara nepē apisiukari mama'e tywera upe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama. —A'eramū nipo pēē pejepyruga agawewi futat moi are. A'eramū nipo pē u'wau agawewi. A'etea nipo nepemanū jupe. Jawa'jyra nipo pē piau agawewi. A'ere nipo naya'uweri pē nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama oporogyta. —Jeje'eg imū peata pē nekoramū nitywa'uweri mama'e tywera pē nupe. Ma'eramū ā a'jea futat mama'eukwaawa pemoit pejejemogyau 'gā nui. ²⁰A'ere kasi a'e are pejerowiaraip pejeje

pejelijemogyau ne. Jeremiayuwamū wejue te pejelijemogy. Ma'eramū 'ā pēku'i pejelijemogyau — 'jau Jejui 'ga u'ama 'gā nupe oporogytau. —Jeremiayuwamū pēnera jekwasari 'upa jeka'aran are ywag ipe. A'e are ki pēku'i pejelijemogyau jeremiayuwamū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Jejui 'ga ku'iawet

(Mateu 11.25-27)

²¹Janeruwarete 'ga pājēa Jejui 'ga rerekou. A'eramū 'ga a'eramū aku'iramū akou oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Kiapi'ni. Ene 'ā mama'e jararetea. Ene 'ā ywag ipewara mama'e jara. Ywy pewara jara nanē 'ā ene nū. Ene te 'ā mama'e jararetea. Nai'akwaap ma'e 'gā etee rūi 'ā eremueapyo jeje'eg are. Akotee ma'e 'gā na'ne 'ā eremueapyo ee nū. I'akwaap ma'e 'gā jēmī 'ā ene imueapyowe'em ee. Ejemifutar imū etee futat 'ā ene akotee ma'e 'gā mueapyo ee. Nanuara futat te 'ā erefutat rakue— 'jau 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe. —Ma'eramū 'ā itywera 'gā etee futat eremueapyo ee— 'jau 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe.

²²'Uwarete 'ga upe oje'eg ire Jejui 'ga 'jau wemiyauwa 'gā nupe:

—Jeruwarete 'ga je mu'akwaap mama'e are ikue. Ma'eramū je 'ā ikwaawi— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

—Jeruwarete 'ga je kwaap katu katu futat. Nitywi 'ga amū je kwaapara mū. Jeruwarete 'ga etee te je kwaap— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau. —Je 'ā Tejuwa 'ga akwaap katu katu futat. A'ere 'ga nitywi amū je 'jawewara Jeruwa 'ga kwaapa katu katuara 'ga— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Ma'eramū je 'ā tejemipyurūmera 'gā mu'ei Tejuwarete 'ga ree. A'eramū 'gā a'eramū 'ga kwaapa je pyri— 'jau 'ga 'gā nupe.

²³A'eramū Jejui 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe etee:

—Jeporokatu'okawera 'ā peesak. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā katu'oga nanē 'ā pēē esaka nū. Ma'eramū 'ā pēku'i pejelijemogyau— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe. ²⁴—Janepy 'gā 'ā iporesagiwet futat jeremiapo are rakue numiamū. A'ere 'ā 'gā manūi erujewi je rure'emauwe rakue. 'Gā 'ā oporenuwiramū jeje'eg are rakue numiamū. A'ere 'ā 'gā manūi erujewi je rure'emauwe rakue— 'jau Jejui 'ga u'ama 'gā nupe. —Pēē 'ā jeremiapoa peesak katu katu. Ma'eramū 'ā 'gā ku'ia peapyraap— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

Ajuee ajemuaēm ma'e

²⁵A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga amū 'ua oporonupa ee Jejui 'ga upe. “Tomojenosī Jejui 'ga 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe numiamū.

—Maran ae awau Jarejuwarete 'ga pyri ki 'ei? Emome'u jee 'i— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

²⁶A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'ja e'i Moisesi 'ga ka'aran are ikwasiaa inuga rakue? Eremogyta nipo jepi? Maran enereapyo ee?— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²⁷—Aipo e'i futat 'ā Moisesi 'ga ka'aran are ikwasiaa inuga rakue. “Peenup Jarejuwarete 'ga je'ega. Pēporomutat Jarejuwarete 'ga ree a'jea futat. Mama'ea peapo 'ga upe, 'ga remifutar imū. Pejejea'aramū pejelijemogyau 'ga ree 'gā nee pejejea'ara apyraapa. Aipo aporamū nipo pejejeje'aramū 'ga ree a'jea futat”, e'i 'ga ka'aran are rakue. “Pēporomutat pejepyriwara 'gā nee pejejee pejejeje'aramū 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

²⁸—A'jea futat aipo 'ea— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —Namutar iki peapo. A'eramū pejewau Jarejuwarete 'ga pyri pejemanū re— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²⁹A'eramū 'ga 'jau Jejui 'ga upe nū:

—A'eramū je maranuara 'gā nee tepota'waramū ki 'ei? Awyja je pyriwaramū ki 'ei?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

³⁰A'eramū kwe pe etee Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jau ajuee 'gā pojekuka are.

—Kūima'e 'ga 'ut amū akou ojyapa Jerusareg awi. Ajepeja amunaw ipe 'ga 'ua numiamū, Jeriko pe 'ga 'ua numiamū. A'ere 'ga ruaw ipe muna'ywa 'gā 'ga rekoari. A'eramū muna'ywa opokoka 'ga ree. 'Ga raitya mosoka 'ga wi 'ga nupānupāu 'ga monou 'ga nuga. 'Ga jukaaiapa 'ga rejaa inuga peyse pe. ³¹A'eramū mainana 'ga amū awau akou pe rupi.

Awau owaēma 'ga upe. Irāā'ā 'ga ruwamū peyse pe. Amā'jāu etee 'ga ree. Okwapa etee 'ga pyu. A'ere mainana 'ga nokoi 'ga ree. Awau etee 'ga pyu. ³²A'ere 'ga amū 'ua nū. Levi 'ga juapyrera 'ga amū 'ua 'ga pyu nū. 'Gā pytuna 'ga futat numiamū. A'ere nānēwējēmī 'ga nokoi 'ga ree. Okwapa etee 'ga pyu nū— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

³³—A'ere Samari ywy pewara 'ga 'ua pe rupi akou. Na'ga jekoty'aawa 'ga rūi agawewi. 'Ga ree iporomutare'ema 'ga agawewi.* Inupāmyrera 'ga judeua. A'etea Samari ywy pewara 'ga inupāmyrera 'ga resakawe ajemuaēm 'ga ree. ³⁴A'eramū 'ga opytau 'ga ree. Na'ga remiesaga 'ga rūi agawewi. A'etea 'ga opytau 'ga ree. Oporiaramū 'ga ree. Iporiay'i 'ga 'upa 'ga upe. “Maran poko ene 'i?” 'jau 'ga 'ga upe.

—“Muna'ywa opokok je ree ki 'ei, jekaraemā areewi ki 'ei”, 'jau 'ga 'ga upe.

—A'eramū futat 'ga muagy monou 'ga ree, 'ga pi'rokawer are. Muaga 'ga ree imono re ifaa 'ga wi. A'ere 'ga 'ga monou kawaru'i 'arimū, weymawa 'arimū 'ga rupia. A'eramū futat 'ga 'ga rerua erowaēma ae seawa 'og ipe. A'e pe futat 'ga 'ga fuanuga 'ga rerekou.

³⁵—Ai'iwe 'ga, oo enune, oka'aranūū monou 'oga jara 'ga upe. “E'fuanug 'ga jee. Maran gatu nipo owaēme'ema ka'aranūūa jupe. Jupe iwaēme'emamū tejewya tameypap ene 'jau”, 'jau 'ga 'oga jara 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau.

³⁶Imome'upaw ire Jejuī 'ga oje'ega moromu'jara 'ga upe nū:

—Muapyra 'gā inupāmyrera 'ga resaka. Maranuara 'ga ajemuaēma 'ga ree? 'Ga pytuna 'ga te ajemuaēm 'ga ree?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁷—Naani. 'Ga pytune'ema 'ga futat ajemuaēm 'ga ree, ojejukau 'ga ree— 'jau 'ga 'ga upe.

—A'jea futat. 'Ga pytune'ema 'ga futat ojejuka 'ga ree. A'eramū pēē nanē iapou nan— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —Nan aeresage jejukai ajuee. Namutar iki pēē nanē peapo nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

A'eramū moromu'jara 'ga awau nū.

Jejuī 'ga awau Marta ēē 'wyr ipe

³⁸Aipo mome'upaw ire Jejuī 'ga wemimu'e 'gā nerawau ajepeja amunaw ipe nū. Marta ēē rog ipe awau osou. ³⁹Ēē kypy'yra ēē, Mari ēē awau wapyka Jejuī 'ga pyri, 'ga porogyta renupa 'ūina. ⁴⁰A'eramū Marta ēē kumi apou erekou. A'eramū ēē 'jau ojeupe: “Koo. Je tee 'i nipo aje ako mama'e apou jarejee”, 'jau ēē. “Maran tete Mari kyna nuapoi mama'ea je pyri. Wapyg etee pa 'ā kyna 'ūina kiā pyri nū”, 'jau ēē ojeupe.

A'eramū ēē 'ua oje'ega Jejuī 'ga upe:

—Emut kyna je poaa. Je etee ako teporowykyau. “Ekwap ēē poaa mama'e apou”, ere kyna upe jee— 'jau ēē Jejuī 'ga upe.

⁴¹—Naani. Ene te 'ā eporowyky are etee enerea'at. Epytu'u'i jui. Erejemuaēm awi eporowyky are etee— 'jau 'ga ēē upe. —Tene Mari ēē reni. Jeporogyta are ēē porenuiweramū. Jaruete ēē reni je renupa, jeporogyta are wea'aramū— 'jau 'ga ēē upe.

⁴²—Ene te 'ā mama'e apoawamū etee ereko rakue. Ēē jeje'ega renuparamū etee ako. Ēē te 'ā oporowyky esagea wesak ojeupe. Nomomoira'uweri 'gā ēē jui— 'jau Jejuī 'ga ēē upe 'ūina.

11

Jarejuwarete 'ga upe 'gā je'eg are

'gā mu'eawet

(Mateu 6.9-15; 7.7-11)

¹Anure Jejuī 'ga 'ūina oporogytau 'Uwarete 'ga upe. 'Ga pig ire 'ga remiayuwa 'gā 'jau 'ga upe:

—Ore mu'e ape Jarejuwarete 'ga upe oroje'eg are ki jā— 'jau 'gā 'ga upe. —Sā'ā Juā Batista 'ga wemiayuwa 'gā mu'ea rakue. Nan ore mu'e ape, ene taetu— 'jau 'gā 'ga upe.

²Aipo ojeupe 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nan iki peporogyta 'ga upe:

* 10:33 Ymā judeu 'gā niporomutari Samari ywy pewara 'gā nee rakue.

Kiapi'ni. Oroje'eg ore arajupa enee.

Tene muoryp ki 'gā najuejue etee.

Kamēsiete ki 'gā najuejue etee tene rerowiat ajemogyau.

Kamēsiete tere'yi 'wyraramū ore najuejue etee 'jau.

³Awamū ki mama'ea emut ore oreremi'uramamū.

⁴Norerea'aru'jawi ore mama'e tywera orojeupe 'ga iapoawer are.

A'eramū ki ene ejea'aru'jawe'emamū oreywer are.

Ore mamuakat futar iki ape mama'e tywera apoe'em are,

pe'je ki Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee.

⁵A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Jarejuwarete 'ga upe pejeporogyta awi kasi pepoit futar ine. Ojewi pepoire'emamū nipo 'ga mama'e esage muri pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

A'ere 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jawamū nū:

—Sā'ā nipo kūima'e 'ga amū rura iwaēma opytuna 'ga upe pypaje. A'eramū nipo 'gā oseaja emogoyau. A'eramū nipo 'ga 'ga momaka. ⁶“Kanape'ia emut amū jee. Muapyra kanape'ia emut jee. Jepyntuna 'ga 'ut amū owaēma jee. A'ere nitywi mama'ea 'ga upe. A'eramū je tejua, emut amū mama'ea jee, 'jau enee”, 'jau nipo 'ga 'ga upe. ⁷A'eramū nipo oset ma'e 'ga 'jau ajaupe: “Aset je tejupa. Najefu'amiweri je. Jera'yra 'gā oset 'upa. Awopytym je 'okwara ko”, 'jau nipo ta'yt ma'e 'ga ajaupe.

⁸—A'ere nipo 'ga pyntuna ojero'waro'wau etee 'okwara mopoga u'ama 'ga upe wjere'emamū. Pog pog pog. A'eramū nipo 'ga omogerukare'emamū afu'ama, kanape'i monou 'ga upe, opytuna 'ga omogerukare'emaue.

⁹—A'eramū je 'jau pē nupe: Nan tee futar iki pejemogy pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe pejeojere'emamū. A'eramū 'ga pēnemifutara mua pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

—Ojeupe pēē mama'e renūjamū Janeruwarete 'ga imuri pē nupe. “Je poar ape” ojeupe 'eramū 'ga pē poari futari. Kamēsiete 'ga pejepoare'emamū, pejeje'ega pejejemogyau pejeojere'emamū 'ga upe. Sā'ā mama'e 'ara ae wi. A'eramū 'ā ae ijaramū awau ekaa. Esag ire tāmējē 'ā ae opoia ekar awi. Nan tee futar iki pēē, pejeje'ega pejeojere'emamū futat 'ga upe mama'e renū awi. A'eramū 'ga mama'e mua pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

—'Okwara mopogara 'ga 'jawe ki peko. 'Okwara rawopytymo'wog ire etee 'ga poiri imopog awi. Nan tee futar iki pēē. Pepoit kasi 'ga upe pejeporogyta awi ne. A'eramū 'ga pē poari futari— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁰—“Mama'e emut amū jee” 'jara 'gā nupe 'ga imuri futari. “Je poar ape” 'jara 'gā 'ga opoat futat. Ojeupe peje'egamū 'ga je'egi futari pē nupe— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe oporogytau.

—Pejenosī kasi mama'ea 'ga upe enūina ne. Mama'e esage tee te 'ga amut pē nupe. Namura'uweri 'ga mama'e tywera pē nupe. ¹¹Sā'ā pēē. “Mama'e emut amū jee, Kiapi'ni”, pejeja'yra pejejeupe i'eramū mama'e katurama etee imonoa pejeja'yra upe. Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'e esagea etee imuri pē nupe, “mama'e esagea emut jee” 'eramū. Moja sipo pemono pejeja'yra upe, “ipira emut jee” 'eramū? Naani. Mama'e esagea etee te pemono pejeja'yra upe. ¹²“Wyraupi'a emut amū jee” 'eramū sipo jawa'yra pemono pejeja'yra upe? Naani. Nepemonoa'uweri jawa'yra pejeja'yra upe. Nan tee futat Ku'jywa 'ga— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

¹³—Pēē 'ā aetywera agawewi. A'etea 'ā mama'e esagea etee pemono pejeja'yra upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Nan tee futat peapo numiamū. A'ere Ku'jywa 'ga te mama'e esagerete muri pē nupe “mama'e esagea emut ore” ojeupe pēē 'eramū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama. —U'agesagea miamū futat 'ga amut pē nupe, “Emut E'agesagea jee” ojeupe 'eramū— 'jau 'ga oporogytau 'gā nupe.

Mama'eukwaawa rerekwat

(Mateu 12.22-30; Maku 3.20-27)

¹⁴Oporogytapaw ire Jejui 'ga mama'eukwaawa pe'au erekwara 'ga wi. A'ea 'ga moje'egukare'ema 'ga mogou. Ije'ege'ema 'jawe 'ga pirewara 'ga mogou. A'eramū 'ga ojewi ipe'a re oje'ega nū. A'e resakarera 'gā oporesagamū ajemogyau 'ga ree.

¹⁵A'ere 'gā amū “o'meramū te 'gā 'i”, 'gā 'i etee ajaupe:

—Mama'eukwaawa 'wyriara je'eg imū te 'ga 'ga pirewara moiri 'ga wi— 'jau 'gā ajaupe.
—Pesepu je'eg imū te 'ga imoiri 'ga wi— 'jau etee esakarera 'gā ajaupe.*

¹⁶A'eramū peuwara 'gā 'jau 'ga upe:

—Oreremiesage'ema eapo amū oree. A'e resaka “A'jea futat ra'e”, taru'e enee 'jau.
“Janeruwarete 'ga opājē muri 'ga upe ra'e”, taru'e enee 'jau— 'jau 'gā 'ga upe numiamū.

A'ere 'ga nuapoi 'gā nupe. “Mama'e tywera siapoukat esaka 'ga upe jarejee 'jau”, 'jau 'gā ajaupe numiamū. A'ere 'ga nuapoi 'gā nupe. ¹⁷Okwaap 'ga 'gā je'eg jemima ojee. A'eramū Jejuī 'ga aipo 'jau etee 'gā nupe:

—Maran sipo 'gā amū a'eramū ojo'oka oywy pype ajamueu? Ajaupi etee futat ajuapisaupap, ojomateepapa ajaupi etee futat — 'jau Jejuī 'ga u'ama oporogytau 'gā nupe. —Maran sipo a'eramū ajepeja amunaw ipewara 'gā ojo'oka ajaupi etee futat ajuapisawamū?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

¹⁸—Nan iapo re amunipo 'ā mama'eukwaawa remiayuwa ojomateepawi ajaupi etee futat — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ¹⁹—“Pesepu pājē mū 'ga mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui”, 'jau ako pēē jee ko. A'eramū je 'jau pē nupe: Ma'ja pājē mū ajee pēnemiayuwa 'gā mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui? NaJaneruwarete 'ga pājē mū rūi nipo 'gā imoiri 'gā nui?— 'jau 'ga 'gā nupe. ²⁰—Je nanē futat 'ā Jarejuwarete 'ga pājē mū etee je 'ā imoiri 'gā nui. A'eramū pēē a'e are je kwaapa. “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga te nipo 'ā”, 'jau amunipo 'ā pēē jee— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

²¹—Ifuakat ma'e 'ga 'ā u'ywa renu'ama 'okwar ipe woga rarūmū. A'eramū 'ā muna'ywa osowe'em. ²²A'eramū ifuakararete ma'e 'ga 'ua 'ga muajāna 'ga monou 'ga retyka u'ywa pojekau 'ga wi. A'eramū futat osou 'ga karaemā upe. A'eramū futat 'ā erawau ime'ega ajaupe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

—Mama'eukwaawa 'wyriara ifuakat ma'e 'jawe. Ipājē futat numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga te pājērete. Mama'eukwaawa 'wyriara pājē te 'ga wapyraap. Ma'eramū 'ā ae Jarejuwarete 'ga pājē mū mama'eukwaawa pe'ai 'gā nui— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama, oporogytau.

²³—Je ree iporomutare'ema 'gā najeremiayuwa rūi — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Jeporowyky are je poare'ema 'gā naje upe rūi oporowyky. Mama'eukwaawa upe te 'gā porowykyi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Werekwarera upe mama'eukwaawa jewyawet

(Mateu 12.43-45)

²⁴A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pē nui omoir ire mama'eukwaawa nipo ioi wyw akŷme'ema rupi opytaawa mū rekaa akou. A'eramū nipo opytaawa mū resake'emawe 'jau ojeupe etee futat nū: “Maran te 'ā nooi tejekwawer ipe etee futat tejewya nū 'i?” 'jau nipo ojeupe. ²⁵A'eramū nipo ojewya 'ua werekwarera 'ga resaka. Erekwarera 'wyriar amuteeramū nipo akowe'em ee. Ijekatu'oguu tuwamū. ²⁶A'eramū nipo opytuna majatykau awau. Sete nipo opytuna rerua. A'ea te nipo itywerete. A'eramū te nipo erekwarera 'ga te'arareteramū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea mama'eukwaawa rerekwarera pype ose re mama'eukwaawa noseu'jawi 'ua nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ku'ia

²⁷A'ere Jejuī 'ga oporogytapaw ire kūjā ēē mū mytun awi wafukaja mua 'ga upe:

—Iku'i nipo eney kynā nanimenime ene ree— 'jau ēē wafukaja mua 'ga upe.

²⁸Aipo ojeupe 'eramū Jejuī 'ga 'jau ēē upe:

—A'jea futat nū ī. Iku'i futat ēē je ree nū ī— 'jau 'ga ēē upe. —Je rerowiaara 'gā taetu nipo ēē ku'i wapyraap— 'jau 'ga ēē upe.

Aeremiapoe'ema fariseu 'gā enūinawet

(Mateu 12.38-42; 16.1-4; Maku 8.11-13)

²⁹Ojee 'gā jatykapaw ire Jejuī 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

* 11:15 Mama'eukwaawa 'wyriara rera mukūi tapy'ŷja je'eg imū. Satanasi 'jawamū, Pesepu 'jau nū.

—'Awauwaramū miamū 'ā nepēa'wyrī futari pejejemogyau 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. —Oreremiapoe'ema eapo amū oree, pe'je 'ā jee numiamū. A'e resaka "A'jea futat Janeruwarete 'ga opājē muri 'ga upe ra'e", taru'e enee 'jau, pe'je 'ā jee numiamū. A'ere je naapoa'uweri mama'ea pē nupe pēnemiesagamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Juna 'ga ree etee je pē muea'ari pē mogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ³⁰—Sā'ā ipira Juna 'ga mokona rakue. A'eramū 'ā imuapyra 'ara rupi 'ga rerua eropy'apojyau rakue. Nan tee futat je ferawī imuapyra 'ara rupi. Je manū re nipo Janeruwarete 'ga futat je moferapa imuapyra 'ara rupi Juna 'ga 'jawerimū etee futat. Aiporamū tāmējē te nipo pekwaap. "Na pa je Janeruwarete 'ga 'ga muri rakue", 'jau nipo pēē jee je feraw ire— 'jau 'ga 'gā nupe.

³¹—Wowase pē majatykaaw ipe Janeruwarete 'ga 'jau pēē mū nupe. "Ko 'gā esage ra'e. Werowiat wejue 'gā jera'yra 'ga. A'eramū je 'gā mua tejemiayuamū. A'eramū 'awamū 'gā 'ua osou ywag ipe je pyri. Jera'yra 'ga 'gā werowiat rakue", 'jau nipo 'ga pē nupe. "Ko 'gā te aje nia'wyrī. Nuerowiari 'gā jera'yra 'ga rakue", 'jau nipo 'ga pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Aipo 'eramū nipo Sepa ywy pewara 'wyrīari ēē 'jau pē nupe: "NaKu'jywa kīā remiayuwa rūi agawewi je ikue. A'etea je ojet muku awi Sarumāu kīā je'ega renupa ikue", 'jau nipo ēē pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —"A'ere 'ā Jejuī kīā rekoī agawewi pē pype rakue. I'akwaap ma'e kīā jēmī. A'etea 'ā nepeanuwi kīā je'ega rakue", 'jau nipo ēē oje'ega 'ua pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —A'jea futat ēē 'i. Sarumāu 'ga a'jea futat okwaap numiamū. A'ere 'ga nokwaapawī. Je te 'ā a'jea futat okwaap katu katu. A'etea 'ā jeje'ega nepeanuwi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³²—Janeruwarete 'ga rowase pē majatykaaw ipe nipo Ninewa pewara 'gā afu'ama pē nupe. "Ore nanē nū. Norokwaawī ore Ku'jywa 'ga ikue. A'etea ore orojeupe Juna 'ga 'ga mome'u ypyrauwe oropoit orotywer awi ikue", 'jau nipo 'gā pē nupe. "A'ere 'ā nepeanuwi futari Jejuī 'ga je'ega rakue", 'jau nipo 'gā pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Juna 'ga a'jea futat esage ma'ea rakue. A'ere 'ā je te 'ga apyraawi. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe pejejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama.

Arāparīn

(Mateu 5.15; 6.22-23; Maku 4.21-23)

³³A'ere Jejuī 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—Arāparīna monyng ire ae nomīma'uweri mama'e 'ag are. Imonyng ire ae imonoi jakatupe te imyina ajuesawamū te— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe.

³⁴—Tata eny 'jawe aereaa. Sā'ā tata enya mama'e resaukara janee. Nan tee futat jarejeau jane mama'e resagi. Ea ma'e 'gā wesak katu katu futat mama'ea. Eawep ma'e 'ga te aje 'ā nuesakatui mama'ea. Nan tee futat pēē. Ea ma'e 'gā 'jawewaramū pēē pēneapyo pejejemogyau jeje'eg are, erowīaa pejejemogyau. A'eramū pēē mama'e apou Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat. A'ere eawep ma'e 'jawewaramū nepēneapyoi futari jeje'eg are. Neperowiari jeje'ega. A'eramū pēē pejejemifutar imū etee futat mama'e apou pejejemogyau. Ypytunaiwa pype wata ma'e 'jawe pēē— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁵—A'eramū pēē jeje'ega renupa futat. Jeje'ega tata eny 'jawe. Sā'ā tata enya pe resaukara pē nupe. Nan tee futat jeje'ega pē mu'ei ywaga piar are. ³⁶A'eramū pēē jeje'ega renuparamū tata eny pype futat pejejemogyau pejeatau. Jeje'ega renupara 'gā a'jea futat ajemogyau mama'e apou esage Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Judeu 'gā nemiapo

(Mateu 23.1-36; Maku 12.38-40)

³⁷Jejuī 'ga porogytapaw ire fariseu 'ga amū 'jau 'ga upe:

—Ere ejua ejemi'waa je'wyr ipe— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga awau 'ga rupi.

'Ga rog ipe owaēm ire Jejuī 'ga awau osou. Awau wapyka. ³⁸A'eramū 'ga mo'wyrera 'ga 'jau ojeupe: "Kuu. Nojepoei futari nipo aje 'ga ki sa", 'jau 'ga ojeupe. "Najane 'jawe rūi 'ga jepoei ojemi'war enune", 'jau 'ga 'ga ago'wau ojeupe etee futat.

³⁹A'ere Jejuī 'ga ikwaawī ojee.

—Ene 'ā jarejemiapou etee futat mama'ea ereapo ekou numiamū— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe. —A'jeteetewi 'ā ene mama'e apou ekou numiamū. A'etea 'ā nenea'wyrī. Pēē 'ā

y'a kupe pireita futat numiamū. A'ere 'ā nepekatu'ogi waipy katy. Nan tee futat 'ā pēē. Pēpir esageay futat numiamū. Pejauk futat pejepiky'a awi numiamū. A'eramū 'ā pēpira ojekatu'oka numiamū. A'ere pēkurasāu nia'wryi futari. Iky'auuramū futat pēkurasāua. A'ere 'ā pejekurasāu nepekatu'ogi futari— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe oporogytau 'ūina.

⁴⁰—Pē'akwaawe'ema pē nereko kūi— 'Jau Jejui 'ga oje'ega moywyradena 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga 'ā pē apoarera. A'eramū 'ga afuweramū pē katu'og are numiamū. Napēpira katu'og are rūi 'ga fuweramū. Pēkurasāu katu'og are tee 'ga fuweramū numiamū— 'Jau 'ga oje'ega moywyradena 'gā nupe. —Pejetywer awi pepoir ire amunipo 'ā 'ga pē katu'ogi. A'eramū amunipo 'ā pēē pejesageramū pejemogyau 'ga upe, 'Jau je 'ā tekou pē nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴¹—Pejekate'lem awi pepoit. Ikaraemāe'ema 'gā nupe pejekaraemā pemono amū. Nan pēē iaporamū pejekatu'ok, pēpira we futat pēwyter ipe nanē nū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴²—Pēporiay'i pēē numiamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga pē nereko tyweri pejejee pejeporomutare'em are. Fariseu 'ā pēē. A'eramū pēē mama'e mojo'oka pejepo 'Jawe pejejeupe. Ko pypiara nanē imojo'oka nū. A'eramū pēē majepeja monou Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū emyrera pēma'ea. Kumikasiga miamū pēē imojo'oka imonou Jarejuwarete 'ga upe. Nanuara te esage futat 'ga upe numiamū. A'ere namīa etee rūi peapo. Pejejee nanē futar iki pejekuka esage nū. Mīmera apoa esageay Janeruwarete 'ga upe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'Jau ee. —A'ere 'ā pēē nanarūi. Pēē 'ā pejuereko tywerete. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pejejee pejeporomutare'em are pē nerekou tyweaete— 'Jau 'ga 'gā nupe 'ūina. —Pejepytuna 'gā nereko esagearamū Jarejuwarete 'ga ree we futat pejekuka esage— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —A'ere pejepytun are pejekukae'emamū Jarejuwarete 'ga we futat pereo tywerete— 'Jau 'ga 'gā nupe 'ūina oporogytau.

⁴³—Pēporiay'i nipo pēē numiamū. “Je jeresage” pe'Je numiamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga pē nereko tyweretei. Pejetykaaw ipe pejewau 'ā kūima'eteete 'gā apykaw ipe etee pēapygiwet. Ukawō'ō me pejeatau pejemogyau miamū 'ā pejejeapeje'ega futaa— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁴—Judeuramū jane nipyru'g'aweri tywy are. Tywya nia'wryi. Aeto'omera ajemogy. A'eramū jane jarepyru'g'ema futat ee. A'eramū jane mama'e monou tāmējē futat im'ina tywy 'arimū imojewakawamū ajaupe. A'eramū ae tywy 'arimū opyrug'e'ema. Tywya 'ā 'ūina ojewage'emamū. A'eramū 'ā ae okwapa i'arimū. Ikwaape'ema rerekou. Nan tee futat pēē. Nepēwyter a'wryi pejemogyau. A'ere 'gā nokwaawi te. Tywy jewage'ema 'Jawe futat— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —“Oreresageay” pe'Je 'ā jepi numiamū. A'ere 'gā nepekwaawi te. Pēwyter a'wrye'ema nokwaawi te— 'Jau 'ga 'ūina 'gā nupe.

⁴⁵A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'Jara 'gā amū 'Jau Jejui 'ga upe, aipo 'ga 'eramū.

—'Gā nupe aipo 'Jau te ore nanē futat ore ago'o ape e'yina nū— 'Jau 'gā 'ga upe aipo 'ga 'eramū.

⁴⁶—Pēē nanē nipo moromu'Jaramū pejemogy tywet 'gā 'Jawe futat nū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Napejemimu'efer imū etee rūi te 'ā mama'ea peapo. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete futat. Sā'a 'gā amū mama'e poyja monoa aju'arimū. A'eramū 'gā ojopoare'ema iupia. Nan etee pēē. Pēē 'ā Moisesi 'ga remikwasiarer are pemu'e katu katu 'gā numiamū. “Peko esage 'ā pejemogyau Moisesi 'ga je'eger imū. Pepoit kasi 'ga je'eger awi ne”, pe'Je 'ā 'gā nupe pejemogyau numiamū. A'ere 'ā pēē te nepeko esagei pejemogyau Moisesi 'ga je'eger imū— 'Jau 'ga 'gā mu'Jara 'gā nupe.

⁴⁷A'ere 'ga 'Jau 'gā nupe nū:

—Pēporiay'i pēē pejemogyau numiamū. Nepeenuwi futari Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete futat. Pēypy 'gā 'ā Janeruwarete 'ga mome'wara 'gā je'ega nuenuwi etee rakue. Ma'eramū 'ā 'gā 'ga je'ega mome'wara 'gā apisi rakue. Pēē nanē 'ā 'gā je'egera renupe'ema nū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁴⁸—Pejepy 'gā 'gā apisi re 'ā pēē ita esage monou 'gā nywy 'arimū peje'arasiga resaukaawamū. A'ere 'ā pē'arasig 'mea te pē nereko. Pēku'ia te pē nereko 'gā apisiawer are— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁹—Janeruwarete 'ga 'ā i'akwaap tāmējē futat. A'eramū 'ga jane kwaapa. A'eramū 'ga 'jau “Teje'ega mome'wara 'gā tomono 'gā nupe 'jau kwy”, 'jau 'ga rakue. “Amumera 'gā te nipo 'gā wereko tywerete. Amumera 'gā te nipo ajee 'gā wapisī”, 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁵⁰—A'eramū Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete werowiaara 'gā nepyaa. Nepē'arasigī te 'ā pejetywer are. Pejetywer are, jareypy 'gā tywer are. Mīmer are 'ga pē nereko tyweretei. Janeypy 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisau ekoete rakue. Ywy apo ppyrauwe te 'ā 'gā 'ga rerowiaara 'gā apisi rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'ūina. ⁵¹—Apeu 'ga ra'ne te 'ā 'gā ajuka ypy ypy rakue. A'ere 'gā 'ā 'awamū taetu 'ga rerowiaara 'gā apisi kwaiwete. 'Awamue 'gā 'ā Sakari 'ga jukau rai'i nū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Jarejuwarete 'ga rukawō'ō me 'ga 'amamū 'gā 'ā 'ga jukau rai'i. A'eramū nipo 'ga pē nerekou tyweaete iapisipyera 'gā nepyaa— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁵²—Moromu'jara pēē numiamū. Pēporiay'i pejemogyau numiamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga pē nereko tyweri futari— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Jarejuwarete 'ga je'ega te 'ā neperowiari futari. A'eramū 'ā pēē erowiarukare'ema 'gā nupe. Pē'me etee 'ā 'gā nupe. A'eramū 'gā a'jea futat ikwaape'ema. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁵³Oporogytapaw ire Jejuī 'ga awau 'gā nui. Fariseu 'gā amū awau 'ga rupi Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee. A'eramū 'gā awau akou oporogytau pe rupi. Ajamueu awau akou. Oje'ega moywrafena 'ga upe, 'ga rerawau 'ga rerekou, 'ga moporogytaukaa ojeupe. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Pe'je ajee 'ga simoporogytaukat jarejee 'ū— 'jau 'gā ajaupe. —Siesak 'ga mama'e tywera mome'ua jarejee 'jau 'ū— 'jau 'gā ajaupe, ajuerawau ajuerakou. A'eramū 'gā a'eramū 'ga moporogytaukaa 'ga rerawau 'ga rerekou pe rupi. A'ere 'ga morogyta a'jea etee imome'ui 'gā nupe 'gā nerawau 'gā nerekou. Nomome'ui futari 'ga mama'e tywera.

⁵⁴—'Ga je'eg ekoete 'ga rekoramū sipyyk 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

A'ere 'ga morogyta a'jea etee imome'ui 'gā nupe 'gā nerekou.

12

Pekyje ki Jarejuwarete 'ga wi

(Mateu 10.26-31)

¹A'eramū 'gā ajatykau Jejuī 'ga ree. 'Ga porogyta renupa 'ua ajatykau. Kwaiwete 'gā. A'eramū 'gā opyruga pāwē gatu etee te futat ojopy are. Opyrugawe'ema rerekou 'gā opyruga ajuee.

A'ere Jejuī 'ga je'egi wemimu'e 'gā nupe etee ra'ne:

—Peko kasi fariseu 'gā 'jawe ne— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe. —“Ore 'ā oreresageay”, e'i 'gā numiamū. A'ere o'meramū te 'gā 'i ajemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe. —Nepeesagi te 'gā tywera. A'ere 'gā tywereteramū futat. Mama'e tywera 'gā wapo ajemogyau. A'ere 'gā imimi te. Kanape'i jopypeawa 'jawe 'gā tywera. Nuesaga'uweri ae kanape'i jopypeawa. A'ere imopy'apirupaw ire ae imopy'apiruawa kwaawi futari. Nan tee 'gā tywera. Ae nuesaga'nei nipo 'gā tywera. A'ere anure te nipo ae esagi futari. Pejemogy kasi 'gā 'jawe ne— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe u'ama. ²—Nomima'uweri futari mama'e tywera. Anure te nipo imimipyera jesaukari 'gā nupe. ³'Awamū 'gā amū jemogyi jemime oje'ega ajaupe. A'ere aipo 'ara rupi te nipo 'gā amū imome'ui 'gā nupe wafukaita. A'eramū te nipo najuejue etee futat pekwaap— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

⁴A'ere Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pekyje awi pejeapisi are ifuwet ma'e 'gā nui. Pē apisi 'gā numiamū. A'ere 'gā pē'aga nomateepawa'uweri. ⁵Jarejuwarete 'ga wi te pekyje ete. 'Ga te a'jea futat pē mateepap ywawuje tee werowiare'emamū. Pē'aga we futat 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe — 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —'Ga te a'jea futat mama'e tywera ojeupe iaporamū ae apisi— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁶—Janeruwarete 'ga te 'ā pājēretea. A'ere 'ga jejukai esagei futari ae ree. Peesak wyra'ia. Wyra'ia 'ā niapoi agawewi. A'etea Janeruwarete 'ga imanūnamū wesak 'ūina. ⁷Ae taetu

aje 'ā ae ate 'ga upe. Ma'eramū 'ā 'ga jejukai ae ree taetu— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe u'ama. —Pē'awa we futat ojemojopyrūmawa ajemogvau pēakag are. Aeakag are ijemogva we futat 'ga okwaapap. “Nojejukai nipo 'ga ore ree?” pe'je kasi ne. Naani. Ojejuka futat 'ga pē nee. A'eramū ki pēē pejekyjawe'em pejereko tywera 'gā nui— 'jau 'ga 'gā nupe.

Pejenosī kasi Jeju 'ga mome'u awi ne

(Mateu 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ A'ere Jeju 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—Je 'ā pēneki'yraretea. Pejenosī kasi je mome'wau 'gā nupe ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —'Gā nowase pēē je mome'u renosī'em ire je nanē najenosī pē mome'wau nū. “Je Jeju 'ga remiayuwamū”, pēē 'eramū je ywag ipe peoramū je nanē futat ywag ipewara 'gā nowase a'e 'gā nupe nū: “Koromū noko jeremiayuwa 'gā 'ja”, 'jau nipo je pē nupe ywag ipe peoramū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

⁹—Pēē mū nipo 'jau 'gā nupe: “Je naJeju 'ga remiayuwa rūi”, 'jau nipo pēē. A'eramū nipo je nanē futat ywag ipe peoramū “Najeremiayuwa rūi koromū”, 'jau nipo je 'gā nupe — 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰—Ojeupe peporogyta re Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui. Je kuraw ire pētywete futat. A'ere nipo anure 'ga 'Agesage je'egi pē nupe, pētywera resaukaa pē nupe. A'eramū nipo pēē pejepoia pejetywer awi. Jui pepoir ire Janeruwarete 'ga imoia pē nui— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'ere 'ga 'Agesage kuraw ire nitywi 'ga amū pētywera resaukaawamū pē nupe. A'eramū pēē jui pejepoire'ema. Nan tee futat pejemogvau. Pejetywer awi pēpoiriwera'emamū Janeruwarete 'ga nomoiri futari pē nui. A'eramū aipo 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'gā nupe.

¹¹—Anure nipo 'gā amū je roweiaaramū pē pygi pē nerawau pejatykaaw ipe 'wyriara rowase pē moporogytaukaa jupe. “Ekoay 'ga akou mama'e tywera apou”, 'jau nipo 'gā pē nerawau 'wyriara upe pē mome'wau 'me jupe. A'eramū kasi pekyje pejereoramū ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū “Ma'ja 'jau sipo je 'gā nupe teporogytau 'wei”, pe'je kasi ne, pejekyju ne. ¹²Janeruwarete 'ga peu pē nerooramū 'gā nupe peje'egawa amut pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

Ika'aranūū kwai ma'e 'ga

¹³ A'ere kūima'e 'ga amū mytun awi wafukaja mua Jeju 'ga upe:

—Jeruwa amanū ai'i. A'ere jereki'yra 'ga arajuwa karaemāmera nomojo'ogi jee ai'i— 'jau 'ga wafukaja mua 'ga upe. —A'eramū ene eje'ega 'ga upe jee: “Emojo'ok pejejuwa karaemāmera ejewirera 'ga upe”, ere ki 'ga upe jee— 'jau 'ga oje'ega mua Jeju 'ga upe.

¹⁴ A'eramū Jeju 'ga 'jau etee 'ga upe:

—Naejeki'yra ene iago'o anupa rūi je ruri ai'i— 'ga 'i etee 'ga upe, aipo ojeupe 'ga 'eramū. —Naamanū ma'e karaemā mojo'oka rūi je ruri ai'i— 'jau etee 'ga 'ga upe.

¹⁵ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—“Kwaiwete je karaemā futari”, pe'je awi. Nakaraemā rūi pē mogeukat ywag ipe. Tejerowiarāmū te je pē mogeukari ywag ipe Tejuwarete 'ga pyri— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹⁶⁻¹⁷ A'eramū Jeju 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Kūima'e 'ga amū ikaraemā kwaiwete ma'e 'ga amū e'i ojeupe: “Kwaiwete te 'awamū jeko pypiara 'wei. Kwaiwete jeremi'ua 'awamū 'wei” 'jau 'ga ojeupe. “A'ere ijagawa niapoi jupe. A'eramū je ma'ja apou jupe nū'ū. Najeporomonoweri je ee 'gā nupe”, 'jau 'ga 'ūina ojeupe. ¹⁸“Sikōi'ī ma'ea pa je omono etyka kwy. Taapo tee amū tuwiau ma'e tejemi'u ryrūnamū 'jau kwy. Tekaraemā reewe tomono inuga tupaw yau pype 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe. ¹⁹“A'ere ta'e tejeupe 'jau kwy: Kwaiwete te jeremi'ua 'wei. Noporowyki futari te je 'awamū 'wei. Ajemi'wat etee futat te je 'awamū te'ŷina 'wei” ta'e tejeupe etee futat 'jau kwy. “Teku'iramū tejemi'u are te'ŷina 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁰—A'eramū nipo aipo 'ga upe Janeruwarete 'ga 'jau: “Eremut ekoete eje'ega e'ŷina ra'e”, 'jau nipo 'ga 'ga upe, amara'neramū 'ga ree. “Ene manū re aw'ŷja ma'ea eneremi'ua ki 'ei? 'Awauwe futat eremanū ejemi'u awi kūi”, 'jau nipo 'ga oje'ega mua 'ga upe— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'gā nupe.

²¹—Pêê mû nipo pejekaraemã are etee futat pejejea'aramû. A'eramû Jarejuwarete 'ga ree jemî nipo pejejea'are'emamû futat— 'jau 'ga 'gã nupe. —Aipoa kûima'e 'ga 'jawe futat nipo pêê. 'Ga 'jawe futat nipo pejemama'ea peetyapap pejemanûnamû— 'jau 'ga 'gã nupe imome'wau.

Pejemogypyk ki Jarejuwarete 'ga ree

(Mateu 6.25-34)

²²⁻²³ A'eramû Jejui 'ga 'jau wemiayuwa 'gã nupe nû:

—Ma'eramû 'ã je 'i pê nupe: Pênea awi mama'e are etee pejejemogyau, je 'i pê nupe. “Ma'ja je i'wau 'awamû”, pe'je awi pejejeupe. Pênea'ar awi pejejaity are etee pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga ree te pejemogypyk pejejemogyau, 'jau je 'ã pê nupe — 'jau 'ga 'gã nupe. —'Ga te 'ã pê apo. A'eramû 'ga ojee pejemogypygamû mama'e mua pê nupe— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama oporogytau. ²⁴—Sã'ã wyra'ia. Wyra'ia 'ã nuapoi agawewi mama'ea. Nitywi agawewi 'ã mama'e tymawa. A'etea 'ã Janeruwarete 'ga mama'ea omono jupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Niapoi agawewi wyra'ia 'ga upe. A'etea 'ga ojejukau ee. Pêê taetu aje 'ã aeramû. A'etea sipo 'ga nojejukai pê nee?— 'jau 'ga 'gã nupe. ²⁵—Peko sipo amû pejeymane'em are ete ea'at ma'eramû amû pejeymane'emamû namutat?— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama. —Naani. Nia'wryi futari aipoa miamû pê nupe ee pênea'ara. A'etea te nipo pêyman pejejemogyau. Pejeywyr are tee pejejea'aramû miamû pemanû futat. Mama'e are etee pênea'at pê nekoa nepê koga'uweri— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. ²⁶—Ma'eramû pêê pejejea'aramû mama'e are etee pejejemogyau ki 'ei?— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

²⁷—Sã'ã 'ywotyra. 'Ywa 'ã noporowykyi agawewi futat opoty arê. A'ere ipotyra esageteeramû— 'jau 'ga 'gã nupe. —Ymã te janepytunera 'ga, Sarumãu 'ga, ikaraemã kwi ma'ea rakue. 'Ga te 'ã taity esage ma'ea rakue. A'ere 'ã 'ywotyra te 'ga raity esage apyraawi. ²⁸'Ywotyra 'ã majepei 'ara rupi etee wesageramû. A'eramû 'ã ai'we opÿijagamû. A'etea 'ã Janeruwarete 'ga omokaturam ipotyra jupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Jupe iapo re sipo 'ga nomonoï mama'e esagea pê nupe? Pêê taetu aje 'ã pênesage 'ga upe. Ma'eramû pêê 'ga rerowiaripa etee 'û? Pe'je 'ga rerowiaa futat nanimenime. Perowiaraiw awi etee 'ga. ²⁹Au'je mama'e are etee pênea'ar ire. Pejemuam awi pejemem'uram are etee. Pejemuam awi nanê pejejaity are etee nû. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee pejejuka ete— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. ³⁰—Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã te 'ã ajemuam mama'e are etee. A'ere kasi pêê 'ga 'jawe peko ne. Janeruwarete 'ga pênemifutara okwaap. Ojejuka 'ga pê nee— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. ³¹—Jarejuwarete 'ga je'ega penup katu katu. 'Ga je'eg imû peko esage. A'eramû 'ga mama'e esage mua pê nupe, pênemifutara mua pê nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe u'ama.

Nateepawi futari ywag ipe ako ma'ea

(Mateu 6.19-21)

³²—Pekyje futat kasi mama'ea pejejewi teepap ja'wyja'wyramû ne. Pejemogypyk futar iki pejejemogyau 'ga ree. Janeruwarete 'ga ojee pejemogypygamû iku'i futat 'üina pê nee. A'eramû 'ga mama'e esage mua pê nupe. Anure ywag ipe pê nesaka 'ga aku'iramû futat pê nee— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

³³—Pejekaraemã ki peme'eg amû ka'aranû are. A'e repyfera monou ikaraemã'e'ema 'gã nupe. A'eramû Janeruwarete 'ga ka'aranûia 'gã nupe imonoramû ywag ipe mama'e mua pê nupe. Mama'ea pejejaupe imonoawera mepyau pê nupe. Peu mama'e nateep-awa'uweri. Nitywi mama'e mateepaara. Nitywi agu'jaa peu. Nitywi jypemeruua. Nitywi muna'ywa. A'eramû mama'ea atepawe'emamû futat peu— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

³⁴—Pejekaraemã are etee pênea'aramû 'au wry pe etee futat pejekaraemã pereko. A'ere Janeruwarete 'ga ojee pênea'aramû, ywag ipe nanê mama'e esage muri pê nupe nû. 'Auwara karaemã momytunara 'gã ojejuka 'au ojeapo ma'e are etee ajemogyau. A'ere ywag ipe karaemã momytunara 'gã jejukai Jarejuwarete 'ga ree te— 'jau 'ga 'gã nupe u'ama.

“Je rura ki peapesak” Jejui 'ga 'eawet

³⁵⁻³⁶—Anurenure'i nipo je oi Jarejuwarete 'ga pyri pê nui. Anure te nipo je ruri nû. A'eramû pêê je ruru'jawa rapesaka pejejemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe oporogytau

'ūina. —Sā'ā aeporowykya 'wryiara upe. A'eramū 'ā 'wryiara 'ga awau watau wemiayuwa 'gā nui, maraka pe 'ga awau 'gā nui. A'eramū 'gā 'ā 'upa tata monyka imyina 'ga rura rapesaka. Owaēmauwe 'ga 'ā 'okwara mopoga wemiayuwa upe. A'erauwe 'ā 'wryiara 'ga remiayuwa iawopytymo'woka 'ga upe. ³⁷ A'eramū 'gā aku'iramū 'upa. 'Ga waēma rapesakara 'gā aku'iramū. “Au'je katu pa 'ga ruri jane sere'emauwe nū”, 'Jau 'gā ajaupe — 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —A'ere nipo 'ga opira mosoka, oje'ega wemiayuwa 'gā nupe: “Pe'je pejejua pejemem'waa”, 'Jau nipo 'ga ojewyra rapesakara 'gā nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³⁸—Meewe 'ur ire nipo 'ga ypyaje 'ua owaēma. A'etea nipo 'gā ajemogyau 'ga rapesaka. 'Ga waēmamū nipo 'gā aku'iramū. ³⁹⁻⁴⁰ Nan tee futat nipo pēē je rura rapesakaramū pejememogyau au'jeteramū je rapesaka— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Nepekwaawi futari je jewyawa. A'eramū pēē pejememogyau au'jeteramū je rapesaka— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama. —Sā'ā 'oga jara 'ga muna'ywa rura kwaawe'ema. Muna'ywa rura kwaaw ire amunipo 'ā 'oga jara 'ga awawe'em 'og awi. A'ere 'ga nokwaawi futari muna'ywa rura wog ipe. Nan tee futat nepekwaawi pejeki'yramū je jewyawa— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Kūima'e 'ga remiayuwa 'gā

(Mateu 24.45-51)

⁴¹ Aipo 'ga 'eramū Pedro 'ga 'Jau 'ga upe:

—Ore upe te ere aipo 'Jau? Najuejue etee te 'ā ere oree nū?— 'Jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

⁴² A'eramū Jejui 'ga 'Jau Pedro 'ga upe:

—Je rerowiaaramū etee futat pejemogy najuejue etee futat je rapesaka, je jewyra rapesaka— 'Jau Jejui 'ga Pedro 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'Jau 'uaw are nū:

—'Wryiara 'ga remiayuw esage 'ga i'akwaap ma'ea. O'wryiara 'ga je'eg imū etee futat mama'ea wapo. A'eramū 'wryiara 'ga wata enune wemiayuw esage 'ga myina wemiayuwa 'gā nesakawamū. “Aata je. A'eramū je ene myina 'gā nesakawamū”, 'Jau 'wryiara 'ga wemiayuw esage 'ga upe. “Mama'ea ki emono 'gā nupe 'gā nemi'uramamū”, 'Jau 'ga 'ga upe. A'eramū nipo 'ga 'wryiara 'ga awau watau 'gā nui. Anure nipo 'ga ojewyau 'ua nū. ⁴³ 'Ga 'eawer imū etee mama'e apo re nipo 'wryiara remiayuw esage 'ga aku'iramū ajemogyau o'wryiara 'ga resakawe. ⁴⁴ A'eramū 'wryiara 'ga we futat aku'iramū 'ga ree wemifutar imū etee 'ga porowykyramū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —A'eramū nipo 'ga a'jea futat 'ga monou 'ga myina okaraemā are ojejuka ma'eramū. ⁴⁵ A'ere nipo imyimirera 'ga amū 'i ojeupe: “Mukuu nā'ā je'wryiara 'ga oi re'ā, oporomukuramū re'ā”, 'Jau nipo 'ga ojeupe. A'eramū nipo 'ga opytuna 'gā amū nupānupāu. A'ere nipo 'ga awau ojemi'waa, kawiajaiwa rykua. A'eramū nipo 'ga weawryyamū akou. Oporowykya'ewem nipo 'ga 'ūina. ⁴⁶ A'e pype nipo 'ga 'wryiara 'ga 'ua owaēma erujewi 'ga upe. Wapesage'emeteramū nipo 'ga 'ua owaēma erujewi 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga 'ga rekoarū'e'ema resakawe 'ga mopimopika. A'ere nipo 'ga 'ga monou tata pe imomoa 'ga rerekou tyweaete— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

⁴⁷—'Gā amū nipo 'wryiara remifutara kwaapa futat numiamū. A'ere nipo 'gā nuapoi jupe. A'eramū nipo 'ga 'wryiara 'gā nupānupāukaa tesirūmera 'gā nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

⁴⁸—Amumera 'gā te nipo ajee nokwaap katui 'wryiara remifutara. A'e 'gā 'gā nonupāuui. Nonupāi kwaiwete. Ināināni't etee nipo 'gā nupāi, mama'e tywera apo re— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

—'Gā amū nipo 'wryiara remifutara kwaapa katu katu futat. 'Gā a'jea futat oporowyky jupe. Wemiesaga 'gā nee ojemogyppyka etee. Wemiesage'ema 'gā nee 'ga nojemogyppyga'uweri— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

Jejui 'ga ree nipo ae ajamueu

(Mateu 10.34-36)

⁴⁹ A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Mama'e mateepapa je ruri. Sā'ā tata mama'e tywera mateepawa. Nan tee futat nipo je ruri mama'e tywera mateepapa — 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga nipo

je rerekou tywerukaa pētywer are 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga werowiaara 'gā nerekou tywerukare'ema. A'ere je anure 'ga rerowiaare'ema 'gā etee ereko tyweretei— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁵⁰—Anurenure'i nipo je rerowiaare'ema 'gā je rerekou tyweri. A'e are etee je rea'aramū tekou— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁵¹ A'ere 'ga 'jau 'gā nupe:

—“Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga rur ire nipo ore jamuepawi”, pe'je kasi ne. Naani. Je ree taetu nipo pejamue pejejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. ⁵²—Je ree naju'jaju'jawe tee rūi pēnea'at mama'e are. Mukūja 'gā nipo pēpytuna 'gā oporomutaramū je ree. Muapya 'gā tee nipo ajee pēpytuna 'gā niporomutari je ree. A'eramū nipo 'gā naju'jaju'jawe tee rūi wea'aramū je ree— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁵³—Kūima'e 'ga amū nipo je rerowiaa. A'ere nipo 'ga ra'yra naje rerowiari. Kūjāmuku ēē mū nipo je rerowiaa. A'ere nipo ēē ya naje rerowiari. A'eramū nipo 'gā ajamueu je ree— 'jau 'ga 'gā nupe.

Naje kwaawi pejepe 'ga 'eawet

(Mateu 16.2-3)

⁵⁴ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ywagūna resakawe 'ā pēē mū 'jau pejejaupe: “Amana nipo 'ā 'ja”, 'jau 'ā pēē pejejaupe. A'eramū a'jea futat amana. ⁵⁵ Ywytu ruramū 'ā pēē, “‘Arasimiūna nipo 'ā”, 'jau 'ā pēē pejejaupe. A'eramū 'arasimiūna futat— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁵⁶—Ywagūna resakawe 'ā pēē amana kwaapa pejejemogyau. Ywytu ro'ysag are 'ā pēē 'arasimiūna kwaapa— 'jau 'ga 'gā nupe. —Tejuwarete 'ga remiaporama je amome'u pē nupe. Ma'eramū sipo nepekwaawi? Nepēporokwaawiwari te 'ā ee. Ma'eramū 'ā nepekwaawi— 'jau 'ga 'gā nupe.

Pemota'wa pejee iporomutare'ema 'gā

(Mateu 5.25-26)

⁵⁷ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū ajee mama'e esagea pejejeupe iapoa nepekwaawi pejejemogyau 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

⁵⁸ —“Mama'e tywera 'ga wapo jee”, pejejeupe 'ga amū 'eramū pejewau pejeporogytau 'ga upe, 'ga mota'wau pejejeupe. Kasi a'e pe 'ga pē nerooi 'wyriara 'ga upe ne. A'eramū 'wyriara 'ga pē monoukaa jefaruu 'ga upe, pē munewukaa ne. ⁵⁹ Moromunepawa pype pejemono re nipo nepe'earūi jui. Mama'e tywera apo mepy re tāmējē te pe'ē jui— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ee. —Nan tee futat ki pēē. Mama'e tywera apo re peje'eg tāmējē futat Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'ga pē katu'oka tāmējē pē mogyau nū. Ojeupe peje'ega'ne'emamū 'ga pē nerekou tyweretei aipo are— 'jau 'ga 'gā nupe.

13

Otywer awi ipoire'ema 'gā

¹ Jejui 'ga porogyta 'ga 'amamū 'gā amū 'ua owaēma 'ga upe.

—Ekoay 'wyriara 'ga, Piratu 'ga Garireja ywy pewara 'gā apisaukaa Jarejuwarete 'ga upe 'gā porogyta 'gā nupawamū. Itywerete nipo 'gā. Ma'eramū nipo 'ā Janeruwarete 'ga 'gā apisaukaa 'gā nupe, aru'e ore kūi— 'jau 'gā 'ua u'ama imome'wau 'ga upe.

^{2,3} A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. Nityweri 'gā kwaiwete. Ajepeja Garireja ywy pewara 'gā tywera 'gā nupayraawi. Pēē nanē pētywerete futat nū. Pejetywer awi pejeipoire'ema pēē nanē futat pamanū 'gā 'jawe. Pamanū re nipo, Janeruwarete 'ga pē'aga monou mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

⁴—Awamū 'ā 'og ywate u'aa Sirue pewara 'gā 'arimū rai'i, 'gā apisau rai'i. Tesoitu 'gā pytuna. Itywerete ma'e 'gā sipo poromū rai'i? Pētywera sipo 'gā wapyraap rai'i? ⁵ Naani. Pēē juejue futat pepapap pejetywer awi pejeipoire'emamū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Y'wa 'yp

⁶ A'ere Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Kūima'e 'ga amū 'ūina. A'eramū y'wa 'ywa u'ama 'ga ko pe. Y'wa 'aawa rupi 'ga awau 'ywa 'ywa resaka. A'ere noko'i futari i'a mū akā are 'ga upe. ⁷ A'eramū 'ga 'jau wemiayuwa

'ga upe: “Muapya kwara 'ara rupi je ruri 'au y'wa 'ywa resaka ai'i. A'ere je naesagi amū i'aa ai'i. A'eramū ene etyka”, 'jau 'ga wemiayuwa 'ga upe.

⁸—Aipo 'ga 'eramū 'ga remiayuwa 'ga 'jau 'ga upe: “Tene i'ami ra'ne, 'awa kwara rupi tee ra'ne”, 'jau 'ga 'ga upe. “Taypywykai 'jau. A'ere 'ya esage tarut ara ipyy are esaka 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe. “Siesag i'a 'jau, 'yi esage oypy are erur ire 'jau. ⁹I'aramū simu'am gatu etee 'jau. A'jea futat i'ae'emamū sietyk 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe—'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

—A'jea futat i'ae'emamū ijetygi futari—'jau Jeju 'ga 'gā nupe imome'wau. —Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'e tywera apo awi pepoira rapesagi ra'ne. Jui pepoie'emamū 'ga nan tee futat pē netygi—'jau 'ga 'gā nupe.

Iteu ma'ea kūjā

¹⁰Morowykye'ema rupi Jeju 'ga awau judeu 'gā jatykaaw ipe oporogyta 'gā nupe. ¹¹A'e pe ojero'wu ma'e ēē mū 'ua 'gā pyri. Ymā ēē jero'wui akou rakue. Tesoitu te ēē kwara mu'ari akou ojero'wau. Mama'eukwaawa ēē erekou opir are. Iteu ma'e 'jawe ēē mogoukaa. Najepoyi futari ēē watau. ¹²Ēē resakawe Jeju 'ga oje'ega ēē upe:

—Erefu'am ī. Enejaruete ene 'awamū ī—'jau 'ga ēē upe.

¹³A'ere 'ga opo monou ēē 'arimū. Ēē 'arimū etee agawewi opo monou. A'erauwe ēē u'ama gatu. Ojepywu.

—Au'jete je katu'og ape wa'iko. Ene te 'ā eneresage jee—'jau ēē Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁴A'ere judeu 'gā jatykaawa raarana 'ga amara'neramū 'ga ree. Morowykye'ema rupi Jeju 'ga ēē mafu'ami. “Ae katu'oga ae porowykya futat”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga amara'neramū Jeju 'ga ree. A'eramū 'ga a'eramū 'jau 'gā nupe:

—Pejor awi pejejekatu'ogukaa morowykye'ema rupi—'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Morowykye'ema rupi kasi peporowyky ne”, 'jau 'ga 'ā janee rakue. Ma'eramū 'ā pejot morowyky rupi etee pejejekatu'ogukaa—'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁵A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—“Morowykye'ema rupi kasi peporowyky ne”, pe'je awi oree. Pēē nanē te 'ā peporowyky pejemogyau morowykye'ema rupi. Wyrā jara agawewi 'ā pēē. ¹⁶A'etea 'ā “ereporowyky awi morowykye'ema rupi”, pe'je jee. A'etea pejejemawā pemoy'u morowykye'ema rupi. Ēē taetu aea. Abraão 'ga juapyrera ēē. Janepytuna futat ēē. Ma'eramū sipo je mama'eukwaawa moire'ema morowykye'ema rupi ēē wi? Ymā te 'ā ēē mama'eukwaawa rerekoi opir are rakue. Ma'eramū je imoire'ema ēē wi morowykye'ema rupi 'ū, a'e te je nū a'i kūi—'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹⁷Aipo 'eramū 'gā opoyje'emamū ajemogyau 'ga wi. 'Ga ree ipromutare'ema 'gā opoyje'emamū. A'ere tesirūmera 'gā ku'iramū 'ga ree, ēē wi imoiramū.

'Ga rerowiaara 'gā jemomytunawam

(Mateu 13.31-33; Maku 4.30-32)

¹⁸A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ma'ja 'jawe ajee je rerowiaara 'gā?—'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁹—Sā'ā y'wa'ŷi'ī'ī'a, mostarda 'jawa. A'eramū 'ā ae ityama. A'eramū 'ā opopoa awau 'ā o'ywuoramū. A'eramū 'ā wyrā'ia aja'yrapyau akā are, waity mogyau ee. Nan tee futat je rerowiaara 'gā—'jau Jeju 'ga u'ama 'gā nupe. —'Awamū 'gā ināinānī't etee. A'ere nipo 'gā anure kwaiwete je rerowiaara 'gā jemomytuni awau—'jau 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

²⁰—Ma'ja'ja 'jawe ajee je rerowiaara 'gā?—'jau 'ga oje'ega 'gā nupe nū.

²¹—Sā'ā kūjā u'i mojerawa. A'eramū 'ā imojopypeawa monou ipype. Ināinānī't etee agawewi 'ā imonou ipype. A'etea 'ā awua. Nan tee futat je rerowiaara 'gā jemomytuni nipo—'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —'Awamū 'gā ināinānī't etee je rerowiari. A'ere nipo anure je rerowiaara 'gā jemomytuni kwaiwete—'jau 'ga 'gā nupe.

Ywag ipe oo ma'e

(Mateu 7.13-14, 21-23)

²²Jejui 'ga awau akou Jerusarega repejāna. Awaw ipe 'ga awau pe rupiwara 'gā mū'jau akou.

²³A'eramū kūima'e 'ga amū 'jau Jejui 'ga upe:

—Ināinānī'i etee sipo ore oi ywag ipe?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

²⁴Aipo 'ga 'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēnea'at kasi pejejemogyau tesirūmera 'gā nee ne. Pejetywer awi pepoit. A'eramū pēē pejeporowykiau esage pejejemogyau pejejeupe ywag ipe pejejesawamū— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

A'eramū futat 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ywaga rokware nokwaruui. Je rerowiara 'gā etee te oo osou ywaga rokware rupi— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —Jeje'ega renupare'ema 'gā nipo e'i "Ywag ipe je oi", 'jau nipo 'gā numiamū. A'ere jeje'ega renupare'ema 'gā nosea'uweri ywag ipe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

A'ere Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe u'ama nū:

²⁵—Okwara motyw ire 'oga jara 'ga nuawopytymo'wogi tekotee 'gā nupe. A'ere 'gā amū nipo 'ua 'okwara mopoga 'ga upe. "Toroou orosou 'jau", 'jau nipo 'gā numiamū. A'eramū 'oga jara 'ga awau oje'ega 'gā nupe: "Pe'je pejewau je wi. Nakwaawi je pēē", 'jau etee 'ga 'gā nupe.

²⁶—Nan tee futat nipo peo peu ywag ipe jeje'ega renupare'emamū 'okwara mopoga jee. A'ere nipo je "Najeremiayuwa rūi pēē", je 'i etee pē nupe. "Pe'je pejewau pejewewa je wi", je 'i etee pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —A'eramū nipo pēē 'jau jee: "Orojemi'wat ako ore ene pyri ikue. Ore'wyr ipe futat ako ore mu'e ape ikue", 'jau nipo pēē jee. ²⁷A'ere nipo je 'i etee pē nupe: "Najeremiayuwa rūi pēē. Pe'je pejewau je wi", 'jau etee nipo je pē nupe — 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —"Nepeenuwi futari jeje'ega. Pe'je pejewau je wi", 'jau nipo je pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁸—Aipoa 'ara rupi nipo pēē jareypy 'gā nesaka. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga, Jeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā. Mīmera 'gā nipo peesak ywag ipe numiamū. A'ere nipo pēē nepesei futari. A'eramū nipo pēē pejejaa'wau pejejupa pejese'ema rerekou. "Ma'eramū ore 'ga rerowiare'ema arakou rakue 'ū?" 'jau nipo pēē— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

²⁹—A'ere nipo kwe pewara 'gā 'ua ajatykau je ree. Najuejue etee nipo 'gā 'ua ajatykau je ree. Awau ojejaga ywag ipe ojemi'waa je pyri— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe oporogytau. ³⁰—Akotee nipo 'gā amū numiamū. A'etea nipo 'gā oo ojejaga ywag ipe je pyri ojemi'waa — 'jau 'ga 'gā nupe. —A'ere amumera 'gā nosea'uweri ywag ipe je pyri. "Je ika'aranūū kwaiwete ma'ea. Je kūima'eeteetea 'jau. A'eramū je Jejui 'ga tepoara futare'ema" 'jara 'gā nosea'uweri ywag ipe— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

Jerusareg ipewara 'gā nee 'ga 'arasigawet

(Mateu 23.37-39)

³¹A'e pype fariseu 'gā amū 'ua oje'ega Jejui 'ga upe:

—Eka'jam 'aw awi ewau. Erote 'ga ene juka are ifuwet. A'eramū ene ewau 'aw awi eka'jama kwe pe— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

³²A'eramū Jejui 'ga wea'aramū ojeupe 'gā 'e are: "Mō. Siesak 'ga paira oporowyky awi 'jau, e'i nipo 'gā jee", 'jau 'ga ojeupe. A'ere 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Naani. Naka'jama'uweri je tewau. Tejuwarete 'ga remifutara 'ara rupi te je manūi. Nopaira'uweri je teporowyky awi. Erote 'ga 'me ate 'ga renamū. Pekwap 'jau 'ga upe: "Nopaira'uweri je teporowyky awi. Mama'eukwaawa je omoit tekou 'gā nui. Ojero'wu ma'e 'gā je akatu'ok tekou, e'i etee 'ga", pe'je 'ga upe pejewau— 'jau etee Jejui 'ga aipo 'gā nupe. —"Namateepawi we je Tejuwarete 'ga porowykya, e'i 'ga", pe'je 'ga upe pejewau — 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³³—Tejuwarete 'ga remifutar imū etee futat je porowykyi tekou. Oporowykya je iapopaw ire te nipo 'ga je jukaukari 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —Jerusareg ipe futat nipo tewau temanūmū. Peu futat Jeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisara 'gā nuwi. A'eramū je peu futat tewau temanūmū nipo— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

³⁴A'eramū 'ga 'jau Jerusareg ipewara 'gā nupe:

—Jerusareg ipewaramū futat te 'ā pēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisaramū pejup — 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —Sā'ā wyrasokwēa wa'yra majatyka wakape 'wyripe imonoa kwanū awi. Nan tee futat je— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —“Tajejuka esage Jerusareg ipewara 'gā nee”, 'jau je 'ā pē nupe numiamū. A'ere 'ā nepefutari etee. ³⁵ A'eramū 'awamū Janeruwarete 'ga opoia futat pē nui — 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. —A'eramū nipo pē nee iporomutare'ema 'gā 'ua pē'wyrarete pojekau pē nui. 'Awamū 'ā je nanē tewau pē nui nū. A'eramū pēē je resagu 'jape'ema 'awamū. “Esageay Janeruwarete 'ga remimurera 'ga”, 'jawe'ēwe pēē je resagu 'jape'ema futat— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama.

14

Awuwut ma'e 'ga

¹ Morowykye'ema mū rupi Jeju 'ga awau osou fariseu 'ga amū rog ipe ojemi'waa. 'Wyria'ri 'ga rog ipe awau osou. A'eramū fariseu 'gā amū 'ua Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee. 'Gā 'ua osou 'ga resaka.

—Pe'je soo 'ga resaka. Mama'e tywera 'ga iapo re sipyyk 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

² Poje kūima'e 'ga amū 'ua osou Jeju 'ga pyri. Awuwut ma'e 'ga 'ua osou 'ga pyri. A'eramū fariseu 'gā 'jau ajaupe:

—'Awamū 'ā morowykye'ema. A'etea sipo 'ga awuwut ma'e 'ga okatu'ok?— 'jau 'gā ajaupe. —Ae katu'oga ae porowykya futat morowykye'ema rupi. Nokatu'oga'uweri nipo 'ga 'awauwe 'ga— 'jau 'gā ajaupe.

³ A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ja e'i te Moisesi 'ga rakue? “Pekatu'ok kasi 'gā morowykye'ema rupi ne”, e'i te 'ga janee rakue? Naani. Aipo ne'i 'ga rakue— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴ A'ere 'ga ree ajatyka ma'e 'gā noje'egi futari. Ojenosī 'gā 'ga wi aipo ojeupe 'ga 'eramū.

A'eramū Jeju 'ga opo monou awuwut ma'e 'ga 'arimū 'ga katu'oka. A'ere 'ga oje'ega 'ga upe 'ga katu'og ire:

—'Awamū enejaruete. A'eramū ene ewau eje'wyr ipe— 'jau 'ga awuwut ma'efera 'ga upe.

⁵ A'eramū Jeju 'ga 'jau esakarera 'gā nupe:

—Pejeja'yra wyy kwara pype i'aramū sipo nepenuēmi jui morowykye'ema rupi? Peje-jeymawa wyy kwara pype i'aramū sipo nepenuēmi jui morowykye'ema rupi?— 'jau 'ga 'gā nupe. —Nepeejara'uweri pejeja'yra imyina wyy kwara pype. A'ea 'ara rupi pēē iaporamū je nanē ojero'wu ma'e 'ga katu'ogi morowykye'ema rupi nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁶ A'ere 'gā noje'egi futari ajemogyau ojeupe 'ga 'eramū.

'Gā neko esage are 'gā mu'ewawet

⁷ Ojemi'war enune Jeju 'ga awau afu'ama wewiri oo ma'e 'gā nesaka. 'Gā apyga resaka u'ama. “Naakotee ma'e 'gā nenawa 'arimū rūi pa 'gā apygiweramū ra'e. Esage ma'e 'gā apykawa 'arimū etee pa 'gā apygiweramū ra'e”, 'jau 'ga ojeupe 'gā nesaka.

A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jawamū:

⁸⁻⁹ —'Ga amū nipo 'ua ene mo'wya, “Ere ejua ejemi'waa jerog ipe”, 'jau enee. A'eramū nipo ene ewau eapyka esage ma'e 'gā apykawa 'arimū. A'eramū nipo esage ma'e 'ga amū 'ua wapykawa 'arimū ene renamū osou. A'eramū nipo ene mo'wyarera 'ga “Eyryk 'ga renaw awi”, 'jau enee. A'eramū nipo ene ejenosou ekou 'gā nowase— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe. ¹⁰ —A'eramū ene 'gā amū emo'wramū eapyka akotee ma'e 'gā apykawa 'arimū te. A'eramū nipo ene mo'wyarera 'ga 'ua osou. A'eramū 'ga te 'jau enee: “'Au te ejot eapyka je pyri”, 'jau enee— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū ene ekou 'wyria'ri 'jawe 'gā nowase— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹¹ —“Je 'ā kūima'eeteetea” 'jara Janeruwarete 'ga imogyau tywet. A'eramū Janeruwarete 'ga “Nakūima'eeteete rūi je” 'jara 'gā etee 'ga imogyau kūima'eeteeteramū 'gā nupe— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

¹² A'eramū Jeju 'ga 'jau omo'wyarera 'ga upe:

—Eremo'wy'wyt kasi esage ma'e 'gā etee ne, epytuna etee ne. Ajemogy tee ma'e 'gā we futar iki emo'wyt imojemi'waa ejepyri— 'jau 'ga 'ga upe u'ama. —Esage ma'e 'gā etee ene imo'wy'wyrāmū 'gā nanē ene mo'wyrī ene rerawau oje'wyr ipe nū. ¹³ Itywetywet ma'e 'gā nanē ki emo'wy'wyt imojemi'waa ejepyri nū— 'jau 'ga 'ga upe. —Iteu ma'e, eae'em. Mīmera 'gā nanē ki emo'wy'wyt eje'wyr ipe nū— 'jau 'ga 'ga upe. ¹⁴ —'Gā nene mepya'uweri. A'eramū anure Janeruwarete 'ga 'gā mojemi'waawera mepya'ue— 'jau 'ga 'ga upe.

Maraka pe imo'wy'wyrīpyrera 'gā
(Mateu 22.1-10)

¹⁵ A'eramū Jejuī 'ga pyri ojemi'wat ma'e 'ga amū 'jau 'ga upe:

—'Au aejemi'wara miamū pa 'ā esage nū. Peu ywag ipe taetu 'ā aeku'iawa te— 'jau 'ga 'ga upe, 'gā nemianuwamū 'ūina. —Jarejuwarete 'ga pyri ojemi'wat ma'e 'gā taetu aku'iramū nanimenime— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁶ A'eramū aipo 'ga 'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—A'jea futat nū'ū. A'jea futat ere poromū— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Kūima'e 'ga amū kumia wapoukat 'gā nupe. Kwaiwete 'ga iapoukaa. ¹⁷ A'ere 'ga erojyw ire oje'ega wemiayuwa 'ga amū upe: “Ere ewau 'gā nupe kwe pe, jeremimo'wy'wyrera 'gā nerua”, 'jau 'ga 'ga upe oje'ega. A'eramū 'ga awau. ¹⁸ Awau 'ga owaēma 'ga remimo'wy'wyrera 'ga amū upe: “Ere ejua ejemi'waa, e'i 'ga enee ko”, 'jau 'ga awau 'ga upe.

—A'ere aipo 'ga 'i etee 'ga upe: “Naani ki 'ei. Ywya je amut ape ko ki 'ei. A'eramū je tewau esaka ki 'ei”, 'jau etee 'ga 'ga upe.

¹⁹ —Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'ga awau ajepeja 'ga upe etee 'jau nū, 'ga remimo'wy'wyrera 'ga upe 'jau nū: “Ere ejua ejemi'waa, e'i 'ga enee ko”, 'jau 'ga awau 'ga upe.

—“Tee. A'ere nipo je nooi nū'ū. Teis kwataua je amut ko. A'eramū je tewau tejemimurera resaka ra'ne”, 'jau etee 'ga 'ga upe nū.

²⁰ —Awau 'ga aipo 'ga wī nū. Awau 'ga ajepeja 'ga upe 'jau nū: “Ere ejua ejemi'waa, e'i 'ga enee ko”, 'jau 'ga awau ajepeja 'ga upe etee nū. A'ere “Je nooi ki 'ei. Jeremireko je 'awamue ko. A'eramū je a'eramū ejararūme'em. Nooi je”, 'jau etee 'ga 'ga upe nū.

²¹ —A'eramū 'ga remiayuwa 'ga ojewya awau imome'wau 'ga upe. “Nuri etee 'gā je rupi ki 'ei”, 'jau 'ga awau imome'wau 'ga upe. A'eramū 'ga a'eramū amara'neramū akou 'gā nee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

—A'eramū 'ga oje'ega 'ga upe nū, aipo 'ga upe wējēmī futat nū. “Ekwap ajemogy tee ma'e 'gā mo'wy'wya. Erut ekoete te futar iki 'gā. Eae'ema 'gā we futat ki erut. Iteu ma'e 'gā miamū futar iki erut. Itywet ma'e 'gā nanē ki erut. Mīmera 'gā futar iki erut”, 'jau 'ga wemiayuwa 'ga upe nū.

²² —A'erauwe 'ga awau nū. A'eramū 'ga 'gā nerua, kwaiwete. A'ere 'gā nomatyneemi 'ga roga. A'eramū 'ga wemiayuwa 'ga mojewyru'japa nū.

²³ —“Ere ajeje ewau kwe pe nū. Kwe pe ekwap pe rupi nū. Pe rupiwara 'gā nerua imajatykau jee. Tejoga ryneem gatu gatua te je afutat”, 'jau 'ga 'ga upe.

—A'erauwe 'ga ojewya awau nū. Ojewya awau 'gā nupe nū. A'eramū 'ga 'gā nerua, kwaiwete nū. A'eramū te 'ga 'ga roga matyneemi 'gā nerua.

²⁴ —“Amo'wy'wyt futat je 'gā ai'i numiamū, kwaiwete ai'i numiamū. A'ere 'ā 'gā jēmī nuri ojemi'waa je pyri. A'eramū 'gā 'awamū jeremi'u 'wawe'em futat. Nomonoī futari je tejemi'ua 'gā nupe”, 'jau 'ga 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

Jejuī 'ga remiayup
(Mateu 10.37-38)

²⁵ Anure Jejuī 'ga awau wataua akou nū. Kwaiwete 'gā awau 'ga rupi. A'eramū 'gā awau akou oporogytau pe rupi.

²⁶ —Pēporomutat pēē pejepytuna 'gā nee. Pejeje are, pejejuw are, pejejewirer are, pejejenyr are, pejepytun are, pejejee nanē nū— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā nerawau 'gā nerekou pe rupi. —A'ere je 'i pē nupe: Jeremiayuamū pejejekoweramū ki pēporomutat je ree

pejepyutuna 'gā nee pejeporomutara apyraapa. Je ree pejeporomutaramū ki pēē mama'e apou jeremifutar imū je muorypawamū. “Ereapo awi nanuara ki sa”, 'jau nipo pēpytuna 'gā pē nupe. A'ere kasi eremojerowiat 'gā ne. Jeje'eg imū etee futat pēē iapou. Kasi a'e pe pēē najeremiayuwa rūi ne— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā nerawau 'gā nerekou. ²⁷—Jeremiayuamū pejekoweramū jeremifutara etee futat pēē iapou, pejekyjawe'em 'gā pejereko tywer awi. “Tene 'gā je jukai kwy. Napoira'uwere je Jejui 'ga rerowiar awi”, 'jau etee ki pēē— 'jau 'ga 'gā nerawau 'gā nerekou pe rupi.

²⁸—Kūima'e 'ga amū nipo 'og ywate are aparupoweramū. A'eramū 'ga ka'aranūia ra'ne imojopyrūmū 'ūina. “Taesak ka'aranūia i'jawe jooa 'jau kwy, 'oga apoa 'jawe jooa 'jau kwy”, 'jau nipo 'ga 'ūina imojopyrūmū. ²⁹⁻³⁰“Kasi 'gā a'e pe 'oga je imateepawe'emamū je jai ne kwy”, 'jau nipo 'ga ojeupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau 'gā nerawau 'gā nerekou.

—Nan tee futat nipo pēē— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē je rerowiaaramū pejemogyau pejejea'aramū ra'ne. “A'jea futat sipo je reko'i 'ga rerowiarareteramū 'wei?” 'jau ki pēē pejemogyau pejejea'aramū ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —“A'jea futat sipo je 'ga porowykya etee futat iapoi 'wei”, 'jau ki pēē pejejeupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³¹—Wyrriara 'ga amū remiayuwa nipo amara'neramū ajepeja 'wyrriara 'ga remiayuwa 'gā nee te. A'eramū nipo 'gā 'jau o'wyrriara 'ga upe: “Soo 'gā apisau 'jau” 'jau nipo 'gā 'ga upe. A'eramū nipo 'wyrriara 'ga 'jau 'gā nupe: “Tee. Tene ra'ne. Kwaiwete 'ga remiayuwa pytuna. Witi miu 'ga remiayuwa pytuna. Jane najanepytuni. Teis miu etee te 'ā janepytuna. Siapisipap sipo jane 'gā?” 'jau nipo 'ga wemiayuwa 'gā nupe.

—“Tee. Naani nipo nū'ū. 'Gā etee nipo jane apisipap”, 'jau 'ga remiayuwa 'gā 'ga upe. A'eramū nipo 'wyrriara 'ga oje'ega ra'ne imonou ajaupe. ³²A'eramū 'gā oje'ega pyu etee futat ojomoyrūmū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

³³—Nan tee futar iki pēē. Jeremiayuamū pejekoweramū pejejea'aramū ra'ne pejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pēē je rerowiaraiapa etee. A'ere etyka 'ea nia'wryi— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

³⁴—Sā'ā jukyra resagea futat numiamū. A'ere kumi pype omonoramū nomē'ēi futari. Aipoa jukyra nia'wryi futari. ³⁵A'ea jukyra numiamū. A'ere namuei mama'ea. A'eramū ae imonou imomoa yty apy'rarimū. Nan tee futat je rerowiar awi opoit ma'e 'gā— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —“Ga amū te nipo ajee mama'eaaya ojeupe ijesaukaramū opoit je rerowiar awi. 'Gā je rerowiaa numiamū— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ee pejejeapyoweramū ki peapyaka katu jeje'eg are— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā nerawau 'gā nerekou.

15

Oka'jam ma'ea karupa'mīa

(Mateu 18.12-14)

¹ Anure itywet ma'e 'gā 'ua Jejui 'ga renupa 'upa. 'Wyrriararete upe ka'aranūi pyykara 'gā nanē kwaiwete nū.

² 'Gā nesakawe fariseu 'gā amū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee Jejui 'ga ago'wau 'upa:

—Kuu. Itywet ma'e 'gā jekoty'aawa 'ga ra'e— 'jau 'gā ajaupe 'upa. —Ojemi'waa nanē 'ga 'gā pyri ra'e nū— 'jau 'gā ajaupe.

³ A'e renupawe Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Itywet ma'e 'gā werowiara we futat Janeruwarete 'ga afutat— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree.

⁴—Kūima'e 'ga amū nipo wya'jara. Karupa'mīa nipo 'ga reymawa. Kwaiwete nipo 'ga reymawa. Sēg nipo 'ga reymawa pytuna. A'ere nipo karupa'mī amū ka'jami opytun awi ka'a pe. A'eramū nipo ijara 'ga ipytuna jaga ukaja pype inuga. Ipytuna jāmaw ire nipo 'ga awau oka'jam ma'efera rekaa akou. A'eramū nipo 'ga awau owaēma jupe. ⁵ Esakawe aipo 'ga iupia imonou imopey'waa ojas'i'y'warimū erua. Aku'iramū 'ga oka'jam ma'efera rerua oje'wyr ipe nū. ⁶ Wog ipe owaēmawe nipo 'ga oje'ega monou opytuna 'gā nupe: “Pe'je

pejejua pejeku'iramū je pyri. Tejeymawa je aesak ko”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

⁷—Nan tee futat Jeruwarete 'ga ku'iramū 'ūina. Otywer awi itywet ma'e 'ga poiramū 'ga ku'iramū 'ūina ywag ipe, ywagipewara 'gā netee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau. —Nan tee otywer awi opoit ma'e 'gā nee 'ga ku'iramū 'ūina. Esage ma'e 'gā nee aku'ia 'ga iapyraapa 'ūina itywet ma'efera 'gā nee— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree 'ūina.

Ka'aranūū 'ywope'i etygyipret

⁸A'ere Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Kūjā ēē mū 'ywope'ia wereko, ka'aranūū 'ywope'ia. Teis ēē ka'aranūū 'ywope'ia pytuna. Epyuu ma'ea juejue ēē upe. A'ere nipo amū 'ari ēē wi. A'eramū ēē tata monyka esakawamū 'oga peia imua imono'oga esaka. ⁹Esakawe ēē oje'ega ojepryiwarā 'gā nupe: “Pe'je pejejua je pyri pejeku'iramū. Esak je teka'aranūūa ko”, 'jau ēē 'gā nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹⁰—Nan tee futat Janeruwarete 'ga ku'iramū otywer awi 'gā poiramū. Ywagipewara 'gā netee 'ga aku'iramū 'ūina— 'jau 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau.

Oka'jam ma'ea kunumūū 'ga

¹¹A'ere Jejui 'ga 'ūina mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree:

—Kūima'e 'ga amū mukūi tee 'ga ra'yra 'gā. Kūima'ea jue 'ga ra'yra 'gā. ¹²Iwujaa 'ga 'jau 'uwa 'ga upe: “Anure ki ekaraemā emut oree. A'ere je tema'ea 'awauwe ifutari. Emanūme'ēwe jema'ea emut jee”, 'jau iwujaa 'ga 'uwa 'ga upe.

—A'erauwe 'ga okaraemā mojo'oka wa'yra 'gā nupe. Kwaiwete 'ga ka'aranūūa. A'eramū 'ga okaraemā kwajamū.

¹³—Anurenure'i 'ga ra'yra 'gā awau 'ga wi, iwujaa 'ga awau muku 'ga wi. Tapy'jja mū 'wyrarete pe 'ga awau 'ga wi. Peu 'ga oka'aranūū momyaupap. Kūjāmene'em are, kawājajaiw are 'jau. Mīmer are 'ga oka'aranūū momyaupaw ekoete. Nan etee etee 'ga akou nū. Ika'aranūūe'ema 'jawe akou nū. Oka'aranūū momypaw ire 'ga akou ty'ara upe.

¹⁴Aman ipe agawewi. A'etea amana nokyri 'gā nupe. A'eramū temi'ua opapapap. A'eramū peuwara 'gā ty'ara upe ajemogyau. Peu oo ma'efera 'ga nanē akou ty'ara upe nū.

¹⁵—A'eramū 'ga 'jau peuwara 'gā nupe: “Jeporowykywet je tekou”, 'jau 'ga akou 'gā nupe, morowyky rekā ojeupe. A'eramū 'ga amū 'jau 'ga upe: “Peu ekwap ekou, tajaurana poitawamū”, 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁶—A'erauwe 'ga awau akou tajaurana poitawamū. A'eramū 'ga ty'ara rerekou. Tajaurana futawa resaka 'ūina. A'eramū 'ga tajaurana futawa uweita jui numiamū. A'ere teymajara 'ga a'ea miamū na'uukari 'ga upe. ¹⁷Ty'ara rerekou 'ga aipo 'jau. “Kwaiwete agawewi nā'ā jeruwa 'ga remiayuwa jepi re'ā. A'etea nā'ā kumia emyret jepi re'ā. A'ere pa je 'ā 'au ty'ara rerekoi nū. Maran te 'ā nooi tekou tejewya tejuwa 'ga resaka nū 'i”, 'jau 'ga akou ojeupe. ¹⁸“Tajemome'u tejuwa 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ga 'ūina u'arasigamū. “Jetywerete je tekou jarejee ai'i, Jarejuwarete 'ga upe nanē ai'i nū, ta'e imome'wau tejuwa 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ga akou ojeupe. ¹⁹“Eja'yra 'jawe kasi je rereko ape 'awamū ne, ta'e 'ga upe 'jau kwy. Au'je je rereko ape eja'yramū je rekoramū jepi, ta'e 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe 'ūina. “A'eramū ene 'awamū je moporowykyau etee ejee, ta'e tejuwa 'ga upe 'jau kwy. Tejemi'ua tamepy tekou 'jau, ta'e tejuwa 'ga upe 'jau kwy”, 'jau 'ga 'ūina ojeupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁰—A'erauwe 'ga afu'ama o'wya. Pe awi etee futat 'ga awau. Ojewya awau owaēma 'uwa 'ga upe. Muku 'ga rekorauwe 'ga ruwa 'ga 'ga resaka. “Kweramū nipo jera'yra ruri akou nū”, 'jau 'ga ojeupe.

—'Ga resakawe 'ga awau u'jana 'ga rowosōu awau 'ga mana.

²¹—A'eramū 'ga 'jau 'uwa 'ga upe: “Jetywerete je tekou jarejee ai'i, Kiapi'ni. Jarejuwarete 'ga upe nanē ai'i nū, Kiapi'ni”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe. “Eja'yra 'jawe kasi je rereko ape 'awamū ne”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe. “Au'je je rereko ape eja'yramū je rekoramū jepi”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe oje'ega.

²²—A'ere 'ga ruwa 'ga 'i etee 'ga upe: “Ene'me awi. Eremur awi aipoa ki sira ko. Jera'yra futat ene kūi”, 'jau etee 'ga ruwa 'ga 'ga upe. “Nafutari je nanuara. Wesaga'uwe'emamū te ae poromū ae 'i ujara upe”, 'jau tee 'ga wa'yra 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe imome'wau.

—A'ere 'ga ruwa 'ga 'jau wemiayuwa 'ga amū upe: “Ekwap taity esage pe rerua kamēsiete imunepa 'ga wi. Fāyūrū reewe futar iki erut 'ga upe. Myapaawa nanē amū rerua 'ga pyapaawamū”, 'jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe. ²³“Wyra pejuka amū jera'yra 'ga upe. Kwatau ra'yru'ia, oreremimoky'rafera ki perut ijukau. Janeroryp jarejupa 'jau”, 'jau 'ga wemiayuwa 'ga upe.

²⁴—“Jera'yra nipo 'ā amanū rakue”, a'e je tekou jepi. A'ere 'ā jaruete jera'yra reko'i ra'e jepi— 'jau 'ga 'gā nupe, ojeupe wa'yra 'ga poromū. “Oka'jam 'ga ako je wi ikue. A'ere 'ā ekoje ra'e jepi. A'ere 'ā turi opoa akou jee nū. A'eramū jane jarejemuekōēaina 'ga rur are”, 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁵—Wewirera 'ga waēmamū tuwi ma'e 'ga akou ko pe oporowykyau. A'ere 'ga 'ua. Oporowykypaw ire 'ua, maraka renupa. ²⁶A'eramū 'ga 'jau 'gā amū nupe: “Ma'ja poromū nū?” 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷—“Enerewirera 'ut ojewya akou ra'e. A'eramū eneruwa 'ga kwatau ra'yru'i jukaukaa oree ko. 'Sajemuekōēāi jera'yra 'ga ree', 'jau 'ga oree ko”, 'jau 'gā 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁸—A'erauwe tuwi ma'e 'ga amara'neramū. A'eramū 'ga osowe'em. 'Ga mara'nea 'ga rerekou. A'eramū 'ga ruwa 'ga uēma 'ga resaka. “Ere ejua esou, kisit”, 'jau 'ga 'ga upe.

²⁹⁻³⁰—A'eramū 'ga 'jau 'uwa 'ga upe: “Je ree jēmī 'ā nenerorywi jepi. Nerejemogyppygi 'ā je ree jepi. Je etee agawewi 'ā oporowyky tekou enee. Tekotee 'jawe je 'ā eneje'ega oware'ema jepi”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe. Wewirera 'ga ree 'uwa 'ga rorywamū 'ga aipo 'jau 'ga upe. “Majawer are etee agawewi 'ga 'ā ka'arana momypaw ekoetei rai'i. A'etea 'ā eneporia 'ga ree. Je ree jēmī 'ā eporia'e'emamū jepi. Je upe jēmī 'ā jarejeymawa mū jukawe'e'mī jarejee jepi. Wyrasokwē miamū 'ā amū jukaukare'ema jarejee jepi, oporowyky ma'eramū jēmī jepi”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe imome'wau.

—Wyra jukaramū amara'neramū 'uwa 'ga ree. ³¹A'ere 'ga ruwa 'ga 'i etee 'ga upe: “Ene 'ā jepir are ereko. Nereoi 'ā muku je wi. Janemama'ea enemama'ea futat”, 'jau 'ga wa'yra 'ga upe, aipo ojeupe 'ga 'eramū. ³²“Omomot sipo 'gā jera'yra rakue pa”, a'e je tekou jepi. A'ere 'ā turi akou opoa janee. A'eramū je 'jau 'gā nupe ko: “Sajemuekōēāi 'ga ree 'jau, 'jau je 'gā nupe ko”, 'jau 'ga wa'yra 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau 'gā nupe.

—Saa'e kūima'e 'ga ku'ia. Wa'yra ojeupe ijewyt turamū 'ga ku'ia rakue. Nan tee futat Janeruwarete 'ga ku'iramū 'ūina otywer awi opoit ma'e 'gā nee— 'jau Jeju'i 'ga 'ūina imome'wau 'gā nupe.

16

'Gā neko esage are 'gā mu'eawet

¹A'ere Jeju'i 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Kūima'e 'ga amū wemiayuwa 'ga omono okaraemā pyykaramū numiamū. A'ere aipo 'ga nia'wyri. Ka'aranūū jara 'ga wi ka'aranūū momyaupap ekoete etee futat 'ūina 'ga wi. A'eramū 'ga a'eramū 'ga amū 'ua imome'wau 'ga upe. “Enekaraemā pyykara 'ga nia'wyri ra'e ki 'ei. Ekoay 'ga enekaraemā mateepapa ekoete ki 'ei”, 'jau 'ga 'ua imome'wau karaemā jara 'ga upe.

²—A'eramū karaemā jara 'ga 'ga renūina, okaraemā raarana 'ga renūina. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: “A'jea te jekaraemā eremomypap ekoete e'jina?” 'jau nipo 'ga 'ga upe. “Ere ajee ewau ikwasiaa jee ka'aran are inuga”, 'jau 'ga okaraemā pyykara 'ga upe. “'Gā nera ki ekwasiat inuga jee ka'aran are. Erararera 'gā nera ki ekwasiat inuga jee. 'Gā nemireroofera nanē ki ekwasiat inuga jee ka'aran are”, 'jau karaemā jara 'ga 'ga upe. “Aipo apo re tomono 'ga amū imjina ene py'rau 'jau nū”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jeju'i 'ga imome'wau 'gā nupe.

³—A'eramū 'ga awau 'ga wi. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Tjy. Maran je tekou 'awamū 'ū? Ma'ja je iapou mama'ea tejeupe imuawamū 'ū? Najefuakara'uweri je teporowyky apou”,

'jau 'ga ojeupe. “Ajenosī je tekou mama'e renūina 'gā nupe ne kwy”, 'jau 'ga ojeupe etee futat 'ūina. “Ma'ja ajee je aapo 'awamū 'ga upe 'ū? Je muēm are 'ga fueweramū 'awamū”, 'jau 'ga ojeupe. “Amorytee pa je tejara 'ga kwy”, 'jau 'ga ojeupe. “Ga karaemā rerawarera 'gā pa je apoat kwy”, 'jau 'ga ojeupe. “A'eramū 'gā je muēmamū 'Ere ejua 'au ore pyri. Mama'e toromono ene upe 'jau', 'jau jee kwy”, 'jau 'ga ojeupe etee futat 'ūina— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁵—A'eramū 'ga 'ga karaemā rerawarera 'gā nenūina: “Ma'ja te ereroo rai'i?” 'jau 'ga 'ga amū upe.

—“Miara kawera ako je aroo ai'i”, 'jau erawarera 'ga 'ga upe. “Marana te ereroo rai'i?” 'jau 'ga erawarera 'ga upe.

—“Kwaiwete je erooi ai'i. Sēg yrūū te je aroo ai'i”, 'jau erawarera 'ga imome'wau 'ga upe.

—A'eramū 'ga 'jau erawarera 'ga upe: “Ekwasiat 'au. Sikwēta etee ki ekwasiat inuga ka'aran are”, 'jau 'ga erawarera 'ga upe. “Jane'me ijara 'ga upe 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe.

⁷—A'ere 'ga ajepeja 'ga renūina nū: “Ma'ja te ene ereroo rai'i?” 'jau 'ga 'ga upe nū.

—“Juowuuran ako je aroo ai'i, miu yrū ai'i”, 'jau 'ga 'ga upe.

—“Ere ajee inuga ikwasiaa 'au oito sētu etee ka'aran are”, 'jau 'ga 'ga upe.

⁸—Aipo kwaapawe karaemā jara 'ga amara'neramū 'ga ree. “Ene 'ā muna'ywa. Jekaraemā are 'ā eremunarū ekou. A'etea 'ā ene'akwaap. 'Awamū nipo 'gā jejukai ene ree numiamū”, 'jau 'ga 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat. Janeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā i'akwaap futat numiamū. A'ere 'ga rerowiaara 'gā nanē nokwaawi katu 'ga remiapoa. ⁹A'eramū je pē mu'jau 'ga remifutara are. Pejekaraemā pemono amū ikaraemāe'ema 'gā nupe. Nanuara 'ga afutat 'ūina, a'e je 'ā pē nupe— 'jau Jejui 'ga u'ama 'gā nupe. —Nanuara pēē iaporamū Janeruwarete 'ga pē monoi peu ojeypyri. Nanuaramū 'ga pē napesagi 'ūina peu ywag ipe 'jau agawewi je 'ā pē nupe imome'wau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁰—Ika'aranūūe'ema 'gā amū nipo oka'aranūūa wereko esage, mama'e esage are etee imomyau. A'e 'ga nanē oka'aranūū kwajamū wereko esage futat nū, mama'e esage are etee imomyau. Imomyau ekoete'ema akou— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Ika'aranūūe'ema 'gā amū oka'aranūū'inamū imomyau ekoete etee futat. A'e 'ga nan tee futat oka'aranūū kwajamū omomy ekoete te futat ajemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau. ¹¹—Nan pēē iaporamū Janeruwarete 'ga namura'uweri omama'ea pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

¹²—Janeruwarete 'ga ma'e ete ate 'agamū mama'ea. 'Ga te 'ā jane mogy 'agamū oma'ea ywy pype— 'jau 'ga 'gā nupe. —Oma'ea mama'e are ae jejuka esage'emamū 'ga namura'uweri mama'ea ae upe peu— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama oporogytau.

¹³—Namukūja 'wyriara 'gā nemiyauwa rūi 'ga amū rekoī. Noporowykya'uweri 'ga amū mukūja 'wyriara upe. Kasi a'e pe 'ga ajepeja 'ga ree etee 'ga poromutaramū akou ne. Majepeja 'ga ree jēmī oporomutare'emamū ne. Wemifutara 'ga je'eg imū etee mama'e apou ne. A'eramū 'ga wemifutare'ema 'ga je'eg imū mama'e apowe'em ne. Nan tee futat pēē. Pejeka'aranūū kwaiwete are etee ea'at ma'eramū nepēnea'aru'jawi Jarejuwarete 'ga ree. Nepejemogygyga'uweri ka'aranūū are Jarejuwarete 'ga reewe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹⁴Aipo 'ga 'erauwe fariseu 'gā 'ga rerekoemāu etee. Ka'aranūūa tee 'gā afutat. A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega jēmī futare'ema. A'eramū 'gā a'eramū Jejui 'ga rerekoemāu etee.

¹⁵A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pēē 'ā ka'aranūūa pemono ika'aranūūe'ema 'gā nupe jepi. “Esage ma'e 'ga ra'e. Ka'aranūūa 'ga omono itywet ma'e 'gā nupe”, te'i etee 'gā oree 'jau, pe'je 'ā jepi. Ma'eramū 'ā ka'aranūūa pemono 'gā nupe jepi. A'ere naJaneruwarete 'ga rūi imonoukari pē nupe. Pemono ekoete te 'gā nupe. “Tore futarete 'gā 'jau”, pe'je tee jepi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —A'ere Janeruwarete 'ga pē kwaawi futari. Janeruwarete 'ga naea'ari pē 'jawe mama'e are etee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Aeremifutara 'ga nafutari— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

¹⁶—Ymā te 'ā Moisesi 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are janee rakue. Moisesi 'ga manū re 'ā, 'ga amū ete akou 'ga py'rau rakue. 'Ga upe nanē 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega rakue nū. A'eramū 'ga nanē futat 'ā 'ga je'ega kwasiia inuga ka'aran are janee rakue. Ymā we 'gā 'ā ajamu'jau Jerejuwarete 'ga je'eg are rakue— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —'Awamū 'ā Juā 'ga nanē pē mu'jau 'ga je'eg are rai'i nū. "Pejetywer awi pepoiramū Janeruwarete 'ga pē monoi wemiayuwamū", 'jau 'ā Juā 'ga pē nupe rai'i. A'eramū 'ā mytuna 'gā wekoweramū Janeruwarete 'ga remiayuwamū rai'i. A'eramū 'ā 'gā opoia otywer awi rai'i. Juā 'ga ojeupe 'ga mome'uramū 'gā 'ā opoia kwaiwete otywer awi rai'i. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā monou wemiayuwamū— 'jau Jejui 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe.

¹⁷—A'jea futat 'gā nemikwasiarer ymanera resageramū janee 'awamū miamū futat. A'jea futat nateepawa'uweri Janeruwarete 'ga je'ega jane wi. Ywaga teepawamū ywy retee 'eramū miamū futat nateepawa'uweri Janeruwarete 'ga je'ega— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

¹⁸—"Kūima'e 'ga amū nipo wemireko retyka awau amutee rerekou nū" 'ea nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. Itywerete a'e 'ga akou Janeruwarete 'ga rowase. Etygipyrrer are, kūjā are nanē kasi peko ne nū. Imen futat aipoa kūjā akou. "Pejემогыу nipo pejejuemireko are" 'ea Janeruwarete 'ga nafutari— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe u'ama.

Ika'aranūū kwai ma'e 'ga imama'e'ema 'ga retee

¹⁹A'ere Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jawamū nū:

—Kūima'e 'ga amū akou waity esagea te imunepa rakue, ika'aranūū kwai ma'e 'ga rakue. A'eramū 'ga maraka apou 'gā nupe au'jeteramū akou rakue. Maraka apoaw ipe 'ga mama'e monou 'gā nupe. Kwaiwete 'gā mojemi'waa rakue.

²⁰⁻²¹—Ajepeja 'ga ipito'om ma'e 'ga otywereteramū. Lasaru 'ga rera. A'eramū 'ga pytuna 'gā 'ga rerawau 'ga mýina ika'aranūū kwai ma'e 'ga pyri 'ga rejaa. "Siesak 'ga mama'e'ī mū mura 'ga upe 'jau", 'jau 'gā numiamū. A'ere 'ga namuri'i mama'ea 'ga upe. Kasurua etee 'ua 'ga pira rerepa 'ga wi, 'ga pito'oma rerepa. ²²Anure ipito'om ma'e 'ga amanūmū. A'eramū 'ga manū re ywagipewara 'gā 'ua 'ga rerawau ojepyri. Abraão 'ga pyri 'ga rerawau imýina, 'ga muapyka 'ga mojemi'waa. A'ere ika'aranūū kwai ma'e 'ga amanūmū nū. A'eramū 'ga pytuna 'gā 'ga rerawau 'ga tyma. ²³'Ga 'aga nanē awawayayau mama'eukwaawa rapyaw ipe nū. A'eramū 'ga 'ūina akou tyweaete. Tata rakuwa 'ga mýina 'ga rerekou tyweaete. A'eramū 'ga Abraão 'ga piresaka. Ipito'om ma'efera 'ga resaka Abraão 'ga pyri. Mukuu 'ga 'ūina Abraão 'ga resaka. ²⁴A'eramū 'ga wafukaita 'ga upe: "Abraão! Ene 'ā jeramýja! Ejemuaēm iki je ree. 'Y'ia erurukat ara jee Lasaru 'ga upe, 'ga fā'l' are etee jekū muakýmawamū. Ekoay jekū osininisiga", 'jau ika'aranūū kwai ma'efera 'ga oje'ega Abraão 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁵—A'eramū Abraão 'ga 'jau 'ga upe: "Naani nū'ū. 'Auwaramū ore 'ā norooarūa'uweri peu enerekwaw ipe. Pēē nanē pe awi pejejorarūme'em 'au orerekwaw ipe nū", 'jau Abraão 'ga 'ga upe. "Nenerea'ari nipo ejekwawer are? Eka'aranūū are etee ako ejerowiaraiipa ikue. A'eramū ene 'awamū e'yina eko tyweaw ipe" 'jau 'ga 'ga upe. "A'ere ako Lasaru 'ga nitywi mama'ea ikue. A'eramū 'ga 'awamū akou 'au futat je pyri wekōēajamū. Wekōēaimawe'emamū futat 'ga akou 'awamū je pyri. A'eramū 'ga monowe'em futat kwe pe tejewi", 'jau Abraão 'ga oje'ega 'ga upe. ²⁶"Nerekwaawi nipo 'ga oarūe'ema kwe katy ki sa", 'jau 'ga 'ga upe. "Maran 'ga awau kwe katy ene pyri ki 'ei? Maran 'ga awau ikwara apyraapa ene pyri ki 'ei? Nooarūi 'auwara 'gā kwe katy. Peuwaremū nanē pejejorarūme'em futat 'au nū", 'jau Abraão 'ga oje'ega monou 'ga upe.

²⁷⁻²⁸—A'eramū mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ūi ma'e 'ga 'jau Abraão 'ga upe: "Ere ajee 'ga monou jepytuna 'gā nupe, 'ga moporogytaukaa 'ū", 'jau 'ga 'ga upe. "Sīku futat jerewirera 'gā. Kasi 'gā nuri je pyri ne. Ekoay je tejua te'yina 'au tekou tywet, e'ī enereki'yra pē nupe, te'ī 'ga awau 'gā nupe peu ywyu jeruwa 'ga rog ipe 'gā nupe 'jau", 'jau 'ga oje'ega Abraão 'ga upe. "Kasi 'gā nuri je pyri ne", 'jau 'ga 'ga upe.

²⁹—Aipo 'ga 'eramū Abraão 'ga 'jau 'ga upe: “Naani. Okwaap futat 'gã 'ã Moisesi 'ga remikwasiarera numiamū. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nemikwasiarera nanē 'ã ityp futat. Tene 'gã aipo etee erowiari”, 'jau Abraão 'ga 'ga upe.

³⁰—Aipo 'eramū 'ga 'jau Abraão 'ga upe: “Naani. Moisesi 'ga je'egera 'gã nuerowiari futari jepi”, 'jau etee 'ga 'ga upe. “Amanū ma'efera 'ga je'ega te nipo 'gã werowiat. A'eramū te nipo 'gã poiri otywer awi”, 'jau etee 'ga Abraão 'ga upe.

³¹—A'eramū Abraão 'ga 'jau 'ga upe: “Naani nū'ū. Moisesi 'ga je'egera renuwe'em ire 'gã amanū ma'efera 'ga je'ega taetu nuerowiara'uweri futari. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nemikwasiarera mogytaw miamū te 'gã 'ã nuerowiari. Oferap ma'e 'ga je'ega taetu 'gã nuenuwi futari nū'ū”, 'jau Abraão 'ga 'ga upe— 'jau Jeju 'ga 'gã nupe imome'wau.

17

Iporiy'i ajaupe mama'e tywera apoukaara 'gã
(Mateu 18.6-7; Maku 9.42)

¹A'ere Jeju 'ga 'jau wemiayuwa 'gã nupe nū:

—Nateepawi futari nipo ajaupe mama'e tywera apoukaara 'gã— 'jau 'ga 'gã nupe oporogytau. —Iporiy'i aipo 'gã numiamū. Aipo 'gã te nipo Ku'jywa 'ga weroko tywerete futat— 'jau 'ga 'gã nupe. ²—Sã'ã ae ita mogoa ojojuri. A'eramū 'ã ae ojomonou ojomomoa ajajukau 'yē'ē pype nū. 'Y pe imomoripyra 'ga ako tywe'ri etee. Amanū etee 'ga. A'ere nipo kunumī upe mama'e tywera apoukaara 'gã te Janeruwarete 'ga ereko tyweretei.

³A'eramū pēē pejejea'gwau pejejemogyau. Mama'e tywera kasi peapoukat 'gã nupe ne— 'jau Jeju 'ga oporogytau 'gã nupe.

—Je rerowiaara 'ga amū nipo mama'e tywera wapo pē nupe. A'eramū ki pejeporogytau 'ga upe. “A'jea futat ako je mama'e tywera apoi ene upe ai'i. A'ere je 'awamū naapou'jawi nū”, pejejeupe 'ga 'eramū pēē 'ga rerekou esage etee. Pejejea'aru'jawe'emamū futat ee— 'jau 'ga 'gã nupe. ⁴—Majejeja 'ara rupi etee mama'e tywera pejejeupe kwaiwete 'ga iaporamū pejewau pejeporogytau 'ga upe. “Mama'e tywera ereapo jee. A'eramū je ene raykaw tekou. Au'je ki je rayka re ekou”, pe'je ki 'ga upe pejeporogytau. “Naapou'jawi je 'awamū”, pejejeupe 'gã 'eramū pejejea'aru'jawe'emamū ee. Pejepota'waramū 'gã nee— 'jau Jeju 'ga 'gã nupe, 'gã mu'jau u'ama.

Perowiat Jarejuwarete 'ga

⁵A'eramū Jeju 'ga remimu'e 'gã 'jau 'ga upe:

—Jeju. Ejerowiarukat oree— 'jau 'gã oje'ega 'ga upe.

⁶A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gã nupe:

—Ināinānī'ī etee pēē 'ga rerowiaa 'eramū miamū Janeruwarete 'ga mama'e muri pē nupe— 'jau 'ga oje'ega 'gã nupe. —Pēē ināinānī'ī etee Jarejuwarete 'ga rerowiaa 'eramū miamū peje'eg 'ywu upe. “Ejemosok ywy awi jee. A'eramū ene ewau e'ama 'y rpypter ipe jee”, pe'je ki jupe. Janeruwarete 'ga pēē erowiamū 'ywa sogi pē nupe. Peje'eg imū etee futat awau u'ama peu pē nupe— 'jau Jeju 'ga 'gã nupe.

Ajaupe oporowyky ma'e

⁷A'ere Jeju 'ga mama'e mū mome'wau 'gã nupe:

—Sã'ã ae kūima'eramū ae wemiayuwamū monoa ko pe. Ajepejamū 'ã awau wyra poita. A'eramū 'ã ae kaaruwamū 'ua ojewya oporowyky re. 'Gã nur ire sipo ijara 'ga 'gã nenū 'gã muapyka 'gã mojemī'waa ra'ne? ⁸Naani. Nanarūi. A'ere 'gã monoarera 'ga 'i etee 'gã nupe: “Je upe ra'ne mama'ea peapo. Je ra'ne je muewek pejepe. A'ere tepejemi'wat 'jau, je mueweg ire 'jau”, 'jau 'ga 'gã nupe. ⁹Mīnamū futat 'gã porowyky. A'e apoawamū futat 'ga 'gã mepyi— 'jau Jeju 'ga imome'wau 'ga nupe. ¹⁰—Nan tee futat pēē. Jarejuwarete 'ga remiapo apo re “Ore resageramū”, pe'je kasi ne. “Ore arujara 'ga remiapo etee aruapo”, pe'je etee ki— 'jau Jeju 'ga 'gã nupe u'ama.

Teis ipito'om ma'e 'gã

¹¹Jerusareg ipe Jejui 'ga awau. Garireja ywy 'upa Samari ywy are oje'aa etee futat. A'eramū 'ga awau ipō'ō rupi ¹²owaēma amuna'wi'i mū upe. 'Ga waēmauwe ipito'om ma'e 'gā 'ua 'ga rowosōu. Teis 'gā 'ua 'ga rowosōu. ¹³Mukuu we 'gā 'ua opytau wafukaita Jejui 'ga upe:

—Ipito'om ma'eramū ore rekoi, aruafukaita enee. A'eramū ene ejemuaēma ore ree, ore mokā'jāu— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

¹⁴Gā nesakawe Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Mainana 'ga upe pekwap, pejejesaukaa ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū mainana 'ga repejana 'gā orauwe 'gā pito'oma okā'jāu 'gā nui. ¹⁵Esakawe 'gā 'jau ajaupe:

—Tÿÿ. Jane mokā'ēmap 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'ga amū ojewya 'gā nui. Samari ywy pewara 'ga ojewya.

—Ene te 'ā eneresage oree, ki Ku'jyp— 'jau 'ga 'ua Jejui 'ga upe.

¹⁶'Ua 'ga wenupy'āu wapyka Jejui 'ga rowase.

—Ene te 'ā eneresage oree. Au'jete ore mokā'ē ape— 'jau 'ga 'ga upe.

'Ga ku'ia 'ga rerekou.

¹⁷⁻¹⁸A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Mytuna 'gā te je 'ā amokā'ē. Ma'ape ajee enepytuna 'gā ki 'ei? Maran ajee ene tee erejeywt ejua ki 'ei? Maran ajee 'gā nojeywri ene rupi 'ū?— 'jau 'ga ojewyt ma'e 'ga upe.

A'ere Jejui 'ga 'jau wewiri oo ma'e 'gā nupe:

—'Agamū Samari ywy pewara 'ga. Najanepytuna rūi agawewi 'ga. A'etea 'ga ojetee futat ojewyt 'ua oje'ega jee. Ajepeja 'gā juejue janepytuna futat numiamū, judeu 'gā futat numiamū. A'etea 'gā nojeywri 'ua, “Au'jete ore mokā'ē ape”, 'jawe'em jee— 'jau 'ga wewiri oo ma'e 'gā nupe.

¹⁹A'eramū Jejui 'ga 'jau ojewyt ma'e 'ga upe nū:

—Ere ewau nū. Mainana 'ga upe ekwap ejesaukaa. Je rerowiat wejue 'ā ape ra'e jepi. A'eramū je ene mokā'jāu— 'jau 'ga 'ga upe. —Ere efu'ama. Erekā'ē futat ra'e— 'jau 'ga 'ga upe.

Werowiaara upe Jejui 'ga reni 'wyriaramū

(Mateu 24.23-28, 37-41)

²⁰⁻²¹Poje fariseu 'gā amū 'ua oporogytau Jejui 'ga upe:

—Maranime te Janeruwarete 'ga wemipyrūmera 'ga muri imogou oree 'wyriaramū?— 'jau 'gā 'ua oporonupa ee Jejui 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga remimureramū je na'awa ywy pewara 'wyriara 'jawe rūi. Ināinā'nī te je rekoi 'wyriaramū pē nupe — 'jau Jejui 'ga aipo 'gā nupe. —'Awa ywy pewara 'wyriaramū te 'ā ae ojo'wyriat pāwē pāwēnamū ae rekoi. A'ere je Jarejuwarete 'ga remimureramū je reni 'wyriaramū tejerowiaaramū pē nupe. Namajepei ywy pype tee rūi jeremiayuwamū pejemogy. Ywy tesirūmera pype we futat jeremiayuwa 'gā jemogyi okwasi'wasi'wau najuejue etee. Na'au etee rūi te je 'ā 'wyriara. A'eramū pēē “auwaramū etee 'ga 'wyriaramū janee”, 'jawe'em pejejaupe. Najuejue etee futat je rekoi 'wyriaramū tejerowiaaramū pē nupe. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga remimureramū je rekoi pē pype — 'jau Jejui 'ga fariseu 'gā nupe.

²²A'eramū Jejui 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Anure nipo pe'je pejejaupe. “Ma'ape te 'ga? Taesak 'ga 'jau”, 'jau nipo pēē pejejaupe. A'ere nipo naje resagi pejepe. A'eramū pēē pejejemogyau je jewyra rapesaka. A'eramū te nipo je resak pejepe najuejue etee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²³—Je ruru'jawa'ne'emamū nipo amumera 'gā 'jau pē nupe: “Peu futat 'ga rekoi”, 'jau nipo 'gā pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. ²⁴Je ruru'jawamū nipo najuejue etee je resak pejepe. Sā'ā tupā werawa. A'eramū 'ā ae najuejue etee esaka. Nan tee futat nipo je jewyramū najuejue etee je resak pejepe — 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁵—A'ere nipo je o enune itywerete ma'e 'gā je rereko tyweretei ra'ne. Niporomutari nipo 'gā je ree. A'eramū nipo 'gā je monou je jukaukaa 'wyriara 'ga po pe. ²⁶⁻²⁷A'ere nipo anure je ruru'jawi erujewi pē nupe. Je kwaapare'ema 'gā nipo aipoa

'ara rupi ajemogyau oporowykyau. Ojemi'waa, wemirekoramū 'jau nipo. Wemiapo apo are tee futat wea'aramū ajemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama. —Janeruwarete 'ga ree jēmī nipo 'gā wea'are'emamū ajemogyau. Sā'ā Nue 'ga rekoramū 'gā jemogya rakue. Janeruwarete 'ga ree 'gā 'ā wea'are'emamū rakue. Nan nipo 'ga ajemogyau. Poje 'ga 'ā amana mua 'gā nupe, 'gā apisaukaa jupe rakue. Nan tee futat nipo je kwaapare'ema 'gā jemogyi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁸—Sā'ā Lo 'ga rekoramū nanē 'gā 'ā iapou rakue nū. Sodom ipewara 'gā awau kwe pe ojemi'waa ojekoty'aawa 'gā pyri. Oporowykyau akou oko tyma, amumera 'gā 'ā 'oga apou 'jau rakue. ²⁹A'ere 'ā ywagipewara 'gā Lo 'ga renuēmi 'gā nui rakue. 'Ga ēm ire Janeruwarete 'ga tata mua 'gā nupe rakue, itatata reewe rakue, ēsōfyri 'jawa reewe rakue. Itywerete 'gā ajemogyau. Naea'ari futari 'gā Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'gā apisau rakue. ³⁰Nan tee futat nipo jemogya je ruramū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³¹—Aipo 'ara rupi je jewyramū nipo ko pewara 'gā ojewyre'ema futat okaraemā pyyka. Ko pewara 'gā nanē nipo nooi futari osou okaraemā pyyka nū. Okaraemā are tee ea'at ma'e 'gā okaraemā reewe futat teepap.

³²—Pēnea'at Lo 'ga remireko ēē manūawer are. Niporejariweri ēē okaraemā are rakue. A'eramū ēē awawayawe'em. A'eramū ēē amanūmū rakue. ³³Pejekaraemā are tee ea'at ma'eramū nepeoi futari Jarejuwarete 'ga pyri. Jarejuwarete 'ga ree ea'at ma'eramū te peo 'ga pyri pejeferapa— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. ³⁴—Je jewyru'jawanū nipo 'gā amū ajuerosea ajuerupa. A'ere nipo 'ga amū ēmi ajau. Ajepeja 'ga nipo opyta. Naje rerowiari 'ga. A'eramū 'ga awawe'em je rupi nipo. ³⁵Kūjāmera 'gā nipo 'upa mukūi ygu'ai. A'ere nipo majepeja ēē oi je repejāna. A'eramū nipo ajepeja ēē te awawe'em. ³⁶Gā amū nipo awau oporowykyau ko pe akou mukūi. A'ere nipo majepeja 'ga etee 'ga oi je rowosōu. Ajepeja 'ga awawe'em nipo. Je rerowiare'ema 'gā nooi je rowosōu— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ojewyru'jaw are.

³⁷A'eramū 'ga remimu'e 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Ma'ape sipo erejot poromū ejewyr ire?— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

—Je ruramū te nipo pekwaap katu katu— 'jau etee 'ga 'gā nupe. —Sā'ā uruwua mama'e nema kwaawa. A'eramū 'ā 'ua ajatykau ee. Nan tee futat nipo pēē. Je jewyru'jawanū je kwaap katu katu pejepe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

18

Peojet kasi pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe ne

¹Anure Jejui 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Peojet kasi pejejemogyau pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe ne— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe u'ama.

²A'ere 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū:

—Tapy'jja 'wyrarete pe 'wyrriara 'ga amū rekoī. 'Gā ago'o anupawe 'ga 'jau 'gā nupe: “Ene te 'ā mama'e tywera ereapo 'ga upe. A'eramū ene te 'ga mepyau”, 'jau 'ga itywet ma'e 'gā nupe. “Ga mepye'emamū 'gā ene munewi ne”, 'jau 'ga 'gā nupe. Aipoa 'wyrriara nopojeuwi futari Jarejuwarete 'ga. Aea nanē futat nopojeuwi futari nū.

³—Aipo amunawa pype majawera ēē mū akou. 'Wyrriari 'ga upe ēē awau 'jau: “Jekaraemā rerawarera wā nomepyi jee”, 'jau ēē awau 'ga upe. “A'eramū ene je mepyukaa wā nupe”, 'jau ēē 'ga upe. A'ere 'ga naani. Noje'egi futari aipo 'gā nupe. A'eramū ēē ojewya 'ga ree nū. A'ere ēē ojewyru'japa 'ga ree nū. Ojewyjewya akou 'ga ree, oporogytau 'ga upe. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Ku'jywa 'ga miamū je 'ā nopojeuwi jepi re'ā. Ae 'gā taetu je 'ā nopojeuwi jepi re'ā”, 'jau 'ga ojeupe. ⁵“A'ere pa 'ā koa majawera ēē je mopiro'syās'agi nū”, 'jau 'ga ojeupe. “A'eramū pa je ēē karaemā rerawarera 'gā nupe ēē karaemā mepyukaa kwy”, 'jau 'ga 'ūina ojeupe. “Kasi a'e pe ēē ruru'jau'jawi 'au je marukare'ema ne nū kwy”, 'jau 'ga ojeupe— 'jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁶—Aipoa 'wyrriari 'ga nia'wyrri. Nakamēsiete rūi 'ga ēē mepyukari 'gā nupe. A'etea 'ā pejemu'e 'ga ree. ⁷Aipo 'ga kūima'e 'ga nia'wyrri agawewi futat. A'etea 'ga opoat ēē— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga taetu 'ā esage futat. A'eramū 'ga 'ā

wemiayuwa 'gā poari futari. Ojeupe oporogyta ma'e 'gā ojere'emamū 'ga 'gā poari futari.
 8 Ga niporomukui futari ae poaa— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Aipo 'e re Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Tejoru'japa sipo je tejerowiaara 'gā amū nesagi? Je ruru'jawa poromukuran sipo 'gā jemogyi kwaiwete je rerowiaa? Kwaiwete tejerowiaara 'gā nesaga je afutat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē je rerowiaarareteramū pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega pejeojere'emamū futat pejejemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Mukūja 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe

9 A'ere 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe nū, 'gā mu'jawamū nū. “Je jeresageay. Tekotee 'gā nia'wyri. A'ere 'ā je jeresage” 'jara 'gā nupe te 'ga 'i.

10—Mukūja kūima'e 'gā awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe oporogytau 'ga upe. Majepeja 'ga fariseua. A'eramū ajepeja 'ga 'wyriara upe ka'aranūū pyykara 'ga. 11 A'eramū fariseu 'ga ojemome'wau u'ama Ku'jywa 'ga upe. “Na'gā 'jawe rūi je rekoī ene reape, ki Ku'jyp”, 'jau 'ga 'ga upe u'ama. “Amumera 'gā te aje 'ā muna'ywamū ako ene reape. A'ere je 'ā nanarūi. Naapoa'uweri je 'ā mama'e tywera ene reape tekou, ki Ku'jyp. 'Gā 'ā nako esagei futari ene reape. A'ere 'ā je te je reko esagei ene reape”, 'jau 'ga oporogytau u'ama Jarejuwarete 'ga upe. “'Gā 'ā okou futat ajuemireko are. A'ere je 'ā nanarūi. Nokoa'uweri je 'gā nemireko are. Je 'ā na'gā 'jawe rūi futat. Kwe 'ga te 'ā 'wyriara upe oreka'aranūū pyykara te”, 'jau 'ga, ajepeja 'ga kūima'e 'ga mome'wau u'ama Ku'jywa 'ga upe. “Nia'wyri 'ga. A'ere je na'ga 'jawe rūi. 12 Mukūi 'ara rupi je 'ā teporogytau tekou enee ty'ara rerekou. Teka'aranūūa miamū je 'ā imonou ene upe jepi. Teis ka'aranūū je majepeja monou enee jepi”, 'jau 'ga u'ama oporogytau Jarejuwarete 'ga upe numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga nuenuwi. Ojeupe etee futat 'ga 'i u'ama— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

13—A'ere 'wyriara upe ka'aranūū pyykara 'ga awau u'ama ojetee oporogytau Jarejuwarete 'ga upe. Aipo 'ga kūima'e 'ga werojenosī otywera enu'ama. A'eramū 'ga a'eramū wowowyre'emamū u'ama oporogytau Jarejuwarete 'ga upe. “Je 'ā jetywerete tekou enee jepi. Ejemuaēm je ree, ki Ku'jyp”, 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū aipo 'ga 'eramū Janeruwarete 'ga 'ga tywera moia 'ga wi. A'eramū 'ga a'eramū 'ga katu'oka. Otywera renosīarera 'ga Ku'jywa 'ga ikatu'oka. 14 Aipo 'ga ikatu'ogipyra 'ga esage akou Janeruwarete 'ga upe. Ajepeja 'ga naani. Nia'wyri 'ga 'ga upe. Wog ipe 'gā jewyramū 'ga remikatu'ogera 'ga etee futat wesageramū akou 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

—“Je jeresage” 'jara 'gā Janeruwarete 'ga nafutari. Aipo 'jara 'gā nojekatu'ogukari Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'ga “je 'ā jetywerete” 'jara 'gā katu'ogi. Aipo 'jara 'gā etee ojekatu'ogukat Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama, 'gā mu'jau ee.

Jejui 'ga kunumī 'gā netee

(Mateu 19.13-15; Maku 10.13-16)

15 Anure amumera 'gā wa'yra 'gā nerua Jejui 'ga upe:

—Orera'yra apyte'rarimū epo emono a'i kī'i— 'jau 'gā erua 'ga upe. —Jarejuwarete kīa upe eporogyta wā nee. A'eramū Janeruwarete kīa ojejukau esage wā nee, aru'e ore enee kī'i— 'jau kūjāmera 'gā 'ga upe.

A'ere Jejui 'ga remimu'e 'gā 'gā nesakawe 'gā 'i 'gā nupe:

—Perur awi pejeja'yra 'gā 'ga upe 'ga porogyta 'ga 'amamū. Nepemaruukari 'ga porogyta 'ga 'amamū— 'jau 'ga remimu'e 'gā 'gā nupe.

Aipo 'gā 'eramū Jejui 'ga oje'ega wemimu'e 'gā nupe:

—Naani. Peapo awi aipoa. Tene kunumī 'gā nuri je pyri— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

16 A'eramū futat 'ga kunumī'i 'gā nenūina:

—Pe'je pejejua je pyri— 'jau 'ga kunumī 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'jau:

—Janeruwarete 'ga kunumī 'gā afutat wemiayuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe. 17—Kunumī 'jawewara 'gā nupe etee Janeruwarete 'ga reni 'wyriaramū. Kunumī 'gā ojemogyppyk

te Jarejuwarete 'ga ree. Ojerekokatuukat 'gā 'ga upe. 'Gā 'Jawe pejemogyramū 'ga pē katu'ogi. Kunumī 'Jawewara 'gā etee te Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū. A'ere 'ga ojee ijemogypykye'ema 'gā Janeruwarete 'ga nomogyi wemiayuwamū. Nakunumī 'Jawe rūi 'gā. A'eramū 'ga 'gā mogyawe'em wemiayuwamū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe, 'gā mu'Jau ee.

*Jarejuwarete 'ga pyri oo are 'ga poronupawet
(Mateu 19.16-30; Maku 10.17-31)*

¹⁸ A'ere judeu 'gā 'wyrira'ri 'ga amū awau oporogytau Jejui 'ga upe:

—Jejui. Ene 'ā eneresage. Ma'ja te je aapo 'awamū tejee, temanū re ywag ipe tejesawamū, Jarejuwarete 'ga pyri tewawamū?— 'Jau 'ga oporonupa ee 'ua Jejui 'ga upe.

¹⁹ A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'ga upe:

—Ma'eramū “Ene 'ā eneresage” 'Jau jee ejua 'ū? Janeruwarete 'ga etee te esage ma'ea kūi. “Ene 'ā Jarejuwarete 'ga 'Jawewara”, ere te jee?— 'Jau Jejui 'ga 'ga upe. ²⁰ —Ymā te 'ā Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are janee rakue. A'ea 'ā erekwaap. “Peko awi pejejemireko are” 'ea 'ā erekwaap. “Peporojuka awi. Pemunarū kasi mama'e are ne. Peje'ēwu'Jag kasi 'ga amū ne. Peanuw etee ki pejejara 'gā”. Mīmera 'ea 'ā erekwaapap— 'Jau Jejui 'ga 'ga upe.

²¹ A'eramū 'ga 'Jau Jejui 'ga upe:

—Je kunumīawe futat aipo aapopap ikue, Moisesi 'ga je'eager imū etee futat ikue— 'Jau aipoa kūima'e 'ga Jejui 'ga upe oje'ega.

²² A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'ga upe:

—A'Jea futat ere. A'ere 'awamū mama'e mū eapo. Ekaraemā eme'ēmap. A'ere ene ka'aranūū monou ika'aranūūe'ema 'gā nupe. Aipoa ene iapo re, Janeruwarete 'ga ene monoi ojeypyri ene manū re. Mama'e esagea te nipo 'ga amut enee anure, enekaraemā monoawera mua enee anure. Ekaraemā me'eg ire ene ejua je rewiri— 'Jau Jejui 'ga 'ga upe.

²³ A'ere 'ga aipo ojeupe 'ga 'eramū 'ga 'arasigamū etee okaraemā are. Kwaiwete te 'ga karaemā. A'eramū 'ga okaraemā me'ega futare'ema. A'eramū 'ga 'Jau ojeupe etee futat: “Naani. Naapoa'uweri je nanuara”, 'Jau 'ga ojeupe etee futat. A'eramū 'ga u'arasigamū awau, Jejui 'ga aipo ojeupe 'eramū awau.

²⁴ 'Ga 'arasiga resakawe Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

²⁵ —Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā ajemogyau Jarejuwarete 'ga remiayuwamū — 'Jau 'ga 'gā nupe. —Ayay te ikaraemā kwai ma'e 'gā ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe. Kwaiwete 'gā karaemā. A'eramū 'gā okaraemā are etee wea'aramū ajemogyau. Okaraemā are etee aipo 'gā jemogypygyi akou. NaJarejuwarete 'ga ree rūi 'gā jemogypygyi ajemogyau. Jarejuwarete 'ga opoara futare'ema ajemogyau. Jeje'ega 'gā nuenuwi futari ajemogyau— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Sā'ā kawaruua 'Jawewara kamerua aguja kwara rupi ikwawe'ema. Nan tee futat ayramū ikaraemā kwai ma'e 'gā ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nijekatu'ogukariweri futari Jarejuwarete 'ga upe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁶ A'eramū 'ga renupara 'gā 'Jau 'ga upe:

—Maranuaramū ajee 'ga ae katu'ogi ki 'ei?— 'Jau 'gā 'ga upe.

²⁷ A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Pē nupe nayrareferi futari. Ayay futat mama'e apoa numiamū. A'ere nitywi futari Janeruwarete 'ga remiapoe'ema amū mama'ea. Mama'ea naayi futari 'ga upe. Ikaraemā kwai ma'ea miamū Janeruwarete 'ga okatu'ok, “Je katu'og ape” ojeupe 'gā 'eramū— 'Jau etee Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁸ A'eramū Pedro 'ga 'Jau 'ga upe:

—Ore ako aruejat orokaraemā arajua ene rupi ai'i. Oropytuna nanē futat ako ore ejaa ai'i nū. Ma'ja te ore mama'e rejaawera repya?— 'Jau 'ga Jejui 'ga upe.

²⁹ A'eramū Jejui 'ga 'Jau wemimu'e 'gā nupe:

—A'Jea futat ako ai'i. A'eramū je 'Jau pē nupe: Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e monoi pē nupe pēnemiejarera apyraapa. Je mome'u are woga rejaarera 'gā, wemireko

rejaarera 'gā, weki'yra rejaarera 'gā, wewirera rejaarera 'gā, wenyra rejaarera 'gā, ujara rejaarera 'gā, wa'yra rejaarera 'gā. ³⁰ Mímera 'gā nupe Janeruwarete 'ga mama'e monoi. 'Awamū futat 'ga mama'e monoi 'gā nemiejarera apyrapa. Amanū re je ree omama'e rejaarera 'gā juejue awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau Jeju 'ga Pedro 'ga upe.

Amanūawama Jeju 'ga imome'wau'japa

(Mateu 20.17-19; Maku 10.32-34)

³¹ Aipo 'gā nupe 'e re Jeju 'ga wemimu'e 'gā nenūina:

—Pejepe 'a'i 'gā nui ra'ne. Taporogyta pē nupe etee 'jau— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā ojepe'au mytuna 'gā nui 'ua. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jerusareg ipe jane oi 'awamū. A'eramū je pē muea'aa Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiarer are— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

—Ymā te 'ā 'gā ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue, “Anure tamut teja'yra 'ga pē nupe 'jau” 'e are rakue. “A'eramū ia'wyre'ema 'gā jera'yra 'ga rerekou tyweeete nipo. ³² A'eramū nipo 'gā 'ga monou romanū 'wyrriara 'ga po pe 'ga jukaukaa. A'eramū nipo jefaruu 'gā 'ga kurapa, onymuna 'ga ree, 'ga nupānupāu, 'ga monou, 'ga mu'ama 'ypepywar are 'ga jywa pypiraa 'ga manūawamū futat”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā muea'aa ikwasiaripyre are. ³³ —“A'ere nipo je imuapyra 'ara rupi 'ga moferawi etee nū”, 'jau 'ā Janeruwarete 'ga 'gā nupe, ikwasiarukaa inuga rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā muea'aa ee.

A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Je 'ā pēneki'yraretea. Janeruwarete 'ga je mut pē nupe. A'eramū 'gā je ree futat poromū ka'arana kwasiaa inuga rakue— 'jau Jeju 'ga 'ga nupe.

³⁴ A'ere 'gā nokwaawi 'ga 'ea. Naeapyoi 'gā 'ga 'e are.

—Ma'ja are te 'ga jane mu'ei?— 'jau etee 'gā ajaupe. —Ma'eramū 'ga aipo mome'wau jane?— 'jau 'gā ajaupe.

—Tee. Je nakwaawi ki 'ei— 'jau etee 'gā amū ajaupe.

Eae'ema 'ga

(Mateu 20.29-34; Maku 10.46-52)

³⁵ Jeriko 'jawa amunawa upe iwaēm ja'wyja'wyuuramū eae'ema 'ga amū 'ūina wapyka peyse pe:

—Ka'aranū'īa pemut ape jee— 'jau 'ga 'ūina pe rupi okwap ma'e 'gā nupe.

³⁶ Peyse pe 'ūinaw ipe 'ga 'ūina wapykau 'gā fu are. Kwaiwete 'gā fu renupa 'ūina. A'eramū 'ga 'jau:

—Awýja te poromū ako?— 'jau 'ga wafukaita 'gā nupe.

³⁷ —Jeju 'ga ako, Nasare pe waranup ma'efera 'ga okwap akou— 'jau 'ga amū 'ga upe.

³⁸ A'eramū eae'ema 'ga wafukaita Jeju 'ga upe:

—Jeju! Ene 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera! Erejemuaēm te je ree? Epājē mū je katu'og ape, ki Jeju— 'jau 'ga wafukaita 'ga upe.

³⁹ A'eramū 'ga pyu okwap ma'e 'gā 'jau 'ga upe:

—Epije e'yina kūi. Aereau toko re'ā— 'jau 'gā 'ga upe.

A'ere 'ga jero'wuro'wui etee wafukaita 'ga upe:

—Jeju! Ene 'ā Davi 'ga juapyrera, Jarejuwarete 'ga remimurera. Ejemuaēm je ree. Je resag ape, a'e je enee— 'jau 'ga ojero'waro'wau etee wafukaita 'ūina.

⁴⁰ A'eramū Jeju 'ga awau opytau pe pe.

—Pe'je ajee eae'ema 'ga rerua jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā 'ga rerua 'ga upe. ⁴¹ Ojeupe 'ga rerurauwe Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'ja te refutat ejeupe je iapoa?— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

—Tamā'ē 'jau nū, a'e je enee, ki Ku'jyp. Jereapap je ikue— 'jau 'ga Jeju 'ga upe.

⁴² A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Eremā'ē futat nū. Je rerowiar ape ekou ra'e. A'eramū je ene mamā'jāu nū— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

⁴³ A'eramū 'ga opo monou 'ga reakwara 'arimū 'ga mamā'jāu nū. A'erauwe 'ga amā'jāu awau Jeju 'ga rupi.

—Ene te 'ā eneresage jee— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypa amamā'ēawer are.
 'Ga resakara 'gā nanē oje'ega Jarejuwarete 'ga upe nū:
 —Ene te 'ā eneresage oree— 'jau 'gā oje'ega 'ga upe.

19

Sakeu 'ga

¹ Jeriko 'jawa amunawa upe owaēmawe Jeju 'ga awau amunawa pyterimū akou. Kwaiwete 'gā awau 'ga rupi. ² A'eramū Sakeu 'ga oporesagiweramū Jeju 'ga ree. Sakeu 'ga ika'aranūū kwai ma'ea. 'Wyriararete upe ka'aranūū ppykara 'gā nupe 'ga reni 'wyriaramū. ³ 'Ga poromū iporesagiwet Jeju 'ga ree. A'ere 'ga nifukui. A'eramū 'ga a'eramū 'ga resake'ema. ⁴ A'eramū 'ga awau ujāna 'ga renune awau ojeupia 'ywa rupi. Figū 'ywa rakā 'arimū 'ga awau ojeupia 'ūina, Jeju 'ga kwapawa 'arimū. “Ko rupi futat nipo 'ga kwawi re'ā”, 'jau Sakeu 'ga ojeupe, awau 'ūina 'ywa rakā 'arimū 'gā nenune.

⁵ 'Ua Jeju 'ga owaēma 'ga upe. A'eramū Jeju 'ga amā'jāu 'ga ree. A'eramū Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Sakeu. Ere ejua ejypa. Too ene rupi ene'wyr ipe 'jau— 'jau Jeju 'ga 'ga upe.

⁶ A'erauwe 'ga 'ua ojypa. A'eramū 'ga Jeju 'ga rerawau oje'wyr ipe. A'eramū futat Sakeu 'ga aku'iramū 'ga rerawau oje'wyr ipe.

⁷ A'eramū aipo resakarera 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Nokwaawi 'ga Sakeu 'ga ra'e— 'jau 'gā ajaupe. —Sakeu 'ga 'ā 'wyriararete upe janeka'aranūū ppykara. A'eramū 'ga ia'wyr'emamū akou. Nia'wyr ka'aranūū ppykara 'gā najuejue etee. Amunarū ma'e 'gā juejue te 'ā. A'etea Jeju 'ga oo 'ga 'wyr ipe jā'nū'ū— 'jau 'gā Jeju 'ga ago'wau 'upa.

⁸ Ojemi'war ire Sakeu 'ga 'jau Jeju 'ga upe:

—Apoit je tetywer awi 'awamū. A'eramū je tekaraemā mojo'oka ikaraemā'e'ema 'gā nupe. Amumera 'gā nui je ka'aranūū reroouu re je ka'aranūū monoi 'gā nupe nū. Irūpāwē juejue je imonoi 'gā nupe nū, 'gā nui eruripyre mepyau 'gā nupe nū— 'jau 'ga 'ga upe.

⁹ A'eramū Jeju 'ga 'jau wesakara 'gā nupe:

—Ko 'ga kūima'e 'ga judeua futat. A'etea 'ga mama'e tywera wapo akou rai'i. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga 'ga katu'ogi— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ¹⁰—Je 'ā pēneki'yraretea futat. Ma'eramū 'ā je ruri oka'jam ma'e 'jawewara 'gā nekaa tekou. Jeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā oka'jam ma'e 'jawewara futat ajemogy. A'eramū je 'gā nekaa te tejuu etee. 'Gā katu'okawamū tejuu etee— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

Kūima'e 'ga remiyuwa 'gā mome'uawet

(Mateu 25.14-30)

¹¹ Jerusarega pyri awauwe 'ga rupi oo ma'e 'gā 'jau ajaupe:

—Sawaēm ja'wyja'wy jane Jerusarega upe ra'e. 'Awamū futat nipo 'ga rekoī 'wyriaramū janee— 'jau 'gā ajaupe.

¹² A'ere Jeju 'ga nuenuwi agawewi futat 'gā 'ea. A'etea 'ga okwaap aipo 'gā 'ea ajaupe. A'eramū 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jawamū.

—'Wyriararete 'ga ika'aranūū kwai ma'e 'ga renūina. “Ere ejua 'au je pyri. Tomono ene 'wyriaramū 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga oje'ega monou 'ga upe. Mukuu 'wyriararete 'ga rekoī.

¹³—A'eramū 'ga oo enunewe wemiyuwa 'gā nupe oporogytau. Teis 'ga remiyuwa 'gā pytuna. A'eramū 'ga ka'aranūū 'ywope'i monou 'gā nupe. “Oo je teatau pē nui. A'eramū je ka'aranūū 'ywope'ia monou pāwē pāwē pē nupe. A'eramū pēē pejewau imomytuna jee je ruru'jawe'emauwe”, 'jau 'ga 'gā nupe, ka'aranūū monou 'gā nupe. Oporogytapaw ire 'ga awau 'gā nui.

¹⁴—A'eramū 'ga 'wyr ipewara 'gā amū 'ga futare'ema 'wyriaramū 'ga rekoa. “Kuu. Nia'wyr 'ga. Nifutari jane 'ga 'wyriaramū 'ga rekoa jarejee”, 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā 'gā amū monou imoporogytaukaa 'wyriararete 'ga upe. “Narafutari ore 'ga 'wyriaramū orojeupe 'ga ruwa”, 'jau 'gā oje'ega monou 'wyriararete 'ga upe.

¹⁵—A'ere 'wyriararete 'ga nomojerowiari 'gā je'ega. A'eramū 'ga 'ga mogou 'wyriaramū 'gā nupe. A'eramū 'ga 'wyriaramū omogy re 'ua ojewya oje'wyr ipe nū. Owaēm ire 'ga

wemiayuwa 'gā nenūina. “Maran gatu nipo 'gā jeka'aranūia rerekoi rai'i?” 'Jau 'ga ojeupe. “Ika'aranūi kwaiwete sipo 'gā nai'i?” 'Jau 'ga ojeupe.

¹⁶—A'ere 'ga amū 'ua owaēma 'ga upe nū: “majepē'i etee agawewi ako ka'aranūia eremut jee ikue. A'ere 'awamū je imomytuni teis enee ai'i”, 'Jau 'ga 'ga upe erua.

¹⁷—“A'jea futat. Majepē'i etee agawewi ako je imonoi enee ai'i. Ene 'ā jeremiyauw esagea futat. A'eramū je a'eramū ene monou teis amunawa mo'wyrīaa”, 'Jau 'ga 'ga upe.

¹⁸—A'ere 'ga amū 'ua nū. “Majepē'i etee ako eka'aranūia eremut jee ikue. A'ere je imomytuna sīku 'awamū ene upe”, 'Jau 'ga o'wyrīara 'ga upe.

¹⁹—“A'jea. 'Awamū je ene monoi 'wyrīana'nīnamū sīku amunawa mo'wyrīaa”, 'Jau 'ga 'ga upe.

²⁰—A'ere 'ga remiyauwa 'ga amū 'ua nū. “Kweramū eneka'aranūia. Namomyi etee je. Akyje te je ene wi. A'eramū je iauwana taity pirera pype imima erekou muna'yw awi ai'i.

²¹ Akwaap je ene jepi. Enemara'ne 'ā ene. Ejemepya te 'ā erefutat ka'aranūi pyu. A'eramū 'ā ene eporowyky are jēmī ejea'are'emamū. A'eramū je tekyjau ene wi ai'i, eneka'aranūia momyawe'em ene wi ai'i”, 'Jau 'ga 'wyrīara 'ga upe.

²²—A'eramū 'wyrīara 'ga amara'neeteeteramū 'ga ree. “Nenea'wyrī futari te 'ā ene. Erekwaa futat te 'ā jemara'nea jepi. A'jea futat ere aipo 'Jau jee. 'Emepy ekoete ate te 'ā erefutat ka'aranūi pyu. A'eramū 'ā ene eporowyky are jēmī ejea'are'emamū, ere ako jee ko. A'jea futat ere jee. Ka'aranūia etee je afutat”, 'Jau 'wyrīararete 'ga aipo 'ga upe.

²³ “Ma'eramū sipo ene imomytune'ema jee rai'i? Je upe imomytuna ene ifutare'emamū amunipo 'ā eremono ka'aranūi rerekwara 'gā nupe rai'i kūi. A'eramū amunipo 'ā 'gā jeka'aranūi momyawera mepya upe enee jee rai'i kūi”, 'Jau 'wyrīara 'ga aipoa kūima'e 'ga upe.

²⁴—A'eramū 'ga 'Jau ojepyriwara 'ga upe: “Ere ka'aranūi ppyka 'ga wi. Imonou teis ka'aranūi ppykarera 'ga upe”, 'Jau 'ga 'ga upe.

²⁵—A'eramū 'ga 'Jau 'wyrīara 'ga upe: “Naani kūi. Kwaiwete 'ga ma'ea kūi. Teis 'ga ma'e pytuna kūi”, 'Jau 'ga 'ga upe.

²⁶—A'eramū 'ga 'Jau 'ga upe: “A'jea futat. Ereko esageara 'gā oppygu'Jap futat nū”, 'Jau etee 'ga 'gā nupe. “Ereko esage'emara 'gā te ajee nuereko futari. Ereko pyrera miamū futat 'ga erekowe'em”, 'Jau 'ga 'ga upe.

²⁷—A'ere 'ga 'Jau 'gā nupe nū: “A'eramū pēē 'awamū je ree iporomutare'ema 'gā nerua iapisaupap 'au je rowase. Narafutari ore 'wyrīaramū 'ga rekoa 'Jarera 'gā nerua iapisau je rowase”, 'Jau 'ga 'gā nupe— 'Jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe, 'gā mu'Jawamū.

Kawaru'i 'arimū Jejuī 'ga ataawet

(Mateu 21.1-11; Maku 11.1-11; Juā 12.12-19)

²⁸ Aipo mome'upaw ire Jejuī 'ga watau wemiayuwa 'gā nenune. A'eramū futat 'gā awau 'ga rewiri. ²⁹ A'eramū 'gā awau owaēma ywytyra upe. Oriweira 'Jawa upe owaēma. Kwaiwete aipoa 'ywa oriweira 'Jawa peu. A'eramū 'gā a'eramū ywytyra renūina, Oriweira 'Jau jupe.

Mukūja amunawa 'upa aipoa ywytyra pyri. Pefaje, Petani. Mīmera amunawa 'upa ywytyra pyri. ³⁰ A'eramū Jejuī 'ga 'Jau wemimu'e 'gā amū nupe, mukūja 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejekwapa je renune pejewau pejewaēma iruupeuwara amunawa upe. Pejesouwe nipo pēē kawaru'i mū resaka. Nuatai we 'gā amū i'arimū. A'ea ki perut iamoa jee— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ³¹—“Ma'eramū te peko ee?” pejejeupe 'gā 'eramū ki “Janejara 'ga te e'i ore ko: Kawaru'ia perut jee ra'ne, e'i 'ga ore ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri pē nupe nū”, pe'je ki 'gā nupe— 'Jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³² A'eramū 'gā awau kawaru'i resaka. 'Ga je'eg imū etee futat 'gā kawaru'i resaka.

³³ Kawaru'i amoiramū, ijara 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē pejekou e ki 'ei? Ma'eramū pēē iamoa ki 'ei?— 'Jau 'gā 'gā nupe.

³⁴ A'eramū 'gā 'Jau 'ga upe:

—Janejara 'ga te e'i ore ko: “Kawaru'ia pekwap amū rerua jee ra'ne”, e'i 'ga ore ko. A'ere nipo 'ga ko'iko'i ete imuri nū— 'Jau 'gā 'ga upe.

—A'jea. Pe'je ajee erawau 'ga upe— 'Jau 'ga 'gā nupe.

³⁵ A'eramū 'gā erawau Jejuu 'ga upe. A'ere 'gā amū opiara mososoka imonou kawaru'i 'arimū Jejuu 'ga upe. A'ere 'gā kawaru'i ppyka Jejuu 'ga upe 'ga apykawamū. ³⁶ A'eramū Jejuu 'ga awau Jerusareg ipe kawaru'i 'arimū. A'ere 'ga rupi oo ma'e 'gā awau ujāna 'ga renunewe opiara mososoka, imonou pe rupi imogyau 'ga kwapawamū. 'Ga ree oporomutaawa resaukaawamū 'gā iapou.

Ymā 'gā aipo apou 'wyriararete upe rakue, 'ga ree opojejuka resaukaawamū rakue. A'eramū 'gā a'eramū iapou Jejuu 'ga upe.

—'Ga nipo ako 'awamū 'wyriaramū janee— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

³⁷⁻³⁸ Ywytyra awau wāāpyramū Jerusarega upe. Jerusarega 'upa ywytyray 'arimū. Jerusarega rerowykawe 'gā ajatykau wafukaita ajaupe:

—Janeruwarete 'ga esage futat ra'e. Koromū futat Jejuu 'ga, Janeruwarete 'ga remimurera 'ga. Kwaiwete 'ga 'gā moferawī. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nanē 'ga okatu'ok nū — 'jau 'gā ajaupe wafukaita. —A'ea ore aruesak ai'i. Janeruwarete 'ga 'ā ene mua— 'jau 'gā ajaupe.

Kwaiwete 'gā awau Jejuu 'ga repejāna. A'eramū 'gā a'eramū awau akou meeweī. A'eramū 'gā amū 'jau 'ga upe wafukaita:

—Ene 'ā Janeruwarete 'ga remimurera.

Ene ree 'ā Janeruwarete 'ga ta'waramū akou oree.

Ywagipewara 'gā najueje etee opy'ata'waramū ajemogyau nū.

'Ga te 'ā ene mut ore'wyriarareteramū.

Ene 'ā eneresage ekou oree.

A'eramū ene 'awamū ekou 'wyriarareteramū oree—

'jau 'gā 'ga upe.

A'ere 'gā amū 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage oree jepi. Ene 'ā Jejuu 'ga eremut oree. Eneje'eg imū futat 'ga ruri. Nitywi futari 'ga amū ene 'jawe— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa Jejuu 'ga ree.

³⁹ A'eramū fariseu 'gā amū 'jau Jejuu 'ga upe:

—Jejuu! “Aipo pe'je awi”, ere 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga upe te aipo jane 'i jepi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴⁰ A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani. 'Gā je'ege'em ire amunipo 'ā itaa we futat ije'egi jee je muorypa— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

Jejuu 'ga ajemuaēma Jerusareg ipewara 'gā nee

⁴¹ Jerusarega pyri katu katu awauwe Jejuu 'ga amā'jāu amunaw are. A'eramū 'ga u'arasigamū. A'eramū futat 'ga ajaa'wau. “Jerusareg ipewara 'gā Jeruwarete 'ga je'ega renupare'ema”, 'jau 'ga ojeupe.

⁴²—Je 'ā ae katu'okara futat. Je 'ā Jarejuwarete 'ga mota'waara pē nupe. Je rerowiamū nipo 'ga ota'waramū akou pē nupe. Aipo pēē ikwaawa je afutat numiamū. A'ere 'ā nepekwaawi futari. Ikwaaw ire amunipo 'ā ia'wyre'ema 'gā nepē nereko tyweri— 'jau 'ga amā'jāu Jerusareg are. ⁴³—A'ere 'ā Jerusareg ipewaramū nepēporomutari je ree. A'eramū nipo ia'wyre'ema 'gā anure 'ua pē'wyrā osōu pē nee. A'eramū nipo pēē mū pejeka'jame'ema futat. Tujugeyra pyu pē osōu. ⁴⁴ A'eramū nipo 'gā pē'wyrarete mateepapa pē nui— 'jau 'ga 'ūina. —Pēē nanē futat pē apisaupap katu katu nū. Nepeka'jami futari nipo pēē mū. Kunumīaky'ria we futat nipo 'gā wapisipap katu katu. Pēnoga we futat etyka nipo pē nui. Iku'jo'joka pē nui imuāmuāina pē nui. Janeruwarete 'ga 'ā je mut ae katu'oka. A'ere 'ā nepēporomutari je ree. A'eramū 'awamū mama'e tywera ojeapou pē nupe— 'jau 'ga 'ūina amā'jāu 'gā 'wyr are.

A'eramū futat 'ga ajaa'wau.

Wyra me'egara 'gā mū'ēawet

(Mateu 21.12-17; Maku 11.15-19; Juā 2.13-22)

⁴⁵ 'Gā 'wyrarete upe owaēmawe Jejuu 'ga ojypa kawaru'i awi. A'eramū 'ga awawayayau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Irāā'ā wyra me'egara 'gā nuwamū. A'eramū Jejuu 'ga amara'neramū 'gā nee:

—Pe'je pejewau peje'jäu 'aw awi. Nawyra me'egawa rūi te 'ā. Jeruwarete 'ga mogytaawa te 'ā 'oga— 'jau 'ga wyra me'egara 'gā nupe, 'gā karaemā muāina, 'gā neymawa mopyamāu 'gā nui. A'ere 'ga 'jau 'gā nupe:

⁴⁶—Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue. “Jemogytaawa 'og ipe 'gā nuri oporogytau jee”, 'jau 'ga ka'arana kwasiarukaa rakue. 'Au futat Janeruwarete 'ga mogytaawa 'oga. 'Au futat jane ruri jareporogytau 'ga upe. A'ere 'ā pemyi pejemunarūawamū ete. Pejejemawa etee 'ā pēē erua ime'ega erupa 'au. “Pe'je pejejuu jereymawa mua iapyau Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau 'ā pēē 'gā nupe pejejuu. A'ere 'ā pemepyuukat pejejaupe epy apyraapa. Pejemunarūmū 'ā pejejuu pejejoka'aranūū are — 'jau Jejuu 'ga oje'ega moywyradena 'gā nupe. —A'eramū pēē pejewau 'aw awi peje'jäu— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe, amara'neramū 'gā nee.

⁴⁷ A'eramū Jejuu 'ga awau ai'iwe ai'iwe 'jau, 'ga awau 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Kwaiwete 'ga ree iporomutare'ema 'gā. Mainana 'wyrriara 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā, 'wyrri'ri 'gā. Mīmēra 'gā amara'neramū 'ga ree. 'Ga juka are 'gā afuweramū.

⁴⁸ A'ere 'gā najukaarūū 'ga. Kwaiwete wejue Jejuu 'ga ree iporomutat ma'e 'gā jemogyi. A'eramū 'gā okyjuu 'gā nui, 'ga juka ekoete awi. Nokoī wejue Jejuu 'ga tesirūgatu 'gā nupe. A'eramū 'gā a'eramū 'ga jukawarūe'em.

—'Ga ree janereko ekoeteramū 'ga ree iporomutat ma'e 'gā jane apisi ne— 'jau 'ga ree imara'ne ma'e 'gā ajaupe.

20

“Awýja rer imū te erejot?” Jejuu 'ga upe 'gā 'eawet

(Mateu 21.23-27; Maku 11.27-33)

¹Uwarete 'ga mogytaaw ipe Jejuu 'ga akou 'gā mu'jau 'ga ree:

—Pejetywer awi pēpoiweramū Janeruwarete 'ga pē katu'ogi futari, pē mogyau wemi-ajuwamū— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

²A'e pype mainana 'wyrriara 'gā 'ua oje'ega Jejuu 'ga upe Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee, judeu 'gā 'wyrri'ri 'gā. Mīmēra 'gā 'ua oje'ega 'ga upe:

—Awýja rer imū te erejot rakue? Awýja pājē mū te mama'ea ereapo? Awýja te ene mut oree rakue?— 'jau 'gā 'ua oporonupa ee Jejuu 'ga upe.

³A'eramū Jejuu 'ga nanē 'jau 'gā nupe nū:

—Pe'je ajee pēē na'ne imome'wau jee 'ū. ⁴Awýja je'eg imū ajee Juā Batista 'ga ruri ae pymiāu 'y pe rakue 'ū? Jarejuwarete 'ga je'eg imū te 'ga ruri rakue? Kūima'e 'ga amū je'eg imū te ra'u nū?— 'jau Jejuu 'ga oporonupa ee 'gā nupe u'ama.

⁵A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Ma'ja sa'e te jane 'ga upe?— 'jau 'gā ajaupe etee futat. —“Jarejuwarete 'ga je'eg imū 'ga ruri” ojeupe jane 'eramū te 'ga “te a'etea neperowiari 'ga” 'ga 'i jane nū a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe. ⁶—“Kūima'e 'ga je'eg imū 'ga ruri”, 'ga upe jane 'eramū nipo tekotee 'gā jane apisi ete ita pyu nū'ū. “Juā 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara futat janee” e'i 'gā jepi. A'eramū nipo 'gā aipo jane 'eramū amara'neramū jane ree ne nū a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe. ⁷A'eramū 'gā 'jau Jejuu 'ga upe:

—Norokwaawi ore Juā 'ga muarera 'ga nū'ū— 'jau 'ga o'meramū 'ga upe.

⁸A'eramū Jejuu 'ga nanē 'jau 'gā nupe nū:

—Je nanē temuarera 'ga namome'ui futari pē nupe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

Ko raaran a'wyr'e'ema 'gā

(Mateu 21.33-46; Maku 12.1-12)

⁹A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Peapyaka jeje'eg are. Mama'e mū je amome'u pē nupe, pē mu'jawamū ee, pē mueapyou ee— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kūima'e 'ga amū 'y'wa 'y'wa rakā otym. Kwaiwete uwa 'jawa 'y'wa rakā 'ga otym oko pe. A'eramū ijara 'ga 'gā amū monou uwa ko raaranamū ojeupe. “Y'wa mū jema'ea futat. Emyreramū te ajee pēma'e futat pēporowykyawera repya futat”, 'jau ijara 'ga 'gā nupe. A'ere 'ga awau watau 'gā nui. A'eramū 'ga namutamutat

akou muku 'gā nui. ¹⁰ Uwa atyarama upe iwaēmauwe ijara 'ga wemiayuwa 'ga amū monou oma'e uwa 'a piaramū. A'ere ko raarana 'gā 'ga nupānupāi etee 'ga monou 'ga mojewya. Nan etee futat 'ga monou. ¹¹ Aipo 'ga waēm ire ko jara 'ga 'ga amū monou nū, oma'e piaramū 'ga 'ga monou numiamū. A'eramū 'ga awau owaēma uwa ko pe. “Uwa pemut amū jee, e'i ijara 'ga pē nupe”, 'jau 'ga iaarana 'gā nupe. A'ere 'gā nānēwējēmī 'ga rerekoi nū. 'Ga pyygi etee 'ga nupānupāu 'ga rerekou nū. A'erauwe 'ga ojewya awau nū. “Namuri etee 'gā amū jee ki 'ei. Je nupānupā etee 'gā je mua je mojewya nū ki 'ei. Ene agawewi ako je mono ape ai'i. A'etea 'gā nojepojeuwi etee ki 'ei”, 'jau 'ga 'ua ijara 'ga upe imome'wau.

¹²—A'eramū 'ga 'ga amū monou nū. A'ere 'gā nānēwējēmī 'ga rerekoi nū. ¹³ A'eramū ko jara 'ga 'jau ojeupe: “Ma'ja ajee je aapo 'gā nupe 'ū? Teja'yra 'ga pa je omono nū kwy”, 'jau 'ga ojeupe. “Jera'yra 'ga nā'ā jeremifutararetea re'ā. A'etea pa je 'ga omono 'gā nesaka kwy. 'Ga nipo 'gā opojeup re'ā. Jera'yra 'ga ree nipo 'gā pojyramū re'ā”, 'jau nipo 'ga ojeupe — 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

¹⁴—A'ere nipo 'gā 'ga ra'yra 'ga resakawe 'gā 'i ajaupe: “Wa'yra 'ga 'ga amut y'wa piaramū ra'e. 'Ga futat 'uwa 'ga py'rau ko jaramū 'uwa 'ga manū re. A'eramū jane 'ga jukau jui. A'eramū janema'ea futat koa 'ga ruwa 'ga manū re”, 'jau nipo 'gā ajaupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁵—A'eramū 'gā 'ga pyyka 'ga rerawau enuēma ko awi 'ga jukau — 'jau Jejuī 'ga imome'wau 'gā nupe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maran sipo ko jara 'ga wa'yra jukaarera 'gā nerekoi? ¹⁶ 'Ga futat oo ko raarana 'gā apisau. A'ere nipo 'ga 'gā amū monou 'gā py'rau oko raaranamū nū— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

A'eramū aipo renupara 'gā 'jau 'ga upe:

—A'jea futat sipo 'gā 'ga ra'yra 'ga jukai?— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁷ A'eramū Jejuī 'ga 'jau:

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue. Je ree futat 'gā ka'arana kwasiari rakue.

“Mīa ita nia'wyrui ra'e, 'jau nipo itaoga apoara 'gā ajaupe, ita monou imomoa ajauī.

A'ere 'ga amū aipoa ita eroyrūmyrera ita pyygi etee imonou imyina tenawera pype 'oga ypywotyapawamū”,

'jau 'gā ka'arana kwasiara je ree rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁸—'Ga amū nipo u'aa ita 'arimū. A'e 'ga open futat. A'ere 'ga amū 'arimū ita 'ar ire a'e 'ga ku'jo'jogi futari. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega renupare'emamū iapoi pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Jejuī 'ga upe fariseu 'gā 'eawet

(Mateu 22.15-22; Maku 12.13-17)

¹⁹ A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā, mainana 'wyrriara retee amara'neramū Jejuī 'ga ree.

—Jane upe futat nipo ajee 'ga 'i u'ama— 'jau 'gā ajaupe. —Pe'je ajee sipyyk 'ga 'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere 'gā kyjei etee Jejuī 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nui. A'eramū 'gā 'ga pyyke'ema.

²⁰ A'eramū 'gā 'ga rerekou weape etee. 'Gā amū 'gā imepyau imonou 'ga rewiri 'ga resakawamū:

—Pe'je pejewau 'ga renupa pejemogyau— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau 'ga rewiri akou 'ga renupa.

—Tepeenup 'ga 'wyrriararete 'ga kurawa 'jau— 'jau 'gā 'gā nupe. —'Wyrriararete 'ga kurawamū sipyyk 'ga 'jau. A'eramū 'wyrriara 'ga 'ga jukaukaa janee 'jau— 'jau 'gā aipo 'gā nupe, 'ga rewiri imonopyra 'gā nupe.

²¹ A'eramū imepyypra 'gā awau oporonupa ee 'ga upe:

—Jejuī. A'jea futat 'ā ereporogyta esage. Nereporogyta ekoetei 'ā ekou. A'jea futat 'ā erejeka pāwē pāwē ore ree. A'jea futat te ore mu'e ape mama'e are— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe oporonupa 'me ee. ²²—A'eramū ene 'awamū 'jau oree. Jane 'ā judeua. Simono te jane

ka'aranūia 'wyriararete 'ga upe? Naani te ra'u nū? Najudeu arūi te 'ā 'wyriararete 'ga. Tapy'yi amuteea 'ga. Romanūa te 'ga. A'etea te jane simepy 'ga?— 'Jau 'gā oporonupa 'me Jeju 'ga upe.

²³ A'ere Jejui 'ga 'gā kwaawi ojee. “Jeje'ega renupa 'gā nuri numiamū. Siesak 'ga 'wyriararete 'ga kurawa 'Jau, e'i 'gā jee numiamū”, 'Jau 'ga ojeupe. ²⁴ A'eramū 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Ka'aranūū 'ywope'ia pemut amū jee ra'ne, Sesa 'ga mepyawa mū ra'ne— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā amū imonou 'ga upe:

—Kweramū ajee 'wei— 'Jau 'gā imonou 'ga po pe.

A'eramū 'ga esaukaa 'gā nupe:

—Aw'ya ra'agawa te 'up ee?

—'Wyriararete 'ga ra'agawa 'up ee!— 'Jau 'gā 'ga upe.

—Aw'ya rera ajee 'awamū ojekwasiat 'upa ikupe katy nū?— 'Jau 'ga esaukaa 'gā nupe.

—'Wyriararete 'ga rera futat 'up ee— 'Jau 'gā Jejui 'ga upe.

²⁵ —'Ga ra'agawa rerekwara 'ga ma'ea futat. A'eramū pēē imonou 'ga upe etee futat. A'ere Jarejuwarete 'ga mama'ea pemono 'ga upe etee futat— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁶ A'eramū 'ga upe ee oporonup ma'efera 'gā oporesagamū etee 'ga ree:

—Kuu. I'akwaap 'ga ra'e nū'ū. Nakurawi futari 'ga 'wyriararete 'ga janee jā'nū'ū— 'Jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā ajemogyau etee futat.

Oferap ma'e are 'gā mu'eawet

(Mateu 22.23-33; Maku 12.18-27)

²⁷ Ko'iko'i ete satusu 'gā amū 'ua oporogytau Jejui 'ga upe nū. Aipo 'gā e'i ajaupe: “Amanū re ae noferawu'jawi. Amanūmū ae teepawamū ywawuje futat”, 'Jau agawewi satusu 'gā ajaupe jepi. A'etea 'gā 'ut imome'waukaa Jejui 'ga upe. ²⁸ A'eramū 'gā 'Jau 'ga upe:

—“Moromu'jara 'ga” e'i 'gā enee jepi. A'eramū ene ore mueapyo katuū mama'e are. Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Kūima'e 'ga amū nipo amanū wa'yre'emauwe. A'eramū nipo 'ga manū re 'ga rewirera 'ga 'ga remirekofera ēē rerekou nū. A'eramū nipo 'ga wa'yramū ēē pype. A'ere nipo 'ga ra'yr pypa amanū ma'efera 'ga ra'yrrera 'jawe futat”, 'Jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'Jau 'gā Jejui 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—A'jea futat— 'Jau 'ga 'gā nupe.

²⁹ A'eramū 'gā oporogytau'japa nū:

—Kūima'e 'ga amū nipo 'ga ra'yra sete. A'eramū nipo u'ar ppy ma'efera 'ga kūjā mū rerekou. A'ere nipo 'ga wa'yre'emauwe 'ga manūi jui. A'eramū 'ga wemireko ēē rejaā wewirera 'gā nupe. ³⁰ A'eramū nipo 'ga manū re 'ga rewirera 'ga amū ēē rerekou 'ga py'rau nū. ³¹ Ojopy'rapy'rau etee 'gā ēē ree, ajamanū re. A'ere 'gā nata'yri' i futari ēē pype.

³² Ojee 'gā jomoypaw ire ēē nanē amanūmū nū. ³³ A'eramū nipo 'ga ae moferapawa 'ara rupi manamū sipo ēē menaretea?— 'Jau 'gā Jejui 'ga upe. —'Gā juejue futat ēē wereko kūi— 'Jau 'gā Jejui 'ga upe.

³⁴ A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—'Au etee te 'gā nemirekoramū kūi. ³⁵ A'ere oferap ma'e 'gā nuerekou'jawi kūjāā. Niporerekoweru'jawi 'gā kūjā are. Kūjāmera 'gā nanē omenariwerekou'emanū futat nū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁶ —Ywagipewara 'gā 'jawe futat 'gā jemogyi amanūu'jape'ema futat. Janeruwarete 'ga 'gā omoferap imogyau nū. A'eramū 'gā a'eramū 'ga ra'yramū futat ajemogyau. ³⁷ Ymā te 'ā Moisesi 'ga jane mu'ei ae feraw are rakue— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —“Ka'a'ia je upe imueny re Janeruwarete 'ga oje'ega jee ikue: Je 'ā Eneruwaretea, 'Jau 'ga oje'ega jee ikue”, 'Jau Moisesi 'ga imome'wau rakue. “Je te 'ā Eneruwaretea. Enepytuna 'gā Nuwaretea je. Abraão 'ga, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mīmira 'gā Nuwaretea je ako, 'Jau 'ga jee ikue”, 'Jau Moisesi 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue— 'Jau Jejui 'ga imome'wau 'gā nupe.

³⁸—Aipo 'gā amanū futat rakue numiamū, Moisesi 'ga tywe'emaue futat rakue numiamū. A'ere 'gā 'aga namanūi futari. Ateepawe'emamū futat 'gā 'aga. A'eramū Janeruwarete 'ga poromū 'jau Moisesi 'ga upe. 'Gā 'aga tywe'em ire amunipo 'ā 'ga aipo ne'ia'uweri Moisesi 'ga upe. Ako ma'e 'gā nupe etee te 'ga ae ruwamū— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

³⁹A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā amū 'jau 'ga upe:

—A'jea futat— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴⁰A'ere anumera 'gā noje'egi futari ajemogyau. Ojenosī 'gā 'ga wi. A'eramū 'gā oje'ege'ema futat 'ga upe.

Janeruwarete 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyret

(Mateu 22.41-46; Maku 12.35-37)

⁴¹A'eramū Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Maran sipo ajee Ku'jywa 'ga remimurera 'ga Davi 'ga juapyreramū wējēmī 'ga rekoī nū? Ymā te Davi 'ga manūi rakue. ⁴²⁻⁴³Davi 'ga futat ka'arana okwasiat inuga janee rakue, Saumu 'jawa ka'aran are 'ga ikwasari inuga janee rakue:

“Ga te eteetea. Janeruwarete 'ga 'jau Jejararete 'ga upe:

'Eapyk 'au je pyri. Je 'jawe futat ene.

Enepājēreteja je 'jawe. A'eramū ene eapyka je yse katy.

Anure nipo je ene mogoi 'wyrriaramū 'gā nupe najuejeu etee.

Ene ree iporomutare'ema 'gā 'arimū je ene magwawukari.

A'eramū ene je iapoe'emaue eapyka 'au je yse katy', 'jau 'ga Jejararete 'ga upe ai'i”,

'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ⁴⁴—Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ree 'ga ka'arana kwasiari rakue. Ma'eramū sipo ajee Davi 'ga 'i “Jejararete 'ga”, 'jau ajuapyrera 'ga upe nū?— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat

(Mateu 23.1-36; Maku 12.38-40)

⁴⁵Mytuna 'gā ajemogyau Jeju 'ga porogyta renupa. A'ere 'ga ojerowaka oje'ega wemimu'e 'gā nupe:

⁴⁶—Pejea'gu ki Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā nui— 'jau 'ga 'gā nupe.

—'Gā 'ā e'i ojeupe: “Je kūima'eteetea”, e'i 'gā 'ā ojeupe ajemogyau, waity fuku rerekou.

A'eramū 'gā ataramū 'gā naitya ajasimana 'gā nee. “Típoresag ete 'gā je ree 'jau”, 'jau 'gā

akou ojeupe. Wapeje'ega tāmējē 'gā ifutaa. 'Wyrriara apykawa 'arimū etee wapyka awau

pejejatykaaw ipe. Ojemī'waaw ipe nanē nū 'wyrriara renawa 'arimū etee wapygiweramū

ojemī'waa— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe. ⁴⁷—Kūjā men manū ma'e 'gā nupe nanē 'gā 'jau:

“Je tamaenun tekou enekaraemā are 'jau”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe. “Je tareko esage

enekaraemā nee 'jau”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe. A'ere 'ga etee 'gā karaemā pygi ojeupe,

ka'aranūia nanē nū. A'eramū 'gā 'jau ojeupe etee futat: “Kwakwai'i teje'ega monoi

Jarejuwarete 'ga upe. Kasi a'e pe 'gā je kwaawi mama'e tywera je iaporamū ne kwy”, 'jau

'gā ojeupe etee futat. A'eramū nipo 'gā oje'ega monou fukuu 'me futat Jarejuwarete 'ga

upe, wemiapo tywera mimawamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweri

'gā nemiaapo tyweawer are— 'jau Jeju 'ga 'gā nupe.

21

Imen manū ma'efera ēē remimonofet

(Maku 12.41-44)

¹Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype 'ūinaw ipe Jeju 'ga ose ma'e 'gā nesaka 'ūina.

Ika'aranūi kwai ma'e 'gā ka'aranūi monou yrū pype Jarejuwarete 'ga upe kwaiwete.

²'Gā nesepaw ire majawera ēē mū 'ua osou 'og ipe. Nika'arani ēē akou. Itywerete ēē

akou. A'etea ēē oka'aranūi ywope'i omono ipype. Mukūi'i etee ēē imonou ipype. Naepyi

agawewi ēē remimonofera. ³⁻⁴Ēē resakawe Jeju 'ga 'jau ojeupi oo ma'efera 'gā nupe:

—Kweramū kūjāa ēē imen manū ma'efera ēē. Nitywa'uweri agawewi ēē mama'ea.

A'etea ēē oka'aranūi monoupap futat yrū pype. A'eramū ēē otywe'emamū futat mama'ea

ojeupe imuawamū. Ēē remimonofera ika'aranūū kwai ma'e 'gā ma'e wapyraap futat Janeruwarete 'ga upe. 'Gā kwaiwete agawewi omono 'ga upe. A'etea 'gā kwaiwete wējēmī wereko ojeupe nū. A'ere ēē ma'ea nitywi futari. Omonopap futat ēē 'ga upe. Naemyreri futari ēē upe. Wemi'urama muawa we futat ēē omonopap 'ga upe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Jejui 'ga rur enune ojeapo ma'e

(Mateu 24.1-14; Maku 13.1-13)

⁵ Anure Jejui 'ga rewiri oo ma'e 'gā 'Jau:

—Kuu. Ikaturam te Janeruwarete 'ga mogytaawa 'oga jā'nū'ū— 'Jau 'gā ajaupe. —Sā'ā ita esagea. Mytuna 'gā ka'aranūū momyi Jarejuwarete 'ga mogytaawa 'oga apoawamū— 'Jau 'gā.

⁶ A'eramū Jejui 'ga 'Jau:

—A'jea futat esageramū numiamū. A'ere nipo anurenure'i jane ree iporomutare'ema 'gā nuri imonou etyka. Nomyi'i futari nipo 'gā itaa mūaju'arimū— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁷ A'eramū 'gā 'Jau 'ga upe:

—Maranime sipo aipo 'gā Jarejuwarete 'ga mogytaawa monoi etyka? Ma'ja ra'ne sipo ajee ojesaukat oree iapo enune?— 'Jau 'gā 'ga upe.

⁸ A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Je renune 'ut ma'e 'gā nipo i'me ma'ea. Perowiat kasi 'gā 'mea ne. Anure nipo kwaiwete 'gā nuri, “Janeruwarete 'ga je mut pē katu'okaramū”, 'Jau nipo 'gā 'ua pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. “O'meramū 'gā 'i”, pe'je etee ki 'gā nupe. Kwaiwete nipo 'gā 'gā moryteeu ojee— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁹—Anure nipo amutee amunaw awi 'gā nuri 'wyrirarete rowajaa 'ga remiayuwa 'gā neewe futat. A'ere kasi aipo renupa pēkyje ne. Nan futat nipo teepaw enune. A'ere nipo naporomū rūi imateepaawa. Naporomū etee rūi futat nipo mama'e rekoī— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Akou'Jau'Jap futat nipo mama'ea. ¹⁰ Amunap tesirūmera pypewara 'gā we futat nipo ajuowajat. ¹¹ A'eramū nipo jero'wua ojeupa kwaiwete. Ywya we futat nipo oyyi peu peu peu 'Jau. Amumera 'gā nipo opapa kwaiwete ty'ara rerekou. Ywag ipe nanē nipo mama'e mū ojesaukaa pē mogyjawamū. ¹² Jeremiayuwamū nipo 'gā amū pē nereko tyweretei. Pē monou nipo pē munepa pē mu'ama moromunepawa pype. Teepaw enune nipo 'gā pē monoi pē munepa pē mu'ama moromunepawa pype. Pē pyyka nipo 'gā pē nerawau judeu 'gā jatykaaw ipe pē poporogytaukaa. Amumeramū nipo 'gā pē nerawau 'wyrira upe. ¹³ 'Wyrirarete upe pejejerooramū ki pēē je mome'wau 'gā nupe. “Jejui 'ga iporokatu'ogiwet pē nee”, 'Jau ki pēē 'wyrira 'gā nupe, moromunepawa pypewara 'gā nupe. Mīmēra 'gā nupe ki je mome'wau— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

¹⁴—A'eramū “Ma'ja 'Jau sipo je teje'ega 'gā nupe 'wei”, pe'je kasi ne. ¹⁵ Je te 'gā nupe peje'egawa amut pē nupe peu pē nerooramū— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. —A'eramū 'gā “i'me 'ga ra'e”, 'jawe'em pē nupe. ¹⁶ Pēpytuna 'gā we futat nipo pē mono amū ia'wre'ema 'gā po pe, pē munewukaa. Pējara 'gā, pēnewirera 'gā, pēneki'yra 'gā, pējekoty'aawa 'gā. Mīmēra 'gā miamū nipo pē monou ia'wre'ema 'gā nupe pē munewukaa. A'eramū nipo 'gā pēē mū jukau futat. ¹⁷ Je rerowiaara 'ā pēē. A'eramū nipo je rerowiare'ema 'gā najuejue etee futat oporomutare'emamū pē nee. ¹⁸ A'ere nipo je nopoiri futari pē nui. Tejejukau esage etee pē nee. ¹⁹ A'eramū ki pēē je rerowiaa pejejemogyau. Pejepoire'ema futat je rerowiar awi. A'eramū pēē pejemanū re pejewau ywag ipe je pyri— 'Jau Jejui 'ga oporogytau 'ūina 'gā nupe.

Jerusarega retygawam

(Mateu 24.15-21; Maku 13.14-19)

²⁰—Anure nipo pē nee iporomutare'ema 'gā nuri Jerusarega osōu. Aipo resakawe ki pe'je pejejaupe: “Awamū nipo 'ā 'gā Jerusarega retygi 'ja”, 'Jau ki pēē pejejaupe. ²¹ A'eramū ki pēē Judeja ywy pe ako ma'eramū 'gā nesakawe pejeka'jama pejewau wytyr ipe. Jerusareg ipe ako ma'eramū nanē pēē pejeka'jamayayau jui. Jū me ako ma'eramū pejewawe'em Jerusareg ipe. Jerusareg awi ki peka'jamap futat— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²²—Jefaruua Jerusarega upe iwaēmauwe futat ki pe'je pejejaupe “owaēm Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gā nereko tyweawa upe ra'e”, pe'je ki. Ymā te 'ā 'gā ka'arana kwasiari

ee rakue. “A'ere 'ga 'lawamū ikwasariipyryer imū etee futat iapoi”, 'Jau ki pēē— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ²³—Oporiy'iramū nipo ta'yryrū ma'e kūjā ajemogyau, ta'yky'ri ma'ea nanē nipo nū. Nujānarūi eweguu ma'ea. Ta'y'ri'i ma'e nanē nujānarūi nū— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Imara'ne te nipo Janeruwarete 'ga 'ūina. Ika'jame'ema 'gā nipo ako tywerete futat. ²⁴ Ika'jame'ema 'gā 'ga wapisiukat jyuū pyu 'gā nupe. Amumera 'gā nipo 'ga ipofarukaa 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā 'gā nerawau kwe pe. Ajepeja ywy pe 'gā nerawau imunepa. Jerusareg ipe judeue'ema 'gā 'wyriara 'gā jemogyramū nipo ojeapou, kwaiwete futat. Janeruwarete 'ga remifutar imū etee futat nipo 'gā 'ūina. Awau nipo owaēma 'ga muēmawa upe. A'erauwe nipo Janeruwarete 'ga 'ga muēmukari— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe imome'wau.

Janereki'yra 'ga ruawam

(Mateu 24.29-35; Maku 13.24-31)

²⁵—Ywag ipe nanē nipo mama'e mū jesaukari pē nupe nū. Jay are, jaytata are, kwar are. Mīmer are nipo ojesaukaa pē mogyjawamū. 'Yē'ēa nanē nipo oyyita nū. A'eramū futat nipo wyjapetegamū. A'eramū nipo pēē pejeki'jau ipyamu awi. ²⁶ Ywag ipewara nanē nipo oyyita nū. Kwat, jay, jaytata. Mīmera nipo oyyita— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'eramū nipo pēē ywy pewaramū najuejue etee pejeki'jau jui. Amumera 'gā nipo amanūaipa okyje rerekou. 'Gā kyjea nipo 'gā apisawaipa 'gā mogyau— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁷—Aipo pēē esag ire nipo pēneki'yramū je tejuja tejewya. Ywasiga rupi nipo tejuja tejyja. A'eramū nipo ywy pewara 'gā je resaka, je ruramū. Tepājē mū nipo je ruri, tejenyfuga pype futat tejuja nū. A'eramū nipo 'gā 'Jau jee: “Nitywi 'ga amū ene 'Jawe. Ene te 'ā pājēreteā. Ene te 'ā esage ma'eramū. Nitywi futari 'ga amū ene 'Jawe”, 'Jau nipo 'gā jee— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ²⁸—Aipoa mama'ea pejejeupe ijesakuar ypyrauwe ki pejemogy pejeku'iramū. Aipo pēē esag ire nipo je anurenure'i je ruri pē nerawau 'aw awi— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

²⁹⁻³⁰ A'ere Jejuu 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'Jau ee ikue:

—Mama'ea je amome'u pē nupe pē mu'Jawamū tejuawa 'ar are— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Sā'ā ae siaka'gywa potyramū amana jewyra kwaawa. Ipotyrauwe 'ā ae amana jewyt ja'wyja'wy kwaapa. ³¹ Nan tee futat ki je'eawer imū mama'ea jeaporamuerawu pe'je pejejaupe: “Ut ja'wyja'wy Jejuu 'ga janee 'wyriaramū akou ra'e”, pe'je ki pejejaupe. ³² A'jea futat je 'i. Je'eawer imū mama'ea jeapo resakarera 'gā papa katu katue'emaue nipo tejuja tejewya — 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ³³—Ywaga nipo atEEPawamū futat. Ywya nanē nipo atEEPawamū futat nū. A'ere nipo jeremimome'ufera nateepawa'uweri futari. Je'eawer imū etee futat nipo aipoa ojeapou— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe ikue.

“Je rura ki peapesak” Jejuu 'ga 'eawet

³⁴ A'ere Jejuu 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—Pe'je pejejemogyau je ruru'Jawa rapesaka au'jeteramū futat. Pēnea'at kasi pejeje-mogyau 'auwara mama'ea are etee ne. Maraka apo are etee kasi pejemogy pejeje'aramū ne. Kasi a'e pe je rura pē mopiryyi erujewi ne— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ³⁵—Sā'ā ae ywy kwara resage'ema. A'eramū 'ā ae u'aa erujewi ipype. A'eramū 'ā ae opiryyjamū jui. Nan tee futat nipo pēē je jewyra rapesakare'emamū pēpiryyi erujewi aipoa mama'ea resaka— 'Jau Jejuu 'ga 'gā nupe. ³⁶—A'eramū pēē pejejemogyau pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe, pejeojere'emamū. “Ku'jyp. Je momoirukat kasi ape eja'yra 'ga rerowiar awi ne. Je poar ape, 'ga rerowiarukaa jee”, pe'je ki 'ga upe. “Mama'ea tywera je aesak kwaiwete. A'ere je jemogyppygi 'ga ree”, pe'je ki 'ga upe. “Najepoiriweri je 'ga wi”, pe'je ki 'ga upe. Kasi a'e pe aipo pe'je'emamū nepeēma'uweri mama'ea tywer awi ne— 'Jau Jejuu 'ga 'gā mu'Jau ee. —Je rerowiar awi pejejoire'ema pejejemogyau je ruramū tepēku'i 'Jau. Pejejuja pejeku'iramū je rowase je jewyramū 'Jau— 'Jau Jejuu 'ga 'ūina 'gā nupe.

³⁷ Aipo are 'ga 'gā mu'Jau akou. Ai'iwe, ai'iwe 'Jau 'ga awau Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype 'gā mu'Jau. A'ere 'ga kaaruwauwe awau ojepe'au Jerusareg awi. Awau osea Oriweira 'Jaw ipe. ³⁸ Ai'iwe 'ga 'gā nerawau nū. Tekotee 'gā nanē awau 'ga rupi nū. Kwaiwete 'gā awau 'ga porogyta renupa nū. Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype awau 'ga je'ega renupa ajatykau.

22

Jejui 'ga ree ifuewet ma'e 'gã

(Mateu 26.1-5; Maku 14.1-2; Juã 11.45-53)

^{1,2} Egitu ywy awi judeu ppy ppy 'gã nenü'ëawer are wea'awa maraka upe iwaëm ja'wyja'wyrarauwe mainana 'wyrriara 'gã ajatykau Moisesi 'ga remikwasiarer are momu'jara 'gã nee.

—Maran te jane Jejui 'ga pyygi 'ga jukau?— 'jau 'gã ajaupe.

A'ere 'gã kyjei 'ga remiayuwa 'gã nui.

—Jerusareg ipewara 'gã iporomutat 'ga ree. Soko kasi 'ga ree mytuna pype ne— 'jau 'gã ajaupe. —Wowase 'ga rerekoramü 'ga remiayuwa 'gã jane apisi ne. Awotywe'eme te sireko 'ga 'jau— 'jau 'gã ajaupe.

Mainana 'wyrriara 'gã nupe Judas 'ga 'eawet

(Mateu 26.14-16; Maku 14.10-11)

³ A'ere 'ga remimu'e 'ga amü ree mama'eukwaawa 'wyrriara ruwi, Judas Iskariote 'ga ree. Jejui 'ga remimu'e 'ga futat numiamü. A'ere mama'eukwaawa 'wyrriara namu'akwaawukari 'ga imogou. ⁴ A'eramü 'ga awau oporogytau mainana 'wyrriara 'gã nupe:

—Je oo Jejui 'ga resaukaa pê nupe. Tepepyyk 'ga 'jau. Je akwaap 'ga rekwawa. A'eramü je pê nerawau 'ga rekwaw ipe— 'jau Judas 'ga 'gã nupe. —'Ga upe jarewaëmawe nipo je 'ga retywape pyteri 'ga resaukaawamü pê nupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵ A'eramü mainana 'gã aku'iramü 'ga ree, aipo 'ga 'eramü.

—'Ga resaukaramü toromepy ene 'jau— 'jau 'gã Judas 'ga upe.

⁶ —Pe'je ki ajee 'wei— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramü 'gã 'jau 'ga upe nü:

—Tene 'ga jepe'ai ra'ne. Emaenun etee ekou ee ra'ne. Ojetee 'ga rekoramü toropyyk 'ga 'jau. Jemime toropyyk 'ga 'jau, awotywe'eme 'jau. A'eramü 'ga rewiriwara 'gã ikwaape'ema 'jau— 'jau 'gã 'ga upe.

—Nai'i— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'eramü 'ga Jejui 'ga rerekou weape.

Jejui 'ga 'gã monou kumi apoawamü

(Mateu 26.17-25; Maku 14.12-21; Juã 13.21-30)

⁷ Awau owaëma mani'oko'o jopype'ema 'wawa upe, Pasikwa 'jawa apoawa upe. Maraka fukua te poromü. A'e awi awau owaëma karupa'mi' jukaawa 'ara upe. A'e 'ara rupi futat judeu 'gã karupa'mi' jukau i'wau. ⁸ Aipo 'ara rupi Jejui 'ga oje'ega Pedro 'ga upe Juã 'ga retee:

—Pe'je pejewau karupa'mi' mü jukau eya jarejee— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁹ A'eramü 'gã 'jau 'ga upe:

—Ma'ape ki 'ei? Awÿja rog ipe ki 'ei?— 'jau 'gã 'ga upe.

¹⁰ A'eramü Jejui 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejewau Jerusareg ipe. Peu nipo 'y ryrü rerekwara 'ga peekoat. ¹¹ A'eramü pêë pejewau 'ga rewiri. 'Og ipe 'ga seramü pejeporogytau 'oga jara 'ga upe: “Janejara 'ga ore mut imome'waukaa enee: ‘Ma'ape te je karupa'mi' eyra 'ui tejemimu'e 'gã netee?’ e'i 'ga küi. ‘Ma'ape te ore kumi apoi?’ e'i 'ga enee küi”, pe'je ki 'ga upe— 'jau 'ga 'gã nupe. —“Tajemi'wat tejemiayuwa 'gã pyri 'jau, e'i 'ga enee ko”, pe'je ki 'ga upe— 'jau 'ga 'gã nupe. ¹² —Aipo ojeupe pêë 'e re 'ga tepë neroo ywatewara imy'jawa pype 'jau. Ityp futat aejemi'waawa peu. Ae renawa nanë otywamü futat nü. A'eramü pêë pejejeupe 'ga esaukar ire peu futat iapou ewara reewe jarejeupe— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹³ Ojeupe Jejui 'ga 'e re 'gã awau. Awau 'gã 'ga 'eawer imü etee futat esaka. A'eramü 'gã kumi apou maraka are wea'awamü. A'ere Jejui 'ga awau 'gã newiri, wemimu'e 'gã nerawau.

Mani'oko'o'ia y'waya reewe 'gã nupe imonoawet

(Mateu 26.26-30; Maku 14.22-26; 1 Korïtu 11.23-25)

¹⁴ Kumi apopaw ire Jejui 'ga awau wapyka kumi'wawa pyri wemiayuwa 'gã netee.

¹⁵—Karupa'mīa je auwei tekou pē pyri jepi. Ko'iko'i ete 'gā nuri je pyyka je rerekou tyweaete. ¹⁶'Awamū 'ā maraka apoawa. Maraka apoawa upe iwaēmauwe 'ā peapo maraka jepi. A'ere je 'awamū etee futat iapoi pē pyri. Pē'wyrīat pāwē pāwēnamū tejewya te nipo je iapou'jawi pē pyri nū. 'Aga maraka teepap kamēsīete. Aipo te nipo marakareteretea futat— 'jau 'ga 'ūina 'gā nupe.

¹⁷A'ere 'ga y'way pyyka, yrū pypewara reramā'jāu ywau eroje'ega 'Uwa 'ga upe: —Ene te 'ā mama'ea eremut oree— 'jau 'ga 'Uwa 'ga upe.

'Uwa 'ga upe oje'eg ire 'ga itykurukaa 'gā nupe najuejue etee.

¹⁸—Je natykurū'jawi pē pyri. Tejewyrū'japa tāmējē tatykurū'jap pē pyri 'jau nū— 'jau 'ga wemimu'e 'gā nupe.

¹⁹A'ere 'ga mani'oko'o'i pyyka nū. A'eramū 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe nū. 'Ga upe oje'eg ire 'ga imonou imo'jau 'gā nupe. 'Gā moykapap mani'oko'o'i pyu.

—Koromū futat jero'oa. Sā'ā mani'oko'o'i jemo'ia. Nan futat nipo jero'oa jemo'i— 'jau 'ga 'gā nupe. —Amanū je pē nupe pē katu'okawamū. A'eramū pēē jemanūawer are pejejea'aramū mani'oko'o'i 'wau pejejemogyau pejeojere'emamū. Pejejea'aramū jemanūawer are mani'oko'o'i 'wauwe futat— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

²⁰Ojemi'wapaw ire 'ga kaneeku pyyka nū.

—Sā'ā y'waya. Nan futat nipo jery jeko'wogī pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina. —A'ere'ere'i futat nipo 'gā amū jery reko'wogi. A'eramū nipo jery reko'wog ire Janeruwarete 'ga pē katu'oka jery pyu— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jery jeko'woge'em ire amunipo 'ā Janeruwarete 'ga nepē katu'ogī futari. A'eramū 'ga pē nee futat jery reko'wogukaa. 'Awamū karupa'mīa nepejukau'jawi pejetywera mepyawamū. Poromū futat 'ga je'eg ymanera numiamū. 'Awamū jerya tee pē pīrei pētywer awi. Jemanū are tee Jeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui je rerowīaramū. Poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg yaua 'awamū. A'ea 'ga je'ega nimojopy'ruawi futari 'awamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

²¹—'Au futat ia'wyre'ema 'gā po pe je monoara 'ga reni wapyka je pyri. ²²Amanū futat je Tejuwarete 'ga je'eg imū etee futat. Iporīay'i ia'wyre'ema 'gā po pe je monoara 'ga numiamū. Anure nipo Janeruwarete 'ga aipo 'ga rereko tyweretei kwaiwete— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

²³Aipo 'ga 'eramū 'ga remimu'e 'gā amā'jāmā'jāu etee ajueakwar are:

—Awŷja sipo 'ga monou poromū ia'wyre'ema 'gā po pe 'wei?— 'jau 'gā ajaupe.

Kūima'eteete are 'gā mu'ewawet

²⁴A'ere 'ga remimu'e 'gā eewi ajamueu nū:

—Manamū te jane Jarejuwarete 'ga upe esage ma'eramū jarejuapyraapa?— 'jau 'gā ajaupe.

²⁵A'e are 'gā ajamueramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pekwaap judeue'ema 'gā 'wyrīara 'gā nemiapoa. 'Gā 'wyrīara 'gā wemiayuwa 'gā amū monou mama'e apoukaa ojeupe: “Nan iki peapo jeje'egawer imū etee futat”, 'jau nipo 'wyrīara oje'ega wemiayuwa 'gā nupe. Iapo esage'emamū nipo 'gā 'wyrīara 'gā nereko tyweretei. A'etea nipo 'ga 'jau ojeupe: “Je 'ā 'gā nee ojejuka esage ma'ea”, 'jau nipo 'ga 'ūina ojeupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁶—A'ere kasi pēē nanarūi ne. 'Wyrīaramū pejejekoweramū ki pēē mama'e apou etee futat pejejaupe, pejejopoa etee futat— 'jau 'ga 'ūina 'gā nupe.

²⁷A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Manamū te pē nupe kūima'eteete 'ga? Kumi'wawa pyri wapyk ma'e 'ga, kumi apoara 'ga te ra'u nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Kumi'wawa pyri wapyk ma'e 'ga futat— 'jau 'gā 'ga upe.

—A'jea futat. A'ere 'ā je kumi apoara 'jawe futat je rekoī pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁸—Ia'wyre'ema 'gā ako je rereko tywerete agawewi ai'i. A'etea 'ā naje rejari pejepe je mogou ojetee'i. A'eramū je a'eramū anure pē mepyau. ²⁹⁻³⁰Tejuwarete 'ga 'wyrīaramū pē nupe temonoramū tomono pēē 'wyrīa'rīramū imogyau 'jau, tepoaawamū 'jau. Israeu 'ga ra'yra 'gā pytuna tusi. A'eramū je pē monou pē mogyau 'wyrīa'rīramū Israeu juapyrera 'gā nupe. A'eramū Israeu juapyrera 'gā nipo awau pē nowase. A'eramū nipo pēē 'jau mama'e

esage apoara 'gã nupe: “Mama'e esage ereapo rakue, Jarejuwarete 'ga je'eg imũ rakue. A'eramũ 'ga ene mepyau eneremiapofer are”, 'jau nipo pẽẽ 'gã nupe— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. —Mama'e tywera apoarera 'gã nupe nipo pẽẽ 'jau: “Mama'e tywera etee ereapo Jarejuwarete 'ga upe rakue. 'Ga je'eg imũ jẽmĩ mama'e apowe'em rakue. A'eramũ 'ga ene mepyau eneremiapo tywer imũ etee futat”, 'jau nipo pẽẽ 'gã nupe— 'jau 'ga 'gã nupe. —Aipo 'ara rupi nanẽ nipo pejewau pejemim'waa je pyri nũ— 'jau 'ga 'gã nupe.

Pedro 'ga momoranupawet

(Mateu 26.31-35; Maku 14.27-31; Juã 13.36-38)

³¹ A'eramũ Jejui 'ga 'jau Simão Pedro 'ga upe:

—Mama'eukwaawa 'wyrriara oje'eg jee ai'i. “Taesak eneremimu'efera 'gã poira ene rerowiar awi 'jau”, e'i mama'eukwaawa 'wyrriara jee ai'i. Sã'ã ae juowuu apefera renũ'ẽa a'yi esage awi. Nan tee futat nipo mama'eukwaawa 'wyrriara pẽ nenuẽm are ifuweramũ jeremiayuwa 'gã nui. ³² A'ere 'ã je 'i Tejuwarete 'ga upe tekou ene ree. “Epoar iki Simão 'ga. 'Ga momoirukare'ema je rerowiar awi”, 'jau je 'ã 'ga upe tekou ene ree— 'jau Jejui 'ga 'ga upe imome'wau. —A'eramũ nipo ene epoirai'pa etee je wi. A'ere nipo erejeywyt je rerowiaa nũ. A'eramũ te nipo nerepouir'u'jawi je rerowiar awi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —A'eramũ ene ejewirera 'gã poaa je rerowiarukaa 'gã nupe— 'jau 'ga 'ga upe.

³³ Aipo 'ga 'eramũ Pedro 'ga 'jau:

—Naani kũi. Napoira'uweri je ene wi kũi. Moromunepaw ipe miamũ futat je oi ene pyri ene munewamũ kũi. Ene reewe futat temanũmũ kũi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁴ —Ene'me awi kũi. 'Awa ppytuna rupi nipo ene'me 'gã nupe kũi. Muapyapyt katu nipo ene 'jau 'gã nupe: “Nakwaawi je 'ga”, 'jau nipo ene 'gã nupe je kwakupa wyrasokwẽ je'ege'mauwe— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

³⁵ A'ere Jejui 'ga 'jau 'gã nupe nũ:

—Ymã te ako je pẽ monoi kwe pe tejemome'waukaa 'gã nupe ai'i. “Peroo kasi pejekaraemã ne”, 'jau ako je pẽ nupe ai'i. “Ka'aranũũa miamũ futat pẽẽ erawawe'em. Pejepyapaawa miamũ futat kasi peroone”, 'jau je ako pẽ nupe ai'i. Kwe pe je pẽ monoramũ te mama'ea nitywi pẽ nupe rai'i?— 'jau 'ga 'gã nupe.

—Naani nũ'ũ— 'jau 'ga remimu'e 'gã 'ga upe.

³⁶ —A'jea futat nũ'ũ. A'ere 'awamũ nanarũi. Pejemim'urama peroone 'awamũ. Ka'aranũũa peroone 'awamũ. Jyuu tywe'emamũ pẽẽ pejejaity poakuwuu mũ me'ega jyuu muawamũ.

³⁷ Ymã te 'gã 'ã ka'arana kwasiari inuga je ree rakue: “Wereco tywerete nipo 'gã 'ga oporojuka ma'e 'jawe”, 'jau 'gã ikwasiaa inuga je ree rakue— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe 'ũina. —Ikwasari'pyrer imũ etee futat nipo 'gã je rereko tyweretei. 'Awamũ futat 'gã je rereko tyweri— 'jau 'ga 'gã nupe 'ũina.

³⁸ A'eramũ 'ga remimu'e 'ga amũ 'jau 'ga upe:

—'Awamũ mukũi jyuu ruwi kũi— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ Jejui 'ga 'jau:

—Au'je ra'ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

'Uwarete 'ga upe 'ga 'eawet

(Mateu 26.36-46; Maku 14.32-42)

³⁹ Ojemi'wapaw ire Jejui 'ga awau ywytyr ipe, Oriweira 'jaw ipe. Awawete pe 'ga awau. 'Ga remimu'e 'gã awau 'ga rupi. ⁴⁰ Owaẽmawe 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ pẽẽ pejefuakaramũ pejetywera apowe'em— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁴¹ Ojepe'au'i 'ga awau 'gã nui. A'ere 'ga awau wenupy'ãu wapyka, oporogytau 'Uwarete 'ga upe:

⁴² —Kiapi'ni. 'Wyrriari 'gã imara'ne je ree. 'Gã nipo 'ã je rereko tywerete 'ja. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ã 'gã nuapou'aweri nanuara je ree. A'ere 'ã najeremifutar imũ rũi ereapoukat. Ejemifutar imũ etee te 'ã ereapoukat 'gã nupe jee— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

⁴³ A'e pype ywag ipewara 'ga 'ua ojy'pa 'ga pyri, 'ga mojemogypygyukaa 'ua ojee.

⁴⁴ A'eramũ Jejui 'ga oje'egu'japa 'Uwarete 'ga upe nũ. 'Ga 'arasiga 'ga py'a moywyrarafenayau

'ga m̄yina. A'eramū 'ga ry'aja otykya 'ga ry 'jawe ywyu. ⁴⁵ Oporogytapaw ire Jejuī 'ga afu'ama awau wemimu'e 'gā pyri. A'ere 'gā seri 'upa. I'arasig 'gā 'ga ree. A'eramū 'gā a'eramū osea ajemogyau.

⁴⁶ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ua 'gā nupe:

—Ma'eramū te peset etee pejejupa? Pefu'am jui. “Pe'je pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē pejejuakaramū mama'e tywera apowe'em”, a'e je ako pē nupe ko. “Kasi a'e pe nepēfuakari mama'e tywer awi ne”, a'e je ako pē nupe ko— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jejuī 'ga pyykawet

(Mateu 26.47-56; Maku 14.43-50; Juā 18.3-11)

⁴⁷ Aipo 'gā nupe 'ga 'e 'ga 'amamū 'ga pyykara 'gā 'ua owaēma 'gā nupe. Judas 'ga 'gā nerua pe resaukaa 'gā nupe.

—'Au 'ga ruri jepi— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'ga 'gā nerawau peu. Tenune 'ga 'upa 'gā nupe. A'eramū 'gā ojeyita 'ga rewiri. 'Ga porogyta 'ga 'amamū 'gā 'ua owaēma Jejuī 'ga upe. A'eramū Judas 'ga awau 'ga rerowyka 'ga retywape pytea.

⁴⁸ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Je resaukaawamū te 'ā jeretywape pyter ape jejekoty'aawa 'jawe?— 'jau 'ga Judas 'ga upe.

⁴⁹ Aipo resakawe 'ga remimu'e 'gā ikwaapa.

—'Ga pyyka 'gā nuri ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'ga remiayuwa 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Ene pyyka 'gā nuri ra'e. Erefutat te ore jyyu pyu 'gā apisia?— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe.

⁵⁰ A'erauwe 'ga amū ogy rekyyita kūima'e 'ga amū namī monoka. Mainana 'ga remiayuwa 'ga namī monoka 'ga wī. Furuk. Mainana 'wyriararete 'ga remiayuwa 'ga namī 'ga iyya.

⁵¹ Aipo 'ga namī yywamū Jejuī 'ga oje'ega 'gā nupe:

—Peapo awi nanuara— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū Jejuī 'ga 'ga namī pyyka imonou im̄yina 'ga ree nū, 'ga namī renawer ipe nū.

⁵² A'eramū Jejuī 'ga oje'ega opyykara 'gā nupe. Mainana 'wyriara 'gā, Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'wyriara 'gā, judeu 'gā 'wyria'ri 'gā. Mīmera 'gā 'ua 'ga pyyka. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē ma'eramū pejejua muawa pyu je nupāu ekoete 'ū, muna'ywa 'jawe 'ū?

⁵³ Pejejepype je rekoramū miamū ako naje pyygi pejepe ai'i. A'ere jemanūawa upe iwaēmi 'awamū. A'eramū Jeruwarete 'ga je pyygukaa rēwējēmī pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Pedro 'ga Jejuī 'ga kwakupa

(Mateu 26.57-58, 69-75; Maku 14.53-54, 66-72; Juā 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ A'eramū futat 'gā Jejuī 'ga pyyka 'ga rerawau mainana 'wyriararete 'ga rog ipe. Pedro 'ga awau 'ga rewiri. A'ere 'ga mukuu etee 'ga rekoi 'ga wī. Awau 'ga owaēma mainana roga upe. A'ere 'ga oi akou ukupepe etee mainana 'ga remiayuwa pyri etee. ⁵⁵ Ukupepe mainana 'ga remiayuwa 'gā tata mojopy'wau 'upa 'ga roga pyri. A'eramū Pedro 'ga awau wapyka ojepe'jau 'gā pyri.

⁵⁶ A'eramū mainana 'ga remiayuwa ēē mū 'ga resaka.

—Mīnamū kiā rewiriwara kiā amū reni ra'e— 'jau ēē, 'ga resaka tata ppyu 'ga renamū.

⁵⁷ Aipo ēē 'eramū Pedro 'ga 'jau ēē upe:

—Tee. Naani nū ī. Nakwaawi je 'ga nū ī— 'jau futatee 'ga ēē upe.

Okyjau 'ga opyyg awi. A'eramū 'ga o'meramū ēē upe.

⁵⁸ A'ere kūima'e 'ga amū 'ga resaka nū.

—Ene futat 'ga rewiri ako ma'efera, 'jau je 'ū— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

A'ere Pedro 'ga 'i etee 'ga upe:

—Naani nū'ū. Naje rūi kūi— 'jau etee Pedro 'ga 'ga upe nū.

⁵⁹ A'ere'ere'i ajepeja 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Ene futat 'ga rewiriwarera kūi. Garireja wyy pewara ene. A'eramū ene a'jea futat kūi, 'ga rewiriwara futat ene kūi— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

⁶⁰—Nakwaawi je aipo ene'ea nū'ū— 'Jau futatee Pedro 'ga 'ga upe, Jejui 'ga kwakupa 'gā nuu.

Aipo 'ga 'e 'ga renamū wyrasokwē oje'ega. ⁶¹A'erauwe Jejui 'ga ojerowaka amā'jāu Pedro 'ga ree. A'eramū Pedro 'ga wea'aramū 'ga 'eawer are. “Wyrasokwē je'ege'emauwe nipo je kwakuw ape 'gā nupe muapyt”, 'ga 'eawer are.

—A'eferupi tee pa 'ā je 'ga kwakuwi nū— 'Jau 'ga wea'aramū 'ga je'egawer are.

⁶²Aipo 'e re Pedro 'ga awau ujāna ojenosōu. A'eramū futat u'arasigamū wea'aramū ee. —Ma'eramū je aipo 'Jau ra'e 'ū?— 'Jau 'ga awau 'ūina u'arasigamū. —Mama'e esage na'ga 'ā wapo jee jepi re'ā. A'etea pa je 'ā aipo a'e ekoete 'gā nupe ra'e nū— 'Jau 'ga ojeupe, u'arasigamū u'eawer are.

A'eramū 'ga ajaa'wau awau u'eawera raykau.

Jejui 'ga rerekoemāawet

(*Mateu 26.67-68; Maku 14.65*)

⁶³Ga pyykara 'gā Jejui 'ga nupāu. 'Ga kurapa kypyre'emete futat 'ga rerekou 'ga nupā pype. ⁶⁴A'eramū 'gā 'ga reakwapiia taity pyu. A'ere 'gā 'Jau 'ga upe:

—Ene 'ā i'akwaap ma'ea. Awýja te ene nupā?— 'Jau 'gā 'ga upe 'ga rerekoemāu erekou.

⁶⁵A'e pype 'ga nupāara 'gā 'ga kurapa ajemogyau.

'Wyriara 'gā Jejui 'ga moporogytaukaa

(*Mateu 26.59-66; Maku 14.55-64; Juā 18.19-24*)

⁶⁶Ku'emamū mainana 'gā ajatykau 'wyria'ri 'gā, Moisesi 'ga remikwasiarer are momu'jara 'gā netee:

—Perut 'ga 'au oree. Toromoporogytaukat 'ga 'au orojee 'Jau— 'Jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga rerua 'gā nupe.

⁶⁷A'eramū 'gā 'Jau 'ga upe:

—Ene futat te Jarejuwarete 'ga remimurera?— 'Jau 'gā 'ga upe.

—“A'jea futat” je 'eramū naje rerowiari pejepe ne— 'Jau etee Jejui 'ga 'gā nupe. ⁶⁸—Pejejeupe mama'e mū ree jeporonuwamū, nepemome'ui jee ne. ⁶⁹A'ere anurenure'i je apyjo Tejuwa 'ga yse katy. Tejuwarete 'ga 'Jawe futat nipo je rekoi pājēreteramū. A'eramū nipo je 'ga yse katy te'ýina teapyka 'awamū— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁷⁰—Koromū futat nipo ajee ene Jarejuwarete 'ga ra'yramū?— 'Jau 'gā 'ga upe.

—A'jea futat poromū pe'je— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁷¹Aipo 'ga 'eramū taetu 'gā amara'neramū 'ga ree kwaiwete.

—Aruenuw ore 'ga 'awamū. “Tejuwa 'ga 'Jawe futat je rekoi nipo”, e'i 'ga oree— 'Jau 'gā ajaupe. —Pe'je ajee sijuka 'ga 'ū— 'Jau 'gā ajaupe. —Narafutari ore 'ga je'ega mome'wara 'gā. 'Ga futat 'awamū ojemome'u esage oree— 'Jau 'gā ajaupe, amara'neramū 'ga ree.

23

Piratu 'ga rowase Jejui 'ga rekoi

(*Mateu 27.1-2, 11-14; Maku 15.1-5; Juā 18.28-38*)

¹Aipo 'e re 'gā 'ga rerawau 'wyriara 'ga upe, Piratu 'ga upe. Najuejue etee futat 'gā 'ga rerawau. ²A'eramū 'gā 'ga je'ēwu'jaga 'ga upe:

—Koromū 'wyriararete 'ga ree 'gā mamara'neukaara. “Pemepy awi 'wyriararete 'ga”, e'i 'ga oree ai'i— 'Jau futatee 'gā, Jejui 'ga je'ēwu'jaga Piratu 'ga upe. —Koromū futat “Je Jarejuwarete 'ga remimureramū”, 'Jau nanē 'ga oree ai'i nū. “A'eramū je 'awamū 'wyriarareteramū pē nupe. 'Ga py'rau tejua”, e'i 'ga oree ai'i. A'eramū ore 'ga pyyka 'ga rerua— 'Jau futatee 'gā Jejui 'ga je'ēwu'jaga Piratu 'ga upe.

³A'eramū Piratu 'ga 'Jau Jejui 'ga upe:

—Ene futat nipo ajee judeu 'gā 'wyriararetea?— 'Jau 'ga 'ga upe.

—A'jea futat ere poromū— 'Jau Jejui 'ga 'ga upe.

⁴A'eramū Piratu 'ga 'Jau 'gā nupe:

—'Agamū ae kūima'e tywere'emamū, a'e je 'ā pē nupe jepi. Ma'eramū ajee jane 'ga jukai 'ū? Ma'ja 'ga iapou pē nupe rai'i 'ū?— 'Jau etee Piratu 'ga 'gā nupe.

⁵A'ere mainana 'gā 'i etee futat 'ga upe:

—Pe'je 'ga jukau futat. Kwe pe te 'ā 'ga oi ae mu'jau tyweruu akou. A'ere 'ga remimome'ufera nia'wyrī futari. Amunawa moyka oporogyta tywera pyu. Pēnemiayuwā 'gā 'ga amu'e 'wyrīararete 'ga rerowiarukare'em are. Garireja wyy pe ra'ne ako 'ga rekoī 'gā mu'jau ai'i. A'ere 'ā 'ga ruri akou 'au nū— 'jau futatee 'gā 'ga upe.

Erote 'ga upe 'ga reroowet

⁶Aipo ojeupe 'gā 'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Garireja wyy awi 'ut ma'efera 'ga nipo ajee?— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷—Pe awi futat 'ga ruri— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee 'ga rerawau Erote 'ga upe. Ako je nipo 'ga 'au. Garireja wyy pewara 'gā 'wyrīara 'ga. A'eramū pēē 'ga rerawau imome'wau 'ga upe— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga rerawau Erote 'ga upe.

⁸Jejui 'ga resakawe Erote 'ga aku'iramū 'ga ree. Jejui 'ga rera renupawe 'ga 'jau ojeupe: “Ymā we 'ā jeporesagiweramū 'ga ree numiamū. A'ere 'awamū 'ga ruri 'au je resaka. Ojero'wu ma'e 'gā 'ga okatu'ok. Amanū ma'e 'gā nanē 'ga omoferap nū, 'jau 'gā jee jepi. Ma'ja sipo ajee 'ga wapo jee wesagamū?” 'jau 'ga ojeupe, oporesagiweramū 'ga ree.

⁹A'eramū Erote 'ga Jejui 'ga moporogytaukaa ojeupe numiamū. A'ere Jejui 'ga noje'egi Erote 'ga upe. ¹⁰A'eramū mainana 'wyrīara 'gā 'ua, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'gā netee. Jejui 'ga je'ēwu'jaga Erote 'ga upe nū. ¹¹A'eramū Erote 'ga 'ga kurapa jefaruu 'gā netee. A'ere 'ga 'wyrīara raity piraga pyu 'ga kupe piari, 'ga rerekoemāawamū.

—“Je 'wyrīara” e'i 'ga. A'eramū pēē 'awamū pejemā'jāu 'ga raity esage are. 'Wyrīara 'jawe futat 'ga— 'jau 'gā Jejui 'ga rerekoemāu 'ga kurapa.

A'ere Erote 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je 'ga rerawau 'ga rerojewya Piratu 'ga upe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā 'ga rerawau erojewya Piratu 'ga po pe nū. ¹²Aipoa 'ara rupi Piratu 'ga akou Erote 'ga jekoty'aawamū. Imara'ne 'gā akou ajuee. A'ere aipo 'ara rupi 'gā ta'waramū ajaupe nū.

'Gā nupe 'ga monoawet

(Mateu 27.15-26; Maku 15.6-15; Juā 18.39-19.16)

¹³A'eramū Piratu 'ga 'gā majatykau. Mainana 'gā, judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā, tekotee 'gā. Mīmera 'gā 'ga imajatykau 'gā mua oporogyta anupa.

¹⁴—Perur ete 'ā Jejui 'ga. Erojewya jee nū. Pēē te 'ā perut ekoete 'ga rai'i. “Ekoay 'ga akou 'wyrīararete 'ga rerowiare'em are 'gā mu'jau”, 'jau 'ā pēē 'ga upe. A'eramū je ako teporonupa ee pē nowase 'ga upe ai'i. A'ere 'ā 'ga nuapoī futari mama'e tywera rai'i. O'meramū te 'ā pe'je. Peje'ēwu'jag ekoete 'ā 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁵—Erote 'ga nanē 'ā 'jau rai'i nū: “Nuapoī 'ga mama'e tywera ajukaawamū”, 'jau 'ga 'ā 'ga upe rai'i nū. A'eramū 'ga 'ā 'ga mua imojewya 'au rai'i nū— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe. —Najeporujukaweri je 'ga ree. Nia'wyrī je upe 'ga jukaa ekoetea. ¹⁶A'eramū je 'ga nupāukaa etee 'gā nupe ra'ne. A'ere 'ga tomono imuēma 'jau nū, 'ga nupā re 'jau nū— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe.

¹⁷Mani'oko'o jopype'ema 'wawa maraka apoawa rupi Piratu 'ga moromunepawa pype imunewipyre'a 'ga amū muēma judeu 'gā nupe jepi. A'eramū Piratu 'ga 'jau ojeupe: “Jejui 'ga wi jepoiriweramū”, 'jau 'ga ojeupe.

¹⁸A'ere tesirūmera 'gā afukai etee 'ga upe:

—Erepor aiwi 'ga wi. Ejukaukat tāmējē 'ga oree. Moromunepawa pypewara 'ga te erejukaukar awi. Epoit etee 'ga wi oree. Parapasi 'ga te emuēm moromunepaw awi oree. A'eramū ene Jejui 'ga jukaukaa oree— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

¹⁹Parapasi 'ga futat 'gā mamara'neukaa 'wyrīara 'ga ree rakue. “Simuēm 'ga 'wyrīaramū 'ga ren awi 'jau”, 'jau 'ga 'gā nupe, 'gā mamara'neukaa 'ga ree. Oporojuka ma'efera 'ga wejue nanē poromū nū. A'eramū 'gā 'ga monou 'ga munepa 'ga mu'ama rakue.

²⁰A'ere Piratu 'ga 'ga muēm are nifueweri. A'eramū 'ga oje'egu'japa 'gā nupe nū:

—Naani futari. Jejui 'ga wi futat je pōiri— 'jau etee 'ga 'gā nupe numiamū.

²¹A'ere 'gā afukai etee 'ga upe nū:

—Naani futari. Erepoir awi futat 'ga wi. Ere 'ga jukaukaa futat ore. Ere 'ga monoukaa futat imu'ama 'ypepywar are ore— 'jau judeu 'gā Piratu 'ga upe.

²² A'ere Piratu 'ga je'egu'jawi etee 'gā nupe nū:

—Natesirūgatu 'ga rekorāu rūi 'ā pejukaukat 'ga jee. Kūima'e esagea te 'ga 'ā. Anupāukat etee futat je 'ga 'gā nupe. A'ere je 'gā momoirukaa 'ga wi— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe numiamū.

²³ A'ere 'gā jopy'rupy'rui etee futat wafukaita 'ga upe nū:

—Naani futari. “Ere 'ga jukaukaa futat ore”, aru'e ako ore ko— 'jau etee 'gā wafukaita 'ga upe afuakaramū futat Piratu 'ga ree.

Wojere'emamū futat 'gā wafukaita 'ga upe aipo 'jau.

²⁴⁻²⁵ —Nepeenuwi etee 'ā jeje'ega. “Ere ki 'ga jukaukaa futat ore”, pe'je 'ā jee. A'eramū je 'ga jukaukaa pē nupe— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe ojee 'gā fuakarauwe.

A'eramū Piratu 'ga oporojuka ma'efera 'ga jēmī imuēmukaa momonunepaw awi 'gā nupe. Aipoa imuēmipyra kūima'e 'ga futat 'wyriara 'gā ajuee 'gā mamara'neukarera. A'etea 'ga 'ga omomoirukat 'ga wi.

'Ypepywar are Jejuī 'ga monoawet

(Mateu 27.32-44; Maku 15.21-32; Juā 19.17-27)

²⁶ A'eramū futat jefaruu 'gā Jejuī 'ga rerawau 'ypepywar are 'ga pokutukaw ipe. A'eramū 'gā pe aje Simāo 'ga rekoa, Sirene wyw pewara 'ga rekoa.

—'Ypepywara erokwap 'ga upe. Ifuakapap 'ga ee— 'jau jefaruu 'gā Simāo 'ga upe, oje'ega moywyrarena.

A'eramū futat 'gā imonou 'ga 'arimū, 'ypepywara rupirukaa 'ga upe. A'eramū 'ga erawau erekou 'gā newiri. ²⁷ Kwaiwete 'gā ojekyita 'gā newiri awau.

—Siesak 'ga jukaa 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā ojekyita 'ga rewiri awau. Kūjāmera 'gā nanē awau Jejuī 'ga rewiri. Awau 'gā ajaa'wau 'ga ree:

—Esage ma'e kīā. Janepytuna ako kīā okatu'ok ai'i. A'ere wā 'awamū kīā rerooi ijukau— 'jau 'gā ajaupe ajaa'wau 'ga ree.

²⁸ A'eramū Jejuī 'ga ojerowaka 'gā nee, oje'ega 'gā nupe:

—Pejoo'o awi je ree. Pejeja'yra 'gā nee tepejoo'o pejejee nanē futat pejejaa'wau nū.

²⁹ Anure nipo pe'je pejejaupe: “Ta'yre'ema wā jaruete ajemogy. Jane te aje 'ā ta'yt ma'eramū jareja'yra eko tywera siesak jarejemogyau”, 'jau nipo pēē pejejaupe. ³⁰ Anure nipo peko tywet futat. Ywytyra upe nipo pēē 'jau: “Ejot e'aa ore 'arimū. Noreruagi ore arako tywera upe”, 'jau nipo pēē ywytyra upe. A'ere nipo nuri futari u'aa pē 'arimū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³¹ —Je 'ā Tejuwarete 'ga remifutar imū etee futat aporowyky. A'etea 'gā 'ā je jukau ekoete. Pēē taetu aje 'ā mama'e tywera peapo. Na'ga remifutar imū etee rūi pejemogy pejeporowykyau— 'jau 'ga 'gā nupe. —Je miamū te 'ga 'ā je rereko tywerukat wa'yramū miamū. Pēē taetu aje 'ā 'ga rerowia'ria te. A'eramū 'ga pē taetu pē nerekou tyweaete futat — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³² Mukūja muna'ywa 'gā nanē 'gā erawau iapisau Jejuī 'ga reewe nū. ³³ Aekagera 'jawewat 'jau ae apisawa rera. Mukūja muna'ywa pō'ō me 'gā Jejuī 'ga mu'ama 'ypepywar are. 'Ga ryrū mosoka 'ga wi. A'ere 'gā 'ga monou imu'ama muna'ywa 'gā pō'ō me. Itaju pyu 'gā 'ga pokutuka ajuwai. 'Ga py maju'aa ikutuka. 'Ga rekoa futat 'gā imonou imu'ama 'ypepywar are ipokutuka.

³⁴ A'ere Jejuī 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

—Enemara'ne kasi 'gā nee ne, Kiapi'ni. Je repyat kasi ape ne, Kiapi'ni. Nokwaawi 'gā je rekoa— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ega.

A'ere 'ga pokutukarera 'gā 'ga raityfera me'egawamū, ita'i 'jawewara momopoa 'upa ywyu. A'eramū ijewag are, 'ga raity mojo'oka. Sā'ā ae jugu momora. Nan futat 'gā ita'i 'jawewara momopori 'upa 'ga raityfera mojo'okawamū.

³⁵ A'eramū judeu 'gā 'wyrīa'ri 'gā 'gā nesaka 'upa. 'Ga momoria 'ga rerekoramū 'gā 'upa 'ga rerekoemāu etee 'upa.

—“Janeruwarete 'ga te ako je mut ikue”, e'i 'ga jepi. Opoat 'ga 'gā jepi. Siesak 'ga jepoara 'jau— 'jau 'gā 'upa ajaupe.

—Ere ejua ejypa. Taruesak ene rura ene jywa 'jau kūi. Ene jyp ene ruramū taruerowiat ene 'jau kūi. “Na pa je 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat ra'e”, taru'e enee 'jau kūi— 'jau 'gā Jejuī 'ga upe 'upa.

³⁶ Jefaruu 'gā nanē 'ga kurapa 'upa nū 'ypeywar are 'ga 'amamū nū. Y'way ajaiwaya 'gā erawau erojeupia itykurukaa 'ga upe numiamū. A'ere 'ga notykuri.

³⁷ —“Wyrīara je” ere 'ā. A'eramū ene ejua ejypa esaka oree— 'jau 'gā 'ga upe.

A'ere 'ga nojywi futari. Enupare'ema 'jawe etee futat 'ga u'ama 'ypeywar are werekoemānamū.

³⁸ A'ere Piratu 'ga 'yjepa'nī kwasīaa 'gā nupe: “Koromū futat 'wyrīararetea judeu 'gā nupe” 'ea 'ga ikwasīaa 'yjepa'nī are. A'ere 'gā erawau ikutuka inuga 'ga apyte'rarimū 'yw are.

³⁹ 'Ga pyri u'am ma'ea mū muna'ywa oje'egayau 'ga upe:

—“Janeruwarete 'ga remimurera je”, ere 'ā. A'eramū ene ewau ejypa jarejee, tore mososog ape 'ypeywar awi 'jau— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁴⁰⁻⁴¹ Aipo 'eramū ajepeja muna'ywa 'ga amara 'neramū aipo 'jara 'ga ree.

—Nerekyjei nipo 'ā Jarejuwarete 'ga wi? Ene we 'ā aipo ere e'ama 'ga upe. Noporojukai 'ga 'ā. A'etea nipo 'ga 'ā amanū. Au'je katu te 'gā jane taetu jane apisi. A'eramū jane 'awamū jaretywera mepyau. 'Ga tywere'ema miamū 'ā amanū— 'jau 'ga ajaupe.

⁴² A'ere 'ga 'jau Jejuī 'ga upe:

—Ejea'ar iki je ree, ki Jejuī, 'wyrīaramū ejewya— 'jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁴³ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—'Awauwe futat ereo je rupi jerupaw ipe. Esage te 'ā jerupawa. 'Awauwe futat jane oi peu— 'jau 'ga 'ga upe.

Jejuī 'ga manūawet

(Mateu 27.45-56; Maku 15.33-41; Juā 19.28-30)

⁴⁴ Kwara okwapa aje owepa. Ypytuna 'jawe futat oypyntunaiwamū. Kwara ajerewamū tāmējē awau weny jesagamū nū.

⁴⁵ Janeruwarete 'ga mogyaawa rowopypea my'jawa taity otoroka Jejuī 'ga manūnamū.

⁴⁶ A'e pype Jejuī 'ga wafukaita 'Uwarete 'ga upe:

—Amanū je. Te'aga je omono enepo pe, Kiapi'ni. Eneremifutar imū etee futat je manū 'gā tywera mepyau, Kiapi'ni— 'jau Jejuī 'ga 'Uwarete 'ga upe.

A'eramū futat 'ga amanūmū. Aipo 'e re 'ga opika amanūmū.

⁴⁷ A'eramū jefaruu 'gā 'wyrīara 'ga enupa u'ama 'ga manū resaka. A'eramū 'ga 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—A'jea futat 'ga kūima'e esagea rai'i— 'jau 'ga u'ama.

⁴⁸ 'Ga manū resakara 'gā u'arasigamū awau ojewya oje'wyr ipe nū.

—Ma'eramū jane 'ga jukaukaa ekoete rai'i 'ū? Esage futat 'ga rai'i— 'jau 'gā ajaupe pe rupi awau akou.

A'eramū u'arasigamū awau ojewya oje'wyr ipe nū.

⁴⁹ 'Ga pytunera 'gā, kūjāmera 'gā. Mīmera 'gā muku'i 'upa 'ga manū resaka. Kūjāmera 'gā 'ua Garireja wyy awi Jejuī 'ga rupi rakue. A'eramū 'gā 'upa 'ga manū resaka nū.

Ita kwara pype 'ga monoawet

(Mateu 27.57-61; Maku 15.42-47; Juā 19.38-42)

⁵⁰ Kūima'e 'ga amū 'ūina Jejuī 'ga manū resaka. Josea 'ga rera. Arimateja pewarera 'ga. Arimateja 'jawa amunawa 'upa Judeja wyy pype. Jose 'ga esage ma'ea. “Jejuī 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat”, 'jau 'ga akou ojeupe etee jepi. Jejuī 'ga 'ga werowiat. Opytuna 'gā nupe oje'ēma'e 'ga poromū. A'eramū 'ga ajatykau ajepeja oje'ēma'e 'gā nee rakue. ⁵¹ Ajatykaaw ipe 'gā 'jau rakue: “Sijuka Jejuī 'ga”, 'jau 'gā ajaupe rakue. A'ere Jose 'ga 'i 'gā nupe: “Naani. Nafutari je 'ga jukaa”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue numiamū.

⁵² Aipo 'ga awau oje'ega Piratu 'ga upe:

—Amanū Jejuī 'ga ko. 'Ga reumera toroo inuga ita kwara pype 'jau— 'jau 'ga Piratu 'ga upe.

—Ere 'ga rerawau inuga ipype— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵³ A'eramū 'ga awau Jejuī 'ga reumera mosoka 'yypeywar awi. A'ere 'ga 'ga reumera auwana taity pyu. Iauwan ire 'ga erawau inuga ita kwara pype. Jejuī 'ga reumera erawau inuga ita kwara pype, teumera monoawe'ema pype. Jejuī 'ga tāmējē futat 'ga imonou aipoa ita kwara pype. Ymā te 'gā kwaiwete 'gā neumera monoi ita kwara pype ra'e jepi. A'ere aipoa nipa'ruawi we. Ita kwar yaua te poromū. A'eramū 'ga Jejuī 'ga reumera tāmējē imonou ipype. ⁵⁴ SEXTA feira kaaruwa rupi 'ga 'ga monou ita kwar yau pype. Sabado morowykye'ema judeu 'gā nupe. A'eramū morowykye'ema piara rupi 'gā 'ga monou ita kwara pype. ⁵⁵ Kūjāmera 'gā 'ua Garireja ywy awi 'ga rupi rakue. Aipo 'gā awau 'ga rupi ita kwara pype 'ga rerooramū.

—Taruesak ene imonoa 'jau— 'jau 'gā Jose 'ga upe.

—A'jea— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵⁶ Jejuī 'ga reumera mono resag ire 'gā awau wog ipe nū. Jany kasiga mogatyrūmū imogyau Jejuī 'ga reumer are imonopyramū. A'ere 'gā sabado rupi 'gā nopyrowykyi. “Sabado rupi peporowyky awi”, 'jau Moisesi 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā oporowykyawe'em. Opytu'wau ajemogyau.

24

Jejuī 'ga ferapawet

(Mateu 28.1-10; Maku 16.1-8; Juā 20.1-10)

¹ Ikoai'i, ku'emaiw are, kūjāmera 'gā awau. Mari Matarena ēē, Juana ēē, ajepeja Mari ēē, Tiago 'ga y ēē. Amumera 'gā nanē awau 'gā nupi nū. Mīmera 'gā jany kasiga rerawau eko'woka Jejuī 'ga auwanawa taity are. Ita kwar ipe 'gā erawau numiamū. ² Owaēmawe 'gā itauu resaka. Ita kwara rawopytymawera 'gā esaka. Ojepe'au jui. Ita ojepe'au ikwar awi.

—Koo. Awŷja ita pe'au jui ra'e nūrā?— 'jau 'gā ajaupe.

³ A'eramū 'gā awau ita kwara pype osou. A'ere 'gā nuesagi Jejuī 'ga reumera.

⁴ A'eramū 'gā 'jau:

—Ma'eramū kiā maran akou rai'i nūrā? Nitywi ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

Poje mukūi ywagipewara 'gā 'ua ojesaukaa kūima'eramū etee 'gā nupe. 'Gā naitya wenyfugaiwayramū 'gā nupe. ⁵ A'eramū kūjāmera 'gā okyjau etee ajemogyau. Wāāpyramū ajemogyau. 'Gā kyjea 'gā nerekou. A'eramū 'gā nupe ojesaukat ma'e 'gā 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū te peekat 'ga 'au ita kwara pype? Oferap ako 'ga ko. ⁶⁻⁷ 'Au 'ga nitywi. 'Ga Ruwarete 'ga 'ga moferap ko nū. Nepēnea'ari nipo 'ga 'eawer are? “Je 'ā pēneki'yra. A'eramū nipo 'gā jejyuaa pypiraa 'yypeywar are. A'eramū nipo je temanūmū futat”, 'ga 'eawer are?— 'jau 'gā 'gā nupe. —“A'ere nipo mukūi etee je seri. Imuapyra 'ara rupi teferapa nū”, pejejeupe 'ga 'eawer are nipo pejejea'are'emamū pejejemogyau? A'eferupi tee 'ā 'ga ferawi nū. Sā'ā 'ga 'amamū nū— 'jau 'gā kūjāmera 'gā nupe.

'Gā āāpyt 'gā jemogyaramū 'gā aipo 'jau 'gā nupe.

⁸ A'eramū futat 'gā wea'aramū ee. Ojeupe Jejuī 'ga 'eawer are wea'aramū ajemogyau.

⁹⁻¹⁰ A'eramū futat 'gā ojewya awau imome'wau 'ga remimu'e 'gā nupe.

¹¹ A'ere 'gā nuerowiari 'gā.

—Pē'me nipo nū ī. Naruerowiari ore pēē— 'jau etee 'gā 'gā nupe, ojeupe 'gā imome'uramū.

A'ere 'gā fuakaramū etee.

—A'jea futat kiā ferawi ra'e— 'jau etee 'gā 'gā nupe.

¹² A'ere Pedro 'ga fu'ami uēma awau esaka. Jejuī 'ga monoawer ipe owaēmawe 'ga anuruka amā'jāu 'ga rupawer are. Irāā'ā taitya etee tuwamū 'ga rupawera pype. A'ere nitywi 'ga reumera. A'ere Pedro 'ga 'ua wog ipe nū. “A'jea sipo 'ga ferawi ra'e? Ma'ape sipo ajee 'ga reko? Aesak werewi pa 'ā je 'ga nū”, 'jau 'ga 'ūina. Ojeupe etee futat wea'aramū 'ūina.

Emausi pe oo ma'e 'gā Jeju'i 'ga resaka
(Maku 16.12-13)

¹³ Aipo 'ara rupiwe mukūja 'gā awau ajepeja amunaw ipe. Emausi pe 'gā awau. Jeju'i 'ga rewiriwarera 'gā futat poromū. Jerusareg ipyriuu Emausi 'upa. ¹⁴ Jeju'i 'ga ree 'gā awau akou wea'aramū. Oporogytau akou ajaupe. ¹⁵ 'Gā porogyta 'gā nekoramū Jeju'i 'ga 'ua 'gā nupisika pe aje. A'eramū futat 'ga oporogytau 'gā nupe. ¹⁶ 'Ga resakarera 'gā futat numiamū. A'ere 'gā nokwaawi 'ga. ¹⁷ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū pēē ma'ja 'jau pejemogyau 'ū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā opytau. Ojeupe 'ga je'egauwe 'gā opytau. U'arasigamū opytau 'upa. ¹⁸ A'eramū Kreopas 'ga 'jau 'ga upe:

—Nerekwaawi nipo ekou ki sa? Jerusareg awi 'ut ma'e agawewi nā'ā ene re'ā. A'etea nipo nerekwaawi ekou ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁹ —Ma'eramū maran ki 'ei?— 'jau Jeju'i 'ga 'gā nupe.

—Jeju'i 'ga Nasare pe waranup ma'efera 'ga. 'Ga poromū Jarejuwarete 'ga je'eg are ore mu'jarera. Jarejuwarete 'ga pājēa 'ga wereko ai'i kūi. Ojero'wu ma'e 'gā 'ga ikatu'oka 'jau ai'i kūi. ²⁰ A'ere mainana 'wyrriara, ore'wyrriari 'gā netee 'ga monou Piratu 'ga po pe, 'ga jukaukaa ai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

'Ga jukaawera mome'wau Jeju'i 'ga upe.

²¹ —“Israeu juapyreramū jane'wyrriara 'ga”, 'jau ore 'ga upe jepi numiamū. “‘Ga 'awamū jane pojeka tapy'jyamū te 'wyrriar awi”, 'jau ore ai'i numiamū. A'ere ako 'gā ikokaru'wī futat 'ga jukai ai'i. ²²⁻²³ A'eramū 'awamue futat orepytuna 'gā awau ita kwar ipe wyrasokwē je'egauwe ra'e. A'ere 'gā nuesagi 'ga reumera ra'e. “Ywagipewara wā etee ore aruesak ita kwara pype”, 'jau 'gā ko. “Oferap 'ga ko, 'jau wā oree”, 'jau kūjāmera 'gā imome'wau oree ko. A'eramū aipo 'gā 'ea ore moporesaka etee ore mogyau ko, ore ikwaape'ema arajemogyau ko. ²⁴ A'eramū orepytuna 'gā amū awau esaka ko nū. A'ere 'gā miamū nuesagi 'ga ra'e. ‘A'jea futat ra'e”, 'jau 'gā oree ko— 'jau 'gā 'ga upe, imome'wau.

²⁵ A'eramū Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'eramū sipo pēē Jarejuwarete 'ga porogytafera mome'wara 'gā je'ega rerowiara'ne'ema pejemogyau? ²⁶ Nepekwaawi we nipo. Wemimurera 'ga manū'em ire amunipo 'ā Janeruwarete 'ga nepē katu'oga'uweri futari. A'eramū 'ga amanūmū futat 'au. A'ere 'ga ferawi nū. A'ere 'ga awau ojeupia ywag ipe nū. Nan nipo “‘ga rekoi pē katu'okaramū” 'eawera— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷ 'Gā mu'jau amanūawer are.

—Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari 'ga manū are rakue. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē futat, ka'arana kwasiaa 'ga manū are rakue— 'jau 'ga 'gā mu'jau, wataaw ipe 'gā nerekou.

²⁸ Emausi 'jawa amunawa upe owaēm ire Jeju'i 'ga 'jau 'gā nupe:

—Iruupeu'i je oi— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁹ A'ere 'gā fuakaramū 'ga ree:

—Naani. 'Au etee futat eko ore pyri. Kaarup. Ipyytunaiway enee ne— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū futat 'ga awau osou 'gā nog ipe. ³⁰ A'eramū 'gā awau wapyka ojemi'waawa pyri. A'ere 'gā ojemi'war enune Jeju'i 'ga kanape'i pyyka oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage oree. Mama'ea eremut oree eojere'emamū— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

A'eramū futat 'ga eruapyka kanape'i mopena 'gā nupe. ³¹ Kanape'i mopena resakawe 'gā 'ga kwaapa.

—Kuu. 'Ga futat ra'e kūi— 'jau 'gā ajaupe.

Okwaawauwe 'ga ojemoteu 'gā nui. ³² A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Jarejeupe 'ga je'egamū janepy'ata'waramū akiko kūi. A'eramū jareku'iramū 'ga ree. Jarejuwarete 'ga je'eg are ako 'ga jane mu'jau jane reruaw ipe ko kūi. Jarepy'ata'waramū akiko, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'urauwe— 'jau 'gā ajaupe.

³³ A'eramū futat 'gā afu'ama ojewya awau imome'wau Jeju'i 'ga remimu'e 'gā nupe Jerusareg ipe. ³⁴ A'ere 'gā imome'ue'emaue 'gā amū 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat 'ga ferawi rai'i kūi. Simão 'ga “aesak je 'ga ko”, e'i ko kūi— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

³⁵ A'eramū Emausi 'jaw ipe oo ma'efera 'gā wemiesagera mome'wau 'gā nupe:

—Emausi pe ore oi ko. A'eramū 'ga ipiara rupi ojesaukaa oree ko. A'ere ore norokwaawi 'ga ko. 'Og ipe orowaēm ire 'ga kanape'i mopena oree ko. A'eramū te ore 'ga kwaawi ko— 'jau 'gā 'gā nupe.

Jejui 'ga remimu'efera 'gā 'ga resaka

(Mateu 28.16-20; Maku 16.14-18; Juā 20.19-23; Atos 1.6-8)

³⁶ Aipoa 'gā imome'u 'gā nuwamū Jejui 'ga ojesaukaa 'gā pyter ipe.

—Pēpy'ata'waawa owaēm pē nupe ki 'ei. Pēpy'ata'wa 'awamū ki 'ei— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷ —Ajaga nipo 'ā 'ja— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā okyjau 'ga wi.

³⁸ —Ma'eramū ajee pekyje etee je wi ki 'ei? Naje rerowiari nipo pejepe?— 'jau 'ga 'gā nupe. ³⁹ —Jepo are pemā'ē, jepy are 'jau. Jepo kutukawera peesak. A'e are je kwaap pejepe. Je ete ako. Pepokok je ree esaka. Taje rerowiat pejepe 'jau. Ajaga no'oi. Je futat ako. Pepokok je ree esaka. Tepeesak jero'oa 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁰ A'erauwe 'ga opo kutukawera resaukaa 'gā nupe. Opya nanē nū. Opy resaukaa 'gā nupe.

—Kuu. 'Ga futat ra'e kūi— 'jau 'gā ajaupe.

⁴¹ Aku'iramū 'ga ree. A'ere 'gā a'eramū miamū nuerowiari katu 'ga. A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ityp te 'au i'upyra?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Ityp futat nū'ū— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴²⁻⁴³ A'eramū 'gā ipira eyra monou 'ga upe. A'eramū 'ga ojemi'waa 'gā neape. ⁴⁴ Ojemi'war ire 'ga oporogytau 'gā nupe:

—Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari jemanū are rakue. “Imara'ne ma'e 'gā nipo 'ga ajuka”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē nū, Saumu 'jaw are ikwasiaa inuga jemanū are rakue. A'ea ako je amome'u pē nupe ai'i. A'eferupi te ako 'gā je rerekoi ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁵ A'eramū futat Jejui 'ga 'gā mueapyou ee, ikwasiaripyrer are.

⁴⁶ —'Awamū tepekwaap. 'Gā nemikwasiarer imū etee futat je manūi. Imuapyra 'ara rupi etee teferapa nū. ⁴⁷ 'Awamū pe'je pejewau je mome'wau 'gā nupe. Jerusareg ipewara 'gā nupe ra'ne je mome'wau. “Jejui 'ga amanū futat. A'ere imuapyra 'ara rupi 'ga ferawi nū, jane katu'okaramū. A'eramū pēē pejeipoia pejetywer awi”, pe'je ki 'gā nupe. “Pejetywer awi pēpoiirerawamū Jejui 'ga ipe'ai pē nui pē katu'oka”, pe'je ki 'gā nupe. Anure kwe pe pejewau tekotee 'gā momoranupa— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁴⁸ —Peesak futat ako je manūa ai'i. 'Awamū 'ā pēē je ferawa resaka nū. Je kwaap 'ā pejepe. “Janeruwarete 'ga je mut ae katu'okawamū” 'ea 'ā pekwaap. A'eramū pēē pejewau je mome'wau 'gā nupe, amunawa moymoyka— 'jau 'ga 'gā nupe, oporogytau. ⁴⁹ —A'ere 'awamū 'au etee futat pejemogy ra'ne. 'Au futat nipo je tepājē muri pē nupe— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Ymā te 'ā Jeruwa 'ga 'i jee: “Simono jarepājēa jarejerowiaara 'gā nupe 'jau”, e'i 'ga jee ikue. A'ere anure tomono oropājēa pē nupe 'jau. Pejejeupe imure'emamū 'au etee futat iapesaka pejejupa ra'ne. Pejejeupe je imono re tāmējē tepeata je mome'wau 'gā nupe 'jau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

Ywag ipe Jejui 'ga jeupiawet

(Maku 16.19-20; Atos 1.9-11)

⁵⁰ Aipo 'e re Jejui 'ga 'gā nerawau Petani pe. A'eramū 'ga opo monou 'gā 'arimū oporogytau 'Uwarete 'ga upe:

—Ejejuka 'gā nee jee, Kiapi'ni— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

⁵¹ Oporogytau u'ama Jejui 'ga ojepe'au'i awau akou 'gā nui. A'ere 'ga Ruwarete 'ga 'ga mojeupirukaa 'ga monou ywag ipe 'gā nui. ⁵² 'Ga jeupira resakarera 'gā 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage. Naene 'jawe rūi 'ga amū— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa.

A'ere 'gā awau ojewya Jerusareg ipe nū. Worywamū 'gā awau. ⁵³Namutamutat 'gā nekoi Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe.

—Ene te 'ā eneresage oree, Kiapi'ni. Naene 'jawe rūi 'ga amū. Nitywi futari 'ga amū kwe pe ene 'jawe— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypa.

Juã

Juã 'ga ka'arana okwasiat inuga janee Jejuí 'ga kwaawukaawamũ rakue.

Juã 'ga Jejuí 'ga remimu'efera mü. Jejuí 'ga rupi wata ma'efera 'ga. Jejuí 'ga rupi o enune Juã 'ga oporowykyau 'uwa 'ga pyri, weki'yra 'ga pyri 'jau. Pira 'gã ipyyka taityuu pyu. A'eramũ 'gã ime'ega ka'aranũü are. A'ere Juã 'ga, Jejuí 'ga omo'wyr ire 'uwa 'ga rejari awau watau Jejuí 'ga rupi.

Ywag ipe Jejuí 'ga jewyr ire Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Juã 'ga upe rakue. A'eramũ 'ga ka'arana kwasiaa inuga Jejuí 'ga ree.

Jarejuwarete 'ga kwaawukaat

¹Ywy apoe'emauwe Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga akou rakue. Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga futat 'ga kwaawukaara janee. 'Uwarete 'ga retee futat 'ga akou rakue. 'Uwarete 'ga 'jawe futat 'ga rekoí. ²Ywy apoe'emauwe futat 'ga akou 'ga pyri rakue. ³Janeruwarete 'ga mama'e apoukaa 'ga upe. Nitywi futari 'ga amũ 'ga poaawamũ mama'e are rakue. Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga etee futat mama'e apou rakue. ⁴'Ga futat 'ara resaukaa ae upe. Jarejuwarete 'ga 'ga ikwaawukaa nanẽ ae upe nü. Mama'e reny 'jawe 'ga. Sã'ã ae mama'e renyramũ mama'e resak katu katua. Nan futat 'ga Jarejuwarete 'ga kwaawukaa ae upe. ⁵Ypytunimũ 'ã ae tata monyka. A'ere 'ã ypytunaiwa nomowewa'uweri tataa. Nan tee futat aetywera nomateepawa'uweri Janeruwarete 'ga kwaawa.

⁶Janeruwarete 'ga 'ga amũ mua oje'ega mome'waramũ rakue. Aipo 'ga rera Juã. ⁷Aipo 'ga upe Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Ere ewau je kwaawukaara 'ga mome'wau 'gã nupe”, 'jau 'ga 'ga upe rakue.

A'eramũ Juã 'ga awau 'ga mome'wau 'gã nupe, 'ga rerowiarukaa 'gã nupe rakue. ⁸NaJuã 'ga rüi Janeruwarete 'ga kwaawukaara 'ga. A'ere 'ga ruri 'ga mome'wau te 'gã nupe rakue.

—Janeruwarete 'ga kwaawukaara 'ga mome'wau je ruri pê nupe— 'jau 'ga 'gã nupe rakue. ⁹—'Au futat 'ga ruri. 'Ga ae mu'e oje'eg a'je are futat. Janeruwarete 'ga je'eg are nipo 'ga awau ae mu'jau. A'eramũ nipo 'ga Jarejuwarete 'ga kwaawukaa ae upe— 'jau Juã 'ga 'gã nupe rakue.

¹⁰Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga 'ut 'au ywy pe rakue. 'Au futat 'ga oporogytau ywy pewaramũ ae upe. Ymã te 'ga ywy pewaramũ ae apoi rakue. A'etea 'ã 'gã 'ga rerowiare'ema. ¹¹Opytuna 'gã ywy pe 'ga ruri. A'etea 'ã 'ga pytuna 'gã 'ga rerowiare'ema futat. ¹²A'ere 'gã amũ 'ga rerowiari. A'eramũ 'ga werowiaara 'gã mogyau 'Uwarete 'ga ra'yramũ.

¹³Naywy pewara 'gã na'yra 'jawe rüi aipo 'gã. Omenar ire te 'ã küjã wa'yramũ. A'eramũ 'ã eẽ mena ra'yra u'aa eẽ wi. A'ere nanarüi ae rekoí Jarejuwarete 'ga ra'yramũ. Wemifutar imũ etee futat Janeruwarete 'ga jane mogyau wa'yramũ. Wa'yrarete 'ga rerowiaara 'gã etee te 'ga imogyau wa'yramũ.

¹⁴Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga ojemu'jaga aeramũ rakue. Jane pype 'ga akou rakue. Jane ree 'ga oporomutamũ. 'Ga 'ã mama'e a'jea mome'wara te. Jarejuwarete 'ga nanẽ 'ga ikwaawukaa janee nü. 'Ga futat Janeruwarete 'ga ra'yraretea. Nirüi futari 'ga. A'eramũ Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga mogou oje'jawewaramũ.

¹⁵Aipoa 'ga Juã 'ga imome'wau oje'pyriwara 'gã nupe rakue:

—Je rewiri 'ga ruri, a'e je ako pê nupe ikue. Jejeuwe'emauwe futat 'ga rekoí rakue. A'eramũ 'ga a'eramũ küima'eeteeteramũ akou. Je apyraapa akou küima'eeteeteramũ— 'jau Juã 'ga 'gã nupe rakue.

¹⁶Iporomutat 'ga nanimenime jane ree. A'eramũ 'ga opota'waramũ jane ree. Mama'e esagea 'ga iapou'jau'japa janee. ¹⁷Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega monou Moisesi 'ga upe rakue. A'eramũ Moisesi 'ga janepy 'gã mu'jau 'ga je'eg are. “'Ga je'ega renup katu katuaramũ pënesageay Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau Moisesi 'ga 'gã nupe rakue. A'ere Jejuí 'ga 'i janee: “Pëtywerete agawewi 'ã pëẽ. A'etea 'ã Janeruwarete 'ga iporomutat pê nee”, 'jau Jejuí 'ga janee. Jejuí 'ga amanümü janetywera mepyau. A'e pyu 'ga 'Uwarete 'ga

mota'wau jane upe. 'Uwarete 'ga je'eg are nanē 'ga jane mu'jau nū. ¹⁸ Nitywi 'ga amū Janeruwarete 'ga resakara mū. 'Ga ra'yrarete 'ga etee te 'ga wesak. A'eramū 'ga etee futat 'Uwarete 'ga kwaawukaa jancee.

Juá Batista 'ga

(Mateu 3.1-12; Luka 3.15-16)

¹⁹ Judeu 'gā 'wyriri'ri 'gā amū akou Jerusareg ipe. A'e 'gā 'jau mainana 'gā amū nupe, Levita 'gā amū netee:

—Pe'je pejewau pejepononupa Juá Batista 'ga upe. “Maranuaramū te ereko?” pe'je ki pejewau 'ga upe— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau 'yrete pe, Jotāuy pe. Ty owajara katy 'gā awau. Amunawa mū pyri 'ga awau, Petani 'jawa pyri. Owaēmawe 'gā 'jau Juá 'ga upe:

—Maranuaramū te ereko, aru'e ore enee kūi?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁰ A'eramū Juá 'ga 'jau 'gā nupe:

—Jarejuwarete 'ga remimura 'ga rapesakara nipo peko. Naa'eramū rūi je rekoī— 'jau etee Juá 'ga aipo 'gā nupe.

²¹ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe nū:

—Maranuaramū ajee ereko ki 'ei? Eliasiramū nipo ereko? Saa'e ene rekoa 'ager imū Jarejuwarete 'ga mome'ua 'gā nupe rakue. A'eramū nipo ene?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Naani. Na'ga rūi je— 'jau etee Juá 'ga 'gā nupe aipo 'ga 'eramū.

—Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū te ra'u ene nū? Oreremiapesaga 'ga futat te ra'u ene nū?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Naani. Naai'po arūi je— 'jau etee Juá 'ga 'gā nupe nū.

²² A'eramū 'gā 'jau Juá 'ga upe nū:

—Ejemome'u oree. Maran ajee ore aramuara 'gā nupe ene mome'ui ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga upe.

²³ A'eramū Juá 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ajemome'u je pē nupe. Pēnea'at nipo Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga je'eger are? Isai 'ga je'eger are? Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: “Amunawe'em ipe 'ga amū rekoī wafukaita. 'Pekwap Jarejararete 'ga rape katu'oka imonou 'ga renune', 'jau 'ga amū wafukaita akou”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau Juá 'ga 'gā nupe.

“Pekwap Jarejararete 'ga rape katu'ok imonou 'ga renune” ea “pejetywer awi pepoit” 'ea. A'eramū Juá 'ga aipo 'ga 'eawer imū etee futat 'ua wafukaita ojepeyriwara 'gā nupe.

—Pejetywer awi pepoit. Pe'je pejekatu'oka Jarejararete 'ga ruawamū, 'jau je 'ā pē nupe tekotē— 'jau Juá 'ga 'gā nupe.

²⁴ Aipo 'erauwe fariseu 'gā nemimurera 'gā 'jau nū:

²⁵ —Ma'eramū ajee 'gā erepymī ekoete ekou 'ū? “Najarejuwarete 'ga remimurera rūi je. NaEliasi 'ga rūi je. Napēnemiesaga rūi je”, ere te 'ā oree— 'jau 'gā Juá 'ga upe.

²⁶ Ojeupe aipo 'erauwe Juá 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je futat 'ā apymī 'gā 'y pe. A'ere 'ga amū rekoī pē pype. Nepekwaawi we te 'ga. ²⁷ Je rewiri te nipo 'ga ruri. 'Ga te kūima'eeteetea. Je nakūima'eeteete rūi. Je akotee'i ma'ea te — 'jau Juá 'ga 'gā nupe.

²⁸ Jotāuy pe Juá 'ga otywer awi opoit ma'e 'gā pymīnamū 'gā 'ua oporonupa ee 'ga upe.

Jejuí 'ga janetywera mepyat

²⁹ Ai'íwe Juá 'ga Jejuí 'ga resaka. Wepejān 'ga ruramū 'ga 'ga resaka. A'eramū Juá 'ga 'jau tekotee 'gā nupe:

—Pe'je pejemā'jāu 'ga ree. Kwe 'ga ako je amome'u pē nupe ai'i. Kweramū Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ruri. Sā'ā mainana 'gā karupa'mī jukaa iapya Jarejuwarete 'ga upe. A'e resag ire 'ā Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi. Nan tee futat nipo kwe 'ga. Anure 'ga manūi janetywera moia wamū. 'Ga manū are nipo Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi— 'jau Juá 'ga 'gā nupe. ³⁰ —Kaaruwamū ako je 'ga mome'ui pē nupe ai'i. “Je rewiri 'ga ruri”, 'jau je ako pē nupe ai'i. “Ga kūima'eeteetea. Naje 'jawe rūi 'ga”, 'jau je ako pē

nupe te 'ama kaaruwamū ai'i. "Je rewiri 'ut ma'e 'ga jejeuwe'emauwe 'ga rekoirakue", 'jau je ako pē nupe ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

³¹⁻³⁴—Ymā te Janeruwarete 'ga 'i jee ikue: "Ere ewau 'gā pymiāu 'y pe, otywer awi 'gā pōira resaukaawamū tekotee 'gā nupe. Anure 'ga amū ruri ojepymīāukaa enee. 'Ga ree tereesak je 'Agesage jywa pykau 'jawe 'jau", 'jau Janeruwarete 'ga jee ai'i— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —"Aipo 'ga anure nipo je 'Agesage omono pē nupe pēnerewaramū", 'jau Janeruwarete 'ga jee ai'i— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —"Je 'Agesagea tepē momyau 'jau", 'jau Janeruwarete 'ga jee ikue— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —A'ea je aesak 'ga ree ai'i. 'Ga pymī re 'ua ojypa pykau 'jawe ai'i— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —A'eramū "'ga futat Jarejuwarete 'ga ra'yra", a'e je ako pē nupe ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te je 'i te 'yina tejeupe ikue: "Aw'yja sipo poromū Aeruwarete 'ga amut oree oretywera moiawamū?" 'jau je te 'yina tejeupe ikue. Je nanē 'ga kwaape'ema futat ikue nū. A'etea ako je ojut pē pymiāu 'y pe tekou ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe. —Ae pymiāu je ruri Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga kwaawukaawamū Israeu 'ga juapyreramū pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

Jeju 'ga remiayuw ypy 'gā

³⁵ Ai'iwe Juā 'ga oporogytau u'ama wemiayuwa 'gā nupe nū. Mukūja 'gā nupe oporogytau u'ama. ³⁶ Poje Jeju 'ga okwapa 'gā pyu. 'Ga resakawe Juā 'ga 'jau wemiayuwa 'gā nupe:

—Kweramū Janeruwarete 'ga remimurera 'ga kwawi. Karupa'mī 'jawe futat nipo 'ga manūi janetywera moiawamū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁷ Ojeupe 'ga mome'urauwe Juā 'ga remiayuwa 'gā awau Jeju 'ga rewiri. A'eramū futat 'gā Jeju 'ga ree ojemojo'okaipa Juā 'ga wi. ³⁸ Wewiri 'gā orauwe Jeju 'ga ojerowaka 'gā nee:

—Ma'ja are te peko?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Naani. Ma'ape te ene'wyrā, aru'e tee ene— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁹ —Pe'je pejejuā je rupi. Tepeesak 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau Jeju 'ga rupi. Awau 'gā owaēma 'ga rekwawa upe 'ga pyri. Kwara jerewamū 'gā awau owaēma. Owaēm ire 'gā 'upa oporogytau kwara rese poromukuran.

⁴⁰⁻⁴¹ Jeju 'ga rewiri oo ma'e 'ga amū rera Andrea. Juā 'ga Jeju 'ga mome'ua renuparera poromū. A'eramū Andre 'ga awau 'ga rewiri. A'ere Andre 'ga awau weki'yra 'ga rog ipe, Simāo 'ga rog ipe:

—Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ore aruesak ai'i— 'jau 'ga weki'yra 'ga upe awau.

Kristu 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga upe.

⁴² A'eramū Andre 'ga weki'yra 'ga rerawau Jeju 'ga upe. 'Ga resakawe Jeju 'ga 'jau 'ga upe:

—Simāo nipo enerera. Eneruwa 'ga rera Juā. 'Awamū je ene re'rogi. *Sefa* je anug ene ree— 'jau 'ga 'ga upe.

'Gā je'eg imū *Sefa* 'ga inuga 'ga ree. Pedro 'ea futat poromū. Pedroa 'ea itaa.

Natanaeu 'ga upe Jeju 'ga 'eawet

⁴³ Ai'iwe Jeju 'ga 'jau 'gā nupe:

—Garireja wyw pē je oi— 'jau 'ga 'gā nupe.

Wata enunewe Jeju 'ga awau Filipe 'ga rekaa. 'Ga resakawe 'ga Filipe 'ga mo'wya:

—Ere ejua je rupi— 'jau 'ga 'ga upe.

—Nai'i— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴⁴ Filipe 'ga Pesaita pewara. Simāo Pedro 'ga, Andre 'ga. Mīmera 'gā aipo pewara.

⁴⁵ Omo'wyrāuwe Filipe 'ga awau Natanaeu 'ga rekaa. 'Ga resakawe 'ga 'jau:

—Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga 'ga amū ree rakue. Aipo 'ga ore aruesak. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga nanē ka'arana kwasiaa 'ga ree rakue nū— 'jau 'ga 'ga upe awau. —"Ga futat ore aruesak ai'i. Jose 'ga ra'yra 'ga. Jeju 'ga. Nasare awi 'ga ruri— 'jau 'ga Natanaeu 'ga upe.

⁴⁶ Aipo 'ga 'eramū Natanaeu 'ga 'jau:

—A'jea sipo? Nasare awi sipo mama'e esage ruri?— 'jau Natanaeu 'ga Filipe 'ga upe, aipo 'eramū.

—Ere ejua 'ga resaka— 'jau Filipe 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'ga awau 'ga resaka 'ga rupi. ⁴⁷Werowygauwe Jejuu 'ga Natanaeu 'ga resaka.

—Koromū esage ma'e 'ga. Israeu 'ga juapyrerarete 'ga— 'jau 'ga 'ga resakawe. —Ni'mei 'ga. Mama'e a'jea te tee noko 'ga omome'u. Niporerekoemāi 'ga— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe u'ama.

⁴⁸—Kuu. 'Awamue te 'ā je resag ape kūi. Maran ene a'eramū je kwaapa ki 'ei?— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe aipo 'eramū.

—Figueira 'ywa 'wyr ipe ene renamū je ene resagi ai'i. Ene upe Filipe 'ga porogyta enunewe je ene resagi ai'i— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe.

⁴⁹—Kuu. Jarejuwarete 'ga ra'yraretea futat nipo ajee ene ki sa— 'jau Natanaeu 'ga Jejuu 'ga upe. —Ene 'ā 'wryrararetea oree, Israeu 'ga juapyreramū oree— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵⁰—Figueira 'ywa 'wyr ipe je ene resagi 'erauwe te je rerowiar ape ra'e?— 'jau Jejuu 'ga 'ga upe. —Anure nipo mama'e esagea pēnemiapoe'ema futat je iapoi. Aipoa tereesak 'jau — 'jau Jejuu 'ga Natanaeu 'ga upe u'ama.

⁵¹A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe najuejue etee:

—Mama'e a'jea te tee je amome'u pē nupe. Je 'ā pēneki'yraretea. Anure nipo pēē ywaga woga resaka. Ywagipewara 'gā jywa je ree tura nipo pēē esaka. 'Gā jeupira nanē nipo pēē esaka nū. A'eramū nipo pēē 'jau: "A'jea futat. Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ra'e", 'jau nipo pēē jee aipo resag ire— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

2

'Ya Jejuu 'ga imu'jaga y'wayramū

¹²Mukūi oser ire Jejuu 'ga awau ajepēja amunaw ipe, Kana 'jaw ipe. Peu 'gā amū akoukatu. A'eramū 'gā maraka apou 'gā ajuerekokatuamamū. A'eramū akokatu ma'e 'ga Jejuu 'ga y ēē mo'wya wekokatu resaka. Jejuu 'ga nanē imo'wya nū. 'Ga remimu'eramū nanē ore mo'wya 'jau. ³A'ere maraka teepawe'emauwe y'way teepawamū 'gā nui, 'gā nekokatuawa rewara teepawamū 'gā nui. A'eramū Jejuu 'ga y ēē 'jau 'ga upe:

—Si'ri. Y'waya teepap— 'jau ēē 'ga upe.

⁴Aipo 'eramū ēē ra'yra 'ga 'jau ēē upe:

—Tene ra'ne. Nowaēmi we futat Janeruwarete 'ga pājē resaukaawa upe jee— 'jau 'ga oy ēē upe.

⁵Aipo 'ga 'eramū 'ga y ēē 'jau maraka'ywa 'ga remiayuwa 'gā nupe:

—Jera'yra kiā 'eawer imū etee ki peapo mama'ea— 'jau ēē 'gā nupe.

⁶Aipoa 'gā jatykaaw ipe 'y ryrūa 'upa. Tuwuu ma'ea. Aipoa 'y ryrūa 100 litro pyyka. Itakanafūa poromū. 'Gā jepoeitawa yrūa futat. Judeu 'gā au'jeteramū ojepoeita ojekatu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe. ⁷A'ere Jejuu 'ga oje'ega maraka'ywa 'ga remiayuwa 'gā nupe:

—Pe'je pejewau 'y rerua 'y ryrū pype imatyneema— 'jau 'ga 'gā nupe.

Aipo 'ga 'erauwe maraka'ywa 'ga remiayuwa 'gā 'y rerawau 'y ryrū matyneema. ⁸'Y ryrūa 'gā imatyneem ire Jejuu 'ga oje'ega imatyneemarera 'gā nupe:

—Pe'je ara jaraa erawau maraka'ywa 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā ara jaraa erawau 'ga upe. ⁹Ojeupe erurauwe maraka'ywa 'ga itykua esaka. A'ere 'ga itykure'emauwe ijemu'jagi y'wayramū, uwayramū. Maraka'ywa 'ga nokwaawi y'jemu'jaga y'wayramū. A'ere 'ga remiayuwa 'gā ikwaawi futari. 'Ga itykura resakawe 'ga akokatu ma'e 'ga renūina.

¹⁰—Esageay ma'ea ra'ne te 'ā y'waya neretykurukari jarejee rai'i. 'Gā itykupaw ire amunipo 'ā y'waynana rykurukaa 'gā nupe rai'i. A'ere 'ā ene y'waynana ra'ne eretykurukat 'gā nupe. Y'wayrete m'yina mapawamū itykurukariyamū 'gā nupe rai'i — 'jau 'ga akokatu ma'e 'ga upe.

¹¹Aipo resaka taetu ore, 'ga remimu'eramū, 'ga rerowiaa.

—Jarejuwarete 'ga pājēa futat 'ga wereko ra'e— 'jau ore arajaupe.

Kana 'jawa amunaw ipe ra'ne Jejuu 'ga aeremiapoe'ema apo ppy ppy oree ikue. 'Uwarete 'ga pājē resaukaa oree ikue. Aipoa amunawa 'upa Garireja ywy pe.

¹² Aipo apo re Jejuí 'ga awau ajepeja amunaw ipe nū, Kafanaū pe nū. 'Ga y ēē, 'ga rewirera 'gā, 'ga remimu'eramū 'jau ore arawau 'ga rupi ikue. Peu oropytawaipa nū.

Wyra me'egara 'gā mū'ēawet

(Mateu 21.12-13; Maku 11.15-17; Luka 19.45-46)

¹³ Egitu wyy awi oropyy ppy 'gā nenū'ēawer are wea'awa maraka apoawa upe iwaēm ja'wyja'wyraruwe ore arawau Jerusareg ipe. Peu ore arawau orosou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. ¹⁴ 'Ga mogytaaw ipe osouwe Jejuí 'ga wyra me'egara 'gā nesaka. Kwaiwete wyra me'egara 'gā 'upa peu. Kwatau, karupa'mī, pykau. Mīmera 'gā ime'ega 'upa. Amumera 'gā ajemogyau 'yjepana pyri ka'aranūū mojoy'rau judeu ka'aranūū are. ¹⁵ 'Gā nesakawe Jejuí 'ga tupaama pyyka wyra mopikawamū. A'eramū 'ga ipyu imonou imū'jāu jui. Kwatau, karupa'mī. Mīmera 'ga imonou imū'jāu jui. Ka'aranūū mojoy'ruara 'gā 'yjepana 'ga imonou imuewiwya imojerepa 'gā nuí. Ka'aranūū monou imomopomopoa futat 'gā nuí. ¹⁶ Pykau me'egara 'gā nupe 'ga oje'ega:

—Pe'je pykau rerawau enū'jāu. Au'je Jeruwarete 'ga mogytaawa mīi re pykau me'egawamū— 'jau 'ga oje'ega moywyradena 'gā nupe. —Au'je Jeruwarete 'ga mogytaawa mīi re wyra me'egawamū. 'Ga muorypawa te 'ā 'aga 'oga— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁷ Aipo renupawe orojea'aramū ikwasiaripyryer are. A'eramū ore 'jau arajaupe:

—Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā nupe aipo are rakue— 'jau ore arajaupe. —“Ku'jyp. Mama'e tywera 'gā wapo enemogytaawa 'og ipe. A'eramū je temara'neramū 'gā nee. A'eramū je tejejukau enerog are”, 'jau 'ga amū ikwasiaa inuga ymā rakue— 'jau ore arajaupe.

¹⁸ A'e pype judeu 'gā 'wyría'ri 'gā 'ua oje'ega Jejuí 'ga upe:

—Ma'eramū ene 'gā mū'jāu 'ū? Awýja 'gā mū'jāukaa enee ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga upe. —Jarejuwarete 'ga emur ire aeremiapoe'ema eapo amū oree 'ga pājē mū kūi. A'e resag ire taru'e enee 'jau: “A'jea futat 'ga 'gā mū'ēi Ku'jywa 'ga je'eg imū ra'e”, taru'e enee 'jau kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁹—'Aga 'oga retyg ire je imuapyra 'ara rupi etee imowyri kūi— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁰—Kuu. Ereapo ekoete awi nū'ū. Namuapyra 'ara rupi etee rūi 'gā 'aga 'oga apoi rakue kūi. Kwarētai seis te 'gā kwara magwawi 'aga 'oga apoupap rakue kūi— 'jau 'gā 'ga upe aipo 'ga 'eramū.

²¹ A'ere 'ga naoga tee rūi imome'ui 'gā nupe. 'Aga 'oga 'eramū 'ga wete are te 'ga oje'ega rerekoi. ²² A'eramū ore anure Jejuí 'ga remimu'eramū 'ga 'eawer are orojea'aramū, 'ga feraw ire ikue. “A'jea futat Jejuí 'ga imome'ui ikue”, 'jau ore arajaupe. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiaa. Jejuí 'ga 'eawera nanē ore erowiaa nū.

Jejuí 'ga jane kwaapa katu katu

²³ Jerusareg ipe Jejuí 'ga kwaiwete aeremiapoe'ema apou 'Uwarete 'ga pājē mū ikue. Aipo resag ire kwaiwete 'gā 'ga rerowiaa. A'ere amumera 'gā 'ga rerowiat 'mei etee. ²⁴ A'eramū Jejuí 'ga ojemogyppyke'ema 'gā nee. Okwaap 'ga 'gā. Wereco tywearama 'gā 'ga ikwaapa. A'eramū 'ga ojerowiare'ema 'gā nee. ²⁵ A'eramū Jejuí 'ga oporonupe'ema ee: “Ma'ja e'i sipo 'gā ajaupe?” 'jawe'em Jejuí 'ga 'gā nupe. Jejuí 'ga ae kwaapa. Aerea'awa miamū 'ga okwaap katu katu.

3

Nikutemu 'ga upe Jejuí 'ga 'eawet

¹ Poje Nikutemu 'ga 'ua oporogytau Jejuí 'ga upe. Nikutemu 'ga opytuna 'gā nupe oje'ēma'ea. Fariseua nanē 'ga nū. ² Ypytunimū Nikutemu 'ga 'ua oporogytau Jejuí 'ga upe:

—Janeruwarete 'ga 'ga amut jane mu'jawamū, aru'e ore arajaupe ene ree jepi. Janeruwarete 'ga remiayuwamū etee ae aeremiapoe'ema apoi. 'Ga remiayuwe'emamū ae nuapoa'uweri. A'eramū ore 'jau enee: Janeruwarete 'ga pājē mū futat 'ga mama'e apoi. A'eramū ore 'jau arajaupe: Janeruwarete 'ga remimurera 'ga futat ra'e, 'jau ore arajaupe— 'jau Nikutemu 'ga Jejuí 'ga upe.

³ Aipo 'erauwe Jejuí 'ga 'jau 'ga upe:

—Mama'e a'jea je amome'u amū enee. 'Ga amū nipo u'aru'jape'ema. A'eramū 'ga nosea'uweri Jarejuwarete 'ga rupaw ipe awau— 'Jau Jejui 'ga Nikutemu 'ga upe.

⁴A'eramū Nikutemu 'ga 'Jau:

—Maran ae kūima'eramū u'aru'japa nū ki 'ei? Maran ae waranuw ire osou awau oy reweg ipe nū ki 'ei?— 'Jau Nikutemu 'ga Jejui 'ga upe aipo 'eramū.

⁵⁻⁶—Pejey awi peje'aa pēē ēē mena ra'yra futat. A'ere Janeruwarete 'ga werowiar ire te pē mogyi wa'yramū. A'eramū 'ga U'agesage mua pē nupe pēnerekwaramū. A'eramū pēē pejemogyau u'aru'jap ma'e 'Jawe. 'Ga 'U'agesage rerekware'ema 'gā nu'aru'jawi— 'Jau 'ga Nikutemu 'ga upe.

⁷—Eneporesag awi je ree aipo ejeupe 'eramū. A'jea futat je 'i enee. E'aru'jaw iki, a'e je enee. Aipoa a'jea futat. ⁸Sā'ā ywytua. Neresaga'uweri 'ā ywytua. Ifua etee 'ā ereenup. Nerekwaawa'uweri tuawa. Nerekwaawi nanē iwawa nū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea. Neresaga'uweri 'ga 'Agesagea. Wemifutar imū etee te Janeruwarete 'ga U'agesage monoi 'gā amū nupe, 'gā mu'aru'japa nū. A'ere nenereapyoi ee— 'Jau Jejui 'ga Nikutemu 'ga upe.

⁹—Maran poa ojeapou ki 'ei? Nakwaawi je ene'ea ki 'ei— 'Jau Nikutemu 'ga 'ga upe.

¹⁰A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'ga upe nū:

—Ene 'ā moromu'jara agawewi Israeu 'ga juapyrera 'gā nupe. A'etea 'ā ene jeje'ega kwaape'ema? ¹¹Mama'e a'jea te je amome'u pē nupe. Orojemikwaawa 'ā ore oromome'u pē nupe, orojemiesaga retee. A'etea 'ā neperowiari oreje'ega— 'Jau 'ga Nikutemu 'ga upe.

¹²—Ywy pewara agawewi je 'ā amome'u mama'ea pē nupe. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe. Maran sipo ajee je rerowiat pejepe ywag ipewara mama'ea je imome'uramū?— 'Jau 'ga 'ga upe. ¹³—Nitywi ae ywag ipe oo ma'eferamū. Je tee te 'ā ojoj ywag awi ikue. A'eramū je tejemiesagera mome'wau pē nupe. Je 'ā pēneki'yra futat.

¹⁴—Enerea'at nipo ene jareypy are? Moja a'agawa apoawer are? Ymā te janeypy 'gā atai awau jū me rakue. A'ere 'gā kwaiwete nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū 'ga oje'ega renupare'ema 'gā u'waukaa moja upe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Jau Moisesi 'ga upe: "Ita eapo moja a'agawamū. A'ere imonou imu'ama ikutuka 'yw are", 'Jau 'ga Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū Moisesi 'ga ita apou moja a'agawamū rakue. Aipo apo re 'ga imonou imu'ama 'yw are rakue. A'eramū moja remiu'ufera 'gā amā'jāu aipo itamoi a'agaw are. A'eramū futat moja remiu'ufera 'gā oferapap. Namanūi futari 'gā. Nan tee futat nipo imara'ne ma'e 'gā je monoi 'ypepywar are je mu'ama— 'Jau Jejui 'ga 'ga upe. ¹⁵—A'eramū nipo je rerowiaara 'gā juejue awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanūu'jape'ema futat— 'Jau Jejui 'ga Nikutemu 'ga upe, 'ga mu'Jau ojee.

¹⁶—Janeruwarete 'ga iporomutat nanimenime pē nee. A'eramū 'ga a'eramū wa'yramū je mua 'au wyy pe ikue. Majepēi tee agawewi je 'ga ra'yramū. A'etea 'ga je mut 'awa wyy pe je jukaukaa pē nupe. A'eramū je rerowiaara 'gā amanūmū numiamū. A'ere 'gā oi oferapa Jarejuwarete 'ga rupaw ipe 'ga pyri amanūu'jape'ema futat. Peu futat 'gā jemogyi nakwaparimū ete rūi— 'Jau Jejui 'ga Nikutemu 'ga upe. ¹⁷—Napē nereko tyweawamū rūi 'ga je muri 'au wyy pe. Pē katu'okawamū te 'ga je muri— 'Jau 'ga Nikutemu 'ga upe.

¹⁸—Jeruwarete 'ga je rerowiaaramū pē nerekou tywere'em. A'ere 'ga je rerowiare'ema 'gā nupe 'ga 'i: "Pejerekoukat tywet futat nipo", 'Jau. Naje rerowiari 'gā. A'eramū 'ga aipo 'Jau 'gā nupe. ¹⁹Janeruwarete 'ga ra'yramū je tejua 'au wyy pe pē mu'Jau Tejuwarete 'ga ree. A'ere pēē mū nepēporokwaawiweri 'ga ree. 'Ga remifutar are nanē pēē pejeporokwaawiwere'emamū nū. Mama'e tywera etee pēē iapou. A'eramū pēē mama'e esage are pejeporokwaawiwere'emamū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gā nerekou tyweaete 'gā manū re— 'Jau Jejui 'ga 'ga upe.

²⁰—Mama'e tywera apoara 'gā nioweri Jarejuwarete 'ga ra'yramū je pyri. Naapoi futari je mama'e tywera. A'eramū mama'e tywera apoara 'gā ojenosōu je pyri oo awi. "Omo'gōguu je 'ga tewau 'ga pyri ne", 'Jau itywet ma'e 'gā ojenosōu je wi. ²¹A'ere mama'e esage apoara 'gā nuri Jarejuwarete 'ga ra'yramū je pyri katu katu futat. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'Jau: "A'jea futat. Jarejuwarete 'ga je'ega 'gā werowiat", 'Jau nipo 'gā 'gā nemiapofera resag ire— 'Jau Jejui 'ga Nikutemu 'ga upe, 'ga mu'Jau ojee.

Jejui 'ga Juā Batista 'ga imome'wau'japa

²²A'e awi Jejui 'ga wemimu'eramū ore rerawau Judeja wyy pe nū. Peu ore oropytawaipe. Peu futat 'ga 'gā amū pymiāu 'y pe, otywer awi 'gā poira resaukaawamū. ²³Juā 'ga nanē 'gā amū pymiāu akou ajepeja amunaw ipe, Enom 'jaw ipe. Enom 'jawa 'upa Salim 'jawa pyri. Peu typyu'iramū 'ya. A'eramū 'ga 'gā pymiāu akou peu. ²⁴Moromunepawa pype amunewe'emauwe Juā 'ga 'gā pymiāu akou aipo pe.

²⁵A'eramū Juā 'ga remimu'e 'gā amū oje'ega moywyradena judeu 'ga amū upe. Ae pymī are 'gā ajamueu.

²⁶A'eramū Juā 'ga remimu'e 'gā amū awau oporogytau 'ga upe:

—Eneera'at te ene ejemimome'uawera 'ga ree? Jotāu tyowajara katy 'ga rekoī ene retee rake. 'Awamū nanē 'ga akou 'gā pymiāu 'y pe nū. A'eramū 'gā awaupap 'ga rewiri ojepymīāukaa 'ga upe. Ene rewiri ako ma'efera 'gā we futat awau ojepymīāukaru'japa 'ga upe nū— 'jau 'gā awau imome'wawayau Juā 'ga upe.

²⁷A'eramū Juā 'ga 'jau wemimu'e 'gā nupe:

—Je nanē jerekōēāi 'ga ree nū. Sā'ā Janeruwarete 'ga je monoa je moporowykyukara ojeupe ikue. Nan tee futat 'ga Jejui 'ga monoi imoporowykyukaa ojeupe. Ojeupe Janeruwarete 'ga ore moporowykyukare'em ire amunipo 'ā ore noroporowykyi 'ga upe— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. ²⁸—A'e je ako pē nupe ai'i: “NaJarejuwarete 'ga remimurera rūi je. 'Ga renunewara te je”, 'jau je ako pē nupe ai'i— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. ²⁹—Sā'ā aeku'ia ajuee kūjāmuku rerekokaturamū. Nan tee futat jeku'iramū tekou 'ga ree. “Kwaiwete 'gā oi 'ga rewiri” 'e renupa jeku'iramū— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. ³⁰—Jejui 'ga rewiri oo ma'e 'gā ojeme'yi kwaiwete futat. Je rewiri oo ma'e 'gā te ajee nojeme'yi futari. Jema'e 'gā ināināni'ī etee futat— 'jau Juā 'ga 'gā nupe. —Nanuara futat esage je upe— 'jau etee Juā 'ga.

Ywag awi 'ut ma'efet

³¹Wyy pewara 'gā akotee ma'ea futat. Wemiapo'i are tee 'gā porogytai. A'ere ywag awi 'ut ma'e 'ga nanarūi. 'Ga a'jea futat 'ga kūima'eeteetea. 'Ga ree te a'jea futat ae jemogyppygaretei. ³²Ywag ipe wemiesagera ywag awi 'ut ma'e 'ga imome'wau. Wemienuwera nanē 'ga imome'wau nū. A'ere 'gā ināināni'ī etee 'ga rerowiari. Nuerowiari 'gā kwaiwetewete 'ga. ³³'Ga je'ega rerowiaara 'gā 'jau ajaupe:

—A'jea futat 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwaawukaara 'ga ra'e— 'jau 'gā ajemogyau ajaupe.

³⁴Janeruwarete 'ga U'agesage muapap wemimurera 'ga upe. A'eramū 'ga amuarera 'ga je'ega mome'wau katu 'gā nupe. ³⁵Janeruwarete 'ga oporomutaramū wa'yra 'ga ree. A'eramū 'ga opājē mua wa'yra 'ga upe. A'eramū 'ga 'jau:

—Tepājēa je omono teja'yra 'ga upe. A'eramū 'ga mama'e esage apou jee— 'jau 'ga.

³⁶Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga rerowiaara 'gā ajemogyau ipyauramū. Amanū re 'gā awau Jarejuwarete 'ga pyri. Peu futat 'gā ajemogyau namutat. A'ere 'ga je'ega renupare'ema 'gā nanarūi. Nooi futari 'gā Jarejuwarete 'ga pyri amanū re. Nuenuwi 'gā 'ga ra'yra 'ga je'ega. A'eramū nipo 'ga 'gā nerekou tyweaete wojere'emamū futat.

4

Samari pewara kūjā ēē

¹Anure 'gā amū awau Jejui 'ga mome'wau fariseu 'gā nupe:

—Ekoay Jejui 'ga kwaiwete 'gā pymiāu 'y pe. Wemiayuwamū 'ga 'gā pymī kwaiwete — 'jau 'gā awau imome'wau fariseu 'gā nupe. —Juā 'ga 'ā kwaiwete agawewi 'gā opymī. A'ere Jejui 'ga te Juā 'ga remipymīmēra 'gā apyraawi— 'jau 'gā awau imome'wau fariseu 'gā nupe.

²(Na'ga rūi agawewi 'gā pymiāu 'y pe. 'Ga remimu'eramū agawewi ore 'gā pymī. A'etea 'gā “Jejui 'ga 'gā opymī 'y pe”, e'i imome'wau fariseu 'gā nupe). ³Fariseu 'gā nupe omome'u kwaaw ire, Jejui 'ga awau Judeja wyy awi.

—Garireja wyy pe soo jarejewya 'jau nū— 'jau 'ga oree. ⁴—A'ere jeoweramū Samari wyy pyterimū. Kwe rupi futat jarewau jarewaēma Garireja wyy pe— 'jau Jejui 'ga oree.

⁵ A'eramū ore arawau Samari ywy rupi. Arawau orowaēma amunawa mū upe. Sika 'jawa upe orowaēma. Peu ore oropytawaipa. Ymā te janeypy 'ga, Jako 'ga ywy pe monoi wa'yra 'ga upe, Jose 'ga upe rakue. Sika 'jawa 'upa aipo ywya pyri. “Peu Jako 'ga remiywykaiwera ywy kwawukuua 'ūina, 'ymuawa. Aje kwara kwawamū arawau orowaēma 'ymuawa upe. A'eramū Jejui 'ga afuakapawamū. A'eramū 'ga wapyka 'ūina 'ymuawa reme'y'warimū.⁷⁻⁸ 'Ga pytu'uramū ore arawau amunaw ipe orojemi'urama mua.

Orojemi'urama mua ore orauwe Samari pewara ēē mū 'ua 'y piaramū. A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—Emut ara 'ya jee— 'jau 'ga ēē upe.

⁹ A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū ene eje'ega jee rā, judeuramū rā?— 'jau ēē 'ga upe. —Je Samari pewara— 'jau ēē 'ga upe.

Judeu 'gā niporomutari Samari pewara 'gā nee ra'e jepi. A'eramū ēē judeu ojeupe ije'egamū aipo 'jau 'ga upe.

¹⁰ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe nū:

—“Ya emut ara jee”, a'e ako je enee ko. A'ere 'ā naje kwaawi te ape. Jarejuwarete 'ga remimurama nanē nerekaawi nū— 'jau 'ga ēē upe. —Je kwaaw ire amunipo 'ā “Ya emut ara jee”, ere jee ra'e. 'Ya tejeupe ene enūi re amunipo je 'ā 'y monoi enee ra'e— 'jau 'ga ēē upe 'ūina. —Je remimonoa amunipo 'ā ene mogou nakwaparimū warāu rūi— 'jau 'ga ēē upe.

¹¹ Aipo ojeupe 'ga 'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Nenetywi 'y muawa pyu. Ikwawukuu 'ymuawa. A'eramū ene imuawa pyu etywe'emamū, maran sipo ene 'y mua jee?— 'jau ēē 'ga upe.

Naeapyoi ēē ojeupe 'ga 'e are.

¹² —Janeram'iwera kiā Jako te 'ā kūima'eteetea ako rakue. Ymā kiā futat ywy kwawukuu wykajukari 'ymuawamū rakue. 'Aga 'ymuawa pypewara 'ya futat kiā itykua rakue. Kiā ra'yra wā, kiā reymap. Mīmera oy'wau 'au rakue. 'Awamū kiā remiapofera orema'ea futat 'ūina— 'jau ēē 'ga upe. —“Je te jarejam'ija aapyaap”, ere te jee poromū?— 'jau ēē Jejui 'ga upe.

¹³ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—'Aga 'y rykuara 'gā oo o'yuweju'jawa futat nū— 'jau 'ga ēē upe. ¹⁴—A'ere 'gā jema'e tykur ire ni'yuweju'jawi akou. Jema'ea 'ywu'ywura 'jawe tee 'ūi itykuara 'gā wwyteripe, 'gā mogyau nakwaparimū rūi futat— 'jau 'ga ēē upe. —Sā'ā 'ywu'ywura rypawe'ema. Nan futat jema'ea. Jema'ea ae mogyau namutat. Jema'ea rykur ire nene'yuweju'jawi futari— 'jau 'ga ēē upe. —Jeporoywera ene mogo nakwaparimū rūi futat— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

¹⁵ A'eramū kūjā ēē 'jau 'ga upe:

—Ere ajee ema'e ara mua jee rā. A'eramū je te'yuweju'jawe'emamū, tejoru'jape'ema 'au 'y piaramū— 'jau ēē 'ga upe.

¹⁶ —Ere ajee ewau emena 'ga rerua 'au jee ra'ne— 'jau Jejui 'ga ēē upe.

¹⁷ Aipo ojeupe 'ga 'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Najemeni je tekou— 'jau ēē 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe:

—A'jea futat ere nū ī. Nenemeni futari ene nū ī. ¹⁸ Nenemenu'jau'jawi tāmējē futat ene nū ī. Nomoygi tāmējē futat siku pyu nū ī— 'jau Jejui 'ga ēē upe, aipo 'eramū. —A'jea futat 'awamū nenemeni futari. Ene pyri ako ma'e 'ga naenemena rūi futat— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁹ Aipo ojeupe 'ga 'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Koo. Maran ene je kwaapa a'i rā? Ene futat nipo Jarejuwarete kiā je'ega mome'wara.

²⁰ Ymā te orepyya Jarejuwarete kiā muorywi 'au futat rakue. A'ere pēē judeuramū “Jerusareg ipe tee futat Jarejuwarete 'ga simuoryp”, pe'je ra'e jepi— 'jau ēē 'ga upe.

²¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau ēē upe nū:

—Anure nipo 'gā 'jawe'em 'aga wwytyra upe: “'Agamū futat 'ga muorypawa wwytyra”, 'jawe'em futat 'gā. Jerusarega upe nanē nipo 'gā aipo 'jawe'em futat nū— 'jau 'ga ēē upe. ²²—“Ore Samari pewaramū Jarejuwarete 'ga aramuoryp”, 'jau pēē na'e jepi numiamū. A'ere nepekwaawi 'ga. A'ere ore judeuramū 'ga kwaawi futari. 'Ga ojekwaawukaa ore.

Judeuramũ 'ga ore mũ mogoi ae katu'okaramũ— 'jau 'ga 'ũina ãẽ upe imome'wau. ²³—Anure nipo Jarejuwarete 'ga muorypara 'gã 'ga muorypa a'jea futat. 'Awamueete 'gã 'ga kwaawi ramue. 'Ga 'Agesagea 'ga muorywukaa 'gã nupe. Omuorypararetea Janeruwarete 'ga wekat ojeupe— 'jau 'ga ãẽ upe. ²⁴—Naae 'jawe rũi Janeruwarete 'ga. Nuesaga'uweri ae 'ga. No'oi 'ga ae 'jawe. A'eramũ 'ga muorypara 'gã ojeopoarukaa 'ga 'Agesage upe. A'eramũ 'gã 'ga muorypa futat, 'ga kwaapa futat— 'jau 'ga ãẽ upe.

²⁵ A'eramũ ãẽ 'jau 'ga upe:

—A'jea futat aipoa. Anure nipo Jarejuwarete kĩa remimurama kĩa ruri futari, Kristu kĩa. Kĩa futat nipo jane mueapyou mama'e are— 'jau ãẽ Jejui 'ga upe.

²⁶ —Je futat aipoa. Je futat Kristua. Je futat aje'eg te'yina enee— 'jau 'ga ãẽ upe.

²⁷ ãẽ upe aipo 'epawa pype ore arajua orojewya amunaw awi nũ. ãẽ upe 'ga porogyta 'ga renamũ ore oroporesagamũ etee 'ga ree. Judeu 'gã noje'egarũi futari kũjã upe ra'e jepi. A'ere ore a'eramũ miamũ noroporonuwi ee 'ga upe: “Ma'eramũ te ereporogyta e'yina ãẽ upe?” naru'ei futari ore 'ga upe.

²⁸ A'erauwe ãẽ awau ojewya amunaw ipe. 'Y ryrũa ãẽ ejaa im'yina awau peuwara 'gã nupe Jejui 'ga mome'wau.

²⁹ —Pe'je pejejua soo kĩa resaka 'jau. Jerekwawera kĩa omome'upap jee ko— 'jau ãẽ peuwara 'gã nupe. —Kristu kĩa ra'u 'ut 'ũina peu ko. Janeruwarete kĩa remimurera kĩa ra'u 'ũi peu ko— 'jau ãẽ awau imome'wau amunaw ipewara 'gã nupe.

³⁰ A'erauwe 'gã nuri ojekyita amunaw awi 'ga resaka.

³¹ ãẽ o ypyrauwe ore 'jau Jejui 'ga upe:

—Kweramũ janeremi'urama. Ere ejemi'waa— 'jau ore 'ga upe.

³² —Naani. Irãinã'nĩ te 'ã jeremi'ua. Nepekwaawi futari jeremi'ua mama'ea— 'jau etee 'ga oree.

³³ —'Ga amũ sipo mama'ea werut 'ga upe pa ra'e?— 'jau etee ore arajaupe.

³⁴ A'eramũ 'ga 'jau oree:

—Pẽẽ te 'ã pejejemi'urama tywamũ etee pẽnẽkõẽãĩ pejejemogyau. A'ere je temuarera 'ga remifutar imũ mama'e apo are te jerekõẽãjamũ. 'Ga porowyky apoupap te je ruri ikue— 'jau etee 'ga oree. ³⁵ —“Irũpãwẽ jay magwaw ire oreko pypiara sinigi”, 'jau pẽẽ 'ã jepi. A'ere 'awamũ je 'i pẽ nupe: Pemã'ẽ pejeko are esaka. Osinig futat ra'e. A'ere je napeko arũi imome'ui pẽ nupe. 'Awamũ futat 'gã kwaiwete je rerowiari ja'wyja'wy. 'Awamũ futat 'gã je rerowiari ojeupe pẽẽ je mome'u re. Sã'ã pẽẽ pejeko pypiara sinigamũ peoa imono'oga. Nan tee futat 'awamũ iwaẽmi je rerowiarukaawa upe. Pẽporomuku awi pejewau je mome'wau 'gã nupe— 'jau 'ga 'ũina oree. ³⁶ —Sã'ã kojara 'ga wemiayuwa 'gã mepya. A'yĩ tymara 'gã 'ga 'ã imepyau imono'ogara 'gã neewe. A'eramũ 'gã 'ã wekõẽãjamũ. Nan tee futat jeremiayuwa 'gã. A'yĩ tymara 'gã 'jawe je mome'wara 'gã. Ko pypiara mono'ogara 'gã 'jawe je rerowiarukaara 'gã— 'jau Jejui 'ga oree. —Najuejue etee futat nipo 'gã wekõẽãjamũ 'ga amũ je rerowiarumũ. Je rerowiaara 'gã juejue nipo awaupap ywag ipe ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanũ re— 'jau Jejui 'ga oree. ³⁷⁻³⁸ —Amono je pẽẽ kwe pe tejerowiarukaa kwe pewara 'gã nupe ikue. A'jea futat aipo jane'ea, “Ga amũ nipo awau ityma. A'ere isinig ire nipo ajepeja 'ga 'ua imono'ogaramũ”, 'jau jane jepi— 'jau 'ga oree. —Nan futat je pẽ monoi tejemome'waukaa 'gã nupe ikue. 'Gã amũ 'ã awau pẽ nenunewe je mome'wau 'gã nupe rai'i. A'eramũ kwaiwete 'gã a'eramũ je rerowiat eneje'ega anupawe ikue— 'jau 'ga oree.

³⁹ Ore upe 'ga porogytapaw ire, Samari pewara 'gã 'ua kwaiwete 'ga resaka. “Jejui kĩa jerekwawera amome'u jee”, kũjã ãẽ 'eramũ 'gã awau kwaiwete Jejui 'ga resaka, 'ga rerowiaa kwaiwete. ⁴⁰ A'eramũ 'gã 'jau Jejui 'ga upe:

—Epyta 'au ore pype ra'ne, 'jau 'gã 'ga upe.

A'eramũ ore oropytau 'gã pyri. Mukũi etee orosea.

⁴¹ Gã pype akou Jejui 'ga ojemome'wau 'gã nupe. A'eramũ tekotee 'gã nanẽ 'ga rerowiaa kwaiwete nũ. ⁴² A'eramũ 'gã 'jau kũjã ãẽ upe:

—Eneje'ega ra'ne ako ore aruerowiat ai'i. A'ere ore 'awamū 'ga je'ega rerowiari. Ojemome'u 'ga oree— 'jau 'ga ēē upe. —“Ga futat 'ā ae katu'okara”, 'jau ore jepi— 'jau 'gā ēē upe.

Oje'eg imū etee 'ga katu'okawet

⁴³Mukūi oroser ire ore arawau Garireja ywy pe nū. ⁴⁴Jejui 'ga retea futat 'jau ikue: “Sā'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga oa kwe pe 'ga je'ega mome'wau. A'eramū 'ā kwe pewara 'gā jēmī erowiaa. A'ere 'ā 'ga 'wyr ipewara 'gā jēmī nuerowiari 'ga. 'Ga pytuna 'gā miamū 'ā 'ga rerowiare'ema ajemogyau”, 'jau 'ga ikue. ⁴⁵A'eramū ore arawau Garireja ywy pe nū, Jejui 'ga ywy pe nū. 'Ga resakawe peuwara 'gā wekōēājamū ajemogyau. 'Gā nanē awau Jerusareg ipe maraka magwapa rai'i. Peu 'gā Jejui 'ga remiapofera resaka rai'i. A'e resakarera 'gā wekōēājamū ajemogyau oywy pe 'ga resakawe.

⁴⁶Kana 'jawa amunaw ipe, Garireja ywy pype 'up ma'e pe, ore arawau orojewya nū. Peu futat 'ga 'y mu'jaga y'wayramū ai'i. A'e pe ore rekoramū 'wyriara 'ga remiayuwa 'ga 'ua Jejui 'ga renūina.

—Ejot jera'yra 'ga resaka jee— 'jau 'ga 'ua Jejui 'ga upe.

'Ga upe 'ut ma'e 'ga ra'yra futat ojero'wu ete 'upa, tapojete 'upa ajepi amunaw ipe 'upa, Kafanaū pe 'upa. ⁴⁷“Judeja ywy awi Jejui 'ga ruri ojewya akou 'au nū” 'e renupawe ta'yjero'wu ma'e 'ga awau Kana 'jaw ipe Jejui 'ga poreawua:

—Ejot jera'yra 'ga resaka jee. Tapojete 'ga 'upa. Amanū ja'wyja'wy 'ga. A'eramū ene ejua 'ga resaka jee— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

⁴⁸A'eramū Jejui 'ga 'jau:

—Aeremiapoe'ema apo resag ire tāmējē te je rerowiat pejepe. Je iapoe'emamū neperowiari futari— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁹A'ere ta'yjero'wu ma'e 'ga 'iu'jawi etee futat Jejui 'ga upe nū:

—Ere ejua futat je rupi jera'yra 'ga manūe'emaue— 'jau etee 'ga 'ga upe.

⁵⁰Aipo 'eramū Jejui 'ga oje'ega 'ga upe:

—Ere ewau ejewya eje'wyr ipe. Namanūi futari enera'yra 'ga— 'jau 'ga ta'yriara 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramū 'ga Jejui 'ga rerowiaa. A'eramū 'ga awau ojewya wa'yra 'ga resaka.

⁵¹'Ga waw ipe 'ga remiayuwa 'gā 'ua 'ga rowosōu.

—Namanūi futari enera'yra kūi. Ijaruete 'ga ai'i kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵²Aipo 'ga 'eramū ta'yriara 'ga oporonupa ee 'gā nupe:

—Ma'ape kwara kwawamū 'ga ajarueteramū rai'i ki 'ei'— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Aje kwara kwawamū futat ai'i— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵³A'eramū 'ga ikwaapa:

—Aje kwara kwawamū futat Jejui 'ga 'i jee ai'i— 'jau 'ga Jejui 'ga mome'wau wemiayuwa 'gā nupe.

A'eramū ta'yriara 'ga Jejui 'ga rerowiaa nanimenime opytuna 'gā netee.

⁵⁴Aiporamū futat Jejui 'ga aeremiapoe'ema apou'japa ikue. Garireja ywy pewara 'gā nupe ra'ne 'ga 'y mu'jaga y'wayramū ikue. A'ere 'ga poromū 'wyriara 'ga remiayuwa 'ga ra'yra majarueteu 'gā nupe nū. Judeja ywy awi 'ur ire 'ga aipo apou Garireja ywy pewara 'gā nupe ikue.

5

Iteu ma'e 'ga

¹Anure Jejui 'ga awau Jerusareg ipe nū. Judeu 'gā maraka apou peu. A'eramū Jejui 'ga awau maraka apo resaka. ²Jerusarega ojeosōu futat. Kwaiwete iosoma rokwara. Iosoma rokwara mū rupi 'gā karupa'mī rerawau. A'eramū 'gā karupa'mī okwat 'jau jupe. Aipo okwara pyri 'yupawu'ia mū 'upa. Judeu 'gā aipo 'yupawu'ia renūina, Peseta 'jau jupe. Iywyri tap'yi'ia ajemogyau, sīku tap'ya ajemogyau iywyri. ³Aipoa tap'ya 'wyr ipe futat 'gā ojero'wu ma'e 'gā majatykau erua. Eae'em, ika'na ma'e, iteu ma'e. Mīmēra 'gā 'gā imajatykau, 'gā katu'okawa rapesaka 'gā nerua imogyau tap'ya 'wyr ipe. Kwaiwete 'gā 'upa iapesaka peu. ⁴'Y ryjuapirauwe ipyriwara 'gā 'jau ajaupe:

—Ywagipewara 'ga nipo kwe 'ut 'y motyjuapiau jā'nū— 'jau 'gā ajaupe.

Tyjuapi ppyrauwe ojero'wu ma'e 'gā awau ojemunepa 'y pe ajemogyau. A'ere ipype ose ppy ppy ma'e 'ga etee 'ga jekatu'ogi. ⁵Iteu ma'e 'ga amū 'ūina peu namutat. Trītai oito 'ga kwara magwapa oteuramū 'ūina. A'ere 'ga nojekatu'og ymani.

⁶Poje Jejui 'ga awau peu. A'eramū Jejui 'ga 'ga resakawe 'jau ojeupe: “Ymā we te 'ga teuramū rakue pa”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Erefutat te je ekatu'oga?— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

⁷—Ēē. Afutat futat je tekatu'oga nū'ū— 'jau 'ga 'ga upe. —Naje poari'i 'gā amū ki 'ei. 'Y ryjuapirauwe je rerawawe'em je munepe'ema 'y pe ki 'ei— 'jau 'ga 'ga upe 'ūina. —'Y repejān je orauwe 'gā amū na'ne 'gā oi je renunewe opo 'y pe jepi— 'jau 'ga 'ga upe 'ūina imome'wau.

⁸A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Efu'am ejupaw awi. Efu'am ejupawa ppyka erawau eruatau. Akatu'ok je ene 'awamū — 'jau 'ga iteu ma'e 'ga upe.

⁹Aipo ojeupe 'erauwe iteu ma'e 'ga ojekatu'oka. A'eramū 'ga afu'ama wupawa ppyka erawau eruatau.

Judeu 'gā morowykye'ema rupi Jejui 'ga 'ga katu'ogi. ¹⁰A'eramū judeu 'gā 'wyria'ri 'gā 'jau 'ga upe:

—Awamū morowykye'ema. Ejupawa kasi ereroo ne. “Mama'e rerooa ae porowykya futat”, e'i 'ā janeypya rakue— 'jau 'gā wupawa 'ga erooramū.

¹¹A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je katu'okara 'ga, “ejupawa epyyk erawau eruatau”, e'i 'ga jee ko— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹²—Awŷja te aipo e'i enee ra'e?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹³A'ere 'ga nokwaawi 'ga. 'Ga katu'oka ppy we Jejui 'ga oi mytuna 'gā wyterimū. Kwaiwete ajatyka ma'e 'gā peu. A'eramū Jejui 'ga 'ga katu'oka ppy we awawayayau ojepe'au 'ga wi.

¹⁴A'ere Jejui 'ga iteu ma'efera 'ga resaka nū, Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe nū.

—Erejekatu'ok futat 'awamū. Au'je ki mama'e tywera apo re— 'jau 'ga 'ga upe. —Kasi mama'e tywera jeapoi enee ne, kwaiwete enee ne— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁵A'eramū ikatu'ogipyre'era 'ga awau Jejui 'ga mome'wau judeu 'gā 'wyria'ri 'gā nupe:

—Jejui 'ga je katu'ok ko— 'jau 'ga awau 'gā nupe.

¹⁶Morowykye'ema rupi Jejui 'ga 'ga katu'oka. A'eramū judeu 'gā Jejui 'ga rerekou tyweramue morowykye'ema rupi ae katu'ogamū.

¹⁷—Jeruwarete 'ga mama'e esage wapo ae upe au'jeteramū. A'eramū je nanē aipo apou nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁸Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā amara'neramū 'ga ree.

—Sijuka 'ga 'jau. Morowykye'ema rupi 'ga porowykyi akou, 'gā katu'oka awau kwe pe — 'jau 'wyria'ri 'gā ajaupe. —Morowykye'ema rupi oporowyky re 'ā 'ga aipo 'jau wējēmī nū. “Ku'jywa 'ga Jeruwaretea”, 'jau 'ga 'ā 'ga upe nū— 'jau 'gā ajaupe. —“Je 'ā Ku'jywa 'ga 'jawē”, 'jau wējēmī aipo 'ga janee nū. Aipo taetu itywetywet— 'jau 'gā ajaupe amara'neramū 'ga ree.

'Uwarete 'ga je'eg imū etee mama'e apoawet

¹⁹A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat je 'i. Je 'ā Ku'jywa 'ga ra'yra futat. Nateje'eg imū rūi je mama'e apoi. 'Ga je'eg imū etee te je mama'e apoi. 'Ga remiapo je aesak. A'eramū je nanē aipo apou 'ga 'jawē nū— 'jau 'ga 'gā nupe. ²⁰—Jeruwarete 'ga iporomutat nanimenime je ree. A'eramū 'ga wemiapo resaukaa jee. A'eramū je tewau ojero'wu ma'e 'gā katu'oka. Ae katu'oga esage futat. A'ere je anure mama'e esageay apoi futari tejuwa 'ga remifutar imū. A'eramū nipo pēē pejeporesagamū pejemogyau ee— 'jau 'ga 'gā nupe.

²¹—Amanū ma'efera 'gā nipo Jeruwarete 'ga imū'jāu imowywya tywy awi 'gā mogyau nū. 'Ga 'jawē futat je tejemimū'ē 'gā mogyau— 'jau 'ga 'gā nupe. ²²—NaJeruwarete 'ga rūi pē mojo'ok. 'Ga te 'ā pē mojo'ogukaa jee. A'eramū nipo je ia'wyre'ema 'gā nupe 'jau: “Pēē nepēa'wyri. Mama'eukwaawa rapyaw ipe pekwap”, 'jau nipo je ia'wyre'ema 'gā nupe. Tejerowiaara 'gā nupe nipo je 'jau: “Je rerowiat pejepe ra'e. A'eramū je pētywera moia pē nui. Pe'je pejejua 'au ore pyri”, 'jau nipo je tejerowiaara 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe

nipo je 'jau, je retea futat. Jeruwarete 'ga nipo je mu'eukaa 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ²³—A'eramū nipo aipo are 'gā najuejue etee je pojeupa. 'Awamū 'gā Jeruwarete 'ga pojeuwi. A'eramū 'gā, 'ga 'jawe futat, je pojeupa nū. Je pojeupare'ema 'gā nanē Jeruwarete 'ga nopojeuwi futari, je muarera 'ga— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁴—A'jea futat je 'i. Jeje'ega rerowiaara 'gā ojemomyau jeje'eg imū. Je muarera 'ga nanē 'gā erowiaa nū. Tejerowiyauramū je 'gā mogyau namutat. A'eramū 'gā najuejue etee futat awau akou Janeruwarete 'ga pyri amanū re. Na'gā nupe rūi je 'i: “Enetywerete Ku'jywa 'ga upe” 'jau. Natata pe oo ma'e 'gā nūi ore rerowiaara. Ywag ipe oo ma'e tee aipo 'gā— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁵—A'jea futat je 'i. Je te 'ā Ku'jywa 'ga ra'yra. Amanū ma'e 'jawe futat mama'e tywera apoara 'gā. A'etea nipo 'gā anure jeje'ega wanup akou. 'Awamū futat 'gā enuwi. Jeje'ega renuw ire te nipo 'gā jemogyi oferapa— 'jau 'ga 'gā nupe. ²⁶—Nitywi 'ga amū Ku'jywa 'ga mogoaramū. Ojete futat 'ga jemogoi. A'eramū 'ga ae nanē ae mogyau nū. Je nanē nū. Je Ku'jywa 'ga ra'yra. A'eramū 'ga ae mogyaukaa jee— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷—Je futat 'ā pēneki'yra. A'eramū Jeruwarete 'ga 'jau jee: “Ene 'ā 'gā neki'yra. A'eramū ene 'gā mojo'oka. Itywet ma'e 'gā nupe ki ere: Pētywerete pēē Ku'jywa 'ga upe, 'jau. Tata pe pekwap, 'jau ki ene 'gā nupe”, 'jau 'ga jee. “Ejerowiaara 'gā nupe ki ere: Je rerowiat 'ā pejepe. A'eramū pēē pejejua ywag ipe ore pyri, 'jau ki ene ejerowiaara 'gā nupe”, 'jau 'ga jee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

²⁸⁻²⁹—Pēporesag awi je ree. A'jea futat je 'i. Anure nipo amanū ma'efera 'gā we jeje'ega renupawe 'gā nuri ū'jāu tywy awi. Mama'e esage apoara 'gā nipo awau ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. Mama'e tywera apoarera 'gā nupe nipo je 'jau: “Naje rerowiari futari pejepe. Nepēpouriwari futari pejetywer awi. A'eramū pēē 'awamū pejekwapa tata pe”, 'jau nipo je 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁰—Nateje'eg imū rūi je mama'e mome'ui. Ku'jywa 'ga je'eg imū tee je 'i. 'Ga ra'ne 'ā oje'eg jee. A'eramū je 'ga 'eawera rupi etee futat imome'wau pē nupe. Natejemifutar imū rūi je je'egi. Ku'jywa 'ga, temuara 'ga remifutar imū etee te je je'egi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Ma'eramū je 'ā a'jea futat mama'e mome'ui tekou pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe oporogytau.

³¹—Je tee tejemome'u re taetu amunipo 'ā naje rerowiari pejepe— 'jau 'ga 'gā nupe. ³²—A'ere nanarūi. 'Ga amū nanē je mome'wau nū. Ku'jywa 'ga je mome'wau. A'jea futat 'ga 'i— 'jau 'ga 'gā nupe. ³³—'Awamueuu pēē 'gā amū monou 'ga moporogytaukaa Juā Batista 'ga upe rai'i nū. 'Ga remimome'ua a'jea futat. ³⁴A'ere je naekari futari “a'jea futat 'ga 'ea” 'jara 'gā. Juā 'ga 'eawera je amome'u pē nupe tejerowiarukaawamū. Tejerowiar ire je pē katu'ogi— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁵—Sā'ā tatara'nā mama'e resaukara ae upe. Nan tee Juā 'ga. Juā 'ga pē mueapyou je ree. 'Ga 'eawer are pēnekōēāi numiamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ³⁶—Juā 'ga ra'ne je mome'u pē nupe. A'ere je pēnemiapoe'ema apoi pē neape. Jeruwarete 'ga aipo apoukaa jee. A'eramū pēē 'jau: “A'jea futat. Ku'jywa 'ga 'ga muri janee”, 'jau pēē jeremiapofera resag ire— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³⁷—Jeruwarete 'ga nanē je mome'u nū, je muarera 'ga. Nepeesaga'uweri 'ga. 'Ga je'ega miamū futat nipo nepekwaawi pejeapyau. ³⁸“Je 'ā 'ga remimurera”, 'jau agawewi je 'ā pē nupe. A'ere 'ā aipo je'ea miamū neperowiari. A'eramū pēē 'ga je'eg are taetu pejejea'are'emamū pejejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe. ³⁹—Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are pejejemū 'jau. “Aipo are jarejeapyoramū jane oi ywag ipe jarepytau”, 'jau 'ā pē na'e jepi. 'Gā amū 'ā ka'arana kwasiaa agawewi je ree. ⁴⁰A'etea 'ā pēē je rerowiare'ema. Je upe pēē 'jawe'em, “Ore mogy ape eje'jawe”, 'jawe'em 'ā pēē jee— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁴¹—“Esage ma'e 'ga”, pe'je ki jee, na'ei je pē nupe. “Je muoryp ki pejepe”, 'jawe'em je 'ā pē nupe. ⁴²A'ere je pē kwaawi. “Nipromutari pa 'gā Ku'jywa 'ga ree ra'e”, 'jau je 'ā pē nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁴³—Tejuwarete 'ga je'eg imū agawewi je ruri. A'etea jeje'ega nepeenuwi futari. A'ere anure nipo tekotee 'ga amū ruri oje'eg imū etee futat oje'ega pē nupe. A'ea nipo peanup, erowiaa pejejemogyau— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

⁴⁴—Akotee ma'e 'gā “ga esage”, pejejeupe 'gā 'eramū nipo pejeku'iramū futat pejejemogyau. A'ere nipo nepēnea'ari pejejeupe Ku'jywa 'ga 'e are. Ku'jywa 'ga etee te

Janeruwaretea. Nirūi futari 'ga. A'etea nipo nepēnea'ari pejejeupe Ku'jywa 'ga 'e are. A'jea futat neperowiari 'ga— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁴⁵—Naje rūi pētywera mome'u Ku'jywa 'ga upe. Moisesi 'ga te 'ā pētywera mome'u 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Moisesi 'ga je'egera ore aruenup. A'eramū 'ga ore mome'wau Ku'jywa 'ga upe”, 'jau pēē numiamū. A'jea futat 'ga pē mome'ui Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'ga pētywera tee imome'ui 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁴⁶—Moisesi 'ga remikwasiarera rerowiar ire amunipo 'ā je nanē je rerowiari pejepe nū. Moisesi 'ga ka'arana okwasiat je ree futat rakue. ⁴⁷A'ere 'ā 'ga remikwasiarera neperowiari pejejemogyau. A'eramū pēē je rerowiare'ema futat pejejemogyau— 'jau Jejuī 'ga 'wyrīa'ri 'gā nupe.

6

Kanape'i me'yitawet

(Mateu 14.13-21; Maku 6.30-44; Luka 9.10-17)

¹⁴Anure Jejuī 'ga ore rerawau ore reroyaapa Garireja ry owajara katy. Tiperia 'jau nanē 'gā aipo ypiauu upe. Egitu ywy awi oreyppy renū'ēawer are wea'awa maraka apoawa upe iwaēm ja'wyja'wyrāuwe ore arawau oroyaapa. Kwaiwete 'gā awau ore rewiri. 'Gā nemiapoe'ema Jejuī 'ga iapou 'gā neape. Ojero'wu ma'e 'gā 'ga ikatu'oka. A'eramū 'gā awau 'ga rewiri, kwaiwete.

—Siesak 'ga iapou'jawa jarejeape— 'jau 'gā ajaupe.

Ty owajara upe orowaēmawe ore arawau orojeupia wyty'ri rupi Jejuī 'ga rupi. Peu ore aruapyka arajupa. ⁵Oree Jejuī 'ga porogyta 'ga renamū mytuna 'gā 'ua owaēma oree nū. Poje Jejuī 'ga ojerowaka 'gā nesaka. 'Gā nesakawe 'ga 'jau Filipe 'ga upe:

—Maran maran te jane mama'e muri 'gā mojemī'wawamū?— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

⁶“Tamojemī'wat 'gā 'jau”, 'jau Jejuī 'ga ojeupe. A'eramū 'ga poromū 'jau “Ma'ja 'i sipo Filipe 'ga oje'ega jee?” 'jau 'ga ojeupe.

⁷—Kuu. Mytuna 'gā nū'ū. 'Gā nemi'urama murawa niapoi 'gā nupe. Tusētū agawewi futat ka'aranūū rerooi. A'etea nowaēmi futari mama'e muawamū 'gā nupe— 'jau Filipe 'ga 'ga upe, aipo ojeupe 'eramū.

^{8,9}A'eramū Andre 'ga 'jau 'ga upe:

—Koromū kunumī 'ga kanape'i rerekoi wemi'ura'mīnamū numiamū kūi. Siku kanape'ia mukūi pira'i 'jau 'ga erekou numiamū kūi. A'ere mytuna 'gā nupe niapoi nū'ū— 'jau Andre 'ga Jejuī 'ga upe.

Aipoa Andre 'ga Simāo Pedro 'ga rewirera. Jejuī 'ga remimū'e nanē 'ga nū.

¹⁰A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pe'je pejewau 'gā muapyka. Peapyk, e'i 'ga, pe'je ki 'gā nupe— 'jau 'ga oree.

A'eramū ore arawau 'gā muapyka. Kwaiwete juo'wia peu. A'eramū ore a'e 'arimū 'gā muapyka 'gā mogyau. Kwaiwete kūima'e 'gā. Siku miu kūima'e 'gā. ¹¹A'eramū Jejuī 'ga kunumī 'ga remi'urama pyka enafu'ama, eroje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree. Ene 'ā eneresage oree— 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ega.

A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ēmaw ire kunumī 'ga remi'urama erawaukaa oree 'gā nupe. Ore 'gā nupe omonorauwe ojeme'yita aipoa kanape'ia ipira'i reewe. A'eramū ore erawau imonou wapyk ma'e 'gā nupe. ¹²Kwaiwete agawewi 'gā. A'etea 'gā omoyk. Wewegamū 'gā jui.

'Gā jemi'wapaw ire Jejuī 'ga 'jau oree nū:

—Pe'je pejewau emyrera rerua imono'oga yrū pype. Pemomy kasi emyrera ne— 'jau 'ga oree.

¹³A'eramū ore arawau emyrera rerua ijaga yrū pype. Tusi yrupemūūa ore imatyneema emyrera pyu. Aipo kanape'i apopyra sewata.

¹⁴Jejuī 'ga wemi'u me'yita opājē mū. A'eramū aipo resakara 'gā 'jau:

—Jejuī 'ga 'ā ome'yi janee. 'Ga te nipo 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara. Janeremi-apesaga 'ga nipo 'ā— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁵ A'ere Jejuu 'ga 'gā kwaawi ojee. “Je futat 'gā je mogou 'wyririamū”, 'jau 'ga ojeupe. “A'ere je na'awauwe rūi je rekoi 'gā nupe”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga awau ojepe'au ore wi. Ore rejaa peu futat. Ojetee 'ga awau ojeupia wytyra rupi.

'Y rajape 'arimū Jejuu 'ga ataawet

(Mateu 14.22-33; Maku 6.45-52)

¹⁶ Ypytu'nīnauwe Jejuu 'ga remimu'eramū ore arawau orojypa ypiauu pe nū. ¹⁷ “Pe'je pejewau 'aw awi Kafanaū pe”, 'jau 'ga oree ai'i. A'erauwe ore arawau aru'aa yaruu pype nū.

—Soo Kafanaū pe 'jau— 'jau ore arajaupe.

A'eramū ore arawau oroyaapa nū. Ypytunimūwe futat ore arawau. A'ere Jejuu 'ga nuri ore rupi. ¹⁸ Poje ywytuua 'ua erujewi oree, 'y muorypa ore ree. ¹⁹ Mukuu ore wawa. Sīku kilometro ore arawau oroyaapa. Poje ore 'y rypyter ipe arakou Jejuu 'ga resaka. Jejuu 'ga 'ua akou 'y rajape 'arimū, watau ore katy. 'Ga resakawe ore oropifuakare'emamū. Orekyjea ore rerekou, ore pifuaka'roka.

—Ma'ja katu nipo kwe kweramū 'ut 'ja?— 'jau ore arajaupe.

²⁰ Aipo ore 'eramū 'ga 'jau oree:

—Pekyje awi je wi. Je tee ojut pē newiri— 'jau Jejuu 'ga oree.

²¹ Aipo orojeupe 'gā 'eramū araku'iramū 'ga ree.

—Ere ejua e'aa ore pype— 'jau ore 'ga upe.

Ore pype 'ga 'arauwe yaruua ojekoka erujewi ywy'am are.

Mytuna 'gā Jejuu 'ga rekaa

²² Ai'iwe kwe katy opyta ma'e 'gā Jejuu 'ga rekaa.

—Kaaruwamū ako majepe'i tee yara ruwi 'au ai'i. A'ere ako Jejuu 'ga remimu'e 'gā erooi ai'i— 'jau 'gā ajaupe. —A'ere nipo 'ā 'ga ma'ja pype katu 'ga oi 'gā newiri ra'e? Nooi 'ga 'gā nupi ai'i. Marupi ajee 'ga oi ra'e ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga rekaa. —Ma'ape sipo ajee 'ga oi ra'e?— 'jau 'gā ajaupe.

²³ 'Gā 'ga rekaramū tekotee 'gā 'ua ojekoka ajepeja amunaw awi oyaruu pype. Tiperia 'jaw awi 'gā 'ua owaēma. Kanape'i 'waw ipe 'gā oyaruu mojekoka. Peu futat Jejuu 'ga porogytai 'Uwarete 'ga upe ai'i. Oporogytapaw ire Jejuu 'ga kanape'i monou 'gā nupe ai'i.

²⁴ 'Gā jekog ire 'yisiga pypewara 'gā 'jau 'gā nupe:

—Nitywi 'ga 'au. 'Ga remiayua 'gā nanē nitywi 'au nū— 'jau 'gā 'gā nupe. —Pēyara pype soo 'gā nekaa Kafanaū pe 'jau— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Nai'i— 'jau yaruu jara 'gā aipo 'gā nupe.

Kanape'i 'jawewat

²⁵ Ty owajara katy ojekog ire 'gā Jejuu 'ga resaka. A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Maran te erejot rai'i, ki Ku'jyp?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁶ A'eramū Jejuu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Nepēneapyoi we jeremiapofer are. “Jejuu 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga remimurera”, pe'je amunipo 'ā jee rai'i, jeremiapofera resag ire rai'i. Kwaiwete agawewi 'ā jeremiapofera. A'etea 'ā naje rerowiari pejepe. Kaaruwamū ako je kanape'i me'yi pē nupe ai'i, pē mueueka ai'i. Aipo are nipo je rekat pejepe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷ —Pēpy'a'wyt kasi pejejemi'u are etee ne. Pēnea'at kasi pejejemi'u are etee ne. Pēnemi'ua pē mueueka 'au etee. A'ere mama'e mū rekoi temi'u 'jawe pē pype. A'ea pē mogy nakwaparimū rūi. Jeje'ega renuw ire pejejemomyau. Jeje'eg are ki pēnea'at pejejemogyau. Janeruwarete 'ga je mut 'au aere'mi'u 'jawewara monoukaa pē nupe jee— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe. —Ku'jywa 'ga 'ā Jeruwaretea. Opājē mū 'ga 'ā pēnemiapoe'ema apoukari jee, pē nupe je resaukaawamū. “Jejuu 'ga jera'yaretea. Je 'ā 'ga mua pē nupe”, 'jau 'ga 'ā pē nupe jee— 'jau Jejuu 'ga 'gā nupe.

²⁸ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ma'ja te Ku'jywa 'ga afutat ore iapoa?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁹ —Je 'ā 'ga remimurera. A'eramū ki pēē je rerowiaa. A'ea te 'ga amaku'i— 'jau 'ga 'gā nupe aipo 'eramū.

³⁰—Ma'ja te ereapo epājē resaukaa oree? Aipo resakawe taruerowiat ene 'jau— 'jau 'gā 'ga upe. ³¹—Ymā te janeypy oi watau amunawe'em ipe rakue. Peu wataaw ipe 'gā kanape'i 'jawewara 'wau rakue, mana 'jawa 'wau rakue. Aipo are 'ga amū ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. “Kanape'i 'ga amut ywag awi 'gā nemi'uramamū rakue”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue. Moisesi 'ga aipo kanape'i monou 'gā nupe rakue. Ma'ja te eremut jarejee 'awamū?— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

³²A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat je'ea. NaMoisesi 'ga rūi kanape'i omono 'gā nupe rakue. Jeruwarete 'ga te 'ā amut 'gā nupe rakue. 'Awamū 'ga poromuriweramū kanape'irete 'jawewar are pē nupe.

³³'Ga remimurera futat aipoa kanape'i 'jawewara. Ywag awi 'ga 'ga muri ae mogyaukaa nakwaparimū rūi futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Aipoa emut ekou oree— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁵A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Tejeupe je aipo je 'i. Je te 'ā 'ga remimurera. Tejerowiar ire je pē momyau'i pē mogyau namutat. Je rerowiaaramū pēnekōēāi pejejemogyau. Ipy'araypare'ema 'jawe, i'yuweje'ema 'jawe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁶—“Je resak agawewi 'ā pejepe pejejemogyau. A'etea pēē je rerowiare'ema pejejemogyau”, a'e ako je pē nupe ko. ³⁷Jeruwarete 'ga je rerowiarukaa 'gā amū nupe. A'eramū nipo 'gā je rerowiaa futat. Namonoi futari je tejerowiaara 'gā amū tejewi. ³⁸Natejemifutara apou rūi je ruri ywag awi. Temuarera 'ga remifutara apou etee je ruri— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁹—A'eramū je tejerowiaara 'gā momoirukare'ema tejerowiar awi. Tejerowiarukaa 'gā nupe. A'eramū je 'gā mū'jāu tywy awi 'gā mowywya 'gā mogyau tejua nū. Aipoa je aapo futat 'ga remifutar imū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁴⁰—Tejerowiaara 'gā juejue nipo je imonou tejemiayuwamū. A'eramū je tejoru'japa tejerowiaara 'gā mowywya 'gā mogyau nakwaparimū warāu rūi. Aipoa Jeruwarete 'ga afutat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴¹Aipo 'erauwe judeu 'gā oje'egaiwamū 'ga ree:

—Kuu. “Ywag awi 'urete ma'ea je 'ā. Aeremi'uretea je”, e'i 'ga 'ā janee— 'jau 'gā ajaupe.

⁴²—NaJose 'ga ra'yra rūi te 'ga jepi? Naaipo rūi te Jejui 'ga ako? 'Ga jara 'gā ore orokwaap. Ma'eramū gatu nipo 'ā 'ga 'i poromū “ywag awi je ruri”, 'jau ekoete?— 'jau 'gā ajaupe.

⁴³A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Au'je ki je ree pejeje'egaiw ire. ⁴⁴Jeruwarete 'ga te 'gā nupe je rerowiarukaara. 'Gā etee te je rerowiarū. Tejerowiaara 'gā etee te je amū'e tywy awi 'gā mogyau nū tejoru'japa— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁴⁵—Ymā te Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga ka'arana kwasiari inuga 'ga je'eg are rakue. “Janeruwarete 'ga tamu'e 'gā najuejue etee 'jau”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. —Amu'eramū Jeruwarete 'ga je'ega renupara 'gā juejue je rerowiarū. ⁴⁶Nitywi 'ga amū Jeruwarete 'ga resakara 'ga. Je tee te 'ga aesak. 'Ga wī je ruri ikue. A'eramū je 'ga resaka— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁷—A'jea futat je'ea. Tejerowiaara 'gā je amomyau imuesageu imogyau nakwaparimū warāu rūi futat. ⁴⁸Ywag awi te 'ga kanape'i muri pē nupe rakue, a'e je akiko. Je te 'ā aipoa. Je te 'ā amogy pēē nakwaparimū warāu rūi. ⁴⁹Ymā te 'ā pēpyya mana 'jawa 'ui akou amunawe'em ipe rakue. A'ere 'ā po 'u re 'gā manūi etee rakue— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵⁰—'Awamū ako Janeruwarete 'ga kanape'irete muri ywag awi ai'i. Aipo 'u re ae namanūi futari. ⁵¹Je te 'ā aipoa kanape'ia. Ywag awi 'ut ma'ea te 'ā je. Je rerowiaara 'gā aipoa kanape'i 'wara 'jawe futat. 'Awamū kanape'i 'waramū pejemogy futat. A'ere je rerowiaara 'gā jemogyi namutat. Aipoa kanape'i 'jawewara jero'oa futat. Tejo'oa tomono pē nupe 'jau, pēnemi'uramamū 'jau. Anure nipo je temanūmū namutat pē mogyukari. Temanūawa 'ara rupi je tejo'oa monoi pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵²Aipo ojeupe 'erauwe judeu 'gā amara'neramū 'ga ree. A'eramū 'gā oje'egayau ajaupe: —Maran sipō 'ga poromū wo'o muri janee, janeremi'uramamū?— 'jau 'gā ajaupe.

⁵³—A'jea futat je'ea. Jero'o 'ware'emamū nepejemogyi namutat. Jerya nanē nū. Jerya tykuare'emamū nepejemogyi je pyri. ⁵⁴Jero'oa nipo 'gā amū i'wau, jerya retee. 'Gā etee futat nipo ajemogy a'jea futat. A'eramū je tejoru'japa 'gā mowywya— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵⁵—Jero'oa nipo aeremi'urama a'jea futat jerya retee. ⁵⁶Jero'oa 'gã amũ i'wau jerya retee. 'Gã etee futat je rerekou. Je nanẽ 'gã nerekou nũ— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe. ⁵⁷—Jeruwarete 'ga 'ã okoeteete ma'ea. 'Ga 'ã je mut. 'Ga 'ã je mogou. Nan tee futat je tejo'oa 'wara 'gã mogyi— 'jau 'ga 'gã nupe. ⁵⁸—Koromũ kanape'ia. Ywag awi 'ut ma'ea futat. Pẽypy 'gã 'ã mana 'jawa a'u akou rakue. A'ere 'ã 'gã manũ etee rakue. Koa kanape'i 'wara 'gã te nipo ajemogyau namutat— 'jau 'ga 'gã nupe.

⁵⁹Aiporamũ futat Jejui 'ga 'gã mu'ei ojee 'gã jatykaaw ipe. Kafanaũ pe 'ga 'gã mu'jau.

Jejui 'ga rerowiaara 'gã jemogy

⁶⁰Aipo renupawe Jejui 'ga rewiri oo ma'e 'gã 'jau ajaupe:

—Kuu. Janereapyoa'nei jane aipo are ra'e nũ'ũ. Nikwaapawi 'ga je'ega ra'e nũ'ũ. Sirowiar awi nũ'ũ— 'jau 'gã ajaupe.

⁶¹Noje'egi agawewi 'gã 'ga upe. A'etea Jejui 'ga aipo 'gã 'ea okwaap. A'eramũ 'ga 'jau 'gã nupe:

—Aipo are nipo pẽmara'ne je ree? ⁶²Je te 'ã pẽneki'yra. Ma'ja 'jau sipo pẽẽ ywag ipe jejeupira resaka nũ? Pe awi futat je ruri— 'jau 'ga 'gã nupe. ⁶³—Janeruwarete 'ga 'Agesagea te pẽ mogy. Naae rui ojomogy. Jeje'ega renuw ire te Janeruwarete 'ga 'Agesagea pẽ monoi 'ga remiayuwamũ pẽ mogyau namutat. ⁶⁴A'ere 'ã naje rerowiari pejepe— 'jau 'ga 'gã nupe.

Jejui 'ga 'gã kwaapa. Ymã we 'ga werowiare'ema 'gã kwaawi akou rakue. A'eramũ 'ga ia'wyre'ema 'gã nupe omonoara 'ga kwaapa futat akou.

⁶⁵—Pẽẽ mũ jeje'ega rerowiare'emamũ pejemogy. A'eramũ je 'jau pẽ nupe akiko: “Jeruwarete 'ga je rerowiarukaa 'gã amũ nupe. 'Gã etee futat nipo je rerowiaa”, 'jau ako je pẽ nupe ko— 'jau Jejui 'ga 'gã nupe.

⁶⁶A'eramũ 'ga rewiri oo ma'e 'gã oporenuwiwere'emamũ 'ga je'eg are ojewya 'gã wi kwaiwete. Noou'jawi 'gã 'ga rewiri. ⁶⁷A'eramũ Jejui 'ga 'jau wemimu'eramũ oree:

—Pẽẽ nanẽ te pẽjewyriwet je wi nũ?— 'jau 'ga oree.

⁶⁸A'eramũ Simão Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Awýja rewiri ore arawau nũ ki'ei? Ene tee te 'ã ore mu'e ape ore jemogy are. Eneje'ega rerowiaaramũ te 'ã ore mogyi namutat. ⁶⁹Aruerowiar ore ene. Ene kwaaparamũ 'ã ore. Ene rerowiaaramũ 'ã ore rekoi. “‘Ga te 'ã Janeruwarete 'ga remimurera. 'Ga te 'ã esageay ma'ea”, aru'e ore enee jepi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

⁷⁰—Amũ'ẽ je pẽẽ 'gã nui, tejemimu'eramũ. Tusi 'ã pẽẽ— 'jau Jejui 'ga oree. —A'ere pẽẽ mũ mama'eukwaawa 'wyriara remiayua peko amũ— 'jau 'ga oree.

⁷¹Aipo ore upe 'jau 'ga Judas 'ga upe te 'ga 'i numiamũ. Judas 'ga Simão Iskariote 'ga ra'yra. Judas 'ga Jejui 'ga remimu'ea agawewi. A'etea 'ga Jejui 'ga monou ia'wyre'ema 'gã po pe 'ga jukaukaa 'gã nupe.

7

Jejui 'ga rewirera 'gã nuerowiari 'ga

¹Anure Jejui 'ga awau watau Garireja ywy pype etee. Judeja ywy pe 'ga awawe'em. “Judeja ywy pewara 'gã ifuwet je juka are”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramũ 'ga peu awawe'em.

²A'ere maraka apoawa upe iwaẽmi ja'wyja'wy.* Aipo maraka upe 'gã tapýi apou oseawamũ. A'eramũ 'gã 'jau tapýi 'jawa maraka 'jau jupe. ³A'eramũ Jejui 'ga rewirera 'gã 'jau 'ga upe:

—Ere ki ekwapa Judeja ywy pe. A'eramũ peuwara 'gã, ene rewiri oo ma'e 'gã netee eneremiapoa resaka 'jau. ⁴Ajaupe ojekwaawukaa ae mama'e apoi ajueape. A'eramũ ene ewau aeremiapoe'ema apou 'gã neape, ejesaukaa 'gã nupe— 'jau 'gã 'ga upe, 'ga rerekoemã. ⁵'Ga rewirera 'gã miamũ nuerowiari 'ga.

⁶—Naani. Nowaẽmi we je wawa upe. A'eramũ je tewawe'em. A'ere pẽẽ peoarũ je renune. ⁷Napẽ nee rui Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã amara'neramũ ajemogyau. Je ree tee 'gã mara'neramũ. 'Gã tywera je 'ã amome'u 'gã nupe. A'eramũ 'gã 'ã oporomutare'emamũ

* 7:2 Jerusareg ipe 'gã maraka wapo jepi. Jerusarega 'upa Judeja ywy pype futat.

je ree— 'Jau 'ga wewirera 'gā nupe. ⁸—Pe'je pejewau maraka pe. Nooa'nei je— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁹A'eramū Jejui 'ga opytau peu futat, Garireja ywy pe.

Jejui 'ga awau maraka pe

¹⁰Maraka apoaw ipe wewirera 'gā o re Jejui 'ga awau wewirera 'gā newiri. A'ere 'ga oi jemime, ojetee'i akou 'gā newiri. ¹¹Judeu 'gā 'wyrira'ri 'gā Jejui 'ga rekaa. Maraka apoaw ipe 'gā 'ga rekaa ajemogyau.

—Ma'ape te 'ga? Nuri te 'ga ra'e?— 'Jau 'gā ajaupe 'ga rekaa.

¹²Kwaiwete 'gā ajamueu Jejui 'ga ree. Amumera 'gā 'Jau ajaupe:

—Esage ma'ea futat 'ga— 'Jau 'gā ajaupe.

Amumera 'gā:

—O'meramū 'ga 'i. Nia'wyrira 'ga. I'me 'ga akou— 'Jau etee 'gā ajaupe.

¹³A'ere 'gā nueropori futari oje'ega. 'Gā kyjea 'gā nerekou. 'Wyrira'ri awi 'gā kyjei. A'eramū 'gā oje'ega meewere'i etee ajemogyau ajaupe.

¹⁴Majepeja tee 'gā morowyke'ema magwapa maraka apou. Muapyra oser ire, Jejui 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. A'eramū futat 'ga peuwara 'gā mu'Jau. ¹⁵Jejui 'ga je'ega renupawe, judeu 'gā 'wyrira'ri 'gā oporesagamū ajemogyau 'ga ree.

—Maran 'ga aipo kwaapa ki 'ei? Nojemu'euui agawewi te 'ga 'ā a'i kūi. A'etea te 'ga 'ā okwaap aipoa a'i kūi— 'Jau 'gā ajaupe.

¹⁶A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Nateje'eg are rūi je 'gā mu'Jau. Temuarera 'ga je'eg are futat je 'gā mu'ei— 'Jau 'ga 'gā nupe. ¹⁷—Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e apoara 'gā te'i 'Jau: “A'jea futat. Jarejuwarete 'ga je'eg are futat 'ga ore mu'Jau. Noje'eg ekoetei 'ga”, te'i 'gā jee 'Jau— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ¹⁸—Oje'eg ekoete ma'e 'gā “tajepojeuwukat 'gā nupe”, 'Jau 'gā numiamū. A'ere Jarejuwarete 'ga rer imū oje'eg ma'e 'gā nanarūi. “Jarejuwarete 'ga tapojeuwukat 'ga 'gā nupe 'Jau”, 'Jau 'gā. Aipo 'gā 'ea a'jea futat— 'Jau 'ga 'gā nupe. ¹⁹—Ymā te Moisesi 'ga ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. A'ere nepeenuwi'i futari 'ga je'ega. 'Ga je'ega renuw ire amunipo 'ā pejefuwere'emamū je ree— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁰—Kuu. Mama'eukwaawa aipo ene mu'eukat. Awŷja sipo a'eramū ifuwet ene ree?— 'Jau ajatyka ma'e 'gā 'ga upe.

²¹⁻²²—Morowyke'ema rupi je aeremiapoe'ema apoi. A'e resakawe 'ā pēē 'Jau: “Ma'eramū 'ga nanuara apou morowyke'ema rupi ra'e ki 'ei?” 'Jau 'ā pēē. A'ere 'ā pēē nanē futat peapo mama'ea morowyke'ema rupi— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Ymā te 'ā Moisesi 'ga 'i pē nupe rakue: “Majepeja etee ki morowyke'ema pemagwap. A'ere pejeja'ya 'ga rerawau imojewagukaa”, 'Jau 'ga 'ā ikwasiaa inuga rakue. A'eramū morowyke'ema rupi pejeja'ya 'ar ire iko morowyke'ema rupi pejeja'ya rerawau imojewaka. A'ere naMoisesi 'ga rūi pē mu'e ppy aipo are rakue. Pēypy 'gā na'ne futat pē mu'e aipo are rakue. A'ere Moisesi 'ga 'Jau rakue nū. ²³'Ga je'eg imū 'ā pēē pejeja'ya 'ga mojewaka morowyke'ema rupi. Aipo apo re 'ā ma'eramū ajee je ree pēmara'ne pejemogyau morowyke'ema rupi kūima'e 'ga amū katu'ogamū?— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁴—Mama'e tywera etee 'ā ereapo ekou, pe'je 'ā jee. Au'je aipo 'e re. Pēneapyo ra'ne ki jeremiapo are. Jeremiapo are pejejeapyo re te mama'e a'jea 'ga wapo, pe'je jee— 'Jau 'ga 'gā nupe.

Janeruwarete 'ga remimuret

²⁵Jejui 'ga resaka Jerusareg ipewara 'gā 'Jau ajaupe:

—Na'ga ree rūi nipo jane'wyrira 'gā afuweramū ki sa?— 'Jau 'gā ajaupe. ²⁶—Esak 'ga 'ama 'ga porogytaa janee. A'ere 'gā noje'egayi 'ga upe. “Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga futat”, e'i te ra'u 'gā 'ga upe nū— 'Jau 'gā amū ajaupe.

²⁷A'ere amumera 'gā 'i:

—Na'Jarejuwarete 'ga remimurera rūi 'ga. Nitywi ae amū Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga ruawera kwaapara mū. A'ere jane Jejui 'ga ruawera kwaawi. Garireja ywy awi futat 'ga ruri— 'Jau 'gā ajaupe.

²⁸ A'ere Jejuí 'ga oje'ega momoa 'gã nupe nũ. 'Uwarete 'ga mogytaaw ipe akou 'ga oje'ega 'gã nupe:

—A'jea'jea futat sipo je kwaap pejepe? A'jea futat sipo je ruawera pekwaap? Nateje'eg imũ rui je ruri. Temuarera 'ga je'eg imũ tee je ruri. 'Ga te 'ã mama'e a'jea etee futat omome'u. A'ere nepekwaawi 'ga. ²⁹ 'Ga wi futat je ruri. 'Ga futat 'ã je muarera. A'eramũ je 'ga kwaapa futat— 'jau 'ga u'ama 'gã nupe.

³⁰ Aipo 'ga 'e 'ga 'amamũ 'gã 'ga pyyg are afuweramũ numiamũ. A'ere 'gã nopyygi 'ga. Nowaēmi we 'ga pyykawa upe. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'ga pyygukare'ema 'gã nupe.

³¹ A'eramũ 'gã kwaiwete 'ga rerowiaa. A'eramũ 'gã 'jau ajaupe:

—'Au 'ur ire 'ã Janeruwarete 'ga remimurera 'ga aeremiapoe'ema apoi, 'ga pãjē resaukaa janee. Jejuí 'ga 'ã nanuara wapo jepi. A'eramũ 'ga futat 'ga remimurera ra'e— 'jau 'gã ajaupe, Jejuí 'ga rerowiaa.

³² Aipo renuw ire fariseu 'gã 'jau mainana 'wyrriara 'gã nupe:

—Soo 'ga pyygukaa jefaruu 'gã nupe 'jau— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'eramũ 'gã jefaruu 'gã monou Jejuí 'ga pyygukaa numiamũ.

³³ A'e pype Jejuí 'ga oporogyta akou wenupara 'gã nupe:

—Pē pype je pytaaiwi etee. Anurenure'i je oi tejewya temuarera 'ga pyri nũ. ³⁴ A'eramũ nipo pēē je rekaa. A'ere nipo naje resagi pejepe. Nepeoa'uweri je waw ipe. Nepekwaawi je wawa piara— 'jau 'ga 'gã nupe.

³⁵ A'eramũ judeu 'gã 'wyrriari 'gã 'jau ajaupe:

—Ma'ape te 'gã oi poromũ? Ma'ape te jane niesagi 'ga? Judeue'ema 'gã 'wyrarete pe te ra'u 'ga oi nũ? Janepytuna 'gã kwasi'ofera 'gã pyri te ra'u 'ga oi nũ?— 'jau 'gã ajaupe. —Judeue'ema pypewara 'gã pyri nũ? Judeue'ema 'gã mu'jau te ra'u 'ga oi nũ? ³⁶ Maran ajee poromũ 'ga 'i ki 'ei: “Naje resagi pejepe”, 'ga 'i ki 'ei. “Nepeoa'uweri je waw ipe”, 'ga 'i ki 'ei— 'jau 'gã ajaupe.

³⁷ Majepeja morowykye'ema poromukuran 'gã maraka apou. Maraka apo maapawa 'ar esagea 'gã nupe. Aipo 'ara rupi Jejuí 'ga afu'ama oje'ega momoa 'gã nupe:

—Pē'yuweí te pēē mũ? A'eramũ pēē i'yuweí ma'eramũ pejejua je pyri. Mama'ea tomono pē nupe pēnemi'uramamũ 'jau— 'jau 'ga 'gã nupe. ³⁸ —Aipo are janepyya ka'arana kwasiari rakue. “Je rerowiaara 'gã pype 'y 'jawewara tujãn 'gã wywyterimũ 'jau”, 'jau 'gã ikwasiaa Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are rakue— 'jau 'ga 'gã nupe. —Aipoa 'y 'jawewara 'gã mu'jaga Janeruwarete 'ga remiayuwamũ. A'eramũ itykuara 'gã ajemogyau namutat— 'jau Jejuí 'ga 'gã nupe.

³⁹ 'Uwarete 'ga 'Agesage upe 'ga poromũ 'jau. A'ere Jejuí 'ga 'ga 'Agesage muri werowiaara 'gã nupe, 'gã nerekwaramũ. A'ere aipo 'eramũ nuri we Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gã nupe. Jejuí 'ga nojewyri we 'Uwarete 'ga pyri. A'eramũ Jejuí 'ga 'ga 'Agesage mure'ema we werowiaara 'gã nupe.

⁴⁰ Aipo renupawe 'gã amũ 'jau:

—A'jea futat. 'Ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara ra'e— 'jau 'gã ajaupe.

⁴¹ Amumera 'gã 'jau:

—'Ga 'ã Jarejuwarete 'ga remimurera— 'jau 'gã ajaupe.

A'ere tekotee 'gã 'i ajaupe:

—Garireja ywy awi sipo Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga ruri?— 'jau 'gã ajaupe. ⁴² —Janepyy 'gã 'ã ka'arana okwasiat Jarejuwarete 'ga remimurama 'ga ree rakue: “Davi 'ga juapyrera futat Jarejuwarete 'ga remimurama 'ga. Perēi me nipo 'ga 'ari, Davi 'ga jeupawer ipe”, 'jau 'gã ikwasiaa inuga janee rakue— 'jau 'gã 'gã nupe.

Nokwaawi wejue 'gã Jejuí 'ga 'aawera. Perēi me futat 'gã 'ari rakue. A'ere 'gã nokwaawi te 'ga.

⁴³ A'eramũ 'gã amũ Jejuí 'ga rerowiaa. A'ere amumera 'gã nuerowiari 'ga. ⁴⁴ 'Gã amũ oporopygiweramũ 'ga ree. A'ere 'gã nopyygi 'ga.

Judeu 'gã 'wyrriari 'gã

⁴⁵ 'Ga je'ega renuw ire jefaruu 'gã awau ojewya amuarera 'gã nupe. A'eramũ mainana 'wyrriara 'gã 'jau 'gã nupe, fariseu 'gã netee:

—Ma'eramū te neperuri 'ga oree?— 'jau 'gā 'gā nupe.

⁴⁶A'eramū 'gā 'jau amuarera 'gā nupe:

—Naruanuwi ore 'ga amū je'ega 'ga 'jawe jepi— 'jau 'gā awau amuarera 'gā nupe.

⁴⁷—Pēē nanē nipo 'ga pē morytee rai'i nū? Pē nupe nanē nipo 'ga jerowiarukari rai'i nū?— 'jau 'gā 'gā nupe. ⁴⁸—Fariseuramū te ore mū 'ga rerowiari ra'e nū? Jane'wyrri 'gā amū te werowiat 'ga ra'e nū?— 'jau 'gā 'gā nupe. —Naani. ⁴⁹'Auwara 'gā 'ga werowiat kwaiwete. A'ere 'gā Moisesi 'ga remikwasierera nokwaawi. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā momapa etee— 'jau fariseu 'gā jefaruu 'gā nupe.

⁵⁰Aipo 'gā nupe 'e re Nikutemu 'ga oje'ega 'gā nupe. Fariseu 'ga amū Nikutemu 'ga. Ypytunimū Jejui 'ga upe oporogyta ma'efera 'ga poromū. Aipo 'ga 'jau 'gā nupe:

⁵¹—Ymā te Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Naaipo kūima'e 'ga je'ega renupa rūi 'ā 'nia'wyrri 'ga', pe'je ekoete 'ga upe”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue — 'jau Nikutemu 'ga 'gā nupe. —A'eramū jane 'ga je'ega renupe'emawe “Nia'wyrri 'ga”, 'jawe'em 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵²—Kuu. Enejekoty'aawa te 'ga? Garireja wyy awi te erejot 'ga 'jawe?— 'jau 'gā aipo 'ga 'eramū. —Ikwasiari'pyrer are ejemu'e. A'eramū ene ikwaapa. Nuri futari Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara mū Garireja wyy awi— 'jau etee 'gā Nikutemu 'ga upe.

⁵³Oporogytapaw ire 'gā okwasi'wau awau oje'wyr ipe nū.

8

Kūjāmene'ema ēē

¹'Gā kwasi'opaw ire Jejui 'ga awau wyytyr ipe. Oriweira 'jaw ipe 'ga awau osea. ²Ai'iwetetewe Jejui 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. 'Ga serauwe peuwara 'gā 'ua ajatykau 'ga ree. A'eramū 'ga wapyka 'ūina 'gā mu'jau 'Uwarete 'ga ree. ³'Gā mu'e 'ga renamū Moisesi 'ga remikwasierer are moromu'jara 'gā 'ua fariseu 'gā netee kūjā ēē mū rerua erosou. Omene'em are ēē rekoi. A'eramū 'gā ēē pyyka ēē rerua ēē mafu'amukaa 'gā nowase. ⁴A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Koa kūjā ēē oko omene'em are ko. A'eramū ore ēē pyyka ēē rerua esaukaa enee, ki Ku'jyp— 'jau 'gā Jejui 'ga upe. ⁵—Ymā te Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue: “Pejuka ki omene'em are oko ma'ea kūjā”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue. “Ita ki pemomot imonou aipo apoara akag are ijukau”, 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue— 'jau 'gā.

A'eramū 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Ma'ja ere te jupe?— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

⁶—Siesak 'ga je'ega amuteea te 'jau. 'Ga je'eg amuteeramū “nuenuwi 'ga Moisesi 'ga je'egera ra'e”, sa'e 'ga upe 'jau, 'ga mome'wau 'wyrri'ri upe 'jau— 'jau 'gā ajaupe, kūjā ēē rerua 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eramū Jejui 'ga wāāpyramū 'ūina wyy kwasiaa ofā mū. ⁷A'ere 'gā nopigi futari aipo 'jau 'ga upe. A'eramū 'ga 'gā pige'emamū wowoworamū 'gā nee, amā'jāu 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Mama'e tywera apoare'emamū ra'ne pemomot ita ēē ree, ēē jukau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁸Aipo 'e re 'ga wāāpyramū nū. A'eramū futat 'ga 'ūina wyy kwasiaa ofā mū nū. ⁹Aipo ojeupe 'ga 'e re 'ga pyriwara 'gā awau 'ga wi majepeinume. Sawa'e 'gā na'ne futat awaupap tenune 'ga wi. A'ere kunumiūū 'gā awaupap. A'eramū 'gā ēē rejaa ēē tee'i ēē mu'ama Jejui 'ga rowase. ¹⁰'Gā o re Jejui 'ga wowoworamū ēē ree nū, oje'ega ēē upe:

—Ma'ape ajee ene ree ifuwet ma'e 'gā? Nopytai te 'ga amū ra'e?— 'jau 'ga ēē upe.

¹¹—Naani kī'ī— 'jau ēē 'ga upe.

—Je miamū naereko tyweri ene. Ere ewau. Ereapou'jap kasi mama'e tywera ne— 'jau 'ga ēē upe.

'Ara renyfuga 'jawawat

¹²Aipo re Jejui 'ga 'jau peuwara 'gā nupe nū:

—Je te 'ā wyy pewaramū pē nupe 'ara renyfuga 'jawewaramū. Sā'ā jane 'ara kujaurauwe mama'e resaga. Nan tee futat je Jarejuwarete 'ga kwaawukaa pē nupe. Jeje'ega renupara

'gā noko'a'uweri ypytunaiwa pype. “Nakwaawi je Jarejuwarete 'ga remifutara”, 'jawe'em. Jeje'ega renupara 'gā Jarejuwarete 'ga remifutara okwaapap. 'Ara kujau pype futat 'gā nekoī— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹³ A'eramū fariseu 'gā amū 'jau 'ga upe nū:

—Kuu. Ejee futat nipo ajee ereporogyta. Natekotee 'gā nūi ene mome'u 'awamū oree. Ereje'eg ekoete etee 'ā ekou oree— 'jau etee 'gā 'ga upe.

¹⁴ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat. Je jemome'ui pē nupe. A'ere je mama'e a'je are tee futat je je'egi. Nepekwaawi futari jeruawera. Je wawa nanē pēē ikwaape'ema nū. A'ere je ikwaawi tejuawera. Tewawa nanē je ikwaapa nū— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁵—Pejuesak 'ā pejejemogyau. Nepejokwaawi futari. A'eramū pēē 'jau ekoete pejejemogyau, “Nenea'wyri futari”, 'jau ekoete pejejaupe. A'ere je aipo na'eī pē nupe. ¹⁶ Aipo 'e re amunipo 'ā a'jea futat je'ea. Najetee rūi amunipo 'ā aipo a'e pē nupe. Jeruwarete 'ga we futat amunipo 'ā aipo e'ī pē nupe. Jeruwarete 'ga je muarera— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ¹⁷—Ymā te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari inuga pē nupe rakue: “Mukūja 'gā nipo oje'ega aju'jawe etee futat 'eramū ki sirowiat 'gā”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue. ¹⁸ Je 'ā ajemome'u pē nupe. Jeruwa 'ga nanē 'ā je mome'wau pē nupe nū. 'Ga 'ā je muarera— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe 'ūina.

¹⁹—Ma'ape ajee eneruwa 'ga ki 'ei?— 'jau 'gā aipo 'ga 'eramū 'ga upe.

—Naje kwaawi 'ā pejepe. Jeruwa 'ga nanē 'ā pēē ikwaape'ema nū. Je kwaaw ire amunipo 'ā pekwaap 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁰ Aipoa Jejui 'ga imome'wau 'Uwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā nupe 'gā mu'jau. 'Ga mogytaaw pype ka'aranū ppykawa 'upa. A'e pype judeu 'gā ka'aranū monou Jarejuwarete 'ga upe. Aipo pyri Jejui 'ga 'gā mu'jau 'ūina. 'Ga ppyg are 'gā amū afueweramū numiamū. A'ere nowaēmi we 'ga ppykawa upe. A'eramū 'gā 'ga ppyke'ema.

Jejui 'ga ojemome'wau 'gā nupe

²¹ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Anure nipo je oi 'aw awi. Je rekat nipo pejepe numiamū. A'ere nipo naje resaga'uweri pejepe. Anure nipo peramanū amū pejetywera. A'eramū nipo pēē pejewawe'em je waw ipe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²² A'eramū judeu 'gā 'wyria'ri 'gā 'jau ajaupe:

—Ma'eramū sipo 'ga aipo 'jau nū 'wei? Ma'ape sipo 'ga oi? Ojejuka te ra'u 'ga nū?— 'jau 'gā ajaupe. —Ma'eramū sipo 'ga 'i poromū “Nepeoa'uweri je waw ipe”, 'jau nū 'wei?— 'jau 'gā ajaupe.

²³ A'eramū aipo 'gā 'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Pēē 'awa ywy pewara futat. A'ere je na'auwara rūi. Ywag awi je ruri. A'eramū je mama'e tywer are tejea'are'emamū. ²⁴ A'eramū je ako aipo 'jau pē nupe ko: “Peramanū nipo pejetywera”, 'jau je ako pē nupe ko. Ajemome'u je ako pē nupe ko. Je rerowiare'ema peramanū futat pejetywera— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁵—Ma'jaramū ene ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Ymā we te ako je jemome'ui pē nupe ikue. Aipo je'ea a'jea futat. ²⁶ Pēnekoarūe'ema pē nupe imome'u re amunipo 'ā je a'jea futat imome'wau pē nupe, “Nepēa'wyri futari te 'ā”, 'jau amunipo 'ā je pē nupe. Je muarera 'ga mama'e a'jea tee omome'u. Tejeupe 'ga remimome'ufera etee te je amome'u ywy pewaramū pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁷ 'Uwarete 'ga upe 'ga 'i, “Je muarera 'ga”, 'jau. A'ere 'gā naeapyoi 'ga je'eg are aipo 'ga 'eramū. ²⁸ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Je 'ā pēneki'yra. 'Ypeywar are je mu'am ire nipo pēneapyo je ree. “A'jea futat 'ga 'i. Janeruwarete 'ga je muarera, 'ga 'i rai'i”, 'jau nipo pēē jee. “A'jea futat 'ga nuapoi mama'ea oje'eg imū etee futat. 'Uwarete 'ga omu'e are futat 'ga jane mu'eī rai'i”, 'jau nipo pēē jee— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁹—Je muarera 'ga ako je pyri etee futat namutamut. 'Ga muorypawa etee je mama'e apou jepi. A'eramū 'ga akou je pyri etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁰ Aipo 'ga 'e 'ga renamū kwaiwete 'gā 'ga rerowiaa.

Abraão 'ga juapyret

³¹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau werowiaara 'gā nupe:

—Jeje'ega rerowiar ire pēē jeremiayuwa futat. ³² A'jea futat je Jarejuwarete 'ga mome'ui. Aipoa jeje'ega renuparamū pēē na'wyrriara tywera remiayuwa 'jawe rūi pejemogy— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. —Sā'ā 'wyrriara tywera wemiayuwa rereko tyweretea. Aipo 'wyrriara remiayuwa 'jawe 'ā pejemogy rakue. A'ere a'jea futat je 'i Jarejuwarete 'ga ree. Aipo kwaaw ire pejejemū'jāu pejejemogyau aipoa 'wyrriara tywera remiayuwa 'gā nui— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

³³ A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū te aipo ere ore ki 'ei? Na'wyrriara tywera remiayuwa rūi ore. Ore 'ā Abraão 'ga juapyrera te. Na'gā amū nemifaja rūi 'ā ore arajemogy— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁴ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—A'jea futat je'ea. Mama'e tywera apoara 'gā juejue mama'e tywera remifaja futat. 'Gā tywera 'gā nerekou. ³⁵ Wemifutar imū nipo 'gā 'wyrriara 'ga wemifaja 'gā monou ojewi. A'ere nipo aipoa 'wyrriara 'ga wa'yra 'ga nomonoi futari ojewi. ³⁶ Je te 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yraretea futat. Pē katu'og ire je pē mū'ēi mama'e tywera apoara 'gā nui. A'eramū te nipo pejetywer awi pēneate— 'jau 'ga 'gā nupe. ³⁷ —Abraão 'ga juapyreramū pēē numiamū. A'etea 'ā je juka are pēfuwet. Nepefutari jeje'ega. ³⁸ Tejeupe tejuwa 'ga remimome'ua tee je 'ā amome'u pē nupe. A'etea 'ā mama'e apou pejejuwa pejemu'eawer imū etee rai'— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ A'eramū 'gā 'jau:

—Abraão 'ga juapyreramū ore— 'jau 'gā 'ga upe.

—Abraão 'ga juapyreramū ore 'e re amunipo 'ā mama'e esagea te peapo 'ga 'jawe. ⁴⁰ Pejeporujukawere'emamū amunipo 'ā je ree. Tejeupe Tejuwarete 'ga remimome'ua te je amome'u pē nupe. A'jea futat aipoa. A'ere 'ā pēporujukawet etee je ree. Nanarūi Abraão 'ga iapoi rakue. ⁴¹ Pejejuwa 'jawe futat pēē mama'ea peapo— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Ku'jywa 'ga tee futat oreruwaretea. Ore futat 'ga ra'yraretea— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴² A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ku'jywa 'ga oreruwaretea 'e re amunipo 'ā pēporomutat je ree. Ku'jywa 'ga 'wyr awi futat je ruri. Nateje'eg imū rūi je ruri 'au ywy pe. 'Ga je'eg imū etee je ruri. 'Ga futat je muri ikue— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁴³ —Ma'eramū sipo ajee nepēneapyoi jeje'eg are? Nepēporenuwiweri 'ā ee. A'eramū pēē pejejeapyoe'emamū jeje'eg are. ⁴⁴ Mama'eukwaawa 'wyrriara ra'yra futat pēē. A'eramū pēē emifutar are etee pejeparuapoweramū pejejemogyau. Ywya Janeruwarete 'ga iapo ppy pyrauwe mama'eukwaawa 'wyrriara oporojuka ma'e futat. Nuenuwi futari mama'e a'jea. Mama'e a'jea miamū futat nafutari. Wemifutar imū etee futat e'i. I'me ma'ea futat. A'eramū emiayuwa nanē i'jawe etee futat o'meramū — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁴⁵ —A'eramū pēē i'me are etee pejeparuenuwiramū. A'eramū pēē a'eramū je rerowiare'ema pejejemogyau. Mama'e a'jea etee je 'ā omome'u numiamū. ⁴⁶ Aw'ya te jeremiapo a'wyre'ema wesak? Nitywi futari 'ga amū. Naapoi futari je mama'e tywera. Mama'e a'jea etee te je amome'u. Ma'eramū sipo pēē je rerowiare'ema?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁴⁷ —Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā wenup katu 'ga je'ega. A'ere pēē na'ga remiayuwa rūi. A'eramū pēē 'ga je'ega renupe'ema— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Jejuī 'ga ojemome'wau 'gā nupe

⁴⁸ A'eramū judeu 'gā 'jau:

—A'jea futat ore 'i. “Mama'eukwaawa 'ga wereko opir are”, ore 'i enee jepi 'ja. Esak ene je'eg ekoetea ene rekoa. “Nia'wyrri 'ga. Samari ywy pewara nipo 'ga”, 'jau ore enee jepi— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴⁹ Aipo 'gā 'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Narekoi je mama'eukwaawa tepir are. Tejuwarete 'ga tee je amuoryp tekou. A'ere 'ā nepēporomutari je ree— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁵⁰ —Peje'eg esage ki je ree, na'ea'uweri je pē nupe. A'ere Jeruwarete 'ga je ree pēporomutara futari. “Nepēa'wyrri pēē”, 'jau nipo 'ga je ree iporomutare'ema 'gā nupe. ⁵¹ A'jea futat je 'i. Jeje'ega renupara 'gā amanūme'em futat — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁵²—Kuu. 'Awamū taetu ore “mama'eukwaawa 'ga wereko”, ore 'i enee ki 'ei. Ymāwarera 'gā amanū futat rakue kūi. Abraão 'ga miamū amanūmū rakue. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā 'jau amanūmū rakue kūi. Ma'eramū sipo aipo ere oree, “Jeje'ega renupara 'gā namanūi futari”, ere ekoete oree a'i kūi— 'jau 'gā 'ga upe. ⁵³—Janepy 'ga, Abraão 'ga amanū futat rakue. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā 'jau amanūmū rakue. “Je te eteete ma'e 'gā aapyraap”, ere te ra'u ekou nū?— 'jau 'gā 'ga upe. —Ma'jaramū sipo je reko'i 'jau ene 'ū?— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵⁴Aipo 'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—“Je te 'ā aereteretea”, je 'e re taetu amunipo 'ā aipo pe'je. A'ere 'ā je natejee rūi agawewi je jerowiaraiwi. Jeruwarete 'ga 'ā aipo e'i jee. Pēē 'ā “Janeruwaretea 'ga” pe'je futatee Jeruwarete 'ga upe. ⁵⁵Nepekwaawi agawewi 'ga 'ā. A'etea 'ā pēē “ore 'ga ra'ya”, pe'je futatee. A'ere je a'jea futat je 'i: “Je akwaap futat 'ga”, 'jau. “Nakwaawi je 'ga” je 'e re amunipo 'ā je nanē je'meramū pēē 'jawe nū. A'ere je 'ga kwaawi. 'Ga je'ega renupa je 'ā tekou. ⁵⁶Abraão 'ga 'ā oporesagiweramū je rur are rakue. A'eramū 'ga je rura resakawe aku'iramū akou ikue— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵⁷A'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Neremaḡwawi we agawewi 'ā sikkwēta kwara. Maran sipo ene a'eramū Abraão 'ga resaka? Ymā te 'ga manūi rakue!— 'jau 'gā 'ga upe.

⁵⁸—A'jea futat je 'i. Abraão 'ga 'are'emauwe je reko'i ikue— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁵⁹Aipo ojeupe 'eramū 'gā itauu pyyka 'ga ree.

—Sijuka 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —“Jarejuwarete 'ga 'jawe je reko'i”, e'i 'ga janee ra'e— 'jau 'gā ajaupe. —Sijuka 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere Jejui 'ga jemimi 'gā nui, awau uēma 'gā nui, Jarejuwarete 'ga mogytaaw awi.

9

Eae'ema 'ga

¹Pe rupi aruatau arawau Jejui 'ga eae'ema 'ga resaka. U'aa ppy we futat aipo 'ga weae'emamū u'aa rakue. Ka'aranūū renūina 'ūina peyse pe 'gā nupe. ²'Ga resakawe ore 'jau Jejui 'ga upe:

—Awŷja tywera sipo 'ga namamā'ēukari? 'Ga tywera te 'ga namamā'ēukari? 'Ga jara 'gā tywera te ra'u nū?— 'jau ore 'ga upe.

³—Naani. Na'ga jara 'gā tywera rūi 'ga namamā'ēukari. Na'ga tywera rūi nanē nū. Jarejuwarete 'ga pājē resaukaawamū te 'ga naeai— 'jau 'ga oree. ⁴—Sā'ā jane porowykya 'arimū etee. Ypytunaiwauwe jareporowykyawe'em. Nan tee futat jane porowykyi temuarera 'ga upe jarejemogywe. Jaremanū re jane niporowykyu'jawi 'ga upe— 'jau Jejui 'ga oree. ⁵—Ywy pe tekou je 'ara 'jawe futat. 'Arimū etee te jane mama'e resagi. A'eramū 'ā jane mama'e kwaapa. Nan tee futat je Tejuwarete 'ga kwaawukari pē nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

⁶Aipo 'e re 'ga onymuna ywyu imajakuanana 'yi are. Weny are imajakuanan ire 'ga imonou 'ga ropepir are. ⁷'Ga ropepir are imono re 'ga 'ga monoukaa 'ga mojawaejuka 'ymua'wi pe, *Siloe* 'jaw ipe. (Oje'eg imū 'gā 'i *Siloe*. *Siloe* 'ea imuripyrrera 'ea futat pomomū.)

A'eramū eae'ema 'ga awau peu ojowaeita jui. Ojowaeita ppy we 'ga mama'e resaka katu katu. Ojekatu'okawe 'ga awau ojewya oje'wyr ipe nū. ⁸'Ga resakawe 'ga pyriwara 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Najane upe ka'aranūū renūinarera 'ga rūi nipo kweramū ra'e ki sa?— 'jau 'gā ajaupe.

⁹'Gā amū 'jau ajaupe:

—'Ga futat kūi— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere amumera 'gā 'i ajaupe:

—Tee nū'ū. Naani nū'ū. 'Ga 'jawewara 'ga te nū'ū— 'jau etee 'gā 'ga upe.

A'eramū eae'emera 'ga 'jau:

—Je futat. Ka'aranūū renūinareramū futat je reko'i— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁰—A'eramū ene maran mama'e resaka 'awamū ki 'ei?— 'jau 'gā 'ga upe.

¹¹—Tee. Kūima'e 'ga amū te 'ut je resaka ko nū'ū, Jejuī 'jawa 'ga ko nū'ū. Onymuna wywu ko. A'ere 'ga imajakuanana 'yi are ko. A'ere 'ga imonoi jeropepir are ko. A'ere 'ga 'jau jee ko: “Ekwap ejowaeita Siloe 'jaw ipe”, 'jau 'ga jee ko. A'eramū je tewau peu tejowaeita ko. A'eramū je 'agamū mama'e resaka katu katu tekou— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹²Aipo 'ga 'eramū 'gā 'jau 'ga upe:

—Ma'ape ajee 'ga ki 'ei?

—Tee. Ma'ape katu nipo 'ga rekoī? Nakwaawi je 'ga rekoa nū'ū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹³A'eramū 'gā eae'emera 'ga rerawau fariseu 'gā nupe. ¹⁴Morowykye'ema rupi Jejuī 'ga 'yja mo'omi weny pyu imonou 'ga ropepir are ra'e. A'eramū 'ga 'agamū amā'jāu ra'e. A'eramū 'gā 'ga rerawau 'gā nupe.

¹⁵A'eramū fariseu 'gā 'jau 'ga upe:

—Maran te eremā'ē ra'e?

—Tee. Kūima'e 'ga amū tujururua omono jeropepir are ko nū'ū. A'ere je tewau tejowaeita jui 'y pyu ko. A'eramū je 'agamū mama'e resaka tekou nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁶A'eramū fariseu 'gā amū 'jau 'ga upe:

—Najarejuwarete 'ga rerowiaara 'ga rūi te aje ra'e. Nuenuwi futari 'ga Moisesi 'ga remikwasiarera ra'e. Sā'ā 'ga morowykye'ema rupi 'ga mamā'ēukara ra'e. Enuw ire amunipo 'ā 'ga namamā'ēukari 'ga morowykye'ema rupi— 'jau 'gā ajaupe 'upa.

A'ere amumera 'gā fariseu 'gā 'i:

—Tee. Namama'e tywera apoara rūi 'ga. Itywet ma'eramū ae nuapoi futari nanuara— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā aipo 'eramū ajamueu 'ga ree.

¹⁷A'eramū 'gā 'jau imamā'ēpyrera 'ga upe nū:

—“Je katu'ok 'ga”, ere 'ā oreē. Maran te eremome'u 'ga 'awamū oreē nū?— 'jau 'gā 'ga upe.

—Tee. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga amū futat nipo nū'ū— 'jau etee 'ga 'gā nupe.

¹⁸A'ere judeu 'gā 'wyria'ri 'gā nuerowiari 'ga.

—A'jea futat sipo 'ga 'ari weae'emamū rakue?— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā eae'emera 'ga jara 'gā nerurukaa, 'gā moporogytaukaa ojeupe.

¹⁹'Ga jara 'gā nurauwe 'gā 'jau 'ga upe:

—Pēna'yra te 'ga? A'jea te 'ga naeai u'aa iypy we futat rakue?— 'jau 'gā oporonupa 'ga ree. —Maran ajee 'awamū 'ga mā'ēi akou?— 'jau 'gā 'ga jara 'gā nupe.

²⁰—A'jea futat 'ga orera'yra. A'jea futat 'ga 'ari weae'emamū ikue. ²¹A'ere ore norokwaawi 'ga mā'ēawera. 'Ga mamā'ēara 'ga nanē ore ikwaape'ema nū— 'jau 'ga jara 'gā 'gā nupe. —Pe'je pēē futat pejeporonupa ee 'ga upe. Nakunumia rūi te 'ga 'ā. A'eramū 'ga futat imome'wau pē nupe— 'jau 'ga jara 'gā 'gā nupe.

²²'Ga jara 'ga kyjea 'gā nerekou, aipo 'gā mu'eukaa 'gā nupe. 'Wyria'ri 'gā nui 'gā okyjau akou. “Jejuī 'ga Jarejuwarete 'ga remimurera futat 'jara 'gā simū'ē jarejatykaaw awi 'jau”, 'jau 'wyria'ri 'gā ajaupe 'upa rai'i. “Pejoru'jap futat kasi pejesou ne, 'jau jane 'gā nupe”, 'jau 'gā ajaupe 'upa rai'i. ²³A'eramū 'gā okyjau 'gā nui. A'eramū 'ga jara 'gā 'jau 'ga upe: “Nakunumia rūi futat 'ga 'awamū. A'eramū 'ga futat imome'wau pē nupe”, 'jau 'ga jara 'gā.

²⁴A'eramū fariseu 'gā eae'emera 'ga renūina nū:

—“Janeruwarete 'ga rowase je 'ami. A'eramū je mama'e a'jea etee imome'wau pē nupe”, ere ki oreē— 'jau 'gā 'ga upe. —Ene mamā'ēara 'ga itywet ma'ea ra'e. Aipoa ore orokwaap— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁵—Tee. Nakwaawi je. Itywet ma'ea futat nipo 'ga ra'e? Nakwaawi je. A'jea futat ako je najereai ikue. A'ere je 'ā 'awamū mama'ea resagi tekou— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁶A'eramū 'gā 'jau nū:

—Maran 'ga ene nerekou ra'e ki 'ei? Maran te 'ga ene mamā'ēi ra'e?— 'jau 'gā 'ga upe.

²⁷—Amome'u futat te ako je pē nupe ko. A'ere ako nepēparuerowiareri etee jeje'eg are ko. Ma'eramū sipo je imome'wau'japa pē nupe nū? Pēfuewet te ra'u pēē nanē pejemogyau 'ga remiayuwamū nū?— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁸—Kuu. Ene 'me awi kūi. Ene tee futat 'ga remiayuwamū eko. Ore 'ā Moisesi 'ga je'egera renupararetea te— 'jau 'gā amara'neramū 'ga ree. ²⁹—Janeruwarete 'ga oje'ega Moisesi 'ga upe rakue. A'ea ore orokwaap. A'ere ore aipo 'ga norokwaawi. 'Ga muarera nanē ore ikwaape'ema nū— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁰—Kuu. Nepekwaawi nipo ajee 'ga. 'Ga muarera nanē nepekwaawi ra'e nū. A'ere 'ga je mamā'ēi ko nū'ū— 'jau 'ga 'gā nupe. ³¹—Ojeupe itywet ma'e 'gā porogytaramū Janeruwarete 'ga nuenuwi. Aipoa 'ā jane sikwaap. A'ere 'ga werowiaara 'gā je'ega renuwi. Afutaara 'gā je'ega nanē 'ga enupa nū. ³²Ywy apo ppy we " 'ga amū u'ar ppy we eae'ema 'ga mamā'ēi" 'ea jane nienuwi jepi. ³³Jarejuwarete 'ga je'eg imū iapoe'em ire nuapoarūi ae remiapoe'ema— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴—U'aa ppy we itywet ma'eramū nipo aea jamu'ei mama'e are ki sa?— 'jau 'gā 'ga upe, amara'neramū 'ga ree.

A'eramū 'gā 'ga muēma ajatykaaw awi.

—Ere eēma 'aw awi. Erejoru'jap kasi esou 'au ne— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁵A'ere Jejui 'ga 'ga rera renuwi. "Eneremimamā ēfera 'ga 'gā amuēm ajatykaaw awi" 'e renupa. A'eramū Jejui 'ga 'ga rekaa. 'Ga resakawe Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga te ererowiat ekou?— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

³⁶—Awỹja te 'ga? 'Ga ree jeparuerowiariweramū tekou— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

³⁷A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—'Awamū futat te 'ā ereesak 'ga 'ama. 'Ga je'ega nanē 'ā ene enupa nū. Je futat 'awamū oje'eg te 'ama enee. Je te 'ā 'ga remimurera— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁸—Arowiat je ene, ki Ku'jyp. Ene 'ā jejararetea— 'jau 'ga wapyka 'ūina wenupy'āu 'ga rowase.

³⁹A'eramū Jejui 'ga oje'ega 'gā nupe nū:

—Ywy pe je ruri Jarejuwarete 'ga kwaapara 'gā mojo'oka 'ga ree iporokwaawiwere'ema 'gā nui. Pēē 'ā pekwaaw 'wi 'ga. A'eramū je 'ga kwaawukaa pē nupe tejua. A'ere amumera 'gā o'meramū te 'ga 'i. "Akwaap futat je Jarejuwarete 'ga", 'jau futatee 'gā 'ā. A'ere 'gā niporokwaawiweri 'ga ree. A'eramū je 'gā mogyau eae'ema 'jawe futat— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁴⁰Aipo renupa fariseu 'gā amū 'jau 'ga upe:

—Ore upe te poromū ere? Norereai nipo ore arajemogyau enee?— 'jau 'gā 'ga upe.

⁴¹A'eramū Jejui 'ga 'jau nū:

—Pejejeae'em ire amunipo 'ā nepejekwai te pejejemogyau. A'ere 'ā "Orerea futat ore", pe'je. "Jarejuwarete 'ga ore orokwaap futat", pe'je 'ā. A'ere aipo pe'je ekoete te. Nepekwaawi Jarejuwarete 'ga. A'eramū pēē aipo ppy pejejeupi te futat pejejekwau pejejemogyau— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

10

Weymaw are omaenun ma'e 'ga 'jawewat

^{1,2}A'eramū Jejui 'ga mama'e mū mome'wau 'gā nupe 'gā mu'jau ojee:

—Sā'ā karupa'mī a'gwara 'gā kaaruwamū erura ijaga ukaja pype. A'eramū 'ga amū akou peu ppytunimū iarūmū 'miara mara'ne awi. Muna'lw awi 'jau 'ga akou omaenuna ee. la'gwara 'gā osou iosoma kwara rupi etee futat. Okwara rupi ise'ema 'gā ose ekoete futat. Iosoma 'arimū awau osou amunarūmū karupa'mī are— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau. ³—Ai'iwetetewe karupa'mī jara 'gā 'ua ojewya ukai pe nū. A'eramū karupa'mī raarana 'ga 'ua okwara rawopytymo'woka jupe. Ose re ijara 'gā weymawa renūina. 'Ga reymawa 'ga je'ega kwaapa. A'eramū futat 'ga je'ega kwaapara etee futat 'ua 'ga repejāna. ⁴Weymawa renū'ē re 'ga awau enune. A'eramū 'ga reymawa awau 'ga rewiri. Awau 'ga oporogytau weymawa upe. A'eramū 'ga je'ega kwaapara etee awau 'ga rewiri. ⁵'Ga rewiri etee futat ajemogyau. Tekotee 'ga amū wenūjamū 'ure'ema 'ga repejāna. 'Ga je'ega kwaape'ema. A'eramū awau okwasi'wasi'wau 'ga wi— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe imome'wau.

⁶Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'gā weapyoe'emamū 'ga je'eg are.

⁷A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—A'jea futat je'ea. Wosoma kwara rupi etee te karupa'mīa oi osou wosoma pype. A'eramū je karupa'mī osoma kwara 'jawewara futat. Je rupi etee te ywy pewara 'gā oi osou Jarejuwarete 'ga rupaw ipe. Je rerowiaara 'gā etee te ajemogy Jarejuwarete 'ga remiayuwamū— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ⁸—Je renunewe 'ut ma'efera 'gā 'ā e'i pē nupe rakue: “Ore Jarejuwarete 'ga remimurera”, 'jau futatee 'gā pē nupe rakue. O'meramū te 'gā 'i rakue. Muna'ywa 'jawewara 'gā futat poromū. A'ere Janeruwarete 'ga remiayuwā 'gā nuenuwi 'gā je'ega rakue— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

⁹—Iosoma kwara 'jawe je rekoi. A'eramū pēē pejejorarūmū 'jau jee: “Too ene rupi Jarejuwarete 'ga rupaw ipe 'jau”, 'jawarū jee— 'jau 'ga 'gā nupe. —Tejeupe aipo 'eramū je 'gā mogyi Jarejuwarete 'ga remiayuwamū. A'eramū je 'gā mopy'ata'wau, 'gā a'gwau 'jau. A'eramū 'gā opy'a'wyre'emamū ajemogyau. ¹⁰Muna'ywa 'jawewara Janeruwarete 'ga remiayuwā opyyk, imomapa. A'ere je nanarūi. Jarejuwarete 'ga kwaawukaa te je ruri pē nupe. Pē mogyau nakwaparimū rūi je ruri, pē mopy'ata'wau pē mogyau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹¹—Wyra jara 'ga ojejukau esage weymaw are. 'Miara mara'ne ruramū 'ga weymawa a'gwau jui. A'eramū je weymaw are ipojejuka esage ma'e 'gā 'jawe. Tejemiyuwa 'gā je ia'gwau mama'e tywer awi. Temanūmū 'gā nekwawer ipe. A'eramū 'gā amanūarūme'em ojeupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ¹²⁻¹³—Tekotee 'gā omepyramū etee omaenuna ajueymaw are. A'ere na'gā neymawa rūi karupa'mīa. A'eramū 'gā 'miara mara'nea jupe turamū ujāna etee awau jui, karupa'mī rejaa jupe. Najemuaēmi 'gā ee. Na'gā ma'e arūi. A'eramū 'gā ia'gwawe'em. A'eramū 'miara 'ua karupa'mīa mū pyyka, ipytuna mokwasi'wasi'wau ajauī — 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe. ¹⁴⁻¹⁵—A'ere je naaipo 'jawe rūi. Je 'ā karupa'mī are ipojejuka esage ma'e 'jawewara te. Sā'ā Jeruwarete 'ga je kwaawa. Je nanē 'ā 'ga kwaapa nū. Nan tee futat je tejemiayuwā 'gā kwaawi. 'Gā nanē 'ā je kwaapa nū. Anure nipo je manūi 'gā nupe.

¹⁶A'eramū nipo tekotee 'gā nanē jeremiayuwamū ajemogyau nū. Najudeu arūi 'gā. A'ere je te je jerowiarukari 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā ajemogyau jeremiayuwamū. Teje'ega 'gā enuw ire nipo je 'gā nerua 'gā mojoyypeukaa ajuee. A'eramū nipo majepeī tee 'ga jara 'gā nee ojejuka ma'ea— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe, 'gā mu'jau ojee.

¹⁷—Je te nipo 'ā ajejukaukat 'gā nupe. A'ere je temanū re je ferawi etee nū. A'eramū nipo Jeruwarete 'ga oporomutaramū nanimenime je ree. ¹⁸'Gā nupe tejejukaukare'em ire amunipo 'ā nitywi futari je jukaara 'ga amū. A'ere je 'gā tejukaa futari. Tejejukaukaa nipo je 'gā nupe Tejuwarete 'ga remifutar imū etee futat. Teferawa nanē je afutat nū. Ymā te Jeruwarete 'ga 'i jee ikue: “Ere ewau ejejukaukaa 'gā nupe. Ene manū re je ene moferawi etee nū”, 'jau Jeruwarete 'ga jee ikue. A'eramū je tejuā tejejukaukaa 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ojee.

¹⁹Aipo renuw ire peuwara 'gā ajamueu 'ga je'eg are. ²⁰—Mama'eukwaawa nipo 'ga 'ā wereko— 'jau 'gā ajaupe. —Mama'eukwaawa nipo 'ā 'ga amoje'egukat ite'at ma'e 'jawe jane kūi. Ma'eramū sipo ajee pēporenuwiwet 'ga je'eg are pejejupa?— 'jau 'gā ajaupe.

²¹A'ere amumera 'gā 'i:

—Nanarūi mama'eukwaawa rerekwara 'gā je'egi. Ae mamā'ē sipo mama'eukwaawa? Nana'uweri— 'jau 'gā ajaupe, ajamueu 'ga ree.

Judeu 'gā nuerowiari futari 'ga

²²⁻²³ Anure Jejuī 'ga awau Jerusareg ipe nū. Janeruwarete 'ga mogytaawa 'ogeikwara pakujā 'wyr ipe 'ga akou, Sarumāu 'ga ma'ea 'jawa 'wyr ipe 'ga akou. Judeu 'gā maraka wapo Jerusareg ipe rakue. Ymā te 'gā ypy 'gā Jarejuwarete 'ga mogytaawa apoi rakue. Iapopaw ire 'gā 'jau “'Agamū ene mogytaawa, ki Ku'jyp”, 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramū 'gā maraka apou aipo are wea'awamū. 'Ara ro'ysagūū rupi 'gā aipoa maraka apou wea'awamū. ²⁴Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe Jejuī 'ga rekoramū, kwaiwete 'gā ajatykau 'ga ree. A'eramū 'gā 'jau Jejuī 'ga upe:

—Maranime te erejemome'u oree? Ene futat te Jarejuwarete 'ga remimureramū ereko? — 'jau 'gā 'ga upe.

²⁵ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ajemome'u futat ako je pē nupe ko. A'ere ako naje rerowiari etee pejepe ko— 'Jau 'ga 'gā nupe. —Tejuwarete 'ga je'eg imū 'ā je mama'e apou tekou. Kwaiwete je 'ā 'gā katu'ogi tekou. Aipoa amunipo 'ā je kwaawukat pē nupe. ²⁶ A'ere 'ā naje rerowiari etee pejepe. Najeremiayuwa rūi tāmējē 'ā pēē. A'eramū pēē je rerowiare'ema futat pejejemogyau. ²⁷ Jeremiayuwa 'gā wenup jeje'ega. Okwaap je tejemiayuwa 'gā. A'eramū 'gā je rerowiaa. ²⁸ 'Gā te je amogy namutat. A'eramū nipo je anure 'gā nerawau Tejuwarete 'ga pyri. Nitywi futari 'ga amū je wi 'gā pojekaara 'gā— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁹ —Jeruwarete 'ga 'ā pājēeteeta. 'Ga te 'ā opājēa amut jee. A'eramū 'gā amū je wi jeremiayuwa 'gā pojekawe'em futat. ³⁰ Je te 'ā Tejuwarete 'ga 'jawewara. Majepēi tee ako ma'e 'jawe ore rekoi— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³¹ Aipo ojeupe 'ga 'eramū, 'gā ita pyyka 'ga ree.

—Simono imomoa 'ga ree 'Jau— 'Jau numiamū.

³² A'ere Jejui 'ga 'i 'gā nupe:

—Mama'e esagea etee te je 'ā apou tekou kwaiwete. Tejuwarete 'ga je'eg imū je iapoi. Maranuara jeporowyky are te je juka are pēfuewet?— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³³ —Naani. Naeneremiapofer are rūi ofueweramū ene ree. Janeruwarete 'ga te 'ā erekurap ekou. A'eramū ore oroporojukaweramū ene ree— 'Jau 'gā 'ga upe. —Kūima'e teea te ene. A'ere 'ā ene “Je Jarejuwarete 'ga 'jawewara”, ere oree. Aipo ene'ea 'ga kurapara te ereko— 'Jau 'gā Jejui 'ga upe amara'neramū 'ga ree.

³⁴ A'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Ymā te 'ā pēypy 'gā ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. “Pēē 'ā Ku'jywa 'ga 'jawewara”, 'Jau 'ga 'ā 'gā nupe rakue. Aipo ojeupe 'ga 'e are 'gā ka'arana kwasiaa inuga rakue. ³⁵ Ni'mei futari Janeruwarete 'ga. A'eramū 'ga je'ega rerekwara ka'arana nanē o'me'emamū nū. Aipoa 'ā jane sikwaap. A'eramū 'ga a'jea futat aipo 'Jau 'gā nupe rakue. ³⁶ Ma'eramū sipo ajee je aipo 'Jawarū'e'm pē nupe, “Je 'ā Ku'jywa 'ga ra'yra”, 'Jawarū'e'm pē nupe? Maran sipo je a'eramū aipo 'eramū 'ga ago'wau tekou? 'Ga te 'ā je mut ywy pe ikue— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁷ —Tejuwa 'ga porowyky je iapoe'emamū kasi je rerowiat pejepe ne. ³⁸ A'ere ki 'ga remiapoa je iapo re je rerowiat pejepe. Je rerowiare'emamū miamū ki jeremiapoa perowiat. A'eramū nipo pēē ore kwaapa. Tejuwarete 'ga rewiri etee futat je rekoi. 'Ga nanē akou je rewiri etee futat nū. Norojepe'ai futari ore arajau— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

³⁹ Aipo 'e are 'gā 'ga pyyg are afueweramū nū. A'ere 'ga jepe'ai 'gā nui.

⁴⁰ A'eramū ore arawau oroyaa Jejui 'ga reewe, Jotāu ry owajara katy. Juā 'ga ae pymīawer ipe ore arawau oropytau. ⁴¹ A'e pe kwaiwete 'gā awau Jejui 'ga rekaa.

—Juā 'ga nuapoi futari aeremiapoe'ema ako ikue. A'ere a'jea futat 'ga 'eawer imū etee futat Jejui 'ga iapoi 'awamū— 'Jau 'gā ajaupe.

⁴² A'eramū peu oo ma'e 'gā kwaiwete Jejui 'ga rerowiaa nū.

11

Lasaru 'ga mofera pawet

¹ Lasaru 'ga ojero'wau wenyra 'gā nupe rakue. 'Ga renyra ēē rera Maria. Ajepeja ēē rera Marta. Petani pe 'gā 'wyrā. ² Aipo Mari ēē futat jany kasiga reko'woka Jejui 'ga py are, 'ga py pireita ipyu. A'ere ēē 'ga py pirei re u'awa pyu etee futat 'ga py mukaga 'ga wi. A'e ēē kywyrā 'ga poromū ojero'wu. ³ A'eramū 'ga renyra 'gā 'ga amū monou Jejui 'ga renūina:

—“Enejekoty'aawa 'ga ojero'wu 'upa, ki Ku'jyp, ere ki kiā upe”, e'i 'ga renyra 'gā jee ai'i— 'Jau 'ga Jejui 'ga upe awau.

⁴ A'eramū aipo ojeupe oporeawuara 'ga 'eramū Jejui 'ga 'Jau:

—A'jea futat 'ga jero'wui 'upa. A'ere 'ga namanūi futari ojero'wu upe. 'Ga jero'wu are nipo pēē 'awamū Jarejuwarete 'ga pājēa peesak. “A'jea futat Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga pājēreteā ra'e”, 'Jau nipo pēē jee— 'Jau Jejui 'ga oree.

⁵ Jejui 'ga jekoty'aawa Marta ēē, ēē kypy'yra ēē, 'gā kywyrā 'ga, Lasaru 'ga. Mīmera 'gā Jejui 'ga jekoty'aawa. ⁶ A'etea 'ga 'ga rera renuw ire miamū opytau etee 'upa peu, mukūi 'ga osea peu. ⁷ Mukūi oser ire Jejui 'ga oje'ega wemimū'eramū oree:

—Pe'je iruukwe. Soo Judeja wyy pe 'jau nū— 'jau Jejui 'ga oree.

⁸A'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Tee nū'ū. 'Awamueuu ako peuwara 'gā fueweramū ita pyu ene juka are ai'i nū'ū. Te maran a'e pe jane oi etee jarejewa peu nū?— 'jau ore 'ga upe.

⁹A'eramū Jejui 'ga 'jau oree:

—'Arimū wata ma'eramū ae nitesirūgatui. Nu'ara'uweri ae 'arimū wata ma'eramū wyy kwara pype. 'Arimū wata ma'eramū ae nokyjei watau akou. Nan tee futat je reko'i tekyjawe'em. Je manūawa upe iwaēme'emamū 'gā naje pyyga'uweri. A'eramū je tekyjawe'em. ¹⁰Ypytunimū wata ma'eramū te ae 'ari wyy kwara pype otesirūgaturamū— 'jau 'ga oree.

¹¹Aipo 'e re Jejui 'ga 'jau oree nū:

—Janejekoty'aawa 'ga, Lasaru 'ga oset 'upa. A'eramū je tewau 'ga momaka 'ga ser awi— 'jau 'ga oree.

¹²A'eramū ore 'jau 'ga upe:

—Oser ire sipo ajee 'ga pagi, ojekatu'oka nū— 'jau ore 'ga upe.

¹³"Lasaru 'ga amanū 'upa" 'ea futat 'ga poromū imome'wau oree numiamū. A'ere ore nororeapyoi te ee aipo 'ga 'eramū. "Ga set tee upe sipo 'ga 'i pa", 'jau etee ore. ¹⁴A'eramū 'ga imome'wau katu oree:

—Amanū Lasaru 'ga 'upa, a'e je pē nupe kūi. ¹⁵A'ere aipoa je upe esageramū 'ga pyri jane reko'e'ema. Jeroryp je 'awamū tepājēa pē nupe esaukar are. Taje rerowiar ete ete pejepe 'awamū taetu 'jau. A'eramū jane jarewau 'ga resaka— 'jau 'ga oree.

¹⁶Aipo 'erauwe kunumī jopewa 'jau, Tome 'ga 'jau:

—Pe'je jane nanē. Soo jaremanūmū 'ga rupi— 'jau 'ga oree. —Peu 'ga oramū nipo 'gā 'awamū 'ga jukai. A'eramū jane nanē jarewau jaremanūmū 'ga rupi— 'jau 'ga oree. A'eramū ore arawau Petani pe Jejui 'ga rupi.

¹⁷Petani pe ore waēm ire peuwara 'gā 'jau Jejui 'ga upe:

—Amanū enejekoty'aawa ai'i. A'eramū ore erawau inuga ita kwara pype ai'i. Irūpāwē iseri 'awamū— 'jau 'gā Jejui 'ga upe.

¹⁸Aipoa amunawa Petani 'jawa 'upa Jerusarega pyriuu. Tres kilometro etee mukua jui. ¹⁹A'eramū Jerusareg ipewara 'gā 'ua 'ga renyrera 'gā pyri. Mari ēē, Marta ēē. Mīmera 'gā nesaka 'gā 'ua 'gā mojemogypyka'i 'gā kokare'em awi. ²⁰A'eramū 'gā amū awau Jejui 'ga mome'wau Marta ēē upe:

—Jejui 'ga 'ut owaēma ra'e— 'jau 'gā amū awau ēē upe.

A'erauwe Marta ēē awau ore rowosōu. A'ere Mari ēē reni oje'wyr ipe futat. ²¹A'eramū Marta ēē etee awau, u'arasiga ēē erawau Jejui 'ga rowosōu.

A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—'Au ene reko re amunipo 'ā jekywya kīā namanūi rai'i— 'jau ēē 'ga upe. ²²—A'ere 'awamū ojeupe ene porogytaramū miamū Janeruwarete kīā mama'e apoī enee. Akwaap je aipoa— 'jau Marta ēē Jejui 'ga upe.

²³A'eramū Jejui 'ga 'jau Marta ēē upe:

—Oferap futat enekywya 'ga enee nū ī— 'jau 'ga Marta ēē upe.

²⁴A'eramū Marta ēē 'jau 'ga upe:

—A'jea futat aipoa. "Janeruwarete kīā 'awa wyy mateepaawa 'ara rupi ae mū'ēi tywy awi nū" 'ea a'jea futat— 'jau ēē 'ga upe. —A'ea 'ara rupi tāmējē te nipo jekywya kīā ferawī nū— 'jau Marta ēē 'ga upe.

²⁵A'eramū Jejui 'ga 'jau Marta ēē upe nū:

—Je 'ā a'jea futat ae moferapara. Je futat 'ā ae mogyara. Je rerowiaaramū pamanū agawewi. A'ere peferaw etee nū. ²⁶Je rerowiaara 'gā, jeje'eg imū etee mama'e apoara 'gā nooi futari mama'eukwaawa rapyaw ipe. Jarejuwarete 'ga pyri te je rerowiaara 'gā oi oferapa amanū'jape'ema. Ererowiat ajee aipoa ī?— 'jau Jejui 'ga Marta ēē upe.

²⁷A'eramū ēē aipo 'ga 'e re 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū rā. Arowiat futat je ene kī'ī. A'jea futat ene Jarejuwarete kīā remimureramū ereko. A'jea futat ene kīā ra'yraeteramū ereko. Ymā te 'ā kīā "wyy pewara 'gā nupe ekwap", kīā 'i enee rakuē— 'jau ēē Jejui 'ga upe.

²⁸ Aipo 'e re Marta ēē awau ojewya oje'wyr ipe nū. Okypy'yra ēē renūina ēē awau. Owaēmawe ēē 'jau okypy'yra ēē upe, Mari ēē upe:

—Moromu'jara kiā, Jejuī kiā, 'ut owaēma kyn. “Tene ēē ruri oje'ega jee”, e'i kiā enee ko kyn— 'jau ēē meewere'i weweworamū okypy'yra ēē upe.

²⁹ Aipo ojeupe ēē 'erauwe Mari ēē weaiteramū awau Jejuī 'ga repejāna. ³⁰ Norojori we ore orowaēma katu amunawa upe. Marta ēē ore rowosiawer ipe etee arajupa oropytu'wau.

³¹ Mari ēē orauwe ēē pyri ajatyka ma'efera 'gā awau ēē rupi.

—Tywy pe nipo kwe ēē oi ajaa'wau. Pe'je soo ēē rewiri— 'jau 'gā ajaupe awau ēē rewiri.

³² Ore upe owaēmawe Mari ēē awau wapyka wenupy'āu Jejuī 'ga rowase.

—Ku'jyp. 'Au ene reko re amunipo 'ā jekywyra kiā namanūi rai'i— 'jau Mari ēē Jejuī 'ga upe.

³³ A'eramū Jejuī 'ga Mari ēē joo'o resaka. Ēē rewiri oo ma'e 'gā joo'o resaka nanē nū. A'eramū 'ga u'arasigamū ajemuaēma 'gā nee. ³⁴ A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ma'ape ajee pemono rai'i?— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe oje'ega.

—Ere ejua esaka— 'jau 'gā 'ga upe.

³⁵ A'eramū Jejuī 'ga ajaa'wau u'ama.

³⁶ 'Ga joo'o resakawe 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Noko 'ja. Noko Lasaru 'ga 'ga jekoty'aawaretea futat rai'i 'ja. Esak 'ga joo'oa 'ga ree kūi— 'jau 'gā ajaupe.

³⁷ A'eramū amumera 'gā 'jau:

—Maran ajee 'ga a'etea eae'ema 'ga amū mamā'ēi rai'i, a'e te je a'i kūi. Maran ajee 'ga Lasaru 'ga nuesagi 'ga jero'wu awi rai'i 'ū. 'Ga jukaukare'ema amunipo 'ā 'ga 'ga jero'wu upe rai'i— 'jau 'gā ajaupe.

³⁸ A'eramū ore arawau 'gā nupi. Jejuī 'ga u'arasiga rerawau erowaēma ita kwara upe. Ita kwara rawopytymawamū 'gā itauu monou im'ina iawopytyma. ³⁹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau:

—Pe'je itauu pe'au jui— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū Marta ēē 'jau:

—Koo. Naani nūrā. Ipysoyag nipo nūrā. Irūpāwē 'awamū iseri nūrā— 'jau etee ēē 'ga upe.

⁴⁰ A'eramū Jejuī 'ga 'jau ēē upe nū:

—Maran ajee je 'i enee ra'e a'i ī. “Je rerowiar ire nipo ereesak Jarejuwarete 'ga pājēa”, je 'i enee ra'e a'i ī— 'jau 'ga Marta ēē upe.

⁴¹ A'eramū 'gā ita kwara rawopytymawa pe'au jui 'ga upe. A'erauwe Jejuī 'ga amā'jāu ywau:

—Kiapi'ni. Aje'eg je enee. ⁴² Ene 'ā jeje'ega ereenup e'jina— 'jau Jejuī 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe. —Jeje'eg are ako eneporenuwiwet jepi. A'eramū je aipo 'jau enee 'auwara 'gā nemianuwamū. Kasi a'e pe 'gā naje rerowiari ne. “A'jea futat Janerwarete 'ga 'ga muri janee rai'i”, te'i 'gā jee 'jau. 'Awa 'ara rupi 'gā enepājē resagi— 'jau Jejuī 'ga oje'ega 'Uwa 'ga upe.

⁴³ 'Uwarete 'ga upe oje'ēmaw ire Jejuī 'ga wafukaita Lasaru 'ga upe:

—Ere ejua eēma, ki Lasaru— 'jau Jejuī 'ga oje'ega Lasaru 'ga upe.

⁴⁴ A'erauwe Lasaru 'ga ferawi 'ua uēma ita kwar awi. Wauwanawa taity rerua enafu'ama enuēma ita kwar awi wakaga auwanawa reewe. 'Ga ēmauwe Jejuī 'ga oje'ega 'ga resakara 'gā nupe:

—Pe'je 'ga piara rapa 'ga wi. Tuata 'ga 'jau— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

Jejuī 'ga ree ifuwet ma'e

(Mateu 26.1-5; Maku 14.1-2; Luka 22.1-2)

⁴⁵ A'eramū 'ga moferawa resakara 'gā Jejuī 'ga rerowiaa kwaiwete. Mari ēē rupi oo ma'efera 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete. ⁴⁶ A'eramū 'gā amū awau imome'wau fariseu 'gā nupe: —Jejuī 'ga Lasaru 'ga omoferap ko, irūpāwē 'ga ser ire ko— 'jau 'gā awau Jejuī 'ga mome'wau fariseu 'gā nupe.

⁴⁷ A'eramū fariseu 'gā ajatykau mainana 'wyrriara 'gā netee. Opytuna 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nanē ajatykau 'gā nee nū. Ajatykau oporogytau Jejuī 'ga ree:

—Maran te jane Jejuī 'ga rerekoi? 'Awamū 'ga tee te 'ā mama'ea janeremiapoe'ema wapo akou kwaiwete a'i kūi — 'jau 'gā oporogytau Jejuī 'ga ree. ⁴⁸—Nanuar awi 'ga momige'emamū nipo 'gā najuejue etee 'ga rerowiari. A'eramū futat nipo 'gā 'ga mogou 'wyrīaramū ojeupe. A'eramū futat nipo jane'wyrīararete 'ga Roma pewara 'gā 'wyrīara 'ga wemiayuwa 'gā mua jane apisau, Janeruwarete 'ga mogytaawa retygukaa 'jau nipo 'ga 'gā murukaa— 'jau 'gā ajaupe.

⁴⁹A'eramū mainana 'wyrīararete 'ga, Kaifasi 'ga oje'ega 'gā nupe. Kaifasi 'ga 'wyrīaramū 'ūina 'gā nupe aipoa kwara rupi rakue. A'eramū 'ga a'eramū oje'ega 'gā nupe:

—Nepēneapyoi we futat 'ga ree? ⁵⁰'Ga futat ijukapyramū. A'eramū 'ga etee futat amanūmarūmū najuejue etee jane apisiukare'ema— 'jau Kaifasi 'ga oje'ega wemiayuwa 'gā nupe.

⁵¹A'ere Kaifasi 'ga naoje'eg imū etee rūi aipo 'ga 'i. Janeruwarete 'ga te aipo amu'eukat 'ga. Ojeteē oje'ēma'e 'jawe 'ga poromū oje'ega ajaupe. “Jejuī 'ga etee futat amanūarū jane apisiukare'ema”, 'ga mu'eukaa ajaupe. ⁵²Judeu 'gā tywera upe futat 'ga manūi. A'ere na'gā tywera upe etee rūi Janeruwarete 'ga 'ga jukaukari. Judeue'ema 'gā nupe nanē 'ga manūi nū, majepeī 'yweteē jane mogyau.

⁵³Aipoa ojeupe Kaifasi 'ga 'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Maran te jane Jejuī 'ga pyygi 'ga jukau?— 'jau 'gā ajaupe oporogytau.

⁵⁴A'eramū Jejuī 'ga awawe'em Judeja ywy pe. Arawau Efraī 'jaw ipe etee. Aipoa 'upa jūmire'ema pyri. Aipo pe ore oropytau.

⁵⁵Oreyppy 'gā Egitu ywy awi enū'ēawer awi wea'awa maraka upe iwaēm ja'wyja'wyrāuwe judeu 'gā awau ajatykau peu Jerusareg ipe kwaiwete. Oje'wyr awi 'gā awau ajatykau Jerusareg ipe. Maraka apoawa upe iwaēme'emauwe 'gā mama'e apou Moisesi 'ga remik-wasiarar imū etee ojekatu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe. ⁵⁶A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe awau Jejuī 'ga rekaa numiamū. A'ere 'gā nuekoari 'ga. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—'Ut sipo 'ga 'au maraka are jane pyri?— 'jau 'gā ajaupe.

—Too. Maran gatu nipo 'ga 'ure'ema— 'jau 'gā ajaupe.

⁵⁷A'eramū mainana 'wyrīara 'gā 'jau fariseu 'gā netee:

—Jejuī 'ga resakaramū ki pejot 'ga mome'wau oree— 'jau 'gā maraka are 'ut ma'e 'gā nupe.

Jejuī 'ga pyyg are 'gā afuweramū. A'eramū 'gā poromū 'jau, “pemome'u ki 'ga oree”, 'jau 'ga 'gā nupe.

12

Jejuī 'ga ree jany kasiga reko'wokawet

(Mateu 26.6-13; Maku 14.3-9)

¹Egitu ywy awi oropyyfera 'gā nenū'ēawer are wea'awa maraka apoawa upe iwaēm ja'wyja'wyrāuwe ore arawau Petani pe.

A'eramū Jejuī 'ga ore rerawau wemimofera'era 'ga 'wyr ipe, Lasaru 'ga 'wyr ipe.

²A'eramū peu ore waēm ire, peuwara 'gā mama'e apou oree, ore mojemi'waawamū. Marta ēē mama'e rerua mama'e 'wawa 'arimū oree. A'eramū Lasaru 'ga nanē 'ua wapyka ojemi'waa Jejuī 'ga pyri. ³A'eramū Mari ēē jany kasiga ryrū pyyka erua. Aipoa jany kasiga wepyeteramū agawewi. A'etea Mari ēē aipoa jany kasiga werut eko'woka Jejuī 'ga py are. Naritū 'jau 'gā aipo jany kasiga upe. 'Ga py pireita ipyu. 'Ga py pirei re ēē u'awa pyu etee futat 'ga py mukaga. Jany kasiga okwasi'wau 'gā noga raipy pype. ⁴A'ere Jejuī 'ga remimu'eramū ore mū narafutari. Judas Iskariote 'ga nafutari aipoa. Judas 'ga futat ia'wre'ema 'gā nupe Jejuī 'ga monoara. 'Ga futat poromū nafutari jany kasiga pyu Jejuī 'ga py pireja.

⁵—Kuu. Ma'eramū sipo ēē ime'ege'ema ka'aranūū are 'wei. Epy te 'ā 'aga jany kasiga. Tresētu ka'aranūū 'ua ee. A'eramū amunipo 'ā ēē ime'ega ka'aranūū are ojeupe. A'eramū amunipo 'ā ēē epyfera mua janee. A'eramū amunipo 'ā jane imojo'oka ikaraemāe'ema 'gā nupe— 'jau 'ga 'ūina.

⁶Judas 'ga najemuaēmi agawewi ikaraemāe'ema 'gā nee. O'meramū te 'ga 'i. Jejui 'ga remimu'ea futat 'ga numiamū. 'Ga futat ka'aranūū yrū rerekwara. A'eramū 'ga amunarūmū ka'aranūū are ojeupe jepi. Muna'ywa futat 'ga. A'eramū 'ga poromū jany kasiga me'eg are afuweramū. “Amojo'ok amunipo 'ā je epyfera tejeupe”, 'jau 'ga ojeupe numiamū.

⁷Aipo 'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Tene ēē iapoi. 'Aga jany kasiga ēē om̄yigatu je manūnamū je ree eko'wogipyramū te rai'i numiamū. A'ere ēē 'awauwe eko'wogi je ree. Tene ēē iapoi jee— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

⁸—Ikaraemāe'ema 'gā nooa'uweri futari pē nui. A'eramū ene anure mama'e monou 'gā nupe ejemifutar imū 'jau. Je te nako fukui futari pē pype— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe.

⁹A'eramū judeu 'gā Jejui 'ga rekwa kwaapa.

—Petani pe 'ga oi akou ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā kwaiwete awau Jejui 'ga rewiri. Lasaru 'ga resaka nanē 'gā awau nū. Jejui 'ga remimofewera 'ga futat poromū Lasaruramū. ¹⁰⁻¹¹Lasaru 'ga mofeweramū 'gā kwaiwetewete Jejui 'ga rerowiaa. Mainana 'wyriara 'gā nerowiar awi 'gā opoia. A'eramū 'gā Jejui 'ga rerowiaararetea futat ajemogyau. A'eramū mainana 'wyriara 'gā amara'neramū 'gā nee. Lasaru 'ga resaka 'gā oramū mainana 'gā Lasaru 'ga juka are afuweramū.

Kawaru'i 'arimū Jejui 'ga ataawet

(Mateu 21.1-11; Maku 11.1-11; Luka 19.28-40)

¹²⁻¹⁸Ai'iwe ore arawau Jerusareg ipe Jejui 'ga rupi. Kawaru'i aranuamueuu 'arimū Jejui 'ga 'ua akou. A'eramū muku awi maraka are 'ut ma'e 'gā 'ga rera renupa.

—Aipo Jejui 'ga ruri akou— 'jau peuwara 'gā Jerusareg ipe 'ut ma'efera 'gā nupe. —'Ga futat 'awamue Lasaru 'ga omofera ai'i. Ita kwara pype 'ga ruwamū 'ga wafukaita 'ga reumera upe ai'i. A'erauwe futat Lasaru 'ga ferawi 'ua uēma ita kwar awi ai'i— 'jau Lasaru 'ga ferawa resakarera 'gā imome'wau kwe awi 'ut ma'efera 'gā nupe. —Pe'je ajee soo Jejui 'ga resaka 'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā kwaiwete awau 'ga rowosōu. 'Gā ku'ia 'gā nerekou. A'eramū 'gā a'eramū pinowa rerawau imowawaka 'ga repejāna. 'Ga resakawe 'gā wafukaita 'gā nupe:

—Janerwarete 'ga 'ā esageay. Ene 'ā 'ga remimurera futat. Ene futat 'ā Israeu juapyreramū ore upe 'wyriarareteramū. A'eramū ki Janerwarete 'ga ojejukau esage ene ree— 'jau 'gā wafukaita Jejui 'ga upe.

Kawaru'i 'arimū Jejui 'ga 'ua owaēma Jerusareg ipe. Ymā Sakari 'ga ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue. “Pekyje kasi Jerusareg ipewaramū ne. Kwe pē'wyriararete ruri kawaru'i 'arimū”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are rakue.

A'ere aipo are ore norereapyoi, aipoa 'ga waēmaw ipe iaporamū. A'ere anure ywag ipe Jejui 'ga o re tāmējē te orereapyoramue 'ga remikwasiarera ka'aran are ikue. “A'jea futat. 'Ga remikwasiarer imū etee futat 'gā iapoi rai'i”, 'jau ore arajaupe, ywag ipe 'ga o re.

¹⁹Jejui 'ga repejāna 'gā oo resakawe, fariseu 'gā 'jau:

—Kuu. 'Gā juejue nipo oo Jejui 'ga repejāna ki sa, “perowiar awi 'ga” 'eramū etee pa 'gā 'ā nū— 'jau 'gā ajaupe.

Amanūawama Jejui 'ga imome'uawet

²⁰Grego 'gā amū awau judeu 'gā nupi Jerusareg ipe. Janerwarete 'ga muorypa 'gā awau 'gā nupi maraka pē. ²¹A'eramū 'gā awau oje'ega Filipe 'ga upe. Pesaita pewara Filipe 'ga. Garireja ywy pe aipoa amunawa Pesaita 'upa. A'eramū grego 'gā 'jau Filipe 'ga upe:

—Oreporesagiwer ore Jejui 'ga ree, ki Filipe— 'jau 'gā 'ga upe.

²²A'eramū Filipe 'ga Andre 'ga upe ra'ne awau imome'wau. A'eramū Andre 'ga Filipe 'ga rerawau Jejui 'ga upe.

—Grego 'gā 'ut amū ene resaka, ki Jejui— 'jau 'gā 'ga upe.

²³A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je 'ā Jarejuwarete 'ga remimurera. A'eramū nipo anurenure'i je manū re 'gā 'jau kwaiwete jee: “Eteete ma'e 'gā apyrapara 'ga ra'e”, 'jau nipo 'gā jee, je manū resaka—

'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁴—Sā'ā juowuu a'ŷja otyme'emamū ipytune'ema. Majepei tee futat a'ŷja. A'eramū futat ojemoteu otyim ire te ipori. A'eramū futat waramū ojeme'yita wa'ŷja pyu. A'eramū te nojemotee a'ŷja. Nan tee futat je manū re jeremiyauwa 'gā jeme'yi. Je manū re kwaiwetewete ajemogyau namutamutat— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ²⁵—Janeruwarete 'ga remifutara apoare'ema 'gā a'ŷi tyme'ema 'jawe. 'Gā nekoikoetei tee. Amanū re awawe'em futat Jarejuwarete 'ga pyri. A'ere Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e apoara 'gā itymipyrera 'jawe. Nokyjei 'gā amanū awi. A'eramū nipo anure 'gā ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū ete rūi futat— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe oporogytau 'ūina.

²⁶—Jeremiyauwamū pejekoweramū ki jeje'ega peenup, jeremifutar imū etee futat mama'e apou. Nan pejemogy je pyri namutat a'jea futat. A'eramū nipo jeremiyauwa 'gā nupe Jeruwarete 'ga 'Jau: “Gā esageay jee”, 'Jau nipo 'ga 'gā nupe jee— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁷—Jepy'a'wyt je tekou. Maran te je rekoiko, na'ea'uweri je Jarejuwarete 'ga upe. “Je rereko tywerukar awi ape 'gā nupe”, na'ei futari je 'ga upe nū. Nanuaramū futat je ruri ikue. Ijukapyramū futat 'ga je muri ikue. A'eramū nipo 'gā je rerekou tyweaete futat je jukau— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe.

²⁸Aipo 'e re Jejui 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe:

—Mama'ea eapo ejemuorywukaa 'gā nupe, Kiapi'ni— 'Jau 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe. Aipo ojeupe 'ga 'eramū 'ga oje'ega mua 'ga upe ywag awi:

—Mama'e mū futat ako je aapo tejemuorywukaa 'gā nupe ko. Anure tāmējē te nipo je iapou'Jawi nū— 'Jau Ku'jywa 'ga oje'ega mua wa'yra 'ga upe.

²⁹Aipo renupawe peuwara 'gā amū 'Jau ajaupe:

—Kuu. Ma'Ja te poromū?

—Aman aunuga nipo aipo kūi— 'Jau 'gā ajaupe.

—Naani nū'ū. Ywagipewara 'ga amū te nipo aipo oje'ega amut 'ga upe nū'ū— 'Jau anumera 'gā ajaupe.

³⁰A'eramū Jejui 'ga 'Jau ore upe juejue:

—Naje ree rūi 'ga je'egi jee. Pē nee te 'ga je'egetei— 'Jau 'ga ore upe imome'wau.

³¹—'Awamū nipo Jeruwarete 'ga 'i: “Neperowiari jera'yra 'ga. A'eramū pēē pejekekwau jee”, 'Jau nipo 'ga 'gā nupe. A'eramū 'ga 'awamū futat je rerowiare'ema 'gā 'wyrriara pājē mateepapa jui— 'Jau Jejui 'ga oree. ³²—'Ypeywar are temono temu'am ire te nipo je tejerowiaarama 'gā murukari tejepyri— 'Jau Jejui 'ga oree.

³³Aiporamū futat 'ga amanūawama mome'ui oree.

³⁴A'eramū 'ga je'ega renupara 'gā 'Jau Jejui 'ga upe:

—Ma'eramū ene poromū 'Jau ki 'ei. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa wemimurama 'ga ree rakue: “Namanūi futari Janeruwarete 'ga remimurera 'ga. Namutat 'ga rekoiko amanūme'em”, 'Jau 'ga 'ā inuga ikwasiaa ka'aran are rakue: Ma'eramū ajee poromū ere oree, aru'e etee ore enee. 'Ypeywar are nipo 'gā je mu'ama, ere poromū nū, aru'e te ore enee a'i kūi. NaJarejuwarete 'ga remimurera rūi tāmējē futat nipo 'ā ene nū'ū?— 'Jau 'gā Jejui 'ga upe aipo 'ga 'eramū.

³⁵A'eramū aipo 'gā 'eramū Jejui 'ga 'Jau 'gā nupe:

—Jarejuwarete 'ga je'eg are pē mu'Jawamū nanē je ruri ikue. A'eramū ki pēē jeje'ega rerowiaa pejejepype je rekoramū. Jeje'ega renuparamū pēē pejejemogyau 'arimū wata ma'e 'jawe. Sā'ā ae 'arimū mama'e resaga katu katu. Nan tee futat je Tejuwarete 'ga resaukaa pē nupe. A'ere je anurenure'i je oi pē nui nū. Je o re taetu nipo nepēneapyoa'uweri ee. Ee pejejeapyoe'em ire nipo pēē iseraip ma'e 'jawe pejejemogyau. Iseraip ma'e 'jawe etee nipo pēē pejejemogyau peje'akwaawe'emamū. Ypytunimū iseraip ma'e 'gā mama'e nuesagi. 'Gā seraiwa mama'ea nuesaukari 'gā nupe— 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe. ³⁶—A'eramū ki pēē je rerowiamū pejejepype je rekorauwe pejejeapyoramū jeje'eg are. A'eramū je tejerowiamū pē monou tejemiyauwamū. Aiporamū pēē iseraiwē'ema 'gā 'jawe. Mama'ea peesak katu katu pejejemogyau. A'eramū 'arimū wata ma'e 'jawe futat pēē— 'Jau Jejui 'ga 'ūina 'gā nupe.

Nerowiari futari 'gā 'ga

Aipo 'gã nupe 'e re Jejuí 'ga awau ojepe'au ajemima 'gã nui. ³⁷ Opājē mū Jejuí 'ga 'gã nemiapoe'ema apou'jau'japa agawewi 'gã neape. A'etea 'gã nuerowiari 'ga ajemogyau. ³⁸ Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga Isai 'ga ka'arana kwasiari inuga jee rakue. “Ene 'ã Orejararetea. A'ere 'gã nitywi oreje'ega rerowiaara. Ene 'ã pājēretea agawewi. A'etea 'gã enepājēa nuerowiari futari”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. Aipoa a'jea futat Isai 'ga inuga ikwasiaa ka'aran are rakue. A'eramū a'jea futat Isai 'ga 'eawer imū etee futat poa.

³⁹ Isai 'ga ka'arana kwasiaru'japa 'gã nee wējēmī rakue nū:

⁴⁰ “Janeruwarete 'ga 'gã namueapyoukari ee.

A'eramū 'gã wapyakwafuge'emamū weapyoe'emamū ee.

A'eramū 'gã a'eramū opoiriwere'emamū otywer awi. Jekatu'og ape, 'jawe'em 'gã 'ga upe.

A'eramū 'ga a'eramū 'gã katu'oke'ema futat”,

'jau Isai 'ga inuga ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁴¹ Jejuí 'ga rurawam are Isai 'ga ka'arana kwasiaa inuga rakue. Isai 'ga weapyoramū Jejuí 'ga rurawam are. Esageay ma'e 'ga. Kūima'eeteete 'ga 'ea 'ga ikwaapa. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa inuga 'ga rurawam are rakue.

⁴² A'etea 'gã kwaiwete Jejuí 'ga rerowiaa. 'Wyrri'ri 'gã amū miamū futat 'ga rerowiaa. A'ere 'gã aipo 'eramū eewi nojemome'ui ajaupe. Fariseu 'gã wejue “Jejuí 'ga rerowiaara 'gã simū 'ē jarejatykaaw awi 'jau. A'eramū futat imū 'ēmyrera 'gã osou'jape'ema jarejatykaawa pype 'jau”, e'i fariseu 'gã ajaupe rakue. A'eramū 'gã a'eramū wejue ojemome 'wawe'em 'gã nemianuwamū. ⁴³ Ajuowase ako esage are etee 'gã wea'aramū. Janeruwarete 'ga rowase ako esage are jēmī 'gã wea'are'emamū.

⁴⁴ A'eramū Jejuí 'ga oje'ega momorayau ojee ajatyka ma'eramū juejue oree:

—Je rerowiaara 'gã je muarera 'ga nanē futat werowiat — 'jau Jejuí 'ga oree. ⁴⁵ — Araju'jawe etee futat ore. A'eramū je resakara 'gã nanē je muarera 'ga resaka futat— 'jau Jejuí 'ga oree. ⁴⁶ —'Awa ywy pe ako je ruri pē mueapyoawamū ai'i. A'eramū je rerowiaara 'gã weapyoramū je ree ajemogyau. Naypytunimū wata ma'e 'jawe rūi 'gã. Ypytunimū wata ma'e 'gã mama'e tywera nuesagi wape awi. A'ere je rerowiaara 'gã nanarūi. 'Arimū wata ma'e 'jawe te 'gã. Je 'ã mama'ea aesaukat 'gã nupe. Mama'e are 'gã mueapyou— 'jau Jejuí 'ga oree.

⁴⁷ —'Gã amū nipo jeje'ega renupa ekoete akou. A'ere nipo 'gã nuerowiari jeje'ega. A'etea nipo je “nepēa'wyrri pēē Jarejuwarete 'ga upe”, na'ea'uweri 'gã nupe. Naaipo 'gã nupe 'jaramū rūi je ruri. Pētywer awi pē katu'okawamū te je ruri 'awa ywy pe ikue— 'jau Jejuí 'ga oree. ⁴⁸ —Pēē mū nipo jeje'ega rerowiare'ema 'eramū naje rūi areko tywet pēē. Janeruwarete 'ga te nipo wowase pē majatykaawa 'ara upe iwaēmamū e'i pē nupe: “Neperowiari Jera'yraarete 'ga je'ega rakue. A'eramū je pē nerekou tyweaete”, e'i nipo 'ga pē nupe— 'jau Jejuí 'ga oree.

⁴⁹ —Najetee rūi te 'ã ojat ikue. Jeruwarete 'ga te je mut pē mu'jaukaa jee ikue. 'Ga 'eawer imū etee futat je tekou teje'ega pē nupe, 'ga je'ega mome'wau. ⁵⁰ 'Ga je'ega renuparamū 'gã jemogyi namutat. 'Au amanū re 'gã awau oferapa ywag ipe Ku'jywa 'ga pyri amanū'jape'ema. A'eramū futat 'gã awau ajemogyau peu. A'ea te je 'ã akwaap. A'eramū je a'eu etee futat imome'wau pē nupe— 'jau Jejuí 'ga oree.

13

Wemimu'e 'gã py pireitawet

¹ Maraka apoawa upe iwaēm ja'wyja'wyräuwe Jejuí 'ga 'jau ojeupe: “‘Awamū iwaēmi 'gã maraka apoawa upe, Egitu ywy awi oypyfera 'gã nenū'ēawer are wea'awa maraka upe. A'eramū 'awamū futat owaēma ja'wyja'wy je manūawa upe. Temanū re nipo je oi tejewya ywag ipe Tejuwa 'ga pyri nū”, 'jau Jejuí 'ga akou ojeupe etee futat.

Wemiyuwamū 'ga oporomutaramū ore ree ikue. Amanū enunewe 'ga mama'e apou oree, ore ree oporomutaawa resaukaawamū ikue.

²Jejui 'ga 'ūina ojemi'waa ore pyri, wemimu'eramū. A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara Judas 'ga mu'akwaawukare'ema 'ga mogou. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Oo pa je Jejui 'ga monou mainana 'gā po pe kwy”, 'jau 'ga ojeupe.

³Ojemi'waaw ipe Jejui 'ga 'jau ojeupe: “Ku'jywa 'ga opājēa amut jee. A'eramū je pajēreteramū tekou”, 'jau 'ga ojeupe 'ūina. “Ku'jywa 'ga wi futat te ako je ruri ikue. A'eramū je 'awamū tewau tejewya 'ga pyri nū”, 'jau 'ga 'ūina ojeupe. “A'ere je teo enune 'gā mu'eī mama'e mū ree”, 'jau 'ga ojeupe 'ūina.

⁴A'ere Jejui 'ga afu'ama weteyrū mosoka ojewi. A'ere 'ga ae piryypawa pyyka ojeku'afaa ipyu. ⁵A'ere 'ga 'y reko'woka 'yasiga pype. A'ere 'ga orepy pireita. Orepy pirei re 'ga imukaga ae piryypawa pyu, aku'au imamanipyrrera pyu. ⁶Ore mū py pirei re 'ga ajepeja 'ga py pireita nū. A'ere ajepeja mū nū. A'ere ajepeja mū nū. Awau owaēma Simāo Pedro 'ga upe:

—Ere epy mua. Sipirei enepya 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

A'ere Pedro 'ga 'i etee 'ga upe:

—Kuu. Naani nū'ū. Najeremiayuwa rūi te 'ā ene. A'eramū ene jepy pireitarūe'em— 'jau etee Pedro 'ga 'ga upe.

⁷A'eramū Jejui 'ga 'jau Pedro 'ga upe:

—'Awamū nenereapyoi futari jeremiapo are. Anure te nipo enereapyo ee— 'jau Jejui 'ga Pedro 'ga upe.

⁸—Naani futari. Nerepirei futari jepya— 'jau etee Pedro 'ga 'ga upe.

—Naani. Je enepy pireite'emamū ene najeremiayuwa rūi ereko— 'jau Jejui 'ga Pedro 'ga upe.

⁹A'eramū aipo ojeupe 'ga 'erauwe Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Jepya etee kasi ajee erepirei ne nū. Jepoa we futar iki ajee epirei 'ū, jeakaga 'jau a'i kūi— 'jau Pedro 'ga Jejui 'ga upe.

¹⁰—Naani. Sā'ā ojauk ma'e 'gā piky'ae'ema. 'Gā pya etee 'ā oky'aramū. A'eramū 'ā 'gā opya etee ipireita. Nan tee futat pētywera Janeruwarete 'ga imoiri pē nui. A'eramū pēē ipiky'ae'ema 'jawewaramū 'ga upe. Pēē mū te ajee 'ā nepēpoiweri pejetywer awi rai'i. A'eramū Janeruwarete 'ga nanē imoire'ema 'ga wi. Aipo 'ga ipiky'a ma'e 'jawe ako ojekatu'oge'ema futat— 'jau Jejui 'ga oree.

¹¹Jejui 'ga Judas 'ga kwaapa ojee. “'Ga futat nipo je mono kūima'e tywera 'gā po pe” 'ea 'ga ikwaapa. A'eramū 'ga poromū 'jau oree: “Pēē mū nipo ipiky'a ma'e 'jawe futat”, 'jau 'ga oree.

¹²Orepy pireipaw ire 'ga afu'ama waity munepa nū. A'ere 'ga wapyka. Wapyg ire 'ga oje'ega oree:

—Nepēneapyoi futari jeremiapofer are. ¹³A'eramū je pē mueapyou ee. “'Ga jane mu'jara”, pe'je 'ā jee jepi. “'Ga Janejararetea”, 'jau 'ā pēē. A'jea futat pe'je. Namutat je rekoī pē nupe. ¹⁴Je te 'ā pē mu'jara. Je futat pējararetea. A'etea ako je pēpy pireita ko, pēnemiayuwa 'jawe ko. Mama'ea je 'ā aapo pē nupe. A'eramū ki pēē nan tee futat mama'e apou pejejaupe je 'jawe— 'jau Jejui 'ga oree. ¹⁵—Pēpy ako je apirei pē mu'jawamū pejejaupe mama'e apo are ko. “Je 'ā kūima'eteetea. A'eramū je mama'e apowarūe'em pē nupe”, pe'je kasi pejejaupe ne. Je 'jawe futar iki mama'ea peapo pejejaupe pejejopoaa— 'jau 'ga oree, orepy pirei re.

¹⁶—A'jea futat je 'i. 'Wyrriara 'gā kūima'eteetea. 'Ga remiayuwa 'gā o'wyrriara nuapyraawi. Moranuwa rooara 'ga nanē nuapyraawi omonoara 'ga. A'eramū je 'wyrriara 'jawe futat pē nupe. Jeremiayuwa futat pēē. A'eramū pēē je 'jawe futat mama'e apou 'awamū. ¹⁷'Awamū pekwaap. A'eramū pēē je'eawer imū etee futat mama'e apou. “Pejopoar iki mama'e apo are”, je'eawer imū mama'e aporamū nipo pēē pejeku'iramū pejejemogyau— 'jau 'ga oree ore mu'jau.

¹⁸—A'ere je napē nupe juejue rūi je 'i. Akwaap je pēē. Tejemimu'eramū je pē mū'ēi. Pēē mū futat nipo kūima'e tywera 'gā po pe je monou. Ymā we te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari inuga je ree rakue. “Je pyri ojemi'wat ma'e 'ga amū nipo je juka are ifuwet”, 'jau 'ga 'ā ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. A'eferupi tee nipo pēē mū je monou 'gā po

pe. ¹⁹ A'eramū je tejukae'emauwe aipo mome'wau pē nupe. A'eramū pēē je'eawer imū etee ijeapo re je'eawera rerowiaa. A'eramū nipo pēē 'jau jee: “A'jea futat. Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga ra'e”, 'jau nipo pēē jee— 'jau 'ga oree. ²⁰—A'jea futat je 'i jeremimokwasi'o 'gā nereko esageramū 'gā je nanē je rereko esage ajemogyau nū. Je rereko esageara 'gā je muarera 'ga nanē erekou esage ajemogyau nū— 'jau 'ga oree.

Ae a'wyre'ema upe 'ga monoara 'ga
(*Mateu 26.20-25; Maku 14.17-21; Luka 22.21-23*)

²¹ Aipo 'e re Jejui 'ga u'arasigeteteramū. A'eramū 'ga 'jau oree:

—A'jea futat je 'i. A'jea futat nipo pēē mū je mono pejepe je ree iporomutare'ema 'gā nupe je jukaukaa— 'jau 'ga oree.

²² A'eramū ore arajemogymogyau etee aramā'jāu arajuee.

—Awýja upe sipo 'ga 'i poromū?— 'jau ore arajemogyau.

²³ A'eramū je te'ýina 'ga pyri katu katu teapyka, 'ga jekoty'aawaretea je. ²⁴ A'eramū Simāo Pedro 'ga ojeпоetyka jee.

—“Awýja upe te ere poromū?” ere 'ga upe— 'jau 'ga jee ojeпоetyka.

²⁵ A'eramū je tejeupe Pedro 'ga 'eramū tejua 'ga rerowyka katu katu.

—Awýja upe te ere poromū, ki Ku'jyp?— 'jau je 'ga upe.

²⁶ A'eramū Jejui 'ga 'jau:

—Peesag iki je mani'oko'o'i akýma monoa 'ga po pe— 'jau 'ga jee aipo ojeupe je 'eramū. 'Ga mani'oko'o'i pyyka imuakýma tyfera pype. A'ere 'ga imonou Judas 'ga po pe. Simāo Iskariote 'ga ra'yra 'ga poromū. ²⁷ Mani'oko'o'ia 'ga po pe imono ypyrauwe mama'eukwaawa 'wyrriara 'ua osou 'ga pype. A'erauwe Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Ere ewau ejemiaporama apou tāmējē kamēsīete— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁸ A'ere ore 'ga pyri ojemi'wat ma'eferamū norereapyoi 'ga je'eg are.

—Ma'eramū sipo 'ga aipo 'jau 'ga upe 'wei?— 'jau ore arajaupe.

²⁹—Mama'e mū mua nipo kwe 'ga 'ga monoi kūi. Ikaraemāe'ema 'gā nupe ka'aranūi monou nipo kwe 'ga 'ga monoi kūi— 'jau etee ore arajaupe. “‘Ga futat nā'ā ka'aranūi yrū rerekwara re'ā”, 'jau ore. A'eramū ore poromū 'jau “mama'e mū nipo 'ga oo imua”, 'jau ore ee orojeapyoe'ema rerekou.

³⁰ Jejui 'ga wi mani'oko'o'i pyyka ypy we Judas 'ga afu'ama awau uēma ore wi. Awau 'ga oporogytau mainana 'wyrriara upe, 'gā nupe Jejui 'ga mono are. Ypytunimū futat 'ga awau ore wi.

Pedro 'ga momoranupawet
(*Mateu 26.31-35; Maku 14.27-31; Luka 22.31-34*)

³¹⁻³² Judas 'ga ēm ire Jejui 'ga 'jau oree:

—Je pēneki'yraretea. 'Awamū futat nipo je manūi. Anurenure'i nipo pēē je manū re Jeruwarete 'ga pājē resaka. Jepājēa nanē nipo pēē esaka nū. A'eramū nipo pēē aipo resag ire 'jau oree: “Pēē te 'ā pājērete. Pēnesage 'ā oree”, 'jau nipo pēē oree orepājē resag ire, ore muorypa— 'jau Jejui 'ga oree.

³³—Kunumīmet. Nako'a'uweri je namutat pē pype. Ko'iko'i ete je oi pē nui. Je o re nipo pēē pejewau je rekaa numiamū. A'ere nipo “nepeoa'uweri je waw ipe”, 'jau ako je judeu 'gā 'wyrriari 'gā nupe ikue. A'ere je 'awamū pē nupe nanē je 'i aipo 'jau nū— 'jau Jejui 'ga oree. ³⁴—A'eramū je mama'e yau mū mome'wau pē nupe. Jeporomutat te je 'ā pē nee kwaiwete. A'eramū ki pēē nanē pejeporomutaramū pejejee. Pejejuerekou esage ki je 'jawe. ³⁵ A'eramū pejejuereko esage resakara 'gā 'jau pē nupe: “Jejui 'ga remiayuwa 'gā futat. A'eramū 'gā oporomutaramū ajuee 'ga 'jawe. A'jea futat 'gā 'ga remiayuwa ra'e”, 'jau nipo 'gā pē nesaka— 'jau Jejui 'ga oree.

³⁶ Aipo 'ga 'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Ma'ape ene ewau poromū, ki Ku'jyp?— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Nereo'a'uweri je rupi 'awamū. Anure te nipo ereo je rewiri— 'jau etee 'ga 'ga upe.

³⁷—Ma'eramū je tewawe'em ene rupi ki 'ei? Ene reewe futat je manūi tewau kūi— 'Jau Pedro 'ga 'ga upe.

³⁸A'eramū Jejuī 'ga 'Jau 'ga upe nū:

—“Ene reewe futat je oi temanūmū”, 'Jau ene kūi. A'ere je te a'jea futat je 'i enee kūi. 'Awa ppytuna rupi futat nipo ene'me 'gā nupe muapyt, je kwakupa nipo 'gā nupe wyrasokwē je'eg enunewe kūi— 'Jau Jejuī 'ga Pedro 'ga upe.

14

Janeruwarete 'ga rupap

¹Jejuī 'ga 'Jau wemimu'eramū oree ikue:

—Pē'arasig kasi ne. Pejepy'a'wyre'emamū nanē pejejemogyau nū. Jarejuwarete 'ga ree etee pejejemogyppyka pejejemogyau. Je ree nanē pejejemogyppyka pejejemogyau nū.

²Jeruwarete 'ga rupaw ipe kwaiwete 'oga. A'eramū je pēnupawa mogatyrūmū tewau. Aipo tywe'em ire amunipo 'ā je aipo na'ea'uweri pē nupe. ³Pēnupawa mogatyrūmaw ire nipo je tejua pē nupe, pē nerawau peu tejepyrī pē mogyau. ⁴Pekwaap futat 'ā je wawa piara— 'Jau Jejuī 'ga oree ikue.

⁵A'eramū Tome 'ga 'Jau 'ga upe:

—Norokwaawi ore ene wawa, ki Ku'jyp. Maran sipo ore ene wawa piara kwaawi?— 'Jau 'ga Jejuī 'ga upe.

⁶A'eramū Jejuī 'ga 'Jau 'ga upe:

—Je futat 'ā pe 'Jawawara. Je rupi etee te peo Jeruwarete 'ga pyri. Je 'ā mama'e a'jea etee omome'u. Je futat ae mogyara. Je futat omonoukat pēē imogyau Jarejuwarete 'ga pyri, a'e je 'ā pē nupe jepi. ⁷Je kwaaw ire Jeruwarete 'ga nanē pekwaap nū. 'Awamū 'ā pekwaap 'ga futat. A'eramū nipo pēē 'ga resaka futat— 'Jau Jejuī 'ga oree ikue.

⁸A'eramū Filipe 'ga 'Jau 'ga upe:

—Eesaukat Jarejuwarete 'ga oree, ki Ku'jyp. 'Ga resag ire torerekōēai arajemogyau 'Jau — 'Jau 'ga 'ga upe.

⁹A'eramū Jejuī 'ga 'Jau 'ga upe:

—Naje kwaawi we nipo ape ki sa? Ymā agawewi te 'ā je rekoī pē pype a'i kūi? Je resakara 'gā Jeruwarete 'ga nanē wesak futat nū kūi. Ma'eramū ene poromū “Jarejuwarete 'ga eesaukat oree”, 'Jau jee 'ū? ¹⁰Jeruwarete 'ga je 'Jawe futat kūi. Je nanē 'ga 'Jawe futat kūi. Majepei teewara 'Jawe futat ore rekoī kūi. Nererowiari nipo aipoa ki sa?— 'Jau Jejuī 'ga Filipe 'ga upe.

A'eramū 'ga 'Jau oree:

—Nateje'ega etee rūi je amome'u pē nupe 'agamū. Tejuwarete 'ga je'ega te je amome'u pē nupe kūi. Opājē mū futat 'ga mama'e apoukari jee. ¹¹Je rerowiat pejepe. Je futat ako Tejuwarete 'ga pir are. 'Ga nanē akou jepir are nū. Aipoa ki perowiat. Jeje'ega rerowiare'ema ki jeremiapofer are je rerowiat pejepe. ¹²A'jea futat je 'i. Je rerowiaara 'gā nipo mama'e apou je 'Jawe etee futat. Tejuwarete 'ga pyri je oi 'awamū. A'eramū nipo je rerowiaara 'gā mama'e apou je apyraapa — 'Jau Jejuī 'ga oree. ¹³—A'eramū pēē je rerowiaaramū je renūina “mama'ea eapo oree”, 'Jau ki pēē jee. A'eramū je pē nemienuja apou pē nupe tejer imū pēē enūi re. A'eramū pēē mama'ea pejejeupe je iapo re Jarejuwarete 'ga muorypa, pejejeupe iapoawer are. ¹⁴A'jea futat je'ea. “Mama'ea eapo oree”, tejer imū tejeupe pēē 'eramū je iapoī futarī pē nupe— 'Jau Jejuī 'ga oree.

Janeruwarete 'ga 'Agesage

¹⁵—Je ree pejeporomutar ire nipo pēē jeje'ega renupa. ¹⁶A'eramū je teje'ega renuw ire 'Jau Tejuwarete 'ga upe: “E'agesagea emono je rerowiaara 'gā nupe 'gā poawamū je 'gā poawera 'Jawe”, 'Jau nipo je 'ga upe. “Namutar iki E'agesagea emogo 'gā pype imoire'ema futat 'gā nui”, 'Jau nipo je 'ga upe. ¹⁷'Ga 'Agesagea mama'e a'je are etee futat pē mueapyo Jarejuwarete 'ga ree. Je rerowiare'ema 'gā 'ga 'Agesage kwaape'ema futat. A'eramū 'ga 'gā nupe U'agesage monowe'em futat. A'ere 'ā pēē 'ga 'Agesagea pekwaap. Pē pyri futat 'ga 'Agesagea rekoī. A'eramū anurenure'i futat akou pē pype, pēnerekwaramū. Janeruwarete 'ga 'Agesagea akou je rerowiaaramū pē pype— 'Jau 'ga oree.

¹⁸ A'eramū Jejui 'ga 'jau nū:

—Anure nipo je ruri tejewya pē nupe nū. Naetyga'uweri je pēē imogyau— 'jau 'ga oree.

¹⁹ —Anurenure'i nipo je rerowiare'ema 'gā naje resagu'jawi. A'ere pēē je resagu'jap futat pejepe. Temanū re miamū je ferawi etee nū. A'eramū nipo je pē mogyau teje'jawe etee futat. ²⁰ Pē nupe 'ga 'Agesage rur ire pē mueapyou Jeruwa 'ga ree, je ree 'jau. “Uwarete 'ga pyri 'ga reko. Jane pyri nanē 'ga reko futari nū” 'e are pē mueapyoukaa. “Ga pyri nanē ore reko nū” 'e are nanē pē mueapyoukaa nū— 'jau 'ga oree ikue.

²¹ —A'eramū ki pēē jeje'ega renupa katu pejejemogyau. Jeje'ega renup katuara 'gā iporomutat futat je ree. Aipo 'gā nee Jeruwarete 'ga poromutaramū futat. Je nanē 'gā nee teporomutaramū nū. 'Gā nupe je jekwaawukari futat— 'jau 'ga oree ikue.

²² A'eramū Judas 'ga oporonupa ee 'ga upe. Najudas Iskariote 'ga rūi. Ajepeja 'ga Judas 'ga te oporonup ee 'ga upe:

—Ma'eramū ene ejekwaawukaa ore upe etee 'ū? Ma'eramū sipo ene ejekwaawukare'ema ejerowiare'ema 'gā nupe?— 'jau Judas 'ga oporonupa ee 'ga upe.

²³ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Je ree iporomutat ma'e 'gā jeje'ega wenup futat. A'eramū Jeruwarete 'ga oporomutaramū aipo 'gā nee. Tejuwarete 'ga retee futat je reko 'gā nupe. ²⁴ Je ree iporomutare'ema 'gā jeje'ega nuerowiari futari. Nateje'ega rūi te 'ā je amome'u pē nupe. Tejuwarete 'ga je'ega te je 'ā amome'u, temuarera 'ga je'ega etee futat— 'jau 'ga 'ga upe ikue.

²⁵ —Pē pype tekou je 'ā a'e mome'wau pē nupe. ²⁶ Anure nipo 'ga U'agesage muri jerekwawer ipe pē poaawamū, pē mu'jau mama'e a'je are, pē muea'aa je'eawer are— 'jau Jejui 'ga oree.

²⁷ —Je 'ā jepy'ata'wa futat. A'eramū je teje'jawe etee futat pē mogyau pē mopy'ata'wau. Je rerowiare'ema 'gā nojomopy'ata'wai futari. A'ere je nanarūi. Je te a'jea futat pē mopy'ata'waara. A'eramū ki pēē pejepy'ata'waramū pejejemogyau je ree. Pekiye kasi mama'e awi ne— 'jau Jejui 'ga oree. ²⁸ —“Awamū je oi pē nui. A'ere anure je ruri nū”, a'e je ako pē nupe ko. A'ea peenup je'eawera. Je ree iporomutat ma'eramū nipo pēku'i pejejemogyau je o re je ree. Tejuwarete 'ga pyri je oi. 'Ga 'ā je apyraapararete futat. A'eramū nipo pēē pejeku'iramū je o are— 'jau Jejui 'ga oree. ²⁹ —Teoa je amome'u pē nupe 'awamū. A'eramū pēē je o re jeje'ega rerowiaa. ³⁰ Amogytaaiw etee je pēē na'ne. Je rerowiare'ema 'gā 'wyriara 'ut ja'wyja'wy jee. A'ere nuapoukara'uweri mama'ea jee. ³¹ Tejuwarete 'ga 'eawer imū etee futat je mama'e apoi tekou. A'ere je rerowiare'ema 'gā anure 'gā neapyoramū Jeruwarete 'ga ree jeporomutar are— 'jau 'ga oree.

Aipo 'epaw ire 'ga 'jau oree:

—Pe'je iruukwe 'aw awi. Soo 'jau— 'jau 'ga oree wemimu'eramū.

A'eramū futat ore arawau aipo awi.

15

Uwa 'ywarete 'jawawat

¹ A'ere Jejui 'ga mama'e mū mome'wau oree, ore mu'jawamū:

—Je 'ā uwa 'ywarete 'jawe. A'eramū pēē je rerowiaaramū akā 'jawe. A'eramū Jeruwarete 'ga uwa 'ywa jara 'jawe. ² Sā'ā uwa 'ywa tymara 'gā. 'Iaawa rupi 'gā awau esaka. A'ere amumera akā ni'ai. Amumeria etee u'a'iramū. A'eramū ijara 'ga 'iae'ema akā monoka jui. 'Ia'i ma'ea etee 'ga imogatyrumū imogyau. A'ere imogatyrumyera akā u'aramū kwaiwete. Nan tee futat nipo je rerowiaara 'gā. Jeje'ega renupare'ema 'gā akā'ae'ema 'jawe. “Je te 'ā Jejui 'ga remiayuwaretea”, 'jau nipo 'gā numiamū. A'ere nipo 'gā nuapoi Jeruwarete 'ga remifutar imū mama'ea. Nuenuwi 'gā 'ga je'ega. A'e 'gā 'ga ope'a je wi imonou muku. Amumera 'gā te nipo ajee akā mogatyrumyera 'jawe. A'e 'gā a'jea futat Jeruwarete 'ga amu'akwaap 'gā mama'e tywera apoe'em are 'gā mogyau. Aipo 'gā akā mogatyrumyera 'jawe i'a kwaiwete ma'e 'jawe ajemogy jee. 'Gā a'jea futat 'ga remifutar imū etee mama'e wapo ajemogyau. ³ A'ere 'ga ako pē mogatyrumū ko. Jeje'ega a'jea futat peenup katu katu. A'eramū 'ga ako pē katu'oka ko— 'jau 'ga oree. ⁴ —Sā'ā akāa o'yw are u'ama etee i'aa. O'yw awi akā open ire ni'au'jawi. Nan tee futat jepir are ajemogy

ma'eramū etee Jeruwarete 'ga remifutar imū mama'ea peapo pejejemogyau. A'eramū je pē nerekou tejeape futat— 'jau 'ga oree.

⁵—Je uwa 'ywarete 'jawe futat. Pēē akā 'jawe. Jepir are pejejemogyau. Je tekou pē nee 'jau. A'eramū je pē poaa mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imū. Pejepoare'emamū nepeapoa'uweri mama'ea— 'jau 'ga oree. ⁶—Sā'ā uwa 'ywa jara 'ga akā ypiwera monoga imonoa iapya jui. Nan tee futat Jeruwarete 'ga jepir areware'ema 'gā monoi muku je wi. ⁷Je ree ajemogy ma'eramū pēē jeje'ega renuparamū futat. A'eramū Jeruwarete 'ga “mama'e mū eapo jee”, ojeupe 'eramū iapou futat pē nupe— 'jau Jejui 'ga oree. ⁸—Jeruwarete 'ga remifutar imū pejejemogy re pēē mama'e apou 'ga 'eawer imū etee. A'eramū pē nesakara 'gā 'jau pē nupe: “Janeruwarete 'ga 'ā esageay”, 'jau nipo 'gā pē nupe pē nesag ire. “Gā 'ā a'jea futat Jejui 'ga remiayuwā”, 'jau nipo 'gā pē nesag ire— 'jau 'ga oree ikue.

⁹—Jeruwarete 'ga iporomutat je ree. A'eramū je nan tee futat teporomutamū pē nee. A'eramū ki pēē jeje'ega renuparamū jeje'ega anupa ywyapi pejejemogyau. A'eramū je taetu teporomutamū pē nee. ¹⁰Sā'ā je Tejuwarete 'ga je'ega renup katu katua je rekoa. A'eramū 'ga a'eramū oporomutamū a'jea futat je ree. Nan tee futar iki jeje'ega peenup pejejemogyau. A'eramū je jeporomutamū pē nee pejemogyramū— 'jau 'ga oree.

¹¹—Aipoa je amome'u pē nupe pē muekōēāinawamū. Je 'ā ekōēāi ma'eramū. A'eramū je teje'jawe pēnekōēāja futaa. ¹²Jeporomutat je pē nee. A'eramū je tejejukau esage pē nee. A'eramū je 'jau pē nupe: Pēporomutar iki pejejee. Pejejuka esage ki pejejee, je 'jawe futat— 'jau 'ga oree ikue. ¹³—Ojekoty'aaw are iporomutat ma'e 'gā amanūmū ojekoty'aawa 'gā nekawer ipe. Nitywi 'ga amū aipo 'ga apyraapara 'gā, ojekoty'aaw are iporomutara apyraapara 'gā. ¹⁴Jeje'ega renuw ire pejejemogyau jejekoty'aawamū.

¹⁵—Naje upe oporowyky ma'e rūi pēē. Jejekoty'aawa te pēē. I'wyriat ma'e 'gā o'wyrriara porowykyrama nokwaawi. Mama'e eapo amū 'eramū etee te 'gā o'wyrriara porowyky apoi. A'eramū pēē 'awamū pejejemogyau jejekoty'aawamū. A'eramū je tejeupe Tejuwarete 'ga remimome'u mome'waupap pē nupe. ¹⁶Napēē nūi ako je pyyrū pejepe ikue. Je te apyyrū pēē kwe pe imonopyramū mama'e esage apoukaawamū Jarejuwarete 'ga remifutar imū. Aipoa pēnemapiapoa nateepawa'uweri futari. Nanuaramū Jeruwarete 'ga mama'e muri futari pē nupe jeje'eg imū ojeupe mama'e renūi re. ¹⁷Ma'eramū 'ā je 'i poromū pē nupe. Pēporomutar iki pejejee pejejemogyau, je 'i pē nupe— 'jau Jejui 'ga oree.

'Ga rerowiaara 'gā nee iporomutare'ema 'gā

¹⁸—Je rerowiare'ema 'gā pejejee iporomutare'emamū ki pēnea'at je ree. Je ree ra'ne te 'ā 'gā niporomutari. ¹⁹Oje'jawe pejejemogy re amunipo 'ā 'gā poromutamū pē nee. A'ere 'ā na'gā 'jawe rūi tāmējē pejejemogy. Je 'ā amū'ē pēē 'gā nui pē mogyau tejemiayuwamū. A'eramū 'gā oporomutare'emamū pē nee pejemogyramū— 'jau Jejui 'ga oree. ²⁰—Je'eawer are ki pēnea'at, “I'wyriat ma'e 'gā o'wyrriara nuapyaawa'uweri” 'e are. A'eramū 'gā je rereko tywer ire pēē nanē pē nerekou tyweaete futat nū. Jeje'eg are wapyaka re ki 'gā peje'eg are nanē tuapyaka nū. ²¹Pēē 'ā je rerowiaara. A'eramū 'gā pē nerekou tyweaete. Je muarera 'ga 'gā nokwaawi. A'eramū 'gā a'eramū pē nerekou tyweaete futat— 'jau Jejui 'ga oree. ²²—'Au ako tejua 'gā mu'jau Tejuwarete 'ga je'eg are ai'i nū. Je amu'e'em ire taetu amunipo 'ā 'gā 'jau: “Norokwaawi ore Jarejuwarete 'ga porogytaa. A'eramū ore orotywera kwaape'ema nanē nū”, 'jau amunipo 'ā 'gā. A'ere 'gā 'ga porogyta kwaawi futari. A'eramū 'gā o'mearūe'emamū 'ga upe. ²³Je ree iporomutare'ema 'gā Jeruwarete 'ga ree nanē niporomutari nū. ²⁴Gā nemiapoe'ema ako je iapou'jau'japa agawewi 'gā neape ai'i. Nitywi 'ga amū aipo apou je 'jawe. Aipo resage'em ire amunipo 'ā 'gā 'iarūi “Naruesagi ore Jejui 'ga remiapofera. A'eramū ore 'ga rerowiare'ema” e'iarūi amunipo 'ā 'gā jee. A'ere ako 'gā esagi agawewi futat ai'i. Je ree 'gā poromutare'em tee ate. Jeruwarete 'ga ree nanē nanuara 'gā niporomutari nū— 'jau Jejui 'ga oree. ²⁵—Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiaa je ree rakue: “Naapoi agawewi je mama'e tywera. A'etea je ree 'gā poromutare'em tee ate”, 'jau 'ga amū inuga ikwasiaa rakue. Aipoa 'gā ikwasiaa inuga je ree rakue— 'jau 'ga oree.

²⁶—Tejuwarete 'ga pyri tewaēm ire ta'e 'ga upe 'jau: “E'agesagea emono je rerowiaara 'gā nupe”, ta'e Tejuwarete 'ga upe 'jau. A'eramū nipo 'ga imua pē nupe je ree pē mu'jawamū.

Mama'e a'je are etee te 'ga pē mu'ei. ²⁷ A'eramū pēē je mome'wau 'gā nupe. Pejejepype je reko ypyrauwe ako pejeatau pejejemogyau je rewiri jeje'ega renupa ai'i. A'eramū pēē 'awamū pēē nanē 'gā mu'jau je ree nū— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

16

¹ A'ere Jejuī 'ga oporogytau oree nū:

—Aipoa je amome'u pē nupe tejerowiar awi pē momigukaawe'emamū. ² Anure nipo je rerowiare'ema 'gā pē mū'ēi janejatykaaw awi. “Jejuī 'ga rerowiaara pēē. A'eramū pēē pejewau peje'jāu ore wi”, 'jau nipo 'gā pē nupe. Pēē mū juka re nipo 'gā 'jau ajaupe: “Jarejuwarete 'ga remifutar imū jane 'gā apisi”, 'jau futatee nipo 'gā ajemogyau. ³ Jeruwarete 'ga nipo 'gā ikwaape'ema agawewi. Je nanē nipo 'gā je kwaape'ema nū. A'eramū nipo 'gā pē nerekou tyweaete. ⁴ A'eramū je 'awamū 'gā nemiaporama mome'wau pē nupe. A'eramū pēē anure 'gā iaporamū pejejea'aramū je'eawer are. “Omome'u tāmējē ako Jejuī 'ga janee ikue”, 'jau nipo pēē— 'jau 'ga oree.

Janeruwarete 'ga 'Agesage

—Pē pype tekou ako je aipo mome'wawa'ne'em pē nupe ai'i. ⁵ A'ere je 'awamū je oi pē nū. Temuarera 'ga pyri je oi tejewya nū. A'e are ako je pē mu'ei ko. A'etea 'ā pēē mū “Ma'ape te ereo?” 'jawe'em jee. ⁶ Peje'arasigamū etee 'ā aipo pejejeupe je 'eramū. ⁷ A'ere a'jea futat aipo je'ea. Je oe'em ire amunipo 'ā pē poara 'ga nura'uweri pē nupe. Teo re te je 'ga 'Agesage muri pē nupe pē poaawamū. A'eramū pēē pejeku'iramū je o are. ⁸ 'Ga 'Agesage 'ut ywy pewara 'gā mueapyou 'gā tywer are. Mama'e a'je are 'gā mueapyou 'ua. “Pētywer are Ku'jywa 'ga pē nreko tyweri” 'e are 'gā mueapyoawamū 'ga U'agesage muri pē nupe— 'jau Jejuī 'ga oree. ⁹—Je rerowiare'ema 'gā naeapyoī “Jejuī 'ga rerowiare'emamū ae ia'wyre'emamū juejue ae jemogyi Ku'jywa 'ga upe” 'e are weapyo'e'emamū. Aipo are te 'ga 'Agesagea 'gā mu'akwaawi. ¹⁰ Mama'e esage are nanē 'ga 'Agesagea 'gā mueapyou nū. Je 'ā mama'e esagea etee iapou. A'eramū je tewau Tejuwarete 'ga pyri. Naje resagu'jawi pejepe. ¹¹ Ku'jywa 'ga ajureko tywerete are nanē 'gā mueapyou. Mama'eukwaawa 'wyriara upe Ku'jywa 'ga 'i ikue: “Anure nipo ereo tata pe”, 'jau 'ga mama'eukwaawa 'wyriara upe ikue. Je rerowiare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wyriara remiayua futat. A'eramū nipo 'gā awau tata pe o'wyriara rupiwewe futat— 'jau Jejuī 'ga oree.

¹²—A'ere kwaiwete je pē nupe je remimome'urama. A'ere 'awamū nepēneapyoī we ee. A'eramū je imome'wawe'em pē nupe. ¹³ 'Ur ire te nipo Ku'jywa 'ga 'Agesagea pē mu'ei mama'e a'je are etee te. 'Ga je kwaawukari pē nupe. Naoje'eg imū rūi 'ga pē mu'ei. Wemienuwer are te 'ga pē mu'ei. Ijeaporam are nanē 'ga pē mu'ei nū. ¹⁴ Jeruwarete 'ga 'Agesagea jeje'ega renuw ire 'ga pē mu'ei ee. A'eramū te nipo pēneapyo je ree. “Jejuī 'ga esage” pē mu'eukaa pejejaupe. ¹⁵ Tejuwarete 'ga 'jawe futat jerea'aramū mama'e are. A'eramū je 'jau pē nupe: Ku'jywa 'ga 'Agesagea nipo pē mu'e je'eawer are, enuw ire, a'e je 'ā pē nupe— 'jau Jejuī 'ga oree.

“Tejuwarete 'ga pyri je oi” 'ga 'eawet

¹⁶—Anurenure'i nipo pēē je resake'ema pejejemogyau. Anure tāmējē te nipo je resagu'jap pejepe nū— 'jau 'ga oree.

¹⁷ Aipo orojeupe 'ga 'eramū ore 'jau arajaupe:

—Ma'eramū te 'ga 'i poromū janee? “Anurenure'i nipo naje resagu'jawi pejepe. Anure tāmējē te nipo je resak pejepe nū”, e'i 'ga 'ā janee. “Tejuwarete 'ga pyri je oi, tejewya nū. A'eramū pēē a'eramū je resagu'jape'ema”, e'i 'ga 'ā janee. Ma'eramū 'ga poromū 'jau nū'ū?— 'jau ore arajaupe. ¹⁸—Maranime sipo anurenure'ia? Maranime sipo anurea? Janereapyoī jane 'ga porogyta are nū'ū— 'jau ore arajaupe.

¹⁹ Jejuī 'ga aipo arajaupe 'e kwaapa 'ūina. “Iporonuwiet 'gā je'e are”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau oree:

—“Anurenure'i nipo pēē je resake'ema. Anure tāmējē te nipo je resagu'jap pejepe”, a'e ako je pē nupe ko kūi. A'e are nipo nepēneapyoī?— 'jau 'ga oree. ²⁰—A'jea futat je 'i. Anure nipo pēē je rapirūmū je manū re. Je manū re nipo pē'arasig je ree. Je rerowiare'ema 'gā te nipo ajee iku'i etee ajemogyau je manūnamū. Pēē te nipo ajee pē'arasigaip je

ree. A'ere nipo anure pejeku'iramū nū. ²¹ Sā'ā kūjāa wa'yray reru'arasiga ojewi wa'yra rayramū. A'ere 'ā ojewi wa'yra 'ar ire aku'iramū nū. Wea'aru'jawe'emamū 'ā wa'yra rayfer are. Aku'iramū etee 'ā wa'yra are nū. ²² Nan tee futat nipo pēē 'awamū peje'arasigamū pejejemogyau. A'ere nipo pēē anure je resagu'jaw ire pēku'i pejejemogyau nū. A'eramū nipo 'gā amū pēku'i mateepawarūme'em pē nui— 'jau 'ga oree.

²³ —Aipoa 'ara rupi nipo pēē 'jawe'em je upe, “ore mu'e ape aipo are”, 'jawe'em nipo pēē jee. Ku'jywa 'ga 'Agesagea te nipo pē mu'e mama'e are. A'jea futat je 'i. Pēē 'ā je rerowiaaramū. A'eramū 'ga “mama'ea eapo amū jee”, jerer imū ojeupe 'eramū Ku'jywa 'ga iapou pē nupe. ²⁴ Nepeenūi we te 'ā mama'ea 'ga upe jerer imū. A'eramū ki pēē 'awamū mama'e renūina 'ga upe. A'eramū 'ga imua pē nupe. A'eramū te nipo pēku'i 'a'jea'jea futat pejejemogyau— 'jau Jējui 'ga oree.

²⁵ —Mama'e mū ako je amome'u pē nupe pē mu'jawamū ai'i. A'ere anure nipo je Tejuwarete 'ga mome'ui katu katu pē nupe. ²⁶ Naje rūi futat mama'e aenūi Ku'jywa 'ga upe pē nupe. Je rerowiat 'ā pejepe. A'eramū pēē futat mama'e renūina Jarejuwarete 'ga upe pejejeupe. ²⁷ Jeruwarete 'ga iporomutat pē nee. Je ree pēporomutaramū. “Ga wi je ruri” 'ea 'ā perowiat. A'eramū 'ga oporomutaramū pē nee. A'eramū 'ga mama'e apou pē nupe ojeupe pēē 'eramū. ²⁸ A'jea futat je ruri Tejuwarete 'ga wi 'au wyy pe ikue. A'ere 'awamū je oi tejewya ywag ipe 'ga pyri nū— 'jau 'ga oree.

²⁹ A'eramū ore 'ga remimu'eramū 'jau 'ga upe:

—'Awamū namorogytau rūi ore mu'e ape. Orereapyo ore 'awamū eneporogyta are ki 'ei — 'jau ore 'ga upe. ³⁰ —Ene 'ā a'jea futat enereapyo katu katu mama'e are. Arajaupe oreporogyta jemima we 'ā ene ikwaapa. A'eramū ene ore mueapyou ee, ee ore poronuwe'emauwe. A'eramū ore “Ku'jywa 'ga wi je ruri” 'e rerowiaa— 'jau ore 'ga upe.

³¹ A'eramū 'ga 'jau oree:

—A'jea futat sipo je rowiat pejepe 'awamū? — 'jau 'ga oree. ³² —A'ere'ere'i futat nipo pēē pekwasio pejewau pejeje'wyr ipe je wi. Nepepytai'i futari nipo amū je pyri. A'ere Jeruwarete 'ga te 'ga reko'i je pyri. A'eramū je natejetee'i rūi tekou. ³³ Aipoa je 'ā omome'u pē nupe pē mopy'ata'waawamū. A'eramū pēē pejegyjawe'em pejejemogyau. Je rerowiaara pēē. A'eramū pēē pejepy'a'wyre'emamū je ree pejejemogyau. Je rerowiare'ema 'gā nipo pē nerekou tyweaete. A'ere kasi pepojeuw ine. Je te 'ā 'gā 'wyrriara pājēa 'arimū akwap— 'jau Jējui 'ga oree.

17

'Uwarete 'ga upe oje'ega monoawet

¹ Wemimu'eramū ore upe oporogytapaw ire, 'ga amā'jāu ywau oje'ega 'Uwarete 'ga upe: —Kiapi'ni. 'Awamū iwaēmi jeresage resaukaawa upe. Jeresagea esaukat 'gā nupe. A'eramū je nanē eneresage resaukararūmū 'gā nupe nū. ² Eneje'eg imū ako je ruri ikue. Ene futat 'ā je rerowiarukaa 'gā nupe. A'eramū je tejerowiaara 'gā mogyau nakwaparimū rūi futat. Je futat 'gā amomyau 'gā mogyau. ³ A'eramū jeremimomyaufera 'gā ene kwaapa. “Ga etee futat Janeruwaretea”, 'jau nipo 'gā enee. A'eramū nipo 'gā a'eramū je nanē je kwaapa nū. “Jējui Kristu 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat”, 'jau nipo 'gā jee je kwaaw ire. ⁴ Eneporowykya je aapopap 'gā nupe ene'eawer imū. Eneresagea nanē je esaukaa 'gā nupe nū. ⁵ Ymā ako wyy apoe'emauwe jeresagea ereesaukat jarejepyriwara 'gā nupe ikue. A'eramū ene 'awamū nanē esaukaa ejepyri je o re nū— 'jau Jējui 'ga oje'ega monou 'Uwa 'ga upe.

⁶ A'ere Jējui 'ga wemimu'eramū ore mome'wau 'Uwarete 'ga upe:

—Ene 'ā je rerowiarukar ape 'gā nupe. A'eramū je ene kwaawukaa tejerowiaara 'gā nupe ai'i. 'Gā 'ā eneremiayuwa rakue. A'eramū ene 'gā mua jee, jeremiayuwamū. Eneje'ega 'gā wanup. ⁷ A'eramū 'gā 'awamū ikwaapa, “tejuwa 'ga je'eg imū tee je pē mu'ei” 'ea 'gā erowiaa. ⁸ Eneje'eg are je 'ā 'gā mu'ei. A'eramū 'gā “Jeruwarete 'ga te 'ā je mut” 'ea 'gā erowiaa.

⁹ —'Gā nee je porogytai enee. Natejerowiare'ema 'gā nee rūi je porogytai enee. Tejeupe eneremimurera 'gā nee te je porogytai enee. Eneremiayuwa futat 'gā. A'eramū je a'eramū teje'ega monou ene upe 'gā nee. ¹⁰ Je rerowiaara 'gā juejue janeremiayuwamū.

Enema'eramū, jema'eramū 'jau. A'eramū nipo 'gā neko esage resakara 'gā 'jau jee: “A'jea futat Jejuī 'ga resageramū ra'e. Sā'ā 'ga remiayuwa 'gā jemogy esagea”, 'jau nipo 'gā nesakara 'gā jee.

¹¹—Kiapi'ni, Ene te 'ā eneresageay. A'ere'ere'i futat je oi peu ene pyri nū. Napytai je 'au wyy pe. A'ere janeremiayuwa 'gā pytai 'au. A'eramū ene epājē mū 'gā a'gwau mama'e tywer awi jarejeupe. Je upe ejemimurera 'jawerimū etee futat 'gā a'gwau mama'e tywer awi jarejeupe. Majepei teewara 'jawe te 'ā jane rekoi. A'eramū ene majepei 'yweteewara 'jawe 'gā mogyau jareje'jawe.

¹²—'Gā pype tekou je 'gā a'gwau mama'e tywer awi. Tejeupe ene epājē muawer imū etee futat je 'gā a'gwau. Noka'jami 'ga amū je wi. Majepeja 'ga etee te ajee jeremiayuwa 'ga naje rerowiari. Nityyu 'ga amū je rerowiarukararūmū 'ga upe. Tata pe oo ma'e 'ga wejue te. Ymā te 'gā ka'arana kwasiari inuga 'ga ree rakue. A'eramū nipo tata pe 'ga o re ka'arana mogytaara 'gā 'jau “a'jea futat ra'e. Mama'e a'je are 'gā ka'arana kwasiari inuga rakue”, 'jau nipo 'gā—'jau Jejuī 'ga u'ama 'Uwa 'ga upe.

¹³—A'ere'ere'i futat je oi ene pyri. A'eramū je 'au tekouwe aipo 'jau enee 'gā nemianuwauwe, 'gā maku'iwamū. Afutat je 'gā ku'ia teje'jawe. ¹⁴Eneje'ega je imome'wau'jau'japa 'gā nupe 'gā nerekou. Je najerea'ara'uweri mama'e tywer are. Jeremimu'efera 'gā nanē wea'are'emamū mama'e tywer are nū. Natejerowiare'ema 'gā 'jawe etee rūi ore jemogyi mama'e tywera apou. A'eramū nipo eneje'ega rerowiare'ema 'gā oporomutare'emamū 'gā nee 'gā jemogyramū. ¹⁵Eroo jeremiayuwa 'gā je reewe 'awa wyy awi, na'ea'uweri je enee. Ea'gu ki 'gā mama'eukwaawa 'wyriar awi, a'e te je enee—'jau Jejuī 'ga oporogytau u'ama 'Uwarete 'ga upe.

¹⁶—Na'auwara rūi te 'ā je. A'eramū je ree ojemu'e ma'e 'gā nanē wea'are'emamū mama'e tywer are ajemogyau 'jau. Mama'e esage apo are etee 'gā taea'at ajemogyau 'jau. Naje rerowiare'ema 'gā 'jawe rūi 'gā jemogyi—'jau Jejuī 'ga 'Uwarete 'ga upe u'ama oporogytau. ¹⁷—Emogy 'gā ejemiayuwamū. Eneje'ega a'jea futat. Eje'eg imū ejekwaawukat 'gā nupe—'jau Jejuī 'ga 'Uwa 'ga upe u'ama. ¹⁸—Ene te 'ā je mur ape 'au wyy pe eje'ega mome'waramū. A'eramū je nan tee futat 'gā mokwasi'wau eneje'ega mome'waramū. ¹⁹Awamū je jemonoi enepo pe. Ene'eawer imū etee futat nipo 'ā temanūmū. A'eramū nipo je rerowiaara 'gā ajemogyau eneremiayuwamū je 'jawe, mama'e apou enee je 'jawerimū—'jau Jejuī 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe u'ama.

²⁰—A'ere je natejewiriwara 'gā nee etee rūi je porogytai enee. Anure nanē nipo 'gā oi okwasi'wau kwe pe je mome'wau 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā nenupara 'gā amū je rerowiaa nanē nū. A'eramū je tejerowiaarama 'gā nee nanē teje'ega enee nū. ²¹Afutut je majepeī tee tup ma'e 'jawe 'gā jemogyā. Sā'ā ae majepeī tee aeruwa. Nan tee 'gā tojekoty'ar esage jane ree 'jau. Sā'ā jane majepeī teewara 'jawe jane rekoa. Nan 'gā nekoa je afutat nanē jarejepyri. A'eramū nipo majepeī 'yweteewara 'jawe 'gā jemogyramū 'gā nesakara 'gā je rerowiaa—'jau Jejuī 'ga 'Uwa 'ga upe. ²²—Je 'ā esage ma'ea. A'eramū ako ene je muorywukaa jarejepyriwara 'gā nupe ikue, ywagipewara 'gā nupe ikue. A'eramū je nan tee futat 'gā muesageu tejesage 'jawe. A'eramū 'gā ajemogyau majepeī 'yweteewara 'jawe jane 'jawe—'jau Jejuī 'ga oporogytau u'ama 'Uwa 'ga upe. ²³—Je 'ā ako 'gā pype. Ene nanē 'ā ekou je pyri nū. A'eramū je rerowiaara 'gā majepeī 'yweteewara 'jawe etee futat ajemogyau. A'eramū nipo je rerowiare'ema 'gā weapyoramū ee. “A'jea futat 'ga Ruwarete 'ga poromutaramū nanimenime 'ga ree ra'e. A'eramū nipo nan tee futat 'gā oporomutaramū jane ree nū” e are nanē nipo 'gā weapyoramū ajemogyau—'jau Jejuī 'ga oje'ega 'Uwarete 'ga upe.

²⁴—Kiapi'ni. Eneporomutat ako je ree wyy apoe'emaue futat ikue. Ma'eramū 'ā ako je muorywukar ape ywagipewara 'gā nupe ikue. Jeresagea ako ywagipewara 'gā esaka ikue. 'Awamū 'ā ene 'auwara 'gā nupe je rerowiarukaa nū. A'eramū je ywag ipe tejerowiaara 'gā neroo futaa. A'eramū 'gā jeresagea resaka—'jau Jejuī 'ga 'Uwarete 'ga upe u'ama oje'ega.

²⁵—Kiapi'ni. Eneresageay te 'ā. Ene rerowiare'ema 'gā nenekwaawi futari. A'ere 'ā je ene kwaawi futari. A'eramū 'ā 'awamū jeremimu'e 'gā ene kwaapa futat. “A'jea futat 'ga Ruwarete 'ga 'ga muri rakue” ea 'gā ikwaapa 'awamū—'jau Jejuī 'ga 'Uwa 'ga upe. ²⁶—Je

akwaawukat ene 'gā nupe ai'i. 'Awamū miamū futat je tekou ene kwaawukaa 'gā nupe nū. A'eramū nipo 'gā je ree eneporomutara 'jawe etee futat 'gā oporomutamū ajuee. A'eramū nipo je 'ā tekou 'gā pype— 'jau Jejuī 'ga oje'ega monou u'ama 'Uwarete 'ga upe.

18

Jejuī 'ga ppykawet

(Mateu 26.47-56; Maku 14.43-50; Luka 22.47-53)

¹ 'Uwarete 'ga upe oporogytapaw ire Jejuī 'ga awau jui. Wemimu'eramū etee ore rerawau. A'eramū ore arawau 'yekwa'wi raapa, Setrō 'jawa raapa. Y'wa 'ywa tymaw ipe ore orowaēma. ² Ore wawetea futat aipo jepi. Aipo pe futat Jejuī 'ga ore rerawau ore mogytau jepi. A'eramū Judas 'ga aipoa arawawera kwaapa. ³ A'eramū Judas 'ga peu futat jefaruu 'gā nerawau Jejuī 'ga ppygukaa.

'Gā oe'emaue mainana 'wyriara 'gā, fariseu 'gā netee 'jau jefaruu 'gā nupe: “Pe'je pejewau 'ga rupi Jejuī 'ga ppyka”, 'jau 'ga 'gā nupe rai'i. Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā nanē 'ga imonou 'gā nupi nū. A'eramū Judas 'ga 'gā nerawau Jejuī 'ga resaukaa 'gā nupe. Muawa 'gā erawau. Tata nanē 'gā erawau wape resakaawamū nū. 'Ua 'gā owaēma Jejuī 'ga upe. ^{4,5} Judas 'ga akou jefaruu 'gā pype, 'gā po pe Jejuī 'ga monoara 'ga poromū.

Opyk 'gā nura Jejuī 'ga ikwaapa ojee. A'eramū 'ga awau 'gā nowosōu.

—Awýja te peekat pejemogyau?— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Jejuī 'ga ore aruekat arakou, Nasare pe waranup ma'efera 'ga ore aruekat arakou— 'jau 'gā 'ga upe.

—Koromū futat je rekoi— 'jau 'ga 'gā nupe aipo 'eramū.

⁶ Aipo ojeupe 'ga 'eramū, 'ga upe 'ut ma'efera 'gā ojewya akupeu, awau u'aa ywyu.

⁷ A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Awýja rekaa te pejot?— 'jau 'ga 'gā nupe nū.

—Jejuī 'ga ore aruekat, Nasare pe waranup ma'efera 'ga ore aruekat arakou— 'jau 'gā 'ga upe.

⁸ —Koromū futat je rekoi, a'e je ako pē nupe ko. Je ree pejeporopygiweramū ki je etee futat je ppyk pejepe. Pekok kasi jeremimu'efera 'gā nee ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁹ 'Uwarete 'ga upe oje'ega monopypawer are futat 'ga 'i rai'i. “Tejeupe eneremimurera 'gā a'gui, Kiapi'ni. Noka'jami futari 'ga amū je wi”, 'jau Jejuī 'ga 'Uwarete 'ga upe rai'i. A'eramū 'ga a'e are 'jau jefaruu 'gā nupe “Tene ki 'gā oi”, 'jau jupe.

¹⁰ Aipo Jejuī 'ga je'ega renupawe Simāo Pedro 'ga oyyuu rekyita yrū awi. A'eramū 'ga mainana 'wyriararete 'ga remiayuwa namī monoka oyyuu pyu. Furuk. 'Ga jakwatawa katywarā 'ga namī yypa. Inamī yywipyrera 'ga rera Mauku.

¹¹ —Ereapo awi nanuara! Ere eyyuu munepa eyy ryrū pype nū— 'jau Jejuī 'ga Pedro 'ga upe. —Jeruwarete 'ga remifutar imū futat 'gā nuri je ppyka. A'eramū je tejereko tywerukaa 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

Anasi 'ga rog ipe 'ga reroawet

¹² A'eramū jefaruu 'gā, o'wyriara 'ga retee Jejuī 'ga ppyka ifaa. Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā nanē 'gā poaa Jejuī 'ga far are. ¹³ 'Ga far ire 'gā 'ga rerawau Anasi 'ga rog ipe ra'ne. Aiporamū Kaifasi 'ga mainana 'wyriararetea. Anasi 'ga Kaifasi 'ga ratyuwa.

¹⁴ Aipo Kaifasi 'ga futat 'jau judeu 'gā 'wyria'ri upe rai'i: “Tene Jejuī 'ga manūi. 'Ga manūi re nipo romanū 'gā jane apisawe'em”, 'jau 'ga 'wyria'ri upe rai'i.

Pedro 'ga Jejuī 'ga kwakupa

(Mateu 26.57-58, 69-70; Maku 14.53-54, 66-80; Luka 22.54-57)

¹⁵ Anasi 'ga rog ipe 'gā Jejuī 'ga rerooramū, Simāo Pedro 'ga awau 'ga rewiri. 'Ga amū nanē awau 'ga rewiri nū, Jejuī 'ga remimu'efera 'ga nanē awau 'ga rewiri nū. Mainana 'wyriararete remiesapytera 'ga poromū. A'eramū 'ga awau osou Jejuī 'ga rupi, mainana 'wyriara 'ga roga osoma pype. ¹⁶ A'ere Pedro 'ga nosei 'gā nupi. Iosoma rokwar ipe te 'ga pytai. A'eramū ose ma'e 'ga awau ojewya oje'ega iosoma rokwarā raarana ēē upe:

—Tene jejekoty'aawa 'ga resei ī— 'jau 'ga awau ēē upe.

A'eramū ēē Pedro 'ga mogeu.

¹⁷ A'ere ēē Pedro 'ga upe ēē 'i:

—Nawā nemippyga kīā remiayuwa rūi nipo ene?— 'jau ēē 'ga upe.

—Naani nū ī— 'jau Pedro 'ga ēē upe.

¹⁸ Iro'ysagay 'gā nupe. A'eramū mainana 'wyrriara remiayuwa 'gā, Jarejuwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā netee 'upa ojepe'jau tata are. A'eramū Pedro 'ga ojepe'jau u'ama 'gā pyri.

Mainana 'wyrriara 'ga poronupawet

(Mateu 26.59-66; Maku 14.55-64; Luka 22.66-71)

¹⁹ A'eramū mainana 'wyrriararetefera 'ga, Anasi 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Ma'ja are te 'gā eremu'e jepi? Awýja te eremu'e jepi?— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁰ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Pē neape futat te 'ā je porogytai 'gā nupe jepi. Judeu 'gā jatykaaw ipe, Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Mimer imū je 'ā 'gā mu'jau pēnemiesagamū jepi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

²¹ —Ma'eramū sipo je moporogytaukar ape ejeupe? Je renuparera 'gā tomome'u enee kūi. 'Gā okwaap futat je'eawera kūi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe u'ama.

²² Aipo 'ga 'eramū jefaruuna'nī 'ga amū Jejui 'ga reakwapeteka.

—Aipo ere te nipo mainana 'wyrriararete 'ga upe ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

²³ A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe:

—Mama'e tywera mū je imome'u re amunipo 'ā mama'e tywera ere jee 'auwara 'gā nemianuwamū. Mama'e a'jea je 'eramū ma'eramū ene je reakwapetegukaa 'ga upe ki 'ei?— 'jau Jejui 'ga Anasi 'ga upe.

²⁴ A'eramū Anasi 'ga Jejui 'ga rerawaukaa Jarejuwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā nupe. 'Ga faa 'gā erawau Kaifasi 'ga upe. Mainana 'wyrriararete 'ga poromū Kaifasiramū.

Pedro 'ga 'ga kwakuwu'japa

(Mateu 26.71-75; Maku 14.69-72; Luka 22.58-62)

²⁵ A'e pype Pedro 'ga ojepe'jau u'ama. A'e pe ojepe'e ma'e 'gā amū 'jau 'ga upe:

—Na'ga remimu'ea rūi nipo ene ki sa?— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū Pedro 'ga 'jau:

—Naani nū'ū.

²⁶ A'eramū mainana 'wyrriararete remiayuwa 'ga amū opononupa ee Pedro 'ga upe nū. 'Ga upe ee opononup ma'e 'ga inamī yywipywera 'ga pytuna 'ga.

—Naene rūi nipo ere aruesak Jejui 'ga pyykaw ipe ra'e ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁷ —Tee. Naani nū'ū. Nakwaawi je 'ga nū'ū. Awýja upe pēē 'jau 'ū?— 'jau etee Pedro 'ga 'ga upe nū.

A'erauwe wyrasokwē oje'ega.

Piratu 'ga upe Jejui 'ga reroawet

(Mateu 27.1-2, 11-14; Maku 15.1-5; Luka 23.1-5)

²⁸ Ai'iwetete 'gā Jejui 'ga rerawau Kaifasi 'ga rog awi. 'Wyrriararete 'ga rog ipe 'gā 'ga rerawau, Piratu 'ga rog ipe. Ku'emaiaiw are futat 'gā 'ga rerawau 'ga rog ipe. Judeu 'gā 'wyrriari'ri 'gā Piratu 'ga roga pype osowe'em. Piratu 'ga judeue'ema. Judeu 'gā osowarūe'em judeue'ema 'gā nog ipe ra'e jepi. “Ga roga pype jarese re jane jemoky'ai Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū jane mama'e 'wawarūe'em jarejatykaaw ipe”, 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā osowe'em. ²⁹ A'eramū Piratu 'ga uēma oje'ega 'gā nupe:

—Mama'e tywera te 'ga wapo pē nupe ra'e?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁰ —Mama'e tywera 'gā iapoe'em ire amunipo 'ā ore narueruri 'ga ene upe— 'jau 'gā 'ga upe.

³¹ A'eramū Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je ajee 'ga rerawau erekou tyweaete pejeypy 'gā nemikwasiarer imū etee futat— 'jau 'ga 'gā nupe.

—Naani. 'Ga juka are arefueweramū. A'ere 'ā pēē romanūnamū pe'je oree jepi: “Pejuka kasi 'ga amū ne. Ore tee arajukaarū 'gā amū”, 'jau 'ā pēē oree jepi. A'eramū ore 'ga

jukawarū'e'em— 'jau 'gā 'ga upe. —Ere eje'ega m̄yina oree. Toromono 'ga imu'ama 'ga jywa pypiraa 'ypeywar are 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

³²Ymā Jejui 'ga amanūawama mome'ui oree ai'i. “Ypeywar are nipo 'gā je monoi je mu'ama”, 'jau 'ga ai'i. A'eramū Janeruwarete 'ga te “Ypeywar are 'ga monoukaa 'ga jukaukaa oree” 'e are 'gā mu'eukaa.

³³Aipo 'erauwe Piratu 'ga awau osou wog ipe nū. Jejui 'ga rerurukaa 'gā nupe.

—A'jea te ene judeu 'gā 'wyriaramū?— 'jau Piratu 'ga Jejui 'ga upe.

³⁴—Ene futat te aipo ere? Amutee 'ga aipo 'ea te ra'u ere futat nū?— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

³⁵—Judeua sipo je ako enee? Enepytuna 'gā futat te 'ā 'au ene murukat ene moporogy-taukaa jee. Maran ene ekou 'gā nupe ra'e, a'e te je a'i kūi?— 'jau Piratu 'ga 'ga upe.

³⁶—Na'awa ywy pewara 'wyriara 'jawe rūi te 'ā je. 'Gā 'jawe je reko re amunipo 'ā jeremiayuwa 'gā 'gā nowajaa je monoukare'ema judeu 'gā 'wyria'ri 'gā po pe. A'ere je na'auwara 'wyriaramū rūi— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

³⁷A'eramū Piratu 'ga 'jau 'ga upe nū:

—'Wyriararetea futat nipo ajee ene ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

—A'jea futat je 'wyriararetea je reko. Mama'e a'je are 'gā mu'jaawamū je ruri ywy pe te'aa tey ēē wi ikue. Mama'e a'je renupara 'gā jeje'ega wenupe. A'eramū 'gā ajemogyau jeremiayuwamū— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

³⁸—Ma'ja a'eramū mama'e a'jea ki 'ei?— 'jau Piratu 'ga 'ga upe.

'Gā nupe Jejui 'ga monoawet

(Mateu 27.15-31; Maku 15.6-20; Luka 23.13-25)

Aipo 'erauwe Piratu 'ga awau uēma, ukupepe oje'ega 'gā nupe nū:

—Nuapoi futari 'ga mama'e tywera ra'e. A'eramū je 'ga jukaukare'ema. ³⁹'Awa maraka apoawa upe iwaēmauwe je 'ā pēnemifutara 'ga renuēma moromunepaw awi jepi. Pefutat te je judeuramū peje'wyriararetea muēma?— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁰—Naani— 'jau 'gā wafukaita. —Naani. Na'ga rūi emuēm oree. Parapasi 'ga te emuēm oree— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

Aipo Parapasi 'ga oporojuka ma'ea futat.

19

¹Aipo ojeupe 'erauwe Piratu 'ga 'jau jefaruu 'gā nupe:

—Pe'je 'ga rerawau 'ga mopimopika.

²A'erauwe 'gā 'ga rerawau 'ga mopika. A'ere 'gā juapekagūū muap̄yina 'ga akagyrynāmū iapou 'ga upe. A'eramū 'gā imonou imunepa 'ga akaga pype. A'eramū 'gā 'wyriararete raity piraga munepa 'ga wi, 'ga rerekoemāawamū. ³Ojwyjyewa 'gā 'ga rerekoemāu 'ga rerekou:

—Ene te 'ā judeu 'gā 'wyriararetea ra'e jepi. A'ere 'awamū ereko 'wyriarareteramū nakwaparimū rūi futat 'gā nupe ki 'ei— 'jau 'gā 'ga upe.

'Ga jaita 'ga rerekou opo afuapyka erofaa 'ga ree.

⁴A'ere Piratu 'ga awau uēma oje'ega ukupepewara 'gā nupe nū:

—Peapyka ki je ree. Arurukat je 'ga 'au nū. “Nuapoi futari 'ga mama'e tywera ra'e”, a'e je tekou pē nupe— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁵A'e pype 'gā Jejui 'ga rerua enuēma 'gā nupe nū. 'Wyriararete raitya 'gā imunepa 'ga wi juakagyria reewe. 'Ga ēmauwe Piratu 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pemā'ē 'ga ree— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe.

⁶Jejui 'ga resakawe 'gā 'jau:

—Emu'amukat futat Jejui 'ga 'ypeywar are 'gā nupe— 'jau 'gā Piratu 'ga upe, wafukaita.

Aipo wafukai ma'e 'gā mainana 'wyriara 'gā neewe Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gā neewe wafukaita Piratu 'ga upe.

—Pēē futat te aipo pe'je. Je najeporojukaweri 'ga ree. “Nuapoi 'ga mama'e tywera”, a'e je ako pē nupe ko— 'jau Piratu 'ga 'gā nupe. —Pēē te pejuka 'ga. Je najukaa'uweri 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁷—Naani. “Je futat Jarejuwarete 'ga ra'ya”, e'i 'ga oree ikue. A'eramū ore oroporojukaweramū 'ga ree. Oreyppy 'gā ka'arana okwasiat aipo are rakue. A'eramū ore oroporojukaweramū 'ga ree, 'gā nemikwasierer imū etee futat— 'jau 'gā 'ga upe.

⁸Aipo renupawe Piratu 'ga okyjau kwaiwete u'ama. ⁹A'eramū Piratu 'ga awau osou wog ipe nū. A'ere 'ga oporonupa ee Jejuu 'ga upe:

—Mō awi ene ejua rai'i ki 'ei?— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

A'ere Jejuu 'ga noje'egi 'ga upe.

¹⁰—Ma'eramū ene eje'ege'ema jee ki 'ei? Nerekwaawi nipo ejewi je 'gā momoirukara ki 'ei? Enemanūwet te ra'u nū?— 'jau Piratu 'ga 'ga upe.

¹¹—Jeruwarete 'ga te 'ā wapoukat rēwējēmī enee. A'eramū 'ā ene mama'e apou rēwējēmī je ree 'agamū. Jeruwarete 'ga tywe'em ire amunipo 'ā nereapoa'uweri nanuara jee. A'ere 'ā Jeruwarete 'ga te nan je rerekoukari enee— 'jau 'ga 'ga upe. —A'eramū 'agamū ejeupe je reruara 'gā mama'e tywera apou ene apyraapa— 'jau Jejuu 'ga Piratu 'ga upe.

¹²Aipo renupa taetu Piratu 'ga Jejuu 'ga wi opoir are afuwereramū.

—Apoit je 'ga wi— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'gā 'i etee Piratu 'ga upe:

—'Ga wi epoir ire nipo naRoma ywy pewara 'gā 'wyriara 'ga jekoty'aawa rūi ereko— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe. —“Je futat 'wyriararetea”, e'i te 'ā Jejuu 'ga oree. A'eramū 'ga akou jane'wyriara 'ga ree iporomutare'emamū. A'eramū nipo jane'wyriara 'ga, Sesa 'ga, amara'neramū ene ree 'ga wi ene poiramū— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

¹³Aipo 'erauwe Piratu 'ga Jejuu 'ga rerurukaa enuēma morogyta apoaw ipe. Piratu 'ga wapyka awau 'ūina morogyta apoaw ipe. Peu 'gā itapewa monou ipypekau te'yjupawa py'apykawamū. Judeu 'ga je'eg imū 'gā enūina *Gapata* 'jau jupe. ¹⁴Sexta feira rupi aje kwara kwawamū Piratu 'ga wapyka oje'ega 'gā nupe. Sabadoa maraka apoawa judeu 'gā nupe. A'eramū Piratu 'ga 'jau:

—Koromū pē'wyriararetea 'awamū!— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁵—Naani. Ere ki 'ga mu'amukaa futat 'gā nupe 'ypeywar are, 'ga jywa pypirarukaa 'ga manūawamū— 'jau 'gā wafukaita 'ga upe.

—Pēfuewet futat nipo ajee peje'wyriararetea je ijukaukar are?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū mainana 'wyriara 'gā 'jau 'ga upe:

—Sesa 'ga tee futat jane'wyriararetea— 'jau 'gā 'ga upe.

¹⁶A'eramū Piratu 'ga Jejuu 'ga monou jefaruu 'gā nupe.

—Pe'je 'ga rerawau 'ga mu'ama 'ypeywar are— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga rerawau.

'Ypeywar are Jejuu 'ga monoawet

(Mateu 27.32-44; Maku 15.21-32; Luka 23.26-43)

¹⁷Jejuu 'ga futat 'ypeywaruu rerawau erekou. Erawau 'gā erowaēma ae apisawa upe, aeakagera 'jawewara 'jawa upe. Judeu 'gā je'eg imū era *Gogata*.

¹⁸Peu futat 'gā 'ga monou imu'ama 'ypeywar are. 'Ga jywaa 'gā ipypiraa 'ypeywar are. Itajuu pyu 'gā 'ga pokutuka, 'ga pya nanē nū. A'ere 'gā 'ga monou imowya imu'ama 'ypeywar are futat. Mukūja 'gā pō'ō me Jejuu 'ga mu'ama 'ypeywar are. 'Gā nekoa futat 'gā imonou imu'ama. ¹⁹A'ere Piratu 'ga 'yjepa'nī kwasiaa imonoukaa inuga Jejuu 'ga apyte'rarimū. Jejuu 'ga Nasare pe waranup ma'efera 'ga. “Judeu 'gā 'wyriararetea” 'ea 'ga imonou inuga 'yjepa'nī are. Muapyra 'gā je'eg imū 'ga ikwasiaa inuga. Judeu 'gā je'eg imū, romanū 'gā je'eg imū, grego 'gā je'eg imū 'jau 'ga inuga ikwasiaa.

²⁰Ae apisawa namukui 'upa Jerusareg awi. A'eramū 'gā kwaiwete okwapa ipyu. A'eramū 'gā Piratu 'ga remikwasierera mogytau.

²¹Ikwasiaripyra resakawe mainana 'wyriara 'gā 'jau Piratu 'ga upe:

—“Judeu 'gā 'wyriararetea 'ga” 'ea ereapo awi. “Je te 'ā judeu 'gā 'wyriararete” 'ea te enug 'yjepa'nī are— 'jau 'gā Piratu 'ga upe.

²²—Naani. Anug ako je ikwasiaa ko. Tene a'ea etee futat tuwi— 'jau etee Piratu 'ga 'gā nupe.

²³ 'Ypeywar are Jejuī 'ga mu'am ire jefaruu 'gā 'ga raity me'ega ajaupe. Irūpāwē 'gā ime'ega 'upa ajaupe. A'eramū 'gā juejue 'ga raity mū pyyka ojeupe. A'ere 'ga raity pe nojemomygi futari. Ipirugipyra etee. ²⁴ A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Simonorog awi. Ita'i 'Jawewara simomot esaka ee 'jau, “Awŷja sipo weroo” 'e are 'jau — 'jau 'gā ajaupe.

Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe 'ga raity are rakue:
“Jeraitya nipo 'gā imojo'ojo'oka ajaupe.

Ita'i 'Jawewara nipo 'gā imomoa jeraityfer are”,

'jau 'gā ikwasiaa rakue. A'eramū jefaruu 'gā aipo apou 'ga raityfera mojo'okawamū.

²⁵ A'e pype Jejuī 'ga y ēē u'ama wa'yra 'ga pyri, 'ypeywar are 'ga 'amamū. 'Ga y'yra ēē, Mari Matarena ēē, Kriopasi 'ga remireko ēē. Ēē rera Mari nanē nū. Mīmera 'gā u'ama 'ga pyri katu katu. ²⁶ Wemimutaramū je pyri oy ēē resakawe Jejuī 'ga 'jau ēē upe:

—'Awamū 'ga enera'yra 'jawe enee, a'ni— 'jau 'ga oy ēē upe.

²⁷ A'ere 'ga 'jau jee:

—Eney 'jawe ēē 'awamū enee. Ejejuka esage ki ēē ree— 'jau 'ga jee.

A'eramū je 'ga y ēē rerawau teje'wyr ipe, tejejukau ēē ree.

Jejuī 'ga manūawet

(Mateu 27.45-56; Maku 15.33-41; Luka 23.44-49)

²⁸ Aipo 'e re Jejuī 'ga 'jau ojeupe: “Teporowykya je aapopap”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Je'yuwei je.

Ymā 'ga amū ka'arana kwasiaa 'ga 'yuwei are rakue. A'eramū 'ga aipo 'jau.

²⁹ Peu futat y'way ajaiwa 'ūina y'a pype. A'eramū jefaruu 'ga amū amynejuranū monou ipymīāu y'way ajaiwa pype. A'ere 'ga imonou 'ywa rapefā are, isipu 'jawa rapefā are imonou 'ga upe.

³⁰ Ipyter ire Jejuī 'ga 'jau:

—Aapopap je teporowykya— 'jau 'ga.

Aipo 'e re 'ga wakaga muāāpya. A'eramū futat amanūmū.

Jejuī 'ga ywŷi kutukawet

³¹ A'ere'ere'i judeu 'gā 'wyriria awau oje'ega Piratu 'ga upe:

—'Ypeywar arewara 'gā netymakaga emopēpenukat jefaruu 'gā nupe. Tamanū 'gā kamēsiete wetymakaga mopenamū 'jau — 'jau 'gā 'ga upe. —Kwara rese'emaue 'gā netefera simut imojypa 'jau— 'jau 'gā awau 'ga upe.

Ai'iwe sabado. Sabado morowykye'ema 'gā nupe. Aipoa morowykye'ema 'gā maraka apoawa nanē nū. A'eramū 'gā 'gā neumera mu'amukare'ema peu.

³² Aipo ojeupe 'erauwe Piratu 'ga jefaruu 'gā monou 'ypeywar arewara 'gā netymakaga mopēpenukaa 'gā nupe. A'erauwe 'gā awau ajepeja 'ga retymakaga mopena se'. Ajepeja 'ga ma'e nū se' imopēpena 'gā 'gā nui. ³³ A'ere 'gā Jejuī 'ga ma'ea nomopeni. Amanū 'ga 'gā nura renunewe. A'eramū 'gā 'ga retymakaga mopene'ema.

—Tŷŷ. Amanū 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

³⁴ A'eramū 'ga amū Jejuī 'ga ywŷi kutuka etee jyuu pyu. A'eramū 'ga rya ojeko'woka 'ga kutukawera rupi 'y reewe futat.

³⁵⁻³⁷ Ymā 'ga amū ka'arana kwasiaa Jejuī 'ga ree rakue: “Nomopeni futari 'gā 'ga kaga mū”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eferupi tee Janeruwarete 'ga 'ga retymakaga mopenukare'ema 'gā nupe. Ajepeja 'ga ikwasiaa ka'aran are: “Anure nipo 'gā wemiwyŷikutugera 'ga resagi”, 'jau nanē 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue nū.

Jejuī 'ga manūa je aesak. A'eramū je ikwasiaa ka'aran are pē nupe, Jejuī 'ga rerowiarukaawamū pē nupe. Mama'e a'jea etee te je amome'u. Aesak futat je 'ga manūa. A'eramū je 'ga mome'wau futat pē nupe.

Ita kwara pype Jejuī 'ga monoawet

(Mateu 27.57-61; Maku 15.42-47; Luka 23.50-56)

³⁸ A'ere Jose 'ga, Arimateja pewarera 'ga awau oje'ega Piratu 'ga upe:

—Tene je Jeju'i 'ga reumera muri imojypa 'ypeywar awi— 'jau 'ga awau 'ga upe.

Aipoa 'ga Jose 'ga Jeju'i 'ga rerowiaara 'ga futat. A'ere 'ga nojemome'ui tee 'gā nupe rai'i. Okyje 'ga judeu 'gā 'wyrria'ri 'gā nui rai'i. Aipoa 'ga awau oje'ega Piratu 'ga upe.

Aipo ojeupe 'erauwe Piratu 'ga 'jau 'ga upe:

—Nai'i. Ere ajee ewau 'ga mosoka erawau ita kwaruu pype inuga— 'jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Jose 'ga awau 'ga mosoka 'ypeywar awi 'ga rerawau inuga ita kwaruu pype. ³⁹Nikutemu 'ga nanē awau Jose 'ga rupi. Ypytunimū Jeju'i 'ga upe oporogyta ma'efera 'ga futat poromū Nikutemuramū. 'Ga awau Jose 'ga rupi. Kwaiwete 'gā jany kasiga rerawau. Trītai sīku kirua 'gā jany kasiga rerawau. Aipoa jany kasiga imojopypeyrera. Mira 'jawa 'gā imojopypeu aloes 'jaw are jany kasigamū. ⁴⁰Aipoa 'gā erawau taity fuku are eko'woka. Aipoa ee eko'wog ire 'gā 'ga reumera mamana taity fuku pyu. Aipoa judeu 'gā nemiaipoa futat. A'eramū 'gā ipokwaapa.

⁴¹Ae apisawa pyri y'wa 'ywa tymawera 'upa. Itymawer ipe ita kwaruu 'ūina, aereumera ma'ea 'ūina. Aipoa ita kwaruu ipyau ate. Nomonoi we futat 'gā aereumera ipype. Jeju'i 'ga tāmējē futat 'gā omono aipo ita kwara pype. ⁴²A'e pe te futat 'gā 'ga monou. Namukui futari 'ga manūawer awi. A'eramū 'gā peu etee futat 'ga monou.

—Kwara rese'emauwe simateepap 'jau, morowykye'ema upe iwaēme'emauwe 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

20

Jeju'i 'ga rupawet

(Mateu 28.1-8; Maku 16.1-8; Luka 24.1-12)

¹Ikoai'i, Mari Matarena ēē awau ita kwaruu pe, ypytu'nīnauwe. Domingo rupi ēē awau esaka. Ita kwaruu rawopytymawera ēē esaka. Ita ojepe'au ikwar awi. ²Esakawe ēē 'ua ujana imome'wau oree. Simāo Pedro 'ga retee je tekou. A'eramū ēē 'ua imome'wau oree:

—Janejara kiā reumera wā wenuēm erawau rai'i. Nikwaawi jane 'awamū wā imonoawera— 'jau ēē oree 'ua imome'wau.

³Orojeupe aipo 'erauwe ore arawau arujāna ita kwaruu repejāna. ⁴A'ere je Pedro 'ga feni. A'eramū je ra'ne tewau tewaēma jupe. ⁵Tewaēmawe je tewau teāāpyramū temā'jāu ikwara rupi. 'Ga auwanawera etee je esaka. A'ere je nasei esaka. ⁶A'ere Simāo Pedro 'ga ruri owaēma osowayayau awau ikwara pype. A'eramū 'ga nanē 'ga auwanawera etee esaka nū. Irāā'ā tuwamū. ⁷'Ga akaga auwanawera 'jau 'ga esaka. Aipoa taitya 'upe'ema 'ga reumera auwanawera pyri. ⁸A'eramū je tesou esaka. Taity resakawe je Jeju'i 'ga ferapawera rerowiaa. ⁹'Ga auwanawera resake'ema ore orojeapyoe'emamū 'ga feraw are. Ymā 'gā amū ka'arana kwasiasi Jeju'i 'ga feraw are rakue. A'ere ore norereapyoi ee rai'i. A'ere je 'ga auwanawera resag ire 'ga ferapawera rerowiari. ¹⁰A'eramū ore arawau orojewya orojog ipe nū.

Mari Matarena ēē Jeju'i 'ga resaka

(Mateu 28.9-10; Maku 16.9-11)

¹¹A'eramū Mari Matarena ēē awau ojewya ajaa'wau u'ama ita kwaruu pyri. Ajaa'waw ipe ēē wāāpyramū amā'jāu ita kwara raipy are. ¹²Mukūja ēē ywagipewara 'gā nesaka. 'Gā naitya waparasiyayamū 'gā nee. Majepeja 'ga 'ūina 'ga akaga rupawer ipe. Ajepeja 'ga 'ūina 'ga py renawer ipe. ¹³A'eramū 'gā oje'ega Mari ēē upe:

—Ma'ja are ene ejaa'wau ra'e i?— 'jau 'gā ēē upe.

A'eramū ēē 'jau:

—Jejararete kiā reumera wā weroo 'aw awi ra'e. Marupi katu nipo wā erooi ra'e?— 'jau ēē 'gā nupe.

¹⁴A'e pype ēē ojerowaka'i wea yse'iramū Jeju'i 'ga ree numiamū. Eē pyri agawewi 'ga u'ama. A'etea ēē nuesagi katu 'ga.

¹⁵—Ma'ja ene iapirūmū ekou i? Awŷja ene ekaa i?— 'jau 'ga ēē upe.

A'eramū ēē 'jau ojeupe: "Itymipyrrera raarana kiā sipo 'ā 'i", 'jau ēē ojeupe. A'eramū ēē 'jau 'ga upe:

—Ene nipo kīā reumera ererojyi ra'e. Emome'u etee jee. Too kīā reumera rerua tejeypyri 'jau— 'jau ēē 'ga upe.

¹⁶ A'eramū Jejuī 'ga ēē renūina:

—Maria.

Wenūjamū ēē ojerowaka 'ga ree. Amā'jāu 'ga ree, 'ga resaka katu.

—Koo. Ene futat te ra'u nū, Ku'jyp!— 'jau ēē 'ga upe.

(Judeu 'gā je'eg imū ēē 'jau *Raponi*. Amu'jara 'gā nupe judeu 'gā aipo 'jau.)

¹⁷—Je kog awi ape— 'jau 'ga ēē upe. —Nooi we je tejeupia Tejuwarete 'ga pyri. Ere ewau jeje'ega mome'wau je rerowiaara 'gā nupe: “Tejuwarete 'ga pyri je oi. Pēnuwaretea 'ga nanē nū. A'eramū je tewau Jarejuwarete 'ga pyri, e'i kīā oje'ega rerurukaa pē nupe ko”, ere ki 'gā nupe— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁸ A'eramū Mari Matarena ēē awau imome'wau oree:

—Jarejararete kīā je aesak ko nū— 'jau ēē oree.

A'eramū ēē Jejuī 'ga je'ega mome'wau oree.

'Ga remimu'efera 'gā 'ga resaka

(*Mateu 28.16-20; Maku 16.14-18; Luka 24.36-49*)

¹⁹ Aipo 'ara, ppytuna rupi, ore Jejuī 'ga remimu'eramū arajatykau 'og ipe arajupa. Orokyje ore judeu 'gā 'wyria'ri 'gā nui. A'eramū ore 'okwara motypa orojee. Poje Jejuī 'ga ojesaukaa ore pyter ipe:

—Pēpy'ata'wa etee te 'awamū ki 'ei— 'jau 'ga oree.

²⁰ Aipo 'e re 'ga opo kutukawera resaukaa oree. Oywŷi kutukawera nanē 'ga esaukaa. Orojararete 'ga resakawe ore oroje'ekōējamū nū. ²¹ A'eramū Jejuī 'ga 'jau'japa oree nū:

—Pēpy'ata'waawa owaēm pē nupe. Janeruwarete 'ga je mut 'au ojemome'waukaa pē nupe ikue. Nan tee futat je pē monoi kwe pewara 'gā nupe tejemome'waukaa— 'jau 'ga oree.

²² Aipo 'e re 'ga opytuu ore pyau.

—'Awamū je Jarejuwarete 'ga 'Agesage monoi pē nupe. Pejeku'iu 'ga pemut pejejeypyri — 'jau 'ga oree. ²³—'Gā amū nupe pēē 'jau, “Janeruwarete 'ga pētywera omoit pē nui”, pēē 'eramū 'ga imoiri futari 'gā nui. 'Gā amū nupe “Pētywera 'ga nomoiri futari pē nui”, 'gā nupe pēē 'eramū 'ga nomoiri futari 'gā nui— 'jau Jejuī 'ga oree ikue.

Tome 'ga nuerowiara'nei 'ga

²⁴ Ore upe Jejuī 'ga jesaukaramū 'ga remimu'efera 'ga amū otywe'emamū ore pype. Tome 'ga, kunumī jopewera 'ga, otywe'emamū. ²⁵ A'eramū ore Tome 'ga rekoa 'jau 'ga upe:

—Jarejararete 'ga ore aruesak ko— 'jau ore 'ga upe.

A'ere Tome 'ga nuerowiari tee oreje'ega.

—'Ga pokutukawera resake'ema je narowiari futari 'ga ferawa. Tefāa 'ga pokutukawer are imonowe'em je narowiari futari 'ga ferawa. 'Ga ywŷi kutukawer are tepo monowe'em je narowiari futari 'ga ferawa— 'jau etee 'ga oree, ojeupe ore imome'uramū.

²⁶ Ikowara morowykye'ema rupi ore Jejuī 'ga remimu'eramū arajatykau nū. Aiporamū Tome 'ga akou ore pype. Orojeawopytyma wējēmī futat arajupa arajatykau peu nū. Poje Jejuī 'ga 'ua u'ama ore pype nū.

—Pēpy'ata'waawa 'ut pē nupe nū ki 'ei— 'jau 'ga oree.

²⁷ A'eramū 'ga 'jau Tome 'ga upe:

—Efā erut imowyka jepo kutukawer are. Jeywŷi kutukawer are nanē ene epo mujaa nū— 'jau 'ga Tome 'ga upe. —Au'je ki je ferapawera rerowiare'em ire. Je ferapawera ki erowiat katu katu 'awamū— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁸ A'eramū Tome 'ga 'jau 'ga upe:

—Ene te jepararetea. Ene te 'ā Jarejuwarete 'ga 'jawe futat— 'jau Tome 'ga Jejuī 'ga upe.

²⁹ —Je resag ire etee 'ā je rerowiar ape? Je resake'ema miamū 'gā amū je rerowiari futari ajemogyau. Aipo 'gā ekōēāi futat ajemogyau— 'jau 'ga 'ga upe.

³⁰ Aeremiapoe'ema Jejuī 'ga iapou kwaiwete ore reape ikue. A'ere je nomome'upawi pē nupe. ³¹ A'ere je mama'e mū mome'ui ikwasiaa ka'aran are inuga pē nupe, “Jejuī 'ga Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga futat” 'e rerowiarukaawamū pē nupe. “Jejuī 'ga

Jarejuwarete 'ga ra'yraretea futat" 'ea nanē je erowiarukaa pē nupe nū. Werowiar ire 'ga pē mogyi ojepyri nakwaparimū ete rūi futat.

21

'Yisiga pype 'ga jesaukaawet

¹ Anure Jejuī 'ga ojesaukaru'japa oree ikue nū, ypia reme'y'warimū ikue. Tiperia 'jawa reme'y'warimū 'ga ojesaukaru'japa oree ikue nū.

² Jejuī 'ga resakaw ipe ore arakou pāwē pāwē. Simāo Pedro 'ga, Tome 'ga. Kunumī jopewet 'jau ore Tome 'ga upe. Natanaeu 'ga. Aipo 'ga 'ua Kana 'jawa amunaw awi. Garireja ywy pype Kana 'jawa 'upa. Sepeteu 'ga ra'yramū ore, mukūi tekotee 'gā 'jau. Mīmeramū ore arakou pāwē pāwē.

³ A'eramū Simāo Pedro 'ga 'jau:

—Oo je pira pyyka— 'jau 'ga oree.

—Ore nanē oroo futat ene rupi nū— 'jau ore 'ga upe.

A'eramū ore arawaupap aru'aa yaruū pype. Koypytunamuku ore taityuu momoa arakou. A'ere ore noropyygi'i amū. ⁴ Kwara por ypyrauwe Jejuī 'ga 'ua u'ama peu ypia reme'y'warimū 'yisiga pype. A'ere ore norokwaawi 'ga. ⁵ A'eramū 'ga 'jau oree:

—Pepyy'gi te amū?— 'jau 'ga oree.

—Naani etee ki 'ei. Noropyygi'i etee ore amū ki 'ei— 'jau ore 'ga upe.

⁶ A'eramū 'ga 'jau oree:

—Pe'je ajee imomoru'japa nū. Pejejakwatawa katy pemono imomoa esaka nū. A'eramū te nipo pira pepyyk— 'jau 'ga oree.

A'erauwe ore taityuu pypekau imonou imomoa nū. Etyg ypyrauwe kwaiwete ipira ojejaga ipype. A'ere ore noroupirarūi imua yara pype etyka. Ipoyi tee ipiraa. ⁷ A'erauwe je 'jau Pedro 'ga upe:

—Janejararete 'ga te nipo kwe u'am ra'e nū'ū!— 'jau je 'ga upe.

Aipo renupawe Pedro 'ga waity munepa, ojeftaa ipyu. Ojefar ire Pedro 'ga opoa 'y pe awau Jejuī 'ga repejāna. ⁸ A'eramū ore arajua yaruū pype, taityuu rerua imatāu erekou. 'Y ywyri futat ore rekoi, sēg metro futat ore rekoi 'y ywyr awi.

⁹ Yaruū awi aru'ē re ore ipira resaka. Jejuī 'ga ipira reya u'ama. Kanape'ia nanē ore esaka nū. ¹⁰ A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pejejemimū'arera perut amū jee— 'jau 'ga oree.

¹¹ A'eramū Simāo Pedro 'ga u'aa yaruū pype nū. A'eramū 'ga taityuu matāumap imua. Kwaiwete pira ojejaga ipype. Sētū sīkwētai tres ipira, tuwīuu ma'ea. A'etea taityuuu otoroke'ema jupe.

¹² A'eramū Jejuī 'ga 'jau oree:

—Pe'je pejejua pejejemi'waa— 'jau 'ga oree.

A'etea ore mū noroporonuwi futari 'ga upe: "Awýja te ene?" 'jawe'em futat ore 'ga upe. Orokwaaw ore 'ga. A'eramū ore oroporonupe'ema ee 'ga upe.

¹³ A'eramū Jejuī 'ga awau kanape'i pyyka imowowoka imua oree, pira eyra reewe.

¹⁴ Oferaw ire futat Jejuī 'ga poromū ojesaukaru'jau'japa oree kwaiwete ikue. Poromū futat ore upe 'ga jesaukara muapyra.

Pedro 'ga upe Jejuī 'ga 'eawet

¹⁵ Ore jemi'war ire Jejuī 'ga 'jau Simāo Pedro 'ga upe, Juā 'ga ra'yra 'ga upe:

—Eneporomutat te ene nanimenite je ree, ki Simāo?

—Ēē. Ene te 'ā jejekoty'aawaretea futat. Aipo 'ā erekwaap futat— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Karupa'mī jara 'gā ojejuka esage karupa'mī ra'yr yau are. Nan tee futat ejejuka esage je rowiaar yau 'gā nee. Jeje'eg are ene 'gā mu'jau— 'jau Jejuī 'ga 'ga upe.

¹⁶ A'eramū Jejuī 'ga 'jau'japa 'ga upe nū:

—Eneporomutat te ene je ree ra'e, ki Simāo?

—Ēē. "Erekwaap futat 'ā ejee jeporomutara", a'e ako je enee ko— 'jau 'ga 'ga upe nū.

A'eramū Jejuī 'ga 'jau 'ga upe:

—Karupa'mī jara 'gā ojejuka esage weymaw are. Nan tee futat ejejuka esage je rerowiaara 'gā nee— 'jau 'ga 'ga upe.

¹⁷ A'eramū Jejui 'ga 'jau nū:

—Eneporomutat te ene a'jea futat je ree ra'e, ki Simão?— 'jau 'ga 'ga upe.

Aipo ojeupe 'eu'jawauwe Pedro 'ga u'arasigamū. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū ene poromū 'jau'japa jee ki 'ei? Orejararetea 'ā ene. Mama'ea 'ā erekwaap futat. Erekwaap futat 'ā ejee jeporomutara je rekoa— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū Jejui 'ga 'jau 'ga upe nū:

—Karupa'mī jara 'gā ojejuka esage futat weymaw are. Nan tee futat ejejuka esage je rerowiaara 'gā nee. ¹⁸ A'jea futat je'ea. Eywiramū ene ejaity munepa eatau ewau ejemifutar imū. A'ere nipo enesawa'e re 'gā amū ene pofari enejywa pypiraa ene rerawau eneremifutare'em ipe— 'jau Jejui 'ga Simão Pedro 'ga upe.

¹⁹ Aipo 'eramū Jejui 'ga 'ga manūawama mome'wau 'ga upe. 'Ga manūnamū nipo 'ga manū resakara 'gā 'jau: “Nopoiri futari 'ga Jarejararete 'ga rerowiar awi ra'e”, 'jau nipo 'gā ajaupe. A'eramū nipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga manū resakawe.

²⁰ Aipo ojeupe 'eramū Pedro 'ga ojerowaka je resaka. Je futat Jejui 'ga upe 'jarera: “Awỹja te ene mono ia'wyre'ema 'gā po pe?” 'jarera 'ga manūe'emauwe orojemi'waaw ipe 'ga upe 'jarera. Je futat te'ama Pedro 'ga atykupe katy. ²¹ Je ree ojerowakawe Pedro 'ga 'jau Jejui 'ga upe:

—Maran sipo ajee 'ga rekoi nū, ki Ku'jyp?— 'jau 'ga Jejui 'ga upe.

²² —Je ifutar ire amunipo 'ā 'ga rekoi nan etee futat je rura resaka. Erejemuaēm awi 'ga ree. Ene 'ā je renuw ape— 'jau 'ga 'ga upe.

²³ Anure Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'jau futatee ajaupe:

—“Ko 'ga nipo namanūi futari je ruru'jawe'emauwe”, e'i 'ga 'ga upe ikue— 'jau futatee nipo 'gā imome'wau.

A'ere naporomū rūi 'ga je'ega. Wapo ekoete nipo 'gā ajemogyau. “Je ifutar ire amunipo 'ā 'ga jemogoi je ruru'jawa resaka. Maran aipoa enee?” 'jau 'ga Pedro 'ga upe ikue.

²⁴ Je 'ā Juānamū. “‘Ga nipo namanūi’ 'gā 'jawamū nipo je. Je te 'ā Jejui 'ga remiapofera amome'u pē nupe. Je 'ā ka'arana kwasiaa aipo are pē nupe. A'jea futat aipo je'ea.

²⁵ Kwaiwete Jejui 'ga remiapofera. Aipo are 'ga amū ka'arana kwasiaapaw ire amunipo 'ā kwaiwete ka'arana 'au ywy pe. A'eramū nipo 'ā ywya nipytu'ēi jupe.

Atos

Jejui 'ga remimonofera 'gā nekawer are Luka 'ga ka'arana kwasiari rakue. Ywag ipe Jejui 'ga jewyr ire, Janeruwarete 'ga U'agesage monou Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe. A'eramū 'ga remimu'efera 'gā awau watau Jejui 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea aeremiapoe'ema apoukaa 'gā nupe. A'eramū esakara 'gā Jejui 'ga rerowiaa kwaiwete.

Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'awa ka'arana kwasiarukaa Luka 'ga upe. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa inuga 'ga 'Agesage remiapofer are rakue.

¹Je ako Lukaramū ka'arana akwasiat inuga pē nupe ikue, ki Teofiru. Jejui 'ga remiapofer are je ka'arana kwasiari. 'Ga remimu'efere are nanē ako je ikwasiapawi inuga pē nupe ikue. Jejui 'ga porowyki ypy ypyawer are futat je ka'arana kwasiari inuga pē nupe ikue. ²Ywy pe akou Jejui 'ga mama'e esage apou kwaiwete rakue. A'efere are je ikwasiapawi inuga ka'aran are pē nupe ikue.

Ywag ipe ojeupir enune Jejui 'ga porogytai wemimu'efera 'gā nupe rakue. Ymā te 'ā 'ga 'gā amū mū'jāu imogyau wemimu'eferamū rakue. A'eramū Jejui 'ga ojeupir enune oje'ega 'gā nupe Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'eg imū rakue. A'e 'gā 'ga imonou kwe pe: “Kwe pe pekwap je mome'wau pejemogyau 'gā nupe”, 'jau Jejui 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā 'jau “Jejui 'ga remimonofera 'gā” 'jau 'gā 'gā nupe. ³'Ga manū re Janeruwarete 'ga Jejui 'ga moferawī nū. A'eramū Jejui 'ga oferaw ire ojesaukaru'jau'japa wemimonofera 'gā nupe. Wemiapo resaukaa 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ga rerowiaa. A'eramū 'gā 'jau: “Jejui 'ga futat ra'e. Koromū futat 'ga ferawī rai'i nū. Sā'ā 'ga wemiapoa etee futat iapoa 'ga rekoa”, 'jau 'gā ajaupe rakue.

Kwarēta 'ara rupi etee Jejui 'ga jesaukaru'jaru'jawi wemimonofera 'gā nupe, 'gā mu'jau akou 'Uwarete 'ga ree rakue.

—Janeruwarete 'ga 'ā 'ūi 'wyriarareteramū pē nupe. Pejetywer awi pepoiramū 'ga pē monoi wemiayuwamū rakue— 'jau Jejui 'ga oporogytau wemimu'efera 'gā nupe rakue.

⁴'Gā pype akou 'ga 'gā mu'jau aipo are rakue. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—'Au pejup Jerusareg ipe Jarejuwarete 'ga 'Agesage rapesaka. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega muri pē nupe rakue: “Te'agesagea je anure omonu pē nupe”, 'jau 'ā 'ga rakue. A'eramū pēē 'awamū pejejupa Jerusareg ipe 'ga 'Agesage rapesaka ra'ne— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe. ⁵—Juā 'ga 'ā 'y pe ae pymī ikue. A'ere Janeruwarete 'ga nanarūi. U'agesagea te 'ga amut pē nupe pē nerekwaramū— 'jau Jejui 'ga 'gā nupe rakue.

Ywag ipe Jejui 'ga jeupiawet

(Maku 16.19-20; Luka 24.50-53)

⁶A'eramū 'gā ojeypype 'ga rekoramū 'ga remimonofera 'gā oporonupa ee 'ga upe:

—Ymā te 'ā tapy'yja 'wyriar amuteea etee ekoī oree jepi. 'Awamū futat te ene ereko 'wyriaramū Israeu juapyreramū oree 'ga py'rau? 'Awamū futat te ene, “Je futat Jarejuwarete 'ga remimureramū ako 'awamū 'wyriarareteramū pē nupe”, ere oree?— 'jau 'gā 'ga upe.

⁷A'eramū Jejui 'ga 'jau 'gā nupe:

—Naani nū'ū. Meewei tee te nipo je ruri pē'wyriaramū. Janeruwarete 'ga te okwaap. Jane te 'ā nikwaawi. 'Ga te okwaap je ruawa nū— 'jau etee 'ga 'gā nupe. ⁸—A'ere nipo anurenure'i Janeruwarete 'ga 'Agesage ruri ojypa osou pē pype. Opājēa Janeruwarete 'ga imua pē nupe. A'eramū futat nipo pēē pejemogyau je mome'waramū 'gā nupe— 'jau 'ga 'gā nupe. —A'eramū pēē pejeypype ise re pejewau kwe pe je mome'wau 'gā nupe. Pēē 'ā je resak pejepe. A'eramū pēē pejewau je mome'wau kwe pewara 'gā nupe. 'Auwara 'gā nupe ra'ne je mome'wau, Jerusareg ipewara 'gā nupe ra'ne. A'ere Judeja ywy pewara 'gā nupe, Samari ywy pewara 'gā nupe, mukuwara 'gā nupe 'jau pejewau je mome'wau— 'jau 'ga 'gā nupe.

Aipo 'gā nupe 'e re Jejui 'ga ojeupia 'gā nui awau ywag ipe.

⁹⁻¹¹ A'eramū 'ga remimonofera 'gā 'upa amā'jāu ywau 'ga jeupira resaka. A'ere ywasiga 'ga mimi 'gā nui. A'eramū 'gā 'upa 'ga wawera rupi amā'jāu. A'e pype mukūja ywagipewara 'gā 'ua ojypa 'gā nupe Jejuu 'ga panekwapa. Waity aparasiga rerua erojypa enu'ama 'gā pyri.

—Ma'ja te peesak pejejupa?— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Naani. Jejuu 'ga jeupira te ore aruesak arajupa— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū ywagipewara 'gā 'jau 'gā nupe:

—Oo futat 'ga ojeupia 'Uwarete 'ga pyri. Anure te nipo 'ga ruri ojewya nū. Ojeupiawera 'jawerimū etee futat nipo 'ga ruri ojewya nū— 'jau ywagipewara 'gā imome'wau Jejuu 'ga remimonofera 'gā nupe.

*Matias 'ga Judas 'ga py'rawarera
(Mateu 27.3-10)*

¹² Ywagipewara 'gā porogytapaw ire Jejuu 'ga remimonofera 'gā 'ua ojewya Jerusareg ipe nū. Wytyr awi 'gā 'ua ojewya, Oriweira 'jaw awi. Namukui Jerusareg awi Oriweira 'jawa 'upa. Majepei tee kilometro imukua jui.

¹³ A'eramū 'gā Jerusareg ipe owaēm ire awau 'og ywate pype 'upa. Pedro, Juā, Tiago, Andre, Filipe, Tome, Patarumeu, Mateu, ajepeja Tiago, Simão Serote, Judas. Mīmera 'gā awau 'upa 'og ywate pype. Tiago 'ga Aufeu 'ga ra'yra 'ga. Simão 'ga judeu 'gā etee ifutaa o'wyraramū. Judas 'ga Tiago 'ga ra'yra 'ga. ¹⁴ Gā ajatyka 'upa Jerusareg ipe. Jarejuwarete 'ga upe oje'ega monou 'upa. Kūjāmera 'gā nanē ajatykau 'ua 'gā nee 'og ywate pype. Jejuu 'ga y ēē we futat akou 'gā pype, Mari ēē. Jejuu 'ga rewirera 'gā nanē akou 'gā pype nū.

¹⁵ Jejuu 'ga rerowiaara 'gā ajatykau 'ua 'gā nee kwaiwete. Sētui witi 'gā pytuna. A'eramū Pedro 'ga afu'ama oporogytau 'gā nupe:

¹⁶ —Peapyaka jeporogyta are. Ymā te Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari Davi 'ga upe Judas 'ga ree rakue, ae a'wyre'ema upe Jejuu 'ga monoarama 'ga ree rakue — 'jau Pedro 'ga u'ama 'gā nupe. ¹⁷ —Aipo Judas 'ga ako jane pype ikue numiamū. Wemimu'eferamū ako Jejuu 'ga 'ga mogou ikue numiamū. A'ere ako mainana 'wyrara 'gā ka'aranūū monoi Judas 'ga upe rai'i, Jejuu 'ga resaukaawamū rai'i. A'eramū ako 'ga Jejuu 'ga monou 'gā po pe 'ga jukaakaa 'gā nupe ikue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

¹⁸ Ka'aranūūa ojeupe imur ire Judas 'ga awau ywy mua. A'ere 'ga rea'aramū etee nū. “Ma'eramū je ma'eramū Jejuu 'ga monou 'gā nupe 'ū?” 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga a'eramū ajujukau. 'Ga 'arasiga 'ga rerekou. A'eramū ywy mur ire awau ojeupia. A'eramū 'ga pe awi 'ua opoa. Wewega mowoka erua. Wye momopomopoa erua amanūmū rakue. ¹⁹ A'ea Jerusareg ipewara 'gā ikwaapa najuejue etee rakue. A'eramū 'gā Aketema 'jau Judas 'ga manūawera upe. Aketema 'ea wy rupap 'ea 'gā je'eg imū.

²⁰ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ymā te Davi 'ga ka'arana kwasiari aipo Judas 'ga ree inuga janee rakue.

“‘Ga 'wyrer ipe nipo nitywi futari ae mū”,

'jau Davi 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. A'eramū 'ga ikwasiaru'japa 'ga ree rakue:

“‘Ga porowykyawer ipe ae nitywi futari amū.

A'eramū nipo 'ga amū etee akou 'ga rekwawer ipe nū, 'ga porowykyawera apou nū”,

'jau Davi 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. Mīa ka'arana Saumu 'jawa— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²¹ —A'eramū jane 'awamū 'ga amū mogou Judas 'ga rekwawer ipe 'jau nū, Jejuu 'ga mome'waramū jarejepyri 'jau. Jarejepewarera etee jane imogou. Awýja te ako jane pype au'jeteramū? ²² Awýja te wesak 'y pe Juā 'ga Jarejararete 'ga pymia rakue? Awýja te 'ga jeupira wesak rai'i? 'Gā etee futat jane simogo amū jarejepyri Jejuu 'ga mome'waramū 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jejuu 'ga ferapawera 'ga tomome'u jane pyri 'jau— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²³ A'eramū 'gā mukūja 'gā mua. 'Ga amū rera Jose Barsabas. Justo 'ga rer irūa. Ajepeja 'ga rera Matias. ²⁴ A'ere 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee:

—Kiapi'ni. Ene te 'ā erekwaap. Ejemifutara 'ga ekwaawukat oree. ²⁵Judas 'ga ajajuka rai'i. A'ere 'ga 'agera oi ako tyweaw ipe— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe. —Mō 'ga te ore oromogo 'ga rekwawer ipe nū?— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe.

²⁶A'ere 'ga upe oporogytapaw ire ita'i 'jawewara momopoa 'upa. A'eramū Matias 'ga remimowagera katu 'gā ipyyka. A'eramū 'gā Matias 'ga mogou Judas 'ga rekwawer ipe Jeju 'ga mome'waramū ojeypyri nū.

2

Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua

¹Pētekosti 'jawa 'ara rupi 'gā jatyka 'gā nuwamū Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua ojyapa Jeju 'ga remiayuwa 'gā nupe rakue. Pētekosti 'jawa judeu 'gā jatykaawa rera.

²Poje wyytuu 'jawewara fua opo erujewi 'ua 'gā pyri 'og ywate pype 'gā nuwamū. Ywag awi 'ua osou 'og ipe. A'ere 'ga 'Agesagea 'gā nupe ise re tata'i 'jawewara ajemogyau 'gā apyte'rarimū. Wenyfu'giramū futat ajemogyau 'gā apyte'rarimū. ³Nan Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua osou 'gā nupe rakue. Opyamuramū 'ua 'gā nupe. ⁴'Ga 'Agesagea 'ua osou 'gā pype 'gā nerekwaramū. 'Gā pype ose re 'gā je'ega mojoy'rau, 'gā moje'eg amuteeukaa. 'Gā nemikawa'ema 'gā je'ega apoukaa 'gā nupe. Naju'jawe rūi 'gā je'egi. Wemifutar imū etee futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā moje'egukaa.

⁵Kwaiwete judeu 'gā 'ua ajatykau muku awi Jerusareg ipe rakue. Ajatykaaw are 'ut ma'e 'gā nanē ifu renupa nū. Ifu renupara 'gā Jarejuwarete 'ga upe oporogyta ma'e 'gā najuejue etee. ⁶Ifu renupawe 'gā ajatykau ukupepe 'og ywate pyri oporesagamū ee. Oporenuwaimamū 'gā imome'u are. Jeju 'ga remimonofera 'gā 'gā je'ega apou.

⁷A'e renupawe enupara 'gā 'jau:

—Ma'eramū 'gā janeje'egawe apou 'ū? Garireja wyy pewara 'gā juejue nā'ā re'ā— 'jau 'gā ajaupe. ⁸—Janeje'eg imū etee 'ā 'gā Jeju 'ga mome'ui janee— 'jau 'gā ajaupe. —'Auwara 'gā je'ega etee 'gā 'ā wapo jepi. A'ere 'gā 'awamū kwe pewaramū janeje'ega we iapoi. Kwe awi 'ā jane ruri. ⁹Partia wyy awi jane mū ruri. Ajepejamū Media wyy awi. Ajepejamū Elam wyy pewara. Ajepejamū Mesopotami wyy pewara. Ajepejamū Judeja wyy pewara. Ajepejamū Kapatosi wyy pewara. Pōtu wyy awi jane mū ruri. Asia wyy pewarera jane mū. ¹⁰Frigia wyy awi, Pāfiria wyy awi, Egitu wyy awi jane mū ruri. Ajepejamū Libia wyy awi. Sirene 'jawa pyriwara poromū. Ajepejamū Roma pewara. ¹¹Jane mū judeua futat. Ajepejamū judeu'e'ema 'gā futat. A'ere 'gā judeuramū jane 'jawerimū 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiari. Kreta 'ypō'ō awi amū ruri. Ajepeja 'gā 'ua Arabia wyy awi. A'eramū 'gā maran janeje'eg imū oje'ega ki 'ei?— 'jau 'gā ajaupe 'gā je'ega renupa. —Janeje'eg imū futat 'gā Jarejuwarete 'ga remiapofer esage mome'ui janee— 'jau 'gā ajaupe. —'Auwara 'gā je'ega etee 'gā 'ā wapo jepi. ¹²A'ere 'gā 'ā kwe pewara 'gā je'eg imū Jeju 'ga mome'ui 'upa— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā wapykau 'upa. A'eramū 'gā amū 'jau ajaupe:

—Maran te nū 'wei?— 'jau 'gā ajaupe.

¹³A'ere amumera 'gā nuerowiari futari. A'eramū 'gā 'gā nerekoemāu etee 'upa.

—Kawājajaiwa 'gā otykut 'upa. A'eramū 'gā oje'ēran ekoeteramū 'upa— 'jau etee 'gā ajaupe 'gā nerekoemāu.

Mytuna 'gā nupe Pedro 'ga 'eawet

¹⁴A'eramū aipo 'gā 'eramū Pedro 'ga 'ua uēma oporogytau 'gā nupe u'ama ukupepe. Ajepeja Jeju 'ga remimonofera 'gā netee futat 'ga 'ua oporogytau 'gā nupe, ajatyka ma'efera 'gā nupe.

—Jerusareg ipewaramū, kwe awi 'ut ma'eferamū nanē peapyka je ree. “Kawājajaiwa 'gā otykut 'upa”, pe'je ete 'ā oree. ¹⁵Norereawrywi ore. Nakwarawryru'irāu rūi kawājajaiwa 'wara 'gā kawājajaiwa rykuri— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama. —“Maran te 'gā janeje'ega apoi?” pe'je 'ā pejejupa pejejaupe. A'eramū je imome'wau pē nupe. ¹⁶Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga upe rakue, Jueu 'ga upe rakue:

¹⁷“Anure nipo je mama'e teepaw enune Te'agesage muri imojyapa pē nupe”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jueu 'ga upe rakue — 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau.

—“A'eramū nipo pēna'yra 'gā pēna'jyra 'gā netee jeje'ega mome'wau ojepyriwara 'gā nupe.

A'eramū nipo je kunumīūū 'gā momayupa sawa'e 'gā netee.

¹⁸Te'agesagea nipo je imua tejemiayuwa 'gā nupe. Kūima'e 'gā nupe, kūjāmera 'gā nupe nanē nū. Mīmera 'gā nupe nipo je imua.

A'eramū nipo 'gā jeje'eg imū etee futat je mome'wau kwe pewara 'gā nupe.

¹⁹Tepājēa nipo je esaukaa 'gā nupe. 'Gā nemiesage'ema mama'ea nipo je esaukaa 'gā nupe”, 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jueu 'ga upe rakue— 'jau Pedro 'ga imome'wau.

—“Ywag ipe, ywy pe nanē taesaukat 'jau nū. Wy, tata, tatasig. Mīmera taesaukat pē nupe 'jau.

²⁰Kwara nipo je omoypytunaip. Jaya nipo je imowyau. A'ere nipo pējararete 'ga ruri ojewya nū. Ae mojo'oka 'ga ruri. Ae werowiarāmū nipo 'ga 'jau:

Ere ejua 'au je pyri, 'jau nipo 'ga werowiaaramū ae upe.

A'ere nipo 'ga werowiare'ema 'gā nupe 'ga 'i:

Pēē naani. Naje rerowiari pejepe. A'eramū pēē mama'eukwaawa rapyaw ipe pejewau, 'jau nipo 'ga 'gā nupe.

²¹Je katu'og ape 'jara 'gā etee te je akatu'ok. A'eramū je 'gā mogyau tejepyri ajemogy ma'eramamū”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²²A'eramū Pedro 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Israeu juapyreramū peapyaka jeje'eg are. Jejui 'ga futat Janeruwarete 'ga remimurera.

A'eramū ako Janeruwarete 'ga opājē resaukaa pē nupe ai'i. Pēnemiapoe'ema ako 'ga iapoukaa Jejui 'ga upe ai'i. Ojero'wu ma'e, mama'eukwaawa rerekwat. Mīmera 'gā ako 'ga ikatu'ogukaa 'ga upe ai'i, kwaiwete. A'e resakarera 'gā oporesagamū ee. A'ea 'ā pekwaap najuejue etee. Pē pype futat ako 'ga iapoi akou ai'i— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

²³—A'ere ako Janeruwarete 'ga wea'aramū 'ga mono are pē nupe ai'i. Wemifutar imū etee futat ako 'ga 'ga monou pē nupe ai'i, 'ga pyygukaa ako pē nupe ai'i. A'eramū pēē ako 'ga pyygukaa ia'wre'ema 'gā nupe ai'i. A'eramū ako 'gā 'ga monou 'ga mu'ama 'ypeywar are ai'i. Pēē futat ako 'ga jukaukaa 'gā nupe ai'i— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

²⁴—Amanū futat ako 'ga ai'i. A'ere ako 'ga ruwa 'ga 'ga moferawi ete ai'i nū— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²⁵—Ymā te 'ā Davi 'ga ka'arana kwasiari inuga Jejui 'ga ree rakue— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

—“Akwaap je Tejararete 'ga. 'Ga 'ā ako je pyri.

Jejakwatawa katy 'ga rekoi. A'eramū je tekyjawe'em tekou.

²⁶Teku'iramū etee tekou. Tepy'ata'waramū etee tekou. Temoferawa rapesaka nipo je te'yina.

A'eramū je teje'ega Jarejuwarete 'ga upe: Ene te 'ā eneresage jee, Kiapi'ni.

²⁷Je manū re nerepouri futari je wi. Jereumera neremonemukari.

Je 'ā eneremiayuwaretea futat. A'eramū ene je moferapa etee nū. Ene pyri nipo tewau ywag ipe.

²⁸Ene 'ā ywaga piara ereasaukat jee. A'eramū je ene pyri tewau.

Jepy'ata'wa je ene ree tekou, 'jau je 'ga upe”,

'jau Davi 'ga ka'aran are ikwasiaa inuga janee rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama, Davi 'ga remikwasiarera mome'wau 'gā nupe u'ama.

²⁹A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Davi 'ga janeypya futat rakue. 'Ga je amome'u pē nupe. Ymā te 'ā Davi 'ga manūi rakue. A'ere 'gā 'ga monoi ita kwara pype rakue. Namukuu rūi futat ita kwara 'ūina rakue — 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gā nupe.

³⁰—Janeruwarete 'ga je'ega mome'warera 'ga Daviramū rakue. Janeruwarete 'ga oje'ega 'ga upe 'ga rekoramū rakue. “Ene juapyrama mū nipo 'wyriaramū ako ene 'jawe.

Jeremimurama 'ga futat nipo 'üina enerenawer ipe”, 'jau 'ga Davi 'ga upe rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe u'ama.

³¹—A'eramü Davi 'ga ikwaapa, “Wemimurama 'ga nipo Janeruwarete 'ga omoferap ete nü” 'e kwaapa rakue. A'eramü 'ga a'eramü ka'arana kwasiaa inuga 'ga ree. “Janeruwarete 'ga nipo nopoiri futari wemimurera 'ga wi. 'Ga reumera monemukare'ema futat nipo”, 'jau Davi 'ga rakue— 'jau Pedro 'ga u'ama 'gã nupe.

³²—'Ga poromü Janeruwarete 'ga omoferap rai'i. Jejui 'ga omoferap futat. Ore 'ga aruesak 'ga feraw ire ai'i. A'eramü ore a'eramü imome'wau pë nupe— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. ³³—A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferaw ire 'ga monou ywag ipe ojeypyri ai'i. Peu 'ga ywag ipe 'ga monou imuapyka oyse katy. 'Ga 'jawe futat 'ga. A'eramü 'ga 'ga muapyka oyse katy. A'eramü futat 'ga U'agesage mua katu 'ga upe. Ojeupe 'Uwa 'ga imur ire 'ga imua ae upe nanë imojypa nü. 'Ga 'Agesagea te 'ga amut oree. A'ea peenup poromü— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe imome'wau. —Ymä te 'ä Janeruwarete 'ga oje'ega muri janee rakue: “Anure nipo je Te'agesage monoi pë nupe”, 'jau 'ga 'ä rakue. A'eramü 'ga 'awamü futat imua oree. 'Agamü pënemienuwamü 'ga 'Agesagea iapoukaa oree— 'jau Pedro 'ga u'ama 'gã nupe. ³⁴—Davi 'ga nooi ywag ipe rakue. Nuapygi 'ga Jarejuwarete 'ga yse katy. A'etea 'ga e'i rakue:

“Ymä te Janeruwarete 'ga 'jau Jejararete 'ga upe rakue:

'Ere ejua eapyka 'au je pyri. Je 'jawe futat ene. A'eramü ene eapyka je yse katy.

³⁵ Anure tamÿi ene 'wyriaramü 'gã nupe 'jau, ene rerowiaara 'gã nupe 'jau.

Ene rerowiare'ema 'gã we futat te 'i enee 'jau, koromü futat 'wyriararete 'ga, te 'i enee 'jau', 'jau Janeruwarete 'ga Jejararete 'ga upe rakue”,

'jau Davi 'ga ka'aran are ikwasiaa inuga janee rakue. Jejui 'ga upe te 'ga 'i rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe imome'wau u'ama.

³⁶—A'eramü Janeruwarete 'ga 'jau: “Je te 'ä Jejui 'ga omono pë nupe. Jeremimurera futat 'ga”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. A'e 'ga poromü pepokutuk, imonou, imu'ama 'ypeywar are 'ga manüawamü. A'e 'ga Janeruwarete 'ga omogo Israeu juapyreramü jane 'wyriaramü — 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —A'ea 'ä judeuramü juejue pekwaap.

³⁷ A'e renupawe 'gã u'arasigamü ajemogyau. 'Ga jukaawer are 'gã u'arasigamü ajemogyau kwaiwete. A'eramü 'gã 'jau Pedro 'ga upe 'ga pynta 'gã netee:

—Maran te ore iapoi? Ma'ja te ore aruapo orojee, orojekatu'okawamü?— 'jau 'gã 'gã nupe.

³⁸—Pejetywer awi pepoit — 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —A'eramü 'ga pejetywer awi pëpöiriweramü pë katu'oka. “Jejui 'ga rerowiaaramü ore rekoi 'awamü”, pe'je 'gã nupe. A'eramü 'gã pë pymiäu 'y pe. A'eramü pë pymi re Janeruwarete 'ga U'agesage mua pë nupe pënerewaramü — 'jau 'ga 'gã nupe. ³⁹—Ymä te 'ä Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari inuga janee rakue: “Pejetywer awi pëpöiriweramü je pë katu'ogi. Pë katu'og ire je Te'agesage monou pë nupe”, 'jau 'ga 'ä ikwasiarukaa rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Aipo e'i 'ga pë nupe. Pëna'yt, tesirümet, wemimü'emet 'jau. Mimeramü 'ga aipo 'ga 'i pë nupe— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe imome'wau. —A'eramü 'ga 'awamü u'eawer imü futat U'agesage mua imojypa janee— 'jau 'ga 'gã nupe imome'wau.

⁴⁰ A'eramü Pedro 'ga 'gã mu'jau afuakaramü etee futat aipoa morogyta are u'ama. A'eramü 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pe'je pejejepe'au 'ga rerowiare'ema 'gã nü. Anure nipo Janeruwarete 'ga Jejui 'ga rerowiare'ema monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe ojewi. Peo kasi 'gã newiri ne. Pëë 'ä Jejui 'ga perowiat. “Je mogo ape ejemiayuwamü”, 'jau ki pëë 'ga upe— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe u'ama.

⁴¹ Aipoa 'ga porogyta renupawe 'gã kwaiwete Pedro 'ga je'ega rerowiaa. Jejui 'ga nanë 'gã erowiaa ajemogyau nü. Tres miu 'gã 'ga rerowiaa. A'eramü 'gã 'gã nerawau ipymiäu 'y pe Jejui 'ga 'gã erowiaa resaukaawamü. ⁴² A'ere 'gã awau ajatykau Jejui 'ga remimonofera 'gã nee, 'gã porogyta are wapykau. A'eramü futat 'gã ajemogyau Jejui 'ga rerowiaareteramü. A'eramü futat Jejui 'ga rerowiaaramü opojekaramü ajuee. Ajamajatykau kumi 'wau. Jarejuwarete 'ga upe oporogytau nanë 'gã ajatykau nü.

⁴³ Jejuu 'ga remimonofera 'gã Janeruwarete 'ga pãjê rerekou. A'eramũ 'gã 'ga pãjê resaukaa 'gã nupe, aeremiapoe'ema apou 'ga pãjê mũ, kwaiwete. A'eramũ a'e resakara 'gã oporesagamũ ajemogyau ee. ⁴⁴ Jejuu 'ga rerowiaara 'gã juejue ajatykau ajemogyau. Ikarãemã ma'e 'gã okarãemã me'ega ka'aranũũ are. ⁴⁵ Iywy ma'e 'gã nanê oywy me'ega ka'aranũũ are nũ. A'ere 'gã ka'aranũũ rerua imojo'oka ajaupe. Ta'yt kwaiwete ma'e 'gã nupe 'gã kwaiwete imojo'oka. Ta'yre'ema 'gã nupe 'gã imojo'oka inãinãni'ĩ etee. ⁴⁶ Ai'iwe nũ, ai'iwe nũ, ai'iwe nũ 'jau 'gã ajatykau ajemogyau peu. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ajatykau. Wog ipe nanê ajatykau ojemi'waa nanê nũ. Mani'oko'o'i 'wau Jejuu 'ga manũawer are wea'aramũ ajemogyau. A'e pype opy'ata'waramũ ajemogyau.

⁴⁷—Ene te 'ã eneresage oree— 'jau 'gã oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypa. Jejuu 'ga rerowiare'ema 'gã miamũ oporomutaramũ 'ga rerowiaara 'gã nee ajemogyau.

Janeruwarete 'ga Jejuu 'ga rerowiarukaa 'gã nupe. Ai'iwe, ai'iwe, ai'iwe. A'eramũ 'gã ojemomytuna. Kwaiwete Jejuu 'ga rerowiaara 'gã ajatykau ajuee.

3

Iteu ma'e 'ga

¹ Poje Pedro 'ga awau Juã 'ga retee Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Kwara jerewamũ 'gã awau. Aipo pe kwara kwawauwe 'e'e'emi 'gã awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe oje'ega monou 'ga upe.

² A'e pe iteu ma'e 'ga 'ũina Jarejuwarete 'ga mogytaawa rokwar ipe. 'Okwar esage 'jaw ipe wapyka. A'e pe 'ga 'ũina. Iteu 'ga u'aa rakue. A'eramũ 'ga pytuna 'gã 'ga rerawau imýina 'okwar ipe ka'aranũũ are.

—Ka'aranũũ'ia pemut ape jee— 'jau 'ga 'ũina 'gã nupe, Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ose ma'e 'gã nupe.

A'eramũ amumera 'gã imonou 'ga upe.

³ Poje Pedro 'ga 'ua Juã 'ga retee. A'eramũ iteu ma'e 'ga 'gã nupe ka'aranũũ renũina nũ. A'ere 'gã 'i etee 'ga upe:

⁴—Emã'ẽ ore ree kũi— 'jau etee 'gã 'ga upe.

⁵ A'erauwe iteu ma'e 'ga amã'jãu 'gã nee. “Ka'aranũũa sipo 'gã amut jee pa”, 'jau 'ga ojeupe amã'jãu 'gã nee.

^{6,7} A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Nitywi ka'aranũũa ki 'ei. A'ere je mama'e esage apoi enee— 'jau etee Pedro 'ga iteu ma'e 'ga upe. —Jejuu Kristu 'ga, Nasare pe waranup ma'efera 'ga 'ã ore mogo wekwawer ipe ai'i. A'eramũ je 'jau enee: Efu'am jui— 'jau 'ga 'ga upe.

⁸ A'erauwe futat Pedro 'ga 'ga poppyka 'ga mafu'ama. A'eramũ futat iteu ma'efera 'ga pyju'ã oywrafenamũ. A'erauwe 'ga po 'ga pori awau wafukafukaita:

—Au'je katu pa, Ku'jywa 'ga je katu'ogi nũ — 'jau 'ga wafukafukaita awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'gã netee.

^{9,10} A'eramũ mytuna 'gã 'ga resaka.

—Kuu. Iteu ma'efera 'ga afu'am ra'e— 'jau 'ga resakara 'gã ajaupe.

Oporosagamũ 'ga ree, 'ga po 'ga po 'ga rekoramũ.

Pedro 'ga 'eawet

¹¹ Amafu'am ire iteu ma'efera 'ga rekoii Pedro 'ga pir are. 'Ogeikwara pakuja 'wyr ipe 'gã oi Juã 'ga retee. A'erauwe Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe ose ma'efera 'gã 'ẽi awau 'ogeikwara pakuja 'wyr ipe esaka, Sarumãu 'ga ma'e 'jawa 'wyr ipe awau esaka.

—Maran 'ga ako ra'e 'ũ? Najema'uma'uwi'i te 'ga afu'am are jepi a'i kũi— 'jau 'gã ajaupe, ma'upawe'eme 'ga mafu'amamũ.

A'eramũ

—Awýja 'ga mafu'ama ki 'ei?

—Pedro 'ga 'ga amafu'am kũi— 'jau 'gã ajaupe.

¹² Ga mafu'ama 'gã mopiryiyita. A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'gã nupe:

—Janeruwarete 'ga upe mama'e apoara 'ga te 'ga amafu'am nū'ū, Jejui 'ga nū'ū. Naore rūi 'ga aramafu'am. Noropājē mū rūi ore 'ga mafu'ami. Norojesageu rūi te 'ā ore 'ga mafu'ami. Jejui 'ga te 'ā 'ga mafu'amara te— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe aipo 'gā'eramū.

¹³ A'erauwe 'gā ajemogyau etee oporesagamū 'gā nee.

—Janeruwarete 'ga te ako wa'yra 'ga amut opoaawamū ikue. 'Ga te 'ga amafu'am— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga omogo ipojeuwipyramū. Jarejuwarete 'ga te 'ā jane sirowiat. Ymā we te 'ā janeypy 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiari rakue. Na'awamue rūi futat te 'ā jane 'ga rerowiari. Ymā we futat te 'ā Abraão 'ga 'ga rerowiari rakue. Isaki, Jako. Mimera 'gā 'ga rerowiaa rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —A'eramū jane 'agamū 'ga rerowiaa jarejemogyau— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

—Janeruwarete 'ga ako wa'yra 'ga mua janee ikue numiamū. A'ere ako pēē futat pejukaukat 'ga ikue. A'eramū ako pēē 'ga monou ekoete peje'wyrara upe ikue, Piratu 'ga upe ijukaukaa ekoete ikue. 'Ga ako “Opoit je 'ga wi”, 'jau ikue numiamū. A'ere ako pēē “Ere 'ga jukaukaa futat oree”, 'jau ako pēē ai'i. ¹⁴ Oporojuka ma'ea jēmī ako pēē imuēmukaa 'ga upe ikue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —Oporojuka ma'ea te amunipo 'ā pejukaukat rakue. A'ere ako mama'e tywera apoare'ema 'ga jēmī pejukaukat ikue. 'Ga Jarejuwarete 'ga remifutara etee te wapo. A'etea ako pēē 'ga jukaukaa ekoete ikue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe, oporogytau u'ama. ¹⁵—'Ga te 'ā ae mogyara futat. A'ere ako pēē futat 'ga pejukaukat ikue numiamū. A'ere ako Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee ai'i nū. Ore futat 'ga moferaw ire 'ga resaka ai'i nū— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁶—'Ga pājē mū te ore 'agamū 'ga mafu'ami. Naore rūi 'ga aramafu'am. Aruerowiat te 'ā ore 'ga. A'eramū 'ga 'ga mafu'amukaa oree pē nowase — 'jau Pedro 'ga 'gā nupe oporogytau.

¹⁷—Nepekwaawi nipo 'ga— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —Nepekwaawi nipo Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga. Pē'wyrari 'gā nanē nokwaawi nū. Ajee ako 'ga pejukaukat ekoete ikue, peje'wyrara upe ikue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe, Jejui 'ga mome'wau.

¹⁸—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue. A'e are 'gā ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. “Anure nipo Janeruwarete 'ga remimurera 'ga ruri. A'ere 'ga pyriwara 'gā 'ga rerekou tyweaete 'ga mayrūmū”, 'jau 'ā 'gā ka'arana kwasiaa inuga janee rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau. —Ajee 'ā 'ga je'egawer imū etee futat 'ga rayrūnamū amanūmū janee. ¹⁹ A'eramū pēē 'awamū pejejoia pejetywer awi. A'eramū pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. “Jetywera epe'a je wi, ki Ku'jyp”, pe'je ki 'ga upe. Ojeupe pēje'ega monorauwe, 'ga pētywera tomoit pē nui 'jau— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²⁰—Pētywera pē nui imoir ire 'ga opājēa tamut pē nupe 'jau. A'eramū futat 'ga pē maku'iu pē mogyau. A'eramū pejetywer awi pejejoia. Ymā te Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: “Teja'yra 'ga tomono 'gā nupe 'jau, 'gā katu'okawamū 'jau”, 'jau 'ga 'ā ojeupe rakue. A'eramū 'ga 'ā Jejui 'ga mua janee rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau.

²¹—'Awamū 'ga 'ūina ywag ipe, mama'e katu'okawa 'ara upe iwaēma rapesaka 'ūina. Anure te nipo 'ga ruri ojewya nū, 'awa wyy pe nū— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —A'eramū futat 'ga ruwa 'ga wyy katu'oka nipo nū. A'eramū futat ipyau 'jawe lapou nū, wyy apou nū. Saa'e ymā rakue. Nan futat iapou nū, ikatu'oka nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue:

²² “Anure te nipo Janeruwarete 'ga 'ga amū muri pē nupe, oje'ega mome'waramū pē nupe. Je 'jawerimū futat 'ga 'ua pē nupe oje'ega, Janeruwarete 'ga je'ega mome'wau pē nupe. Sā'ā 'ga je mura. Nan futat nipo 'ga pēpytuna 'ga amū muri pē nupe oje'ema'eramū.

²³ 'Ga nipo oje'ega renupare'ema 'gā omojo'ok wemiayuwa 'gā nui anure.

A'eramū nipo 'ga oje'ega renupare'ema 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

A'eramū ki pēē enupa etee 'ga je'ega”,

'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga janee rakue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²⁴—Moisesi 'ga ra'ne akou oje'ega 'gā nupe rakue. A'ere Samueu 'ga oje'ega 'gā nupe nū. A'ere 'gā newiriwarera 'gā 'gā nemimome'ufer imū etee futat oporogytau 'gā nupe. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā juejue. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga porogytai 'gā

nupe rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Ma'eramū 'ā 'gã ka'arana kwasiari inuga 'ga je'eg are rakue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —A'eferupi te futat ajee 'ā Jejuī 'ga manūī, 'Uwarete 'ga je'eg imū etee futat— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe. ²⁵—A'ere 'ā 'ga na'gã nupe etee rūī 'ga porogytai rakue. Pē nupe nanē nū 'ga porogytai. “Enejuapyrama 'gã teje'ega anuwamū jeresageramū 'gã nupe, najuejue etee futat”, 'jau 'ā Ku'jywa 'ga Abraão 'ga upe rakue. Pēē 'ā Abraão 'ga juapyrera. Ma'eramū 'ā Ku'jywa 'ga porogytafera resageramū pē nupe nanē nū— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

²⁶—Ma'eramū 'ā Ku'jywa 'ga 'awamū ojeupe mama'e apoara 'ga muri pē nupe ra'ne, wa'yra 'ga muri pē nupe ra'ne— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Mama'e esagea 'ga wapo pē nupe, mama'e tywer awi pē momoirukaawamū— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

4

'Gã nee 'wyrīara 'gã mara'neawet

¹'Gã nupe Pedro 'ga oje'ega Juā 'ga retee 'gã nuwamū 'gã amū 'ua owaēma 'gã nupe. Mainan, Janeruwarete 'ga mogytaawa raarana 'gã 'wyrīat, satusēu. Mīmera 'gã 'ua owaēma 'gã nupe 'gã je'egamū.

²—Jejuī 'ga ako amanū ai'i— 'jau Pedro 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe. —A'ere ako 'ga ferawī etee ai'i nū. A'eramū nipo jane nan tee futat jaremanū re jareferapa etee futat 'ga 'jawerimū. Jejuī 'ga jewyramū te nipo jane 'ēi tywy awi jareferapa nū— 'jau Pedro 'ga imome'wau u'ama 'gã nupe.

A'e renupawe aipo 'ut ma'efera 'gã amara'neramū 'gã nee.

³A'eramū 'gã 'gã ppyka 'gã monou 'gã munepa moromunepawa pype. Kaaruweteramū 'gã 'gã ppyka 'gã monou 'gã munepa moromunepawa pype. Peu etee futat 'gã oseā 'upa. Peu futat 'gã aku'emamū. 'A'ere kwaiwete 'gã nenuparera 'gã Jejuī 'ga rerowīari. 'Ga rerowīara 'gã ojeme'yita. A'eramū Jejuī 'ga rerowīara 'gã pytuna sīku miu.

⁴A'eramū ai'iwe 'gã 'ua ajatykau Jerusareg ipe. Judeu 'gã 'wyrīa'ri, 'gã nupe oje'ēma'e, Moisesi 'ga je'eger are moromu'jat. Mīmera 'gã 'ua ajatykau ajuee. 'Anasi 'ga, mainana 'wyrīararete 'ga ajatykau 'gã nee. Kaifasi, ajepeja Juā, Aresāri, Anasi 'ga pytuna mū. Mīmera 'gã ajatykau ajuee.

⁷A'eramū 'gã moromunepawa pypewara 'gã, Jejuī 'ga remimonofera 'gã nerurukaa jefaruu 'gã nupe.

—Pe'je pejewau 'gã nerua 'au ore rowase— 'jau 'gã jefaruu 'gã nupe.

A'eramū 'gã 'gã nerua. A'ere ajatyka ma'efera 'gã oporonupa 'gã nupe iteu ma'efera 'ga ree.

—Maran te iteu ma'efera 'ga pemafu'am rai'i?— 'jau 'gã oporonupa ee Pedro 'ga upe Juā 'ga retee. —Ma'e pājē mū pēē 'ga mafu'ama rai'i ki 'ei? Awŷja je'eg imū rai'i ki 'ei?— 'jau 'gã 'gã nupe.

⁸A'eramū Pedro 'ga oje'ega 'gã nupe. Ku'jywa 'ga 'Agesagea 'ga rerekou. A'eramū 'ga mogyjeukare'ema 'gã nui. A'eramū 'ga 'jau 'gã nupe:

⁹—Maran te 'ga pemafu'am rai'i, pe'je 'ā oreē. A'eramū je imome'wau pē nupe. Mama'e tywera nipo ore aruapo rai'i? Naani nū'ū. Mama'e esagea te ore aruapo ai'i nū'ū. A'etea 'ā ore rerurukat ekoete pejepe ore moporogytaukaa pejejeupe ki 'ei. A'eramū je imome'wau pē nupe— 'jau Pedro 'ga u'ama 'gã nupe.

¹⁰—Naoropājē mū rūi ore 'ga mafu'ami. Jejuī Kristu 'ga te 'ā 'ga amafu'am. Nasare pe waranup ma'efera 'ga, pēnemijukafera 'ga. Ako 'ga poromū Janeruwarete 'ga omoferap ai'i nū— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe imome'wau u'ama. —'Ga te 'ga amafu'am opājē mū ai'i— 'jau 'ga 'gã nupe.

¹¹—A'etea ako pēē 'ga futare'ema ikue — 'jau Pedro 'ga 'gã nupe u'ama. —A'ere 'ā Janeruwarete 'ga 'ga muri janeē, jane katu'ogukaa ete 'ā. Sā'ā ae 'oga aporamū kwaiwete 'ywa rerura tupaa mywamū. A'eramū 'ā ae 'ywa mū reroyrūmū. A'ere 'ā eroyrūmyrera jēmī 'yweteetea. A'eramū 'ā ae ijaramū, pea te futat pemono, ae 'i ajaupe. Nan tee futat 'ga 'i Jejuī 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'ga amut janeē. A'ere ako pēē peroyrū ete 'ga ai'i. “Nia'wyrī 'ga ra'e”, pe'je 'ga upe ikue. “Narafutari ore 'ga”, pe'je Jejuī 'ga upe ai'i— 'jau

Pedro 'ga 'gā nupe u'ama. —A'ere 'ā 'ga ruwa 'ga te 'ga futari. A'eramū 'ga 'ga mogou jane katu'okaramū etee nū. Afutare'em ire 'ā 'ga pē katu'oka etee 'ua nū— 'jau Pedro 'ga u'ama, 'gā nupe.

¹²—'Ga te 'i futat Janeruwarete 'ga amut janee. Nirūi futari 'ga. 'Ga te 'i futat ae katu'oka akou. Janetywera pe'aara 'ga poromū 'ut janee— 'jau Pedro 'ga u'ama 'gā nupe.

Pedro 'ga Juā 'ga retee oporogytau 'gā nupe. Iteu ma'efera mafu'amawera mome'wau 'gā nupe. ¹³A'eramū ajatyka ma'e 'gā oporesagamū 'gā nee:

—Kuu. Maran te 'gā nokyjei oporogytau janee nū'ū? 'Gā te te 'ā nojemu'ei agawewi a'i kūi. A'etee te 'ā 'gā nojenosi imome'wau a'i kūi— 'jau 'gā ajaupe.

—Naani nū'ū— 'jau ajepeja 'ga 'gā nupe. —Jejui 'ga rewiri ako ma'efera 'gā tee nū'ū. A'eramū 'gā a'eramū 'agamū ojenosoue'em jane wi— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹⁴A'ere iteu ma'efera 'ga oi 'gā nupi. 'Gā nemimafu'amera 'ga oi 'gā nupi. A'eramū 'wyriara 'gā 'ga resaka 'gā newiri 'ga rekoramū. A'eramū 'gā a'eramū oje'egarūme'em 'gā nupe: “Pē'me pēē”, 'jawe'em futat 'gā 'gā nupe.

¹⁵A'eramū peuwara 'gā amū oje'ega Pedro 'ga upe Juā 'ga retee:

—Pē'ē pejewau ore wi ra'ne. Peu pekwap ore wi ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā 'ēi awau 'gā nui.

'Gā 'ē re 'gā oje'ega ajaupe:

¹⁶—Maran te jane 'gā nereko'i 'awamū?— 'jau 'gā ajaupe.

—Tee.

—Okwaapap te 'ā 'gā a'i kūi, 'auwara Jerusareg ipewara 'gā a'i kūi. A'eramū jane “i'me 'gā”, 'jawe'em futat 'gā nupe. Okwaapap te 'gā 'ā. ¹⁷A'eramū jane, “Au'je Jejui 'ga mome'u mokwasi'o re”, sa'e 'gā nupe jareje'ega moywrafena 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —“Ga mome'uu'jawamū ore pē monoi pē munewu'japa ne nū”, sa'e 'gā nupe jareje'ega moywrafena 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁸A'ere 'gā 'gā nenūina nū. A'erauwe Pedro 'ga 'ua Juā 'ga retee 'ua osou. A'erauwe 'gā 'jau 'gā nupe:

—Au'je ki 'awamū Jejui 'ga mome'u re. 'Ga mome'uu'jawamū ore pē munewi ne nū. Narafutareetei futari ore 'ga mome'ua 'awamū— 'jau 'gā 'gā nupe.

¹⁹A'ere Pedro 'ga Juā 'ga retee 'gā je'egi etee 'gā nupe:

—Ma'ja te Janeruwarete 'ga afutat? Peje'eg are oreapyaka te 'ga afutat? Oje'eg are oreapyaka te ra'u 'ga afutat nū? Napeje'eg are rūi te 'ā ore apyakai. Jarejuwarete 'ga je'ega te 'ā ore aruenup— 'jau etee Pedro 'ga Juā 'ga retee 'gā nupe. ²⁰—Amanū ako Jejui 'ga ai'i numiamū. A'ere ako 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferawi etee ai'i nū. A'eramū ore 'ga resaka ai'i. Oje'ega 'ga oree ai'i. A'eramū ore 'agamū 'ga resag ire te imome'wau arakou pē nupe. Noropoirauweri futari ore 'awamū 'ga mome'ua awi— 'jau etee Juā 'ga 'gā nupe.

²¹Aipo 'gā 'eramū 'wyriara 'gā oje'ega moywrafena 'gā nupe nū:

—“Au'je Jejui 'ga mome'u re”, aru'e ako ore pē nupe ko. 'Ga mome'uu'jawamū ore pē pyygi pē nupānupāu nū'ū— 'jau 'gā oje'ega moywrafena 'gā nupe.

'Gā nupe oje'ega moywrafen ire opoia 'gā nui. A'ere 'gā nanupāi 'gā. Okyje 'gā mytuna 'gā nui. A'eramū 'gā a'eramū opoia esage te 'gā nui. Iteu ma'efera resakara 'gā wejue 'upa Jarejuwarete 'ga muorypa ee:

—Ene te 'ā eneresage oree. Ene te ako iteu ma'efera 'ga eremafu'am ai'i— 'jau 'gā 'ga upe 'ga muorypa ee 'upa.

²²Nakunumī arūi te 'ā iteu ma'efera 'ga. Sawa'ea te 'ā iteu ma'efera 'ga. Kwarēta kwara te 'ā 'ga amu'at.

Jarejuwarete 'ga upe 'gā 'eawet

²³Ojowi 'gā poir ire Pedro 'ga Juā 'ga retee ojewya awau opytuna 'gā pyri. A'eramū 'gā opytuna 'gā nupe werekwawera mome'wau:

—Ekoay mainana 'wyriara 'ga oje'ega moywrafena oree ai'i. “Au'je ki Jejui 'ga mome'u re”, e'i 'gā oree. “Ga mome'uu'jawamū ore pē pyygi pē nupānupāu ne”, e'i 'gā oree ai'i— 'jau Pedro 'ga mainana 'wyriara 'gā 'eawera mome'wau ajaupe.

²⁴ Aipo Pedro 'ga imome'upaw ire 'gā oje'ega monou 'upa Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa.

—Ene te 'ā ore'wyriraretea, ki Ku'jyp— 'jau 'gā 'upa 'ga upe. —Ene te 'ā mama'ea ereapo ore rakue. 'Y, ywy, ywak. Mīmera 'ā ereapo ore rakue, ipypewara reewe rakue. Ore nanē 'ā ene iapou rakue nū. Ene te 'ā Oreruwaretea— 'jau 'gā oje'ega monou 'ga upe 'upa 'ga muorypa. ²⁵—Ymā te 'ā ka'arana erekwasiarukat oreyppy 'ga upe rakue, Davi 'ga upe rakue, ejeupe mama'e apoara 'ga upe rakue— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. —Ene'agesagea oje'ega 'ga upe rakue, 'ga mu'akwaapa rakue. A'eramū 'ga eneje'ega kwasiaa inuga ore rakue— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe 'upa.

—Aipo 'jau 'ga ikwasiaa inuga ore rakue:

“Ma'eramū te judeue'ema 'gā mara'neramū etee ajemogyau?

Ma'eramū te 'gā mama'e tywer are etee 'gā nea'aramū ajemogyau?

²⁶ 'Wyrirarete 'gā ajatykau 'wyrira'ri 'gā netee aparuwajaa ene ree eneremimurera 'ga ree nanē nū”,

'jau 'ga ikwasiaa inuga ore rakue— 'jau 'gā 'upa Jarejuwarete 'ga upe.

²⁷—Mama'e a'je are futat 'ga ka'arana kwasiari inuga ore rakue— 'jau 'gā 'ga upe. —'Ga remikwasiarer imū etee futat kwaiwete 'gā jatykai enera'yra 'ga ree. Enera'yra 'ga ree 'gā mara'neramū. A'eramū 'gā ajatykau 'ga ree. “Sijuka 'ga”, 'jau 'gā ajaupe. Erote, Pōsiu Piratu. Mīmera 'gā judeu 'gā werajatyka judeue'ema 'gā netee enera'yra 'ga ree. Nokoi agawewi 'ga tesirūgatu. A'etea 'gā ajatykau 'ga ree 'ga rerekou tyweaete— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. —Eneremimurera 'ga ree 'gā jatykai. Ene futat 'ā 'ga erepyyūrū ore rakue, ore katu'okawamū rakue. A'e 'ga ree ako 'gā jatykai kwaiwete ai'i— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

²⁸—Davi 'ga remikwasiarer imū etee futat 'gā iapoi. Ene te 'ā pājērete. Nitywi 'ā 'ga amū ene 'jawe. A'etea 'ā ene eja'yra 'ga jukaukaa ako 'gā nupe ai'i. Eneremifutar imū etee futat 'gā iapoi— 'jau 'gā oje'ega monou 'ga upe. —Nan futat te 'ā erefutat rakue— 'jau 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

²⁹—Eapyka ki 'gā je'egay are e'yina, ki Ku'jyp. Imara'ne 'gā ore ree. A'eramū ene E'agesage mua ore, ore mogyjaukare'ema 'gā nui. Eje'ega mome'waukaa ore 'gā nui ore mojenosōukare'ema futat— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe. ³⁰—Epājēa emut ore, Kiapi'ni. Oreremiapoe'ema eapoukat ore. Ojero'wu ma'e 'gā ekatu'ogukat ore. A'eramū nipo tesirūmera 'gā oporesagamū ajemogyau ee— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. —Esage ma'e 'ga futat enera'yra 'ga. Ipojeuwipyra 'ga futat. 'Ga je'eg imū futat toroo 'gā katu'oka arakou 'jau, ki Ku'jyp— 'jau 'gā 'ga upe, oje'ega monou 'upa.

³¹ Ojeupe 'gā je'ēmaw ire 'ga 'oga motomoga 'gā nupe, opājē resaukaa 'gā nupe. A'eramū futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā nerekou. A'eramū futat 'gā ojenosōue' em Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau awau ajemogyau.

Okaraemā me'egawet

³²⁻³⁵ Jeju 'ga remimonofera 'gā 'ga manūawera mome'wau akou 'gā nupe:

—Amanū ako Janejararete 'ga ai'i numiamū, Jeju 'ga ai'i numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee ai'i nū— 'jau 'gā akou imome'wau ojeppyriwara 'gā nupe.

A'eramū Ku'jywa 'ga opājē monou wa'yra 'ga rerowiaara 'gā nupe. 'Ga nanē futat akou 'gā newiri nū. A'eramū Ku'jywa 'ga ojejukau wa'yra 'ga rerowiaara 'gā nee.

Nitywi'i futari “peapo awi mama'ea mū nan” 'gā nupe 'jara 'gā. Aju'jaju'jawe futat 'gā wea'aramū mama'e apo are. Nitywi'i futari mama'e mimara 'gā. Mama'ea 'gā imua pāwē etee futat ajaupe. Ka'aranūūa 'gā erua Jeju 'ga remimonofera 'gā nupe. A'eramū 'gā ka'aranūūo mojo'oka etee futat 'gā nupe. Ika'aranūūe'ema 'gā nupe nanē imonou nū. Ta'yt kwaiwete ma'e 'gā nupe kwaiwete imonou. Ta'yre'ema 'gā nupe imonou ināinānī'i etee. Mama'e muawamū 'gā imonou 'gā nupe. Ywy jara 'gā ywy me'ega amūmera 'gā nupe. 'Oga jara 'gā nanē woga me'ega ka'aranūū are nū. A'e repyfera 'gā erua Jeju 'ga remimonofera 'gā nupe ajaupe imojo'ogipyramū. A'eramū ikaraemāe'ema 'gā amū akowe'em futat 'gā nupe rakue.

³⁶⁻³⁷ Jose 'ga nanē oywy me'ega nū. A'eramū 'ga oywy repyfera rerua imonou Jejuī 'ga remimonofera 'gā nupe. Jose 'ga u'at 'ypō'ōūū pype rakue. Sipiri 'jau 'gā aipo 'ypō'ōūū upe. Levi 'ga juapyrera poromū. Aipo Jose 'ga rera mukūi. Panapea 'ga rer irūa. Jejuī 'ga remimonofera 'gā Panape nuga 'ga ree. Aemaku'iaara 'ga. A'eramū 'gā poromū inuga 'ga ree.

5

Ananiasi 'ga Safira ēē retee

¹ Anure 'ga amū nanē oywy me'ega nū. 'Ga rera Ananiasi. 'Ga remireko ēē rera Safira. Ananiasi 'ga oywy me'ega. A'ere 'ga ka'aranūū mojo'ogi ojeupe.

²—Simim ape jarejee 'jau— 'jau 'ga wemireko ēē upe. —A'ere soo jare'meramū 'gā nupe 'jau. “Koromū etee oreywy repyfera”, sa'e 'gā nupe 'jau— 'jau 'ga wemireko ēē upe.

A'eramū Ananiasi 'ga awau o'meramū Pedro 'ga upe:

—Koromū etee futat ka'aranūūa jeywy repyfera— 'jau futatee 'ga awau Pedro 'ga upe.

³ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Ma'eramū ene mama'eukwaawa 'wyrīara je'ega renupa 'ū? Ma'eramū te ene'me Jarejuwarete 'ga upe ra'e? Ywy repyfera eremim ape ejeupe. A'ere 'ā ene'me ejua. ⁴Enema'ea futat yjwa. A'eramū ime'eg ire enema'ea futat epyfera. Ma'eramū ene e'me ekoeteramū ejua jee 'ū? A'ere naje upe rūi ene'me. Jarejuwarete 'ga upe te ene'me— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

⁵ Aipo ojeupe 'eramū 'ga u'aa tii too awau amanūmū. A'eramū 'gā “o'me re Ananiasi 'ga manūi” 'e renupara 'gā okyjau ajemogyau. ⁶A'eramū kunumūūū 'gā 'ga auwana taity pyu, 'ga rerawau inuga ita kwara pype.

⁷ A'eramū kaaruwamū 'ga remireko ēē 'ua owaēma Pedro 'ga upe. Nokwaawi ēē omena 'ga manūa. ⁸ A'eramū Pedro 'ga 'jau ēē upe:

—A'jea futat te koromū etee futat ka'aranūūa rai'i?— 'jau 'ga ēē upe.

—A'jea futat kweramū etee futat ai'i— 'jau ēē 'ga upe.

⁹ A'eramū Pedro 'ga 'jau ēē upe:

—Ma'eramū te pē'me Jarejuwarete 'ga upe? Nepekwaawi sipo “Janeruwarete 'ga ae'mea okwaap” 'ea? Kweramū futat enemena ita kwara pype erawarera 'gā nuri. A'eramū 'gā 'awamū ene nanē ene rerawau nū— 'jau Pedro 'ga ēē upe.

¹⁰ Aipo ojeupe 'eramū ēē amanūmū u'aa Pedro 'ga rowase nū. A'erauwe kunumūūū 'gā 'ua osou nū. Irāā'ā ēē reumera etee tuwamū nū. A'eramū 'gā ēē rerawau inuga ēē mena wyryri pe.

A'eramū 'gā nera okwasi'wau.

—Ananiasi 'ga i'me Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'ga amanūmū u'aa Pedro 'ga rowase. A'ere 'ga remirekofera ēē nanē amanūmū o'me are nū— 'jau 'gā imokwasi'wau.

¹¹ A'erauwe 'gā ajemogyau okyjau najuejue etee futat. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā, tesirūmera 'gā taetu okyjau.

—Kuu. Peenup te rai'i? “O'me re 'ga manūi” 'ea rai'i? Noje'eg ekoetei ae Jarejuwarete 'ga upe! Ni'mea'uweri ae 'ga upe— 'jau 'gā ajaupe.

Aeremiapoe'ema apoawet

¹² A'eramū taetu Jejuī 'ga remimonofera 'gā Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā nemiapoe'ema apoukaa 'gā nupe. Ojero'wu ma'e katu'ogukaa 'gā nupe. Opājē resaukaa werowiare'ema 'gā nupe. A'eramū 'gā oporesagamū ajemogyau ee.

Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ako ajatykau 'ogeikwara pakujā 'wyrīpe, Sarumāū 'ga ma'e 'jawa 'wyrīpe jepi. Amaraka'aga 'gā Jarejuwarete 'ga upe, oje'ega 'gā imonou 'ga upe 'jau.

¹³ Amumera 'gā oje'ariweramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nee numiamū. A'ere 'gā kyjei etee 'wyrīara 'gā nui.

—Esage futat Jejuī 'ga rerowiaara numiamū— 'jau 'gā ajaupe.

A'ere 'wyrīara 'gā nui 'gā kyjea ete 'gā nomoje'arukari Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nee.

¹⁴ A'ere amumera 'gā nokyjei futari. A'eramū 'gā etee Jeju 'ga rerowiaa. Kūjā nanē nū. A'eramū futat 'gā ojemomytuna kwaiwete ajemogyau, Jeju 'ga rerowiamū.
¹⁵ A'eramū Jeju 'ga remimonofera 'gā nemikatu'ogera resakarera 'gā ojero'wu ma'e 'gā nerua imajatykau. 'Gā nerua inuga pe yse pe pinosiga pype. A'eramū Pedro 'ga kwawamū 'ga 'aga okwapa ojero'wu ma'e 'gā 'arimū. Janeruwarete 'ga 'Agesagea Pedro 'ga rerekou. A'eramū 'gā 'arimū Pedro 'ga 'aga kwawamū Janeruwarete 'ga ojero'wu ma'e 'gā katu'oka.
¹⁶ A'eramū Jerusareg ywyrwara 'gā nanē ojero'wu ma'e 'gā nerua nū. Jerusarega pytepyter ipe katu 'gā nerua imajatykau mama'eukwaawa rerekwara 'gā netee. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā katu'ogukaapap Pedro 'ga upe.

Jeju 'ga remimonofera 'gā nereko tyweawet

- ¹⁷ A'eramū mainana 'wyriararete 'ga amara'neramū Jeju 'ga remimonofera 'gā nee. —Ojerowiarukapap futat nipo 'ā 'gā 'gā nupe— 'jau 'ga opytuna 'gā nupe. A'eramū 'ga a'eramū amara'neramū 'gā nee. 'Ga pytuna 'gā, satuseu 'gā nanē amara'neramū 'gā nee nū.
- ¹⁸ A'eramū 'ga 'gā pyygukaa 'gā munewukaa moromunepawa pype. Oje'wyrarete pyteripewara pype 'gā nerawau imunewukaa.
- ¹⁹ A'ere ypytunimū Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga amū muri 'okwara rawopytymo'woka 'gā nupe. A'erauwe 'ga 'gā nenū'jāu 'gā nerawau jui.
- ²⁰ —Pe'je pejewau peu Ku'jywa 'ga mogytaaw ipe Jeju 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe— 'jau ywagipewara 'ga Jeju 'ga remimonofera 'gā nupe. Aipo 'gā nupe 'epaw ire ywagipewara 'ga awau ojewya ywag ipe nū. A'erauwe 'gā 'ga mojerowiaa.
- ²¹ Ai'iwetetewe Jeju 'ga remimonofera 'gā awau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe Jeju 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe. A'ere mainana 'wyriararete 'ga nokwaawi. A'eramū 'gā ojeupe oje'ēma'e 'gā majatykau. A'ere 'gā 'jau jefaruu 'gā nupe: —Pe'je pejewau 'gā nerua. Saporogyta 'gā nupe 'jau— 'jau 'gā jefaruu 'gā nupe.
- ²² A'erauwe jefaruu 'gā awau moromunepaw ipe, iawopytymo'woka. A'ere 'gā nitywi. Ojeawopytym agawewi futat. A'etea 'gā nitywi. 'Gā nesage'emawe 'gā awau ojewya imome'wau mainana 'wyriara 'ga upe nū.
- ²³ —Nitywi etee 'gā ki 'ei. Ū'ē 'gā na'e ki 'ei. Peu agawewi futat iaarana 'ga reko. A'etea 'gā nitywi etee. Marupi katu nipo 'gā 'ēi ra'e? Ojeawopytym agawewi futat. A'etea nipo marupi katu ū'ē ra'e— 'jau 'gā imome'wau mainana 'wyriara 'ga upe.
- ²⁴ Aipo ojeupe 'eramū mainana 'wyriara 'gā okyjau jefaruunana 'gā 'wyrari'ri retee. Ajemogmogyau etee worekorekou ekoete etee futat. 'Gā ikwaawe'ema 'gā nerekou.
- ²⁵ Aipo 'gā 'eramū kūima'e 'ga amū 'ua imome'wau 'gā nupe: —Pēnemimunewera 'gā ako oo Jarejuwarete 'ga mogytaawa pype ojepyriwara 'gā mu'jau ko— 'jau 'ga 'ua imome'wau 'gā nupe.
- ²⁶ A'erauwe jefaruu 'gā 'wyriara 'ga jefaruu 'gā nerooi peu Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā nupe. A'eramū 'gā 'gā nerua nū. A'ere 'gā nuereko 'gā tesirūgatu. Okyje 'gā tesirūmera 'gā nui. —Werowiat 'gā 'gā. 'Gā nupānamū 'gā jane apisi ita pyu ne— 'jau 'wyriara 'ga jefaruu 'gā nupe.
- A'eramū 'gā 'gā nerekou esage etee. ²⁷ A'eramū 'gā 'gā nerawau oje'ēma'e 'gā nupe nū. A'eramū mainana 'wyriara 'ga 'jau 'gā nupe:
- ²⁸ —Maran ajee ore 'i pē nupe rai'i? “Au'je ki 'ga mome'u re”, ore 'i pē nupe rai'i 'ū. 'Ga rera 'ā pemokwasi'o pejemogyau amunawa pype— 'jau mainana 'wyriara 'ga Jeju 'ga remimonofera 'gā nupe. —Pemokwasi'o 'ā 'ga rera amunawa pype. Jerusareg ipe taetu 'ā kwaiwete 'ga rera— 'jau mainana 'wyriara 'ga 'gā nupe, oje'ega moywyrarfena 'gā nupe. —Ore kwa pejepe 'ga juka are. “Pēē futat ako 'ga pejukaukat ai'i”, 'jau 'ā pēē ore— 'jau mainana 'wyriara 'ga oje'ega moywyrarfena 'gā nupe.
- ²⁹ A'eramū Pedro 'ga nanē oje'ega jupe nū:

—Peje'ega nipo ore aruenup ki sa? Naani. Jarejuwarete 'ga je'ega te 'ā ore aruenup. Ma'eramū 'ā ore Jejui 'ga mome'ui arakou 'gā nupe— 'jau 'gā mainana 'wyrriara 'ga upe. —Pēē futat ako 'ga pemonoukat ipokutugukaa 'ypeywar are, 'ga jukaukaa 'gā nupe ai'i. A'ere ako 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferawi etee ai'i nū— 'jau Pedro 'ga mainana 'gā nupe. ³⁰—Ymā we te ako jane Jarejuwarete 'ga rerowiari ikue. 'Ga futat ako Jejui 'ga moferapa ai'i. ³¹Jane katu'okawamū 'ga 'ā akou 'awamū. Ita kwar awi omoferaw ire 'ga 'ā akou ae katu'okaramū — 'jau 'ga mainana 'gā nupe. —Israeu juapyreramū jane'wyrriaramū nanē 'ga 'ā akou nū. Janeruwarete 'ga te 'ā 'ga omogo oje'jawe. 'Ga te 'ā 'ga wapo jane katu'okawamū— 'jau Pedro 'ga mainana 'gā nupe.

—Judeua 'ā pēē, pejetywer awi pē poira Janeruwarete 'ga afutat. Ma'eramū 'ā 'ga 'ga mafu'ami ita kwar awi jane katu'okawamū. Otywer awi aepoiriweramū 'ga ipe'ai jane wi. ³²Ore 'ā Jejui 'ga manūawera aruesak. 'Ga feraw ire nanē ore 'ga resaka ai'i nū— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama. —A'eramū 'ā ore a'eramū 'ga mome'wau arakou pē nupe. Noropōira'uweri ore 'ga mome'u awi. Janeruwarete 'ga 'Agesage nanē Jejui 'ga kwaapa nū. Oje'ega renupara 'gā nupe Janeruwarete 'ga U'agesage mua. Ma'eramū 'ā ore 'ga mome'ui arakou— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

³³Aipo Pedro 'ga 'eramū 'gā amara'neramū 'gā nee.

—Aruapisi ore pēē. Nanamū aipo pe'je oree— 'jau 'gā 'gā nupe.

³⁴Aipo 'eramū 'ga amū afu'ama oje'ega opytuna 'gā nupe. Fariseu 'ga, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga, kūima'eeteetea 'ga. Gamarieua 'ga rera. 'Ga oje'ega opytuna 'gā nupe:

—Peroo 'gā ukupepe ore wi ra'ne. Toroporogyta ra'ne 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā 'gā nerawau enū'jāu 'gā nui. ³⁵'Gā neroo enū'ē re 'ga oje'ega opytuna 'gā nupe:

—Peje'gu ki 'gā nui. Peapisia'ne kasi 'gā ne. ³⁶'Awamueu ako kūima'e 'ga amū 'ua 'gā nupe ai'i. Teutasi 'jara 'ga ako. “'Awamū je rekoi 'wyrriaramū pē nupe”, 'jau ako 'ga 'gā nupe ai'i. A'erauwe ako 'gā ajatykau 'ga ree kwaiwete. 400 'gā ako ajatykau 'ga ree ra'i. 'Ga remiayuwamū 'ga ree 'gā jatykaramū ako jefaruu 'gā 'ga jukau ai'i. A'erauwe futat 'ga juka re 'ga remiayuwera 'gā okwasi'waupap ajau. Too.

³⁷—Aipo 'ga juka re 'ga amū 'ua nū. Judas 'ga 'ua nū. Garireja ywy pewarera 'ga. 'Wyrriara ae mojopyrūikaawa rupi 'ga 'ua 'gā nupe. A'erauwe 'gā jatykai 'ga ree nū. A'ere nanēwējēmī futat 'gā 'ga jukai. A'erauwe ako 'ga remiayuwera 'gā okwasi'wau ajau ai'i nū.

³⁸—'Awamū ako 'ga amū 'ua janee ai'i nū, Jejui 'ga ai'i nū. A'ere ako 'gā 'ga jukai etee ai'i nū. A'eramū jane 'ga remiayuwera 'gā kwasi'o rapesaka ra'ne. Ikwasi'oe'emamū jane “A'jea futat 'ga Janeruwarete 'ga ma'ea ra'e”, sa'e 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe. ³⁹—'Ga remiayuwera kwasi'oe'emamū nipo Jarejuwarete 'ga we futat peowajat. A'eramū pēē 'gā apisawa'ne'em— 'jau Gamarieu 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā erowiari.

—A'jea futat nipo— 'jau 'gā ajaupe. —Pe'je ajee siapesak ra'ne— 'jau mainana 'wyrriara 'ga 'gā nupe.

⁴⁰A'ere 'gā Jejui 'ga remimonofera 'gā mogei nū 'gā nupānupānupāu.

—Au'je ki Jejui 'ga mome'u re pejejeko re 'gā nupe— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'ere 'ga opoia 'gā nui, 'gā nupā re.

⁴¹Onupā re 'gā ū'jāu mainana rog awi. Aku'iramū etee awau.

—Janeruwarete 'ga te 'ā iku'i 'ūina jane ree— 'jau etee 'gā ajaupe. —'Ga ra'yra 'ga te jane 'ā sirowiat. A'e are te 'ā 'gā jane nupāi. Namama'e tywera apo are rūi te 'gā 'ā jane nupāi. Jejui 'ga rerowiaramū te 'gā jane nupāi— 'jau 'gā ajaupe aku'iramū etee.

⁴²A'eramū taetu 'gā ojero'waro'wau etee futat ajemogyau Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe osou imome'wau 'gā nupe.

—Jejui 'ga jane katu'okara. Janeruwarete 'ga ako 'ga amut jane katu'okaramū ikue— 'jau 'gā 'gā nupe imome'wau.

'Gā nog ipe nanē awau imome'wau 'gā nupe nū.

—Jejui 'ga jane katu'okara. 'Ga te ako Janeruwarete 'ga amut janee ikue, jane katu'okaramū ikue. Ma'eramū 'ga 'ā ae katu'ogi akou— 'Jau 'gā ajemogyau imome'wau 'gā nupe.

6

Majawera 'gā nupe mama'e monoat

¹ Anure Jejui 'ga rerowiaara 'gā awau ajemogyau ojeme'yita, kwaiwete. Judeu 'gā juejue. A'ere 'gā amū grego je'ega apoi. Amumera 'gā epyreu je'ega apou. A'eramū grego je'ega apoara 'gā amara'neramū epyreu je'ega apoara 'gā nee.

—Nepemojo'og esagei 'ā majawera 'gā nupe kumia. Pejepytuna imen manū ma'e 'gā nupe ete 'ā kumia kwaiwete pemono. A'ere 'ā orepytuna majawera 'gā nupe kumi tuwyre'ria etee pemono— 'Jau 'gā ajaupe, amara'neramū ajuee.

² A'eramū Jejui 'ga remimonofera 'gā 'gā majatykau.

—Ore noromojopypea'uweri Jejui 'ga mome'ua. Nia'wyrī 'ga mome'u awi ore poira.

³ A'eramū pēē futat 'gā amū nesaka. Sete 'gā pemogy kumia majawera 'gā nupe imonoaramū. Ore noropoirā'uweri Jejui 'ga mome'u awi. 'Ga mome'wara te 'ā ore. A'eramū pēē futat 'gā amū mū'jāu imua pejejewi— 'Jau Jejui 'ga remimonofera 'ga amū u'ama 'gā nupe. —Esage ma'e 'gā etee. I'akwaap ma'e 'gā etee futat ki pemono imū'jāu 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwara 'gā etee ki pemū'ē imonou kumia 'gā nupe imonoaramū— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁴—A'eramū ore oropoire'ema Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u awi. Jarejuwarete 'ga upe oroporogya awi nanē oropoire'ema nū— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁵—A'jea futat. A'jea futat te 'ā 'ga je'ega resageramū— 'Jau 'gā ajaupe. —Ko ajee ore 'gā amū muri etee imogyau, majawera 'gā nee ojejuka ma'eramū. Pēē 'ā 'ga je'ega mome'wara te. A'eramū ore 'gā amū mua te imogyau majawera upe kumi monoawamū— 'Jau 'gā 'gā nupe.

A'erauwe 'ga 'gā amū muri 'gā mogyau majawera upe kumi monoawamū. 'Gā nemipyryū 'gā nera Estevão, Filipe, Prokaro, Nikanu, Timāu, Pamenasi, Nikorau. Poromū 'gā nemipyryūmera 'gā nera. 'Gā 'gā imonou imogyau majawer are ojejuka ma'eramū.

Jarejuwarete 'ga Estevão 'ga erowiar wyyapiau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekou nū.

Nikorau 'ga najudeu arūi. A'ere 'ga Janeruwarete 'ga rerowiari judeu 'Jawe. Ātioki pewarera 'ga Nikorauramū.

⁶ 'Gā mū'ē re 'gā 'gā nerawau Jejui 'ga remimonofera 'gā nupe.

—Koromū ore 'gā muri majawera 'gā nee ojejuka ma'eramū ai'i— 'Jau 'gā 'gā nupe.

—A'jea. Nanuara futat esage. Au'jete 'gā pemut rai'i— 'Jau 'gā 'gā nupe.

A'erauwe 'gā je'egi Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee:

—Koromū 'gā 'gā muri majawera 'gā nee ojejuka ma'eramū rai'i. Ejejuka ki 'gā nee. Esag iki 'gā kumi monoa majawera upe. Emu'akwaap 'gā— 'Jau 'gā oje'ega Ku'jywa 'ga upe.

'Ga upe 'epaw ire 'gā opo monou 'gā apyte'rarimū.

—Awamū majawera 'gā nee ojejuka ma'ea pēē— 'Jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā kumi monoaramū ajemogyau majawera 'gā nupe.

⁷ A'eramū futat 'gā Jejui 'ga mome'u mokwasi'wau kwe pewara 'gā nupe. Kwaiwete amunawa pypiarūpiaruga. A'eramū Jerusareg ipewara 'gā nanē Jejui 'ga rerowiaa, kwaiwete. Mainana 'gā amū nanē 'ga rerowiaa 'gā pyri nū.

Estevão 'ga pyykawet

⁸ Estevão 'ga ako esage ma'ea. A'eramū Janeruwarete 'ga aku'iramū 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga opājē mua 'ga upe, 'ga remiapoe'ema apoukaa 'ga upe. A'eramū esakarera 'gā oporesagamū ee ajemogyau. ⁹ A'ere 'gā amū nuerowiari Estevão 'ga. Aipo 'gā judeua futat numiamū. Sirene pewaret, Aresāri pewaret. Mīmer awi 'gā nuri rakue. 'Gā jatykaawa rera “noporowykyu'jawi 'gā amuarera 'gā nupe” 'ea. Aipo 'gā ojemajatykau Sirisia wyy pewarera 'gā nee, Asia wyy pewarera 'gā netee. A'eramū 'gā Estevão 'ga mueu.

¹⁰ A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea te Estevão 'ga mu'akwaawi 'ga mogou. A'eramū 'gā a'eramū wejue oje'egawarūnamū futat 'gā nupe.

¹¹ A'eramū 'gā 'gā amū mepyu Estevão 'ga je'ēwu'jagawamū.

—Koa kūima'e 'ga nia'wryi. Jarejuwarete 'ga 'ga akurap akou. Moisesi 'ga nanē 'ga ikurapa nū. Ore 'ga 'eawera aruenup— 'jau 'gā o'meramū 'gā nupe.

¹² Nan etee 'gā 'gā mamara'neu Estevão 'ga ree. 'Wryia'ri, Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jat. Mīmera 'gā 'gā amamara'neukat Estevão 'ga ree. A'eramū 'gā Estevão 'ga pyyka erawau oje'ēma'e 'gā nupe. A'erauwe i'me ma'e 'gā nuri osou oje'ega 'wryiara upe.

¹³⁻¹⁴ —A'jea futat 'ga 'ga kurawi akou. “Nia'wryi ako Janeruwarete 'ga mogytaawa ra'e”, e'i 'ga oree akou ai'i. “Moisesi 'ga taetu ako o'meramū akou ikue, oporogytau 'me akou ikue”, e'i 'ga oree akou. “Jeju'i 'ga, Nasare pe waranup ma'efera 'ga nipo 'ā Jarejuwarete 'ga mogytaawa omateepap”, e'i Estevão 'ga oree ai'i— 'jau futatee i'me ma'e 'gā 'wryiara upe. —“Moisesi 'ga je'ega nanē simojopy'rupap 'jau nū”, 'jau 'ga oree— 'jau futatee 'gā 'gā nupe o'meramū, Estevão 'ga je'ēwu'jaga.

¹⁵ Aipo 'eramū ajatyka ma'e 'gā amā'jāu Estevão 'ga reakwar are.

—Kuu. Maran te 'ga reakwara nū'ū. Janeruwarete 'ga pyriwara 'ga reakwara 'jawe futat 'ga jā'nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

'Ga reakwara renyfuga resakawe ajatyka ma'e 'gā oporesagamū etee 'ga ree 'upa.

7

Estevão 'ga 'eawet

¹ A'eramū mainana 'wryiararete 'ga 'jau Estevão 'ga upe.

—A'jea futat nipo ajee ki sa?— 'jau 'ga 'ga upe.

² A'erauwe Estevão 'ga oje'ega 'gā nupe:

—Peapyka jeje'eg are— 'jau 'ga mainana 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga te 'ā esage janee nū'ū. Ymā te 'ga jesaukari janyepy upe rakue, Abraão 'ga upe rakue— 'jau 'ga 'gā nupe. —

Mesopotami wyy pe Abraão 'ga rekoramū Janeruwarete 'ga oje'ega Abraão 'ga upe rakue:

³ “Kwe pe ekwap epytuna 'gā nui ajepeja wyy pe. Jeremiesaukaram ipe ekwap”, 'jau 'ga 'ga upe rakue, 'ga muēma 'ga pytuna 'gā nui rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe. ⁴—

Kautei 'jawa wyy awi Abraão 'ga awau akou kwe pe. Awau owaēma Rarā 'jawa amunaw ipe. Peu 'ga opytawaipe. Peu futat 'ga ruwa amanūmū 'ga wi rakue. A'ere 'ga ruwa manū re

Janeruwarete 'ga 'ga rerawau 'ga pytuna 'gā netee futat 'ga rerua erowaēma Kanaā 'jaw ipe rakue. 'Agamū 'ā jarejemogyau 'ga reruawer ipe etee futat— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁵ —NaAbraão 'ga upe etee rūi 'ga wyya muri rakue. 'Ga juapyrera 'gā nupe nanē 'ga wyya muretei rakue. Aipo 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe: “Ene manū re eneuapyrera 'gā ajemogyau ipype”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe. Nata'yri we agawewi Abraão 'ga aiporamū rakue. A'etea Janeruwarete 'ga e'i poromū 'ga upe. ⁶ “A'ere nipo eneuapyra 'gā nekoi tapy'ji amutee wyy pe oporowykiau jupe”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. “A'eramū nipo wyy jara 'gā 'gā mogyau wemifajamū, 'gā moporowykiau ojeupe. A'ere nipo 'gā nomepyi 'gā. A'eramū nipo 'gā 'gā nerekou tyweaete. Kwaturu sētu kwara mū rupi nipo eneuapyrera 'gā ajemogyau oporowykiau jupe”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe— 'jau Estevão 'ga u'ama 'gā nupe.

⁷ —“Anure te nipo je eneuapyrera 'gā nerekou tywearera 'gā nerekou tyweretei”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe. “Anure te nipo eneuapyrera 'gā nuri ojewya 'au je muorypa”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama 'gā nupe, oypy 'gā nekwawera mome'wau u'ama 'gā nupe.

⁸ —Aipo 'e re Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue nū: “Eja'yramū ki eja'yra 'ga emojewak”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū Abraão 'ga 'ga je'ega nerekou katu wapy pe. A'eramū 'ga anure wa'yra 'ga 'aramū wa'yra 'ga mojewaka. Wea'aramū Janeruwarete 'ga je'eg are wa'yra 'ga mojewag ire. “Eja'yra jewaga resakawe ki ejea'at jeporogytafer are ekou”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eramū 'ga akou wea'aramū 'ga porogytafer are rakue. Majeppei tee Abraão 'ga morowykye'ema magwapa wa'yra 'ga 'ar

ire. A'ere 'ga ajepeja rupi 'ga mojewagi rakue. Isaki 'ga Abraão 'ga ra'yra 'ga. A'ere anure Isaki 'ga wa'yramū nū. 'Ga ra'yra 'ga rera Jako. A'eramū 'ga nānēwējēmī futat wa'yra 'ga mojewaka nū. Anure Jako 'ga wa'yramū nū. Tusi 'ga ra'yra. A'eramū 'ga wa'yra mojewaka oje'jawe etee futat. Imojewakapap rakue. Jako 'ga ra'yra 'gā janeypya rakue— 'Jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

⁹—Janeypy 'gā oporekeoaywereteramū wewirera 'ga ree, Jose 'ga ree rakue. A'eramū 'gā wewirera 'ga me'ega kūima'e 'gā amū nupe, 'ga monou ka'aranūū are. A'eramū aipo kūima'e 'gā Jose 'ga rerawau Egitu wyy pe rakue. Mukuu te Egitu wyya 'gā wyy awi. Peu 'gā Jose 'ga me'ega nū. A'eramū Jose 'ga muarera 'ga 'ga moporowykyaukaa 'ga mepyawe'em. A'ere Janeruwarete 'ga Jose 'ga rerekoī weape futat.

¹⁰—A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga muekōēāina etee mama'e apoukaa 'ga upe. A'eramū Jose 'ga u'arasige'emamū akou. 'Ga mu'akwaapa etee Janeruwarete 'ga. A'eramū Farao 'ga 'ga futaa. Farao 'ga Egitu wyy pewara 'gā nupe 'wyriararetea. A'eramū 'ga 'Jau Jose 'ga upe: “Ene je amogo tejemiayuwa rerekwaramū, jeroga raaranamū, jekaraemā raaranamū nanē nū”, 'Jau 'ga Jose 'ga upe, 'ga mogou opoirūnamū rakue— 'Jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

¹¹—A'ere anure Egitu wyy pewara 'gā ty'ara rerajemogyi. Nitywi mama'ea 'gā nupe. A'eramū ty'ara 'gā mu'arasiga 'gā mogyau. A'eramū Jose 'ga juowuurana monou 'gā nupe, 'gā nemi'uramamū. A'ere naEgitu wyy pewara etee rūi ty'ara rerekoī rakue. Kanaā pewara 'gā nanē nitywi mama'e pyu rakue, janeypy 'gā futat rakue. ¹²A'ere 'ga amū 'Jau Jako 'ga upe rakue: “Egitu wyy pe mama'e tywamū. 'Gā 'wyriara 'ga juowuuran anugatu ime'egipyramamū”, 'Jau 'ga amū imome'wau Jako 'ga upe rakue. A'erauwe Jako 'ga wa'yra 'gā monou Jose 'ga pyri juowuurana murukaa. A'ere 'gā nokwaawi Jose 'ga. A'eramū 'gā juowuurana mua 'ga wi. A'eramū 'gā erawau erojewya oje'wyr ipe nū— 'Jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

¹³—Wemi'urama ojewi teepawauwe 'gā ojewya awau imua rakue nū. Aiporamū 'gā oramū futat 'gā newirera 'ga ojemome'wau 'gā nupe. “Je ako pēnewirera ikue”, 'Jau 'ga 'gā nupe. A'eramū Jose 'ga reki'yra 'gā nesakara 'gā awau imome'wau 'wyriararete 'ga upe. “Jose 'ga reki'yra 'gā 'au ako 'ga pyri”, 'Jau 'gā 'wyriara 'ga upe rakue— 'Jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

¹⁴⁻¹⁶—A'erauwe 'wyriara 'ga oje'ega Jose 'ga upe rakue: “Ere ajee ejuwa rerurukaa 'au ejepyri”, 'Jau 'ga Jose 'ga upe rakue. A'erauwe Jose 'ga oje'ega weki'yra 'gā nupe: “Pe'je ajee jarejuwa 'ga rerua 'au pejepytuna 'gā neewe”, 'Jau 'ga 'gā nupe rakue. A'erauwe 'ga reki'yra 'gā oi. 'Ga 'eawera mome'wau 'uwa 'ga upe. “Ere ejuwa 'au je pyri”, pe'je ki jarejuwa 'ga upe, e'i 'ga oree. “Pejepytuna 'gā juejue perut”, e'i 'ga oree, 'Jau 'gā 'uwa 'ga upe rakue— 'Jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe u'ama.

—A'erauwe 'gā 'uwa 'ga rerawau Egitu wyy pe, wewirera 'ga rekwaw ipe rakue. Opytuna 'gā netee futat 'gā awaupap Egitu wyy pe rakue. Kwaiwete te 'gā nakue. Setētai siku te 'gā pytuna. A'eramū 'gā peu futat awau ajemogyau rakue— 'Jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

—Peu futat Jako 'ga amanūmū rakue. 'Ga manū re 'ga ra'yra 'gā 'ga rerua 'ga tyma Abraão 'ga remimurera wyy pe. Aipo wyya 'ga amut teumera rupawamū futat rakue, Sikwē 'Jawamū rakue. Emora 'ga ra'yr awi imua rakue. Ka'aranūū pyu futat 'ga imua rakue. Janeypy 'gā manū re nanē 'gā peu futat 'gā nerooi ityma aipoa wyy pe rakue— 'Jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

¹⁷—Peu Egitu wyy pe futat Janeypy 'gā ojemeyita rakue. Kwaiwete 'gā ojemeyita ajemogyau rakue. 'Au ojewyre'emaue 'gā jeme'yita. 'Gā jeme'yi re Janeruwarete 'ga 'gā nerua erojewya 'au. U'eawer imū etee futat 'ga 'gā nerua erojewya 'gā wyy pe rakue nū.

¹⁸—'Gā neroo ja'wyja'wyrāmū futat 'wyriara tywera osou 'gā nupe. A'ere aipoa 'wyriara Jose 'ga nokwaawi. Jose 'ga manū re tee aipo 'wyriara reni 'gā nupe. A'eramū 'ga Jose 'ga kwaape'ema. ¹⁹A'eramū aipoa 'wyriara janeypy 'gā nerekoū tyweaete, janeypy 'gā mayrūmū. A'eramū aipoa 'wyriararūe'ema 'ga 'Jau 'gā nupe: “Pejeja'yra pemomopot.

I'ar ypyrauwe peroo ejaa kofera pype inuga. A'eramū amanūmū”, 'jau 'wyrriararū'e'ema 'ga 'gā nupe. A'ere 'gā jejukai wa'yr are. Imimi etee jui, imonou, imuaranupa. A'eramū 'gā ojemomytuna kwaiwete. A'eramū 'wyrriara amara'neramū 'gā nee— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

²⁰—Aipo 'wyrriara renamū futat Moisesi 'ga u'aa. A'eramū 'ga y ēē 'ga mima 'ga rerekou. Muapyra jay maka'jam ire 'ga y ēē yrupenana apou 'ga upe. A'ere ēē 'ywygyga pyu iperuga wa'yra 'ga upe. A'e pype 'ga y ēē 'ga rerawau 'ga nuga 'ga rejaa juowukuu pyteripe 'y pe. ²¹A'eramū 'wyrriara 'ga ra'jyra ēē 'ua 'ga joo'o renupa, Farao 'ga ra'jyra ēē 'ua 'ga renupa. A'eramū ēē 'ga rerawau ojeupe imuaranupa. 'Ga aranuw ire ēē 'jau 'ga upe: “Je te 'ā amuaranuwukat ene. A'eramū ene jera'yra futat ekou”, 'jau ēē Moisesi 'ga upe. ²²A'eramū Moisesi 'ga ojemu'jau Egitu ywy pe 'gā nemikwaaw are. A'jeteetewi te 'ga porogytai. Oporowyky esage te 'ga— 'jau Estevão 'ga u'ama 'ga mome'wau 'gā nupe.

²³—Kwarēta kwara mu'ar ire Moisesi 'ga 'jau ojeupe: “Maran te 'ā nooi teptytuna resaka tekou 'i?” 'jau 'ga ojeupe. A'eramū Moisesi 'ga awau. ²⁴'Ga waēmamū Egitu ywy pewara 'ga amū 'ga pytuna 'ga rerekou tywea 'ga rowase. A'eramū Moisesi 'ga osou 'gā pyterimū 'gā pe'au ajaiui. A'ere 'ga Egitu ywy pewara 'ga jukau opytuna 'ga repyaa. ²⁵“Jepytuna 'gā nipo je kwaap. 'Awa ywy awi 'gā nenū'jāwamū je ene monoi Jarejuwarete 'ga 'ea nipo 'gā ikwaapa”, 'jau Moisesi 'ga ojeupe numiamū. A'ere 'gā nokwaawi. “Janeruwarete 'ga 'ga mut 'gā nenū'jāu Egitu ywy awi” 'ea kwaape'ema ajemogyau.

²⁶—Ai'iwe Moisesi 'ga oi opytuna 'gā pyri nū. A'eramū 'gā amū ajuerekou ajuowajaa nū. A'eramū Moisesi 'ga 'jau 'gā nupe: “Ma'eramū pēē pejepokoka ekoete pejejuue pejejuerekou ki 'ei? Israeu juapyrera jue agawewi pēē”, 'jau Moisesi 'ga 'gā nupe. ²⁷A'ere ojonupāara 'gā Moisesi 'ga muajāni etee. A'eramū 'ga 'jau: “Awŷja 'wyrriaramū ene mogou oree ki 'ei? Awŷja ene mua mama'e tywera apoukare'ema oree ki 'ei? 'Tajuka 'ga amū kaaruwauwarera 'jawe', ere te? Kaaruwamū ako Egitu ywy pewara 'ga erejuka ai'i. ²⁸“Ga 'jawe tajuka amū nū, ere te?” 'jau 'ga 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

²⁹—Aipo ojeupe 'erauwe Moisesi 'ga ojepe'au 'gā nui oka'jama awau ajepeja ywy pe Mitiā 'jaw ipe akou. Peu futat 'ga wemirekoramū. Wemireko re 'ga wa'yramū. Mukūi 'ga ra'yra 'gā— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

³⁰—Kwarēta kwara magwaw ire Moisesi 'ga awau akou jū myterimū watau. Ywytyra pyri 'ga awau watau, Sinai 'jawa pyri 'ga awau. Peu jū pype tata wenyramū erujewi 'ga upe. Ka'a'ia wenyramū 'ga upe. A'ea tata eny ywyteripe ywagipewara 'ga ojesaukaa 'ga upe.

³¹“Kuu. Ma'ja te nū'ū?” 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga epejāna esaka. A'e pype Janeruwarete 'ga oje'ega 'ga upe: ³²“Je te ako eneruwaretea jepi”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe. “Enepytuna 'gā ako je rerowiat iypy we ikue. A'eramū je 'ā eneruwaretea tekou”, 'jau 'ga 'ga upe. “Abraão, Isaki, Jako. Mīmēra 'gā ako je rerowiat ikue”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe oje'ega— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

—A'ere Moisesi 'ga kyjei etee 'ga je'eg awi. Oyyita u'ama. Awawe'em 'ga 'ga pyri katu katu. 'Ga kyjea 'ga mamā'jaukare'ema ee. ³³A'eramū Janeruwarete 'ga oje'ega 'ga upe: “Ere epyapaawa mososoka. Je te 'ā pājērete. A'eramū pēē je pyri pejejuua pejepypapaawa mososoka. A'eramū je pē nerowiaa. Na pa je 'gā je rerowiar ra'e, ta'e pē nupe 'jau”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

³⁴—“Aenup je tejemiayuwa wayrū rerofaema te'ŷina. Egitu ywy pewara 'gā jeremiayuwa 'gā wereko tywerete. A'eramū je 'au tejua tejyapa teporogytau enee. Tomono ene 'gā nenū'jaukaa peuwara 'gā nui 'jau”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe— 'jau Estevão 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe.

³⁵—Ymā te 'ga amū Moisesi 'ga upe 'ga 'i rakue: “Awŷja ene mut 'wyrriaramū oree? Awŷja ene mua mama'e tywera apoukare'ema oree ki 'ei?” 'jau 'ga amū 'ga upe rakue, 'ga reroryrūmū rakue. A'ere 'ga futat Janeruwarete 'ga imogoi 'ga pytuna 'gā nenū'ēawamū Egitu ywy awi. Janeruwarete 'ga futat 'ga omogo 'wyrriaramū pē nupe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe u'ama.

—Janeruwarete 'ga 'jau ywagipewara 'ga upe: “Ekwap eje'ega Moisesi 'ga upe. 'Jeremi-ayuwā 'gā 'ga too erua enū'jāu jee Egitu ywy awi 'jau', e'i 'ga enee, ere ewau 'ga upe”, 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū ywagipewara 'ga 'ua tata eny 'jawewara wwyteripe ojesaukaa oje'ega Moisesi 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

³⁶—Moisesi 'ga futat janeypy 'gā nenū'jāu Egitu ywy awi rakue. Peu futat Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukaru'jau'japa Moisesi 'ga upe, opājē resaukaawamū. A'eramū Egitu ywy pewara 'gā oporesagamū ajemogyau ee. 'Y pytag ipe nanē 'ga iapou 'gā nupe nū. Amunawe'em ipe nanē 'ga aeremiapoe'ema apou akou 'gā nupe. Awau 'gā akou watau. Kwarēta kwara rupi 'gā awau akou watau.

—Peu 'ga 'gā ataaw ipe mama'e apou 'gā nupe, aeremiapoe'ema apou 'gā nerekou pe rupi. ³⁷Ymā te Moisesi 'ga poromū oje'ega opytuna 'gā nupe rakue. “Anure nipo Janeruwarete 'ga 'ga amū muri jerekwawer ipe pē nupe oje'ega mome'waramū pē nupe. Sā'ā 'ga je mura pē nupe. Nan tee futat nipo 'ga 'ga amū muri pē nupe. Pēpytuna 'ga futat nipo 'ga poromū amut pē nupe”, 'jau 'ga opytuna 'gā, Israeu juapyrera 'gā nupe rakue— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

³⁸—Moisesi 'ga futat opytuna 'gā nerawaara rakue. Awau 'gā owaēma wwytyra upe, Sinai 'jawa upe. Wwytyra upe owaēm ire 'gā opytau. A'eramū futat 'gā ajatykau. A'ere Moisesi 'ga ojeupia wwytyra rupi 'gā nui. Awau oporogytau Jarejuwarete 'ga upe wwytyra apyte'rarimū. A'eramū Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga mua 'ga moporogytaukaa Moisesi 'ga upe: “Tajuowajat kasi 'gā nee ne. Amunarūme'em nanē nū. Mama'e tywera nanē 'gā iapowe'em. Akowe'em nanē 'gā ajuemireko are”, 'jau ywagipewara 'ga Moisesi 'ga upe rakue. Nateepawa'uweri futari Janeruwarete 'ga je'ega. Namutamutat 'ga je'ega rekoī— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'ama 'gā nupe.

—Ojeupe ywagipewara 'ga imome'upaw ire Moisesi 'ga ojewyraipa 'ua wwytyra apyte'rar awi 'ga je'ega mome'wau opytuna 'gā nupe. ³⁹A'ere janeypy 'gā niporenuwiwari Moisesi 'ga je'eg are rakue. 'Ga reroyrūmū etee 'gā nakue. “Pe'je ajee soo jarejewya jarejemogyau Egitu ywy pe nū”, 'jau 'gā ajaupe rakue.

⁴⁰—Ojewyru'jaw ire 'ga oporomukuramū 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā oporonupa Arão 'ga upe ee: “Manamū ajee jane reruarera 'ga ki 'ei?' Moisesi 'ga ki 'ei?'” 'jau 'gā Moisesi 'ga reki'yra 'ga upe rakue. “Tee. Maran gatu nipo 'ā 'ga rekoī rai'i”, 'jau 'ga 'gā nupe. “Amanū nipo 'ā 'ga rai'i. Ere ajee itaa siapo jaremairamū 'ū, jarejee jarejerekwaramū 'ū, pea jarejeupe esaukaawamū 'awamū 'ū”, 'jau 'gā 'ga reki'yra 'ga upe, Arão 'ga upe rakue— 'jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

⁴¹—A'erauwe 'gā opo'yra mua 'ga upe. Ita mo'yra rerekwara 'gā imua 'ga upe. A'eramū 'ga kwataua'yra a'agawa apou mairamū 'gā nupe. A'ere 'gā weymawa apisi iapyau jupe. Saa'e 'gā Janeruwarete 'ga upe weymawa rapya rakue. Nan futat 'gā kwataua'yra a'agawa upe weymawa rapyau ekoete. A'eramū 'gā maraka apou jupe. ⁴²A'eramū Janeruwarete 'ga opoirai'pa 'gā nui. Sā'ā ae Janeruwarete 'ga rerowiara. Nan futat 'gā kwataua'yt maira'me rerowiari jaytata retee. Jay, kwat. Mīmera 'gā erowiaa imuorypa— 'jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

—A'eramū Janeruwarete 'ga opoirai'pa 'gā nui. A'ere anure 'ga ojewya 'gā nupe nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga nupe inuga janee rakue.

“Israeu juapyreramū pēē jeremiayuwā futat numiamū. A'ere naje upe rūi pejejeymawa peapy rakue.

Kwarēta kwara rupi amunawe'em ipe pejekou maira'me a'agawa upe etee pejejeymawa peapy rakue, pejejemiapofera upe etee futat rakue, 'jau 'ga wemiayuwā 'gā nupe rakue.

Pēmaira mū rera Moroki. Ajepeja rera Rēfā. Rēfā jaytata.

⁴³Moroki ro'gi erawau Rēfā a'agawa retee futat. Naje muorywi pejepe rakue.

A'eramū je futat pē monou kwe pe, Papironi atykupe katy pē monou.

A'eramū je pē nerekou tyweaete, 'jau 'ga janeypy upe rakue”,

'jau 'ga 'gā nupe, ka'arana kwasiari inuga janee rakue— 'Jau Estevão 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

⁴⁴—Amunawe'em ipe watau awau taityoga rerawau wogamū najuejue etee. Jarejuwarete 'ga upe nanē amū rerawau nū 'ga mogyaawamū. 'Ga je'eg imū etee futat Moisesi 'ga taityoga apoukaa 'gā nupe. A'e pype 'gā oporogytau Jarejuwarete 'ga upe. Jarejuwarete 'ga mogyaawau taityoga resaka 'gā 'Jau ajaupe: "A'jea futat. Janeruwarete 'ga rekoji jane pype. 'Aga taityoga pype 'ga resei oporogytau janee", 'Jau 'gā ajaupe. ⁴⁵Nuetygi futari 'gā Jarejuwarete 'ga mogyaawau taityoga. Moisesi 'ga manū re Josue 'ga akou Moisesi 'ga rekwawer ipe. A'etea 'gā Jarejuwarete 'ga mogyaawau taityoga nuetygi futari. Erawau Kanaā wyy pe erowaēma. Peu owaēm ire 'gā judeue'ema 'gā nesaka. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā wyy pojekaukari janyepy 'gā nupe. A'eramū 'gā judeue'ema 'gā mū'jāu ojewi. A'eramū 'gā etee futat 'upa peu. Janeruwarete 'ga mogyaawau taityoga 'gā peu etee futat im'ina ojeypyri Jarejuwarete 'ga mogyaawamū. Nuetygi futari 'gā 'ga mogyaawau taityoga — 'Jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁴⁶—Kanaā wyy pe janyepytuna 'gā nekoramū Davi 'ga akou 'wyrriaramū 'gā nupe rakue. Janeruwarete 'ga oporomutaramū nanimenime Davi 'ga ree. A'eramū Davi 'ga 'Jau 'ga upe: "Awamū ore naruatau'jawi", 'Jau 'ga 'ga upe. "A'eramū je 'oga mū apou Enemogytaawamū", 'Jau 'ga 'ga upe. "Jako 'ga jeypy rakue. 'Ga 'ā ene rerowiat rakue. 'Awamū je nanē ene rerowiaa tekou", 'Jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe. "Ma'eramū je 'ā 'oga mū apoi enee, Enemogytaawamū, ki Ku'jyp", 'Jau Davi 'ga Jarejuwarete 'ga upe. ⁴⁷A'ere Davi 'ga 'oga nuapoi. 'Ga ra'yra 'ga te wapo rakue. Mama'e tesirūmera etee 'ga imajatykau wa'yra 'ga upe, Sarumāu 'ga upe. A'eramū 'ga manū re 'ga ra'yra 'ga iapou rakue— 'Jau Estevão 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁴⁸—A'ere Janeruwarete 'ga nokoa'uweri 'oga pype, aeremiapofera pype— 'Jau Estevão 'ga 'gā nupe imome'wau. —'Ga te 'ā Janeruwaretea futat. 'Ga te 'ā eteetea. Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga upe rakue:

⁴⁹"Napytaa'uweri je pēnemiapofera 'oga pype. Ywaga jeapykawa. Ywya jepyrugawa", e'i 'ga rakue.

"Maran a'e pe je rekoji pēnemiapofera pype nū?

Maranuara katu nipo 'oga peapo jee?

Ma'ape a'eramū jepytu'wawa?

⁵⁰Naje rūi nipo 'agera mama'ea aapo rakue ki sa?

Jeremiapofera te 'ā 'agera mama'ea.

Je te 'ā 'agera mama'ea aapo katu katu", 'Jau Ku'jywa 'ga 'gā nupe rakue,

'Jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue— 'Jau Estevão 'ga imome'wau mainana 'wyrriara 'gā nupe.

⁵¹—A'ere nipo 'ā pēē nanē nepeenuwi etee Jarejuwarete 'ga je'ega nū. Jareypy 'gā 'jawerimū etee futat nipo 'ā nepeenuwi etee 'ga je'ega. Nepēapyai futari nipo 'ā pēē. "Naani. Narafutari ore", 'Jau etee 'ā pēē 'ga 'Agesage upe— 'Jau Estevão 'ga 'gā nupe.

⁵²—Janyepy 'gā na'ne 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nerekou tyweate rakue, 'gā apisau rakue. Anure nipo Ku'jywa 'ga ojeypyriwara 'ga muri pē nupe. Pēnemiapesaga 'ga muri pē nupe 'eramū 'gā 'gā nerekou tyweate rakue— 'Jau Estevão 'ga 'gā nupe, u'ama imome'wau. —A'ere ako Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga muri janee ai'i. A'ere ako 'ga pejuka ai'i. Mama'e tywer apoare'ema 'ga te ako ai'i numiamū. A'etea ako 'ga pemonoukat ipokutugukaa 'ypeywar are ai'i— 'Jau Estevão 'ga 'gā nupe. —Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga ako pēē imonou 'ga ree iporomutare'ema 'gā nupe ijukaukaa ai'i. ⁵³Ymā te 'ā ywagipewara 'ga Janeruwarete 'ga je'ega reruri janyepy 'gā nupe rakue. A'ea 'gā 'ā omome'u pē nupe numiamū. A'etea nipo 'ā nepeenuwi futari 'ga je'ega— 'Jau Estevão 'ga 'gā nupe u'ama.

Estevão 'ga jukaawet

⁵⁴Aipo ojeupe Estevão 'ga 'eramū 'gā amara'neeteeteramū 'ga ree kwaiwete. 'Gā mara'nea 'gā nerekou. ⁵⁵A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage Estevão 'ga rerekoi. A'eramū 'ga amā'jāu ywau. Tata eny 'jawewara resaka ywag ipe. Owerapa 'ga upe. Sa'ā tupā

werawa ppytunaiwayay pype. A'eramū 'ā ae ajuesakaaju'amamū. Nan 'ga Janeruwarete 'ga renyfuga pype Jejuu 'ga resaka 'ga jakwatawa katy 'ga 'amamū. Enyfunyfuk 'ga upe. Janeruwarete 'ga wi te turi. ⁵⁶ A'e resakawe 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pemā'ē ywau. Ywaga ojeawopytymo'wokjee— 'jau Estevão 'ga 'gā nupe. —Jejuu 'ga, Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga je aesak. 'Uwarete 'ga yse katy 'ga fu'ami u'ama— 'jau Estevão 'ga 'gā nupe.

⁵⁷ A'ere aipo 'ga 'eramū 'gā joywaemi etee. A'eramū futat wapy rawopytyma 'ga je'eg awi.

—Kasi ore 'ga je'ega renuwī ne— 'jau 'gā wapy rawopytyma 'ga je'eg awi. —O'meramū futat.

⁵⁸ A'erauwe 'gā jāni awau 'ga repejāna ojepejopepa awau 'ga ppyka 'ga jywa are. 'Ga rerawau 'ga roeryryryka amunaw awi. 'Ga rerawau 'gā muku'i amunawarete awi. A'erauwe 'ga je'ega renupara 'gā waity ju'ara mososoka imonou kunumūū 'ga upe, Saulo 'ga upe. Niaturi 'gā naitya. A'eramū 'gā imososoka imonou 'ga upe.

—Earū oreraitya oree— 'jau 'gā Saulo 'ga upe.

A'eramū 'gā ita ppyka imomopoa imonou 'ga ree ojeme'yita.

⁵⁹ Ita ojee imomopor ppyrauwe Estevão 'ga 'jau Jejuu 'ga upe:

—Ene 'ā jejararetea. Ere ejua je'aga rerawau ejepyrī— 'jau 'ga Jejuu 'ga upe.

⁶⁰ A'erauwe Estevão 'ga apygi wenupy'āu wafukaita oje'ega monou Jejuu 'ga upe:

—Je repyat kasi ape ne. Tene ki 'gā jemogyi nan etee futat. Ejejuka etee ki 'gā nee. Nafutari je tejepyara, ki Ku'jyp— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

'Ga upe oje'ēmaw ire 'ga amanūmū. Saulo 'ga upe nanē Estevão 'ga manūa esageramū rakue.

8

Saulo 'ga 'gā nereko tyweawet

¹⁻² Ga manū re Jejuu 'ga rerowiaara 'gā amū Estevão 'ga reumera rerawau imonou inuga ita kwara pype. A'eramū 'gā ajaa'wau 'ga ree.

Estevão 'ga manūawa rupi we futat Jerusareg ipewara 'gā Jejuu 'ga rerowiaara 'gā nereko tyweaete. A'eramū 'gā okwasi'wau awau Jerusareg awi. Jejuu 'ga remimonofera 'gā ajemogyau 'wyriaramū 'ga rerowiaara 'gā nupe. A'eramū 'gā etee futat opytau Jerusareg ipe. 'Ga rerowiar yau 'gā te ajee okwasi'opap 'gā nui. Amumera 'gā awau okwasi'wau Judeja ywy pe. Amumera 'gā awau Samari ywy pe. ³ A'ere Saulo 'ga 'jau ojeupe: "Oo pa je Jejuu 'ga rerowiaara 'gā nerekou tyweaete kwy. A'eramū 'gā opoia Jejuu 'ga rerowiar awi kwy", 'jau 'ga ojeupe.

A'erauwe 'ga awau Jejuu 'ga rerowiaara 'gā amū nog ipe 'ga rerowiaara 'gā ppyka. 'Gā noga moymoyka akou 'gā ppyka. Kūima'efera 'gā kūjāmera 'gā we futat erua ipyuka ijaga moromunepawa pype. A'eramū 'gā opytuna ppygamū oka'jama Saulo 'ga wi.

Samari ywy pe Filipe 'ga oaawet

⁴ Jerusareg ipe Saulo 'ga rekoramū kwaiwete 'gā awau oka'jama 'ga wi. A'eramū futat okwasi'o ma'efera 'gā awau kwe pe akou Jejuu 'ga mome'wau tesirūmera 'gā nupe. Janeruwarete 'ga je'ega retee futat 'gā imome'wau 'gā nupe. ⁵ Estevão 'ga 'gā ijuka re 'gā okwasi'wau awau. 'Gā kyjea 'gā nerekou. A'eramū Filipe 'ga awau Samari ywy pe, Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. ⁶⁻⁷ A'eramū 'gā kwaiwete wapykau 'ga je'eg are ojeupe Jejuu 'ga mome'uramū. Ojero'wu ma'e 'gā 'ga ikatu'ogamū 'gā nesakara 'gā ajemogyau oporesagamū 'gā nee. Iteu ma'e 'gā katu'oka. Werekwara 'gā nui omoiramū mama'eukwaawa wafukaita ū'jāu 'gā nui. Mīmera 'gā esaka 'gā nui imoiramū. ⁸ A'eramū Samari ywy pewara 'gā aku'iramū ee.

⁹ A'e pe futat kūima'e 'ga amū ako. Simāo 'jawa 'ga. Pājētywera 'ga poromū.

—Je pājēreteā 'ū— 'jau futatee akou 'gā nupe rakue.

¹⁰ A'eramū Samari ywy pewara 'gā 'ga rerowiaa.

—Janepājēreteā koromū. Janeruwarete 'ga remiapoa 'ga wapo— 'jau 'gā ajaupe 'ga rerowiaa.

¹¹ Namutamutat 'ga mama'e apoi opājē mū 'gā neape. A'eramū 'gā oporesagamū 'ga ree.

¹² A'ere Filipe 'ga Jejui 'ga mome'ui 'gā nupe:

—Ymā we te 'ā jane Jarejuwarete 'ga remimura 'ga rapesagi jarejemogyau ikue. A'eramū ako 'ga 'awamū 'ga mua janee ai'i. Jejujamū futat ako 'ga ai'i. A'ere ako 'gā 'ga jukai ai'i. Amanūmū 'ga janetywera mepyawamū etee ai'i. A'ere 'ga mukūja 'ara rupi etee 'ga ruwi ita kwara pype. Imuapyra 'ara rupi Janeruwarete 'ga 'ga moferapa nū— 'jau Filipe 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'eramū ki pēē 'awamū 'ga rerowiaa. Werowiamū 'ga pē katu'ogi pē mogyau wemiayuwamū— 'jau Filipe 'ga 'gā nupe.

Aipo ojeupe 'ga imome'uramū 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete. A'eramū 'gā 'jau:

—Jejui 'ga rerowiaaramū je rekoī 'awamū. Arowiat je 'ga tekou 'awamū— 'jau 'gā najuejue etee Filipe 'ga upe.

Aipo 'e re 'gā ojepymīāukaa 'y pe Filipe 'ga upe. Jejui 'ga rerowiaa resaukaawamū 'gā ojepymīāukaa 'y pe 'ga upe. Kūima'efera 'gā, kūjāmera 'gā nanē ojepymīāukaa 'y pe Jejui 'ga rerowiaa resaukaawamū. ¹³ A'eramū ipājē ma'efera 'ga, Simāo 'ga nanē Jejui 'ga rerowiaa nū. A'eramū 'ga nanē ojepymīāukaa 'y pe 'ga upe. Opymī re 'ga akou Filipe 'ga rewiri etee futat. Filipe 'ga remiapoā 'ga esaka. Ojero'wu ma'e 'gā katu'oga 'ga esaka nū. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nui mama'eukwaawa moira nanē 'ga esaka nū. A'eramū 'ga oporesagamū akou ee. “Kuu. Okwaap futat nipo 'ga ojero'wu ma'e 'gā katu'oga”, 'jau 'ga ojeupe.

¹⁴ A'eramū Jejui 'ga remimonofera 'gā 'gā nera renupa Jerusareg ipe. “Samari ywy pewara 'gā nanē Jejui 'ga werowiat nū” 'e renupa. Najudeu joporemū arūī Samari ywy pewara 'gā. Ojopypepype 'gā. A'etea 'gā Jejui 'ga werowiat. A'eramū Jejui 'ga remimonofera 'gā aja mū monou 'gā nesaka. Pedro 'ga 'gā imonou Juā 'ga retee. A'eramū 'gā awau owaēma 'gā nupe.

¹⁵ Owaēm ire 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe:

—E'agesage emut 'gā nupe— 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga upe. ¹⁶ —Ene'agesagea nitywi we 'gā nee. “Ore arako Jejui 'ga rerowiaaramū”, e'i 'gā nai'i. A'eramū 'ga 'gā pymīāu 'y pe rai'i. A'ere Ene'agesagea nuri we 'gā nupe. ¹⁷ A'eramū ene 'awamū E'agesage mua 'gā nupe, 'gā nerekwaramū— 'jau Pedro 'ga Juā 'ga retee oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

Aipo 'ga upe 'e re 'gā opo monou Jejui 'ga rerowiaara 'gā apyte'rarimū. A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesage ruri osou 'gā pype 'gā nerekwaramū.

¹⁸ 'Ga 'Agesagea 'gā pype isea Simāo 'ga esaka. “Kuu. 'Gā apyte'rarimū 'gā opo monorauwe Ku'jywa 'ga U'agesage mua imogeu 'gā pype”, 'jau 'ga ojeupe.

¹⁹ A'eramū 'ga 'jau Pedro 'ga upe, Juā 'ga retee:

—Afutat je nanē Jarejuwarete 'ga pājēa pē 'jawe. Ka'aranūūa je omono ape pē nupe ee. Jarejuwarete 'ga 'Agesagea je nanē tajag 'gā pype tekou 'jau— 'jau 'ga Pedro 'ga upe.

²⁰ Aipo ojeupe 'eramū Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—“Ka'aranūū pyu nipo 'ga Janeruwarete 'ga 'Agesage jagi ae pype”, ere nipo kūi. Janeruwarete 'ga tene mono mama'eukwaawa rapyaw ipe, eneka'aranūū reewe 'jau 'ū — 'jau Pedro 'ga 'ga upe oje'ega moywyrafena'i. —Ae ifutaramū te Janeruwarete 'ga U'agesage muri ae upe. Naka'aranūū pyu rūi 'ga U'agesage muri ae upe. ²¹ A'ere nerekoī ore rewiri ra'e nū'ū. Nerepōiri we etywer awi ra'e nū'ū. ²²⁻²³ Akwaap je enetywera, ene porerekoaywera nanē nū. Epōit eporekoaywer awi. Eporogyta Jarejuwarete 'ga upe ejee ra'ne: “Jetywera emoit je wi”, ere 'ga upe ra'ne kūi— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

²⁴ “Mama'eukwaawa rapyaw ipe Janeruwarete 'ga tene mono eneka'aranūū reewe 'jau 'ū”, ojeupe Pedro 'ga 'erauwe 'ga ajemuaēma.

—Naani. Peapoukat kasi aipoa Jarejuwarete 'ga upe jee ne— 'jau Simāo 'ga 'gā nupe, ajemuaēma rerekou.

²⁵ A'ere Pedro 'ga Juā 'ga retee awau ojewya Jerusareg ipe nū. A'eramū 'gā awau pe ywyriwara amunawa pype Jejui 'ga mome'wau akou 'gā nupe.

Etiopi ywy pewara 'ga upe Filipe 'ga 'eawet

²⁶ A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'jau Filipe 'ga upe:

—Ekwap ajepaja pe jo'okawa rupi. 'Yē'ē katy oo ma'e rupi ekwap— 'Jau Janeruwarete 'ga 'Agesagea oje'ega 'ga wwyteripe 'ga upe. —Jerusareg ipyriuu ijo'ogi. A'e awau Gasa 'Jaw ipe. Nuataypepei 'gā aipoa pe rupi. A'ea pe rupi ekwap— 'Jau Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga upe.

²⁷⁻²⁸ A'erauwe Filipe 'ga awau akou aipoa pe rupi. Pe rupi kūima'e 'ga amū rekoa, Etiopi ywy pewara 'ga rekoa. Jerusareg ipe 'ga awau oporogytau Jarejuwarete 'ga upe rai'i. A'efera 'ga 'ut akou oje'wyr ipe nū. 'Ga ywy pewara 'gā 'wryiara kūjā ēē. Kātasi ēē rera. A'eramū 'ga ēē remiyuwa. 'Ga futat ka'aranūū are omaenuna ēē upe. A'e 'ga Filipe 'ga wekoat pe aje. 'Ga 'ywa'yata 'arimū 'ga 'ua akou ka'arana mogyttau. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana rerua erekou imogytau pe rupi. Isai 'ga remikwasierera rerua erekou imogytau.

²⁹ A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'Jau Filipe 'ga upe nū:

—Ere emyēm̄yina'ī ewau 'ga rupisika— 'Jau 'ga 'Agesagea 'ga upe.

³⁰ A'erauwe 'ga awau 'ga rupisika 'ga ka'arana 'ga imogyta renupa. A'erauwe Filipe 'ga oporonupa ee 'ga upe:

—Enerepyo te ejemimogyta are?— 'Jau Filipe 'ga 'ga upe.

³¹ —Naani nū'ū. Nakwaawi je nū'ū. Nitywi ee je mueapyoara 'ga amū— 'Jau 'ga 'ga upe. —Terejot je rupi? Ere ejua e'aa 'au eapyka je pyri. Tajemu'e ape ee 'Jau— 'Jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Filipe 'ga awau ojeupia 'ywa'yata 'arimū wapyka 'ga pyri. A'eramū 'ga 'ga mu'Jau Jarejuwarete 'ga je'eg are.

³² Aipo 'Jau ka'aran are 'upa:

“Sā'ā karupa'mī raeme'ema weroo ajukaramū. Amumera 'ā wawa monoogamū miamū waeme'emamū.

Nan tee futat nipo 'ga.

Noje'egi wereko tywereteramū.

³³ “Ga te futat te 'ā nia'wryi akou', 'Jau nipo 'gā ajaupe.

A'ere nipo 'gā 'me ate.

Nokoi'i futari nipo 'ga amū jaruete 'ga 'Jara 'ga.

Nitywi 'ga amū 'ga ra'yra mome'wara. 'Kweramū 'ga ra'yra', na'Jawi nipo 'ga upe.

'Ga ra'yre'emauwe 'gā 'ga jukai”

'Jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue, aipoa 'ga imogytau Filipe 'ga wupisigamū erekou.

³⁴ A'eramū 'ga oporonupa ee Filipe 'ga upe:

—Ojee futat te 'ga ka'arana kwasiasi inuga rakue? 'Gā amū nee te ra'u nū?— 'Jau 'ga Filipe 'ga upe.

³⁵ —Naani. Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga ree te 'ga ikwasiasi inuga janee rakue. Jeju 'ga ree te 'ga ikwasiasi inuga rakue— 'Jau Filipe 'ga 'ga upe imome'wau.

A'eramū futat Filipe 'ga 'ga mu'Jau Jeju 'ga ree 'ga rerawau erekou pe rupi.

³⁶ Poje 'gā awau 'y upe owaēma.

—Koromū 'y rakwawi ra'e kūi. Eneporopym̄wet te 'y pe je ree?— 'Jau 'ga Filipe 'ga upe.

³⁷ —Jeju 'ga rerowaramū je 'y pe ene pym̄ futari nū'ū— 'Jau Filipe 'ga 'ga upe.

—A'jea futat je 'ga rerowiari. A'jea futat Jeju 'ga Janeruwarete 'ga ra'yra— 'Jau 'ga 'ga upe.

³⁸ A'eramū 'ga 'Jau wemiyuwa 'ga upe:

—Emory'we ore— 'Jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga 'ywa'yata mory'weukaa 'y 'arimū. A'erauwe 'gā awau ojyapa 'y pe. Peu futat Filipe 'ga 'ga pym̄āu 'y pe rakue. ³⁹ Ga pym̄ re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Filipe 'ga rerawau 'ga wi. A'eramū ipym̄myrera 'ga 'ga resagu'Jape'ema. A'eramū 'ga awau akou nū. Aku'iramū 'ga awau akou pe rupi oje'wyr ipe nū. A'eramū 'ga tee awau oporogytau akou pe rupi Jarejuwarete 'ga upe.

—Nitywi 'ga amū ene 'jawe jee. Ene etee te 'ā eneresage— 'Jau 'ga awau akou oporogytau pe rupi 'ga upe.

⁴⁰ Ga pym̄ re Janeruwarete 'ga 'Agesagea Filipe 'ga rerawau pe awi. A'eramū Filipe 'ga ajepaja amunaw ipe ojesaukaa erujewi 'gā nupe, Asoto 'Jaw ipe nū. Peu 'ga akou 'gā mu'Jau

Jejui 'ga je'eg are nũ. A'eramũ 'ga awau akou pe rupi, pe ywyriwara amunaw ipe 'gã mu'jau
Jejui 'ga je'eg are. Awau Sesaria upe owaëma.

9

Saulo 'ga upe Jejui 'ga jesaukaawet

¹ Kwe pe Filipe 'ga rekoramũ, Saulo 'ga akou Jerusareg ipe Jejui 'ga rerowiaara 'gã
nerekou tyweaete. 'Gã apisi are 'ga afueweramũ. A'eramũ 'ga awau oporogytau mainana
'wyrriararete upe:

—Oo je kwe pewara 'gã nerua ipyykapap. ² A'eramũ ene ka'arana kwasiaa jee. Toroo
Damasco pe 'jau. Judeu 'gã jatykaawa raarana 'gã nupe, 'gã 'wyrriari 'ga upe toroo esaukaa
'jau. “Saulo 'ga oreremiayuwa. A'eramũ pëe Jejui 'ga rerowiaara 'gã nerawau esaukaa
'ga upe” 'ea ene ikwasiaa inuga ka'aran are jee. A'eramũ 'gã ka'arana mogyta re Jejui
'ga rerowiaara 'gã nesaukaa jee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe. —A'eramũ je 'gã pyyka imunepa
moromunepawa pype 'jau. A'eramũ je tejeupe 'gã pyypaw ire, 'gã pofaa, 'gã nerua 'au
ene upe 'jau. Kũima'efera 'gã, kũjãmera 'gã we futat nipo je erua— 'jau Saulo 'ga mainana
'wyrriararete 'ga upe.

—Nai'i. Takwasiat enee 'jau— 'jau mainana 'wyrriararete 'ga Saulo 'ga upe.

A'erauwe 'ga ka'arana kwasiaa. A'ere 'ga imonou Saulo 'ga upe. Ojeupe imono re Saulo
'ga awau.

³ Damasco pe 'ga waëm ja'wyja'wyräuwe tata eny 'jawewara 'ua ojypa 'ga upe. A'ere
natata arũi. Ywag awi 'ua wenyramũ 'ga upe. ⁴ A'e reny awi Saulo 'ga okyjau u'aa ywyu.
Awau 'ũina oyyita ywyu. A'eramũ weny awi 'ga kyjeramũ Jejui 'ga oje'ega mua 'ga upe:

—Ma'eramũ te je rereko tywerete ape, ki Saulo?— 'jau 'ga 'ga upe.

⁵ A'eramũ

—Awÿja poromũ oje'ega jee 'ũ?— 'jau Saulo 'ga.

—Jejujamũ je je'egi enee. Je te 'ã je rereko tywerete ape— 'jau Jejui 'ga 'ga upe. —
Ma'eramũ te nanuara ereapo ekou? ⁶ Ere efu'ama ewau amunaw ipe. Peu 'ga amũ tene
mu'e eneremiaporam are jee 'jau— 'jau Jejui 'ga 'ga upe.

⁷⁻⁸ A'eramũ Saulo 'ga afu'ama amã'jãu numiamũ. A'ere 'ga rea wewi.

'Ga rupi oo ma'e 'gã enupa futat numiamũ. A'ere 'gã nuesagi Jejui 'ga. A'eramũ 'gã Saulo
'ga popyyka 'ga rerawau eruatau. Erawau erowaëma amunaw ipe. ⁹ Muapyra 'ara rupi 'ga
nuesagi futari mama'ea. Mama'e resake'ema 'ga ojemi'ware'ema futat. 'Ya miamũ futat
'ga itykure'ema.

¹⁰ Aipo amunaw ipe kũima'e 'ga amũ akou. Jejui 'ga rerowiaara 'ga. 'Ga upe Jejui 'ga
ojesaukaa.

—Ananiasi.

—Ma'ja 'ũ?

¹¹ —Peu ekwap ukawõ'õ esage katy kũima'e 'ga amũ rekaa. Judas 'ga rog ipe 'ga ruwi.
Saulo 'ga rera. Tarsu pewarera 'ga. Peu 'ga reni oporogytau jee. ¹² A'ea 'ga renaw ipe
futat Ananiasi 'jawa 'ga ojesaukaa 'ga upe opo monou 'ga reakwara 'arimũ. A'eramũ 'ga
amã'jãu nũ— 'jau Jejui 'ga 'ga upe imome'wau. —A'eramũ ene ewau 'ga resaka— 'jau Jejui
'ga Ananiasi 'ga upe.

¹³ —Tee nũ'ũ. Akwaap je 'ga rera nũ. Kwaiwete 'gã 'ga rera mome'ui jee jepi nũ'ũ.
“Jerusareg ipe 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gã Saulo 'ga opyyk imunepa moromunepawa pype”
'ea je aenup jepi nũ'ũ. ¹⁴ A'ere 'ã 'ga ruri 'auwaramũ ore pyyka ore rerawau Jerusareg ipe.
Mainana 'wyrriara 'gã 'ã 'ga mut ene rerowiaaramũ ore pyyka— 'jau Ananiasi 'ga Jejui 'ga
upe.

¹⁵ A'ere Jejui 'ga 'i etee 'ga upe:

—A'jea futat aipoa. A'ere 'ã je te Saulo 'ga pyyrũi tejeupe. Toporowyky 'ga jee 'jau.
Jeje'ega 'ga tomome'u Israeu juapyrera 'gã nupe 'jau. Judeue'ema 'gã nupe, 'gã 'wyrriara
'gã nupe. Mĩmera 'gã nupe 'ga toje mome'u 'jau— 'jau Jejui 'ga Ananiasi 'ga upe. ¹⁶ —Sã'ã
ene je rerowiaara 'gã nereko tyweretea. Nan tee futat nipo je rerowiare'ema 'gã ene rereko
tyweretei, ta'e 'ga upe 'jau. 'Awamũ ene jeremiayuwa. A'eramũ 'gã ene rerekou tyweaete

nipo ene je rerowiaara 'gā nereko tyweawera 'jawerimū etee futat, ta'e 'ga upe 'jau— 'Jau Jejuu 'ga Ananiasi 'ga upe. —A'eramū ene ewau 'ga katu'oka— 'Jau Jejuu 'ga 'ga upe.

¹⁷A'erauwe Ananiasi 'ga awau 'ga upe:

—'Au je ruri ene resaka ki 'ei. Janejararete 'ga je mut ene resaka ki 'ei. Jejuu 'ga 'ā Janejararetea. Saa'e ene 'ga resaga pe aje rai'i. A'e 'ga je mut ene resaka ki 'ei. 'Awamū ene Jejuu 'ga rerowiaaramū ereko je 'jawe— 'Jau Ananiasi 'ga Saulo 'ga upe. —Ojeupe je porogyta re Janeruwarete 'ga ene mamā'ēi. U'agesagea nanē 'ga imua ene upe nū, enererekwaramū nū— 'Jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'ga opo monou 'ga reakwara 'arimū. ¹⁸A'erauwe ipirapefera 'Jawewara u'aa 'ua Saulo 'ga rea awi. A'eramū futat 'ga amā'jāu nū. Janeruwarete 'ga 'Agesage osou 'ga pype 'ga rerekwaramū. 'Ga mā'ē re 'ga 'ga rerawau 'ga pymiāu 'y pe, Jejuu 'ga 'ga erowiara resaukaawamū. ¹⁹Opyimī re 'ga ojemi'waa. A'eramū futat opifuaakaramū nū.

Damasco pewara 'gā nupe Saulo 'ga 'eawet

A'eramū 'ga akokou'i peu Jejuu 'ga rerowiaar ymanera 'gā pyri. ²⁰A'eramū 'ga judeu 'gā jatykaaw ipe awau Jejuu 'ga rerowiaar ymanera 'gā netee. A'e pe Saulo 'ga 'Jau:

—Jejuu 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat— 'Jau 'ga 'gā nupe.

²¹—Kuu. Poromū nipo Jejuu 'ga rerowiaara 'gā apisi are ifuwet ma'efera 'ga 'i ki sa— 'Jau 'gā ajaupe. —Jerusareg ipe 'gā apisi are ako 'ga fueweramū ikue re'ā. A'e reewi pa 'ā aipo 'ga 'i nū 'i— 'Jau 'gā ajaupe. —'Au na'e 'ga ruri 'gā pofaa 'gā neroo are afueweramū mainana 'wyriara 'gā nupe rai'i re'ā. A'e reewi pa 'ā aipo 'ga 'i nū 'i— 'Jau 'gā ajaupe oporesagamū 'ga ree.

²²Janeruwarete 'ga opājē monou 'ga upe. A'eramū taetu Saulo 'ga ojero'waro'wau etee futat 'ga mome'wau.

—A'jea futat. Jejuu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat. 'Ga futat Janeruwarete 'ga amat janee, janetywera moiawamū rakue. U'eawer imū etee futat 'ga 'ga muri janee rakue — 'Jau Saulo 'ga judeu 'gā nupe u'ama.

A'ere aipoa amunaw ipewara judeu 'gā nije'egawarūi 'ga upe.

²³A'eramū 'gā anurenure'i ojemajatykau Saulo 'ga ree numiamū.

—Sijuka 'ga 'Jau— 'Jau 'gā ajaupe numiamū.

²⁴A'eramū 'gā amunawa osoma rokware rarūmū 'ga ree numiamū. Wojere'emamū 'gā iarimū 'ga ree. A'ere Saulo 'ga ikwaawi ojee. A'eramū 'ga uēme'ema.

²⁵Poje 'ga jekoty'aawa 'gā 'Jau 'ga upe:

—Paneru pype ese. Toromono ene kwe katy iosoma apyraapa 'Jau— 'Jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe 'ga resei paneru pype. A'erauwe 'gā 'ga monoi iupia 'ga monou 'ga mojjypa kwe katy iosoma atykupe katy.

A'eramū 'ga awau Jerusareg ipe 'gā nui.

Jerusareg ipe 'ga oawet

²⁶Damasco awi Saulo 'ga awau oka'jama Jerusareg ipe. “Too teje'aa Jejuu 'ga rerowiaara 'gā nee”, 'Jau 'ga numiamū. A'ere 'gā kyjei 'ga wi.

—O'meramū te 'ga 'i. “Too etee 'gā nerekou tyweaete 'Jau”, e'i te 'ga janee— 'Jau etee 'gā ajaupe.

Okyjau etee 'gā Saulo 'ga wi. ²⁷A'ere Panape 'ga 'ga rerooi Jejuu 'ga remimonofera 'gā nupe, 'ga mome'wau 'gā nupe:

—Damasco pe 'ga waw ipe Janejararete 'ga jesaukari 'ga upe rai'i, oje'ega 'ga 'ga upe rai'i. A'eramū 'ga a'eramū akou Jejuu 'ga rerowiaa rai'i— 'Jau Panape 'ga 'ga mome'wau 'gā nupe. —A'eramū 'ga a'eramū Jejuu 'ga mome'wau Damasco pewara 'gā nupe. Nokyjei futari 'ga imome'wau 'gā nupe— 'Jau Panape 'ga 'ga mome'wau 'gā nupe.

A'erauwe futat 'gā okyjawe'em 'ga wi. ²⁸A'eramū futat Saulo 'ga oje'aa Jejuu 'ga rerowiaara 'gā nee. A'erauwe futat Saulo 'ga akou Jejuu 'ga mome'wau Jerusareg ipewara 'gā nupe. 'Gā moymoyka imome'wau 'gā nupe. Nokyjei futari 'ga Jejuu 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe, Jarejararete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe.

²⁹ Grego je'ega apoara 'gã nupe nanê 'ga Jejuu 'ga je'ega mome'wau akou nũ. Judeu 'gã futat. A'ere 'gã grego je'ega tee iapoi. Saulo 'ga nanê grego 'gã je'ega apou nũ. A'eramũ 'ga a'eramũ Jejuu 'ga mome'wau 'gã nupe akou. A'ere aipo 'gã mara'neramũ etee Saulo 'ga ree. Niporenuwiweri 'gã 'ga ree.

—Iro 'ga Jejuu 'ga mome'ui oree. Pe'je ajee sijuka 'ga— 'jau 'gã ajaupe, Saulo 'ga ree amara'neramũ.

³⁰ A'e renupawe Jejuu 'ga rerowiaara 'gã Saulo 'ga rerawau Sesaria pe. Pe awi 'gã 'ga monou Tarsu pe.

—E'aawer ipe, Tarsu pe ekwap ra'ne— 'jau 'gã 'ga upe.

A'eramũ Saulo 'ga awau ojewya oje'wyr ipe nũ.

³¹ A'eramũ peuwara 'gã opota'waramũ Jejuu 'ga rerowiaara 'gã nee. Nuereko tyw-
era'uweri futari 'gã 'gã. Judeja ywy pewat, Garireja ywy pewat, Samari ywy pewat. Mĩmera
'gã opota'waramũ 'gã nee.

Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gã poaa akou, Jejuu 'ga rerowiarukaa peuwara 'gã nupe. A'eramũ Jejuu 'ga rerowiaara 'gã ojemomytuna kwaiwete. Kwaiwete 'gã 'ga rerowiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea wejue 'gã poaa. A'eramũ 'gã a'eramũ ojemomytuna kwaiwete.

Pedro 'ga ataawet

³² Pedro 'ga watau akou amunawa moyka akou. Jejuu 'ga rerowiaara 'gã nesaka akou. Poje 'ga awau Lida 'jaw ipe. ³³ Peu ika'na ma'e 'ga amũ 'upa kama pype. Oito 'ga kwara mu'aa 'upa kama pype. Nuatai futari 'ga. Nojywi futari 'ga okama awi.

³⁴ A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'ga upe:

—Jejuu 'ga ene majaruete, ki Eneiasi. Ere efu'ama, ekama nuga gatu— 'jau Pedro 'ga Eneiasi 'ga upe.

A'erauwe Eneiasi 'ga afu'ama. ³⁵ A'eramũ 'ga majaruete resakara 'gã Jejuu 'ga rerowiaa ajemogyau. Lida pewara 'gã, Saron ipewara 'gã 'jau Jejuu 'ga rerowiaa ajemogyau.

³⁶ Jope 'jaw ipe kũjã ãẽ mũ akou, wesageramũ. ãẽ rera Tabita. Grego je'eg imũ Torika ãẽ rera. Jejuu 'ga rerowiaara ãẽ. A'eramũ ãẽ mama'e apou imonou ikaraemãe'ema 'gã nupe.

³⁷ Poje ãẽ ojero'wau. A'eramũ ãẽ amanũmũ. A'eramũ Jejuu 'ga rerowiaara 'gã ãẽ reumera pireita iauwana taity pyu. A'ere 'gã ãẽ rerawau inuga 'og ywate pype.

³⁸ Poje 'gã Pedro 'ga rera renupa.

—Lida 'jaw ipe Pedro 'ga reko— 'jau 'gã ajaupe. —Pe'je ajee sienũ 'ga— 'jau 'gã ajaupe. Ipyriuu'i Lida ruwi. A'eramũ 'gã muktũja kũima'e 'gã monou 'ga renũina. Awau 'gã owaẽma 'ga upe:

—Ene poreawua ore ruri, ki Pedro. “Emỹemỹi'i ejua Jope 'jaw ipe, ere ki 'ga upe”, e'i 'ga oree— 'jau 'gã 'ga upe.

³⁹ A'eramũ Pedro 'ga awau 'gã nupi. Jope pe 'ga rerowaẽm ire 'gã 'ga rerawau erojeupia 'og ywate pype. Peu imen manũ ma'efera 'gã 'upa taity resaukaa ajaupe, ajaa'wau 'upa.

—Sã'ã jeraitya. Tabita kynu wapo imua jee ikue— 'jau 'gã ajaa'wau 'upa, ãẽ remiapofera resaukaa Pedro 'ga upe.

⁴⁰ A'eramũ Pedro 'ga 'jau 'gã nupe:

—Pekwap peje'jãu ra'ne— 'jau 'ga 'gã nupe.

A'erauwe 'gã awau ù'jãu. 'Gã 'ẽ re Pedro 'ga wapyka wenupy'ãu oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'ga amã'jãu amanũ ma'efera ãẽ ree.

—Ere ewya nũ— 'jau Pedro 'ga ãẽ upe.

A'erauwe ãẽ wojejerawamũ Pedro 'ga resaka. A'eramũ futat ãẽ owya. ⁴¹ A'eramũ Pedro 'ga ãẽ powatãu ãẽ mojjpa kama awi.

A'erauwe Pedro 'ga wafukaita ù'ẽ ma'efera 'gã nupe:

—Pe'je pejejuu ãẽ resaka. Koromũ ãẽ ferawi nũ— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

⁴² A'eramũ 'ga rera okwasi'wau amunawa pype. “Kũjã ãẽ Pedro 'ga omoferap Jejuu 'ga rer imũ” 'ea okwasi'wau Jope pe. A'eramũ kwaiwete 'gã Jejuu 'ga rerowiaa.

⁴³ A'e pe futat Pedro 'ga opytawaipa Simão 'ga rog ipe. Simão 'ga wyra pirera apoara. 'Ga rog ipe 'ga opytawaipa.

10

Koneriu 'ga Pedro 'ga renūinawet

¹ Sesaria 'jawa amunaw ipe kūima'e 'ga amū akou. Koneriu 'ga rera. Jefaruu 'gā 'wyrria'ria poromū. Itari wyw pewara 'gā 'jau 'gā aipo jefaruu 'gā nupe. ² Najudeu arūi 'ga. A'etea 'ga oje'ega monou akou Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga pytuna 'gā nanē Jarejuwarete 'ga muorypa nū. Ikaraemāe'ema 'gā nupe nanē 'ga mama'e monou nū. ³ Kwara jerewamū ywagipewara 'ga ojesaukaa oje'ega 'ga upe:

—Koneriu!— 'jau ywagipewara 'ga 'ga upe.

⁴ Koneriu 'ga okyjau ywagipewara 'ga resaka. A'etea 'ga 'jau:

—Ma'ja?— 'jau 'ga.

—Janeruwarete 'ga eneje'ega wanup. Ene kwaap 'ga ikaraemāe'ema 'gā nupe mama'e monoramū. A'eramū 'ga wea'aramū ene ree. ⁵ A'eramū ki ene 'gā amū monou Jope pe. Simāo Pedro 'ga rerurukaa 'gā nupe. ⁶ Ajepeja Simāo 'ga rog ipe 'ga rekoi, wyra pirera apoara 'ga rog ipe. 'Yē'ē pyri teni— 'jau ywagipewara 'ga 'ga upe.

⁷⁻⁸ A'erauwe ywagipewara 'ga awau 'ga wi. A'erauwe Koneriu 'ga wemiayuwa 'gā amū nenūina. A'eramū 'ga ojeupe ywagipewara 'ga jesaukaawera mome'wau 'gā nupe:

—Ywagipewara 'ga ojesaukat jee ko. “Kūima'e 'gā amū emono Jope pe. Peu Pedro 'ga rekoi Simāo 'ga rog ipe”, e'i 'ga jee ko. “A'eramū ene 'gā amū monou 'ga rerua”, e'i ywagipewara 'ga jee ko. A'eramū pēē pejewau 'ga rekaa, 'ga rerua jee— 'jau Koneriu 'ga 'gā nupe.

A'erauwe muapyra 'gā oi. Mukūja 'gā 'ga remiayuwa etee 'gā. Ajepeja 'ga jefaruaa. Jefaruu 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiaara. A'eramū 'ga awau 'gā nupi.

⁹ Ai'iwe 'gā waēm enune Pedro 'ga awau ojeupia 'og ywate 'arimū 'ūina oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Aje kwara ruwamū 'ga 'ūina oporogytau 'ga upe. ¹⁰ Opy'arayparamū Pedro 'ga awau 'ūina oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Nojemi'wari we 'ga. Kumia 'gā wapo je erekou. A'eramū 'ga opy'arayparamū 'ūina. ¹¹ A'e pype mama'e resaka. Taity aparasiga 'ua ojypa ywag awi 'ga upe. Tuwiiu taitya. Taity apou imotatusimū. ¹² A'e pype 'ga wyra tesirūmera resaka. Wata ma'e, owewe ma'e, oyriryk ma'e. Mīmera 'ga esaka kwaiwete. Judeu 'gā nupe i'upyre'ema juejue 'ua ojypa taity pype 'ga upe. A'e pype 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega renupa.

¹³ —Ere amū jukau i'wau, ki Pedro— 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe.

¹⁴ —Naani nū'ū. Na'ui je mama'e tywera jepi nū'ū.

¹⁵ Aipo 'ga 'eramū Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe:

—Naani. Oreremi'ue'ema ere awi jeremiapofera upe— 'jau Ku'jywa 'ga 'ga upe.

¹⁶ Muapyr etee 'ga oje'ega 'ga upe. A'ere taitya ojewya awau ywag ipe 'ga wi nū.

¹⁷ A'eramū 'ga 'ūina wea'aramū ee. “Ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga esaukari jee 'wei? Ma'ja are sipo 'ga poromū 'eweramū je ree 'wei?” 'jau 'ga ojeupe.

A'e are Pedro 'ga rea'at 'ga renamū Koneriu 'ga remimonofera 'gā 'ua pe rupi.

¹⁸ —Ma'ape te Simāo 'ga roga reni?— 'jau 'gā 'gā amū nupe.

—Peu teni— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ua owaēma. Owaēm ire oporonupa 'ga ree:

—'Au te Simāo Pedro 'ga rekoi?— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Ēē. 'Au futat 'ga rekoi— 'jau peuwara 'gā 'gā nupe.

¹⁹⁻²⁰ A'e pype Janeruwarete 'ga oje'ega Pedro 'ga upe:

—Pedro, ekwap ejypa. Muapyra kūima'e 'gā 'ut akou ene rekaa. Ere ewau ejypa enyēm'yina'ī. Tereo 'gā nupi 'jau. Ere ki ewau ejuāge'emamū futat. Je te 'ā 'gā amut 'au enee— 'jau 'ga 'ga upe.

²¹ A'erauwe 'ga awau ojypa kamēsiete futat.

—Koromū je pēnemiekkaramū je rekoi— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —Ma'ja are te peko?— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

²² —Naani. Ore'wyrriara 'ga te ore mut. Koneriu 'ga te ore mut ene upe. 'Ga nanē Jarejuwarete 'ga werowiat nū. 'Ga esage ma'ea. Judeu 'gā juejue 'ga opojeup. A'eramū

Janeruwarete 'ga ojepeyriwara 'ga mua 'ga moporogytaukaa 'ga upe rai'i. A'eramū 'ga ore mua enee— 'jau 'gā 'ga upe imome'wau.

²³ A'erauwe Pedro 'ga 'i 'gā nupe:

—Pe'je ajee pejejuwa pejesou pejesea 'au. Ai'iwe soo 'jau— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau osou. Ai'iwe 'gā Pedro 'ga rerawau aipo awi. Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā amū nanē awau 'gā nupi nū. Awau 'gā osepe aje. ²⁴ Ai'iwe 'gā awau nū. Awau 'gā owaēma Sesaria pe. Peu judeue'ema 'gā 'upa ajatykau kwaiwete, 'gā waēma rapesaka. ²⁵ 'Gā waēm 'gā oramū Koneriu 'ga 'ua wenupy'āu wapyka Pedro 'ga rowase. A'ere Pedro 'ga 'i 'ga upe:

²⁶ —Naani. Ereapo awi nanuara. Ku'jywa 'ga rowase etee te ae nan iapoi. Aerefetee te je pē 'jawe. NaJeju'i 'ga rūi je— 'jau Pedro 'ga Koneriu 'ga upe. —Ere efu'ama etee— 'jau Pedro 'ga 'ga upe.

A'erauwe Koneriu 'ga fu'ami. ²⁷ Oporogyta pype 'ga 'gā nerawau erosou wog ipe. Kwaiwete Pedro 'ga 'gā nesaka 'gā jatyka 'gā nuwamū. ²⁸ A'eramū Pedro 'ga 'jau 'gā nupe:

—Ore 'ā judeuramū norosearūi judeue'emamū pē'wyr ipe. Najudeuramū ore-jekoty'aawa rūi agawewi judeue'emamū pēē— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te 'ga 'i jee. A'eramū je 'ā 'agamū tejuwa tesou pē'wyr ipe. “Norosea'uweri ore pē'wyr ipe”, ere kasi 'gā nupe ne, 'jau Janeruwarete 'ga jee. “Nepēa'wyrī pēē”, 'jawe'em nanē ene 'gā nupe nū, 'jau Janeruwarete 'ga jee— 'jau Pedro 'ga oporogytau 'gā nupe. ²⁹ —A'eramū je 'ā tejuwa pēē tejenūjamū pē nesaka. Tefere'emamū tejuwa— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —A'eramū je 'jau pē nupe: Ma'eramū ajee je renūi pejepe rai'i ki 'ei? Pe'je imome'wau jee— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

³⁰ A'erauwe Koneriu 'ga imome'wau 'ga upe:

—Ikokaru'wi je teje'ega monoi te'yina Jarejuwarete 'ga upe, kwara jerewamū ai'i— 'jau 'ga 'ga upe. —A'eramū wyagipewara 'ga amū ojesaukaa erujewi jee. Waity enyfuga rerua erojypa jee. ³¹ A'eramū 'ga 'jau jee: “Janeruwarete 'ga eneje'ega wanup. Ene kwaap 'ga ikaraemāe'ema 'gā nupe mama'e monoramū”, 'jau 'ga jee. ³² “Jope pe kūima'e 'ga amū rekoī, Simāo Pedro 'ga rekoī. Ajepeja Simāo 'ga rog ipe 'ga rekoī, wyra pirera apoara 'ga rog ipe 'ga rekoī. 'Yē'ē pyri 'ga roga reni. A'eramū ene 'gā amū monou 'ga upe”, e'i wyagipewara 'ga jee ai'i— 'jau Koneriu 'ga imome'wau Pedro 'ga upe. ³³ —A'eramū je 'gā monou kamēšiete enee ai'i. Au'je katu ajee 'ā erejot. A'eramū 'ā 'awamū jarejupa jarejatykau Jarejuwarete 'ga ree— 'jau 'ga 'ga upe. —Maran ajee ene ma'ja ki emome'u 'gā nupe, e'i ajee Janeruwarete 'ga enee rai'i?— 'jau Koneriu 'ga Pedro 'ga upe. —Ere imome'wau oree. Taruenup 'jau— 'jau Koneriu 'ga Pedro 'ga upe.

'Gā nupe Pedro 'ga 'eawet

³⁴ —A'jea futat rai'i— 'jau Pedro 'ga Koneriu 'ga upe. —Ymā te ako Janeruwarete 'ga judeuramū etee 'ga jejukai ore ree ikue. ³⁵ A'ere 'awamū 'ga jejukai pāwē pāwēi ae ree. A'jea futat ae wemifutara apoaramū 'ga a'jea futat 'ga jejukai ae ree. Wemifutara apoare'ema 'gā nee te aje 'ga nojejukai futari— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'ga upe, 'ga pytuna 'gā netee futat. ³⁶⁻³⁷ —Pēē 'ā judeue'ema agawewi. A'etea 'ā pekwaap “Jarejuwarete 'ga oje'eg judeuramū oree” 'ea. Jeju'i Kristu 'ga Jarejuwarete 'ga mota'wau werowiaaramū janee. 'Awamū ore Jeju'i 'ga rerowiaa nanē nū. A'eramū 'awamū Janeruwarete 'ga amara'ne'emamū ore ree. Jeju'i 'ga futat te 'ā Janejararetea— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

—Pēnea't te Juā Batista 'ga rekwawer are, Judeja wyy pe ako ma'efera 'ga rekwawer are? 'Ga ra'ne futat ako akou oje'ega 'gā nupe ikue: “Pejetywer awi pepoit. Jarejuwarete 'ga je'ega peenup”, 'jau ako 'ga akou Judeja wyy pe ikue— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. ³⁸ —'Ga futat ako Jeju'i 'ga, Nasare pe waranup ma'efera 'ga pymi 'y pe ikue. A'eramū ako Janeruwarete 'ga 'ga pymi re U'agesage mua 'ga upe ikue. Opājē esage mua ako imojypa Jeju'i 'ga upe ikue. A'eramū ako 'ga watau amunawa moyka akou ikue. Aeteu katu'oka. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā nui 'ga mama'eukwaawa moia. 'Uwa 'ga pājē mū te ako 'ga mama'e apoi ikue. ³⁹ Aipoa ajee je 'ā amome'u pē nupe. Je 'ā 'ga resakarera— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe. —'Ga poromofepawera nanē je 'ā esaka nū. Israeu juapyreramū oreywy pe 'ga iapou futat. Jerusareg ipe nanē 'ga ojero'wu ma'e 'gā katu'ogi kwaiwete nū. A'ere ako

'gã 'ga monoi imu'ama 'ypeywar are 'ga jukau ikue— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe, Jejuí 'ga rekwawera mome'wau 'gã nupe.

⁴⁰ A'eramũ Pedro 'ga 'jau nũ:

—Jejuí 'ga manũ re ako 'ga ruwa 'ga 'ga moferawi etee ikue nũ. Imuapyra 'ara rupi 'ga 'ga moferapa. A'eramũ 'ga 'ga resaukaa oree. ⁴¹ Najuejue etee rũi 'gã 'ga resagi poromũ ikue. Wemiayuwamũ etee te 'ga jesaukari oree ikue. Oferaw ire 'ga 'ua ojemí'waa ore pyri ikue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. ⁴²—A'ere 'ga 'jau oree ikue: “Morogyta esagea pemokwasi'o 'gã nupe”, 'jau 'ga oree ikue. “Tejerowiarãmũ je 'gã katu'ogi”, e'i 'ga pẽ nupe ai'i, pe'je ki 'gã nupe imome'wau— 'jau 'ga oree ikue. —“Pejetywer awi pẽpõiriwerãmũ je imoiri pẽ nui”, e'i 'ga pẽ nupe, pe'je ki 'gã nupe, 'jau 'ga oree ikue— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

—Jejuí 'ga futat Janeruwarete 'ga imogou ae mojo'okaramũ. Amanũ ma'eferamũ, ajemogy ma'eramũ. Mĩmeramũ 'ga jane mojo'oka jarejauí. 'Ga futat nipo anure 'ut ojewya 'awa ywy pe nũ. A'eramũ nipo 'ga ae mojo'oka. “'Agera 'gã oo ywag ipe je pyri. Ko 'gã te ajee oo mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau nipo 'ga. Werowiaaramũ nipo 'ga ae monou ywag ipe ojepyri. Werowiare'ema 'gã nipo 'ga imonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

⁴³—Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nanẽ 'ga mome'wau 'gã nupe rakue. “Werowiarãmũ Jejuí 'ga aetywera moiri ae wi opãjẽ mũ”, 'jau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã Jejuí 'ga upe rakue— 'jau Pedro 'ga imome'wau u'ama.

Judeue'ema 'gã nupe U'agesage monoawet

⁴⁴ Pedro 'ga porogyta 'ga 'amamũ Janeruwarete 'ga U'agesage mua imogeu 'gã pype 'gã nerekwaramũ. A'erauwe 'gã oje'eg amuteeramũ Jarejuwarete 'ga muorypa.

—Nitywi 'ga amũ ene 'jawe. Ene etee te 'ã eneresage oree— 'jau 'gã oje'ega 'ga upe 'ga muorypa.

'Gã nemikwaawe'ema je'ega 'ga 'Agésage iapoukaa 'gã nupe. A'eramũ judeu 'gã, Jope awi Pedro 'ga rupi 'ut ma'efera 'gã erowiaa.

—Kuu. Jane upe etee te sipo 'ga U'agesage muri pa, sa'e nã'ã jane re'ã. A'ere pa 'ga 'ã judeue'ema 'gã nupe we U'agesage muri nũ— 'jau judeu 'gã ajaupe, oporesagamũ ee.

A'eramũ Pedro 'ga 'jau opytuna 'gã nupe:

⁴⁷—Jane upe 'ga U'agesage muawera 'jawerimũ 'ga U'agesage muri 'gã nupe. A'eramũ 'gã 'awamũ jane 'jawe futat ajemogyau— 'jau 'ga opytuna 'gã nupe. —Nepfutari nipo pẽẽ mũ 'gã pymĩa 'y pe jareje'jawe?— 'jau 'ga 'gã nupe.

—Naani nũ'ũ. Jaruete futari nũ'ũ— 'jau 'gã Pedro 'ga upe. —Jejuí 'ga 'gã erowiar ire jane 'gã pymĩau 'y pe, Jejuí 'ga rerowiara resaukaawamũ— 'jau 'gã Pedro 'ga upe.

A'eramũ 'gã 'jau:

—A'jea futat ore Jejuí Kristu 'ga rerowiari— 'jau 'gã Pedro 'ga upe.

⁴⁸ A'eramũ Pedro 'ga 'gã pymĩaukaa 'y pe 'ga amũ upe. Opyĩ re 'gã 'jau Pedro 'ga upe:

—'Au ekoeko'i ore pyri— 'jau 'gã 'ga upe.

—Nai'i— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

A'eramũ 'ga akokou'i 'gã pyri.

11

Pedro 'ga wekwawera mome'uawet

¹ Poje judeue'ema 'gã nera okwasi'wasi'wau Judeja ywy pe. Jejuí 'ga rerowiaara 'gã, Jejuí 'ga remimonofera 'gã netee 'gã nera renupa. “Judeue'ema 'gã nanẽ 'awamũ Jejuí 'ga rerowiaaramũ” 'e renupa. ² A'eramũ 'gã amũ ifutare'ema. Jerusareg ipe 'ga jewyramũ peuwara 'gã amũ oje'egayau Pedro 'ga upe:

³—Ma'eramũ sipo ene ewau esou judeue'ema 'gã nog ipe rai'i? Imojewagipyre'ema 'gã nog ipe rai'i?— 'jau 'gã Pedro 'ga upe. —Jane 'ã nisearũi judeurãmũ judeue'ema 'gã nog ipe. Ma'eramũ sipo ene ejemi'waa 'gã pyri rai'i ki 'ei? Imojewagipyramũ etee sipo Ku'jywa

'ga ae katu'ogi pa, sa'e nã'ã jane re'ã. A'ere 'ã ereo ijewage'ema 'gã pype ekou rai'i— 'jau 'gã Pedro 'ga upe oje'ega 'upa.

⁴A'erauwe Pedro 'ga wekwawera mome'waupap 'gã nupe u'ama.

⁵—Naani. Jope pe tekou je teje'ega monoi Jarejuwarete 'ga upe te'yina ai'i. A'e pype je taityuu resaka ai'i. Ae fayuwa 'jawe etee futat je esaka. Ywag awi ijyp turamũ. Tuwi te taitya. Taity apou imotatusimũ. A'e pype je wyra tesirũmera resaka. ⁶Wata ma'e, oyryryk ma'e, owewe ma'e 'jau je esaka ipype ai'i— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe imome'wau. ⁷—A'e pype Janeruwarete 'ga oje'ega jee: “Ere efu'ama amũ jukau i'wau”, 'jau 'ga jee. ⁸A'ere je 'i 'ga upe: “Naani. Wyraiwa 'agamũ jee. Nara'ui ore 'aga wyra jepi”, 'jau je 'ga upe— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe. ⁹—A'eramũ 'ga aipo je 'eramũ oje'egu 'japa jee nũ: “Naani. Aipo ere awi jeremiapofera mama'e upe. Je te 'ã aapo eneremi'uramamũ. A'eramũ ene aipo 'jawarũ'em jeremiapofera mama'e upe. Wyraiwa ere awi jeremiapofera upe”, 'jau 'ga jee ai'i— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe.

¹⁰—Muapyr etee 'ga oje'ega jee. Muapyt je upe 'ga je'eg ire taityuua wyra rorojewya erawau ywag ipe je wi nũ— 'jau 'ga imome'wau 'gã nupe. —Tejewi ijeupir ire je te'yina tejea'aramũ ee. ¹¹⁻¹²A'e pype Janeruwarete 'ga 'Agesagea oje'ega jeywyter ipe. “Muapyra 'gã 'ut owaẽma enee”, 'jau 'ga oje'ega jee. “Ekwaw iki 'gã nupi, ejuãge'emamũ futat. 'Oo te je judeue'ema 'gã nupi?” ere kasi ne. Ere ki ewau futat 'gã nupi”, 'jau 'ga jee. A'e pype muapyra kũima'e 'gã 'ua owaẽma jee— 'jau Pedro 'ga imome'wau 'gã nupe. —Sesaria awi Koneriu 'ga 'gã mua jee. A'eramũ je tewau 'gã nupi, tejuãge'emamũ futat. Jope pewara 'gã amũ awau ore rupi. Seis 'gã awau ore rupi. Jejui 'ga rerowiaara 'gã, judeu 'gã— 'jau 'ga 'gã nupe. —Sesaria pe orowaẽm ire arawau orosou Koneriu 'ga rog ipe. ¹³⁻¹⁴Oje'wyr ipe ore waẽmauwe 'ga wemiesagera mome'wau oree:

—“Ywagipewara 'ga 'ut amũ ojypa jee ai'i”, 'jau Koneriu 'ga imome'wau jee. “Jope pe 'gã amũ emono Simão Pedro 'ga rekaa. 'Ga tene mu'e Jejui 'ga ree 'jau”, 'jau 'ga jee. “A'eramũ ene ejekatu'oka epytuna 'gã netee”, 'jau ywagipewara 'ga jee. “A'eramũ je 'gã amũ monou ene rekaa ai'i”, 'jau Koneriu 'ga jee imome'wau— 'jau Pedro 'ga u'ama imome'wau 'gã nupe.

¹⁵—A'erauwe je Jejui 'ga mome'wau 'gã nupe. Judeue'ema 'gã agawewi. A'etea je amome'u 'ga 'gã nupe— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —'Gã nupe je porogyta je 'amamũ Janeruwarete 'ga U'agesage mua imogeu 'gã pype 'gã nerekwaramũ. Sooko 'ga jane upe imura ikue. Nan futat 'ga imua 'gã nupe. A'eramũ 'gã 'awamũ Jejui 'ga rerowiaa— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe imome'wau u'ama. ¹⁶—A'erauwe je tejea'aramũ Jarejararete 'ga je'eg are. “Juã 'ga ako pẽẽ mũ pymiãu 'y pe ikue. A'ere nipo je anure te Jarejuwarete 'ga 'Agesage muri imogeu pẽ pype pẽnerekwaramũ” 'ga 'eawer are. “Nanuara upe pa 'ga 'i rakue”, 'jau je esaka ai'i— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

¹⁷—A'jea futat ajee 'ga U'agesage muri judeue'ema 'gã nupe nanẽ ai'i nũ. Sooko 'ga wa'ya 'ga rerowiaaramũ U'agesage mura janee ikue. Nan tee futat 'ga U'agesage muri 'gã nupe ai'i— 'jau Pedro 'ga imome'wau u'ama 'gã nupe. —Je na'earũ Jarejuwarete 'ga upe “Ereapo awi nan”, na'ea'uweri je 'ga upe— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe.

¹⁸Aipo ojeupe 'ga 'eramũ Pedro 'ga upe oje'ega moywyrafenarera 'gã opika etee futat ajemogyau.

A'ere 'gã 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ã eneresage oree. Judeue'ema 'gã agawewi 'ã. A'etea 'ã 'gã tywera eremoit 'gã nui— 'jau 'gã 'ga upe. —Otywer awi 'gã poiriweramũ 'ã ene 'gã katu'oka. A'eramũ 'gã nanẽ awau amanũ re ene pyri nũ. Ore 'jawe futat 'gã ajemogyau ene pyri nakwaparimũ ete rũi futat— 'jau 'gã oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe, Pedro 'ga aipo mome'u re.

Panape 'ga Saulo 'ga reroawet

¹⁹Estevão 'ga 'gã ijuka re Jejui 'ga rerowiaara 'gã okwasi'wau amunawa pype Jejui 'ga mome'wau 'gã nupe rakue. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã wereko tywereterauwe futat 'gã okwasi'wau awau 'gã nui. Fenisia ywy pe, Sipiri 'ypõ'õ me, Ātioki 'jawa amunaw ipe. Mĩmera pype 'gã okwasi'wau awau Jejui 'ga mome'wau. Judeu 'gã nupe etee futat 'gã

awau ajemogyau imome'wau. ²⁰ A'ere amumera 'gã oi imome'wau Judeue'ema 'gã nupe we. Sipiri pewarera 'gã, Sirene pewarera 'gã netee 'gã oi imome'wau Judeue'ema 'gã nupe.

—Werowiarāmū Jejuī 'ga pē katu'ogi— 'jau 'gã 'gã nupe.

²¹ Jarejuwarete 'ga pājēa wejue te 'gã wereko. A'eramū Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga rerowiarukaa peuwara 'gã nupe. Kwaiwete Ātioki pewara 'gã Jejuī 'ga rerowiaa, ajemogyau 'ga remiayuwamū.

²² Anure Jerusareg ipewara 'gã Jejuī 'ga rerowiaar ypyarera 'gã 'gã nera renupa. “Kwaiwete Ātioki pewara 'gã nanē Jejuī 'ga rerowiari nū. Judeue'ema 'gã nanē 'ga rerowiaa nū” 'e renupa. A'eramū 'gã Panape 'ga monou Ātioki pe 'gã nesaka. ²³⁻²⁴ Esage ma'e 'ga te poromū, Panaperamū. Werowiat te 'ga Jejuī 'ga. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekou. A'eramū 'ga a'eramū wesageramū akou.

A'eramū 'ga awau Ātioki pe Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nesaka etee ra'ne 'ga akou. “A'jea futat Janeruwarete 'ga esageramū 'gã nupe”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga aku'iramū 'gã nee. A'eramū futat Panape 'ga 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are.

—Pe'je Jejuī 'ga rerowiaa a'jea futat pejemogyau. Pepoit kasi Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne— 'jau Panape 'ga Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nupe.

Peu Panape 'ga rekoramū amumera 'gã nanē Jejuī 'ga rerowiaa nū, kwaiwete. ²⁵ A'eramū Panape 'ga awau Tarsu pe Saulo 'ga rekaa. ²⁶ Ga rekoar ire 'ga 'jau Saulo 'ga upe:

—Ere iruukwe je rupi Ātioki pe. Najepoirūi je teje'ega 'gã nupe— 'jau Panape 'ga Saulo 'ga upe.

—Ere ajee iruukwe— 'jau Saulo 'ga Panape 'ga upe.

A'erauwe 'gã awau ojewya Ātioki pe nū. Peu 'gã kwara mū mu'aa Ātioki pe. Peuwara 'gã 'gã imu'jau Jejuī 'ga je'eg are. A'eramū Ātioki pe ra'ne 'gã 'jau “Kristu 'ga remiayup” 'jau 'gã Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nupe rakue.

²⁷ Peu 'gã nekoramū 'gã amū awau Jerusareg awi Ātioki pe. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã awau. A'eramū 'gã ajatykau 'gã nee. ²⁸ Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga amū rera Agapu. A'eramū 'ga afu'ama oporogytau 'gã nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga rerekou. A'eramū 'ga 'Agesagea 'ga mu'eukaa Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nupe:

—Anure nipo mama'ea teepawamū jane wi. A'eramū nipo jane najuejue etee futat ty'ara rerekou— 'jau 'ga 'gã nupe imome'wau.

'Ga 'eawer imū etee futat ojeapou 'gã nupe anure. Krautiu 'ga 'wyriaramū 'ga renamū ojeapou 'gã nupe rakue.

²⁹ A'eramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gã 'jau ajaupe:

—Janepyutuna 'gã ty'ara wereko, Judeja wyw pewara 'gã. A'eramū jane ka'aranūū monou jarepyutuna 'gã nupe— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramū 'gã ka'aranūū mono'oga 'gã nupe imonopyramū. Ika'aranūū'e'ema 'gã in-āinānī'ī etee imonou. Ika'aranūū kwai ma'e 'gã e'yjuu imonou 'gã nupe.

³⁰ A'eramū 'gã 'jau Panape 'ga upe Saulo 'ga retee:

—Pe'je jareka'aranūū rerawau 'gã nupe— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'eramū 'gã ka'aranūū rerawau Jejuī 'ga rerowiaara 'gã 'wyriara 'gã nupe Jerusareg ipe.

12

Tiago 'ga jukaawet

¹ Anure Erote 'ga teewi Jejuī 'ga rerowiaara 'gã nerekou tyweaete nū. Erote 'ga judeu 'gã 'wyriara. ² A'eramū 'ga Tiago 'ga ajuwonogukaa jyuu pyu. Juā 'ga reki'yra 'ga Tiagoramū. ³ Judeu 'gã nupe Tiago 'ga jukaa esage futat. A'eramū Erote 'ga “esage nā'ā judeu 'gã nupe re'ā”, 'jau 'ga ojeupe. ⁴ A'eramū 'ga Pedro 'ga pyygukaa imunewukaa jefaruu 'gã nupe. Irūpāwēa jefaruu 'gã 'ga rarūmū ajemogyau. A'ere 'gã py'rawara 'gã 'ga rarūmū. A'ere 'gã py'rawara 'gã 'ga rarūmū nū. A'ere 'gã py'rawara 'gã 'ga rarūmū nū. Ojopy'rapy'rau etee futat 'ga ree 'ga rarūmū.

Judeu 'gã ajatykau 'araiwa rupi, mani'oko'o jopype'ema 'wawa rupi. A'eramū Erote 'ga 'jau ojeupe: “Judeu 'gã maraka teepaw ire Pedro 'ga tarurukat 'gã nupe 'gã nowase 'jau

kwy. Tomogyta 'ga 'gā neape 'jau kwy. Nia'wyri 'ga, 'gā 'eramū je 'ga jukaukaa", 'jau Erote 'ga ojeupe numiamū.

⁵ A'eramū 'ga Pedro 'ga munewukaa moromunepawa pype. 'Ga pofaa itaju pyu. Mukūja itaju pyu 'gā 'ga pofaa 'ga nuga. Kwaiwete jefaruu 'gā 'ga resakara. Tesiseis jefaruu 'gā 'ga resakara. A'eramū ojopy'rapy'rau etee futat 'ga ree 'ga resaka 'ga rerekou.

—Kasi iēmi ne— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'ere Jeju 'ga rerowiaara 'gā nuwi oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe Pedro 'ga ree.

—Emuēmukat 'ga oree, ki Ku'jyp. Kasi 'gā a'e pe 'ga jukai ne. Narafutari ore 'ga jukaa— 'jau 'gā 'upa, oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

Moromunepaw awi Pedro 'ga renuēmawet

⁶⁻⁸ "Ai'iwe pa je Pedro 'ga rerurukari 'gā nowase kwy" Erote 'ga 'eawera ypytuna rupi Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga mua Pedro 'ga renuēmukaa jui. Tata 'jawe futat ywagipewara 'ga wenyfugamū 'ua Pedro 'ga upe. Jefaruu pō'ō me Pedro 'ga 'ūina moromunepawa pype osea. Mukūi itaju pyu 'gā 'ga pofaa 'gā nee. Moromunepawa rokwar ipe nanē jefaruu 'ga 'ami iarūmū nū. A'etea ywagipewara 'gā 'ut ojesaukaa Pedro 'ga upe. A'eramū ywagipewara 'ga Pedro 'ga jasi'ywyka 'ga momaka 'jau 'ga upe:

—Ere ejua, ki Pedro— 'jau ywagipewara 'ga Pedro 'ga upe.

A'erauwe futat Pedro 'ga pofaawa jerawi 'ga wi ojetee futat.

—Ere epyapaawa munepa, eku'afaawa nanē nū— 'jau ywagipewara 'ga 'ga upe.

A'erauwe Pedro 'ga iapou.

—Epiara munepa ere ejua je rupi— 'jau ywagipewara 'ga 'ga upe.

⁹⁻¹¹ A'eramū Pedro 'ga afu'ama awau jefaruu pō'ō awi futat, awau ywagipewara 'ga rewiri. Tuwiiu moromunepawa. A'erauwe ywagipewara 'ga 'upa tenune Pedro 'ga upe, 'ga rerokwapa jefaruu pyu. A'eramū 'gā awau okwapa ajepeja jefaruu pyu. Awau 'gā owaēma itaju 'okwara upe. Pook. Ojeawopytymo'woka ojetee futat 'gā nupe. Awau 'gā uēma ukawō'ō me. Ukawō'ō mū rupi awauwe ywagipewara 'ga opojo'ogamū 'ga wi awau ojeupia ywag ipe nū.

A'erauwe Pedro 'ga apyakwafugamū. "Kuu. A'jea futat nipo ajee je ēmi ra'e. Afayup sipo je pa a'e nakwe je re'ā", 'jau Pedro 'ga ojeupe. "Janeruwarete 'ga pa ywagipewara 'ga amut je renuēma ra'e, Erote 'ga wi ra'e", 'jau Pedro 'ga ojeupe. "Toroo 'ga ijukau 'jau, e'i Erote 'ga jee numiamū. Judeu 'gā nanē je juka are ifuwet nū. A'ere Ku'jywa 'ga naje jukaukari 'gā nupe", 'jau Pedro 'ga ojeupe.

¹² Ee weapyo re Pedro 'ga awau Mari ēē rog ipe, Juā Maku 'ga y ēē rog ipe. Peu 'gā kwaiwete 'upa Jarejuwarete 'ga mogytaw Pedro 'ga ree.

—Emuēm 'ga imua oree— 'jau 'gā 'upa Jarejuwarete 'ga upe.

¹³ A'e pype Pedro 'ga 'ua 'okwara mopoga 'gā nupe u'ama. Pog pog pog. A'eramū 'gā nemiayuwa ēē, Rode ēē awau 'okwar ipe.

—Awŷja te poromū ako?— 'jau ēē.

A'ere ēē 'okwara nuawopytymo'wogi esaka.

Aipo ojeupe 'eramū Pedro 'ga oje'ega ēē upe:

—Je ako Pedroramū— 'jau 'ga ēē upe.

¹⁴ Aipo ojeupe 'eramū ēē 'ga je'ega kwaapa. A'eramū ēē aku'iramū 'ga ree awau ujāna 'ga mome'wau 'gā nupe.

—Pedro kīā 'ut u'ama 'okwar ipe— 'jau ēē 'gā nupe.

A'ere 'gā nuerowiari etee ēē.

¹⁵ —Enē me awi ī— 'jau etee 'gā ēē upe.

—A'jea futat— 'jau etee ēē 'gā nupe.

—Ywagipewara 'ga nipo! Pedro 'ga ree ojejuka ma'e 'ga nipo!— 'jau etee 'gā ēē upe.

—Naani. Pedro kīā futat— 'jau etee ēē 'gā nupe.

¹⁶ A'ere Pedro 'ga niojeri futari u'ama 'okwara mopoga pog pog pog.

Poje 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. A'jea futat nipo aipo kūi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā awau 'okwara rawopytymo'woka 'ga resaka.

—Kuu. A'jea futat ra'e kūi. Pedro 'ga futat ra'e kūi. O'meramū sipo ēē 'i pa, sa'e nā'ā jane re'ā— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁷A'erauwe Pedro 'ga opo mowyri 'gā nupe, 'gā momika.

—Pe'je pejepika. Jeje'ega tepeenup 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga uēmawera mome'wau 'gā nupe. Imome'upaw ire

—Enupare'ema 'gā nupe nanē ki pemome'u nū. Ajepeja Tiago 'ga upe nanē ki pemome'u pejewau nū— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe.

Imome'upaw ire Pedro 'ga awau 'gā nui.

¹⁸Ai'iwetetewe jefaruu 'gā opaka. 'Ga faawera etee esaka.

—Tjȳ. Marupi 'ga uēma ra'e 'ū?— 'jau 'gā. —Uēm 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

A'erauwe 'gā 'ga rekaa.

—Ojewopytym agawewi futat nā'ā re'ā— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁹A'eramū 'gā 'wyriara 'ga, Erote 'ga 'gā monou 'ga rekaa. A'ere 'gā nuesagi 'ga. A'eramū 'ga resake'emamū Erote 'ga jefaruu 'gā apisaukaa.

Erote 'ga manūawet

Jefaruu 'gā apisiukar ire Erote 'ga awau Judeja ywy awi. Sesaria pe 'ga awau ajakawau.

²⁰A'ere Erote 'ga mara'neramū Tiro pewara 'gā nee, Sidom ipewara 'gā nee we ra'e jepi. A'eramū 'gā awau oporogytau 'ga upe. Sidom ipewat, Tiro pewat. Mīmēra 'gā awau oporogytau. Sidom ipe nitywi mama'ea. Tiro pe nanē nitywi nū. A'eramū peuwara 'gā amū awau Erote 'ga upe.

Erote 'ga roga raarana 'ga upe ra'ne, Parasitu 'ga upe ra'ne 'gā awau oporogytau, 'ga mojrūmū ojee. Parasitu 'ga esage 'gā nupe. Nimara'nei 'ga 'gā nee. A'eramū 'gā 'ga upe ra'ne awau oporogytau.

—Ma'eramū te 'wyriara 'ga mama'ea namurukari oree? Nitywi mama'ea ore'wyr ipe. Ekwap eje'ega e'wyriara 'ga upe oree— 'jau 'gā awau 'ga upe.

A'eramū Parasitu 'ga awau oje'ega Erote 'ga upe:

—Sidom ipewara 'gā, Tiro pewara 'gā netee 'ut oporogytau enee ra'e numiamū— 'jau 'ga awau 'ga upe.

²¹—A'jea. “Ikoai'i 'gā tut oporogytau jee 'jau, e'i 'ga pē nupe”, ere ewau 'gā nupe— 'jau etee Erote 'ga 'ga upe.

A'erauwe Parasitu 'ga ruri 'jau 'gā nupe nū:

—“Ikoai'i 'gā tut oporogytau jee 'jau”, e'i etee 'ga pē nupe ko— 'jau 'ga awau 'gā nupe nū.

A'eramū 'gā awau etee nū. Muapyt oser ire 'gā 'ua nū. 'Gā nurauwe Erote 'ga 'wyriara raity munepa. 'Wyriara raity munew ire 'ga awau 'wyriara renawa 'arimū wapyka 'ūina oporogytau 'gā nupe. ²²Peu Erote 'ga pyriwara 'gā kwaiwete futat ajemogyau. 'Ga porogyta 'ga renamū 'ga pyriwara 'gā wafukaita.

—Maira futat 'ga. Naae 'jawewara 'ga rūi. Maireteete 'ga 'jawewara te nipo 'ā 'ūi oporogytau janee— 'jau 'gā ajaupe wafukaita.

Aipo ojeupe 'gā 'eramū Erote 'ga aku'iramū etee futat 'ūina. “Naani. Aipo pe'je awi. Namaira rūi je. Aerefetee ta je pē 'jawe”, 'jawe'em futat 'ga 'gā nupe. Aku'iramū etee 'ūina 'gā 'eawer are.

²³A'erauwe Janerwarete 'ga ojepyriwara 'ga mua. Ewo'iuu upe 'ga py'a monoogukaapap 'ga wi furuk furuk furuk. A'eramū 'ga monou 'ga retyka wenawa 'ar awi pōpēn amanūmū awau. “Ku'jywa 'ga 'jawewara 'ga futat 'ga” 'e are Erote 'ga ku'iramū, Janerwarete 'ga amara'neramū 'ga ree. A'eramū ewo'iuu upe Erote 'ga py'a monoogukaapap.

²⁴A'eramū 'gā Janerwarete 'ga mome'u mokwasi'wau, kwaiwete. A'eramū amumera 'gā a'eramū futat Janerwarete 'ga rerowiaa kwaiwete. Erote 'ga manūnamū 'gā Jarejuwarete 'ga pojeupa ajemogyau.

—Nia'wyr 'ga aipo 'eramū ra'e— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā Erote 'ga rera mokwasi'wau amunawa pype. “Erote 'ga amanū erujewi” 'ea 'gā imokwasi'wau amunawa pype, amunawa moyka.

²⁵ Erote 'ga manū re Panape 'ga Saulo 'ga retee awau ojewya Jerusareg ipe. Ka'aranūū rerawau Jerusareg ipewara 'gā nupe.

—Ātioki pewara 'gā ka'aranūūa werurukat oreē pē nupe— 'jau 'gā 'gā nupe. —“Ty'ara upe 'gā neko!” 'ea 'gā wanup. A'eramū 'gā ka'aranūū rerurukaa oreē pē nupe— 'jau 'gā imonou 'gā nupe.

Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara upe ka'aranūū mono re Panape 'ga ojewya awau Ātioki pe Saulo 'ga retee nū. Pe awi 'gā kunumūū 'ga rerawau ojeupi, Juā Maku 'ga rerawau.

13

Saulo 'ga retee Panape 'ga ataawet

¹ Peu Ātioki pe Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā ajemogyau. 'Ga je'eg are moromu'jara 'gā nanē nū. Panape 'ga, Saulo 'ga, Simāo 'ga, Lusiu 'ga, Manaē 'ga. Mīmēra 'gā Janeruwarete 'ga je'eg are moromu'jara 'gā ajemogyau Ātioki pe, Jejui 'ga rerowiaara 'gā pype. Simāo 'ga ipiūnūū. A'eramū 'gā Piūnūū 'jau 'ga upe. Lusiu 'ga Sirene pewarera. Manaē 'ga waranupa Erote 'ga retee rakue. Aipo Erote 'ga 'ūina 'wyrriaramū Garireja ywy pewara 'gā nupe rakue.

² Aipo 'gā ajatykau oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Ojemi'ware'ema futat 'gā Jarejuwarete 'ga upe oporogyta enune. A'e pype Janeruwarete 'ga 'Agesage oje'ega 'gā nupe:

—Pemū'ē 'gā amū jee, je upe oporowyky ma'eramū— 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega 'gā nupe. —Panape 'ga, Saulo 'ga. Mīmēra 'gā etee ki pemū'ē jee. Toporowyky 'gā jee 'jau— 'jau 'ga oje'ega 'gā nupe.

³ Ojemi'ware'emawe futat 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'gā opo monou 'gā apyte'rarimū. A'ere 'gā 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau kwe pe— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'erauwe Panape 'ga awau Saulo 'ga retee. ⁴⁵ Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā monou kwe pe.

—Pe'je pejewau kwe pe Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe— 'jau Ku'jywa 'ga 'Agesagea 'gā nupe.

A'erauwe 'gā awau. Serusia pe 'gā awau. Juā Maku 'ga awau 'gā nupi 'gā poawamū. A'e awi 'gā awau yaruū pype u'aa 'ypō'ōūū me awawamū, Sipiri pe awawamū. 'Gā awau Saramina 'jawa amunaw ipe ra'ne ra'ne awau ojekoka. Owaēm ire 'gā awau Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe. Judeu 'gā jatykaaw ipe 'gā awau osou imome'wau. ⁶ 'Gā nupe imome'upaw ire 'gā awau 'ypō'ōūū raapa. Awau owaēma Pafusi 'jawa amunaw ipe nū. Peu owaēm ire 'gā pājetywera 'ga rekoa. Barjesusi 'ga rera. Judeua 'ga. A'ere grego 'gā je'eg imū Erimasi 'ga rer irūa.

—Je Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū— 'jau futatee o'meramū 'gā nupe ra'e jepi.

⁷ Aipoa pājetywera 'ga Sergiu Paulo 'ga jekoty'aawa. Sergiu Paulo 'ga 'wyrriaramū 'ypō'ō mewara 'gā nupe. 'Wyrriara esage 'ga te poromū. I'akwaap te 'ga.

A'eramū 'wyrriara 'ga Panape 'ga renūina Saulo 'ga retee.

—Pe'je pejeua 'au je pyri Jarejuwarete 'ga porogyta mome'wau jee. Taenup Jarejuwarete 'ga porogytafera 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁸ A'ere pājetywera 'ga nafutari 'gā nura 'gā porogytaa 'ga upe. Nafutari 'ga Sergiu 'ga Jejui 'ga rerowiara. A'eramū 'ga oporenuwewere'emamū 'gā nee.

—Erepyaka awi 'gā nee. O'meramū te 'gā 'i akou— 'jau pājetywera 'ga ojekoty'aawa 'ga upe.

⁹ Aipo 'ga 'eramū Saulo 'ga amā'jāu 'ga ree. Saulo 'ga mukūi 'ga rera. 'Ga rer irūa Paulo. A'eramū Paulo 'ga 'ga resaka katu katu u'ama. Amara'neramū 'ga ree.

—Ma'eramū ene aipo 'jau ki 'ei— 'jau Paulo 'ga 'ga upe, 'ga reakwara resaka u'ama.

Janeruwarete 'ga 'Agesagea Paulo 'ga rerekou. A'eramū 'ga 'ga pojeupe'ema futat oje'ega 'ga upe:

¹⁰ —Ene mama'eukwaawa 'wyrriara upe oporowyky ma'eramū epije ete ekou kūi — 'jau Paulo 'ga pājetywera 'ga upe. —Ene te 'ā mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwa.

Enetywerete ene ekou— 'Jau Paulo 'ga 'ga upe. —Ene te 'ā e'me are te ereko. Ajee 'ā nerefutari esage ma'ea. Nereapoa'uweri futari 'ā esage ma'ea ekou— 'Jau Paulo 'ga 'ga upe. —Mama'e tywera etee tāmējē 'ā ereapo ekou. Jarejuwarete 'ga 'ā ereje'ēwu'jag ekoete ekou— 'Jau Paulo 'ga 'ga upe. —Ma'eramū ene epoire'ema etywer awi 'ū?— 'Jau Paulo 'ga 'ga upe. ¹¹—Ma'eramū nipo 'ā Janeruwarete 'ga ene rereko tyweri. Enerea mowewaiwi ene wi— 'Jau Paulo 'ga 'ga upe.

Aipo ojeupe 'erauwe 'ga weawewamū. A'eramū futat 'ga akou ojerowarowaka etee futat.

—Tÿÿ. Maran te 'awamū je rekoji nū? Pe'je pejejuwa je popyyka je rerawau je'wyr ipe— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga amū 'ga rerawau 'ga 'wyr ipe. ¹² Aipo 'ga rea wewa resaka Sergiu 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiaa akou. Jarejuwarete 'ga je'eg are amu'eramū 'ga 'Jau: "Janeruwarete 'ga esage", 'Jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga a'eramū 'ga rerowiaa.

¹³ Aipo re Paulo 'ga awau pe awi nū, Pafusi 'Jaw awi nū, opytuna 'gā netee. Yaru pype 'gā u'aa awau Periga 'Jaw ipe. Pāfiria ywy pe Periga 'upa.

A'ere Juā Maku 'ga nooi kwe pe 'gā nupi. Pāfiria ywy awi futat 'ga jewyri 'gā nui, 'ua oje'wyr ipe nū, Jerusareg ipe nū. ¹⁴ A'eramū Paulo 'ga etee awau Panape 'ga retee Ātioki pe. Pisiri ywy pe aipoa Ātiokia amunawa 'upa.

Morowykye'ema rupi 'gā awau judeu 'gā jatykaaw ipe. 'Gā awau osou wapyka enupa. 'Ga amū Moisesi 'ga remikwasiarera pe mogytaw 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiarera pe nanē imogytau 'gā nupe nū.

¹⁵ Imogytapaw ire peuwara 'gā 'wyrriara 'gā oje'ega monou 'gā nupe:

—Ityp te mama'e mū pēnemimome'ua oree ore muekōēājamū? Pejejemikwaawa pemome'u oree— 'Jau 'gā oje'ega monou 'gā nupe.

¹⁶ Aipo 'eramū Paulo 'ga afu'ama opo mowya 'gā momika.

—Pe'je pejeapyakau jeje'eg are. Pēē mū judeua. Judeue'ema pēē mū nanē nū. Najuejue etee futat 'ā perowiat Jarejuwarete 'ga. Judeue'emamū nanē 'ā perowiat 'ga nū— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama. ¹⁷—Ymā te Janeruwarete 'ga judeuramū oreypy 'gā mū'ēi 'gā nui rakue. Ojeupe futat 'ga 'gā mū'jāu, 'gā momytuna. Egitu ywy pe 'gā nekoramū 'ga 'gā momytuna ojeupe wemiayuwamū— 'Jau 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau. —Na'gā ywya rūi agawewi peu Egitu ywya. A'etea 'gā ajemogyau peu. Pe awi Janeruwarete 'ga 'gā nerua opājē mū futat rakue. A'ere 'gā awau watau kwe pe ajemogyau. ¹⁸ Kwarēta kwara mu'aa 'gā awau ajemogyau watau amunawe'em ipe futat. Nitywi amunawa 'gā waw ipe. Nia'wyri agawewi futat 'gā Jarejuwarete 'ga upe. A'etea Janeruwarete 'ga ojejuka 'gā nee rakue— 'Jau 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

¹⁹—Kanaā ywy pe 'gā waēm ire Janeruwarete 'ga peuwara 'gā apisaukaa 'gā nupe. Sete amunawa pype Janeruwarete 'ga 'gā motaukarukaa rakue, mama'e tywera apoaramū rakue. 'Gā ywy pojekaukaa 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga aipo ywy monou judeu 'gā nupe, wemiayuwa 'gā nupe, 'gā nupawamū. A'eramū 'gā ma'ea futat aipo ywya. Namutamutat 'gā ajemogyau aipo ywy pe. ²⁰ Kwaturu sētu sikwēta kwara mu'aa ajemogyau aipo ywya ojeupe imonopyrera pype. 'Awamū je judeuramū oreypy 'gā nee Jarejuwarete 'ga jejukaawera mome'ui pē nupe— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe.

—A'ere Janeruwarete 'ga 'gā amū monou imogou 'wyrriarirāmū 'gā nupe. Anure Janeruwarete 'ga Samueu 'ga mogou 'wyrriarirāmū 'gā nupe. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'ga, Samueu 'ga. ²¹ 'Ga sawa'erauwe 'ga pytuna 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe: "Ga amū em'yi 'wyrriaramū oree", 'Jau 'gā 'ga upe rakue— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama.

—A'erauwe Janeruwarete 'ga Sau 'ga mogoi 'wyrriarareteramū 'gā nupe. Sau 'ga Kisi 'ga ra'yra 'ga. Pējamī 'ga juapyrera 'ga. Kwarēta kwara rupi 'ga akou 'wyrriaramū. A'ere 'ga nenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga opoia Sau 'ga wi. A'eramū 'ga Davi 'ga etee imogou 'ga py'rau nū. Davi 'ga 'ga imogou 'ga renawer ipe nū. ²² "Davi 'ga Jese 'ga ra'yra 'ga. 'Ga jeremifutara wapo a'jeteetewi jee", 'Jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe. "Ma'eramū je 'ā jeporomutaramū 'ga ree. Jeje'ega 'ga 'ā wenup akou. A'eramū je 'ga mogou 'wyrriaramū pē nupe", 'Jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe.

²³—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i 'gā nupe rakue: “Davi 'ga juapyrama nipo je amut amū pē nupe, pētywera moiawamū”, 'jau 'ga 'ā rakue. A'eferupi te aje ako 'ga Jejui 'ga muri rakue, Israeu juapyreramū ore rakue, oretywera moiawamū rakue. U'eawer imū etee futat ako 'ga Jejui 'ga muri rakue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

²⁴—Jejui 'ga rur enune 'ā Juā Batista 'ga awau judeu 'gā mu'jau rakue. “Pejetywer awi pepoit. Pejetywer awi pepoiramū tapymī pēē 'y pe 'jau”, 'jau 'ga 'ā 'gā nupe rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe. ²⁵—Oporowykypaw enune 'ā Juā 'ga oporonupa ee 'gā nupe rakue: “Je kwaap te pejepe? Naje rūi Janeruwarete 'ga remimurera. A'ere te 'ga ruri je rewiri”, 'jau 'ā Juā 'ga 'gā nupe rakue. “Je rewiri te 'ga rekoī. Kūima'eeteete 'ga. Je akotee ma'ea te. A'ere 'ga te kūima'eeteetea. Apat te je 'ga tekou”, 'jau 'ā Juā 'ga 'gā nupe rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

²⁶—Nan Janeruwarete 'ga oje'ega mua janee. Abraō 'ga juapyreramū, judeuramū ore 'ga imua rakue. Pē nupe judeue'emamū nanē 'ga oje'ega mua 'awamū nū. A'eramū pēē 'awamū pēē nanē 'ga rerowiaa nū. A'eramū pejejemogyau ore 'jawe. A'eramū 'ga oje'ega mua janee: “Pejetywer awi pēpoiriweramū je imoiri pē nui”, 'jau 'ga janee rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau u'ama. ²⁷—A'ere Jerusareg ipewara 'gā nokwaawi “Jejui 'ga aetywera moiara” 'ea. 'Gā 'wyrī'ri miamū futat nokwaawi 'ga imoira. Morowyke'ema rupi 'gā ajatykau, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiarera mogytaw. A'ere 'gā naepoyoi futari 'gā porogytafer are. Ymā te 'gā Jejui 'ga juka are ka'arana kwasiari inuga janee rakue. A'eferupi tee futat aje ako 'gā 'ga jukaukari Piratu 'ga upe rai'i. Jarejuwarete 'ga je'egawer imū etee futat 'gā 'ga jukau rai'i— 'jau Paulo 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe.

—'Ga 'ā esage agawewi futat. A'etea 'ā 'gā amū “nia'wyrī 'ga akou” 'gā e'i futatee Jejui 'ga upe rai'i. ²⁸A'eramū 'gā 'jau Piratu 'ga upe: “Ejukaukat 'ga”, 'jau 'gā 'ā Piratu 'ga upe 'ga jukaukaa ekoete rai'i— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

²⁹—A'ere Janeruwarete 'ga oje'egawer imū etee futat 'ga jukaukari. Ymā we futat te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are inuga janee rakue. A'eramū 'gā a'eferupi tee futat 'ga jukau 'awamū rai'i. 'Ga manū re 'gā 'ga mua 'ga mojjypa 'ypeywar awi. 'Ga mojjyw ire 'gā 'ga rerawau ita kwara pype 'ga nuga. ³⁰A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee nū. Amanū agawewi futat 'ga. A'etea 'ga oferaw etee futat. Janeruwarete 'ga 'ga moferapa etee futat nū— 'jau Paulo 'ga u'ama 'gā nupe imome'wau.

³¹—Omoferaw ire 'ga ojesaukaa ojeupi Garireja ywy awi 'ut ma'efera 'gā nupe. Kwarēta 'ara rupi 'ga ojesaukaru'jau'japa akou 'gā nupe. 'Awamū 'ga resakarera 'gā awau akou 'ga mome'wau judeu 'gā nupe. ³²Ore nanē nū arajua 'awamū 'ga mome'wau pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. ³³—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue: “‘Ga manū re je te 'ā teja'yra 'ga amoferap”, e'i 'ga janepy 'gā nupe rakue. “A'eramū 'ga amanū'jape'ema”, 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa 'gā nupe rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau. —U'eawer imū etee futat 'ga Jejui 'ga moferawi. Ymā 'ga amū Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are janee rakue, Saumu 'jaw are rakue: “Awamū je ene mogoi teja'yramū.

'Awamū je rekoī eneruwamū”,

'jau 'ga ikwasiarukaa inuga Saumu 'jaw are rakue. Jejui 'ga upe 'ga aipo nuga rakue— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴—A'ere Janeruwarete 'ga oje'ega wa'yra 'ga feraw are rakue nū.

“Amoferaw etee nipo je ene nū eneme'emamū futat nipo”, 'jau 'ga 'ga upe,

'jau 'ga 'ā inuga ka'aran are janee rakue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

—“Ymā te je 'i Davi 'ga upe ikue: Mama'e esagea tomono ene upe 'jau, a'e je 'ga upe ikue. A'eramū je 'awamū mama'e esage monou 'ga juapyreramū pē nupe te'eawer imū etee futat”,

'ea nanē Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue. Aipoa nanē 'ga Jejui 'ga ree inuga rakue nū.

³⁵—A'ea Davi 'ga inuga rakue nū:

“Ene te 'ā ejemiayuwa 'ga reumera neremonemukari, esage ma'e 'ga reumera neremone-mukari”,

'Jau Davi 'ga inuga ikwasiaa rakue nū— 'Jau Paulo 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe.

³⁶—Amanūme'ēwe Davi 'ga akou Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat oporowykyau rakue. A'ere 'ā Davi 'ga manūi rakue. A'eramū 'gā 'ga erawau ityma rakue, 'ga pytuna pyri rakue. Onemamū 'ā 'ga opytunera 'gā 'jawe etee futat rakue. A'eramū 'ga naojee rūi ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. ³⁷Jejui 'ga ree te 'ga ikwasiasi inuga janee rakue. Jejui 'ga manū re 'ā Janeruwarete 'ga 'ga moferawi rakue. A'eramū 'ga 'ā oneme'emamū rakue — 'Jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

³⁸⁻³⁹—Peenuw esage ki je 'ga mome'ua pejejeupe. 'Ga etee futat aetywera ope'a ae wi. Ae werowiarāmū 'ga ipe'ai ae wi— 'Jau Paulo 'ga u'ama 'gā nupe.

—Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega monoi Moisesi 'ga upe rakue. A'ea Moisesi 'ga okwasiat inuga janee rakue. A'ere 'ga remikwasiarera nomoiri aetywera ae wi. Jejui 'ga etee werowiarāmū aetywer awi ae katu'ok— 'Jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁴⁰⁻⁴¹—Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oje'ega mome'wara 'ga amū upe rakue, Apakuki 'ga upe rakue.

“Je te 'ā Pēnuwaretea.

Oporowyky agawewi je ako tekou pē pype ikue.

A'etea 'ā naje rerowiari pejepe.

Pē mu'e agawewi nipo 'ga amū.

A'etea nipo jeje'ega neperowiari futari.

Perekoemā etee nipo jeje'ega.

A'eramū nipo pēē pejemanūmū futat je rerowiare'emamū. Naje rerowiaara rūi pēē.

A'eramū ki pēē pejegyau pejemogyau pejemanū awi”,

'Jau 'ga 'ā ikwasiarukaa inuga janee rakue— 'Jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

—Pejea'gu ki pejemogyau 'ga je'ega rerekoemā awi. 'Ga je'ega rerekoemā awi pejejea'gue'emamū yawuwije futat pemanū, 'ga 'eawer imū etee futat— 'Jau Paulo 'ga u'ama 'gā nupe.

⁴²Oporogytapaw ire Paulo 'ga uēma Panape 'ga retee judeu 'gā jatykaaw awi nū. Jui 'gā ēmamū 'gā amū 'Jau 'gā nupe:

—Iko morowykye'ema rupi ki pejot 'au nū, aipo morogyta mome'wau oree nū— 'Jau 'gā 'gā nupe.

—Nai'i— 'Jau 'gā 'gā nupe.

⁴³A'eramū aipo mome'u renuparera 'gā amū awau 'gā nupi. Judeu 'gā awau 'gā nupi. Judeu'ema 'gā nanē amū awau 'gā nupi nū. Janeruwarete 'ga 'gā werowiat. A'eramū 'gā a'eramū awau 'gā porogyta renupa 'gā nupi. 'Gā nerawaw ipe Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe Panape 'ga retee.

—Janeruwarete 'ga 'ā esage janee. Werowiaaramū 'ga ojejukau esage jane ree. Werowiare'ema 'gā nee te ajee 'ga 'ā nojejukai futari. A'eramū pēē 'ga rerowiaa a'jea futat pejemogyau— 'Jau 'ga 'gā nupe imome'wau pe rupi 'gā nerekou.

⁴⁴Iko morowykye'ema rupi 'gā ojewya 'ua nū, Judeu 'gā jatykaaw ipe nū. A'eramū peuwara 'gā ajatykau 'gā nee, 'gā porogyta renupa nū. A'eramū 'gā awaupap ja'wyja'wy 'gā nupi Jarejuwarete 'ga porogyta renupa.

⁴⁵A'eramū 'gā ojewi opytuna 'gā opap ja'wyja'wyrāmū judeu 'gā amū 'gā nerekoayau.

—O'meramū 'gā 'i akou pē nupe. Nia'wryi 'gā. Pē mu'e tyweruu 'gā akou. O'meramū te 'gā 'i akou— 'Jau judeu 'gā opytuna 'gā nupe, ojewi 'gā opap ja'wyja'wyrāmū 'gā poromū 'Jau.

⁴⁶A'ere aipo ojeupe 'eramū Paulo 'ga je'egi etee 'gā nupe, Panape 'ga retee.

—Neperowiari 'ā Jarejuwarete 'ga. Nepēoweri etee 'ā 'ga pyri. Pē nupe ra'ne agawewi ako ore 'ga mome'ui ai'i. A'ere 'ā 'ga neperowiari etee ako ai'i— 'Jau Paulo 'ga oje'ega judeu 'gā nupe, 'gā pojeupe'ema futat. —Au'je ajee ore pē nupe imome'u re. Oropoir ore 'awamū pē nui. Judeu'ema 'gā nupe te ore oi 'ga mome'wau— 'Jau 'ga 'gā nupe.

⁴⁷—Ymā te Janeruwarete 'ga 'i janee rakue:

“Amū'ē je pēē 'gā nupe teje'ega mome'waramū, judeue'ema 'gā nupe teje'ega mome'waramū.

'Ga 'ā ae katu'ok, pe'je ki 'gā nupe.

Oje'ega rerowiaaramū 'ga ae katu'ogi, pe'je ki 'gā nupe”,

'Jau 'ga ikwasiarukaa inuga janee rakue— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁴⁸ A'e renupa judeue'ema 'gā wekōēājamū ajemogyau.

—Esage te 'ā Janeruwarete 'ga je'ega— 'Jau 'gā ajaupe.

A'eramū futat 'gā aku'iramū ajemogyau 'ga je'eg are. A'eramū 'gā amū Jarejuwarete 'ga rerowiaa. Jarejuwarete 'ga remipyrrūmera 'gā 'ga rerowiaa. 'Gā amū Janeruwarete 'ga ipyyrūmū ojepyriwaramū nakwaparimū warāu rūi. Aipo 'gā futat 'ga rerowiaaramū ajemogyau.

⁴⁹ A'eramū futat 'gā awau Jeju 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Jarejararete 'ga je'ega mokwasi'wau awau 'gā nupe. ⁵⁰ A'ere judeu 'gā amū mara'neramū Paulo 'ga ree Panape 'ga retee. A'eramū 'gā awau 'wyria'ri 'gā nanē imamara'neukaa 'gā nee nū. Peu 'gā pyri kūjāmera 'gā amū ajemogyau. Ka'aranūū kwai ma'e 'gā. Judeue'ema agawewi. A'etea 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiaa. 'Gā nanē 'gā imamara'neukaa Paulo 'ga ree nū. A'eramū 'gā a'eramū 'gā nerekou tyweaete. A'eramū 'gā 'Jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau ore wī— 'Jau 'gā Paulo 'ga upe Panape 'ga retee.

⁵¹ A'erauwe 'gā awau. O'wyawe 'gā opyapaawa mososoka opy awi inupānupāu ajuee, 'yja motototoka jui. 'Gā nee Janeruwarete 'ga jejukae'ema resaukaawamū 'gā opyapaawa nupānupāu ajuee 'gā nupe.

—Jeju 'ga 'ā ore oromome'u arakou pē nupe numiamū. A'ere 'ā 'ga neperowiari etee. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga amara'neramū pē nee. Werowiare'emamū 'ga pē katu'oke'ema futat— 'Jau 'gā 'gā nupe. —A'eramū nipo pēē mama'eukwaawa rapyaw ipe futat pejewau— 'Jau 'gā 'gā nupe opyapaawa nupānupāu ajuee.

A'eramū futat 'gā awau Ikoniu 'Jaw ipe.

⁵² A'ere Jeju 'ga rerowiaara 'gā ku'iramū ajemogyau, Ātioki pewara 'gā. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā nerekou.

14

¹ Ikoniu 'Jaw ipe nānēwējēmī nū. Ikoniu 'Jaw ipe owaēm ire 'gā awau osou judeu 'gā jatykaaw ipe Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe nū. A'eramū 'gā Jeju 'ga rerowiaa, kwaiwete. Judeu 'gā judeue'ema 'gā netee Jeju 'ga rerowiaa nū. ² A'ere judeu 'gā amū Jeju 'ga nuerowiari. A'eramū 'gā Paulo 'ga je'ēwu'jaga futatee 'gā nupe. Panape 'ga nanē 'gā ije'ēwu'jaga nū. Judeue'ema 'gā nupe 'gā je'ēwu'jaga. A'eramū judeue'ema 'gā nanē 'gā futare'ema nū. ³ A'etea futat 'gā ako namutamutat peu Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe, okyjawe'em futat akou Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe:

—Janejararete 'ga 'ā ojejuka esage jane ree. Werowiamū 'ga ae katu'ogi— 'Jau 'gā imome'wau 'gā nupe.

A'eramū taetu Janeruwarete 'ga aku'iramū 'gā nee. “A'jea futat 'gā jeje'ega mome'ui ra'e”, 'Jau 'ga ojeupe. A'eramū taetu 'ga opājē esage mua 'gā nupe. A'eramū taetu 'gā aeremiapoe'ema apou akou. A'e resakara 'gā oporesagamū 'gā nee. A'eramū 'gā 'Jau ajaupe:

—A'jea futat 'gā 'ea. Sā'ā Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukara 'gā nupe— 'Jau 'gā ajaupe.

⁴ A'ere naju'jaju'jawe tee rūi 'gā poromutamamū Paulo 'ga ree Panape 'ga retee. A'eramū amumera 'gā etee oporomutamamū judeu 'gā nee.

⁵ A'eramū 'gā ajatykau ojemoywrafena 'gā nee. Judeu, judeue'em. Mīmera 'gā ajatykau o'wyria'ri 'gā netee. Ita pyu 'gā juka are 'gā afuweramū.

—Pe'je ajee ita pyu sijuka 'gā 'ū— 'Jau 'gā ajaupe.

⁶ A'ea 'ga amū enupa. A'eramū 'ga awau imome'wau Paulo 'ga upe.

—Ita pyu pē juka are 'gā fuweramū ki 'ei— 'Jau 'ga Paulo 'ga upe.

A'eramū Paulo 'ga 'Jau Panape 'ga upe:

—Pe'je ajee soo jareka'jama 'gā nui— 'jau 'ga 'ga upe.

—Nai'i. Ere ajee iruukwe— 'jau Panape 'ga 'ga upe.

A'eramū 'gā oka'jama jui. Likonia wyy pe 'gā awau oka'jama. Listra 'jawa 'upa Likonia wyy pe. Teripe 'jawa nanē 'upa Likonia wyy pe futat nū. ⁷Kwe pe 'gā awau akou morogyta esage mome'wau 'gā nupe.

—Werowiarāmū Jeju 'ga aetywera pe'ai ae wi— 'jau 'gā awau akou imome'wau 'gā nupe.

⁸Listra 'jaw ipe ipyteu ma'e 'ga 'ūina wapyka. Nuatai futari 'ga u'aa ypy we futat.

Peuwara 'gā nupe Paulo 'ga Jeju 'ga mome'uramū ipyteu ma'e 'ga nanē 'ūina enupa nū.

⁹A'eramū ipyteu ma'e 'ga 'jau ojeupe 'ūina. “Kuu. Arowiat pa je 'ga kwy. Tajekatu'ok 'ga 'jau kwy”, 'jau 'ga 'ūina ojeupe tee futat.

Poje Paulo 'ga amā'jāu iteu ma'e 'ga ree. “Werowiat pa ipyteu ma'e 'ga Jeju 'ga 'ūina ra'e”, 'jau 'ga ojeupe. ¹⁰A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Efu'am jui— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

A'erauwe ipyteu ma'e 'ga pori pym afu'ama awau watau. ¹¹A'eramū futat 'ga fu'ama resakara 'gā wafukaita:

—Kuu. Nakūima'e 'gā nūi ra'e nū'ū. Maira 'gā te 'ut owaēma janee ra'e— 'jau 'gā Paulo 'ga upe, iteu ma'e 'ga mafu'amamū.

Oje'eg imū etee 'gā ajemogyau wafukaita. A'eramū Paulo 'ga 'gā afukaja kwaape'ema.

¹²A'eramū 'gā omaira rera nuga 'gā nee. Jupete 'gā inuga Panape 'ga ree. Paulo 'ga oje'ega u'ama 'gā nupe. A'eramū 'gā Mekuriu nuga 'ga ree.

¹³Gā maira roga, Jupete roga, 'ūina amunawa rowase. 'Gā maira rog are omaenun ma'e 'ga mukūja kwatau rerawau 'ywotyra reewe. 'Ywotyra monou kwatau are.

—Simuoryp Paulo 'ga Panape 'ga retee 'jau. Maira futat 'gā na'e. Sijuka kwataua iapyau 'gā nupe— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

¹⁴A'e resakawe Paulo 'ga 'jau Panape 'ga upe:

—Kuu. Maran te 'gā “kwataua sijuka 'gā nupe”, 'gā 'i janee 'wei?— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga upe. —Jarejuwarete 'ga upe etee te 'ā ae kwatau jukai iapyau rakue. Jane upe niapyawarūi— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga upe.

A'erauwe 'gā awau ūjana wafukaita 'gā nupe.

¹⁵—Pē'me eteete awi nū'ū. Pē 'jawewara te ore. Namaira rūi ore— 'jau 'gā 'gā nupe.

Waity monoroka awau 'gā nepejana wafukaita. 'Gā jemuaēma 'gā nerekou 'gā naity monorogukaa 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'jau kwatau apisi are ifuwet ma'e 'gā nupe:

—Jeju 'ga je'eg are te ore ruri pē mu'jau— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —Au'je ki maira'me rerowiar ire 'awamū. Jeju 'ga 'ā ako ma'ea. A'eramū pēē 'ga etee erowiaa ete Jarejuwarete 'ga retee. 'Gā te ako ma'ea. 'Gā nupe etee peporogyta etee. 'Gā te aeje'ega wanup— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —'Aga maira'me a'agawa peje'ega nuenuwa'uweri. A'eramū pēē peje'epoia jui. Jarejuwarete 'ga te perowiat. 'Ga te namanūa'uweri. Aeje'ega wanup ojeupe aeje'egamū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —'Ga te 'agamū ywya wapo rakue. Mama'ea wapo katu katu rakue. Ywaga 'ga iapou. Wyra, wyra'i, ipira, 'y. Nitywi futari mama'e mū 'ga remiapoe'emera. Ma'eramū 'ā ae 'ga remiapofer imū etee futat 'ga kwaawi— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau. ¹⁶—Ymā te Janeruwarete 'ga janeremifutara apoukari etee janee rakue. ¹⁷A'ere jane 'awamū 'ga remiapofera esage resagi. A'eramū jane 'ga remiapofer imū etee futat 'ga kwaapa. 'Ga te 'ā amana amut janee. 'Ga te 'ā mama'e motyarūmū ityarama rupi etee futat. A'eremi'ua nanē nū. 'Ga te 'ā imua janee nanē nū. Mīmera 'ga 'ā iapou katu katu ae maku'iawamū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

¹⁸A'ere aipo 'gā 'eramū miamū 'gā kwatau juka are 'gā fuweramū etee futat. ¹⁹A'e pe judeu 'gā amū 'ua owaēma 'gā nupe. Ātioki 'jaw awi 'gā 'ua. Ikoniu 'jaw awi 'jau. Ikoniu 'jaw ipe 'gā nekoramū judeu 'gā amara'neramū 'gā nee rai'i. A'eramū Paulo 'ga ojee 'gā mara'neramū awau ajepēja amunaw ipe Panape 'ga retee. A'ere 'gā nee imara'ne ma'e 'gā oi tee 'gā newiri. A'e 'gā poromū 'ut o'meramū 'gā nekwaw ipewara 'gā nupe.

—Nia'wyri noko 'gā— 'jau futatee 'gā 'gā nupe.

A'eramū aipo amunaw ipewara 'gā nanē amara'heramū 'gā nee nū. “Nia'wyrī noko 'gā”, 'ga 'e futateeramū.

A'eramū 'gā Paulo 'ga apiau ita pyu 'ga rerekou. A'eramū 'gā Paulo 'ga jukawaipa ita pyu.

A'eramū 'gā 'ga rerawau eroiryryka amunaw awi. 'Ga rerawau inuga yty apy'rarimū. “Amanū nipo 'ga re'ā”, 'jau 'gā 'ga rerawau inuga ejaa.

²⁰ A'ere Jejuī 'ga rerowiaara 'gā oi 'ga wryri ajatykau. Ojeywryri 'gā jatykaramū 'ga oferapa 'gā nupe nū. Afu'ama awau amunaw ipe osou nū, Panape 'ga retee nū. Ai'iwe Paulo 'ga Panape 'ga retee awau pe awi. Ajepeja amunaw ipe Teripe 'jaw ipe awau ajukaaiw ire nū.

²¹ Peu Teripe 'jaw ipe Paulo 'ga Panape 'ga retee Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe nū:

—Jejuī 'ga werowiarāmū 'ga ae katu'ok— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe, Teripe 'jaw ipewara 'gā nupe.

A'eramū kwaiwete 'gā Jejuī 'ga rerowiaa.

A'ere 'gā awau ojewya wekwawera amunaw ipe nū. Litra, Ikoniu, Ātioki. Mīmera amunaw ipe 'gā awau ojewya nū. Ātioki 'upa Pisiri wry pe. ²² A'ea wekwaw ipewara 'gā nupe oporogytau, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe.

—Pēē 'ā Jejuī 'ga rerowiaara. A'eramū pēē pejeku'iramū, peje'arasige'emamū. Jejuī 'ga rerowiaare'ema 'gā nipo “O'meramū te 'gā 'i”, e'ī pē nupe. “Nia'wyrī Jejuī 'ga rerowiaara”, e'ī pē nupe, pē nerekou tyweaete— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —A'ere kasi Jejuī 'ga rerowiaara peetyg ine. Pejejemogypyka etee Jejuī 'ga ree. “Ga rerowiar awi oropoire'em ire ore oi ywag ipe anure”, pe'je etee ki pejejaupe— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga retee 'gā nupe. —“Janeruwarete 'ga ore'wryiara”, pe'je ete ki pejejaupe, aipo 'gā 'eramū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

Akou amunawa moyka, awawera amunaw ipe etee te futat 'gā awau akou 'gā mu'jau nū.

²³ A'eramū futat 'gā amunaw ipe owaēmawe 'gā 'ga amū muēma imogou 'wryiarāmū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe, pastor 'jawa mogou 'gā nupe. Peu amunaw ipe owaēmawe nanē nū nānēwējēmī futat imuēma imogou 'gā nupe. Aipo apo re 'gā ojemi'ware'ema Ku'jywa 'ga upe oporogytaawamū:

—Ku'jyp. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'wryiara 'gā nee ore oroje'ega monoi enee. Ojemogypyk 'gā ene ree. A'eramū ene ejejukau 'gā nee— 'jau 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee.

²⁴ A'ere Jarejuwarete 'ga upe oje'ega mono re awau nū. Awau Pisiri wry raapa. Awau Periki 'jawa amunaw ipe, Pāfiria wry pe 'up ma'e pe.

²⁵ A'e pe 'gā Jejuī 'ga mome'wau peuwara 'gā nupe nū. A'e awi 'gā awau Ataria 'jawa amunaw ipe nū. Ataria 'upa 'yē'ē 'arimū. ²⁶ A'e pe 'gā yaruū pype u'aawa mepyaū. Awau ojewya 'uawera amunaw ipe Ātioki pe nū, Siria wry pe 'up ma'e nū. A'ea amunaw awi 'gā o enune Jejuī 'ga rerowiaara 'gā oje'ega Jarejuwarete 'ga upe rai'i: “Ejejuka esage ki 'gā nee 'gā nerekou. Eneje'ega 'gā oo imome'wau akou kwe pe. A'eramū ene ejejukau 'gā nee”, 'jau 'gā oje'ega Ku'jywa 'ga upe rai'i. Aipo Jarejuwarete 'ga upe 'gā 'e re Paulo 'ga awau watau Panape 'ga retee akou Jejuī 'ga mome'wau rai'i. A'ere 'gā aipo 'gā porowyky teepawamū 'awamū. A'eramū 'gā 'ua ojewya nū Ātioki pe nū. ²⁷ A'eramū 'gā owaēm ire Jejuī 'ga rerowiaara 'gā majatykau. A'eramū futat 'gā wekwawera mome'wau, Jarejuwarete 'ga ojeupe iapoawera mome'wau 'gā nupe:

—A'jeteetewi te 'ga iapoi ore. Judeue'ema 'gā we futat werowiat— 'jau 'gā 'gā nupe. —Nanuara futat te 'ā Ku'jywa 'ga afutat Jejuī 'ga rerowiaara. Najudeu 'gā etee rūi erowiaara futat te 'ā 'ga afutat. Judeue'ema 'gā erowiaara nanē futat te 'ā 'ga afutat nū. Nanuara futat te 'ā esage 'ga upe— 'jau 'gā ajaupe, worywamū 'gā imome'u are.

²⁸ A'eramū Paulo 'ga Panape 'ga retee akou fukuū 'gā pyri peu.

¹ Anure judeu 'gã amũ 'ua oje'wyr awi, Judeja wyy awi. Ātioki pe awau. A'e pe 'gã Jejuu 'ga rerowiaara 'gã mu'jau tyweruu.

—“Pe'je pejewau pejemojewagukaa 'gã nupe. Moisesi 'ga remikwasiarim imũ etee futat peapo. Kasi a'e pe Ku'jywa 'ga nepẽ katu'ogi ne”, e'i Moisesi 'ga rakue— 'jau 'gã 'gã nupe.

² A'eramũ Paulo 'ga Panape 'ga retee 'jau 'gã nupe:

—Naani. O'meramũ te 'gã 'i. Perowiat kasi 'gã ne. Judeu 'gã nupe etee te Moisesi 'ga 'i rakue— 'jau 'ga 'gã nupe. —A'ere pẽẽ naani. Nepemojewakawi. Judeu 'gã 'jawe 'e re amunipo 'ã nan tee futat pejemojewak. A'ere naani. Niapoawi aipoa. Jejuu 'ga ae erowiarãmũ te Janeruwarete 'ga ae katu'ogi— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga retee 'gã nupe.

A'eramũ 'gã ajamueu kwaiwete aipoa morogyta are. A'ere 'gã nojomojerowiari etee. A'eramũ Paulo 'ga awau Panape 'ga retee Jerusareg ipe oporonupa ee Jejuu 'ga remimonofera 'gã nupe. A'eramũ peuwara 'gã 'gã amũ monou 'gã nupi. Peu Jerusareg ipe 'gã 'gã monou aipoa morogyta are 'gã momoranuwukaa.

—Pe'je pejewau peu Jejuu 'ga remimonofera 'gã nupe pejporonupa ee. “A'jea te ae judeurãmũ etee aejemojewagi?” tepe'je 'gã nupe 'jau. “A'jea te ae ijewak ma'eramũ etee ae jekatu'ogi?” pe'je pejewau Jejuu 'ga remimonofera 'gã nupe. Jejuu 'ga rerowiaara 'gã 'wyriara 'ga nupe nanẽ pẽẽ pejporonupa ee nũ— 'jau 'gã 'gã nupe 'gã monou peu.

³ A'eramũ 'gã awau Jerusareg ipe oporonupa ee. Ātioki 'jaw awi 'gã awau. Awau 'gã Fenisia wyy raapa. A'ere Samari wyy raapa nũ. Awaw ipe 'gã akou oporogytau Jejuu 'ga rerowiaara 'gã nupe. Amunawa moyka.

—Ymãwarera 'gã 'awamũ wetypap. Jejuu 'ga ete 'gã 'awamũ werowiat. Judeue'ema 'gã we futat 'ga werowiat— 'jau 'gã Samari wyy pewara 'gã nupe imome'wau.

Aipo ojeupe imome'urãmũ 'gã aku'iramũ.

—A'jea futat. Nanuara futat te 'ã Janeruwarete 'ga afutat— 'jau 'gã 'gã nupe.

⁴ Nan futat awau akou kwe pe imome'wau. Awau 'gã owaẽma Jerusareg ipe. Jerusareg ipe 'gã waẽm ire Jejuu 'ga rerowiaara 'gã 'gã napeje'ega. Jejuu 'ga rerowiaara 'gã 'wyriat, Jejuu 'ga remimonofet. Mĩmera 'gã 'gã napeje'ega.

A'eramũ Paulo 'ga Panape 'ga retee wekwawera mome'wau 'gã nupe.

—Kwe pe ore oi arakou Jejuu 'ga mome'wau amunawa moyka ikue. A'eramũ 'gã Jejuu 'ga rerowiaa kwaiwete. Judeue'ema 'gã we futat erowiaa. Ymãwarera 'gã etykapap. A'eramũ 'gã 'awamũ Jejuu 'ga rerowiaa ojekatu'okawamũ— 'jau 'gã 'gã nupe, wekwawera mome'wau.

⁵ A'eramũ fariseu 'gã amũ afu'ama oje'ega 'gã nupe:

—Naani. Jejuu 'ga rerowiar ire judeue'ema 'gã we futat 'awamũ 'gã jemojewagi Moisesi 'ga je'eger imũ etee futat. 'Ga 'eawer imũ etee futat 'gã nanẽ mama'e apoi ore 'jawe nũ— 'jau fariseu 'gã 'gã nupe.

⁶ A'ere Paulo 'ga nafutari etee futat. A'eramũ 'gã oporogytau kwaiwete aipoa morogyta are. “Simu'e wẽjẽmĩ futat nipo aje jane 'gã Moisesi 'ga remikwasiarar are nũ? Naani futari te ra'u nũ?” 'e are 'gã ajamueu kwaiwete. ⁷ A'eramũ kwaiwete 'gã jamue re Pedro 'ga afu'ama oporogytau 'gã nupe:

—Kunumĩmet, Peapyaka je ree. Je te ako Jejuu 'ga je mogo judeue'ema 'gã nupe morogyta esage mome'waramũ ikue. A'eramũ pẽẽ ikwaapa 'ga 'eawera. “Tejerowiarãmũ te je 'gã katu'ogi”, e'i 'ga ikue. A'eramũ 'ga werowiarãmũ te ae katu'oka— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. ⁸ —Janeruwarete 'ga okwaap katu katu mama'ea. A'eramũ 'ga ikwaapa werowiarãmũ. A'eramũ ako 'ga U'agesage mua judeue'ema 'gã nupe nanẽ futat ai'i nũ. Sooko 'ga judeurãmũ imura janee ikue. Nan futat ako 'ga imua 'gã nupe ai'i. ⁹ A'eramũ 'ga werowiarãmũ te ae katu'oka— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe. —Jarejuwarete 'ga upe jane aju'jaju'jawe etee futat. A'eramũ ako 'ga 'gã werowiar ppyrauue 'gã katu'oka ikue— 'jau Pedro 'ga 'gã nupe, u'ama oporogytau.

—Sooko 'ga jane upe iapoa ikue nū. Nan futat ako 'ga iapoi 'gā nupe ai'i. ¹⁰Ma'eramū sipo ajee Jarejuwarete 'ga je'ega erekoemāpyra 'jawe etee pereko? “Simamara'neukat 'ga jarejee”, pe'je 'ā— 'jau Pedro 'ga 'gā nupe u'ama oporogytau.

—Ymā miamū 'ā janepy 'gā nuenupawa'uweri Moisesi 'ga je'egera rakue. Jane nanē nienuupawa'uweri nū. A'etea 'ā pēē “Simu'e 'gā 'ga je'eger are”, pe'je 'gā nupe. ¹¹Na'ga je'egera renuparamū rūi Jejui 'ga ae katu'ogi. Jejui 'ga ipota'wata'wa ae ree. A'eramū 'ga ae werowiarāmū etee ae katu'oka— 'jau Pedro 'ga oje'ega 'gā nupe u'ama.

¹²A'eramū 'gā opika etee ajemogyau Pedro 'ga je'ega renupa. Wea'aramū ajemogyau aipoa morogyta are.

A'eramū Paulo 'ga Panape 'ga retee wekwawera mome'wau nū:

—Kwe pe Janeruwarete 'ga ore monoi ai'i. A'eramū judeue'ema 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete. Aeremiapoe'ema nanē 'ga iapoukaa oree 'gā neape ai'i— 'jau 'gā 'gā nupe imome'wau.

¹³Gā porogytapaw ire Tiago 'ga afu'ama oporogytau 'gā nupe nū:

—Peapyka je ree nanē nū. ¹⁴Simāo Pedro 'ga je'ega jane ako sienup ko. Janeruwarete 'ga a'jea futat opājēa wesaukat judeue'ema 'gā nupe. A'eramū 'ga opota'waramū 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā amū mū'jāu werowiarāmū a'jea futat— 'jau Tiago 'ga 'gā nupe.

¹⁵—Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari aipo are oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue:

¹⁶“Je Pēnuwaretea.

Ymā te je Davi 'ga mogoi 'wyriaramū tejemiayuwa 'gā nupe ikue.

A'ere 'ga manū re jeremiayuwa 'gā pōiri je wi.

A'eramū je 'gā mokwasi'waukaa.

A'ere nipo je anure 'gā majatykai nū”, 'jau 'ga rakue.

¹⁷“Omajatykaramū te nipo 'gā je rerowiari nū.

Towajat tesirūmeretea we futat nipo je rerowiaa.

Tejemipyryūmera 'gā tejerowiaara futat, te je 'ā afutat”,

¹⁸'jau Janeruwarete 'ga rakue— 'jau Tiago 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

¹⁹—Ma'eramū je 'ā aipo je 'i pē nupe: Tene judeue'ema 'gā jemogyi. Jarejuwarete 'ga 'gā werowiat. Nanuara futat te 'ā esage Ku'jywa 'ga upe. ²⁰A'eramū jane ka'arana etee amū monou ikwasiaa 'gā nupe aipo 'jau:

—Pe'u kasi maira'me a'agawa upe eroopyrera kumia ne. Ajepeja aipo 'jau. Wyrā rya ki pemonykyt jui. Wy monykyr ire etee ki miaro'o peeyt i'wau. Pe'u kasi wya ne. Wy monykyre'ema nanē pēē i'wawe'em nū. Ajepeja aipo 'jau. Kūima'eramū ae ajuemireko are akowe'em. Kūjā nanē nū. Ojomen are akowe'em. Omena etee futat erekou. Ae nanē wemirekoa etee futat erekou nū. Aipoa sa'e imonou ikwasiaa ka'aran are 'gā nupe— 'jau Tiago 'ga 'gā nupe.

²¹—Ymā we futat 'gā 'ā Moisesi 'ga remikwasiarera mogyta renuwi ajemogyau judeu 'gā jatykaaw ipe rakue, morowykye'ema momagwamagwapa rakue. A'eramū 'gā ikwaapa futat Jarejuwarete 'ga je'ega— 'jau Tiago 'ga u'ama 'gā nupe.

A'eramū 'ga pytuna 'gā Tiago 'ga 'e futaa. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—A'jea futat aipo resageramū. A'eramū jane nan iapou— 'jau 'gā ajaupe.

Judeue'ema 'gā nupe 'gā 'eawet

²²A'eramū Jejui 'ga remimonofera 'gā amū, Jejui 'ga rerowiaara 'gā, 'gā 'wyriara 'gā netee ajatykau oporogytau ajaupe:

—Simono jarepytuna 'gā amū 'gā nupi Ātioki pe 'jau— 'jau 'gā ajatykau oporogytau.

A'eramū 'gā 'gā monou 'gā nupi. Paulo, Panape. Mīmera 'gā nupi 'gā 'gā monoi. 'Ga amū rera Judas. Mukūi aipo 'ga rera. Pasapasi 'ga rer irūa. Ajepeja 'ga rera Silasi. Aipo kūima'e 'gā nee Jerusareg ipewara 'gā ojemogyppyka. A'eramū 'gā 'gā mū'jāu Ātioki pe 'gā monoawamū.

²³A'eramū 'gā najuejue etee futat ka'arana kwasiaa imonou Ātioki pewara 'gā nupe:

Ore mū Jejuī 'ga remimonofera, ore mū 'ga rerowiaara 'gā 'wyriara, ore mū 'ga rowiarypya. A'eramū ore ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. Oropytuna 'gā amū nanē ore imonou pē nupe nū. “Jarūete te pejemogy” 'ea ore imonou pē nupe, 'ga rerowiaar yauramū Ātioki pewaramū, Siria ywy pewaramū, Sirisia ywy pewaramū nanē nū. Pēē judeue'ema juejue.

²⁴ Morogyta mū ore aruenu. Oropytuna judeu 'gā amū a'e oo peu Ātioki pe pē mu'jau tyweruu rai'i. A'eramū 'gā a'e “pejemojewag iki”, 'jau pē nupe rai'i. “Kasi a'e pe Janeruwarete 'ga nepē katu'ogi ne”, 'jau 'gā a'e pē nupe rai'i. A'ere 'gā naoreje'eg imū rūi 'gā oi. Ojeteē futat 'gā oi ekoete pē mu'jau tyweruu akou rai'i.

²⁵⁻²⁷ A'eramū ore a'eramū oropytuna 'gā amū monou 'gā moporogytaukaa pē nupe. Paulo 'ga futat ako 'ut Panape 'ga retee rai'i. 'Gā 'ā jarejekoty'aaw esagea futat. A'eramū 'gā nupi ore oropytuna 'gā monou. Silasi 'ga, Judas 'ga. Mīmera 'gā ore imonou 'gā nupi. Oroporogytafera nipo 'gā imome'wau pē nupe nū, 'jau 'gā imonou ikwasiaa ka'aran are.

Paulo 'ga Panape 'ga retee akou Jejuī 'ga mome'wau 'gā nupe. Afuweramū agawewi 'gā 'gā nee rai'i. A'etea 'gā Jejuī 'ga omome'u amunawa moyka rai'i. A'eramū a'e 'gā kwaiwete Jejuī 'ga rerowiaa rai'i. ²⁸ A'eramū ore porogyta ore ruwamū Janeruwarete 'ga 'Agesagea ore poaa, ore mu'akwaapa. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga 'eawer imū imonou ikwasiaa ka'aran are pē nupe.

²⁹ Pe'u kasi maira'me a'agawa upe eroopyrera kumia ne. Wyra rya ki pemonykyt jui. Wy monykyr ire etee ki miaro'o peeyt i'wau. Pe'u kasi wya ne. Wy monykyre'ema nanē pēē i'wawe'em nū. Kūima'eramū ae ajuemireko are akowe'em. Kūjā nanē nū. Ojomen are akowe'em. Omena etee futat erekou. Ae nanē wemirekoa etee futat erekou nū.

Aipo renuw ire nipo a'jea futat pejemogy esage. Pejejuka esage ki pejejue. Teepap ore 'ea.

Aipo e'i ete ore je'ega ka'aran are.

³⁰ A'ere 'gā wemimuēmera 'gā monou judeue'ema 'gā nupe. A'eramū 'gā awau Paulo 'ga rupi, Panape 'ga reewe. 'Gā ka'arana rerawau Ātioki pewara 'gā nupe.

Ātioki pe owaēm ire 'gā Jejuī 'ga rerowiaara 'gā majatykau. Ka'arana monou 'gā 'wyriara 'ga upe. ³¹ A'eramū 'gā 'wyriara 'ga imogytau 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ga je'ega renupa. A'eramū futat 'gā aku'iramū ajemogyau. Kwaiwete 'gā ku'iramū. ³² Imogytapaw ire Judas 'ga Silasi 'ga retee oporogytau 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā poromū. A'eramū 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejejemogyppyka Jejuī 'ga je'eg are. 'Ga je'ega peenu. A'eramū pēē erowiaa futat. Peetyk futat kasi 'ga rerowiara ne— 'jau Judas 'ga Silasi 'ga retee 'gā nupe.

³³ A'eramū 'gā akou fukuu'i 'gā pype. A'ere 'gā pype ako fukuu'i re 'gā o'wya akou 'gā nui nū.

—Ko ore oi arakou pē nui nū— 'jau 'gā 'gā nupe.

—Pe'je 'wei. Jarūete nipo peo pejekou 'ja. “Jarūete te pejemogy” 'ea 'gā amut pē nupe, pe'je ki jarejewirera 'gā nupe— 'jau Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'gā nupe.

A'eramū 'gā awau ojewya oje'wyr ipe nū.

³⁴⁻³⁵ A'eramū Paulo 'ga Panape 'ga retee ete akou fukuu'i peu, 'gā mu'jau nū, opytuna Jejuī 'ga rerowiaara 'gā netee. A'eramū 'gā kwaiwete Jejuī 'ga rerowiaa ajemogyau.

Panape 'ga wi Paulo 'ga pojo'okawet

³⁶ Anure Paulo 'ga 'jau Panape 'ga upe:

—Soo jarewawera amunawa momyrūmū jarekou Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nesaka 'jau nū. “Werowiat je sipo 'gā 'ga ajemogyau” 'e resaka 'jau— 'jau Paulo 'ga Panape 'ga upe.

³⁷ A'eramū Panape 'ga 'jau 'ga upe:

—Juā Maku 'ga ki ajee siroo jarejeupi nū— 'jau Panape 'ga Paulo 'ga upe.

³⁸ A'ere Paulo 'ga niparuerooweri Juā Maku 'ga ree.

—Nanuara ako 'ga ojewyt etee jane wi ikue. Pāfiria ywy pe jane rekoramū ako 'ga jewyri jane wi ikue— 'jau etee Paulo 'ga Panape 'ga upe.

³⁹ A'eramū 'gā a'eramū ajamueu Juā Maku 'ga rerooe'em are. A'eramū 'gā opojo'ogamū ajauī. A'eramū Panape 'ga Juā Maku 'ga retee awau yaruū pype. 'Ypō'ōū me 'gā awau, Sipiri pe.

⁴⁰ A'eramū Paulo 'ga Silasi 'ga etee erawau oirūnamū nū. A'eramū 'gā pytuna 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee:

—Ku'jyp. Kwe pe 'gā oi watau akou. Esag iki 'gā e'ŷina. Emu'akwaaw iki 'gā imogyau—'jau 'gā oje'ega Jarejuwarete 'ga upe, 'gā o enune 'gā nee.

⁴¹ A'ere Paulo 'ga Silasi 'ga rerawau erekou Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe eroporogytau. Awau 'gā Siria ywy raapa. A'eramū 'gā awau Sirisia ywy raapa nū. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā maku'iu 'gā awau oporogytau 'gā nupe.

16

Paulo 'ga rupi Timoteo 'ga oawet

¹ A'ere Paulo 'ga Silasi 'ga retee awau owaēma Teripe 'jaw ipe, Listra 'jaw ipe 'jau. Listra 'jaw ipe Jejuī 'ga rerowiaara 'ga amū akou. 'Ga rera Timoteo. 'Ga y ēē judeua. Ēē nanē Jejuī 'ga rerowiaa nū. A'ere 'ga ruwa 'ga gregoa. ² Listra 'jaw ipe ajemogy ma'e, Ikoniu 'jaw ipewara 'gā netee oporomutaramū Timoteo 'ga ree. A'eramū 'gā oporogytau esage Timoteo 'ga ree Paulo 'ga upe.

³ A'eramū Paulo 'ga Timoteo 'ga reroo are afuweramū ojeupi. A'eramū 'ga 'ga mojewaka judeu 'jawe. Peu ajemogy ma'e 'gā judeu 'gā okwaapap, “Gregoa Timoteo 'ga ruwa 'ga” e kwaapa. A'eramū 'ga ruwa 'ga Timoteo 'ga mojewake'ema rakue.

—Judeu 'gā pyri soo 'jau. A'eramū je ene mojewaka ra'ne—'jau Paulo 'ga Timoteo 'ga upe.

A'eramū Paulo 'ga 'ga mojewaka. 'Ga y ēē judeua wejue. A'eramū 'gā 'ga mojewaka. ⁴ 'Ga mojewag ire 'gā awau. Paulo, Silasi, Timoteo. Mīmera 'gā awau akou amunawa moyka Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nesaka. Jerusareg ipewara 'gā 'eawer are 'gā 'gā mu'jau awau akou. Jejuī 'ga remimonofera 'gā 'eawera mome'wau 'gā nupe.

—Pēē 'ā judeue'ema. A'ere 'ā pēē jēmī Jejuī 'ga perowiat. A'eramū ki pēē 'gā 'eawera renupa pejejemogyau—'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁵ A'eramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā opoire'ema futat 'ga rerowiar awi. Ywawuje futat 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū futat 'gā awau ajamu'jau Jejuī 'ga je'eg are. A'eramū futat 'gā Jejuī 'ga rerowiaa, kwaiwete. Ai'iwe amū nū, ai'iwe amū nū, ai'iwe amū nū. Kamēšiete futat Jejuī 'ga rerowiaara 'gā awau ojemomytuna.

Masetoni ywy pewara 'ga Paulo 'ga mo'wyawet

⁶ 'Gā mu'epaw ire 'gā awau ajepeja ywy pe nū. Frigia ywy raapa awau. Garasi ywy pe nanē 'gā awau nū, peuwara 'gā mu'jau nū. Asia ywy pe te 'gā awau etee numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage je'egi 'gā nupe:

—Kwe pe peo awi—'jau 'ga 'Agesagea oje'ega 'gā nupe.

A'eramū 'gā awawe'em Asia ywy pe. Misia ywy pe etee 'gā awau. ⁷ Pe awi 'gā o'wya Pitinia 'jaw ipe numiamū. A'ere nānēwējēmī Janeruwarete 'ga 'i 'gā nupe nū:

—Peo awi kwe pe—'ga 'i etee 'gā nupe nū. —Ajepeja amunaw ipe te pekwap—'jau etee 'ga 'gā nupe nū.

A'eramū 'gā awau ajepeja ywy pe etee nū. ⁸ Awau 'gā Misia ywy raapa etee. Awau 'gā owaēma Troate 'jawa amunaw ipe. Peu etee Janeruwarete 'ga 'gā oo futari. 'Yē'ē 'arimū aipoa 'gā wawa 'upa.

⁹ Ypytunimū kūima'e 'ga amū ojesaukaa Paulo 'ga upe, Masetoni ywy pewara 'ga ojesaukaa 'ga upe.

—Ejot ore pyri 'au. Ejot 'au ore mu'jau—'jau 'ga u'ama 'ga upe.

A'eramū Paulo 'ga wea'aramū wemiesager are. “Janeruwarete 'ga 'ga wesaukat jee. Masetoni ywy pe ekwap Jejuī 'ga mome'wau peuwara 'gā nupe, e'i 'ga jee”, 'jau 'ga ojeupe wea'aramū ee. ¹⁰ “Janeruwarete 'ga pa je renūi ra'e. Jejuī 'ga ekwap imome'wau 'gā nupe, e'i pa 'ga jee ra'e”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga wemiesagera mome'wau opytunamū oree. Imome'u re, Paulo 'ga 'jau:

—“Werowiarāmū Jejuī 'ga pētywera moiri pē nui, ere ewau imome'wau 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ai'i— 'jau Paulo 'ga oree imome'wau.

Troate 'jaw ipe Lukaramū je rekoī ikue. A'eramū je tewau 'gā nupi, pe awi 'gā oramū.

Firiposi pe 'ga Jejuī 'ga mome'uawet

¹¹Ai'iwetetewe Paulo 'ga ore reru'aa yaruū pype. Arawau 'yē'ē raapa. Arawau orowaēma 'ypō'ōū mū pe, Samutrasia 'jaw ipe. Peu ore orosea yara pype etee futat. Ai'iwetetewe ore arawau 'y raapa nū. Arawau 'y owajara katy orojekoka. Neaporisi 'jaw ipe orojekoka. Peu ore yara rejaa arawau ywyrī etee futat nū. ¹²Arawau ore orowaēma amunawa upe, Firiposi 'jawa upe. Amunawaretea futat poromū. Nitywi peu amunaw amū nū. Aipoa tāmējē futat 'up rakue. Roma pewara 'gā poromū iapou rakue, oje'wyrarete apou rakue. 'Gā 'wyrareteretea te poromū. Peu futat ore arakorakou'i ikue.

¹³Morowykye'ema rupi ore aruēma arawau 'y 'arimū oroje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

—Jarejatykaawa tywe'emamū 'ā jane judeuramū jane porogytai 'y 'arimū 'ga upe jepi— 'jaw ore arajaupe.

A'eramū ore arawau 'y 'arimū oroje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Peu ore arawau aruapyka oroporogytau kūjāmera 'gā nupe. Nitywi kūima'e 'gā. Kūjāmera 'gā etee futat 'up. A'eramū ore kūjāmera 'gā nupe etee futat ore Jejuī 'ga mome'wau. ¹⁴Paulo 'ga renupara mū, Lidia ēē. Jarejuwarete 'ga muorypara mū ēē. Taity esage me'egara ēē. Tiatira pewarera ēē. ēē poromū 'ūina Paulo 'ga Jejuī 'ga mome'u renupa 'ūina. A'erauwe futat Jejuī 'ga ēē mueapyou Paulo 'ga je'eg are. A'eramū ēē Jejuī 'ga rerowiaa. ¹⁵Gā nupe oroporogytapaw ire ore Lidia ēē pymiāu 'y pe, ēē pytuna 'gā netee futat.

—Pēē 'ā Jejuī 'ga perowiat. A'eramū ore pē pymiāu 'y pe— 'jau ore 'gā nupe, 'gā pymīnamū.

Opymī re ēē oje'ega oree:

—Pe'je iruukwe jerog ipe. “A'jea futat sipo ēē Jejuī 'ga rerowiari ra'e”, pe'je jee ne. Jejuī kiā rerowiaara futat je 'awamū. A'eramū pēē pejejua jerog ipe 'awamū pejepytu'wawaipa ore 'wyr ipe. Tepekoeko'i ore pyri 'jau— 'jau ēē oree.

A'erauwe ore oi ēē rog ipe.

Paulo 'ga Silasi 'ga retee

¹⁶Poje ore arawau arajemogyau Jarejuwarete 'ga upe oroporogytaaw ipe. Pe aje kūjāmuku ēē ore rowosōu 'ua. ēē mama'eukwaawa wereko opir are. ēē rupiwarā ēē mu'jau mama'e jeaporam are. A'eramū tesirūmera 'gā 'ua oporonupa ijeaporam are ēē upe. A'eramū ēē rupiwarā imome'waukaa ēē upe 'gā nupe. Kūima'e 'gā amū ēē jara. Ojeupe imome'u re ee oporonup ma'e 'gā ēē mepyaū. ēē futat ka'aranūū pyyka imonou ujara 'gā nupe. ¹⁷ēē poromū 'ut ore rowosōu. 'Ua ēē ore rewiri wafukaita ekoete.

—Koa kūima'e wā Ku'jywa kiā amut ae katu'oga mome'wau janee. “Jejuī 'ga futat aetywera omoit ae wi, ae katu'oka”, e'i wā akou imome'wau. “Werowiarāmū Jejuī 'ga janetywera moiri jane wi, jane katu'oka”, e'i wā akou imome'wau janee— 'jau ēē akou wafukaita 'gā nupe, 'ua ore rewiri.

¹⁸Namutat ēē rekoī iapou. Ai'iwe nū, ai'iwe nū, ai'iwe nū.

Poje Paulo 'ga amara'neramū ēē ree. Omopiro'ysā'ysagamū 'ga ojerowaka ēē ree 'jau ēē upe:

—Jejuī 'ga rer imū je 'i enee: Ere ejepe'au ēē wi, ēē tyweramū, 'jau je enee— 'jau 'ga mama'eukwaawa upe.

A'erauwe mama'eukwaawa ojepe'au ēē wi.

¹⁹A'eramū ēē jara 'gā amara'neramū Paulo 'ga ree.

—ēē pirowara eremoit ēē wi ra'e. 'Awamū pa ajee 'gā ka'aranūū namuri oree ra'e— 'jau 'gā amara'neramū Paulo 'ga ree.

A'eramū aipoa kūjā ēē jara 'gā Paulo 'ga pyyka Silasi 'ga retee 'gā nerawau ajatykaaw ipe 'wyrriara rowase.

²⁰—Ko 'gā 'ā kūima'e 'gā a'jea futat judeua ra'e— 'jau kūjā ēē jara 'gā 'gā nerawau 'gā mome'wau 'wyrriara 'gā nupe. —A'ere 'ā 'gā nur ekoetei 'au mama'e tywera apou jane'wyr

ipe— 'Jau 'gā 'gā nupe. —'Gā 'ut ajamamara'neukaa. 'Gā nemimū'ea 'gā mamara'neukat 'gā nee— 'Jau futatee 'gā 'wyriara 'gā nupe. ²¹—Wemiapo are 'ā 'gā nuri jane mu'jau ekoete. Jane 'ā romanū 'wyriara 'ga remiayuwa. A'eramū jane jarejemu'jawe'em 'gā nemiapo are. 'Gā nemiapo are jane jemu'eramū jane 'wyriararete 'ga amara'neramū jane ree. A'eramū jane jarejemu'jawe'em 'gā nemiapo are— 'Jau 'gā 'wyriara 'gā nupe.

²²A'erauwe futat peu ajatyka ma'e 'gā afukai:

—A'jea futat te 'ā 'gā mama'e tywera apo ekoetei 'ua 'au— 'Jau 'gā wafukaita. —Pe'je ajee sinupā 'gā— 'Jau 'gā wafukaita.

A'erauwe 'wyriara 'gā fu'ami 'gā naity monorogukaa 'gā nui. ²³A'ere 'gā 'gā mopimopika wyyra'i pyu. 'Gā mopig ire 'gā 'gā nerawaukaa imunewukaa moromunepawa pype. A'ere 'gā 'Jau moromunepawa jara 'ga upe:

—Esag iki 'gā. Eremū'ēukat kasi 'gā ne— 'Jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe 'ga rekoi peu moromunepaw ipe 'gā nesaka. ²⁴Aipo ojeupe 'erauwe, 'ga 'gā nerawau myter ipewara pype 'gā munepa. 'Gā pyju'ā munepa 'yjepanūū kwara pype. A'ere 'ga imotywi 'gā nee. Tyyp 'Jau agawewi futat. 'Gā pofaa itaju pyu. Typ.

²⁵Awau pyyajeaje katu. A'eramū 'gā 'upa oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Amaraka'aga nanē 'gā 'upa 'ga upe nū. Ajepeja moromunepawa pypewara 'gā enupa 'upa. ²⁶Poje wyw oyyita. Moromunepawa otomoga. Toomog. A'erauwe 'okwara ojeawopytymo'woka. 'Gā pofaawa nanē oia 'gā nui nū. Wit.

A'ere moromunepawa jara 'ga seri 'upa. ²⁷Poje 'ga opaka amā'jāu moromunepawa 'okwar are.

—Tÿÿ. Te i'ēi ra'e 'ū— 'Jau 'ga ojeupe.

A'erauwe 'ga fu'ami jyuu rekyita ojee.

—Ajejuka pa je kwyl— 'Jau 'ga.

²⁸A'eramū Paulo 'ga wafukaita 'ga upe:

—Naani. Ereapo awi. Erejejuka ekoete awi. Naru'ēi ore mū ko— 'Jau 'ga 'ga upe.

²⁹A'erauwe moromunepawa jara 'ga je'egi wemiayuwa 'ga upe:

—Tata erut amū jee 'wei— 'Jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe moromunepawa jara tata rerooi 'gā nepejāna. Ojeyyamū 'ga Paulo 'ga wi. 'Ga kyjea 'ga moyyita 'gā nui. Te 'ga oi ty'y wenupy'āu wapyka 'gā nowase. ³⁰A'erauwe moromunepawa jara 'ga 'i 'gā nupe:

—Pe'je pejejua ukupepe— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'ere 'ga ukupepe 'gā neroo re 'Jau 'gā nupe:

—Ma'ja je iapou tejee 'ū, tejekatu'okawamū 'ū?— 'Jau 'ga 'gā nupe.

³¹—Jejui 'ga erowiat. Janejararete 'ga futat. Werowiarāmū 'ga tene katu'ok 'Jau enepytuna 'gā netee 'Jau— 'Jau Paulo 'ga 'ga upe.

³²A'erauwe Paulo 'ga Jejui 'ga je'ega mome'ui moromunepawa jara 'ga upe, 'ga pytuna 'gā netee futat. A'eramū 'gā najuejue etee futat Jejui 'ga rerowiaa.

³³A'erauwe moromunepawa jara 'ga Paulo 'ga kupe piri 'ga ry awi. Silasi 'ga kupe nanē ipireita nū. A'ere 'ga muaga monou 'gā kupe are. 'Gā kupe peruga muaga pyu.

Okupe piri paw ire Paulo 'ga moromunepawa jara 'ga pymiāu 'y pe, 'ga pytuna 'gā netee. Ojemu'jagamap 'gā Jejui 'ga remiayuwamū.

³⁴'Y pe opymi re moromunepawa jara 'ga 'gā nerawau wog ipe 'gā mojemi'waa. A'erauwe futat moromunepawa jara 'ga ku'iramū akou. 'Ga pytuna 'gā nanē aku'iramū nū. Jarejuwarete 'ga 'gā maku'iukaa ojee.

³⁵Ai'iwetetewe 'wyriara 'gā oje'ega jefaruu 'gā amū nupe:

—Pekwap 'Jau moromunepawa jara 'ga upe: Topoit 'ga 'gā nui 'Jau— 'Jau 'ga jefaruu 'gā nupe.

A'erauwe jefaruu 'gā oi.

—“Ere epoia 'gā nui”, e'i 'wyriara 'gā enee ko— 'Jau 'gā moromunepawa jara 'ga upe.

³⁶A'erauwe moromunepawa jara oje'ega Paulo 'ga upe:

—“Epoit esage ki 'gā nui, e'i 'wyriara 'ga enee”, e'i 'gā 'ua jee ra'e. A'eramū pēē pejewau. Nepē mujāni futari 'gā— 'Jau 'ga 'gā nupe.

³⁷—Naani nū'ū. Norooi futari ore nū'ū. Jemime nipo 'gā ore mogeukari rai'i? Naani. 'Gā neape 'gā ore mogeukari ai'i— 'jau Paulo 'ga jefaruu 'gā nupe. —Naruapoi agawewi ako ore mama'e tywera ai'i. Romanūa agawewi ore, pē 'jawe. A'etea ako 'ga ore nupānupāukat 'gā neape ai'i. A'eramū 'ga 'gā neape futat 'ua ore renū'jāu nū'ū— 'jau Paulo 'ga oje'ega moywrafena'i jefaruu 'gā nupe.

³⁸Aipo ojeupe 'erauwe jefaruu 'gā awau ojewya 'wyriara 'gā nupe 'jau:

—“Tene 'gā nuri. 'Gā futat ore monou”, e'i etee 'ga pē nupe ko— 'jau 'gā 'wyriara 'gā nupe. —“Ore 'ā romanū 'wyriara 'ga remiayuwa agawewi. A'etea 'gā 'ā ore nupā ekoete ako ai'i”, e'i etee 'ga ko— 'jau 'gā 'wyriara 'gā nupe.

Romanū 'wyriara 'ga remiayuwa 'gā ae nanupā ekoetei. A'eramū 'gā okyjau etee 'gā nui nū. ³⁹A'erauwe 'wyriara 'gā awau moromunepaw ipe 'gā pyri:

—Ma'ja ere te ra'e?— 'jau 'gā awau 'gā nupe.

—Pe'je pejeju ore renū'jāu pēē futat, aru'e ore pē nupe ko— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

—A'jea. Pe'je ajee pejewau— 'jau 'wyriara 'ga 'gā nupe. —Pe'je pejewau kwe pe ore wi. Ajepeja amunaw ipe pekwap nū— 'jau 'gā 'gā nupe. —Ore 'ā aruereko tywerete pēē. A'ere kasi pēmara'ne ore ree ne. Pe'je pejewau ore wi— 'jau 'wyriara 'ga 'gā nupe.

⁴⁰A'erauwe Paulo 'ga jewyri awau Silasi 'ga retee Lidia ēē 'wyr ipe nū. Peu 'ga wekwawera mome'wau Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe. A'erauwe 'gā aku'iramū ajemogyau 'gā nee 'gā nekwawera renupawe.

'Gā nupe oporogytapaw ire Paulo 'ga awau ajepeja amunaw ipe Silasi 'ga retee nū. A'eramū 'gā a'eramū aku'iramū ajemogyau.

17

Amunawa moyka Paulo 'ga oawet

¹⁻²A'ere mukūja amunawa pyu 'gā kwawi etee. Anfipolisi 'jawa pyu, Apolonia 'jawa pyu. Awau 'gā Tesarūna 'jaw ipe etee opytāu. Muapyra 'gā morowykye'ema magwapa aipo pe akou. A'e pe 'gā awau judeu 'gā jatykaaw ipe morowykye'ema rupi. Namutat 'ga akou Jarejuwarete 'ga mogytaawa upe owaēmawe iapou jepi. A'eramū 'ga poromū awau aipo amunaw ipe judeu 'gā nupe oporogytau nū.

³Namutat Paulo 'ga akou oporogytau judeu 'ga jatykaawa pype jepi. Jeju 'ga mome'wau judeu 'gā nupe jepi. A'ere aipoa amunaw ipewara 'gā judeu 'gā nokwaawi Jeju 'ga. 'Ga Ruwarete 'ga etee te 'gā werowiat. A'eramū Paulo 'ga 'gā mu'jau Jeju 'ga ree.

—Ymā te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā ka'arana kwasiari inuga janee rakue. “Jarejuwarete 'ga remimura 'ga nipo ayrū 'ua janee amanūmū. A'ere nipo 'ga ruwa 'ga 'ga moferawi etee nū”, 'jau 'gā ikwasiaa inuga janee rakue. U'eawer imū etee futat aje 'ā Janeruwarete 'ga 'ga muri janee rai'i. 'Ga futat Jejuamū. 'Ga futat Janeruwarete 'ga remimurera 'ga— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

'Paulo 'ga Silasi 'ga retee Jeju 'ga mome'uramū 'gā amū Jeju 'ga rerowiaa. A'eramū 'gā ajemogyau Paulo 'ga rewiri.

Kwaiwete futat grego 'gā ajemogyau Janeruwarete 'ga rerowiaa rai'i. A'ere 'gā nokwaawi te 'ga ra'yra 'ga rai'i. Kūjāmera 'gā nanē Jarejuwarete 'ga rerowiaa nū. Ika'aranūū kwai ma'e 'gā poromū kūjāmera 'gā. A'ere 'gā nokwaawi te Jeju 'ga. A'eramū 'gā Paulo 'ga ojeupe 'ga mome'uramū te 'ga rerowiaa. A'eramū 'gā oje'aa Jeju 'ga rerowiaara 'gā nee.

⁵A'eramū 'ga rerowiare'ema 'ga ajemogyau peu oje'wyr ipe etee futat. A'eramū 'gā opytuna ojewi'ipojo'ogamū 'gā nerekoayau ee.

—Ma'eramū 'gā Paulo 'ga rerowiaa 'ū? Ma'eramū 'gā opoia ekoete jane wi 'ū?— 'jau 'gā ajaupe amara'neramū.

A'eramū 'gā awau iarūe'ema 'gā amū majatykau erua. A'eramū aipo 'gā awau 'gā nekāa. Paulo, Silasi. Mīmera 'gā nekāa 'gā awau.

—Sipyk 'gā jarewau— 'jau 'gā 'gā nupe numiamū.

A'ere 'gā nuekoari 'gā. A'eramū 'gā awayau Jasāu 'ga rog ipe 'gā nekāa.

—Ma'ape te 'gã neko?— 'jau 'gã Jasâu 'ga upe. —Ma'ape te 'gã na'e? Ere 'gã mû'jâu oreë
— 'jau 'gã wafukaita Jasâu 'ga upe.

A'ere Jasâu 'ga 'i:

—Nitywi futari 'gã 'au— 'jau etee Jasâu 'ga 'gã nupe.

⁶A'eramü 'gã Jasâu 'ga etee ipyyka erawau. 'Ga pytuna 'gã, Jejui 'ga rerowiaara 'gã netee
erawau o'wryiara 'gã nupe.

'Gã nerawau 'gã neruafukaita erekou:

—Ekoay küima'e 'gã amü mama'e tywerete apou akou jane'wyr ipe. Kwe pe 'gã oi
amunawa moyka, mama'e tywera apou akou. A'ere 'ã 'awamü 'gã nuri jane'wyr ipe
mama'e tywera apou nü. ⁷Jasâu 'ga futat mama'e tywera mome'wara 'gã wereko oje'wyr
ipe— 'jau 'gã wafukaita 'gã nerawau. —“NaSesa 'ga rüi pë'wryiararetea”, e'i 'gã oreë
ai'i. “Jejui 'ga te pë'wryiara”, e'i 'gã oreë ai'i— 'jau futatee 'gã Jasâu 'ga rerawau erekou
eruafukaita o'wryiara 'ga upe.

⁸A'e renupawe 'wryiara 'gã amara'neramü. Peu ajatyka ma'e 'gã nanë amara'neramü
nü. ⁹A'erauwe 'wryiara 'gã oje'ega Jasâu 'ga upe 'ga pytuna 'gã netee:

—Pe'je ajee ka'aranüü pe mua oreë, pejejewi ore poirarepyramü. A'ere tepeo 'jau— 'jau
'gã 'gã nupe.

A'erauwe 'gã ka'aranüü monou 'gã nupe ojemepyau. A'erauwe 'gã pöiri 'gã nui, 'gã
monoukaa.

¹⁰Awau opyytunaiwamü. A'erauwe Jejui 'ga rerowiaara 'gã je'egi Paulo 'ga upe, Silasi
'ga retee:

—Pe'je pejewau 'aw awi, ore'wyr awi— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'erauwe 'gã 'gã monoi Pereja 'jawa amunaw ipe ojewi.

Owaëma ppy we 'gã awau judeu 'gã jatykaaw ipe. A'erauwe Paulo 'ga Jarejuwarete 'ga
je'ega mome'wau 'gã nupe. ¹¹Peuwara 'gã naTesarün ipewara 'gã jawe rüi. 'Gã wapyaka
etee ajemogyau ee. Kwaiwete 'gã ajatykau 'ga je'ega renupa. Paulo 'ga porogytapaw ire
'gã ka'arana pypekau esaka. Ymã te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari oje'eg are
rakue. Aipo ka'arana pypekau esaka.

—A'jea futat te Paulo 'ga 'ga je'ega mome'ui? Naani te ra'u nü?— 'jau 'gã.

A'erauwe 'gã ka'arana pypekai esaka.

—A'jea futat ra'e nü'ü. A'jea futat 'ga 'ga je'eg imü etee futat imome'ui ra'e. Sã'ã 'awamü
'ga je'ega ruwa ka'aran are— 'jau 'gã imome'wau ajaupe.

¹²A'erauwe futat 'gã Paulo 'ga je'ega rerowiari ka'arana resag ire.

A'eramü kwaiwete grego 'gã Jejui 'ga rerowiaa. Ka'aranüü kwai ma'e küjã 'gã nanë 'ga
rerowiaa kwaiwete nü.

¹³Pöje judeu 'gã, Tesarün ipewara 'gã, 'gã nera renupa.

—Pereja 'jaw ipe 'gã oi akou Jejui 'ga mome'wau 'gã nupe nü— 'jau 'gã ajaupe.

A'eramü 'gã awau 'gã newiri nü. A'eramü 'gã peuwara 'gã mamara'neukaa 'gã nee nü.

—O'meramü 'gã 'i. Oporogyta 'me te 'gã akou— 'jau 'gã awau peuwara 'gã nupe.

A'eramü peuwara 'gã teewi oje'egayau Paulo 'ga upe nü, 'ga juka are afuweramü nü.

¹⁴'Gã newiri 'gã nuramü Jejui 'ga rerowiaara 'gã Paulo 'ga monou ojewi.

—Ere ewau ore wi. Emÿemÿi'ÿ ewau— 'jau 'gã 'ga upe.

A'erauwe Paulo 'ga oi ojetee futat 'ga awau. 'Ga pytuna 'gã nooi 'ga rupi. Silasi 'ga
Timoteo 'ga retee opytau akou peu futat.

¹⁵Peuwara 'gã amü ete awau Paulo 'ga rupi 'ga irünamü. 'Y rupi 'gã 'ga rerawau 'ga rejaa
Atenasi 'jawa amunaw ipe.

A'eramü Paulo 'ga oje'ega monou opytuna 'gã nupe, Pereja 'jaw ipe opyta ma'efera 'gã
nupe:

—“Kamësiëte ki pejot je rewiri, e'i 'ga pë nupe ai'i”, pe'je ki 'gã nupe jee— 'jau Paulo 'ga
oje'ega rerawaukaa 'gã nupe.

—A'eramü Paulo 'ga rerawarera 'gã ojewya 'ua Pereja 'jaw ipe nü. 'Ga rerawarera 'gã
'ua oje'ega Paulo 'ga pytuna 'gã nupe: “Kamësiëte ki pejot je rewiri”, e'i 'ga pë nupe— 'jau
'gã 'gã nupe.

A'erauwe opyta ma'efera 'gā awau Paulo 'ga rewiri nū.

¹⁶Atenasi pe Paulo 'ga akou opytuna 'gā napesaka. Opytuna 'gā nura poromukuran 'ga akou amunawa momyrūmū. Peu maira'me a'agawa resaka. Kwaiwete maira'me a'agawa aipou amunaw ipe. A'eramū Paulo 'ga 'jau ojeupe: “Maira'me a'agawa etee pa 'gā wapo ra'e. Nokwaawi pa 'gā Jarejuwarete 'ga ra'e”, 'jau 'ga ojeupe u'arasigamū akou 'gā nee, maira'me a'agawa apoara 'gā nee.

¹⁷Poje Paulo 'ga awau judeu 'gā jatykaawa pype Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Kwaiwete judeu 'gā awau peu Jarejuwarete 'ga upe oporogytau. Judeue'ema 'gā nanē awau nū. Judeue'ema 'gā agawewi. A'etea 'gā 'ga rerowiaa judeu 'gā 'jawe. A'eramū 'gā juejue 'ga mome'u renupa.

Pe awi uēm ire Paulo 'ga awau oporogytau 'gā amunawarete pyter ipe ajemogy tee ma'e 'gā nupe. ¹⁸Ojemu'e ma'efera 'gā nupe Paulo 'ga awau Jejui 'ga mome'wau. Epikureu 'gā nupe, Estoiku 'gā nupe nanē imome'wau nū.

—Jejui 'ga oferap rai'i nū, amanū re nū— 'jau 'ga u'ama imome'wau ojemu'e ma'efera 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'jau:

—Ma'eramū 'ga ma'ja mome'wau janee ki 'ei?— 'jau aipo 'gā ajaupe.

—Tee. Maira mū futat nipo aipo 'ga wemiesaga omome'u janee nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁹A'eramū 'gā Paulo 'ga rerawau ajatykaaw ipe. Areopagu 'jaw ipe 'gā 'ga rerawau.

—Ere ajee iruukwe peu orejatykaaw ipe 'ū— 'jau i'akwaap ma'e 'gā Paulo 'ga upe.

A'eramū 'gā Paulo 'ga rerawau.

²⁰—Ejemikwaawa emome'upap oree ki 'ei. Norokwaawi we ore aipou ki 'ei. Maran gatu te aipo ra'e a'i kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe Paulo 'ga porogytai 'gā nupe. ²¹Namutat peuwara 'gā wapykau ajemogyau morogyta yau are ra'e jepi. A'eramū 'gā Paulo 'ga je'eg are oporenuwiweramū.

—Soo 'ga porogyta yau renupa— 'jau 'gā ajaupe.

²²⁻²³'Gā jatykaaw ipe owaēm ire Paulo 'ga awau afu'ama oporogytau 'gā nupe.

—Kwaiwete te pēmaira a'agawa. Kwaiwete te je maira a'agawa resagi tekou teamunawupaw ipe ai'i. “Maira a'agawa 'gā afutat nanimenime”, a'e je tejeupe tewau tekou kwe pe amunawa pyterimū esaka tekou ai'i. A'ere pēē ajepeja ita mojewake'emawe. “Aga ita ore aramu'am oreremikwaawe'ema maira upe”, 'jau 'upa ita are ojekwasiaa— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau. —'Ga 'ā a'jea futat nepekwaawi we. Je ete te 'ā 'ga okwaap. A'eramū je 'awamū 'ga mome'wau pē nupe— 'jau Paulo 'ga u'ama 'gā nupe.

—'Ga 'ā Janeruwaretea te. 'Ga te 'ā mama'ea wapo rakue. ²⁴Ywya 'ā 'ga iapou rakue. Ywy pewara 'ā 'ga iapou rakue. Ywaga 'ga 'ā iapou rakue. 'Ga te 'ā mama'e jararetea— 'jau 'ga 'gā nupe. —Na'oga pype rūi 'ga reko. Naeremiapofera pype rūi 'ga reko. ²⁵Nitywi 'ga remifutara mū mama'ea. 'Ga te 'ā mama'e wapo rakue. A'eramū 'ga remifutara otywe'emamū. 'Ga futat te 'ā ae apou rakue. 'Ga futat 'ā ae momytupou 'agamū rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe. ²⁶—Majepei'i etee futat 'ga 'ā kūima'e 'ga apou rakue. A'e 'ga juapyrera futat 'agamū ojemomytun— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe imome'wau. —Ae ppy juapyrera te 'ā ajemogy 'agamū. 'Awamū te aje 'ā ae jemogyi okwasi'wasi'wau. 'Y amutee are 'ga 'gā monou 'gā mogyau 'gā mokwasi'wasi'wau— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

—Ae'aawera we futat 'ga okwaap. “Awamū futat nipo 'gā amū 'ari”, 'jau 'ga ojeupe 'ūina — 'jau 'ga 'gā nupe. —“Anure 'gā amū tamogyukat 'jau”, 'jau 'ga 'ūina. 'Ga 'ā jane juejue jane kwaapa, jane 'are'emauwe 'ga jane'aawa kwaapa. Jane manūawa nanē 'ga ikwaapa nū— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

²⁷—Ojee aeoporokwaawiweramū 'ga ojekwaawukaa jane upe. Takwaap Jarejuwarete 'ga 'jau 'jara 'gā nupe 'ga ojekwaawukaa. ²⁸Namuku rūi futat 'ga reko ae wi. Muku ae wi 'ga reko re amunipo 'ā ae papawi— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama. —A'ere 'ga jejukai ae ree. A'eramū ae opapape'ema— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe. —Ymā te 'ā pēypy 'gā amū ka'arana pe kwasiari inuga rakue: “Jane juejue 'ga ra'ya”, 'jau 'gā ikwasiaa inuga pē nupe rakue— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

²⁹—A'ere 'ā pēē maira a'agawa etee peapo. Maira a'agawa ra'yra nipo pēē? Naani. Janeruwarete 'ga namaira a'agawa 'jawe rūi. Pēē 'ā maira a'agawa etee iapou pejejeupe. A'ere nanarūi Janeruwarete 'ga. Janeruwarete 'ga te 'ā nae rūi wapo rakue. Okoeteete ma'e 'ga. Ojetee futat 'ga jeui rakue. ³⁰Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ae resagi ete mama'e tywera aporamū rakue. “Too. Nia'wyrūi 'gā. A'ere 'gā je kwaawe'ema te 'gā nereko. A'eramū je 'gā momape'ema ra'ne”, 'jau 'ga ojeupe 'ūina rakue. Ymā te aipoa rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe u'ama. —A'ere 'ga 'awamū 'ga je'egi janee: Pepoit pejetywer awi, 'jau 'ga 'ā janee. Najuejue etee futat pejeipoa pejetywer awi, 'jau 'ga 'ā janee— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe. ³¹—Wemifutara 'ara rupi etee futat nipo Janeruwarete 'ga ae momapa. 'Awamū te aje 'ga 'ā kūima'e 'ga amū muri imogou ae upe. A'e 'ga kūima'e 'ga ae kwaap katu katu akou. Anure nipo 'ga ae majatykau wowase. Werowiarāmū etee futat 'ga ae mogyau ojeypyri nipo. Werowiare'ema 'gā 'ga imonou etee mama'eukwaawa rapyaw ipe. 'Ga futat poromū, Jejujāmū. A'e 'ga futat 'ut amanūmū 'au jane pyri rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee rai'i nū. A'jea futat aipoa. A'je'em ire amunipo 'ā 'ga nomoferawi futari 'ga rai'i— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

³²A'e renupawe kūima'e 'gā amū 'ga jaita etee.

—Kuu. Manamū tee aereumera ferawi 'i nū'ū. Naenuwi pa je aereumeramū oferaw etee nū 'ea jepi nū— 'jau 'gā 'ga rerekoemāu.

A'ere amumera 'gā jemogyi etee futat 'ga renupa, 'ga jaita'ema futat. A'eramū 'gā 'jau Paulo 'ga upe:

—Anure tereporogytau'jap oree 'jau nū. Taruenup katu katu 'jau— 'jau 'gā 'ga upe.

³³Gā nupe oporogytapaw ire Paulo 'ga awau 'gā nui. ³⁴A'ere amumera 'gā amū nekoi Jejui 'ga rerowiaaramū. Jejui 'ga rerowiaara 'ga amū rera Dionisio. Ojemu'e ma'efera 'ga. Kūjā ēē nanē 'ga rerowiaa nū. Ēē rera Damarisi. 'Gā amū nanē Jejui 'ga rerowiaa nū.

18

¹A'e awi Paulo 'ga awau, Atenasi 'jaw awi. Korītu pe 'ga awau nū. ²A'e pe owaēma Paulo 'ga Akira 'ga rekoaa. Pōtu wyy pewarera 'ga poromū Akiraramū. 'Ga remireko Prisira ēē. 'Awamue 'gā 'ua ajakawau Roma 'jaw awi. Itari wyy pewarera 'gā futat 'wyriararete 'ga, Krautiu 'ga 'gā mua:

—Pe'je pejewau 'aw awi, Roma awi— 'jau peuwara 'gā 'wyriara 'ga 'gā nupe. —Judeurāmū pejewaupap— 'jau 'ga judeu 'gā nupe.

Roma pewarera 'gā 'ga imonou pe awi. A'eramū Akira 'ga awau Korītu pe ajakawau wemireko ēē retee. Wyra pirera roga apoara Akira 'ga.

³Peu Paulo 'ga awau 'gā nekoaa. Paulo 'ga nanē taityoga apoara nū. A'eramū Paulo 'ga awau oporogytau 'gā nupe. A'eramū Paulo 'ga a'e pe futat akou opytau 'gā pyri. Wyra pirera roga apou 'gā pyri ime'ega ka'aranūū are.

⁴Morowykye'ema rupi Paulo 'ga awau oporogytau judeu 'gā jatykaawa pype ajatyka ma'e 'gā nupe.

—Jejui 'ga 'ā Janeruwarete 'ga remimurera— 'jau Paulo 'ga awau imome'wau 'gā nupe, judeu 'gā nupe, grego 'gā nupe 'jau.

⁵Ojetee'i futat Paulo 'ga akou poromū peu. Poje 'ga pytuna 'gā 'ua. Silasi 'ga Timoteo 'ga retee owaēma 'ga upe.

Opytuna 'gā nurauwe 'ga opoia taityoga apo awi. A'eramū futat 'ga akou Jejui 'ga mome'wau etee peuwara 'gā nupe nū, opytuna 'gā netee nū:

—Jejui 'ga futat Jarejuwarete 'ga remimurera— 'jau 'gā judeu 'gā nupe, 'gā mu'jau Kristu 'ga ree.

A'eramū futat Paulo 'ga niojeri Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Ai'iwe nū, ai'iwe nū 'jau Paulo 'ga akou wojere'emamū futat 'ga mome'wau 'gā nupe. ⁶A'ere 'gā nuerowiari etee 'ga.

—O'meramū 'ga 'i akou— 'jau etee judeu 'gā Paulo 'ga Jejui 'ga mome'uramū.

Paulo 'ga 'gā ikurapa. A'eramū Paulo 'ga amara'neramū judeu 'gā nee. A'eramū futat 'ga waity patukatukau waity tuwyrera mototoka, amara'ne resaukaa 'gā nupe.

—Jejui 'ga je 'ā amome'u pē nupe numiamū. A'ere 'ā neperowiari ete 'ga. A'eramū je 'awamū tewau pē nui. Judeue'ema 'gā nupe etee je oi Jejui 'ga mome'wau nū— 'jau 'ga waity patukatukau. —“Paulo 'ga ore monou mama'eukwaawa rapyaw ipe”, pe'je kasi jee ne. Pēē futat te 'ā pēowet— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁷ Awau 'gā nui. Judeue'ema 'ga rog ipe awau ojejyita. Tisiu Justo 'ga rog ipe awau. Jarejuwarete 'ga 'ga werowiat. Aipo kūima'e 'ga roga 'ūina judeu 'gā jatykaawa yse pe futat. A'eramū 'ga awau peu. 'Ga roga pype 'ga akou Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe.

⁸ A'eramū judeu 'gā jatykaawa raarana 'ga Jejui 'ga rerowiaa, Krisipu 'ga 'ga rerowiaa opytuna 'gā netee. Tekotee 'gā nanē 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū 'gā ojepymīāukaa 'y pe 'gā nupe.

⁹ Ypytunimū Janejararete 'ga ojesaukaa oporogytau Paulo 'ga upe:

—Ere je mome'wau ekou ekyjawe'em futat. ¹⁰ Je ako ene pyri. A'eramū ene efuewepawe'emamū futat ekou je mome'wau 'gā nupe. A'eramū je ene rerekou tywerukare'ema 'gā nupe. Kwaiwete te 'ā je rerowiaara 'gā 'au— 'jau Jejui 'ga ojesaukaa Paulo 'ga upe.

¹¹ A'eramū futat Paulo 'ga akou aipo 'ga 'wyr ipe etee futat Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe. Majepeja te kwara mu'aa. Ajepeja rupi 'ga akou nū. Awau 'ga kwara 'aramū uēma 'gā nui.

¹² Wyrriar yau ruramū judeu 'gā ajatykau. A'eramū futat Paulo 'ga pyyka 'ga rerawau Gariu 'ga upe, 'wyrriar yau upe 'ga rerawau. Akaja ywy pewara 'gā nupe 'wyrriaramū akou.

¹³ —Ko 'ga kūima'e 'ga 'ut ore mu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are numiamū— 'jau 'gā 'ga rerawau 'wyrriara upe. —A'ere 'ga naMoisesi 'ga remikwasiarera 'jawe rūi imome'ui ore — 'jau 'gā 'ga upe. —O'meramū te 'ga 'i akou. Wapo ekoete 'ga akou— 'jau 'gā 'ga rerawau 'wyrriara upe imome'wau.

¹⁴⁻¹⁵ Paulo 'ga oje'egaramet 'wyrriara 'ga upe. A'ere 'wyrriara 'ga je'egi erujewi. A'eramū Paulo 'ga oje'ege'ema.

—Mama'e tywera 'ga iapo re te amunipo 'ā je apyakai pēje'eg are. A'ere 'ā 'ga naani. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. Pēē 'ā judeua. Pēē noko ako pejamue ekoete jepi. Pejejemapi are miamū pejejamueu jepi. A'eramū je teapyakawe'em futat pē nee. Je 'ā romanūa. Pē'wyrriaramū futat je rekoi. A'eramū je pēnemapi are teapyakawe'em. Najukai 'ga 'ga amū. Nakurawi 'ga 'ga amū. 'Wyrriararetea 'ga miamū 'ga nakurawi. Namama'e tywera rūi futat 'ga wapo. A'eramū je teapyakawe'em pē nee — 'jau etee 'wyrriara 'ga 'ga nupe.

¹⁶ A'erauwe 'wyrriara 'ga 'gā mū'jāu ojewi.

—Pe'je pejewau peje'jāu je wi— 'jau 'wyrriara 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga 'gā mū'ēukaa ojewi.

¹⁷ A'eramū 'gā awau amara'neramū akou. 'Gā mara'nea 'gā nerekou. A'eramū futat 'gā ajatykaawa raarana 'ga, Sostenesi 'ga pyyka 'ga nupānupāu ekoete futat. 'Wyrriara 'ga, Gariu 'ga 'gā nesaka agawewi futat. A'ere 'ga rekoi esakare'ema 'jawe etee futat.

¹⁸ Korītu pe Paulo 'ga akou namutamutat. Poje 'ga awau aipo awi. Sēkreja 'jaw ipe 'ga awau, aipo awi. Akira 'ga awau 'ga rupi, wemireko ēē retee. Awau 'gā owaēma Sēkreja 'jaw ipe. Peu wekwaw ipe Paulo 'ga ojeapina. Ojemuapesīpesīga futat.

—Nan nipo je iapoi enee— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe rai'i.

U'eawer imū iapo re 'ga ojeapina.

A'ere 'gā awau u'aa yaruu pype nū. Awau 'gā oyaapa. Awau 'gā owaēma. ¹⁹ Efesu pe awau owaēma ojekoka. Peu futat 'gā ū'jāu. Peu futat Akira 'ga opyttau Paulo 'ga wi wemireko ēē retee.

Oo enune Paulo 'ga awau judeu 'ga jatykaaw ipe Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe.

—Jejui 'ga 'ā Janeruwarete 'ga remimurera— 'jau 'ga awau 'gā nupe.

A'ere 'gā nuerowiari 'ga. A'eramū 'gā ajamueu ee. ²⁰ A'eramū peuwara 'gā 'jau 'ga upe:

—'Au epyta ore pyri nū'ū— 'jau 'gā.

—Tee nū'ū. Napytaa'uweri je nū'ū. ²¹ Anure te nipo je ruri tejewya nū. Jarejuwarete 'ga temuramū tejewya pē pyri nū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

'Gā nupe oporogytapaw ire 'ga awau 'gā nui. Awau u'aa yar ipe nū. Pe awi awau oyaapa. Awau 'ga 'y owajara katy oyaapa. ²² Sesaria pe 'ga awau ojekoka. Pe awi 'ga awau wyyri. Awau 'ga owaēma Jerusareg ipe. Owaēma ypy we Paulo 'ga awau oporogytau Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe. 'Gā nupe oporogytapaw ire 'ga awau nū. Ātioki pe awau nū, Siria wyy pe 'up ma'e pe nū. ²³ A'e pe 'ga awau opytawaipa. Kamēsiete 'ga awau a'e awi nū. Awau 'ga Garasi wyy raapa awau, Frigia wyy raapa. Mīmera wemiaawa wyy pe Paulo 'ga awau akou oporogytau Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe.

—Pe'je pejemogyau 'ga rerowiaa. Pepoit futat kasi 'ga wi ne— 'jau 'ga awau akou oporogytau 'gā nupe. —Pejegyawe'em futat pejemogyau— 'jau 'ga akou 'gā nupe.

²⁴ Kwe pe Paulo 'ga oo 'ga rekoramū judeu 'ga amū awau Efesu 'jawa amunaw ipe akou. Aporu 'ga awau akou Efesu pe. Aresāri 'jaw ipe u'at ma'efera 'ga poromū. ²⁵ 'Ga ojemu'e Jarejuwarete 'ga porogytafer are rakue. 'Ga omome'u esage 'ga je'ega 'gā nupe. A'eramū 'ga awau akou wemikwaawa etee imome'wau 'gā nupe. Jejui 'ga 'ga ikwaapa futat numiamū. A'ere 'ga Juā Batista 'ga porogytafera etee ikwaawi. Juā 'ga ae pymī 'y pe rakue. 'Ga porogytafera etee futat 'ga ikwaapa. 'Ga remimome'ufera etee 'ga ikwaapa akou.

²⁶ A'erauwe 'ga oi judeu 'gā jatykaaw ipe imome'wau 'gā nupe. A'jeteetewi 'ga 'ga mome'wau numiamū. A'ere 'ga nokwaapawi. A'ea 'ga imome'u 'ga 'amamū Akira 'ga 'ga renupa. A'erauwe 'ga oje'ega wemireko ēē upe:

—Okwaap futat 'ga numiamū. A'jeteetewi 'ga porogytai numiamū ī. A'ere 'ga nokwaapawi katu we ra'e. Siroo 'ga jarejepyri nū ī, 'gā mu'jaupap Jejui 'ga porogyta are nū ī— 'jau Akira 'ga wemireko ēē upe.

—Nai'i. Siroo futat jane kīā— 'jau ēē 'ga upe.

A'erauwe Akira 'ga oje'ega 'ga upe:

—Ere ejua ore rupi. Siroo ene oroje'wyr ipe, ene mu'jau Jejui 'ga ree 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramū 'ga akou ojemu'jaukaa Akira 'ga upe.

²⁷ Omu'e re Aporu 'ga awau Akaja wyy pe. “Too Akaja wyy pe 'jau kwy”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga awau akou.

'Ga o enunewe 'ga mu'eawer ipewarera 'gā ka'arana monou ikwasiaa ajaupe.

“Pejyuka esage ki 'ga ree”, 'jau 'gā ka'arana monou ikwasiaa ajaupe.

“Jane 'jawe futat 'ga. Jejui 'ga rerowiaaramū 'ga reki.

A'eramū pēē pejejyukau 'ga ree”,

'jau 'gā imonou, ajaupe ikwasiaa.

²⁸ Owaēmawe 'ga awau judeu 'gā pyri Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe:

—Ymā te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā ka'arana kwasiari inuga Jarejuwarete 'ga remimurama 'ga ree rakue— 'jau Aporu 'ga oporogytau 'gā nupe. —Jejui 'ga 'ā 'ga remimurera. Jejui 'ga futat 'ā jane katu'okara— 'jau 'ga judeu 'gā nupe oporogytau.

Aipo pyu 'ga 'gā moje'egawarūkare'ema futat.

19

Efesu pe Paulo 'ga rekoawet

¹ Korītu pe Aporu 'ga rekoramū Paulo 'ga awau akou wyyri. Awau 'ga owaēma Efesu pe. Peu owaēm ire Paulo 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nekoaa. ² A'eramū Paulo 'ga oporonupa Jarejuwarete 'ga 'Agesagea are 'gā nupe:

—Amūt te Janeruwarete 'ga U'agesagea pē nupe rai'i? Jejui 'ga pēē erowiar ire rai'i?— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

—Tee. Naani nū'ū. Norokwaawi we te 'ā ore nanuara. A'eramū ore 'ga orojeupe imura kwaape'ema nū'ū— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

³ —Awŷja iapoawer imū ajee pejepymīukat 'y pe 'gā nupe rai'i ki 'ei?— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

—Juā Batista 'ga remiapofer imū tee 'ga ore pymī 'y pe ai'i nū'ū— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

⁴—A'jea futat Juā 'ga oi 'gā pymiāu. Otywer awi 'gā poiramū 'ga 'gā pymiāu akou rai'i. A'ere 'ā Juā 'ga 'i rai'i: “Kūima'e 'ga amū 'ut je rewiri”, 'jau 'ga Israeu juapyrera 'gā nupe rai'i. “A'e 'ga kūima'e 'ga ki perowiat”, 'jau 'ga 'ā 'gā nupe rai'i— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau. —A'e 'ga kūima'e 'ga rera Jejui— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁵A'e renupawe 'gā 'jau 'gā nupe:

—Awamū ore Jejui 'ga rerowiaaramū juejue futat. Jejui 'ga orejara— 'jau 'gā 'ga upe.

A'eramū 'ga 'gā nerawau 'gā pymiāukaa 'y pe Jejui 'ga rer imū.

⁶Gā pymi re Paulo 'ga opo monou 'gā apyte'rarimū. A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesage 'ua osou 'gā nupe. Ojepype ise pyprauwe 'gā oje'eg amuteeramū. Janeruwarete 'ga tee 'gā wereko poromū 'gā moje'eg amuteeu ojekwaawukaa 'gā nupe a'eramū futat. A'eramū 'gā akou Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe. ⁷Kwaiwete te kūima'e 'gā. Tusi te 'gā pytuna.

⁸Peu Paulo 'ga muaprya jay moka'jama akou 'gā pype, Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Judeu 'gā jatykaawa pype 'ga Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Okyjawe'em oporogytau 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe.

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega muri janee rakue. “Anure nipo je tejemipyrūmera 'ga monoi pē nupe, pēnemiapesagera 'ga monoi pē nupe”, 'jau 'ga 'ūina janee rakue— 'jau Paulo 'ga imome'wau u'ama 'gā nupe. —A'eferupi tee 'ga 'ā 'awamū 'ga muri futari imogou janee. 'Ga rera 'ā Jejui. 'Ga 'ā ae katu'ok werowiarāmū— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe.

⁹Aipo 'eramū amumerā 'gā 'ga rerowiare'ema. Niporenuwiwiri 'gā 'ga ree.

—Awŷja sipo ajee poromū Jejujamū? Nia'wryi nipo 'ga rerowiaara — 'jau 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiaara 'gā nowase.

Aipo 'eramū Paulo 'ga oje'ega Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe:

—Pe'je iruukwe 'gā nui. Nuerowiari futari 'gā na'e— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā awau 'gā jatykaaw awi. Awau 'gā moromu'jawa 'og ipe. Tiranu 'ga peuwara 'gā mu'jara. Moromu'jawa 'og ipe 'ga awau 'gā mu'jau wojere'emamū futat. Ai'iwe nū, ai'iwe nū, ai'iwe nū 'jau 'ga awau Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe, 'gā mu'jau 'ga ree.

¹⁰Mukūja kwara Paulo 'ga imu'aa peu, 'gā mu'jau akou. A'eramū Asia wyw pewara 'gā najuejue etee futat 'ga porogyta renupa. Judeu 'gā, judeue'ema 'gā 'jau. Tesirūmera 'gā we futat 'ga porogyta renupa.

Sewa 'ga ra'yra 'gā

¹¹A'ere Janeruwarete 'ga opājē mua Paulo 'ga upe. A'eramū aeremiapoe'ema apoukaa Paulo 'ga upe. ¹²A'eramū 'gā amū 'ua Paulo 'ga raity pe upe, taity peme'ri upe. A'erauwe 'gā erooi ipypiraa ojero'wu ma'e 'gā karuara 'arimū ipypiraa. A'erauwe 'gā ojekatu'oka. Mama'eukwaawa rerekwara 'gā 'arimū nanē 'gā erawau nū. Tok ipypekau'i erawau inuga 'gā 'arimū. A'erauwe mama'eukwaawa opoia 'gā nui. Janeruwarete 'ga opājē mua Paulo 'ga upe poromū iapoukaa 'ga upe.

¹³⁻¹⁴A'eramū judeu 'gā amū nanē awau ekoete akou kwe pe. “Mama'eukwaawa simoit 'gā nui Jejui 'ga rer imū 'jau”, 'jau ajaupe numiamū. Sete 'gā pytuna. Sewa 'ga ra'yra 'gā. Mainana 'wryiara 'ga futat Sewa 'ga. 'Ga ra'yra 'gā poromū oje'eg ekoete Jejui 'ga rer imū mama'eukwaawa upe.

—Paulo 'ga oo Jejui 'ga mome'wau oree jepi. A'eramū ore Paulo 'ga remimome'ufera 'ga rer imū oje'ega pē nupe: Pe'je pejejepe'au 'gā nui— 'jau 'gā mama'eukwaawa upe.

¹⁵A'ere mama'eukwaawa je'egi etee 'gā nupe:

—Jejui 'ga ore orokwaap. Paulo 'ga nanē ore ikwaapa nū. A'ere ore pēē norokwaawi— 'jau mama'eukwaawa 'gā nupe. —Awŷja te pēē? NaJejui 'ga rerowiaara rūi pēē— 'jau etee mama'eukwaawa 'gā nupe.

¹⁶A'eramū mama'eukwaawa rerekwara 'ga 'gā pyyka. A'eramū futat 'gā nupānupānupāu 'gā naity monoronoroka. A'eramū 'gā oka'jama jui. Typ. 'Gā ujāna jui. 'Gā muayrūyrumū etee 'gā monou, mama'eukwaawa ojeupe 'gā je'egamū.

¹⁷A'e renuw pyprauwe Efesu pewara 'gā okyjau ajemogyau.

—Peenup te Sewa 'ga ra'yra 'gā nera? — 'jau 'gā ajaupe. —Jejui 'ga rer imū 'gā je'eg ekoetei mama'eukwaawa upe 'ea? A'ere mama'eukwaawa rerekwara 'ga 'gā naity monoronorogi etee 'gā nui 'gā nupānupāu etee 'ea ra'i. Noje'eg ekoetei ae 'ga rer imū— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū taetu 'gā okyjau Jejui 'ga rer imū oje'eg ekoete awi. Judeu 'gā, judeue'ema 'gā netee okyjau ajemogyau nū.

¹⁸ A'eramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'ua ojemome'wau Paulo 'ga upe, kwaiwete.

—Ymā te noko oretyweramū ikue 'ja. Mama'e tywera etee ore iapou ikue. A'ere ore 'awamū ore poiri orotywera apo awi. Aruerowiar ore Jejui 'ga 'awamū arajemogyau— 'jau 'gā 'ua ojemome'wau Paulo 'ga upe.

Peuwara 'gā nowase futat 'gā ojemome'wau.

¹⁹ Kwaiwete pājēa nanē Jejui 'ga rerowiaa nū. A'e 'gā futat awau ka'arana upe. Aipo ka'arana mama'e tywer are 'gā mu'jau. A'ere 'gā poiri mama'e tywera apo awi. A'eramū 'gā ka'arana rerua imajatykau iapypyramū. Mama'e tywer are amu'eawera rerua imono'oga.

A'ere 'gā tata monygi ipype. Fu iapyau inuga. Iapy re 'gā imomyawera repy mojoyrūmū. Ka'arana repya sikwēta miu ita 'ywope'ia. A'etea 'gā naeawyrūi futari oka'aranūū momyawer are.

²⁰ A'eramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā awau ojemomytuna ajemogyau. Kwaiwete te pājē 'gā Jejui 'ga rerowiaa. A'eramū futat 'gā mama'e tywera apo awi opoia. A'eramū 'gā nesakarera 'gā imokwasi'wau imome'wau ajaupe.

Aipo renupawe kwaiwete 'gā Jejui 'ga rerowiaa. A'eramū futat 'gā Jejui 'ga je'ega mokwasi'wau. Amunawa moymoyka. A'eramū futat Jejui 'ga rerowiaara 'gā ojemomytuna kwaiwete.

Efesu pewara 'gā mara'neawet

²¹ A'ere Paulo 'ga 'ūina wea'aramū. “Marupi te je oi tekou nū?” 'jau 'ga 'ūina. Ojeupe tee futat oporogytau. “Masetoni ywy raapa pa je oi tekou kwy. Akaja pyu 'jau tewau kwy. A'e awi futat tewau Jusaresg ipe tewaēma 'jau kwy. Jusaresg ipe tekoteko'i re tewau Roma pe 'jau kwy”, 'jau 'ga 'ūina wea'aramū ojetee futat. Oo enune 'ga 'ūina wea'aramū ee nū.

²² A'eramū 'ga ojekoty'aawa 'gā na'ne imonou wenune.

—Pe'je iruukwe pejewau je renune Masetoni ywy pe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga pytuna 'gā oi, Timoteo 'ga Erasto 'ga retee.

—'Au je reko'i ra'ne. Anure too pē newiri 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū Paulo 'ga peu akou.

²³⁻²⁴ Peu 'ga rekawaw ipe 'gā amū amara'neramū Paulo 'ga ree. Demetriu 'ga amara'neramū 'ga ree. Prata 'jawa apoara 'ga poromū Demetriuramū. Ita enyfu'gi are oporowyky ma'e 'ga. A'eramū 'ga futat 'o'gi'i apou. Maira'me a'agawa roga 'jawewara 'ga iapou. Diana 'jawa 'gā maira.

Ojeupe Paulo 'ga Jejui 'ga mome'uramū aipo amunawa pewara 'gā amū Jejui 'ga rerowiaa. A'eramū 'gā a'eramū opoia omaira rerowiar awi, Diana 'jawa rerowiar awi. A'eramū 'gā maira a'agawa ro'gi mure'ema ojeupe. A'eramū 'o'gi'i apoara 'ga, Demetriu 'ga amara'neramū Paulo 'ga ree.

²⁵ A'erauwe 'ga iapoara 'gā majatykau imua. A'eramū 'ga oporogytau 'gā nupe:

—Paulo 'ga 'ā jane porowykya nuapoukaru'jawi janee. Jane moka'aranūūukare'ema nipo 'ā 'awamū. Mama'e tywerete are 'ga 'auwara 'gā mu'ei. ²⁶ “Naeremiapoa rūi Janeruwarete 'ga”, e'i 'ā Paulo 'ga 'gā nupe. 'Agamū maira a'agawa ro'gi'i murukare'ema 'gā nupe jane wi. “Jarejuwarete 'ga te perowiat, Jejui 'ga retee”, 'jau 'ā Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe. A'eramū 'gā opoia kwaiwete Diana rerowiar awi. A'eramū 'gā Jejui 'ga etee futat erowiaa ajemogyau kwaiwete. Ymā we 'ā 'auwara 'gā Asia ywy pewara 'gā netee Diana rerowiar ajemogyau kwaiwete rakue. A'ere 'ā 'awamū Paulo 'ga ruri 'au 'gā mu'jau omair are— 'jau 'ga 'gā nupe. —Mama'e tywerete are te 'ga 'gā mu'ei akou.

²⁷ Najuejue te 'ā jane jaremaira muorypa jepi. Ipojeupawuu ma'e futat ēē jepi. A'ere 'awamū 'gā poipawi ēē wi. Nuerowiaru'jawi 'gā Diana ēē 'awamū— 'jau Demetriu 'ga 'gā

nupe. —Namuru'jawi 'gā 'awamū 'o'gi'ia jane wi. Jane moka'aranūūukare'ema nipo 'ā 'awamū. Opoipap 'gā 'awamū jui— 'jau Demetriu 'ga 'gā nupe.

²⁸ A'e renupawe imajatykapyrera 'gā amara'neramū ajemogyau Paulo 'ga ree. A'eramū futat 'gā wafukaita:

—Efesu pewara jane. Diana futat jane maira!— 'jau 'gā wafukaita ajemogyau.

²⁹ A'e renupawe 'gā nera erooi imuāina amunawa pype. A'eramū 'gā Paulo 'ga pytuna 'gā pyyka. Mukūja 'gā pyyka. Gaio 'ga pyyka Aristaku 'ga retee. Kwaiwete 'gā 'gā pyyka 'gā nerawau ajatykaaw ipe nū.

³⁰ A'erauwe Paulo 'ga 'jau 'gā nupe:

—Oo je teporogytau 'gā nupe— 'jau 'ga numiamū.

A'ere Jejuu 'ga rerowiara 'gā nomonoukari Paulo 'ga. ³¹ 'Wyria'ri 'gā amū Paulo 'ga jakoty'aawa. A'eramū 'gā oje'ega monou 'ga upe:

—Ereo kasi ne— 'jau 'gā. —Erese kasi ewau peu 'gā nesaka ne— 'jau 'gā oje'ega monou 'ga upe.

³² A'eramū 'gā ajatykau kwaiwete 'gā nee. Ojoywaema ekoete futat 'gā ajemogyau. Ikwaapare'ema 'gā we futat ojoywaema ekoete futat ajemogyau.

³³ A'ere judeu 'gā amū 'jau Aresāri 'ga upe:

—Ere ewau eporogytau 'gā nupe, 'gā nowase katy a'i kūi— 'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe 'ga opo mowyri 'gā nupe 'gā momika numiamū. A'ere 'gā 'ga kwaaw ire nuapyakai futari 'ga je'eg are.

³⁴ —Judeu 'ga tee ra'e— 'jau etee 'gā ajaupe.

A'eramū ojero'waro'wau etee futat wafukaita 'ga upe.

—Efesu pewara futat ore. Diana futat te 'ā oremaira— 'jau etee 'gā 'ga upe.

Tuas ora poromukuran 'gā ajamueu wafukaita.

³⁵ Poje 'wyriara 'ga remiayuwa 'ga 'ua oje'ega 'gā nupe:

—Pe'je pejepika— 'jau 'ga 'ua 'gā nowase.

A'erauwe 'gā opika.

—Aipo peapo awi— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe. —Efesu pewaramū jane futat te 'ā najuejue etee futat sajejuka Diana ēē rog are— 'jau 'ga 'gā nupe. —Jane futat 'ā ēē ree ojejuka ma'ea. Aipoa 'ā 'gā najuejue etee ikwaapa— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā opika.

—Ymā te 'ā Diana a'agawa ruri u'aa janee ywag awi rakue. A'e are 'ā jane jejukai najuejue etee futat— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe. ³⁶ —A'eramū pēē aipo apowe'em. Najuejue etee futat 'ā jane iapoi. A'eramū pēē pejepika. Enupe etee pejejemogyau— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe.

³⁷ —A'ere 'ā ko 'gā kūima'e 'gā perut ekoete 'au rai'i. Nakurawi agawewi 'gā 'ā janemaira. Namunarūi agawewi 'gā 'ā mama'e are. A'tea 'gā 'ā perut ekoete rai'i— 'jau 'ga oje'ega 'ua 'gā nupe.

³⁸ —Tene Demetriu 'ga oi oporogytau 'wyriara 'ga upe— 'jau 'ga 'gā nupe. —Maran gatu nipo 'ga mama'e tywera mū apowe'em 'ga upe rai'i. Tene 'ga oi oporogytau 'ga upe. Nanuara niapoawi 'au— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁹ —'Gā nupe pejeporogytaweramū pekwap 'wyriara 'gā nowase tāmējē pejeporogytau 'gā nupe— 'jau 'ga 'ua 'gā nupe. —Naeporogytaawa rūi te 'ā 'au. A'eramū pēē pejewau peu 'wyriara rowase pejeporogytau— 'jau 'ga 'gā nupe. ⁴⁰ —Kasi a'e pe jane 'wyriararete 'ga amara'neramū jane ree ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Imara'ne nipo 'gā je ree. Je ago'o te 'gā”, 'jau nipo 'ga janee— 'jau 'ga 'gā nupe. —“Nafutari 'gā je rena 'wyriaramū ojeupe ra'e”, e'i nipo 'gā janee. “Ajepeja 'ga te 'gā afutat 'wyriaramū ra'e”, e'i nipo 'ga janee. Ai'i te 'ā pejup pejeafukaita ekoete— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴¹ Aipo 'erauwe 'ga pewara 'gā mokwasi'wau, 'gā monou 'gā 'wyr ipe nū. A'eramū futat 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejeje'wyr ipe nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū futat 'gā awau.

20

Jejui 'ga rerowiaara 'gā nesaka 'ga ataawet

¹Aipo teepaw ire Paulo 'ga oje'ega monou Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe:

—Pe'je pejejua 'au. Taporogyta pē nupe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe Jejui 'ga rerowiaara 'gā jatykai 'ga ree kwaiwete.

—Ko je oi tekou pē nui. Masetoni ywy pe je oi— 'jau 'ga 'gā nupe. —Tepytuna 'gā newiri je oi. Peu ako je 'gā monoi ai'i. A'eramū je tewau 'gā newiri— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pe'je pejejemogyau Jejui 'ga rerowiaa. Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne— 'jau Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe.

Aipo 'e re 'ga awau 'gā nui opytuna 'gā newiri. ²Awau 'ga Masetoni ywy raapa, awau akou oporogytau amunaw ipewara 'gā nupe. Amunawa moymyka akou Jejui 'ga mome'wau. A'erauwe futat Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajemogyau worrywamū 'ga ree. Paulo 'ga awau akou 'gā mojemogyppygukaa Jejui 'ga ree. Kwaiwete te 'gā norywamū Jejui 'ga ree, 'ga rerowiaa.

—Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne— 'jau Paulo 'ga akou 'gā nupe amunawa moyka.

Kwe pe futat awau akou imome'wau 'gā nupe 'gā maku'iu. Awau Akaja ywy upe owaēma.

³Peu 'ga opytau. Muapyr etee 'ga jay moka'jama. A'eramū 'ga o'wya Siria ywy pe numiamū. A'e pype 'ga judeu 'gā ojee miewera renuwī. A'eramū 'ga awawe'em peu. Ojewya etee 'ga 'ua Masetoni ywy pe nū.

⁴A'eramū peuwara 'gā, Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū 'ua 'ga rupi. Sopatro, Aristaku, Segūtu, Gaio, Timoteo, Tikiku, Trofimū. Mīmera 'gā 'ua Paulo 'ga rupi. Sopatro 'ga Pereja pewarera 'ga. Piru 'ga 'ga ruwa. Aristaku 'ga, Segūtu 'ga Tesarūn ipewarera 'gā. Gaio 'ga Teripe pewarera 'ga. Tikiku 'ga, Trofimū 'ga Asia ywy pewarera 'gā. Mīmera 'gā 'ua 'ga rupi.

Asia ywy raapa 'gā awau. Awau 'ga owaēma Firiposi 'jaw ipe. Pe awi 'gā awau Paulo 'ga renune. ⁵Troate 'jaw ipe 'gā awau. Peu 'gā Paulo 'ga rapesaka.

Firiposi 'jaw ipe Paulo 'ga opytau je retee, Lukaramū. Firiposi 'jaw ipe ore rekoramū owaēma mani'oko'o jopype'ema 'wawa maraka upe. Ikwaw ire ore arawau yaru pype aru'aa. ⁶Siku oroser ire orowaēma Troate 'jaw ipe 'gā nupe. Orojenune oo ma'efera 'gā nekooa arawau nū. Majepei tee morowykye'ema magwapa Troate 'jaw ipe arajemogyau.

⁷Morowykye'ema piara rupi Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajatykau 'og ywate pype ore ree. Orojemi'waa ra'ne. Orojemi'wapaw ire Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe. Kwet kwet kwet. Morogyta tee'ia miamū 'ā iporomuku omome'uramū.

—'Awauwe futat je porogytapawi. Ai'iwe te 'ā je oi nū— 'jau 'ga 'gā nupe.

Awau ppyajeaje katu. ⁸Kwaiwete te 'gā tata mogyi imonyka orojee. ⁹A'eramū kunumūū 'ga amū 'ūina wapyka 'okwar ywate 'arimū 'ga porogyta renupa. Eutiku 'ga 'ūina wapyka wapykau Paulo 'ga je'eg are. Poje nipo 'ga wopeyamū. A'eramū 'ga osea. Paulo 'ga je'ega 'ga mopeyita. A'eramū 'ga osea rakue. Poje 'ga awau wopenamū 'okwar ywate rupi. Tii too. A'eramū futat 'ga awau amanūmū. A'eramū ajatyka ma'e 'gā awau ojypa 'ga resaka.

—Tÿÿ. Amanū futat 'ga ra'e nū'ū— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁰A'erauwe Paulo 'ga awau ojypa 'ga resaka.

—Pejemuaēm awi 'ga ree— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

A'eramū Paulo 'ga 'ga mana anuruka. A'erauwe 'ga oferapa 'gā nupe. ¹¹'Ga feraw ire 'gā ojeupia awau nū, 'og ywate pype nū. Ojeupir ire Paulo 'ga mani'oko'o'i ppyka imo'jamo'jau orojee ore moyka. A'eramū futat ore orojea'aramū Jejui 'ga manūawer are. A'ere Paulo 'ga oporogytau nū. Kwet kwet kwet ku'em.

¹²Awau aku'emamū. A'erauwe 'gā okwasi'wau. Awau 'gā ajemogyau oje'wyr ipe. Amanū ma'efera 'ga rerawau 'ga 'wyr ipe.

—Ekoay 'ga 'ua 'ua amanūmū oree ko. 'Okwar ywate rupi 'ga oi 'ua oree ko— 'jau 'gā aipo kunumūū 'ga pytuna 'gā nupe. —A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi ko nū— 'jau 'gā imome'wau 'gā nupe.

A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau 'ga ree.

¹³Ku'emamū Paulo 'ga oje'ega oree:

—Pe'je iruukwe nū. Yar ipe pekwap. Je wyryri too 'jau— 'jau 'ga oree.

A'erauwe ore jejagi yar ipe arawau Asosi 'jawa amunaw ipe.

—Asosi pe ki je rapesak pejepe— 'jau 'ga oree.

A'eramū Paulo 'ga awau wyryri. ¹⁴Peu Paulo 'ga orojeupe 'ga waēm ire ore arawau aipo awi. A'eramū 'ga awau yar ipe ore rupi. Arawau orowaēma Mitilene 'jawa amunawa upe. Arawau orojekokaipa etee peu. ¹⁵Kamēsiete te oroia jui nū. Ai'iwē ore orokwapa 'ypō'ōū pyu, Kiosi 'jawa 'ypō'ōū pyu. Ai'iwē ore orokwapa 'ypō'ō mū pyu nū, Samosi pyu nū. Imuapyra 'ara rupi ore arawau orowaēma Miretu 'jawa jemiar ipe. Peu futat ore orojekoka. Peu futat aru'jāu oropytau. ¹⁶A'eramū Paulo 'ga 'jau oree:

—Efesu pe jane nipytai. Janera'nē jane jarekou. Kasi jane jarejatykaawa maraka nipyygi ne— 'jau 'ga oree. —Jerusareg ipe sawaēm tāmējē 'jau, maraka renunewe 'jau, a'e te je 'ā — 'jau 'ga oree.

A'eramū 'ga a'eramū wa'nēnamū ajemogyau maraka are.

Paulo 'ga 'eawet

¹⁷Miretu 'jawa amunaw ipe owaēm ire Paulo 'ga oje'ega monou Efesu pe, Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wryriara 'gā nupe: “Pe'je pejeua je pyri. Taporogyta pē nupe 'jau”, 'jau 'ga oje'ega monou 'gā nupe.

¹⁸A'erauwe 'wryriara 'gā nuri oporogytau Paulo 'ga upe:

—Pēē 'ā jejekoty'aawa. Asia wyy pe je waēm pyyrauwe ako je kwaap pejepe ikue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

¹⁹—Je 'ā Jejui 'ga remimonofera te. Jeporowykya 'ā Jejui 'ga mome'ua tee futat ako pē nupe ai'i— 'jau 'ga 'wryriara 'gā nupe. —Tejaa'wau ako je 'gā nee otywera 'gā etyge'emamū ai'i. Ma'eramū te 'gā nopoiri otywer awi nū, 'jau je tekou tejaa'wau 'gā nee ai'i.

—Judeu 'gā ako afuweramū je ree ai'i. “Sijuka 'ga 'jau”, 'jau ako 'gā jee ai'i. A'e are nanē ako je te'arasigamū tekou ai'i nū. “Kūima'eeteetea je”, 'jawe'em ako je tekou ai'i. Jejui 'ga te je amome'ua 'gā nupe ai'i numiamū. Tejerowiaraipe'ema futat ako tejee ai'i. A'ere ako 'gā je juka are etee 'gā fuweramū ai'i— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. ²⁰—Pē nupe nanē ako je Jejui 'ga mome'wau'jau'japa pēnog ipe tekou pē nupe ai'i— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —'Gā jatykaaw ipe nanē ako je 'ga mome'wau tekou 'gā nupe ai'i— 'jau 'ga 'gā nupe.

²¹—Judeu 'gā nupe, judeue'ema 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe ako je Jejui 'ga mome'wau ai'i. “Pejetywer awi pepoit. Pe'je pejejemogyau Jejui 'ga rerowiaa. Janejararetea 'ga. A'eramū pēē 'ga rerowiaa”, 'jau je ako pē nupe 'ga mome'wau ai'i— 'jau Paulo 'ga u'ama 'wryriara 'gā nupe oporogytau. ²²—A'ere 'awamū je oi Jerusareg ipe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea e'i jee: “Jerusareg ipe ekwap”, e'i jee. A'eramū je tewau Jerusareg ipe 'awamū. A'ere je nakwaawi 'gā tejerekoa. Ma'ja katu nipo 'gā wapo peu jee? Maran gatu nipo 'gā je rerekoi?— 'jau 'ga 'gā nupe u'ama.

²³—“Peu nipo 'gā ene pyygi”, e'i Janeruwarete 'ga 'Agesagea jee je rekoramū. A'eramū nipo 'gā je pofaa je monou je munepa je mu'ama moromunepawa pype. Janeruwarete 'ga 'Agesage te 'ā e'i jee je rekoramū. Amunawa upe je waēmauwe, amunawa upe je waēmauwe 'jau 'ā 'ga 'Agesagea jee— 'jau Paulo 'ga u'ama imome'wau 'gā nupe. ²⁴—A'ere 'ā ae 'ga rerowiaaramū nokyjea'uweri te amanū awi. A'eramū nipo je teporowyky moyka futat. Jejararete 'ga te 'ā, Jejui 'ga oporowykya wapoukat jee. A'eramū je 'ā teporowyky mateepaw are etee futat tejea'aramū. Morogyta esage mome'ua etee futat 'ā jeporowykya. Ma'eramū je 'ā “pe'je pejepoia pejetywer awi”, je 'i tekou 'gā nupe. “Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga jane katu'ok jaretywer awi janepoiriweramū”, 'jau je 'ā tekou pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

²⁵—Pē pype tekou pē mu'jau Jejui 'ga porogytafer are ikue. 'Ga porogytafera peenup, 'jau je 'ā tekou pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama. —A'ere nipo 'awamū naje resagujawi pejepe nū. ²⁶Jejui 'ga je ako imome'wau pē nupe ikue. A'eramū pēē 'ga rerowiare'em ire pēē te futat pejejereko tywerukaa 'ga upe. ²⁷'Ga remifutara je 'ā imome'wau pē nupe. Wemifutara pēē iaporamū Janeruwarete 'ga aku'iramū pē nee, 'jau je ako pē nupe ikue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

²⁸—Pěē 'ā 'awamū 'wyrriaramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea te 'ā pē mogyau 'wyrriaramū 'gā nupe. A'eramū pēē pejejejukau esage 'gā nee— 'jau Paulo 'ga 'wyrriara 'gā nupe. —Sā'ā ae jejuka esage weymawa karupa'mī are. Nan tee futat pēē pejejejukau esage 'gā nee. Janeruwarete 'ga 'ā wa'yra 'ga mua ijukaukaa janee rakue. A'eramū 'ga 'ā 'agamū janetywera moia jane wi. 'Ga manū'e'em ire amunipo 'ā 'ga janetywera nomoiri futari jane wi. Werowiaaramū 'ga jane pireita janetywer awi. A'eramū 'ga a'eramū janejaramū akou. 'Ga 'ā pē mogyau 'wyrriaramū werowiaara 'gā nupe. A'eramū ki pēē pejejejukau esage 'gā nee— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama.

²⁹A'eramū Paulo 'ga 'jau 'gā nupe:

—Akwaap je. Je o re nipo i'me ma'e 'gā amū nuri o'meramū pē nupe. “Je te je rerowiat pejepe”, 'jau nipo 'gā pē nupe. “Perowiar awi Jejui 'ga”, 'jau nipo 'gā pē nupe. Pē mu'jau 'me nipo 'gā nuri. Jejui 'ga rerowiar awi pē momoirukar are afueweramū. 'Miara 'jawe aipo 'gā. Sā'ā 'miara jemuaēme'ema pēneymaw are. Nan tee futat 'gā najemuaēmi pē nee. Jejui 'ga rerowiar awi pē momoirukaawamū te 'gā nuri. A'eramū pēē pejeje'gwau nanuar awi. ³⁰A'ere nipo anure pēē mū we futat pē'me pejejaupe pejejomojo'okawamū— 'jau 'ga 'gā nupe. ³¹—A'eramū ki pēē pejeje'gwau i'me ma'e 'gā nui. Muapyra kwara are ako imagwapa tekou pē pype, Jejui 'ga mome'wau pē nupe ikue. “Pe'je Jejui 'ga rerowiaa pejeojere'emamū. Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne. I'me ma'e rerowiare'ema”, 'jau je ako pē nupe ikue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau. —A'etea pēē mū 'gā 'me are pejeapykau. A'eramū je a'eramū tejaa'wau pē nee. Au'jeteramū je 'ā tekou pē mu'jau. A'jea futat jeremimome'ua. Perowiar awi i'me ma'e 'gā— 'jau 'ga 'gā nupe.

³²—'Awamū je pē mome'wau Jarejuwarete 'ga upe. Tojejuka 'ga pē nee 'jau. A'eramū pēē 'ga je'ega renupa pejemogyau. Tepē poat 'ga 'jau, werowiar are 'jau. Wemiayuwa upe 'ga mama'e esage monou. A'eramū nipo 'ga imonou pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. ³³—Je 'ā je kwaap katu pejepe. Je 'ā, “ka'aranūia pemut ape jee”, na'ea'uweri tekou pē nupe. “Mama'ea pemut amū jee”, 'jawe'em je 'ā pē nupe. ³⁴Je te futat teporowykyau tekaraemā are. Tepyutuna 'gā karaemā muawamū nanē je 'ā je te futat teporowykyau tekou. “Pemut ape jee. Mama'ea pemut amū jee”, na'ei je 'ā tekou pē nupe. Je te futat 'ā tekou teporowykyau— 'jau 'ga u'ama 'gā nupe.

³⁵—A'eramū pēē nanē nan tee futat iapou— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —A'e are je 'ā pē mu'jau: “Pe'je pejeporowykyau mama'e muawamū pejejeupe, pejepytuna 'gā nupe nanē mama'e mua nū”, 'jau je ako pē nupe ikue. Ymā te 'ā Jejui 'ga 'i rakue: “Jarejeupe mama'e muramū janeku'iramū jarejemogyau. A'ere jane 'ga amū upe mama'e monoramū te janeku'iteramū”, e'i 'ā Jejui 'ga rakue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

³⁶Oporogytapaw ire Paulo 'ga wapyka wenupy'āu Jejui 'ga rerowiaara 'gā netee, oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

³⁷⁻³⁸A'erauwe 'gā 'jau ajaupe:

—Oo futat 'ga jane wi— 'jau 'gā ajaupe.

A'erauwe futat 'gā ajaa'wau 'ga ree kwaiwete. Ojoo'opaw ire 'gā Paulo 'ga mana. Ojomoyka 'ga mana. 'Ga mamaw ire 'gā 'ga rerawau yaruu pe ejaa.

21

Jerusareg ipe Paulo 'ga oawet

¹Yaruu pype aru'ar ire Paulo 'ga 'jau ywya'marimūwara 'gā nupe:

—Ko ore ruri— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

A'erauwe ywya'marimūwara 'gā je'egi oree:

—'Wei. Pe'je 'wei— 'jau 'gā oree.

Oroia ore oroyaapayayau arawau. Arawau orowaēma Kosi 'jawa 'ypō'ōū upe. Peu ore oropytau. Ai'iwe ore oroia nū. Arawau Rodes 'jawa jemiari ipe orojekokaipa. A'ere oroia arawau nū. Patara 'jawa amunaw ipe arawau orojekoka. Peu futat aru'jāu yaruu awi. ²A'eramū ore Fenisia ywy pe oo ma'e yaruu pype ete aru'aa nū. Oroia nū. Arawau ore arakou 'y ywry'i'etee futat. ³Arawau 'ypō'ō mū resaka. Sipiri 'jawa resaka.

—Mīnamū 'ypō'ōū reni ra'e kūi— 'jau ore arajaupe.

A'erauwe ore imoyaawi orokwapa 'ypō'ōūū pyu. Orokwapa etee futat 'ypō'ō atykupe katy. Arawau ore kwe katy ka'arete katy, Siria ywy katy. Arawau orowaēma ka'a ywyrā upe nū. A'eramū arawau orowaēma Tiro upe. Arawau ore Tiro pe orojekoka. Peu futat aru'jāu yaruū awi. Yaruū jara 'gā karaemā 'gā enū'ēnamū ore arawau kwe pe amunawa momyrūmū. ⁴Arawau Jejuī 'ga rerowiaara 'gā amū nekoaa. A'eramū ore arawau arajemogyau Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nog ipe. Majepeja morowykye'ema magwapa arajemogyau peu Jejuī 'ga rerowiaara 'gā pyri. Peuwara 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'Jau Paulo 'ga upe:

—Ereo awi Jerusareg ipe. 'Au etee eko ore pyri— 'Jau 'gā Paulo 'ga upe.

A'eramū 'gā 'Jau 'ga upe:

—Janeruwarete 'ga 'Agesagea oje'ega oree ai'i: “Paulo 'ga nipo 'gā peu nuerekoarūi”, e'i 'ga 'Agesagea oree ai'i. A'eramū ore eneo futare'ema— 'Jau 'gā Paulo 'ga upe.

A'ere Paulo 'ga 'i etee:

—Oo futat je— 'ga 'i etee.

⁵Arawawa upe iwaēmamū ore arawau nū, yaruū pype aru'aa nū. Kwaiwete peuwara 'gā awau oreo resaka wemireko 'gā netee, wa'yra 'gā netee. A'eramū ore 'yisiga pype aruapyka orojenupy'āu oroporogytau Jarejuwarete 'ga upe, yaruū pype aru'ar enune.

⁶Jarejuwarete 'ga upe oroporogytapaw ire Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe:

—Orojoor ore— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe ore aru'aa oroia. Oreo resaka 'ut ma'efera 'gā nanē ojewya awau oje'wyr ipe nū, ore ir ire nū.

⁷Tiro 'Jaw awi ore arawau orowaēma Tolemaita 'Jawa upe. Peu ore Jejuī 'ga rerowiaara 'gā amū nekoaa nū. A'eramū ore peu arajemogyau 'gā pyri. Kaarup. Majepei tee oroser ire aru'aa yaruū pype nū. ⁸Ai'iwe ore oroia nū. Arawau ore orojekoka Sesaria pe. Peu ore aru'jāu yaruū awi. A'eramū futat ore aru'aru'jape'ema yara pype.

Orojekog ire ore arawayayau Filipe 'ga rog ipe oropytau. Jejuī 'ga porogyta mome'wara 'ga Filiperamū. Jerusareg ipe Filipe 'ga rekoramū Jejuī 'ga remimonofera 'gā 'ga mogou imen manū ma'e 'gā nupe kumi monoaramū rakue. Aipo 'ga Filipe 'ga rog ipe arawau oropytau. ⁹Irūpāwē Filipe 'ga ra'jyra. Kūjāmukua juejue 'ga ra'jyra ajemogyau. Janeruwarete 'ga porogyta mome'wara 'gā te 'ga ra'jyra nanē nū.

¹⁰Filipe 'ga rog ipe oropytawaipe. Peu ore rekoramū kūima'e 'ga amū 'ua owaēma oree. Agapu 'Jawa 'ga 'ua owaēma ore Filipe 'ga rog ipe. 'Ga nanē futat Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara nū. Judeja ywy awi 'ga 'ua.

¹¹Owaēm ppy we Agapu 'ga opajajamū Paulo 'ga ku'afaawa ppyka. Ojepofaa, ojepyfaa ipyu. Ojepofar ire 'ga 'Jau Paulo 'ga upe:

—“Nan nipo 'gā 'ga pofari Jerusareg ipe”, e'i Janeruwarete 'ga 'Agesagea imome'wau jeje— 'Jau 'ga Paulo 'ga upe. —A'eramū nipo 'gā nan futat ene rerekou. A'ere nipo 'gā ene monou, judeue'ema 'gā po pe ene jukaawamū— 'Jau Agapu 'ga imome'wau Paulo 'ga upe.

¹²A'e renupawe ore 'Jau Paulo 'ga upe:

—Soo awi ajee Jerusareg ipe— 'Jau ore 'ga upe.

¹³A'ere Paulo 'ga 'i etee oree:

—Pe'je pejepika pejemogyau. Pejoo'o awi pejemogyau. Je mu'arasig etee te pejepe nanamū. Oo futat je. Tene 'gā je pofari. Tene 'gā je jukai. Nakyjea'uweri ae 'ga rerowiaaramū nanuar awi— 'Jau etee Paulo 'ga oree. —Jejuī 'ga te 'ā jejararetea. 'Ga te 'ā je mono peu. A'eramū je tekyjawe'em temanū awi— 'Jau etee 'ga oree.

¹⁴Simojeropytaukat 'ga 'Jau, 'Jau ore oroje'ega 'ga upe numiamū. A'ere 'ga nore mojerowiari etee. A'eramū ore 'Jau arajaupe:

—Tene ajee 'ga oi. Janejararete 'ga te afutat 'ga oa ra'e— 'Jau ore arajaupe.

¹⁵Peu arakorako'i re ore orokaraemā mogatyrūmū. A'ere ore arawau Jerusareg ipe. Ywyrī futat ore arawau a'eramū futat. ¹⁶Jejuī 'ga rerowiaara 'gā amū awau ore rupi. Sesaria pewarera 'gā amū awau ore rupi. Jerusareg ipe orowaēm ire ore rupi oo ma'efera 'gā futat ore rerawau Menasō 'ga rog ipe, Sipiri pewarera 'ga rog ipe. Aipo 'ga, Menasō 'ga, Jejuī 'ga rerowiaara ymanera futat. A'eramū ore arajemogyau 'ga pyri peu.

Tiago 'ga pyri Paulo 'ga oawet

¹⁷ Jerusareg ipe orowaem ppy we ore arawau Jejui 'ga rerowiaara 'gā nesaka. Ore resakawe 'gā aku'iramū ore ree. Ai'iwe Paulo 'ga ore rerawau Tiago 'ga resaka. Peu Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wyrara 'gā ajatykau kwaiwete Tiago 'ga pyri. ¹⁸ Peu ojeupe ore waemamū Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wyrara 'gā ore rapeje'ega:

—Tepeko?— 'jau 'gā oree.

—'Wei. Ore rekoi 'wei— 'jau Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe.

¹⁹ A'ere aruapeje'eg ire Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe, wekwawera mome'wau 'gā nupe:

—Kwe pe ako ore oi judeue'ema 'gā nupe Jejui 'ga mome'wau ikue. A'eramū kwaiwete 'gā ajemogyau Jejui 'ga rerowiaa ai'i— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

Wekwawera mome'waupap 'gā nupe.

²⁰ A'e renupawe 'gā 'jau Paulo 'ga upe:

—A'jea futat 'ā Janeruwarete 'ga resageramū a'i kūi. 'Aga morogyta 'ā ae muoryp a'i kūi — 'jau 'gā 'ga upe.

—'Au nanē kwaiwete judeu 'gā Jejui 'ga rerowiari nū. A'ere 'gā Moisesi 'ga remik-wasiarer imū etee iapoi we ajemogyau— 'jau 'gā imome'wau Paulo 'ga upe. ²¹ —A'ere kwe pewara 'gā nuri o'meramū 'gā nupe rai'i. "Paulo 'ga oo akou kwe pewara 'gā judeu 'gā mu'jau tyweruu akou", 'jau 'gā 'ua ajaupe rai'i— 'jau 'gā imome'wau Paulo 'ga upe. — "Pepoit Moisesi 'ga remimu'efer awi", e'i Paulo 'ga awau akou 'gā nupe. "Pemojewag awi pejeja'yra", e'i nanē 'ga akou 'gā nupe nū, 'jau 'gā 'ua imome'wau ajaupe rai'i. "Jarejemiapo awi pepoit", e'i 'ga akou judeu 'gā nupe, 'jau 'gā 'ua ajaupe rai'i— 'jau 'gā imome'wau Paulo 'ga upe.

²² —A'ere nipo 'gā 'au ene rut ene waēma kwaawi ra'e. Maran aje jane iapoi 'gā nupe 'awamū ene rerowiarukaawamū 'ū?— 'jau 'gā Paulo 'ga upe. ²³ —Nan eapo 'awamū 'gā nupe. 'Au irūpāwē 'gā nuwi, ore orojesaukat Jarejuwarete 'ga upe 'jara 'gā. Jarejuwarete 'ga upe 'gā jekatu'ogi u'eawer imū futat. ²⁴ A'eramū ene nanē ewau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'gā nupi— 'jau 'gā Paulo 'ga upe. —Peu ene nanē ejekatu'oka Moisesi 'ga remimu'eawer imū Jarejuwarete 'ga upe. A'ere ene ka'aranūū monou mainana 'ga upe, 'gā pinawera mepyau 'ga upe 'jau. A'eramū nipo judeu 'gā ojomoyka ikwaapa— 'jau 'gā 'ga upe. — "Na pa je 'ga Moisesi 'ga jaremu'eawer imū etee futat iapoi akou ra'e", te'i 'gā ojomoyka ikwaapa 'jau. "A'etea pa 'gā i'me oree rai'i nū", te'i 'gā ajaupe 'jau— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

²⁵ —Judeuramū jane iapopawi Moisesi 'ga jaremu'eawer imū. A'ere judeue'ema 'gā nanarūi— 'jau 'gā imome'wau Paulo 'ga upe. —Ymā te ore ka'arana monoi ikwasiaa 'gā nupe ikue. "Nan tee ki peapo", 'jau ore imonou ikwasiaa ka'aran are 'gā nupe ikue.

—'Pe'u kasi maira'me a'agawa upe eroopyrera kumia ne. Wyrā rya ki pemonykyt jui. Wy monykyr ire etee ki miaro'o peeyt i'wau. Pe'u kasi wya ne. Wy monykyre'ema nanē pēē i'wawe'em nū. Kūi'ma'eramū ae ajuemireko are akowe'em. Kūjā nanē nū. Ojomen are akowe'em. Omena etee futat erekou. Ae nanē wemirekoa etee futat erekou nū", 'jau ore ikwasiaa imonou 'gā nupe ikue— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

²⁶ Ai'iwe Paulo 'ga awau irūpāwē 'gā nupi. A'eramū 'gā juejue ojekatu'oka Jarejuwarete 'ga upe Moisesi 'ga je'eger imū. A'ere awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe oporogytau mainana 'ga upe.

—Morowykye'ema mū magwaw ire ore jekatu'opawi. A'eramū ki ene wya amū iapisau iapyau oree juejue. Je tamepy orojee ene upe 'jau— 'jau 'ga mainana 'ga upe.

Paulo 'ga pyykawet

²⁷ Morowykye'ema teepap ja'wyja'wyrāmū Paulo 'ga awau osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. A'e pe judeu 'gā amū 'ga resaka, Asia wya awi 'ut ma'efera 'gā 'ga resaka. A'e 'gā Paulo 'ga pyyka 'ga ku'a are. ²⁸ 'Ga pyyg ire 'gā 'ga reruafukaita 'ga rerekou:

—Pe'je pejejua 'ga pyyka ore pyri. Koa kūi'ma'e 'ga pyyka ore pyri. Kwe pe 'ga oi 'gā mul'jau tywet rakue— 'jau 'gā 'gā nupe. —"Peapo awi Moisesi 'ga remimu'efer imū", e'i 'ga 'gā nupe rakue. "Judeu 'gā nia'wyrī", e'i 'ga rakue. "Janeruwarete 'ga mogytaawa nia'wyrī", e'i 'ga rakue— 'jau futatee 'gā 'gā nupe. —A'ere 'ga 'ā 'awamū judeue'ema 'gā

neruri erosou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe— 'jau 'gā 'ga rerekou eruafukaita 'gā nupe. —Judeue'ema 'gā ae nuerurarūi Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. A'etea 'ga werut 'gā 'au— 'jau 'gā 'ga reruafukaita erekou.

²⁹Jerusarega momyrūaw ipe 'gā Paulo 'ga resaka rai'i. Judeue'ema 'ga amū 'ga rewiri ekoramū rai'i. Efesu pewara 'ga, Trofimū 'ga akou 'ga rewiri rai'i. A'eramū 'gā nesakarera 'gā Paulo 'ga resaka Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe.

—Judeue'ema 'ga nipo 'ga werut erosou— 'jau 'gā ajaupe.

Nuesagi agawewi 'gā judeue'ema 'ga amū 'ga pyri. A'etea 'gā aipo 'jau ajaupe. A'eramū 'gā a'eramū Paulo 'ga pyyka eruafukaita erekou.

³⁰Aipo 'gā 'eramū tesirūmera 'gā 'ua ajatykau 'ga pyykarera 'gā poaa Paulo 'ga ree. 'Ga rerawau eroiryryryka enuēma ukupepe. 'Okwara rawopytyma 'ga wi.

A'erauwe 'gā wafukaita ajaupe:

—Pe'je pejejua. Sijuka 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe.

³¹A'ea kūima'e 'ga amū enupa. A'eramū 'ga ujāna jefaruu piara rupi.

—Ejot. Ekoay nipo 'ā 'gā ajuapisau 'ja— 'jau 'ga awau jefaruu 'ga upe.

³²A'erauwe jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga jefaruu 'gā majatykai erawau. A'erauwe jefaruu 'gā nuri ujāna. Peu we 'gā jefaruu 'gā nesaka. A'erauwe 'gā poiri Paulo 'ga nupā awi.

³³A'erauwe jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga oi Paulo 'ga rerowyka 'ga pyyka. A'erauwe 'ga 'i jefaruu 'gā nupe:

—Pe'je pejejua 'ga pofaa itaju pyu— 'jau 'ga jefaruu 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga pofaa. Mukūja itaju pyu 'ga pofaa.

'Ga pofar ire 'wyrriara 'ga 'jau Paulo 'ga nupāarera 'gā nupe:

—Aw'jja 'ga ki 'ei? Ma'ja 'ga iapou ra'e ki 'ei?— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁴A'ere 'gā afukafukai ekoete tee futat waewaemamū. A'eramū 'gā ikwaape'ema. A'erauwe jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga je'egi:

—Pe'je 'ga rerawau jareje'wyr ipe— 'jau 'ga jefaruu 'gā nupe.

³⁵⁻³⁶A'erauwe 'gā 'ga rerawau oje'wyrā 'og ywate pe. 'Og ywate jeupiawa upe Paulo 'ga rerowaēm ja'wyja'wyrāmū mytuna 'gā 'ua ujāna jefaruu 'gā newiri wafukaita:

—Pe'je sijuka futat 'ga— 'jau mytuna 'gā 'ua jefaruu 'gā nepejāna.

A'erauwe jefaruu 'gā Paulo 'ga rupia. Wam. Ojasi'y'warimū 'ga rerawau 'ga roerojeupia.

'Gā nupe Paulo 'ga 'eawet

³⁷Werose ja'wyja'wyrāuwe Paulo 'ga oje'ega jefaruu 'wyrria'ri 'ga upe:

—Tene je je'egi enee ra'ne. Toporogyta enee 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

—Kuu. Jeje'ega futat nipo ereapo ki sa? ³⁸Nuapoi sipo 'ga jeje'ega pa, a'e naje 'ā re'ā— 'jau jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga 'ga upe. —NaRoma 'wyrriararete muearera rūi nipo ene ki sa? 'Awamue futat ako Egitu wyy pewarera 'ga aparupisi ma'efera 'gā nerooi 'wyrriara mueu ai'i. Kwaturu miu aparupisi ma'efera 'gā 'ga erawau ai'i— 'jau 'ga imome'wau Paulo 'ga upe. —Amunawe'em ipe ako 'ga 'gā nerawau 'wyrriara mueu akojai'i. Na'efera rūi nipo ene ki sa?— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

³⁹—Naani nū'ū. Judeua te je nū'ū. Tarsu pe te je 'ari ikue. Sirisia wyy pe te Tarsu ruwi nū'ū. Tuwiiu te aipoa Tarsua— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'wyrria'ri 'ga upe. —Tene je je'egi 'gā nupe— 'jau Paulo 'ga jefaruu 'gā 'wyrria'ri 'ga upe.

⁴⁰—Nai'i— 'jau 'ga.

A'erauwe Paulo 'ga u'ama ojeupiawa 'arimū opo mowya 'gā nupe 'gā momika. 'Gā je'ega apou 'gā nupe. 'Gā momika etee 'gā mogyau. A'eramū Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe. Judeu 'gā je'egarete 'ga iapou 'gā nupe, epyreu 'jawa apou 'gā nupe.

22

¹—Pe'je pejeapyakau je ree. Tejekwawera je amome'u pē nupe. A'eramū pēē pejeapyakau jeporogyta are— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

²—Kuu. Janeje'ega futat nipo 'ga wapo— 'jau 'gā ajaupe.

A'erauwe 'gā nuwi wapyakau etee oje'ega 'ga iaporamū.

³—Je 'ā judeua te — 'Jau Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe. —Tarsu pe u'tat ma'efera te 'ā je. Sirisia wyy pe u'tat ma'efera te 'ā je. Tearanuw ire te je oi Jerusareg ipe, tejemu'Jau ikue. Gamariue 'ga upe tejemu'Jaukaa ikue. 'Ga te je mu'Jau Moisesi 'ga remikwasiarer are ikue. Jarejuwarete 'ga je'eg are 'ga je mu'Jau ikue. A'eramū je 'ā pē 'Jawe etee futat tekou Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū. 'Ga remifutara etee te je aapo— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama. ⁴—Ymā te jemara'neramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā nee ikue. A'eramū je 'gā nerekou tyweaete. Je 'gā pyyka 'gā monou moromunepawa pype 'gā munepa ikue. Kūima'e, kūjā. Mīmera 'gā je ipyyka imonou imunepa ikue. “Tomomoirukat 'gā Jejui 'ga rerowiar awi 'Jau”, 'Jau je tejeupe ikue numiamū. “'Ga wi 'gā poire'em ire je 'gā apisiukaa 'gā nupe”, 'Jau je ikue— 'Jau Paulo 'ga imome'wau. ⁵—Mainana 'wyriararete 'ga oje'ēma'e 'gā netee nanē futat ikwaapa nū. 'Ga futat ka'arana kwasiaa imua jee ikue. Damasco pewara 'gā nupe je eroopyramū 'ga ka'arana kwasiaa imua jee ikue. A'eramū je tewau 'gā nupe ikue numiamū. Jejui 'ga rerowiaara 'gā pyyka tewauramet futat ikue numiamū. “Tapofat 'gā erua Jerusareg ipe”, 'Jau je ikue numiamū— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁶—A'ere je Damasco pe je waēm ja'wyja'wyraruwe tata eny 'Jawewara ruri ojypa ywag awi jee ikue. Ajeaje katu kwara ruwamū tata eny 'Jawewara 'ua jee. Eny fuk te aipoa tata eny 'Jawewara. A'eramū je enywyter ipe futat te'ama. ⁷Eny resakawe je tewau te'aa wyyu teyyita eny awi. Je o je 'arauwe 'ga amū oje'ega jee: “Ma'eramū te je rereko tywerete ape, ki Saulo?” 'Jau 'ga jee— 'Jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁸—Tejeupe 'ga je'egamū je 'Jau 'ga upe: “Awjya te poromū oje'eg jee, ki Ku'jyp?” 'Jau je 'ga upe. “Je Jejujamū aje'eg enee. Nasare pe waranup ma'efera je”, 'Jau 'ga jee. “Je 'ā je rereko tywerete ape”, 'Jau 'ga jee ikue— 'Jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

⁹—Jeirū 'gā eny resaka futat numiamū. A'ere 'gā nuenuwi Jejui 'ga je upe ije'ega ikue. Je etee futat 'ga je'ega renupa. ¹⁰A'eramū je 'Jau 'ga upe: “Ma'ja te je aapo enee 'awamū?” 'Jau je 'ga upe.

—Aipo ojeupe je 'eramū 'ga oje'ega mua jee: “Efu'am ewau Damasco pe. Peu 'ga amū tene mu'e je ree eneremiaporam are 'Jau”, 'Jau 'ga jee oje'ega mua jee ikue— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe.

¹¹—A'ere je najereai. Aipo renyfera je reawowep. A'eramū jeirūa 'gā je popyyka je rerawau Damasco pe. ¹²Peu je waēm ire Ananiasi 'ga 'ua oporogytau jee. Ananiasi 'ga Janeruwarete 'ga rerowiaararetea. Moisesi 'ga remikwasiarer imū nanē 'ga mama'e apou nū. A'eramū pewara 'gā judeu 'gā 'ga pojeupa ajemogyau. ¹³A'e 'ga 'ua oje'ega jee— 'Jau Paulo 'ga imome'wau. —“Awamū ene Jejui 'ga rerowiaaramū ereko je 'Jawe”, 'Jau 'ga jee. “A'eramū je ene mamā'Jau”, 'Jau 'ga jee— 'Jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe. —A'erauwe je temā'Jau tejearamū nū. ¹⁴A'ere Ananiasi 'ga 'Jau jee: “Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga ene pyyrūi rakue”, 'Jau 'ga jee. “Janeypy 'gā 'ā 'ga rerowiaa rakue. 'Ga futat ene mut wemifutara kwaawukaa enee”, 'Jau 'ga jee. “'Ga ra'yra 'ga futat oje'eg enee, ojesaukaa enee rai'i. Mama'e tywera apoare'ema 'ga ojesaukat enee rai'i”, 'Jau Ananiasi 'ga jee— 'Jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe. ¹⁵—“Ene futat 'awamū ereko 'ga porogyta mome'waramū”, 'Jau 'ga jee. “Ejemiesagera mome'wau ekou 'gā nupe, ejemienuwera retee”, 'Jau 'ga jee ikue— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe.

¹⁶—Aipo 'e re Ananiasi 'ga 'Jau jee: “Ere efu'ama jui. Eje'ega Jejui 'ga upe”, 'Jau 'ga jee. “Ojeupe eneje'egamū 'ga enetywera tomoit ene wi 'Jau”, 'Jau 'ga jee— 'Jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe. —“Aipo ene iapo re je ene pymiāu 'y pe 'Jau”, 'Jau 'ga jee— 'Jau 'ga 'gā nupe.

—A'erauwe je je'egi Jejui 'ga upe. 'Ga upe je je'eg ire 'ga je pymiāu 'y pe— 'Jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

¹⁷—A'ere je teJua tewau Jerusareg ipe ikue nū. 'Au tewaēm ire je tewau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe teporogytau Jarejuwarete 'ga upe. ¹⁸Ojeupe je porogyta je 'amamū Janejararete 'ga ojesaukaa jee. A'eramū 'ga 'Jau jee: “Ekwap kamēsiete Jerusareg awi. 'Auwara 'gā naje rerowiari, ene je mome'uramū ne”, 'Jau Jejui 'ga jee ikue— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹⁹—A'eramū je 'Jau Jarejararete 'ga upe: “A'jea futat ako je ymā ene rerowiaara 'gā pyygi ikue. 'Gā jatykaaw ipe 'gā pyyka tekou ikue, 'gā nupāu tekou ikue”, 'Jau je 'ga upe. ²⁰“Estevão 'ga ako ene mome'wara ikue. A'ere je 'ga jukaramū 'ga resagi te'ama ikue. 'Ga jukaara 'gā naitya je iarūmū te'ama ikue. Je nanē 'ga jukaā futaa ikue nū”, 'Jau je Jejui 'ga upe— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama imome'wau.

²¹—A'eramū Jejui 'ga 'Jau jee: “Ekwap 'aw awi, Jerusareg awi. Ekwap kwe pe mukuwara 'gā nupe je mome'wau”, 'Jau 'ga jee ikue. “Judeue'ema 'gā nupe je mome'wau ewau muku”, 'Jau 'ga jee ikue— 'Jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe.

²²A'eramū aipo renupa taetu najuejue etee futat wafukaita nū. “Judeue'ema 'gā nupe je mome'wau ewau”, 'Jau 'ga jee ikue ojeupe 'e renupa taetu wafukaju'Japa ajaupe nū: —Pe'je ajee 'ga sijuka futat. Nia'wryi futari 'ga ra'e— 'Jau 'gā wafukaita ajaupe.

²³Ojomoyka wafukaita. A'eramū futat weteyrū mososoka ipatukau. 'Yja mosimoa imonou ywau. 'Gā mara'nea 'gā nerekou 'yja mosimorukaa 'gā nupe. ²⁴A'erauwe 'wryiara 'ga je'egi jefaruu upe:

—Pe'je 'ga rerawau imunepa imu'ama jarejog ipe— 'Jau 'wryiara jefaruu 'gā nupe.

A'erauwe jefaruu 'gā 'ga rerosou. A'ere 'wryiara 'ga 'Jau:

—Ma'eramū 'gā ma'eramū amara'ne ekoeteramū 'ga ree 'ū? Nakwaakwaawi'i pa je 'ā judeu 'gā mara'neawa 'ga ree nū— 'Jau 'wryiara 'ga 'gā mara'nea kwaape'ema.

Nokwaawi 'ga judeu 'gā je'egaretea. A'eramū 'gā 'gā afukai are nanē weapyoe'emamū nū. A'eramū 'ga 'gā mara'nea kwaape'ema.

A'eramū 'wryiara 'ga 'Jau jefaruu 'gā nupe:

—Pe'je 'ga nupānupāu. Ma'ja te ereapo 'gā nupe ra'e, sa'e 'ga upe 'Jau. Onupā re 'ga tomome'u janee 'Jau— 'Jau 'ga jefaruu 'gā nupe.

²⁵A'eramū 'gā 'ga pofaa 'ga nupā enune. A'eramū Paulo 'ga 'Jau jefaruu 'gā 'wryia'ri 'ga upe:

—Ma'eramū sipo pēē romanūa sinupā 'Jau? Esage sipo romanūnamū ae nupā?— 'Jau Paulo 'ga 'ga upe. —Namome'ui we je tejekwawera 'wryiara 'gā nupe. Jerekwawera renuw ire te nipo 'gā 'i pē nupe: “Mama'e tywera 'ga wapo futat rai'i”, 'Jau nipo 'gā. “Naani. Nuapoi 'ga mama'e tywera rai'i”, 'Jau nipo 'gā. Maranamū, “mama'e tywera 'ga wapo futat rai'i” 'eramū 'gā je nupāukaa. “Nuapoi 'ga mama'e tywera rai'i” 'eramū nipo 'gā je nupāukare'ema— 'Jau Paulo 'ga jefaruu 'gā 'wryia'ri 'ga upe.

²⁶A'erauwe jefaruu 'gā 'wryia'ri 'ga oi o'wryiara 'ga upe imome'wau:

—Ma'eramū te jane rekoiki ekoete 'ga ree rai'i? “Romanūa je”, e'i 'ga oree ko nū'ū— 'Jau 'ga awau o'wryiara upe.

²⁷A'eramū 'ga 'wryiara 'ga awau oje'ega Paulo 'ga upe:

—A'jea futat te ene romanūa? “Romanūa je”, e'i 'ga oree ko, 'Jau 'gā 'ū.

—A'jea futat je romanūa nū'ū— 'Jau Paulo 'ga jefaruu 'wryiara 'ga upe.

²⁸—Je ka'aranūū amono kwaiwete romanū upe ikue, romanūnamū tejekwawamū ikue. A'eramū je romanūnamū tekou 'awamū— 'Jau 'wryiara 'ga Paulo 'ga upe.

—Je naani nū'ū. Je namonoi ka'aranūūa romanūnamū tejekwawamū ikue nū'ū— 'Jau Paulo 'ga 'ga upe. —Je peu futat romanū ywy pe a'at ikue nū'ū. A'eramū je romanūretefa futat nū'ū— 'Jau Paulo 'ga 'wryiara 'ga upe.

²⁹Aipo renupawe 'ga upe oporonup ma'efera 'gā awau 'ga wi. Jefaruu 'wryiara 'ga nanē oky'Jau 'ga wi. “Romanūa ae nopofar ekoetea'uweryi”, 'Jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga oky'Jau 'ga wi.

Judeu 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nowase Paulo 'ga 'eawet

³⁰A'ere jefaruu 'wryiara 'ga 'Jau: “Ma'eramū te judeu 'gā mara'ne ekoeteramū 'ga ree rai'i 'ū?” 'Jau 'ga ojeupe.

A'eramū ai'īwe 'ga 'gā majatykau. Mainana 'wryiara 'gā, judeu 'gā 'wryia'ri 'gā, 'gā nupe oje'ēma'e 'gā. Mīmera 'gā 'ga imua imajatykau.

—Ma'ja te 'ga wapo pē nupe rai'i?— 'Jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū jefaruu 'wryiara 'ga Paulo 'ga rerurukaa 'gā nupe nū.

23

¹ A'eramū Paulo 'ga osou ppy we ae upe oje'ēma'e 'gā nesaka, 'gā jatyka 'gā nuwamū. A'erauwe 'ga oje'ega 'gā nupe:

—Pēē 'ā judeua. Je nanē futat judeua nū. Namutamutat je rekoī pē pype. Je ako esage Jarejuwarete 'ga upe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

² Aipo 'ga 'eramū mainana 'wryiararete 'ga amara'neramū 'ga ree, Ananiasi 'ga amara'neramū 'ga ree. A'eramū 'ga 'jau Paulo 'ga pyriwara 'ga upe:

—Ejurunupā 'ga a'i kūi. Aipo ne'ia'uweri ae— 'jau 'ga Paulo 'ga pyriwara 'ga upe.

³ A'eramū Paulo 'ga 'jau 'ga upe:

—Je nupāukar ekoeteramū te Janeruwarete 'ga ene rereko tyweretei nū a'i kūi— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. —Ene te 'ā nenea'wryi. Ene te 'ā Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee ere'yi eapyaka je ree je renupa— 'jau Paulo 'ga 'ga upe. —Ma'eramū ene, “enupā 'ga”, 'jau 'ga upe 'ū? NaMoisesi 'ga remikwasiarer imū rūi aipoa— 'jau 'ga 'ga upe. —“Nan peapo”, ere futatee 'ā ekou ae upe. A'ere 'ā ene miamū nereapoi 'gā nupe e'eawer imū— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

⁴ A'eramū 'ga pyriwara 'gā amū 'jau Paulo 'ga upe:

—Aipo ere awi 'ga upe 'gā nowase. Janeruwarete 'ga te ako 'ga omogo mainana 'wryiarareteramū ai'i kūi— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

⁵ —Ikwaaw ire amunipo je 'ā aipo na'ei 'ga upe ra'e nū'ū— 'jau Paulo 'ga wenupara 'gā nupe. —Nakwaawi te 'ā je. A'eramū je 'ā pē'wryiara upe aipo 'jau akiko— 'jau 'ga 'gā nupe. —Janeruwarete 'ga te 'ā “Pekurap kasi peje'wryiara ne”, e'i futat rakue. A'ere je 'ā nakwaawi te. A'eramū je 'ā pē'wryiara kurapa rēwējēmī pē nupe— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁶ A'ere Paulo 'ga 'jau ojeupe: “Kuu. 'Gā amū fariseua. 'Gā amū satusewa. Naju'jaju'jawe rūi 'gā nea'aramū mama'e are”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga wafukaita oje'ega 'gā nupe:

—Je nanē fariseua futat. Jeruwa 'ga fariseua futat rakue— 'jau 'ga wafukaita. —Arowiat futat je jaremanū re jane 'ēi tywy awi jarewywya nū 'ea. A'e rerowiarāmū te ako 'gā je pofari ai'i— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

⁷ Aipo 'erauwe satusew 'gā ajamuew fariseu 'gā nee. ⁸ “Amanū re ae noferawu'jawi”, e'i satusew 'gā ajaupe jepi. “Nitywi ae ywag ipe”, 'jau 'gā jepi. “Nitywi futari ae 'agera”, 'jau 'gā jepi. A'ere 'ā fariseu 'gā 'i: “A'jea futat. Ae 'agera rekoī ywag ipe. Ywag ipe nanē futat ae jemogyi nū”, 'jau 'gā jepi. ⁹ A'eramū 'gā a'eramū ajamuew, afuakaramū ajaupe. Oje'ega momoa ajaupe. A'eramū 'gā amū afu'ama. 'Gā nupe moromu'jara 'gā. Fariseu 'gā. A'eramū 'gā afu'ama oje'ega ajaupe:

—Nuapoi te 'ga 'ā mama'e tywera akou. Ywagipewara 'ga nipo oje'eg 'ga upe rai'i. 'Ga 'Agesagea nipo oje'eg 'ga upe rai'i— 'jau 'gā 'gā nupe.

A'ere 'gā afukafukai etee futat. ¹⁰ A'eramū jefaruu 'gā 'wryiara 'ga 'jau ojeupe: “Tyy. Omonoronorok futat te 'gā Paulo 'ga 'awamū 'wei?” 'jau 'ga ojeupe.

A'erauwe 'ga 'i jefaruu 'gā nupe:

—Pe'je 'ga rerawau peu jareje'wyr ipe 'gā nui nū. Kasi 'gā a'e pe 'ga jukai ne— 'jau 'ga jefaruu 'gā nupe.

A'eramū 'gā 'ga rerawau oje'wyr ipe 'ga munepa nū.

¹¹ Ppytunimū Janejararete 'ga ojesaukaa Paulo 'ga upe:

—Erekyje kasi 'gā nui ne. Sā'ā ene je mome'ua 'au Jerusareg ipewara 'gā nupe. Nan tee futat ene ewau je mome'wau Roma pewara 'gā nupe nū— 'jau 'ga 'ga upe.

Paulo 'ga ree ifuwet ma'e

¹² Ai'iwē judeu 'gā awau ajatykau oporogytau ajaupe:

—Pe'je sijuka futat Paulo 'ga 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —'Ga jukawe'em jane nijemi'wari futari. Jarey'wawe'em futat nanē jane nū. 'Ga juka re tāmējē futat jane jarejemi'waa nū— 'jau 'gā ajaupe. —Jarejuwarete 'ga remianuwamū te 'ā jane 'i— 'jau 'gā ajaupe.

¹³ Kwaiwete 'gā ajatykau Paulo 'ga juka are oporogytau numiamū. Kwarēta 'ga ree ifuwet ma'e 'gā pytuna. ¹⁴ A'eramū 'gā awau oporogytau mainana 'wryiara upe, judeu 'gā 'wryiari'ri 'gā netee:

—Jarejuwarete 'ga remianuwamū futat ore 'i ko, najuejue etee futat ko— 'jau 'gā 'gā nupe. —“Paulo 'ga jukawe'em jane nijemi'wari futari. 'Ya miamū futat jane itykure'ema”, 'jau ore ko— 'jau 'gā 'gā nupe. ¹⁵—Eenūi 'ga oree. 'Au futat 'ga tut 'jau. “Emut 'ga 'au. Toroporogyta 'ga upe 'jau”, ere futatee jefaruu 'wyriara upe— 'jau 'gā mainana 'wyriara 'gā nupe oje'ēma'e 'gā netee. —'Ga renūjamū toroo 'ga rapesaka pe aje 'jau— 'jau 'gā 'gā nupe. —Nowaēmi futari nipo 'ga 'ua 'au. Peu ore oi 'ga rapesaka arajupa. Peu etee futat ore 'ga torojuka 'jau pe aje 'jau— 'jau 'gā mainana 'wyriara 'gā nupe.

—Nai'i. Ai'iwe nipo je 'ga renūi— 'jau mainana 'ga 'gā nupe.

¹⁶A'ere aipo 'gā 'eramū Paulo 'ga rekowiara 'ga enuwi. A'eramū 'ga awau imome'wau Paulo 'ga upe:

—“Sijuka 'ga 'jau”, e'i 'gā enee ko— 'jau 'ga awau imome'wau Paulo 'ga upe jefaruu 'gā 'wyr ipe.

¹⁷A'eramū Paulo 'ga 'jau jefaruu 'gā 'wyr'ia'ri 'ga upe:

—Eero koa kunumīū 'ga peje'wyriara 'ga pyri. Taporogyta 'ga upe 'jau, e'i 'ga— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

¹⁸A'eramū 'ga 'ga rerawau o'wyriara 'ga upe:

—“Kunumīū 'ga eroo imoporogytaukaa 'ga upe”, e'i imunewipyrrera 'ga jee. A'eramū je koromū 'ga rerua ene pyri. “Toporogyta 'ga upe 'jau”, e'i 'ga enee ra'e— 'jau 'ga 'wyriara 'ga upe.

¹⁹A'eramū 'wyriara 'ga kunumīū 'ga popyyka erawau erojepe'au'i 'gā nui oporogytau 'ga upe:

—Ma'ja are te eneporomome'uwet jee?— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁰⁻²¹A'erauwe kunumīū 'ga 'jau:

—Judeu 'gā ajatyka 'upa peu jetutyra 'ga rapesaka. Jetutyra 'ga juka are 'gā fieweramū. A'eramū nipo ai'iwe 'gā 'wyriara 'gā 'jau enee, “Emut 'ga oree 'au. Toroporogyta 'ga upe 'jau”, 'jau futatee nipo 'gā enee. O'meramū enee. Kwarēta kūima'e 'gā 'up 'ga rapesaka pe yse pe— 'jau 'ga imome'wau 'wyriara 'ga upe. —“Janeruwarete 'ga remianuwamū futat ore 'i”, e'i 'gā ko. “Paulo 'ga jukawe'em jane nijemi'wari futari. Niy'ui futari nanē nū”, e'i 'gā ko— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —'Awamū futat nipo 'gā nuwi eneje'ega rapesaka— 'jau kunumīū 'ga 'wyriara 'ga upe.

²²A'erauwe 'wyriara 'ga oje'ega kunumīū 'ga upe:

—Eremome'u kasi ajee 'gā nupe ne— 'jau 'wyriara 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'ga kunumīū 'ga monou 'ga 'wyr ipe nū.

'Wyriara 'ga upe Paulo 'ga monoawet

²³⁻²⁴A'ere 'wyriara 'ga oje'ega jefaruu 'gā 'wyr'ia'ri 'gā nupe, mukūja 'gā nupe:

—Pe'je jefaruu majatykau. Tusētu ki jefaruua pemajatyka. Setēta ki kawaruu 'arimū wata ma'e 'gā. Tusētu ki aparupisawa rerekwara 'gā nanē pemajatyka nū. Paulo 'ga upe nanē ki kawaruua peroo amū nū. Pejemogatyrumap tāmējē futar iki pejejupa. Kaaruwypyaje'i tepeo 'jau. Sesaria pe Paulo 'ga teperoo ejaa jare'wyriara 'ga upe, Ferisi 'ga upe 'jau— 'jau 'wyriara 'ga 'gā nupe. ²⁵—Ka'arana takwasiat imonou 'ga upe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'ga upe.

²⁶Ene 'ā ore'wyriara. Jerera 'ā Krautiu Lisia. Jaruete te ene? Paulo 'ga je amono enee.

²⁷Judeu 'gā opyyk 'ga ai'i. A'ere 'gā “sijuka 'ga 'jau”, 'gā 'i etee ajaupe. A'ere Paulo 'ga romanūa ra'e. A'e kwaaw ire je tejemiayuwa 'gā monou 'ga pyyka judeu 'gā nui.

²⁸A'ere je 'ga rerawau judeu 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nupe. “Ma'ja te 'ga wapo pē nupe rai'i?” 'jau je 'gā nupe.

²⁹A'ere 'gā 'i jee, “Nuapoi 'ga mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imū”, 'jau etee 'gā jee. A'ere 'ga nuapoi futari mama'e tywera janee. A'eramū je 'ga jukaukare'ema 'gā nupe.

³⁰ A'eramū 'ga amū 'ua 'jau jee: “Judeu 'gā ifuewet 'ga ree”, 'jau 'ga 'ua jee. A'eramū je 'ga monou kweramū ene pyri. A'ere je 'ga ree ifuewet ma'e 'gā tomono enee 'jau: Pe'je pejewau peu 'ga pyri, pejeporogytau 'ga upe 'ga rowase, 'jau nipo je 'gā nupe,

'jau 'ga imonou 'ga upe ikwasiaa.

³¹ A'eramū ypytunimū jefaruu 'gā Paulo 'ga rerawau Sesaria pe. O'wyrriara 'ga je'eg imū etee futat 'ga rerawau. Awau owaēma ajepeja amunaw ipe ra'ne, Ātipiriti 'jaw ipe.

³² Peu futat 'gā aku'emamū. Ku'em ire jefaruu 'gā ojewya 'ua Jerusareg ipe nū. A'eramū kawaruu 'arimū wata ma'e 'gā etee Paulo 'ga rerawau erowaēma ³³ Sesaria pe, ka'arana rerawau imonou 'wyrriara 'ga upe. Paulo 'ga nanē 'gā imonou 'ga po pe nū. A'ere jefaruu 'gā ojewya 'ua nū.

³⁴ A'erauwe 'wyrriara 'ga ka'arana mogytaw. Imogytapaw ire 'ga opononupa ee Paulo 'ga upe:

—Ma'ape te ere'at rakue?

—Sirisia ywy pe je 'ari ikue nū'ū— 'jau Paulo 'ga 'ga upe.

³⁵ Aipo ojeupe 'eramū 'wyrriara 'ga 'jau:

—Tene ajee ene ree ifuewet ma'e 'gā nuri owaēma ra'ne. A'ere taenup eneje'ega 'jau— 'jau 'wyrriara 'ga 'ga upe.

A'erauwe 'wyrriara 'ga je'egi jefaruu 'gā nupe:

—Peroo 'ga imunepa jee peu, Erote 'ga roguufer ipe— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū jefaruu 'gā 'ga rerawau imunepa imyina 'og ipe iawopytyma. Jefaruuna'nī 'gā amū opytaw 'ga resakaawamū.

24

Paulo 'ga je'ēwu' jagawet

¹ Siku oser ire mainana 'wyrriararete 'ga, Ananiasi 'ga, judeu 'ga 'wyrriari 'gā amū nerooi Sesaria pe. Terturu 'ga nanē 'ga erawau ojeupi Ferisi 'ga upe Paulo 'ga mome'wawamū. Ananiasi 'ga Terturu 'ga rerawau oje'ega mome'waramū 'wyrriara 'ga upe.

'Gā waēmauwe Ferisi 'ga Paulo 'ga rerurukaa 'gā nupe. Paulo 'ga rut 'ga reserauwe,

² Terturu 'ga afu'ama oje'ega 'wyrriara 'ga upe:

—Ene 'ā ore'wyrriara. Ene 'ā eneresage oree. Ymā 'ā nitywi maruapisia jane'wyr ipe. Ene 'ā ore upe oje'ēma'e nanuara apoukare'ema 'gā nupe. Erejajuka esage 'ā ore ree. Mama'e esagea 'ā ereapo oree jepi. A'eramū ene ore muekōēāina. ³ Au'jete ore muekōēāi ape. ⁴ A'ere je teja'nē pype je porogytai enee. Kasi a'e pe je ete je porogytai eneporogytamer ipe ne. A'eramū ki ene eapyakau jeje'eg are— 'jau Terturu 'ga 'wyrriara 'ga upe.

⁵ —Koa kūima'e 'ga nia'wyrri. 'Ga 'ā ako judeu 'gā 'wyrri moyka mama'e tywera mome'wau 'gā nupe. Moromamara'neara 'ga— 'jau Terturu 'ga imome'wau 'wyrriara 'ga upe. —Jelui 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'ga tāmējē. Nasare pe waranup ma'efera 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'ga. Aje 'ā 'ga rekoimome'wau. ⁶ A'eramū 'ga judeue'ema 'ga rerawau werewi erosou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ai'i— 'jau 'ga Paulo 'ga mome'wau 'wyrriara 'ga upe. —A'eramū ore 'ga pyyka ai'i numiamū. “Siroo 'ga 'wyrriara 'ga rowase jareporonupa ee Moisesi 'ga 'eawer imū 'jau”, 'jau ore ai'i numiamū. “A'jea futat pa 'ga mama'e tywera apoi rai'i, sa'e 'ga upe 'jau”, 'jau ore ai'i numiamū. ⁷ A'ere jefaruu 'gā 'wyrriara 'ga ruri ojemomoyjau oree 'ga pyyka ore wi ai'i. ⁸ A'ere 'ga ore wi 'ga pyyg ire 'jau oree ai'i: “Pe'je pejewau peu 'ga rowase pejeporogytau 'ga upe”, 'jau 'ga oree ai'i. A'eramū ore arajua 'agamū ai'i— 'jau 'ga 'wyrriara 'ga upe. —A'eramū ene eprononupa ee esaka 'ga upe nū. Tereenup 'ga je'eawer imū etee futat 'ga porogyta ojeupe 'jau. A'jea futat 'gā je'ega, 'jau nipo 'ga pē nupe— 'jau Terturu 'ga 'wyrriara 'ga upe.

⁹ A'erauwe Terturu 'ga rupi 'ut ma'efera 'gā, judeu 'gā, oje'ega 'ga upe:

—A'jea futat— 'jau 'gā ojomoyka imome'wau 'ga upe.

'Wyrriara 'gā nupe Paulo 'ga jemome'uwawet

¹⁰ A'erauwe Ferisi 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—Ere ajee ejekwawera mome'wau oree. Taruenup 'jau— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

A'eramū Paulo 'ga oje'ega:

—Ene 'ā namutamutat erejup 'wyriaramū oree. A'eramū je teporogytau enee. Teku'iramū tejemome'wau enee. Terekwaap mama'e tywera je iapoe'emawera 'jau— 'jau Paulo 'ga 'wyriara 'ga upe. ¹¹—'Awamueuu je ruri Jerusareg ipe tewaēma ai'i, Jarejuwarete 'ga upe teporogytaawamū ai'i, 'ga muorypa ai'i. “Ene te 'ā enesage oree”, 'jau je 'ga upe — 'jau 'ga 'ga upe. ¹²—Je 'ā namuei 'gā tekou. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe taetu aje je 'ā namuei 'gā tekou. Judeu 'gā jatykaaw ipe tewau miamū je nakurawa'uweri 'gā jepi — 'jau Paulo 'ga 'ga upe. —Ukawō'ō me taetu aje je 'ā namuei 'gā tekou. Ako esage te je 'ā 'gā pype numiamū. ¹³A'ere 'ā 'gā je je'ēwu'jag ekoetei. A'ere 'ā je je'ēwu'jag ekoeteara je'ega naena'e i ete je kwau— 'jau Paulo 'ga 'wyriara 'ga upe. ¹⁴—Je 'ā Jarejuwarete 'ga arowiat tekou. Oreypy 'gā 'ā Jarejuwarete 'gā werowiat rakue. Jejui 'ga nanē je 'ā arowiat nū. Jejui 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga. A'e 'ga je arowiat. A'ere 'ā judeu 'gā nuerowiari 'ga. A'eramū 'gā 'ā amara'neramū je ree— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'wyriara 'ga upe. —Jarejuwarete 'ga je'ega je arowiat. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiaret, Moisesi 'ga remikwasiaret. Mīmera je akwaapap. ¹⁵“Aemanū re nipo Janeruwarete 'ga ae mū'ēi tywy awi ae mowywyapap nū. Ia'wyre'ema 'gā, esage ma'e 'gā. Mīmera 'gā nipo 'ga imū'jāu imowywya nū” 'ea judeu 'gā werowiat. Je nanē erowiaa nū. ¹⁶A'eramū je tekou esage Jarejuwarete 'ga rowase. Ae rowase 'jau je iapou tekou. Naapoi futari je mama'e tywera Jarejuwarete 'ga rowase— 'jau Paulo 'ga ojemome'wau 'wyriara 'ga upe.

¹⁷—Namutat je rekoiteatau amunaw imū ai'i. 'Awamue te je ruri tejewya Jerusareg ipe ai'i nū. Ka'aranūū rerua tepytuna 'gā nupe ai'i. Jarejuwarete 'ga upe nanē je ape monou ai'i nū— 'jau 'ga 'ga upe. ¹⁸⁻¹⁹—Moisesi 'ga je'eger imū je tewau tejauka ra'ne. A'ere je tewau tesou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe ai'i. Ka'aranūūa je erawau erosou 'ga upe. A'e je iaporamū judeu 'gā amū, Asia wyy awi 'ut ma'efera 'gā, je resaka. Nakwaiwete rūi 'gā ajemogyau je rewiri. “Nan kasi peapo ne”, na'e agawewi je 'gā nupe. Ako esage te je 'ā 'gā pype numiamū. A'etea 'gā je pyyk ekoete ai'i— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —A'ere 'ā 'gā jēmī nuri je mome'wau 'au enee. 'Gā te amunipo 'ā 'ut je mome'wau 'au enee. ²⁰Tene ajatyka ma'efera 'gā je mome'ui 'au enee. Tene 'gā mama'e tywera je iapoawera mome'ui enee, 'gā nupe oje'ēma'e 'gā nowase iapoawera— 'jau Paulo 'ga 'wyriara 'ga upe. ²¹—'Gā nowase te'ama je aipo je 'i te 'gā nupe ai'i, “Amanū re ae 'ēi tywy awi owywya nū”, a'e je te'ama 'gā nupe 'gā nowase ai'i. A'e are te 'gā je pyyg ekoetei je rerua 'au ai'i— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'ga upe.

²²Ferisi 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gā nemimu'efera rera kwaapa futat. A'eramū 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—Tene jefaruu 'wyriara 'ga ruri owaēma ra'ne, Lisia 'ga ruri ra'ne— 'jau 'ga 'ga upe. —'Ga waēmamū taapyaka eneje'eg are 'jau nū. A'jea futat pa 'ga mama'e tywera apoi rai'i, ta'e enee 'gā imome'uramū 'jau— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

²³A'eramū Ferisi 'ga 'jau jefaruu 'gā 'wyria'ri 'ga upe:

—Jefaruuna'nī 'ga emono amū imogou peu 'ga pyri, 'ga ree ojejuka ma'eramū. Tene 'ga pytuna 'gā nuri 'ga resaka, mama'e rerua 'ga upe— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁴A'ere, anurenure'i Ferisi 'ga wemireko ēē retee awau oje'ega 'ga upe. 'Ga remireko ēē judeua. Ēē rera Drusila. A'eramū Ferisi 'ga 'jau jefaruu 'ga upe:

—Ekwap Paulo 'ga rerua. Toporogyta 'ga oree 'jau. Taruapyaka Jejui 'ga mome'u are 'jau— 'jau 'ga 'ga upe.

Ojeupe 'ga waēmamū Ferisi 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—Jejui 'ga emome'u oree— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

A'erauwe Paulo 'ga Jejui Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. ²⁵A'eramū Paulo 'ga 'jau 'gā nupe:

—Mama'e tywera kasi peapo ne. Jarejuwarete 'ga je'ega peenup. Pejemu'akwaap nanē mama'e tywera apoe'em are pejekou— 'jau Paulo 'ga 'wyriara 'ga upe 'ga remireko ēē retee futat. —Anure nipo jane juejue jane oi jarejesaukaa Jarejuwarete 'ga rowase. A'e pe futat nipo 'ga 'gā amū nupe 'jau: “Ene ekwap peu mama'eukwaawa rapyaw ipe. Nereenuwi jeje'ega rakue”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga oje'ega renuparera 'gā amū nupe

'Jau: “Ene jeje'ega erenup rakue. A'eramū ene ejua 'au je pyri”, 'Jau nipo 'ga ore mū upe — 'Jau Paulo 'ga 'ga upe.

Aipo renupa Ferisi 'ga okyjau Paulo 'ga remimome'u awi.

—Au'je nipo ra'ne 'ja. Anure taapyaka ene ree 'Jau nū. Ere ewau ore wi ra'ne— 'Jau 'ga Paulo 'ga upe, okyjau aipo Paulo 'ga 'eramū.

A'erauwe 'gā Paulo 'ga rerawau erojewya imunepa imyina nū.

²⁶A'ere 'wyrriara 'ga 'i ojeupe etee futat: “Ka'aranūia sipo 'ga amut jee 'wei, omuēma repyramū 'wei”, 'Jau 'wyrriara 'ga ojeupe.

A'eramū 'ga a'eramū Paulo 'ga renūju'Jau'japa kamēsi'isi'i 'ga renūina 'ga moporogy-taukaa ojeupe. “Taesak 'ga ka'aranūū mura tejee 'Jau kwy”, 'Jau 'ga numiamū. A'ere Paulo 'ga nomonoī futari ka'aranūia 'ga upe.

²⁷Mukūja kwara poromukuran Paulo 'ga akou peu. A'ere Ferisi 'ga ēmi 'wyrriaramū 'ūi awi. Posiu Fesitu 'ga akou 'wyrriaramū 'ga renawer ipe nū. A'ere judeu 'gā nipoiweri Paulo 'ga wi. A'eramū Ferisi 'ga iapou judeu 'ga remifutar imū etee futat 'gā nupe. A'eramū 'ga opoire'ema Paulo 'ga wi.

25

'Wyrriararete 'ga pyri Paulo 'ga wataweramū

¹Muapyr etee oser ire Fesitu 'ga awau Jerusareg ipe. ²Peu mainana 'wyrriara 'gā, judeu 'gā 'wyrriari 'gā netee awau oporogytau 'ga upe. Paulo 'ga je'ēwu'jaga 'ga upe nū. A'ere 'gā 'Jau:

³—Paulo 'ga emut 'au imoporogytaukaa oree nū. Taruapyaka 'ga porogyta are 'Jau— 'Jau 'gā 'wyrriara 'ga upe.

“Simorytee 'wyrriara 'ga. A'eramū 'ga Paulo 'ga mua janee. A'eramū jane 'ga jukau”, 'Jau 'gā ajaupe.

⁴A'ere 'wyrriara 'ga 'i etee 'gā nupe:

—Peu futat pekwap. Pēē futat pekwap peu pejeporogytau 'ga upe. Sesaria pe futat te 'ā Paulo 'ga rekoī moromunepawa pype. Peu futat je oi tejewya anurenure'i nū. ⁵A'eramū pēē peje'wyrriara 'gā amū monou je rupi. Peu futat 'gā tomome'u 'ga jee 'Jau nū, 'ga rowase 'Jau— 'Jau etee 'wyrriara 'ga 'gā nupe. —A'jea futat pa 'ga mama'e tywera apoi akou rai'i, ta'e 'gā nupe peu 'ga rowase 'gā 'ga mome'uramū 'Jau— 'Jau 'wyrriara 'ga 'gā nupe.

⁶Teis etee 'ga osea Jerusareg ipe. A'ere 'ga ojewya awau Sesaria pe nū. Ai'iwe 'ga awau wapyka peu aemogytaaw ipe 'ūina. Oporenuwaiwamū 'ūina 'gā imome'u are. “Maran sipo 'ga mama'e tywera mū apoi 'gā nupe rai'i”, 'Jau 'ga ojeupe. A'eramū futat 'ga Paulo 'ga renūina 'ga rerurukaa 'gā nupe.

⁷Paulo 'ga reserauwe judeu 'gā Jerusareg awi 'ut ma'efera 'gā ojopowāna 'ga ree, 'ga mome'wau 'wyrriara 'ga upe:

—Nia'wyrri futari noko 'ga oree jepi. Mama'e tywera etee noko 'ga wapo oree jepi— 'Jau judeu 'gā Paulo 'ga mome'wau 'wyrriara 'ga upe.

A'ere aipo 'gā 'ea naenae'i etee 'wyrriara 'ga upe.

⁸A'erauwe Paulo 'ga 'Jau 'wyrriara 'ga upe:

—Naapoa'uweri noko je mama'e tywera tekou jepi. Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat je mama'e apoi tekou jepi. Naapoi futari je mama'e tywera Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe jepi. 'Wyrriararete 'ga upe miamū je mama'e tywera naapoa'uweri jepi. 'Wyrriararete 'ga je'ega je aenup tekou jepi— 'Jau Paulo 'ga 'wyrriara 'ga upe.

⁹A'ere Fesitu 'ga poromuorywiweramū judeu 'gā nee. A'eramū 'ga a'eramū 'Jau Paulo 'ga upe:

—Judeu 'gā “Emut 'ga 'au Jerusareg ipe”, e'i jee ai'i. Eneowet te ene Jerusareg ipe? Peu futat too teapyakau ene ree 'Jau nū— 'Jau Fesitu 'ga 'ga upe.

¹⁰A'eramū Paulo 'ga 'Jau 'wyrriara 'ga upe:

—Naani nū'ū. 'Au etee futat je rekoī nū'ū. Je romanūa. A'eramū je 'au etee futat tekou ene rowase. Naapoi futari je 'ā mama'e tywera judeu 'gā nupe. Aipo 'ā erekwaap futat. ¹¹Mama'e tywera je iapo re te amunipo 'ā je oi tejejukaukaa 'gā nupe. A'ere

'ā je naapoa'uweri te mama'e tywera. O'meramū te 'ā 'gā 'i. 'Gā 'mea te 'gā wereko. A'eramū ene je monowarū'em futat 'gā nupe. Mama'e tywera je iapo re te amunipo 'ā je monoarū ape 'gā nupe— 'jau Paulo 'ga 'wyriara 'ga upe. —A'eramū ene 'awamū je monou jare'wyriararete 'ga pyri etee— 'jau etee Paulo 'ga 'ga upe.

¹² A'erauwe Fesitu 'ga oje'ega ojeupe oje'ēma'e 'gā nupe:

—Amono te je 'ga peu?— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'erauwe 'gā oje'ega:

—Ere ajee 'ga monou— 'jau 'gā 'ga upe.

A'erauwe 'ga oje'ega Paulo 'ga upe:

—Ko ajee je ene monoi peu, Roma pe 'wyriararete 'ga upe, tejeupe ene'eawer imū etee futat— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

A'erauwe 'ga Paulo 'ga rerawaukaa imunewukaa imu'ama nū. Yaruua mū rura poromukuran 'ga monou 'ga mu'ama 'ga munepa.

Agripa 'ga Berenise ēē retee

¹³ Anurenure'i 'wyriara mū 'ua owaēma Sesaria pe. Agripa 'ga 'ua wenyra ēē retee Fesitu 'ga upe oporogytau:

—Au'jete ereko 'wyriaramū 'gā nupe— 'jau Agripa 'ga Fesitu 'ga upe.

Wenyra ēē Berenise ēē retee 'ga 'ua oporogytau 'ga upe. ¹⁴ Peu 'gā nekoneko'i re Fesitu 'ga Paulo 'ga mome'wau 'gā nupe.

—Ferisi 'ga kūima'e 'ga amū omŷi 'au moromunepawa pype rakue. 'Ga rera Pauloa— 'jau Fesitu 'ga imome'wau Agripa 'ga upe.

Agripa 'ga nanē 'wyriaramū.

¹⁵ —A'ere Jerusareg ipe je oramū, mainana 'wyriara 'gā, judeu 'gā 'wyria'ri 'gā netee, 'gā 'ga je'ēwu'jaga jee— 'jau Fesitu 'ga imome'wau aipoa 'wyriara 'ga upe. —A'ere 'gā 'jau jee: “Ere 'ga jukaukaa 'gā nupe oree. 'Ga juka are orefueweramū arajemogyau”, 'jau 'gā jee. ¹⁶ A'ere je “Naani”, 'gā nupe. “Naani. Nojuka ekoetei ae romanūa”, je 'i etee 'gā nupe— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —“Mama'e tywera apoara 'ga rowase tee ae porogytai ajatykau”, je 'i etee 'gā nupe. “A'eramū futat ae ojoje'ēwu'jagaramū ajuowase imome'wau ajaupe. Ore nan aruapo jepi”, 'jau je 'gā nupe— 'jau 'ga 'wyriara 'ga upe. ¹⁷ —A'eramū 'gā 'ua owaēma. 'Gā waēm pyrauwe je, ai'iwe tefere'emamū futat tewau peu aemogytaaw ipe teapyka te'ŷina. “A'jea pa 'ga mama'e tywera apoi rai'i”, ta'e 'jau, 'jau je tewau te'ŷina teapykau 'gā nee. ¹⁸ A'ere judeu 'gā 'me ate. Namama'e tywera rūi futat 'ga wapo akou janee rai'i. ¹⁹ “Nuapoi 'ga mama'ea Moisesi 'ga je'eger imū”, 'jau futatee 'gā jee. “Jeju'i 'ga etee 'ga oo imome'wau akou kwe pe 'gā nupe” 'ea te. “Jeju'i 'ga ako amanū rakue. A'ere 'ga ako 'ga ferawi etee rakue nū” 'ea 'ga akou imome'wau 'gā nupe 'ea etee je enupa. A'e are judeu 'gā amara'neramū Paulo 'ga ree rai'i, Jeju'i 'ga mome'u 'ga rekoramū rai'i. ²⁰ A'eramū je 'jau Paulo 'ga upe, “Je najereapyoi etee judeu 'gā ene je'ēwu'jag are. Enejewyriwet te ene peu ewau Jerusareg ipe ejemome'wau jee 'gā nowase?” 'jau je 'ga upe. ²¹ “Naani. Najeoweretei je peu nū. Roma 'jaw ipe too 'jau. 'Wyriararete 'ga upe too tejemome'wau 'jau”, 'jau etee 'ga jee— 'jau Fesitu 'ga Agripa 'ga upe. —A'eramū je 'jau jefaruu 'gā nupe, “Pe'je 'ga rerawau imunepa imu'ama nū. Anure tomono 'ga 'wyriararete upe 'jau”, 'jau je 'gā nupe— 'jau 'ga 'ūina imome'wau 'ga upe.

²² A'eramū Agripa 'ga 'jau Fesitu 'ga upe:

—Jeporenuwiwet je 'ga porogyta are— 'jau Agripa 'ga Fesitu 'ga upe.

—A'jea. Ai'iwe tereenup 'ga porogyta 'jau— 'jau Fesitu 'ga Agripa 'ga upe.

²³ A'eramū ai'iwe Agripa 'ga waity mojoyy'rau wenyra ēē retee. Waity esagea 'gā imunepa ojewi. Waity mojoyy'ru re 'gā awau. Awau osou aemogytaaw ipe. Jefaruu 'gā, 'wyria'ri 'gā netee awau. Mīmera 'gā awau osou 'gā nupi. A'erauwe Fesitu 'ga oje'ega jefaruu 'gā nupe:

—Perut Paulo 'ga oree. “Toroporogyta enup 'ga 'jau”, e'i 'ga— 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁴ Paulo 'ga reserauwe Fesitu 'ga Paulo resaukaa Agripa 'ga upe:

—Koromū noko 'ga 'ja. Ko 'ga noko judeu 'gā Jerusareg ipe je oramū oje'ēwu'jag jee ikue 'ja— 'jau Fesitu 'ga 'ga resaukaa Agripa 'ga upe, ajatyka ma'efera 'gā nupe we. —A'ere 'gā 'ua 'au futat 'ga je'ēwu'jaga jee ai'i nū, 'aga aemogytaaw ipe futat ai'i

nū. Namutamutat 'gā 'Jau ajemogyau jee: “Ere 'ga jukaukaa 'gā nupe oree”, 'Jau 'gā afuakaramū jee, je rerekou— 'Jau 'ga imome'wau 'gā nupe. ²⁵—A'ere je “Naani. Nuapoi 'ga mama'e tywera ajukaawamū”, je 'i etee 'gā nupe. A'eramū Paulo 'ga futat 'Jau jee: “Je mono ape 'wyriararete 'ga upe. Tajemome'u 'ga upe 'Jau nū”, 'Jau 'ga jee. A'eramū je anure nipo 'ga monou Roma pe. A'ere je nakwaawi'i etee 'ga mama'e tywera apoawera. Maran gatu nipo ene 'ga jemome'uramū 'ga mama'e tywera iapowera mū rekoare'ema. ²⁶Je naekoari amū ai'i. Ma'ja katu nipo 'ā je amono ikwasiaa 'wyriararete 'ga upe. Nitywi te 'ā ikwasiaripyra mama'e tywera 'ga iapoawera. 'Ga jemome'u re te nipo je mama'ea mū resagi ikwasiaripyra. ²⁷Mama'e tywera 'ga iapoe'emamū, je nomonoa'uweri ikwasiaa 'ga upe. Naje maran mama'e kwaape'ema imonou ekoete ikwasiaa 'ga upe, a'e te je nū a'i kūi. Mama'e a'jea te 'ā ae omono ikwasiaa nanuara upe jā'nū'ū, nan 'ga rekoi 'ea jā'nū'ū— 'Jau Fesitu 'ga Agripa 'ga upe.

26

Agripa 'ga upe 'ga 'eawet

¹A'eramū Agripa 'ga 'Jau Paulo 'ga upe:

—Ere ejemome'wau oree, ki Paulo. Taruenup eneporogyta 'Jau— 'Jau 'ga 'ga upe.

A'erauwe Paulo 'ga ojemome'wau 'ga upe:

²—Ene upe je jemome'ua je muekōēāi je mīina. ³Ene 'ā judeuramū ore kwaap katu ape. Oreremiapoa nanē 'ā ene ikwaapa katu nū. A'eramū ene eapyakau jeje'eg are— 'Jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe.

⁴—Jerekwawera 'ā judeu 'gā okwaap katu ajemogyau. Je kunumā we futat tekou Jarejuwarete 'ga je'eg imū ikue. Teje'wyr ipe miamū je reko esagei jepi. Jerusareg ipe taetu aje je 'ā je reko esagei judeu 'gā pype. ⁵Ma'eramū 'gā 'ā je kwaawi katu je rekoramū — 'Jau 'ga imome'wau Agripa 'ga upe u'ama. —Je ree oporomome'uweramū 'gā tomome'u enee. Je 'ā fariseua te. A'eramū 'gā ojomoyka je kwaapa. Fariseu 'gā 'ā Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat wapo jepi— 'Jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe u'ama imome'wau.

⁶—Awamū 'ā je rekoi “opapaw ire ae 'ēi tywy awi owywya 'ua nū” 'e rerowiaa. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i aeypy 'gā nupe rakue: “Pemanū re je pē mū'ēi tywy awi pē mowywya nū”, 'Jau 'ga ae upe rakue. A'ea je 'ā arowiat tekou— 'Jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe imome'wau u'ama. ⁷—A'ea 'ā judeu 'gā juejue werowiat. A'eramū 'ā judeu 'gā ajemogyau oporowykyau 'ga upe. “Ore manūnamū Janeruwarete 'ga tore mū'ē tywy awi ore monou ojepyri 'Jau kwy”, 'Jau 'gā 'ā ajemogyau. A'eramū 'gā au'jeteramū oporowykyau ajemogyau. A'ea je arowiat 'gā 'jawe. A'etea 'gā oje'jawe je erowiarāmū je pyyg ekoete je munepa. Je je'ēwu'jaga ekoete 'gā nupe— 'Jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe imome'wau u'ama.

A'eramū Paulo 'ga ojerowaka amā'jāu judeu 'gā nee oje'ega 'gā nupe:

⁸—Ma'eramū gatu nipo 'ā pēē judeuramū neperowiari “Jarejuwarete 'ga ae moferap” 'ea. Janepytuna 'gā 'ā najuejue etee futat werowiat “owywyt futat ae opapaw ire” 'ea. A'ere 'ā pēē tekatu etee neperowiari aipoa— 'Jau Paulo 'ga ojerowaka 'gā nupe oje'ega.

⁹—Ymā te je nanē futat Jejui 'ga rerowiaara 'gā nereko tyweretei ikue. “Esage sipō a'ea Janeruwarete 'ga upe pa”, 'Jau je ikue. A'ere aipoa nia'wyr 'ga upe rakue. ¹⁰A'ea je aapo Jerusareg ipe ikue. Mainana 'wyriara 'gā je monou Jejui 'ga rerowiaara 'gā pyygukaa jee ikue, Nasare pe waranup ma'efera 'ga rerowiaara 'gā je ipyuka imunepa ikue. Esage ete 'gā apisiukara jee ikue. Ikwaawe'ema je rerekou ikue. ¹¹Namutat tekou Jejui 'ga rerowiaara 'gā nerekou tyweaete ikue. 'Gā jatykaaw ipe tewau 'gā nupe 'gā nerekou tyweaete ikue. “NaJaneruwarete 'ga remimurera rūi Jejujamū, tamu'eukat 'gā 'Jau”, 'Jau je tejeupe ikue numiamū. “Jejui 'ga takurawukat 'gā nupe 'Jau”, 'Jau je tejeupe ikue numiamū. A'ere 'gā naani. Nopoiri futari Jejui 'ga rerowiar awi. Kwaiwete je temara'neramū 'gā nee. A'eramū je tewau kwe pe tekou 'gā nerekou tyweaete— 'Jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

¹²—A'eramū je tewau Damasco pe numiamū. Jejui 'ga rerowiaara 'gā nereko tyw-
reteawamū je tewau numiamū. Mainana 'wyriara 'gā je'eg imū futat tewau tekou 'gā

nerekou tyweaete numiamū. ¹³ A'ere jewaw ipe mama'e mū ete ijesakari jee. Enyfyk te. A'eramū je te'aa ywyu eny awi. Tii. Teirū 'gā netee futat aru'aa arawau arajupa enywyter ipe. Ajeaje katu kwara ruwamū eny 'ari ore ree ywag awi 'ua. Kwara renya te wapyraap enyfuga. ¹⁴ A'eramū ore arajupa aru'aa enywyter ipe futat teirū 'gā netee. A'eramū Janejararete 'ga eny awi je 'aramū oje'ega jee. Judeu je'eg imū 'ga oje'ega jee. Epyreu 'jawa 'ga iapou jee. “Ma'eramū te je rereko tywerete ape, ki Saulo?” 'jau 'ga jee oje'ega. “Sā'ā ene ejeymawa ejenuwe'emamū, inupā ywya pyu, imayrūmū. Nan tee futat je renuwe'emamū ene te futat erejemayrū. Je rerowiaara 'gā erereko tywerete jepi. A'eramū je ene mayrūkaa”, 'jau 'ga jee— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe.

¹⁵ —A'eramū je 'jau 'ga upe, “Awōja te poromū oje'eg jee?” 'jau je 'ga upe. “Je Jejujamū aje'eg enee”, 'jau 'ga jee. “Je te 'ā je rereko tywerete ape”, 'jau 'ga jee ojeupe je je'egamū — 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

¹⁶ —“Efu'am jui. Ajesaukat je enee. A'eramū ene 'awamū ewau ekou kwe pe je mome'waramū. A'ere anure tamu'e ene 'jau. A'eramū ene ewau ekou 'gā nupe kwe pe je mome'wau”, 'jau 'ga jee. ¹⁷ “Je te 'ā amono ene judeu'ema 'gā nupe temome'waramū. A'eramū nipo je tejejukau ene ree ene rekoramū”, 'jau 'ga jee ikue. “Najudeu 'gā nūi ene resaka 'gā mogoukare'ema ene ree. Najudeu'ema 'gā nūi nanē nū”, 'jau 'ga jee ikue. “Je te 'ā apyūrū ene judeu'ema 'gā nupe temome'waramū”, 'jau 'ga jee ikue— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁸ —“A'eramū ene ewau 'gā mu'jau je ree, je kwaawukaa 'gā nupe, 'gā mu'akwaapa je ree”, 'jau 'ga jee ikue — 'jau Paulo 'ga imome'wau Agripa 'ga upe. —“A'eramū 'gā ene je mome'uramū ene renupa etee. A'eramū 'gā ajemogyau je rerowiaaramū, Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee iapou, 'jau 'ga pē nupe, ere ki ewau ekou 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue — 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —“Ypytunaiwa pype wata ma'e 'jawe mama'eukwaawa 'wyrira remiayuwa 'gā jemogyi. 'Arimū wata ma'e 'jawe je rerowiaara 'gā jemogyi. A'eramū ene ewau mama'eukwaawa 'wyrira remiayuwa mū nerua imū'jau jui, je rerowiarukaa 'gā nupe. 'Mama'e esagea te ki peapo pejejaupe”, e'i 'ga pē nupe. 'Tejerowiaramū je 'gā katu'ogi', e'i 'ga pē nupe, ere ki 'gā nupe ekou. A'eramū futat je 'gā mū'jau tejemiayuwamū', e'i 'ga pē nupe, ere ki 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe, imome'wau.

¹⁹ —A'eramū je 'ā 'agamū tekou 'ga rerowiaaramū 'ga mome'wau 'gā nupe. 'Ga je'eg imū futat je iapoi— 'jau 'ga imome'wau Agripa 'ga upe. ²⁰ —Damasco pe ra'ne ra'ne futat je 'ga mome'u ppyruga 'gā nupe ikue. A'ere je tewau Jerusareg ipe 'ga mome'wau nū. A'ere Jerusareg awi je tewau Judeja wyy pewara 'gā nupe, 'ga mome'wau nū. A'e awi je tewau judeu'ema 'gā nupe 'ga mome'wau kwe pe tekou. “Pe'je pejepoia pejetywer awi”, 'jau je 'gā nupe. “Jarejuwarete 'ga perowiat pejemogyau. A'eramū pēē pejepoia pejetywer awi. A'eramū pēē mama'e esage apou pejemogyau”, 'jau je 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā 'jau pē nupe: “Kuu. A'jea futat. 'Gā otywer awi 'gā poiri ra'e. Sā'ā 'gā neko esagea etee”, 'jau nipo 'gā pē nupe, 'jau je 'gā nupe ikue— 'jau 'ga 'ga upe. ²¹ —Judeu'ema 'gā je imome'uramū judeu 'gā je ppyka 'agamū ai'i. Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe je rekoramū 'gā je ppyka ai'i. “Sijuka 'ga”, 'jau 'gā jee numiamū. ²² A'ere Janeruwarete 'ga reko'i te 'ā je pyri. A'eramū 'ga a'eramū je jukaukare'ema 'gā nupe— 'jau 'ga imome'wau 'ga upe. —A'eramū je 'ā 'au tekou 'ga mome'wau 'gā nupe. 'Wyriat, tesirūmet. Mīmēra 'gā nupe je 'ā 'ga mome'ui tekou— 'jau 'ga 'ga upe. —Sā'ā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā imome'ua 'gā nupe rakue. Nan tee futat je imome'ui 'gā nupe. Moisesi 'ga remikwasiarera 'jawerimū etee futat je reko'i imome'wau— 'jau 'ga 'ga upe.

²³ —A'ere 'ā “Janeruwarete 'ga remimurera 'ga jereko tywerukari amanūmū janee rakue”, 'jau je 'gā nupe. A'ere 'ā 'ga manū re Janeruwarete 'ga, 'ga moferawi etee nū. “Ga ra'ne tāmējē futat te 'ā oferap janee”, 'jau je 'gā nupe. “A'eramū 'ga werowiarāmū jane katu'oka”, 'jau je 'gā nupe — 'jau 'ga Agripa 'ga upe u'ama. —“Judeuramū ore, judeu'emamū pēē. Mīmēramū futat nipo jane manū re Janeruwarete 'ga jane mū'jau tywy awi jane mowywya nū. Sā'ā Jejui 'ga ferawa. Nan futat jane ferawi nū”, 'jau je 'gā nupe— 'jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe imome'wau.

²⁴ Aipo Paulo 'ga 'eramū Fesitu 'ga wafukaita 'ga upe:

—Ene'me eteete awi ekou kúi. Ene'akwaawe'ema te ene rereko kúi. Ka'arana mogytaetea te ene mo'meukat ene mogou kúi— 'jau Fesitu 'ga wafukaita Paulo 'ga upe aipo 'ga 'eramū.

²⁵ A'eramū Paulo 'ga 'jau 'ga upe:

—Naani nū'ū. Naje'mei futari je nū'ū. A'jea futat je 'i nū'ū— 'jau Paulo 'ga Fesitu 'ga upe.

²⁶ A'eramū Paulo 'ga 'jau Agripa 'ga upe:

—Eneapeyo katu jeremimome'u are. A'eramū je tekyjawe'em imome'wau enee— 'jau 'ga Agripa 'ga upe imome'wau u'ama. —Jejui 'ga oo watau ae reape futat wemiapo apou ae upe. Najemime rūi futat 'ga oporowykya apoi. Ae reape futat 'ga iapoi akou— 'jau 'ga 'ga upe.

²⁷ —Ere kwaap katu futat 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega, ki Agripa? Ere kwaap te 'ga je'ega mome'warera 'gā nemikwasiarera? A'jea futat ene ikwaapa katu 'ga je'ega— 'jau Paulo 'ga Agripa 'ga upe.

²⁸ A'eramū Agripa 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—“Kamēsīete futat 'ga tamogo Jejui 'ga rerowiaramū 'jau” ere te jee?— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

²⁹ —Ēē. Afutat ete je pēē juejue 'ga rerowiara nū'ū— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe. —Afutat je pē nekoa teje'jawe. Anurenure'i sipo pejemogy je 'jawe, pēporomuku te ra'u pejemogyau je 'jawe nū. A'ere je teje'jawe pē jemogy futari. A'ere je nafutari teje'jawe pē pofara— 'jau Paulo 'ga u'ama Agripa 'ga upe.

³⁰ A'eramū 'gā awau ū'jāu 'ga wi. Fesitu 'ga, Agripa 'ga, Berenise ēē, 'gā pytuna 'gā. Mīmera 'gā awau ū'jāu 'ga wi.

³¹ —Nuapoi futari 'ga mama'e tywera amanūawamū ra'e. Opopar ekoete te 'gā 'ga mu'ama ra'e— 'jau 'gā awau oporogytau akou ajaupe. —Mama'e tywera 'ga iapo re te amunipo 'ā 'gā 'ga jukai— 'jau 'gā ajaupe.

³² —“Wyrīararete 'ga upe je oi tejemome'wau” 'e'em ire amunipo 'ā 'ga muēmi 'awamū futat— 'jau Agripa 'ga Fesitu 'ga upe.

27

Roma pe Paulo 'ga oawet

¹—A'ere ako jane “Itari ywy pe simono 'ga”, jane 'i te ai'— 'jau 'gā ajaupe.

Roma 'upa Itari ywy pe. A'eramū 'gā Paulo 'ga monou jefaruu 'ga po pe, 'ga pyri ipofaripyra 'gā neewe. Juriu 'ga po pe imonou. Juriu 'ga jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga. A'eramū tesirūmera 'gā 'jau 'gā nupe “Wyrīararete 'ga remiayup” 'jau 'gā 'gā nupe. A'eramū ore arawau. Je nanē tewau 'gā nupī, Lukaramū.

² A'eramū yara 'ua. Adramitiu 'jaw awi 'ua ojekoka. A'e pype futat arawau. Asia ywy pe futat aipoa yaruua awau. Jefaruu 'wyrīara 'ga futat ore rerawau. A'eramū ore aru'aa ipype. Aristaku 'ga awau ore rupi. Tesarūn ipewarera 'ga. Tesarūna 'jawa 'upa Masetoni ywy pe. Aru'ar ire ore oroia jupiwewe futat. Arawau ka'a wywri etee futat arakou. Oropytunaapa ore nū. ³ Ai'iwe ore arawau orowaēma Sidom ipe. A'ere Juriu 'ga jejuka esagei Paulo 'ga ree. A'eramū 'ga 'ga muēmukaa yaruu awi. A'eramū Paulo 'ga awau ojekoty'aawa 'gā nesaka. A'eramū 'ga jekoty'aawa 'gā mama'e mua 'ga upe, 'ga remirerooramū, 'y rupi 'ga remi'uramamū. A'ere 'ga 'gā nesag ire ojewya 'ua, yaruu pype u'aa nū.

⁴ A'eramū ore oroia nū. Arawau 'ypō'ō atykupe katy ywytu awi. Ywytu ore monoukare'ema tpyterimū. A'eramū ore orokwapa 'ypō'ō atykupe katy etee ywytu awi. Orejau katy 'ypō'ōū 'ūina, Sipiri 'jawa 'ūina. ⁵ Arawau 'ypō'ō sī rowaapa 'yrewiwa aapa. Arawau kwe katy ka'aeme'ywa pyka nū. Arawau orowaēma Mira 'jawa amunaw ipe. Lisi ywy pe 'upa aipoa. Peu futat ore aru'jāu. ⁶ A'e pe futat Juriu 'ga yaruu mū resaka orojee nū. Aresāri 'jaw awi 'ua aipo yaruua. Itari ywy pe oo ma'e futat poromū. A'eramū 'ga ore reru'aa ipype nū.

⁷ Ipype aru'ar ire ore oroia nū. A'ere ywytua nore mujānukari. A'eramū ore meewe i arawau arakou orosea pytunū. Tpyterimū'i arawau arakou. Orokwapa Synito 'jawa pyu.

Ay katu te ore yaawi arawau aipo 'ypō'ōū atykupe katy jui. A'ere ywytua ore rowopepiri etee futat. A'eramū ore erowaka ywytu wawa katy etee futat jupe 'ypō'ō wyyri arawau arakou. 'Ypō'ōūa Kreta 'jawa atykupe katy arawau Salmona 'jawa pyu. Salmona 'jawa 'upa 'ypō'ō sī me. ⁸A'eramū ore arawau 'ypō'ōū rupi etee futat arakou. Ay katu te ore oi orowaēma Jemiāresagea 'jaw ipe. Laseja 'jawa pyri 'upa aipoa Jemiāresagea. ⁹A'e pe ore arajupa oroporomukuuramū oropytau. Ywytua wejue opojyayramū ore. Judeu 'gā nupe 'araiwamū kwaw ire 'gā wea'aramū otywera moiawer are. “Janeruwarete 'ga janetywera omoit jane wi”, 'jau 'gā ajaupe. Aipo 'araiwa akou amāmyter ipe. Aipoa 'araiwa kwaw ire kwaiwete te amana, kwaiwete te ywytua nanē nū. A'eramū opojyayramū kwe pe ae wawamū awau yaruū pype ae ataa.

A'ere Paulo 'ga 'jau ore:

¹⁰—'Araiwa ako okwaw ai'i. A'eramū jane jareapyakaakau ee ra'ne. Kasi a'e pe 'aw awi jane oramū nia'wyyri janee ne— 'jau 'ga ore. —Janeyara tyywyk janee ne. Karaemā jane simonoukapaw ekoete ne. Ae 'gā we opaw ine— 'jau 'ga ore.

¹¹A'ere yaruū waraara 'ga nuerowiari Paulo 'ga. Yaruū jara 'ga nanē futat 'ga rerowiare'ema nū.

A'eramū 'gā 'jau etee 'gā nupe:

—Naani nū'ū. Nipojya'uweri nū'ū. Soo tāmējē futat jane jarekou nū'ū— 'jau etee 'gā ore.

A'eramū jefaruū 'gā 'wyyri'ri 'ga 'gā nerowiaa.

¹²—'Au nia'wyyri janee amana pype jane rekoa— 'jau etee 'gā jefaruū 'wyyriara 'ga upe. —A'eramū jane jarewau futat. Fenise 'jawa amunaw ipe soo esaka 'jau— 'jau etee 'gā 'ga upe.

Fenisea 'up 'ypō'ōū pype wējēmī futat nū. A'e pe ywytua nipytuui. A'eramū 'gā 'jau:

—Soo peu, Fenise 'jaw ipe 'jau. Peu futat soo ko amana magwapa 'jau— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

Ywytuuretea 'ua 'gā nupe

¹³Poje ywytu'i'ia 'ua ore. A'eramū 'gā 'jau:

—Jarujete futat jane oi ra'e— 'jau etee 'gā ajaupe. A'eramū 'gā —Pe'je ajee soo etee 'ū— 'jau nū.

A'eramū ore arawau aru'aa yaruū pype nū. A'erauwe 'gā yaruū momytawa mua imatāu. A'eramū 'gā yaruū rerekou wyywyyri'i etee futat. ¹⁴Poje ywytuuretea 'ua ore. 'Ypō'ōū 'arimū opytu mua ore. A'ea futat yaruū moyyita imotomotomoga ore. ¹⁵Ywytuua 'ua ore rewiri tāmējē futat. A'eramū yaruū waraara 'gā

—Sirowak imonou imojekoka Jemiāresage are— 'jau numiamū.

A'ere ywytua nuerowagukari 'gā nupe. A'eramū ore rerawau tyyptera katy. ¹⁶A'ere ore rerooi 'ypō'ō'ī'i atykupe katy etee. Ywytuua ore rerawau. 'Ypō'ō'ī'i rera Kauta. Ya'ria 'gā imogou yaruū ku'are. ¹⁷A'eramū 'gā ya'ri'i mua imatāu enuēma yaruū 'arimū.

—Kasi ywytuua erooi imonoka ne— 'jau 'gā.

A'ere 'gā tupaama pyu yaruū mamamani ywytu awi imotyapa jupe.

—Kasi ikaikai jane ree ne— 'jau 'gā.

A'eramū 'gā tupaama pyu futat imamamana ywytu awi ifaa.

—Namukui 'awamū Libia wyy ruwi. Libia wyy pyri notypyti futari. Kwaiwete te 'yisiga jemogyi tyypter ipe— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā a'eramū okyjau 'yisiga pype yaruū amī awi.

—Kasi ywytua jane monoi 'yisig are ne, janeyara kakau jane ree ne— 'jau 'gā ajaupe okyjau. —'Yisiga pype iamīāu nipo ikaikai jane ree— 'jau 'gā ajaupe.

Yara orojewi ikaika awi 'gā okyjau. Ywytua taity pirera pyu etee futat yara renujāna. A'eramū 'gā taity pirera moiapap jui.

—Kasi a'e pe jane rerooi jane renujāna 'yisig are ne— 'jau 'gā.

A'eramū 'gā taity pirera moiapap jui. A'etea ywytu ore reroo ore rerekou meewere'i etee futat ore renujāna. ¹⁸A'ere niojeri futari ywytua 'ua ore. A'eramū 'gā ai'iwe karaemā monou imomopoa 'y pe. A'eramū yara owewuifa'i ore.

¹⁹ Imuapyra 'ara rupi 'gā yaruu pypiara monou imomopoapap. Ywyrasig, taityuu pypekap, taityuu. Mīmera we futat 'gā imomopoapap yar awi. Opou futat 'gā imonou imomopoa yar awi.

²⁰ Kwaiwete ore seri kwara resake'ema. Jaytata miamū futat ore naruesagi'i futari. Amanarowoky'a esaukare'ema oree. A'etea ywytua wojere'emamū futat 'ua oree. A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Sapap futat nipo 'ā jane— 'jau 'gā okyjau kwara resake'emawe futat.

²¹ A'eramū ore arakou kwaiwete 'ara magwapa orojemi'ware'ema. Ore jemuaēma ore rerekou ore mojemī'warukare'ema.

A'eramū Paulo 'ga afu'ama oje'ega 'gā nupe:

—Peesak 'jau noko apo pēē je rerowiare'ema ai'i 'ja, 'au etee futat jane ruwi kwara 'ara rapesak'eramū ai'i 'ja— 'jau 'ga 'gā nupe. —Kreta pe jane pyta re amunipo 'ā janekaraemā nimonoukari futari. A'ere ako “Soo futat jane jarekou”, pe'je etee ai'i. ²² A'ere je 'i 'awamū pē nupe: Pejemanū awi kasi pekyje ne. Yaruua typywyk futat jane wi. A'ere nipo jane mū nimanūi futari— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

²³ —'Awa pyytuna rupi Janeruwarete 'ga ywagipewara 'ga amū muri je pyri ko. A'eramū 'ga imome'wau jee ko. Janeruwarete 'ga te 'ā jejararetea. Ma'eramū 'ga 'ā ojepyriwara 'ga amū muri jee, imoporogytaukaa jee — 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau. ²⁴ — Ywagipewara 'ga 'jau jee ko: “Erekyje kasi ekou ne. Najukaukara'uweri je ene 'au. Ereo futat ewaēma 'wyriararete 'ga pyri ejemome'wau 'ga upe 'jau”, 'jau 'ga jee ko. “Ene rupi oo ma'e 'gā nanē futat namanūi futari amū”, 'jau 'ga imome'wau jee ko. “Janeruwarete 'ga 'ā esage te. A'eramū 'ga ene rupi oo ma'e 'gā amū apisiukare'ema futat nipo”, 'jau 'ga jee ko— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁵ —A'eramū pēē pejepy'a'wyre'emamū. Je 'ā Jarejuwarete 'ga arowiat. 'Ga je'eg imū etee futat nipo 'ā ijeapoi'jane. Jee imome'uawer imū etee futat nipo 'ga iapoi— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau. ²⁶ —A'ere nipo ywytua jane rerooi jane rerojekoka futat 'ypō'ōū mū ree— 'jau 'ga 'gā nupe imome'wau.

²⁷ Mukūja morowykye'ema rupi ywytua ore rerawau ore rerekou ore renujāna. 'Yē'ē rpyterimū, Metiteraniu 'jawa rpyterimū awau pypajeaje katu 'gā amū wea'aramū ywy are:

—Sojot nipo 'ā jane ywy pyri 'ja— 'jau yara waraara 'gā ajaupe.

²⁸ A'eramū 'gā itajuu mū apysāu tupaama siāpyr are. A'ere 'gā imonou imomoa 'y pe tom. A'eramū trītai seis metro awau wapyka ywy are. A'ere 'gā ywy are iwyg ire imua nū. Arawau peu muku'i nū. A'eramū 'gā imonou imomoa nū tom. A'ea ināinānī'i etee oo wīti seis metro etee awau wapyka ywy are. ²⁹ A'eramū 'gā kyjea 'gā nerekou poromū ia'agawyauckaa 'gā nupe.

—Ita 'arimū jane oi ne— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā yara momytawa monou imomopoa ita 'arimū arawawe'ēwe. 'Gā iku'a pewara monou imomoa. Tom tom. Irūpāwē monou imomoa. A'eramū futat yaruu momytaw orojeupe.

A'eramū 'gā 'jau ajaupe:

—Kamēsiēte werewi pa 'ā ku'emamū nū— 'jau 'gā ajaupe.

³⁰ A'ere yara waraara 'gā amū ya'ri'i monoi imomoa 'y pe. Saka'jam 'jau numiamū.

—Yaruu momytawa siroo imomoa iruupeu'i isī awi— 'jau futatee 'gā ajaupe numiamū.

³¹ A'eramū Paulo 'ga 'jau jefaruu 'gā 'wyrīa'ri 'ga upe jefaruu 'gā netee:

—Yaruu waraara 'gā ka'jamamū nipo ywawuje etee futat pepap. 'Gā ka'jam ire nipo Janeruwarete 'ga nojekukai pē nee— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

³² Aipo ojeupe 'ga 'eramū jefaruu 'gā ya'ri'i siāwonoka imonou imoia yaruu awi.

³³⁻³⁴ Ku'em ja'wyja'wyuramū Paulo 'ga oje'ega 'gā nupe:

—Pe'je pejejua pejemī'waa. Mukūja morowykye'ema rupi te 'ā nepejemī'wari— 'jau 'ga 'gā nupe. —Pe'je pejemī'waa pejemopifuakaawamū. Tepepifuakat 'jau. Nimanūi futari jane mū— 'jau 'ga 'gā nupe.

³⁵ Aipo 'e re Paulo 'ga kanape'i mua opo pe. A'eramū futat 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe:

—Au'jete mama'ea eremut oree— 'jau 'ga oje'ega monou 'ga upe 'gā nowase.

A'eramū futat 'ga ape monoka i'wau. ³⁶ A'eramū 'gā 'ga jemi'wara resakawe futat aku'iramū. A'eramū futat 'gā ojemi'waa 'ga pyri. ³⁷ Kwaiwete ore yaruu pypewaramū. Tusētū setētai seis te ore pytuna. ³⁸ A'etea 'gā iapopyrera a'upap. Ojomoyka i'wau. A'e pe 'ā 'gā imomopoa nū. Iapoe'emera momopoa nū. Kwaiwete juowuuranaku'ia 'gā imomopori. A'eramū futat yaruu mawua imua orjee imowewuita.

'Yisiga pype yaruu siāmīawet

³⁹ Ku'emamū yaruu waraara 'gā 'jau:

—Ma'ape jane jarejua 'ū? Niesagi we te 'ā jane 'au jepi— 'jau 'gā ajaupe.

A'eramū 'gā 'yisiga resaka.

—Pe'je ajee soo peu jarejekoka esaka— 'jau 'gā 'yisiga repejāna imonou.

⁴⁰ A'eramū 'gā yaruu momytawaama monoka. Furuk. Iku'ookawa 'gā irapa jui. A'ere 'gā taity pirera pypekau isi me wytyu upe numiamū.

—Jane reroo pea 'yisig are jane rojekoka 'jau— 'jau 'gā ajaupe numiamū.

⁴¹ A'ere 'yisiga mū ruwi tpytyer ipe yaruu renune yype'i rakue. A'eramū 'gā esake'ema. A'eramū wytyua ore rerawau ore renujāna i'arimū. Tyryk. 'Yisiga pype yaruu siāmīau oree. Wytyuu fuakara futat yaruu monou isāmīau ore wi. A'eramū futat 'gā imosokarūme'em. Nomosogarūi 'gā. Kwaiwete te 'y ryjuapia. A'eramū 'y ryjuapia futat iku'awopena. ⁴² A'eramū jefaruu 'gā 'jau 'wyriara 'ga upe:

—Siapisi ose ma'efera 'gā 'jau. Siapisi tāmējē 'gā 'jau. Kasi 'gā ka'jami ne— 'jau 'gā 'wyriara 'ga upe.

⁴³ A'ere 'gā 'wyria'ri 'ga nifueweri Paulo 'ga juka are. A'eramū 'ga 'jau:

—Naani nū'ū. Peapisi awi 'gā nū'ū— 'jau 'wyria'ri 'ga jefaruu 'gā nupe.

A'ere 'wyria'ri 'ga 'jau 'gā nupe:

—Pe'je pejewau pejepopoa jui. Oytap ma'eramū pejewau tenune pejeytapa pejekoka 'yisig are. ⁴⁴ Iytawe'ema 'gā yaruu pemer are too oytapa 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

A'eramū ore nan arawau. Orojekoka pāwē pāwē futat ikue, aramanūme'em futat ore mū ikue.

28

Mauta 'jawa 'ypō'ō me 'gā nekoawet

¹ Arawau orojekoka 'ypō'ō me aru'jāu 'y awi. Peu futat ore 'ypō'ō rera kwaapa.

—'Aga 'ypō'ō rera Mauta— 'jau ipype 'up ma'e 'gā imome'wau oree.

² A'eramū ore jekog ire peuwara 'gā 'ypō'ō mewara 'gā 'ua ore repejāna. Ore rapeje'ega 'gā 'ua. Opojejuka esageramū 'gā ore ree. Amanakya pype te ore ruri aru'jāu. A'eramū 'gā 'ua tata mojoy'wau ore ree. Iro'ysag awi tata mojoy'wau ore ree.

³ A'eramū Paulo 'ga 'yw akā ypiwera rerua imono'oga tataramū. A'eramū moja uēma tata rakuw awi. A'eramū 'ga po u'wau. Waekou akou 'ga po are. ⁴⁵ A'ere 'ga imowawagi etee imonou tata pe.

A'e resaka 'ypō'ō mewara 'gā 'jau ajaupe:

—Kuu. Oporojuka ma'efera 'ga nipo 'ā koromū kūi— 'jau 'gā ajaupe. —'Y pe ako 'ga namanūi ko. A'ere 'awamū 'ga manūi. Nae u'uaiwi 'aga moja. Nauagi ae 'aga moja rāi ay upe— 'jau 'gā ajaupe. —Janemaira 'ga 'ga nomogoukari.

⁶ A'eramū 'gā ajemogyau oporesagamū 'ga ree.

—Siesak 'ga po wuwura 'jau— 'jau 'gā ajaupe. —Siesak iki 'ga amanūa erujewi— 'jau 'gā oporesagamū ajemogyau 'ga ree.

'Ga po wuwura rapesaka 'gā ajemogyau namutamutat numiamū. A'ere nowuwuri 'ga wi. Naayi 'ga upe.

'Ga po wuwure'ema resakawe 'gā 'jau:

—Kuu. Nowuwuri futari 'ga poa ra'e nū'ū. Namanūi futari 'ga jupe ra'e nū'ū. Maira 'ga te nipo 'ā 'ut owaēma janee— 'jau etee 'gā 'ga upe nū.

⁷Yisiga pyri P'ublio 'ga ywya 'upa. P'ublio 'ga 'wyriara 'ypō'ō mewara 'gā nupe. A'eramū 'ga 'ua oree, ore rerawau oje'wyr ipe. A'e pe ore arajemogyau 'ga pyri muapyra orosea. Ojejukau esage futat ore ree. ⁸Peu ore rekoramū 'ga ruwa 'ga ojero'wau 'upa. 'Ga tururua 'ga mory'wau. A'eramū 'ga 'upa oseawa pype etee futat afu'ame'ema 'upa. 'Ga tururua 'ga pifuaka'roka 'ga nuga 'ga ro'y reewe. A'eramū Paulo 'ga awau oje'ega 'ga upe. A'ere Paulo 'ga oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'ga ree:

—Ekatu'ok 'ga, ki Ku'jyp— 'jau 'ga oje'ega monou 'ga upe.

A'erauwe futat 'ga opo monou 'ga apyte'rarimū. A'erauwe futat 'ga afu'ama ajarueter-amū.

⁹A'erauwe 'ga resakarera 'gā awau Paulo 'ga rera mokwasi'wau opytuna 'gā nupe. 'Ga rera renupawe ojero'wu ma'e 'gā 'ua ajatykau 'ga ree ojemajarueteukaa 'ga upe. A'eramū ojero'wu ma'e 'gā ajarueteupawamū.

¹⁰A'eramū 'gā mama'e mua ore upe kwaiwete. Anure ore 'wymū 'gā mama'e mua wējēmī futat oree nū. Oreremi'urama mua oree, oreremirerooramū.

Pe awi Roma pe 'gā oawet

¹¹Muapyra jay magwaw ire ore aru'aa yaruu mū pype nū. Aresāri 'jaw awi futat 'ua 'upa 'ypō'ō me amana magwapa rakue. Aipo yaruu rera Mait jopewet, 'jau 'gā e'roka. A'e yaruu pype aru'aa. Aru'ar ire ore oroia. ¹²Arawau orojekoka Sirakusa 'jawa amunaw ipe. Peu ore muapyra orosea.

¹³Muapyra orosor ire ore oroia arawau nū. Regiu 'jawa amunaw ipe etee orojekoka. Majepei tee ore orosea peu. Ai'iwetetewe ywytua 'ua oree, oreatykupe katy 'ua ore upe. A'eramū ore oroia. A'e ywytua ore renujāna ore rerawau kamēsiete futat. Mukūi tee ore orosea. Arawau orowaēma Posuori 'jawa amunaw ipe. Peu ore aru'jāu yaruu awi. ¹⁴A'e pe ore majepeja etee morowykye'ema magwapa. A'e pe futat ore Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nekoaa. A'eramū 'gā 'jau oree:

—Pe'je pejejua 'au ore pyri, morowykye'ema mū magwapa— 'jau 'gā oree.

A'ere ore morowykye'ema magwaw ire arawau nū. Ywryi futat ore oi poromū Roma 'jawa amunaw ipe arawawamū.

¹⁵A'eramū Jejui 'ga rerowiaara 'gā ore rera renupa rakue. A'eramū 'gā 'ua ore rowosōu. Apiu 'jaw ipe, Tres Wēta 'jaw ipe. Mīmēra amunaw ipe 'gā 'ua ore rowosōu.

Aipo 'gā nesakawe Paulo 'ga aku'iramū 'gā nee. A'eramū futat 'ga oje'ega Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā ore rereko ape ejeape. Ene te 'ā 'gā eremut ore maku'iukaa— 'jau Paulo 'ga Jarejuwarete 'ga upe oje'ega monou.

Roma pe Paulo 'ga renawet

¹⁶Roma pe orowaēm ire jefaruu 'gā 'wyriara 'ga 'jau Paulo 'ga upe:

—'Awamū eko 'oga mū pype— 'jau 'ga Paulo 'ga upe.

Jefaruu 'ga nanē 'ga amū imogou Paulo 'ga ree omaenun ma'eramū.

¹⁷Muapyt oser ire Paulo 'ga oje'ega monou judeu 'gā 'wyriara' gā nupe:

—Pe'je pejejua je resaka 'au— 'jau 'ga 'gā nupe oje'ega monou.

A'erauwe judeu 'gā 'wyriara' gā ajatykau 'ga ree. Ojee 'gā jatykapawauwe Paulo 'ga ojemome'wau 'gā nupe:

—Jareypy 'gā nekawer imū etee futat je iapoi tekou ai'i. A'etea judeu 'gā je ppyk, je pofaa, je monou romanū 'gā 'wyriara' ga po pe. Jersareg ipe 'gā je ppygi ai'i. A'ere 'gā je monoi romanū 'gā 'wyriara' ga po pe. ¹⁸A'ere 'gā opo pe je mono re romanū 'gā poronuwi jee. Je upe oporogytapaw ire 'gā 'jau ajaupe: “Nuapoi 'ga 'ā mama'e tywera amanūawamū ra'e”, 'jau 'gā ajaupe. “A'eramū ore 'ga jukawe'em. Pe'je ajee sapoit 'ga wi”, 'jau romanū 'gā ajaupe numiamū— 'jau 'ga 'gā nupe. ¹⁹—A'ere judeu 'gā 'wyriara' gā nafutari je wi 'gā paira. A'eramū je 'jau 'gā nupe: “Too tejemome'wau 'wyriararete 'ga upe 'jau”, 'jau je 'gā nupe. Ma'eramū 'ā je ruri tejemome'wau 'ga upe 'au— 'jau Paulo 'ga imome'wau 'gā nupe. —Natepytuna 'gā je'ēwu'jaga rūi je ruri. Tejemome'wau te je ruri 'au ai'i— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe u'ama.

²⁰—Ma'eramū je 'ā pē majatykai tejemome'wau pē nupe. Ymā te 'ā judeuramū jane Jarejuwarete 'ga remimurera 'ga rapesagi. Jeju 'ga 'ā 'ga remimurera futat. A'e 'ga je 'ā arowiat tekou. A'eramū 'gā 'ā a'eramū 'ga rerowiarāmū je munepa je mýina je pofaa itaju pyu— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

²¹A'eramū peuwara 'gā 'jau Paulo 'ga upe:

—Namuri futari 'gā ka'arana ikwasiaa oree enereko tywer are. Pe awi 'ut ma'e 'gā miamū nomome'ui futari ene rekoarūe'ema oree— 'jau 'gā Paulo 'ga upe. ²²—A'eramū ene Jeju 'ga mome'wau oree 'awamū. Taruenup ene imome'ua 'jau. “Kwe pewara 'gā 'ā Jeju 'ga rerowiaara 'gā je'ēwu'jaga ajemogyau” 'ea 'ā ore a'jea futat aruenup arajemogyau. Ma'eramū 'ā ore “eporogyta oree”, ore 'i enee. Taruenup ene imome'ua orojeupe 'jau, 'jau 'ā ore enee. ²³A'eramū nipo ore anurenure'i arajua eneporogyta renupa— 'jau 'gā Paulo 'ga upe.

A'ere 'gā awau aipo 'ga upe 'e re.

Ko'iko'i ete 'gā 'ua Paulo 'ga porogyta renupa. Amumera 'gā 'ua 'gā nupi 'ga porogyta renupa. A'erauwe Paulo 'ga oporogytau 'gā nupe. Ai'iwetetewe agawewi futat. A'etea 'ga oporogyta werokaarup 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga mogyta are 'ga 'gā mu'jau.

—Anure nipo Janeruwarete 'ga reni 'wyrīaramū janee — 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau. —Oje'ega renuparamū ae 'ga ae mowywya imonou ojepyri wemiayuwamū imogyau. Oje'ega renupare'ema 'gā te nipo ajee 'ga omono mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga imome'wau 'gā nupe. —Ymā te 'ā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē 'ā ka'arana kwasiaa inuga Jeju 'ga ree janee rakue: “Anure nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga muri janee jane katu'okawamū”, 'jau 'gā ikwasiaa inuga janee rakue. Jeju 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yra futat. Werowiarāmū 'ga pē katu'ogi pē mogyau wemiayuwamū futat— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

²⁴Aipo 'eramū 'gā amū 'ga je'ega rerowiaa. A'ere amumera 'gā 'ga je'ega nuerowiari ajemogyau. ²⁵A'eramū 'gā awau 'ga wi.

'Gā o enune Paulo 'ga 'jau 'gā nupe nū:

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'Agesage je'egi Isai 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'ga 'Agesage je'ega mome'wau janepytunera upe rakue. A'jea futat 'ga je'ega. ²⁶A'e are 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue:

“Ekwap eporogytau 'gā nupe:

Peenup futat nipo numiamū. A'ere nipo nepēneapyoi ee.

Pemā'ē esage agawewi nipo ee. A'etea nipo pēē esakare'ema 'jawe etee pejemogy.

²⁷Pē'akwaawe'ema pē nereko.

Pejeapyakwara peawopytym. A'eramū pēē jeje'ega renupe'ema.

Pejeapymīāu esakare'ema 'jawe. A'eramū pēē jeremiapofera resake'ema.

Peje'akwaaw ire amunipo 'ā pēē pejejea pemýi je ree.

Pēāpya amunipo 'ā enupa. A'eramū amunipo 'ā pēē pejejeapyoramū ee.

A'eramū futat amunipo 'ā pēē je rerowiaa pejejemogyau.

A'eramū futat amunipo 'ā je pē katu'oka”,

'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe imome'wau u'ama.

²⁸A'ere Paulo 'ga 'jau 'gā nupe:

—Janeruwarete 'ga 'ā oje'eg esage omono judeue'ema 'gā nupe. Judeue'ema 'gā nupe nanē ojemome'waukaa jee nū. “Pe'je pejejoia pejetywer awi”, 'jau je 'gā nupe. “Pejetywer awi pepoiramū 'ga pē katu'ogi”, 'jau je 'gā nupe. Judeue'ema 'gā nupe je aipo 'jau tekou. 'Gā 'ā werowiar ete— 'jau Paulo 'ga 'gā nupe.

²⁹'Ga porogytapaw ire judeu 'gā awau Paulo 'ga wi. Ajamueu awau 'ga 'eawer are ajemogyau.

³⁰Mukūi kwara poromukuran Paulo 'ga ako peu, Roma pe ikue. Paulo 'ga ka'aranūū monou 'oga mepyau ojeupe. Oje'wyr ipe oo ma'e 'gā mua esage ojepyri:

—Pe'je pejejua pejesou pejeapyka. Saporogyta 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe 'ūina.

³¹A'eramū 'ga Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe:

—Jejui 'ga je'ega ki peenup pejemogyau. “Nan ki pejemogy”, e'i Jejui 'ga janee rakue. A'eramū jane 'ga 'eawer imū etee futat mama'e apou jarejemogyau. Jejui 'ga futat janejararetea. A'eramū jane 'ga je'ega etee futat erowiaa— 'jau Paulo 'ga 'ūina amowaara 'gā nupe imome'wau.

Okyjawe'em futat 'ūina imome'wau 'gā nupe.

Romanū

Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana okwasiarukat Paulo 'ga upe rakue. A'eramū Paulo 'ga 'aga kwasiaa imonou Roma pewara 'gā nupe.

Ymā te Janeruwarete 'ga Abraão 'gā juapyrera 'gā mū'jāu imogyau wemiayuwamū rakue. Judeu 'gā Abraão 'ga juapyrera. Oje'ega Janeruwarete 'ga imonou Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū judeu 'gā mama'e apou Moisesi 'ga remikwasiarer imū rakue. Ymā judeu 'gā etee Janeruwarete 'ga remiayuwa rakue.

A'ere Jejuī 'ga rur ire Janeruwarete 'ga wearamū sigaty etee. 'Ypeywar are Jejuī 'ga manūi janetywera mepyawamū. A'eramū Janeruwarete 'ga 'awamū Jejuī 'ga rerowiaaramū jane mogyau wemiayuwamū. Judeu 'gā, judeue'emamū jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe 'ga upe. A'eramū 'ga jane katu'oka pāwē pāwē, Jejuī 'ga jane erowiarāmū.

Roma pewara 'gā naeapyoi ee rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukaa Paulo 'ga upe 'gā mueapyoawamū ee. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa inuga janee rakue.

¹Je Pauloramū ka'aran akwasiat imonou Roma pewaramū pē nupe. Jejuī Kristu 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yraretea. 'Ga 'ā je mogo ojeupe oporowyky ma'eramū. A'eramū 'ga ruwa 'ga je pyyrūmū morogyta esage mome'waramū ikue. Aipo morogyta esagea Jejuī 'ga mome'ua. A'eramū je a'eramū tekou 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe.

^{2,3}Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga mome'ui oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā ka'arana kwasiaa 'ga ree rakue, Jarejararete 'ga ree rakue. “Anure nipo je teja'yra 'ga monoi wyw pe 'ga mogou wyw pewara 'gā pype”, 'jau 'ga 'ā oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue.

A'e are 'ā 'gā ka'arana kwasiaa inuga janee rakue. Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga 'ā janejararetea, Jejuī Kristu 'ga. Ywy pe 'ua 'ā 'ga 'ari kunumīakyramū, Davi 'ga juapyreramū rakue. ⁴A'ere 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ga wereko. A'eramū 'ga manū re 'ga Ruwarete 'ga opājē mū 'ga moferapa, 'ga kwaawukaa janee. “A'jea futat pa je Jejuī Kristu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea ra'e. Wa'yrareteramū 'ga reko'e'em ire amunipo 'ā 'ga 'ga nomoferawi” 'e are jane mu'jaukaa. ⁵Aipoa wa'yra 'ga upe futat Janeruwarete 'ga je mogoukari kwe pewara 'gā nupe ikue. “Paulo 'ga emogo kwe pewara 'gā nupe emome'waramū”, 'jau 'ga wa'yra 'ga upe.

A'eramū Jejuī 'ga je mogou 'agamū judeue'ema 'gā nupe omome'waramū ai'i. “Ekwap kwe pe je mome'wau, je rerowiarukaa ekou 'gā nupe. Je upe futat ewau je mome'wau 'gā nupe”, 'jau 'ga jee. A'eramū je 'agamū tekou 'ga mome'wau pē nupe.

^{6,7}Roma pewaramū pēē nanē Janeruwarete 'ga pē mū'jāu Jejuī Kristu 'ga remiayuwamū. Wemiayuwamū nanē 'ga pē mū'jāu nū. 'Ga 'ā oporomutaramū pē nee. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga Janejararetea. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. Pē mopy'ata'waa nanē je afutat nū.

'Gā nee oje'ega monoawet

⁸Kwe pewara 'gā najuejue etee futat pēnera renupa. “Roma pewara 'gā werowiarete futat Jejuī Kristu 'ga” 'e kwasi'oa 'gā enupa. A'eramū je teku'iramū tekou pē nee. Jarejuwarete 'ga je imuorypa pē nee. “Ene te 'ā eneresage. Ene futat 'ā eja'yra 'ga rerowiarukaa Roma pewara 'gā nupe. 'Awamū kwe pewara 'gā 'gā nera renupa”, 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa pē katu'og are.

⁹⁻¹¹Jeowet je pē nesaka. A'eramū je teporogytau tekou Jarejuwarete 'ga upe pē nee. 'Ga upe futat je porowykyi tekou teporomutaramū 'ga ree. 'Ga ra'yra 'ga je tewau imome'wau tekou. 'Ga je kwaapa. Teojere'emamū je teje'ega 'ga upe pē nee. “Jeowet je Roma pewara 'gā nesaka, Kiapi'ni. Naesagi we je 'gā. A'eramū ene ejemifutar imū je monou peu, 'gā nesaka”, 'jau je 'ga upe tekou. Afutat je Jarejuwarete 'ga 'Agesagea mama'e esage apoa pē nupe, ojee pē mojemogyppygukaawamū. ¹²Pejejepyri je o re nipo jane jareku'iramū

jarejuee. Pēē Jejuī 'ga rerowiararetea nipo je maku'iu pē nee. Je 'ga rerowiararetea nanē nipo pē maku'iu nū. A'eramū jane jarejomogemogyppygukaa 'ga ree.

¹³ Pēē Jejuī 'ga rerowiaa pejemogyau je 'jawe. A'eramū je tejemome'wau pē nupe. Jeparuesagiwet je pē nee. “Too 'gā nesaka 'jau”, 'jau je tekou tejeupe numiamū. A'ere maran gatu gatu etee mama'ea jee. A'eramū je tewawe'em we. Afutat je Jejuī 'ga rerowiarukara pē pyriwara 'gā amū nupe. Karanū je rekoi kwe pe judeue'ema 'gā amū nupe, 'ga rerowiarukaa ai'i nū. Nan too tekou peuwara 'gā amū nupe 'ga rerowiarukaa, a'e futat je. A'ere nipo je oi futari 'gā amū mogytau Jarejuwarete 'ga upe 'jau. ¹⁴ Nanuar imū omome'wawamū futat Jejuī Kristu 'ga je mogoi ikue. Ma'eramū 'ā je rekoi 'ga temogoawer imū etee futat kwe pe 'ga mome'wau 'gā nupe. “Wyrarete pewara 'gā nupe, ka'a pewara 'gā nupe, ojemu'e ma'e 'gā nupe, ijemu'e'ema 'gā nupe. Mīmera 'gā nupe ekwap je mome'wau”, 'jau 'ga jee ikue. A'eu te futat 'ā je tekou. ¹⁵ A'eramū je a'eramū Jejuī 'ga ree teporomome'uweramū futat pē nupe Roma pewaramū nanē nū.

Jejuī 'ga ree morogyta esagea

¹⁶ Opājē mū Janeruwarete 'ga morogyta esage rerowiaara 'gā katu'oka. Aipo morogyta esagea Jejuī 'ga mome'ua. Judeu 'gā 'ga remikatu'og ppyfera. A'ere 'ga 'awamū judeue'ema nanē ikatu'ogi nū. A'eramū je morogyta esage mome'wau tekou 'gā nupe najuejue etee futat. Nojenosī je imome'wau tekou. ¹⁷ Morogyta esage renuw ire jane jarejeapyoramū 'ga 'e are. “Jejuī 'ga rerowiaara 'gā etee ajemogyau je jekoty'aawamū”, Jarejuwarete 'ga 'e are jane jarejeapyoramū. Ymā te 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue: “Jejuī 'ga rerowiaara 'gā etee wesageramū 'ga upe. Aipo 'gā etee 'ga imogyau ojeypyri nakwaparimū ete rūi”, 'jau 'gā ikwasiaa ka'aran are rakue.

Ywy pewaramū janetywet

¹⁸ Janeruwarete 'ga amara'neramū mama'e tywera apoara 'ga nee, werowiare'ema 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are. Mama'e tywera apo are etee 'gā wea'aramū. Ku'jywa 'ga ree jēmī wea'are'emamū. A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga kwaape'ema. 'Ga ree wea'ar ire amunipo 'ā 'gā 'ga kwaawi. Mama'e tywera etee 'gā iapou. A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga kwaawukare'ema ajaupe. ¹⁹ Agamū futat 'ga ojekwaawukaa 'gā nupe. Opājē resaukaa 'gā nupe. A'ere 'gā 'ā nuerowiari 'ga. A'eramū 'ga aipou werowiare'em are 'gā nerekou tyweaete.

²⁰ Ymā te 'ā 'ga ywy apoi rakue. A'eramū jane 'ga remiapofera resaka 'ga kwaapa. Niesagi jane 'ga numiamū. A'ere jane 'ga remiapofera resagi. A'eramū jane 'ga kwaapa, 'ga pājē kwaapa nanē nū. Nateepawi futari 'ga pājēa. A'eramū aipo 'gā 'jawarūe'em: “Nakwaawi je Ku'jywa 'ga”, 'jawarūe'em 'ga upe. ²¹ Akwaap futat 'gā 'ga numiamū. A'ere 'gā nopojewi te 'ga. “Ene 'ā Orewiaretea”, 'jawe'em 'ga upe. Wesak futat 'gā mama'ea 'ga remiapofera. Niporomuorywiwieri te futat 'gā 'ga ree ojeupe iapopyrer are. Mama'e tywer are etee 'gā nea'aramū. Ypytunaiwa pype wata ma'e 'gā nuesagi futari mama'ea. Nan tee 'gā. Ni'akwaawi futari mama'e are. A'eramū 'gā mama'e tywera apou. ²² “Ore'akwaawarete futat ore”, 'jau futatee 'gā. A'ere 'gā 'meramū etee. I'akwaap 'me ma'e 'gā. ²³ Janeruwarete 'ga 'ā okoeteete ma'ea. A'ere 'gā nomuorywi 'ga. Mama'eukwaawa etee 'gā wa'agawy ita pyu imu'ama ae 'jawe ojeupe. Wyra wewe ra'agawyau. Wyra wata ma'e, oyryryk ma'e. Mīmera 'gā imogyau ia'agawyau ojeupe. Wemiapofera etee 'gā amuoryp 'gā jemogyramū, Janeruwarete 'ga amara'neramū nanuara 'gā nee.

²⁴ Nanuara 'gā nee Janeruwarete 'ga nojejukai. “Mama'e tywer are etee 'gā paruapoweramū. Tene 'gā jemogy otywera etee iapou ra'ne”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū taetu 'gā ajemogyau mama'e tywera apou ajaupe. ²⁵ Nuerowiara'uweri 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg a'jea. O'mea etee futat erowiaa. Amuoryp 'gā Janeruwarete 'ga remiapofera etee. Iapoarera 'ga jēmī imuorype'ema. 'Ga futat imuorywipyraretea agawewi. A'etea 'gā 'ga muorype'ema. A'eramū 'ga opoia nanuara 'gā nui.

²⁶ Wemiapofera etee 'gā imuorywamū Janeruwarete 'ga opoia 'gā nui. “Mama'e tywer are etee 'gā paruapoweramū. A'eramū je tepoia 'gā nui”, 'jau Janeruwarete 'ga ojeupe rakue.

A'eramū taetu mama'e tywera apoara 'gā wemifutar imū etee futat mama'e tywera apou. Kūjāmera 'gā omena ojee ekoa jēmī ifutare'ema. Kūjānamū etee futat 'gā wemiārūnamū ajuee. ²⁷Kūiima'e 'gā nanē opoia wemireko are oko awi nū. A'eramū 'gā kūiima'eramū etee futat ajafutaa. Owy'aa kūiima'eramū etee futat ajuee. A'eramū nanuara apoara 'gā ojemote'aa ojetee futat, akou tywet nipo 'gā otywer are wemifutar imū etee futat.

²⁸Niporokwaawiweri 'gā Janeruwarete 'ga ree. A'eramū 'ga opoia 'gā nui. “Mama'e tywer are etee pēnea'aramū je pōiri pē nui”, 'jau 'ga 'gā nupe, mama'e tywera apoukaa 'gā nupe. ²⁹Aipo 'gā nia'wyri futari. Akowarū'em 'gā. Mama'e tywera etee 'gā iapou. Ojokaraemā 'gā ifutaa, ojomotesirūgatau, iporerekoaywerete 'gā, oporojuka ma'e 'gā. Ajamae 'gā akou. O'meramū te 'gā 'jau. Morogyta mowuwuara 'gā. ³⁰Ajuago'wau 'gā. Nipromutari 'gā Jarejuwarete 'ga ree. Nojejukai 'gā ajuee. Ojomotywerukat 'gā. Nuenuwi 'gā ujara 'gā je'ega. Ojerowiaraiw etee 'gā ojee. ³¹Ni'akwaawi 'gā mama'e are. Nuapoi 'gā mama'ea u'eawer imū. Najemuaēmi 'gā ajuee. Nipy'ata'wai 'gā ajuee. ³²Aipo 'gā Janeruwarete 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Nakamēsi etee rūi futat 'gā oi peu. A'ea 'gā ikwaapa agawewi. A'etea 'gā nopōiri futari mama'e tywera apo awi. Ojero'waro'wau etee tywera apou. A'eramū 'gā ojerowiarairaipa etee futat otywer are. Amumera 'gā mama'e tywerete agawewi wapo. A'etea 'gā 'jau: “Eneremiapoa esage futat”, 'jau etee 'gā ajaupe, mama'e tywera aporamū.

Aipo 'gā nemiapoa mama'e tywera futat Janeruwarete 'ga upe.

2

Mama'e tywera apoara 'gā nereko tywet

¹Gā nemiapofera mama'e tywera renuw ire pēē mū 'jau: “A'jea futat 'gā nemiapofera mama'e tywera futat”, 'jau nipo pēē pejejaupe. “Aipo apoa 'gā ojemotywea Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo pēē pejejaupe. A'ere aipo 'e reewi mama'e apou 'ga 'jawerimū etee futat nū 'eramū pēē nanē pejejekwau Jarejuwarete 'ga upe. ²“Mama'e tywera apoara 'gā Janeruwarete 'ga werekō tywet” 'ea jane ikwaapa. Mama'e a'jea etee Janeruwarete 'ga iapou. A'eramū jane 'jau, “Mama'e tywera apoara 'gā ojereko tywerukat futat”, 'jau jane. ³Ma'eramū sipo ajee pēē nanē mama'e tywera apou 'gā 'jawe etee nū, “pēnemiapofera nia'wyri 'ga upe”, 'e re? Pēē sipo Janeruwarete 'ga nepē nereko tyweri mama'e tywera pēē iaporamū? Mama'e tywera pēē iaporamū 'ga pē nereko tyweaete nanē 'gā 'jawe futat. ⁴Pēē mū nipo 'jau: “Jane ree 'ga jemuaēmi. Ipota'wa futat 'ga jane ree. Najane rereko tywera'nei 'ga”, 'jau nipo pēē. Aipoa a'jea futat. A'ere pēē nepēneapyoi 'ga ree. Ajemuaēm futat 'ga pē nee pētywer awi pē momoirukaawamū pē nupe. Ma'eramū 'ā 'ga nepē motesirūgatau'nei. “Otywer awi 'gā pōir ire je 'gā nereko tywere'em”, 'jau 'ga ojeupe. ⁵A'ere nipo 'ā nepepōiri futari pejetywer awi. Pejejero'waro'wau etee futat 'ā 'ga je'ega renupe'ema. A'eramū nipo pēē 'ga mamara'neukaa etee te pejejee. A'eramū nipo 'ga pē nereko tyweaete wowase ae majatykaawa 'ara rupi. Aipoa 'ara rupi 'ga mama'e tywera apoara 'gā nereko tyweaete 'gā nemiapo tywer are etee futat. A'eramū nipo 'ga, mama'e tywera pēē iapo re, pēē nanē pē nereko tyweaete, pēnemiapofer are.

⁶Akwaap 'ga janeremiapofera. A'eramū 'ga jane mepyaū janeremiapofer are etee futat. ⁷Jane mū mama'e esage apou jarejemogyau. Jarejuwarete 'ga je'ega jane enupa. “Tejeupe 'ga je'eg are jeporenuwiweramū tekou. 'Ene 'ā je renupa ekou. A'eramū ene eneresage futat jee' 'e are jeporenuwiweramū”, 'jau jane. 'Ga pyri jareoa jane ifutaa. 'Ga pyriwara 'gā jarepojeuwa jane ifutaa jarejemogyau. Nan jane iaporamū 'ga jane mogyau ojeypyri nakwaparimū ete rūi futat. ⁸A'ere ojee ea'are'ema 'gā nee Janeruwarete 'ga mara'neramū. Morogyta a'jea renupare'ema 'gā nee, mama'e tywera apoara 'gā nee, ojee ojerowiaraip ma'e 'gā nee. Mīmera 'gā nee 'ga amara'neramū. A'eramū 'ga 'gā nereko tyweaete. ⁹Mama'e tywera apoara 'gā juejue futat nipo 'ga erekou tyweaete. Judeu, judeue'em. Mīmera 'gā nipo 'ga 'gā nereko tyweaete. ¹⁰Mama'e esage apoaramū te nipo ajee 'ga 'i janee: “Pēē pēnesage jee”, 'jau nipo 'ga janee. Jane mopy'ata'wau ojeypyriwara 'gā nowase. Aipo 'ga wapo mama'e esage apoara upe. Judeuramū oreē 'ga iapoi, judeue'emamū pē

nupe nanē 'gā iapou nū. ¹¹Janeruwarete 'ga ojejuka pāwē pāwē jane ree. A'eramū 'ga mama'e tywera apoara 'gā juejue 'ga erekou tyweaete. Mama'e esage apoara 'gā juejue 'ga erekou esage.

¹²Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari oreypy 'ga upe rakue, Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū judeuramū ore 'ga remikwasiarera rerekou. A'ere judeue'emamū pēē nepētywi futari 'ga je'ega pyu. Janeruwarete 'ga nomonoi pē nupe rakue. A'etea Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweaete mama'e tywera aporamū. A'eramū nipo 'ga judeuramū ore 'jau: “Nepeenuwi jeje'ega. A'eramū je pē nerekou tyweaete”, 'jau nipo 'ga oreypy 'gā nupe rakue. ¹³NaMoisesi 'ga remikwasiarera kwaapara 'gā tee rūi esage Janeruwarete 'ga upe. 'Ga je'eg imū mama'e apoara 'gā etee te esage 'ga upe.

¹⁴Judeue'emamū pēypy 'gā nitywi futari 'ga je'ega rerekwara ka'arana pyu rakue. Nomonoi 'ga 'gā nupe. A'ere 'gā 'ga remifutara kwaawi ojee. A'eramū 'gā amū mama'e apou 'ga remifutar imū. ¹⁵A'eramū 'gā nesakara 'gā nipo 'jau: “Nitywi futari 'gā Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana pyu. A'etea 'gā 'ga remifutara kwaapa ojee. Sā'ā 'gā mama'e apoa 'ga je'eg imū”, 'jau nipo 'gā nesakara 'gā. Akwaap futat 'gā mama'e esagea. Akwaap futat 'gā mama'e tywera. A'eramū 'gā mama'e tywera aporamū 'jau ojeupe: “Aipoa nia'wyrī”, 'jau ojeupe. Mama'e esage aporamū 'gā 'jau: “Aipoa esage”, 'jau 'gā ojeupe. ¹⁶A'eramū wowase ae majatykaawa 'ara rupi nipo Janeruwarete 'ga jane mojo'ogukaa Jejui Kristu 'ga upe. Janerekwawera 'ga ikwaapa, janerea'aawera nanē 'ga ikwaapa nū. A'eramū 'ga jane mojo'oka nipo wemiayuwamū, werowiare'ema 'gā nui. Nan je rekoī morogyta esage mome'waramū.

Ee judeu 'gā jemogyppykawet

¹⁷“Jane 'ā judeua”, 'jau pēē mū pejejemogyau. “Moisesi 'ga remikwasiarera 'ā jane erekou. A'eramū jane jarejesageramū jarejemogyau”, 'jau pēē pejejaupe numiamū. “Jane 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea”, 'jau pēē pejejerowiaraipe pejejee. ¹⁸Jarejuwarete 'ga remifutara pekwaap numiamū. Moisesi 'ga remikwasiarer are pejejemu'jau mama'e esage kwaapawamū.

¹⁹Easīg ma'eramū ae nuatai futari ojetee. A'eramū Janeruwarete 'ga kwaapare'ema 'gā eae'ema 'gā 'jawe futat. Mama'e a'jea kwaapare'ema 'gā easīg ma'e 'jawe. A'eramū pēē 'jau: “Ore ea ma'e 'jawewara aramueapyo 'gā 'ga ree”, 'jau pēē numiamū.

²⁰“I'akwaawe'ema 'gā ore aramu'e ee. Kunumī 'gā nanē ore imu'jau ee nū”, 'jau pēē numiamū. “Orokwaaw ore Moisesi 'ga remikwasiarera. Moisesi 'ga ore mueapyou mama'e are. Mama'e a'je are 'ga ka'arana kwasiari rakue. A'eramū ore 'gā mu'jau ee”, 'jau pēē numiamū.

²¹Ma'eramū sipo ajee pēē pejejemu'jau esage'em ee? Nepeenuwi futari 'ga je'ega. “Pemunarū awi”, 'jau agawewi pēē 'gā nupe. A'etea pēē aipo 'gā nupe 'e re pēē futat pemunarū.

²²“Peko awi pejejuemireko are”, 'jau pēē 'gā nupe. Ma'eramū sipo ajee aipo 'gā nupe 'e re pejekou pejejuemireko are? “Kūjāmeramū pejekowe'em pejejomen are”, 'jau pēē 'gā nupe. Ma'eramū sipo pejekou pejejomen are, aipo 'gā nupe 'e re? Nepēporomutari pēē maira'me a'agaw are. A'ere pejemunarūmū mama'e are maira'me a'agawa rog awi. Ymā te Moisesi 'ga jane mu'jau maira'me a'agaw are rakue. “Pemuoryp kasi maira'me a'agawa ne”, 'jau 'ga janee rakue. “Pemunarū awi mama'e are”, 'jau nanē 'ga rakue nū. A'eramū pēē pejejemotywea Jarejuwarete 'ga upe pejemunarūmū mama'e are maira'me a'agawa rog awi.

²³“Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe, inuga ore rakue”, 'jau pēē, pejejerowiaa ee. Ma'eramū sipo ajee pēē erowiare'ema? 'Ga je'ega renue'emamū pēē 'ga rerowiarukare'ema judeue'ema 'gā nupe. ²⁴Ymā te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiaa pē nee rakue. “Judeuramū pē nekoarū'em are judeue'ema 'gā Janeruwarete 'ga akurap”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

²⁵Je nanē judeua, pē 'jawe. Ymā te Janeruwarete 'ga 'jau janepy 'gā nupe rakue: “Pēē 'ā jeremiayuwaretea. A'eramū pēē pejejomojewaka 'gā nupe pē kwaawukaawamū. A'eramū 'gā 'jau: 'Aipo 'gā Ku'jywa 'ga remiayuwaretea', 'jau nipo 'gā pē nupe, pejewaga resag ire”, 'jau Janeruwarete 'ga janepy 'gā nupe rakue. A'ere pēē mū 'jau: “Ore 'ā judeua. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea. Sā'ā orejomojewaga”, 'jau nipo pēē. A'ere jane 'ga je'ega renuparamū etee janejewaga resageramū 'ga upe. Pejejerowiaraipe etee

pejewag are pejemogyau. A'ere 'ga je'ega renupare'emamū pēē ojewagipyre'ema 'jawe etee pejemogy 'ga upe. Pejewagamū futat numiamū. A'ere 'ga je'ega nepeenuwi. Judeue'ema 'gā 'jawe futat pejemogyau. ²⁶Judeue'ema 'gā nojemojewagi futari. A'ere amumera 'gā amū mama'e apoi Jarejuwarete 'ga remifutar imū. Aipo 'gā judeu 'jawe futat Jarejuwarete 'ga upe, imojewagipyre'era 'jawe. Aipo 'gā Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat. ²⁷Jane 'ā judeuramū jareja'yra kūima'e mojewaka jarejemiapou. Jane 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana rerekou. A'etea 'ā pēē mū nepeenuwi futari 'ga je'ega. A'eramū 'ā judeue'ema 'gā jēmī ajemogyau esage Janeruwarete 'ga remifutar imū. Nitywi 'gā 'ga je'ega rerekwara. Nomojewagi 'gā wa'yra 'gā. A'etea 'gā mama'e apou 'ga remifutar imū. A'eramū nipo 'gā 'jau pē nupe: “Pēē 'ā judeuramū pejewak futatee. Pē nupe 'ā 'ga oje'ega rerekwara monou. A'etea nepeenuwi 'ga je'ega. Ore 'ā noretywi agawewi futat ipyu. A'etea ore mama'e apou 'ga remifutar imū etee”, 'jau nipo 'gā pē nupe. ²⁸⁻²⁹Janeruwarete 'ga oje'ega renupara 'gā mogyau wemiayuamū. Naimojewagipyre'era 'gā etee rūi 'ga remiayuwa. Oje'ega renupara 'gā etee 'ga imogyau wemiayuamū. 'Ga je'ega renupare'ema 'gā ojewak futateeramū akou. Na'ga remiayuwa rūi agawewi 'gā. 'Ga je'ega renupara 'gā Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā mogyau 'ga remiayuwareteramū. Aipo 'gā nupe Janeruwarete 'ga 'jau: “Ene 'ā eneresagejee”, 'jau 'ga aipo 'gā nupe. Najane pyriwara 'gā nūi aipo 'i janee. Janeruwarete 'ga te e'iarū janee.

3

¹A'eramū nipo pēē 'jau jee: “Judeu teea pa 'ā ore nū?” 'jau nipo pēē. “Orojewag ekoeteramū arajemogyau nū?” 'jau nipo pēē. ²Naani. Aipo pe'je awi, 'jau je pē nupe. Janeruwarete 'ga 'ā oje'ega mua judeuramū janeypy 'gā nupe rakue. “Teje'ega je omono ikwasiarukaa pē nupe. A'eramū ki pēē jeje'ega renupa. Jeje'eg imū etee ki pēē mama'e apou. Pejejeapyo esageramū pēē je pejemu'eawer are”, 'jau 'ga janeypy 'gā nupe rakue. ³A'ere 'ā 'gā amū nuerowiari 'ga je'ega rakue. “Gā werowiare'emamū ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga mama'e apowe'em u'eawer imū etee”, 'jau nipo pēē. ⁴Naani. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e apoi. Ni'mea'uweri futari 'ga. Ae te 'ā najuejue etee futat i'me. A'ere Janeruwarete 'ga ni'mei futari. Mama'e a'jea etee futat 'ga imome'wau. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasuari 'ga ree rakue:

“Eneje'egamū nipo eneje'ega renupara 'gā 'jau, a'jea futat 'ga je'ega, 'jau nipo 'gā ene rerowiare'ema 'gā nupe.

O'meramū te Ku'jywa 'ga 'i, 'gā amū 'e renupa nipo amumera 'gā 'jau:

Naani. Ene te ene'me, 'jau nipo 'gā ene'me are ako ma'e 'gā nupe.

Ene ago'o ekoteera 'gā nupe nanē nipo 'gā 'jau nū:

O'meramū te 'gā 'i. Ako esage Janeruwarete 'ga, 'jau nipo 'gā enee, ene ago'o ekoete renuw ire”,

'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

⁵A'eramū nipo pēē mū 'jau futatee: “Ko ajee ore narakoarūi”, 'jau nipo pēē. “Taruesak Jarejuwarete 'ga wesage resaukara 'jau”, 'jau futatee nipo pēē. “Jane rekoarūe'em are Janeruwarete 'ga wesage resaukaa 'gā nupe 'jau”, 'jau nipo pēē numiamū. Aipo a'je re amunipo 'ā Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoi jane rerekou tyweate jane rekoarūe'em are. A'ere naani. Nanarūi. (Aipoa 'eramū pēnea'awarūe'ema futat. Nia'wyri aipoa pēnea'aawa. Nanarūi Ku'jywa 'ga rea'aramū ee.) ⁶A'jeteetewi Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramū 'ga a'jeteetewi futat jane mepyau janeremiapofer are etee futat.

⁷A'eramū nipo pēē mū 'jau futatee: “Esage ore'mea. Ore'me re nipo 'gā 'jau: Na'gā 'jawe rūi Janeruwarete 'ga mama'e a'jea etee omome'u, 'jau nipo 'gā ore'me renuw ire”, 'jau nipo pēē. “Ma'eramū sipo ore'mea Janeruwarete 'ga 'me'ema resaukare'ema. 'Ga 'me'ema resaukar ire ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga je rereko tyweri 'me are”, 'jau nipo pēē. ⁸Aipo are ea'at ma'eramū pēē mama'e tywer are ea'at ma'eramū nanē futat nū. “Janetywera nipo Ku'jywa 'ga resagea resaukaa 'gā nupe”, 'jau futatee pēē. A'ere aipoa pē'ea nia'wyri.

Aipo 'e are 'gā amū je je'ēwu'jaga: “Mama'e tywera siapo 'jau Jarejuwarete 'ga resage resaukaawamū 'jau, e'i Paulo 'ga janee”, 'jau futatee 'gā je je'ēwu'jaga. A'ere 'gā 'me ate. Na'ea'uweri je aipo 'jau. A'eramū nipo aipo 'gā 'meawer are anure Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete futat.

Najuejue etee futat janetyweramū

⁹ Maran te jane? Judeuramū futat nā'ā jane re'ā. Janeresage sipo jane judeue'ema 'gā nesage apyraapa sa'e nā'ā jane re'ā, 'jau nipo pēē? Naani. Najuejue etee futat janetyweramū Jarejuwarete 'ga upe judeuramū. Judeue'emamū pēē nanē oretywera 'jawe etee futat nū. ¹⁰ Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa 'gā amū nupe inuga janetywer are rakue:

“Nitywi futari 'ga amū esage ma'eramū Jarejuwarete 'ga upe.

¹¹ Naeapyoi futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Niparuerowariweri 'ga amū Jarejuwarete 'ga ree.

¹² Nokoi'i futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar imū tāmējē mama'e esage apoaramū.

Nokoi'i futari 'ga amū Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e esage are iporomutat ma'eramū.

¹³ Mama'e tywera etee 'gā imome'wau ajaupe.

O'me ekoeteramū etee futat.

Ajuago'wau ekoete tee futat 'gā ajemogyau.

¹⁴ Amara'ne ekoeteramū nanē nū.

Mama'e tesirūa etee futat imome'wau ajaupe.

¹⁵ Nokyjei 'gā ajuapisi ekoete awi.

¹⁶ Ojomotesirūgatu au'jeteramū.

¹⁷ Nipota'wai 'gā ajuee.

A'eramū 'gā ojomopy'ata'waukare'ema.

¹⁸ Nopojeuwi futari 'gā Jarejuwarete 'ga”,

'jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

¹⁹ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue. Oje'ega rerekwara ka'arana 'ga imua oree, judeuramū oree. Ma'eramū 'ā ore: “Nikwaawi jane jare-jekoarūe'ema”, naru'ea'uweri. Najuejue etee futat janetyweramū Ku'jywa 'ga upe. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē nanē nū. A'eramū 'ga ae rerekou tyweaete aetywer are. ²⁰ Nuenupawi futari 'ga amū Moisesi 'ga remikwasiarera. A'eramū ojemuesage ma'ea nanē otywe'emamū nū. Moisesi 'ga je'ega renupaw ire amunipo 'ā jane janeresageramū. A'ere nitywi futari 'ga amū 'ga je'ega renup katu katuarera. A'ere jane jaretywera kwaawi 'ga je'ega renuw ire.

Werowiaara 'gā 'ga ikatu'oka

²¹⁻²² 'Awamū futat Janeruwarete 'ga jane mu'akwaapa ojeupe jane muesage are. Ymā te Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari rakue. A'ere naaipoa rūi jane muesagei Janeruwarete 'ga upe. Jejui Kristu 'ga ree jane jemogypygamū te 'ga jane muesagei ojeupe. Jareju'jaju'jawe etee futat jarejemogyau. Ore judeuramū, pēē judeue'emamū nanē 'ga imuesageu Jejui 'ga ree jane jemogypygamū te. ²³ Najuejue etee futat 'ā janetyweramū Ku'jywa 'ga upe. Nitywi futari esage ma'e 'ga amū Ku'jywa 'ga upe. Esage ma'e 'gā etee ajemogyau Ku'jywa 'ga pyri. A'eramū jane najuejue etee futat jarejemogyau mukumuku 'ga wi. Najane mū upe etee rūi Ku'jywa 'ga 'i: “Ejetee ejemuesage jee”, 'jawe'em. ²⁴ A'ere 'ga te jane muesagei Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū. Niapoi agawewi futat jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga jane muesageu ojeupe Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū. Jejui 'ga amanūmū janetywera moiawamū rakue. A'eramū 'ga werowiarāmū janetywera moia jane wi, jane mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui. Jane wi janetywera moia 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau janee. ²⁵ Janeruwarete 'ga Jejui 'ga mua ojeupe janetywera mepyawamū rakue. 'Ypeywar are amanūaw ipe 'ga janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe rakue. Jejui 'ga jane erowiarāmū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi. Jejui 'ga upe aetywera mepyukaawer are Janeruwarete 'ga wesage resaukaa janee.

Ymā te Jejuī 'ga manūe'emaue Ku'jywa 'ga wea'are'emamū aetywer are rakue. Wuagamū 'ga janepygy 'gā tywera upe rakue. “Anure nipo Jejuī 'ga manūī 'gā tywera mepyau”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga wea'are'emamū 'gā tywer are. ²⁶Jejuī Kristu 'ga aetywera mepyarera. A'eramū Janeruwarete 'ga 'awamū jane muesageu Jejuī 'ga jane erowiarāmū. Esagerete ma'ea Janeruwarete 'ga. A'eramū 'ga ojepyri aetywera io futare'ema. A'eramū 'ga wa'yra 'ga mua aetywera mepyawamū 'ga jukaukaa. A'eramū jane “a'jeteetewi 'ga mama'e apoi” 'e kwaapa jarejemogyau a'jea futat. Janetywer are Jejuī 'ga manūe'em ire amunipo 'ā 'ga ae muesagewe'em futat. A'ere Jejuī 'ga aetywera mepyi. A'eramū esagerete ma'e 'ga jane muesageu Jejuī 'ga ree jane jemogygygamū.

²⁷'Ga te 'ā jane muesage. A'eramū jane 'jawe'em: “Je te 'ā jeresage 'gā nesagea apyraapa”, 'jawe'em jane. NaMoisesi 'ga je'ega renuparamū rūi 'ga jane muesagei. Jejuī 'ga rerowiarāmū te 'ga jane muesagei. A'eramū jane jarejerowiaraipe'ema jarejesage are. 'Ga te 'ā jane muesage. ²⁸NaMoisesi 'ga je'eger imū mama'e aporamū rūi 'ga jane muesagei. Nienupawi futari jane 'ga je'egera. A'eramū 'ga, Jejuī 'ga jane erowiarāmū te, jane muesageu. ²⁹Judeurāmū etee sipo 'ga ore muesagei? Judeue'emamū sipo 'ga nepē muesagei? Naani. ³⁰Majepei tee Janeruwarete 'ga. 'Ga etee futat janererekwat pāwē pāwēa. Jejuī 'ga jane erowiarāmū juejue 'ga jane muesageu ojeupe. Judeurāmū ore, pēē judeue'emamū miamū 'ga jane muesageu Jejuī 'ga rerowiarāmū. ³¹A'eramū miamū jane Moisesi 'ga 'eawera retyke'ema: “Jejuī 'ga rerowiarāmū etee te Janeruwarete 'ga ae muesagei ojeupe. A'eramū jane Moisesi 'ga 'eawera renupe'ema”, 'jawe'em jane 'gā nupe. Naani. Jejuī 'ga rerowiar ire jane nanē Moisesi 'ga je'egera renupa jarejemogyau nū.

4

Abraão 'ga

¹Pēnea'ar iki Abraão 'ga ree. 'Ga 'ā judeurāmū oreypya. Maran ajee Janeruwarete 'ga 'ga muesagei rakue? ²Wemiapofer are ojemuesage re amunipo 'ā 'ga ojerowiaraipe ojee. “Je te 'ā ajemuesage tejetee”, 'jau amunipo 'ā 'ga ojeupe. A'ere nanarūi. Naojeteē rūi 'ga jemuesagei. A'eramū 'ga ojerowiaraipe'ema ojee Jarejuwarete 'ga upe. ³Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Abraão 'ga ree rakue:

“Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau: 'Abraão 'ga je rowiat. A'eramū 'ga wesageramū jee', 'jau 'ga Abraão 'ga upe”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue.

⁴Sā'ā oporowyky jara 'ga. Ojeupe oporowyky ma'e 'gā 'ga imepyau 'gā porowyky are. Nomono tee rūi 'ga 'gā nupe epye'eme. Oporowyky te 'gā 'ga upe. A'eramū 'ga 'ā 'gā porowyky repy monou 'gā nupe. ⁵A'ere nanarūi Janeruwarete 'ga. Naojeupe janeporowyky are rūi 'ga 'jau janee: “Aipo 'ga esage jee”, 'jau. Werowiarāmū te 'ga aipo 'jau janee. Mama'e tywera apoarera agawewi. A'etea Janeruwarete 'ga 'jau: “Ko 'ga je rowiat. 'Ga tywera je omoit 'ga wi. A'eramū 'ga 'awamū wesageramū jee”, 'jau 'ga werowiarāmū 'gā nupe. ⁶“Natejeupe pēporowyky are rūi je 'i: Pēnesage pejejemogyau jee, 'jau je pē nupe. Tejerowiar are tee je aipo 'jau pē nupe”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. Ymā te Davi 'ga nanē ka'arana kwasiari iku'i ma'e are rakue:

“Maranuara sipo aku'iramū akou?

⁷Ojewi Janeruwarete 'ga otywera moiripyryera 'gā etee aku'iramū ajemogyau. Otywer awi ipireipyryera 'gā etee aku'iramū ajemogyau.

⁸Aipo 'gā tywer are Janeruwarete 'ga wea'aru'jawe'emamū futat. A'eramū aipo 'gā aku'iramū ajemogyau”, 'jau Davi 'ga ikwasiaa rakue.

⁹Judeurāmū ore upe etee te Davi 'ga aipo 'ga 'i? Naani. Judeue'emamū pē nupe nanē 'ga aipo 'jau nū. Werowiarāmū Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Je rowiar ape ekou. A'eramū ene 'awamū ejesageramū jee. Mama'e tywera apoare'ema 'jawe futat ene ekou jee”, 'jau 'ga 'ga upe rakue.

¹⁰Judeurāmū 'ā ore orojojewwaka. A'ere ojemojewagukare'emawe Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiar rakue. A'eramū 'ga jewage'emaue futat Janeruwarete 'ga 'jau

'ga upe rakue: “Abraão 'ga je rerowiat. A'eramū 'ga wesageramū jee”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. ¹¹ Werowiar ire tee Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue: “Ejemojewagukat 'ga amū upe. Eja'yra 'ga, ejemiyauwa 'gā nanē emojewagukat nū”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'ere Abraão 'ga 'ga rerowiari ra'ne. Werowiar ire tee Ku'jywa 'ga 'i 'ga upe: “Ejemojewagukat 'ga amū upe”, 'jau. A'eramū 'ga jewaga Ku'jywa 'ga rerowiara resaukaa janee. A'eramū Janeruwarete 'ga rerowiaaramū jane juejue 'jau: “Abraão 'ga janeruwa 'jawewara. 'Ga 'ā Jarejuwarete 'ga werowiat rakue. A'eramū 'ga janeruwa 'jawewara janee”, 'jau jane jarejaupe Abraão 'ga ree. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē 'jau. Pejewage'ema agawewi. A'etea 'ga, “eneresage jee”, 'jau pē nupe werowiarāmū. A'eramū pēē nanē 'jau: “Abraão 'ga janeruwa 'jawewara janee”, 'jau pēē nanē nū. Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū juejue aipo 'jau Abraão 'ga upe. ¹² Abraão 'ga imojewag ypyprera 'ga. A'eramū 'ga akou judeuramū oreruwa 'jawewara. A'ere 'ga omojewage'emauwe Jarejuwarete 'ga rerowiari. Jarejuwarete 'ga rerowiar ire te 'ga janeruwa 'jawe 'ga rekoi janee. Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā nupe 'ga na'gā nuwa 'jawe rūi 'ga rekoi 'gā nupe.

U'eawer imū 'ga mama'e apoi

¹³ Ymā te Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Tamono 'gā wywa enee 'jau. A'eramū ywya ene ma'ea futat. Enejuapyrama 'gā ma'ea nanē nū”, 'jau Janeruwarete 'ga 'ga upe rakue. A'eramū Abraão 'ga 'ga rerowiaa. Werowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau: “Esage 'gā jee”, 'jau 'ga 'gā nupe. Ma'eramū 'ā 'ga wyw monoi 'gā nupe 'gā nupawamū rakue. NaMoisesi 'ga je'ega renuw are rūi Janeruwarete 'ga ywy monoi 'gā nupe rakue. Werowiarāmū te 'ga imonoi 'gā nupe rakue. ¹⁴ “Tejerowiaara 'gā nupe etee je mama'e monoi”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. A'eramū 'ga mama'e monowe'em Moisesi 'ga je'egera renupara 'gā nupe werowiare'emamū. “Moisesi 'ga je'egera renupara 'gā nupe Janeruwarete 'ga mama'e mono re maran sipo jane Jarejuwarete 'ga rerowiari? A'jea sipo 'ga 'eawera?” 'jau 'gā. A'ere naani. Nananrūi futat. ¹⁵ Janeruwarete 'ga futat oje'ega okwasiarukat Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga remikwasiarera renupare'ema 'gā nereku tyweaete. “Jeje'eg are nepēporenuwiwieri. A'eramū je temara'neramū pē nee”, 'jau 'ga 'gā nupe. Aipoa 'ga je'ega tywe'em ire amusipo 'ā ma'ja are pejeporenuwiwieri'emamū.

¹⁶ A'ere Janeruwarete 'ga 'i: “Tejerowiarāmū je mama'e esage monoi 'gā nupe”, 'jau 'ga. NaMoisesi 'ga je'egera renupara 'gā nupe etee rūi 'ga aipo 'jau. Werowiaara 'gā nupe juejue 'ga aipo 'jau. Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat. A'eramū 'ga akou Janeruwarete 'ga rerowiaaramū janeruwa 'jawewaramū. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga ra'yra 'jawewaramū jane upe najuejue etee: “Mama'e esagea tomono 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga. ¹⁷ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue, Abraão 'ga upe 'eawera kwasiarukaa 'ga amū upe rakue. “Abraão 'ga janeruwa 'jawewara, tamu'eukat judeue'ema 'gā amū, tejerowiaara 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. “A'eramū nipo enejuapyrama 'jawewara 'gā kwaiwete futat”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'jea futat aipoa Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe 'eawera. Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat a'jea futat. “Janeruwarete 'ga je rerekou. Amanū ma'ea 'ga imoferapa. Mama'e tywe'emamū Janeruwarete 'ga mama'e apou oje'eg imū etee. A'eramū nipo 'ga mama'e mua jee u'eawer imū etee futat. Jera'yre'ema agawewi. A'etea nipo 'ga jejuapyrama 'gā amut jee”, 'jau Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga upe 'ga rerowiaa.

¹⁸⁻²¹ A'eramū Janeruwarete 'ga ojerowiaa Abraão 'ga ree werowiarāmū. “Kwaiwete enejuapyrama”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. Wa'yre'emauwe agawewi Abraão 'ga 'ga je'ega rerowiaa. Sēg anu kwara mu'aa ja'wyja'wywe Abraão 'ga 'jau: “Jesawa'e je tekou. Jeremireko ēē nanē nū owāiwināmū nū. A'etea nitywi'i futari jera'yra mū”, 'jau 'ga ojeupe. A'ere 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega nomoka'jami futari, “Kwaiwete nipo enejuapyrama” 'eawera moka'jame'ema futat. Nopoiri futari 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiar awi. “Maran sipo Janeruwarete 'ga orera'yra muri oreē”, 'jawe'em 'ga. Werowiarāmū Janeruwarete 'ga ojerowiarukaa etee te Abraão 'ga upe, 'ga mamuakaa. A'eramū Abraão 'ga 'ga muorypa. “Janeruwarete 'ga pājēreteā. A'eramū 'ga mama'e apou u'eawer imū”, 'jau Abraão 'ga, 'ga rerowiaa. Werowiarāmū wejue Janeruwarete 'ga

kunumī mū mua 'ga upe, u'eawer imū etee futat. ²² Abraão 'ga Jarejuwarete 'ga werowiat. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau: "Esage 'ga jee", 'jau Abraão 'ga upe. ²³ A'ere naAbraão 'ga upe etee rūi Janeruwarete 'ga 'i: "Esage 'ga jee", 'jau. ²⁴ Werowiaaramū janee nanē 'ga aipo 'jau nū: "Esage 'ga jee", 'jau nū. Jejuī Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga manūnamū Janeruwarete 'ga 'ga moferapa nū. A'eramū 'ga jane werowiaaramū, "Esage 'ga jee", 'jau janee. ²⁵ Janetywer are Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga mua wyy pe ijukaukaa. 'Ga manūawera futat 'ā janetywera mepyyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga moferapa jane muesageawamū ojeupe. Jejuī 'ga amanūmū janetywera mepyyawamū. Janetywera mepy re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nū 'e rerowiamū 'ga 'i janee: "Esage 'ga jee", 'jau. Werowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau judeuramū oree: "Pēnesage jee", 'jau. Judeue'emamū pē nupe nanē 'ga aipo 'jau werowiar ire.

5

Werowiamū 'ga jane mogyi wemiayuwamū

¹ Jejuī Kristu 'ga jane erowiamū Janeruwarete 'ga 'jau janee: "Ene eneresage jee", 'jau 'ga janee. Jejuī Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga futat 'Uwarete 'ga mota'wau janee, janetywera mepyyau 'ga upe. A'eramū 'ga Jejuī 'ga jane erowiamū, 'jau janee: "Ene eneresage jee", 'jau 'ga janee. ² Werowiamū Jejuī 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe: "'Agamū je rerowiaara 'ga", 'jau 'ga 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga a'e are janetywera moia jane wi, ojee jane mujaawamū. A'e are jane jareku'iramū jarejemogyau. "Anure taetu nipo 'ga jane mogyau oje'jawe futat. A'eramū jane jarejemogyau jareku'iramū 'ga ree", 'jau 'ga ree jarejemogyau. ³ Mama'eaya jarejeupe ijesakaramū miamū jane jareku'iramū etee futat jarejemogyau. Jarejeupe mama'eay jesaukaramū jane jareapyterātānamū jarejemogyau jupe. Mama'eaya jane mojemogyppygukaa a'jea futat Jarejuwarete 'ga ree. ⁴ Mama'eay upe janeapyterātāa esage Janeruwarete 'ga upe. "Eneresage jee", 'jau nipo 'ga janee mama'eay upe janeapyterātānamū. Aipo 'ga 'e kwaaw ire jane 'ga 'jawe futat jarejemogyau rapesaka jarejemogyau. ⁵ Janeruwarete 'ga oporomutaramū jane ree. U'agesagea 'ga imua janee. 'Ga 'Agagesagea jane mueapyyou jane ree 'ga poromutar are. A'eramū jane jareku'iramū jarejemogyau 'ga 'jawe jarejemogyau rapesaka.

⁶ Jane tee jaretywera nimoir'a'uweri jarejewi. Ma'eramū 'ā 'Uwarete 'ga remifutarera 'ara rupi Jejuī Kristu 'ga manūi janetywera mepyyawamū rakue. ⁷ A'ere na'ga 'jawe rūi jane mū rekoī. Nimanū'a'uweri jane jarejaupe. Mama'e esage apoara 'gā nupe miamū jaremanūwere'emamū. Ojee ipota'wa ma'e 'ga upe amunipo 'ā 'ga amū manūi. A'ere jane nimanū'a'uweri futari jarejaupe jarejee iporomutare'ema 'gā nupe 'jau. ⁸ A'ere Janeruwarete 'ga poromutaramū jane ree nanimenime. Ojee janeporomutare'emamū miamū 'ga poromutaramū jane ree. A'eramū 'ga Jejuī Kristu 'ga mua wyy pe amanū ma'eramū janee, jaretywera jane erajemogyramū. ⁹ Jejuī Kristu 'ga manū are Janeruwarete 'ga 'jau janee: "Pēnesage jee", 'jau 'ga janee. Jejuī Kristu 'ga jane erowiamū te 'ga aipo 'jau janee. Jejuī 'ga janetywera mepyyaupap 'ga upe janee. A'eramū taetu Janeruwarete 'ga jane rerekou tyweru'jape'ema janetywer are. ¹⁰ Jarejewi 'ga jaretywera moire'emamū jane jarejemogyau jareporomutare'emamū 'ga ree. A'ere 'ga wa'yra 'ga manū are janetywera moiri jane wi. A'eramū jane 'awamū Jarejuwarete 'ga jekoty'aawamū jarejemogyau. Ota'waramū 'ga janee. A'eramū 'ga 'awamū jane monowe'em mama'eukwaawa rapyyaw ipe. Wa'yra 'ga manū re 'ga 'ga moferapa nū. A'eramū nipo Jejuī 'ga jane katu'oka oje'jawe. Jane manū re 'ga jane moferapa nū jane rerawau jane mogyau ojeypyri. ¹¹ A'ere naaipoa tee rūi. Jane upe Janeruwarete 'ga remiapoa jane maku'iu jane mogyau. "Jejuī Kristu 'ga Janejararetea. Jejuī Kristu 'ga 'ga amut 'ga jukaukaa ojee ae mojekoty'aawamū" 'e are te jane ku'iramū 'ga ree.

Janetywera mepyyawamū 'ga manūawet

¹² Janeypy ppy 'ga, Atāu 'ga ra'ne mama'e tywera apo ppyruga rakue. A'eramū 'ga 'agamū ae motywerukaa. Amanūmū 'ga 'ā rakue. A'eramū jane 'ga 'jawe futat mama'e tywera apou. A'eramū jane najuejue etee jaremanūmū jarejemiapofer are. ¹³ Ymā te Moisesi 'ga Janeruwarete 'ga je'ega kwasiari ka'aran are rakue. A'ere Moisesi 'ga ka'arana

kwasiare'emauwe ywy pewara 'gā mama'e tywera apoi ajemogyau rakue. A'ere 'gā naeapoyi mama'e tywer are. Nokwaawi 'gā wemiapofera mama'e tywera Jarejuwarete 'ga upe. A'ere Janeruwarete 'ga, Moisesi 'ga upe oje'ega kwasiarukare'emauwe, janepy 'gā tywera kwasiare'ema oka'aran are rakue. ¹⁴A'etea janepy 'gā amanūmū. Atāu 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema. “Pe'u kasi ne” jawa y'waa 'ga i'wau. A'eramū 'ga amanūmū. Atāu 'ga py'rauwarā 'ga nanarūi agawewi. Na'ui agawewi futat 'gā aipo y'waa. A'etea 'gā mama'e tywera wapo. Moisesi 'ga renunewewara 'gā juejue mama'e tywera apou amanūmū otywer are.

Sā'ā Atāu 'ga juapyrera 'gā mama'e tywera apoa Atāu 'ga 'jawe etee futat rakue nū. Nan tee futat Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū jane, 'ga 'jawe etee futat mama'e tywera apowe'em.

¹⁵A'ere naAtāu 'ga 'jawe rūi Jejui Kristu 'ga. Atāu 'ga te 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega nuenuwi rakue. Ajuapyrera 'gā kwau 'agamū mama'e tywera apo upe rakue. Ku'jywa 'ga je'ega renupe'emawer ipe etee futat ajee 'ga 'ā ae momawukari aetywer are. A'ere Janeruwarete 'ga poromutaramū jane ree nanimenime. A'eramū 'ga mama'e esage apou jane. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. Mama'e tywera etee agawewi jane siapo. A'etea 'ga mama'e esage apou jane. Sā'ā ae mama'e monoa ajaupe. Nan 'ga wa'yra 'ga mua jane rakue. Jejui Kristu 'ga 'ga imua ijukaukaa 'au ywy pe janetywera moiawamū futat rakue. Poromū futat Janeruwarete 'ga poroywera 'jawewara jane. A'eramū ojee jane jemogyppygamū Jejui 'ga jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat. Atāu 'ga 'ā ae kwau ae manū upe rakue. A'ere Jejui 'ga ae mogyaramū 'ga rekoj jane. ¹⁶Atāu 'ga oje'ega mojerowiare'emauwe Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue: “Awamū eremanū etywer are ki 'ei”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramū 'ā 'agamū jarejemote'arukaa jaretywera upe. Najuejue etee 'ā jane 'agamū mama'e tywera apou. A'ere Jejui 'ga manū jane katu'okawamū janetywera moiawamū jane wi. Majepei'i etee agawewi 'ga. A'etea 'ga jane katu'oka kwaiwete. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau jane: “Jera'yra 'ga perowiat pejemogyau. A'eramū pēē 'awamū pejesageramū jee”, 'jau 'ga jane. Niapoi jane mama'ea jarejemuesageawamū. 'Ga te 'ā jane muesage ojeupe, wa'yra 'ga jane erowiarāmū. ¹⁷Majepei tee agawewi Atāu 'ga tywera. A'etea 'ga jane mote'arukaa najuejue etee ipy. 'Ga ra'ne 'ā amanūmū. A'eramū 'ā jane 'agamū jaremanūmū 'ga 'jawe etee futat. Jejui Kristu 'ga nanē majepei tee nū. A'etea 'ga werowiarāmū jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi, jane mogyau 'wyriaramū ojepyri. Werowiarāmū Jejui 'ga jane muesageu. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga jane muesageu werowiarāmū.

¹⁸Atāu 'ga tywer are 'ā Janeruwarete 'ga 'jau ywy pewaramū jane: “Pētywerete jee”, 'jau 'ga jane. Jejui 'ga etee nuapoi mama'e tywera. Mama'e esagea etee 'ga iapou. Wenup katu katu 'ga 'Uwarete 'ga je'ega. Amanūaw ipe miamū 'ga 'Uwarete 'ga je'ega renupa akou rakue. 'Ga manū are Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, ojepyri jane mogyawamū nakwaparimū warāu rūi futat. ¹⁹Jarejuwarete 'ga je'ega Atāu 'ga enupe'ema rakue. A'eramū jane 'agamū najuejue etee jaretyweramū Jarejuwarete 'ga upe Atāu 'ga ree. Jejui Kristu 'ga 'Uwarete 'ga je'ega renupa katu katu. A'e are jane jarejesageramū Jarejuwarete 'ga upe, Jejui 'ga jane erowiarāmū.

²⁰Wyw pewaramū jane najuejue etee mama'e tywera apou. A'eramū Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Moisesi 'ga 'eawera kwaaw ire jane jaretywera kwaapa.

“Kuu. Janeruwarete 'ga upe jeremiapofera mama'e tywera futat”, 'jau 'gā amū, otywera kwaaw ire. A'ere 'gā otywera kwaawi agawewi. A'etea 'gā mama'e tywera wapo ojero'waro'wau etee futat ikwaa'pare'ema 'jawe. A'ere Janeruwarete 'ga jane futara mama'e tywera apyraawi etee futat. A'eramū 'ga janetywera moia jane wi wa'yra 'ga jane erowiarāmū. ²¹Mama'e tywera apoa ae kwau ae manū upe. A'ere Jejui 'ga werowiaaramū jane pojekai jane manū awi, jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat. Janeruwarete 'ga Jejui Kristu 'ga mua ijukaukaa janetywera moiawamū, ojeupe jane muesageawamū. Poromū Jejui Kristu 'ga Janejararetea.

6

'Ga rerowiaaramū jane poiri jaretywer awi

¹Janeruwarete 'ga jane futara mama'e tywera apyraapa. Ma'eramū sipo ajee “Mama'e tywera siapo 'jau”, pe'je pejejaupe? “Mama'e tywera jane iapo re nipo Janeruwarete 'ga jemuaēmi jane ree, mama'e esage apou janee kwaiwete”, 'jau nipo pēē pejejaupe? ²Naani. Aipo pe'je awi. Jejuī 'ga rerowiaaramū jane poiri futari jaretywer awi. Sā'ā ae amanū ma'eferamū mama'e tywera apou'jawe'ema. Nan tee futat ae Jejuī 'ga rerowiaaramū mama'e tywera naruapou'jawi. Ma'eramū sipo ajee pēē amanū ma'e 'jawe pejejemogy re mama'e tywera peapou'jap nū? ³⁻⁵'Ypeywar are u'amaw ipe futat 'ga 'ā amanūmū jane wi janetywera moiawamū rakue. A'eramū jane 'ga rerowiarāmū jarepoia futat mama'e tywera apo awi jarejemujaa Jejuī 'ga ree. Amanū ma'e 'jawe jane mama'e tywera apowe'em.

Jejuī 'ga ree jarejemujar ire jane jarejepymīāukaa 'y pe, 'ga ree jarejemujara resaukaa 'gā nupe. 'Ga manū 'jawe jane pymīa. 'Ga ferapawera 'jawe etee futat jane jawewa 'y awi nū. Jarejepymīnamū jane 'jau: “Jejuī 'ga je arowiat. 'Awamū je rekoī 'ga 'jawe mama'e tywera taapo eme 'jau”, 'jau jane jarejepymīāu. Jejuī 'ga manū re 'ā 'gā 'ga monou inuga ita kwara pype. “Amanū futat ra'e”, 'jau 'gā 'ga upe, 'ga monou inuga. A'ere Janeruwarete 'ga opājē mū 'ga moferawi 'ga muēma ita kwar awi nū. A'eramū jane 'y pe jarejepymī re 'jau: “'Awamū je poiri futari mama'e tywera apo awi”, 'jau jane. 'Ga ferawa 'jawerimū 'y awi jareēm ire jarejemogyau ipyau 'jawe Jarejuwarete 'ga pājē mū. A'eramū jane 'ga pājē mū mama'e esage etee iapou.

⁶Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā jara mama'eukwaawa 'wyrriara futat. Mama'e tywera apo momoirukare'ema wemiayuwa 'gā nui. A'ere Jejuī 'ga manūi mama'eukwaawa 'wyrriara pājē mateepapa rakue. A'eramū 'ga werowiarāmū jane mū'jāu mama'eukwaawa 'wyrriara remiyuwa 'gā nui. Werowiarāmū Jejuī 'ga jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū jane 'ga je'ega etee erowīaa. Jare'wyrriar ymanera je'ega renuwu'jape'ema. Mama'e tywera apo awi jarejeateeramū Jejuī 'ga pājē mū. ⁷Nuapoi futari ae mama'e tywera amanū re. A'eramū jane amanū ma'e 'jawe futat mama'e tywer are jareparuapowere'emamū. ⁸Jejuī Kristu 'ga manū are jane poiri tāmējē mama'e tywera apo awi. A'eramū jane 'ga feraw ire jarejemogyau 'ga 'jawe futat namutamutat. ⁹“Jejuī Kristu 'ga amanū rakue. 'Ga manū re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nū. 'Awamū 'ga namanū'jawi” 'ea jane ikwaapa. Oferaw ire 'ga amanū'jape'ema futat. ¹⁰Janetywer are Jejuī 'ga amanūmū janetywera moiawamū jane wi. Namanū'jau'jawi 'ga. Majepeī tee futat 'ga manūi. 'Ga manū re 'ga ruwa 'ga 'ga moferapa nū. Ma'eramū 'ā 'ga rekoī mama'e apou 'Uwarete 'ga remifutar imū etee. 'Uwarete 'ga ree 'ga jemujari. ¹¹A'eramū jane aipo are jarejea'aramū, jane 'jau: “Jejuī Kristu 'ga amanū jetywer are”, 'jau jane jarejea'aramū ee. A'eramū jane 'awamū jarepoia mama'e tywera apo awi. Jejuī 'ga 'jawe mama'ea siapo Jarejuwarete 'ga remifutar imū 'jau. Jejuī 'ga ree jarejemujaa. A'eramū ki jane mama'e apou 'ga 'jawe futat.

¹²Jejuī Kristu 'ga rerowiare'emawe pētywera pē nerekou. A'ere Jejuī 'ga werowiarāmū pētywera moia pē nui. A'eramū ki 'awamū pēē pejetywera upe pejerekoukare'ema. Pemyi kasi pejejea mama'e tywera apo are ne. Mama'e tywera apo are pejejea mīi re nipo pēē mama'e tywera apou, pejejea'awer imū etee futat. ¹³Pejejemifutar imū kasi mama'ea peapo ne. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee ki mama'e esagea peapo. Pētywera mepy re Jejuī 'ga pē muri 'Uwarete 'ga remiyuwamū. A'eramū ki pēē pejejekatu'oka 'ga upe, pejeporowykyau 'ga upe. “Eneremiayuwamū 'ā je rekoī”, 'jau ki pēē 'ga upe. ¹⁴NaMoisesi 'ga je'egera renuw are rūi pēnesage Jarejuwarete 'ga upe. Jejuī 'ga pēē erowiarāmū te Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui. Aipoa 'ga iapo re pēē pejejesageramū 'ga upe. A'eramū ki pēē mama'e tywera apowe'em.

Janeruwarete 'ga remiayup

¹⁵NaMoisesi 'ga je'eger imū rūi jane mama'e apou 'awamū. Janeruwarete 'ga te 'ā mama'e esagea wapo janee, jane wi janetywera moiramū. A'eramū Janeruwarete 'ga wesageramū janee, jane rerekou. A'eramū pēē mama'e tywera apou'jape'ema.

¹⁶Mama'eukwaawa 'wyrriara je'ega renupara 'gā mama'eukwaawa 'wyrriara remiyuwa

futat. O'wryiara reewe futat emiyauwa 'gā awau wapyaw ipe. A'ere Jejui 'ga, 'Uwarete 'ga je'ega pēē enuw ire pē mojekoty'ari 'Uwarete 'ga ree, pē mogyau 'Uwarete 'ga remiyauwamū futat. A'eramū 'ga 'jau pē nupe: “Pēē 'ā pēnesage jee”, 'jau 'ga. ¹⁷Ymā te pēē mama'eukwaawa 'wryiara remiyauwamū pejemogy rakue. A'ere 'ā 'awamū pēē Jarejuwarete 'ga ree pejemu'eawera peenup katu katu pejejemogyau. A'eramū pēē 'jau: “Mama'e esagea siapo Jarejuwarete 'ga je'eg imū”, 'jau pēē pejejemogyau. A'eramū je Ku'jywa 'ga muorypa pē nee. “Ene 'ā eneresage futat. Ene 'ā mama'e esage apo futarukaa 'gā nupe”, 'jau je 'ga upe 'ga muorypa pē nee. ¹⁸Janeruwarete 'ga mama'e tywera apo awi pē momoirukaa. Nepeapoi au'jeteramū mama'e tywera. 'Awamū 'ā pēē mama'e esage apoaramū Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga remiyauwa futat pēē. ¹⁹A'ere nepekwaawi katu katui we. A'eramū je imome'wau katu pē nupe. Ymā te 'ā pēē pejejea mýina mama'e tywera apo are etee rakue. A'eramū 'ā pēē mama'e tywera apou pejejemogyau rakue. A'eramū pēē au'je mama'e tywera apo re. 'Awamū pēnea'at mama'e esage apo are etee. Jarejuwarete 'ga remiyauwa pēē 'awamū. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga upe.

²⁰Mama'eukwaawa 'wryiara remiyauwamū pejejemogyau pēē Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'ea nepeapoi rakue. ²¹Mama'e tywera etee pēē iapou rakue. A'ere ki 'awamū pejejenosī pejemiapofer are. Ma'ja sipo mama'e tywera apo repya? Mama'e esagea sipo mama'e tywera apo repya? Naani. Mama'e tywera apoara 'gā Janeruwarete 'ga omono muku ojewi. Aipoa 'gā nemiapofera repya. ²²A'ere 'awamū pēē Jarejuwarete 'ga remiyauwa. Pē nui 'ga pētywera moiri, pē muesageu ojeupe. Aipoa esage futat pē nupe. Anure nipo 'ga pē nerawau ojeypyri, pē mogyau nakwaparimū warāu rūi futat. ²³Anure nipo Janeruwarete 'ga jane mepyau janeremiapofer are. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga imonou muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga 'gā monou. Aipoa 'gā nemiapoferarūe'ema repya. A'ere Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū janee Janeruwarete 'ga mama'e esage apou. Jejui Kristu 'ga Janejararetea. 'Ga ree jarejemujar ire Janeruwarete 'ga ojoporoywera 'jawe imua janee. Wa'yra 'ga jane erowiarāmū 'ga jane mogyau ojeypyri nakwaparimū warāu rūi futat nipo.

7

Amanū re ae mama'ea nuapou'jawi

¹Kunumimēt. Pēē jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe 'jau. A'eramū pēē pejejepyoramū pejejeupe jeremimome'u are. Jarekouwe jane mama'e apoi jarejemiapofer imū. Jaramanū re jane niapou'jawi jarejemiapofera nū. ²Sā'ā kūjāa. Omenar ire kūjāa omena nuetyga'uweri. Omena manū re tāmējē nipo ēē kūima'e 'ga amū rerekou. Omena manū re ēē akou ojeeteewara 'jawe nū. A'eramū ēē omenararūmū. ³A'ere omena manūe'emauwe kūima'e mū rerekoa nia'wryi ēē upe. Mama'e tywera ēē wapo. Kūjāmene'ema 'jawe ēē rekoi. Omena manū re amū rerekoa te esage futat. ⁴Nan tee pēē. Ymā te pēē mama'e apou Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat rakue. A'ere Jejui Kristu 'ga manūnamū 'ga ojee ojemujat ma'eramū jane mū'jāu Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apoara 'gā nui. Ymāwarera mama'e awi jane jarepoiapap. 'Awamū jane mama'e apou Jejui 'ga remifutar imū, oferap ma'e 'ga remifutar imū. A'eramū jane mama'e esage etee iapou Jarejuwarete 'ga upe. Sā'ā kūjā omenaru'jaw ire ēē omen yau je'ega etee enuwa. Omenera je'ega ēē enuwu'jape'ema. Nan tee futat pēē peje'wryiar ymanera je'ega nepeenuwu'jawi. Ymā te pēē mama'eukwaawa 'wryiara remiyauwa rakue. A'ere Jejui 'ga werowiarāmū pē mū'ēi mama'eukwaawa 'wryiara remiyauw awi pē mogyau wemiyauwamū futat. A'eramū pēē 'awamū peje'wryiar yau je'ega etee enupa nū.

⁵Ymā jane mama'e apoi jarejemifutar imū etee futat rakue. A'eramū 'ā Moisesi 'ga 'jau agawewi janee rakue: “Mama'e tywera kasi peapo ne”, 'jau agawewi 'ga janee rakue. A'ere jane aipo 'ga 'eawera kwaaw ire miamū jane jero'wuro'wui etee mama'e tywera apou. Mama'e tywera apo awi jarejeatee'em ire nipo jane oi mukuu Jarejuwarete 'ga wi jaramanū re. ⁶A'ere 'awamū nanarūi. Janeruwarete 'ga jane mueateekat mama'e ymanera apo awi. Jejui 'ga rerowiarāmū jane jemu'jagi amanū ma'e 'jawewaramū mama'e ymanera apo awi. Ymā te aipo janeremiapofera jane rerekoi rakue. Jarejemifutar imū etee jane mama'e apou

Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'ere Jēju 'ga 'awamū ojee jane jemujar ire 'ga jane rerekoi. 'Uwarete 'ga 'Agesagea 'ga imua janee. A'eramū jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat jarejemogyau.

⁷Ma'ja sa'e sipo ajee jane aipo are? Nia'wyrī tāmējē Moisesi 'ga je'egera, sa'e sipo jane? Naani. 'Ga remikwasiarera ka'arana mogyta re te jane Jarejuwarete 'ga remifutara kwaawi. "Pejokaraemā are pejejea mýina nia'wyrī Jarejuwarete 'ga upe", 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. "Tekotee 'ga karaemā futara ia'wyrē'ema Jarejuwarete 'ga upe", 'jau 'ā Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū je Moisesi 'ga je'egera kwaaw ire te je tetywera kwaapa. 'Ga je'egera kwaawe'em ire amunipo 'ā je nanē "ojokaraemā are wea mýinara 'gā ia'wyrē'ema Jarejuwarete 'ga upe" 'e kwaape'ema futat tekou. ⁸A'ere je Moisesi 'ga remikwasiarer are te je jemu'eī ai'ī numiamū. "Moisesi 'ga remikwasiarera renuwa nipo je muesage Jarejuwarete 'ga upe", 'jau je tejeupe numiamū. A'ere je naenupawa'uweri 'ga je'egera. Tejeatee'emamū futat je 'gā karaemā futar awi. Moisesi 'ga je'egera kwaaw ire miamū futat je 'gā karaemā futaararete futat je rekoi ikue. Moisesi 'ga je'ega kwaape'ema je tetywera kwaape'ema. A'ere je 'ga remikwasiarera mogyta re tetywera kwaawi. ⁹A'e pe je 'ga remikwasiarera mogytae'emawe "Je ako esage je", 'jau futatee je jepi. A'ere je 'ga je'egera kwaaw ire je tetywera kwaawi. "Nakoa'wyrī nipo je jepi", 'jau je tejeupe. ¹⁰Tetywera kwaaw ire je 'jau tejeupe: "Jarejuwarete 'ga je'ega Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū je Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apowe'em ire je Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema. Oje'ega renupare'emamū nā'ā Janeruwarete 'ga ae monou muku ojewi ae manū re re'ā. 'Awamū nanē 'ga ojejukawe'em je ree nū", 'jau je tejeupe tetywer are tejeapyoramū te'ýina. "Oje'ega renupara 'gā etee nā'ā 'ga omogy ojeypyri nakwaparimū rūi futat re'ā", 'jau je tejeupe te'ýina. A'ere je naenupawa'uweri 'ga je'ega. ¹¹A'ere jeku'iteeramū tee tekou tetywer are rakue. "Aenupap katu katu sipo je 'ga je'ega pa", 'jau je tejeupe numiamū. A'ere naani rakue. "Moisesi 'ga remikwasiarera renuw ire nipo je oi Jarejuwarete 'ga pyri re'ā", 'jau je tejeupe. A'ere jeku'iteeramū ee rakue. Naenuwi futari je 'ga je'ega rakue. A'eramū je 'jau tejeupe: "Najea'wyrī futari pa je tekou Jarejuwarete 'ga upe ra'e. A'eramū nipo je muku futat tewau 'ga wi", 'jau je te'ýina.

¹²Esage futat Moisesi 'ga remikwasiarera. Jarejuwarete 'ga je'ega wejue 'ga okwasiat ka'aran are inuga rakue. A'eramū wesageramū futat 'ga remikwasiarera ae upe. ¹³'Ga remikwasiarera resagea sipo je mogo muku Jarejuwarete 'ga wi? Naani. Jetywera tee je mogoukat muku Jarejuwarete 'ga wi. "Mama'e tywera kasi peapo ne", 'jau 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Aipoa 'ga 'eawera esage futat. A'ere jetywera je rerekoi. A'eramū je mama'e tywera apou ra'e jepi. Esage futat Janeruwarete 'ga je'ega. A'ere jetywera te nuenuwukari 'ga je'ega jee ra'e jepi. A'ere je 'awamū jereapyoramū mama'e tywera apoower are. A'eramū je 'ga je'ega renupe'ema ra'e jepi. A'ere najeremiapofera etee rūi ia'wyrē'ema. Jeretea we futat wa'wyrē'emamū. 'Ga je'ega kwaaw ire te jane jaretywera kwaap katui.

'Ga pājē mū ae mama'e tywera nuapoi

¹⁴Moisesi 'ga remikwasiarera Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat rakue. A'ere je namaira rūi. Kūima'e teea te je. A'eramū jetywera je rerekou. Tejemifutar imū etee mama'e apou. ¹⁵Najereapyoi je tejemiapoarū'em are. "Mama'e esagea etee taapo 'jau", 'jau je numiamū. A'e reewi je mama'e tywera etee iapoi nū. Mama'e tywera apo are teparuapowere'emamū agawewi. A'etea je mama'e tywera apou etee nū. ¹⁶Aipo apo re je 'jau: "A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega. Nepēa'wyrī pēē, 'ga 'ea a'jea futat", 'jau je tejeupe tekou. ¹⁷Nafutari je mama'e tywera apoa. A'ere jetywera je rerekoi. A'eramū jetywera mama'e tywera apoukaa jee. ¹⁸A'eramū je 'jau tejeupe: "Nitywi futari mama'e esagea je pype", 'jau je tekou. Mama'e esage apoa je ifutaa agawewi. A'etea je naapoi mama'e esagea. ¹⁹Mama'e esage apoa je ifutaa. A'ere je naapoi tejemifutara. Mama'e tywera apoa je ifutare'ema agawewi. A'etea je tejemifutare'ema apou. ²⁰A'ere je natejemifutar imū rūi mama'e tywera apoi. Jetywera te iapoukaa jee.

²¹ Ekoay je rekoa. Mama'e esage apoa je afutat agawewi. A'etea je mama'e tywera etee aapo. ²² "Janeruwarete 'ga je'ega renuwa esage futat. 'Awamū pa je 'ga je'ega etee enuwi kwy", 'jau je tejeupe, tejekōējamū ee numiamū. ²³ A'ere je a'eramū miamū naenupawi 'ga je'ega. Ifaripyra 'jawe je tekou tejemifutara apowe'em. Sā'ā ipofaripyrrera mama'e apoe'ema wemifutar imū. Nan te je rekoi. Jetywera je rerekou. A'eramū je tejemifutara apowe'em. Mama'e tywera apo awi tejeatee'emamū. ²⁴ 'Awamū je'arasigamū tekou. "Awyi ajee je mueatee mama'e tywera apo awi 'ū?" 'jau je tejeupe. ²⁵ A'ere Janeruwarete 'ga te je mueateeukari Jejuu Kristu 'ga upe. A'eramū je mama'e tywer awi tejeateeramū. A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

Tejete je Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema tekou. "Ga je'ega renuwa tareko esage tejee", 'jau futat je numiamū. A'ere je naapoa'uweri tejee. Opājēa 'ga ae upe imure'emamū ae nuapoi futari mama'e esagea. 'Ga pājē mū te ae mama'e esage apoi.

8

'Ga 'Agesagea jane muea'aa 'ga remifutar are

¹ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga, Jejuu Kristu 'ga ree jane jemujar ire, jane kwawe'em janetywer are, jane monowe'em muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga ae monowe'em. ² Jejuu Kristu 'ga ree jane jemogypygamū Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane muesageu. 'Ga 'Agesage pājē mū jane mama'e tywera apowe'em. 'Awamū 'ga 'Agesagea jane rerekou jane katu'oka. Janetywera jane rerekou'jape'ema. A'eramū jane jarewawe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. ³ Ymā te Moisesi 'ga 'i rakue: "Mama'e esagea etee peapo", 'jau 'ga ikwasiaa rakue. Esage futat 'ga je'egera. A'ere janetywera 'ga je'egera nuenuwikari janee. 'Ga je'egera renupare'ema 'jawe etee futat jane mogyaukaa rakue. Jarejete je nienuwa'uweri 'ga je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe rakue: "Ojete 'gā nuenuwa'uweri jeje'ega. Nojekatu'oga'uweri 'gā ojete", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga 'ā 'agamū wa'yra 'ga mua ywy pe rakue. Jane 'jawe futat 'ga 'ua kunumīnamū. Jane 'jawe futat 'ga akou kūima'eramū. A'ere 'ga nuapoi mama'e tywera. Aerefete ate mama'e tywera wapo. A'eramū 'ga amanūmū janetywera mepyau. Janeruwarete 'ga Jejuu 'ga jukaukaa aetywer are. A'eramū 'awamū Jejuu 'ga werowiaramū janetywera moia jane wi. ⁴ Ymā te Janeruwarete 'ga 'i rakue: "Teje'ega renupare'ema 'gā je amomap, 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau 'ga rakue. A'ere Jejuu 'ga manūi janetywera moiawamū. Janetywera moir ire 'ga opājē mua janee. A'eramū jane 'awamū mama'e esage apoarūmū 'ga pājē mū, 'ga ree jarejemogypygi. 'Awamū jane 'ga pājē mū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwi jarejemogyau. 'Ga 'Agesagea jane mu'akwaapa jane rerekou. A'eramū jane 'awamū mama'e esage apoarūmū 'ga pājē mū. Jarejemifutar imū jane niapou'jawi mama'ea. ⁵ 'Ga 'Agesage rerekware'ema 'gā wemifutar imū etee futat mama'e apo are wea'aramū. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū jane jarejea'aramū 'ga 'Agesage remifutar are etee futat. ⁶ Wemifutar are etee ea'at ma'e 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar are ea'at ma'e 'gā py'ata'waramū etee futat ajemogyau. Anure nipo aipo 'gā awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū ete rūi futat. ⁷ Wemifutar are etee ea'at ma'e 'gā oporomutare'emamū Jarejuwarete 'ga ree. Nuenuwi futari 'gā 'ga je'ega. Niporenuwiwari futari 'gā 'ga je'eg are. ⁸ Wemifutar imū etee mama'e apoara 'gā nomuorywi Jarejuwarete 'ga.

⁹ A'ere nanarūi ae Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū. Mama'e esagea etee te ae wapo 'ga remifutar imū. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā naKristu 'ga remiayuwā rūi futat. ¹⁰ Janepy 'gā 'ā nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramū jane 'agamū jarepapa. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū miamū futat jaremanūmū. A'ere jane ferawi etee jarewau Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimū warāu rūi futat. Jejuu Kristu 'ga ree jane jemogypygamū Janeruwarete 'ga 'jau janee: "Jejuu 'ga ree pejemogypyk. A'eramū pēē pejejesageramū jee", 'jau 'ga janee Jejuu 'ga ree jane jemogypygamū. ¹¹ Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejuu 'ga moferapa 'ga manū re rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga U'agesage rerekwaramū nanē janeretefera moferapa jane manū re nū. Jane moferawukaa U'agesage upe.

¹² Kunumimēt, kūjāmet. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane rerekou. A'eramū ki jane a'eramū mama'e apowe'em jarejemogyau jarejemifutar imū ne. Mama'ea siapo 'ga pājē mū etee futat. ¹³ Pejemifutar imū mama'e apo re peo mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jarejuwarete 'ga, U'agesage pājē mū mama'e tywera apo awi pepoir ire, pē mogyi ojeypyri nakwaparimū warāu rūi futat. Nioi jane 'ga rowiaramū mama'eukwaawa rapyaw ipe. ¹⁴ Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupara 'gā Jarejuwarete 'ga ra'yra futat. ¹⁵ Ma'eramū sipo Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee? Ojeupe jane moporowykyukaawamū? Naani. Jane mogyjawamū? Naani. Wa'yramū jane mogyawamū te 'ga U'agesage muri janee. A'eramū 'ga 'Agesagea “Kiapi'ni” jane mu'eukaa 'ga upe. ¹⁶ Jejui 'ga jane erowiaramū Janeruwarete 'ga jane mogyau wa'yramū. A'eramū 'ga 'Agesagea “Kiapi'ni” jane mu'eukaa Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga 'Agesagea nanē 'jau janee: “Ene Ku'jywa 'ga ra'yra”, 'jau 'ga 'Agesagea janee. ¹⁷ Wa'yra 'ga upe Janeruwarete 'ga mama'e esage monou. A'eramū 'ga janee nanē mama'e esage mua nū, wa'yrarete 'ga reewe futat, Kristu 'ga reewe futat nū. Ywy pe 'ua 'ā Kristu 'ga ruagamū wereko tywera upe rakue. 'Ga 'jawe ki janeruag jarejereko tywera upe. 'Ga 'jawe jane jemogy re nipo Janeruwarete 'ga jane moferapa nanē 'ga 'jawerimū etee futat nū. A'eramū tee 'ga jane monoi jane mogyau 'wyraramū Jejui 'ga pyri.

Anure nipo 'ga mama'e esage muri janee

¹⁸ Awamū mama'eay jesaukari janee. A'ere nipo anure jane janerea'aru'jawi mama'eay are. Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage muri janee, mama'eay apyraapa. A'eramū jane jarejea'aru'jawe'emamū mama'eay are. ¹⁹ Anure nipo Janeruwarete 'ga jane resaukaa wemiapofera upe. “‘Agamū jera'yra 'gā futat”, 'jau nipo 'ga jane resaukaa 'gā nupe. 'Ga remiapofera juejue futat 'ga ra'yra resaukaawa rapesaka 'upa. ²⁰ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga remiapofera jemote'ari rakue. Naite'at tee rūi 'ā rakue. Atāu 'ga oje'ega renuwe'emamū te Janeruwarete 'ga wemiapofera mote'ari rakue. ²¹ A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga imomyau nū. Wa'yramū jane resaukaawa 'ara rupi futat nipo 'ga mama'e momyau nū. A'eramū futat nipo 'ga mama'e tywera mateepapa. ²² Sā'ā kūjā wa'yray upe aema wa'yra 'are'emamū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga remiapofera waemamū ajemogyau ojekatu'okawa rapesaka. ²³ Na'ga remiapofera etee rūi waemamū ajemogyau ojekatu'okawa rapesaka. 'Ga 'Agesage rerekwaramū nanē jane jarejaemamū nū, 'au jane jemogyramū 'ā. Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee ra'ne. A'ere nipo 'ga anure mama'e esage muri janee kwaiwete. Wa'yramū jane resaukaawamū 'ga janerete momyau Jejui 'ga 'jawe. A'eramū jane jarekaruare'emamū futat nipo, jareymanē'emamū, jaremanū'jape'ema nanē nū. Jejui 'ga 'jawe futat jane rekoi.

^{24,25} Ojee jane jemogyppygamū Janeruwarete 'ga jane muesageu ojeupe. A'e are jane 'i: “Anure nipo 'ga janerete momyau”, 'jau jane. A'eramū jane jarejete momyau rapesaka jarejemogyau. 'Au we 'ga jarejete momyau re amunipo 'ā jane niapesagi jarejemogyau. A'ere 'ga nomomyau we. A'e are jane iapesagi jarejemogyau. A'eramū ki jane jareapyterātānamū mama'eay upe.

²⁶ 'Ga 'Agesagea te jane poat. Najane etee rūi sajemogy. 'Ga 'Agesagea te oporogyta Ku'jywa 'ga upe janee. Jane tee nikwaawa'uweri Ku'jywa 'ga upe jareporogytaa jarejee. A'eramū 'ga 'Agesagea te jane poaa, oporogytau 'ga upe janee. Nikwaawi jane 'ga 'Agesage je'ega. Naaje'ega 'jawe rūi. Aefaema 'jawe tete 'ga 'Agesage je'ega. ²⁷ Janeruwarete 'ga janerea'awa kwaapa. Janeremifutara nanē 'ga ikwaapa nū. A'eramū 'ga U'agesage je'ega nanē ikwaapa nū, ojeupe jane ree ije'egamū. 'Ga remifutar imū etee futat 'ga 'Agesagea oporogytau 'ga upe jane ree.

²⁸ Jarejuwarete 'ga ree janeporomutaramū jarejemogyau. 'Ga futat 'ā jane mū'jāu jane mogyau wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ga, janee mama'eay mū jesaukaramū, mama'e esage apou ee nū. ²⁹ Ymā we te Janeruwarete 'ga jane pyyrūmū ojee rakue. “Mīmira 'gā je amogy teja'yramū. Teja'yrarete 'ga 'jawe je 'gā mogyi. A'eramū Jera'yrarete 'ga 'gā neki'yramū akou. Kwaiwete jera'yrarete 'ga rewirera 'gā, 'ga renrya 'gā 'jau”, 'jau 'ga ojeupe rakue. ³⁰ A'eramū Janeruwarete 'ga wemimū'emeramū jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū 'ga 'jau janee: “Pēnesage jee”, 'jau 'ga janee. “Teja'yrarete

'ga 'jawe je pē mogyi”, 'jau 'ga janee. A'eramū 'ga jane mogyau 'wyririamū ojeypyri nakwaparimū ete rūi futat nipo.

Jane ree 'ga poromutat

³¹Ma'eramū 'ā jane nijemuaēmi mama'e upe: Janeruwarete 'ga 'ā jane rerekou. Jane retyk sipo 'ga amū? Naani. Janeruwarete 'ga jane pojeka re nitywa'uweri 'ga wi jane pojekaara mū. Ojejuka esage 'ga jane ree. Opājēa 'ga amut janee. ³²Esage Janeruwarete 'ga janee. Peesak 'ā 'ga rakate'eme'ema janee. Wa'yrarete 'ga miamū 'ā 'ga imua ijukaukaa janetywera mepyawamū rakue. A'eramū nipo 'ga mama'e esagea taetu imuri janee wakate'eme'emamū.

³³Awŷja sipo Janeruwarete 'ga remimū'ēmeramū jane ago'wau 'ga upe? Naani. Nitywi 'ga amū. Janeruwarete 'ga 'ā 'jau janee: “Esage 'gā jee”, 'jau 'ga jane upe. ³⁴Jejui Kristu 'ga amanūmū janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe. 'Ga manū re 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa nū. Oferaw ire 'ga awau ojeupia 'Uwarete 'ga pyri. 'Uwarete 'ga jakwatawa katy 'ga reni, oporogytaw 'Uwarete 'ga upe jane ree. A'eramū “Nepēa'wyrī pēē” 'jara otywe'emamū.

³⁵Kristu 'ga 'ā ipromutat nanimenime jane ree. Awŷja sipo 'ga momoirukat jane wi? Naani. Nitywi 'ga amū. Janee mama'eay jesaukaramū 'ga oporomutaramū jane ree. Werowiare'ema 'gā amū jane rereko tyweramū 'ga oporomutaramū jane ree. Ty'ara jane erekoramū 'ga oporomutaramū jane ree. Jarepiteea jane erajemogyramū 'ga oporomutaramū jane ree. Jane ree 'gā amū afuwet ojere'emamū 'ga oporomutaramū jane ree. Nitywi futari 'ga rerowiar ire mama'e mū jane kwaukaara 'ga upe. Jane manūnamū 'ga oporomutaramū nanimenime jane ree akou. ³⁶Ymā te Davi 'ga ka'arana kwasiaa ee inuga rakue:

“Eneremiayuwa 'ā ore, ki Ku'jyp.

A'eramū ene ree ipromutare'ema 'gā afuweramū ore ree au'jeteramū.

Karupa'mī jukapyrama 'jawe 'gā afuweramū ore ree”,

'jau Davi 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga ree ipromutare'ema 'gā aipo 'ga 'eawer imū etee futat jane ree nanē opromutare'emamū nū. ³⁷Aipoa sipo Janejararete 'ga momoirukaa jane wi? Naani. Iporomutat 'ga nanimenime jane ree jane jemogyramū. A'eramū 'ga jane muapyterātāu mama'eay upe. A'eramū mama'eaya jane maku'ipawukare'ema. ³⁸Nitywi futari 'ga amū jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaara. Iporomutat 'ga nanimenime jane ree jane jemogyramū. Jane manūnamū miamū futat 'ga oporomutaramū jane ree. Jane reko are taetu 'ga oporomutaramū jane ree. Nokoi'i futari mama'eukwaawa mū jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaaramū. 'Awauwe ojesaukat ma'e, anure ojesaukat ma'e. Mīmera nomomoirukara'uweri Janeruwarete 'ga jane wi. ³⁹Ywag ipe ako ma'e, ywy 'wyr ipe ako ma'e. Mīmera miamū nomomoirukari Janeruwarete 'ga jane wi. Nitywi futari jane wi Janeruwarete 'ga momoirukaara. Naeateei futari 'ga jane wi. Jejui Kristu 'ga ree jane jarejemogypyka. 'Ga Janejararetea. A'eramū Janeruwarete 'ga oporomutaramū jane ree wojere'emamū futat.

9

Janeruwarete 'ga remiayup

¹Awamū je teptytuna, judeu 'gā mome'ui pē nupe. Kristu 'ga remiayuwa wejue je. A'eramū je te'me'emamū tekou. A'jea futat je 'i 'gā nee. Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rerekou. A'eramū 'ga 'Agesagea je mu'akwaapa mama'e a'je are. A'eramū je mama'e a'jea etee imome'wau. ²Jepytuna 'gā, judeu 'gā je mu'arasig ojee. Nuerowiari 'gā Jejui 'ga. A'eramū a'ea je mu'arasimape'ema je mogou 'gā nee. ³Afutat je 'gā Jejui 'ga rerowiaara numiamū. Jeporopoariwet je 'gā nee Jejui 'ga rerowiar are numiamū. 'Gā nupe 'ga je'ega renuwukar ire amunipo 'ā je “Je rereko tywer ape 'gā nee”, je 'i Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'gā 'ā aipoa miamū nuerowiari. Ojemogypyke'ema Jejui 'ga ree. ⁴Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Israeu juapyreramū oreyppy 'gā mū'ēi imogyau wemiayuwanū rakue. “Pēē jera'yra 'awamū”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. 'Gā pype etee futat 'ga akou rakue. 'Gā nupe etee futat

'ā Janeruwarete 'ga 'jau rakue: “Tejerowiar ire je mama'e esage monoi pē nupe”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. 'Gā nupe ppy ppy ra'ne futat 'ga oje'ega monoi ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. 'Gā etee 'ga imu'akwaapa omuoryw are rakue. A'eramū 'gā 'ga muorypa a'jea futat rakue. 'Gā nupe etee 'ga 'jau'jau'japa: “Mama'e esagea tomono pē nupe 'jau”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. ⁵Judeu ppy ppy 'ga 'ā Abraão 'ga rakue. Isaki, Jako.* Mīmera 'gā judeu ppyfera 'gā. 'Gā juapyreramū ore judeua. Israeu 'ga juapyrera futat Jejui Kristu 'ga akou 'awa ywy pe 'ur ire rakue. Janeruwarete 'ga 'ā wemiapoferamū ae 'wyrriararetea agawewi. A'etea 'ga Israeu 'ga juapyreramū tāmējē ore mū'jāu wemiayuwareteramū rakue. A'eramū amunipo 'ā ore 'ga muorypa aruojere'emamū ee.

⁶A'ere 'ā Israeu 'ga juapyrera 'gā amū nuerowiar Jarejuwarete 'ga. Amume'ri 'gā etee erowiaa'i ajemogyau. A'etea jane 'jawe'em: “I'me nipo Janeruwarete 'ga”, 'jawe'em. “Israeu 'ga upe 'ga 'i rakue: ‘Amū'ē je enejuapyrama tejemiayuwamū’, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'ere 'ga 'meramū aipo 'e are”, 'jawe'em jane. Nalsraeu 'ga juapyrera 'gā juejue rūi 'ga amū'ē wemiayuwamū rakue. A'eramū 'gā amū 'ga rerowiare'ema. ⁷NaAbraão 'ga ra'yra 'gā jue rūi Janeruwarete 'ga imogyau wa'yramū. Isaki 'ga etee 'ga ippyrūmū. Ismaeu 'ga 'ga ippyrūme'em. ⁸⁻⁹Ymā te Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Anure nipo eneremireko ēē, Sara ēē ra'yramū. Enera'yra tapyygukat ēē upe 'jau. Ikkowar are ene pyri je ruru'jawamū nipo ēē wa'yra rerekoi opo pe”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. Poromū Abraão 'ga ra'yra 'ga Isakia. Isaki 'ga etee Janeruwarete 'ga omogo wa'yramū. Amumera 'gā Abraão 'ga ra'yra 'gā najaneruwarete 'ga ra'yra rūi. 'Awamū Janeruwarete 'ga 'i “agamū Abraão 'ga juapyrerarete”, 'ga 'i u'eawer imū u'at ma'efera 'ga juapyrera upe, Isaki 'ga juapyrera upe.

¹⁰A'ere Isaki 'ga remireko ēē, Repeka ēē, wa'yramū 'ga upe rakue. Mukūi tāmējē ēē ra'yra ojopepa. U'ar ppy ma'e 'ga rera Esau. Ajepeja 'ga rera Jako. Anure Janeruwarete 'ga Jako 'ga re'roka, Israeu nuga 'ga ree rakue. ¹¹⁻¹²Gā 'are'emauwe Janeruwarete 'ga 'jau 'gā y ēē upe, Repeka ēē upe: “Tewiri u'at ma'e 'ga nipo je amogo 'wyrriaramū u'ar ppy ma'e 'ga upe”, 'jau 'ga ēē upe rakue. Nu'ari we agawewi 'gā. A'eramū 'gā mama'e esage apowe'ēwe agawewi. Mama'e tywera nanē 'gā iapowe'em nū. A'ere 'ga na'ga remiapofer are rūi 'ga ajepeja 'ga pyrūi imogou wemiayuwamū. Wemifutar imū te 'ga tewiri u'at ma'efera 'ga pyrūi imogou wemiayuwamū. Wemifutar imū te 'ga u'ar ppy ma'e 'ga pyrūme'em. ¹³Nan futat Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa 'gā nee rakue. “Jeporomutat je Jako 'ga ree. A'ere je najeporomutari Esau 'ga ree”, 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue.

¹⁴Maran sipo ajee jane 'i aipo are? Nia'wyrri Janeruwarete 'ga, sa'e sipo ajee jane? Naani. Mama'e esage etee te 'ga wapo. ¹⁵Ymā te 'ga 'jau Moisesi 'ga upe rakue: “Tejemifutar imū etee te je jemuaēmi 'ga amū ree. Tejemifutar imū nanē je tejemuaēme'ema ajepeja 'ga ree”, 'jau 'ga Moisesi 'ga upe rakue. ¹⁶A'eramū najaneremifutar imū rūi Janeruwarete 'ga jane pyrūmū jane mogyau wemiayuwamū. Najaneremiapofer are rūi nanē 'ga ajemuaēma jane ree nū. Wemifutar imū etee 'ga jane pyrūi jane mogyau wemiayuwamū. ¹⁷Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are inuga janee rakue. Farao 'ga upe Janeruwarete 'ga 'jau: “Tepājēa je aesaukaru'jau'jap enee. A'e are nipo wvy pewara 'gā juejue jerera renupa. Ma'eramū 'ā je ene mogoi 'wyrriaramū Egitu wvy pewara 'gā nupe”, 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga ka'aran are rakue. ¹⁸A'eramū jane jarejeapyoramū 'ga remiapo are. Wemifutar imū etee futat Janeruwarete 'ga ajemuaēma 'gā amū nee. Wemifutar imū etee futat 'ga ojerowiarukare'ema amumera 'gā nupe.

¹⁹A'e are nipo pēē mū 'jau jee: “Ma'eramū sipo 'ga ore rerekou tyweaete ore 'ga rerowiare'emamū? Ore upe 'ga nojerowiarukari futari. A'eramū ore 'ga rerowiaru'jape'ema. Naruapoa'uweri ore mama'ea 'ga orojeupe ojerowiarukare'emamū. Naruapoa'uweri agawewi 'ā ore mama'e tywera. A'etea 'ga nojejukai ore ree”, 'jau nipo pēē. ²⁰Aipo pe'je kasi ne. Janeruwarete 'ga futat te 'ā jane apo rakue. Imara'nearū sipo ae 'ga remiapoferamū 'ga ree 'ga mueue ojee? Naani. Oje'egay sipo japepoa wapoara upe wapoarūe'emamū? Naani. ²¹Sā'ā japepo apoara 'gā japepo apoa wemifutar imū etee futat.

* 9:5 Mukūi Jako 'ga rera. Israeu 'ga rer irūa.

Amumera 'ā 'ga iapou wemipa'ruramū, amumera yty ryrūnamū. Wemifutar imū etee futat tujuga apoara 'gā mama'e apoi.

²² Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane apoi rakue. A'eramū 'ga mama'e apou janee wemifutar imū etee futat. “Tejerowiare'ema 'gā nee jemara'neramū. Tepājēa nanē je ikwaawukaa 'gā nupe nū”, 'jau 'ga rakue. A'ere na'awauwe rūi 'ga 'gā nereko tyweretei. Anure te nipo 'ga werowiare'ema 'gā nerekou tyweate. ²³ Amumeramū te aje 'ga 'ā jane mū'ēi wemiayuwamū rakue. Jane ree 'ga jemuaēmi. A'eramū 'ga 'jau ojeupe: “Tejesagea je akwaawukat tejemimū'ēmera 'gā nupe”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga mama'e esage apou janee wemifutar imū. Jane rereko esage are 'ga wesage kwaawukari janee. “Ga 'ā wesageramū tekotee 'gā nesagea apyraapa”, jane mu'eukaa. ²⁴ Jane 'ā 'ga remipyūrūmera. Ymā te 'ga jane pyūrūi wemiayuwamū rakue. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē. Mīmera 'ga imū 'jāu wemiayuwamū rakue.

²⁵ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are Oseja 'ga upe rakue: “Tejemiyuwe'emera 'gā nipo je amogy tejemiyuwamū.

Tejemifutare'emera 'gā nupe nipo je 'jau: Jeporomutat je pē nee, 'jau.

²⁶ Ymā je 'i ikue: Najeremiyuwa rūi pēē, 'jau je ikue.

A'ere nipo anure je aipo te'eawer ipe te futat je 'i:

Je futat 'ā okoeteete ma'ea.

'Awamū pēē futat jera'yramū, 'jau nipo je, 'jau je ikue”,

'jau Oseja 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁷ Isai 'ga nanē ka'arana kwasiaa Israeu 'ga juapyapyrera 'gā nee rakue.

“Kwaiwete Israeu 'ga juapyrama 'gā. Sā'ā 'yisigeaua pytuna. Nan tee futat Israeu 'ga juapyrama 'gā pytuna numiamū.

A'etea nipo ināinānī'i 'gā etee ojekatu'ok otywer awi.

²⁸ Anure nipo Janeruwarete 'ga wyy pewaramū juejue werowiare'ema 'gā nereko tyweretei ywawuje tee futat”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁹ Aipo jeapo enunewe Isai 'ga 'jau:

“Janeruwarete 'ga pājērete. Peesak 'ga Sodom ipewara 'gā momawa, Gomora pewara 'gā neewe rakue.

Janeruwarete 'ga jane mū mogye'em ire amunipo 'ā jane nanē jarepapa 'gā 'jawe nū”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

³⁰ “Ma'ja are ajee 'ga jane mu'ei?” 'jau nipo pēē jee? Nan futat je 'i pē nupe: Ymā judeue'ema 'gā nafutari Jarejuwarete 'ga amuesagea rakue. A'ere Janeruwarete 'ga Jejuu 'ga rerowiamū 'gā katu'oka 'gā muesageu ojeupe. ³¹ A'ere 'ā ymā 'ga futaarera 'gā jēmī Israeu juapyrera 'gā naani. “Moisesi 'ga je'egera renuw are jarejemuesageu Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau 'gā numiamū. A'ere 'gā nuenupawi 'ga je'ega. ³² A'eramū 'gā ojemuesageukare'ema 'ga upe. Niparuerowiareri 'gā Jejuu 'ga ree. “Jejuu 'ga ree ojemogyppyk ma'e 'gā etee wesageramū Jarejuwarete 'ga upe” 'e are aparuerowiareri-were'emamū. A'eramū 'gā ojemuesageukare'ema futat 'ga upe. 'Gā nupe Jejuu 'ga ita 'jawe. Sā'ā ita rena pe pe. A'eramū 'ā pe rupi oma'e 'gā ojeypyapegāu ee. Nan tee Jejuu 'ga 'gā nupe. Nijemogyppygiweri 'gā Jejuu 'ga ree. A'eramū 'gā u'aa 'ga ree. A'eramū 'gā awawe'em Jarejuwarete 'ga pyri. ³³ Ymā Janeruwarete 'ga aipo are ka'arana kwasiarukari inuga Isai 'ga upe rakue:

“Anure nipo je 'ga amū mogou judeu 'gā nupe. Jerusareg ipe je 'ga monoi. Jerusarega 'up ywytyra pyri, Sīāo 'jawa pyri.

Jeremimonorama 'ga ita 'jawe. Pe pe ita renamū 'ā, pe rupi oo ma'e 'gā 'ari ee.

Nan futat nipo kwaiwete judeu 'gā niporomutari jeremimonorama 'ga ree.

A'ere 'ga rerowiaara 'gā ku'iramū 'ga ree. Jaruete 'gā neko 'ga ree”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

10

¹Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjānamū pēē 'ā jerenyra 'jawe 'jau. A'eramū pēē pejeapyakau jeje'eg are. Judeua futat je 'ā. A'eramū je teporomutaramū tepytun are. Jarejuwarete 'ga tepytuna 'gā katu'opawa je afutat. A'eramū je teje'ega monou te'ŷina 'gā nee 'ga upe. "Eja'yra 'ga erowiarukat Israeu juapyrera 'gā nupe, ki Ku'jyp", 'jau je te'ŷina Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee. ²Tepytuna 'gā je akwaap te'ŷina. 'Gā 'jawe futat je rekoiki ikue. Iporowykywet 'gā Jarejuwarete 'ga upe numiamū. 'Ga muoryw are nanē 'gā afuweramū nū numiamū. A'ere 'gā nokwaawi 'ga remifutara. ³Naepoyoi 'gā "Janeruwarete 'ga Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'ga amuesage ojeupe" 'e are. A'eramū 'gā 'jau: "Moisesi 'ga je'egera renupower are wea mŷina Moisesi 'ga 'eawera futat jane muesage Janeruwarete 'ga upe", 'jau 'gā ajaupe numiamū. Jarejuwarete 'ga 'eawera jēmī 'gā erowiare'ema. "Teja'yra 'ga rerowiaara 'gā je amuesage tejeupe" 'ga 'eawera rerowiare'ema. 'Kristu 'ga amanūmū jane katu'okawamū, 'Uwa 'ga upe jane muesageawamū. 'Ga rerowiaaramū etee jane jarejesageramū Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū jane 'jawe'em: "Moisesi 'ga je'egera renuw ire te janeresageramū Jarejuwarete 'ga upe", 'jawe'em. Moisesi 'ga je'egera renuwa najane katu'oga'uweri. Jeju 'ga rerowiarāmū etee te jane jarejekatu'ogi Ku'jywa 'ga upe.

Werowiarāmū 'ga jane katu'oka

⁵Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue. "Jeje'ega renup katu katu re pēē pejejesageramū jee. Jeje'ega renup katu katuare'emamū pēē nepēa'wryi jee. Jeje'ega renup katu katu re nipo pejemogy nakwaparimū warāu rūi, e'i 'ga", 'jau Moisesi 'ga 'gā nupe numiamū. A'ere 'gā nuerowiari pāwē pāwē 'ga je'ega. ⁶"Jera'yra 'ga rerowiaaramū etee pēnesage jee", 'jau Janeruwarete 'ga rakue. A'ere kasi amumeramū: "Awŷja sipo awau ojeupia ywag ipe Kristu 'ga reruawamū wyw pe janee?" 'jau ne. 'Ut futat ako 'ga rakue. ⁷"Awŷja nanē sipo ajee oo amanū ma'efera rerua imoferapa? pe'je nanē kasi ne nū", 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa ka'aran are inuga rakue. Omoferap nanē ako Janeruwarete 'ga 'ga rakue nū. A'eramū pēē aipo 'jawe'em. ⁸"Jarejuwarete 'ga je'ega pekwaap. Najemimi futari pē nui. 'Ga je'ega ki pēē imome'wau pejejaupe. Pejejea'aramū ee nū", 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa rakue. Poromū futat ore imome'ui pē nupe, Kristu 'ga mome'ui pē nupe. ⁹Jeju Kristu 'ga rerowiaara 'gā Janeruwarete 'ga okatu'ok. "Jeju Kristu 'ga jejararetea", 'jau pēē. "Janeruwarete 'ga Jeju 'ga omoferap" 'ea pēē erowiaa. A'eramū Janeruwarete 'ga pē katu'oka, pē pireita pētywer awi. ¹⁰"Jeju 'ga oferap" 'ea jane erowiar ire Janeruwarete 'ga 'jau janee: "Pēē jera'yra 'ga perowiat. A'eramū pēē pejejesageramū jee", 'jau nipo 'ga janee, Jeju 'ga jane erowiarāmū. Jeju Kristu 'ga jejararetea jane 'eramū Janeruwarete 'ga jane katu'oka janetywer awi. ¹¹Nan Isai 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are janee rakue: "Janeruwarete 'ga nomojenosūkari Jeju 'ga rerowiaara 'gā wowase 'gā nekoramū", 'jau 'ga ikwasiaa rakue. ¹²Aipo kwasiaramū 'ga jane mome'wau najuejue etee. Najudeuramū ore upe etee rūi 'ga 'i aipo 'jau. Judeue'emamū pē nupe nanē 'gā 'i aipo 'jau. Jeju Kristu 'ga Janejararetea. Judeuramū Orejararetea 'ga 'ā, judeue'emamū Pējararetea nanē 'ga nū. 'Ga upe jane jareju'jaju'jawe etee futat. Mama'e esagea 'ga imua janee ojeupe enūjamū. ¹³Ymā te Jueu 'ga ka'arana kwasiari inuga janee rakue. "Ojeupe je katu'og ape 'jara 'gā Janeruwarete 'ga okatu'ok", 'jau Jueu 'ga ikwasiaa rakue. A'eramū 'ga judeu 'gā katu'oka, ojeupe aipo 'gā 'eramū. Judeue'ema 'gā nanē 'ga ikatu'oka ojeupe aipo 'gā 'eramū nū.

¹⁴Maran sipo ae, 'ga rerowiare'em ire, "je poar ape", 'jau 'ga upe. Ni'e ekoetea'uweri ae 'ga rerowiare'em ire. Maran sipo 'gā 'ga rerowiaa ewi 'ga rera renupe'ema? Nuerowiari futari 'gā 'ga, 'ga rera renuwe'em ire. Sipo 'gā maran 'ga rera renupa 'ga amū ojeupe imome'ue'em ire? Nuenuwi futari 'gā 'ga rera 'ga amū ojeupe imome'ue'em ire. ¹⁵Maran sipo 'gā amū 'ga mome'wau Jarejuwarete 'ga omonoe'em ire? Nooi futari 'gā amū 'ga mome'wau, Janeruwarete 'ga omonoe'em ire. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā monoi futari Jeju 'ga mome'waukaa kwe pewara 'gā nupe. Ymā te Isai 'ga ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga remimonofera 'gā nee rakue: "Esage futat morogyta esage mome'wara 'gā nura", 'jau Isai 'ga ikwasiaa Jeju 'ga mome'wara 'gā nee rakue.

¹⁶ Janeruwarete 'ga 'gā amū monou Jejuī 'ga mome'wau Israeu 'ga juapyrera 'gā nupe rakue. A'ere 'gā amū nuerowiari 'ga. Aipo are nanē Isai 'ga ka'arana kwasiaa 'gā nee rakue: “Nuerowiari futari 'ga amū oreje'ega, ki Ku'jyp. Ināinānī'ī etee 'gā erowiaa'i”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. ¹⁷ A'eramū je a'eramū 'jau pē nupe: Jejuī 'ga mome'u renuw ire jane 'ga erowiaa jarejemogyau.

¹⁸ A'jea sipo Israeu 'ga juapyrera 'gā nuenuwi Jejuī 'ga mome'ua? Naani. Wenup futat 'gā numiamū.

“Najuejue etee futat wyw pewara 'gā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega renuwi. 'Gā je'ega ojemuāina wyw pe”,

'jau Davi 'ga ymā ka'arana kwasiaa inuga rakue.

¹⁹ Nokwaawi sipo Israeu juapyrera 'gā? Naani. Okwaap futat 'gā. A'ere 'gā n-parueroiariweri 'gā ee. Moisesi 'ga ra'ne Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe rakue:

“Anure nipo je judeue'ema mogyi tejemiayuamū. A'eramū nipo pēē 'gā nerekoayau ee”, 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe.

“A'eramū nipo pēē pejemara'neramū 'gā nee. Ni'akwaawi 'gā Jarejuwarete 'ga ree, 'jau nipo pēē 'gā nupe numiamū.

A'ere je te 'gā mogyi tejemiayuamū, e'i Janeruwarete 'gā”,

'jau Moisesi 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²⁰ Isai 'ga nanē okyjawe'em Israeu 'ga juapyrera 'gā nui. Mama'e a'je mome'u awi nanē 'ga okyjawe'em rakue.

“Ymā judeue'ema 'gā Janeruwarete 'ga ree oporokwaawiwere'emamū rakue. A'ere 'gā 'awamū 'ga kwaawi.

Ymā 'gā 'jawe'em rakue: Ku'jywa 'ga emome'u oree, 'jawe'em rakue.

A'ere 'ga 'awamū 'ga jekwaawukari 'gā nupe”,

'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

²¹ Israeu 'ga juapyrera 'gā mome'uramū Isai 'ga 'i rakue:

“Janeruwarete 'ga ojekwaawukat Israeu 'ga juapyrera 'gā nupe numiamū. Wojere'emamū 'ga ojekwaawukaa esaka 'gā nupe.

A'ere 'ga niporenuwiweri 'ga je'eg are. 'Ga ree 'gā jemogypygiwewere'emamū”,

'jau Isai 'ga judeu 'gā mome'wau rakue.

11

Israeu juapyrera 'gā nee 'ga jemuaēmawet

¹ Israeu juapyreramū ore wi sipo Janeruwarete 'ga poiri? Naani. Nopoiri futari 'ga ore wi. Je judeua. Abraão 'ga juapyreramū je rekoi. Abraão 'ga remyminūmera 'ga, Pējamī 'ga juapyreramū je. ² Nopoiri futari 'ga wemiayuwy pyferamū ore wi. Ymā we 'ga oreypy 'gā mū'ēi tekotee 'gā nui rakue. Ojeupe futat 'ga oreypy 'gā mū'jāu 'gā nui rakue. Ymā 'ā 'gā amū ka'arana kwasiari Eliasi 'ga 'eawer are rakue. 'Ga 'eawera pekwaap. ³ Ymā Eliasi 'ga 'jau rakue: “Ku'jyp. Eneje'ega renupare'ema 'gā eneje'ega mome'wara 'gā wapisipaw etee. Wyra rapyawa miamū 'gā wetypap. A'eramū jete'e'ī futat tekou. 'Awamū 'gā je ree nanē afuweramū nū”, 'jau Eliasi 'ga Jarejuwarete 'ga upe rakue. ⁴ A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue: “Naani. Naene etee rūi ereko je rerowiaaramū. Sete miu je rerowiaara 'gā pytuna jemogyi. Nopoiri futari 'gā je rerowiari awi. Namuorywi 'gā maira'me a'agawa, Pau 'jawa. Sete miu 'gā je ia'gwau mama'e tywer awi”, 'jau Janeruwarete 'ga Eliasi 'ga upe rakue. ⁵ Nan tee futat 'awamū Janeruwarete 'ga judeuramū ore mū a'gui ojeupe. Naruapoi agawewi ore mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga iporomutat ore ree, ore a'gwau ojeupe. ⁶ Wemifutar imū etee 'ga ore mū'jāu ore mogyau wemiayuamū. Naoreremiapofer are rūi 'ga ore mū'ēi ojeupe. Ooreremiapofer are ore mū'ē re amunipo 'ā 'ga ore mū'jāue'em wemifutar imū. A'ere 'ga wemifutar imū etee futat ore mogyi wemiayuamū.

⁷ Ymā Israeu 'ga juapyrera 'gā juejue amuesage futari rakue. A'ere Janeruwarete 'ga namuesagepawi 'gā. Wemimū'ēme'ri 'gā etee 'ga imuesageu ojeupe. Amumera 'gā

oporenuwiwere'emamū 'ga je'eg are. ⁸ Aipo are 'gā amū ymā ka'arana kwasiari inuga rakue:

“Wemimū'ēe'ema 'gā Janeruwarete 'ga nomoporenuwiwerukari oje'eg are, 'gā muapyak-wafugukare'ema oje'eg are.

'Awamū miamū aipo 'gā naeapyo'i 'ga je'eg are. Nojemogypygyi 'gā 'ga ree”,
'jau 'ga amū ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁹ Davi 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:

“Maraka 'gā wapo futat Jarejuwarete 'ga muorypawamū numiamū. A'ere 'gā nopoiri futari otywer awi.

A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete maraka pype futat.

¹⁰ Janeruwarete 'ga namueapyoukari 'gā mama'e a'je are. Wereco tywerete 'ga 'gā”,
'jau Davi 'ga ikwasiaa judeu 'gā nee rakue.

¹¹ Opoit futat te Janeruwarete 'ga Israeu juapyrera 'gā nui? Naani. Opoiraiw etee 'ga 'gā nui. Anure nipo judeu 'gā poiri futari otywer awi. Anure nipo 'gā jemogypygyi Jeju'i 'ga ree. A'ere Janeruwarete 'ga, judeu 'gā Jeju'i 'ga ree ijemogypygye'emaue, judeue'ema 'gā mojemogypygyukari Jeju'i 'ga ree, 'gā katu'oka. Judeue'ema 'gā nesag ire nipo judeu 'gā 'jau: “Kuu. Judeue'ema 'gā Janeruwarete 'ga okatu'ok, 'gā mogyau wemiayuwamū”, 'jau nipo 'gā 'gā nerekoayau 'gā nee. A'eramū nipo 'gā ojewya Jarejuwarete 'ga rerowiara upe. ¹² 'Awamū judeu 'gā nojemogypygyi Jeju'i 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage apowe'em 'gā nupe. A'eramū 'ga judeue'ema 'gā mojemogypygyukaa Jeju'i 'ga ree. A'eramū 'ga 'gā nupe ete mama'e esage apou, Jeju'i 'ga ree 'gā jemogypygyamū wejue te. Anure te nipo judeu 'gā jewyri Jarejuwarete 'ga rerowiara upe nū. Ojeupe 'gā jewyramū nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage monou ywy pewara 'gā nupe juejue. Ojeupe judeu 'gā jewyr are 'ga mama'e esage monou kwaiwete.

Judeue'ema 'gā katu'okawet

¹³ Pēē mū nupe, judeue'emamū pē nupe je judeuramū orojemome'ui. Ymā ako Janeruwarete 'ga je monoi Jeju'i 'ga mome'wau judeue'emamū pē nupe ikue. Ajerowiat je aipo are. ¹⁴ Afutat je teptytuna 'gā amū juerekoaya pē nee. A'eramū nipo je a'e are Jeju'i 'ga rerowiarukaa 'gā amū nupe. Aipoa je afutarete futat. ¹⁵ Judeu 'gā nui opoiraiw ire, Janeruwarete 'ga judeue'ema 'gā mota'wai ojeupe, Jeju'i 'ga 'gā erowiarāmū. A'eramū nipo anure te Janeruwarete 'ga judeu 'gā mota'wau ojeupe nū. Judeu 'gā Jeju'i 'ga rerowiaaw ipe jane tee jareku'i pāwē pāwēnamū jarejemogyau. Sā'ā janeku'ia jarepytuna ferawamū. Nan tee futat nipo jane jareku'iramū judeu 'gā Jeju'i 'ga rerowiarāmū.

¹⁶ Y'wa 'ywa jara 'ga sipo y'wa 'ywa rapo jara etee? Naani. Y'wa 'ywa jara 'ga na'ywa rapo jara etee rūi. I'ywarete jara nanē futat 'ga nū, i'a jara nanē nū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga judeu ypy 'gā jararetea. Janeruwarete 'ga remiayuwypyfera 'ā ore judeuramū rakue. A'eramū 'ā ore juejue judeuramū 'ga remiayuwamū arajemogyau.

¹⁷ Sā'ā ae y'wa 'ywa tyma. A'eramū 'ā akā mū osiniga etee. A'eramū 'ā ae ijaramū akā sinigera monoka jui. A'eramū 'ā ijara 'ga awau y'wa 'yw ekoete rakā monoka erua imujaa akā sinigera renawer ipe, akā sinigera 'yw are. Imujar ire akā ojopyyka imonogipyrera py'rau. Nan tee futat pēē. Judeuramū orepyya Janeruwarete 'ga remiayuwaretea. Oreppy 'gā 'ga ipyryrūmū imogyau wemiayuwamū. A'ere ore mū judeuramū naruerowiari 'ga. A'eramū 'ga werowiare'emamū 'gā amū mū'jāu wemiayuwamū ore wī. A'eramū 'ga judeue'emamū pēē mū mua pē mogyau wemiayuwamū werowiare'ema 'gā py'rau pē mujaa judeuramū orepyy are. A'eramū pēē pejejemu'jau orepyy are. ¹⁸ A'eramū ki pēē judeu 'gā ago'wawe'em. Imū'emyrera 'gā ago'wawe'em pejejemogyau. Pejerowiaraipe kasi pejejee ne. Najudeu ypy 'gā nūi pē nee imujari'pyrera. Pēē te 'ga pē mujat 'gā nee. A'eramū ki pēē pejejerowiaraipe'ema pejejee.

¹⁹ Pēē mū nipo 'jau jee: “Janeruwarete 'ga opoit judeu 'gā nui. A'eramū ore 'gā japy'rufera”, 'jau nipo pēē numiamū. ²⁰ Nuerowiari te 'gā Jarejuwarete 'ga. A'eramū 'ga a'eramū opoia 'gā nui. A'ere perowiat wejue te 'ga. A'eramū 'ga a'eramū pē mogyau 'gā py'rau wemiayuwamū. A'eramū ki pēē pejejerowiaraipe'ema pejejee. A'eramū

pēē Jarejuwarete 'ga pojeupa. ²¹ Werowiare'em are judeu 'gā nereko tywer ire, sipo 'ga judeue'emamū nepē nereko tyweri werowiare'em ire? Judeuramū ore y'wa 'ywa rakārete 'jawewara. Judeue'emamū pēē imujariipyrrera 'jawewara te. A'eramū nipo 'ga pēē nanē pē nereko tyweaete judeuramū orereko tyweawera apyraapa werowiare'em ire. ²² A'eramū jane Jarejuwarete 'ga kwaapa. Ajemuaēm 'ga werowiara 'gā nee. A'ere 'ga werowiare'ema 'gā nereko tyweretei. 'Awamū pēē judeue'emamū 'ga rerowiaa pejemogyau. A'eramū 'ga opota'waramū pē nee. Wesageramū 'ga pē nupe. A'ere 'ga werowiar awi pepoir ire 'ga poiri pē nui, pē mū'jāu wemiayuw awi 'gā mū'ēawera 'jawe etee futat.

²³ Werowiare'em awi 'gā poir ire nipo Janeruwarete 'ga judeu 'gā nerua 'gā mogyau wemiayuwamū nū. ²⁴ Judeue'emamū pēē na'ga remiayuwaramū rūi. Werowiarāmū te 'ga pē mogyi wemiayuwamū. Judeu 'gā te 'ga remiayuwaretefera. Werowiare'emera 'gā 'ga imū'jāu wemiayuw awi. A'ere 'ga werowiaru'jaw ire 'gā mogyau wemiayuwamū nū. Aipoa taetu naayi futari 'ga upe. Sā'ā y'wa 'ywa jara wemimonogera rerua imujara imonokawera rowopyter are nū. A'eramū 'ā ojopyyka aye'em etee te. Nan tee futat 'ga judeu 'gā mogyau werowiaru'jaw ire wemiayuwamū aye'em etee te futat nū.

Jane ree 'ga pota'wa

²⁵ Pēē jerewirera 'jawe. Kūjānamū pēē jerenyra 'jawe. A'eramū je mama'e mome'wau pē nupe, pē mueapyoawamū. Janeruwarete 'ga je mu'akwaapa ee. A'eramū je pē mu'akwaapa ee nanē nū. A'eramū pēē pejerowiaraipe'ema pejejee etee. 'Awamū Janeruwarete 'ga opoiraiapa judeu 'ga nui. Nuerowiari 'gā 'ga. A'eramū 'ga poiraiwi 'gā nui. Anure te nipo 'gā 'ga rerowiari nū. 'Awamū pēē judeue'emamū pēē Jarejuwarete 'ga rerowiaa pejemogyau. Ymā Janeruwarete 'ga judeue'emamū pēē mū pē mū'jāu ojeupe rakue. A'eramū wemimū'ēmera 'gā juejue werowiar ire nipo 'ga ojewya judeu 'gā nupe nū.

²⁶ Aiporamū te nipo judeu 'gā Jejui 'ga rerowiaararetei. Ymā te Isai 'ga aipo are ka'arana kwasiari inuga rakue:

“Anure nipo janetywera moiara 'ga ruri owaēma Jerusareg awi, Siāo 'jaw awi. Aiporamū u'aaw ipe nipo 'ga judeu 'gā katu'oka.

'Gā tywera moia Jako 'ga juapyrrera 'gā nui.

²⁷ Janeruwarete 'ga 'jau judeu 'gā nupe:

Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i judeuramū pē nupe rakue:

'Anure nipo je pētywera moiri pē nui', 'jau ako je ikue.

'A'eramū je pētywera moia pē nui te'eawer imū etee futat, 'jau Janeruwarete 'ga rakue", 'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

²⁸ Judeuramū ore mū Jejui 'ga rerowiare'ema. A'eramū Janeruwarete 'ga amara'neramū aipo 'gā nee. A'eramū 'ga 'jau: “Naje rerowiari pejepe. A'eramū je tepoiraiapa pē nui tejerowiarukaawamū judeue'ema 'gā nupe”, 'jau 'ga werowiare'ema 'gā nupe. A'eramū 'ga opoiraiapa 'gā nui. Aipoa esage judeue'emamū pē nupe. A'etea Janeruwarete 'ga judeuramū oreypy mū'jāu ojeupe rakue. Nomoka'jami 'ga 'gā. A'eramū 'ga 'gā juapyrrer awi opoikatuwe'em.

²⁹ Ymā Janeruwarete 'ga judeuramū oreypy mū'jāu ojeupe rakue. “Pēē 'ā je amū'ē imogyau tejemiayuwamū. Mama'e esage tomono pē nupe 'jau”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū 'ga weatee'emamū futat wemimū'ēmera 'gā nui. Oreypy 'gā nee 'ga reatee'emamū futat ore wi.

³⁰ Ymā te judeue'emamū pēē Jarejuwarete 'ga je'ega nepeenuwi rakue. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga jemuaēmi pē nee. Judeu 'gā wenuwe'emamū Janeruwarete 'ga jemuaēmi pē nee. ³¹ Awamū judeu 'gā nuenwi futari 'ga je'ega. A'etea nipo anure 'ga 'gā nee ajemuaēm nū. Pē nee ajemuaēmawera 'jawerimū etee futat nipo 'ga 'gā nee ajemuaēma nū. ³² Janeruwarete 'ga 'jau janee najuejue etee futat rakue: “Nuenwi 'gā jeje'ega. Mama'e tywera 'gā wapo ajemogyau. A'eramū je 'gā mogyau ifariipyrrera 'jawewaramū futat. 'Ga tywera 'gā nereko”, 'jau 'ga rakue. A'eramū 'ga 'jau “Tajemuaēm 'gā nee 'jau”, 'jau 'ga janee rakue.

³³ A'jea futat Janeruwarete 'ga jemuaēmi jane ree. Ekoay te nipo janereapyo katui we 'ā jane 'ga ree. 'Ga 'akwaap, 'ga remikwaap. Mīmera jane nikwaakatupawi. 'Ga remiaporam are nanē jane jarejeapyoe'emamū nū. ³⁴ Ymā Isai 'ga ka'arana kwasiari rakue:

“Awŷja sipo Janejararete 'ga rea'awa okwaap?
Naani. Nitywi 'ga amū.

Awŷja sipo 'ga mu'jau mama'e are?

Naani. Nitywi futari 'ga mu'jara 'ga amū nū'ū”,
'jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

³⁵Jo 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:

“Awŷja sipo mama'e omōno Jarejuwarete 'ga upe omepeyawamū?

Naani. Nitywi 'ga amū”,

'jau 'ga ikwasiaa rakue.

³⁶Janeruwarete 'ga futat mama'e wapopap rakue. Nitywi futari 'ga remiapoe'ema.
'Awamū miamū 'ga ojejukau mama'e are. Ojeupe futat 'ga mama'e apoi rakue. Ojeupe
futat 'ga mama'e mogyau rakue. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee. Jareojere'emamū futat
ki 'ga muorypa ee.

12

Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'e

¹Janeruwarete 'ga ajemuaēm jane ree, a'e je pē nupe tekou. A'eramū je a'eramū 'jau
tejewireramū pē nupe, tejenyramū pē nupe nanē je 'jau nū: Sajemogy Jarejuwarete
'ga upe oporowyky ma'eramū 'jau. Sā'ā janeypy 'gā weymawa mū monoa 'ga upe,
'ga muorypawamū rakue. Nan tee futat jane 'awamū jarejemogyi 'ga upe oporowyky
ma'eramū, mama'e apou 'ga upe 'ga muorypawamū. Aipoa jane iapoa 'ga muekōēaina
jane ree. ²'Ga rerowiare'ema 'gā 'jawe kasi pejemogy ne. 'Gā nee kasi pejemu'e ne. 'Gā
'jawe kasi mama'ea peapo ne. Jarejuwarete 'ga upe ki pe'je: “Eje'jawe je muea'arukar ape
mama'e are, ki Ku'jyp”, pe'je ki 'ga upe. Aipoa 'ga iaporamū nipo 'ga remifutara pekwaap.
Aipoa esage 'ga upe. Aipoa 'ga muorypa. Mīmera pēē ikwaapa. ³Janeruwarete 'ga 'ā
opājē mua jee, je mogou oje'ega mome'waramū pē nupe ikue. A'eramū je pē mu'akwaapa
mama'e are. Pejerowiaraip kasi pejejee etee ne. “Je te 'ā jeresage 'gā apyraapa”, pe'je
kasi ne. Jarejuwarete 'ga rea'ara 'jawe pēnea'at pejejee. Werowiaramū 'ga opājē mua
pē nupe ojeupe pē moporowykyawamū. A'eramū ki pēē pejejeupe 'ga remimurer imū
mama'e esage apou 'ga upe. 'Ga pē poaa mama'e apo are. A'eramū ki pēē 'jau: “Natejete
rūi je mama'e apoi. Janeruwarete 'ga je poat mama'e apo are”, pe'je ki.

⁴Peesak jarejetea. Majepei teewara 'jawe futat janeretea. A'ere mukūi janereaa, mukūi
janenamā, mukūi janepoa, mukūi janepya. Jarepou 'ā jane mama'e apou. Jarepyu 'ā
jareatau. Jarejeau 'ā mama'e resaka. Jarepyau 'ā mama'e renupa. Naaju'jaju'jawe ete
rūi futat 'ā oporowykyau. ⁵Nan tee futat jane Jejui 'ga rerowiaaramū. Kwaiwete jane.
Najareju'jawe ete rūi jane mama'e apoi. Jejui 'ga ree jarejemujar ire jane jarejemogyau
majepei 'yweteewara 'jawe futat. ⁶A'ere jane najareju'jawe ete rūi mama'e apoi. Opājēa
Janeruwarete 'ga imua janee, mama'e apoukaa janee. Oje'ega 'ga imome'waukaa jane mū
upe. A'eramū jane jarejeupe 'ga remimurer imū, 'ga je'ega mome'wau kwe pewara 'gā
nupe. ⁷Jane mū upe 'ga mama'e apoukaa 'gā nupe, 'gā poawamū. A'eramū jane, 'ga
rerowiarāmū mama'e apou 'gā nupe. Jane mū upe 'ga 'gā mu'jaukaa mama'e are. A'eramū
'ga rerowiarāmū jane 'gā mu'jau mama'e are. ⁸Jane mū upe 'ga 'gā muapyterātāukaa.
A'eramū jane, 'ga rerowiarāmū, 'gā amū muapyterātāu mama'eay upe. Jane mū upe 'ga
mama'e monoukaa. A'eramū jane, jarejakate'eme'emamū, mama'e monou 'gā nupe. Jane
mū 'ga imogyau 'wyririamū 'gā nupe. A'e 'gā ojejukau esage 'gā nee. Jane mū upe 'ga
ojopoarukaa mama'e apo are. A'eramū aipo 'ga 'gā poaa aku'iramū.

⁹A'jea futar iki pēporomutat pejejemogyau pejejee. Pejejotywera kasi pefutar etee
pejejemogyau ne. Pejemu'e ki mama'e esage apoara 'gā nee. ¹⁰Jejui 'ga rerowiaaramū
'ā pejemogy. A'eramū pēē pejejemujaa pejejemogyau pejejee rai'i. A'eramū ki
pēē pejeporomutamū pejejee. Pejepojekaa esageramū ki pejejee pejejemogyau.
¹¹Pēwewue kasi pejejemogyau ne. Pejepokagamū ki pejejemogyau. Jarejararete 'ga upe
pejejorywamū pejeporowykyau. ¹²Anure nipo jane oi jarejemogyau Jarejuwarete 'ga
pyri. A'eramū ki pēē pejejorywamū pejejemogyau. Pejejeupe mama'eay jesaukaramū,

pejeapyterātānamū jupe. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou pejejemogyau. ¹³Jejui 'ga rowiaaramū mama'e tywe'emamū pēē mama'e monou 'gā nupe. Muku awi Jejui 'ga rowiaara 'gā nuramū pēē 'gā mua pejejog ipe.

¹⁴Pē nee iporomutare'ema 'gā nipo pē nerekou tyweaete. Pejereko tyweramū pēē pejeje'ega etee pemona Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee. “Mama'e esagea emona je rereko tywearera 'gā nupe”, pe'je ete ki 'ga upe 'gā nee. “Ereko tywet 'gā je ree”, pe'je kasi ne.

¹⁵Gā amū norywamū ki pēē 'gā neruorypa. 'Gā amū joo'oramū ki pēē 'gā nerajaa'wau. ¹⁶Pejepota'wa pāwēnamū etee futat ki pejejee. Pejerowiaaip kasi pejejee etee ne. Ajemogy tywe'ri ma'e 'gā neewe futat pejeporomutaramū pejejemogyau. “Je te 'ā i'akwaap ma'ea 'gā apyraap”, pe'je kasi ne.

¹⁷Pejejeupe 'gā amū mama'e tywera apo re miamū nanē pejejepyke'ema mama'e tywera apowe'em 'gā nupe. Mama'e esagea etee pēē iapou 'gā nupe. A'eramū pē nesakara 'gā pē ago'wawe'em. ¹⁸Gā mueue'em futat. Pejepy'ata'waramū etee futat 'gā nee. 'Gā amū pejemueramū pepjota'wa esageramū etee 'gā nee. ¹⁹Gā amū mama'e tywera pejejeupe iapo re, pēē pejejepyare'ema. Tene Janeruwarete 'ga te nipo pē nepyat, 'gā nerekou tyweaete pē nee. A'eramū pēē pejejepyare'ema 'gā nui. Ymā Moisesi 'ga ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue:

“Je te aepyat pēē, pē nupe 'gā mama'e tywera apo re.

Je te 'gā areko tywerete pē nee, e'i Janeruwarete 'ga”,

'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue. A'eramū ki pēē pejejepyare'ema, a'e je 'ā pē nupe.

²⁰Janeruwarete 'ga je'eg imū etee futar iki mama'ea peapo, 'jau je pē nupe.

“Pejeje iporomutare'ema 'gā py'arayparamū pēē mama'e monou etee 'gā nupe, 'ga mojemī'waa.

'Ga 'yuwejamū pēē 'y monou 'gā nupe. A'eramū 'ga ojeupe mama'e esagea pēē iaporamū ojenosōu wemiapo tywer are”,

'jau 'ga amū ikwasiaa inuga ka'aran are rakue.

²¹Pejereko tywearera 'gā motesirūgatue'em, pejejepyke'ema. Pejejeupe 'gā mama'e tywera aporamū mama'e esagea etee iapou 'gā nupe. A'eramū 'gā ota'waramū pē nupe.

13

Peje'wyriara je'ega peenup

¹Peje'wyriara 'gā je'ega ki peenuw ete pejejemogyau. Janeruwarete 'ga te 'gā mogy 'wyriaramū pē nupe. A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa etee futat pejejemogyau. ²Gā je'eg are pejeporenuwiwere'em ire nipo pēē Jarejuwarete 'ga je'eg are nanē pejeporenuwiwere'emamū nū. Janeruwarete 'ga futat 'gā omogy 'wyriaramū janee. A'eramū 'gā je'ega renupare'ema 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega nanē enupe'ema nū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā je'ega renupare'ema 'gā nerekou tyweaete. ³A'eramū pēē pejereko tywer awi pejejea'gwau mama'e esagea ete iapou. Mama'e esage apoara 'gā nokyjei o'wyriar awi. Mama'e tywera apoara 'gā te okyje o'wyriara 'gā nui, o'wyriara 'ga wereko tywer awi. Mama'e esagea etee iapo re pēē pejegyjawe'em peje'wyriara 'gā nui. Mama'e esagea pēē iapo re nipo 'gā 'i pē nupe: “Mama'e esagea etee peapo”, 'jau nipo 'gā pē nupe. ⁴Janeruwarete 'ga te 'gā omīi 'wyriaramū pē nupe, pē poaawamū. A'ere mama'e tywera apo re, pekyje peje'wyriara 'gā nui. A'jea futat nipo 'gā mama'e tywera apoara 'gā nereko tyweri. Janeruwarete 'ga remimogyfera 'gā te 'ā 'wyriaramū pē nupe. A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga upe oporowykyau. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā nerekou tywerukaa 'gā nupe. ⁵A'eramū ki pēē peje'wyriara 'gā je'ega renupa etee. Najarejereko tywer are etee rūi jane 'gā je'ega renui. “Jare'wyriara 'gā je'ega renuwa te esage” 'ea jane sikwaap. A'eramū jane 'gā je'ega renupa.

⁶⁻⁷Janeruwarete 'ga 'gā mīina 'wyriaramū janee. A'eramū 'gā oporowykyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū jane ka'aranūū monou 'gā nupe jarejeupe 'gā enūjamū 'gā mepyau. Pepojeup peje'wyriara 'gā.

Pēporomutar iki pejejee

⁸Pejejau mama'e mū mua pēē kamēšiete imepyau pejejaupe. A'eramū 'ga 'jawe'em: "naje mepyi 'ga", 'jawe'em. Pejomama'e mepye'ema rerekoukare'ema pejejaupe. Peje-poromutaramū pejejemogyau pejejee. Ajuee iporomutat ma'e 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega wenup katu katu ajemogyau. ⁹Ymā Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga janee rakue:

"Peko awi pejejemirekoe'em are. Kūjānamū nanē pejekowe'em pejemene'em are.

Peporojuka awi. Pemunarū awi mama'e are.

Pejejokaraemā futare'ema pejejemogyau",

'Jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue.

Aipoa 'ga je'ega a'jea futat. Enuw ire pēē pejeporomutaramū tāmējē pejejee pejejemogyau. A'ere naaipe etee rūi 'ga je'ega.

"Pēporomutat pejepyriwara 'gā nee pejejee pejeporomutara 'jawe etee futat.

Pejereko esage 'jawe etee futat pēē pejejuerekou esage",

'Jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue.

¹⁰Aipoa 'ga je'eg imū pejejee pejeporomutar ire, pēē 'ga je'ega renupa katu katu. Ajuee iporomutat ma'e 'gā nuapoi mama'e tywera ajaupe.

¹¹Ko futat nipo iwaēmi ja'wyja'wy Jejui 'ga jewyawa upe. A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejejee. Pejejuerekou esage pejejemogyau. Ajuee iporomutare'ema 'gā oset ma'e 'gā 'jawe. "Ko futat nipo Jejui 'ga jewyri ja'wyja'wy janee" 'ea 'gā ikwaape'ema. Oset ma'e 'jawe 'gā ajemogyau, wapyakwafuge'emamū. A'eramū kasi pēē oset ma'e 'jawe peko ne. Peje'akwaawamū pejejemogyau Jejui 'ga rur are. 'Ga rerowiar ppyramū jane 'jau jarejaupe: "Niporomukui nipo 'ga ruawa", 'Jau ako jane jarejaupe ikue. Nuri we 'ga. A'eramū je 'Jau pē nupe: "Ko futat nipo 'ga ruri ja'wyja'wy", 'Jau je pē nupe. Jane rerawau nipo 'ga ywag ipe jane mogyau ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat. ¹²Peesak futat 'ā ppytunimū wata ma'e 'jawewara kwaiwete mama'e tywera apoa. A'e are jane Jejui 'ga jewyt ja'wyja'wy kwaapa. Mama'e tywera mateepapa 'ga 'ua. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga erekou tyweaete nipo 'gā jemogyarūe'emawer are. Sā'ā kwara pora ppytuna mateepawa. Nan tee futat 'ga mama'e tywera apo mateepapa 'ua. 'Ga rur ire nipo 'gā mama'e tywera apou'jape'ema futat. A'eramū ki jane a'jea futat jarepoia mama'e tywera apo awi. "Au'je ki mama'e tywera apo re", 'Jau je pē nupe. Sā'ā jefaruua itajuaity rerekoa ojea'gwawamū ajuka awi. Nan tee jane mama'e esage etee siapo jarejea'gwawamū jarejereko tywer awi jarejea'gwau. Mama'e esagea etee iapo re Janeruwarete 'ga jane rerekou tywere'em. ¹³A'eramū ki jane jarejemogyau esage. Kawājaiwa rykure'ema jarejemogyau. A'eramū pēē pejejeawrywe'emamū pejejemogyau. Jarejemirekoe'ema kūjā are jarekowe'em. Kūjāmera nanē okowe'em omene'em are nū. Jarejamuewe'em mama'e are. Jarejuerekoayawe'em nanē jarejee nū. 'Arimū wata ma'e 'jawe peko. ¹⁴Au'je mama'e tywera apo re, pejejemifutar ymaner imū etee. Jejui Kristu 'ga 'jawe futat pejemogy, mama'e esagea etee iapou.

14

Pejuago'o kasi ne

¹Amumera 'gā Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nipo weapyo katua'ne'emamū 'ga remifutara apo are. "Ma'ja te Jejui 'ga afutat jane iapoa?" 'Jau nipo 'gā ajemogyau. A'e 'gā pēē imua etee futat pejejepype, 'gā muewe'em futat nanē nū. ²"Janeruwarete 'ga mama'ea wapo janee janeremi'uramamū", 'Jau nipo pēē pejejemogyau. A'ere nipo eapyo katua'ne'ema 'gā amū 'Jau: "Na'ui ae wyro'oa. Aipoa esage Janeruwarete 'ga upe", 'Jau nipo 'gā amū ajemogyau. ³Ma'eramū sipo ajee pēē wyro'o 'waramū wyro'o'ware'ema 'gā peago'o pejejemogyau wyro'oa 'gā i'ue'emamū? Wyro'o 'ware'emamū nanē sipo pēē ma'eramū 'gā ago'wau wyro'oa 'gā i'uramū? Naani. Pejamue awi nanuar are. Janeruwarete 'ga te 'gā omogy wemiayuwamū. ⁴Janeruwarete 'ga janejararetea. Ma'eramū sipo pēē 'ga remiayuwamū ago'wau? Napēnemaiyuwa rūi 'gā. Ujara 'ga upe te 'gā mama'e apoi. Mama'e esagea 'gā iaporamū 'gā jara 'ga 'Jau 'ga upe: "Mama'e esage peapo jee", 'Jau 'ga 'gā nupe. Mama'e tywera 'gā iaporamū 'gā jara 'ga 'Jau 'gā nupe: "Aipo eneremiapofera

mama'e tywera jee", 'jau 'ga 'gā nupe. Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gā poaa mama'e apo are. A'eramū 'gā oporowykyau esage 'ga upe.

⁵ Pēē mū nipo 'jau: "Awamū 'araiwa. A'eramū jane jareporowykyawe'em 'awa 'ara rupi", 'jau nipo pēē mū pejejaupe. A'ere nipo amumeramū pēē mū 'i: "Naani. Nanarūi. Aju'jaju'jawe etee futat 'ara", 'jau nipo pēē mū pejejaupe. "Na'araiwa rūi 'awa 'ara" 'jaramū ki peporowyky etee futat jupi. Pejamue ekoete kasi nanuar are we ne. "A'araiwa 'awa 'ara rupi" 'jara 'gā nanē peporowykyramū pē muewe'em nanē ee nū. ⁶ 'Awamū 'araiwa 'jara 'gā "Jarejuwarete 'ga pojeupawamū nipo ore iapoi", e'i 'gā. A'eramū pēē 'gā nesaka etee futat nan 'gā jemogyramū. Wyro'o 'wara 'gā wyro'o 'wau Jarejuwarete 'ga muorypa aipoa wyro'o 'u are. Wyro'o 'ware'ema 'gā nanē wemi'u are Jarejuwarete 'ga muorypa nanē nū. ⁷ Mama'e apou 'ā jarejemogyau, Jarejuwarete 'ga muorypawamū etee futat jane mama'e apou. Jaremanūme'ēwe jane mama'e apou 'ga muorypawamū. Jane manū re nipo tekotee 'gā 'ga muorypa jane ree.

⁹ Janejararete 'ga, Jeju 'ga oferapa etee amanū awi rakue, Janejarareteramū ako ma'eramū rakue. Najuejue etee futat 'ga akou Janejarareteramū 'ga. Ajemogy ma'eramū jane upe, amanū ma'efera 'gā nupe 'jau 'ga akou rakue. ¹⁰ Ma'eramū sipō ajee pēē pejepytuna 'gā Jeju 'ga rerowiaara 'gā peago'o ekoete pejejemogyau? Naani. Pejuago'o awi 'gā. Janeruwarete 'ga te jane kwaap. Wowase ae majatykaaw ipe te 'ga 'i jane mū upe: "Nia'wryi eneremiapofera jee", 'jau nipo 'ga jane mū upe. Amumeramū nipo 'ga 'jau janee: "Esage eneremiapofera", 'jau nipo 'ga janee. A'eramū jane "nia'wryi eneremiapofera", 'jawe'em jarejaupe. Wemifutar imū mama'e apoara 'gā nipo 'ga imojo'oka wemifutare'em imū mama'e apoara 'gā nui. ¹¹ Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Isai 'ga upe rakue:

"Je te 'ā okoeteete ma'ea. Anure nipo ywy pewara 'gā juejue futat wapyka wenuy'āu je rowase ajemogyau je pojeupawa resaukaawamū.

A'e pype nipo 'gā 'i jee: A'jea futat. Ene etee futat Ooreruwareteramū ereko, 'jau nipo 'gā ajuemianuwamū jee",

'jau 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Isai 'ga upe rakue.

¹² A'eramū jane a'eramū jarejemome'wau Jarejuwarete 'ga upe. Jarejekwawera jane imome'wau 'ga upe. Nimome'ui jane jarepytuna 'ga rekwawera ete. ¹³ A'eramū ki jane jarejuago'wawe'em.

Peapo awi mama'ea pejepytuna 'gā motywerukaawamū. Pēneko esage resaga te pēpytuna 'gā nomotywerukari. ¹⁴ Jarejararete 'ga ree je tejemujaaa ikue. Ma'eramū 'ā je 'ga remifutara kwaawi. A'eramū je 'jau pē nupe: Nitywi futari i'upyre'ema mama'e mū janee numiamū. A'ere 'ā ae juawyawyi te. "Tejemi'ue'ema 'ua nipo je motywet Jarejuwarete 'ga upe" 'jara 'gā nupe ia'wyre'ema futat. ¹⁵ A'eramū pēē aipo 'jara 'gā mu'arasige'ema nanuar are. Mama'e 'u enune nipo pēpytuna 'ga amū 'jau pē nupe: "Aga mama'e 'ua nia'wryi Janeruwarete 'ga upe", 'jau 'gā pē nupe. Aipo pejejeupe 'ga 'eramū pēē i'wawe'em futat 'gā neape. Kasi a'e pe 'gā jane kwaukat Jarejuwarete 'ga upe "janeremi'ue'ema 'waukaa janee" 'gā 'i pē nupe ne. Nanuara pēē iapo re pejekwaukaa a'jea futat. Nepēporomutari futari poromū pejepytuna 'gā nee. Napē katu'okawamū etee rūi Jeju 'ga manūi. Pēpytuna 'gā katu'okawamū nanē futat Jeju 'ga manūi rakue. A'eramū ki pēē mama'e apowe'em pejepytuna 'gā motywerukaawamū Jarejuwarete 'ga upe. ¹⁶ "Mama'e esage etee je aapo", 'jau nipo pēē pejejemiapofer are. A'ere nipo 'ga amū pēnemiapofera resag ire 'jau: "Aipoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe", 'jau nipo 'gā. A'eramū pēē 'gā neape iapou'jape'ema. A'eramū nipo 'gā pēnemiapofer esage kurape'ema. ¹⁷ Janeruwarete 'ga jane'wryiararetea. Najarejemi'u are rūi jane jemogyi 'ga remiayuwamū. 'Ga remifutar imū mama'e apoararete jane jemogyi 'ga remiayuwamū, jane mopy'ata'wau, 'ga 'Agesagea jane maku'iu. ¹⁸ Nan jarejemogyau jane mama'e apou Jeju 'ga remifutar imū. Aipoa jane iapo re Janeruwarete 'ga worryamū jane ree. Jane resakara 'gā nanē 'jau nū: "Mama'e esage aipo 'gā wapo", 'jau nipo 'gā janee ojemu'jau jane ree jane resag ire.

¹⁹ Ma'eramū ki sajemogy esage futat jarejujukau esage jarejuee. Aipo apo re nipo jane jarejekoty'aa esage jarejuee. Jarejopoa esage 'jau aipo pyu. Jane jarejomojemogypygyukaa Jejuī 'ga ree. ²⁰ Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga rerowiarukaa janepyutuna 'gā nupe. A'eramū pēē a'eramū 'ga rerowiar awi 'gā momoirukare'ema 'gā nemi'ue'ema 'u are. Nitywi futari i'upyre'ema mama'e mū pē nupe numiamū. A'ere jane jarepytuna 'gā motywerukari Jarejuwarete 'ga upe 'gā nemi'ue'ema 'gā nupe i'uukar ire. Nia'wyri nanuara. ²¹ A'eramū jane mama'e 'wawe'em nanuara 'gā neape jarejemogyau, "wyro'o 'ua je kwaukat je motywerukaa Jarejuwarete 'ga upe" 'jara 'gā neape. "Y'waynana rykura nanē je kwaukaa 'ga upe nū" 'jara 'gā neape nanē i'wawe'em nū. ²² Pēē mū nipo 'jau: "Nitywi futari i'upyre'ema jee", 'jau nipo pēē. A'eramū pēē etee futat i'wau pejejemogyau pejeapyakawe'em 'gā nee. 'Gā nowase te kasi ajee pe'u ne. "Pe'u etee" 'jawe'em nanē 'gā nupe 'gā mueue'em ne. Jarejuwarete 'ga upe etee pejeporogytaw 'gā nee. "Jarejuwarete 'ga upe etee je esage ma'e apoi" 'jara 'gā aku'iramū akou. Nojenosī futari 'ga Jarejuwarete 'ga wi. ²³ "Aipo 'u re sipo je jemote'ari Jarejuwarete 'ga upe" 'jara 'gā ojekwau futat Jarejuwarete 'ga upe aipo 'u re. Nokwaawi 'ga Jarejuwarete 'ga remifutara aipo are. A'eramū 'ga aipo 'u re ojemotywea Jarejuwarete 'ga upe. "Aga nojemotyweri Jarejuwarete 'ga upe" 'e re jane mama'e apou. A'eramū jane jarejemotywere'ema 'ga upe.

15

Jejuī 'ga ree pejomogypygyukaa

¹ Jane Jejuī 'ga ree ojemogypygyarete ma'eramū ki jane 'ga ree ojemogypygy'gi ma'e 'gā poaa 'ga ree 'gā mojemogypygy are. A'eramū futat 'gā moywyrafena 'ga rerowiar are. Jarejee etee kasi janerea'ar ine. ² Jarepytuna 'gā nee nanē ki janerea'at jarejemogyau. "Maran je tepytuna 'ga poaa, 'ga mojemogypygyukareteu Jejuī 'ga ree?" 'jau ki jane jarejeupe, jarejea'aramū 'gā nee. A'eramū jane jarejemogyau esage mama'e apou 'ga nowase Jejuī 'ga ree 'gā mojemogypygyukaawamū. ³ Naojetee rūi Jejuī 'ga rea'aramū. Naojemuorypawamū ete rūi 'ga mama'e apoi, 'Uwarete 'ga je'ega 'gā enupa. 'Ga rerekou tywaete agawewi 'gā. A'etea 'ga 'Uwa 'ga je'ega wenup. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari 'ga ree rakue:

"Ene kurapa 'gā je nanē je kurapa nū, Kiapi'ni",

'jau 'ā 'ga je'ega 'upa ka'aran are ojekwasiaa rakue, Jejuī 'ga kurapawer are futat 'ga inuga rakue.

⁴ Naokwasiarukat tee rūi Janeruwarete 'ga ka'arana 'gā nupe rakue. Wemifutar are jane mu'jawamū te 'ga ka'arana kwasiarukari inugukaa 'gā nupe rakue. Imogytaramū jane jarejemu'jau mama'eay upe jareapyterātā are. 'Ga je'ega rerekwara ka'arana jane imogytaa jane maku'iu jane mogyau. A'eramū jane 'ga pyri jarejemogy rapesaka jarejemogyau. ⁵ Jarejuwarete 'ga upe teje'ega monou te'ŷina pē nee: "Ene te 'ā Orewaruretea, Kiapi'ni. Ene te 'ā ore muapyterātā ape mama'eay upe. Ene te 'ā ore maku'iu mama'e are. A'eramū ki ene eja'yra 'ga rerowiaara 'gā mogyau majepe i'yweteewara 'jawe", 'jau je Jarejuwarete 'ga upe pē nee. Majepe i'yweteewara 'jawe pejemogyramū nipo pēē mama'e apou Jejuī Kristu 'ga 'jawerimū etee futat. A'eramū nipo pēē Jarejuwarete 'ga muorypa, Jarejararete 'ga, Jejuī Kristu 'ga Ruwarete 'ga muorypa pejeju'jaju'jawe etee futat.

⁷ Jejuī Kristu 'ga oporomutaramū pē nee. A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejejemogyau pejejuee. Jejuī 'ga pejefutara 'jawe ete futat pejafutat. Aipoa aporamū nipo pē nesakara 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee. ⁸ Ymā Janeruwarete 'ga 'jau judeu ppy 'gā nupe rakue: "Anure nipo je tejemipyyrūmera 'ga muri pē nupe pē katu'okawamū", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'eferupi te futat aje 'ā 'ga wa'yra 'ga muri 'gā nupe. "U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi", 'jau jane jarejeapyoramū ee. ⁹ Jejuī 'ga mura Janeruwarete 'ga muorywukaa judeue'ema 'gā nupe. "Ene te 'ā erejemuaēm ore ree. Ma'eramū 'ā eja'yra 'ga eremut ore katu'okawamū", 'jau judeue'ema 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa ee. Ymā 'ga amū ka'arana kwasiari aipo are rakue:

"Anure nipo je maraka'agi ene upe judeue'ema 'gā pype.

'Mama'e esagea ereapo jee. A'eramū je ene muorypa ee', 'jau je temaraka'aga ene upe",

'Jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹⁰ Aipo are wējēmī futat 'ga amū ka'arana kwasiaa rakue:

“Janeruwarete 'ga judeu 'gā amū'ē ypy imogyau wemiayuwamū.

'Gā netee futat judeue'ema 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa ajemogyau”,

'Jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

¹¹ Aipo are wējēmī futat amū 'upa nū:

“Judeue'emamū nanē ki pēē Jarejuwarete 'ga muorypa.

Najuejue etee futat ywy pewaramū 'ga muorypa”,

'Jau 'ga ikwasiaa inuga rakue.

¹² Isai 'ga nanē ka'arana kwasiaa aipo are futat rakue nū:

“Anure nipo Jese 'ga juapyra 'ga amū ruri pē nupe. Judeue'ema 'gā 'wyriaramū nipo 'ga akou.

Anure nipo 'ga jane rerawau jane mogyau ywag ipe, 'Jau nipo judeue'ema 'gā 'ga upe”,

'Jau Isai 'ga ka'arana kwasiaa inuga ee rakue.

¹³ Janeruwarete 'ga ojeapesagukaa janee. Anure ojepyri jarejeroo jane iapesaka jarejemogyau. Afutat je 'ga pē maku'ia. 'Ga pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū. Werowiaramū nipo 'ga aipo apou pē nupe. U'agesage pājē mū 'ga ojee pē mojemogyppygukaa tāmējē. A'eramū nipo pēē pejejerowiaa ojepyri 'ga pejejeroo are.

Paulo 'ga remifutat

¹⁴ Pēē jerewirera 'Jawe. Kūjānamū pēē jerenyra 'Jawe nanē nū. Pejepota'wa esageramū

a'e pejejemogyau pejejee. Aipoa je ikwaapa. Peje'akwaawamū nanē a'e pejejemogyau

nū. A'eramū pēē pejejamu'akwaaparūmū mama'e are. ¹⁵ Aipoa a'jea futat. A'etea je

ka'arana kwasiaa mama'e are pē muea'aawamū. Tejenosōue'em futat je ka'arana kwasiaa

imonou pē nupe. ¹⁶ Janeruwarete 'ga je mogou Jejui 'ga upe oporowyky ma'eramū.

Judeue'emamū pē nupe 'ga je monoi Jejui 'ga mome'waukaa pē nupe. A'eramū je pē

mu'Jau 'ga ree tekyjawe'em: Jejui 'ga pēē erowiaramū Janeruwarete 'ga pē katu'oka pē

mogyau wemiayuwamū. U'agesagea 'ga imua pē nupe, pē muesageawamū ojeupe, 'Jau je

pē nupe. 'Ga 'Agesagea pē muesage re 'ga worywamū 'ūina pē nee. ¹⁷ Jejui Kristu 'ga ree je

jemuari. A'eramū je tejerowiaa Jarejuwarete 'ga upe teporowyky are te'Jina. ¹⁸ A'eramū

je 'ga upe teporowykawera mome'wau pē nupe. Tejenosōue'em je imome'wau pē nupe.

Natejeteē rūi je porowykyi 'ga upe. 'Ga te je moporowykyukat ojeupe. Jejui 'ga je mogou

judeue'emamū pē nupe, 'Uwa 'ga je 'ega renuwukaawamū pē nupe ikue. Te'eawer imū nipo

je 'ga rerowiarukaa pē nupe ikue. Tejemiapofer imū nanē nipo je 'ga rerowiarukaa pē nupe

nū. ¹⁹ U'agesagea 'ga imua jee. A'eramū je 'ga pājē mū aeremiapoe'ema apou. A'eramū 'gā

aipo resag ire 'ga rerowiaa. Amunawa moyka je tewau tekou 'ga mome'wau kwe pewara

'gā nupe. Jerusareg ipe je 'ga mome'u ypyrugi ikue. A'e awi je tewau 'ga mome'wau tekou

'gā nupe amuna'wi pe. Amuna'wi moyka 'ga mome'wau ikue. Tewau tewaēma Iliria ka'a

pe. A'eramū je Iliria ka'a pewara 'gā nupe nanē Kristu 'ga mome'wau ikue. ²⁰ Kristu 'ga

ree jeporomome'uweramū 'ga rera renupare'ema 'gā nupe. Nafutari je 'ga mome'uawera

amunaw ipe etee 'ga mome'ua tekoa 'ga amū py'rau nū. Najeporomome'uweri je 'ga rera

renupara 'gā nupe ete. 'Ga rera renupare'ema 'gā nupe 'ga mome'u are te jefuweramū.

²¹ Ymā 'ga amū ka'arana kwasiaa ee rakue:

“Ga rera renupare'ema 'gā nanē 'ga rera wenup futat nū.

'Ga rera kwaapare'ema 'gā nipo 'ga rera are eapyo nanē akou”,

'Jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue.

²² Ma'eramū je 'ā nooa'nei pē pyri. 'Ga rera renupare'ema 'gā nupe ra'ne je oi 'ga

mome'wau. ²³⁻²⁴ Auwara 'gā nupe je Kristu 'ga mome'wau'Jau'Japa. A'eramū nipo je tewau

pē nesaka. Ymā we jeparuesagiweramū pē nee. A'eramū nipo je tewau pē nesaka. Anure

nipo je oi Espājā ywy pe. A'eramū je tewaw ipe Roma pe tekotekou'i tepytau ra'ne.

Pejejepype je rekoramū nipo jane jareku'iramū jarejee. A'eramū nipo pēē mama'e mua

jee jeremirerooramū je poaawamū.

²⁵ A'ere je nooi we. Jerusareg ipe ra'ne je oi, Jarejuwarete 'ga remiayuwā 'gā poaawamū.

²⁶ Masetoni ywy pe Jejui 'ga rerowiaara 'gā ka'aranūu pe muri jee Akaja ywy pewara 'gā

netee ai'i, Jerusareg ipewara 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe ai'i. Jerusareg ipewara 'gā amū nitywi futari mama'e pyu. A'eramū kwe pewara 'gā ka'aranūū mua 'gā nupe 'gā poaawamū. A'eramū je a'e rerawau Jerusareg ipe 'gā nupe. ²⁷ Wemifutar imū etee futat 'gā oka'aranūū majatykau 'gā nupe, 'gā poaawamū. A'ea 'gā nemiapoa esage futat. Judeu 'gā futat Jejuī 'ga mome'wau judeue'ema 'gā nupe rakue. A'eramū 'awamū judeue'ema 'gā ka'aranūū monou judeu 'gā nupe 'gā poaawamū. Aipoa esage futat. ²⁸ A'eramū je 'gā ka'aranūū rerawau 'gā nupe. 'Gā nupe eroo ejar ire te nipo je oi Espājā ywy pe. Tewaw ipe nipo je tepytawaipa pē pyri. ²⁹ Pē nupe tewaēm ire nipo je tejeupe Jejuī 'ga remiapofera mome'wau pē nupe. Pē pype je rekoramū nipo Kristu 'ga mama'e esage apou'jau'japa janee.

³⁰ Jejuī Kristu 'ga janejararetea. 'Ga ree jane jemogyppygi jarejemogyau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jarejafutarukaa janee. A'eramū ki pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe je ree, je poaawamū. ³¹ "Ea'gu ki Paulo 'ga ejerowiare'ema 'gā nui Judeja ywy pewara 'gā nui, Kiapi'ni. Ejerowiaara 'gā emaku'iukat Jerusareg ipe Paulo 'ga remireroofer are. Judeue'ema 'gā ka'aranūū are ene 'gā maku'iu", pe'je ki 'ga upe pejeje'ega monou 'ga upe je ree.

³² Aipoa Jarejuwarete 'ga iapo re nipo jeku'iramū tewaēma pē nupe. Pē pyri Jarejuwarete 'ga teo futaramū nipo je oi futari pē pyri. A'eramū nipo jane jareku'iramū jarejuue. ³³ Janeruwarete 'ga jane mopy'ata'waara mama'e are. Pē pype 'ga rekoa je ifutaa tekou. A'jea futat je'ea.

16

Oje'ega 'ga imonou 'gā nupe 'gā futaa

¹ Anurenure'i nipo janerenyra ēē, Fepe ēē oi pē pyri. Jarejuwarete 'ga upe ēē porowykyi Sēkreja 'jaw ipe, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā poaaramū. ² A'eramū ki pēē pejejeupe ēē waēmamū pēē ēē monou pejejog ipe. Jarejararete 'ga pejejeupe iwaēma 'jawe futat pēē ēē rerekou ēē monou pejejog ipe. Nanuara ki Jarejuwarete 'ga remiayuwamū siapo jarejaupe. Jejuī Kristu 'ga upe ēē porowykyi. A'eramū pēē ēē poaa, mama'e monou ēē upe ēē ifutaramū. Ymā ēē je poari ai'i. Tekotee 'gā nanē ēē ipooa nū.

³ Prisira ēē upe je teje'ega rerouokari ēē futaa. Eēmena 'ga upe nanē nū, Akira 'ga upe nanē je imonou nū. Je pyri futat 'gā nekoi oporowykyau Jejuī Kristu 'ga upe ikue. ⁴ Gā futat je jukaukare'ema ikue, je a'gwau ikue. 'Gā etee ojejukaukaa werewi je a'gwaaw ipe ikue. A'eramū je teku'iramū 'gā nee, 'gā mome'wau kwe pewara 'gā nupe. A'eramū judeue'ema 'gā nanē aku'iramū 'gā nee nū, 'gā je a'guawer are nū. "Au'jete pea'gu Paulo 'ga rakue", 'jau 'gā 'gā nupe je ree. ⁵ Akira 'ga rog ipe kwaiwete 'gā jatykai Jarejuwarete 'ga muorypawamū. A'eramū je 'gā nog ipe ajatyka ma'eramū 'gā nupe nanē teje'ega monou 'gā futaa nū.

⁶ Ipeneto 'ga jejekoty'aawaretea. 'Ga ra'ne Jejuī 'ga rerowiaa Asia ywy pe ikue. 'Ga upe je teje'ega monou 'ga futaa nū. ⁷ Mari ēē upe nanē je teje'ega monou ēē futaa nū. Pē nupe ēē porowykyi kwaiwete. ⁸ Ātrōniku 'ga upe, Juniasi ēē upe je teje'ega monou 'gā futaa. Jepyntuna futat 'gā. Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'gā imonou imunepa moromunepawa pype je pyri ikue. 'Gā Jejuī 'ga remimonofera nanē futat rakue nū. Ymā Jejuī 'ga 'gā monou ojemome'waukaa rakue. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'gā kwaapa najuejue etee futat. Kristu 'ga ree 'gā jemogyppygi je renunewe futat rakue.

⁹ Āpriatu 'ga upe nanē je teje'ega monoi nū. Jarejararete 'ga ree 'ga jemujari. Jerekoty'aawa 'ga. ¹⁰ Upanu 'ga upe nanē je teje'ega monou. Ore 'jawe 'ga porowykyi Kristu 'ga upe. Estaki 'ga upe nanē je teje'ega monou. Estaki 'ga jejekoty'aawaretea. ¹¹ Apelés 'ga upe nanē je teje'ega monou nū. Mama'ea ywy 'ga wapyterātānamū opoire'ema Kristu 'ga rerowiar awi. Aristaporu 'ga pyntuna 'gā nupe nanē je teje'ega monou. ¹² Eroitāu 'ga upe nanē je teje'ega monou. Jepyntuna futat 'ga 'ā. Narisu 'ga pyntuna 'gā amū nupe nanē je teje'ega monou, Jejuī 'ga rerowiaaramū 'ga nupe.

¹³ Trifena ēē upe, Trifosa ēē upe we je teje'ega monoi. Jarejararete 'ga upe nanē 'gā porowykyi nū. Persi ēē jejekoty'aawa. Jarejararete 'ga upe ēē nanē oporowykyau

kwaiwete. Ēē upe nanē je teje'ega monoi ēē futaa. ¹³Rufu 'ga upe nanē je teje'ega monou nū. Jarejararete 'ga upe oporowyky ma'erete 'ga. 'Ga y ēē upe nanē je teje'ega monou. Wa'yra 'jawe ēē je rerekoi jepi. ¹⁴Asikrito 'ga upe, Flegōte 'ga upe, Hermes 'ga upe, Patrobas 'ga upe, Hermas 'ga upe, 'gā pytuna 'gā nupe we. ¹⁵Filologo 'ga upe, Julia ēē upe, Nereu 'ga upe, 'ga renyra ēē upe, Olīpas 'ga upe. Mīmera 'gā nupe je teje'ega monou 'gā futaa. 'Gā pyriwara 'gā nupe we futat je teje'ega monoi, Jarejuwarete 'ga remiayuamū 'gā nupe juejue je teje'ega monou.

¹⁶Pejoman pāwē pāwē ki 'gā 'gā futaa. Jejui 'ga rerowiaara 'gā juejue oje'ega monou pē nupe, pē futaa.

Paulo 'ga 'gā mu'akwaapawet

¹⁷Pēē jerewirera 'jawe. Kūjānamū pēē jerenyra 'jawe. A'eramū je pē mu'akwaapa mama'e are. Oo ekoete nipo 'gā amū o'meramū Jejui 'ga rerowiaaramū pē nupe: "Simotesirūgatu 'gā 'jau, 'gā mojo'okawamū 'jau", 'jau nipo 'gā awau pē nupe. Pejea'gu ki 'gā nui. Perowiat kasi 'gā je'ega ne. "Gā pē mu'ea nia'wyrī futari. Ore te aramu'e esage pēē", 'jau nipo 'gā awau pē nupe. Pejepe'a etee ki 'gā nui. ¹⁸NaJanejararete 'ga remiayuwa 'gā nūi poromū. NaKristu 'ga upe rūi aipo 'gā porowykyi. Wemifutar imū etee 'gā ajamu'jau ekoete. O'meramū te 'gā 'i, i'akwaawe'ema 'gā moryteeu ee.

¹⁹A'ere nanarūi pēē. Jejui 'ga ree morogyta esagea pēē erowiaa pejemogyau. A'eramū je teku'iramū pē nee. Afutat je pēē mama'e esage etee iapoa. Pēē mama'e tywera apoa je ifutare'ema. ²⁰Janeruwarete 'ga jane mopy'ata'wararetea. Anurenure'i nipo 'ga mama'eukwaawa 'wyrīara pājē mateepapa pē nupe. A'eramū nipo emiayuwa pē moryteeu'jape'ema mama'e are. Jarejararete 'ga upe je je'egi pē nee tekou: "Mama'e esagea epao 'gā nupe. Ejejuka esage Roma pewara 'gā nee", 'jau je Jarejararete 'ga upe, Jejui Kristu 'ga upe pē nee tekou.

²¹Timoteo 'ga, je pyri oporowyky ma'ea 'ga nanē oje'ega monou pē nupe pē futaa. Lusiū 'ga, Jasāu 'ga, Sosipatu 'ga. Judeua 'gā je 'jawe. 'Gā nanē "Jarūete te 'gā jemogyi" 'ea werooukat pē nupe nū.

²²Tersiuramū je upe Paulo 'ga ka'arana kwasiarukari jee pē nupe. Jejui 'ga rerowiaaramū je nanē teje'ega monou pē nupe nū. ²³⁻²⁴Gaio 'ga rog ipe je rekoī. 'Au futat Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajatykau Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Gaio 'ga nanē oje'ega monou pē nupe. Erasto 'ga nanē oje'ega monou pē nupe. 'Auwaramū ore 'wyrīara 'ga upe ka'aranūū raarana 'ga. Kwaritu 'ga nanē oje'ega monou pē nupe. Janerewirera 'jawe 'ga nanē futat.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

²⁵Simuoryp ki Jarejuwarete 'ga! 'Ga 'ā Jejui 'ga rerowiarukararūmū pē nupe. Jejui Kristu 'ga ree morogyta esagea je imome'wau kwe pewaramū pē nupe. Ymā Janeruwarete 'ga namueapyoi 'gā Jejui 'ga ree rakue. A'ere 'awamū 'ga jane mueapyoi 'ga ree. ²⁶Ymā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue. Jejui 'ga ree 'gā ka'arana kwasiari. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā namueapyo katui ee. A'eramū 'gā weapyoe'emamū ajemogyau ee rakue. A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga, Okoeteete ma'e 'ga jane mueapyo katui ee. A'eramū 'ga Jejui 'ga mome'waukaa janee. "Jejui 'ga ree morogyta esagea pemome'u kwe pewara 'gā nupe najuejue etee. A'eramū 'gā 'ga rerowiaa, 'ga je'ega renupa", 'jau 'ga janee jane monou 'ga mome'wawamū.

²⁷A'eramū ki jane a'e are Jarejuwarete 'ga muorypa. 'Ga 'ā i'akwaaw ekoete ma'e 'gā wapyraap. Ymā 'ā 'ga Jejui Kristu 'ga muri ywy pe 'ga jukaukaa janetywera mepyawamū rakue. A'eramū ki jane a'e are 'ga muorypa.

Kweramū jeje'ega.

1 Korītu

Paulo 'ga wata Jejuī 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe rakue. A'eramū 'ga awau 'ga mome'wau Korītu pewara 'gā nupe. (Atos 18.1-18) Pe awi o re 'ga 'gā nera renupa. 'Ga amū mama'e tywera apou akou. A'eramū Paulo 'ga ajemuaēma 'gā nee. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesage ka'arana kwasiarukaa Paulo 'ga upe. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe 'gā mu'akwaapa 'gā neko esage are rakue.

¹Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou pē nupe. Sotene 'ga ako 'au futat je pyri. Je 'ā Jejuī Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā ako Jejuī 'ga je monoi kwe pewara 'gā nupe omome'waramū ikue. “Kwe pe ekwap je mome'wau ekou 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga ako je monou kwe pe ikue. A'ere 'ga namajepei amunaw ipe etee omome'wawāu rūi je mogoi ikue. Kwe pewara amunap tesirūmera pype omome'wawamū nanē 'ga je mogoi ikue nū. ²A'eramū je ka'arana kwasiaa tekou imonou Korītu pewaramū pē nupe, Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pē nupe. Pēē 'ā pejemujat Jejuī Kristu 'ga ree rakue. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga pē mū'ēi werowiare'ema 'gā nui rakue. Jejuī Kristu 'ga pēē erowiarāmū 'ga pē mū'jāu pē mogyau wemiayuwamū rakue. “Je poar ape mama'e apou ejemifutar imū”, Jarejararete 'ga upe 'jara 'gā nupe juejue nanē je ikwasiari imonou nū. Jejuī Kristu 'ga 'gā jararetea. Janejararetea nanē 'ga nū. A'eramū je ikwasiaa tekou 'gā nupe.

³Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga nanē 'ā Janejararetea futat nū. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Mama'e esagea jane upe 'ga iapoawet

⁴Amuoryp je Jarejuwarete 'ga pē nee jepi. Jejuī Kristu 'ga pēē erowiarāmū Janeruwarete 'ga pē mogyi wa'lyramū. Opota'waramū 'ga pē nee nanē nū. A'eramū je 'ga muorypa ee. ⁵Kristu 'ga ree ako pejemujat ikue. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage apou pē nupe kwaiwete. 'Awamū te 'ā 'ga futat jekwaawukari pē nupe. 'Ga futat 'ā pē katu'ok rai'i. 'Ga futat 'ā pē mueapyoukaa oje'eg are. 'Agamū 'ga futat 'ā ojemome'waukaa pē nupe. ⁶A'jea futat Jejuī Kristu 'ga mome'u resei pē akaga pype rakue. A'eramū pēē 'ga rerowiar wyyapiau pejemogyau. ⁷Ma'eramū 'ā Janeruwarete 'ga a'jea futat pē mueapyoi wemifutar are. 'Ga futat 'ā oporowyky esage apoukaa pē nupe. A'eramū pēē Jejuī Kristu 'ga rura rapesaka pejemogyau, Jarejararete 'ga rura rapesaka. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga rura promokuran mama'e esage apoukaa pē nupe. ⁸'Ga futat 'ā Jejuī 'ga rerowiar wyyapiukat pē nupe rakue. A'eramū 'ga wowase jane majatykaaw ipe pē monowe'em muku ojewi. “Ene tee futat erejekwa je pyri ejore'em are rakue”, 'jawe'em pē nupe, Jejuī Kristu 'ga ruaw ipe. ⁹U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramū jane jarejemogypyka jarejemogyau 'ga ree. 'Ga 'ā jane mū'ē werowiare'ema 'gā nui, jane mujaa jane mogyau wa'yra 'ga, Jejuī Kristu 'ga ree. Janejararete 'ga ree jane mujaa jane mogyau. A'eramū jane jarejemogypyka 'ga ree.

Kristu 'ga etee ki perowiat

¹⁰Pēē 'ā Jejuī 'ga rerowiaa je 'jawerimū etee futat pejemogyau jee. A'eramū pēē pejemogyau jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū pēē pejemogyau jerenyra 'jawe jee. Janejararete 'ga je mogo opoirūnamū ikue. A'eramū je 'ga je'eg imū 'jau pē nupe: “Majepei 'yweteewara 'jawe pejemogy. 'Awamū pejamue awi mama'e are. Mama'e are pejejea'aramū pejeju'jawe etee futat”, 'jau je pē nupe. ¹¹Kyly ēē pytuna 'gā amū pē mome'wau jee ai'i. “Korītu pewara 'gā ajamue are ete ajemogy”, 'jau 'gā pē mome'wau jee ai'i. ¹²Amumeramū a'e pēē 'jau: “Je Paulo 'ga remimome'ua te arowiarete”, 'jau a'e pēē mū. Amumeramū a'e pēē 'jau: “Je Aporu 'ga remimome'ua te arowiarete”, 'jau a'e pēē mū. Amumeramū a'e pēē 'jau: “Je Pedro 'ga remimome'ua te arowiarete”, 'jau a'e pēē mū. Amumeramū a'e pēē mū 'jau: “Je Kristu 'ga te arowiarete”, 'jau a'e pēē mū. ¹³A'eramū je teporonupa ee pē nupe: “Irūpāwē sipo Kristu 'ga pytuna 'ga rekoramū rakue, ajee nā'ā aipo pe'je re'ā”, 'jau je pē nupe. Naani. Majepei tee futat 'ā 'ga rekoī rakue. A'eramū

pēē au'je aipo apo re. Kristu 'ga etee futat amanū 'ypeywar are janetywera mepyaawamū rakue. NaPauloramū rūi ako je manūi 'ypeywar are pētywera mepyaau ikue. Jerer imū sipo 'ga amū pē pymi 'y pe rai'i? Naani. ¹⁴⁻¹⁵Jejui 'ga rer imū te ako 'gā pē pymi rai'i. Naje rūi ako apymī pēē 'y pe ai'i. Krisipu 'ga, Gaio 'ga. Mīmera 'gā etee je apymī 'y pe ai'i. A'eramū "Paulo 'ga je pymi 'y pe wemiayuwamū je mogoawamū ai'i" 'jara 'gā amū otywe'emamū kwe pe. A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa ee. ¹⁶Estefana 'ga, 'ga pytuna 'gā netee nanē je 'gā pymiāu 'y pe ikue. Maran gatu nipo je mīmer imū 'gā amū pymiāwe'em rakue. Amoka'jam te nipo je kwe pe 'gā amū pymiāwera. ¹⁷Na'gā pymiāwāu rūi Kristu 'ga je monoi kwe pe ikue. Omome'waramū te 'ga je monoi ikue. 'Ypeywar are 'ga manūawera etee je amome'u pē nupe. "Kristu 'ga amanū 'ypeywar are janetywera mepyaawamū" 'ea etee je amome'u tekou pē nupe. Natejea'ara etee rūi je amome'u tekou pē nupe. Tejea'ara etee imome'u re amunipo 'ā je a'jea futat je porogyta ekoetei tekou. A'ere je 'ā Kristu 'ga tee imome'ui 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā weapyoramū 'ga ree. A'eramū nipo 'gā amū 'ga rerowiaa. Werowiarāmū nipo Kristu 'ga 'gā katu'oka, 'gā tywera moia 'gā nui, 'gā mogyau Jarejuwarete 'ga ra'yramū.

Janetywera mepyaawamū 'ga amanūawet

¹⁸"Ypeywar are Kristu 'ga manūi janetywera mepyaawamū" 'e renupawe 'ga rerowiaaramū jane 'i: "Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga amanū janetywera mepyaawamū te. A'eramū 'ga jane katu'oka opājē mū wa'yra 'ga jane erowiarāmū", 'jau jane. A'ere mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'erama 'gā nuerowiari futari nipo 'ga. A'eramū nipo 'gā 'jau ajaupe: "Ma'eramū nipo 'ga manūi rakue? Amanū ekoete tee nipo 'ga rakue", 'jau etee futat nipo mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'erama 'gā ajaupe. ¹⁹Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe rakue: "Amateepap je pē'akwaawa pē nui", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue. "U'akwaaw are ojerowiaraipe ma'e 'gā nura'uweri futari je pyri", 'jau Janeruwarete 'ga. "Jetywer are futat 'ā Jejui 'ga manūi rakue 'e rowiaara 'gā etee te 'ut je pyri", 'jau Janeruwarete 'ga.

²⁰Janeruwarete 'ga upe u'akwaaw are ojerowiaraipe ma'e 'gā i'akwaawe'ema 'jawe. Nuerowiari 'gā Jejui 'ga. A'eramū 'gā i'akwaawe'ema 'jawe ajemogyau Janeruwarete 'ga upe. Ojemu'e ma'e 'gā, oporogyta esage ma'e 'gā. Mīmera 'gā jemogyi i'akwaawe'ema 'jawe Janeruwarete 'ga upe Jejui 'ga rerowiare'em ire.

²¹Janeruwarete 'ga 'ā i'akwaakwaap ma'ea. A'eramū 'ga ojekwaawukare'ema "Je'akwaap je" 'jara 'gā nupe. Naa'e'akwaaw ekoeteu rūi 'ga jekwaawukari ae upe. Omome'u rerowiarāmū te 'ga jekwaawukari ae upe. Kristu 'ga mome'u rerowiarāmū etee te jane 'ga kwaawi. "Kristu 'ga amanū jetywera mepyaawamū rakue", jane 'eramū te 'ga jane katu'ogi. A'ere 'ga rerowiare'ema 'gā naeapyo ee. "Nepē'akwaawi pēē", 'jau futatee nipo 'ga rerowiare'ema 'gā janee jane jemogyramū. "Jejui 'ga amanū janetywera mepyaawamū, pe'je numiamū. A'ere pē'akwaawe'ema te pē nerekoī", 'jau futatee nipo 'gā janee. A'ere Janeruwarete 'ga te i'akwaap ma'e 'gā 'akwaawa apyraawi. Ma'eramū 'ga 'ā jane katu'ogi wa'yra 'ga jane erowiarāmū. ²²A'ea judeu 'gā nuerowiari. A'eramū 'gā 'jau oree: "Aeremiapoe'ema mū peapo amū ore reape. A'eramū te nipo ore peje'ega rerowiari", 'jau 'gā oree. "Na pa je ra'e. A'jea futat Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukari 'gā nupe ra'e, taru'e 'jau", 'jau 'gā oree. "Ga je'eg imū futat 'ga ruri ra'e, taru'e esag ire 'jau", 'jau 'gā oree. Judeue'ema 'gā teewi nū, oporesagiweraiaiwamū u'akwaaw are.

²³A'ere ore Jejui 'ga etee futat imome'ui 'gā nupe. "Ypeywar are Jejui 'ga manūi janetywera mepyaawamū rakue", 'jau ete futat ore imome'wau 'gā nupe. A'ere judeu 'gā nafutari oreremimome'ua. "Nia'wryi Paulo 'ga remimome'ua ra'e", 'jau etee futat 'gā ajaupe. Judeue'ema 'gā judeu 'gā nui ete nū "morgyta ukwaawe'ema te 'ga omome'u akou ra'e", 'jau ete 'gā oree nū. ²⁴A'ere Janeruwarete 'ga remimū'ēnamū Kristu 'ga mome'u resageteramū janee. Judeuramū 'ā janee, judeue'ema 'gā nupe. Mīmeramū 'ā jane 'ga remimū'ēmeramū najuejue etee futat Kristu 'ga mome'u resageteramū janee. Kristu 'ga 'ā Janeruwarete 'ga pājē wesaukat janee, 'ga 'akwaawa nanē 'ga ikwaawukaa janee nū. ²⁵Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā te nipo ajee e'i futatee ajemogyau: "Kristu 'ga

manūa Janeruwarete 'ga 'akwaawe'ema wesaukat janee, 'ga pājēe'ema resaukaa janee", 'jau futatee 'gā ajaupe. A'ere jane naani. Kristu 'ga manūa Janeruwarete 'ga 'akwaawa te wesaukat janee. 'Ga 'ā mama'e are eapyo katu katu ma'ea te werowiare'ema 'gā 'akwaawa apyaraa. 'Ga 'ā pājērete werowiare'ema 'gā pājē apyaraa.

²⁶ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmerāmū pēē pejemogyau jerenyra 'jawe. A'eramū je 'jau pē nupe: pēnea'ar iki pejeko ymaner are, Janeruwarete 'ga pejekatu'oge'emauwe pejemogyawer are. "I'akwaawe'ema 'gā", 'jau nipo 'gā pē nupe pejemogyramū. "Na'wyriara rūi 'gā", 'jau nipo 'gā pē nupe. "Tore pojeupap 'jau, e'i 'gā numiamū", 'jau nipo 'gā pē nupe. ²⁷ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te jane mū'ēi 'gā nui wemifutar imū etee futat. Ijemu'e'ema 'gā 'ga omogy wemiayuwamū, "Je te 'ā je'akwaakwaap" 'jara 'gā mojenosōu etee nipo. "Tyy. Ma'eramū sipo 'ga ijemu'e'ema 'gā jēmī imogyau wemiayuwamū? Ma'eramū sipo 'ga ojemu'e ma'eramū jēmī ore mogowe'em wemiayuwamū?" 'jau 'gā ojenosōu ajuowase. 'Wyriare'ema 'gā 'ga omogy wemiayuwamū 'wyriara 'gā mojenosōukaawamū. ²⁸ Ipojeupawipyre'ema 'gā 'ga omogy wemiayuwamū "jejeupap je" 'jara 'gā mojenosōukaawamū. "Akotee ma'e 'gā", 'jau 'gā 'ā jane mū nupe numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga jane mogyi wa'yramū. ²⁹ Najane te rūi sajemogy 'ga ra'yramū. 'Ga te jane mogy wa'yramū. A'eramū jane jarejerowiaraipe'ema jarejee Jarejuwarete 'ga rowase. ³⁰ Janeruwarete 'ga te 'ā jane mujat Jejui Kristu 'ga ree. A'eramū 'ga 'ā jane mu'akwaawukaa Jejui Kristu 'ga upe. A'eramū Jejui Kristu 'ga jane muesageu 'Uwarete 'ga upe. Jejui Kristu 'ga 'ā janetywera mepyau jane mū'jāu mama'eukwaawa 'wyriara remiayuw awi, jane mogyau 'Uwarete 'ga remiayuwamū. Jejui Kristu 'ga futat janetywera omoit jane wi. ³¹ A'eramū ki jane jarejerowiaa 'ga ree etee futat. Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Jeremi 'ga upe rakue: "Pejeararete 'ga ree etee ki pejerowiat pejemogyau. Pejejeupe 'ga remiapofer are nanē ki pēē pejejerowiaa pejemogyau nū", 'jau 'ga ikwasiarukaa Jeremi 'ga upe rakue. A'eramū ki jane jarejerowiaa Jarejararete 'ga ree etee futat.

2

¹⁻² Pē pyri tekou ako je Jarejuwarete 'ga etee imome'ui pē nupe ikue. "Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga muri 'au wpy pe janetywera mepyawamū rakue. 'Ypeywar are 'ga ra'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga amanūmū janetywera mepyawamū rakue", 'jau je ako tekou pē nupe ikue. "A'eramū 'ga 'awamū jane werowiarāmū janetywera moia jane wi, jane katu'oka, jane mogyau wemiayuwamū", 'jau je ako pē nupe ikue. Nasigaty rūi futat ako je imome'wau pē nupe ikue. "Jejui Kristu 'ga etee futat pa je amome'u tekou 'gā nupe kwy", 'jau je tekou ikue. "A'eramū pa je 'ypeywar are 'ga manūawera etee futat imome'wau 'gā nupe kwy", 'jau je tejeupe pē pype tekou ako ikue. A'eramū ako je 'ga etee futat imome'wau pē nupe ikue. Namome'u tesirūmeri nanē ako je pē nupe ikue nū. Jejui Kristu 'ga etee futat ako je imome'wau pē nupe ikue. Namorogyta teea rūi nanē ako je amome'u pē nupe ikue. Jarejuwarete 'ga je'ega te ako je amome'u pē nupe ikue. Ymā te janeypy 'gā naeapyoi ee rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'awamū jane mueapyoukari ee. ³ Najepifuakari agawewi ako je tekou pē pyri ikue. A'etea ako je ako tepifuakare'ema pype etee futat 'ga mome'wau pē nupe ikue. A'eramū je 'jau tejeupe etee futat ikue: "Amome'u esage futat sipo je 'ga tekou 'gā nupe 'wei?" 'jau je tejeupe etee futat ikue. Pē nupe 'ga mome'uarūe'em awi tekyjau ikue. ⁴ Nate'akwaaw imū rūi je ako pē mu'ei morogyta a'je are ikue. Namoromu'jara 'gā temu'eawer imū rūi nanē je ako pē mu'jau ee ikue nū. Jarejuwarete 'ga 'Agesagea temueapyoaw imū etee futat ako je imome'ui pē nupe ikue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rereko. A'eramū 'ga 'Agesagea Jejui 'ga mome'waukaa jee pē nupe ikue. A'eramū ako 'ga 'Agesagea jeremimome'ufera rerowiarukaa pē nupe ikue. Aeremiapoe'ema nanē ako 'ga iapoukaa jee pē neape ikue nū. A'eramū ako pēē 'ga pājē resaka ikue. ⁵ Ga 'Agesagea futat ako Jejui 'ga rerowiarukaa pē nupe ikue. Napeje'akwaaw are rūi ako pēē 'ga rerowiaa ikue. U'agesageu te Janeruwarete 'ga Jejui 'ga rerowiarukari pē nupe.

Janeruwarete 'ga u'akwaawamū

⁶⁻⁷ A'ere je Jarejuwarete 'ga je'eg are eapyo ma'eramū pē mu'akwaawi mama'e are. Jarejuwarete 'ga 'akwaaw imū tee je pē mu'akwaawi mama'e are. Na'ga rerowiare'ema 'gā 'akwaaw imū rūi je pē mu'akwaawi ee. Na'ga rerowiare'ema 'gā 'wryiara 'gā 'akwaaw imū rūi nanē je pē mu'akwaawi ee nū. Anure nipo 'ga rerowiare'ema 'gā juejue amanūmū ekoete te futat. Ma'eramū 'ā je pē mu'akwaawi Jarejuwarete 'ga 'akwaaw imū etee futat ee. Naeapyoi janeyppy 'gā Jarejuwarete 'ga remiaporam are rakue. Ywy apoe'emaue futat 'ā Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: “Anure nipo jera'yra 'ga manūi 'ypeywar are 'gā tywera mepyawamū”, 'jau 'ga 'ā rakue. “A'eramū je 'ga rerowiaara 'gā katu'oka 'gā mogyau teja'yramū”, 'jau 'ga 'ā ojeupe rakue. A'ere 'ā janeyppy 'gā naeapyoi ee rakue. “Anure Jējui 'ga manūi janetywera mepyawamū” 'e are 'gā weapyoe'emamū ajemogyau rakue. A'ere jane 'awamū 'ga rerowiaaramū janereapyoramū ee. ⁸ Kristu 'ga rerowiare'ema 'gā 'wryiara 'gā nanē naeapyoi 'ga ree nū. 'Ga ree weapyo re amunipo 'ā 'gā namu'amukari 'ga 'ypeywar are rai'i. “Jējui Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Ga 'ā jane katu'okara. 'Ga 'ā pājēeteeta” 'e are 'gā weapyoe'emamū. Ee weapyo re amunipo 'ā 'gā namu'amukari 'ga 'ypeywar are rai'i. ⁹ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe ee rakue: “Ojee iporomutat ma'e 'gā nupe Janeruwarete 'ga mama'e esage m'yigatu. Niesagi jane mama'e esagea jarejeupe 'ga remim'yigatu 'jawewara. Nienuwī futari jane 'ga remiaporama rera. Janereapyoi futari jane 'ga remiaporam are. A'ere 'ga ojee iporomutat ma'e 'gā nupe etee futat ipaoi”, 'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are Isai 'ga upe rakue.

¹⁰ A'ere Janeruwarete 'ga jane mueapyoukari U'agesage upe ee. 'Ga 'Agesege okwaapap futat. Nitywi futari 'ga 'Agesege remikwaawe'ema mū. Janeruwarete 'ga rea'ara miamū 'ga 'Agesege okwaap. ¹¹ Sā'ā jane tee jarejea'ara kwaawa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'Agesege tee 'ga rea'ara kwaawi. ¹² Jējui 'ga rerowiaaramū jane upe Janeruwarete 'ga U'agesage muri. Namama'eukwaawa rūi jane sireko. Jarejuwarete 'ga 'Agesege te jane sireko. A'eramū 'ga 'Agesege jane mueapyoukaa jane upe 'ga remimurer are.

¹³ A'eramū ore pē mu'jau Jarejuwarete 'ga 'Agesege orojeupe 'eawer are. Na'auwara 'gā nea'ar are rūi ore pē mu'ei. Orojeupe 'ga 'Agesege 'eawer are etee te ore pē mu'ei. 'Ga 'Agesege nanē pē nereko nū. A'eramū 'ga 'Agesege pē mueapyoukaa ee. ¹⁴ A'ere Jarejuwarete 'ga 'Agesege rerekware'ema 'gā naeapyoi Jarejuwarete 'ga je'eg are. Ojeupe 'ga je'ega jane imome'uramū nipo 'gā 'i etee ojeupe: “Ma'ja are gatu nipo 'gā je mu'ei? Ije'ēran ekoete tee 'gā ajemogyau”, 'jau etee nipo 'gā ojeupe. Naeapyoi 'gā ee. Janeruwarete 'ga 'Agesege tee jane mueapyou ee. A'eramū 'ga 'Agesege rerekware'ema 'gā weapyoe'emamū futat ajemogyau ee. ¹⁵ 'Ga 'Agesege rerekwaramū etee te janereapyoramū ee. 'Ga 'Agesege jane mueapyoukari ee. Janeruwarete 'ga 'Agesege rerekwaramū jane jarejeapyoramū 'ga 'Agesege rerekware'ema 'gā nereko tyweaw are. A'ere 'gā naeapyoa'uweri janejemogy are. Nuerekoi 'gā 'ga 'Agesege. A'eramū 'gā amueapyoawe'emamū.

¹⁶ Ymā we te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue: “Aw'yja sipo Jarejuwarete 'ga rea'awa okwaap? Naani. Nitywi futari 'ga amū. Aw'yja sipo 'ga mu'akwaapa mama'e are? Naani. Nitywi futari 'ga amū”, 'jau Isai 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesege rerekwaramū janerea'aramū mama'e are Kristu 'ga rea'ar imū etee futat.

3

Janeruwarete 'ga remiayup

¹ Pēē 'ā Jējui 'ga rerowiaa je 'jawe. A'eramū pēē Jējui 'ga rerowiar ire pejejemogyau jepyunamū. A'ere 'ā pejemogy 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe tee jee. A'eramū je pē mu'jawarū'em Jarejuwarete 'ga remifutar are. Sā'ā kunum'iakya reapyoa'ne'ema mama'e are. Nan tee 'ā pēē. Nepēneapyo ymani 'ā 'ga remifutar are. ² Sā'ā kunum'iakya kamy'ia etee i'ua. Na'ua'uweri 'ā miaro'oa. Nan tee futat 'ā pēē. Nepejemu'e ymani nipo 'ā Jarejuwarete 'ga remifutar are. Ma'eramū 'ā je mama'eaye'e'mī are etee futat pē mu'ei. Mama'eaye'e'mī are tee te 'ā pēneapyo. Nepēneapyoa'uweri futari nipo 'ā pēē mama'eay are. Ma'eramū ako je pē mu'ei mama'eaye'em are etee ra'ne futat ai'i numiamū.

³A'eramū miamū 'ā pejemogyau Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee futat. Ma'eramū 'ā nepēneapyoa'uweri mama'eay are. Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee 'ā pejemara'ne ekoeteramū pejejee. 'Ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee 'ā pēē pejejamueu mama'e are. A'eramū ore 'jau pē nupe: "Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee Korītu pewara 'gā", 'jau ore pē nupe. 'Pēē mū a'e 'jau pejejaup: "Je 'ā Paulo 'ga remimome'u rerowiara te", 'jau a'e pēē mū. Amumeramū a'e pēē 'jau "Je 'ā Aporu 'ga remimome'ua te arowiat", 'jau pēē. Aipo 'jaramū pejemogy Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe.

⁵Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū jue futat ore. Pauloramū je, Aporu 'ga retee Jejuī 'ga mome'ui pē nupe ikue. A'eramū ako pēē 'ga rerowiaa ikue. Janeruwarete 'ga futat ore moporowykyaukaa ojeupe. A'eramū ore araju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. 'Sā'ā 'ga amū 'y'wa ra'yī tyma ko pype. A'ere 'ā amutee 'ga etee akou imuakymaramū. A'ere 'ā naitymarera 'ga rūi imuakymarera 'ga retee rūi imomoporukari. Janeruwarete 'ga tee omomoporukat imuaranupa 'jau. Nan tee futat ore. Je 'ā 'y'wa ra'yī tymara 'jawe. Aporu 'ga 'ā imuakymara 'jawe. Jejuī 'ga ako je amome'u pē nupe ikue. A'ere 'ā Aporu 'ga pē nui je o re awau pē mu'jau, 'ga remifutar are rai'i. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te Jejuī 'ga rerowiarukari pē nupe. 'Y'wa ra'yī tymara 'gā, imuakymara 'gā. Mīmera 'gā 'ā ojejukau futat oko pypiar are numiamū. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga te imomoporukari imuaranupa. ⁸Nan tee futat 'ā ore. Je ra'ne ako Jejuī 'ga mome'wau pē nupe ikue. A'ere 'ā Aporu 'ga awau pē mu'jau 'ga remifutar are rakue nū. A'eramū ore araju'jawe etee futat mama'e apou 'ga upe. Jarejuwarete 'ga upe ore mama'e apoi 'ga remifutar imū etee futat. A'eramū Janeruwarete 'ga anure ore mepyau ojeupe oreremiapofer are. 'Oromome'u pāwē pāwē etee futat ore 'ga araju'jawe. Jarejuwarete 'ga upe etee futat ore mama'e apoi. A'eramū pēē 'ga remiajuwaretea futat. 'Ga etee futat ojerowiarukat pē nupe.

'Oga jara 'jawe Janeruwarete 'ga jejuka esagei pē nee. ¹⁰Sā'ā tujugeyra 'oga apoara 'ga ywyakape'ia ra'ne imogoa jupe. Ipykokara apoara 'jawe je ra'ne ako 'ga mome'ui pē nupe ikue. A'e 'ga ita jaga iypy pe iypymotyapawamū. Nan ako je 'oga ypykokara apoara 'jawe ai'i. A'eramū 'ā Aporu 'ga 'ua. Sā'ā 'oga apoara 'gā amū 'oga apoa iypymogatyruārera 'ga remiapofera 'arimū. Nan tee futat ako je ra'ne Jejuī 'ga mome'ui esage pē nupe ikue. A'eramū je 'oga ypykokara apoara 'ga 'jawe futat. A'ere 'ā pē nupe je 'ga mome'u re 'ga amū 'ua pē mu'jau 'ga ree nū. Aipo 'ga 'oga apoaraa 'jawe. A'eramū 'ga iypykokara 'arimū etee futat 'ga 'oga apou esage etee futat. ¹¹Janeruwarete 'ga Jejuī Kristu 'ga rerowiarukaa janee. "Jera'yra 'ga etee ki perowiat", 'jau 'ga janee rakue. "Perowiat kasi 'gā amū kwe pe ne. Jera'yra 'ga etee futat ki perowiat", 'jau 'ga janee rakue. A'eramū 'ā Jejuī Kristu 'ga futat akou 'oga ypykokar esage 'jawe. Nitywi futari 'oga ypykokar esage 'jawewara mū. Jejuī Kristu 'ga te 'ā akou 'oga ypykokara 'jawe janee. ¹²A'eramū jane jarejamu'e esagearamū 'oga m'yjeteeteara 'gā 'jawe. 'Oga m'yjeteeteara 'gā nemiapofera 'ā nu'ari futari 'oga. 'Oga apoara 'gā amū 'y'wa'y paga etee iapou wogamū. A'eramū 'gā nemiapofera atepawa'ne'emamū. 'Gā 'jawe 'gā amū mama'e a'je are etee ajamu'ei. Mama'e a'je are moromu'jara 'gā 'oga apoar esage 'gā 'jawe. A'ere amumera 'gā 'y'wa'y page'ema pyu 'oga apoara 'gā 'jawe. A'eramū 'ā 'gā nemiapofera u'aa kamēšiete. Nā'ā juonanūū etee nanē ipira nū. Nan tee futat moromu'jara 'gā amū. Mama'e amutee are etee 'gā jamu'ei. ¹³A'eramū nipo Jarejuwarete 'ga rowase ae jatykaaw ipe jane jareporowyky resaka. Sā'ā tata 'oga apopyrera resaukara. Itaoga 'ā nukai. A'eramū 'ā juowa pyu iapopyra ukaitapap. Nan tee futat nipo Janeruwarete 'ga janeporowykyawera resaukari wowase ae majatykaaw ipe. A'eramū te nipo jane mama'e a'je are moromu'jarera 'gā kwaawi. Mama'e a'je are moromu'jarera 'gā itaoga apoarera 'gā 'jawe. Nukaipawi 'gā nemiapofera. Mama'e amutee are moromu'jarera 'gā nemiapofera nanē nipo jane ikwaapa nū. Mama'e sigaty are moromu'jarera 'gā juowoga apoarera 'gā 'jawe. Ukaipap 'gā nemiapofera. ¹⁴A'eramū nipo Janeruwarete 'ga mama'e a'je are moromu'jarera 'gā mepyau. ¹⁵A'ere nipo 'ga mama'e amutee are ajamu'jarera 'gā nomepyi. Ukaipap 'gā nemiapofera. A'eramū 'ga 'gā mepyawe'em. 'Og ukai ma'e 'gā nūja'uweri woga 'wyrīpe. Wogakajamū 'ga ēmi 'oga 'wyr awi. A'eramū 'gā amanūme'em. A'eramū 'ga roga etee

ukaitapap. Nan tee futat Janeruwarete 'ga remiayuwā 'gā amū. Janeruwarete 'ga 'gā nerawau 'gā mogyau ojepyri. A'ere 'ga nomepyi 'gā porowykyawera, a'jeteetewi 'gā porowykye'em ire.

¹⁶“Janeruwarete 'ga 'Agésagea jane sireko” 'ea 'ā pēē ikwaapa. 'Ga 'Agésagea jarejereko re jane jarejemogyau Jarejuwarete 'ga roga 'jawe. ¹⁷Janeruwarete 'ga roga esage futat. Nitywi mama'e tywera ipype. 'Ga 'Agésage rerekwaramū jane jemogyi 'ga roga 'jawe. A'eramū mama'e amutee are moromu'jara 'gā 'ga roga mote'aara 'jawe. A'eramū 'ga jane mū woga mote'ar ire jane rerekou tyweaete ee.

¹⁸Pēnoryp tee awi pejejee. “Je'akwaap je”, 'jau nipo pēē mū pejejeupe numiamū. A'ere nipo aipoa pē'akwaawa naJaneruwarete 'ga 'akwaawa rūi. “Te'akwaawa je afutat” 'jaramū pēē pejejoia peje'akwaaw ekoete awi. A'eramū Janeruwarete 'ga te pē mu'akwaapa pē mogyau. ¹⁹Pēē 'akwaawekoetea nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. Ymā te 'ā 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue: “Janeruwarete 'ga 'je'akwaap je” 'jara 'gā nee ikwasiarukaa rakue: 'Nepē'akwaawi pēē pejejemogyau', e'i Janeruwarete 'ga 'gā nupe”, 'jau 'ga amū ikwasiaa rakue. ²⁰Ajepeja 'ga nanē 'ā ka'arana kwasiaa ee rakue nū: “Janeruwarete 'ga i'akwaaw ekoete ma'e 'gā nea'ara okwaap. A'ere niapoa'uweri aipoa 'ga upe”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue. ²¹A'eramū ki jane jarejerowiaraipe'ema 'gā amū nee. Janeruwarete 'ga 'ā mama'e esage monou pē nupe. ²²⁻²³Pauloramū 'ga 'ā je monou pē nupe pē mu'jaramū. Aporu 'ga, Pedro 'ga. Mīmeramū 'ga ore monou pē nupe pē mu'jawamū ojee. Ywya 'ga 'ā iapou janee rakue, ipyiaara reewe rakue. Jane rekoramū Janeruwarete 'ga ojejukau esage jane ree. Jane manūnamū nanē 'ga ojejukau esage jane ree nū. 'Awamū 'ga jejuka esagei jane ree. Anure nanē nipo 'ga jejuka esagei jane ree nū. A'eramū ki jane jarejemuaēme'ema mama'e are. Janeruwarete 'ga mama'e jararetea. Janeruwarete 'ga 'ā Kristu 'ga Ruwaretea. A'eramū Kristu 'ga janejararetea. A'eramū jane 'ga remiayuwamū mama'e jara 'jawe nanē jarejemogyau nū.

4

Kristu 'ga remimonofet

¹Kristu 'ga upe oporowyky ma'eramū ore jemogyi. “Pekwap 'gā mueapyou Jarejuwarete 'ga je'eg are”, 'jau Kristu 'ga oree ikue. “Ymā 'ā pēypy 'gā naeapyoi ee rakue. A'ere je 'awamū pē mueapyoi ee. A'eramū pēē 'awamū 'gā mu'jau ee, 'gā mueapyou ee”, 'jau Kristu 'ga oree ikue. ²Maran oporowyky ma'e 'gā mama'e apoi morowyky jara 'ga upe? 'Ga 'eawer imū etee futat 'gā porowykyi 'ga upe. A'ea esage 'ga upe. ³Nan tee futat je. Kristu 'ga upe je porowykyi tekou. A'eramū je tejeupe 'ga 'eawer imū etee teporowykyau. A'eramū nipo jeporowyky 'ga muorypa. Najerorywi je pē'eawer are. “Paulo 'ga oporowyky esage Jarejuwarete 'ga upe” 'e are je najerorywa'uweri. Tekotee 'gā 'eawer are nanē je tejorywe'emamū nū. Kristu 'ga 'e are etee tejorywamū tekou. Tejea'ar are miamū je tejorywe'emamū. ⁴Tejemiapo a'wyre'em are nanē je tejea'are'emamū tekou. A'eramū je tepy'a'wyre'emamū tejemiapofera are. A'ere je na'e'i tejeupe: “Jeresage te je tekou”, na'ea'uweri je tejeupe. Jejararete 'ga etee futat e'iarū jee: “Eneresage ene jee”, e'iarū jee. Jea'wyre'emamū nanē 'ga 'jau jee nū. ⁵A'eramū ki pēē 'jawe'em pejejaupe: “Nenea'wyri ene Jarejararete 'ga upe”, 'jawe'em pēē pejejaupe. Janejararete 'ga te janea'wyre'ema okwaap. Ywag awi ojeywī ire te nipo 'ga jane majatykai wowase. A'eramū nipo 'ga janeremiapofera resaukaa jarejaupe. 'Awamū jane janereapyoi futari jemime jarejemiapofera mama'e are. A'ere 'ga anure esaukari janee. Jarejuea'ar are janereapyoe'ema miamū futat 'ga esaukaa janee. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Eneresage ene jee”, 'jau nipo 'ga janee, janereko esage re.

⁶Pēneko esage are pē mu'jawamū je jemome'ui pē nupe. Aporu 'ga nanē je amome'u pē nupe nū. A'eramū ki pēē pejejemu'jau ymāwarera 'gā nemikwasiarer are, “pejejuka esage pāwē pāwē etee ki 'gā nee”, 'ga 'eawer are. Perekō tywet nanē kasi 'ga amū ne. Perekō esage pāwē pāwē etee futar iki 'gā. 'Jarejuwarete 'ga upe jane jemogyi jareju'jaju'jawe etee futat. Naeakwar amuteeteei futat ae ajemogyau 'ga upe. 'Ga etee futat mama'ea wapoukat janee. 'Ga jarepoare'em ire amunipo 'ā jane niapoi mama'ea 'ga upe. 'Ga te 'ā mama'ea

amut janee. A'eramū pēē pejejemogyau peju'jaju'jawe etee futat. Nepētywi futari pēē mū pejejuapyraaparamū. A'eramū ki pēē pejejerowiaraipe'ema nanē pejejee nū.

⁸“Oretyp katu katu ore mama'e pyu. A'eramū ore oroporiae'emamū”, 'jau futatee nipo pēē pejejaupe. “Janeruwarete 'ga ore mogyau 'wyriaramū 'gā nupe”, 'jau futatee nipo pēē pejejaupe. Aipo a'je re amunipo 'ā 'ga ymā we ore mogyi 'wyriaramū rai'i. Anure te nipo Janeruwarete 'ga jane mogyau 'wyriaramū a'jea futat. A'ere 'ga 'awamū najane mogyi we 'wyriaramū. ⁹Ore 'ā Kristu 'ga remimonofera agawewi. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga ore mogyi akotee ma'e 'jawe etee futat. Iapisipyrama 'jawe etee futat 'gā ore rerekoī. Sā'ā 'gā ia'wyre'ema 'gā apisia ajuowase. Nan tee futat nipo ore jemogyi 'gā nowase. Ywagipewara 'gā nowase, ywy pewara 'gā nowase. Mīmira 'gā nowase nipo ore jemogyi ia'wyre'ema 'jawe. ¹⁰A'eramū nipo Kristu 'ga rerowiare'ema 'gā 'jau oree: “I'akwaawe'ema 'gā ajemogy”, 'jau nipo 'gā oree, Kristu 'ga ore imome'u are. A'ere 'ā pēē nanarūi pe'je: “Jane 'ā jane'akwaap Kristu 'ga ree”, 'jau etee 'ā pēē pejejaupe, pejejerowiaraipe etee pejejee. A'ere 'ā ore akotee ma'e 'jawe ete. A'ere 'ā pēē 'wyriara 'jawe pejemogy. Ore ree 'ā 'gā opojekuka esage'emamū. A'ere 'ā pē nee 'gā opojekuka esageramū ajemogyau. ¹¹Ore te 'ā aruata arawau kwe pe. Orojety'apota 'ā arakou. Oro'yuweja rerekou. Orojaitypawamū futat 'ā arakou. Amumē 'gā amū ore nupāu jepi. Nitywi agawewi futat ore'wya. ¹²Oroporowykyau 'ā ore kwaiwete. A'eramū 'ā ore arafuakapawamū arajemogyau. Orojeupe 'gā je'egaiwamū 'ā ore 'jau etee 'gā nupe: “Jarejuwarete 'ga pē nereko esagea te ore arafutat”, 'jau etee ore 'ā 'gā nupe orojeupe 'gā je'egaiwamū jepi. Orojereko tyweramū ore arajuagamū etee futat jupe jepi. ¹³Gā amū arakurawamū ore oroje'ega esage etee futat 'gā nupe jepi. Jujui 'ga rerowiare'ema 'gā nupe ore jemogyi yty 'jawe.

¹⁴A'ere je napē mojenosiawamū rūi je ka'arana kwasiari pē nupe. Pē mu'akwaapawamū te je ikwasiari pē nupe. Pēē 'ā jera'yra 'jawe jee. Jeporomutat je pē nee. A'eramū je pē mu'akwaapa mama'e are. ¹⁵Kwaiwete agawewi nipo pē mu'jara 'gā. Teis miu agawewi nipo 'gā pytuna. A'ere majepei tee pēnuwa 'jawewara. Pejejeupe Jujui 'ga je imome'uramū pēē 'ga rerowiaa pejejemogyau 'ga remiayuwamū. A'eramū je pēnuwa 'jawe. ¹⁶A'eramū je 'jau pē nupe: Pejemu'e je ree. Mama'ea peapo je 'jawerimū etee futat, a'e je pē nupe. ¹⁷A'eramū je Timoteo 'ga monou tejeke esage are pē muea'aawamū. Timoteo 'ga jera'yra 'jawe jee. Oporowyky esage 'ga Jarejararete 'ga upe. Jeporomutat je 'ga ree. A'eramū je 'ga monou pē nesaka. Jereko esage are nipo 'ga pē muea'ari. “Paulo 'ga ako esage etee Jarejararete 'ga remifutar imū”, 'jau nipo 'ga pē nupe. “Jarejararete 'ga ree ojemujar ire 'ga reko esagei 'ga remifutar imū etee futat”, 'jau nipo 'ga pē nupe, pē muea'aa je ree. Kristu 'ga rerowiaaramū pē nupe nanē nipo 'ga jeremimome'ufer are pē muea'aa nū. Pē pype tekou ako je pē mu'ei pēneko esage are ikue. A'eramū nipo 'ga pē muea'aa ee. Kwe pe 'gā mu'eawer imū etee futat ako je pē mu'jau tekou ikue.

¹⁸“Nuru'jawi futari Paulo 'ga jane pyri nū'ū”, 'jau nipo pēē mū pejejaupe rai'i. “A'eramū nipo 'ga oreremiapo resake'ema re'ā”, 'jau nipo pēē mū pejejaupe rai'i. A'eramū nipo pēē aipo 'jaramū pejejerowiaraipe pejejee rai'i numiamū. ¹⁹A'ere nipo je oi futari pē pyri. Jarejararete 'ga teo futaramū nipo je oi futari pē nesaka. A'eramū nipo je ojee ojerowiaraipe ma'e 'gā nesaka, tejeau tāmējē 'gā nesaka. Maranamū nipo je 'gā nera renupawer imū etee futat 'gā nesaka. “Jarejuwarete 'ga pājēa te 'gā wereko? Naani te ra'u nū?” 'jau nipo je 'gā nesaka. ²⁰Opājē mū mama'e apoara 'gā tee Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū. “Janeruwarete 'ga je'wyriara”, 'jau ekoeteara 'gā te 'ga nomogyi futari wemiayuwamū. Opājē mū mama'e apoara 'gā etee te 'ga omogy wemiayuwamū. ²¹Ma'ja sipo ajee pefutat? Pejejeupe jeje'eg wywrafena te ra'u pefutat nū? Pejejeupe jeje'eg wywrafene'ema te ra'u pefutat nū? Pejejeupe jeje'eg wywrafene'ema futaa ki pepoit mama'e tywera apo awi.

5

Mama'e tywera apoawet

¹“Korītu pewara 'ga amū mama'e tywera wapo ajemogyau”, 'jau 'gā amū pē mome'wau jee ai'i. “Uwa 'ga remireko ēē 'ga wereko”, 'jau 'gā imome'wau jee ai'i. Nanuara nia'wyri

Janeruwarete 'ga upe. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā miamū nuapoa'uweri aipoa. Ma'eramū ajee "Jejui 'ga rerowiara je" 'jaramū aipo peapo nū? Nia'wryi aipo apoa. ²Ma'eramū sipō ajee pejerowiaraiw etee pejejee? Pejejepype mama'e tywera apoara 'gā amū nekoramū amunipo 'ā pē'arasig te ee. Pejeje'ega amunipo 'ā 'uwa remireko rerekwara 'ga upe rai'i, 'ga mosōu amunipo 'ā pēē nanuar awi rai'i. "Nia'wryi nanuara Janeruwarete 'ga upe", 'jau amunipo 'ā pēē 'ga upe rai'i. Ma'eramū sipō ajee pēē nanuar awi 'gā mosie'em ire pejerowiaraipe ekoete pejejee? Pepe'a mama'e tywera apoara 'ga pejejewi. Maran gatu amunipo 'ā 'ga nan werokoramū ajemuaēme'ema. ³⁻⁵Muku agawewi te 'ā je rekoī pē nui. A'etea je jerea'at au'jeteramū pē nee. A'eramū je pē pype ako ma'e 'jawe futat. A'eramū je 'jau pē nupe: Janejararete 'ga te ako opājēa amut jee ikue, je mogou omome'waramū ikue. A'eramū je 'jau aipoa mama'e tywera apoara 'ga upe: "Mama'e tyweretea a'e ereapo Jarejuwarete 'ga upe. Jui epoire'ema nipo nereoi futari 'ga pyri", 'jau je 'ga upe. Jejui 'ga je'eg imū je 'jau 'ga upe. Pejatykaramū tejea'aramū pē nee. A'eramū je pejatykaramū pē pype ako ma'e 'jawe tekou. A'eramū pēē pejejea'aramū je ree. Jarejararete 'ga je'eg imū je 'i pē nupe: Pejatykaaw ipe ki pe'je mama'e tywera apoara 'ga upe: "Ejepe'a ore wi. Mama'eukwaawa 'wryiara upe te 'ā mama'ea ereapo ekou", 'jau ki pēē 'ga upe. "A'eramū ene ejemu'jaga mama'eukwaawa 'wryiara remiayuwamū ekou", 'jau ki pēē 'ga upe. "A'eramū nipo ene ewawe'em Jarejuwarete 'ga pyri", 'jau ki pēē 'ga upe. Maran gatu nipo 'ga aipo renupa ajemuaēme'ema. A'eramū nipo 'ga ajemuaēm ire opoia jui. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'ga tywera moiri 'ga wi nū, 'ga katu'oka Janejararete 'ga rowase jane jatykaaw ipe.

⁶A'eramū pēē pejejerowiaraipe'ema pejejee. Sā'ā kanape'i apoara 'gā ijopypeawa mojopypea u'i are. Ināinānī'i etee agawewi 'gā imonou imojopypeu ee. A'etea u'i omojerap. Nan tee futat ae mama'e tywera apoara 'gā nesag ire ae jemu'ei 'gā nee. ⁷Sā'ā ore judeuramū kanape'i jopypeawa ymanera momopora orojewi, maraka apo enune. Nan pejekatu'ok mama'e tywer awi. A'eramū pēē pejejesageramū pejejemogyau Jarejuwarete 'ga upe. Werowiarāmū Jejui 'ga pē katu'ogi pētywer awi. A'eramū futat pēē pejejeateeramū jui. Sā'ā ore judeuramū oreypy 'gā Egitu ywy awi o enune karupa'mi jukaa, wy reko'woga y'a pype rakue. A'eramū 'ā 'gā imonykya 'okwar are rakue. A'eramū 'ā 'oga pypewara 'gā amanūme'em rakue. Nan tee futat 'awamū Kristu 'ga manūi janetywera mepyawamū rakue. A'eramū 'ga werowiarāmū pē katu'oka pētywer awi. ⁸Sā'ā ore judeuramū oreypy 'gā maraka apoa Egitu ywy awi wenū'ēawer are wea'aawamū. Maraka apou 'gā kanape'i jopype'ema apou i'wau rakue. Nan tee futar iki jane jarejee Jejui 'ga manūawer are janerea'at jarejemogyau. A'eramū ki jane jarepoia mama'e tywera apo awi, mama'e a'jea etee futat iapou.

⁹Ka'arana je akwasiat imonou pē nupe ikue. "Pekotee mama'e tywera apoara 'gā nui", 'jau je ikwasiaa ka'aran are imonou pē nupe ikue. ¹⁰Aipo are je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. Najelui 'ga rerowiare'ema 'gā nee rūi je imonoi ikue. "Ga rerowiara ore", 'jar ekoeteara 'gā nee te je ikwasiasi imonou ai'i. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā 'ā mama'e tywera etee futat wapo. Ajuemireko are 'ā 'gā nekoi. Ojomen are 'ā kūjāmera 'gā nekoi. Okaraemā me'yi are etee 'ā 'gā nea'aramū. Amunarūmū 'gā 'ā mama'e are. Maira'me a'agawa etee 'gā 'ā amuoryp. Mīmēra etee 'ā Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā mama'e tywera wapo. A'eramū amunipo 'ā pēē 'gā nui pejejepe'a re ywy awi we futat pejejepe'au. ¹¹A'ere je na'gā nee rūi aipoa ka'arana kwasiari pē nupe ai'i. "Ore Jejui 'ga rerowiarāmū", 'jar ekoeteara 'gā nee te je ikwasiasi imonou pē nupe ikue. Jejui 'ga rerowiaa 'me 'gā jeu'woge'em are etee je imonou ikwasiaa ai'i. Werowiat 'me te 'gā 'ga. A'ere 'gā naeateei mama'e tywera apo awi. 'Gā amū nipo akou ajuemireko are. Kūjānamū nipo 'gā amū akou ojomen are. 'Gā amū nipo okaraemā me'yi etee wea'aramū ajemogyau. 'Gā amū nipo maira'me a'agawa muoryw are etee wea'aramū ajemogyau. 'Gā amū nipo ojoje'ēwu'jaga. 'Gā amū nipo kawājajaiwa rykua. 'Gā amū nipo amunarūmū 'gā amū are. Aipo 'gā nee te je ka'arana kwasiari imonou pē nupe ai'i. Pekotee ki 'gā nui. Pejemi'wat nanē kasi 'gā pyri ne, 'jau je pē nupe ai'i.

¹²⁻¹³Janeruwarete 'ga te nipo e'i Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nupe: "Nepēa'wryi pēē", e'iarū 'gā nupe. Je "Nepēa'wryi pēē", na'ea'uweri 'gā nupe. A'ere jane Jejui 'ga rerowiara

'gā mama'e tywera aporamū jane je'egi futari 'gā nupe: “Peapo awi nanuara”, 'jau ki jane 'gā nupe. “Nepeapoi mama'ea Jarejuwarete 'ga remifutar imū ra'e”, 'jau ki jane 'gā nupe, 'gā mosōu mama'e tywera apo awi. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe ee rakue: “Pemono ki mama'e tywera apoara 'gā pejejewi”, 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

6

Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe etee ki pejemogytaukat

¹Jeju 'ga rerowiaaramū kasi peo pejejaupe pejeje'egay re 'ga rerowiare'ema 'gā nupe pejemota'waukaa pejejaupe ne. Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe etee futar iki pekwap pejemome'wau. A'eramū 'gā futat oje'ega pē nupe pē mota'wau pejejaupe. “Nenea'wyri ene Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo jane 'gā amū nupe. “Eneresage ene Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo jane 'gā amū nupe. Aipoa pekwaap. ^{2,3}Anure nipo Janeruwarete 'ga jane mogyau opoirūnamū. A'eramū nipo jane 'ga rowase ijatykaarūe'ema 'gā pe'au 'ga wi. Ywy pewarera 'gā, ywagipewara 'gā. Mīmēra ijemogyarūe'ema 'gā nipo jane imonou 'ga wi Jarejararete 'ga poaa. Mīmēra apoaramū sipo ajee nepemojyrūarūi mama'e tywe'ri apoarera 'gā mogyau ajaupe? Nepejemogyppygi te ra'u Jeju 'ga rerowiaaramū pejejee nū? ⁴A'eramū ki pē Jeju 'ga rerowiaaramū pejewawe'em 'ga rerowiare'ema 'gā 'wyriara upe pejemogyrūukaa pejejaupe. Na'gā nee rūi pejemogyppyk. ⁵Ma'eramū sipo nepējenosī pejemome'wau 'ga rerowiare'ema 'gā nupe? Nitywi sipo 'akwaap ma'e 'ga amū pē pype pejejaupe pejemota'waawamū? ⁶Ityp futat nipo Janeruwarete 'ga 'Agesage pyu i'akwaap ma'e 'gā amū. A'etea 'ā pejemome'u Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā nupe etee rai'i pejejaupe pejemota'waawamū rai'i.

⁷Pejamuea nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā nupe pejomota'waukara taetu nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. Pejejeupe 'ga amū mama'e tywera aporamū pejejuagamū jupe. “Pejejepkyke'ema 'ga ree” 'ea te esage Janeruwarete 'ga upe. “Pejekaraemā are 'gā amū munarūnamū pejejuagamū jupe. Pejejepkyke'ema 'gā nee” 'ea te esage futat.

⁸A'ere 'ā pē nanarūi. Pē we 'ā mama'e tywera peapo pejejaupe. Pē we 'ā pejemunarūmū pejejokaraemā are. Pejejewirera 'jawewara 'gā nui miamū 'ā pē pejemunarūmū. Pē nanē 'ā mama'e tywera peapo nū. ⁹“Namama'e tywera apoara rūi Janeruwarete 'ga omogy 'wyriaramū ojepyri ae upe” 'ea 'ā pekwaap. A'eramū ki pē pejemomorysteewe'em pejejee. “Mama'e tywera apo awi je nopoiri agawewi. A'etea nipo Janeruwarete 'ga je mogou 'wyriaramū ojepyri re'ā”, pe'je kasi ne. Au'je ki pejemorytee re pejejee. Najaneruwarete 'ga remiayuwamū rūi ae mama'e tywera apoi. Ajuemireko are ako ma'e 'gā na'ga remiayuwa rūi. Ojomen are ako ma'ea kūjāmera na'ga remiayuwa rūi. Maira'me a'agawa muorypara 'gā na'ga remiayuwa rūi. Kūima'e 'gā amū nipo opoia wemireko are oko awi. A'eramū nipo 'gā kūima'eramū etee futat akou ajuee. Aipo apoara 'gā taetu na'ga remiayuwa rūi. ¹⁰Mama'e are amunarū ma'e, okaraemā me'yi etee ea'at ma'e, kawīajaiwa 'wat, o'oje'ēwu'jagat, ojomoryteat. Mīmēra 'gā najaneruwarete 'ga remiayuwa rūi. ¹¹Nan tee futat 'ā pē mū pejemogyau rakue. A'ere 'ā 'awamū Janejararete 'ga ako pē pireita pētywer awi ikue. A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau pē nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesage pē mogyau 'ga remiayuwamū.

Ojeupe mama'e esage apoawamū te 'ga jane apoi rakue

¹²Pē mū nipo 'jau pejejeupe: “Aapo katu katu futat te je mama'ea 'wei”, 'jau nipo pē pejejeupe. “Nitywi futari 'Ereapo kasi aipoa ne’, je upe 'jara 'gā 'wei”, 'jau nipo pē pejejeupe. A'jea futat peapo katu katu mama'ea numiamū. A'ere amūmera nia'wyri pē nupe. Je nanē amunipo 'ā a'e pē nupe: “Tejemifutar imū etee futat je mama'e apoi” 'jaramū amunipo 'ā je 'i pē nupe. A'jea futat. Amūmera resageramū jee numiamū. A'ere amunipo 'ā je tejea te namyī wyyapi ee. ¹³Pē amunipo 'ā 'jau mama'e resaka ppy we: “Janerewek jane ra'e”, 'jau amunipo 'ā pē pejeku'iramū mama'e are. A'eramū nipo pē mama'e 'wau. A'ere anure nipo Janeruwarete 'ga temi'u mateepawi janerewega reewe. Nan tee nipo 'gā amū kūjā resaka ppy we 'jau ojeupe “Amogyta je kwea kūjā tejee ra'e”,

'Jau nipo pēē mū pejejeupe. A'eramū futat nipo aku'iaiwamū ee. A'jea futat 'ga ku'iaiwamū ee numiamū. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga 'ga ku'iaipawera mu'jagi 'ga 'arasigamū etee. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga jane apoi rakue. A'ere 'ga namama'e tywera apoawāu rūi jane apoi rakue. Nakūjā are etee rūi 'ga jane apoi rakue. Najomen are tee rūi 'gā 'ā kūjā apoi rakue. Ojeupe mama'e esage apoawamū te 'ga jane apoi rakue. 'Ga futat mama'e apoukaa janee nū. ¹⁴'Ga futat nanē Janejararete 'ga moferapa opājē mū etee futat 'ga manū re rakue. A'eramū 'ga anure jane nanē jane moferapa opājē mū etee futat nū.

¹⁵Kristu 'ga ree jarejemujar ire jarejemogyau 'ga pira 'jawe etee futat. A'eramū janeretea 'ga ma'ea futat. Aipoa 'ā pekwaap. Ma'eramū sipo aje jane Jarejararete 'ga rete mujari kūjāmene'em are? Nimujararūi futari jane 'ga retea kūjā amū ree. ¹⁶Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe ee rakue: “Kūima'e 'ga amū wemireko ēē rerekokatu re 'gā majepeī teewara 'jawe futat 'gā nekoi”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue. A'eramū kūima'e 'ga kūjā mū rerekokatu re majepeī teewara 'jawe futat ajuerekou. ¹⁷A'eramū jane nan tee futat Jarejararete 'ga ree jarejemujar ire jarejemogyau majepeī teewara 'jawe 'ga upe.

¹⁸A'eramū ki pēē pejekowe'em pejejemireko are. Kūjāmeramū nanē pēē pejekowe'em pejejomen are. Kunumūūnamū, kūjāmukuramū pejekowe'em pejejee. Peko nipo pejejee 'eramū pēē pejejuerekou tāmējē. A'ea te Janeruwarete 'ga afutat. Amumera mama'e tywera apoa nomotyweri aereeta. A'ere ajuee ae rekoa aereeta we futat imotyweri. ¹⁹Janeruwarete 'ga U'agesagea amut janee. A'eramū janepira Janeruwarete 'ga 'Agesage roga. A'eramū 'ga 'Agesagea akou jane pype. ²⁰'Ypeywar are amanūmū Jejui Kristu 'ga janetywera mepyou janee, jane mogyau 'ā wemiyuwamū. A'eramū ki jane jarejemogyau esage 'ga upe. Janejemogy esage resag ire nipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorywi jane ree.

7

Emireko ma'e 'gā, imen ma'e 'gā netee

¹Ka'arana 'ā pekwasiat imua jee rai'i. “Esage te aeremirekoa? Aeremirekoe'ema te ra'u esage nū?” 'Jau 'ā pēē imua ka'aran are ikwasiaa jee rai'i. A'eramū je 'Jau pē nupe: Esagea futat aeremirekoa. Aeremirekoe'ema nanē futat esageay nū. ²A'ere 'ā ae amumeramū kūjā mū esage pāwē gatu ete etee. A'eramū ki pēē nan etee pejekowere'emamū kūima'eramū pejejemirekoramū tāmējē futat. Kūjānamū nanē pēē pejemena tāmējē futat nū. ³Pejemena pejejee ekoramū “najeremiarūi je ene ree”, 'jawe'em pejemena upe. Kūima'eramū nanē pēē kūjā pejejee ekoramū pēē nanē “najeremiarūi je ene ree”, 'jawe'em pejejemireko upe. ⁴Pejuereko ki pejejemifutar imū etee futat. Peje'er are kasi pejejaupe ne. Kūima'eramū, kūjānamū 'Jau. ⁵A'eramū pēē Jarejuwarete 'ga upe pejeporogytau etee pejekowe'em pejejee ra'ne. “Jarejuwarete 'ga upe jareje'ega monou jane niko jarejee”, 'Jau ki pēē pejejaupe. 'Ga upe pejeporogytau etee futat pejekowe'em pejejee ra'ne. 'Ga upe pejeje'ega monopaw ire tāmējē peko pejejee nū. Kasi a'e pe pejomogoukat kūjā mū ree ne. A'eramū futat nipo kūjā nanē weateeramū kūima'e 'ga amū ree nū. A'eramū nipo pēē mama'eukwaawa 'wyrriara remifutar imū ipoukaa pejejaupe.

⁶“Pēnemireko awi”, na'ei je pē nupe. Pejejemirekoweramū ki pejejuereko etee futat. ⁷Je 'ā najeremirekoi tekou. Je 'jawe pē nekou amunipo 'ā esage futat jee numiamū. A'ere 'ā ae naju'jaju'jawe tee rūi te. Janeruwarete 'ga jane mū opoat mama'e tywera apoe'em are. A'eramū 'ā jane amumeramū jarejemirekoe'emamū futat. A'ere 'ā amumera 'gā nupe ayeteramū 'gā nemirekoe'ema. Nauagi 'gā kūjāe'eme oko upe. A'eramū ki pēē nanuaramū pejejemirekoramū tāmējē futat. Kasi a'e pe mama'e tywera peapo ne. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā nemireko futaa.

⁸Ojete ijemogywet ma'eramū te ajee je 'i pē nupe: “Pēnemireko kasi ajee aipo 'jaramū pejejemogyau ne. Je 'jawe pejemogy”, 'Jau je pē nupe. ⁹A'ere ki pejejetee pejejemogy upe pejejuage'emamū pēnemireko tāmējē futat. Kūjā mū rowy'ar ekoete are aerea'ara

nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Kūjāmeramū nanē nū kūima'e mū rerowy'ar ekoete are etee pēnea'ara nanē nia'wryi Janeruwarete 'ga upe.

¹⁰ 'Awamū je 'i emireko ma'eramū pē nupe, omenat ma'eramū pē nupe nanē nū. Nateje'ega etee rūi je imome'ui pē nupe. Jarejararete 'ga 'eawer imū etee futat je imome'ui pē nupe. Pejemenā kasi peetyg ine. ¹¹ Pejemenā retyg ire ki pejewyru'jap pejejaupe nū. A'eramū ki pejewyr esage etee futat pejejaupe. Pejejaupe pejewyru'jape'ema pēē pejejetee futat pejekou. A'eramū pēē kūima'eramū emireko ma'eramū pejemireko retyke'ema futat.

¹² Amumeramū pē nupe je teje'ētea te imonoi 'awamū. (Najarejararete 'ga je'eg imū rūi je imonoi pē nupe 'awamū. Teje'ētea te je imonoi pē nupe 'awamū). Kūima'eramū nipo pēē mū Jejuī 'ga rerowiaaramū pejekou. A'eramū nipo pēnemirekoa na'ga rerowiaara rūi. A'etea nipo ēē niporetygiwieri ene ree. A'eramū ki pereko ete futat pejemirekoa retyke'ema futat.

¹³ Kūjāmeramū nanē nipo pēē mū Jejuī 'ga rerowiaaramū nū. A'eramū nipo pēmena na'ga rerowiaara rūi. A'etea nipo 'gā niporetygiwieri pē nee. A'eramū ki pereko etee futat 'gā netyke'ema. ¹⁴ Pēmena nipo nuerowiari agawewi Jejuī 'ga. Najaneruwarete 'ga remiayūwa rūi agawewi nipo 'gā. A'ere pē nee wejue te 'gā nekoī Jarejuwarete 'ga remiayūwa 'jawewaramū. A'ere pē nee wejue te 'gā nekoī Jarejuwarete 'ga remiayūwa 'jawewaramū. Ojejukau esage wejue 'ga 'gā nee, pē nee 'gā poretygiwieri'emamū wejue. Kūima'eramū nanē nipo pēē mū pejekou Jejuī 'ga rerowiaa. A'ere nipo pēnemirekoa na'ga rerowiaara rūi. Najaneruwarete 'ga remiayūwa rūi pēnemirekoa. A'ere 'gā omen are te 'gā nekoī 'ga remiayūwa 'jawewaramū. Ojejukau esage wejue 'ga 'gā nee, pē nee 'gā poretygiwieri'emamū wejue te. A'eramū pēē 'gā nerajemogyau esage. Kasi a'e pe pēna'yra 'gā Janeruwarete 'ga remiayūwe'ema 'gā na'yra 'jawe ne. 'Ga rerowiat pāwēara 'jawe futat pēē 'ga upe. ¹⁵ Janeruwarete 'ga pēta'waa afutat ajaupe. A'eramū kūjāmeramū kasi ajee pēpotyp pejemenā 'ga pejewewi iporetygiweramū ne. Kūima'eramū nanē kasi ajee pejemirekoa pēpotyp pejewewi iporetygiweramū ne. A'ere pejewewi 'ga rerowiare'ema 'gā poretygiwieri'emamū pereko ete futat 'gā. ¹⁶ Maran gatu nipo pē nereko re pēmena 'ga Jejuī 'ga rerowiare'ema. A'eramū pēē 'gā netyke'ema. Kūima'eramū nanē nipo pē nee pēnemireko 'gā Jejuī 'ga rerowiaa. A'eramū ki pēē pejemireko 'gā netyke'ema pejewewi 'gā poiwieri'emamū.

Mama'ea ki peapo 'ga remifutar imū etee

¹⁷ Janeruwarete 'ga opājē amut janee, ojeupe jane moporowykyaukaawamū. A'eramū ki pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat. Pejepopit jewatee are pejemā'jāue'em futat. 'Gā 'ā 'gā te nū. Pēē 'ā pēē te nū. Judeu 'gā etee te ijewak ma'ea ajemogy. Aipoa je amome'u pē nupe, Jejuī 'ga rerowiaaramū pē nupe najuejue etee futat. ¹⁸ Amumeramū nipo pēē Jejuī 'ga rerowiarāmū imojewagipyreramū pejemogyau. A'ere kasi pejewewaga porera peyw ine. Amumeramū nipo pēē imojewagipyre'emamū futat. A'eramū kasi pēē nanē pejemowagukat 'gā nupe ne. ¹⁹⁻²⁰ Naejewag are rūi Janeruwarete 'ga ae futari. A'eramū pēē pejejea'are'emamū aipo are. 'Ga je'ega jane enuwa te esage 'ga upe. A'eramū pēē 'ga je'ega te enupa. ²¹ Jejuī 'ga rerowiar enune 'ā pēē mū pejeme'egukat 'gā nupe ka'aranūū are rakue. A'eramū pēē pejemogyau 'gā nemifajamū. A'eramū ki pēē pejeporowykyau pejemogyau peje'wryiara 'ga upe etee futat. A'ere peje'wryiara ojewi pē nee iporomonoweramū, pejepe'a futat 'ga wi. ²² 'Gā nemifai 'gā 'ā mama'ea wapo o'wryiara 'ga remifutar imū etee futat. Nuapoi 'gā mama'ea wemifutar imū etee futat. A'ere 'ā ojeupe te oporowyky ma'e 'gā mama'e apoi wemifutar imū etee futat. A'ere 'ā jane Jejuī 'ga rerowiar ire jane jemogyi jareju'jaju'jawe etee futat mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat. ²³ Sā'ā 'gā amū ka'aranūū monoa ajaupe, ajamuawamū wemifajamū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane muri ojeupe wa'yra 'ga janetywera mepy re. A'eramū ki jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat. 'Ga rerowiare'ema 'gā nemifutar imū kasi mama'ea siapo ne. 'Ga remifutar imū etee futar iki mama'ea siapo. ²⁴ Pēē 'ā Jejuī 'ga rerowiaaramū je 'jawe. A'eramū je 'jau pē nupe: Ako etee futat ae Jejuī 'ga rerowiaaramū. Nojemowagī futari ae 'ga rerowiarāmū. Najewak ma'eramū etee rūi futat ae rekoī

'ga remiayuwamū. 'Gā nemifajamū nipo pēē Jejuī 'ga rerowiaa. A'eramū pēē a'efer ipe etee futat pejemogoyau pejeporowykyau peje'wryiara 'gā nupe. Pejeka'jame'ema futat pejemuarera 'gā nui. Pēē mū nipo pejeporowykyau pejemogoyau pejejeupe etee futat 'ga rerowiar enune. A'eramū nipo pēē a'efer ipe etee futat pejemogoyau pejeporowykyau pejejeupe pejejeme'ege'ema 'gā amū upe. Aipoa Janeruwarete 'ga afutat. 'Ga 'ā pē poaa mama'e apo are.

Ojeteewara 'gā, imen manū ma'e 'gā netee

²⁵ Je upe ka'arana kwasiaa imua ako pēē pejeporonupa ojeteewara 'gā nee jee rai'i. A'ere Jarejararete 'ga namu'ei 'gā nee rakue. Aipo je'ea nipo jaruete futat 'ga upe. Ojeupe ia'wyre'em ire amunipo 'ā 'ga je mu'akwaawi ee. "Ene'me kasi 'gā nupe ne", 'jau amunipo 'ā 'ga jee. A'eramū je tejea'aw imū etee futat ikwasiaa ka'aran are pē nupe. Janeruwarete 'ga futat te 'ā ajemuaēm je ree. A'eramū 'ga je mogou ojeupe oporowyky ma'eramū. A'eramū ki pēē jeje'eg are pejemogopyyka futat. ²⁶⁻²⁷ Anure nipo Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiarāmū jane rereko tyweretei. Ma'eramū 'ā ojeteewaramū nepēnemirekoi futari pejemogoyau. Emireko ma'eramū pēē pejemireko retyke'ema futat. ²⁸ A'ere namama'e tywera apoa rūi poromū, pēnemirekoa. Kūjāmukuramū nanē pēē namama'e tywera apoa rūi pejemena nū. A'ere 'ā emireko ma'eramū namajepei tee rūi futat 'gā nemiapoa mama'ea. Ojemi'uekaa, oporowykyau ka'aranūū are wemireko raity muawamū. Emireko ma'e 'gā 'ā ajemuaēma kwaiwete mama'e are ajemogoyau. A'eramū je a'eramū 'jau pē nupe: "Ojeteewaramū kasi pēnemireko futat pejemogoyau ne", 'jau je pē nupe. Mama'e are pēnea'are'ema je afutat. Kūjā nanē 'ā mama'e apou omena 'ga upe nū. A'eramū nanuara 'gā nupe wayramū rēwējēmī Jejuī 'ga mome'ua 'gā nupe. Nipoetai rēwējēmī 'gā ee. Ojeteewaramū te ajee 'ā aea majepei ete rēwējēmī aeporowyky. A'eramū Jejuī 'ga mome'ua waye'emamū ae upe. 'Ga mome'u are etee futat 'gā wea'aramū.

²⁹ Kamēsiete nipo Jejuī 'ga ruri 'awa ywy mateepapa. A'eramū ki pēē emireko ma'eramū pejemogoyau Jejuī 'ga remifutar imū etee mama'e apou ojeteewara 'jawe. ³⁰ Ojoo'o ma'eramū pēē pejejea'are'emamū peje'arasig are etee. Kamēsiete nipo Jejuī 'ga ruri. A'eramū ki pēē pejejea mīyina 'ga ree etee futat. Iku'i ma'eramū ki pejemogoyau iku'ipap ma'e 'jawe. Au'je ki iku'i ma'eramū pēē pejeku'i are etee pejejea mīyī re. Jejuī 'ga ree etee ki pejejea mīyina pejemogoyau. Mama'e muareramū pēē pejemogoyau mama'e jare'ema 'jawe. Pejejea mīyine'ema pejekaraemā are. 'Ga ree etee ki pejejea mīyina pejemogoyau. ³¹ Mama'e are ojejuka ma'eramū pejemogoyau mama'e are ijejukae'ema 'jawe etee futat. Kamēsiete futat nipo janekaraemā teepawamū jane wi. A'eramū ki pēē pejejea mīyine'ema ee.

³² A'eramū je aipo are poromū 'jau pē nupe: Mama'e are tee pēnea je nafutari. Sā'ā ojeteewara 'gā jejukaa Jarejararete 'ga upe oporowyky are etee futat. Mama'ea 'gā amū iapou Jarejararete 'ga muorypawamū etee futat. ³³ A'ere 'ā emireko ma'e 'gā jejukai wemireko are ra'ne. A'ere 'ā Jarejararete 'ga remifutar are ojejukau wemireko futar ire. ³⁴ Wemirekoa mata'wa are wea'aramū, Ku'jywa 'ga maku'i are nanē 'ga wea'aramū nū. A'eramū emireko ma'e 'ga rea'ara ojo'ojo'ok ma'e 'jawe 'ga upe. A'eramū nanuara 'gā nupe wayramū rēwējēmī Jarejararete 'ga remifutara apoa.

Kūjānamū nanē nū. Ojeteewara 'gā mama'e apou Jarejararete 'ga upe. Kūjāmuku 'gā, imen manū ma'e 'gā. Mīmēra 'gā mama'e apou Jarejararete 'ga upe etee futat. Wea'aramū Jarejararete 'ga remifutar are etee futat. A'ere imen ma'e 'gā nanarūi. Omen are wemiarū are etee 'gā jejukai. Omena 'ga maku'iawa etee 'gā mama'e wapo.

³⁵ Aipoa je amome'u pē nupe pē mu'jawamū. "Pēnemireko kasi pejemogoyau ne", na'ei je pē nupe. Amueapyo te je pēē emireko ma'e 'gā nemiapo are. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee mama'e apo are te jeporopariweramū pē nee. Jarejararete 'ga upe pēporowyky te je afutat. Au'jeteramū pēē Jarejararete 'ga muorywa nanē je afutat nū.

³⁶ Pēē mū nipo nepēnemirekoi we. A'eramū nipo 'ga kūjāmuku'i ēē mū mogou katu rakue. 'Awamū nipo 'ga 'jau ēē upe: "Tejetee toko 'jau, kwe pe je oi Jejuī 'ga mome'wau tekou", 'jau nipo 'ga ēē upe. A'ere nipo 'ga rea'aramū ēē ree nū. "Naani. Arekokatu tāmējē

futat je ēē 'jau', 'jau nipo 'ga ojeupe etee futat. "Kasi a'e pe ēē rekoī ojetee ne kwy", 'jau nipo 'ga ojeupe etee futat. "Jeremiarū wejue ēē ree. A'eramū je ēē rerekou katu", 'jau nipo 'ga ojeupe etee futat. A'eramū ki 'gā tajuerekokatu tāmējē futat. Namama'e tywera apoa rūi futat poromū. ³⁷ Maranamū nipo 'ga ojetee nekowera futaa. A'eramū nipo 'ga ipyyrūmyrera ēē rerekou katue'em 'ea nanē esage nū. "Naapoi nipo je mama'e tywera re'ā. Nokoi nipo je kūjā mū ree re'ā", 'jau nipo 'ga ojeupe. Aipo 'jara 'ga nokoi futari kūjā mū ree 'ea nanē wesageramū futat aipo 'ga upe. ³⁸ A'eramū je 'jau pē nupe: Emireko ma'eramū esageramū futat pē nupe. A'ere emirekoe'ema 'ga nupe te nipo esageramū emireko ma'e 'ga apyraapa.

³⁹ Imen ma'ea kūjā omena manūe'emamū omena mojoy'rawe'em futat. Omena 'ga etee futat ēē erekou. Omena manū re tāmējē te ēē omena mojoy'ruī nū. A'eramū miamū Jarejararete 'ga rerowiaara 'ga etee erekou. ⁴⁰ A'ere nipo omenaru'jaw are ifuwere'ema ēē ku'iramū omenaru'jap ma'efera 'gā apyraapa, 'jau ete je. Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rerekou. A'eramū je "Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imū nā'ā je 'i re'ā", 'jau tejeupe.

8

Maira'me a'agawa upe eroopyret

¹ Awamū je pē mu'ei maira'me a'agawa upe eroopyrera temi'u are. "Esage te ore maira'me a'agawa upe imonopyrera temi'u 'ua? Naani te ra'u nū?" 'jau ako pēē ka'arana mua jee rai'i. A'eramū je pē mu'jau ee. "Mama'ea jane sikwaapap katu katu", sa'e 'ā jane jarejaupe jepi. A'jea futat aipoa. A'ere 'ā pejerowiaraiw ekoete pejejemikwaaw are ra'e jepi. A'ere jane jarejuee jarejuka esage re Jejuī 'ga rerowiar wywapiukari jarejaupe. ² "Je'akwaap je" 'jara 'gā n'akwaawi we futat. ³ Jarejuwarete 'ga ree jareporomutar ire jane jemogyi 'ga jekoty'aawamū. 'Ga 'ā jane kwaap.

⁴ Awamū je pē mu'ei maira'me a'agawa upe eroopyrer are. Maira'me a'agap ekoete rerowiaara 'gā 'ā wyro'o mýina owase. A'ere 'gā 'ā jupe eroopyrera me'ega ka'aranūū are. Naekoa'uweri maira'me a'agawa. Janeruwarete 'ga te 'ā eko ma'ea. Majepēi tee futat Janeruwaretea. Aipoa jane 'ā sikwaap. ⁵ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga kwaapare'ema 'gā maira'me a'agaw are etee 'gā norywamū. Kwaiwete agawewi futat maira'me a'agawa. A'etea nitywi futari maireteeta mū kwe pe. ⁶ "Janeruwarete 'ga etee futat Maireteeta ako" 'ea 'ā jane sikwaap. 'Ga te 'ā mama'ea wapo rakue. Ojeupe etee futat 'ga jane apoi rakue. Majepēi tee futat Jarejararete 'ga. Jejuī Kristu 'ga te 'ā Jarejararetea. Janeruwarete 'ga 'ā mama'e apoukaa 'ga upe rakue. 'Ga futat 'ā jane mogyaukaa 'ga upe rakue.

⁷ Aipo 'ā jane sikwaap. A'ere 'ā amumera 'gā naeapyoī we ee. Maira'me a'agawa muoryparera 'gā tāmējē 'ā rakue. A'eramū 'gā maira'me a'agawa rowase imonopyrera 'wau wea'aramū etee futat ee. Aipo 'gā naeapyoī katu we futat Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū nipo 'gā 'jau ojeupe: "Ajemotywet sipo je Jarejuwarete 'ga upe", 'jau etee nipo 'gā ojeupe maira'me a'agawa upe imonopyrera 'u re. ⁸ Naani. Natemi'u are rūi Janeruwarete 'ga 'i janee: "Esage 'ga jee", 'jau. Najaneremi'ua rūi jane muesaage Janeruwarete 'ga upe. Janeremi'ua ajū'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Wyro'o jane 'i'ua esageramū 'ga upe. Wyro'o jane 'i'ue'ema nanē esageramū 'ga upe nū. Maira'me a'agaw awi pēneatee'ema te nia'wyri 'ga upe.

⁹ Pēē mū te nipo ajee pēneatee ete jui rakue. A'eramū nipo pēē maira'me a'agawa upe imonopyrera 'ua wesageramū futat pē nupe. A'ere nipo Jejuī 'ga rerowiar yau 'gā nupe 'i'ua nia'wyri futari. Naeateēi we 'gā jui. A'eramū pēē pejejea'aramū 'gā nee. Mīmera mama'ea 'wawe'em 'ga rerowiar yau 'gā nowase. Kasi a'e pe pemuea'arukat etee 'gā maira'me a'agaw are ne. ¹⁰ Kasi a'e pe 'gā pē nesag ire 'i ojeupe ne: "Aipo 'ga Janeruwarete 'ga kwaapararetea. 'Ga 'ā maira'me a'agawa roga pype mama'e a'u. A'eramū je a'eramū tejemu'jau 'ga ree", 'jau nipo 'ga ojeupe etee futat. A'eramū futat pēē 'gā muea'arukaa maira'me a'agaw are etee ne nū. "Kuu. Maira'me a'agawa upe imonopyrera te je a'u nū'ū. 'Awamū pa ajee je manūi ra'e", pē mu'eukat 'gā ne. A'eramū futat wea'aramū etee maira'me a'agaw are ne nū. A'eramū futat 'gā Jejuī 'ga ree ojemogyppyg are jēmī weateeramū ne. ¹¹ Aipoa te 'gā omotywet Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga 'ā

amanū agawewi 'gā tywera mepyau rakue. A'etea 'gā 'ā opoia 'ga ree ojemogyppyg awi. Pē nesag ire 'gā mama'e apou pē 'jawe. A'eramū aipo 'gā nemiapofera 'gā motywea Janeruwarete 'ga upe. ¹² A'eramū nipo pēē Jarejuwarete 'ga upe 'ga motywerukar ire pēē nanē pejejekwau 'ga upe nū. Kristu 'ga upe aipo apoaramū nanē mama'e tywera peapo nū. A'eramū pēē pejejea'gwau nanuara apo awi. ¹³ Je nafutari tejewirera 'jawewara 'gā jekwa mama'e tywera apo upe. A'eramū je tejewirera 'jawewara 'gā nupe wyro'o 'ua ia'wyre'emamū je nanē i'wau'jape'ema nū. A'eramū je mama'e tywera apoukare'ema 'gā nupe.

9

Kristu 'ga remimonofera 'gā

¹ Jarejuwarete 'ga upe je mama'e apoi. Jejui Kristu 'ga je mueapyoukat mama'e are. A'eramū je mama'e esage apou 'ga temu'eawer imū etee futat. Ymā te Jejui 'ga jesaukari jee ikue, Janejararete 'ga ojesaukaa jee ikue. 'Ga futat ako je monoukat kwe pe omome'wawamū ikue. Pejejeupe je 'ga mome'uramū ako pēē nanē 'ga rerowiaa ai'i nū. ² Tekotee 'gā nipo naje rerowiari ajemogyau. "Najejui 'ga remimonofera rūi Paulo 'ga", 'jau etee nipo 'gā jee. Aipo 'gā 'e agawewi 'ā peenup. A'etea 'ā je rerowiat pejepe pejejemogyau. Pejejeupe je Jejui 'ga mome'u re ako pēē 'ga rerowiaa ai'i. A'eramū ako pēē "Paulo 'ga 'ā a'jea futat Jejui 'ga remimonofera mū ako" 'e rerowiaa ai'i.

³ Teago'oramū je tejemome'wau etee futat 'gā nupe. "Je 'ā Jejui Kristu 'ga remimonoferamū futat", 'jau etee je 'ā 'gā nupe tekou. ⁴ "Ojeupe Jejui 'ga mome'uramū 'gā 'ā mama'e monou 'gā nupe, 'gā nemi'uramū rai'i. Aipoa 'ā wesageramū pē nupe rai'i. Ma'eramū sipo ajeje je upe 'gā mama'e mura nia'wyrī pē nupe?" 'jau je teago'oara 'gā nupe. ⁵ Amumera 'gā 'ā Jejui 'ga remimonofera 'gā wemireko 'gā nerawau ojeupi. Jejui 'ga awimera 'gā, Pedro 'ga. Mīmēra 'gā 'ā wemireko 'gā nerawau ojeupi, kwe pe Jejui 'ga mome'wau rai'i. 'Gā 'jawe je nanē Jejui 'ga rerowiaara kūjā mū rerekoarūi tejemirekoramū numiamū. A'ere je najeremirekoweri te tekou. A'eramū je tejetee futat tekou. ⁶ "Amumera 'gā 'ā oporowykawe'em ojeupe mama'e muawamū rai'i. Ma'eramū sipo ajeje ore porowykyi Panape 'ga retee mama'ea ojeupe imuaw are?" 'jau nanē je 'gā nupe nū. ⁷ Awýja sipo oporowykyi ekoete wepye'eme? Jefaruu 'gā miamū 'gā omepy 'gā porowyky are. Ko tymara 'gā nanē oko pypīara a'u futat nū, oko tymawera repyramū. Karupa'mī are omaenun ma'e 'gā karupa'mī kamy rykua ee ojejuka repyramū. A'eramū amunipo 'ā je nan tee futat tekou. A'eramū amunipo 'ā pēē mama'e mua jee 'ga mome'u repy 'jawe.

⁸ Najetee rūi aipo 'jau. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe ee rakue. ⁹ "Pesimat kasi pejejeymawa juowuunan are ipyrug ekoramū ne iape'ogamū ne. Tene a'ýja mū 'ui akou. Pē nupe futat 'ā iporowykyi. A'eramū pēē a'ýja mū 'waukaa etee jupe", 'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are rakue. Pēneyamaw are etee futat sipo 'ga poromū ikwasiarukaa rakue? ¹⁰ Naani. Jane ree nanē futat 'ga aipo kwasiarukari rakue. Ko tymara 'gā 'ā 'jau ojeupe: "Anurenure'i nipo je teko pypīara 'ui", 'jau 'gā 'ā ojeupe. Okaapit ma'e 'gā nanē aipo 'jau nū. ¹¹ A'eramū je ko tymara 'jawe Jejui 'ga mome'wau pē nupe. A'eramū amunipo 'ā wesageramū futat mama'ea je upe pēē imura. ¹² Amumera 'gā nupe 'ā pēē mama'e monou 'gā pejemu'eramū rai'i. Je ra'ne ako Jejui 'ga amome'u pē nupe ikue. Ma'eramū sipo ajeje je upe tee katu ete mama'ea pēē imura nia'wyrī 'gā nupe? "Mama'ea pemut amū jee", a'e futat amunipo je 'ā pē nupe. A'ere je 'ā aipo na'ea'uweri pē nupe. Je tee futat 'ā teporowykyau tekou tejeupe mama'e muawamū. Nafutari je 'gā teago'oa. Nafutari je 'gā amū 'ea tejeupe: "Omepy are tee 'ga Jejui 'ga mome'ui oreē" 'gā 'ea je nafutari. A'eramū je teporowykyau tejeupe mama'e muawamū. ¹³ Sā'ā Jarejuwarete 'ga magytaaw ipe oporowyky ma'e 'gā. Jarejuwarete 'ga upe tekotee 'gā nemirerurera wyra rapyawe'ēwe 'gā ape nuga ojeupe, ojemi'waawamū. Aipoa 'ā pēē ikwaapa. ¹⁴ Nan tee futat Janejararete 'ga 'i rakue: "Pemepy ki jeje'ega mome'wara 'gā. A'eramū ki pēē 'gā mama'e mua 'gā nupe", 'jau 'ga 'ā rakue.

¹⁵ A'ere je 'a "mama'ea pemut amũ jee, pejemu'e repyramũ", na'ei pẽ nupe ai'i. 'Awamũ nanẽ je na'ei aipo 'jau pẽ nupe nũ. Ty'ara agawewi nipo je erekou. A'etea nipo je naenũ futari mama'ea pẽ nupe. 'Gã je mepye'ema je muekõãina futat. ¹⁶ Najerowiaraiw ekoetei je Jejui 'ga mome'u are. 'Ga te ako je mono omome'wawamũ ikue. A'eramũ je 'ga mome'wau tejeupe 'ga 'eawer imũ etee futat. Jeporiay'i amunipo 'ã je, 'ga je'ega renuwe'em ire. ¹⁷ Tejemifutar imũ etee 'gã nupe 'ga mome'u re amunipo 'ã je mama'e renũ tekou 'gã nupe temepyawamũ rai'i. A'ere 'ã Janeruwarete 'ga te je monoi wa'yra 'ga mome'waramũ kwe pewaramũ pẽ nupe ikue. A'eramũ je Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat Kristu 'ga mome'wau 'gã nupe ikue. ¹⁸ Pẽ nupe Jejui 'ga mome'wau ako je mama'e renũine'ema pẽ nupe ai'i. "Mama'ea pemut amũ jee" 'jawe'em ako je pẽ nupe ai'i. A'e are te jerekõãjamũ te'ýina. Jerekõãja jeporowyky repy 'jawe jee.

¹⁹ Na'gã amũ nupe oporowyky ma'ea rũi je. Je tee futat aporowyky tejeupe. A'ere je tee futat je jemogoi Jejui 'ga upe oporowyky ma'eramũ ikue. Jejui Kristu 'ga je imome'wau 'gã nupe kwaiwete, 'gã nupe 'ga rerowiar wyyapiukaawamũ. A'eramũ je 'gã nupe oporowyky ma'e 'jawewara.

²⁰ Ymã te 'ã Moisesi 'ga judeuramũ oreyppy 'gã mu'jau 'gã jemogy are rakue. A'eramũ 'gã mama'e apou 'ga je'eg imũ etee futat rakue. A'eramũ je judeu 'gã pype tekou je mama'e apou 'gã 'jawe etee futat ai'i. Jejui 'ga rerowiarãmũ je tepoia Moisesi 'ga je'eger imũ mama'e apo awi numiamũ. NaMoisesi 'ga je'egera renuw are rũi Kristu 'ga jane katu'ogi. A'eramũ je tepoia Moisesi 'ga je'eger are tejemogypygy awi. A'etea je judeu 'gã nupe Jejui 'ga mome'urãmũ je mama'e apou Moisesi 'ga je'eger imũ 'gã 'jawe etee futat. Kasi a'e pe 'gã niporenuwiwieri jeje'eg are. A'eramũ nipo 'gã Moisesi 'ga je'eger imũ etee mama'ea je iaporãmũ oporenuwiweramũ jeje'eg are. A'eramũ nipo 'gã Jejui 'ga rerowiaa ojeupe je 'ga mome'urãmũ re'ã, 'jau je tejeupe. ²¹ Judeue'ema 'gã pype tekou nanẽ je mama'e apou 'gã 'jawe etee futat. A'eramũ nipo 'gã oje'jawe je rekorãmũ nipo 'ã 'gã porenuwiweramũ jeje'eg are re'ã. A'eramũ nipo 'gã nanẽ Jejui 'ga rerowiaa je 'jawe re'ã, 'jau nanẽ je tekou ikue. Judeurãmũ ore upe Moisesi 'ga remikwasiarer imũ tekowe'em futat. A'ere je Jarejuwarete 'ga je'eg imũ etee futat je reko esagei. Kristu 'ga je'eg imũ nanẽ je reko esagei nũ. A'eramũ je 'gã nerowiarukaa 'gã nupe tekou. ²²⁻²³ 'Gã amũ te aje Jejui 'ga rerowiaa inãinãni'ĩ etee ikue. A'eramũ je 'gã pype tekou mama'e apoi 'gã 'jawe etee futat ikue. 'Gã poaawamũ Kristu 'ga rerowiar wyyapiukaawamũ je tekou iapoi 'gã 'jawe etee futat ikue. Kristu 'ga 'gã erowiarãmũ je teku'iramũ tekou 'gã nee ikue. Mama'e tesirũmera je aapo Kristu 'ga rerowiarukaawamũ 'gã nupe.

²⁴ Sã'ã ujãn ma'e 'gã. "Siesak jarejãna 'jau", 'jau 'gã 'ã ajaupe. A'eramũ 'ã 'gã ujãna pãwẽ pãwẽ esaka. Kwaiwete ujãn ma'e 'gã ujãna. A'ere 'ã majepeja 'ga etee iwaẽmi opytu'wawa upe ajunenewe. A'eramũ 'gã 'ã ajunenewe owaẽm ma'e 'ga upe etee akagyrunãnũ'ĩ monou 'ga akagyrunãmũ 'ga upe. Opia ma'e 'gã nowaẽmi ajunenewe. Mama'e poyja rerekwara 'gã nanẽ nowaẽmi ajunenewe nũ. Nan jane Kristu 'ga rerowiaaramũ. 'Ga pyri jareowerãmũ jane poiri te mama'e tywera apo awi. ²⁵ Ajaupi ujãn enune ujãn ma'e 'gã ojete ra'ne te 'gã ujãna. A'eramũ 'gã ujãna pokwaapa. A'eramũ 'gã ujãna pokwaaw ire oky'jawe'em futat akagyrunãnũ'ĩ pyyge'em awi. Ojemogypyk 'ga ujãn are. Esage futat 'ga jãnawa akagyrunãnũ'ĩa numiamũ. Majepei 'ara rupi etee futat esagerãmũ. Ka'a apopyrera ete poromũ akagyrunãnũ'ĩa. A'eramũ ai'iwe opýijagamũ etee futat. Nan tee futat jane Jejui 'ga rerowiaaramũ mama'e apoi 'ga 'eawer imũ etee futat. A'ere jane naipýijag etee ma'e are rũi iapoi. 'Ga pyri jarewawamũ te jane iapoi. ²⁶ Ma'eramũ je 'ã mama'e apoi 'ga 'eawer imũ etee futat.

Peesak 'ã afuakara resaukaara 'gã ajaupe nanẽ nũ. Ajuowajaa 'gã 'ã afuakara resaukaawamũ. A'eramũ 'ã ajutykara 'ga afuakara resaukaa. Najoman ekoetei rũi nanẽ 'gã ajutykawamũ nũ. Ojoman esage te 'gã. Nan tee je noko ekoetei. Jejui 'ga 'eawer imũ etee futat je reko. ²⁷ Tejemu'akwaapa mama'e tywera apoe'em awi. Naapoi futari te je mama'e tywera. 'Ga remifutar imũ etee futat te je mama'e apoi. "Werowiarãmũ Jejui 'ga petywera moia pẽ nui, pẽ mogyau wemiayuamũ. A'eramũ ki pẽẽ mama'e apou 'ga remifutar imũ

etee futat”, pē nupe 'e reewi je mama'e tywera apou teko re amunipo 'ā Janejararete 'ga naje monoi futari ojeipyri.

10

Pemuoryp kasi maira'mea ne

^{1,2} Pēnea'ar iki judeuramū oreypy 'gā nee. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'gā nenū'ēukari Egitu ywy awi Moisesi 'ga upe rakue. Pe awi 'gā oramū 'ā Janeruwarete 'ga ywasiga monou imogou 'gā 'arimū rakue. 'Gā au'jawamū 'ga ywasiga mogou 'gā 'arimū rakue. 'Yē'ē upe 'gā waēmamū 'ā Janeruwarete 'ga 'y mowoka 'gā nupe rakue. A'ere 'ā 'ga ywytu mua 'y mowokawera rupi ywy mukaga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā 'ā awaupap oyaapa rakue, opy muakŷme'ema futat rakue. Nan 'ā 'gā jemo'wyriarukari Moisesi 'ga upe rakue. ³ Najuejue etee futat 'gā ojeupe Jarejuwarete 'ga remimurera 'wau rakue, mana 'jawa 'wau rakue. Ywag awi 'ga mana 'jawa mua 'gā nemi'uramū rakue. A'ea 'gā i'wau rakue. ⁴ Ojeupe 'ga remimurera 'ya nanē 'gā itykua rakue nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i Moisesi 'ga upe rakue: “Itauua enupā wyyra pyu”, 'jau 'ga 'ā Moisesi 'ga upe rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'y murukaa ita awi 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ā oy'wau rakue. Aipoa ita 'jawe futat Kristu 'ga. Sā'ā 'gā ita awi imuripyre 'y rykura rakue. A'eramū 'gā 'ā amanūme'em o'yuweja upe rakue. Nan tee futat Kristu 'ga reko 'gā pype 'gā nee ojejuka esage ma'eramū. Nuesagi agawewi 'gā 'ga. A'ere 'ga futat 'gā nerekwaramū rakue. ⁵ A'ere oreypy 'gā najemogyi Jarejuwarete 'ga remifutar imū rakue. Nomuorywi 'gā 'ga rakue. Amume'ri 'gā etee 'ga muorypa rakue. A'eramū 'ga amara'neramū omuorypare'ema 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā momawukaa 'gā ataw ipe rakue, jū pyterimū amunawe'ema pyterimū 'gā o 'gā nekoramū rakue.

⁶ Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa oreypy 'gā nee 'gā neko esage'emawer are rakue ee jane mueapyoukaawamū rakue. A'eramū jane jarejea mŷine'ema mama'e tywer are 'gā 'jawe. ⁷ 'Gā amū 'ā maira'me a'agawa muorypa rakue. Kwataua'yra a'agawa 'gā 'ā iapou omairamū rakue. A'e are nanē 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa rakue nū. “Maira'me a'agawa upe wemimonofera kumi 'u re 'gā wagairan pāwēnamū etee kūjā are kūima'e are 'jau. Maira'me a'agawa muoryw ire taetu nipo 'gā otewereteramū, mama'e tywera apou ajeue”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'gā nee rakue. ⁸ Anure nānēwējēmī rakue nū, 'gā wagairan pāwēnamū etee kūjā are kūima'e are 'jau rakue nū. A'eramū 'ga mama'e tywera apoarera 'gā Janeruwarete 'ga imomawukaa kwaiwete. Majepēi 'ara rupi etee futat 'ga 'gā apisau kwaiwete. Wīti tres miu 'gā 'ga iapisau 'gā tywer are rakue. A'eramū ki jane jareagairane'emamū 'gā 'jawerimū. ⁹ Anure 'ā 'gā amū 'jau ojeupe etee futat: “A'jea sipo Janeruwarete 'ga je rereko tyweretei mama'e tywera je iapoawer are 'wei”, 'jau 'ā 'gā ojeupe etee futat rakue. A'eramū 'ā 'gā mama'e tywera apou 'ga resakawamū rakue. Nuenuwī aipo 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga moja monou 'gā nupe. A'eramū moja 'gā u'wau 'gā apisau rakue. A'eramū ki jane iapowe'em 'gā 'jawerimū. ¹⁰ A'ere 'gā amū Jarejuwarete 'ga ago'wau rakue nū. A'eramū Janeruwarete 'ga ojeypyriwara mū monou 'gā apisau rakue.

¹¹ Aipo are nanē Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukaa 'ga amū upe ee rakue, ee jane mueapyoawamū rakue. A'ere kasi jane mama'ea siapo 'gā 'jawerimū ne. Niporomukui futari nipo Jejuī 'ga ruawa. A'eramū ki jane mama'e esage etee futat iapou 'ga muorypawamū.

¹² Iporiay'i “Jereapyo je mama'e are. A'eramū je mama'e tywera apowe'em jepi” 'jara 'gā. Anure nipo aipo 'jara 'gā mama'e tywera apoi. ¹³ “Mama'e tywera apoa nipo je etee futat areko re'ā”, pe'je nipo. Naani. Najuejue etee futat mama'e tywera apo rekoī jane ree. A'ere Janeruwarete 'ga mama'e apoi u'eawer imū etee futat. Nuapoukari futari 'ga mama'eya kwaikwaja janee. Janefuakara 'jawe etee futat 'ga mama'ey apoukari janee. A'eramū 'ga, ojeupe peje'egamū, pē mamuakaa mama'e tywera apoukare'ema pē nupe. A'eramū te mama'e tywera nepeapoi.

¹⁴ Pemuoryp kasi maira'me a'agawa pejemogyau ne. Pēē 'ā jejekoty'aawa. A'eramū je aipo 'jau pē nupe. ¹⁵ Pēē 'ā i'akwaap ma'eramū. Pejejeupe je'eawer are 'ā pēē pejejeapyoramū pejemogyau. "Janeremikwaawa resage 'jawe etee futat te Paulo 'ga 'eawer are? Naani te ra'u nū?" 'Jau ki pēē pejejaupe je'eawer are pejejea'aramū pejemogyau. ¹⁶ Pejejea'aramū nanē ki Jejuī Kristu 'ga remiapofer are nū. Amanū enune 'ā Jejuī Kristu 'ga y'way tykurukari wemiayuwa 'gā nupe rakue. "Koa y'waya jerya", 'Jau 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū jane 'awamū y'way rykua 'ga manūawer are jarejea'aawamū, 'ga muorypa ee. Mani'oko'o'ia 'ga imowowoka imonou wemiayuwa 'gā nupe rakue. "Koa mani'oko'o'ia jero'oa futat", 'Jau 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū jane 'awamū mani'oko'o'ia nanē jane i'wau 'ga manūawer are jarejea'aawamū nū. ¹⁷ Kwaiwete agawewi nipo jane 'ga rerowiaaramū. A'etea nipo jane majepeī tee mani'oko'o'ia mo'jomō'jou'i i'wau. Kwaiwete agawewi jane Jejuī Kristu 'ga rerowiaaramū. A'etea jane sajemogy majepeī 'yweteewara 'jawe. Kristu 'ga 'ā majepeī'i etee futat. A'eramū jane 'ga rerowiaaramū jarejemogyau majepeī 'yweteewara 'jawe.

¹⁸ Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā Israeu juapyrera 'gā wyra rerawau mainana 'ga upe. A'eramū mainana 'ga wyra jūkau imo'jau. A'ere 'ga wyro'o pe rapyau Jarejuwarete 'ga upe. A'ere wyra reruarera 'ga wyro'o remyrer ape 'wau. "A'e pyu ore Jarejuwarete 'ga muorywi", 'Jau 'gā. ¹⁹ A'ere amumera 'gā 'ga rerowiare'ema 'gā wyra mū rerooi imonou maira'me a'agawa upe. "Temaira upe je imonoi", 'Jau 'gā ojeupe. A'jea sipo 'gā maira'me a'agawa mairaretea? ²⁰ Naani. Mama'eukwaawa upe te 'gā imonoi. Mama'eukwaawa te 'gā amuoryp. Najarejuwarete 'ga upe rūi 'gā imonoi. Najarejuwarete 'ga rūi 'gā amuoryp. A'eramū je 'Jau pē nupe: "Mama'eukwaawa upe kasi mama'ea pemono ne", 'Jau je pē nupe. ²¹ Jejuī 'ga manū are pejejea'aramū nipo pēē y'way rykua. Aipoa y'way rykur ire kasi maira'me a'agawa upe imonopyrera y'waya petykur ine. Aipoa taetu nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Jejuī 'ga manūawer are pejejea'aramū pēē mani'oko'o'i 'wau. Aipo 'u re kasi mama'eukwaawa upe imonopyrera kumia pe'u ne. Kasi a'e pe mama'eukwaaw are te pēnea'ar ine. Aipoa nanē nia'wryi Janeruwarete 'ga upe nū. Nepemuorywa'uweri Jejuī 'ga mama'eukwaawa reewe. ²² Ma'ja te pefutat? Pejejee 'ga mara'nea te ra'u pefutat nū? 'Ga muoryw ire mama'eukwaawa muorypa 'ga mamara'neukaa pejejee 'ea te ra'u pefutat nū? A'jea sipo janefuakaramū Jarejuwarete 'ga fuakara apyraapa? Naani. Ifuakat 'ga janefuakara apyraapa. A'eramū ki pēē 'ga mamara'neukare'ema pejejee.

Jarejomote'aawa kasi siapo ne

²³ 'Gā amū nipo 'Jau ajaupe: "Jarejemifutara etee futat jane siapo", 'Jau nipo 'gā ajaupe. A'jea futat aipo 'gā 'ea. A'ere amumera nia'wryi 'gā nupe. Mama'e mū najane mogypygyukari Jejuī 'ga ree. ²⁴ A'eramū ki jane mama'e apou jarejopoawamū. Najarejeupe etee rūi futat kasi mama'ea siapo ne.

²⁵ Miaro'o uweita pejewau miaro'o pe mua miaro'o me'egara 'gā nui. Pejeponupe'ema ee. "Maira'me a'agawa upe imonopyrera te?" 'Jawe'em pēē 'gā nupe. ²⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā amū nupe ee rakue. "Ywya 'ā Janejararete 'ga ma'ea. Ywy pypiara nanē 'ā 'ga ma'ea futat nū", 'Jau 'ga ikwasiarukaa 'gā amū nupe rakue. A'eramū ki jane mama'e 'wau jarepy'a'wyre'emamū ee.

²⁷ Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā amū nipo 'Jau pē nupe: "Pejot pejemim'waa ore pyri", 'Jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū pejewau etee futat pejemim'waa. "Maranuara te kumia", 'Jawe'em futat pejeponupe'ema ee. ²⁸ "Maira'me a'agawa upe imonopyrera 'gā wapo kumiramū ko", pejejeupe 'gā amū 'eramū pēē i'wawe'em futat. Kasi a'e pe nepe'ukararūukari 'gā nupe ne. "Ekoay 'gā je mote'arukat Jarejuwarete 'ga upe", e'i 'gā pē nupe ne. ²⁹ Pēē 'ā pēneapyo ee numiamū. A'ere nipo 'gā naeapyoi we ee. A'eramū pēē i'wawe'em 'gā neape.

Maranamū nipo pēē mū 'Jau: "Ma'eramū sipo jane ni'ui mama'ea 'gā 'jawe?" 'Jau nipo pēē. "Mama'e mū apowe'em nanē 'gā neape nū?" 'Jau nipo pēē. ³⁰ "Jarejemim'war enune nanē 'ā jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee jepi. Ma'eramū sipo ajee 'gā je ago'oi wējēmī nū?" 'Jau nipo pēē mū.

³¹ A'eramū je 'jau pē nupe: A'jea futat ki mama'ea siapo 'ga muorypaw imū etee futat. Mama'e 'wau miamū ki 'ga muorypaw imū etee si'u. ³² Jarejomote'aawa apowe'em futat jarejaupe. Judeu 'gā, judeue'ema 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā. Mīmēra 'gā pēē imoty-werukare'ema pejejee. ³³ Je 'jawerimū ki peko. Sā'ā je mama'e apoa 'gā muorypawamū etee futat. Nan ki mama'ea peapo. Naapoi je mama'ea tejemifutar imū etee. Naapoi je mama'ea temuorypawamū etee. 'Gā muorypawamū etee je 'ā mama'e apoi tekou. A'eramū nipo je Jejuī 'ga rerowiarukaa 'gā nupe kwaiwete nanuar are.

11

¹ Kristu 'ga 'jawerimū je mama'e apoi. A'eramū ki pēē mama'e apou je 'jawerimū etee futat.

Jejuī 'ga rerowiaara kūjā

² Jeku'i je pē nee. Pejejea'aramū pejejemogyau je ree, pejejeupe je'eawer are. Je pejemu'eawer imū etee pēē mama'e apou. A'eramū je teku'iramū pē nee. ³ A'ere je 'awamū mama'e mū ree pē mu'ei nū. Kristu 'ga 'ūi 'wyrīaramū kūima'eferamū jane upe. Kūima'e 'gā 'ūina 'wyrīaramū wemireko 'gā nupe. Nan te Janeruwarete 'ga 'ūina 'wyrīaramū Kristu 'ga upe. ⁴ Najudeua rūi 'ā pēē. A'eramū ki pēē pejejemiapou etee futat pejejemogyau. Pejejeupe Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou kasi kūima'eferamū pejeakaga peau'i taity pyu ne. 'Ga je'eg are pejejamu'jaw ipe nanē pēē pejeakaga au'jawe'em nū. Kūjāmera 'gā etee te ki ajee tajeakaga au'i. A'eramū kūima'efera 'gā wakaga au'jawe'em. Kūima'e 'ga wakaga au'i re amunipo 'ā 'gā amū 'i "kūjā 'jawe 'gā iapoi". A'eramū 'ga ojenosōu jui.

⁵ A'ere ki kūjāmeramū pejeakaga au'i futat pejejeupe Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou. 'Ga je'eg are pejejamu'jaramū nanē ki pēē pejeakaga au'jau futat nū. Pejejemipokwawer imū etee futat peko. Pejeakaga au'ie'eme nia'wyrī pē nupe. Kūima'efera 'gā etee te oje'eg Jarejuwarete 'ga upe wakaga au'jawe'em. Kasi a'e pe kūjāmeramū pejeakaga au'ie'em ire "kūima'e wā 'jawe ore", pe'je ne. A'eramū pēē aipo pyu pejemena 'gā mojenosōu ne. Ijepinipyrrera 'jawe ijeakaga au'ie'ema 'gā. ⁶ Pejeakag are pejeporopariwē'emamū pēē kūjāmeramū peje'awa pina. Pē'awa pina pē mojenosī re pēē kūjāmeramū pejeakaga au'jau futat. ⁷ Kūima'eferamū jane nipiari jareakaga. Janeruwarete 'ga 'jawewaramū jarejemogyau. Janeruwarete 'ga 'ūina 'wyrīaramū jane. Kūima'e 'gā ajemogyau 'wyrīaramū wemireko 'gā nupe. A'eramū 'gā nemireko 'gā 'gā je'ega renupa.

⁸ Nakūjāa rūi Janeruwarete 'ga remiapo ppyfera. Kūima'e 'ga ra'ne te 'ā 'ga wapo rakue. A'ere te 'ga 'ga arukaga mū mosogi 'ga wi kūjānamū iapopyramū rakue. ⁹ Nakūjā ēē upe rūi Janeruwarete 'ga kūima'e 'ga apoi rakue. Kūima'e 'ga upe te 'ga kūjā ēē apoi rakue. ¹⁰ A'eramū ki pēē kūjāmeramū pejeakaga au'jau taity pyu. Aipo pyu pēē pejemena pejemo'wyrīara resaukaa pejeakaga au'ia. Ywagipewara 'gā nee nanē pejeakaga pīaa nū.

¹¹ Jejuī 'ga rerowiaaramū jane jarejopoa pāwē. Nakūima'eramū etee rūi jane Jejuī 'ga rerowiaara. Nakūjāmera 'gā etee rūi nanē 'ga rerowiaare'emamū. Najuejue etee futat jane 'ga rerowiaara. A'eramū jane jarejopoa pāwē etee futat. ¹² Ymā te Janeruwarete 'ga kūima'e ypy 'ga arukag awi kūjā ypy ēē apoi rakue. A'ere 'ā ae 'awamū kūima'eramū ae 'ari kūjā awi. A'ere jane Jarejuwarete 'ga remiapofera juejue futat jane.

¹³ Maran te pekwaap? Esage te kūjāmera 'gā oje'ega Jarejuwarete 'ga upe wakaga au'jawe'em? Naani te ra'u nū? ¹⁴ Jare'awukua jane 'ā kūima'eramū enosōu. ¹⁵ A'ere 'ā kūjāmeramū pēku'i te peje'awuku are. Pē'awukua ako pēakaga au'jawa 'jawe pē nupe. ¹⁶ Aipoa etee je'ea. Maranamū nipo 'gā amū je ago'wau aipo je'eawer are. A'ere ore Jejuī 'ga rerowiaara 'gā mu'ei aipo are nanē kwe pe ikue nū. A'eramū 'gā nanē ajemogyau ojeupe ore'eawer imū etee futat iapou. Ajepeja 'ga rerowiaara 'gā nanē aipo apou nū.

Jejuī 'ga manūawer are janerea'ap

(Mateu 26.26-30; Maku 14.22-26; Luka 22.14-23)

¹⁷ Awamū je pē mu'akwaawi mama'e mū ree. Najeku'i je pēnemiapou mū ree. Jarejuwarete 'ga muorypaw ipe pejejatykau a'e pēē na'ga muorypawamū etee rūi pejejatykau 'ga ree. Pejejamueu a'e mama'e are Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. ¹⁸ "Najarejuwarete 'ga

muorypawamū etee rūi 'gā jatykai. Omojopye wējēmī 'gā mama'e tesirū pyu nū. A'eramū 'gā ajamueu morogyta tesirū are", e'i 'gā amū 'ua pē mome'wau jee ai'i. "Maranamū nipo amumera je upe 'gā nemimome'ua a'jea futat", 'Jau je pēnera renupa te'jina ai'i.¹⁹ Pejejamueaw ipe nipo i'akwaap ma'e 'gā pekwaap. "Na pa ae i'akwaap ma'eramū ra'e", 'Jau nipo pēē ijamue'ema 'gā nesaka. I'akwaap ma'e 'gā najamuei. Jarejwarete 'ga je'eg imū etee futat 'gā mama'e apoi.²⁰⁻²¹ "Sajatyka jarejemi'waa 'Jau. Jarejemi'wapaw ire mani'oko'o'ia si'u Jarejararete 'ga manūawer are jarejea'aawamū 'Jau", 'Jau a'e pēē pejejaupe. A'ere a'e nepejuapesagi. Pejejatykaupawe'ēwe a'e pēē mama'e 'waupap pejejau. A'eramū a'e 'gā amū 'ua, mama'e 'upaw ire etee. A'eramū a'e pēē mū emi'uu ma'eramū. Pēē mū a'e pejejawrywamū miamū. Nepemā'ēi sipo "ty'ara upe nipo jane 'gā amū mogyi" 'e are? Ma'eramū sipo pejejea nepeetygi pejejuee? ²² Ty'ara rerekou pejeje'wyr ipe ra'ne pejejemi'waa. Pēpoyi etee te sipo 'gā nenunewe mama'e 'upaw ire? Aipoa nia'wryi. Ijemi'ware'ema 'gā pemojenosi aipo pyu. Emi'ue'ema 'gā taetu perekou tywerete aipo pyu. Aipo pēē iaporamū je "Esage aipoa", na'ea'uweri pē nupe.

²³ Jarejararete 'ga etee futat je mu'e mama'e are, amanūawer are janerea'aawamū janyatykaaw are. "Jemanūawer are pejejea'aramū pejejatykau ki nan peapo", 'Jau 'ga jee ikue. A'eramū je pē mu'Jau tejeupe 'ga 'eawer are. Ia'wrye'ema 'gā po pe omono enune 'ā Jejui 'ga mani'oko'o'i pyyka opo pe. ²⁴ A'ere 'ga 'Uwarete 'ga muorypa ee rakue. A'ere 'ga 'ā imo'Jau imonou wemimu'efera 'gā nupe rakue. "Koromū jero'oa. Sā'ā mani'oko'o'i jemo'ia. Nan futat nipo jero'oa jemo'i pē katu'okawamū", 'Jau 'ga 'ā 'gā nupe rakue. "Je manū re ki pēē mani'oko'o'i 'wau je manūawer are pejejea'aawamū", 'Jau 'ga 'gā nupe rakue. ²⁵ Ojemi'wapaw ire 'ga kaneeku pyyka y'way reko'woka ipype. A'ere 'ga imonou 'gā nupe. "Koromū jerya. A'ere'ere'i nipo 'gā amū je jukai jery reko'woka. Jemanū are nipo Jeruwarete 'ga je rerowiaaramū pē katu'ogi najuejue etee. 'Awamū karupa'miā nepejukau'Jawi pejetywera mepyawamū. Poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg ymanera numiamū. A'ere 'awamū 'ga je'eg yaua te. Je rerowiaaramū etee te 'ga 'awamū pētywera moiri pē nui. Poromū futat Janeruwarete 'ga je'eg yaua 'awamū. Y'way rykua ki pēnea'at je ree", 'Jau Jejui 'ga 'gā nupe rakue. ²⁶ A'eramū je 'awamū 'Jau pē nupe: Mani'oko'o'i 'u are pejatykau pejejamuea'aa Jarejararete 'ga manūawer are. Y'waya nanē ki pēē itykua nū. "Ga ruru'Jawe'emauew pēē namutat iapou pejejemogyau. Aipo apoa "Kristu 'ga manūi janetywer are rakue" 'e resaukaa ajemogy tee ma'e 'gā nupe.

²⁷⁻²⁸ A'ere ki jane i'u enune janerea'at ra'ne jarejee. "Najetyweri te je?" 'Jau ki jane jarejeupe. Jarejuwarete 'ga jaretywera moir ire te jane aipoa mani'oko'o'i 'ui. Kasi a'e pe jane jemotyweri 'ga upe ne. 'Ga manū kurapara 'Jawewaramū nanē jane poromū nū. ²⁹ A'eramū ki jane i'u enune jarejekatu'oka ra'ne te i'wawamū. Jarejararete 'ga manū are jarejea'aawamū te jane aipo mani'oko'o'i 'ui. Ma'eramū 'ā aetywere'ema etee futat i'ui. Kasi a'e pe Janeruwarete 'ga jane rerekou tyweretei ee ne. ³⁰ A'ere a'e pēē nanarūi peapo rai'i. Pejetywera pype we futat a'e pēē i'wau rai'i. Ma'eramū a'e Janeruwarete 'ga pē nerekou tyweretei ee rai'i. A'eramū a'e pēē mū pejekaruaramū rai'i. Pētytuna 'gā a'e amū amanūmū rai'i. ³¹ A'eramū ki jane, i'u enune, jarejea'aramū jarejee: "Jeresage te je Ku'jywa 'ga upe?" 'Jau ki jane jarejeupe. Jaretyweramū jane jareporogytau Jarejuwarete 'ga upe jarejee ra'ne. "Jetywera emoit je wi" 'Jau ki jane 'ga upe ra'ne. A'ere te jane i'ui. Kasi a'e pe 'ga jane rerekou tyweri ee ne. ³² Jejui 'ga rerowiaaramū miamū Janeruwarete 'ga jane rerekou tyweri' i' janetywer awi jane mosamamū. A'eramū nipo jane jarejemu'Jau 'ga je'ega renuw are. A'eramū 'ga jane monowe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga rerowiare'ema 'gā nupi.

³³ A'eramū ki pēē pejepytuna 'ga rapesaka ra'ne. 'Gā jatykapaw ire tāmējē pēē Jarejararete 'ga ree pejejea'aawa mani'oko'o'i 'wau y'way rykua 'Jau. ³⁴ Pejepy'arayparamū pēē pejejemi'waa pejeje'wyr ipe ra'ne. A'eramū pēē Jarejararete 'ga ree pejejea'aawa mani'oko'o'i 'wawamū etee futat pejejatykau pejejuee. A'eramū Janeruwarete 'ga pē nerekou tywere'em ee. Pē pyri tewau tāmējē tamueapyo pēē mama'e mū ree 'Jau.

12

'Ga 'Agesagea mama'e apoukaa janee

¹Je upe ka'arana mua ako pēē pejepononupa Jarejuwarete 'ga 'Agesage are rai'i. Jeju 'ga jane erowiarāmū te Janeruwarete 'ga U'agesage muri janee. A'eramū jane mama'e apou 'ga pājē mū. A'eramū je pē mueapyou ee. ²Jeju 'ga rerowiare'emawe ako pēē maira'me a'agawa muorypa rakue numiamū. Noje'egi maira'me a'agawa. Nuenuwi pēje'ega. A'eramū 'ā pēē pejejemoryteeu ee rakue. 'Awamū aje 'ā Jeju 'ga perowiat. 'Ga muorypa 'ā pēē 'awamū. ³A'eramū je pē mueapyou mama'e are 'awamū. Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū jane je'egaiwi Jeju 'ga ree. Na'ga 'Agesage rerekwara rūi Jeju 'ga ago'oara. 'Ga 'Agesage rerekwaramū etee te jane 'i: "Jeju 'ga 'ā janejararete", 'jau jane 'ga upe.

⁴⁻⁶Janeruwarete 'ga 'Agesagea te 'agamū mama'e apoukaa janee. Najueapyou 'jawe ete rūi te aje 'ā 'ga ae mueapyo pāwēi mama'e are. Ae mueapyo tee te futat 'ga 'Agesagea 'ga remifutar are. Majepei tee futat 'ga 'Agesagea numiamū. A'ere najareju'jaju'jawe rūi janeremiapoa. A'ere jane Jarejararete 'ga upe etee futat iapoi. Najareju'jawe rūi agawewi jane mama'e apou. A'ere Janeruwarete 'ga etee futat iapoukari jane upe. ⁷Janeruwarete 'ga 'Agesagea ako Jeju 'ga rerowiaaramū jane pype. A'eramū 'ga 'Agesagea mama'e apoukaa jane upe Jeju 'ga remifutar imū etee. 'Ga 'Agesagea futat mama'e apou ajuawyawyukaa ae upe. Namajepei amū etee rūi 'ga 'Agesagea mama'e apoukari ae upe. Wapo pāwē pāwē futat ae upe imajuawyawyau. U'agesagea 'ga imua ae upe ojopoaawamū. ⁸Janeruwarete 'ga 'Agesagea ae mū mueapyou ae'akwaaw are. A'eramū aipo 'gā jane mu'akwaapa ee. Amumeramū 'ga 'Agesagea aeremikwaawe'ema kwaawukaa ae upe. A'eramū 'gā aeremikwaawe'ema kwaawukaa ae upe. ⁹Amumeramū 'ga 'Agesagea Jeju 'ga rerowiarukaa nanimenime ae upe. Amumeramū 'ga 'Agesagea ojero'wu ma'e 'gā katu'ogukaa ae upe. ¹⁰Amumeramū 'ga 'Agesagea aeremiapoe'ema apoukaa ae upe. Amumeramū 'ga 'Agesagea Jarejuwarete 'ga je'ega mome'uukaa ae upe. Amumeramū 'ga 'Agesagea mama'eukwaawa kwaawukaa ae upe ae rereko are. Janeruwarete 'ga remiapo are nanē jane mueapyoukaa nū. Amumeramū 'ga 'Agesagea ae moje'eg amuteeukaa. A'eramū 'ga 'Agesagea wējēmī futat aeje'eg amutee kwawukaa ae mū upe nū. A'eramū 'ga imome'wau ikwaapare'ema 'gā nupe. ¹¹A'ere majepei tee futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea. A'ere mama'e apoi juawyawyukari ae upe wemifutar imū etee futat.

'Ga rete 'jawe jane 'ga rerowiaaramū

¹²Sā'ā aeretea majepei tee futat. A'ere 'ā mukūi aejyuaa. Mukūi 'ā aeretymakaga. Mukūi 'ā aepya. A'ere 'ā majepei tee futat aeretea. Nan tee Kristu 'ga rerowiaaramū jane jemogyi. Kwaiwete agawewi ae jemogyi. A'ere ae majepei 'ywetee futat ae jemogyi. ¹³Jeju 'ga rerowiaaramū ae jemogyi aju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Judeuramū ore, judeue'emamū pēē, ka'a pewara 'gā, oje'wyrarete pewara 'gā. Mīmera ae Jeju 'ga rerowiaaramū etee futat. A'eramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mogyau majepei teewaramū futat.

¹⁴Peesak 'ā aeretea. Majepei tee futat 'ā. A'ere 'ā mukūi aejyuaa, mukūi aeretymakaga, mukūi aepya, mukūi aereaa. A'ere 'ā naju'jawe rūi iporowykyi. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'Agesage porowykya namajepei 'ywetee rūi. ¹⁵Ma'eramū sipo pēē mū: "Naapoi je mama'ea 'ga 'jawe. A'eramū nipo je teporowykya'em Jeju 'ga upe", 'jau. Aepya amusipo 'ā "Na'ga poa rūi nā'ā je re'ā e'i. A'eramū je te'jine'ema 'ga rete are", e'i sipo aepya? Naani. Aipo e'i agawewi futat amunipo 'ā. A'etea amunipo 'ā jane nimonogi jarepya jarejewi. ¹⁶"Na'ga reaa rūi je. A'eramū je te'jine'ema 'ga rete are", 'jau sipo aenamā? Naani. Aipo e'i agawewi amunipo 'ā. A'etea amunipo 'ā jane nimonogi jarenamā jarejewi. ¹⁷Jarejea etee ereko re maran sipo jane mama'e renuiwi? Jarepya etee ereko re maran sipo jane mama'e retuna? ¹⁸A'ere 'ā Janeruwarete 'ga janerete apoi wemifutar imū etee futat rakue. ¹⁹⁻²⁰A'ere 'ā ae awowo'gi ma'e 'jawe. A'ere aeretea majepei 'ywetee futat. Nan tee futat jane Jeju 'ga upe majepei 'ywetee futat. Naju'jawe rūi agawewi janeporowykya 'ga upe. A'etea jane jarejemogyau majepei 'ywetee futat 'ga upe.

²¹ A'eramū aerea 'jawarūe'em aepo upe: “Nafutari je ene”, 'jawarūe'em. Aeakaga nanē aepy upe: “Nafutari je ene”, 'jawarūe'em nū. Nan tee futat Jejuī 'ga rerowiaaramū jane ni'earūi jarejaupe: “Narafutari ore 'gā”, 'jawarūe'em. ²² Sā'ā janepya'ia ifuakare'ema agawewi. A'ere ipyu jaretywe'em ire amunipo 'ā niko'a'uweri. ²³ Jarepira renosī re amunipo 'ā jane ipiaa. Jarepira renosōue'em ire jane ipiare'ema futat. Jarepir a'wyre'em are miamū futat jane jejuka esagei. ²⁴ A'eramū jane esage ma'ea rerekou etee futat. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga janerete apoi nan tāmējē rakue. A'eramū jane jarepir a'wyre'em are miamū jarejekau esage etee futat. Nan ki sajejuka esage te jarejuee. Sireko esage pāwē etee futar iki 'gā.

²⁵ Janeretea majepeī tee futat. Mukūi futat 'ā janepya numiamū. A'ere janepyo ai ajuewiri etee futat. Janepya sipo oo amū ko katy ajepeja awau kwe katy 'jau? Naani. Ajaupi etee futat ioi. Nan tee ki jane Jejuī 'ga rerowiaaramū jane jarejopoaa etee mama'e apou. ²⁶ Sā'ā jane jemuaēma jarejo'o tesirūgatu are. Nan tee futar iki sajemuaēm mama'e tywera aja iaporamū. 'Ga rerowiaaramū nipo jane mū ku'iramū. A'eramū jane 'ga 'jawe futat jareku'iramū 'ga pyri.

²⁷ Jejuī 'ga rerowiaaramū jane kwaiwete. A'ere jane jemogyi majepeī 'yweteewara 'jawe etee futat. Janeruwarete 'ga jane rerekou najuejue etee futat. A'eramū jane jarejemogyau Kristu 'ga rete 'jawe futat. ²⁸ Jarejuwarete 'ga Jejuī 'ga rerowiaaramū jane moporowykyukat ojeupe. Amumeramū nipo 'ga ae monou kwe pe Kristu 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. Wemimu'efera 'gā na'ne Kristu 'ga imonou kwe pewara 'gā nupe omome'waramū rakue. A'ere nipo 'ga ae monoi 'ga mome'waramū nū. Amumeramū nipo 'ga ae mogyau janerekwawa amunaw ipe oje'ega mome'waramū etee futat. Amumeramū nipo 'ga ae mogyau moromu'jaramū oje'eg are. Amumeramū nipo 'ga aeremiapoe'ema apoukaa ae upe. Amumeramū nipo 'ga ojero'wu ma'e 'gā majarueteukaa. Amumeramū nipo 'ga ae mogyau ojopoaawamū. Amumeramū nipo 'ga ae mogyau 'wyrriaramū ajaupe. Amumeramū nipo 'ga aeje'eg amutee pyu ae moporogytaukari ajaupe.

²⁹ Najuejue etee rūi 'ga ae mū'ēi kwe pe oo ma'eramū Kristu 'ga mome'waramū. Kwe pe oo ma'e 'gā kwe pe oo ma'e 'gā tee futat nū. 'Au 'ga je'ega mome'wara 'gā 'gā tee futat nū. Moromu'jara 'gā moromu'jara 'gā tee futat nū. Aeremiapoe'ema apoara 'gā 'gā tee futat nū. ³⁰ Ojero'wu ma'e majarueteara 'gā 'gā etee futat nū. Ije'eg amutee ma'e 'gā 'gā ajuowase imoje'egipyra 'gā 'gā tee futat nū. Ojoje'eg amutee are eapyo ma'e 'gā 'gā tee futat nū. A'eramū ae pāwēijē etee ajuemīapo are jarekarakatue'emamū ajemogyau. ³¹ A'eramū ki pēē pejejea mīyina Jarejuwarete 'ga upe pejeporowyky esage are etee. “Ene'agesagea tuapoukat jee eneremifutar imū etee”, 'jau ki pēē 'ga upe.

'Awamū je pē mueapyoi mama'e esage mū ree nū.

13

Ajuee aeporomutat

¹ Kwaiwete agawewi mama'e esage apoa. A'etea ajuee aeporomutat taetu esage. 'Gā je'eg tesirūmera agawewi nipo je iapou. Ywagipewara 'gā je'ega we agawewi nipo je iapou. A'ere je 'gā nee teporomutare'em ire ae a'wyre'ema 'gā 'jawe etee futat je rekoī. Janeruwarete 'ga je imome'ua we futat nipo wa'wyre'emamū 'gā nupe. Itaju motenawera 'jawe etee futat nipo. ^{2,3} Ajuee aeporomutara te esage Janeruwarete 'ga je'ega mome'u esage apyrapa. Mama'e are nipo je tejeapyoramū agawewi. Jarejuwarete 'ga remiaporam are miamū nipo je tejeapyoramū. Kristu 'ga nipo je erowiar wyyapiau agawewi. Aeremiapoe'ema nipo je iapou agawewi. Tekaraemā nipo je imonoupap agawewi ikaraemāe'ema 'gā nupe. Jejuī 'ga rerowiar are nipo je tejejukaukaa agawewi 'gā nupe. A'ere je 'gā nee teporomutare'em ire ia'wyre'emamū futat je rekoī.

⁴ Ajuee iporomutat ma'e 'gā ita'wa te ajemogyau ajaupe. Ojomogekogekowe'em akou. Ajuee iporomutat ma'e 'gā ota'uwe'emamū mama'e are. Nojerowiaraiwi ojee te. ⁵ Ajuee iporomutat ma'e 'gā nīje'egaiwi ajaupe. Naea'ari 'gā ojee etee futat. Ajuee iporomutat ma'e 'gā nimara'nei ajuee. Najuyakai 'gā ojeupe mama'e tywera aja iapoower are. Naea'aru'jawi 'gā au'jeteramū ajemogyau mama'e tywera ojeupe aja iapoower are. ⁶ Ajuee

iporomutat ma'e 'gā u'arasigamū ajuemiapo tywera resakawe. Niku'i etee 'gā ee. Mama'e esagea 'gā iapo re tee 'gā ku'iramū ajemogyau. Mama'e a'je are etee te 'gā ku'iramū. ⁷Ajuee iporomutat ma'e 'gā niku'ipawi akou mama'eay jeaporamū. Aku'iramū etee akou ojopyri. Ajuee iporomutat ma'e 'gā ajuerowiaa, ojemogyppyka ajuee. Ajuee iporomutat ma'e 'gā mama'e esage aja iapoa wapesak te ajemogyau. Ajuee iporomutat ma'e 'gā ota'waramū etee akou ajaupe. Najemogekogekoi ae.

⁸Niporomutapawi futari ae Jejui 'ga rerowiaaramū ajuee. Anure nipo jane Jarejuwarete 'ga je'ega nimome'uu'jawi. 'Awamū Janeruwarete 'ga oje'ega mome'uukari jane mū upe. A'ere nipo 'ga anure nomome'uukaru'jawi janee. Anure nipo jane nije'eg amuteeu'jawi. 'Awamū 'ā 'ga U'agesageu etee jane mū moje'eg amuteeukari. A'ere nipo 'ga anure najane moje'eg amuteeukaru'jawi. Anure nipo janereapyo teepawamū etee jane wi. 'Awamū 'ā 'ga jane mueapyoukari mama'e are. A'ere nipo 'ga anure najane mueapyoukaru'jawi ee. ⁹'Awamū 'ā 'ga najane mueapyopawukari mama'e are. Janereapyoi jane kwakwai'i ee. 'Awamū 'ā 'ga jane mueapyoi'i ete mama'e are. 'Awamū 'ā 'ga oje'ega nomome'upawukari janee. 'Awamū 'ā 'ga oje'ega mome'uukari'i etee janee. ¹⁰Jejui 'ga rur ire tāmējē te nipo janereapyopawamū mama'e are.

¹¹Kunumīnamū tekou je kunumī remiapo etee futat iapoi ikue. Kunumī je'eg imū je je'egi ikue. Kunumī rea'aw imū jerea'aramū mama'e are ikue. A'ere je tejemotuw ire je poiri kunumī remiapo awi ikue. ¹²'Awamū janereapyo'iramū etee 'ga ree. Sā'ā ae mama'e 'aga resaga weraweraw are jaremā'jāu. A'ere 'ā jane niesagi katui. Nan tee futat jane. 'Awamū Jejui 'ga kwaawi'i etee. Anure te nipo jane 'ga resaka ypy we 'ga kwaawi katu katu. 'Awamū jane Jarejuwarete 'ga kwaawi'i etee. Anure nipo jane 'ga kwaawi 'ga jarekwaapawera 'jawerimū etee futat.

¹³'Awamū 'ā jane Jejui 'ga rure'emauwe 'ga rerowiari jarejemogyau. 'Ga rura jane iape-saka jarejemogyau. A'eramū jane jareporomutaramū jarejuee jarejemogyau. Jarejuwarete 'ga ree nanē jareporomutaramū nū. A'eramū jarejuee janeporomutara wesageramū futat mama'e esage apyraapa.

14

'Ga 'Agesagea mama'e apoukaa janee

¹A'eramū ki pēē pejeporomutar esageramū etee futat pejejuee. Jarejuwarete 'ga upe nanē ki pe'je nū: “Epājēa emut jee. Mama'ea taapo enepājē mū etee enee 'jau”, 'jau ki pēē 'ga upe. “Eje'ega taetu emome'uukat jee”, 'jau ki pēē 'ga upe. ²Ije'eg amutee ma'e 'gā noje'egi ajaupe. Nokwaawi 'gā 'gā 'ea. Jarejuwarete 'ga upe etee te futat ije'eg amutee ma'e 'gā je'egi. Jarejuwarete 'ga remiaporama 'gā imome'wau Jarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū. A'ere 'gā je'ega renupara 'gā nokwaawi 'gā je'ega. Janeruwarete 'ga etee te okwaap. ³A'ere Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā imome'ui oje'eg imū etee futat ajaupe. A'eramū aipo 'gā ajamueapyou ee ojomojemogyppygukaa Jejui 'ga ree, 'gā mu'jau 'ga ree. I'arasig ma'e 'gā 'gā omaku'iukat, 'gā mojemogyppygukaa nanē 'gā 'ga ree nū. ⁴Ije'eg amutee ma'e 'gā ojeupi etee futat ojomojemogyppygukat Jejui 'ga ree. A'ere Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā Jejui 'ga rerowiar wywapiukari 'ga rerowiaara 'gā nupe.

⁵Pēje'eg amuteea juejue je afutat. A'ere je pēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u futaretei. Janeruwarete 'ga je'ega mome'ua taetu esage pejejatykaaw ipe. A'ere nipo Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā amū mueapyoukari 'ga je'eg amutee are. A'eramū nipo 'ga amū oje'ega mome'wau ajaupe. A'eramū nipo aipo 'ga ajamueapyoukaa ee. Aipoa esage futat. Janeruwarete 'ga je'ega mome'u resage 'jawe futat aipoa. ⁶Pejejepyri je oramū amū sipo maran pēneapyo jeje'eg are teje'eg amuteeu etee pejejeupe jeje'egamū? Nepēneapyoi futari amunipo 'ā ee. A'ere je pēje'eg imū etee futat tejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawera mome'ui pē nupe pē mueapyoawamū. 'Ga je'eg are pē mu'jau je 'ga kwaawukari pē nupe. A'eramū je 'ga rerowiar wywapiukaa pē nupe. A'ere amunipo 'ā jeje'eg amutee re nepēneapyoi ee. A'eramū amunipo 'ā je 'ga rerowiar wywapiukare'ema pē nupe. ⁷Sā'ā maraka apoara 'gā. Jumi'a py a'wyre'emamū 'ā enupara 'gā ikwaawe'ema 'gā jemogya.

Nan amunipo 'ā pēē. ⁸Jumi'a 'jawewara 'gā 'ā ipyau jefaruu 'gā momoranupawamū ajuapisaw are. Ajuapisawa maraka renupa 'gā awau ajuapisaw ipe. A'ere ipy a'wyre'ema 'gā nipokawyi ipyau ajaupe. A'eramū jefaruu 'gā ikwaape'ema. ⁹Nan tee futat pēje'ega renupara 'gā naeapyoi pēje'eg amutee are. Ee amueapyoukare'em ire 'gā jumi'a py a'wyre'ema renupara 'gā 'jawe. Naeapyoi futari ee. ¹⁰Kwaiwete aeje'ega. Najujaju'jawe rūi aeje'ega. Oje'ega apoara 'gā etee te eapyoramū oje'eg are. ¹¹Gā amū je'eg are tejeapyoe'em ire aipo 'gā towajar amutee futat 'gā jee. Je nanē towajar amutee 'jawe futat 'ga upe nū. ¹²Nan tee pēē pejejepyriwara 'gā nemikwaawe'ema etee iapo re. “Epājē emut jee mama'e apoukaawamū”, 'jau 'ā pēē Jarejuwarete 'ga upe ra'e jepi. A'eramū ki pēē “Epājē emut jee ejerowiar wyyapiukaawamū ejerowiaara 'gā nupe”, taetu 'jau ki pēē 'ga upe.

¹³Ije'eg amutee ma'eramū ki pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. “Je mueapyoukar ape jeje'eg amutee are, ki Ku'jyp. A'eramū je 'gā mueapyou ee”, 'jau ki pēē 'ga upe. ¹⁴Teje'eg amuteeramū je nanē tejeapyoe'emamū ee. Te'ag imū etee futat je je'egi Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū je tejeapyoe'emamū teje'eg are. ¹⁵Maranuara sipo ajee je aapo? Naani. Aapo pāwē futat je. Te'ag imū teje'ega 'ga upe. Tejea'aw imū nanē teje'ega 'ga upe nū. Te'ag imū futat nanē temaraka'aga 'ga upe. A'ere je tejea'aw imū nanē temaraka'aga 'ga upe jepi nū. ¹⁶A'ere 'ā peje'ag imū etee Jarejuwarete 'ga muoryw ire pē pyriwara 'gā nokwaawi pēje'ega. A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga muorype'ema futat mama'e are pē pyri. Nokwaawi 'gā pēje'ega. ¹⁷Esage agawewi nipo pēje'ega. A'ere 'gā naeapyoi ee. A'eramū 'gā aku'ie'emamū ee. ¹⁸Je nanē futat jeje'eg amutee jepi. Pē apyraapa je teje'eg amuteeramū jepi. A'e are je Jarejuwarete 'ga muorywi. ¹⁹A'ere je Jejui 'ga rerowiaaramū pē pype tekou je pēje'ega etee iapoi jepi. Ināinānī' etee agawewi je teje'ega pēnemianuwamū. A'etea 'ā pēneapyo ee jepi pejeje'ega je iaporamū jepi. Kwaiwete teje'eg amutee iapo re amunipo 'ā nia'wryi pē nupe ee pēneapyoe'ema.

²⁰Sā'ā jane 'ga rerowiaarareteramū janerea'ara jarejuee. “Jeremiapota sipo Jejui 'ga rerowiar wyyapiukat 'gā nupe? Naani te ra'u nū?” 'jau 'ā jane ojemotup ma'eramū jarejeupe mama'e apo enune. A'eramū ki pēē pejejemogyau ojemotup ma'eramū. Ojemotup ma'e rea'ar imū tāmējē ki pēnea'at mama'e are. Kunumīa 'ā ojee tee futat ea'at ajemogyau. A'eramū ki pēē kunumī 'jawe etee pejejea'are'emamū mama'e are. A'ere kasi mama'e tywera peapo ne. Kunumīakya 'jawe ki pejemogy. Sā'ā kunumīakya mama'e tywera apoe'ema. Nan iki pejemogy kunumīakya 'jawe mama'e tywera apowe'em. ²¹Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari oje'eg are rakue:

“Nepeenuwi futari jeje'ega.

A'eramū je towajara 'gā murukaa pē nupe.

Nepekwaawi futari 'gā je'ega.

A'etea nepeenuwi futari jeje'ega”,

'jau Janeruwarete 'ga 'ā ikwasiarukaa ka'aran are rakue.

²²Jareje'eg amuteeramū jane Jarejuwarete 'ga pājēa te esaukari 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. A'eramū futat 'gā oporesagamū ajemogyau wemikwaawe'ema wowase jane iapoa renuw ire. A'ere 'gā naeapyoi jane 'e are. A'eramū 'gā ojemu'jawe'em jane remimome'u are. Amumera 'gā amara'neramū ee. A'ere jane 'gā je'eg imū Jarejuwarete 'ga je'ega mome'ui 'gā nupe 'ga rerowiaara 'gā mu'jau ee. ²³A'eramū pēē pejejea'aramū mama'e are. Amumē nipo tekotee 'gā 'ua osou pē jatykaaw ipe. Jejui 'ga rerowiaare'ema 'ga amū miamū nipo 'ua osou 'ga rerowiaaramū janejatykaaw ipe. A'eramū nipo 'ga wapyakau janeje'eg are. Janeje'eg amutee renuw ire te nipo 'gā 'i: “Kuu. Ije'ēran ekoete ma'e 'gā te ra'e. Wapo ekoete te 'gā ajemogyau ra'el” 'jau nipo 'gā janeje'ega renupa. ²⁴A'ere nipo 'gā wemikwaaw imū etee Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u renuw ire Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā neapyoramū otywer are. A'eramū nipo 'gā 'jau ojeupe: “Jetywet je Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo 'gā ojeupe wemikwaawa oje'eg imū imome'u re. ²⁵A'eramū nipo 'gā 'jau ojeupe: “Jetywet je tekou”, 'jau nipo 'gā ojeupe. A'eramū nipo 'gā amū “Jetywera emoit je wi je mogou ejemiayuwamū”, 'jau nipo 'gā Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū nipo 'gā 'jau pē nupe: “A'jea futat ra'e. Janeruwarete 'ga rekoi 'au pē pype ra'e”, 'jau nipo 'gā pē nupe.

Jejui 'ga rerowiaaramū janejatykaap

²⁶ A'ere je 'awamū pē mu'ei pējatykaaw are. Pēē mū ki pejemaraka'aga 'ga upe pejejuowase. Pēē mū ki pejejamu'jau 'ga je'eg are. Pēē mū ki pejejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawera mome'wau pejejaupe. Pēē mū ki pejeje'eg amuteeramū. Pēē mū ki pejejamueapyoukaa 'ga 'eawer are. Nanuara pyu pēē pāwēūjē etee futat Jejui 'ga rerowiar wyyapiukaa pejejaupe. ²⁷ Pejeje'eg amutee re majepeinume pejeje'ega. Kasi a'e pe nepejamueapyoukari ee ne. Pāwēūjē etee kasi peje'eg ine. Maranamū nipo mukūi pejeje'eg amuteeramū, maranamū muapyt pejeje'eg amuteeramū. Oje'eg pyy ma'e 'ga je'ēmaw ire ki 'gā amū tomome'u 'ga remimome'ufera 'gā nupe, 'gā mueapyoukaa aipo 'ga 'eawer are. A'eramū nipo 'ga amū oje'eg amuteeramū nū. ²⁸ A'ere nipo ee oporomueapyo ma'e 'ga nitywi amū. A'eramū kasi aipo 'ga toje'eg ine. Jarejuwarete 'ga upe etee te aipo 'ga je'egi. Ojeupe etee nanē 'ga oje'ega nū.

²⁹ Mukūmukūi'ī 'gā etee ojeupe Jarejuwarete 'ga 'eawera mome'wau. A'eramū enupara 'gā 'jau: "Janeruwarete 'ga futat te 'ga moje'egukat jane upe ra'e? Naani te ra'u nū? 'Ga 'mea' eramū nipo Najaneruwarete 'ga rūi 'ga moje'egukari", 'jau nipo enupara 'gā. ³⁰ Pējatykaaw ipe nipo Janeruwarete 'ga oje'ega pēē mū nupe, oje'ega renuparamū pēē mū nupe. A'eramū ki pē nowase oje'eg ma'e 'ga topik pejeje'ega anupa. ³¹ Pēē futat nipo pejamu'e Jarejuwarete 'ga je'eg are majepeinume pejeje'eg ire. A'eramū te nipo pejamu'e Jejui 'ga rerowiar wyyapiukaa pejejaupe. ³² Oje'eg ma'e 'gā oje'eg amue wemifutar imū etee futat. Oje'ega momigarūmū nanē wemifutar imū nū. ³³ Pāwēūjē etee peje'egamū sipo Janeruwarete 'ga ku'iramū pē nee? Naani. Majepeinume ajaupe omome'waramū te 'ga pē mu'ei. Janeruwarete 'ga nafutari oje'eg are pejamue ekoetea. Pēneko esagea te 'ga afutat.

Jejui 'ga rerowiaara 'gā mu'jau je 'gā mu'e pāwē aju'jawe etee futat. ³⁴ A'eramū ki kūjāmera 'gā topik etee Jejui 'ga rerowiaara 'gā jatykaramū, wapyakau etee pejemu'jara 'ga je'eg are. Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari ee rakue. "Kūjāmeramū ki pejemena 'gā je'ega peenuw etee", 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue. ³⁵ Nepēneapyoi nipo mama'e are. A'eramū ki pejejemogyau etee enupa. A'eramū pēē pejeje'wyr ipe etee futat pejepononupa ee pejejaupe. Pejejatyka pype kasi kūjāmeramū pepononup pejejaupe ee ne, pejomojenosī ne.

³⁶ Pēē mū nipo je'eawera rerowiare'ema pejejemogyau. A'eramū je 'jau pē nupe: "Pē nupe ra'ne sipo Janeruwarete 'ga je'egi rakue? Pē nupe etee sipo 'ga je'egi?" Naani. Napē nupe ra'ne rūi 'ga je'egi rakue. Napē nupe etee rūi nanē 'ga je'egi nū. ³⁷ Pēē mū te nipo ajea a'jea futat Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u are pēneapyo katu rai'i. "Ga te 'ā je mopājē", 'jau nipo pēē mū rai'i. A'eramū nipo aipo 'jara 'gā je'eawera kwaapa. "A'jea futat ra'e. Jarejuwarete 'ga 'eawera etee futat Paulo 'ga okwasiat ka'aran are ra'e", 'jau nipo 'gā. ³⁸ A'ere nipo 'gā amū je'eawera nuerowiari futari. A'ere kasi pēē nanē perowiat aipo 'gā je'ega ne.

³⁹ A'eramū ki pēē 'jau: "Jarejuwarete 'ga je'ega mome'ua je afutat", 'jau ki pēē pejejeupe. A'ere kasi pemošī 'gā je'eg amutee awi ne. "Au'je pejeje'eg amutee re", 'jawe'em pēē pejejaupe. ⁴⁰ Pejejemogyau esage etee futat mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imū.

15

Amanū re Kristu 'ga ferawi nū

¹⁻² Pēē 'ā jerewirera 'jawe futat. Kūjāmeramū 'ā pēē jerenyra 'jawe futat. A'eramū je pē muea'aa Jejui 'ga mome'uawer are. Ymā te ako je Jejui 'ga mome'ui pē nupe ikue. "Jejui 'ga 'ā Janeruwarete 'ga ra'yraretea. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga 'ga muri 'au wyy pe kunumīakyrāmū janee rakue. Ojemotuw ire 'ga 'ā 'gā mu'jau akou 'Uwarete 'ga ree rakue. A'ere 'ā 'ga ojejukaukaa ae a'wyre'ema 'gā nupe janetywer are rakue. Amanūmū 'ga 'ā janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi Jejui 'ga jane erowiarāmū", 'jau ako je pē nupe ikue. A'eramū ako pēē aipo renuw ire Jejui 'ga rerowiaa ai'i. 'Ga rerowiarāmū Janeruwarete 'ga pē mogyi wa'yramū. 'Ga mome'u rerowiarāmū Janeruwarete 'ga pē katu'oka, pētywera moia pē nui. A'ere 'ga pēē 'ga rerowia 'meramū Janeruwarete 'ga nepē katu'ogi.

³ Je upe Janejararete 'ga 'eawera resagesageramū futat. Aipoa etee futat je amome'u pē nupe. Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā nupe Kristu 'ga ree rakue. 'Gā nemikwasiarer imū etee futat 'ā Kristu 'ga amanūmū janetywera mepyawamū rakue. ⁴ 'Ga manū re 'gā 'ga monou 'ga nuga ita kwara pype rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'ga moferawi imuapyra 'ara rupi etee rakue nū. A'e are nanē 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari rakue nū. ⁵ Oferaw ire 'ā Kristu 'ga ojesaukaa Pedro 'ga upe ra'ne rakue. A'ere 'ā 'ga ojesaukaa pāwē wemimonofera 'gā nupe rakue. ⁶ A'ere 'ga jesaukari kwaiwete wewiri oo ma'efera 'gā nupe rakue. Kiētus 'gā 'ga resaka rakue. Kwaiwete 'gā nupe jēmī ojesaukaa rakue nū. 'Gā jatyka 'gā nuwamū 'ga jesaukari 'gā nupe rakue. Ajemogyau we futat 'ā 'ga feraw ire 'ga resakarera 'gā amū. Opapap futat 'ā amumera 'gā numiamū. A'ere kwaiwete je futat 'ga resakarera 'gā jemogyi. ⁷ A'ere 'ā 'ga jesaukari Tiago 'ga upe rakue nū. A'ere 'ā 'ga ojesaukaa wemimonofera 'gā nupe pāwējē etee rakue, 'gā jatyka 'gā nuwamū rakue nū.

⁸ A'ere je ywy pe 'ga rekoramū naesagi 'ga ikue. Naatai je tekou 'ga rupi ikue. Ywag ipe oo re te 'ga jesaukari jee ikue. Narowiari je 'ga 'gā pyri ikue. Anure te je 'ga rerowiari ikue. Sā'ā kunumīakya 'ara'ne'ema oy awi. Nan tee futat je narowiara'nei Jejui 'ga ikue. ⁹ Tea'wyre'emamū je tekou ikue, Jejui 'ga remimonofera 'gā a'wyre'ema apyraapa ikue. Jejui 'ga rerowiaara 'gā je erekou tyweaete tekou ikue. A'eramū je mojenosōmayau kwe pewara 'gā 'ea. "Paulo 'ga Jejui 'ga remimonofera 'ga" 'ea je mojenosōmayau etee. Na'ga porowyky apoara rūi je ako ikue. A'eramū aipo 'gā 'ea je mojenosōmayau etee je mogyau 'ga rerowiar ire ikue. ¹⁰ Naapoi je mama'e esagea tekou Jarejuwarete 'ga upe ikue. A'etee 'ga iporomutar esage je ree je rekoramū ra'e jepi. A'eramū 'ga jetywera moia je wi ikue, je mogou omome'waramū ikue. A'eramū je 'ā 'agamū tekou rēwējēmī 'ga mome'waramū pē nupe. Ajepeja 'gā 'ga remimono ppy 'gā apyraapa 'ā tekou 'ga mome'wau pē nupe. A'ere najetee rūi iapoi. Janeruwarete 'ga te 'ga mome'uukat je upe. ¹¹ A'ere je Jejui 'ga remimono ppy 'gā 'ga mome'u 'jawe etee futat 'ga mome'ui nū. Nasigaty rūi futat je 'gā nemimome'u awi imome'ui pē nupe. A'eramū ki pēē pejejea mŷina pāwē etee futat ore 'ga mome'u are. Naimome'wara 'gā nee rūi pēē pejejea mŷja. Jejui 'ga mome'u are te ki pejejea pemŷi ete. A'eramū pēē Jejui 'ga rerowiaa pejejemogyau.

Kristu 'ga ferawa 'jawe nipo 'ga rerowiaaramū jane ferawi nū

¹² Ymā te ako ore Kristu 'ga ferawa mome'ui pē nupe ikue. "Janeruwarete 'ga Kristu 'ga omoferap imogou nū", 'Jau ako ore pē nupe ikue. Ma'eramū sipo ajee neperowiari aipo ore'ea? Ma'eramū sipo ajee aipo pe'je amū: "Noferawi futari ae amanū re", pe'je pejejemogyau. ¹³ Amanū ma'eferamū ae noferawu'jawi futari 'e re amunipo 'ā Kristu 'ga nanē noferawi rakue nū. ¹⁴ Kristu 'ga ferawe'em ire amusipo 'ā je ma'eramū imome'wau pē nupe? Kristu 'ga ferawe'em ire amusipo 'ā ma'ja perowiat? ¹⁵ A'jea futat amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā ore'meramū Jarejuwarete 'ga upe. "Janeruwarete 'ga Kristu 'ga moferaparera", aru'e ekoete te ra'u ore pē nupe rakue nū. A'eramū amunipo 'ā ore oro'meramū Jarejuwarete 'ga upe aipo 'e re rakue. ¹⁶ Amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā Kristu 'ga noferawi futari rakue nū. ¹⁷ Kristu 'ga ferawe'em ire amunipo 'ā ore pē moryteei te 'ga ree. Oro'me amunipo 'ā ore erowiarukaa pē nupe rakue. A'eramū amunipo 'ā Janeruwarete 'ga petywera moire'ema pē nui rakue. A'eramū amunipo 'ā pēē pejewau mama'eukwaawa rapyaw ipe pejemanū re. ¹⁸ Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū amanūmū rakue. A'ere 'gā nanē amunipo 'ā nowyru'jawi a'jea futat amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire. ¹⁹ A'jea futat amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā jane jarejemogyppyka futatee futat jarejemogyau Kristu 'ga ree. A'ere amunipo 'ā jane kokari jarejemogyau. A'eramū amunipo 'ā jane jare'arasigamū tekotee 'gā 'arasiga apyraapa.

²⁰ A'ere 'ā nanarūi futat. Kristu 'ga 'ā oferap futat rakue. A'eramū jane "Kristu 'ga rerowiaaramū nanē jareferapa jaremanū re nū" 'e rerowiaa futat. ²¹⁻²² Ymā a'e Atāu 'ga nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramū 'ā 'ga amanūmū rakue. A'eramū jane 'agamū jaremanūmū. 'Ga ree futat ajee 'ā jane nanē jane manūi nū. A'ere 'ā 'awamū Kristu 'ga ferawi amanū re rakue. A'eramū jane 'ga rerowiaaramū jane nanē jareferapa

nū. ²³Kristu 'ga futat jane upe oferaw ppy ma'efera. A'eramū nipo jane 'ga remiayuwamū nanē jareferapa 'ga ruramū nū.

²⁴⁻²⁸A'ere 'ā 'ga nuri we. 'Ga rur ire te nipo Janeruwarete 'ga 'ga ree iporomutare'ema 'gā pājē pojekai 'gā nui. A'ere 'ā 'ga iapopawe'emawe 'ga futat 'ga reni 'wyrriaramū janee. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue: “Anure nipo Janeruwarete 'ga Kristu 'ga m̄yi 'wyrriaramū 'gā nupe kajueje etee futat”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue. Naojeupe rūi 'ga 'ga m̄yina 'wyrriaramū. Tekotee 'gā nupe tee 'ga 'ga m̄yina 'wyrriaramū. Kristu 'ga futat mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwa momapa. Ae manūa nanē nipo 'ga imateepapa nū. A'eramū te nipo ae namanūu'jawi futari. Kristu 'ga futat nipo mama'eukwaawa 'wyrriara pājē pojekau jui. Emiayuwa pājē reewe futat nipo 'ga ipojekau jui. A'eramū futat nipo 'ga mama'e monoupap katu katu 'Uwarete 'ga po pe. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat nipo 'ga iapou. A'eramū taetu nipo 'ga 'Uwarete 'ga mogou katu katu 'wyrriararetereramū jarejeupe. Ojeupe nanē 'ga 'uwa 'ga mogou 'wyrriararetereramū. A'eramū taetu nipo 'ga ruwa 'ga 'ūina mama'e jararetereteramū.

²⁹Noferawi amanū ma'efera 'gā 'e re amunipo 'ā ma'eramū 'gā amū ojepym̄iāukaa ekoete 'y pe amanū ma'efera 'gā nee, 'gā ferawa resaukaa? Amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā 'gā nojepym̄iukari tee 'y pe 'ga amū upe rakue. ³⁰⁻³¹Amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amusipo 'ā ore ma'ja mome'wau arakou au'jeteramū orojejukaukaa ja'wyja'wyukat ee 'gā nupe. A'ere 'ā a'jea futat te Kristu 'ga ferawi rakue. A'eramū je tejekōēājamū pē nee. A'eramū je tejemome'wau pē nupe. Jejui Kristu 'ga ree, Jarejararete 'ga ree ako jane jemujari ikue. A'eramū je tejemome'wau pē nupe. Jejui Kristu 'ga upe je porowyki tekou. A'eramū 'gā afueweramū je ree. Amanū ma'efera 'gā ferawe'em ire amunipo 'ā je naporowyki futari Kristu 'ga upe. A'eramū amunipo 'ā 'gā afuewere'emamū je ree. ³²Efesu pe je rekoi. Iraikoāi futat 'auwara 'gā je rerekoi. Sā'ā 'miara ae 'u ja'wyja'wya. Nan futat 'auwara 'gā je ka'migi ja'wyja'wy je rerekou. Jejui Kristu 'ga je imome'u are 'gā je ka'mika ja'wyja'wy je rerekou. Amanū ma'efera 'ga ferawe'em ire amusipo 'ā je 'gā mamara'neukar ekoetei tejee? Naani. Namamara'neukar ekoetei amunipo 'ā je 'gā tejee. 'Gā 'jawe etee futat amunipo 'ā je iapou. “Pe'je ki sajemi'wat, kawājaiwa rykua nanē nū. Ai'iwe nipo jane manūi 'ja. Jaremanūme'ēwe sajemi'wa'wa'ri 'jau 'wei”, 'jau ekoete amunipo 'ā je 'gā 'jawe etee tekou.

³³A'ere je na'gā 'jawe rūi je rekoi. Pejemoryteekat kasi 'gā nupe ne. Ia'wyre'ema 'gā pyri pejeko re pēē nanē pejemu'jag ia'wyre'emamū nū. ³⁴Au'je mama'e tywera pēē iapo re. “Jarejuwarete 'ga remiayuwareteramū jane jemogyi”, pe'je nipo nanuaramū numiamū. A'ere nipo pēē mū nepejemogypygi futari 'ga ree. Aipo a'e je pē mojenosiukaawamū.

Oferap ma'e

³⁵Pēē mū nipo 'jau jee: “Maran sipo ajee Janeruwarete 'ga amanū ma'efera 'gā moferawi? Maran sipo ajee oferap ma'e 'gā netea?” 'jau nipo pēē. ³⁶Aipo 'jaramū pēē nepekwaawi futari. Sā'ā ae y'wa'ŷja tyma. Y'wa'ŷja 'ā oto'omaw etee. A'eramū 'ā iywyter ipewara etee 'ua opoa jui y'wa 'ywa mū. ³⁷A'ŷja etee 'ā pēē ityma. Nay'wa 'ywa rūi 'ā petyra. Otym ire etee 'ā y'wa'ŷja opopoa, waranupa 'ā. Opopot ma'ea 'ā naa'ŷja 'jawe rūi. Nan tee futat oferap ma'e 'gā netea. Naamanū ma'efera 'jawe rūi 'gā netea. ³⁸Wemifutar imū etee futat 'ā Janeruwarete 'ga y'wa'ŷi apoi rakue. Juowuu a'ŷja naamyneju a'ŷja 'jawe rūi. Opopor ire i'ywa naju'jawe rūi ajemogyau nū.

³⁹Nan tee futat naju'jawe rūi eko ma'eramū aero'oa. Namiaro'o 'jawe rūi janero'oa. Nawyra'i o'o 'jawe rūi nanē janero'oa nū. Napira 'jawe rūi nanē janero'oa nū. ⁴⁰Ywag ipewara naywy pewara 'jawe rūi. Ywy pewara esage futat. A'ere naywag ipewara resage 'jawe rūi. ⁴¹Kwara 'ā enyfuakat futat. Jay nanē 'ā eny futat numiamū. A'ere nakwara reny 'jawe rūi jay renya. Najaytata reny 'jawe rūi nanē 'ā nū. Naju'jaju'jawe rūi 'ā eny ma'e renya.

⁴²Nan tee futat janerete yaua na'auwarera 'jawe rūi. 'Awamū jarejero'wau jaremanūmū. A'ere nipo anure jane ferawi jarejero'wuu'jape'ema jaremanūu'jape'ema futat nanē nū. ⁴³Otymamū 'ā ae amanū ma'eramū afuakare'emamū. Aereumera 'ā nifuakari. Otyweruaramū nanē 'ā ae nū. A'ere nipo anure oferapa 'ga fuakaramū, okaturamamū

nanē nipo 'gā nū. ⁴⁴ 'Awamū 'ā ae ywy pe futat ojotyimi. A'ere anure ae ferawi ywag ipe awawamū te. Ywy pewara 'gā netea naywag ipewara 'gā nete 'jawe rūi. ⁴⁵ Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gā nupe ee rakue: "Kūima'e ypy 'ga, Atāu 'ga, Janeruwarete 'ga iapou rakue, eko ma'eramū rakue", 'jau 'ga ikwasiarukaa rakue. A'ere ajepeja kūima'e 'ga, Jejui Kristu 'ga te jane upe okoeteete ma'ea. A'eramū 'ga te jane mogyau ete Jarejuwarete 'ga ra'yramū. A'eramū nipo 'ga futat jane mū'jāu tywy awi. ⁴⁶ Janepy 'ga te aje 'ā naywag awi rūi 'ut rakue. 'Yja apopyrera 'ga te 'ā poromū rakue. A'ere 'ā Jejui Kristu 'ga ywag awi 'ut ma'efera te. Anure te 'ā 'ga ruri rakue. ⁴⁷ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'yja apoi janepyramū rakue. Aipo 'ga rera 'ā Atāua rakue. A'ere 'ā Jejui Kristu 'ga ruri ywag awi te rakue. ⁴⁸ Ywy pewaramū aje 'ā janeretea 'yja apopyrera 'ga retea 'jawe etee futat. A'ere nipo jane anure ywag ipe oo ma'eramū janerete jemu'jagi ywag awi 'ut ma'efera 'ga rete 'jawewaramū. ⁴⁹ 'Awamū jane jemogyi 'yi apopyrera 'ga 'jawe. Anure te nipo jane jemogyi ywag awi 'ut ma'efera 'ga 'jawe.

⁵⁰ 'Yi apopyrera janeretea nooi futari ywag ipe. Janero'o, janery. Mīmera nooi ywag ipe. 'Yi apopyreramū jane jaremanūmū futat. A'eramū 'yi apopyrera awawe'em ywag ipe.

⁵¹⁻⁵² A'eramū je 'awamū pēnemikwaawe'ema mū ree pē mueapyoukaa. Jejui 'ga ruramū nipo jane 'ga rerowiaaramū jarejemogyau je futat amū. Najuejue etee futat nipo jarejemu'jaga 'ga 'jawe. Amanū ma'efera 'gā, eko ma'e 'gā. Mīmeramū nipo jane jarejesowo'gōka 'ga 'jawe futat.

'Ga ruramū nipo ywagipewara 'ga amū jumi'aranūū pyau. Ipyrauwe nipo jane jarejesowo'gōka kamēšiete Jejui 'ga 'jawe futat. Jumi'aranūū pyrauwe nipo amanū ma'efera 'gā nanē ū'jāu tywy awi nū. A'eramū futat nipo 'gā ojesowo'gōka imanūū'jawe'emamū ajemogyau. Eko ma'efera 'gā nanē nipo ojesowo'gōka imanū'e'emamū.

⁵³⁻⁵⁴ Janerete yaua nipo 'ga a'eramū futat imua janee. A'ea namanūi janee. A'eramū futat nipo ae manūa atepawamū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari aipo are 'gā amū nupe ee rakue:

"Anure nipo Janeruwarete 'ga reni 'wyrīaramū jane upe.

A'eramū futat nipo ae amanūū'jape'ema.

'Ga te 'ā ae manūa omateepap.

A'eramū ki jane 'ga je'ega etee futat enupa",

'jau 'gā 'ā ikwasiarukaa rakue. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga amanū ma'erama 'gā mu'jaga 'gā sowo'gōka imanū'e'emamū etee futat nū. Ymāwarera 'gā nemikwasiarer imū etee futat nipo 'ga aipo apou. ⁵⁵ Sā'ā jawa'jyra ae kutuga. A'eramū 'ā ae akutukarera jawa'jyra jukau. A'eramū 'ā aipo jawa'jyra ae kutugu'jape'ema. Nan tee futat Janeruwarete 'ga ae manū mateepawī ae wī. 'Ga imateepaw ire ae amanūme'em. A'eramū jane aipo rapesakaramū jarekyjawe'em jaremanū awi. Nitywi futari nipo ae jero'wua poromū. Ae manūa nanē nipo otywe'emamū nū. ⁵⁶ 'Awamū jane manūi futari janepy 'ga 'ā jaremote'aawer are. Atāu 'ga 'ā nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramū 'ga a'eramū amanūmū rakue. 'Ga ree 'ā jane nanē 'ga je'ega renupe'ema rakue nū. A'eramū jane nanē jaremanūmū nū. ⁵⁷ A'ere Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga jane moferawi nū, werowīaramū nū. A'eramū futat nipo jane jaremanūū'jape'ema. A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee.

⁵⁸ A'eramū ki pēē Jejui 'ga rerowiar wwyapiau pejejemogyau. Jarejararete 'ga upe etee pejeporowykyau pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga upe jane porowykyramū janeremiapoa esageramū 'ga upe. A'eramū ki pēē pejeporowykyau 'ga upe au'jeteramū futat, 'ga remifutara apou 'ga upe.

16

Judeja ywy pewara 'gā nupe ka'aranūū monoa

¹ 'Awamū je pē mu'ei Judeja ywy pewara 'gā nupe ka'aranūū pēē imono are. Jerusareg ipe kwaiwete ikaraemāe'ema 'gā jemogyi. A'eramū ki jane ka'aranūū monou 'gā nupe. Garasi ywy pewara 'gā, Jejui 'ga rerowiaara 'gā je amu'e aipo are ai'i. A'eramū je 'awamū pēē nanē pē mu'jau ee nū. ² Morowykye'ema rupi pejejatykaaw ipe pēē ka'aranūū pe

rerawau yrū pype 'gā nupe. Pēē mū nipo pejeporowykyau peje'wyrīara 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā pē mepyyu. A'eramū ki pēē kwaiweteu'i ka'aranūū pe monou'i yrū pype 'gā nupe. Pēē mū nipo ināinānī'i etee pēporowyky repya. A'eramū pēē ināinānī'i etee futat ape monou yrū pype 'gā nupe. Aipoa pēē tejenunewe iapo re nipo je ka'aranūū renūine'ema tekou pē nupe. ³ A'eramū nipo je pēnemimono'ogera etee futat tewau ipyyka imonou Jerusareg ipewara 'gā nupe. A'eramū ki pēē 'gā amū nesaka Jerusareg ipe erawaramū. Pēnemimū'ēmera 'gā kwaaw ire je ka'arana kwasiaa imonou 'gā nee. “Kweramū Korītu pewara 'gā nemimonofera 'gā. Ka'aranūūa 'gā werooukat pē nupe, pē poaawamū”, ta'e inuga 'gā nupe ka'aran are ikwasiaa 'jau. A'eramū 'gā jeremikwasiarera rerawau pēnemimono'ogera ka'aranūū reewe Jerusareg ipewara 'gā nupe, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe 'jau. ⁴ Maranamū nipo je esageramū je nanē tewawe'em nū. Maranamū nipo je oi futari. Je oramū nipo pēnemimū'ēmera 'gā awau je rupi.

Paulo 'ga remiapo

⁵ Masetoni ywy pe ra'ne je oi. A'e awi futat nipo tewau pē pyri. ⁶ Peu nipo je tepytai pē pyri amana po'oga poromukuran. Pejejewi je oramū ki mama'ea pemut jee jeremirerooramū. Ma'ape katu nipo je oi aipo awi. Nakwaawi we je tewawa. ⁷ Najeoweri je kamēsiēte pē pyri. Pē pyri tekofukuu'ia te je afutat, Jarejararete 'ga ifutar ire.

⁸ Awamū je rekoī Efesu pe. Nooa'nei we je 'aw awi. Pētekosti 'Jawa'ara kwaw ire te nipo je oi, jarejatykaawa 'ara kwapaw ire te nipo je oi 'aw awi. ⁹ Jejuī 'ga je amome'u 'auwara 'gā nupe. A'eramū 'gā kwaiwete 'ga rerowiaa. Amumera 'gā te ajee nafutari 'ga mome'ua. Nuerowiari nanē 'gā 'ga nū, je 'ga mome'uramū.

¹⁰ Jarejararete 'ga upe Timoteo 'ga porowykyi je 'Jawe etee futat. A'eramū ki pēē pejejejukau esage 'ga ree, pejejepyri 'ga oramū. ¹¹ Peago'o kasi 'ga ne. Mama'ea etee ki pēē imonou 'ga upe 'ga remirerooramū. Pejepota'waramū etee 'ga ree. Pē pyri oo re nipo 'ga ruri 'au je pyri nū. Janerewirera 'Jawewara 'gā amū nupi nipo 'ga 'ua. A'eramū je 'gā napesaka nipo te'jina.

¹² Awamū je Aporu 'ga mome'ui pē nupe. “Ekwap Korītu pewara 'gā nesaka. Jarejwirera 'Jawewara 'gā nupi ekwapa”, a'e je Aporu 'ga upe ai'i. A'ere 'ga nioweri 'gā nupi. Meewe tee te nipo 'ga oi pē nesaka.

¹³ Perowiari wyyapi ki Jejuī 'ga. Pekiye kasi 'ga rerowiare'ema 'gā nui ne. Jejuī 'ga ki pemome'u 'gā nupe. ¹⁴ Pejepota'wa esageramū pejejee pejeporowykyau esage nanē Jejuī 'ga upe nū.

¹⁵ Estefana 'ga ako opytuna 'gā netee Jejuī 'ga rerowiar ypyramū Akaja ywy pe ikue. Jejuī 'ga rerowia ppy we ako 'gā oporowykyau 'ga upe ikue, ajamu'jau 'ga ree ikue. ¹⁶ A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa. Pejejeupe 'ga 'eawer imū etee futat pēē mama'e apou. Kwe pe nipo Jejuī 'ga ree moromu'jara 'gā amū akou 'gā nee nanē pejeapyakau nū. 'Gā pyri oporowyky ma'e 'gā nanē poromū nū.

¹⁷ Estefana 'ga, Fortunatu 'ga, Akaiku 'ga. Mīmera 'gā jemuekōēaina je pyri 'gā nura. Muku te 'ā peko je wi. A'eramū 'ā pēē je poare'ema. A'ere 'ā 'gā nuri je poaa rai'i. ¹⁸ Je muekōēaina 'ā 'gā 'ua rai'i. Pēē nanē nipo 'gā pē muekōēaina pē mogyau. A'eramū ki jane 'jau 'gā nupe: “Ore muekōēai ako pejepe ai'i. A'eramū pēē esage ma'eramū oree”, 'jau ki jane 'gā nupe 'gā nuorypa ee.

Oje'ega 'ga imonou 'gā nupe 'gā futaa

¹⁹ Asia ywy pe je rekoī. 'Auwara 'gā Jejuī 'ga rerowiaara 'gā oje'ega monou pē nupe pē futaa. Akira 'ga wemireko ēē retee, Prisira ēē retee oje'ega mono pē nupe pē futaa. 'Gā nog ipe Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ajatykau ojemu'jau Jejuī 'ga ree. 'Gā nog ipe ajatyka ma'e 'gā nanē oje'ega monou pē nupe nū. ²⁰ Najuejue etee futat janerewirera 'gā oje'ega monou pē nupe pē futaa.

Jejuī 'ga rerowiaaramū ki pejoman, pejejafutaa.

²¹ Awamū je rete futat ka'arana kwasiari inuga pē nupe: “Teje'ega amono pē nupe pē futaa”, Pauloramū je ikwasiari pē nupe.

²² Jarejuwarete 'ga Jarejararete 'ga ree ipromutare'ema 'gā nereko tywera je afutat.

“Ere ejua kamēsīete, ki Jejui”, 'jau je Jarejararete 'ga upe.

²³ 'Ga rerowiaaramū je pē futari. Jarejararete 'ga resage pē nerekoa nanē je afutat nū.
²⁴ Jeporomutar esage je pē nee. Jejui Kristu 'ga perowiat je 'jawe. A'eramū je tepota'wa esageramū pē nee.

Kweramū etee jeje'ega pē nupe.

2 Korītu

Korītu pewara 'gā amū nuerowiari Paulo 'ga. Nafutari 'gā 'ga remikwasiarera. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaru'japa imonou Korītu pewara 'gā nupe, 'gā mueapyou oporowyky are. NaPaulo 'ga etee rūi ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

¹Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou pē nupe. Timoteo 'ga ako je pyri. Je 'ā Jejuī Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā te ako Jejuī 'ga je monoi kwe pewara 'gā nupe omome'waramū ikue. “Kwe pe ekwap je mome'wau ekou 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga je monou kwe pewaramū pē mu'jaukaa ojee ikue. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou Korītu pewaramū pē nupe, Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pē nupe. Akaja ywy pe okwasi'o ma'eramū pē nupe nanē je ikwasiaa imonou nū. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pē nupe je imonoi.

²Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga nanē 'ā Janejararetea futat nū. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Jarejuwarete 'ga simuoryp

³Janeruwarete 'ga futat 'ā Janejararete 'ga Ruwaretea, Jejuī Kristu 'ga Ruwaretea. Ipota'wa 'ā 'ga jane ree jepi. Janeruwarete 'ga 'ā jane poat mama'e apo are kwaiwete. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee. ⁴Ore upe mama'e tywera jeaporamū, Janeruwarete 'ga ore mojemogypyka jui ojee ai'i. A'eramū ore nanē pē poaa 'ga oropoaawera 'jawerimū etee futat. ⁵Ymā 'ā ia'wyre'ema 'gā Kristu 'ga rereko tyweretei rakue. Nan tee futat ajee 'gā 'ā ore rereko tyweri, Kristu 'ga rerowiaaramū ore jemogyramū. A'ere 'ga 'gā ore rereko tyweramū Kristu 'ga rekoī ore pyri ore mouagukaa ore rereko tywera upe. ⁶'Gā orojereko tywer ire miamū ore pē poari Jejuī 'ga rerowiar wyyapiukaa pē nupe. Kristu 'ga wejue ore poat ore mouagukaa orojereko tywera upe. A'eramū ore nanē pē poararūmū pē mouagukaa nanē jupe nū. ⁷Orojemogypyka arajemogyau Jarejuwarete 'ga pē poar are. 'Ga rerowiare'ema 'gā nipo pē nerekou tyweaete ore rereko tyweawera 'jawerimū etee futat. A'eramū nipo “Janeruwarete 'ga pē poaa ore poaawera 'jawerimū etee futat” 'ea jane 'ā sikwaap.

⁸Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe. A'eramū je 'awamū tejereko tywera mome'wau pē nupe. Asia ywy pe je rekoramū 'gā je rereko tyweretei kwaiwete. ⁹Janeruwarete 'ga jukaukaa werewi 'gā nupe. A'eramū je tejemuaēma tejee. “Je juka sipo 'gā pa”, 'jau je tejeupe etee futat ai'i. A'eramū je tepoia tejee tejemogypyg awi. A'eramū je tejemogypyka Jarejuwarete 'ga ree etee futat 'awamū. Ae moferapara 'ga ree etee futat je tejemogypyka tekou 'awamū. ¹⁰Ma'eramū 'ga 'ā je a'gui 'gā nui je jukaukare'ema 'gā nupe. Anure nanē nipo 'ga je a'gui 'gā nui nū. Ajemogypyk je 'ga ree. “Janeruwarete 'ga nojejukaukari 'gā nupe. 'Ga te nā'ā nojejukaukari 'gā nupe re'ā”, 'jau je tejeupe jepi. ¹¹A'eramū ki pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe je ree. “Epoar iki Paulo 'ga, ki Ku'jyp. Ea'gu ki 'ga 'ga ree ifuwet ma'e 'gā nui”, 'jau ki pēē 'ga upe je ree. A'eramū 'ga je jukaukare'ema 'gā nupe, ojeupe pejeje'ega pēē imonou'jau'jaw ire. A'eramū nipo 'gā kwaiwete Jarejuwarete 'ga muorypa je jukae'em are.

Paulo 'ga wea'aramū kwe pe te nū

¹²Janeruwarete 'ga 'ā je poat akou jepi. A'eramū 'ga je mogo esageukaa wowase jepi. Pē neape taetu je 'ā tekou esage jepi. A'eramū je tejerowiaa pē pype teko esage are. Naje'mei je pē nupe. Pē pype tekou tejemuawapia tekou jepi. Aipoa Janeruwarete 'ga ifutaa. Najemogypygi futari je te'akwaaw ekoete are. Janeruwarete 'ga wejue opota'waramū je ree. Opājē 'ga imua jee. A'eramū taetu je tekou esage pē pype.

¹³Namama'eay are rūi je ka'arana kwasiari pē nupe. Mama'e aye'em are etee te je ikwasiari imonou pē nupe. A'eramū pēē imogytau pejejeapyoramū ee. Ee pēneapyoa je afutat. ¹⁴'Awamū nipo nepēneapyopawi ee pejejemogyau. A'eramū ki pēē pejejea'aramū

ee. A'eramū nipo pēē pejejeapyokaturamū ee. A'eramū nipo pēē Jarejararete 'ga ruaw ipe pejeku'iramū je ree. Jejuī 'ga ruaw ipe pejeku'iramū je ree pejejee jeku'i 'Jawerimū etee futat.

¹⁵⁻¹⁶ Ee pēneapyo are je jemogypygyi tekou ikue. A'eramū je 'Jau tejeupe: “Too Korītu pewara 'gā nesaka 'Jau nū kwy”, 'Jau je tejeupe ikue numiamū. “Masetoni ywy pe tewau tapytaaip Korītu pewara 'gā pyri 'Jau”, a'e je numiamū. “A'eramū tewau kwe pe 'gā nui. A'ere je tejewya tepytaaīwu'Japa 'gā pyri 'Jau nū kwy”, 'Jau je tejeupe ikue numiamū. “A'eramū nipo je 'gā maku'iu'Jawi tejee re'ā”, 'Jau je tejeupe numiamū. Je jewyramū amunipo 'ā pēē mama'e mua jee Judeja ywy pe jeremirerooramū. A'ere je nooi. ¹⁷ Jerea'at amutee te je nū. A'eramū nipo pēē mū 'Jau jee: “I'me te Paulo 'ga oree 'we”, 'Jau nipo pēē mū jee. A'ere je naje'mei futari pē nupe. Maran gatu gatu etee mama'ea jee. ¹⁸ Janeruwarete 'ga 'ā ni'mei futari. U'eawer imū etee futat 'ā 'ga mama'e apoi. A'eramū je nanē te'me'emamū pē nupe nū. Namoryteei je pēē te'eawer are. ¹⁹ Jejuī Kristu 'ga ako je amome'u pē nupe ai'i. Timoteo 'ga, Silasi 'ga. Mīmera 'gā netee ako je Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga mome'wau pē nupe ai'i. Mama'e a'Jea etee 'ā Jejuī Kristu 'ga omome'u rakue. 'Ga futat ako Jarejuwarete 'ga imome'waukaa oree ikue. A'eramū ore nanē mama'e a'Jea etee imome'wau pē nupe. ²⁰ U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi Jejuī Kristu 'ga upe. U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga Jejuī Kristu 'ga muri janee. A'eramū jane 'ga je'ega rerowiaa. “A'Jea futat 'ga remiapoā”, 'Jau jane 'ga upe. A'eramū jane 'ga muorypa Jejuī Kristu 'ga ree. ²¹ Janeruwarete 'ga futat 'ā Jejuī Kristu 'ga rerowiarukaa oree. Pē nupe nanē 'ga futat 'ga rerowiarukaa rakue. 'Ga futat 'ā jane mujat Jejuī Kristu 'ga ree. 'Ga futat 'ā jane mogyau wemaiyuwamū. ²² Sā'ā jane jarejera kwasiara jarekaraemā are. A'eramū 'ā tekotee 'gā janekaraemā kwaapa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga U'agesage muri wemaiyuwamū janee. A'eramū jane jarejemogypygyka 'ga 'eawer are: “Te'agesagea je amono pē nupe ra'ne. A'eramū je anure mama'e monou pē nupe kwaiwete” 'eawer are jane jarejemogypygyka jarejemogyau.

²³ Janeruwarete 'ga je kwaap. “Naje'mei je”, a'e je 'ā 'ga remianuwamū. Najeje'eg wyrafeniweri wejue je pē nupe. A'eramū je tewawe'em pē pyri ai'i. ²⁴ “Je te 'ā pē'wyrīara. A'eramū ki pēē mama'e apou je'eawer imū”, 'Jawe'em je 'ā pē nupe. Pekwaap futat 'ā Jejuī Kristu 'ga. A'eramū je 'Jawe'em pē nupe: “Jejuī 'ga ki perowiat”, 'Jawe'em je 'ā pē nupe. A'ere je pēnorywa tee ifutari. A'eramū je mama'e apou pē nupe pē muorypawamū.

2

¹ Pēnorywa je afutat. Ma'eramū 'ā je nooi pē pyri. “Kasi je 'gā pyri tewau teje'ega moy-wyrafeni 'gā nupe ne kwy”, 'Jau je tejeupe. “A'eramū amusipo 'ā je 'gā mu'arasīgu'Japa etee”, 'Jau je tejeupe. A'eramū je a'eramū tewawe'em pē pyri. A'eramū je ka'arana etee ikwasiaa imonou pē nupe. ² Pē mu'arasig ire sipo awyja je maku'iu? Naani. Pejemu'arasig ire naje maku'i pejepe. ³ A'eramū je a'eramū 'Jau tejeupe ai'i: “Nooi pa je 'gā pyri kwy”, 'Jau je ai'i. “Kasi a'e pe je 'gā mu'arasigi etee tewau ne kwy”, 'Jau je tejeupe ai'i. “A'eramū je nanē te'arasigamū 'gā neewe ne kwy”, 'Jau je tejeupe ai'i. Pē'arasig ire nitywi je maku'īara 'ga amū. Ma'eramū 'ā je ka'arana etee ikwasīari imonou pē nupe ikue, pē mosōu mama'e tywera apo awi ikue. “Pepoit mama'e tywera apo awi”, 'Jau je ka'aran are imonou pē nupe. Jeremikwasīarera resag ire mama'e tywera apo awi pejepoira je maku'i. A'eramū pēē nanē pejeku'iramū pejejemogyau je 'Jawe futat. ⁴ Pē nupe ka'arana kwasiaa je tejaa'wau pē nee ai'i. Najeporomu'arasigīweri je pē nee ai'i. A'eramū je tejaa'wau pē nee ai'i. “Ojee jeporomutara 'gā ikwaawa je afutat”, 'Jau je tejeupe etee futat ai'i. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe ai'i.

Jaretywer awi janepoiriweramū 'ga imoia jane wi

⁵ Mama'e tywera apoara 'ga, 'luwa 'ga remireko ēē rerekwara 'ga, je mu'arasig etee ojee ai'i. Pēē mū taetu nipo 'ga pē mu'arasiga pē mogyau rai'i. ⁶ A'eramū nipo pēē 'ga rerekou tywea ee rai'i. A'eramū je 'awamū 'Jau pē nupe: Au'je ki 'ga rereko tywer ire. ⁷ 'Awamū ki pēneatee futat 'ga remiapofer awi. Pemur iki 'ga pejejepype nū. Kasi a'e pe 'ga poireteetei

Jejuī 'ga rerowiar awi ne, 'jau je pē nupe. ⁸A'eramū je 'jau pē nupe: 'Ga ree pejeporomutara ki peesaukat 'ga upe. Pereko esage etee ki 'ga, 'jau je pē nupe.

⁹Pē nupe ka'arana kwasiaa je 'jau tejeupe etee futat ai'i: "Wenup sipo 'gā jeje'ega? Wapo sipo 'ga mama'ea ojeupe je'eawer imū?" 'jau je tejeupe ai'i. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe ai'i. A'ere ako peenup tāmējē jeje'ega ai'i. A'eramū a'ea je muorypa.

¹⁰'Ga remiapofer awi pēneateeramū je nanē jereateeramū jui nū. Pē 'jawe etee futat tejeateeramū 'ga remiapofer awi. Kristu 'ga remianuwamū je 'i: 'Ga remiapofer awi jereateeramū tekou, 'jau je 'ga remianuwamū. ¹¹'Ga remiapofer awi jarejeatee'emamū nipo mama'eukwaawa 'wyriara jane mote'ari ee. "Janete'ara mama'eukwaawa 'wyriara afutat" 'ea jane 'ā sikwaap. A'eramū jane jarejeateeramū aipo 'ga remiapofer awi. Kasi a'e pe mama'eukwaawa 'wyriara jane mote'areteetei ee ne.

Kristu 'ga retee jane mama'eukwaawa 'wyriara retygi

¹²Troate pe je oi peuwara 'gā nupe Jejuī 'ga ree morogyta esage mome'wawamū ai'i. Jejuī 'ga mome'wawamū je oi ai'i. Ojepyri je waēmamū 'gā aku'iramū je ree ai'i. "Taruenup eneje'ega 'jau", 'jau 'gā jee ai'i. Janejararete 'ga te 'gā moporenuwiwerukaa jeje'eg are ai'i. A'eramū 'gā oporenuwiweramū ee. ¹³A'ere je jemuaēmi jarejewirera 'jawewara 'ga ree, Tito 'ga ree. "Peu futat je oi ene rekoa", e'i 'ga jee ikue. A'ere 'ga nuri we owaēma peu. A'eramū je a'eramū tewau pe awi ai'i nū. Tewau Masetoni ywy pe Tito 'ga rekaa ai'i.

¹⁴A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga remiapofer are. Janeruwarete 'ga te 'ā jane poaa mama'eukwaawa 'wyriara retygi are. Kristu 'ga 'ā mama'eukwaawa 'wyriara retyka rakue. A'eramū jane Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū etyka 'ga retee futat. Sā'ā jany kasiga reafena kwasi'oa jany kasiga ojee imono re. A'eramū 'ā jane pyriwara 'gā jany kasiga reafena renupa. Nan tee futat jane Jejuī 'ga mome'ui jarejepyriwara 'gā nupe, 'ga rera muāina 'gā nupe. ¹⁵Sā'ā judeu 'gā mama'e kasiga rapya Jarejuwarete 'ga muorypawamū rakue. Nan tee futat jane 'ga muorywi Jejuī 'ga mome'uramū. Janeje'ega renupara 'gā amū nipo Jejuī 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā katu'oka 'gā mogyau wemiayuwamū. A'ere nipo janeje'ega renupara 'gā amū nuerowiari futari Jejuī 'ga. A'eramū nipo 'gā awau ajemogyau mama'eukwaawa 'wyriara rape rupi. ¹⁶Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā nupe Jejuī 'ga mome'ua mama'e pysoga 'jawe. Niparurowiariweri 'gā Jejuī 'ga ree. Sā'ā mama'e pysoga pyri ae oe'ema. Nan tee 'ga rerowiare'ema 'gā nupe 'ga mome'ua nia'wyri. A'eramū 'gā amanū re awau muku 'ga wi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe te 'gā oi. A'ere Jejuī 'ga rerowiaaramū jane upe 'ga mome'ua jany kasiga 'jawe. Jareparuerowiariweramū jarejemogyau 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga jane katu'oka jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū 'ga jane manū re jane mogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi futat. Awŷja sipo ajee Jejuī 'ga mome'uarū kwe pewara 'gā nupe? ¹⁷Ore futat 'ā 'ga oromome'uarū 'gā nupe. A'ere 'ā amumera 'gā Jejuī 'ga mome'ui ka'aranū are etee ajemogyau. "Jejuī 'ga pa je amome'u 'gā nupe kwy. A'eramū 'gā je mepyau 'jau kwy", 'jau imome'wara 'gā ajemogyau ojeupe. A'ere ore nanarūi. Janeruwarete 'ga 'ā ore monoukat Jejuī 'ga mome'wawamū. A'eramū 'ā ore Kristu 'ga remiayuwamū 'ga mome'wau a'jea futat kwe pewara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga remianuwamū futat ore 'ga mome'ui.

3

Janeruwarete 'ga je'eg yau

¹Pē nupe aipo imome'wau sipo ore jerowiaraiwi etee orojee? Naani. Nore kwaawi sipo pejepe? Ore kwaap futat pejepe. A'eramū ore 'jawe'em arajaupe ikue: "Korītu pewara 'gā najane kwaawi we. A'eramū jane jarejemome'wau 'gā nupe", 'jawe'em ore arajaupe ai'i. Ore kwaap futat ako pejepe ai'i. A'eramū ako ore orojemome'wawe'em pē nupe nū. "Kweramū Janeruwarete 'ga remiayua 'ga amū. Paulo 'ga rera", aru'eu'jap sipo ore ka'arana monou ikwasiaa pē nupe ai'i nū? Naani. ²Pēē futat ore mome'u pejepe ka'arana 'jawe. A'eramū pē nesakara 'gā pēneko esage nanē esaka nū. A'eramū nipo pē nesakara 'gā 'jau ajaupe: "Mama'e a'jea etee Paulo 'ga omome'u. Sā'ā 'ga remimu'efera

'gā, Korītu pewara 'gā jemu'ea ako esage are", 'Jau nipo pē nesakara 'gā. Ore nanē nipo pejemogy esage kwaapa nū. ³ Kristu 'ga 'ā pē mogyau wemiayuwamū pē nupe omome'u re. A'eramū pē pejejemogyau 'ga remikwasiarera ka'arana 'jawe. Naitapew are ikwasiaripyra 'jawe rūi pē. A'eramū pē nesakara 'gā Kristu 'ga remiapofera resaka. Jarejuwarete 'ga 'Agesage pyu futat 'ā Kristu 'ga jane mu'jagi wemiayuwamū. A'eramū jane resakara 'gā 'ga remiapofera kwaapa.

⁴ Ore orojemogyppyk Jarejuwarete 'ga ree, Kristu 'ga ree nanē nū. A'eramū nipo ore pēneko esage resaka 'Jau: "Janeruwarete 'ga te ako jane mono Korītu pewara 'gā mu'jau ikue. 'Gā nupe Kristu 'ga jane imome'uramū ako Janeruwarete 'ga 'ga rerowiarukaa 'gā nupe ikue", 'Jau ore pē nesaka. ⁵ Naore tee rūi ako ore Jeju 'ga rerowiarukara pē nupe ai'i. Janeruwarete 'ga te 'ga werowiarukat pē nupe. Janeruwarete 'ga te 'ga omome'uukat ore pē nupe. "Janeruwarete 'ga te Jeju 'ga mome'uukat ore ikue. "Jeju Kristu 'ga pē imome'uramū Je'agesagea te 'ga rerowiarukari 'gā nupe, 'gā mogyau jeremiayuwamū 'gā momyauu", 'Jau Janeruwarete 'ga ore ikue. A'eramū 'ga ore monou kwe pe Jeju Kristu 'ga mome'wawamū ai'i. Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga 'Jau janepy 'gā nupe rakue: "Teporogytafera renupare'ema 'gā je amono mukuu tejewi 'gā manū re", 'Jau 'ga 'ā rakue. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane mogyi 'ga remiayuwamū Kristu 'ga rerowiaaramū etee te. A'eramū 'ga jane manū re jane mogyau ojepryri nakwaparimū ete rūi.

⁷ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga renūina rakue. "Ere ejua ejeupia 'au je pyri", 'Jau 'ā 'ga 'ga upe rakue. A'eramū 'ā Moisesi 'ga awau ojeupia wytyra apyte'rarimū Jarejuwarete 'ga pyri rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa itapew are Moisesi 'ga upe rakue. 'Ga je'ega kwasiaramū 'ā Moisesi 'ga reakwara wenyfugamū 'ga wi rakue. A'eramū 'ā Israeu juapyrera 'gā ojepryri 'ga jewyramū amā'jāuarūme'em 'ga reakwar are rakue. 'Ga reakwara renyfuga 'gā neakawayau rakue. Esage te 'ā Janeruwarete 'ga je'eg ymanera rakue. A'ere 'ā janepy 'gā nuenuwi futari Jarejuwarete 'ga porogytaa rakue. A'eramū 'gā 'ā amanūmū awau mukuu 'ga wi rakue. ⁸ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga 'awamū U'agesage muri janee, Jeju 'ga rerowiarukaawamū janee. Esage futat 'ga 'Agesage porowykya! ⁹ Esage futat Janeruwarete 'ga porogytaa rakue. 'Ga porogyta mogytaramū janepy 'gā otywera kwaapa futat rakue numiamū. A'ere janepy 'gā nopoiri otywere awi rakue. A'eramū 'gā amanūmū awau mukuu Jarejuwarete 'ga wi 'ga porogytaa renuwe'em ire etee futat. A'ere esageramū futat Jeju 'ga mome'ua. 'Ga mome'ua jane erowiar ire Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū jane jaremanū re jarewau jarejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū ete rūi. Aipoa 'ga porogyta yaua. "Teja'ya 'ga pē erowiarāmū je pē mogyi tejemiayuwamū. A'eramū nipo je anure pē mogyau tejepryri" 'ea 'ga porogyta yaua. ¹⁰ Esage futat Janeruwarete 'ga porogyta ymanera rakue, Moisesi 'ga upe 'ga remikwasiarukarera rakue. 'Awauwara morogyta yaua taetu aje 'ā esage ete Moisesi 'ga remikwasiarera resage apyraapa. ¹¹ Esage futat Janeruwarete 'ga porogyta ymanera. Namutamutarūi futat 'gā Moisesi 'ga remikwasiarera renui. A'etea esage futat 'gā nupe. A'ere jane 'awamū Jarejuwarete 'ga porogyta yau rereko. Esage futat 'ga porogyta yaua. Nateepawa'uwere futari 'ga porogyta yaua.

¹² Jarejuwarete 'ga porogyta are ore jemogyppygi arajemogyau. A'eramū ore oroky-jawe'em Kristu 'ga mome'u awi. ¹³ Ymā 'ā Moisesi 'ga weakwara piari taity pyu weakwara renyfug awi rakue. Iwewa teepawa resaukaawe'emamū 'ga imonou oje'arimū rakue, Israeu juapyrera 'gā nupe esaukaawe'emamū rakue. Na'gā 'jawe rūi jane iapoi. ¹⁴⁻¹⁵ Ymā 'ā Israeu juapyrera 'gā naepoyoi futari 'ga porogyta are rakue. 'Awamū miamū aje 'ā 'gā naepoyoi ee. Moisesi 'ga remikwasiarera mogytaramū iapyaka'jam ma'e 'jawe etee 'gā jemogyi. Kristu 'ga ree ojemujar ire te 'gā neapyoramū Jarejuwarete 'ga porogyta are. A'eramū 'gā ajemogyau iapyakwafuk ma'e 'jawe. ¹⁶ Jeju 'ga rerowiar ire nipo 'gā neapyoramū Jarejuwarete 'ga porogyta are. Sā'ā Moisesi 'ga weakwara piaro'woga Jarejuwarete 'ga pyri ojewyawamū rakue. Nan tee jane Jarejararete 'ga rerowiaaramū janereapyoramū 'ga porogyta are. ¹⁷ "Janejararete 'ga", 'Jau je. Jarejuwarete 'ga 'Agesage upe te je 'i. Werowiarāmū Jeju Kristu 'ga janetywera moia jane wi, Janeruwarete 'ga

'Agesage muri janee. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mu'jaga Janeruwarete 'ga remiayuwamū. 'Ga 'Agesage jane rekoramū jane jaretywe'emamū rēwējēmī jaretywera pyu. ¹⁸ Ymā Moisesi 'ga reakwara wenyfugamū Jarejuwarete 'ga pyri 'ga o re rakue. Nan tee Kristu 'ga remiayuwamū jane jarejemu'jaga 'ga 'jawe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane mu'jaga Kristu 'ga 'jawewaramū. Anure taetu nipo jane jarejemogyau 'ga 'jawe futat.

4

Kristu 'ga ree etee ki jarejea simyī

¹ Janeruwarete 'ga ajemuaēma ore ree. A'eramū 'ga ore mogou ojeupe oporowyky ma'eramū. Jejuī Kristu 'ga mome'waramū 'ga ore mogou ojeupe ikue. A'eramū ore orojorypawe'emamū arajemogyau. ² A'eramū ore oropoia mama'e tywera apo awi. Jemime miamū futat ore mama'e tywera apowe'em. Oropoit futat ore mama'e tywera apo awi. Nore'mei futari ore Jejuī 'ga ree. Nasigaty rūi ore Jejuī 'ga mome'ui. Mama'e a'jea etee futat ore oromome'u arakou. 'Ga je'eg imū etee futat ore arajemogyau Jarejuwarete 'ga reape. A'eramū ore resakara 'gā 'jau nipo ajaupe: "Paulo 'ga ako esage Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat ojeupi oo ma'e 'gā netee", 'jau 'gā ajaupe, ore resaka. ³ Jejuī 'ga nipo ore imome'wau esage agawewi. A'etea nipo amumera 'gā naeapoyi ee. 'Ga rerowiare'ema 'gā nipo naeapoyi futari ee. Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e 'gā naeapoyi futari ee. ⁴ Mama'eukwaawa 'wyriara wejue nuerowiarukari 'gā nupe. A'eramū 'gā weapyo'e'emamū 'ga mome'u are. Mama'eukwaawa 'wyriara Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā 'wyriara. A'eramū wemiayuwā 'gā mueapyoukare'ema ee. Jejuī Kristu 'ga Janeruwarete 'ga 'jawe futat. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara wemiayuwā 'gā mueapyoukare'ema 'ga ree. ⁵ Jejuī Kristu 'ga etee 'ā ore oromome'u 'gā nupe. "Jejuī Kristu 'ga perowiat", 'jau 'ā ore arakou 'gā nupe. "Ore rerowiat pejepe", naru'ea'uwēri 'ā ore 'gā nupe. "Jejuī Kristu 'ga perowiat", aru'e te 'ā ore 'gā nupe. "Jejuī Kristu 'ga 'ā Janejararetea. A'eramū pēē 'ga te erowiaa", 'jau 'ā ore 'gā nupe. 'Ga upe etee futat ore porowykyi arakou. A'eramū ore mama'e apou pē nupe, pē poaa 'ga rerowiar are. ⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ywy apoi ywaga reewe rakue. A'e pype 'ga 'jau rakue: "Ypytunaiwa pype je 'ara mogoi", 'jau 'ga rakue. 'Awamū 'ā 'ga futat jane mueapyoukaa oporogyta are. Kristu 'ga kwaawukaa janee ikue. Janeruwarete 'ga 'ā esage ma'ea. 'Ga 'jawe etee futat Kristu 'ga. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga kwaapa Kristu 'ga reewe futat.

⁷ Namaira rūi jane. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga ojekwaawukaa janee. Wa'yra 'ga nanē 'ā 'ga ikwaawukaa janee nū. Sā'ā ae mama'e esage monoa mama'e ryrū pype. Mama'e esagea ae nomonoa'uwēri japepo tywera pype. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega muri janetywera po pe rakue. A'eramū 'gā aipo jane imome'uramū wea m'yina ee etee. Najane ree rūi 'gā wea m'yī aipoa jane imome'uramū. Janeruwarete 'ga jane moporowykyukat ojeupe. 'Ga pājē mū etee te jane mama'e apoi 'ga upe. A'eramū janeremiapofera resakara 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa ee. "Ene te 'ā eneresage jepi. Mama'e esagea 'ā ereapoukat 'gā nupe epājē mū", 'jau 'gā 'ga upe 'ga muorypa ee.

⁸ Amumē 'ā mama'e tywera jeapoi janee. A'ere 'ā jane nipoiri futari Jejuī 'ga wi. Amumē 'ā jane jarejemiaporama kwaape'ema. "Maran te je iapoi?" 'jau 'ā jane jarejeupe. A'ere Janeruwarete 'ga jane mueapyoī janeremiaporam are. ⁹ Kwaiwete agawewi nipo jane ree iporomutare'ema 'gā jane rerekou tyweaete. A'etea nipo Jejuī 'ga ako jane pyri. ¹⁰ Sā'ā 'gā ore rerekou. 'Gā fuwepawe'ema ore wi. Kamēsī'īsī'ī 'gā afuweramū ore ree. Sā'ā 'gā Jejuī 'ga juka rakue. Nan tee futat 'gā fuweramū ore ree. A'ere Jejuī 'ga jejukai ore ree. Ore apisiukare'ema 'ga 'gā nupe. Amanū re 'ā Jejuī 'ga ferawi etee rakue nū. A'eramū 'ga akou ore pyri futat. A'eramū ore resakara 'gā 'ga ferawa rerowiaa. ¹¹ Kwe pewara 'gā nupe ore Jejuī 'ga mome'uramū 'ga ree iporomutare'ema 'gā afuweramū ore ree kamēsī'īsī'ī. A'ere 'ga nore apisiukari 'gā nupe. A'eramū ore resakara 'gā 'jau ajaupe: "Ako futat Jejuī 'ga 'gā pyri ra'e. Ojejuka futat 'ga wemiayuwā 'gā nee ra'e", 'jau 'gā ajaupe, ore resaka. ¹² Jejuī 'ga ore imome'uramū 'gā afuweramū ore ree. "Siapisi 'gā 'jau", 'jau 'gā ajaupe. A'ere 'ā pēē Jejuī 'ga perowiat aipo are taetu. A'eramū nipo pēē pejewau 'ga pyri pejemanū re nakwaparimū ete rūi futat pejemogyau.

¹³Ymā 'ga amū ikwasiaa Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are rakue. "Arowiat je tekou. A'eramū je imome'wau pē nupe", 'jau 'ā 'ga ikwasiaa rakue. 'Ga 'jawe ore reko. Jejuī 'ga ore aruerowiat arakou. A'eramū ore 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. ¹⁴Janejararete 'ga manū re 'ā Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga moferawi etee rakue nū. A'eramū ore "Jejuī 'ga jane erowiaaramū Janeruwarete 'ga jane moferapa etee jane manū re nū. A'eramū 'ga jane mogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi" 'e rerowiaa arajemogyau. Ore nanē nipo 'ga ore rerawau ojepyri pē neewe. ¹⁵Pē nupe Jejuī 'ga mome'u are ore orojereko tywerukaa etee futat 'gā nupe. Pejejeupe Jejuī 'ga ore imome'uramū pēē 'ga rerowiaa. "Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree. A'eramū 'ga wa'yra 'ga mua wyy pe janetywera mepyawamū rakue" 'ea pēē erowiaa. Kwe pewara 'gā nanē nipo 'ga rerowiaa ojeupe ore 'ga mome'uramū. A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa jarekatu'og are.

Anure nipo 'ga mama'e esage muri janee

¹⁶A'eramū ore a'eramū aruojere'emamū Jejuī 'ga mome'u awi. Oreretea nipo oymanamū futat numiamū. Afuakare'emamū agawewi futat. A'ere Janeruwarete 'ga ore'aga momyau ore ore rekoramū. ¹⁷Ore rerekou tyweaete agawewi futat 'gā. A'ere ore 'i etee orojeupe: "Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage muri janee, 'gā je rereko tywera apyraapa", 'jau etee ore orojeupe. A'eramū ore oropy'a'wyre'emamū orojereko tyweramū. Ore upe Janeruwarete 'ga remimurama esage futat 'gā ore rereko tyweawera apyraapa. ¹⁸Noromŷi ore orojeaa 'auwara mama'e are etee. 'Auwara mama'e teepaw ete kamēsiete. A'eramū ore orojea mŷina Jarejuwarete 'ga ree etee futat. Janeruwarete 'ga te nateepawi futari. Ore upe 'ga remimurama nanē atee'paw'emamū futat nū.

5

¹Tapŷja 'jawe janeretea. Sā'ā ae tapŷi apoa. A'ere 'ā tapŷja to'omi kamēsiete. Nan tee futat nipo janeretea. Jane manūnamū nipo janerete nemamū futat. A'ere nipo jane manūnamū jane'aga oi ywag ipe. A'eramū nipo peu Janeruwarete 'ga janerete yau mua janee nū. Aipoa jarejete yau rerekou nipo jane nimanū'jawi futari. ²'Awamū futar iki janerea'tat ywag are. 'Awamū futat jareoweramū ywag ipe. Janerea'ar iki jarejete yaua jarejeupe imurawam are. A'eramū jane jarefaemamū ee, jarejete yau futat are. ³Ywag ipē jane o re nipo Janeruwarete 'ga janerete yau muri janee. A'eramū nipo jane jarejemogyawe'em jarejete'eme. ⁴'Au wyy pe jarejemogyau 'ā jane jarejaa'wau mama'e tywera rerajaa'wau. Janemanūweri jane 'ā numiamū. A'ere 'ā janeporomjopy'ruweramū futat jarejete are peu jareo re. Jarejete yaua jarejeupe imur ire jane jaremanū'jape'ema. ⁵Janeruwarete 'ga nanē ojepyri janejemogya afutat nū. U'agesagea ako 'ga amut janee ikue. "Awamū je Te'agesage monoi pē nupe. A'eramū je anure mama'e mū monou'japa pē nupe nū", 'jau ako 'ga janee ikue. Ma'eramū 'ā jane 'ga 'eawera rerowiari jarejemogyau, "Anure je pē mogyi 'au tejepyri nakwaparimū warāu rūi. Pēnete yau nipo je imonou pē nupe. A'eramū nipo pēē pejemanū'jape'ema", 'ga 'eawera rerowiaa jarejemogyau.

⁶A'eramū ore orojorywamū 'ga pyri orooram are. 'Au wyy pe arakou ore narakoi 'ga pyri. ⁷A'ere ore jemogypygyi 'ga ree. Naruesagi agawewi ore 'ga. A'etea ore orojemogypygyk 'ga ree. Norojemogypygyi ore orojemiesag are te. 'Ga ree etee futat ore jemogypygyi. ⁸A'eramū ore araku'iramū arajemogyau. Jarejuwarete 'ga pyri oreoweramū arajemogyau. ⁹A'ere ore Jarejararete 'ga muorywa taetu ifutari mama'e mū futara apyraapa. A'eramū ore mama'e apou 'ga remifutar imū arakou. 'Ga remifutara 'ara rupi nipo ore oi peu 'ga pyri. ¹⁰Anure nipo jane jatykai jarejemogyau Kristu 'ga rowase 'ga rerowiaaramū etee juejue. A'eramū nipo 'ga jane mepyau janeremiapofer are. Janeremiapo tywer are nanē nipo 'ga jane mepyau i'jawerimū etee futat. Janeremiapo esage are nanē 'ga jane mepyau nū. Ma'eramū 'ā ore mama'e apoi 'ga remifutar imū etee.

Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e

¹¹"Mama'e tywera aporamū jane mogyi Jarejuwarete 'ga kurapara 'jawewaramū 'ga upe" 'ea 'ā ore ikwaapa. Ma'eramū 'ā ore kyjei mama'e tywera apo awi. Ma'eramū 'ā ore pē mu'ei mama'e a'je are te. 'Gā nanē ore imu'jau ee ai'i nū. Janeruwarete 'ga orereko esage kwaapa. Pēē ikwaawa nanē esage jee nū. ¹²Norojerowiaraiwi ore orojee etee.

Orojemome'u 'ā ore pē nupe pē maku'iawamū orojee. A'eramū nipo pēē ore mome'wau ore ago'oara 'gā nupe. Aipo 'gā nipo 'jau ojeupe: “Je te 'ā esage ma'eramū. Esak jeraity esagea”, 'jau nipo 'gā ojeupe etee futat. A'ere nipo 'gā naeapyoi ako a'wyre'em are. ¹³Jejui 'ga je imome'uramū amumera 'gā 'jau jee: “Paulo 'ga 'ga 'akwaawe'ema 'ga wereko”, 'jau amumera 'gā jee, je ago'wau ai'i. A'ere je Kristu 'ga mome'ui tekou. “Simuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau”, 'jau je tekou. Aipo je'ea sipo naje mu'akwaawukari je mogou? Amumera 'gā te ajee “Paulo 'ga i'akwaawa akou”, e'i jee. Je'akwaap futat je. A'eramū je Kristu 'ga mome'wau pē nupe, 'ga rerowiarukaa pē nupe. ¹⁴Kristu 'ga iporomutat jane ree. Ma'eramū 'ā ore Kristu 'ga mome'ui pē nupe. Kristu 'ga amanū janetywera mepyau rakue. A'eramū 'ga werowiarāmū janetywera moia jane wi. A'eramū jane jarejemogyau rēwējēmī mama'e tywera apoare'ema 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga reewe amanū ma'efera 'jawe rēwējēmī jarejemogyau. ¹⁵Jane ree Kristu 'ga manūi rakue, janetywera mepyawamū rakue. Amanū re 'ga ferawi etee rakue nū. A'eramū ki jane 'ga rerowiaaramū mama'e apou'jape'ema jarejemifutar imū etee. 'Ga remifutar imū etee futat ki jane mama'e apou. Mama'e esagea jane iapoa te 'ga afutat. Ma'eramū 'ā 'ga manūi jane ree rakue. Jane ree nanē 'ā Janeruwarete 'ga 'ga moferawi rakue nū.

¹⁶A'eramū ki jane jaremā'jāue'em tekotee 'gā naity are. “Ko 'ga nipo 'ā nia'wyri. Sā'ā 'ga taity tywe'ri ete erekoa”, 'jawe'em jane jarejaupe. “Ko 'ga naje 'jawe rūi. Towajara te 'ga”, 'jawe'em jane jarejaupe nū. “Kwe 'ga ipiūnū”, 'jawe'em jane jarejaupe. Nijokwaawi jane jarejuaity are. Jarejopir are nanē jane nijokwaawi nū. Kristu 'ga upe miamū te 'ā amumera 'gā 'i rakue: “Nakūima'eteete rūi 'ga. Sā'ā 'ga rekoa mama'e tywera apoara 'gā pype”, 'jau 'ā amumera 'gā Kristu 'ga upe rakue. Nokwaawi 'gā 'ga rakue. A'eramū ki jane jarejuago'wawe'em. Kristu 'ga taetu ki jane iago'wawe'em. ¹⁷Kristu 'ga ree jarejemujar ire jane jarejemu'jaga 'ga 'jawewaramū. A'eramū futat jane mama'e apowe'em jarejekwawer ymaner imū. Janerekoteefera atepawamū futat jane wi. A'eramū futat jane jarejemogyau esage Kristu 'ga remifutar imū etee futat. ¹⁸Janeruwarete 'ga 'ā jane momyauu Kristu 'ga jane erowiarāmū. Kristu 'ga rerowiare'ema jane jemogyi 'ga ree iporomutare'emamū. A'ere jane 'ga rerowiarāmū jane jemu'jagi Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'eramū futat. A'eramū Janeruwarete 'ga ojee iporomutat ma'eramū jane jemogya futaa. “Pe'je pejewau Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā nanē ojemu'jaga je ree iporomutat ma'eramū”, 'jau 'ga janee. ¹⁹A'eramū jane 'jau 'gā nupe: “Kristu 'ga amanū 'ypeywar are janetywera mepyawamū. A'eramū Janeruwarete 'ga Kristu 'ga jane erowiarāmū janetywera moia jane wi, jane mogyau ojee iporomutat ma'eramū”, 'jau ki jane 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'ā jane mono kwe pe Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. “Pe'je pejewau kwe pe Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. Kristu 'ga amanū janetywera mepyawamū rakue, pe'je ki 'gā nupe. Kristu 'ga rerowiarāmū je pē mogyi tejemiayuwamū, e'i Janeruwarete 'ga pē nupe, 'jau ki pēē 'gā nupe”, 'jau 'ga ore ikue.

²⁰Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ore mogoi ojuru irūnamū ikue, Kristu 'ga mome'wawamū kwe pewaramū pē nupe ikue. Kristu 'ga je'eg imū ore 'i pē nupe: “Ga remiayuwamū pejemu'jagukat Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga 'ā pē momyauu”, 'jau ako ore pē nupe ikue. ²¹Kristu 'ga nityweri futari. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. A'ere Janeruwarete 'ga janetywera monoi 'ga upe. A'eramū 'ga janetywera reramanūmū 'ypeywar are rakue. A'eramū jane Kristu 'ga ree jarejemujar ire jarejemogyau 'ga remiayuwamū. A'eramū jane jaretywe'emamū rēwējēmī jaretywera pyu 'ga upe. A'eramū jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat.

6

¹Jarejuwarete 'ga retee jane porowykyi. A'eramū ore 'jau pē nupe: Pepoit futat kasi Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne. Ipota'wa 'ga pē nee. Jejui 'ga pēē erowiarāmū Janeruwarete 'ga pētywera moiri pē nui, pē mogyau wemiayuwamū. A'eramū ki pēē pejeipoire'ema 'gā nerowiar awi. ²Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue:

“Pēpoaawa 'ara rupi je apyakai tejenūi are ikue.

Pē katu'okawa 'ara rupi je pē katu'oka ikue”,

'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'ere je 'awamū je 'i pē nupe: 'Awamū futat iwaēmi 'ga pē poaawa upe, Jarejuwarete 'ga pē katu'okawa upe, a'e je 'ā pē nupe 'awamū.

³Orojeko esagea ore arafutat arakou. Narafutari ore 'gā motyweawa apoa 'gā nowase. A'eramū nipo 'gā ore ago'wawe'em Kristu 'ga ore imome'uramū. ⁴Orereko esage resag ire nipo 'gā 'jau ore: “Jarejuwarete 'ga upe Paulo 'ga porowykyi opytuna 'gā netee ra'e. Sā'ā 'gā neko esagea”, 'jau nipo ore resakara 'gā ore. Janeruwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā ore rerekou tyweaete agawewi ai'i. A'etea ore noropoiri futari Kristu 'ga mome'u awi. Amumē ore orotywe'emamū agawewi mama'e pyu. A'etea ore oreta'wa etee futat arakou. Orojeupe mama'e tywera jeaporamū orojemouaga jupe. ⁵Amumē Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā ore nupānupāu. Amumē 'gā ore munepa ekoete futat moromunepawa pype. Amumē 'gā ore mieu Jejui 'ga mome'u are. A'ere ore Jarejuwarete 'ga upe etee futat ore porowykyi aruojere'emamū. Amumē ore noroseri futari. Amumē mama'e otywe'emamū futat ore. ⁶A'ere 'ā ore reko esagei pē pype. Naruapoi futari ore mama'e tywera. Orojeupe mama'e tywera jeaporamū oropota'waramū etee futat 'ā arakou pē nee. Noropoiri futari ore Kristu 'ga mome'u awi 'gā orojereko tyweramū miamū. Orojereko tywera 'gā rerekou esage etee futat jepi. A'eramū ore resakara 'gā “A'jea futat ore porowykyi Jarejuwarete 'ga upe” 'e rerowiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ore poaa 'ga upe oreporowyky are. Ore poaa 'gā nee oreporomutar are. ⁷Kristu 'ga ore imome'wau Janeruwarete 'ga 'Agesagea mama'e a'jea etee imome'waukaa ore. Janeruwarete 'ga 'Agesage pājē mū ore Jejui 'ga mome'ui. A'eramū pēē 'ga rerowiaa kwaiwete. 'Gā aramueramū orojemogypyka Jarejuwarete 'ga ree etee. Aruago'oramū ore mama'e esage etee iapou 'gā nupe. Aipoa esage futat 'gā nupe. Janeruwarete 'ga upe nanē aipoa wesageramū futat nū. ⁸Amumē 'gā ore mome'wau esage. Amumē 'gā ore mojenosōu. Amumē 'gā ore ago'wau etee. Amumē 'gā ore kurapa etee. Amumē 'gā “I'me 'gā”, 'jau etee 'gā ore. A'ere ore mama'e a'jea etee futat imome'ui. ⁹Wemiesage'ema 'jawe 'gā ore rerekou. A'ere ore 'gā nemiesaga futat numiamū. Amumera 'gā au'jeteramū afuweramū ore ree. A'etea 'gā nore apisi we. Janeruwarete 'ga ore rereko tywerukaa 'gā nupe. A'ere 'ga nore apisiukari 'gā nupe. ¹⁰Amumē 'gā ore mu'arasiga. A'ere orerorywamū Jarejararete 'ga ree. Kūima'e tywe'ri 'jawe ore arakou 'gā nupe. A'eramū ore Jejui 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. A'eramū 'gā ajemogyau ikaraemā kwai ma'e 'jawe. “Nitywi futari 'gā mama'e pyu”, 'jau 'gā ore. A'ere Janeruwarete 'ga jejukai ore ree, mama'e esage mua ore. A'eramū ore arakou mama'e jara 'jawe.

¹¹Korītu pewaramū 'ā pejemogy orejekoty'aawa 'jawe. A'eramū ore orojemome'wau katu pē nupe. ¹²Oroporomutaramū ako ore pē nee ai'i. A'ere a'e peko iypy'i we te ore ree iporomutare'ema 'jawe etee a'e pejemogy. ¹³A'eramū je pē mu'akwaapa pēnuwa 'jawe. Pēporomutat ore ree. Sā'ā oreporomutara pē nee.

Peje'ar awi 'ga rerowiare'ema 'gā nee

¹⁴Peje'ar awi Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nee. Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'eramū pejemogy. Ma'eramū sipo ajee peje'at 'ga ree iporomutare'ema 'gā nee? Ojopye sipo mama'e esagea mama'e tywer are? Naani. Kwara sipo ojopype ppytunaiw are? Naani. ¹⁵Kristu 'ga 'jawe sipo mama'eukwaawa 'wyrjara rea'aramū mama'e are? Naani. Jejui 'ga rerowiaara 'gā nojopypei futari 'ga rerowiare'ema 'gā nee. Kristu 'ga remiayuwamū jarejea'are'emamū mama'e are mama'eukwaawa 'wyrjara remiayuwa 'gā 'jawe. ¹⁶Nitywi futari maira'me a'agawa Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe. Janeruwarete 'ga remiayuwamū jane jemogyi 'ga rupawa 'jawe te. Jane pype futat 'ga reko. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue:

“Je te 'ā toko 'gā pype. Je futat 'ā tejemogou 'gā Nuwareteramū.

Je futat 'ā 'gā mogyau tejemiayuwamū”,

'jau Janeruwarete 'ga rakue. ¹⁷Ymā te 'ā 'ga 'i rakue nū:

“Peje'gu ki je rerowiare'ema 'gā nui.

Pekeotee ki 'gā nui”, 'jau 'gā janee rakue.

“Peko kasi 'gā 'jawe ne. Mama'e tywera kasi peapo 'gā 'jawe etee ne.

Teje'ega renuparamū je 'i pē nupe:

Pe'je pejejua 'au je pyri, je 'i pē nupe.

¹⁸ A'eramū futat je tekou Pēnuwareteramū.

Pēē je pē mogyau teja'yramū”,

'jau Janeruwarete 'ga janee rakue. Janeruwarete 'ga 'ā 'wyriararetea janee. Pājēreteretea nanē 'ā 'ga nū.

7

¹ Naymāwarera 'gā nupe etee rūi Janeruwarete 'ga 'i aipo 'jau rakue. 'Awauwaramū jane upe nanē futat 'ga 'i aipo 'jau nū. A'eramū ki jane jarepoia mama'e tywera apo awi. Mama'e tywer are jarejea'ar awi nanē ki jane jarepoia nū. Pēē 'ā jejekoty'aawa. A'eramū je pē mu'akwaapa ee. Jarejuwarete 'ga ree pejeporomutaramū pejejemogyau. A'eramū ki pēē pejejepe'aa mama'e tywera apoar awi. “Simuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau. Sajemogy 'ga remiayuwareteramū 'jau”, 'jau ako je pē nupe ai'i.

Paulo 'ga aku'iramū

² “Pēporomutat ore ree”, a'e ypy ako je pē nupe ko. A'eramū je 'awamū 'jau'japa pē nupe nū, “Pēporomutat ore ree”, 'jau'japa pē nupe. Noromote'ari ore 'gā amū. Noroje'ēwu'jagi futari ore 'gā amū. Noromoryteei nanē ore 'gā orojee orojeupe mama'e muawamū.

³ A'etea je aipo na'ea'uweri pē nupe pē ago'oawamū. Orepromutar ore pē nee, a'e je akiko. 'Awamū je 'iu'jawi pē nupe nū: “Orepromutar ore pē nee”. Aramanū'ēwe ore oropromutarāmū pē nee. Aramanū re miamū futat nipo oropromutarāmū pē nee arajemogyau. ⁴ Ajemogyppyk je pē nee. Ajerowiat je pē nee. A'e pe 'ā mama'e tywera ojeapou agawewi oree. A'etea je jeku'i tekou. Tepy'a'wyre'emamū je tekou.

⁵ Masetoni ywy pe orowaēma ypy we ore oropytu'wawe'e'mī futat arajemogyau. Mama'e tywera etee futat ore aruekoat 'ager imūwara amunawa pype. A'e pe 'ā 'gā ore rereko tywet. A'e pe 'ā 'gā ore ree 'gā mara'ne. A'eramū 'gā ore mopy'a'wrayau etee ee. ⁶ A'ere 'ā Janeruwarete 'ga ae mopy'ata'wai. A'eramū 'ga ore mopy'ata'wau. Tito 'ga 'ga imua oree. A'eramū 'ga ore muorypa 'ga rur are. ⁷ Ore pyri owaēma ypy we 'ga pēnera mome'wau oree. A'eramū ore pēner are nanē araku'iramū nū. “Ene resaga'up Korītu pewara 'gā ajemogyau”, 'jau 'ga jee. “U'arasigamū 'gā ene mu'arasigawer are. Paulo 'ga ako jane simu'arasig etee ai'i, e'i 'gā ajaupe, weapyoramū ee”, 'jau 'ga jee ai'i. “A'jea futat Paulo 'ga jane mu'akwaawi rakue, 'jau 'gā ajaupe”, 'jau Tito 'ga pē mome'wau jee ai'i. A'eramū je a'eramū teku'iramū pē nee.

⁸ Jeremikwasiarera nipo pē mu'arasiga agawewi. A'etea je najemuaēmi pē nee tejemikwasiarera pē mu'arasig are. “Jeremikwasiarera 'gā mu'arasiga te nipo 'gā momoirukat 'gā tywer awi re'ā”, 'jau etee je. A'eramū je teku'iramū ee. “Eneremikwasiarera Korītu pewara 'gā amu'arasig imogyau” 'e kwaaw ire amunipo 'ā je tejemuaēma futat pē nee. A'ere 'awamū jeku'iramū pejetywer awi pepoiramū. Janeruwarete 'ga te 'ā pē mueapyoukat ee, pejetywer awi pē momoirukaawamū. A'eramū je pē mote'arukare'ema aipo tejemikwasiarera ka'arana upe. ¹⁰ Amumē Janeruwarete 'ga jane mu'arasigukari janetywer awi jane momoirukaawamū. A'eramū 'ga jane katu'oka janetywer awi. A'eramū jane jareku'iramū ee. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā te ajee i'arasig ekoete otywer are. A'ere 'gā nipoiriweri futari jui. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā katu'oke'ema futat. A'eramū 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe amanū re. ¹¹ Pejejea'aramū pejetywera reru'arasig are. Pejetywera reru'arasig ire pejejemueapyoukaa ee Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē 'jau pejejaupe: “Sireko tywet mama'e tywera apoara 'gā 'jau”, 'jau 'ā pēē pejejaupe rai'i. 'Gā nereko tyweawer are te je pē kwaawi. Je resaga'up wejue 'ā pejepe pejejemogyau rai'i. Je ree pejeporomutarāmū 'ā pejejemogyau je ree rai'i. A'eramū 'ā pēē kamēšiete futat mama'e tywera apoara 'gā nerekou tyweaete 'gā nemiapo tywer are rai'i. A'eramū je a'e are “Narafutari ore mama'e tywera orojeupe pēē iapoa” 'e are pē kwaapa.

¹² Ka'arana je akwasiat imonou pē nupe ikue. “Afutat je Jarejuwarete 'ga ore ree 'gā poria kwaawukara 'gā nupe”, a'e je te'jina ikwasiaa ai'i. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē

nupe ikue. Namama'e tywera apo awi 'gā momoirukaawamū rūi je ikwasiari ai'i. Naereko tyweripyrrera 'ga ree rūi nanē je ikwasiari ai'i nū. Pejejee oreporia kwaawukaawamū futat je ikwasiari imonou pē nupe ikue. ¹³A'eramū ore araku'iramū pēner are, “Korītu pewara 'gā pē nesaga'up ajemogyau” e are.

Tito 'ga ku'i are taetu ore araku'iramū arakou. “Korītu pewara 'gā jūeje ojejuka esage je ree ojepyri je rekoramū”, 'jau 'ga imome'wau oree. A'eramū ore araku'iramū 'ga 'eawer are. ¹⁴Pē pyri 'ga o enune je 'jau 'ga upe ai'i: “Korītu pewara 'gā nipo ojejuka esage ene ree”, 'jau je 'ga upe, tejemogypyka pē nee ai'i. A'ere a'e 'ga pereko esage futat rai'i, je 'eawer imū etee futat 'ga pereko esage rai'i. A'eramū je teku'iramū tekou ee. Mama'e a'jea etee je imome'wau Tito 'ga upe pē mome'wau 'ga upe. ¹⁵'Ga je'ega 'ā pēē enupa rai'i, mama'e apou pejejeupe 'ga 'eawer imū etee futat rai'i. Pejejejukau esage 'ā 'ga ree, pejejeupe 'ga rekoramū rai'i. A'eramū 'ga 'awamū taetu oporomutaramū pē nee wea'aramū. ¹⁶A'eramū je teku'iramū pē nee. 'Awamū taetu je jemogypygi pē nee.

8

Pejejaupe mama'e monou pejeku'iramū

¹Pēē 'ā orerewirera 'jawe futat. Kūjāmeramū 'ā pēē orerenyra 'jawe futat. A'eramū je Jarejuwarete 'ga remiapofera mome'wau pē nupe. Janeruwarete 'ga 'ā ipota'wa jane ree. A'eramū 'ga mama'e esage apou janee. Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga werowiarukat Masetoni wyy pewara 'gā nupe kwaiwete rai'i. A'eramū 'ga 'gā mogyau wemiyuwamū. ²Mama'e tywera agawewi futat ojeapou Masetoni wyy pewara 'gā nupe. A'etea 'gā nopoiri futari Kristu 'ga rerowiar awi. Aku'iramū etee futat 'gā ajemogyau 'ga ree. Naika'aranūū kwai ma'e arūi agawewi 'gā. Ako tywe'ri ma'e 'gā agawewi. A'etea 'gā oka'aranūū'i mono'oga Judeja wyy pewara 'gā nupe imonopyramū. “Ty'ara 'gā werajemogy. A'eramū jane ka'aranūū'i pe monou'i jarejewirera 'jawewara 'gā nupe”, 'jau 'gā ajaupe. ³'Gā amū nitywi futari agawewi ka'aranūū pyu. A'etea 'gā oma'e'i pe monou'i 'gā nupe. 'Gā amū otywe'e'miramū agawewi. A'etea 'gā omono'i ape 'gā nupe. ⁴“Ka'aranūūa pemono ape 'gā nupe”, naru'e'i agawewi futat ore 'gā nupe. A'ere 'gā wemifutar imū etee futat imonoi. “Ore nanē ka'aranūūa oromono 'gā nupe nū”, 'jau 'gā oree. “Oromono futat ore ape 'gā nupe”, 'jau 'gā oree, afuakaramū oree. ⁵“Irāinānī'i etee sipo 'gā imonoi 'gā nupe pa”, 'jau ore 'gā nupe. A'ere 'gā imonou'i futari orerea'awera apyraapa. Jarejararete 'ga upe 'gā 'i rakue: “Ore moporowykyukar ape ejeupe, ki Ku'jyp”, 'jau 'gā 'ga upe rakue. “Taruapo mama'ea eneremifutar imū 'jau”, 'jau 'gā 'ga upe rakue. A'eramū 'gā 'jau ore upe nanē nū: “Mama'ea taruapo pē nupe 'jau”, 'jau 'gā oree. Janeruwarete 'ga remifutar imū 'gā aipo 'jau oree. ⁶'Gā nesakawe ore orojea'aramū pē nee ai'i. A'eramū ore 'jau Tito 'ga upe ai'i: “Ere ewau Korītu pewara 'gā pyri nū”, 'jau ore 'ga upe ai'i. “Ymā a'e ere Korītu pewara 'gā nupe rakue: Ka'aranūūa simono'og imonou Jejui 'ga rowiaara 'gā nupe, Judeja wyy pewara 'gā nupe 'jau, 'jau a'e ene 'gā nupe rakue”, 'jau ore 'ga upe. “A'eramū ore ene monou 'gā nupe 'gā poaawamū imono'og are. Kasi a'e pe 'gā pōiri imono'og awi ne”, 'jau ore 'ga upe. “Ymā 'ā pēporomono'ogiwet pejeka'aranūū are 'gā nee pejejemuaēma resaukaawamū rai'i. A'eramū ki pēē imono'oga futat imonou 'gā nupe, 'jau ki ene 'gā nupe”, 'jau ore 'ga upe. A'eramū 'ga awau pē pyri pē poaa pēka'aranūū mono'og are Judeja wyy pewara 'gā nupe imonopyramamū, Masetoni wyy pewara 'gā nemimono'ogera retee. ⁷Pēē 'ā Jejui 'ga perowiar wyyapi tekotee 'gā apyraapa rai'i. Jejui 'ga 'ā pēē imome'wau tekotee 'gā apyraapa rai'i. Pejejeapyoramū 'ā Jarejuwarete 'ga porogytafer are tekotee 'gā apyraapa rai'i. Pejeporopariweramū 'ā pēē 'gā nee rai'i. Pēē 'ā ore futaa 'gā apyraapa rai'i. A'eramū ore 'jau pē nupe: “Ka'aranūūa ki pemono Judeja wyy pewara 'gā nupe 'gā nemimonorama apyraapa”, 'jau ore pē nupe.

⁸“Pemono futar iki pejeka'aranūūa Judeja wyy pewara 'gā nupe”, na'ea'uweri je pē nupe. “'Gā nupe pēē imonoa esage futat”, a'e te je pē nupe. Masetoni wyy pewara 'gā ako je amome'u pē nupe ko. “Masetoni wyy pewara 'gā pa je amome'u 'gā nupe kwy”, 'jau je. “'Gā nera renuw ire nipo Korītu pewara 'gā nanē oka'aranūū monoi Judeja wyy pewara 'gā nupe nū re'ā”, a'e je tejeupe te'yina. A'eramū pēē 'gā nee pejeporiaa resaukaa oree. ⁹“Jane

ree 'ā Janejararete 'ga poromutaramū a'jea futat" 'ea pēē 'ā ikwaapa. Ywag ipe 'ga mama'e jararetea agawewi. A'etea 'ga ruri 'au ywy pe imama'e'ema 'jawe jane ree. A'eramū 'ga ojejukaukaa 'gā nupe janetywer are rakue. A'eramū jane 'ga rerowiarāmū jarejemogyau mama'e jarareteramū 'ga 'jawe. A'eramū ki jane jareporomutaramū jarejuee jarejee 'ga poromutara 'jawe.

¹⁰ 'Gā nupe pēka'aranūū mono are je tejea'aramū te'ŷina. A'eramū je ee tejea'ara mome'wau pē nupe. Ikkwara rupi we ako pēē pejeka'aranūū mono'og ypyruga rakue. A'eramū pēē 'awamū imono'ogamap. A'ea esage jee. Pēē na'ne 'ā pejefueweramū Judeja ywy pewara 'gā poar are rakue. Pēē na'ne futat 'ā ka'aranūūa 'gā nupe imono'oga peypyrug rakue. ¹¹ A'eramū ki pēē 'gā nupe pejemimonorama mono'ogamap imonou 'gā nupe. Ymā 'ā pēfuewet 'gā nupe imono are rakue. A'eramū ki pejefuewearer imū etee futat pēē imono'ogamap imonou 'gā nupe. Pejeka'aranūū pe mono'oga imonou 'gā nupe. Pejefuakara 'ja'jawe etee futat pēē imonou 'gā nupe. ¹² 'Gā nupe ee pēporomonowera esage futat Janeruwarete 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'ā janekaraemā okwaap. Mama'e pyu janetywe'emamū Janeruwarete 'ga mama'e renūine'ema jane upe. Jarekaraemā pytuna 'jawe etee imonou 'gā nupe.

¹³⁻¹⁴ A'ere je: "Pejeka'aranūū ki pemonopap 'gā nupe", na'ei pē nupe. Kasi a'e pe nepētywi mama'e pyu ne. 'Awamū 'ā pejemogy ika'aranūū kwai ma'e 'jawe futat. A'eramū ki pēē pejeka'aranūū pe monou 'gā nupe. A'eramū pēē pejeju'jawe pejemogyau pejemama'e'iramū. Anure nipo nepētywi mama'e pyu. A'eramū nipo 'gā ojepyka pē nee oka'aranūū pe monou'i pē nupe pē poaawamū. ¹⁵ Ymā 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue:

"'Gā amū nipo omono'og kwaiwete agawewi.

A'etea nipo nitywi futari emyrera.

'Gā amū te nipo ajee ināinānī'i etee agawewi omono'og.

A'etea nipo nateepawi futari 'gā nui",

'jau 'ā Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue.

Tito 'ga opytuna 'gā netee

¹⁶ Janeruwarete 'ga Tito 'ga moporopoariwerukaa pē nee. Je 'jawe futat 'ga poropoariweramū pē nee. A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa ee. ¹⁷ A'eramū ore 'ga monoa futaa. A'eramū ore 'jau 'ga upe: "Oromono ore ene Korītu pewara 'gā pyri", 'jau ore 'ga upe. A'erauwe 'ga 'jau oree: "Jeowet futat je 'gā pyri", 'jau 'ga oree. A'eramū ore 'ga atawer imū etee futat 'ga monou pē nupe. ¹⁸ 'Ga rupi ore jarejewirera 'jawewara 'ga amū monou pē nupe. Jejui 'ga rerowiaaramū ore 'ga kwaawi. "Jejui 'ga 'ga omome'u a'jea futat ra'e", 'jau ore 'ga upe, orojerowiaa 'ga ree. ¹⁹ Masetoni ywy pewara 'gā aipo 'ga janerewirera 'jawewara 'ga pyrūmū 'ga monou ore rupi ka'aranūū rerawaramū ai'i. Anure nipo ore pēnemimonorama ka'aranūū rerooi Judeja ywy pewara 'gā nupe Masetoni ywy pewara 'gā ma'e retee. "Oreporopoariweramū pē nee. A'eramū Korītu pewara 'gā Masetoni ywy pewara 'gā netee ka'aranūū rerurukaa oree pē nupe. A'eramū ki pēē Jarejararete 'ga muorypa ee", sa'e ki 'gā nupe, 'gā nupe ka'aranūū monou.

²⁰ "Judeja ywy pe jawewau ki jane 'gā amū siroo jarejeupi. Kasi a'e pe 'gā amū jane ago'oi ne", 'jau ore arajaupe. Ka'aranūūa ore erawau imonou 'gā nupe kwaiwete. A'eramū ore 'gā amū nerawau orojeupi. ²¹ A'eramū nipo 'gā orereko esage resaka. Janeruwarete 'ga nipo orereko esage kwaapa. A'ere nipo 'gā ikwaawa nanē esageramū nū.

²² 'Gā nupi nanē nipo ore jarejewirera 'jawewara 'ga amū monoi nū. A'e 'ga oporowyky akou orojeypri. A'eramū nipo ore 'ga porowyky esage resaka. Ojeupe ore'eawer imū etee nipo 'ga mama'e apou. Mama'ea ore iaporamū aipo 'ga ore poaa iapo are. A'eramū ore 'ga monou 'gā nupi pē nesaka. Ojeupe ore pē mome'uramū 'ga ojerowiaa pē nee. "Oka'aranūūa 'gā tomono'i ape 'gā nupe 'jau", 'jau 'ga oree, ojemogypyka pē nee. A'eramū 'ga oweramū futat pē pyri, pē poaa imono'og are.

²³ Tito 'ga jeirūnamū je poaawamū. Oporowyky esage 'ga pē poaawamū jepi. 'Ga rupi oo ma'e 'gā Masetoni ywy pewara 'gā nemipyryūmera 'gā futat. Kristu 'ga upe 'gā porowykyi.

'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa pēnemimonofere are. ¹³ Pē nee nanē nipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorywi nū. “Kristu 'ga mome'u renuw ire Koritu pewara 'gā 'ga rerowiari a'jea futat. Sā'ā 'gā ore poara Kristu 'ga porogytau etee futat”, 'jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū nipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee. Ojeupe pēnemimonofere are nanē nipo 'gā 'ga muorywi nū. Tesirūmera 'gā Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe pēnemimonofere are nanē nipo 'gā 'ga muorywi nū. ¹⁴ A'eramū nipo 'gā oje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe pē nee, pē futaa. “Janeruwarete 'ga oporomutaramū Koritu pewara 'gā nee. Judeue'ema 'gā agawewi. A'etea 'ga iporomutat 'gā nee”, 'jau nipo 'gā pē nupe, Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee. ¹⁵ Simuoryp Jarejuwarete 'ga jarejee 'ga poromutar are 'jau. Wa'yra 'ga 'ā 'ga amut janee 'ga jukaukaa janetywer are rakue. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee. Nimome'upawa'uweri jane jarejeupe 'ga remiapofera.

10

Paulo 'ga Jejui 'ga remimonofere

¹ Awamū je Pauloramū pē mu'akwaawi mama'e are. Pēē mū nipo je rerekoemāu etee pejejemogyau. “Jane pype akou nipo Paulo 'ga kyjei jane wi”, 'jau 'ā pēē je upe ra'e jepi. “A'eramū nipo 'ga oje'egayawe'em janee. A'eramū 'ga muku awi etee ka'aran are oje'ega moywrafena imua janee”, 'jau futatee 'ā pēē mū jee ra'e jepi. Kristu 'ga 'ā nimara'nei jane ree. Opoa'waramū etee 'ā 'ga jane ree jepi. A'eramū je nanē teje'egaywere'emamū pē nupe, pē pyri tewau. ² A'eramū je 'jau pē nupe: Aipo pe'je awi, 'jau je pē nupe. A'jea futat amunipo 'ā je pēē teje'eganuwe'emamū teje'ega moywrafeni pē nupe pē pyri tewau. Pēē mū amunipo 'ā 'jau jee: “Omuorypawamū te 'ā Paulo 'ga oi oporogytau 'gā nupe. Najarejuwarete 'ga je'eg imū rūi te 'ā 'ga Jejui 'ga mome'ui. Wemifutar imū etee te 'ā 'ga 'ga mome'ui”, 'jau futatee 'ā pēē mū jee ra'e jepi. Aipo 'e awi pepoire'emamū je teje'ega moywrafeni futari pē nupe pē pyri tewau. Jarejuwarete 'ga je'eg imū futat je teje'ega moywrafeni pē nupe pē mu'jaawamū ee. ³ A'jea futat jane ywy pewaramū jareju'jaju'jawe etee futat. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe etee futat ore reko'i 'gā pype. A'ere ore naruapoi te mama'ea 'gā 'jawe. Naorojemifutar imū rūi te ore mama'e apoi. Jarejararete 'ga remifutar imū etee te ore mama'e apoi. 'Ga je'eg imū etee futat ore 'ga mome'wau 'ga rerowiarukaa 'gā nupe. ⁴ Naoropājē mū rūi ore Jejui 'ga rerowiarukari 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū etee ore 'ga mome'ui 'gā nupe. A'eramū 'gā a'eramū wejue oje'egawarūme'emamū oree. A'eramū ore 'ga rerowiarukaa 'gā nupe 'ga pājē mū etee futat. A'eramū ore 'gā nenū'jāukaa mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuw awi. ⁵ Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā te ajee ojerowiaraip ojee etee futat. Ojee etee futat 'gā nea'aramū ajemogyau. A'eramū 'gā oporokwaawiwere'emamū Jarejuwarete 'ga ree. A'ere ore Jarejuwarete 'ga pājē mū 'gā muea'arukari Jejui Kristu 'ga ree, Kristu 'ga porogyta renuwukaa 'gā nupe. ⁶ Pēē mū nipo jeje'ega renuparamū. A'ere nipo amumeramū jeje'ega renuteearamū te pejemogy. Teje'ega renuparamū pē kwaaw ire je teje'ega renuteearamū pē nereko tyweri'i ee.

⁷ Pēnea'ar iki mama'e are. 'Ga amū a'e 'jau ojeupe: “Je 'ā Kristu 'ga remiayua. A'ere Paulo 'ga na'ga remiayua rūi”, 'jau nipo a'e 'ga ojeupe. A'eramū ki aipo 'jaramū pejejea'aru'jawamū peje'eawer are nū. Ore nanē 'ā Kristu 'ga remiayuwamū nū. ⁸ “Jarejararete 'ga je'eg imū etee futat ore porowykyi 'ga upe. 'Ga futat 'ā ore mogo ojeupe oporowyky ma'eramū”, a'e je 'ā pē nupe jepi. Tejerowiaa agawewi orojeupe 'ga 'eawer are jepi. Ma'eramū je 'ā najenosī te'eawer are. Pē nupe werowiar wwyapiukaawamū te 'ga ore mogoi ojeupe oporowyky ma'eramū ikue. Nawerowiar awi pē momoirukaawamū rūi 'ga ore mogoi ojeupe oporowyky ma'eramū ikue. ⁹ Napē mogyjeukaawamū rūi je ka'arana kwasiari imonou pē nupe. ¹⁰ A'ere nipo je ree iporomutare'ema 'gā amū 'i jee: “Ka'aran are etee 'ā Paulo 'ga oje'ega moywrafeni imua janee”, 'jau nipo a'e 'gā ajaupe. “Jane mogyjawamū etee te 'ā 'ga ikwasiari janee”, 'jau nipo a'e 'gā ajaupe. “Jane'wyrriara 'jawe 'ā 'ga reko'i. A'ere 'ā 'ga jane rowase na'wyrriara 'jawe rūi 'ga reko'i. Akotee ma'e 'jawe etee 'ā 'ga reko'i jane pype. A'eramū ki jane jareporenuwawere'emamū 'ga porogyta are”, 'jau

nipo a'e 'gā amū jee. ¹¹ A'ere aipo 'jara 'gā nore kwaawi futari. I'me ma'e 'gā tee poromū. Pē nupe orojemikwasiarer imū etee futat ore mama'e apoi pē pype arakou.

¹² Pēē mū nipo pejejekoweramū 'wyrriaramū pejejaupe. A'eramū nipo pēē 'jau pejejeupe: “Jeresage te je 'gā apyraapa 'wei”, 'jau nipo pēē mū pejejeupe. A'ere je aipo na'ea'uwari. Aipo 'jara 'gā ojerowiaraiw akou ojee numiamū. A'ere i'akwaawe'emamū te 'gā nekoi. Najarejuwarete 'ga rea'ar imū rūi 'gā 'i aipo 'jau. Wea'ar imū tee 'gā 'i aipo 'jau. Ije'ēran ekoete te 'gā. ¹³ A'ere ore nanarūi. Jarejuwarete 'ga oromonoe'em ire amunipo 'ā ore norooi kwe pe Jejuu 'ga mome'wau. Jarejuwarete 'ga oromonoe'em ire amunipo 'ā ore 'jawe'em: “Jarejuwarete 'ga je'eg imū te 'ā ore oi Jejuu Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe”, 'jawe'em amunipo 'ā ore. A'ere 'ā 'ga te ore monoi kwe pe Kristu 'ga mome'wawamū ikue. Pē nupe miamū 'ga ore monoi, pē nupe Kristu 'ga mome'wawamū ikue. Aipo are etee ore jerowiari. ¹⁴ Jarejuwarete 'ga ore monoukat pē nupe ikue. A'eramū ore orojeupe 'ga 'eawera mojerowiaa arawau pē pyri Kristu 'ga mome'wau pē nupe ikue. Ore futat pē nupe Kristu 'ga mome'u ypywera. Kwe pewara 'gā nupe nanē ore Kristu 'ga mome'u ypywera nanē futat nū. ¹⁵ “Oreporowykya te”, 'jawe'em nanē ore 'gā amū porowyky upe nū. Ore renunewe nipo 'ga amū awau Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū nipo ore 'jawe'em 'gā nupe, “Ore ra'ne te ako oroo Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe ikue”, 'jawe'em nipo ore arakou 'gā nupe. Pēē Kristu 'ga rerowiar wyyapia te ore aruapesak arakou. Pēē 'ga rerowiar wyyapi re nipo ore arawau kwe pe Koritu 'jawa atykupe katy Jejuu 'ga mome'wau kwe pewara amunawa pype 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat ore oi Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. ¹⁶ A'ere nipo ore oi pē'wya atykupe katy, Jejuu Kristu 'ga mome'wau mīmera amunaw ipewara 'gā nupe. Ore ra'ne nipo arawau 'ga mome'wau kwe pewara amunawa pypewara 'gā nupe. A'eramū ore 'gā nerekoayawe'em 'ga amū porowyky are.

¹⁷ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Jeremi 'ga upe rakue: “Pejerowiaraip kasi pejejee etee ne. Jarejararete 'ga remiapofer are etee ki pejerowiat”, 'jau 'ā 'ga ikwasiarukaa ka'aran are rakue. ¹⁸ “Jeresage je jepi”, 'jau nipo 'gā amū numiamū. Ojee te ojerowiaraip ma'e 'ga aipo e'i ekoete akou. Maranamū nipo 'ga wesageramū futat. Maranamū nipo 'ga wa'wre'em are ojerowiaa ekoete. “Janeruwarete 'ga te janereko esagea okwaap”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue. A'ere jane upe Jarejararete 'ga “Esage aipo 'ga” 'eramū janeresageramū futat. A'jea futat 'ga 'ea.

11

I'me ma'e 'gā

¹ I'akwaawe'ema 'jawe agawewi 'ā je teporogytau pē nupe. A'etea 'ā pēnuag je upe. ² Jepy'a'wyt je tekou pē nee. Pē nee Jarejuwarete 'ga jemuaēma 'jawe je nanē je jemuaēmi pē nee nū. Sā'ā kūjāmuku ēē ruwa 'ga wa'jyra ēē monoa kūima'e 'ga amū upe 'ga remirekoramū. Majepeja 'ga upe etee 'ga 'ā ēē monou. Namytuna 'gā nupe rūi 'ga 'ā ēē monou. Nan tee futat je Kristu 'ga etee erowiarukari pē nupe. “Kristu 'ga etee ki perowiat”, 'jau je ako pē nupe ikue. ³ A'eramū je tepy'a'wyrāmū pē nee ikue. “Maran gatu nipo 'gā poire'ema Kristu 'ga rerowiar awi rai'i?” 'jau je tejeupe etee futat ikue. Sā'ā mama'eukwaawa 'wyrriara kūjā ypy ēē, Ewa ēē moryteea o'me are rakue. Nan tee futat nipo 'gā amū poromoryteeweramū pē nee. 'Gā pejemorytee rerowiar ire nipo pejeipoia Kristu 'ga rerowiar awi. ⁴ A'eramū je tepy'a'wyrāmū pē nee, Kristu 'ga rerowiar awi pepoir are. Naoreremimome'ua rūi agawewi nipo 'gā omome'u pē nupe. NaKristu 'ga rūi agawewi nipo 'gā omome'u pē nupe. A'etea nipo perowiat 'gā je'ega, pejeku'iramū nipo 'gā nee. Ore te ako Jarejuwarete 'ga 'Agesagea oromome'u pē nupe ikue. Maranuar are sipo 'gā pē mu'ei. A'etea te nipo perowiat 'gā.

⁵ Pē nupe 'ut ma'e 'gā nipo 'jau: “Pē nupe ore futat Kristu 'ga remimonoferamū”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere nipo 'gā naKristu 'ga remimonofera rūi. I'me te nipo 'gā pē nupe. A'ere je te a'jea futat Kristu 'ga remimonofera. ⁶ Naj'e'egi je a'jeteetewi. A'etea je jereapyo Kristu 'ga mome'u are tekou. A'ea 'ā pekwaap. Ai'iwe ai'iwe 'jau ako je Kristu

'ga mome'wau pē nupe ikue. Mama'e a'jea etee ako je imome'wau pē nupe ikue. A'ea 'ā pekwaap.

⁷Pē pype tekou ako “je mepy pejepe Jejui 'ga mome'u are”, 'jawe'em ako je tekou pē nupe ikue. Kristu 'ga mome'wau etee futat ako tekou pē nupe ikue. Pē poaawamū etee tekou pē pype ikue, pē mu'jau Kristu 'ga ree ikue. Naka'aranūū are rūi ako je rekoī pē pype ikue. “Je mepy ki pejepe”, je 'e'ema sipo mama'e tywera poa rakue? ⁸Pē pype je rekoramū ako mukuwara 'gā etee Jejui 'ga rerowiaara 'gā ka'aranūū murukaa jee ikue. ⁹Mama'ea tejeupe itywe'emamū ako je mama'e renūine'ema pē nupe tekou ikue. Masetoni ywy pewara 'gā Jejui 'ga rerowiaara 'gā etee ako mama'e rerurukaa jee ikue. Pe awi janerewirera 'jawewara 'gā amū nuramū ako 'gā mama'e rerurukaa 'gā nupe jee ikue. Ymā miamū ako je mama'ea naenūi pē nupe ikue. Anure taetu nipo je mama'ea naenūi pē nupe. ¹⁰Kristu 'ga 'ā mama'e a'jea etee omome'u rakue. A'eramū je 'ga remiyauwamū je nanē mama'e a'jea etee imome'wau pē nupe 'ga 'jawe etee futat. A'eramū je 'jau pē nupe: “Akaja ywy pewaramū pē nupe Kristu 'ga mome'wau ako je mama'ea naenūi pē nupe ai'i”, 'jau je pē nupe, teku'iramū te'e are. A'eramū nipo otywe'emamū je momikara. ¹¹“Niporomutari futari 'ga jane ree. A'eramū 'ga mama'e renūine'ema oree”, 'jau nipo pēē mū jee rai'i. Naani. Janeruwarete 'ga pē nee jeporomutara okwaap.

¹²Kristu 'ga remimonoe'ema 'gā te mama'ea wenūi ajemogyau pē nupe. A'ere je naenūi futari mama'ea pē nupe. Kasi a'e pe 'gā: “Paulo 'ga 'jawe etee futat jane mama'e renūi 'gā nupe”, 'gā 'i ne. Tejemiapoa etee futat je aapo tekou pē pype. ¹³“Ore Kristu 'ga remimonofera”, e'i futatee nipo 'gā amū ajemogyau. A'ere nipo 'gā i'me ma'ea te. Omorytee te nipo 'gā 'gā ojee. NaKristu 'ga rūi futat 'gā omono kwe pe. Kristu 'ga upe oporowyky 'me ma'e 'gā te. ¹⁴A'ere ore noreporesagi arajemogyau aipo 'gā nee. Mama'eukwaawa 'wyrriara miamū ojesaukat futat Kristu 'ga mome'waramū 'jawe. A'eramū futat 'gā moryteeu ojee kwaiwete. ¹⁵A'eramū mama'eukwaawa 'wyrriara remiyauwa 'gā mama'e apou o'wyrriara 'jawe etee futat. A'eramū 'gā ajemogyau mama'e esage apoara 'jawe ojee ae moryteeawamū futat. A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweretei 'gā nemiapo tywer are, 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe.

Paulo 'ga ako tywet

¹⁶'Awamū je 'eu'jawi pē nupe nū: I'akwaawe'ema 'jawe agawewi je porogytai pē nupe. A'etea pēnuag jee. Tajemome'u pē nupe. ¹⁷NaJarejararete 'ga je'eg imū rūi je je'egi 'awamū. I'akwaaw ekoete ma'e 'jawe etee futat je teje'ega 'awamū. ¹⁸Sā'ā 'gā amū kwaiwete 'gā jerowiariwa ojee etee. Nan tee je jemome'ui pē nupe. ¹⁹“Ore'akwaaw ore arajemogyau”, 'jau pēē 'ā pejejemogyau jepi. Peje'akwaaw ire amunipo 'ā neperowiari Jejui 'ga mome'u teera 'gā je'ega. I'akwaawe'ema 'jawe te 'ā pejemogy 'gā je'ega rerowiaa. ²⁰Wemifutara etee 'ā 'gā iapoukaa pē nupe. Ojee pē moryteeawamū te 'gā 'i. A'etea 'ā perowiat 'gā. A'eramū 'gā pēka'aranūū rerawau ojeupe etee futat. “Ore 'ā pē'wyrriara”, 'jau futatee 'gā pē nupe. A'e are pēē 'gā nerowiaa. Aipo 'gā pē kurapa, pē je'ēwu'jaga agawewi. A'etea 'ā pēē 'gā nenupa. ²¹“Paulo 'ga nuapoi mama'ea ore 'jawe. Okyje 'ga pē nui”, 'jau nipo 'gā jee. A'jea futat 'gā aipo 'gā 'i. Naapoi futari je mama'ea 'gā 'jawe. Ajenosī sipo je 'gā 'jawe mama'e apoe'em ire? Naani.

Ojee etee ojerowiariap ma'e 'gā nee sipo pēē pejeporenuwiweramū? A'eramū je nanē tejemome'wau pē nupe. ²²“Epyreu 'ā ore”, 'jau 'gā 'ā jepi. Je nanē 'ā epyreua futat nū. “Israeu juapyrera 'ā ore”, 'jau 'gā 'ā jepi. Je nanē 'ā Israeu juapyrera futat nū. “Abraão 'ga juapyrera 'ā ore”, 'jau 'gā 'ā jepi. Je nanē 'ā Abraão 'ga juapyrera futat nū. ²³“Kristu 'ga upe ore porowykyi”, 'jau 'gā 'ā jepi. Je nanē 'ā oporowyky Kristu 'ga upe nū. A'ere je 'ā mama'e apoi 'ga upe 'gā apyraapa. Ma'eramū sipo je jemome'ui pē nupe? Je'akwaawe'ema sipo je rerekou? Kristu 'ga upe je porowykyi kwaiwete 'gā apyraapa. Aipo are te je jerowiari. Moromunepawa pype 'gā Kristu 'ga mome'u are je munewu'jau'japa 'gā nereko tywera apyraapa. “Au'je Kristu 'ga mome'u re”, 'jau 'gā jee je munewu'jau'japa moromunepawa pype. Amumē 'gā je nupāu Kristu 'ga mome'u are. Nakwaawi je tenupā pytuna. Kwaiwete 'gā je nereko tyweretei aipo 'gā nereko tywera

apyaapa. Tejujukaukaa ja'wyja'wy tekou 'gā nupe namutamutat. ²⁴ Jepyutuna 'gā futat, judeu 'gā futat je pyygu'jau'japa je mopimopika ae mopikawa pyu. Je pyykawe 'gā je mopika. Trītai nowi te je mopiga pytuna ikue. Siku te 'gā je pyygi, je mopimopika i'jawerimū etee futat nū. ²⁵ Muapyt romanū 'gā je nupāu ywya pyu ikue. Majepēi tee 'gā ita pyu je juka are afuweramū, ita momopoa je ree je jukaawamū numiamū. Muapyt yaruua nanē wypywygamū jee ikue. Aipo mū wi futat je naēmi werewi ikue. Ko'aramuku je tekou 'y pe etee futat. Koypytunamuku nanē je tekou 'y pe etee futat yaruu rypywyg ire ikue. ²⁶ Aata je kwe pe tewau Jejui 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. A'eramū jeataaw ipe mama'e tywera ojeapou jee kwaiwete ikue. Amumē 'ya je jukau werewi, 'y ruwiramū je ree. Amumē muna'ywa afuweramū je ree. Judeuramū ore'wyriana'nī 'gā, judeue'ema 'gā. Mīmera 'gā nanē afuwereteramū je ree. 'Gā 'wyrate pype, amunawe'em ipe, 'yē'ē me. Mīmer imū 'gā amū afuweramū je juka are. Je ree iporomutare'ema 'gā nanē je jukau werewi. Jejui 'ga rerowiaa 'me 'gā nanē afuweramū je ree nū. ²⁷ Teporowykyau tekou tefuakapawamū. Amumē je tesere'ema tekou. Amumē je tetywe'emamū temi'u pyu. Amumē je te'yuwejamū tekou. Amumē je tekou 'ara ro'ysaga upe taity poakuwuue'eme. ²⁸ Aipoa wayramū futat jee numiamū. A'ere mama'e mū te aipo ray apyraawi jee. Pē nee jepy'a'wya te ay jee jereko tyweawera apyraapa. A'eramū je tepy'a'wyrāmū Jejui 'ga rerowiaaramū pē nee najuejue etee futat. “Maran gatu nipo 'gā opoire'ema Jejui 'ga rerowiar awi”, 'jau je tejeupe tepy'a'wyrāmū pē nee. ²⁹ Jejui 'ga pēē mū erowiaraiw are je tepy'a'wyrāmū pē nee. Mama'e tywera pēē mū iapo are je te'arasigamū. Mīmera juejue ay jee jereko tyweawera apyraapa.

³⁰ Tejemome'u re je tejee te mama'e apoe'ema resaukaa pē nupe. Jarejuwarete 'ga tepoara je aesaukat pē nupe. ³¹ Janeruwarete 'ga je'me'ema okwaap. Mama'e a'jea etee te je amome'u pē nupe. Janeruwarete 'ga 'ā Jejui Kristu 'ga Ruwaretea. Simuoryp 'ga jarejere'emamū 'jau. 'Ga futat 'ā je'me'ema okwaap.

³² Damasco pe je rekoramū peuwara 'gā 'wyriara 'ga afuweramū je pyyg are ikue. A'eramū 'ga jefaruuna'nī monou amunawa osoma rokware rarūmū je ree ikue numiamū. Aipoa 'gā 'wyriara 'ga 'wyriararete 'ga remiayuwa te, Areta 'ga remiayuwa te. ³³ A'ere jejekoty'aawa 'gā je a'gui 'gā nui. A'eramū 'gā 'jau jee: “Paneru pype eapyk. Toromono ene ikwara rupi amunawa osoma apyraapa 'jau”, 'jau 'gā jee ikue. A'erauwe je teapya paneru pype. A'erauwe 'gā je monoi je mojjypa iosoma rowajara katy. A'eramū je teka'jama tejee ifuwet ma'e 'gā nui ikue. Jejekoty'aawa 'gā je poare'em ire amunipo 'ā je ree iporomutare'ema 'gā je pyygi futari, je jukau rakue.

12

Paulo 'ga remiesaget

¹ Tejemome'wau 'ā tekou pē nupe. Ma'eramū sipo je jemome'ui pē nupe? “Je te 'ā Jarejuwarete 'ga remimonoferamū” 'ea pē nupe esaukara sipo je afutat? Naani. A'etea je ajemome'u pē nupe. Tejeupe Jarejararete 'ga remiesaukarera te 'ā je amome'u pē nupe. ² Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga je monoi ywag ipe ojepyri ikue. Katosi je kwara mu'ari 'awamū 'ga tejeroo re. Maran gatu nipo je a'jea futat tewawe'em ywag ipe 'ga pyri rakue. Tefayupaw ipewara 'jawe ete te je oi ikue. A'eramū je a'eramū ikwaapa katue'em. Janeruwarete 'ga etee te okwaap. ³⁴ Ma'upawe'eme te 'ga je rerooi erujewi ywag ipe ikue. A'eramū je peu ra'u futat tewau ikue. “Tefayupaw ipe te nipo je oi rakue?” a'e ako je ko. Nakwaawi je. Janeruwarete 'ga te okwaap. Peu tekou je ywagipewara 'gā je'ega renupa tekou ikue. A'ere je najepokawyi imome'wau jareje'eg imū. Nuarūi janeje'eg imū imome'ua. Janeruwarete 'ga nanē nafutari je imome'ua nū. ⁵ Tejemiesagera je amome'u pē nupe, tejerowiaa ee. A'ere je najerowiaraiwi etee tejee. Tejetee mama'e apoe'ema resaukaawamū te je jemome'ui pē nupe. ⁶ A'ere je mama'e a'jea etee imome'ui. A'eramū je tekowe'em i'akwaawe'ema 'jawe. A'ere je najerowiaraiwi etee tejee. Kasi a'e pe 'ga amū 'i jee ne. “Kuu. Paulo 'ga esage ma'ea ajuapyaapa”, 'jau 'ga amū jee ne. Pejerowiaraiw kasi

je ree pejejemogyau ne. Jeremimome'u are etee ki pēneapyo pejejemogyau. Jeremiapofer are nanē ki pejejeapyoramū pejejemogyau nū.

⁷Mama'e esagea futat je aesak ywag ipe tekou ikue. A'eramū je teporesagamū etee ee ikue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: “Mama'e tywera pa je amonoukat mama'eukwaawa 'wyriara upe Paulo 'ga upe kwy. Kasi a'e pe Paulo 'ga jerowiaraiwi etee ojeupe jeremiesaukarer awi ne kwy”, 'jau 'ga ojeupe ikue. Sā'ā ju raya ae pokutuga. Nan futat mama'eukwaawa 'wyriara remimurera rayramū jee. Ma'eramū 'ā je najerowiaraiwi tejee. ⁸Muapyt te je 'i Jarejararete 'ga upe: “Epe'a je wi”, 'jau'jau'japa je 'ga upe. ⁹A'ere 'ga 'i etee jee: “Naani. Nape'ai futari je ene wi. A'ere je ene moywyrafeni ete jupi”, 'jau etee 'ga jee. “Ma'eramū 'ā nerefutari mama'ea. Jepota'wa je ene ree tekou. Au'je ejemuaēm ire. Tepājēa je amono enee mama'eay jeuwamū. A'eramū enee mama'e apou jepājē mū etee futat”, 'jau etee 'ga jee. A'eramū je tekui'ramū tejeupe mama'eay jeuw are. Je upe mama'eay jeuwamū taetu Kristu 'ga opājē muri jee. ¹⁰Ma'eramū 'ā jeku'iramū mama'eay are. Tepifuakare'em are, Kristu 'ga ree 'gā tekuraw are, mama'e pyu tetywe'em are, tejeupe mama'e tywera jeapo are, tejeroko tywerete are. Mīmer are je tekui'ramū etee futat tekou. 'Gā je rereko tyweramū Kristu 'ga opājē muri jee jepi. A'eramū je mama'e apou 'ga pājē mū etee futat.

Paulo 'ga wearamū 'gā nee

¹¹Jejemome'ua je mojenosi. “I'akwaawe'ema 'jawe sipo je rekoī”, a'e je tejeupe te'ŷina. A'ere 'ā naje mome'ui pejepe 'gā nupe. A'eramū je 'ā 'agamū je tee tejemome'wau tekou. “Akotee ma'ea te Paulo 'ga”, 'jau nipo pēē mū jee. “Ore te 'ā Jejuī 'ga remimonofararetea”, 'jara 'gā aipo e'i futat jee. Akotee ma'eramū agawewi je rekoī. A'etea Kristu 'ga je mono kwe pe ojemome'waukaa jee ikue. ¹²Pē pype 'ā je rekoī Jarejuwarete 'ga 'ā aeremiapoe'ema apoukaa jee, opājē mū 'ga 'ā iapoukaa jee. A'eramū 'ā pejejeporesagamū etee ee. Aipoa 'ā “Je futat Jejuī 'ga remimonofaramū” 'e resaukaa pē nupe. Najefuwepawī je pē nupe imome'u are ikue. ¹³Pē nupe Jejuī 'ga mome'wau jepota'waramū etee pē nee ikue. Kwe pewara 'gā nee nanē je tepota'waramū nū 'gā nupe 'ga mome'wau nū. Pejeju'jawe futat pēē jee. Areko esage pāwē etee futat je pēē. A'ere je naenūi ka'aranūia pē nupe. A'e are sipo pēmara'ne je ree?

¹⁴Mukūi je oi pē pyri ikue. 'Awamū nipo je tewau'japa pē pyri nū. Naenūi futari je ako mama'ea pē nupe ikue. Nafutari je pēka'aranūia. A'ere jeporomutaramū pē nee. Tejemuaēma tekou pē nee. Jera'yra 'jawe 'ā pēē jee. A'eramū je teporomutaramū pē nee. Sā'ā ta'yriara 'ga mama'e monoa wa'yra upe. Nakunumī arūi 'ā mama'ea omono 'uwa upe. Nan tee futat je mama'ea naenūi pē nupe. ¹⁵Temama'ea pē nupe imonopaw ire miamū amunipo 'ā je tekui'ramū etee futat tekou. Mama'ea taetu je 'ā iapou pē nupe pē poawamū, Jejuī 'ga rerowiar ywyapiukaawamū pē nupe. Teporomutaramū 'ā je pē nee. Pē nee jeporomutara te ra'u nepē moporomutarukari je ree nū?

¹⁶Naenūi agawewi futat je 'ā mama'ea pē nupe. A'ea 'ā pekwaap. A'etea nipo pēē mū 'jau jee: “Paulo 'ga ore morytee ojee. O'meramū 'ga oree”, 'jau futatee nipo pēē mū jee. ¹⁷Namoryteei je pēē. Mama'e a'jea etee futat je amome'u pē nupe. Pē pyri omonoramū sipo 'gā mama'e renūi pē nupe rai'ī? Naani. ¹⁸Tito 'ga ako je omono pē pyri jarejewirera 'jawewara 'ga retee ai'ī. Mama'ea sipo 'gā wenūi ako pē nupe rai'ī? Pē morytee sipo 'gā nai'ī? Naani. Je 'jawe etee futat Tito 'ga mama'ea apoi. Je 'jawe futat 'ga rekoī.

¹⁹“Paulo 'ga ojemome'u oree, 'esage ma'e 'ga ra'e, te'i etee 'gā jee 'jau', e'i 'ga, aru'e ore”, 'jau sipo pēē mū jee? Naani. Kristu 'ga je'eg imū etee futat ore pē mu'ei. Jarejuwarete 'ga remianuwamū ore mama'e mome'ui pē nupe. Mama'e apou ore mama'ea apoi pē poawamū etee futat. ²⁰Tejemuaēma je pē nee. Pē pyri tewaēm ire sipo maran jerea'aramū pē nee? Maran sipo pēnea'at je ree? Jeremifutara 'jawe sipo peko? Pēnemifutara 'jawe sipo je rekoī? Jepy'a'wyt je pēneko are. “Maran sipo 'gā nekoī ojeypyri je oramū?” 'jau je tejeupe etee futat. “Maran gatu nipo 'gā ajamuewe'em mama'ea are? Maran gatu nipo 'gā ajurekoayawe'em? Maran gatu nipo 'gā oporomutare'emamū ajuee? Maran gatu nipo 'gā jerowiaraipe'ema ojee? Maran gatu nipo 'gā ajakurape'ema ajemogyau?

Maran gatu nipo 'gā ojoje'ēwu'jage'ema? Maran gatu nipo 'gā ajamamara'ne'ema", 'jau je tejeupe tepy'a'wyrāmū pē pyri teo are. ²¹Tepy'a'wyrāmū tekou pē nekoarūe'em are. Pē nekoarūe'em ire nipo je 'arasigamū tekou pē pyri tewau. Pēē mū nipo mama'e tywera apou rakue. A'ere nipo nepejemuaēmi iapo re. Pejetywer awi pepoire'em ire nipo je tejaa'wau pētywer are. Nepēneateei nipo mama'e tywera apo awi. Kūima'efera 'gā ajuemireko mueupawe'emamū nipo je tejenosōu pē nui. Kūjāmera 'gā nanē nū ojomena mueupawe'emamū nipo je tejenosōu pē nui, tejaa'wau pētywer are nū.

13

'Gā mu'akwaapawet

¹Pē pyri ako je oi mukūi ikue. 'Awamū nipo je 'ā tewau'japa pē nesaka nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe rakue:

“Majepeja 'ga etee nipo 'ga amū kwau 'eramū kasi peapyaka 'ga je'eg are ne. Mukūja 'gā te nipo ajee omome'u 'eramū te ki perowiat.

Maranamū nipo muapypa 'gā imome'wau 'eramū nanē pejeapyakau 'gā je'eg are nū”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe ee rakue.

²⁻³A'eramū je 'awamū 'jau mama'e tywera apoaramū pē nupe. Pē pyri tewau ako je 'i pē nupe ikue: “Pē pyri tejoru'japa nipo je najemuaēmu'jawi pē nee”, 'jau ako je pē nupe ikue. “Teje'ega nipo je omoywyrafen pē nupe pēnemiapo tywer are”, 'jau ako je pē nupe ikue. A'eramū je 'awamū 'jau'japa pē nupe nū: “Teje'ega nipo je omoywyrafen pē nupe”, 'jau'japa pē nupe nū. Muku agawewi 'ā je rekoji pē nui. A'etea je aipo a'e'u'jap pē nupe. “Kristu 'ga je'eg imū te nipo je teje'ega moywyrafeni pē nupe mama'e tywer awi pēneatee'emamū”, 'jau ako je pē nupe ikue. A'eramū nipo pēē 'jau jee: “Kristu 'ga je'eg imū futat Paulo 'ga mama'e apoi”, 'jau nipo pēē je resag ire. Kristu 'ga ako opājē wesaukat pē nupe ikue. 'Awamū 'ga 'ā esaukaru'japa pē nupe nū. 'Ga pājē mū etee futat je pē nerekoji. ⁴Ypeywar are Kristu 'ga manūnamū 'ā 'gā amū 'jau 'ga upe rakue: “Nifuakari futari 'ga”, 'jau 'ā 'gā amū 'ga upe rakue. A'ere 'ā 'ga 'Uwarete 'ga pājē mū 'ga ferawi rakue nū. Kristu 'ga 'jawe futat ore norefuakari arakou. A'ere 'ga opājē muri te oree. Korītu pe ore oramū Kristu 'ga mama'e apoukari ore upe opājē mū etee futat.

⁵Pēnea'ar iki pejejee. “Kristu 'ga ree sipo je jemogypygi tekou?” 'jau ki pēē pejejeupe. “Kristu 'ga ako werowiaaramū ore pype” 'ea 'ā pekwaap. A'ere 'ga werowiar awi pepoir ire nokoji futari pē pype. ⁶“Paulo 'ga nanē nopoiri futari Kristu 'ga rerowiar awi” 'ea 'ā pekwaap. “Ga poirū 'gā nanē nopoiri 'ga wi nū” 'ea pēē ikwaawa nanē je afutat nū. ⁷Jarejuwarete 'ga upe teje'ega monou pē nee tekou. “Epoar iki Korītu pewara 'gā otywer awi 'gā poir are”, 'jau je tekou 'ga upe pē nee. Nafutari je 'gā tejee te 'gā jemogypyga. “Paulo 'ga 'gā mu'e esage. Sā'a 'gā jemogy esagea”, tejeupe 'gā 'e are je najreea'ari. Pejemogy esage are tee je jerea'aramū. ⁸Jejui 'ga rera mokwasi'wawamū etee je mama'e apoi. Naapoa'uweri je mama'ea Jejui 'ga mome'ua mateepaawamū. ⁹Orojeupe mama'eay jesaukara 'eramū nipo Jejui 'ga rerowiar wyapiukaa pē nupe. A'eramū ore araku'iramū orojeupe mama'e tywera jeuw are. Oroje'ega ore imonou Jarejuwarete 'ga upe pē nee jepi: “Ekatu'ok katu ki Korītu pewara 'gā. Jejui 'ga erowiar wyapiukat 'gā nupe”, 'jau ore 'ga upe pē nee jepi. ¹⁰Pē nui muku tekou je tejea'ara kwasiaa ka'aran are imonou pē nupe jepi. A'eramū nipo pejepoia mama'e tywera apo awi. A'eramū nipo je pē pyri tewau teje'ega moywyrafene'ema pē nupe. Napē muorypawamū rūi 'ga ore monoi ojeupe oporowyky ma'eramū ikue. Werowiar wyapiukaawamū te 'ga ore monoi pē nupe ikue. A'eramū nipo je Jarejararete 'ga je'eg imū pē mu'jau esage 'ga ree, 'ga rerowiar wyapiukaa pē nupe.

¹¹Kunumimēt, kūjāmet. Mīmeramū je ka'arana kwasiari imonou pē nupe. Pejemogy esage ki Jarejuwarete 'ga upe. Peenuw iki pejejeupe je'eawer are. Pejeju'jawe pejejea'aramū mama'e are. Pēpota'wa ki pejejee. Nan pejemogyramū Janeruwarete 'ga futat 'ga rekoji pē pype. Janeruwarete 'ga ae ree iporomutat ma'ea. Ae mota'waramū nanē 'ga akou nū. 'Ga futat ako pē pype nan pejemogyramū.

¹²Jejui 'ga rerowiaaramū ki pēē pejejomana, pejejafutaa. Nan ae 'ga rerowiaaramū.

Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā juejue oje'ega omono pē nupe pē futaa.
¹³⁻¹⁴Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga resagea pē nerekoa je afutat. Jarejuwarete 'ga pē nee
'ga poromutara nanē je afutat nū. Jarejuwarete 'ga 'Agesagea pē nee ita'waa nanē je afutat
nū.
Kweramū etee jeremimome'ua.

Garasi

Ymā te Janeruwarete 'ga judeu 'gā mū'ēi imogyau wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ga 'gā mu'jau wemifutar are. Judeu 'gā ojemojewagukaa ajaupe Jarejuwarete 'ga je'eg imū jepi. Mama'ea 'gā i'wau 'ga je'eg imū etee jepi. A'ere 'gā nupe etee 'ga aipo 'i rakue.

A'ere Jejuu 'ga ruri jane katu'oka najuejue etee futat. Werowiarāmū 'ga jane katu'ogi. Ywag ipe Jejuu 'ga jewyr ire 'ga remimu'efera 'gā awau 'ga mome'wau kwe pe rakue. A'eramū judeue'ema 'gā Jejuu 'ga rerowiaa kwaiwete rakue. A'eramū judeu 'gā amū awau 'gā newiri, judeue'ema 'gā mu'jau wemiapo are. A'ere 'gā judeue'ema futat. A'eramū 'gā mama'e apowe'em judeu 'gā nupe Janeruwarete 'ga 'eawer imū. Nojemojewagukari 'gā judeu 'gā 'jawe. 'Gā nemi'urama nanē najudeu 'gā ma'e 'jawe. A'ere 'gā Jejuu 'ga rerowiari futari. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā mogyau wemiayuwamū.

Garasi pewara 'gā judeue'ema futat. A'eramū judeu 'gā amū awau 'gā mu'jau wemiapofer are. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe 'gā mueapyou ee. "Werowiarāmū Jejuu 'ga pē katu'ogi. A'eramū pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat. Najudeu 'gā 'jawe rūi pēē. A'eramū pēē mama'e apowe'em 'gā 'jawe. Najaneremiapo are rūi Jejuu 'ga jane katu'ogi. Werowiaaramū etee te 'ga jane katu'ogi" 'jau Paulo 'ga ikwasiaa 'gā nupe, 'gā mueapyou ee.

NaPaulo 'ga etee rūi ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou inuga 'gā nupe.

¹Je Pauloramū ka'aran akwasiat imonou pē nupe. Je 'ā Jejuu Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā te Jejuu 'ga je monoi kwe pewara 'gā nupe omome'waramū ikue. Nakūima'e tee 'ga rūi je mono 'ga mome'waramū ikue. Jejuu 'ga futat je mogo omome'waramū ikue. Na'gā amū nupe rūi 'ga 'i: "Pe'je pejewau jeje'ega mome'wau Paulo 'ga upe", 'jawe'em. Jejuu Kristu 'ga retea futat je mogo ojee 'gā mu'jaramū ikue. 'Ga manū re 'ā 'ga Ruwarete 'ga Jejuu 'ga moferapa etee rakue. 'Uwarete 'ga retee 'ga je monoi kwe pewara 'gā mu'jawamū ojee ikue. ²'Au je pyri janerwirera 'jawewara 'gā amū nekoi. 'Gā nanē oje'ega omono pē nupe, Jejuu 'ga remiayuwamū Garasi wyw pewaramū pē nupe.

³Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejuu Kristu 'ga nanē Janejararetea futat nū. Afutat je 'gā nesagea pē nerekoa. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

⁴Ymā te 'ā Jejuu Kristu 'ga jejukaukari 'gā nupe rakue. Jane wi janetywera moiawamū 'ga ojejukaukaa 'gā nupe rakue. Ojejukaukaa 'ga 'gā nupe werowiaaramū jane mū'jāwamū mama'e tywera apoara 'gā nui. Ojeupe jane katu'okawamū 'ga jejukaukari 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga jejukaukari 'gā nupe rakue. ⁵A'eramū jane 'ga muorypa jareojere'emamū futat jarekatu'okawer are, 'jau je.

Morogyta esage

⁶Jejuu Kristu 'ga 'ā pēē erowiaa rai'i. Janeruwarete 'ga futat 'ā pē pyrūmū pē mogyau Jejuu Kristu 'ga remiayuwamū rai'i. Ma'eramū sipo ajee pepoit 'ga rerowiar awi kamēsiete rai'i? Pepoit 'ā 'ga rerowiar awi kamēsiete rai'i. Ma'eramū te 'gā amū porogyta 'mea perowiat rai'i? 'Gā pejemu'e 'me are 'ā pēē pejeapya myina ekoete rai'i. Pejemoryteeukaa ekoete 'ā 'gā nupe rai'i. Jeku'iaip je ako pē nee ai'i. A'ere 'ā je mu'arasig etee pejepe pejejee nū. ⁷Nitywi kwe pe morogyta esage amū. Nitywi futari morogyta yau mū kwe pe. Jejuu Kristu 'ga mome'ua etee te morogyta esagea. A'ere 'ā 'gā amū oi pē pyri mama'e amutee mome'wau pē nupe rai'i. "Toromojopy'ru Kristu 'ga 'eawera 'jau", 'jau 'gā 'ā rai'i numiamū. ⁸Ymā te ako ore pē mu'ei Jejuu Kristu 'ga je'eg are ikue. A'ere 'ā 'ga amū oi o'meramū pē nupe rai'i. A'eramū je Jarejuwarete 'ga Kristu 'ga mome'u 'me ekoeteara 'gā nereko tywera futaa. Ore mū agawewi amunipo 'ā mama'e amutee mome'wau. A'etea amunipo 'ā je Jejuu 'ga ree mama'e amutee te mome'wara 'gā nereko tywera futaa. Ywagipewara 'gā amū agawewi amunipo 'ā 'ua o'meramū pē nupe. A'etea amunipo 'ā je Jarejuwarete 'ga i'me ma'e 'gā nereko tywera futaa. Mama'eukwaawa rapyaw ipe 'gā monoa amunipo 'ā je ifutaa. ⁹Ymā te ako ore morogyta esage mome'ui

pē nupe ikue. Aipo renuw ire ako pēē Jeju Kristu 'ga rerowiaa ikue. A'eramū ako ore 'jau pē nupe ikue: “Arafutar ore Jarejuwarete 'ga mama'e amutee are pē mu'jara 'gā monoa mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau agawewi ako ore pē nupe ikue. 'Awamū je aipo 'jau'japa pē nupe nū. Afutat je Jarejuwarete 'ga mama'e ekoete are pē mu'jara 'gā monoa mama'eukwaawa rapyaw ipe, 'jau je 'awamū taetu te'yina pē nupe. ¹⁰Na'gā amū maku'iwamū rūi je aipo 'jau. Naani. Afutat je Jarejuwarete 'ga ku'ia tejee. 'Auwara 'gā maku'iwamū etee mama'e apo re amunipo 'ā je naapoi futari mama'ea Kristu 'ga remifutar imū.

Paulo 'ga jemome'uawet

¹¹Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe. A'eramū je teporo-mome'uweramū Kristu 'ga ree pē nupe. Na'auwara 'ga amū je'ega rūi je ako amome'u pē nupe ai'i. ¹²Na'auwara 'ga amū rūi imome'wau jee. Na'auwara 'gā amū rūi te je mu'e ee ikue. Jeju Kristu 'ga futat omome'u jee ikue.

¹³Jeremiapofera nipo 'ga amū omome'u pē nupe rakue. Je 'ā judeua futat. Ymā je mama'e apoi judeu remiapou etee ikue. Jeju 'ga rerowiaara 'gā je erekou tywet ikue. “Tamateepap 'ga rerowiaara 'gā 'jau”, 'jau je ikue. Najemuaēmi futari je 'gā nee. ¹⁴Judeuramū orojemiapou etee futat je mama'e apou ikue. Tepyutuna 'gā apyraapa je mama'e apou orojemiapofer imū etee futat. Oroypy 'gā je'ega je enupa katu katu tekou ikue. Tekotee 'gā je imu'jau ee ikue.

¹⁵A'ere Janeruwarete 'ga ymā we futat je pyyrūi oje'ega mome'waramū rakue. Je'are'emauwe futat 'ga je pyyrūi ojeupe mama'e apoaramū rakue. Naapoi agawewi je mama'e esagea ikue. A'etea 'ga je pyyrūmū ojeupe oporowyky ma'eramū rakue. ¹⁶Wa'yra 'ga 'ga esaukaa jee ikue. “Ere ewau jera'yra 'ga mome'wau judeue'ema 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. “Morogyta esagea ene imome'wau jera'yra 'ga ree 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. Tejeupe aipo 'ga 'e pyyrauwe je 'ga rerowiaa. Ma'eramū je 'ā na'gā amū temu'akwaawer imū rūi 'ga mome'ui 'gā nupe. ¹⁷Jerusareg ipe miamū je nooi, “je mu'e pejepe”, 'jawe'em Jeju 'ga remimono ppyfera 'gā nupe nū. Je renunewe agawewi 'gā porowykyi Jeju 'ga upe. A'etea je nooi, “je mu'akwaap pejepe”, 'jawe'em 'gā nupe ikue. Tejeupe aipo 'ga 'e pyyrauwe je 'ga rerowiari ikue. Arabia wyy pe ra'ne je tewau ikue. A'e awi je tejuu Damasco pe ikue nū. ¹⁸Muapyra kwara kwaw ire te je tewau Jerusareg ipe Pedro 'ga resaka ikue. 'Ga kwaapa je tewau. Mukūja etee je morowykye'ema magwapa 'ga pyri tekou ikue. ¹⁹A'ere je naesapawi Jeju 'ga remimonofera 'gā. Tiago 'ga etee je esaka, Jarejararete 'ga rewirera 'ga etee je esaka.

²⁰Mama'e a'jea etee je ikwasiaa ka'aran are imonou pē nupe. Janeruwarete 'ga je'me'ema akwaap.

²¹Jerusareg awi je tewau kwe pe, Siria wyy pe, Sirisia wyy pe. Mīmer imū je tewau ikue nū. ²²Ma'eramū 'ā Judeja wyy pewara 'gā naje resagi. ²³Jerera etee 'gā enupa. “Jane rereko tywearera 'ga oo Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe, 'ga rerowiarukaa 'gā nupe” 'e renupa. “Ymā ako 'ga Jeju 'ga rerowiaaramū jane apisi are etee 'ga fuweramū rakue” 'ea 'gā ikwaapa futat. “A'ere 'gā 'awamū 'ga rerowiari jane 'jawe” 'ea nanē 'gā enuwu'jau'japa futat. ²⁴A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa je ree. “Paulo 'ga erekat'u'ok rai'i. Eja'yra 'ga ererowiarukat 'ga upe rai'i, ore rereko tywearera 'ga upe rai'i. Aipoa esage oreē”, 'jau 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa je ree.

2

Jerusareg ipe 'ga jemome'uawet

¹Katosi kwara magwaw ire je tewau tejewya Jerusareg ipe ikue nū. Panape 'ga awau je rupi. Tito 'ga nanē je erawau orojeupi nū. ²Tejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee je tewau peu. “Ekwap Jerusareg ipe”, 'jau 'ga jee ikue. A'eramū je tewau. Peu tewau je teporogytau Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'wyriara 'gā nupe. Amueapyo je 'gā judeue'ema 'gā nupe teje'eg are. “Peenup katu katu jeje'ega. Nan tee futat je 'gā mu'ei” 'jau je 'gā nupe, 'gā mueapyou te'eawer are. 'Gā 'wyriara 'gā nupe etee je imome'wau. A'eramū je 'jau tejeupe:

“Nia'wryi 'ga je'ega, e'i sipo 'gā jee”, 'Jau je tejeupe. A'eramū je teporonupa ee 'wryiara 'gā nupe etee: “Aje'eg ekoete te je tekou?” 'Jau je teporonupa ee 'gā nupe. A'ere 'gā 'i: “Naani. A'jea futat eneje'ega”, 'Jau 'gā jee, jeje'ega renuw ire. ³Jeremireroofera 'ga, Tito 'ga, gregoa. Najudeua rūi 'ga. A'eramū 'ga ojewage'emamū. A'etea Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wryiara 'gā 'ga mojewagukare'ema jee. “Eroo 'ga imojewagukaa 'gā nupe jarejemiapou”, 'Jawe'em 'gā jee.

⁴Ore progytaramū tekotee 'gā 'ua osou ore pyri. Oreje'ega renupa 'ua. Aipo 'gā 'i me ma'ea. “Jejui 'ga ore aruerowiat arajemogyau”, 'Jau futatee aipo 'gā oree. “Jejui Kristu 'ga ree ojemogyppyk ma'e 'gā nuapoi mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imū. Aipoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe”, 'Jau futatee 'gā oree. “Moisesi 'ga remikwasiarer imū 'gā mama'ea 'ga iapoe'emamū, Janeruwarete 'ga nokatu'ogi Jejui 'ga rerowiaara 'gā”, 'Jau futatee 'gā oree. Aipo 'gā “Eroo ejeupi 'ut ma'efera 'ga imojewaka Moisesi 'ga remikwasiarer imū”, 'Jau jee. ⁵A'ere ore naruerowiari 'gā. “NaMoisesi 'ga remikwasiarer imū mama'ea apoara etee rūi 'ga okatu'ok. Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā etee te Janeruwarete 'ga okatu'ok”, 'Jau ete ore 'gā nupe. “Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū Janeruwarete 'ga 'Jau janee: Eneresage jee, 'Jau 'ga janee, 'ga rerowiaaramū 'ea morogyta esagea futat. NaMoisesi 'ga remikwasiarer imū mama'ea apoara 'gā nupe rūi 'ga aipo 'ga 'i. Jejui 'ga rerowiaaramū jane upe etee te 'ga aipo 'ga 'i”, 'Jau ore 'gā nupe.

⁶A'ere Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wryiara 'gā oje'ega nomoywrafeni jee ikue. (Peuwara 'gā 'Jau 'gā nupe, ore'wryiat, 'Jau 'gā 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga upe jane jareju'Jawe etee futat jane jemogyi. Je upe nanē jane jareju'Jawe ete jarejemogyau nū.) A'eramū 'ā 'gā 'wryiara 'gā oje'ega nomoywrafeni jee ikue. “Nan etee emu'e 'ga”, 'Jawe'em 'gā jee ikue. A'jea futat je 'gā mu'eawera. A'eramū 'gā oje'ega moywrafene'ema jee. Tito 'ga nanē 'gā imojewagukare'ema jee.

⁷⁻⁸Eapyo 'gā Jarejuwarete 'ga je mono are. Pedro 'ga ra'ne futat Janeruwarete 'ga omono judeu 'gā nupe Jejui 'ga ree 'gā mu'Jaramū rakue. Opājē 'ga imua 'ga upe ojeupe 'ga moporowykukaawamū rakue. 'Ga 'Jawe futat Janeruwarete 'ga opājē mua jee, je monou judeue'ema 'gā nupe wa'yra 'ga ree 'gā mu'Jaramū. ⁹A'eramū 'wryiara 'gā 'Jau oree: “A'jea futat. Janeruwarete 'ga pē mogoi Jejui Kristu 'ga ree judeue'ema 'gā mu'Jaramū. A'eramū pēē pejejemogou 'ga upe oporowyk ma'eramū ore pyri”, 'Jau ete 'gā jee, Panape 'ga rettee. “Pe'je pejekouJejui 'ga mome'waramū judeue'ema 'gā nupe. Ore 'ā jarepytuna 'gā nupe 'ga mome'waramū”, 'Jau 'gā oree. Tiago, Pedro, Juā. Mīmēra 'gā aipo 'Jau oree ikue. ¹⁰Aipo e'i etee te aje 'gā oree ikue: “Pēnea'ar iki ikaraemāe'ema 'gā nee, Jerusareg ipewara 'gā nee. Pepoar iki 'gā, mama'e mua 'gā nupe”, 'Jau 'gā oree. Aipoa ore aruapo arakou. Mama'ea ore imonou arakou 'gā nupe. Aipoa esage jee.

Pedro 'ga upe oje'ega moywrafenawet

¹¹⁻¹⁴A'ere Pedro 'ga awa owaēma Ātioki pewara 'gā pyri, Jejui 'ga rerowiaara 'gā pyri. Peu akou 'ga ojemi'wat judeue'ema 'gā pype etee futat. Ymā ore judeuramū norojemi'wari judeue'ema 'gā pyri ikue. A'ere ore Jejui 'ga rerowiar ire ore poiri aipo awi. A'eramū Pedro 'ga ojemi'waa ekoete te futat 'gā pyri. Poje Tiago 'ga pyriwara 'gā amū 'ua owaēma Jerusareg awi. 'Gā nesakawe Pedro 'ga opojo'ogamū judeue'ema 'gā nui. Okyje 'ga opytuna 'gā nui. “Gā nā'ā nopoiri futari orojemiapofer awi re'ā. Nojemi'wari futari nā'ā 'gā imojewagipyre'ema 'gā pyri re'ā”, 'Jau Pedro 'ga ojeupe. A'eramū 'ga opojo'ogamū judeue'ema 'gā nui. 'Ga pojo'oga resakawe ajepeja Jejui 'ga rerowiaara 'gā nanē opojo'ogamū 'gā nui nū. Panape 'ga miamū ojemu'Jau 'ga ree. A'ere 'gā nāJejui 'ga remifutar imū rūi aipo apoi. A'eramū je 'gā nesakawe teje'ega moywrafena Pedro 'ga upe. “Ma'ja te ereapo, ki Pedro?”, 'Jau je 'ga upe 'gā nemianuwamū. “Ene 'ā judeua je 'Jawe. Ymā te ako Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari inuga ka'aran are judeuramū jane rakue. A'eramū ako jane mama'ea apou 'ga remikwasiarer imū etee ikue. A'ere 'ā jane 'awamū jane jemogyi Jejui 'ga rerowiaaramū. Niapou'Jawi jane mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imū. Ma'eramū ene judeue'ema 'gā mu'Jau Moisesi 'ga remikwasiarer are?”

Ma'eramū sipo ene mama'e apoukaa Moisesi 'ga remikwasiarer imū 'gā nupe?" 'Jau je Pedro 'ga upe teje'ega moywyrafena.

Jejui 'ga rerowiaara 'gā katu'okawet

¹⁵ Ore 'ā judeua. Judeua futat orejara 'gā. Ma'eramū 'ā ore judeuretea. “Namama'e tywera apoara rūi ore judeue'ema 'gā 'jawe”, 'Jau ore arajaupe jepi. ¹⁶ “Judeuramū agawewi futat ore. A'etea Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā etee esage Jarejuwarete 'ga upe” 'ea ore ikwaapa. Janeruwarete 'ga nanē 'Jau janee: “Jera'yra 'ga ererowiat ekou. A'eramū ene ejesageramū jee”, 'Jau 'ga janee Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū. NaMoisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apo are rūi 'ga aipo 'Jau janee. Jejui Kristu 'ga rerowiamamū te 'ga 'i janee: “Jera'yra 'ga perowiat pejejemogyau. A'eramū pēē pejejesageramū jee”, 'Jau 'ga janee. Aipo ni'i ekoetei 'ga Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apoara 'gā nupe, Jejui 'ga 'gā erowiarē'emamū. ¹⁷ Kristu 'ga ree ore jaremogypygy arajemogyau. A'eramū ore orojesageramū Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga ree orojemogypygy ire ore oropoa Moisesi 'ga remikwasiarer are orojemogypygy awi. “NaMoisesi 'ga je'egeera renuw are rūi Janeruwarete 'ga 'i janee: Eneresage jee, 'Jau. A'eramū jane jarepoia 'ga remikwasiarera rerowiar awi ee jaremogypygy awi 'Jau”, 'Jau ore arajaupe. A'eramū 'gā amū 'Jau oree: “Nia'wryi futari Moisesi 'ga je'ega renupare'ema 'gā. Judeue'ema 'gā nuenuwi 'ga je'egeera. A'eramū 'gā wa'wrye'emamū Jarejuwarete 'ga upe”, 'Jau futatee 'gā amū oree. “A'eramū pēē peje'wrye'emamū 'gā 'jawe. Kristu 'ga ree pejejemogypygy ire nepeanuwu'Jawi Moisesi 'ga je'egeera pejejemogyau. Kristu 'ga pē motywerukat Jarejuwarete 'ga upe”, 'Jau futatee 'gā amū oree. A'ere naani. O'meramū te 'gā 'i. Kristu 'ga najane motywerukara'uweri 'ga upe. ¹⁸ A'ere je poiri Moisesi 'ga remikwasiarera rerowiar are tejemogypygy awi ai'i. Na'ga remikwasiarera renuw are rūi Janeruwarete 'ga jetywera moiri je wi. Moisesi 'ga je'egeera renuwa upe tejewyr ire amunipo 'ā je jemotyweri Jarejuwarete 'ga upe. “Taenupap Moisesi 'ga je'egeera 'Jau”, a'e je tejeupe ikue numiamū. A'ere je naenupawi futari 'ga je'egeera ikue. A'eramū je tejemotywea ete Jarejuwarete 'ga upe rakue.

¹⁹ Na'ga remikwasiarera renuw are rūi Janeruwarete 'ga jetywera moiri je wi. A'ere je 'ga remikwasiarera mogyta re futat tetywera kwaawi ikue. “Kuu. Naapoi futari je mama'ea Jarejuwarete 'ga remifutar imū tekou”, 'Jau je tejeupe 'ga remikwasiarera mogyta re. “Kristu 'ga amanū 'ypewar are jetywera moiawamū rakue. 'Ga manū are Janeruwarete 'ga jetywera moia je wi” 'e renupa ai'i. A'eramū je Moisesi 'ga remikwasiarera rerowiar are tejemogypygy awi tepoia. Ymāwarera mama'e awi je tepoiapap 'awamū. A'eramū je “Awamū Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee mama'e apou tekou”, 'Jau je tejeupe, tetywera 'ga imoir ire ai'i. Werowiamamū Kristu 'ga je muēma Moisesi 'ga remikwasiarera renupara 'gā nui. ²⁰ Na'eramū je 'awamū tefuwere'emamū futat tejemifutar imū mama'e apo are. Kristu 'ga ree je jemujari 'ga rerowiamamū. 'Ga futat je rereko. Kristu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yratea. Je ree 'ga poromutamamū. Jetywera moiawamū 'ga ojejukaaukaa rakue. Ma'eramū 'ā je 'awamū jefuweramū mama'e apou 'ga remifutar imū etee. ²¹ Naapoi agawewi je mama'e esagea Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'etea 'ga je katu'ok Kristu 'ga je erowiamamū ai'i. A'eramū je tejemogypygy Kristu 'ga ree etee. Kristu 'ga jane erowiamamū Janeruwarete 'ga 'Jau janee: “Jera'yra 'ga ererowiat. A'eramū ene ejesageramū jee”, 'Jau 'ga janee. Moisesi 'ga je'egeera renuwa jane muesage re amunipo 'ā Kristu 'ga amanū ekoete rakue. A'ere naani. Namanū ekoetei 'ā 'ga rakue. Kristu 'ga futat jane mota'wa 'Uwarete 'ga upe. Kristu 'ga jane erowiamamū tee 'ga 'i janee: “Pēnesage jee”, 'ga 'i janee, wa'yra 'ga jane erowiamamū.

3

Jarejuwarete 'ga jane erowiaa

¹ Pēē 'ā Garasi ywy pewaramū peje'akwaawe'ema pemut pejejeypy. Awyja te pē morytee rai'i nū, 'Jau je pē nupe. Amueapyo agawewi ako je pēē Jejui Kristu 'ga manū are ikue. “Ypewar are amanūam ipe Kristu 'ga janetywera mepyi rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, Kristu 'ga jane erowiamamū”, 'Jau je ako pē nupe

ikue, pē mueapyou ee ikue. ² A'eramū ki pejejea'aramū je'eawer are. Moisesi 'ga 'eawera renuw ire sipo Janeruwarete 'ga U'agesage muri pē nupe? Naani. Kristu 'ga mome'ua pēē erowiar ire te Janeruwarete 'ga imuri pē nupe. ³ Ma'eramū sipo ajee peje'akwaawe'ema pemut pejejeypyu? Kristu 'ga pēē erowiar ypyramū ako Janeruwarete 'ga opājē mua pē nupe ikue, wemifutara apoukaa ako pē nupe opājē mū ikue. Ma'eramū sipo ajee pepoit 'ga ree pejejemogypyg awi rai'i? Pejejewya 'ā pejejemiapofer ymanera upe ete rai'i nū? 'Kristu 'ga ree pejemogypygamū ako tekotee 'gā pē nerekou tyweaete agawewi 'ga ree ikue. A'ete ako pēnuag pejejeroko tywera upe ikue. Pēnuag ekoete sipo aipo upe rakue? A'eramū sipo pēē 'awamue pejepoia Kristu 'ga rerowiar awi? Naani. Nepepouri futari 'ga rerowiar awi. ⁵ Moisesi 'ga remikwasiarera renuw are sipo Janeruwarete 'ga U'agesage muri pē nupe? Naani. 'Ga je'eagera renuw are sipo Janeruwarete 'ga aeremiapoe'ema apoukari pē nupe opājē mū? Naani. Jejui Kristu 'ga mome'ua pēē erowiarāmū te 'ga aeremiapoe'ema apoukari pē nupe opājē mū.

⁶ Pēnea'ar iki Abraão 'ga rekwawer are. Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe Abraão 'ga ree rakue. “Abraão 'ga Janeruwarete 'ga werowiat rakue. Werowiarāmū Janeruwarete 'ga 'i 'ga upe rakue: Abraão 'ga esage jee, 'jau 'ga 'ga upe werowiarāmū”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are rakue. ⁷ A'eramū Janeruwarete 'ga rowiaara 'gā juejue Abraão 'ga juapyrera 'jawewaramū ajemogyau. Aipoa 'ā pēē ikwaapa. ⁸ Ymā te Janeruwarete 'ga 'i aipo 'jau Abraão 'ga upe rakue: “Je rowiaaramū ereko. A'eramū ene ejesageramū ekou jee. Tejerowiaara 'gā nupe juejue nipo je 'i, pēnesage jee, je 'i. Ene upe te'eawera 'jawerimū etee futat je 'i 'gā nupe tejerowiarāmū”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. “Judeue'ema 'gā nupe miamū nipo je 'i: Pēnesage jee, je 'i, ene 'jawe 'gā tejerowiarāmū”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe u'eawera kwasiarukaa 'ga amū upe rakue. ⁹ Werowiarāmū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou Abraão 'ga upe. A'eramū 'ga jane upe nanē mama'e esage mua nū. Abraão 'ga upe imuawera 'jawe 'ga imua jane werowiarāmū.

¹⁰ Moisesi 'ga je'eagera renupara 'gā ojemote'aa Jarejuwarete 'ga upe. Nuenupawi futari 'gā 'ga je'eagera. A'eramū 'gā ojemote'aa Jarejuwarete 'ga upe. Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari inuga aipo are rakue: “Anure nipo Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga je'eagera renuwaipara 'gā monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau 'ga ikwasiaa inuga ka'aran are rakue. ¹¹ “Moisesi 'ga je'eagera ereenup katu katu. A'eramū ene ejesageramū jee”, ne'i Janeruwarete 'ga 'ga amū upe. Naani. Ojee ojemogypyk ma'e 'gā nupe etee te Janeruwarete 'ga 'i: “Pēnesage jee. A'eramū je pē mogyau 'au tejeypyri nakwaparimū warāu rūi futat”, 'jau 'ga 'gā nupe. ¹² Ymā Janeruwarete 'ga aipo 'jawe'em rakue: “Pejemogypyg iki je ree”, ne'i te rūi 'ga rakue. “Perowiat te ki jeje'ega”, e'i te 'ga rakue. “Moisesi 'ga remikwasiarera renup katuara 'gā etee te ajemogy nakwaparimū rūi”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue. A'ere 'gā nuenupawi futari Moisesi 'ga remikwasiarera je'ega rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau 'gā nupe: “Nepeenupawi futari 'ga remikwasiarera je'ega. A'eramū je pē nerekou tyweaete ee. Mama'eukwaawa rapyaw ipe nipo peo pejemanū re”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue.

¹³ A'ere 'ā Kristu 'ga manūi 'ypeywar are janetywera mepywamū rakue. Kristu 'ga Janeruwarete 'ga erekou tywerukaa janetywer are rakue. A'eramū 'ga jane rerekou tyweru'jape'ema ee, Kristu 'ga jane erowiarāmū. Ymā 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are rakue: “Nia'wyri te 'ypeywar are u'am ma'e 'gā jee”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue. A'eramū 'ga Kristu 'ga upe 'ypeywar are janetywera renu'ama upe aipo 'jau rakue. Janetywer are Janeruwarete 'ga Kristu 'ga rerekou tywerukaa rakue. A'eramū 'ga, Kristu 'ga jane erowiarāmū, jane rerekou tyweru'jape'ema futat. Naani. Kristu 'ga jane erowiarāmū te 'ga 'i jane: “pēnesage jee”, 'jau. ¹⁴ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Je rowiaaramū ereko. A'eramū ene ejesageramū jee”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. “'Ypeywar are Kristu 'ga manūia omepypap janetywera rakue. A'eramū 'ga 'awamū, pēnesage jee”, 'jau judeue'emamū pē nupe Jejui Kristu 'ga pēē erowiarāmū. Kristu 'ga jane erowiarāmū, Janeruwarete 'ga U'agesage mua

janee, u'eawer imū etee futat.

U'eawer imū 'ga mama'e apoi

¹⁵ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe. A'eramū je, tamueapyo 'gā ee 'jau, 'jau je pē nupe. Sā'ā ae ajamama'e futaa ijara momoranuwa. A'eramū 'ā ijara 'ga: “Nan ki ajee siapo jarejaupe”, 'jau 'ā 'gā ajaupe. A'eramū 'ā 'gā u'eawer imū etee futat ikwasiaa ka'aran are inuga. Ikwasiapaw ire 'ā 'gā wera kwasiaa ee. A'eramū 'ā 'gā mama'e apou ajaupe wemikwasiarer imū etee futat. Ikwasiapaw ire 'gā 'ā imoiru'jape'ema futat nū. U'eawer imū etee futat 'gā iapou ajaupe. ¹⁶ Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega Abraão 'ga upe rakue. “Tamono mama'e esagea ene upe 'jau. Enejuapyrama 'gā nupe 'jau nipo je imonou. Tekotee 'gā nupe nanē nipo je mama'e esage monou ene ree, eneuapyrama 'gā nee 'jau nipo je imonou”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. Na'ga juapyra 'gā nupe juejue rūi 'ga 'i. 'Ga juapyrama 'ga amū upe etee 'i te 'ga 'i aipo 'jau. Aipo 'ga upe 'ga 'ea, Kristu 'ga upe, 'ga 'ea te. ¹⁷ Abraão 'ga upe aipo 'e re Janeruwarete 'ga 'jau: “Taapo mama'ea te'eawer imū etee futat 'jau”, 'jau 'ga rakue. A'ere, kwaturu sētui trīta kwara kwaw ire, Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. A'ere 'ga nomoka'jami futari Abraão 'ga upe u'eawera. A'eramū 'ga 'awamū Abraão 'ga upe je'eawera nia'wryi 'jawe'em 'ga. Naani. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e monoi Abraão 'ga upe, Abraão 'ga juapyra 'ga upe nanē nū. ¹⁸ NaMoisesi 'ga je'ega renuw are rūi 'ga mama'e esage monoi 'ga upe. Naani. 'Ga upe u'eawer imū etee te 'ga imonoi 'ga upe. Wemifutar imū etee 'ga imonou 'ga upe u'eawer imū etee futat.

¹⁹ A'eramū nipo pēē mū 'jau jee: “Ma'eramū sipo ajee Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue?” 'jau nipo pēē mū jee. Naani. Oje'ega 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe. Oretywer are ore mueapyoawamū te 'ga iapoukari rakue. Abraão 'ga juapyrama 'ga rure'emaue Moisesi 'ga remikwasiarera oretywera kwaawukaa oree rakue. Kristu 'ga Abraão 'ga juapyrama. Kristu 'ga upe Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Tamono mama'e esagea 'gā nupe 'ga ree 'jau”, 'jau 'ga Kristu 'ga mome'wau rakue. Ywagipewara 'gā nupe Janeruwarete 'ga oje'ega rerurukari Moisesi 'ga upe rakue. 'Ga upe etee te 'ga erurukari. A'eramū Moisesi 'ga te imome'wau 'gā nupe. Anure Moisesi 'ga 'ga je'ega kwasiaa inuga ka'aran are oree rakue. ²⁰ A'ere Janeruwarete 'ga oje'ega nuerooukari Abraão 'ga upe. Janeruwarete 'ga retea futat oje'eg 'ga upe.

Kristu 'ga 'eawera Moisesi 'ga remikwasiarera py'rau

²¹ Abraão 'ga upe ra'ne Janeruwarete 'ga oporogytau rakue. A'ere 'ga oje'ega monou Moisesi 'ga upe rakue. Moisesi 'ga upe 'ga 'eramū sipo 'ga 'i: “Abraão 'ga upe je'eawera nia'wryi”, 'jau sipo 'ga rakue? Naani. Kwe pe mama'e esage mū apoa ojepyri jane reroo re amunipo 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue. A'eramū amunipo 'ā 'ga jane rerawau ojepyri jane mama'e apoawer are. A'ere nitywi mama'e esagea mū kwe pe ywag ipe ae monoara. ²² “Nitywi futari mama'e esage apoara 'gā amū jee. Najuejue etee futat 'gā tywetywaramū jee. 'Gā tywera 'gā nerekou”, 'jau 'ga ojeupe rakue. Ako esage agawewi futat 'gā. A'etea 'ga Jejui Kristu 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gā ete omogy nakwaparimū ete rūi u'eawer imū etee futat. Kristu 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gā etee 'ga imogyau ojepyri nakwaparimū rūi.

²³ Ywy pe 'ga rure'emaue ore judeuramū Kristu 'ga rerowiare'ema arajemogyau. 'Ga rure'emamū ore Moisesi 'ga remikwasiarera etee erekou. “Janeruwarete 'ga ka'arana okwasiarukat Moisesi 'ga upe janetywer are jane mu'jawamū”, 'jau ore. A'ere 'ga ne'i futari oree: “Moisesi 'ga remikwasiarera peenup. A'eramū pēē pejejesageramū jee”, 'jawe'em 'ga oree Moisesi 'ga remikwasiarera renuw are. Jejui 'ga ore erowiar ire tee 'ga aipo 'jau oree. ²⁴ Sā'ā ae wa'yra monoa moromu'jara mū 'ga po pe, wa'yra mu'jaukaa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. 'Ga remikwasiarera mogytaramū ore orojemu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are numiamū. A'ere ore naruenupawi 'ga je'ega. Kristu 'ga 'ur ire, judeuramū ore mū 'ga rowiwiaa. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau oree: “Kristu 'ga perowiat pejemogyau. A'eramū pēē

pejebesageramū jee”, 'jau 'ga ore, Kristu 'ga ore erowiar ire. ²⁵ 'Awamū ore Kristu 'ga rerowiar ire mama'ea naruapoi Moisesi 'ga remikwasiarer imū.

²⁶ 'Awamū pēē najuejue etee Kristu 'ga ree pejemogypyyk pejejemogyau. A'eramū pēē najuejue etee pejejemogyau Jarejuwarete 'ga ra'yramū. Judeuramū, judeue'emamū. Mīmeramū juejue futat pēē Jarejuwarete 'ga ra'yramū, Kristu 'ga pēē erowiar ire. 'Ga rerowiar ire pēē pejemujaa 'ga ree nanē nū. ²⁷ Kristu 'ga pēē erowiarāmū 'ga amū pē pymiāu 'y pe Kristu 'ga rerowiaara resaukaawamū. Pejepymī re pēē pejemujaa 'ga ree. A'eramū 'ga pē nerekou. ²⁸ Jarejuwarete 'ga upe jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe etee futat. Judeuramū, judeue'emamū, oje'wyrarete pewaramū, ka'a pewaramū, kūima'eramū, kūjānamū. Mīmeramū jane jareju'jaju'jawe etee futat jarejemogyau 'ga upe. Kristu 'ga rerowiarāmū jane jarejemujaa 'ga ree. A'eramū jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Majepēi 'yweteewara 'jawe jarejemogyau. ²⁹ Kristu 'ga remiayuwamū pejemogy re pēē pejejemogyau Abraão 'ga juapyrera 'jawewaramū. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou pē nupe, Abraão 'ga upe u'eawer imū etee futat.

4

¹ 'Awamū je pē mueapyoī kunumī are. Sā'ā jane jareja'yra 'gā nupe jarekaraemā monoa. A'ere 'ā kunumia naeapyoī we ee ojejuka are. A'eramū 'ā ae tuwamū 'jau wemiayuwa 'gā nupe: “Tekaraemā je amono teja'yra 'ga upe ai'i. A'ere 'ga nojemotuwī we. A'eramū 'ga ojejukawe'em ee. A'eramū pēē pejejekau ee 'ga upe jee ra'ne. 'Ga jemotuw ire 'ga ma'ea futat, 'ga upe jeremimonofera”, 'jau nipo 'ga ruwa 'ga wemiayuwa 'gā amū nupe. Waranupe'emawe futat kunumī 'ga 'uwa 'ga karaemā jaramū futat akou. A'etea 'ga 'uwa 'ga remiayuwa 'gā je'ega renupa. ² 'Ga aranuwe'emamū 'ga ruwa 'ga remiayuwa 'gā ojejukau 'ga ree, 'ga karaemā are. 'Uwa 'ga remifutara 'ara rupi kunumifera 'ga okaraemā mujaa etee te. A'eramū futat 'ga mama'e apou wemifutara imū etee futat. ³ Nan tee futat ore judeuramū mama'e apoi Jarejuwarete 'ga upe Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat ikue. 'Ga ra'yra 'ga rure'emamū ore Moisesi 'ga je'ega renupa. ⁴ A'ere Janeruwarete 'ga, wemifutara 'ara rupi, wa'yra 'ga muri ywy pe rai'i. Wa'yra 'ga 'ga imu'arukaa kūjā ēē mū wi rakue. 'Ga ra'yra 'ga, Kristu 'ga etee te Moisesi 'ga je'egera wenuw katu katu rakue. ⁵ 'Ga je'ega 'ga enupa katu katu ore mueateupap mama'e ymaner awi, 'Uwarete 'ga ra'yramū 'ga ore mogyawamū 'jau. Werowiarāmū 'ga jane mogyau 'Uwarete 'ga ra'yramū. A'eramū Janeruwarete 'ga wa'yra 'gā nupe wemimonofera mua janee. ⁶ Pēē nanē 'ga ra'yramū nū. Sā'ā 'ga U'agesage mura pē nupe. A'eramū ore pē kwaapa. “Janeruwarete 'ga U'agesagea amut 'gā nupe”, 'jau ore. A'eramū ore “Janeruwarete 'ga ra'yramū 'gā jemogyi” 'e kwaapa pē nesag ire. A'eramū 'ga 'Agesagea, Kiapi'ni, jane mu'eukaa Jarejuwarete 'ga upe. ⁷ A'eramū pēē a'eramū na'ga upe mama'e apoara etee rūi pejejemogyau. Naani. 'Ga ra'yramū nanē futat pejemogy nū. A'eramū 'ga a'eramū wa'yra 'gā nupe wemimonofera monou pē nupe nanē nū.

Paulo 'ga wearamū 'gā nee

⁸ Ymā te 'ā nepekwaawi Jarejuwarete 'ga rakue. 'Ga kwaape'ema 'ā pēē maira'mea etee ipojeupa rakue, pejejorywamū ee rakue. ⁹ A'ere 'ā pēē 'awamū Jarejuwarete 'ga pekwaap pejejemogyau. 'Ga futat pekwaap. Ojekwaawukat 'ga pē nupe, wemiayuwa 'ga pē mogyau. Ma'eramū sipo ajeje peje'akwaawe'emawera pemut ete te pejejopyu rai'i nū? Pejewyt ete 'ā pejemaira'me upe rai'i nū? Nipājēi maira'mea. Janeruwarete 'ga te pājēretea. A'etea 'ā pēē pejejewya ekoete maira'me pojeuwa upe rai'i nū? ¹⁰ Ymā te 'ā maraka peapo maira'me are pejejorypawamū rakue. 'Araīwa rupi, jay ru'wi are, kwar ipe, 'y ruwiramū. Mīmera rupi 'ā pēē maraka peapo maira'me are pejejorypawamū rakue. A'ere 'awamū maraka peapo Jarejuwarete 'ga muorypawamū numiamū. Maira'me upe maraka apoawera 'jawe etee 'ā Jarejuwarete 'ga upe maraka peapo numiamū. A'ere naani. Nanarūi. “Nan jane iaporamū nipo Janeruwarete 'ga ku'iramū jane ree”, 'jau nipo pēē. “Judeu 'gā 'jawe maraka apo re nipo jane jarejemuesageu Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau nipo pēē pejejaupe numiamū. ¹¹ Je ako amu'e pēē Jejuī Kristu 'ga ree ikue. “Jejuī Kristu 'ga

rerowiaramū jane resageramū Jarejuwarete 'ga upe', 'jau je ako pē nupe ikue, pē mu'jau ee ikue. Amu'e futat ako je pēē ee ikue numiamū? Pemoka'jam etee nipo je 'eawera rakue?

¹² Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe. A'eramū je 'jau pē nupe: Je 'jawe peko. Aetypap je ymāwarera mama'ea. Je 'ā judeua agawewi. A'etea je ako judeue'emamū pē 'jawe pē pype. Naapoi futari je mama'ea judeuramū orojemiapofer imū, a'e je pē nupe. A'eramū pēē 'awamū pejemū'jau je ree. Peapo kasi mama'ea oreremiapofer imū ne, a'e je pē nupe. Pejejepype je rekoramū ako pēē pejejujukau esage je ree ai'i. ¹³ Pēnea'ar iki ee. Tekaruaramū je tekou ikue. Tefuakapawaiwamū ako je tekou ikue. A'eramū ako je tepytawaipa pē pype ikue. A'eramū ako je Kristu 'ga mome'wau pē nupe ikue. ¹⁴ Pejejeupe je waēmamū ako pēē je monowe'em pejewi ikue. "Kuu. Ojero'wu ma'e 'ga 'ut ojeфанугукаа janee", 'jawe'em ako pēē jee ikue. Jekaruara agawewi je. A'etea ako naje rereko tyweri pejepe jekaruara are ikue. Je mua ako pejejepype. Sā'ā ae Jarejuwarete 'ga pyriwara 'ga mura. Nan tee futat ako pēē je mua pejejepype ikue. Jejui Kristu 'ga mura 'jawe ete ako pēē je mua pejejepype ikue. ¹⁵ A'e pe ako pēē pejeku'iramū pejemogyau je ree ikue. "Ma'ja te jane siapo 'ga upe 'ga poaawamū?" 'jau ako pēē pejejaupe ikue. Ma'eramū sipo ajee pēku'ipap je ree 'awamū? ¹⁶ Mama'e a'jea etee je amome'u pē nupe. Ma'eramū sipo pē'me pejejaupe: "Niporomutari Paulo 'ga jane ree", 'jau futatee pejejaupe. Mama'e a'je imome'ua sipo je mogou pē nee iporomutare'emamū?

¹⁷ Mama'e ekoete are pē mu'jara 'gā te iporomutat 'me pē nee. "Simopojok'ok 'gā Paulo 'ga wi 'jau", e'i 'gā ajaupe. "Paulo 'ga wi opojok'og ire nipo 'gā jemu'ei jane ree", 'jau nipo 'gā ajaupe, oporomutat 'meramū pē nee. ¹⁸ A'ere je promutaramū a'jea futat pē nee. Pē pype tekou taetu ako je teporomutaramū pē nee ikue. Muku pē nui tekou miamū je teporomutaramū pē nee mama'e esage apou pē nupe. ¹⁹ Pēē 'ā jera'jara 'jawewaramū jee. Sā'ā kūjā kunumīakya ray renūja. Nan tee futat je rayramū pē nee. Afutarete je pejemogypyga Kristu 'ga ree. 'Awamū 'ā pepoit 'ga ree pejemogypyg awi. A'eramū je tejemayrūmū pē nee. 'Ga ree pejemogypygamū te jeku'iramū pē nee. ²⁰ Pē pyri tekoa je afutat. Pē pyri teko re amunipo 'ā je pē mueapyoi ee. A'ere 'ā je rekoi muku te pē nui. A'eramū je tejemuaēmeteeramū pē nee.

Sara ēē Aga ēē retee

²¹ "Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat siapo mama'ea 'jau", 'jau nipo pēē mū. "Ga remikwasiarer imū jane mama'e apo re nipo Janeruwarete 'ga 'i janee: Pēē mama'ea peapo Moisesi 'ga remikwasiarer imū. Ma'eramū 'ā pēnesage pejemogyau jee, 'jau nipo 'ga janee", 'jau nipo pēē pejejaupe. Pēneapyo katu sipo Moisesi 'ga remikwasiarer are? Naani. ²² Abraão 'ga ree nanē 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: "Mukūi futat 'ā Abraão 'ga ra'jara 'gā nakue. Ajepeja 'ga rera Isakia. Abraão 'ga remirekorete ēē ra'jara, Sara ēē ra'jara 'ga poromū, Isakiramū. Ajepeja 'ga rera Ismaeua. Abraão 'ga remireko ēē remifai ēē ra'jara 'ga poromū, Ismaeuramū. Aga ēē ra'jara 'ga. Aga ēē 'ā mama'ea wapo o'wyriara ēē 'eawer imū etee futat, Sara ēē 'eawer imū etee futat. Nuapoi ēē mama'ea wemifutar imū", 'jau 'ga ikwasiaa rakue. ²³ "Abraão 'ga ēē rerekou, wemirekorete ēē remifai ēē rerekou, Aga ēē rerekou rakue. A'eramū ēē wa'yramū 'ga upe. A'eramū Abraão 'ga wa'jara 'ga re'roka. Ismaeua 'ga inuga wa'jara 'ga ree. A'eramū 'ga akou ujara 'ga upe mama'e apoaramū, oy ēē 'jawe. Ajepeja 'ga te aje 'ga ra'jara 'ga u'aa Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat. 'Iwāiwī agawewi eneremirekorete ēē. A'etea je kunumīa amut ēē upe', 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eferupi te futat Sara ēē wa'yramū u'aa Janeruwarete 'ga je'eg imū etee futat", 'jau Moisesi 'ga ikwasiaa inuga rakue.

²⁴⁻²⁵ Mama'e a'je are ete 'ga ka'arana kwasiari rakue. Aipo mogyta re jane jarejemū'jau mama'e are. Sā'ā mukūja 'gā, kūjāmera 'gā nakue. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'eawera rakue. Aga ēē 'jawe Moisesi 'ga upe Janeruwarete 'ga 'eawera. Ymā 'ā Moisesi 'ga oi ywytyra apyte'rarimū rakue, Sinai 'jawa apyte'rarimū rakue. Arabia ywy pe aipoa Sinai 'jawa reni. Sinai 'jawa apyte'rarimū 'ga rekoramū futat 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'ga upe, ikwasiaa ita are 'ga upe rakue. A'eramū Moisesi 'ga judeu 'gā mu'jau kwaiwete aipo

Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Sā'ā Jerusarega. Aga ēē 'Jawe etee Jerusareg ipewara. Jerusareg ipewara 'gā, judeu 'gā, nuapoi mama'ea wemifutar imū. Moisesi 'ga je'eger imū etee 'gā mama'e apoi ajemogyau. A'eramū 'gā ajemogyau Aga ēē 'Jawe. Aga ēē mama'ea wapo o'wryiara ēē je'eger imū etee futat rakue. Ēē 'Jawe Jerusareg ipewara 'gā mama'e apoi Moisesi 'ga je'eger imū etee futat.

²⁶ A'ere jane 'awamū Jerusareg yau jane 'i ywag ipewara upe. Jejui Kristu 'ga ree jarejemogyppyg ire jane jarejemogyau ywag ipe oo ma'eramamū, Jejui Kristu 'ga ree ojemogyppyk ma'eramū etee futat. A'eramū jane mama'e apowe'em Moisesi 'ga je'eger imū. ²⁷ Ymā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue: "Ta'yre'emamū agawewi ene 'awamū.

A'etea neneku'ipawi ekou. Anure nipo kwaiwete enera'yra.

Enemena 'ga opoiraip ene wi enera'yre'em are. A'ere nipo anure 'ga jewyri enee nū.

Ene upe 'ga jewyr ire nipo enera'yra 'gā pytuna tesirūmera 'gā na'yra apyraapa",

'Jau 'ga ikwasiarukaa Isai 'ga upe rakue.

Jerusareg yau are 'ga jane mu'Jau poromū. Anure nipo kwaiwete Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū jane oi ywag ipe. Jerusareg yau 'e upe 'ga 'i poromū.

²⁸ Pēē 'ā jerewirera 'Jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'Jawe. A'eramū je pē mu'Jau ee. Ymā Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: "Anure nipo je kunumī monoi ene upe", 'Jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramū Isaki 'ga u'aa Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee futat. Isaki 'ga 'Jawe futat Kristu 'ga rerowiaaramū jane. U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga jane mogyau wa'yramū, Jejui Kristu 'ga jane erowiaaramū. ²⁹ Mukūi futat Abraão 'ga ra'yra 'gā numiamū. A'ere ajepeja 'ga naJaneruwarete 'ga 'eawer imū rūi 'ga 'ari, Abraão 'ga ra'yr ppy 'ga. Opyyg ekoete te Aga ēē 'ga ra'yra rakue. A'eramū ēē ra'yra 'ga, Ismaeu 'ga u'aa ēē wi rakue. A'ere Isaki 'ga nanarūi 'ga ruri oy ēē upe. Janeruwarete 'ga 'eawer imū etee te 'ga ruri. Janeruwarete 'ga 'Agesage pājē mū te Sara ēē Abraão 'ga ra'yra pyygi rakue. Anure Ismaeu 'ga Isaki 'ga rereko tyweaete rakue. Nan tee futat nipo Moisesi 'ga je'egera renupara 'gā Jejui 'ga rerowiaaramū jane rereko tyweri. ³⁰ A'ere Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Sara ēē je'eger are rakue.

"A'eramū ēē 'Jau Abraão 'ga upe: 'Emono kynā jarejewi. Jeremiayuwa te ako kynā ikue numiamū', 'Jau ēē 'ga upe.

'Kynā ra'yra kīā reewe futat kynā monou jarejewi.

Jareja'yra kīā upe etee teremona karaemā 'Jau', 'Jau ēē 'ga upe.

'Nafutari je kynā ra'yra kīā upe we ene mama'e monoa', 'Jau ēē Abraão 'ga upe rakue",

'Jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue. ³¹ Sara ēē remiyuwa ēē ra'yra 'ga juapyrera 'Jawewaramū Moisesi 'ga remikwasiarer imū mama'e apoara 'gā. A'ere Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū jane Abraão 'ga remirekorete ēē ra'yra juapyrera 'Jawewara. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage apou janee Abraão 'ga upe u'eawer imū etee futat.

5

Jarejuwarete 'ga ree etee jane jarejemogyppyka

¹ Jejui Kristu 'ga amanū janetywera mepyawamū rakue. A'eramū 'ga ree jane jemogyppygamū Janeruwarete 'ga 'Jau jane: "Pēē pēnesage jee", 'Jau 'ga jane, wa'yra 'ga ree jane jemogyppygamū. Werowiaaramū 'ga ae mū'Jau Moisesi 'ga je'eger imū mama'e apoara 'gā nui. A'eramū ki pēē pejewyryre'ema Moisesi 'ga je'eger imū mama'e apo upe. Pē nupe owaēm ma'e 'gā amunipo i'me pē nupe: "Pejemojewagukat 'ga amū upe. Moisesi 'ga je'eger imū pejemojewagukat. 'Ga je'eger imū imojewagipyrrera 'gā etee te esage Jarejuwarete 'ga upe", 'Jau futatee nipo 'gā pē nupe rai'i.

² A'ere je, Pauloramū je 'i pē nupe: Naani. Pejemojewagukat kasi 'gā nupe ne. Najudeua rūi pēē. Ymā Janeruwarete 'ga 'i judeu ppy 'gā nupe rakue: "Imojewagipyrrera 'gā etee te jeremiayuwa", 'Jau 'ga rakue. A'ere 'awamū nanarūi. 'Awamū 'ga 'i: "Jera'yra 'ga ree ojemogyppyk ma'e 'gā etee te jeremiayuwa", 'Jau 'ga. Pejemojewagukar ire nipo pepoit Kristu 'ga ree pejemojogyppyg awi pejemogyau. ³ Imojewagipyrrera 'gā ki ajee Moisesi 'ga je'egera tuenupap. 'Gā enupawe'emamū nipo Janeruwarete 'ga ne'i 'gā nupe: Pēnesage

jee, 'jawe'em nipo 'ga 'gā nupe. ⁴ Moisesi 'ga je'egeera renuw are ojemogypyk ma'e 'gā nipo opoit Jejui Kristu 'ga ree ojemogypyg awi. “Moisesi 'ga je'egeer imū mama'ea jane iaporamū nipo Janeruwarete 'ga 'i janee: Pēnesage jee, 'jau nipo 'ga janee”, pe'je nipo pejejemogyau numiamū, Moisesi 'ga je'egeera renuw are etee futat nipo pejemogy. Aiporamū nipo pepoit Kristu 'ga rerowiar awi. Kristu 'ga jane erowiarāmū te Janeruwarete 'ga 'i janee, “pēnesage jee”, 'jau 'ga janee. Niapoi agawewi te 'ā jane mama'e esagea 'ga upe rakue. A'etea 'ga aipo 'jau janee, Kristu 'ga ree jane jemogypygamū. ⁵ Nanarūi ore. Orojemogypyg ore Jejui Kristu 'ga ree. Anure nipo Janeruwarete 'ga 'jau ore: “Jejui Kristu 'ga perowiat. A'eramū pēē pejejesageramū jee”, 'jau nipo 'ga anure ore. Aipo 'ga 'e rapesaka ore 'ā arajemogyau, Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ā ore rerekou, 'ga rerowiarukaa ore. ⁶ Jejui Kristu 'ga ree jane jemujar ire Janeruwarete 'ga 'jau janee: “Pēnesage jee”, 'jau nipo 'ga janee. Imojewagipyramū ore, imojewagipyre'eramū pē nupe. Mīmeramū juejue futat 'ga aipo 'jau janee, Jejui Kristu 'ga ree jarejemujar ire, jane jareporomutaramū jarejuee.

⁷ Amome'u futat ako je Kristu 'ga pē nupe ikue. 'Ga mome'ua ako pēē erowiaa ikue numiamū. Awýja gatu nipo aje 'ā pē momoirukat 'ga rerowiar awi rai'i nū? Awýja te o'mea werowiarukat pē nupe rai'i? ⁸ Najaneruwarete 'ga rūi werowiarukat 'gā 'mea pē nupe. Naani. 'Ga 'ā pē mū'ē mama'e apo are ojemogypyk ma'eramū 'gā nui. ⁹ Sā'ā ae mani'oko'o jopypeawa monoa imojopypea ipype. Ināinānī'ī etee agawewi imonou ipype. A'etea imojerapa. Nan tee futat i'me ma'e 'gā. Ajepeja 'ga ete agawewi 'ga 'meramū pē nupe rai'i. A'etea 'gā o'me rerowiarukaa pē nupe, pē momoirukaa Kristu 'ga rerowiar awi rai'i. ¹⁰ A'ere je jemogypygi pē nee te'ýina. Jarejararete 'ga ree jane jemujari jarejemogyau. A'eramū je 'jau tekou: “Nopoiri futari 'gā Kristu 'ga ree ojemogypyg awi”, 'jau je tekou pē nupe. Janeruwarete 'ga te tuereko tywet pē mu'e tywearera 'gā ee 'jau.

¹¹ Jeje'ēwu'jag ekoete nipo 'ga amū akou. “Pejemojewagukat 'gā nupe, e'i Paulo 'ga akou”, 'jau futatee nipo 'ga amū pē nupe. Naani. Nanarūi je ako pē mu'ei ai'i. Ma'eramū 'ā 'gā je rereko tyweretei. Aipo je 'e re amunipo 'ā 'gā naje rereko tyweri. Aipo je 'e re amunipo 'ā 'gā nimara'nei je 'eawer are. A'ere 'gā mara'neramū futat je 'eawer are, “ypeywar are Kristu 'ga manūi janetywera moiwamū” 'eawer are. ¹² Afutat je i'me ma'e 'gā pojo'oga pē nui.

¹³ Pēē 'ā Janeruwarete 'ga pē mū'jau 'gā nui. “Pepoit ymāwarera mama'e awi”, e'i 'ga pē nupe. “Au'je ki mama'e apo re Moisesi 'ga remikwasiarer imū pejejemuesageawamū”, 'jau 'ga pē nupe rai'i. Moisesi 'ga remikwasiarer imū agawewi nipo pēē mama'e apowe'em. A'etea kasi mama'e tywera peapou'jaw ine pejejemifutar imū ne. Peapo kasi mama'ea pejejeuorypawamū etee ne. Naani. Pejopoar iki mama'e apo are. Pejepota'waramū pejejuee. ¹⁴ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: “Pēporomutat pejejepyriwara 'gā nee pejejee pejeporomutara 'jawe etee futat pejejemogyau. A'eramū pēē pejejerereko esage 'jawe etee futat pejejuerekou esage”, 'jau 'ga ikwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Aipo 'ga 'eawera nateepawi. Jejui 'ga nanē aipo 'jau janee 'ūina. A'eramū aipo 'ga 'eawera wesageramū janee. Aipoa 'ga je'eg imū jarejuereko esage re jane 'ga je'ega renupawi. ¹⁵ Au'je ki pejuago'o re. Ajuago'oara 'gā 'miara mara'nea 'jawe. 'Miara mara'nea te 'ā ojou'u ojomomapa. Nan kasi pejemogy ne.

'Ga 'Agesage remifutara

¹⁶ Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imū etee ki mama'ea peapo. 'Ga pājē mū mama'e apo re nipo pēē mama'e tywera apou'jape'ema pejejemifutar ymaner imū. ¹⁷ Najuejue etee futat te 'ā janetywera jemogyi jane ywyteripe jane jemogyramū. A'eramū jane jarejemifutar imū ete mama'e apo re mama'e apowe'em 'ga 'Agesage remifutar imū. Janeruwarete 'ga 'Agesage remifutara mama'ea irāinā'nī te. Najaneremifutara 'jawe rūi futat 'ga 'Agesage remifutar imū mama'e apoawa. A'eramū jane mama'e apowe'em jarejemifutar imū Jarejuwarete 'ga upe. ¹⁸ 'Ga 'Agesage remifutar imū mama'e apoaramū jane niapoi futari mama'ea Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee futat.

¹⁹ Janetywet tāmējē futat te 'ā jane jarejemogyau ipy we rakue. Ma'eramū 'ā jane, jarejemifutar ymaner imū ete mama'e apo re ete, jarejemirekoe'em are jarekou.

Kūjāmeramū nanē 'ā pēē pejemenē'em are pejekou. Mama'e tywer are etee jane 'ā jarejea'aramū jarejemogyau. Mama'e tywera etee 'ā janeje'ega. ²⁰⁻²¹Jarejemifutar imū mama'e apo re ete jane 'ā maira'mea etee imuorypa. Jarejuee jarepājāgaiwa rete ete 'ā jarejemogyau. Jarejemogyau 'ā jarejuerekoayau mama'e are. Mīmer are ete 'ā jarejea'aramū 'jau. Jaremara'neramū jarejuee. Jarejee etee 'ā jarejea'aramū jarejemogyau. Jareporomutare'emamū 'ā jarejemogyau jarejuee. Jarejuowajar are etee nanē 'ā jarejea'aramū etee nū. Kawīajaiwa rykur are etee nanē 'ā jarejemogyau. Nanuara apoara 'gā nooi futari Jarejuwarete 'ga pyri. Ymā je ako pē mu'ei aipo are ai'i. 'Awamū je 'jau'japa pē nupe nū. "Naaipo apoara 'gā nūi oo ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri amanū re", a'e ako je pē mu'jau ee ai'i.

²²A'ere jane, Jarejuwarete 'ga 'Agesage rereko re, janeporomutaramū jarejuee. Jareku'iramū jarejemogyau. Jarepy'ata'waramū jarejemogyau. Jarepota'waramū jarejemogyau jarejuee. Jarejejukau esage jane jarejuee jarejemogyau. Jarejesageramū jarejemogyau jarejaupe. Mama'ea jane iapou jare'eawer imū etee futat. ²³'Ga 'Agesagea jane rerekou jane mopota'waukaa jarejuee. Jane mu'akwaapa mama'e tywera apoe'em are. Nan te ae jemogyi Jarejuwarete 'ga je'eg imū. ²⁴Jejui Kristu 'ga ree jarejemujar ire jane jarepoia jarejemifutar ymaner imū mama'e apo awi. Niapoul'jawi futari jane mama'ea jarejemifutar ymaner imū etee. ²⁵Jejui Kristu 'ga jane erowiarāmū Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane mogyi Jarejuwarete 'ga ra'yramū. A'eramū ki jane mama'e apou 'ga 'Agesage remifutar imū etee futat. ²⁶Sajerowiaraip kasi jarejee etee ne. Sajamamara'ne ekoete kasi jarejuee ne. Sajurekoay kasi jarejuee ne.

6

Pejejopoa

¹Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe. A'eramū je pē mu'jau Jejui 'ga rerowiaara 'gā nereko are. Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nipo mama'e tywera apou akou. A'eramū pēē 'gā nemiaopofera kwaaw ire Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū pēē 'gā mu'akwaapa iapoe'em are. A'ere kasi pejeje'ega pemoywyrāfen 'gā nupe ne. Pejeporogytau esage etee futat 'gā nupe. 'Gā mu'jaramū nanē pejejea'gwau mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apo awi pejejea'gue'em ire pēē nanē mama'e tywera peapo 'gā 'jawe ne. A'eramū pēē 'gā mu'jaramū pejejerowiaraipe'ema pejejee 'gā mu'jau. ²Pejejaupe mama'eay jesaukaramū pēē pejejopoa pejejamuapyterātāukaa etee jupe. Aipo apo re pēē Kristu 'ga je'ega renupa pejejemogyau. ³Sajerowiaraip kasi jarejee etee ne. Sā'ā je pē apyraawa jereapyo ee, pe'je kasi ne pejejerowiaraipe pejejee ne. Aipoa nia'wryi. Nakūima'eeteete arūi aipo 'jara 'ga. Aipo e'i ekoete futat 'ga. Ojemorytee ae nanuaramū ojeupi tee futat. ⁴⁻⁵Pejejemiapofer are ki pēnea'at. "Esage futat je jeporowyky?" pe'je ki pejejeupe. Mama'e esage apo re pēē pejejerowiaa pejeku'iramū pejejemiapofer are. Aipoa esage. A'ere "mama'e esagea je aapo 'gā apyraapa" 'ea nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Pejejoporowyky rerekoemāue'em. "Je te pa a'jeteetewi apo ra'e" 'ea nanē wa'wrye'emamū 'ga upe nū. Pejejoporowyky are pejejea'are'emamū. Pejejemiapou are etee pejejea'aramū.

⁶'Ga amū nipo 'ua pē mu'jau Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū ki pēē mama'e esage monou pejemu'jara 'ga upe.

⁷"Simorytee Jarejuwarete 'ga jarejemiapofer are", pe'je kasi ne. Naani. Nimoryteeawi futari Janeruwarete 'ga. Okwaap 'ga pēē omoryteea. Sā'ā pekoa. Juowuu tym ire 'ā, pēē juowuu a'yī etee ipa'wau jui. Nepepo'oa'uweri 'ā yky'yja juowuu 'yw awi. ⁸Nan tee futat jane jemogyi. Jarejemifutar imū mama'e tywera apou jarejemotywea Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga jane monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere 'ga U'agesage remifutar imū ete mama'ea jane iapo re jane mogyi nakwaparimū ete rūi ojepyri jane manū re. ⁹Mama'e esagea etee siapo jarejemogyau 'jau. Mama'e esage apo awi jane poire'emamū nipo Janeruwarete 'ga mama'e esagea muri jane anure, wemifutara 'ara rupi. ¹⁰A'eramū ki pēē mama'e esagea etee iapou 'gā nupe najuejue etee

futat. A'ere pēē Jejuu 'ga rerowiaaramū 'gā nupe mama'e esage apou a'jea futat 'ga ree pejejemogypygyga resaukaawamū 'gā nupe.

Oje'ega 'ga imonou 'gā nupe, 'gā futaa

¹¹ Awamū je ka'arana kwasiaawa pygyi tepou. Sā'ā jeremikwasiarera ruwiuua.

¹² Tamueapyo pēē mama'e are 'jau. 'Gā amū afuweramū judeu 'gā maku'i are etee. “Kristu 'ga manū mome'u are judeu 'gā jane rereko tyweretei. A'eramū jane judeuramū jarejemowag are etee 'gā mu'jau. Ee 'gā mu'e re nipo judeu 'gā pōiri jane rereko tywer awi”, 'jau nipo 'gā ajaupe. A'eramū 'gā pē mu'jau judeu 'gā nemiapofer are. “Pejemowagukat 'ga amū upe pejee Jarejuwarete 'ga muorypawamū”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere nanarūi jane 'ga muorywi. Jejuu Kristu 'ga amanū janetywera moiawamū rakue. 'Ga jane erowiarāmū te Janeruwarete 'ga 'i janee: “Jera'yra 'ga perowiat. A'eramū pēē pejesageramū jee”, 'jau 'ga janee. ¹³ Imojewagipyra 'gā miamū nuenupawi Moisesi 'ga je'egera. A'etea 'gā pē mu'e ekoete pejemowagukar are. “Ore te 'ā aramu'e 'gā, sa'e etee 'jau”, e'i futatee te 'gā pē nupe, judeue'emamū pē mu'jau ekoete judeuramū ore remiapofer are. “Ore te 'ā oromowagukat 'gā orojemiapou, sa'e te 'jau”, e'i te ojerowiarāipa ojee. ¹⁴ A'ere je naani. Jejuu Kristu 'ga ree etee te jejerowiari. 'Ypeywar are 'ga manūi janetywera moiawamū rakue. Aipo are je jerowiari tekou. 'Ga rerowiar ire je pōiri 'ga rerowiare'ema 'gā nemifutar awi ikue. Nafutari futari je 'gā nemiapoa. 'Gā nanē jeremifutara futare'ema nū. ¹⁵ Janeruwarete 'ga namā'ēi janejewag are. Imojewagipyramū ore, imojewagipyre'emamū pēē. Mīmeramū jane jareju'jaju'jawe etee futat 'ga upe. Jejuu Kristu 'ga ree ojemogypyk ma'eramū etee te 'ga 'i janee: “Pēnesage jee”, 'jau 'ga janee. Jejuu Kristu 'ga ree jarejemogypygy ire jane pōiri futari jarejemifutar imū mama'e apo awi. Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imū etee futat jane mama'e apoi. Aipo esage Janeruwarete 'ga upe. ¹⁶ U'agesage remifutar imū mama'e apoara 'gā Janeruwarete 'ga omopy'ata'wa imogyau. 'Gā nee 'ga jemuaēmi. Aipo 'gā etee Janeruwarete 'ga remiayuwaretea.

¹⁷ Tejereko tywera 'gā nupe je 'i: Au'je je rereko tywer ire. Jejuu Kristu 'ga futat jejararetea. Sā'ā jēaiwa. Jejuu Kristu 'ga mome'u are 'gā je nupānupāu. A'eramū je 'ga ree tenupāawera porera rerekou, 'jau je 'gā nupe.

¹⁸ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū nanē pēē jerenyra 'jawe nū. A'eramū je Jarejararete 'ga, Jejuu Kristu 'ga resagea pē nerekoa futaa, 'jau je.

Kweramū ete jeremimome'ua.

Efesu

Paulo 'ga awau akou Efesu pe rakue. Jejuu 'ga rerowiaara 'gā 'ga imu'jau Jarejuwarete 'ga ree. (Atos 19) Mukūi kwara magwaw ire Paulo 'ga oi pe awi nū. A'ere 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe rakue. Moromunepawa pype 'ga 'ūina Jejuu 'ga mome'u are. A'eramū Janeruwarete 'ga, peu 'ga renamū, ka'arana kwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue.

¹Je Pauloramū ka'aran akwasiat imonou pē nupe. Je Jejuu Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā Jejuu 'ga je monoi kwe pewara 'gā nupe omome'waramū ikue. “Kwe pe ekwap je mome'wau ekou 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga je monoi kwe pewaramū pē nupe. A'eramū je ka'arana kwasiaa tekou imonou Efesu pewaramū pē nupe, Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pē nupe. Pēē 'ā pejemujat Jejuu Kristu 'ga ree rai'i. A'eramū pēē 'ga rerowiaa etee te pejejemogyau. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

²Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejuu Kristu 'ga nanē 'ā Janejararetea nū. Afutat je 'gā jejuka esagea pē nee. Afutat je 'gā pē mopy'ata'waa pē mogyau.

Kristu 'ga mama'e esage apou janee

³Simuoryp Jarejuwarete 'ga jarejeupe 'ga remiapofer are 'jau. 'Ga 'ā Jejuu Kristu 'ga Ruwaretea, Janejararete 'ga Ruwaretea futat 'ga. Iporiay'i 'ga 'ūina jane ree. Jane resaka'i 'ga jane rerekou. Mama'e esagea etee 'ga iapou 'ūina au'jeteramū janee. 'Ga ra'yrarete 'ga Kristu 'ga ree jane jarejemujaa. A'eramū 'ga mama'e esage apou janee. Ywag ipe 'ga reko. A'eramū 'ga pe awi futat mama'e esage apou 'ūina janee.

⁴Ymā we te 'ga 'ā jane mū'ēi wemiayuwamū rakue. Ywy apoe'ēwe futat 'ga jane mū'jāu wemiayuwamū Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū. “Tamū'ē 'gā tejemiayuwamū 'jau. Tomoit 'gā tywera 'gā nui 'jau. A'eramū 'gā ajemogyau esage je upe 'jau”, 'jau 'ga ojeupe rakue. ⁵'Ga oporomutaramū jane ree. A'eramū 'ga a'eramū jane mogyau wa'yramū. A'eramū 'ga 'jau ojeupe rakue: “Teja'yrarete 'ga, Jejuu Kristu 'ga rerowiaara 'gā tamogy teja'yramū 'jau. Tejemifutar imū etee futat 'gā mogyau teja'yramū. Teja'yramū 'gā mogy je maku'iu 'gā nee”, 'jau 'ga ojeupe rakue. ⁶Ajemuaēm 'ga jane ree. A'eramū 'ga wa'yrarete 'ga mua janee. 'Ga remifutara agawewi 'ga ra'yra 'ga. A'etea 'ga 'ga amut janee. A'eramū 'ga wa'yrarete 'ga rerowiaaramū jane mogyau wemiayuwamū. Niapoi agawewi futat ako jane mama'e esagea 'ga upe ikue. A'ete ako 'ga ajemuaēm jane ree ikue. Wa'yra 'ga jane erowiarāmū 'ga jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū jane 'ga muorypa ee.

⁷Ymā 'ā Kristu 'ga manūi 'ypeywar are janetywera mepyawamū rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, wa'yrarete 'ga manū are. A'eramū futat 'ga wea'aru'jawe'emamū janetywer are. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga iporomutat nanimenime jane ree. Mama'e esagea 'ga iapou janee. ⁸'Ga remiapoa esage futat. Na'gā nemiapo 'jawe rūi 'ga iapoi. ⁹⁻¹⁰U'akwaaw imū etee futat 'ga mama'e apoi. “Anure nipo je Kristu 'ga rerowiaara 'gā mogyau majepe'i yweteewara 'jawe. Ywag ipe ajemogy ma'e 'gā, ywy pe ajemogy ma'e 'gā. Mimerā 'gā nipo je amogy majepe'i yweteewara 'jawe”, 'jau 'ga ojeupe rakue. Aipo u'eawer are 'ga jane mueapyou. A'ere 'ga janepy 'gā namueapyoi aipoa mama'e are rakue. A'ere 'ga 'awamū jane mueapyoi ee.

¹¹Janeruwarete 'ga remifutar imū etee futat mama'ea ojeapou. Wemifutar imū etee futat 'ga jane mū'jāu jane mogyau wemiayuwamū. Omuoryparamū 'ga jane mogyi. Wemifutar imū etee futat 'ga jane mū'jāu Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū. Ywy apoe'ēwe futat 'ga 'jau ojeupe etee futat rakue: “'Gā amū tamū'ē tejemiayuwamū 'jau”, 'jau 'ga ojeupe rakue. ¹²A'eramū ore, Kristu 'ga rerowiaara ypyramū ore Jarejuwarete 'ga muorypa ee: “Ene te 'ā eneresage ore, ki Ku'jyp. Ymā te 'ā ore mū'ē ape ore mogyau ejemiayuwamū rakue”, 'jau ore 'ga upe, 'ga muorypa ee. ¹³A'eramū 'ā pēē nanē 'awamū Kristu 'ga rerowiaa rai'i. “Jejuu Kristu 'ga 'ā amanū janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe. A'eramū 'ga werowiaaramū janetywera moia jane wi” 'e renupa ppy we pēē 'ā 'ga rerowiaa rai'i. Ymā

te Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Teja'yrarete 'ga rerowiaara 'gā nupe Te'agesagea tomono”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga u'eawer imū etee futat U'agesage monou pē nupe. Sā'ā jane jarejera kwasiara jarekaraemā are. A'eramū 'ā jane jarekaraemā kwaapa. Nan tee Janeruwarete 'ga U'agesage monoi wemiayuwa 'gā nupe. A'eramū 'ga wemiayuwamū jane kwaapa. “Agamū jeremiayuwa 'ga. Sā'ā 'ga Je'agesage rerekoa”, 'jau nipo 'ga pē nesag ire. ¹⁴ U'eawer imū 'ga U'agesage mua janee. A'eramū jane a'eramū jarejemogyppyka jarejemogyau jarejeupe 'ga 'eawer are. “Anure nipo je teja'yramū mama'e monoi pē nupe” 'e are nanē jane jarejemogyppyka jarejemogyau. 'Ga janetywera omoit jane wi. A'eramū nipo 'ga anure 'ua janee, jane rerawau ojepyri. Ojepyri jane oramū 'ga wemim'igatufera mua janee. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee.

Efesu pewara 'gā nee Jarejuwarete 'ga muorypawet

¹⁵⁻¹⁶ A'ere je Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee. 'Gā amū 'ua pē mome'wau jee: “Efesu pewara 'gā Jejuui 'ga werowiat tāmējē ajemogyau. Jejuui 'ga 'ā janejararetea, e'i 'gā ajemogyau”, 'jau 'gā 'ua pē mome'wau jee. “Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nee 'gā oporomutaramū. Ojejuka esage pāwē pāwē 'gā 'gā nee”, 'jau 'gā 'ua pē mome'wau jee. A'eramū je Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee. “Au'jete Jejuui 'ga ererowiarukat Efesu pewara 'gā amū nupe”, 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa pē nee. Teojere'emamū futat je 'ga muorypa pē nee. 'Ga upe teje'ega monoaw ipe je pē nee nanē teje'ega monou 'ga upe jepi. ¹⁷ Jarejararete 'ga Ruwarete 'ga upe, Jejuui Kristu 'ga Ruwarete 'ga upe teje'ega monou tekou pē nee. 'Ga etee 'ā esage ma'ea. 'Ga upe je 'jau: “E'agesagea ako ene imonou 'gā nupe ai'i, ki Ku'jyp. A'eramū ene 'gā mu'akwaapa mama'e apo are E'agesage pyu. Ejekwaapa katu katuukaa nanē 'gā nupe nū”, 'jau je tekou Jarejuwarete 'ga upe pē nee. ¹⁸ “Emueapyoukat 'gā ejemiaporam are”, 'jau je 'ga upe pē nee. 'Ga te 'ā pē pyūrū pē mogyau wemiayuwamū. A'eramū nipo 'ga anure pē nerawau ywag ipe pē mogyau ojepyri. A'ea ki peapesak pejemogyau. Ojepyri jane reroo re nipo 'ga wemim'igatufera mua wemiayuwamū janee, kwaiwete. Aipo are 'ga pē mueapyoukara je afutat. ¹⁹ “Emueapyoukat 'gā epājē are nanē nū”, 'jau nanē je 'ga upe pē nee nū. Pājērete te 'ā 'ga. A'eramū 'ga opājē mua werowiaaramū janee, wemifutar imū mama'e apo are jane poaawamū. ²⁰ Wa'yrarete 'ga, Kristu 'ga manū re 'ga 'ā 'ga moferapa ete rai'i nū. 'Ga ra'yra 'ga moferapawera futat 'ga pājērete te wesaukat janee. A'eramū jane “pājērete 'ga” 'e kwaapa. A'eramū 'ā 'ga a'ea opājē futat imua janee. Kristu 'ga moferaw ire 'ga 'ga rerawau ywag ipe ojepyri. A'eramū 'ga 'ga m'yina peu futat 'ga muapygukaa ajakwatawa katy. “Je 'jawe futat ene. Amogo je ene 'wyriaramū teje'jawe. A'eramū ene ejua eapyka 'au, jejakwatawa katy”, 'jau 'ga Kristu 'ga upe 'ga moferaw ire. ²¹ A'eramū Kristu 'ga 'ūina 'wyriarareteramū janee. Nokoi futari 'ga amū 'ga 'jawe. Ywagipewara 'gā 'wyriara 'gā miamū noko'uweri 'ga 'jawe. 'Ga te 'ā pājērete amumera 'gā apyraapa. 'Awamū ako ma'e 'gā apyraapa. Anure ako ma'e 'gā 'ga iapyraapa nanē nū. ²² Janeruwarete 'ga Kristu 'ga mogou 'wyriarareteramū ywagipewara upe, ywy pewara upe 'jau. 'Ga Kristu 'ga mogou mama'e jarareteramū. “Amogo je ene jarejerowiaara 'gā 'wyriaramū”, 'jau 'ga wa'yra 'ga upe. ²³ Sā'ā aeakaga rena 'wyriaramū aerete upe. Nan tee futat Kristu 'ga reni 'wyriarareteramū werowiaaramū janee. Wakaga tywe'emamū ae nuapoa'uweri mama'ea. Aeakage'ema mama'ea nuapoa'uweri. Aeakaga nanē nuapoa'uweri mama'ea aerete tywe'emamū nū. Nan tee futat Kristu 'ga werowiaaramū jane rereko. Werowiaaramū 'ga mama'e apoukari janee. Najarejete rui mama'ea siapo. 'Ga retee futat jane mama'e apoi.

2

'Awamū jane Kristu 'ga rerowiar

¹ Ymā te nepeenuwi futari Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. Na'ga remiayuwa rūi pēē nakue. Mama'e tywera etee futat pēē iapou rakue. A'eramū pēē pejemogyau amanū ma'efera 'jawe Jarejuwarete 'ga upe rakue. ² Mama'e tywera 'ā pēē iapou 'ga rerowiare'ema 'gā pyri rakue. Mama'eukwaawa 'wyriara je'ega etee futat 'ā pēē enupa pejemogyau rakue. Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa futat.

Mama'eukwaawa 'wyriara oje'ega omono 'gā akaga pype. A'eramū 'gā mama'e tywera apou. ³Jane nanē ako najuejue etee futat Ku'jywa 'ga je'ega renupare'emamū sajemogy ikue. Jarejemifutar imū etee futat ako jane nanē mama'e apou ikue nū. A'eramū ako Janeruwarete 'ga mara'neramū janeremiapo tywer are ikue. “Gā nemiapo tywer are je 'gā nereko tyweretei”, 'jau ako 'ga janee ikue.

⁴A'ere 'ā Janeruwarete 'ga poromutaramū nanimenime jane ree. A'eramū 'ga ajemuaēma jane ree. ⁵Ymā jane nienuwi futari 'ga je'ega rakue. A'eramū 'ā jane jarejemogyau amanū ma'e 'jawe 'ga upe. A'ere 'ga Jejuī 'ga jane erowiarāmū jane mogyi ojepyri ajemogy ma'eramamū. Janeruwarete 'ga ajemuaēm etee futat jane ree rakue. A'eramū 'ga jane ree ajemuaēmawer ipe te futat jane katu'oka. Wemifutar imū etee futat 'ga jane katu'oka. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea 'ga mama'e esagea ete wapo janee, jane katu'oka. ⁶Kristu 'ga rerowiare'emamū jane jemogyi amanū ma'e 'jawe Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'ga Kristu 'ga jane erowiarāmū jane mogyi imanūe'ema 'jawe. Sā'ā 'ga Kristu 'ga moferawa, 'ga manū re rakue. Nan tee futat 'ga jane mogyi 'ga rerowiarāmū. 'Ga moferaw ire 'ga Kristu 'ga mojeupia imonou ywag ipe ojepyri 'ga muapygukaa 'ga mogou 'wyriaramū ojepyri. Nan tee futat 'ga Kristu 'ga jane erowiarāmū jane mogyau 'wyriaramū Kristu 'ga pyri, Jejuī Kristu 'ga ree jane jemujar ire. ⁷Aipoa futat jane ree 'ga jemuaēma kwaawukaa janee. A'eramū nipo ywag ipe jane rekoramū jane resakara 'gā 'jau: “Kuu. Ku'jywa 'ga a'jea futat ajemuaēm 'gā nee ra'e”, 'jau nipo 'gā jane resag ire. Jejuī Kristu 'ga 'ā iporomutat jane ree. A'eramū 'ga amanūmū janetywera mepyau. 'Ga 'jawe etee futat 'ga Ruwarete 'ga nanē oporomutaramū jane ree nū. Ma'eramū 'ā 'ga wa'ya 'ga muri 'au ijukaukaa janee. Jane ree oporomutare'em ire amunipo 'ā 'ga wa'ya 'ga namura'uweri ijukaukaa jane katu'okawamū rakue.

⁸A'ere 'ā 'ga jemuaēmi te jane ree. A'eramū 'ga jane katu'oka, Jejuī Kristu 'ga jane erowiarāmū. Niapoi agawewi futat 'ā jane mama'e esagea 'ga upe rakue. A'etea 'ā 'ga ajemuaēm jane ree, jane katu'oka. 'Ga futat Kristu 'ga rerowiarukaa janee. ⁹Napēnemiapofera mepyawamū rūi 'ga pē katu'ogi. A'eramū pēē pejejerowiaraipe'ema pejejee 'ga rerowiarāmū nē. ¹⁰Janeruwarete 'ga 'ā jane katu'oka. A'eramū jane 'awamū jarejemujaa Kristu 'ga ree. A'eramū 'ga jane momyauu mama'e esage apoukaa janee. “Teja'yra 'ga rerowiarāmū je mama'e esage apoukaa 'gā nupe. Mama'e esagea etee futat peapo jeremifutar imū. Pejejekau esage pejejee, mama'ea pēē iapou pejejaupe, ta'e 'gā nupe 'jau”, 'jau 'ga janee rakue, jane katu'oge'emawe rakue.

Majepei 'yweteewara 'jawe jane jemogyi

¹¹Pēē 'ā judeue'emamū. A'eramū ore judeuramū 'jau pē nupe: “Ore 'ā judeuramū ijewak ma'eramū arajemogyau. A'eramū 'ā judeue'ema 'gā ojewage'emamū”, 'jau ako ore judeuramū pē nupe ikue. Aipo 'jau ako ore orojewag are ikue. NaJaneruwarete 'ga rūi ore mojewaka. Ore etee futat orojomojewaka. A'etea ore 'jau orojeupe: Ore 'ā ijewak ma'eramū arajemogy. Pēnea'ar iki judeue'emamū ymā pejejemogyawer are. ¹²Ymā 'ā pēē Kristu 'ga kwaape'ema futat rakue. NaJarejuwarete 'ga remiayuwamū rūi 'ā pēē nakue. Najudeue'emamū pē nupe ra'ne rūi te 'ā Janeruwarete 'ga je'egi rakue. Judeuramū oree ra'ne te 'ā 'ga je'egi rakue. “Tajejuka esage pē nee 'jau”, 'jau 'ga 'ā judeuramū oreypy 'gā nupe rakue. Wemiayuwamū oreypy 'gā jemogyramū 'ga aipo 'jau 'gā nupe rakue. A'eramū 'ā 'ga pēypy 'gā mogyawe'em wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ā 'ga aipo 'jawe'em pēypy 'gā nupe rakue. NaJaneruwarete 'ga remiayuw ypyramū rūi pēē nakue. A'eramū 'ā pēē 'ga pyri pejeo rapesake'ema rakue.

¹³A'ere 'ā pēē 'awamū Jejuī Kristu 'ga perowiat pejejemogyau. Ymā te neperowiari futari Jarejuwarete 'ga pejejemogyau rakue. A'eramū pēē pejejemogyau muku 'ga wi ako ma'e 'jawe rakue. A'eramū ako Jejuī 'ga amanūmū, owy reko'wogukaa 'gā nupe jane wi janetywera pireitawamū ai'i, ae katu'okawamū ai'i. A'eramū pēē nanē pejejemogyau Kristu 'ga rerowiarāmū, pejejemogyau Jarejuwarete 'ga remiayuwamū. 'Ga rerowiarāmū pēē pejejemujaa 'ga ree. A'eramū pēē pejejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri ako ma'eramū 'awamū. ¹⁴Kristu 'ga futat 'ā judeuramū ore mota'wa judeue'emamū

pê nupe. Ymã ako jane namajepei 'yweteewara 'jawe rüi jane jemogyi ikue. Judeuramü ako ore oroporomutare'emamü judeue'emamü pê nee ikue. Judeue'emamü nanê ako pêê pejeporomutare'emamü judeuramü ore ree ikue. A'ere ako Kristu 'ga manüaw ipe futat jarejuee jane poromutare'ema teepawamü ai'i. A'eramü jane 'awamü jarejemogyau majepei 'yweteewara 'jawewaramü. ¹⁵Judeuramü ore ako aramara'neramü judeue'emamü pê nee ikue. Judeuramü ako ore Moisesi 'ga je'ega renupa ikue. A'ere ako pêê nepeenuwi futari Moisesi 'ga je'egea ikue. A'eramü ore ako aramara'neramü pê nee ikue. A'ere Kristu 'ga 'i janee rai'i: "NaMoisesi 'ga je'egea renuw are rüi Janeruwarete 'ga pëtywera pe'ai pê nui. 'Ypeywar are temanümü te je pëtywera mepyi. A'eramü futat 'awamü Janeruwarete 'ga pëtywera pe'au pê nui, je rerowiarämü etee futat", 'jau 'ga janee rakue. A'eramü 'ga werowiaaramü jane mujaa ojee. A'eramü jane 'ga rerowiaaramü majepei 'yweteewara 'jawe futat. Nan 'ga jane mota'waukari jarejaupe. ¹⁶'Ypeywar are amanümü te Kristu 'ga jane mamara'nepawukari jarejuee. Amanümü 'ga werowiarämü jane mogyau majepei 'yweteewara 'jawe. A'eramü 'ga jane mota'wau 'Uwarete 'ga upe. ¹⁷Ore judeuramü orokwaa'wi futat 'ga je'ega rakue numiamü. A'eramü ore mukuu'i etee ajemogy ma'e 'jawe arajemogyau 'ga wi rakue. A'ere 'ã pêê judeue'emamü nepekwaawi'i futari 'ga rakue. A'eramü pêê mukumuku 'ga wi ajemogy ma'e 'jawe rakue. Kristu 'ga 'ã 'ua morogyta esage mome'wau janee najuejue etee futat. "Tejerowiaara 'gã je amota'wa Tejuwarete 'ga upe" 'ea pomümü morogyta esagea judeue'emamü pê nupe, judeuramü ore 'jau. Mīnamü 'ga imome'wau janee. ¹⁸A'ere 'ã amanü re Kristu 'ga jane mota'wai 'Uwarete 'ga upe. A'eramü jane 'ga rerowiaaramü jareje'ega monoarümü Jarejuwarete 'ga upe. Werowiarämü 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage mua janee najuejue etee futat. A'eramü jane 'ga 'Agesage retee futat jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁹A'eramü 'ã pêê 'awamü judeue'emamü nanê pejejemogyau 'ga remiayuwamü nü judeuramü ore 'jawe. A'eramü pêê natapy'ÿjamü etee 'jawe rüi pejejemogyau ore 'awamü. 'Awamü 'ã pêê Jarejuwarete 'ga rerowiaa rai'i. A'eramü pêê 'awamü 'ga ra'ya 'jawe futat pejejemogyau judeuramü ore 'jawe. A'eramü pêê 'awamü pejejemogyau orepytunamü futat.

²⁰⁻²²Ogarete 'jawe futat jane jarejemogyau. Sã'ã 'oga apoara 'gã tupaa'mywa mowywya ra'ne. A'ere 'ã 'gã tupaa'mywarete mÿina jupe. A'ere 'gã eikwaryta monou. A'ere 'ã 'gã iapyryta nuga jupe. A'ere 'ã 'ga ikaga nuga jupe. Nan tee futat Janeruwarete 'ga Kristu 'ga rerowiaaramü jane mogmogyau wemifutaaw ipe etee futat. Oje'ega mome'warera 'gã na'ne 'ga imogyau. A'ere 'ga Jejui Kristu 'ga remimonoferamü ore mogyau. A'ere 'ga Kristu 'ga ree ojemujat ma'eferamü nanê pê monou imajatykau amumeramü ore ree. Wemifutaaw ipe etee futat 'ga Kristu 'ga rerowiaaramü jane mogmogyau. Sã'ã tupaa'mywaretea 'oga koga. Nan tee futat Jejui Kristu 'ga rekoj janererekwarareter-amü. A'eramü 'ga rerowiaaramü jane jarejemogypyka 'ga ree jarejemogyau. Ymã Janeruwarete 'ga akou omogytaaw ipe ete rakue. A'ere 'ga 'awamü 'ga rekoj jane pype U'agesageu.

3

Judeue'ema 'gã nupe Jejui 'ga mome'uawet

¹Janeruwarete 'ga jane mogy majepei 'yweteewara 'jawe. A'eramü 'ã je Pauloramü je teporomutaramü judeue'emamü pê nee, teje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe nanê pê nee nü.

Moromunepawa pype ako 'gã je munewi je mÿina ai'i, Jejui Kristu 'ga mome'u are ai'i. 'Gã amü je munewi je mÿina judeue'emamü pê nupe je Jejui Kristu 'ga mome'u are. "Judeue'ema 'gã nanê Kristu 'ga okatu'ok, werowiarämü", 'jau je tekou ai'i. A'eramü judeu 'gã amü amara'neramü je ree aipo je 'e je rekoramü. A'eramü 'gã je munepa je mÿina moromunepawa pype.

²Ymã we futat te ako Janeruwarete 'ga je pyyrüi je mogou Jejui 'ga mome'waramü judeue'emamü pê nupe ikue. Iporomutat 'ga pê nee. Ma'eramü 'ã 'ga je monoi Jejui 'ga mome'waukaa pê nupe. Aipoa pekwaap pejejemogyau. ³⁻⁶Ymã we futat te ako

Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: “Anure nipo je judeue'ema 'gā nanē imogyi teja'yramū, judeu 'gā neewe. Teja'yrate 'ga rerowiarāmū nipo je 'gā mogyau tejemiayuwamū judeu 'gā neewe”, 'Jau 'ga ojeupe rakue. “Judeu 'gā nee je jejuka esagei te'eawer imū etee futat. A'eramū je anure judeue'ema 'gā nee nanē tejejukau esage te'eawer imū etee futat nū”, 'Jau 'ga ojeupe rakue. “Anure nipo je teja'yrate 'ga, Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā muri 'au ywag ipe 'gā mogyau tejepyri futat. Judeu 'gā, judeue'ema 'gā. Mīmera 'gā nipo je imua 'au teja'yrate 'ga rerowiarāmū”, 'Jau 'ga ojeupe rakue. Ymā 'ga namueapyoi 'gā u'eawer are rakue. A'ere 'awamū 'ga 'Agesagea 'ga upe oporowyky ma'eramū ore mueapyoi 'ga 'eawer are. Jejui Kristu 'ga remimono ppyferamū ore, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā. Mīmeramū 'ga 'Agesagea ore mueapyoi ee. Je nanē nū. Janeruwarete 'ga je mueapyou u'eawer are. Aipo are je ka'arana kwasiari tekou. Jeremikwasierera ka'arana mogyta re nipo pe'je pejejaupe: “Paulo 'ga eapyo futat Jarejuwarete 'ga remifutar are rakue”, 'Jau nipo pēē pejejaupe. “Kristu 'ga rerowiaaramū najuejue etee futat Janeruwarete 'ga jane mogy wemiayuwamū. Ymā ako Janeruwarete 'ga nomome'ui aipoa 'gā nupe rakue. A'ere 'awamū 'ga imome'ui Paulo 'ga upe”, 'Jau nipo pēē pejejaupe, jeremikwasierera mogyta re.

⁷ Janeruwarete 'ga je mogo ojeupe oporowyky ma'eramū. “Ekwap jera'yra 'ga mome'wau judeue'ema 'gā nupe”, 'Jau 'ga jee ikue. Janeruwarete 'ga iporomutat je ree. A'eramū 'ga je moporowykyaukaa ojeupe. Opājē mū 'ga je mogou ojeupe oporowyky ma'eramū. ⁸ Najea'wryi agawewi je ikue. “Kristu 'ga remiayuwamū sipo je rekoī”, na'etei je ikue. 'Ga remiayuwa 'gā juejue kūima'eeteeteramū. A'ere noko je ako tywe'ri ma'e 'jawe etee jepi. A'etea Janeruwarete 'ga esage jee. Je mogou 'ga Kristu 'ga mome'waramū judeue'emamū pē nupe ikue. “Ekwap Jera'yrate 'ga mome'wau judeue'ema 'gā nupe”, 'Jau 'ga jee ikue. “Jejui Kristu 'ga 'ā esage ma'ea. A'ere 'ā nepēneapyopawa'uweri futari pejejee 'ga jemuaēmawer are. Mama'e esage are etee futat 'ga paruapoweramū pē nupe, ere ki 'gā nupe”, 'Jau 'ga jee ikue. ⁹ Mama'e apo ppy we 'ā Janeruwarete 'ga namueapyoi aeypy 'gā wemiaporam are rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga 'i jee: “Awamū enereapyo jeremiapo are. Jeporokatu'ogiwet je najuejue etee futat pē nee. Judeuramū, judeue'emamū. Mīmeramū pē nee je porokatu'ogiweramū te'yina pē nee”, 'Jau 'ga jee ikue. “A'eramū ene 'gā mueapyou jeremifutar are”, 'Jau 'ga jee ikue. A'eferupi tee 'ā je rekoī teatau teporogytau 'gā nupe najuejue etee futat. “Judeue'emamū pē nee nanē 'ā Janeruwarete 'ga oporokatu'ogiweramū pē nee”, 'Jau je 'gā nupe. ¹⁰⁻¹¹ Jarejuwarete 'ga remikatu'ogeramū jane resakawe nipo ywagipewara 'gā 'wryiara 'gā nanē weapyoramū Janeruwarete 'ga ree. Jeporokatu'ogiwet je najuejue etee futat pē nee. Judeuramū jane resakawe. “Gā tywera moir ire nipo Ku'jywa 'ga ywy pewaramū mogyau wemiayuwamū. Judeue'ema 'gā ako niporomutari agawewi judeu 'gā nee ikue. A'etea Jejui Kristu 'ga 'gā erowiarāmū, Ku'jywa 'ga judeu 'gā mogyau wemiayuwamū, judeue'ema 'gā neewe”, 'Jau nipo ywagipewara 'gā Jejui 'ga rerowiaaramū jane resakawe. Ywy apoe'ēwe Janeruwarete 'ga 'Jau ojeupe rakue: “Ae 'gā pa je aapo tejemiayuwamū kwy”, 'Jau 'ga ojeupe rakue. A'ere 'ā aeypy 'gā jemotyweri etee 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'agamū Janejararete 'ga Jejui Kristu 'ga mua 'au ywy pe janetywera mepyawamū janee rakue. A'eramū 'ga 'ga mogou janejarareteramū janee. ¹² A'eramū 'ga Jejui Kristu 'ga rerowiarāmū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi. 'Ga rerowiarāmū jane jarejemujaa 'ga ree. A'eramū jane a'eramū jarejenosūe'em jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. ¹³ A'eramū je 'Jau pē nupe: Pē'arasig kasi je ree ne. Judeue'emamū pē nupe Jejui 'ga mome'u are 'gā je munewi moromunepawa pype agawewi. A'etea kasi pē'arasig je rereko tywer are ne. Je rereko tywera resakawe nipo tekotee 'gā 'i ajaupe: “Paulo 'ga ajemuaēm Efesu pewara 'gā nee ra'e. Sā'ā 'ga jereko tywerukara 'gā nee Jejui Kristu 'ga mome'u are”, 'Jau nipo 'gā ajaupe je ree. A'eramū ki pēē pejeku'iramū pejemogyau ee.

'Gā nee Jarejuwarete 'ga upe oje'ega monoawet

¹⁴ Jarejuwarete 'ga remifutar are tejea'aramū je teapyka tejenuy'āu teje'ega monou 'ga upe pē nee. ¹⁵ Ku'jywa 'ga upe jane 'ga rerowiaaramū najuejue etee futat 'Jau,

“Janeruwarete 'ga”, 'Jau jane 'ga upe. Ywag ipe ajemogy ma'e 'gā, ywy pe ajemogy ma'eramū jane 'Jau. Najuejue etee futat jane “Janeruwarete 'ga”, 'Jau jane 'ga upe. 'Ga upe je teje'ega monoi pē nee te 'yina. ¹⁶“Ene te 'ā eneresage, ki Ku'jyp. Ene te 'ā pājērete. A'eramū je 'Jau enee: E'agesagea ako ene imonou Efesu pewara 'gā nupe ai'i. A'eramū ene 'gā mopājēu E'agesage pyu, ki Ku'jyp, 'Jau je enee 'gā nee”, 'Jau je 'ga upe. “E'agesage pyu ejerowiarukaa etee te ekou 'gā nupe, 'gā mojemogyppygukaa ejee”, 'Jau je 'ga upe pē nee. 'Ga rerowiaarareteramū nipo pejepoire'ema 'ga rerowiar awi. Pejejeupe mama'eay jesaukar ire miamū nipo pejepoire'ema futat 'ga wi. 'Ga 'Agesageu pejejemogyppyg ire nipo pēē pejepoire'ema 'ga rerowiar awi mama'eay jesaukar ire miamū. Pejejeupe imur ire nipo pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat. ¹⁷“Afutat je Kristu 'ga rekoa 'gā pyri”, 'Jau je 'ga upe pē nee. “Werowiarāmū Kristu 'ga rekoī 'gā pyri. Aipoa je afutat”, 'Jau je 'ga upe pē nee. “Emoporomutarukat 'gā ejee. Ajuee nanē 'gā moporomutarukaa nū. Ajuee oporomutarāmū nipo 'gā mama'e esagea etee iapoi ajaupe. Ejee 'gā moporomutarukaramū nipo 'gā mama'e esagea etee iapou ene upe”, 'Jau je 'ga upe pē nee. ¹⁸“Emueapyo 'gā 'gā nee eporomutar are”, a e je 'ga upe pē nee. “Ejemiyuwamū najuejue etee futat emueapyo 'gā ee”, 'Jau je 'ga upe pē nee. Kristu 'ga iporomutat pē nee a'jea futat. A'ere 'ā nepēneapyo katui we 'ga pejefutar are. A'eramū je 'Jau Jarejuwarete 'ga upe pē nee: “Emueapyo 'gā ee”, 'Jau je 'ga upe pē nee. ¹⁹Afutat je pēē ikwaawa, “Kristu 'ga iporomutat jane ree a'jea futat” 'e are pēneapyoa. Janereapyopawa'uweri agawewi jane 'ga jarefutar are. A'etea je ee pēneapyo'ia afutat. A'eramū je 'Jau Ku'jywa 'ga upe: “Emueapyo 'gā ejee, 'gā nee eporomutar are”, 'Jau je 'ga upe pē nee. “Ojee eneporomutar are weapyo re, nipo 'gā jemogy ene 'jawe”, 'Jau je 'ga upe pē nee.

²⁰Nitywi futari Janeruwarete 'ga remiapoe'ema mama'e mū. “‘Aga 'ga nuapoi”, na'Jawi futari 'ga upe. Aye'emeteete futat 'ga mama'e apoi. Aerefetee upe te mama'e apo rayramū rēwējēmi. A'ere Ku'jywa 'ga upe naayi futari mama'e apoa. “Mama'e esagea eapo jee”, ojeupe jane 'eramū 'ga mama'e esage apou janee, ojeupe janeremienūwera apyraapa. Naeapyoi futari ae 'ga remiaporam are. 'Ga te okwaap ae rerekoa. A'ere 'ga iapoi futari janee. U'agesagea 'ga imua janee, ojeupe mama'e apoukaawamū. A'eramū 'ga U'agesageu futat mama'e apou janee. ²¹A'eramū ki Jejui Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū jane Ku'jywa 'ga muorypa jareojere'emamū, jarejeupe 'ga remiapofer are. Jejui 'ga rerowiaaramū jane najuejue etee futat 'ga muorypa jareojere'emamū, 'Jau je pē nupe.

4

Majepei 'yweteewara 'jawe jane jemogyi

¹Morumunepawa pype 'gā je munewi Jejui 'ga mome'u are. A'eramū je 'Jau pē nupe: Janeruwarete 'ga 'ā wa'yra 'ga mua 'au ywy pe janetywera moiawamū rakue. A'eramū pēē pejejemogyau esage 'ga upe, 'Jau je pē nupe. Ymā te 'ā 'ga pē pyyrūi wemiyuwamū rakue, wemifutar imū mama'e apoaramū rakue. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga upe. 'Ga remifutar imū etee futat pejejemogyau 'ga upe. ²Pejerowiaraip kasi pejejee te ne. Pēpota'wa pāwē ki pejejee. Pejejeaite'ema pejejee. Pejemara'ne'emamū nanē pejejee nū. Pejejee pēmara'ne'ema pejejee pēporomutara resaukaa. ³Janeruwarete 'ga 'Agesagea pē mogy majepei 'yweteewara 'jawe. A'eramū ki pēē pejepota'waramū pejejemogyau pejejee. Mama'e tywera kasi peapo pejejaupe ne. ⁴Kristu 'ga rerowiaaramū jane najuejue etee futat jane jemogyi majepei 'yweteewara 'jawe. Majepei tee futat 'ga 'Agesagea. Werowiaaramū 'ga jane rerawau najuejue etee futat 'Uwarete 'ga pyri ojeupi anure. Poromū 'ga ree jane jemogyppykawa 'ga rerowiaaramū. ⁵Majepei tee Janejararete 'ga. 'Ga ree etee futat jane jarejemogyppyka jarejemogyau. 'Ga rerowiarāmū etee jane jarejepymiāukaa 'y pe 'ga amū upe. “Jejui Kristu 'ga je arowiat. 'Ga futat jetywera moia je wi. A'eramū je 'awamū mama'e esagea etee iapou 'ga upe”, 'Jau jane najuejue etee 'ga rerowiaaramū jarejepymiāukaa 'y pe 'ga amū upe. ⁶Majepei tee futat Janeruwarete 'ga. 'Ga futat jane apou najuejue etee futat rakue. A'eramū 'ga Janejararetea. A'eramū jane apoarera 'ga etee futat jane mogyawarū wemifutara mama'e apoaramū. Jane pype futat 'ga rekoī U'agesagea pyu.

⁷ 'Ga 'Agesagea Kristu 'ga imua werowiaaramū janee najuejue etee futat. Ojeupe mama'e esage apoukaawamū 'ga imua janee. Opājēa 'ga imua janee ojeupe jane moporowykyaukaa wemifutar imū etee futat. ⁸ Ymā 'ga amū ka'aran kwasiari ee rakue:

“Ojee iporomutare'ema 'gā 'arimū nipo Kristu 'ga okwapa.

A'eramū nipo 'ga 'gā faa 'gā nerawau 'gā nerojeupia ywag ipe.

Nipojeupawi 'gā 'awamū 'e resaukaawamū 'ga 'gā nerawau.

Aipo rupi we futat nipo 'ga mama'e esage mua ywy pewaramū janee”,

'jau 'ga amū ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁹⁻¹⁰ Ywy pe 'ga 'ua janee kunumīakyramū rakue. A'ere 'ga 'ā waranuw ire ojejukaukaa 'gā nupe rakue. A'ere 'ga oferapa awau ojeupia ywag ipe nū, 'Uwarete 'ga pyri nū. A'eramū 'ga 'awamū akou Janejarareteramū futat janee. Ywy pewaramū Janejarareteramū, ywag ipewara 'gā Jarareteramū. Mīmeramū 'ga rekoi Janejarareteramū janee.

¹¹ 'Ga etee futat mama'e esage mua janee ywy pewaramū. 'Ga futat U'agesagea mua janee, ojeupe mama'e esage apoukaawamū. Jane mū upe 'ga 'jau: “Te'agesagea je omono pē nupe. A'eramū pēē pejewau je mome'wau kwe pe tekotee 'gā nupe, 'gā mueapyou je ree”, 'jau 'ga jane mū upe, jane monou kwe pe. Amumeramū jane mū upe 'ga 'jau: “Te'agesagea je omono pē nupe. A'eramū pēē Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau pejepepyriwara 'gā nupe”, 'jau 'ga jane mū upe. Ajepeja 'gā nupe nanē 'ga 'jau: “Te'agesagea je amono pē nupe teporogyta esage mome'wawamū. Kwe pe pekwap jeporogyta esage mome'wau pejepepytuna 'gā nupe, je rerowiarukaa 'gā nupe”, 'jau 'ga 'gā amū nupe. Amumera 'gā nupe 'ga 'jau: “Te'agesagea je amono pē nupe, pē mogyau 'wyriaramū tejerowiaara 'gā nupe. Pemue je rerowiaara 'gā jeremifutar are”, 'jau Kristu 'ga 'gā nupe. ¹² Opājēa 'ga imua werowiaaramū janee ojeupe jane moporowykyaukaawamū. 'Ga pājē mū etee futat jane mama'e apoi 'ga upe. “Peporowyky jee”, 'jau 'ga janee. “Je rerowiaara 'gā pēē imojemogyppygukaa etee te je ree, 'gā mu'jau je ree”, 'jau 'ga janee. “Amumera 'gā je rerowiaara 'gā ojemogyppy'gi etee je ree. A'eramū pēē pejeporogyta 'gā nupe, 'gā mojemogyppygukaa etee te je ree”, 'jau 'ga janee. ¹³ A'eramū jane pāwēūjē etee futat jarejemogypyka 'ga ree. A'eramū nipo jane pāwēūjē etee futat nanē Jarejuwarete 'ga 'y'ra 'ga kwaapa nū. A'eramū jane jarejeaporamū jarejemogyau Kristu 'ga ree. A'eramū jane jarejemogyau Kristu 'ga 'jawe futat. Mama'e esagea etee jane iapou 'ga 'jawe futat. ¹⁴ Kunumī 'jawe kasi sajemogy ne. Kunumīa werekoemāwe erowiaa. Nokwaawi 'gā werekoemā. A'ere kasi pēē nanarūi ne. Peenup katu ra'ne ki. Yara sīāmogoe'ema 'jawe nanē kasi pēē ne. Yara sīāmogoe'ema 'ā nuwi wupawer ipe ete. 'Y ryjuapi tete'ia we 'ā imuarekorekoukaa kwe katy awau ko katy ete 'ua nū 'jau akou. A'ere kasi pēē nanarūi ne. Peenup katu ra'ne ki morogytaa. Kasi a'e pe morogyta 'me upe pejemoryteekar ine. Jejui 'ga etee te jane sirowiat jarejemogyau. I'me ma'e 'gā nipo 'ut futat o'meramū janee, o'me rerowiarukaawamū janee. A'ere kasi sirowiat ne. “Simorytee 'gā 'jau”, e'i te nipo 'gā o'meramū janee. ¹⁵ A'ere jane mama'e a'jea etee futat imome'ui jarejaupe. Jarepota'waramū jarejuee. A'eramū jane jarejemogyau Kristu 'ga 'jawe. Kristu 'ga 'ā werowiaaramū Janejararetea. A'eramū Kristu 'ga aeakaga 'jawe. 'Ga rerowiaaramū jane jarejemogyau 'ga rete 'jawe. ¹⁶ Sā'ā aeakaga etee aerete mujara. Aerajyga 'ā ae mokurējūka pāwē gatu etee te futat. Aerajyga 'ā ae koka. A'eramū 'ā aeretea otesirūgatue'emamū waranupa. Nan tee futat Kristu 'ga werowiaaramū jane mujari jarejuee. A'eramū jane najuejue etee futat mama'e esage apou Kristu 'ga rerowiarukaa ete ete jarejaupe. Jarejuee jarepota'waramū, jane Kristu 'ga rerowiarukaa ete ete jarejaupe. A'eramū jane jarejemogyau Kristu 'ga 'jawe.

Mama'e tywera apo awi ki sapoit

¹⁷ Jarejararete 'ga upe je porowykyi. A'eramū je 'jau pē nupe: Au'je ki mama'e tywera apo re. Au'je futat mama'e apo re Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā 'jawe. 'Ga rerowiare'ema 'gā naea'ari Jarejuwarete 'ga remifutar are. ¹⁸ Nokwaawi 'gā 'ga remifutara. Mama'eukwaawa 'wyriara 'gā mueapyoukare'ema Janeruwarete 'ga remifutar are. A'eramū 'gā afuwere'emamū 'ga kwaaw are. ¹⁹ Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nuenosi

mama'e tywera apoa. Mama'e tesirūa ete 'gā iapou. Wemirekoe'ema kūjā are 'gā akou. Kūjā 'gā nanē omene'em are akou. Najemuarūi futari 'gā ajemogyau. Ni'akwaawi 'gā mama'e tywera apoe'em are.

²⁰ A'ere naKristu 'ga rūi jane mu'ei mama'e tywera apo are. A'eramū jane Kristu 'ga rerowiaaramū, mama'e tywera apoara 'gā 'jawe ete iapowe'em. ²¹ Kristu 'ga rera renupa ppy we nipo pēē pejemujaa 'ga ree rai'i. A'eramū nipo Kristu 'ga mome'wara 'gā mama'e a'je are etee futat pē mu'jau rai'i. ²² A'eramū nipo 'ga mome'wara 'gā 'jau pē nupe: “Kristu 'ga rerowiare'ema 'ā pēē mama'e tywera apo are ete pejejea'aramū pejemogyau rakue. A'ere 'awamū 'ga perowiat pejemogyau. A'eramū ki pēē pejeateeramū mama'e tywera apo awi”, 'jau 'gā pē nupe, pē mu'jau ee. “Au'je ki mama'e tywera apo are pejemorytee re”, 'jau nipo 'gā pē nupe, pē mu'jau ee. ²³ “Au'je ki mama'e tywer are pejejea'ar ire. Eje'jawe je muea'arukar ape mama'e are, ki Ku'jyp, pe'je ki 'ga upe”, 'jau nipo 'gā pē nupe, pē mu'jau ee. ²⁴ “Pejemuesageukat Jarejuwarete 'ga upe. Oje'jawe pejemogya futat 'ga afutat. A'eramū ki pēē iapoukaa 'ga upe pejejee. 'Eje'jawe je mogo ape', pe'je ki 'ga upe. 'Ga 'jawe pejemogy re pēē mama'e esagea etee futat iapou 'ga 'jawe”, 'jau nipo 'gā pē nupe, pē mu'jau ee.

²⁵ A'eramū ki pejeateeramū peje'me awi. Au'je ki morogyta 'me mome'u re. Majepei 'ywetee'wara 'jawe jane Jejuu 'ga rerowiaaramū jane jemogyi. A'eramū ki pēē mama'e a'jea etee futat imome'wau pejejaupe. ²⁶ Pejemara'neramū miamū kasi mama'e tywera peapo ne. Pejeateeramū kamēsiete pejemara'ne awi. Pejekowe'em ko'aramuku pejemara'ne rerekou ne. Kamēsiete pejeateeramū pejemara'ne awi. Kwara ose'emauwe ki pēmara'nepap. ²⁷ Kasi a'e pe pejemara'ne awi pēneateea'ne'emamū mama'eukwaawa 'wyriara mama'e tywera apoukari pē nupe ne. ²⁸ Imuna ma'eramū nanē ki pepoit futat mama'e are pejemunarū awi. Peporowyky ete ki pejejeupe mama'e muaw are. A'eramū pēē mama'e monou imama'e'ema 'gā nupe. ²⁹ Peje'egaip kasi pejejaupe ne. Mama'e esagea etee ki pemome'u pejejaupe, 'gā poaa Jejuu 'ga rerowiar are. ³⁰ Pemu'arasig kasi Jarejuwarete 'ga 'Agesagea ne. Esage ma'ea Janeruwarete 'ga 'Agesagea. A'eramū pēē, mama'e tywera apo re, 'ga 'Agesage mu'arasiga ne. Mama'e esagea etee futat iapou 'ga 'Agesage muorypawamū. Kristu 'ga rerowiaaramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee ikue. Ymā Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Teja'yra 'ga 'gā erowiaaramū je Te'agesage monoi 'gā nupe, 'gā nerekwaramū”, 'jau 'ga rakue. Anure nipo Kristu 'ga Jarejuwarete 'ga 'Agesage rerekwaramū jane rerooi Jarejuwarete 'ga pyri. ³¹ A'eramū ki pēē mama'e tywera apowe'em. Pejeateeramū kamēsiete futat 'gā nayka awi. Pēmara'ne kasi 'gā nee ne. Pejeje'egayawe'em 'gā nupe, 'gā kurape'ema. Au'je futat pejejee pejeporomutare'em awi. ³² Pēpota'wa etee futar iki pejejee pejemogyau. 'Ga amū mama'e tywera pejejeupe iapo re miamū, pejejea'are'emamū au'jeteramū 'gā nayka are. Pejeateeramū kamēsiete futat 'gā nayka awi. Janetywera moir ire 'ā Janeruwarete 'ga wea'aru'jawe'emamū futat jane rayka are. 'Ypeywar are amanūaw ipe 'ā Kristu 'ga janetywera mepyau rakue. A'eramū 'ā 'ga aetywera moir ire wea'aru'jawe'emamū ee. A'eramū ki pēē nan tee futat pejejea'are'emamū au'jeteramū 'gā nayka are ne. Pejeateeramū kamēsiete futat 'gā nayka awi. Pejejea'aru'jawe'emamū futat ee nū.

5

Sajemogy esage 'ga upe

¹ Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yra. Oporomutaramū 'ga pē nee. A'eramū ki pejemujau 'ga ree. Pejemogyau esage 'ga upe. ² Kristu 'ga 'ā oporomutaramū jane ree. A'eramū 'ā 'ga amanūmū janetywera mepyawamū rakue. Ymā 'ā judeu 'gā weymawa etee ijukau iapyau otywera mepyawamū rakue. Jarejuwarete 'ga muorypawamū nanē 'gā iapyau rakue nū. Jany kasiga nanē 'gā iapyau 'ga muorypawamū rakue nū. A'ere ako 'awamū Kristu 'ga jejukaukari 'gā nupe janetywera mepyawamū ai'i. A'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejejee, 'ga 'jawerimū etee futat.

³ Jarejuwarete 'ga remiaiyuwamū futat pejemogyau. A'eramū ki pēē pejemogyau esage 'ga upe. Pejemogyawe'em futat tesirūgatu 'ga upe. Pejemirekoe'ema kūjā

are pejekowe'em. Kūjāmeramū nanē pejekowe'em pejemene'ema kūima'e are. Peje-muarū ki pejemogyau. Pejekaraemā kwai are etee nanē pejejea'are'emamū nū. Peje-jea'are'emamū mīmera mama'e are. Aipoa mama'e mome'wawe'em pejejaupe. ⁴Mama'e tywera mome'wawe'em futat pejejaupe. Peje'me'emamū nanē pejejaupe nū. Peje'eg esage etee futar iki pejejaupe Jarejuwarete 'ga muorypawamū. Pejejeupe Jarejuwarete 'ga mama'e apo re nanē pēē 'ga muorypa ee nū. ⁵Janeruwarete 'ga jane'wyriraretea Jējui Kristu 'ga retee. 'Gā futat nipo anure ajemogou 'wyrirareteramū janee. A'eramū nipo 'gā anure wemiayuamū jane rerawau ojepyri mama'e esage mua janee. A'ere nipo wemirekoe'em are ako ma'e 'gā na'gā nemiayuwa rūi. Omene'em are ako ma'e 'gā, okaraemā kwai are tee ojerowiaraip ma'e 'gā. Mīmera 'gā na'gā nemiayuwa rūi. A'eramū nipo 'gā awawe'em 'gā pyri amanū re. Okaraemā kwai are etee ojerowiaraip ma'e 'gā ojemogypyka okaraemā kwai are etee ajemogyau. Nojemogypyki 'gā Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū okaraemā are ojemogypyk ma'e 'gā ajemogyau maira'me are ojemogypyk ma'e 'gā 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga aipo 'gā nerawawe'em ojepyri anure. Aipoa jane ikwaapa.

⁶'Gā amū nipo 'jau 'ua pē nupe: "Pe'je pejeja mama'e tywera apou ore pyri", 'jau nipo 'gā pē nupe. A'ere kasi perowiat 'gā ne. Pē morytee te 'gā nuri. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are. Nuenuwi futari 'gā 'ga je'ega. A'eramū 'ga 'gā nerekou tyweaete oje'ega renuwe'em are. ⁷A'eramū ki pēē mama'e tywera apowe'em futat 'gā pyri.

⁸Ymā mama'e tywera peapo futat rakue. Ypytunimū wata ma'e 'jawe pēē pejemogyau rakue. A'ere 'awamū Kristu 'ga pētywera moiri pē nui rakue. A'eramū pēē 'awamū pejemogyau 'arimū wata ma'e 'jawe. A'eramū pēē 'awamū mama'e esagea etee futat iapou 'ga upe. ⁹'Arimū wata ma'e 'jawewara 'gā mama'e esagea etee wapo. Mama'e a'jea etee nanē 'gā imome'wau. A'eramū pēē 'awamū mama'e esagea etee futat iapou a'jea futat. ¹⁰Pejemū'jau pejemogyau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

¹¹Ypytunimū wata ma'e 'jawewara 'gā mama'e tywera etee wapo. A'ere kasi peapo mama'e tywera 'gā pyri ne. Mama'e esage etee futat iapou. A'eramū mama'e tywera apoara 'gā ojenosū wemiapofera renosū pē nui. Pēnemiapo esage resakawe 'gā wemiapo tywer are weapyoramū. A'eramū nipo 'gā 'jau: "Tjy. Mama'e tywera etee nipo je aapo tekou ra'e jepi", 'jau nipo 'gā ojeupe, pēnemiapo esage resag ire. ¹²Nāinānī rūi te 'ga remiapoa mama'e tywera. Jemime agawewi 'gā iapoi. Eukwere ae mojenosi 'gā nemiapo tywera. A'eramū 'gā jēmī ojenosū'em mama'e tywera renosū'em.

¹³⁻¹⁴Ypytunimū 'ā ae nuesagi mama'ea. A'ere 'ā ae 'arimū mama'e resagi katu katu. Nan tee futat jane ikwaapa katu katu Jarejemogyau. Ymā 'ā 'ga amū 'jau rakue: "Mama'e tywera apoaramū pēē amanū ma'e 'jawe pejemogyau Ku'jywa 'ga upe. Oset ma'e 'jawe nanē pejemogyau nū.

A'eramū ki pēē pejepaka, pejefu'ama pejemiamiapo tywer awi. A'eramū Kristu 'ga pē mogyau 'arimū wata ma'e 'jawe ojeupe", 'jau 'ga amū imome'wau rakue.

¹⁵A'eramū ki pēē pejejea'gwau mama'e tywera apo awi. Mama'e esage etee futat pēē iapou. Pē'akwaap katu ki mama'e are. Peko kasi i'akwaawe'ema 'gā 'jawe ne. ¹⁶Kwaiwete 'gā mama'e tywera etee iapoara 'gā. A'ere ki peko esage mama'e tywera apoara 'gā pype. Pejenosi awi Jējui 'ga mome'u awi 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. 'Gā pyri pejemogyau pēē 'ga mome'wau futat 'gā nupe. ¹⁷Akotee ma'e 'gā 'jawe ete kasi pejemogy ne, pejeje'ēran ekoeteramū ne. Jējui 'ga rerowiarāmū pēē 'ga je'ega te imome'wau pejejaupe, pejējamū'jau 'ga rerowiar are. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat pēē mama'e apo. Mama'e apo enune pēē 'jau pejejeupe: "Ma'ja te Janeruwarete 'ga afutat je iapo?" 'jau pēē iapoe'ēwa. A'eramū pēē 'ga remifutar imū etee mama'e apo 'ga upe.

¹⁸Kawājajaiwa taetu itykure'ema. Kawājajaiwa tykuara 'gā oje'egaw are amā'jāue'em. Oje'ega momoa ekoete te futat ajemogyau. A'eramū kasi pēē nan ine. Pejerekoukaa Jarejuwarete 'ga 'Agesage upe etee futat. ¹⁹Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat pejemogytau. Jarejuwarete 'ga marakau etee futat pejējamuorypa. 'Ga remiapofer are

pejemaraka'aga Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga remiapofer are nanē pejemaraka'aga 'ga upe nū. ²⁰Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. A'eramū pēē Kristu 'ga rerowiaaramū pejejeupe 'ga remiapofera mama'e are 'ga muorypa. ²¹Kristu 'ga je'ega peenup pejejemogyau. A'eramū ki pēē 'ga rerowiaaramū nanē pejejoje'ega renupa pejejemogyau nū.

Emireko ma'e 'gā, imen ma'e 'gā netee

²² Kūjāmeramū ki pēē, imen ma'eramū, peapyaka pejemena je'eg are. Kristu 'ga remiyuwamū nanē pēē. Kristu 'ga je'ega renupa pejejemogyau. A'eramū ki pēē nan tee futat pejemena 'ga je'ega nanē enupa nū. ²³⁻²⁴ Kristu 'ga 'ā akou 'wyriaramū werowiaaramū janee. A'eramū 'ā jane 'ga rerowiaaramū 'ga je'ega renupa jarejemogyau. 'Ga 'ā ae akaga 'jawe. 'Ga rerowiaaramū jane jarejemogyau 'ga rete 'jawe. 'Ga futat werowiaaramū jane katu'okara. A'eramū 'ā 'ga akou 'wyriaramū janee. Nan tee futat kūima'efera 'gā jemogyi wemireko 'gā jaramū. A'eramū ki pēē kūjāmeramū pejemena je'ega renupa katu katu.

²⁵⁻²⁶ Kūima'eferamū nanē pēē pejeporomutaramū pejejemireko are. Sā'ā Kristu 'ga poromutara werowiaaramū jane ree. Nan tee futar iki pēē pejeporomutaramū pejejemireko are. Kristu 'ga 'ā oporomutaramū jane ree. A'eramū 'ā 'ga ojejukaukaa 'gā nupe jane ree oporomutaawer ipe etee futat jane katu'okawamū 'Uwarete 'ga upe. 'Ga je'ega rerowiaaramū jane jarejekatu'ogukaa 'ga upe. A'eramū 'ga janetywera moia jane wi. A'eramū jane jarejewi imoir ire jarejepymīāukaa 'y pe 'gā amū nupe, jaretywera 'ga imoira resaukaawamū. ²⁷ A'eramū nipo 'ga anure werowiaaramū jane rerawau ywag ipe ojeupi. A'eramū nipo 'ga werowiaaramū jane resakawe 'jau janee: “Esage ete je rerowiaara 'gā. Nitywi futari mama'e tywera 'gā pype”, 'jau nipo 'ga ojeupe, ojeypyri werowiaaramū jane reero re.

²⁸ Pejejuka esage pejejee. Nepejereko tyweri 'ā. Nan tee futat pēē pejejemireko rerekou esage. ²⁹ Najuejue etee futat 'ā jane jejukai jarejee. Nitywi futari 'ā ojee ijejukae'ema 'gā amū. Jarepy'arayparamū 'ā jarejemi'waa. Jarejero'wau jarejefuanuga. Jarejereko tywera'ema 'ā. Nan tee futat Kristu 'ga jane poriwetygi werowiaaramū. 'Ga rete 'jawe jarejemogyau 'ga upe. A'eramū 'ga ojejukau esage jane ree. ³⁰ Ojee jane jemujar ire 'ga ojejukau esage jane ree. ³¹ Ymā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'ga amū upe rakue: “Kūima'e 'ga je aapo kūjā ēē reewe.

A'eramū nipo kūima'e 'gā wemirekorauwe opojo'ogamū ujara 'gā nui.

A'eramū futat oje'aa wemireko are.

Ajuee oje'ar ire 'gā ajemogyau majepej teewara 'jawe jee”,

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue.

³² Mama'e a'je are futat 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga upe rakue. Ymā janepy 'gā naepyo'i ee rakue. A'ere jane 'awamū janereapyoramū ee. Kristu 'ga ree nanē futat aipoa ka'arana kwasiara rakue, 'ga rerowiaaramū jane ree nanē futat e'i nū. Kristu 'ga ree jarejemujaa jane jemogyi majepej 'yweteewara 'jawe. ³³ A'eramū 'ga jane ree pāwē pāwē futat ikwasiarukaa rakue. A'eramū pēē kūima'eramū pejeporomutaramū futat pejejemireko are pejejee pejeporomutara 'jawe. Pejejee 'ā pēporomutat pejejemogyau. A'eramū pēē nan tee futat pejeporomutaramū pejejemireko are. Kūjāmeramū pēē, imen ma'eramū pejemena mojerowiaa nanē nū.

6

Ta'yriara 'gā 'gā na'yra 'gā netee

¹ Kunumīnamū nanē pēē pejejara 'gā je'ega renupa etee pejejemogyau. Kristu 'ga remiyuwamū pēē. A'eramū pēē pejejara 'gā je'ega renupa wesageramū futat. ²⁻³ Ymā Janeruwarete 'ga 'i janepy 'gā nupe we futat rakue: “Peanuw etee ki pejejuwa 'gā. Pejeje 'gā nanē pēē ianupa etee nū”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. “Ujara 'gā nenupara 'gā ije'eganup ma'eramū ajemogy. 'Gā jaruete ajemogy. Ujara 'gā 'gā wenup. A'eramū 'gā jaruete ajemogyau. Aipo 'gā ajemogy namutamutat. Namanū'nei aipo 'gā”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue.

⁴ Pêê nanê 'gã nuwamũ pejeja'yra 'gã nerekou esage nũ. Pemue ekoete kasi 'gã ne. Kasi a'e pe 'gã mara'neramũ etee ajemogyau ne. A'eramũ pêê kũima'eramũ pejeja'yra 'gã mu'jau 'gã neko esage are. Kristu 'ga 'eawer imũ pejeja'yra 'gã mu'jau 'gã mosõu mama'e tywera apo awi.

Oporowyky ma'e 'gã morowyky jara 'gã netee

⁵ Pêê mũ nipo pejeporowykyau pejejerekwara 'gã nupe. A'eramũ pêê pejejerekwara 'gã je'ega renupa etee. Pepojeup futar iki pejejerekwara 'gã. Sã'ã pêê Kristu 'ga je'ega renuwa. Nan tee futar iki pejejerekwara 'gã je'ega peenup. ⁶ 'Gã amũ nipo oporowykyau esage werekwara 'ga remiesagamũ etee. Werekwara 'ga remiesaga tywi nipo 'gã oporowykyau esage 'me. A'ere kasi nanarũi peapo ne. Pejejepyri pejejerekwara 'ga reko'e'emamũ nanê ki mama'ea peapo esage pejejerekwara 'ga 'eawer imũ etee futat. Pekwaap 'ã Jarejararete 'ga Jejui Kristu 'ga. A'eramũ pêê pejeporowykyau esage 'ga muorypawamũ. Aipoa Janeruwarete 'ga ifutaa. ⁷ Pejeporowykyau esage futat pejeku'iramũ pejejemogyau. Napejejerekwara 'ga upe etee rui peporowyky. Nanuaramũ Jarejararete 'ga upe nanê futat peporowyky nũ. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Peporowyky esage ki, a'e je pẽ nupe. ⁸ Pẽporowyky esage resag ire Janeruwarete 'ga pẽ mepyi pẽporowyky esageawer are anure. Pejejerekwara 'gã nupe mama'e apoaramũ, pejejeupe etee mama'e apoaramũ. Mimeramũ nipo 'ga pẽ mepyi pẽporowyky esageawer are anure. Aipo are ki pẽnea'at pejejemogyau.

⁹ Pêê mũ pejejeupe oporowyky ma'e 'gã nerekwara. Pejejeupe oporowyky ma'e 'gã nerekou esage, Jarejuwarete 'ga remifutar imũ. Au'je ki pejeje'egay re 'gã nupe. Majepeitee Jarejararete 'ga. 'Gã jararete 'ga pẽjara nanê futat nũ. 'Ga upe jane jareju'jaju'jawe etee futat. 'Ga futat ojejukau pãwẽ pãwẽ jane ree.

Mama'eukwaawa 'wyriar awi ki sajea'gu

¹⁰⁻¹¹ Ka'arana kwasiapawe'ẽwe je pẽ mu'akwaapa mama'e tywera apo awi. Sã'ã jefaruu. Aparuowajare'emawe 'ã 'gã itajuaity munewa u'yw awi. Nan tee futat jane. Jarejuwarete 'ga remiyuwamũ jane jemogyi jefaruu 'jawe. Jarejararete 'ga pãjẽrete. A'eramũ pêê pejejemujaa a'jea futat 'ga ree. A'eramũ 'ga U'agesage mua pẽ nupe. A'eramũ 'ga pãjẽa pẽ a'gwau mama'eukwaawa 'wyriar awi. "Tamote'arukat 'gã Ku'jywa 'ga upe 'jau", 'jau nipo mama'eukwaawa 'wyriara ojeupe pẽ nee. A'ere Janeruwarete 'ga U'agesage muri pẽ nupe. A'eramũ pêê mama'eukwaawa 'wyriara je'ega renupe'ema. ¹² Najarejaupi rui jane juowajari. Mama'eukwaawa 'wyriara remiyuwa te jane siowajat. Pejefuakaramũ futat mama'eukwaawa rowajaa. Ma'ja pyu jane iowajaa? Jarejuwarete 'ga 'Agesage pyu. ¹³ A'eramũ futat 'ã Janeruwarete 'ga U'agesage rerekoukari pẽ nupe. 'Ga 'Agesage rereko re pêê mama'eukwaawa 'wyriara pojeupe'ema pejejemogyau. 'Ga 'Agesagea pêê ereko re mama'eukwaawa pẽ pojeupa futat.

¹⁴⁻¹⁷ Sã'ã jefaruu 'gã itajuaity rerekoa imunewa u'yw awi ojea'gwawamũ. Opy'apiat, aku'afaap, itaju myapaap, itaju akagyru. Mimerã 'ã 'gã imunepa ojea'gwawamũ u'yw awi. Itajupewuuã 'ã 'gã erawau opo pe jyu reewe. Itajupewuu pyu 'gã jea'gui ojee iporomutare'ema 'gã nu'yw awi. Nan tee futat jane. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat mama'e apo re jane jemogyi itajuaity rerekwara 'gã 'jawe, opy'apiara rerekwara 'jawe jarejemogyau 'ga upe a'eramũ. Mama'e a'jea etee imome' u re jane jarejemogyau itajuaity rerekwara 'jawe, aku'afaawa rerekwara 'jawe. "Janeruwarete 'ga porokatu'ogiweramũ pẽ nee, ota'waweramũ pẽ nupe" jara 'gã itaju myapaawa rerekwara 'jawe 'gã. "Jejui Kristu 'ga jetywera omoit je wi, je katu'oka" 'e are ea'at ma'e 'gã itaju akagyru rerekwara 'jawewara 'gã. Jejui Kristu 'ga rerowiaarateramũ jane jarejemogyau opo pe itajupewuu rerekwara 'gã 'jawe. Jejui Kristu 'ga rerowiaarateramũ jane jarejea'gwau mama'eukwaawa ru'yw awi jarejemogyau. Nosei futari jane pype. Jyu rerekwara 'jawe jane Jarejuwarete 'ga je'ega kwaaparamũ jarejemogyau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane muea'aa 'ga 'eawer are. A'eramũ jane mama'eukwaawa 'wyriara rerowiare'ema jarejemogyau. ¹⁸ A'eramũ jane jareje'ega mono awi jareojere'emamũ futat jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ mama'eukwaawa jane pojeuwi. "Je poar ape, ki Ku'jyp", pe'je ki 'ga upe. Jarejuwarete 'ga 'Agesage remifutar imũ pejeje'ega monou 'ga upe. Au'jeteramũ futat

pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Pejejorypawe'emamū futat pejeje'ega monou pejejemogyau. 'Ga upe pejeje'ega monou pēē pejeje'ega 'ga remiauwamū jarejuee. ¹⁹Je ree nanē ki pejeporogytau Ku'jywa 'ga upe nū. “Eje'eg are emueapyo 'ga. 'Ga pyriwara 'gā emu'eukat Paulo 'ga upe. 'Ga mogyjeukare'ema ejemome'waukaa 'ga upe 'gā nupe. Eporogyta esage emome'u katu katuukat 'ga upe. Ymā janeypy 'gā naeapyoi ee rakue. A'eramū ki ene 'ga poaa 'gā mueapyou ee”, pe'je ki 'ga upe je ree. ²⁰Moromunepawa pype agawewi je 'ami Kristu 'ga mome'u are. A'etea je Kristu 'ga amome'u 'gā nupe. A'eramū ki pēē pejeporogytau Jarejuwarete 'ga upe je ree. “Epoat 'ga imome'wau 'gā nupe 'gā mogyjeukare'ema”, pe'je ki 'ga upe je ree.

Oje'ega 'ga imonou 'gā nupe 'gā futaa

²¹⁻²²Tikiku 'ga Kristu 'ga rerowiaara 'ga futat. A'eramū 'ga janerewireramū futat. Orejekoty'aawarete 'ga futat. Jarejararete 'ga upe ore pyri oporowyky ma'e 'ga futat. Oporowyky esage 'ga Jarejararete 'ga upe. Pē pyri je 'ga monoi orojemome'wawamū pē nupe. A'eramū nipo pēē pejeku'iramū ore ree.

²³Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea futat. Jejuu Kristu 'ga Janejararetea. A'eramū je 'jau 'gā nupe pē nee: “Pēmopy'ata'wa ki Efesu pewara 'gā ajuee. 'Gā moporomutarukaa nanē ajuee nū. 'Gā mojemogyppygukaa nanē pejejee nū”, 'jau je 'gā nupe pē nee. ²⁴Jarejuwarete 'ga resagea Jejuu Kristu 'ga ree iporomutat ma'eramū pē nerekoa je afutat, Jarejararete 'ga ree iporomutat ma'eramū pē neewe. 'Ga ree iporomutat ojere'emamū 'ga resagea pē nerekoa je ifutaa.

Kweramū ete jeremimome'ua.

Firiposi

Paulo 'ga awau Jejuu 'ga mome'wau Firiposi pewara 'gā nupe rakue. (Atos 16.12-16) Ojeupe 'ga 'ga mome'uramū Firiposi pewara 'gā amū 'ga rerowiaa. 'Gā nui o re Paulo 'ga ka'arana kwasiari imonou 'gā nupe. Jejuu 'ga mome'u are moromunepawa pype 'ūina 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe. Na'ga etee rūi ikwasiari. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue.

¹ Je Pauloramū ka'aran akwasiat imonou Firiposi pewaramū pē nupe. Timoteo 'ga 'au ako je pyri. Jejuu Kristu 'ga upe mama'e apoaramū 'ā ore. Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga remiauwā. Pejejemujaa Jejuu Kristu 'ga ree rakue. Pē nupe je ka'arana monou ikwasiaa pē'wyrriara 'gā nupe, pē'wyrriara poirū 'gā nupe. Mimeramū pē nupe ore imonoi.

² Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejuu Kristu 'ga nanē Janejararetea nū. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

'Gā nee 'ga oje'ega monoawet

³ Pē nee tejea'aramū je Tejuwarete 'ga muorywi pē nee: “Ene te 'ā eneresage ore, ki Ku'jyp. Firiposi pewara 'gā amū eremū'ē ejemiayuwamū. Erejerowiarukat 'ā 'gā nupe rai'i”, 'jau je 'ga upe. “A'eramū je ene muorypa 'gā nee”, 'jau je 'ga upe pē nee. ^{4,5} Jejuu 'ga ree pejejemogyppyka ppy we pēē je poaa morogyta esage mome'u are ikue. A'eramū je tejekōēājamū pē nee Jarejuwarete 'ga upe teje'ega monou tekou. Ajemogyppyk je pē nee. ⁶ Werowiar pyyrauue ako Janeruwarete 'ga pē muesageu ramue ikue. 'Awamū taetu aje 'ā 'ga pē muesagei akou. A'eramū je a'eramū a'jea futat 'ga 'gā muesagepawī Jejuu Kristu 'ga rur enune 'e rerowiaa.

⁷ Pēē 'ā jejekoty'aawa. Pē nee je tejea'aramū te'yina. A'eramū wesageramū futat je jemogyppyyga pē nee. Pēē 'ā je poat pejepe pejejemogyau. “A'jea futat morogyta esagea Jejuu 'ga ree” 'gā nupe je 'eramū 'ā pēē 'jau, “nan futat nipo ore nanē imome'ui nū”, 'jau 'ā pēē. “Jejuu 'ga ree morogyta esagea je imome'uramū ki perowiat”, 'gā nupe je 'eramū pēē nanē aipo 'jau je poaa nū. 'Awamū 'ā 'gā je kupyfari je m'yina itaju pyu moromunepawa pype Jejuu 'ga mome'u are. A'etea 'ā je poat pejepe pejejemogyau. A'eramū je tejea'aramū pē nee, tepoaramū pē nee. Janeruwarete 'ga je poaa mama'e apou wemifutar imū. A'eramū 'ga je poara 'jawe pēē nanē pē poaa nū. ⁸ Jeporomutat je pē nee Jejuu Kristu 'ga 'jawe. Pē nesaga'upa je te'yina. Janeruwarete 'ga je kwaapa. A'jea futat aipo je'ea 'ga okwaap.

⁹⁻¹⁰ Jarejuwarete 'ga upe je teje'ega monoi pē nee, pejejuee pejejeka esage are. A'eramū je 'jau 'ga upe: “Epoat 'gā ajuee ojejuka esage are. Epoat 'gā ejee 'gā poromutarete are nanē nū”, 'jau je 'ga upe. Afutat je 'ga pē mu'akwaawa mama'e are. A'eramū nipo pēē mama'e esage are pejeparuapoweramū. A'eramū nipo pēē pejejesageramū pejejemogyau Jarejuwarete 'ga upe Jejuu Kristu 'ga ruawa rupi. Nepeapoi mama'e tywera. A'eramū nipo aipo 'ara rupi pētywera mome'wara 'gā otywe'emamū pē pype. ¹¹ Afutat je Jejuu Kristu 'ga pē muesagea 'ga rekoa. A'eramū nipo pēē pejejesageramū pejejemogyau 'ga 'jawe. A'eramū nipo pē nesakara 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee: “Ene te 'ā eneresage. Ene te 'ā 'gā eremuesage”, 'jau nipo pē nesakara 'gā 'ga muorypa pē nee.

Jejuu 'ga mome'u are 'ga fuweramū

¹²⁻¹³ Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe 'jau. A'eramū je 'awamū tejemome'wau pē nupe. Judeu 'gā nupe Jejuu Kristu 'ga je imome'uramū 'gā je munewukari je mu'ama je kupyfarukaa itaju pyu. Je rereko tywerete agawewi 'gā. A'etea je Jejuu 'ga amome'u tejepyrriwara 'gā nupe. A'eramū 'gā kwaiwete Jejuu 'ga rerowiaa. Je munewe'em ire amunipo 'ā 'gā nuapyakai futari Jejuu 'ga mome'u are. A'ere 'ā 'gā je munewi je m'yina. A'eramū je te'yina Jejuu 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ga rerowiaa. A'eramū 'gā 'awamū wepyoramū je munepawer are. Jefaruu 'gā, tekotee 'gā netee ikwaapa. “Jejuu Kristu 'ga mome'u are 'gā 'ga munewukari” 'e kwaapawe ¹⁴ 'gā jenosimawi. Janejararete 'ga 'gā mogyjaupawukaa. A'eramū 'gā 'awamū awau kwe pe Jejuu 'ga mome'wau okyjawe'em.

¹⁵⁻¹⁷ Okwasi'wau 'gā awau kwe pe 'ga mome'wau 'gā nupe. “Sipoat 'ga 'jau”, 'jau 'gā ajaupe. “Moromunepawa pype 'iūina Paulo 'ga nooarūi kwe pewara 'gā mu'jau morogyta a'je are. A'eramū jane 'ga poaa”, 'jau 'gā ajaupe. Iporomutat 'gā je ree. A'ere amumera 'gā je rerekoayi ete. A'eramū 'gā awau Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe je rereko tywerukaawamū. “Jejui Kristu 'ga jane imome'u are nipo 'gā Paulo 'ga rerekou tyweaete ee”, 'jau 'gā ajaupe. “A'eramū nipo janerera renuwa wayramū 'ga upe”, 'jau 'gā ajaupe.

¹⁸ A'ere naani. Afutat je Jejui Kristu 'ga mome'ua. Aipoa je maku'iu. 'Gā amū Kristu 'ga mome'ua esage jee. 'Gā amū te ajee je rereko tywer are etee ifuwet. A'ere a'ea miamū 'gā Jejui 'ga mome'ua je maku'i je m'yina. Amumera 'gā Jejui 'ga mome'wau je poaawamū. Aipoa nanē wesageramū jee nū.

¹⁹⁻²⁰ Akwaap je pēje'ega monoa Jarejuwarete 'ga upe je ree. Aipoa je poat, je moy-wyrafena, je muekōēāina. 'Ga 'Agesagea je rerekou je poaa Jejui Kristu 'ga mome'waukaa 'gā nupe, 'gā nowase je rekoramū. Aipo are je teku'iramū te'yina. Tejeupe ojeapo ma'erama je aapesak te'yina. Maran gatu nipo 'gā je rerekoi. Je rereko tywerete agawewi 'gā. A'etea je afutarete Jejui 'ga mome'ua te'yina tekyjawe'em. Je manū re miamū ki 'gā tamuoryp Jejui 'ga je ree. Nanuara je afutat. Je manū'emaue Jejui 'ga muorywa nanē esage jee nū. Je ree te 'gā 'ga muorywi. Nanuara esage jee. ²¹ Temanū'e'ewe je tekou Kristu 'ga remifutar imū etee mama'e apo futaa. A'ere, je manūa nanē futat esageramū jee. Temanū re tewau tekou 'ga pyri. 'Ga pyri je rekoa esage jee. ²² A'ere je 'gā tejukae'emamū je porowykyi tekou 'ga upe, 'ga rerowiarukaa 'gā amū nupe. Aipoa esage juejue futat jee. Māgatu nipo esage jee. ²³ Afutat futat je teoa Kristu 'ga pyri. Peu teoa je afutarete. Aipoa esage jee. ²⁴ A'ere pē nupe je rekoa nanē futat esageramū jee nū. Temanū'e'ewe je pē poaa. ²⁵ Ma'eramū 'ā je jerowiari tejeko are. Namanūi we nipo je. A'eramū nipo je pē poaa, pē mojemogypygyukaa etee te 'ga ree. 'Ga ree pejemogypygyg ire nipo pē pejeku'iramū 'ga ree nū. ²⁶ Moromunepaw awi itaju awi temoir ire nipo je tewau pē pyri. A'eramū nipo pē Kristu 'ga muorypa je ree, jaruete jereko are.

²⁷ Maran gatu nipo 'gā je jukawe'em. Maran gatu nipo 'gā je rerekoi. Maranamū nipo 'gā je jukau. Nakwaawi je. A'ere ki pēē je upe mama'e tywera jeapo re peko esage Kristu 'ga je'eg imū etee. A'eramū nipo je pē nesag ire pēneko esage kwaapa. Pē pyri tewawe'em nipo je pē nera renuwi. A'eramū nipo je Kristu 'ga ree pejemogypygyg are teapyakau. Majepēi 'yweeteewara 'jawe pejemogy pejeporowykyau Jejui 'ga upe. Morogyta esage mome'wau 'ga nupe, Jejui 'ga rerowiarukaa 'gā nupe. A'eramū nipo je teapyakau pē nee. “Kwe pe 'gā oi Jejui 'ga ree morogyta esage mome'wau 'gā nupe, Jejui 'ga rerowiarukaa 'gā nupe”, 'jau nipo 'gā pē mome'wau jee.

²⁸ Pēkyje awi Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā nui. Niporomutari nipo 'gā pē nee. A'ere kasi pēkyje 'gā nui ne. Ojewi pēkyje'emamū nipo 'gā 'jau ajaupe: “Nokyjei 'gā jane wi. Janeruwarete 'ga ree 'gā jemogypygyi ajemogyau. A'eramū 'gā okyjawe'em ajemogyau. 'Gā nipo Janeruwarete 'ga omono ojepyri. Jane nipo Janeruwarete 'ga jane mojenosōu wowase ae majatykaaw ipe”, 'jau nipo pē nesakara 'gā ajaupe. Janeruwarete 'ga pē poapōaa. Opājēa 'ga amut pē nupe, pē mogyjaukare'ema.

²⁹ Ymā Janeruwarete 'ga pē mū'jāu Jejui 'ga ree pē mojemogypygyukaa rakue. 'Ga 'ā pē mū'jāu Kristu 'ga upe mama'e apoawamū. Kristu 'ga ree nanē nipo 'ga rerowiare'ema 'gā pē nerekou tyweaete nū. ³⁰ Awamū futat nipo 'gā pē nerekou tyweaete, 'ga rerowiamū, je 'jawe futat. 'Gā nipo pē nerekou tyweaete agawewi. A'etea ki pejemogy majepēi 'yweeteewara 'jawe, Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Pē pype je rekoramū Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā je pyyka je nupāu je munepa. A'eramū ako pēē je rereko tywera resaka ikue. 'Awamue nanē 'gā 'ā je rerekou tyweaete nū, Jejui 'ga mome'u are futat nū. Aipoa are nanē pejeapyakau nū. A'etea je napoiri futari 'ga mome'u awi. 'Awamū pēē je 'jawe futat peko tywerete 'ga ree.

¹Jejui Kristu 'ga ree pejemujari ikue. A'eramū ki pēē pejejemouaga mama'e upe. 'Ga futat pē mouagukat mama'eay upe. Iporomutat 'ga pē nee. A'eramū pejepy'a'wyre'emamū pejejemogyau. Janeruwarete 'ga 'Agesagea pē nerekou. A'eramū pēē majepe 'ywe-teewara 'jawe pejejemogyau mama'e are. Pejejemuaēma pejejee. Pejepy'ata'waramū pejejaupe. ²Pejejekoty'aa pejejee. Jejui 'ga iporomutat pē nee. A'eramū ki pēē pejeporomutamū pejejee pejejee 'ga poromutara 'jawe. Pejejopoa mama'e apo are. Majepe 'ywe-teewara 'jawe ki pejejemogyau. Aipo aporamū pēē je maku'i. Nitywi mama'e mū je maku'iu aipoa apyraapa. ³Pejemaku'i etee kasi ne. Mama'e apou pejejamaku'iu a'jea futat. Pejerowiarap kasi pejejee etee ne. Aipoa nia'wyri pē nupe. Pejomopojuka esageukat etee ki pejejaupe. ⁴Pejejea'are'emamū nanē pejejemifutar are etee nū. Pejejemifutar are nanē ki pēnea'at nū.

⁵Jejui Kristu 'ga remiyuwamū pejejemogyau ki 'ga 'jawe futat pejemogy. Naojee etee rūi 'ga rea'aramū rakue.

⁶Ymā we te 'ā Kristu 'ga rekoi rakue.

Ywy apoe'emaue 'ga rekoi rakue.

'Uwarete 'ga 'jawe futat 'ga rekoi.

A'ere 'ga ne'i: "Tako ene 'jawe etee futat namutamutat 'jau", 'jawe'em 'ga 'Uwa 'ga upe rakue.

⁷Wemifutar imū etee futat Kristu 'ga ruri ojemu'jaga kūima'eramū.

Kūjā ēē ra'yramū 'ga 'ua ēē upe rakue.

Opojeuwa 'ga ejaa inuga ywag ipe rakue.

'Uwarete 'ga 'jawewar awi 'ga uēma'i ra'ne.

A'ere te 'ga jewyri jupe rakue nū.

'Au 'ga ruri 'Uwarete 'ga upe mama'e apoaramū rakue.

⁸Nojerowiaraiwi 'ga ojee etee.

Nuapoi 'ga mama'ea wemifutar imū etee.

'Uwarete 'ga remifutar imū te 'ga mama'e apou akou.

'Uwa 'ga je'ega 'ga wenup katu katu.

A'eramū 'ga awau amanūmū.

'Ypeywar are opokutugamū miamū 'ga 'Uwarete 'ga remifutar imū etee 'ga jejukaukari 'gā nupe rakue.

Mama'e tywera apoara 'jawe Kristu 'ga manūi 'ypeywar are.

⁹A'eramū 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa etee rakue nū.

A'eramū 'ga 'ga monou, 'ga mojeupirukaa ywag ipe ojeypyri rakue nū.

A'eramū 'ga 'ga mogou 'wyriarareteramū janee.

Ipojeuwipyramū 'ga mogou najuejee etee 'gā apyraapa.

¹⁰A'eramū nipo anure najuejee etee futat 'gā wapyka wenupy'āu Kristu 'ga rowase, 'ga muorypa.

Ywagipewara 'gā, ywy pewara 'gā, amanū ma'efera 'gā.

Mīmēra 'gā juejee nipo wapyka wenupy'āu 'ga muorypa anure.

¹¹'Ga resakawe nipo 'gā 'jau 'ga upe:

"Ene te 'ā 'wyriararetea oree", 'jau nipo 'gā Kristu 'ga upe.

"Orejararetea 'ā ene", 'jau nipo 'gā 'ga upe, 'ga resakawe.

Aipo 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga ra'yr are.

Pejemogy esage 'ga rerowiare'ema 'gā pype

¹²⁻¹³Pēē 'ā jejekoty'aawaretea. A'eramū ki pēē Jarejuwarete 'ga je'ega renupa. Pejejepype je rekoramū ako pēē enupa ikue. A'eramū pēē 'awamū aipo 'jawerimū 'ga je'ega rerowiaa pejejemogyau pejejepyri je reko'e'emamū. Aipoa je afutarete te'ŷina. Janeruwarete 'ga jane poaa mama'e apou wemifutar imū. Wemifutar imū mama'e are janerea'ar are nanē 'ga jane poaa nū. Opājēa 'ga imua pē nupe ojee pē mojemogypygyukaawamū. Wemifutar imū mama'e apoukaawamū 'ga opājē muri pē nupe. A'eramū ki pēē pejejekatu'oka 'ga upe, 'ga muorypa. Pejea'gu ki mama'e tywera apo awi.

¹⁴Mama'e apou we kasi peje'egay pejemogyau ne. Pejejamuwe'em nanē mama'e apou are nū. ¹⁵Aipo apoe'em ire nipo pēē pejesageramū pejemogyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū nipo nitywi pē mojenosiara. Jarejuwarete 'ga ra'yra futat pēē. A'eramū ki 'ga 'jawerimū futat peko, 'ga rowiare'ema 'gā pype pejemogyau. Mama'e tywera etee 'gā wapo. A'ere pēē na'gā 'jawe rūi. Sā'ā jaytata renya ypytunaiwa pype. Ypytunimū etee 'ā jaytata renya ojesaka. Nan tee pejemogy. Mama'e tywera apoara 'gā pype pejemogyramū pē nesakara 'gā pē nesage resaka. Sā'ā 'yē'ē raapara 'gā jaytata are etee wape kwaawa. Nan tee pejemogy 'gā pype. ¹⁶Ojeupe pēē Jejui 'ga mome'u re 'gā Jarejuwarete 'ga rape kwaawi. Jarejuwarete 'ga je'ega renuw ire 'gā nanē ajemogyau namutamutat 'ga pyri. Aipoa pēē iapo re Kristu 'ga ruaw ipe jeku'iramū tekou pē nee. A'eramū nipo je 'jau Jejui Kristu 'ga upe: “Naakotee rūi ako je Firiposi pe ikue. Peu tekou je ene mome'ui 'gā nupe ikue. A'eramū 'gā ene rowiiaa etee te”, 'jau nipo je 'ga upe, 'ga ruaw ipe.

¹⁷“Anurenure'i nipo 'ga rowiare'ema 'gā je jukai, jery reko'woka”, 'jau je tejeupe. Jemanūa nipo Janeruwarete 'ga muorypa. Sā'ā janepy 'gā wyro'o monoa Jarejuwarete 'ga upe 'ga muorypawamū. Y'waya 'gā 'ā imonou eko'woka ee. Aipo resag ire Janeruwarete 'ga aku'iramū 'gā nee. Nan tee futat nipo 'gā jery reko'woka. Aipo resag ire nipo Janeruwarete 'ga aku'iramū je ree. “Nopiri futari 'ga je rowiar awi” 'jau nipo 'ga ojeupe aku'iramū je ree.

Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga rowiiaa etee te. Pēē 'ga rowiara nanē 'ga muorypa nū. Sā'ā 'ga ekōēāja ojeupe mama'e mur are rakue. Nan tee 'ga rekōēājamū jane ree werowiarāmū. A'eramū je Kristu 'ga mome'u are tejuka re tejekōēājamū ee. ¹⁸A'eramū ki pēē nanē pejekōēājamū je manū are nū, pejemogyau je pyri nū.

Timoteo 'ga

¹⁹Timoteo 'ga ree jeporomonoweramū pē pyri. Jarejararete 'ga aipo futar ire nipo je 'ga monou pē nesaka. Pē nesag ire 'ga tut pēnera mome'wau jee 'jau. A'eramū nipo je tejekōēājamū 'ga pēnera reruramū. ²⁰'Ga tee futat ojejuka pē nee je 'jawe, pē nee jejejuka 'jawe. Opotawaramū 'ga pē nee je 'jawe. ²¹Tekotee 'gā ojee tee 'gā jejukai. Ojee 'gā wea'aramū. Jejui Kristu 'ga porowyky are 'gā wea'are'emamū. ²²A'ere Timoteo 'ga nanarūi. Aipoa pekwaap. Sā'ā 'gā na'yra 'ga 'uwa 'ga poaara. Nan tee futat Timoteo 'ga rekoi jepoirūnamū, Jejui 'ga porowyky apou je pyri. ²³A'eramū je pē nupe teporomonoweramū 'ga ree. Tejereko kwaaw ire nipo je 'ga monou pē nesaka. ²⁴Je nanē teoweramū pē pyri nū. Aipo futar ire nipo Jejararete 'ga, Jejui 'ga, je muēmukaa 'gā nupe, je monou pē pyri. 'Ga ree je jemogypygi te'yina.

²⁵Eprofrotitu 'ga nipo je amono imojewya pē nupe. Janerewirera 'ga. Pēē 'ā 'ga mua 'au jejuru irūnamū Jejui 'ga mome'wau 'auwara 'gā nupe rai'i. 'Ga je poaa Jejui 'ga mome'wau je 'jawe etee futat. Amumera 'gā erowiare'emamū 'ga ojero'waro'wau etee futat imome'wau 'gā nupe je poaa. Mama'ea 'ga wapo jee nanē nū.

²⁶⁻²⁷A'ere 'ga jero'wui, amanūmū werewi ai'i. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga jemuaēmi jane ree. A'eramū 'ga 'ga majarueteu ai'i nū. Kwaiwete mama'ea wayramū jee. Ipytu'ēē'ema 'jawe futat te'yina. A'eramū amunipo 'ā 'ga manūa je mu'arasirasiga rai'i. A'ere Janeruwarete 'ga jemuaēmi je ree, je mu'arasigukare'ema. A'ere Eprofrotitu 'ga pē nesaga'uwi. ⁴¹'Ga amū nipo jekaruara mome'wau 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā ajemuaēma ajemogyau je ree”, 'jau 'ga opy'a'wyrāmū pē nee. ²⁸A'eramū je 'awamū 'ga mono futaa. 'Ga resaga nipo pē mopy'a'wyre'ema nū. A'eramū nipo je nanē tepy'a'wypawamū pē nee. ²⁹⁻³⁰Pejejeupe 'ga waēmamū pēē 'ga mua pejejepype, pejejorywamū. 'Ga 'ā Jarejararete 'ga rowiiaara futat. A'eramū 'ga janerewirera futat. Kristu 'ga upe oporowykyau 'ga amanūmū werewi. 'Ga 'jawewara 'gā nee juejue ki pēpojejuka esage. Nepejorarūi je pyri je poaa. A'eramū 'ga 'ua je poaa pē nupe.

3

Pejea'gu ki i'me ma'e 'gā nui

¹Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe 'jau. Pēku'i ki pejemogyau Jejui 'ga ree. Pēē 'ā 'ga remiayuwa. A'eramū ki pēē pejeku'iramū pejemogyau 'ga ree.

Pē nupe tejemimome'ufer are je ka'arana kwasiaa nū. A'ere imome'uu'jawa resageramū jee. A'eramū nipo pēē imoka'jame'ema. A'eramū pēē ikwaapa pejejemogyau. ²Pejea'gu ki Jarejuwarete 'ga je'eg are moromu'jat tywer awi. 'Gā amū awau kwe pewara 'gā mu'jau o'me are. "Judeu 'gā 'jawe imojewagipyrrera 'gā etee Janeruwarete 'ga remiyauwa. Imojewagipyre'emamū pēē na'ga remiyauwa rūi", 'jau 'gā awau kwe pewara 'gā mu'jau ee. A'ere aipoa naa'jea rūi. 'Gā 'me ate. Aipo 'jara 'gā ia'wyre'emamū futat. A'eramū ki pēē 'gā nerowiare'ema pejejemogyau. ³Naaeremiapofera rūi ae katu'ok. Jejui 'ga etee te ae katu'oka. Werowiaaramū 'ga ae katu'oka. Jane futat 'ā Jarejuwarete 'ga remiyauwa. 'Ga rerowiaaramū etee jane 'ga remiyauwa. Jane 'ā Jejui Kristu 'ga ree jarejemogypyka. A'eramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua janee janererekwaramū. A'eramū 'ga 'Agesagea Jarejuwarete 'ga muorywukaa janee. A'eramū jane jarejemogyau 'ga remiyauwareteramū futat. Jejui 'ga ree jane jarejemujaa.

⁴Tejemiapofer are 'ga tekatu'og ire amunipo 'ā je tejee etee tejerowiaaipa. A'ere je 'ā narowiari i'me ma'e 'gā je'ega. Je te amunipo 'ā ajerowiaaip tejee pejejee pejerowiaraiwa apyraapa. ⁵Te'ar ire je mapepei tee morowykye'ema magwapa ikue. A'ere 'gā je mojewaka ikue. Je 'ā Israeu 'ga juapyrreramū futat. Judeu 'ā je. Pējamī 'ga juapyrrera je. Jeruwa 'ga judeua. Jey ēē nanē judeua nū. A'eramū je judeureteramū futat. Fariseuramū je Moisesi 'ga je'ega renupa katu. ⁶Jejui 'ga rerowiare'emawe je tewau 'ga rowiaara 'gā nereku tyweaete ikue. "Jarejuwarete 'ga remifutar imū je 'gā nereku tyweri", 'jau futatee je tejeupe ikue. A'eramū je aipo apou. Judeuramū orojemiapoa tāmējē je iapou ikue. Moisesi 'ga remikwasiarer imū tee je mama'e aapo. "Nuapoi futari Paulo 'ga mama'e tywera", tejeupe 'gā 'e are amunipo 'ā je tejerowiaaipa tejee.

⁷A'ere je 'awamū najemogypygi mīmer are. 'Awamū je Kristu 'ga ete ikwaapa. A'eramū mama'e ymanera wa'wyre'emamū jee. Najemogypygi'jawi futari je mīmera mama'e are 'awamū. ⁸'Awamū Jejui Kristu 'ga jejararetea. 'Ga remifutar imū etee mama'e apoa je afutat. A'eramū je 'jau: "Yty 'jawe futat jeremiapofer ymanera rakue", 'jau je. "Jejui 'ga kwaawa etee esagejee", 'jau je tejeupe te'jina. ⁹Kristu 'ga jewyramū jane juejue 'ga rowase jarejatykau. Aipo 'ara rupi nipo je teporenuwaiwiramū "Esage 'ga jee", tejeupe 'ga 'e are. "Je rerowiat 'ga akou rakue. A'eramū 'ga wesageramū jee", 'jau nipo Kristu 'ga jee aipoa 'ara rupi. "Esage 'ga jee", tejeupe 'ga 'e are tewau te'ama teporenuwaiwiramū 'ga rowase. NaMoisesi 'ga je'ega renupara upe rūi 'ga aipo 'jau. Naani. Werowiaaramū jane upe futat 'ga aipo 'ga 'i. ¹⁰Kristu 'ga ree etee jeporokwaawiwiramū. 'Ga manū re Janeruwarete 'ga Kristu 'ga moferawi nū. A'eramū Kristu 'ga opājēretereteramū akou. A'eramū je tejeupe 'ga opājē mura futaa. 'Au 'ga rekoramū 'ā 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerekou tyweaete rakue. A'eramū je 'ga ree tejeroko tywera futaa tekou. 'Ga 'jawe tejeroko tywera je ifutaa. A'eramū je tekoweramū 'ga 'jawe etee futat. "Nan pa 'ga manū rayramū rakue" 'ea je ikwaapa 'awamū. Nawemifutar imū rūi futat 'ga manūi. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee 'ga manūi. ¹¹'Ga 'jawe tekoa je afutat. A'eramū nipo 'ga je manū re je nanē je moferapa 'ga 'jawe nū. 'Ga pyri futat nipo je tewau teferaw ire tekou nakwaparimū ete rūi futat.

Mama'ea ki peapo 'ga remifutar imū

¹²Jejui Kristu 'ga je mogou wemiayuwamū okwaaparamū. A'ere je nakwaap katui we 'ga. Najereapyo katui we je 'ga 'jawe 'ga remiapo are. Anure te nipo jereapyo katuramū 'ga remifutara mama'e are. A'eramū te nipo je rekoī 'ga 'jawe futat. ¹³"Nakwaap katui we je Jejui 'ga", 'jau je pē nupe, tejewiramū pē nupe, tejenyramū pē nupe. Nokoi we je 'ga 'jawe. A'ere je najerea'aru'jawi je tejemiapofer are 'awamū. Jejui 'ga kwaawa etee je afutat. Aipo are etee je tejea'aramū te'jina. 'Ga 'jawe tejekoram are tee jerea'aramū te'jina. ¹⁴A'eramū je mama'e apou 'ga remifutar imū. Jejui Kristu 'ga ree etee je tejemogypyka. A'eramū nipo je manūnamū 'ga je rerawau je mogou ojeypyri nakwaparimū warāu rūi futat. Ojeypyri je o re nipo 'ga 'jau jee: "A'jea futat. Jeremifutar imū etee mama'ea ereapo jee. Aipoa esagejee", 'jau nipo 'ga ojeypyri je o re.

¹⁵ Jane 'ā 'ga rerowiaar ymaneramū janereapyoramū mama'e are. A'eramū jane aipo je'eawer imū jarejemogyau. Sikwaap katu 'ga 'jau, sa'e jarejaupe 'jau. Mama'e amutee 'ga amū iaporamū Janeruwarete 'ga 'ga mu'akwaapa. ¹⁶ A'eramū jane jarejemikwaawer imū jarejemogyau 'jau. Sietyg eme jarejemikwaawera 'jau. ¹⁷ Ymā ako ore pē mu'ei pēneko esage are ai'i. Jereko esagea nanē ako pēē esaka ai'i nū. A'eramū ki pēē je 'jawe pejejemogyau esage. Ore'eawer imū ako ma'e 'gā nanē pēē esaka nū. Pēneapyo ki ako esage ma'e 'gā nee. A'eramū pēē 'gā 'jawe etee pejejemogyau mama'e apou. ¹⁸ Ymā ako je mama'e mome'ui pē nupe ai'i. 'Awamū je imome'wau'japa nū. Tejaa'wau je imome'wau pē nupe nū. 'Gā amū wemifutara etee wapo akou. Jejui Kristu 'ga 'ā amanūmū 'ypeywar are agawewi jane katu'okawamū. A'etea 'ā 'gā amū nuapoi futari 'ga remifutara. Wemifutara etee 'gā wapo. A'eramū 'ā 'gā Jejui 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'jawewara futat ajemogyau, 'jau je pē nupe. Ma'eramū 'ā je joo'oi te'ŷina 'gā nee. ¹⁹ Anure nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gā monou muku ojewi. Mama'eukwaawa rapyaw ipe nipo 'ga 'gā monou. Wemifutar imū etee 'gā mama'e apou ojemaku'iu. Nojenosī 'gā wemiapofera tywer are. "Oresesage ore", 'jau futatee 'gā. Naea'ari 'gā Jarejuwarete 'ga ree. Wemifutar are etee 'gā nea'aramū, omama'e are etee, okaraemā are 'jau. ²⁰ A'ere jane nanarūi. Ywag ipe oo ma'erama futat jane. A'eramū jane Jarejararete 'ga rura rapesaka jarejemogyau. Anurenure'i nipo Jejui Kristu 'ga ruri ywag awi. A'eramū jane jarekatu'okara 'ga rura rapesaka jarejemogyau. ²¹ 'Ua nipo 'ga jane mu'jagi oje'jawewaramū futat. Janeretea miamū nipo 'ga imu'jaga oma'e 'jawe. A'eramū nipo jane 'ga 'jawe futat jaremanū'u'jape'ema. Opājē mū 'ga mama'e apou wemifutar imū. Opājē mū nanē nipo 'ga jane mu'jagi oje'jawe nū.

4

'Gā neko are 'gā mu'akwaapawet

¹ Anure nipo 'ga jane rerawau jane mogyau ojeypyri. A'eramū ki jane jarejemogyau esage 'ga upe.

Pēē 'ā jerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē 'ā jerenyra 'jawe 'jau. Pēē 'ā jejekoty'aawa. A'eramū je teku'iramū pē nee. Tejerowiaa pē nee te'ŷina. Jeparuesagiweramū te'ŷina pē nee numiamū. A'ere je nooarūi we pē nesaka. A'eramū je 'jau pē nupe: Jejui 'ga ree ki pejemogypyk pejejemogyau, 'jau je pē nupe. Pejejemujaa Jarejararete 'ga ree.

² 'Awamū je pē mosī mama'e awi. Ewotia ēē upe, Sītiki ēē upe nanē je 'jau: Au'je ki pejejamue re. Pēta'wa ki pejejaupe. Pēē 'ā Jarejararete 'ga rerowiaara. A'eramū ki pēē majepei tee tup ma'e 'jawe pejejemogyau 'ga upe. ³ A'eramū je 'jau enee, tejeypyri oporowyky ma'eramū enee: Epoat 'gā 'gā mopota'wau ajuee, 'jau je enee. Aipoa kūjā, Kremēti 'ga, ajepeja 'gā. Mīmira 'gā juejue oporowyky Jejui 'ga upe, 'ga mome'wau kwe pewara 'gā nupe. 'Gā nera Janeruwarete 'ga okwasiat oka'aran are ywag ipe rakue, Jarejuwarete 'ga pyri ajemogy ma'e 'gā 'jawa ka'aran are rakue. A'eramū nipo jane juejue jarewau peu jaremanū re. A'eramū ki ene aipoa kūjā 'gā mota'waukaa ajaupe.

⁴ Pēē 'ā Jarejararete 'ga rerowiaara. 'Ga ree 'ā pejejemujaa pejejemogyau. A'eramū ki pejeku'iramū 'ga ree, pejeojere'emamū. A'eramū je aipo 'jau'japa pē nupe. Pe'je pejeku'iramū 'ga ree.

⁵ Anurenure'i nipo Janejararete 'ga jewyri nū. A'eramū ki pēē pejepota'waramū tekotee 'gā nee najuejue etee. ⁶ Kasi pēpy'a'wyt mama'e are ne. Jarejuwarete 'ga upe ki pejeje'ega pemona mama'e are pejejemogyau. Pejejemifutara ki peenūi 'ga upe. Pejejeupe 'ga remimurer are ki pēnea'at. "Ene te 'ā eneresage jee. Jeremifutara eremut jee", pe'je ki 'ga upe, 'ga muorypa pejejeupe imuripyrer are. ⁷ Aipo apo re 'ga pē mopy'a'wyre'ema mama'e are. Mama'e are jarejea'aramū jarepy'a'wyrāmū ee. A'ere ojeupe mama'e are jane je'egamū 'ga jane mopy'ata'wai. Jejui Kristu 'ga ree ako pejemujat ikue. A'eramū 'ga jane mopy'ata'wau mama'e are. 'Ga rerowiaare'ema 'gā naeapoyi aipo are. "Maran tete 'gā nipy'a'wyri mama'e are?" 'jau nipo 'gā ojeupe jane resag ire.

⁸ A'eramū je 'awamū pē mu'akwaapa. Mama'e tywer are kasi pēnea'ar ine. Mama'e esage are etee ki pēnea'at pejejemogyau. Mama'e a'je are te ki pēnea'at pejejemogyau. 'Gā amū nee pēnea'aramū kasi 'gā nemiapo tywer are etee pēnea'ar ine. 'Gā nemiapo esage

are nanē pejejea'aramū nū. 'Gā 'eawer imū 'gā nemiapo esage are ki pēnea'at. 'Gā 'me'em are etee ki pēnea'at. Ajaupe 'gā nemiapofer esage are te ki pēnea'at. Jarejuwarete 'ga remifutar imū 'gā nemiapofer are pēnea'at. Ajuee 'gā pota'wa are ki pēnea'at. Mimer are etee ki pēnea'at pejejemogyau, pejejeue pejejea'aramū. Pejemu'e pejejuemiapofer esage are pejejemogyau. ⁹Pejejeupe je'eawer imū etee mama'ea peapo. Pejejeupe jeremiesaukar imū nanē pēē iapou nū. Jereko esagea ako peesag ai'i. A'eramū ki je 'jawe pejejemogyau. Aipo apo re nipo Janeruwarete 'ga rekoī pē pype, pē mopy'a'wyre'ema oje'jawe.

Paulo 'ga aku'iramū 'gā nee

¹⁰Jarejararete 'ga ree je jemujari. A'eramū je teku'iramū tekou 'ga ree. 'Awamū 'ā pejejea'aramū je ree rai'i nū, mama'e mua jee rai'i nū. Ymā ako mama'ea nepemuri jee ikue. A'ete ako pēē pejejoporomutaramū pejejemogyau je ree ai'i. Aipoa je akwaap. ¹¹⁻¹²"Ma'eramū sipo 'gā mama'e mure'ema jee", 'jawe'em je pē nupe. Mama'e tywamū miamū jerekōēājamū te'ŷina. Mama'e tywe'emamū miamū tejekōēājamū te'ŷina. Tejekōēāi are tejemu'jau ikue. Tejemi'uram kwajamū jerekōēājamū. Tejemi'urame'emamū miamū je tejekōēājamū te'ŷina jepi. ¹³Jejui Kristu 'ga je mopājēu mama'e are. A'eramū je tejemouaga mama'e upe.

¹⁴A'ere pēporoywera resageramū jee. Mama'eay upe jeruaga pype pēē mama'e mua jee. Epafrotitu 'ga nanē pēē imua jee. Aipoa esage jee. ¹⁵Firiposi pewaramū pēē mama'e mua jee Jejui 'ga je imome'u pyrauwe ako ikue, Masetoni ywy pe je tekou Jejui 'ga mome'wau ikue. Pe awi je oramū ako pēē ka'aranūū mua jee ikue. Pēē etee ako mama'e mua je poawamū ikue. ¹⁶Anure ako pēē Tesarūn ipe je rekoramū mama'e mua jee ikue nū. A'ere ako pēē imuru'japa jee ikue nū, je ifutaramū ikue. ¹⁷Napesagi je pēē tejeupe mama'e mura te'ŷina. A'ere je "mama'ea je upe 'gā imuramū nipo Janeruwarete 'ga mama'e monoi 'gā nupe" 'e kwaawi. A'eramū je tejekōēājamū pēporoywer are. ¹⁸Pēporoywera reruara 'ga, Epafrotitu 'ga, ka'aranūū muapap jee. Tekotee 'gā nanē mama'e mua jee nū. Kwaiwete 'gā jeremifutara apyraapa imua jee. A'eramū wemyreramū jee. Ojeupe mama'ea pēē imuramū Janeruwarete 'ga worywamū pē nee. Nan tee futat 'ga worywamū je upe pēē mama'e muramū. Sā'ā 'ga rorywa jany kasiga rapy are rake. Nan tee futat 'ga rorywamū ee. ¹⁹Mama'ea ako pemut jee ai'i. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga mama'e mua pē nupe mama'e pyu pētywe'emamū. Jejui Kristu 'ga mama'e jararetea. 'Ga futat pēē erowiaa pejejemogyau. A'eramū 'ga Ruwarete 'ga pē nupe mama'e monoa atee pawe'emamū futat.

²⁰Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. A'eramū ki jane 'ga muorypa. "Ene te 'ā eneresage ekou", 'jau ki jane 'ga upe. "Ene te 'ā Oreruwaretea, ki Ku'jyp. Nitywi futari 'ga amū ene 'jawewara", 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe.

²¹Teje'ega je omono Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nupe juejue 'gā futaa. Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā. Janerewirera 'jawewara 'gā je pyriwara 'gā nanē oje'ega monou pē nupe pē futaa nū. ²²Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā oje'ega monou pē nupe pē futaa. Roma pewara 'gā 'wyriararete 'ga roga pype oporowyky ma'e 'gā, Jejui 'ga rerowiaara 'gā oje'ega monou pē nupe akou pē futaa.

²³Jarejararete 'ga Jejui Kristu 'ga resage pē nerekoa je afutat.

Kweramū etee futat jeje'ega pē nupe.

Korosi

'Ga amū awau Jejuu 'ga mome'wau Korosi pewara 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete. A'ere tekotee 'ga oi 'gā mu'jau tywet. A'eramū Korosi pewara 'gā amū opoia Jejuu 'ga rerowiar awi. 'Gā nera renuwamū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gā nupe. "Pejewyt Jejuu 'ga rerowiar upe. Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne. 'Ga etee jane katu'ok, jane mogyau Jarejuwarete 'ga remiayuwamū. A'eramū pēē pejepoire'ema 'ga rerowiar awi" 'jau 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa Paulo 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe 'gā mu'akwaapawamū rakue.

¹Je Pauloramū Jejuu Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā te 'ga je monoi omome'wawamū kwe pewaramū pē nupe ikue. ¹Uwarete 'ga remifutar imū 'ga je mogoi ikue. Timoteo 'ga, janerewirera 'jawewara 'ga ako 'au je pyri. ²Ka'arana je akwasiat imonou Korosi pewaramū pē nupe, Jarejuwarete 'ga remiayuwamū pē nupe. Jejuu Kristu 'ga rerowiaara 'ā pejemogy. ³Ga ree pejemogyar ire 'ā pēē pejemogyau orerewirera 'jawewaramū. Kūjāmeramū pēē pejemogyau orerenyra 'jawewaramū.

Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea futat. 'Ga resagea pē nerekoa je afutat. 'Ga pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

³Ga upe oroje'ega monou pē nee jepi. "Ene te 'ā eneresage, ki Ku'jyp", 'jau ore 'ga upe jepi. "Enera'yrarete 'ga, Jejuu Kristu 'ga Orejararetea futat. Ene futat 'ā 'ga rerowiarukaa Korosi pewara 'gā amū nupe rai'i. A'eramū ore ene muorypa 'gā nee", 'jau ore 'ga upe jepi. "Au'jete erejerowiarukat Korosi pewara 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe jepi.

⁴Gā amū 'ua pē mome'wau oree. "Korosi pewara 'gā Jejuu Kristu 'ga werowiat ajemogyau a'jea futat", 'jau pē nesakarera 'gā pē mome'wau oree. "Ojejuka esage pāwē etee futat 'gā Jarejuwarete 'ga remiayuwamū ajuee", 'jau 'gā pē mome'wau oree ai'i. ⁵Ga amū 'ā awau Jejuu 'ga mome'wau pē nupe rakue. "Jejuu 'ga amanū janetywera moiauwamū rakue, jane katu'okawamū rakue. Werowiaaramū 'ga anure jane rerooi jane mogyau ojeypyri", 'jau 'ga pē nupe rakue. Jejuu 'ga rera renupa ypy we pēē 'ā 'ga rerowiaa rakue. Aipoa morogyta esagea a'jea futat. A'eramū pēē ojeypyri 'ga pejereroo rapesaka pejemogyau. Ojeypyri jane oramū 'ga mama'e esage mua janee. Aipo rapesaga pē mojemogyppygukaa etee te Jejuu 'ga ree. 'Ga pyri pēo rapesaga 'ga rerowiaara 'gā nerekoukaa esage pē nupe. 'Jejuu 'ga rera 'ā okwasi'wau kwe pewara 'gā nupe. A'eramū 'ā Jejuu 'ga rerowiaaramū jane jarejemomytuna jarejemogyau. 'Ga rerowiarāmū jane 'ā 'ga je'ega renupa, mama'e esage apou 'ga remifutar imū. Pēē nanē 'ā Jejuu 'ga rera renupawe 'ga rerowiaa rakue nū. Niapoi agawewi jane mama'e esagea 'ga upe. A'etea Janeruwarete 'ga ajemuaēma jane ree. A'eramū 'ga wa'yra 'ga mua 'ga jukaukaa jane katu'okawamū rakue. Aipo are pejejeapyorauwe 'ā pēē 'ga rerowiaa rakue. ⁷Epafrasi 'ga futat awau pē mu'jau ee rakue. Epafrasi 'ga Jejuu 'ga upe oreporowyky iria futat. Orejekoty'aawarete 'ga futat jepi. Jejuu 'ga upe oporowyky ma'e 'ga futat. Ore 'jawe futat 'ga Kristu 'ga mome'wau pē nupe rakue. A'jea futat 'ga 'ea. ⁸Ga futat 'ut 'au ore pyri pē mome'wau oree ai'i. "Korosi pewara 'gā amū Jejuu 'ga werowiat ajemogyau", 'jau 'ga oree ai'i. "Janeruwarete 'ga 'Agesagea ajafutarukaa 'gā nupe 'gā jemogyramū", 'jau 'ga pē mome'wau 'ua oree ai'i.

⁹A'eramū ore 'ga orojeupe pē mome'uramū taetu oroje'ega monou arakou Jarejuwarete 'ga upe pē nee. "Emueapyo 'gā ejemifutar are, ki Ku'jyp", 'jau ore 'ga upe pē nee. "Mama'e are ene 'gā mu'akwaawukaa E'agesage pyu", 'jau ore 'ga upe pē nee. ¹⁰Aipoa 'ga iaporamū nipo pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat, pejemogyau esage nipo 'ga remifutar imū futat. A'eramū nipo 'ga aku'iramū 'ūina pē nee. Pejejenosōue'em nanē nū. "Epoar iki 'gā mama'e esage apou", 'jau ore arakou 'ga upe pē nee. "Ejekwaawukat 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe pē nee. ¹¹Janeruwarete 'ga pājērete. A'eramū ore 'jau 'ga upe: "Epājēa emut 'gā nupe. A'eramū 'gā wuagamū mama'eay upe", 'jau ore 'ga upe. "A'eramū 'gā opoire'ema ene rerowiar awi", 'jau ore 'ga upe oroje'ega monou pē nee.

A'eramū pēē pejekōēājamū etee futat pejemogyau, pejejeupe mama'eay jesaukaramū miamū. ¹² Pēku'i te ki pejemogyau pejejeupe 'ga remimurama rapesaka. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga pē mū'jāu pē mogyau wemiayuwamū rakue. A'eramū 'ga mama'e esage m̄yina gatu peu ojepyri pē nupe. A'eramū ki pēē 'ga muorypa pejejeupe 'ga remiapofera resag ire. Anure nipo jane oi 'ga pyri. Peu nitywi futari ppytuna. Nitywi futari mama'e tywera. Peu futat 'ga mama'e esage m̄yina gatu janee. ¹³ Jane katu'ogamū 'ga jane mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui rakue, jane mueateeu mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwā 'gā nui rakue. 'Ga futat jane mogyau wa'yra 'ga remiayuwamū, wemifutararete 'ga remiayuwamū. ¹⁴ 'Ga remifutararete 'ga futat ako 'ga ra'yra 'ga amanūmū janetywera mepyawamū 'Uwarete 'ga upe janee rakue. A'eramū 'agamū Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wi, jane ifutaramū. A'eramū 'ga wa'yra 'ga remiayuwamū jane mogyau.

Jejui Kristu 'ga

¹⁵⁻¹⁷ Niesagi we jane Jarejuwarete 'ga. A'ere 'ga ra'yrarete 'ga, Kristu 'ga ruri 'Uwarete 'ga kwaawukaa janee rakue. 'Uwarete 'jawe futat Jejui Kristu 'ga. A'eramū jane Jejui Kristu 'ga resag ire 'ga Ruwarete 'ga ree jarejeapyoramū. Jejui Kristu 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat. Eteete 'ga wemiapofera apyraap. Mama'e apo enunewe Jejui 'ga akou 'Uwarete 'ga pyri futat rakue. A'eramū 'ga Ruwarete 'ga mama'e apoukaa 'ga upe rakue. Ywaga pypiat, ywy pypiat, ae upe esaukaripyat, ae upe esaukaripyre'em, ywagipewara gā, ywagipewara 'gā 'wyriara gā. M̄imera 'gā Janeruwarete 'ga iapoukaa Jejui 'ga upe rakue. A'eramū 'ga 'ga futat imogoy 'ga remiapofera mama'e jarareteramū. 'Ga mama'e apoe'em ire amunipo 'ā nitywi futari mama'ea. Nojeuw ekoetei mama'ea rakue. 'Ga futat mama'e apou rakue. A'eramū mama'ea ajemogyau 'ga remiapofer imū etee futat. Ojee 'ga jejukae'ema 'jawe mama'e jemogyi. A'ere 'ga jejukai futari ee ijemogyramū. Opājē mū 'ga mama'e mogyau. ¹⁸ Kristu 'ga akou 'wyriaramū janee ojee janejemogyppygamū. 'Ga futat jane mogyau rakue. Amanū re 'ga oferapa ete rakue nū. 'Ga futat 'ā oferaw ppy ppy ma'efera. Namanū'jawi futari 'ga. A'eramū 'ga eteete ma'eramū akou.

¹⁹ Ymā ymā we te Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: “Teja'yra 'ga tomogo teje'jawe etee futat 'jau”, 'jau 'ga rakue. A'eramū 'agamū Kristu 'ga 'Uwarete 'ga 'jawe etee futat akou. ²⁰ Wapo ppyramū 'ā mama'ea wesageramū futat rakue. A'ere aeypy 'gā nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū 'gā mama'e motywerukaa 'agamū rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau rakue: “Teja'yra 'ga je omono ywy pe, 'ypeywar are amanū ma'eramū”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “A'eramū 'ga owy reko'wogukaa 'gā nupe mama'e tywera mepyawamū jee”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “Tamojenosimāp 'gā tejee 'jau nū kwy”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'agamū Kristu 'ga 'ua ywy pe amanūmū jane katu'okawamū rakue. Amanūmū 'ga mama'e mojewyapap 'Uwarete 'ga upe nū. Ywag ipe ajemogy ma'e, ywy pe ajemogy ma'e. M̄imera 'ga imojewyapap 'Uwarete 'ga upe rakue. Anure nipo 'ga akou 'wyriarareteramū 'ga wemimurera mama'e upe nū.

²¹ Ymā 'ā pēē nanē nepē'wyri Jarejuwarete 'ga upe rakue. Mama'e tywera etee futat 'ā pēē iapou pejemogyau ra'e jepi. Mama'e tywera etee futat pēnea'awa pejemogyramū ra'e jepi. A'eramū pēē 'ga ree iporomutare'emamū te futat pejemogyau rakue. ²² A'ere 'awamū Janeruwarete 'ga pē mota'waukari ojeupe wa'yra 'ga manū are. Jejui 'ga ry pyu futat 'ga pē pireita pētywer awi. A'eramū 'ga 'awamū werowiaaramū pē mujarukaa ojee. Anure nipo 'ga pē nerawau ojepyri. Kristu 'ga pētywera omoit pē nui. A'eramū nipo pēē Jarejuwarete 'ga rowase pejeo renosōue'em futat. Nitywi futari nipo “'ga nia'wyri” 'jara 'ga amū. A'eramū pēē pejejesageramū pejemogyau 'ga upe. ²³ Kristu 'ga rerowiar awi pejeipoire'em ire pēē pejejenosōue'em 'ga rowase pejeo awi. A'eramū pēē 'ga rerowiaa tāmējē pejemogyau. 'Ga ree pejemogyppyg ire pejejeatee'emamū futat 'ga rerowiar awi. Sā'ā 'oga rupaa'mywa oypytyim ire, i'are'ema futat. Nan tee futat pēē. Kristu 'ga ree pejemogyppyg ire pejeipoire'ema futat 'ga rerowiar awi. Jejui Kristu 'ga mome'u renupa ppy we pēē 'ga rerowiaa. “Janeruwarete 'ga werowiaara 'gā omogy anure ojepyri oo ma'eramū futat” 'ea pēē erowiaa. 'Ga rerowiar ppyrauwe Janeruwarete 'ga pē mogyau ojepyri oo ma'eramamū futat. A'eramū ki pēē Jejui 'ga rerowiarawū pejeipoire'ema futat

'ga rerowiar awi. ('Ga rerowiar awi opoit ma'e 'gā nooi futari 'ga pyri anure.) 'Ga ree morogyta esage mome'u mokwasi'wau kwe pewara 'gā nupe. Je nanē Kristu 'ga ree morogyta esage mokwasi'wara futat kwe pewara 'gā nupe nū.

Paulo 'ga porowyky

²⁴ A'ere judeue'emamū pē nupe Kristu 'ga mome'u rayramū jee. Pejejeupe je Jejui 'ga mome'uramū ako pēē judeue'emamū je nupānupāu, je jukawaipa ako ikue. A'etea 'ā je teku'iramū etee futat tekou tejereko tywer are ikue. Wayrūnamū agawewi te 'ā Kristu 'ga jane katu'okawamū rakue. A'etea jane 'ga rerowiaaramū jarejayrūnamū wējēmī futat nū, 'ga rerowiarukaawamū 'gā nupe nū. Najanerayrūmawi we jane 'ga rerowiaarama 'gā nūi. ²⁵ Ymā te Janeruwarete 'ga je mogoi judeue'emamū pē nupe oje'ega mome'wawamū ikue. "Ere ewau je mome'wau judeue'ema 'gā nupe ekou, 'gā mu'jau jeporogytafer are. Emu'epap 'gā ewau je'eawer are", 'jau 'ga jee ikue. A'eramū je teporopoariweramū pē nee. Aporowyky je tekou pē nupe. ²⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga namueapyoi aepy 'gā wemiaporam are rakue. A'eramū aepy 'gā weapyoe'emamū ee. "Anure je judeue'ema 'gā nanē ikatu'oka nū" 'e are 'gā weapyoe'emamū rakue. A'ere 'ga 'awamū wemiayuwamū jane mueapyoi ee. ²⁷ Wemiayuwamū 'ga jane mueapyou wemiapo are. Judeue'emamū pē nupe nanē Janeruwarete 'ga mama'e esage apoukaa wa'yra 'ga upe nū. Werowiarāmū Jejui Kristu 'ga jane mujaa ojee. Judeue'emamū nanē 'ga pē mujaa ojee werowiarāmū. A'eramū nipo 'ga "anure ojee ojemujat ma'efera 'gā nerawau ywag ipe ojepyri" 'e are jane mueapyou.

²⁸ A'eramū ore arawau kwe pe Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe ai'i. 'Ga rerowiaara 'gā ore imu'jau, imu'akwaapa 'ga remifutar are ai'i. Mama'e tywera apo awi nanē ore 'gā mu'akwaapa nū. Janeruwarete 'ga ore mu'akwaapa 'gā mu'jawamū. A'eramū ore 'gā mu'jau ee ai'i. Anure nipo ore Jarejuwarete 'ga rowase 'gā nesaukari 'ga upe: "Koromū ore Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā mu'e ikue. Werowiat 'gā 'ga a'jea futat ajemogyau", 'jau nipo ore 'ga upe, 'gā nesaukaa. A'eramū ore 'awamū 'gā mu'jau 'ga ree ai'i. ²⁹ Ma'eramū 'ā je najeojeri futari tekou, Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. Kristu 'ga opājē mua jee, ojeupe je moporowykyaukaa. A'eramū je 'ga pājē mū teporowykyau tekou 'ga upe.

2

¹ Afutat je pēneapyoa teporowyky are. Tejesakare'emamū pē nee miamū teporowykyau tekou. Korosi pewaramū pē nee, Laodiceja pewaramū pē nee, ajejeja tejesakare'ema 'gā nee. Mīmeramū pē nee je porowykyi tekou kwaiwete. ² Nanuara jeporowykyia je rekoa pē nupe: Jejui 'ga ree pē mojemogyppygukaawamū, pejejeue pēporomutat pejemogyawamū, majepe 'yweteewara 'jawe pē mogyawamū. Majepe 'yweteewara 'jawe pejemogyramū pēē pejomogyppygukaa Jejui 'ga ree. Mīnamū jeporowykyia je rekoramū pē nupe. Jarejuwarete 'ga je'eg are je pē mu'jau. A'eramū nipo pēē 'ga 'eawer are pejejeapyo re 'jau: "A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega", 'jau nipo pēē, pejejeapyoramū a'jea futat 'ga je'eg are. Ymā te 'gā naeapyoi Jarejuwarete 'ga 'eawer are rakue. A'ere 'awamū janereapyoramū 'ga 'eawer are. Kristu 'ga ree 'ga 'i rakue. ³ Kristu 'ga te aje 'ā jane mueapyou 'Uwarete 'ga 'eawer are, 'ga remikwaaw are. Nitywi futari 'ga remikwaawe'emamū. Janereapyoi futari jane 'ga remikwaawa mama'e are. A'ere Kristu 'ga ikwaawi. A'eramū 'ga jane mueapyou ee. Ojee ymāwarera 'gā neapyoe'emawer are 'ga jane mu'akwaapa. A'eramū 'ga 'agamū jane mueapyoukaa ee.

⁴ Aipoa je amome'u pē nupe, 'gā amū 'me rerowiarukare'emawamū pē nupe. Perowiat kasi 'gā amū 'mea ne. Peenup katu ra'ne ki 'gā je'ega. Kasi a'e pe pejemoryteeukat 'gā nupe ne. Esage ma'e 'jawe futat nipo 'gā je'ega numiamū. A'ere o'meramū te 'gā 'i. A'eramū pēē 'gā nerowiare'ema pejejemogyau. ⁵ Muku agawewi je rekoī pē nui. A'etea je tejea'aramū tekou pē nee. A'eramū je pēē 'gā 'me rerowiara futare'ema. Jejui 'ga ree pejemogyppygya te je muoryp. Majepe 'yweteewara 'jawe nanē pejemogyā nū, Kristu 'ga pēē erowiara. Mīmera je muoryp je mogou.

Kristu 'ga ree jane jemujari

⁶ 'Awamū 'ā pēē Jeju Kristu 'ga rerowiaa rakue. “Ene 'ā orejararetea”, 'jau pēē 'ā 'ga upe rakue. 'Ga ree ojemujat ma'eramū pejemogy 'awamū. A'eramū ki pēē pejemogyau esage 'ga je'eg imū etee futat. ⁷ Ymā te 'ā Epafraasi 'ga pē mu'ei Jeju 'ga ree rai'i. A'eramū pēē Jeju 'ga rerowiaa pejemogyau rai'i. Pejemu'eawer imū etee futat ki mama'ea peapo pejemogyau. Ojee pejemujar ire Kristu 'ga pē mojemogyppygukari a'jea futat ojee. A'eramū pēē 'ga rerowiaa futat. Jarejuwarete 'ga muorypa au'jeteramū pejejeupe 'ga remiapofera mama'e are.

⁸ Pejejea'gwau Jarejuwarete 'ga ree morogyta 'me mome'wara 'gā nui. Peje-jemu'jawe'em 'gā nee. Perowiat kasi 'gā 'mea ne. NaKristu 'ga je'ega rūi 'gā omome'u. Wea'aw are etee 'gā pē mu'ei. Morogyta ymanera etee futat 'gā omome'u akou. Mama'eukwaaw are etee 'gā pē mu'ei. NaKristu 'ga 'eawera rūi 'gā omome'u pē nupe. ⁹ A'eramū ki pēē 'gā porogyta rerowiare'ema pejemogyau.

'Uwarete 'ga 'jawe katu futat Kristu 'ga. Jeju Kristu 'ga te 'ā 'ut 'au ywy pe 'Uwarete 'ga ree jane mu'jawamū rakue. Kūima'eramū jane 'jawe agawewi futat 'ga. A'ere 'ga 'Uwarete 'ga 'jawe futat. ¹⁰ Jeju Kristu 'ga ree futat 'ā pejemujaa rakue, ipājērete ma'e 'ga ree futat 'ā pejemujaa rakue. Ywagipewara pājēa apyaaapara 'ga. Ywy pewara pājē, 'y pewara pājē. Najuejue etee ipājē ma'ea. Mīmēra pājē apyaaapararete 'ga futat. Nitywi futari pājē mū 'ga apyaaaramū. 'Ga futat 'ūina 'wyriarareteramū mama'e upe. 'Ga ree pejemujar ire Janeruwarete 'ga opājē muri pē nupe nanē nū. Ojee pejemujar ire Kristu 'ga rekoji pē pyri. Janeruwarete 'ga nanē akou pē pyri nū. A'eramū pēnemifutara atee'pawe'emamū futat pē nui.

¹¹ Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwa nanē 'awamū nū. Ymā te oreypy 'gā judeu 'gā etee Janeruwarete 'ga remiayuwa rakue. “Pejemojewag iki jee”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. “Ijewak ma'e 'gā etee jeremiayuwaamū”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'ere 'awamū nanarūi. Jeju 'ga rerowiaara 'gā juejue te 'ga omogy 'awamū wemiayuwaamū. Ijewak ma'e 'gā, ijewage'ema 'gā 'jau 'ga imogyau wemiayuwaamū Jeju 'ga jane erowiamū. Werowiamū Kristu 'ga janetywera moiri jane wī. A'eramū 'ga mama'e tywera apo awi jane mueateekaa. Jarejemifutar imū mama'e apo awi nanē jane mueateekaa nū. ¹² Pēnea'at Kristu 'ga manūawer are. 'Ga manū re 'ā 'gā 'ga monou inuga ita kwara pype rakue. Ita kwara pype 'ga mono 'ga nug ire 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa etee opājē mū rakue nū. Nan tee futat nipo pēē. 'Ga rerowiamū pēē 'ga rerowiar ymanera 'ga amū upe pejepymīaukaa pejetywer awi pejepoira resaukaawamū. 'Y pe pē pymīa: “Kristu 'ga amanū jetywera moiawamū rakue” 'e rerowiara resaukaawamū pejejaupe. A'eramū je 'ga rerowiamū tekou 'awamū. “'Ga manū re 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa opājē mū nū. Aipoa je erowiamū Janeruwarete 'ga opājē mua jee, mama'e esage apoukaawamū jee” 'e rerowiaara resaukaawamū pejejaupe. Oferaw ire Kristu 'ga uēma ita kwar awi, akou nū. Nan tee futat pe'ē 'y awi pejepymī re. A'eramū ki pēē pejemogyau esage 'ga upe. ¹³ Ymā te 'ā pēē pejemifutar imū etee mama'ea peapo rakue. NaJarejuwarete 'ga remiayuwa rūi 'ā pēē nakue. Nepeenuwi futari 'ga je'ega rakue. Amanū ma'e 'jawe pejemogyau 'ga upe rakue. A'ere 'ga 'awamū pē mogyi wemiayuwaamū. Pētywera 'ga omoit pē nui. A'eramū 'ga pē mogyau oferap ma'e 'jawe ojeupe. ¹⁴ Ymā te Janeruwarete 'ga janetywera kwasiari inuga oka'aran are rakue. A'ere jane nienuwari Moisesi 'ga upe 'ga remikwasiarukarera rakue. A'eramū 'ga a'e renuwe'em are janetywera kwasiiaa inuga oka'aran are rakue. “Nuenupawi futari 'gā jeje'ega. A'eramū 'gā otywetyweramū jee. A'eramū je 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are” 'ea 'ga inuga ikwasiaa oka'aran are. Sā'ā ae mama'e mura epye'eme. Epye'eme imuripyra 'jawe futat tuwi wepye'emamū 'ga upe rakue. A'ere Kristu 'ga, 'y'peywar are 'ga manū, janetywera mepyawamū. A'eramū Janeruwarete 'ga 'awamū Kristu 'ga remiayuwaamū jane rerekou tywera'em janetywer are. ¹⁵ 'Y'peywar are amanūmū Kristu 'ga mama'eukwaawa 'wyriara pājē'oka. Emiayuwa reewe futat ako 'ga ipājē'okapap ai'i. Jane rowase futat ako 'ga mama'eukwaawa pājē'oka ai'i. Imojenosōu ako 'ga jane reape ai'i.

¹⁶ A'eramū ki pēē pejeapyakawe'em 'gā amū porogyta 'me are pejemogyau ne.

Iporogyta 'me ma'e 'gā nipo 'jau: “Peko kasi tesirūgatu ne. Pe'u tesirūmet kasi mama'ea ne. Pejeporowykyawe'em 'araiwa rupi. Jayru'wi are, morowykye'em are. Mīmer are nanē nū pejekowe'em tesirūgatu nū”, 'jau futatee 'gā pē nupe. A'ere kasi peapyaka 'gā je'eg are ne. ¹⁷Ymā janepy 'gā nemiapofera te poromū mama'ea rakue. A'eramū pēē pejeapyakawe'em aipoa morogyta ymaner are. Morogyta ymanera Jejui 'ga remiaporama resaukaawa te rakue. A'ere ako 'awamū Jejui Kristu 'ga ruri janee ikue. A'eramū jane 'awamū 'ga kwaapa. A'eramū jane mama'e apowe'em morogyta ymaner imū. Jejui Kristu 'ga te jane mu'e mama'e a'je are. 'Awamū jane mama'e apoi 'ga je'eg imū etee futat. ¹⁸A'eramū ki pēē pejeapyakawe'em 'gā 'me are pejejemogyau. “Nepē'a wyri Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē pejeje'ega monowe'em 'ga upe tāmējē. 'Ga pyriwara 'gā nupe etee ra'ne pejeje'ega monou. A'eramū 'ga pyriwara 'gā etee oporogytau Jarejuwarete 'ga upe pē nee. Afayup futat je ee ko”, 'jau futatee nipo 'gā pē mu'jau ywagipewara 'gā muoryw are, ofayup 'me are. A'ere kasi peapyaka aipo 'gā je'eg are ne. O'meramū 'gā 'i. Wemikwaawe'em are aipo 'gā jamu'ei ekoetei. Ojerowiaraipe ekoete 'gā ojee. Wemifutar imū etee 'gā mama'ea apoi. ¹⁹Aipo 'gā Kristu 'ga rerowiare'ema 'gā futat. Najamu'ei futari 'gā mama'e a'je are. NaKristu 'ga ree rūi 'gā jamu'ei. Morogyta tywer are tee 'gā jamu'ei. A'ere Kristu 'ga werowiaaramū Janejararetea futat. A'eramū 'ga ojejukau jane ree, jane mu'akwaapa janeremiapo are. 'Ga 'ā aeakaga 'jawe. Aeakaga aeretea muaranuwukaa. Aero'oa ojememōu aepēpenaw are. Aerajyga ae mukurējūka pāwē gatu etee te futat. A'ere aeakaga etee imuaranuwukari imujaa. Nan tee futat Kristu 'ga jerowiarukari tāmējē werowiaaramū janee. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat 'ga iapou.

²⁰Ymā te 'ā Kristu 'ga manūi 'ypeywar are janetywera moiawamū rakue. 'Ga 'ā pē mū'jāu mama'eukwaawa 'wyriara remiayuw awi. Kristu 'ga ree pejejemujaa 'awamū pejejemogyau. A'eramū pēē pejepoia pejetywer awi. A'eramū pēē 'awamū mama'e apowe'em tekotee 'gā je'eg imū. Sā'ā ae amanū re mama'e apou'jawe'ema. Nuenuwu'jawi ojoje'ega. Nan tee futat ki pēē 'awamū mama'e apou'jape'ema 'gā je'eg imū, pejeapyakau'jape'ema 'gā 'me are pejejemogyau. ²¹Aipo 'jau nanē nipo 'gā 'mea pē nupe nū. Mama'e mū ree nanē nipo 'gā 'jau nū. “Peawyky kasi 'aga ne. I'wawe'em nanē esaka nū. Pejewyke'ema nanē ee nū”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe, wemikwakup 'me are. A'e are sipo peapyaka pejejemogyau? Naani. ²²Peapyaka kasi ee ne. Teepaw etee 'gā nemimome'ua. Najaneruwarete 'ga je'ega rūi aipo e'i. Wea'aw are etee aipo 'gā jamu'ei ekoetei. ²³Aipo are ajamu'jara 'gā i'akwaap ma'e 'jawe futat numiamū. A'ere i'me ma'e 'gā futat. Ymā te Janeruwarete 'ga janepy 'gā mu'ei omuoryw are rakue numiamū. A'ere aipo 'gā niporomuorywiwari 'ga remifutar imū 'ga ree rakue. A'eramū 'gā 'agamū “Orojemifutar imū sipo ore Jarejuwarete 'ga muorywi pa”, 'jau nipo 'gā ajemogyau numiamū. “Ore Jarejuwarete 'ga ore aramuoryp”, 'jau futatee nanē nipo 'gā ajemogyau nū. “Pejereko tywet pēē te futat Jarejuwarete 'ga muorypawamū”, 'jau futatee nanē nipo 'gā ajemogyau nū. A'ere 'gā nemimu'ea nia'wyri futari. Na'gā nemimu'efera rūi mama'e tywera apoukare'ema janee. Jarejuwarete 'ga pājē mū te jane mama'e tywera niapoi.

3

¹²Jejui Kristu 'ga manū re Janeruwarete 'ga 'ga moferapa 'ga mogou nū. Kristu 'ga ree pejejemujar ire Janeruwarete 'ga pē mogyau oferap ma'e 'ga 'jawe. 'Ga moferaw ire Janeruwarete 'ga Kristu 'ga rerawau imyina ojeypyri mama'e jarareteramū 'ga mogou 'wyriaramū. A'eramū ki pēē pejejea'aramū pejejemogyau Jejui Kristu 'ga muorypawa mama'e are etee futat. Pejejea myinu'jape'ema futat 'ga muorypawe'ema mama'e are. ³'Awamū nepeapou'jaw arūi mama'e ymanera, pejejemiapofer ymanera. Sā'ā ae amanū re mama'e tywera apou'jawe'ema. Nan tee futat pēē. Kristu 'ga rerowiar ire ae poiri mama'e tywera apo awi. 'Ga 'jawe etee futat jarejemogyau. Jejui Kristu 'ga jaawamū pejejemogyau. 'Ga 'Uwarete 'ga ree ojemujat ma'ea. A'eramū ki pēē pejejea myina 'gā muorypawa mama'e are etee futat. 'Ga rerowiare'ema 'gā naepyo'i futari Jarejuwarete 'ga ree pejemujara. ⁴A'ere nipo 'gā anure 'gā neapyoramū ee. Kristu 'ga ruramū nipo Janeruwarete 'ga jane mua 'ga rupi. Kristu 'ga jane mogyau nakwaparimū etee warāu rūi.

Oje'jawe futat nipo 'ga jane mogyau. A'eramū jane 'ga ruaw esage renyfuga rupi nipo jarejua 'ga rupi jarejypa.

Pēneatee mama'e tywer awi

⁵ A'eramū je 'jau pē nupe: Pēneatee mama'e tywera apo awi. Amanū ma'e 'jawe futat nepeapou'jawi mama'e tywera. Pejekowe'em pejemirekoe'ema kūjā are. Kūjāmeramū nanē pejemene'em are pejekowe'em nū. Pemogoukat kasi kūima'e amuteea pejeeje kūjāmeramū ne. Nia'wyri aipoa, 'jau je pē nupe. Pejekaraemā kwai are te nanē pejeejea'are'emamū nū. Okaraemā kwai are etee ea'at ma'e 'gā okaraemā kwai are etee futat ojemogypyk. Okaraemā are ojemogypyk ma'e 'gā maira'me are ojemogypyk ma'e 'jawe futat. Nojemogypygi 'gā Jarejuwarete 'ga ree. A'eramū okaraemā kwai are etee 'gā jemogypyga nanē wa'wyre'emamū nū. ⁶ A'eramū nanuara 'gā akou tyweeete Jarejuwarete 'ga upe. Nuenuwi 'gā 'ga je'ega. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweeete nipo anure.

⁷ Jeju 'ga rerowiare'emawe pēē nanē mama'e apou pejemifutar imū etee futat rakue nū. Nepeenuwi futari 'ā 'ga je'ega rakue. ⁸ A'ere 'awamū peenup 'ga je'ega. A'eramū pēē 'awamū mama'e tywera apou'jape'ema futat. Pejejuaykawe'em nanē 'gā amū pejejeroko tyweramū. Pejekowe'em pejemara'ne'emamū pejeeje. Pejejoje'ēwu'jag ekoete'em nanē nū. Pejee'egayawe'em nanē pejejaupe. Pejee'egaiwe'emamū nanē pejejaupe. ⁹ Peje'me'emamū nanē pejejaupe. Mīmera kasi peapo ne, a'e je pē nupe. Ymā 'ā mama'e tywera ete peapo rakue. A'ere pēē 'awamū Jeju Kristu 'ga ree pejemogypyk. A'eramū pēē 'awamū mama'e tywera apou'jape'ema pejemogypyk. ¹⁰ 'Awamū pejemujat Kristu 'ga ree. A'eramū pēē 'awamū ymāwarera mama'e tywera apoawer awi pejejeateeramū futat. Pe'je pejemū'jau 'awamū Jeju Kristu 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e apoukaa pē nupe wemifutar imū. Oje'jawe 'ga pē mogyau mama'e esagea etee iapoukaa pē nupe. Oje'jawe pēē mama'e aporamū 'ga ojekwaap katu katuukaa pē nupe. Aipoa 'ga afutat. ¹¹ 'Ga 'jawe ete mama'e apoaramū jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe futat. Ore judeuramū, pēē judeue'emamū, imojewagipyre 'gā, imojewagipyre'ema 'gā, tapy'jja 'gā, towajat tesirūmera 'gā, o'wyriaru upe te oporowyky ma'e 'gā, ojeupe te oporowyky ma'e 'gā. Mīmeramū nipo jane jarejemogyau jareju'jaju'jawe etee futat. A'eramū jane "najanepytuna rūi 'ga", 'jawe'em jarejeamutee 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū jane jareju'jaju'jawe etee futat. Kristu 'ga janejat pāwē pāwēa futat. 'Ga etee te jane apyrap.

¹² Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga poromutaramū pē nee rakue. 'Ga 'ā pē mū'jāu wemi-ayuwamū pē mogyau rakue. A'eramū ki pēē nanē pejepota'wa esageramū pejeeje pejemogyau 'ga 'jawe etee futat. Pejemuaēma pejeeje. Pejeeje etee pejejerowiaraipe'ema pejemogyau. Pejejeaite'ema pejeeje. ¹³ Mama'e tywera pejeejeupe iaporamū pejemara'ne'emamū pejekou pejeeje namutamutat. Pejejeateeramū kamēsiete jui. Sā'ā Janerarete 'ga, Kristu 'ga, jane raykae'ema janetywer are, imoira etee jane wi. Jane wi janetywera moir ire 'ā 'ga wea'aru'jawe'emamū futat jane rayka are. A'eramū ki pēē nan tee futat, 'ga amū mama'e tywera pejeejeupe iapo re, pejeejea'are'emamū au'jeteramū 'gā nayka are. Pejejeateeramū kamēsiete futat 'gā nayka awi. Pejeejea'aru'jawe'emamū futat ee nū. ¹⁴ Nan pejemogya esage futat. A'eramū je 'awamū 'jau'japa pē nupe nū. Pēpota'wa esage pejeeje. A'eramū pēē nanuara apo re pejemogyau majepi 'yweteewara 'jawe futat. ¹⁵ Ymā we te 'ā Janeruwarete 'ga pē pyyrūi rakue. "Tamopota'waukat 'gā ajaupe 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga pē pyyrūmū ojeupe rakue. Werowiaramū Kristu 'ga pē mopota'waukaa pejejaupe, pē mogyau wemiayuwamū. A'eramū pēē 'awamū pejemogyau majepi 'yweteewara 'jawe futat. Pejeejeupe Jarejuwarete 'ga remiapofer are 'ga muorypa pejemogyau. ¹⁶ Kristu 'ga je'eg are pejeejea'aramū pejemogyau 'eramū nipo pēneapyo futat 'ga eawer are. A'eramū pēē pejejamū'jau 'ga pejemu'eawer are. Pamaraka'ag ki 'ga eawer imū etee futat. Marakau futar iki 'ga remiapofera pemome'u 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga muorypa 'ga marakau futat pejemogyau. Pejeejeupe 'ga remiapofer are 'ga muorypa a'jea futat. ¹⁷ Jeju 'ga remiayuwamū pēē. 'Ga futat Janeraretea. A'eramū ki mama'ea peapo esage etee pejemogyau 'ga ree. Peoporogyta

esage nanē ki pejejaupe 'ga ree nū. 'Ga futat jane mota'waukaa 'Uwarete 'ga upe. A'eramū pēē 'ga ree Jarejuwarete 'ga muorypa pejejemogyau 'agamū.

Pejemogy esage 'ga upe

¹⁸ A'eramū ki pēē kūjāmeramū, imen ma'eramū, pejeapyakau pejemena je'eg are. Kristu 'ga remiayuwamū pēē. 'Ga futat aipoa futaa. ¹⁹ Emireko ma'eramū ki pēē pejeporomutaramū pejejemireko are. Peje'eg wyrafen kasi pejejemireko upe ne.

²⁰ Kunumīnamū nanē pēē pejejara 'gā je'ega renupa etee pejejemogyau. Kristu 'ga remiayuwamū pēē. A'eramū pēē pejejara 'gā je'ega renuwa Jarejuwarete 'ga muorypa.

²¹ Pēē nanē ki ta'yriaramū pejeje'eg esage etee pejeja'yra 'gā nupe. Ojeupe peje'eg esage'emamū pēna'yra 'gā nuapoi futari mama'ea pēnemifutar imū ne. 'Gā norywa mateepapa etee ne.

²² Pēē mū nipo pejeporowykyau pejejerekwara upe. A'eramū ki pēē pejejerekwara 'gā je'ega renupa. 'Gā amū nipo oporowykyau esage werekwara 'ga reape etee. Werekwara 'ga remiesaga tywi nipo 'gā oporowykyau esage'em. A'ere kasi nanarūi peapo ne. Pejejepyri pejejerekwara 'ga reko'e'emamū nanē ki pēē mama'e apou esage pejejerekwara 'ga 'eawer imū etee futat. Pekwaap 'ā Jarejararete 'ga Jejui Kristu 'ga. A'eramū pēē pejeporowykyau esage 'ga muorypawamū. ²³ Pejeporowykyau esage futat pejejemogyau. Napejerekwara 'ga upe etee rūi peporowyky. Nanuaramū Jarejararete 'ga upe nanē futat peporowyky. Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Peporowyky esage ki, je 'i pē nupe. ²⁴ Pēporowyky esage resag ire Janeruwarete 'ga pē mepyi pēporowyky esageawer are. Aipoa pekwaap. Kristu 'ga 'ā Jarejararetea. A'eramū Janeruwarete 'ga u'eawer imū etee futat pē mepyau esage Kristu 'ga upe pēporowyky esageawer are. ²⁵ Mama'e tywera apoara 'gā nanē nipo Janeruwarete 'ga imepyau pāwē pāwē 'gā nemiapoferarū'e'emawer imū etee futat, 'gā nerekou tyweaete nipo 'ga 'gā nemiapofera tywer are.

4

¹ Pēē mū pejejeupe oporowyky ma'e 'gā nerekwara. Pejejeupe oporowyky ma'e 'gā nerekou esage. Mama'e monou 'gā nupe, pejejakate'eme'emamū futat. Mama'e pyu 'gā tywe'emamū pēē mama'e monou 'gā nupe. 'Gā jararete 'ga pējara nanē futat 'ga nū. 'Ga 'ā Jejui Kristu 'ga. Ywag ipe 'ga reni. Ojejukau esage 'ga pē nee nanē nū. A'eramū ki pēē pejejejukau esage pejejeupe oporowyky ma'e 'gā nee 'ga 'jawe. Aipoa esage 'ga upe.

'Gā neko are 'gā mu'akwaapawet

² A'ere 'awamū je 'i Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū juejue pē nupe. Jarejuwarete 'ga upe pejeporogytau kasi pēnea'at mama'e mū ree te ne. 'Ga muorypa nanē pejejeupe 'ga remiapofer are nū. ³ Je ree nanē pejeporogytau 'ga upe nū. Moromunepawa pype je reni. Kristu 'ga mome'u jereko are 'gā je munewi je mýina. Ymā te 'gā naeapyoi Kristu 'ga ree rakue. A'ere 'awamū je 'gā mueapyoi 'ga ree. A'eramū pēē pejeporogytau 'ga upe je ree. "Eroukat 'gā amū Paulo 'ga pyri, ki Ku'jyp. Nokwaawi we 'gā Kristu 'ga porogytafera. A'eramū ene 'gā nerawaukaa 'ga pyri. Ojepyri 'gā oramū Paulo 'ga Kristu 'ga porogytafera tomome'u 'gā nupe 'jau", pe'je ki 'ga upe je ree. ⁴ "Epoat Paulo 'ga Kristu 'ga mome'wau katu katuukaa 'gā nupe", pe'je ki 'ga upe je ree. Teporomome'ukatoweramū Kristu 'ga mome'u are 'gā nupe. A'eramū je a'eramū "Pejeje'ega pemono 'ga upe je ree", 'jau pē nupe.

⁵ Pejejemogyau esage nanē ki Kristu 'ga rerowiare'ema 'gā pype nū. Pejenosī awi Jejui 'ga mome'wau 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. 'Gā pyri pejejemogyau pēē 'ga mome'wau futat 'gā nupe. A'ere ki pēneapyo ra'ne 'gā neko are. 'Gā neko esageramū tāmējē ki Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe. Kasi a'e pe 'gā pēpy'aetūjaiw ine, Kristu 'ga mome'wau 'gā nupe ne.

⁶ 'Gā nupe 'ga mome'wau pēē a'jeteetewi futat 'ga mome'wau 'gā nupe. A'eramū te nipo 'gā wapyā mýi pēnemimome'u are. A'eramū nipo 'gā oporonupa pēnemimome'u are pē nupe. A'eramū taetu pē pejejeupe ee 'gā poronuwamū 'ga mome'wau esage etee futat 'gā nupe. Nan iki Kristu 'ga pemome'u erowiarukaa 'gā nupe.

⁷⁻⁸ Tikiku 'ga nipo je omono pē pyri, pē nupe temome'wawamū. Tikiku 'ga Kristu 'ga rerowiaara 'ga futat. A'eramū 'ga janerewirera 'jawe futat. Orejekoty'aawarete 'ga futat.

Jarejararete 'ga upe orepowoky irū 'ga futat. Pē pyri je 'ga monoi temome'wawamū pē nupe. Kristu 'ga ree etee pē mojemogyppygukaawamū nanē je 'ga monoi pē pyri nū.

⁹Onesimu 'ga rupi je 'ga monoi pē pyri. Onesimu 'ga nanē janerewirera 'jawe futat nū. Jeporomutat je 'ga ree 'ga rekoramū. Pē'wyr awi futat 'ga ruri je pyri rai'i. A'eramū nipo 'gā 'au ojeapo ma'efera mome'wau pē nupe.

¹⁰Aristaku 'ga ako 'au moromunepawa pype je pyri. Oje'ega 'ga werooukat pē nupe, pē futaawamū. Maku 'ga nanē oje'ega rerawaukaa pē nupe nū. Maku 'ga Panape 'ga rewirera 'ga. Sooko je ako teje'ega rerooukara pē nupe 'ga ree ikue. “Pejejepyri Maku 'ga oramū ki peroo esage 'ga pejejepyri”, 'jau je ako teje'ega rerawaukaa pē nupe 'ga ree ikue. 'Ga futat nanē oje'ega werooukat pē nupe nū, pē futaawamū nū. ¹¹Josue Justo 'ga nanē oje'ega werooukat pē nupe pē futaawamū. Aristaku 'ga, Maku 'ga, Josue Justo 'ga. Mīmera 'gā judeua futat. Kristu 'ga ree 'gā jemogyppygi ajemogyau. 'Gā futat jejuru irūnamū ajemogyau Kristu 'ga mome'wau je 'jawe pē nupe. “Pe'je pejemogyau Ku'jywa 'ga remiyawamū”, 'jau 'gā 'gā nupe, jeje'egawa rupi etee futat. “Ku'jywa 'ga jane'wyrararetea futat”, 'jau 'gā ajemogyau 'gā nupe je'eawera 'jawe etee futat. A'ea je maku'iu 'gā nee. A'ere 'gā etee'i je poari Kristu 'ga mome'wau je pyri. Amumera 'gā judeue'ema 'gā jejuru irūa.

¹²Epafrasi 'ga nanē oje'ega werooukat pē nupe, pē futaawamū. Pē'wyr awi 'ut ma'efera 'ga futat. Kristu 'ga upe 'ga porowoky ore pyri. Jarejuwarete 'ga upe 'ga oje'ega monoi akou pē nee jepi. “Epoat ejemiyauwa 'gā, Korosi pewara 'gā. Ejerowiarukat tāmējē 'gā nupe. Ejemifutar are 'gā emueapyo”, 'jau 'ga akou Jarejuwarete 'ga upe pē nee. ¹³Oporomutamū 'ga pē nee. Laodiceja 'jaw ipewara 'gā nee, Ieroporisi 'jaw ipewara 'gā nee. Mīmera amunawa pypewaramū 'ga poromutamū pē nee. A'eramū 'ga oje'ega monou Ku'jywa 'ga upe pē nee akou. Jeremianuwamū futat 'ga oje'ega monoi 'ga upe pē nee. A'eramū je 'ga 'eawera kwaapa.

¹⁴Morofuanugara 'ga, Luka 'ga, nanē oje'ega rerawaukaa pē nupe, pē futaawamū. Luka 'ga janejekoty'aawaretea. Demas 'ga 'jau oje'ega rerawaukaa pē nupe, pē futaawamū.

¹⁵A'eramū ki pejewau Laodiceja pe jee. “Paulo 'ga oje'ega werurukat pē nupe, pē futaawamū”, pe'je ki jarejewirera 'gā nupe pejewau jee. Jarejenyra 'gā nupe nanē ki pe'je nū. Nīfa ēē upe nanē aipo 'jau nū, ēē rog ipe ajatyka ma'e 'gā nupe nanē jeje'ega mome'wau nū. ¹⁶Jeremimonofera ka'arana mogyta re pēē erawaukaa 'ga amū upe, Laodiceja pewara 'gā nupe nanē imogytaukaa nū. 'Gā nupe Jeremimonofera ka'arana nanē pēē imogytau pejejuemianuwamū nū.

¹⁷Akipu 'ga upe ki pe'je jee: “Janejararete 'ga futat 'ā ene moporowokyukat ojeupe rai'i. A'eramū ene ejeupe 'ga remiapoukarera etee futat iapoupap 'ga upe, e'i Paulo 'ga enee rai'i”, pe'je ki 'ga upe jee.

¹⁸Teje'ega je akwasiarukat ka'aran are 'gā amū nupe tejee. A'ere je futat amū kwasiari inuga pē nupe. Pauloramū je teje'ega monou pē nupe pē futaawamū 'ea je ikwasiaa ka'aran are. A'eramū pēē jeremikwasiarera resaka. “Paulo 'ga futat okwasiat imua janee rai'i”, 'jau pēē pejejaupe jeremikwasiarera ka'arana ruwamū.

Moromunepawa pype je reni. A'eramū pēē pejejea'aramū pejemogyau je ree. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega monou pejemogyau je ree.

Jarejuwarete 'ga resagea pē nerekoa je afutat.

Kweramū jeje'ega pē nupe.

1 Tesarũn

Paulo 'ga Silasi 'ga retee awau watau kwe pe amunawa tesirũmera pype. A'ere 'gã kwa 'gã kwawi etee amunawa mũ pyu. Awau 'gã Tesarũn ipe etee opytau. Muapyra morowykye'ema magwapa. A'e pe Paulo 'ga Jejuu 'ga mome'wau 'gã nupe. A'eramũ 'gã kwaiwete 'ga remimome'u rerowiaa. A'eramũ 'ga renupara 'gã ajemogyau Jejuu 'ga rerowiaaramũ.

A'eramũ erowiare'ema 'gã ajuerekoayau 'gã nee. “Ma'Ja are 'gã Paulo 'ga rerowiaa 'ũ? 'Gã tete 'ã oo ekoete ajemogyau Paulo 'ga remimome'u rerowiaaramũ a'i kũ”, 'Jau 'gã ajaupe.

A'eramũ 'gã a'eramũ Paulo 'ga pyyg are afuweramũ. A'ere 'gã Paulo 'ga nuesagi rakue. A'eramũ Jejuu 'ga rerowiaara 'gã Paulo 'ga moka'jamukaa ppytunimũ. “Ere ewau ore wi nũ”, 'Jau 'gã 'ga upe, 'gã 'ga a'gwau Jejuu 'ga rerowiare'ema 'gã nui.

A'eramũ 'gã a'eramũ awau'jape'ema aipoa amunaw ipe. Ka'arana etee 'ga imonou ikwasiaa 'gã nupe. “A'Jea futar iki Jejuu 'ga perowiat rai'i”, 'Jau 'ga imonou ikwasiaa ka'aran are 'gã nupe rakue.

¹ Ka'arana je akwasiat Tesarũn ipewaramũ pẽ nupe. Jejuu 'ga rerowiaara 'ã pẽe, Jarejuwarete 'ga remiyauwa pẽe. Janejararete 'ga, Jejuu Kristu 'ga remiyauwa nanẽ pẽe nũ. A'eramũ je ka'arana kwasiaa pẽ nupe. Je 'ã Paulo. Silasi 'ga, Timoteo 'ga. Mĩmera 'gã ako 'au je pyri. A'eramũ ore ka'arana kwasiaa imonou pẽ nupe pẽ mu'Jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Jarejuwarete 'ga resagea pẽ nerekoa je afutat. Pẽ mopy'ata'waa nanẽ je ifutaa nũ.

'Gã nee Jarejuwarete 'ga guorypawet

^{2,3} Jarejuwarete 'ga upe ore oroje'ega monoi pẽ nee jepi. Oreku'ia ore rerekou pẽ nee. A'eramũ ore 'Jau Jarejuwarete 'ga upe: “Oreku'i ore Tesarũn ipewara 'gã nee”, 'Jau ore 'ga upe jepi. “'Gã 'ã ene rerowiat tãmẽjẽ ajemogyau. A'eramũ 'gã mama'e apou eneje'eg imũ etee futat”, 'Jau ore 'ga upe jepi. “'Gã 'ã iporomutat ene ree nanimenime. A'eramũ 'gã eneporowykye etee iapou”, 'Jau ore 'ga upe jepi. “Jejuu 'ga rura 'gã wapesak ajemogyau. A'eramũ 'gã opoire'ema ene wi. Ene rerowiare'ema 'gã amũ 'gã nerekou tyweaete agawewi. A'etea 'gã nopoiri ene wi. Ene rerowiat ete tãmẽjẽ 'gã ajemogyau”, 'Jau ore 'ga upe oroje'ega monou, pẽ mome'wau jepi. A'eramũ ore araku'iramũ arakou pẽ nee jepi.

⁴ Pẽe 'ã a'Jea futat orerewirera 'Jawe oree. Kũjãmeramũ pẽe pejejemogyau orerenyra 'Jawe oree. Jarejuwarete 'ga remiyauwamũ pẽe pejejemogyau. A'eramũ 'ã pẽe pejejemogyau orepytuna 'Jawewaramũ oree. A'Jea futat Janeruwarete 'ga poromutamamũ pẽ nee. A'Jea futat 'ga pẽ pyrũ pẽ mogyau wemiyauwamũ rakue. A'ea jane sikwaap. ⁵ Ymã ako ore oi morogyta esage mome'wau pẽ nupe ikue, Jejuu 'ga mome'wau pẽ nupe ikue. “Jejuu 'ga 'ã Janeruwarete 'ga ra'yraretea. 'Ga amanũ janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe rakue”, 'Jau ako ore 'ga mome'wau pẽ nupe ikue. “Je katu'og ape, ojeupe 'eramũ 'ga pẽ katu'ogi pẽ mogyau wemiyauwamũ”, 'Jau ako ore pẽ nupe ikue.

Naoroporogyta etee rũi ako ore arawau pẽ nupe ai'i. Jarejuwarete 'ga remiapo we futat ako ore esaukaa. Mama'ea ako ore iapou 'ga pãjẽ mũ etee pẽ neape ikue. Ore a'Jea futat orokwaap, “'ga pãjẽ mũ ore mama'e apoi” 'e kwaapa. “Janeruwarete 'ga jane katu'oga afutat” 'ea nanẽ ore ikwaapa nũ. A'eramũ 'ã pẽe 'ga rerowiaa pejejemogyau. Arako esage ako ore pẽ pype ikue. Orereko esagea 'ã pekwaap. Au'jete ore resak pejepe. ⁶ A'eramũ ako pẽe pejejemogyau esage ore 'Jawe ikue. Jarejararete 'ga ree nanẽ pejejemu'Jau nũ.

Pejejeupe Jejuu 'ga rera mome'uramũ ako pejeku'iramũ pejejemogyau ee ikue. A'ere 'gã amũ Jejuu 'ga remiyauwamũ pẽ nekoramũ pẽ nerekou tyweaete. Jejuu 'ga rerowiare'ema 'gã pẽ nerekou tyweaete agawewi. A'etea pẽku'i etee futat pejejemogyau oreje'eg are. Janeruwarete 'ga 'Agesagea pẽ nerekou pẽ maku'iukaa etee futat. ⁷ A'eramũ 'ã Masetoni ywy pewara 'gã pẽneko esage resaka 'ã rai'i. Akaja ywy pewara 'gã nanẽ 'ã esaka nũ.

Pēnemiapoa 'gā wesak. Pēnemimome'ua nanē 'ā 'gā enupa nū. A'eramū 'gā, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā mama'e esage apou pē 'jawe. ⁸Jejuī 'ga je'ega pemome'u pejejemogyau. A'eramū 'ā pēnemimome'ua okwasi'wasi'wau Masetoni ywy pewara 'gā nupe. Akaja ywy pewat, amunap tesirūmera pypewat. Mīmera 'gā nanē 'ā enupa rai'i nū. 'Awamū Tesarūn ipewara 'gā amū Jejuī 'ga rerowiaa 'ea awau okwasi'wau amunawa moymyoka. A'eramū ore a'eramū pē mome'wawe'em 'gā nupe. “Okwaap futat na'gā 'ā ne'ā”, 'Jau ore arajaupe. ⁹'Gā we futat pē mome'u oree. “'Awamū Tesarūn ipewara 'gā Jejuī 'ga rerowiaara futat”, 'Jau 'gā oree. “Ymā te 'gā nokwaawi futari Jarejuwarete 'ga ikue. Jejuī 'ga nanē 'gā ikwaape'ema nū. Maira'me a'agawa 'gā imuorypa erekou jepi. A'ere ako ereo peu 'gā mu'Jau Jarejuwarete 'ga ree. Jejuī 'ga nanē ako ene imome'wau 'gā nupe ikue”, 'Jau 'gā oree imome'wau. “Eneje'ega renupawe 'gā amū opoia maira'me a'agawa rerowiar awi. A'eramū 'gā Jejuī 'ga rerowiaaramū ajemogyau nū. Jarejuwarete 'ga etee 'gā amuoryp 'awamū”, 'Jau 'gā pē mome'wau oree. ¹⁰“Tesarūn ipewara 'gā Jejuī 'ga rura wapesak ajemogyau, Jarejuwarete 'ga ra'yrarete 'ga rura rapesaka ajemogyau”, 'Jau 'gā oree pē mome'wau ai'i. “'Ga manū re Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga moferapa rakue nū. A'eramū 'ga anure 'ua werowiaaramū jane rerawau jane mogyau ywag ipe ojeypri, 'Jau Tesarūn ipewara 'gā oree imome'wau”, 'Jau 'gā pē mome'wau oree. “Anure te nipo ajee Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā jerekoukat tyweri futari 'ga upe, wapyae'emawer ipe etee futat nipo 'gā ojeomonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga upe. Wa'yra 'ga rerowiaaramū te nipo ajee 'ga najane rereko tywera'uweri, 'Jau Tesarūn ipewara 'gā amū oree”, 'Jau Masetoni ywy pewara 'gā pē mome'wau oree.

2

Jarejuwarete 'ga remiapofer are 'gā muea'aawet

¹Naaroo tee rūi ore pē pyri ikue. Pēē 'ā ako Jejuī 'ga perowiat 'ga renupa ppy we ikue. ²Pē pyri oroo enune ore arawau ajepeja amunaw ipe ra'ne, Firiposi pe ra'ne arawau ikue. A'e pe peuwara 'gā ore munepa, ore mīna moromunepawa pype. Ore kurapa nanē 'gā kypyre'emete nū. Ore rerekou tyweaete agawewi futat 'gā. A'etea ore norokyjei futari arawau Jejuī 'ga mome'wau pē nupe. A'eramū ako ore orojewi 'gā poir ire arawau pē pyri ikue. Janeruwarete 'ga ore mogyaukare'ema futat. A'eramū ako ore arawau Jejuī 'ga mome'wau. 'Ga rera renupawe ako pēē 'ga rerowiaa ikue. A'ere ako je 'i ko: “Naaroo tee rūi ore pē pyri”, je 'i ko. ³“Pe'je pēē Jejuī 'ga rerowiaa”, 'Jau ako ore pē nupe arakou ikue. Nore'mea'uweri ore pē nupe. A'jea futat ore 'ga mome'ui pē nupe. Namama'e tywera rūi te 'ā ore oromome'u pē nupe ikue. ⁴'Ga kwaawukaa te ako ore oi pē nupe ikue. Mama'e esagea etee 'ā ore imome'wau pē nupe. ⁴Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee ako ore Jejuī 'ga mome'wau ikue. Janeruwarete 'ga te ako ore mogy omome'waramū pē nupe ikue. ⁵'Ga muorypawamū te 'ā ore iapoi. Natesirūmera 'gā muorypawamū rūi te 'ā ore iapoi. Ku'jywa 'ga ore kwaap katu futat. “Je futat tāmējē 'gā na'e. Mama'e a'jea etee futat 'gā omome'u ra'e”, 'Jau Janeruwarete 'ga oree. ⁶Nore'mea'uweri ako ore arawau pē nupe ai'i. “Pēē pēnesagesage ra'e”, 'Jawe'em ako ore pē nupe ikue. Nananuara rūi ako ore imome'wau pē nupe orojee pēporomutaawamū ikue. A'jea futat ako ore oi Jejuī 'ga mome'wau pē nupe ikue. Naka'aranūū are rūi ako ore oi oroporogytau pē nupe ikue. Jejuī 'ga mome'wau te ako ore oi pē nupe ikue. Janeruwarete 'ga ore kwaap katu futat. “Pēē 'ā pēnesagesage, pe'je oree”, naru'ei ako ore pē nupe ikue. Tekotee 'gā nupe nanē ako ore aipo 'jawe'em ikue nū. Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat ore oi Jejuī 'ga mome'wau pē nupe. ⁷Ore 'ā Jejuī 'ga remimonofera futat. A'eramū ore “mama'ea peapo amū oree”, 'Jawarū ore pē nupe numiamū. A'ere ako ore aipo naru'ea'uweri pē nupe ikue. Sā'ā kūjā wa'yra pita'gī are ijekukaa. Wa'yra upe mama'e murukare'ema ojeupe. Nan tee futat ore jejukai pē nee. ⁸Oreporomutat wejue ore pē nee. Ma'eramū 'ā ore Jejuī 'ga mome'ui pē nupe. Aruapisi are ifuwet ma'e 'gā nesaka miamū amunipo 'ā ore noropoir'a'uweri futari Jejuī 'ga mome'u awi pē nupe. ⁹Pē pype arakou ako ore oroporowykyau arakou ikue. Au'jeteramū ako ore oroporowykyau arakou ikue. Wyra pirera ore iapou 'ogamū. A'eramū ore ime'ega ka'aranūū are orojeupe. A'eramū ako ore

“ka'aranūū pemut ape oree”, 'jawe'em arakou pē nupe ikue. A'eramū ako ore Jarejuwarete 'ga je'ega etee imome'wau pē nupe ikue.

¹⁰ Pē pype arakou ako ore mama'e tywera apowe'em ikue. A'jeteetewi arajemogyau Jarejuwarete 'ga upe pē pype ikue. A'eramū tekotee 'gā ore ago'wawe'em. A'ea pekwaap. Janeruwarete 'ga nanē ikwaapa nū. ¹¹ Sā'ā ae kūima'eramū wa'yra mu'ea mama'e apo are. Nan tee futat ore pē mu'ei ee. ¹² “Pepoit kasi Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne. 'Ga remifutar imū etee mama'ea peapo pejemogyau”, 'jau ako ore pē nupe ikue. “Peko esage ki 'ga upe. 'Ga muorypawa etee iapou pejemogyau”, 'jau ako ore pē nupe ikue. 'Ga 'ā pē mū'ē ojeupe wemiayuwamū. Anure nipo 'ga pē monou pē mogyau ojepyri. Peu futat nipo pēē esage ma'e 'ga resaka. A'eramū ore 'ga remifutar imū etee mama'e apoukaa pē nupe.

¹³ Pē pyri arakou 'ā ore Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wau pē nupe jepi. A'eramū ako pēē erowiaa pejemogyau ikue. A'eramū pēē 'jau pejejaupe: “Nakūima'e tee 'ga je'ega rūi futat ra'e. Janeruwarete 'ga je'ega futat ra'e”, 'jau ako pēē pejejaupe ikue. A'eramū ako pēē 'ga rerowiaa. Oje'ega renuwamū 'ga 'ā pē katu'oka oje'jawe. Pē muea'aa oje'jawe mama'e are. A'eramū ore 'jau Jarejuwarete 'ga upe: “Au'jete eje'ega ererowiarukat 'gā nupe”, 'jau ore 'ga upe pē nee jepi. ¹⁴ Jejui 'ga rerowiaaramū pē nekoramū, pēpytuna 'gā, 'ga rerowiare'ema 'gā pē nereko tyweretei rai'i. A'ere napeu etee rūi 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiaara 'gā nereko tyweretei. Judeja ywy pē nanē futat 'gā iapoi rai'i nū. ¹⁵ Ymā te judeu ypy 'gā Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisau rakue. 'Awamū 'ā 'gā Jejui 'ga miamū ijukau rai'i. Janejararete 'ga 'gā ijukau rai'i nū. Ore nanē nū. Ore nanē 'gā ore mujānukaa pe awi, Jerusareg awi. Peu 'gā ore momytaukare'ema. Aipo apoara 'gā Jarejuwarete 'ga mamara'neukat ojee. ¹⁶ A'ere 'gā judeue'emamū pē nupe Jejui 'ga mome'u awi ore momig awi afuweramū numiamū. A'ere aipo 'gā Janeruwarete 'ga mamara'neukareteeti ojee. A'eramū 'ga 'awamū 'gā nerekou tyweaete ee.

Paulo 'ga 'gā nesaga'upa

¹⁷ Orojot ete ako ore pē nui ikue. Pē pyri orepytaweramū numiamū. A'eramū ore aru'arasigamū arajemogyau pē nee orojea'aramū. “Gā pyri soo 'jau”, 'jau ore arajaupe numiamū. ¹⁸ “Soo 'gā nesaka 'jau”, 'jau'japa je tepytuna 'gā nupe jepi numiamū. A'eramū ore oro'wya jepi numiamū. A'ere nānēwējēmī. Mama'eukwaawa 'wyriara nore monoukari ete nipo 'ā.

¹⁹ Jejui 'ga rerowiarāmū pēē 'ā ore maku'iu. Jejui 'ga ruramū nipo ore arawau 'ga pyri. A'eramū nipo ore 'jau 'ga upe: “Tesarūn ipewara 'gā nupe ako ore ene mome'ui ikue. A'eramū 'gā ako kwaiwete oreje'ega rerowiaa ikue. A'eramū 'gā ajemogyau ene rerowiaaramū. 'Gā 'ā ene rerowiat nanimenime ajemogyau”, 'jau nipo ore 'ga upe, 'ga pyri oro re. A'eramū nipo 'ga 'jau oree: “A'jea. Jeporowykyka peapo esage, je'eawer imū etee ra'e. A'eramū je teku'iramū tekou pē nee. Au'jete peapopap je'eawer imū etee rakue”, 'jau nipo 'ga oree, ojepyri ore oramū. ²⁰ Nitywi 'gā amū ore maku'iu pēē 'jawe. Pē nee ore Jerowiari arajemogyau.

3

¹⁻² Orereaitepaw ore pē nee pēnera renupe'ema. Oreporesagiwer ore pē nee numiamū. A'ere ore norooarūi. A'eramū ore pē nesaga'upa arakou. A'eramū ore Timoteo 'ga etee imonou imoporogytaukaa pē nupe. “Simono ene 'gā nesaka jarejee 'jau”, 'jau ore 'ga upe ai'i. “Au toropyta Atenasi pe ene rapesaka 'jau”, 'jau ore 'ga upe. Timoteo 'ga orerewirera 'jawe. Jarejuwarete 'ga porowykyka 'ga wapo ore pyri ikue. Jejui 'ga mome'wara 'ga ore 'jawe. A'eramū ore a'eramū 'ga monou 'ga moporogytaukaa pē nupe. “Tesarūn ipewara 'gā te 'ā Jejui 'ga werowiat. A'ere 'gā ināinānī'i etee Jejui 'ga kwaawi. A'eramū ene ewau 'gā mu'jau esagesage 'ga ree. A'eramū 'gā ajemogyau erowiaa a'jea futat”, 'jau ore Timoteo 'ga upe ai'i. “Pepoir awi Jejui 'ga rerowiar awi, 'jau ki ene 'gā nupe”, 'jau ore 'ga upe. ³ “Pejereko tywereteramū miamū kasi pepoit Jejui 'ga rerowiar awi ne, 'jau ki ene 'gā nupe”, 'jau ore 'ga upe. “Jejui 'ga rerowiaara 'ā jane. A'eramū 'gā amū jane nerekou tyweaete. Sā'ā ae yara mura imomora 'y pe esaga, ijerewa resaga.

Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane rereko tywerukari 'gā nupe. Taesak 'gā a'jea futat tejerowiara 'jau kwy, 'jau nipo 'ga janee, 'jau ki ene 'gā nupe", 'jau ore 'ga upe ai'i. ⁴Pē pype arakou ako ore imome'ui pē nupe ikue. Pē nereko tywerete'emauwe ako ore 'jau pē nupe ikue. "Awamū pēē Jejuī 'ga rerowiara. A'eramū nipo 'ga rerowiare'ema 'gā pē nerekou tyweaete", 'jau ako ore pē nupe jepi. A'jea futat ore 'i pē nupe. Ore'eawer imū etee futat nipo 'gā pē nerekou. ⁵A'eramū je 'jau tepytuna 'gā nupe: "Maran gatu nipo 'gā jaruete ajemogyawe'em. Mama'eukwaawa 'wyriara nipo 'gā omomoirukat Jejuī 'ga rerowiar awi rai'i?" 'jau ore arajaupe. "Simome'u ekoete nipo jane Jejuī 'ga 'gā nupe rakue?" 'jau ore arajemogyau pē nupe. A'eramū ore a'eramū kweramū Timoteo 'ga monou pē nesaka kamēsiete imoporogytaukaa pē nupe.

'Gā nera Paulo 'ga maku'iu

⁶A'eramū 'ga awau pē nesaka ikue. 'Awamū 'ga 'ua pē mome'wau oree nū. "Tesarūn ipewara 'gā, Jejuī 'ga rerowiara 'gā ajemogy je 'ga rerowiaa. Nopoiri futari 'gā 'ga rerowiar awi", 'jau 'ga 'ua pē mome'wau oree. "Gā ojejuka je ajuee", 'jau 'ga oree pē mome'wau. "Pē nee nanē 'gā nea'aramū je ajemogyau nū", 'jau 'ga oree. "Pē nesaga'upa 'gā ajemogyau. Sā'ā pēē 'gā nesaga'uwa. Nan tee futat 'gā jemogyi pē nesaga'upa", 'jau 'ga oree imome'wau.

⁷'Ga pē mome'ua ore maku'iu pē nee. Mama'e tesirūa te ajee ojeup oree ai'i. 'Gā amū ore rerekou tyweaete ai'i. A'ere a'e pype Timoteo 'ga ruri pē mome'wau oree. ⁸A'eramū pē mome'ua oreku'i mojerana ore ree. 'Ga rerowiarareteramū pejemogyramū nipo oreku'iramū arakou pē nee. ⁹Jarejuwarete 'ga upe ore oroporogytau jepi. "Tesarūn ipewara 'gā, eneremiyuwa 'gā ene rerowiat ajemogyau. A'eramū ore a'eramū araku'iramū arakou 'gā nee", 'jau ore 'ga upe jepi. ¹⁰⁻¹¹Jarejuwarete 'ga upe oroporogytau arakou. Au'jeteramū oroporogytau arakou. "Tene ore oi peu 'gā pyri 'gā mu'jau esage ene ree", 'jau ore 'ga upe jepi. "Tojemogyppyk katu katu 'gā ene ree 'jau", 'jau ore Jarejuwarete 'ga upe. Jejuī 'ga janejararetea. 'Ga upe nanē ore 'jau nū. "Ore poar iki pejepe, ore mojewyrukaa 'gā pyri", 'jau ore 'gā nupe arakou. ¹²Pēporomutat pejejemogyau pejejee. Tekotee 'gā nee nanē pēē pejeporomutaramū nū. A'eramū ore 'jau Jarejuwarete 'ga upe arakou: "Iporomutat 'gā ajuee. Ojejuka esage 'gā ajuee. A'eramū ene 'gā poaa 'gā mojejukau esage a'eramū taetu ajuee", 'jau ore 'ga upe oroporogytau pē nee arakou. Sā'ā eporomutara pē nee. Nan tee futat pēporomutaramū pejejee. ¹³"Epoar iki 'gā. Emamuakar iki 'gā mama'e tywera apoukare'ema 'gā nupe", 'jau ore Jarejuwarete 'ga upe pē nee arakou. A'eramū 'ga aipo apo re pēē mama'e tywera apo futare'ema. A'eramū nipo pēē Jejuī 'ga ruramū pejejemogyau esage 'ga upe. Anure nipo Janejararete 'ga ojewya wemiyuwa 'gā nerua ojeupi. Aipo 'ara rupi nitywi futari pē kwaukaara 'gā amū.

4

Jarejuwarete 'ga ki pemuoryp

¹⁻²Pē pype arakou ako ore pē mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are ikue. "Pejejemogyau esage Jarejuwarete 'ga pemuoryp", 'jau ako ore pē nupe ikue. "Ga je'eg imū etee pēē mama'e apou", 'jau ako ore pē nupe ikue. Pēnea'ar iki ore'eawer are. "Pe'je pejejemogyau Jejuī 'ga 'eawer imū etee futat", 'jau ako ore pē nupe ikue. Jejuī 'ga 'ā jējararetea. 'Ga futat ako aipo ore mu'eukaa pē nupe ikue. A'eramū ki pēē ore'eawer imū etee futat pejejemogyau esage a'jea futat. 'Ga remifutar imū etee futar iki pēē mama'e apou 'ga upe. ³Mama'e tywera apowe'em futat. Peko esage a'jea futat 'ga upe. Kūīma'eramū pejekowe'em pejejemirekoe'em are. Pejejemireko are etee ki peko. Kūjānamū nanē kasi pejemene'ema peenūi pejejefue ne. Pejemena etee ki pereko. Aipoa esage Janeruwarete 'ga upe.

⁴⁻⁵Kūīma'e 'gā nupe nanē ore 'jau nū: Peko kasi Jejuī 'ga rerowiaare'ema 'gā 'jawe etee ne. 'Gā 'ā oo akou wemirekoe'ema mue are etee kwe pe watau. Kūjā mue are etee wea'aramū ajemogyau. A'ere kasi nan peko ne. Pejejemireko are etee futar iki pēnea'at.

⁶'Ga rerowiaaramū 'ā jane jarejuwireramū juejue futat. A'eramū kasi pēē, "Jerewirera

'ga remirekoa te nā'ā re'ā", pe'je ne, ipojekawe'em erawau pejejau ne. Aipoa apoara 'gā nipo Janeruwarete 'ga erekou tyweaete ee. Aipoa ako ore oromome'u pē nupe ikue. A'eramū ore imome'wau'japa pē nupe nū. ⁷Janeruwarete 'gā jane mū'ē werowiare'ema 'gā nui mama'e tywera apoukare'ema jatee, jane mogyau esage wowase. ⁸Najema'ea rūi futat jeje'ega poromū. Janeruwarete 'ga je'ega te poromū. Janeruwarete 'ga 'ā jane upe U'agesage muara. 'Ga 'eawera etee 'ā je amome'u pē nupe. A'eramū aipo renupare'ema 'gā Janeruwarete 'ga je'eganupe'ema futat.

⁹Janeruwarete 'ga ako pē mu'e pejejeue pēporomutar are ikue. Ma'eramū 'ā 'awamū pejejuka esage pejejeue pejejemogyau. A'eramū je aipo are ka'arana kwasiare'ema pē nupe. ¹⁰Jeju 'ga rerowiaara 'gā nee pejejejukau esage pejejemogyau, Masetoni wyy pewara 'gā nee. A'eramū ki pēē pejejejukau esage 'awamū taetu 'gā nee pejejemogyau. ¹¹"Pejemuawapiri iki pejejemogyau 'gā pype. Pēmara'ne kasi pejejeue ne. 'Gā ago'wawe'em 'gā porowyky are. Pejeporowyky etee futat iapou pejejee pejejemifutara muawamū. A'eramū pēē mama'e renūine'ema pejejemogyau 'gā nupe", 'jau ako je pē nupe ikue. A'eramū ki pejejemogyau pejejeupe je'eawer imū etee futat. ¹²Aipo apo re Jeju 'ga rerowiaare'ema 'gā oporomutaramū pē nee. A'eramū nipo 'gā 'jau: "A'jea futat Jeju 'ga rerowiaara 'gā nesageramū", 'jau nipo 'gā ajaupe, pē nesakawe.

Janejararete 'ga ruap

¹³'Awamū ore pē mu'ei amanū ma'efera 'gā nee, Jeju 'ga rerowiaara 'gā nee. Pē'arasig kasi pejejemogyau 'gā nee ne. Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā i'arasig futat ajemogyau. A'ere 'gā nuapesagi Jeju 'ga rura. A'eramū 'gā a'eramū u'arasigamū futat ajemogyau. A'ere jane naani. 'Ga rura jane siapesak jarejemogyau. A'eramū jane jare'arasige'emamū jarejemogyau. ¹⁴Amanū re 'ā Jeju 'ga ferawī rakue nū. Oferaw ire 'ā Jeju 'ga awau ywag ipe rakue nū. A'eramū 'ga amanū'jape'ema. A'ea 'ā jane sikwaap. Anure nipo Janeruwarete 'ga Jeju 'ga mojewya 'ga mua 'awa wyy pe nū. Jeju 'ga 'ua ojewya nū. 'Ga ruwa 'ga 'ga rerowiaara 'gā nerojewyrukaa 'au 'ga upe, amanū ma'efera 'gā nerojewya erua. A'eramū jane a'eramū jare'arasige'emamū 'gā nee.

¹⁵Ojewyr are Janejararete 'ga jane mu'jau. A'eramū 'ā jane ikwaapa. 'Ga jewyawa rupi 'ga rerowiaaramū jane jarewau jarejeupia 'ga rowosōu. Amanū ma'efera 'gā na'ne awau 'ga rowosōu. A'ere imanūe'emamū jane jarewau 'ga repejana 'ga rowosōu. ¹⁶Aipo 'ara rupi Jeju 'ga ruri ojypa wafukaita wemiayuwamū jane upe. Ywagipewara 'gā 'wyrira 'ga nanē futat nipo wafukaita nū. A'ere nipo 'ga jumi'aranūū pyi 'gā nupe. A'eramū nipo jane Kristu 'ga rerowiaaramū jarewau jarejeupia 'ga rowosōu. Amanū ma'efera 'gā na'ne 'ga imonou imowywya wyy awi. Wyy awi amū'ē re 'gā awau ojeupia Kristu 'ga repejana. ¹⁷A'ere jane imanūe'emamū jarewau jarejeupia jarejatykau 'gā nee 'ga rowosōu ywasiga pype. Wowosimaw ire nipo 'ga wemiayuwamū jane rerawau erojewya 'Uwarete 'ga pyri. A'eramū jane peu futat jarejemogyau nakwaparimū rūi 'gā pyri. ¹⁸A'eramū pēē pejewau aipo mome'wau 'gā nupe kwe pe. Kasi 'gā jemogyi u'arasigamū 'gā nee ne, amanū ma'efera 'gā nee ne, Jeju 'ga rerowiaara 'gā nee ne.

5

Jeju 'ga rapesakap

¹²"Maranime sipo ajee Jeju 'ga ruri werowiare'ema 'gā nerekou tyweaete?" 'jau nipo pēē pejejaupe. Aipo pe'je kasi ne. "A'e rupi nipo 'ga ruri", naru'ei ore pē nupe. "Nikwaawi jane 'ga ruawa", 'jau ore pē nupe jepi. Sā'ā muna'ywa. 'Oga jara 'ga muna'ywa rura kwaawe'ema. Nan tee futat jane Jeju 'ga ruawa nikwaawi. ³Owaēm erujewi futat nipo 'ga ruawa upe. A'eramū jane jarejemogy esage are etee futat jarejea'aramū. "Nitywi mama'e tywera jane ree", 'gā 'eramū nipo iwaēmi erujewi 'gā nereko tyweawa upe. Sā'ā kūjā ka'jame'ema wa'yray awi. A'eramū 'ā ojemouaga etee wa'yray upe. Nan tee futat Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā aipoa 'ara rupi noka'jamarūi wereko tywer awi. Taka'jam 'jau nipo 'gā ojeupe numiamū. A'ere nipo 'gā noka'jamarūi futari wereko tywer awi. Naako tywet nana'nī pype rūi futat 'gā awau poromū.

⁴ A'ere pēē Jarejuwarete 'ga pekwaap. A'eramū ki pēē mama'e tywera apowe'em Jejui 'ga jewyra poromukuran. A'eramū 'ga rura jane mopiryrite'ema. Sā'ā muna'ywa 'ga amū pyyga erujewi 'ga mopiryja. Nan kasi pejemopiryjukat 'ga upe ne. Naypytunimū wata ma'e 'jawe rūi pēē. Ypytunimū wata ma'e 'gā nuesagi mama'ea. Jarejuwarete 'ga je'ega kwaapare'ema 'gā ypytunimū wata ma'e 'jawe. A'eramū 'gā mama'e tywera apou akou. Janeruwarete 'ga remiaporama kwaape'ema futat. "Ojewyt nipo Jejui 'ga werowiare'ema 'gā nerekou tyweate" 'e kwaape'ema. ⁵ A'ere pēē nanarūi. Pekwaap futat 'ga je'ega ore 'jawe. A'eramū jane juejue 'ga remiaporama kwaapa, Jejui 'ga jewyra kwaapa. 'Arimū wata ma'e 'jawe jane. Sikwaap jane mama'ea. ^{6,7} A'eramū ore 'jau pē nupe: "Pe'je sajemogy 'ga rapesaka", 'jau ore pē nupe. "Pe'je sajemu'akwaap mama'e tywera apo awi 'ga rura poromukuran", 'jau ore pē nupe.

Jejui 'ga rura rapesakare'ema 'gā oset ma'e 'jawe futat ajemogy. Nokwaawi futari 'gā mama'ea. Eawryyp ma'e 'jawe nanē 'gā mama'e kwaape'ema. I'akwaawe'ema 'gā. A'eramū 'gā mama'e tywera apou akou.

⁸ A'ere jane nanarūi. 'Arimū wata ma'e 'jawe jane. Jane'akwaap jane. A'eramū ore 'jau pē nupe: "Pe'je sajemogy esage 'ga upe. Pe'je sajemu'akwaap mama'e tywera apo awi", 'jau ore pē nupe. Jejui 'ga rura poromukuran sirowiat 'ga nanimenime 'jau, janeporomutat 'ga ree 'jau, janerea'at jarejemogyau 'ga ree. Aipo aporamū jarejemogyau jefaruu 'jawe. Itajuaity rerekwara 'jawe jane jemogyi. Itajuaitya jefaruu wereko imunepa u'yw awi. Opy'apiara munepa. Itaju akagyrua nanē imunepa nū. A'eramū u'ywa osowe'em 'ga upe. Ojeafakau etee. Nan tee jane. Jane 'ga rerowiarāmū 'gā amū 'ga rerowiar awi jane momoirukare'ema. ⁹ Najane rereko tyweawamū rūi ako Janeruwarete 'ga jane mū'ēi 'gā nui ikue. Jane katu'oka te ako 'ga jane mū'ēi 'gā nui ikue. Janeruwarete 'ga jane katu'ogukaa Janejararete 'ga upe, Jejui Kristu 'ga upe. ¹⁰ Jejui 'ga amanū jane katu'okawamū futat. A'eramū jane a'eramū jarewau 'ga pyri jarejemogyau peu futat nakwaparimū ete rūi. 'Ga jewyre'emaue jaremanūmū jane jarewau 'ga pyri peu futat. Jaremanūme'ewe 'ga jewyramū jane jarewau 'ga pyri. ¹¹ A'eramū pēē pejewau 'awamū 'ga ruawama mome'wau kwe pe pejejaupe. Aipo mome'ua 'ga rerowiarukaa pejejaupe. Nanuara 'ā pēē iapou pejejemogyau. A'eramū pēē taetu pejejopoa 'ga rerowiar wywapiukaa pejejaupe.

'Gā neko esage are 'gā mu'akwaapawet

¹² Jejuwa 'jawe pēē. A'eramū je pē mu'jau mama'e are. Peenup katu katu ki peje'wyrara 'gā je'ega. Janeruwarete 'ga 'gā amū'ē imonou pē nupe pē'wyraramū. A'eramū pēē 'gā je'ega renupa esage. ¹³ Jarejuwarete 'ga je'eg are 'gā pē mu'ei. A'eramū ki pēē 'gā je'eg are pejeapyakau. Pejeporomutaramū 'gā nee nanē nū. Pe'je ki pejejujukau esage 'gā nee, pejemu'jara 'gā nee. Pejame kasi ne. Pēta'wa ki pejejaupe.

¹⁴ Pēē mū peko futat iwewue ma'eramū pejejopype. A'eramū pēē pejeje'ega iwewue ma'e 'gā nupe, 'gā wewue awi 'gā momoia. "Pe'je pejewau pejeporowykya", pe'je ki 'gā nupe.

Pēē mū nipo pejejorypawamū pejejemogyau. A'eramū ki pēē aipo 'gā poaa 'gā maku'iu. 'Gā amū nipo Jejui 'ga rerowiaa inānānī'ī etee. A'eramū pēē 'gā mu'jau 'ga ree, 'ga rerowiar wywapiukaa 'gā nupe. Peje'eg esage ki 'gā nupe najuejue etee. PemoWyrafen kasi pejeje'ega 'gā nupe ne. ¹⁵ 'Gā amū nipo mama'e tywera apou pē nupe. A'ere kasi pejepyk 'ga ree ne. Mama'e esagea etee ki peapo pejejaupe. Tesirūmera 'gā nupe nanē mama'e esagea etee pēē iapou nū.

¹⁶ Pēnoryp ete futar iki pejejemogyau. ¹⁷ Au'jeteramū futat pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. ¹⁸ "Au'jete mama'ea eremut jee, ki Ku'jyp", 'jau ki pēē 'ga upe. Mama'eaya nipo ojeapou pē nupe. A'etea ki pēku'ī etee futat. A'ea Janeruwarete 'ga afutat. Jejui Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū omuorywa Janeruwarete 'ga afutat.

¹⁹ Pejejeupe Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'egaue ki pemojerowiat pejejemogyau. Au'jeteramū nipo 'ga 'Agesage je'ega nepeenuwi. A'eramū noje'egu'jawi pē nupe ne.

²⁰ Janeruwarete 'ga je mut je moporogytaukaa pē nupe, pejejeupe 'ga amū 'eramū ki a'e are peapyaka. ²¹ Pejejeupe 'ga amū mama'e mome'uramū ki, "a'jea futat sipo aipo

'ga 'ea?" pe'je ra'ne pejejeupe. A'jea 'eramū pēē a'jea futat erowiaa pejejemogyau. Mama'e a'je'ema 'eramū pēē imoka'jama kamēsiete. Najaneruwarete 'ga 'Agesagea rūi 'ga mu'eukat. ²² Kwaiwete te 'ā mama'e a'wyre'ema. A'ere kasi peapo amū majepēi'i etee miamū futat ne.

²³ Jarejuwarete 'ga upe ore 'i: “Emopy'ata'wa Tesarūn ipewara 'gā imogyau”, aru'e ore 'ga upe arakou. “Emuesage ki 'gā. Eje'jawe 'gā mogyau esage”, 'jau ore 'ga upe arakou. “Ene amuesage re 'gā tifuwet eme mama'e tywera apo are ajemogyau”, 'jau ore pē nee 'ga upe. “Amuesage re 'gā wesageramū a'jea futat Jejui Kristu 'ga jewyramū. Nitywi futari nipo 'gā tywera 'gā pype aipo 'ara rupi”, 'jau ore pē nee 'ga upe. ²⁴ Janeruwarete 'ga futat 'ā jane mū'ē wemiayuwamū. 'Ga 'ā jane muesageu jane mogyau oje'jawe. Nomoka'jami futari 'ga u'eawera. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e apou pē nupe.

²⁵ Orepytuna 'jawe pēē oree. A'eramū ki pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe ore ree.

²⁶ Pe'je pejeje'ega Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe jee. “Paulo 'ga oje'ega mua janee: Jaruete te pēē? 'e mua janee”, pe'je ki pejejaupe, pejejomana. ²⁷ Koa ka'arana ki pemogytaayay futat. Jejui 'ga rerowiaara 'gā nemianuwamū pemogyta, 'jau je pē nupe. Aipoa Janejararete 'ga afutat, 'jau je pē nupe.

²⁸ Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga resagea pē nerekoa je afutat. Kweramū etee jeremimome'ua.

2 Tesarūn

A'ere Paulo 'ga ka'arana kwasiaru'japa imonou Tesarūn ipewara 'gā nupe rakue. Jejui 'ga ruaw are 'ga ikwasiaa. A'ere na'ga etee rūi ikwasiari. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

¹Je Pauloramū ka'arana akwasiaru'jap Tesarūn ipewaramū pē nupe nū. Jejui Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Ga 'ā perowiat pejejemogyau. A'eramū pēē pejejemogyau 'ga remiayuwamū. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū nanē 'ā pejejemogyau nū. Silasi, Timoteo. Mīmera 'gā ako je pyri. A'eramū ore ka'arana monou ikwasiaa pē nupe.

²Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Jejui Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. Pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Werowiare'ema 'gā nui werowiaara 'gā mojo'okawam

³Pēē 'ā orerewirera 'jawe. Kūjāmeramū pēē orerenrya 'jawe. Jejui 'ga 'ā perowiat pejejemogyau. 'Awamū taetu pēē 'ga rerowiaa a'jea futat. 'Awamū 'ā pēē pejejekukau esage pejejuee. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee: “Tesarūn ipewara 'gā ene rerowiararetea, ki Ku'jyp. Aipo are oreku'iramū arajemogyau”, 'jau ore 'ga upe. “Ojekukau esage nanē 'gā ajemogyau ajuee nū. Aipoa nanē ore maku'iu ore mogyau nū”, 'jau ore 'ga upe arajemogyau.

⁴Jejui 'ga rerowiaara 'gā pype arajemogyau taetu ore pē mome'wau 'gā nupe jepi. “Tesarūn ipewara 'gā Jejui 'ga rerowiaare'ema 'gā wereko tywerete agawewi. A'etea 'gā nopoiri futari 'ga rerowiar awi. 'Gā nereko tywera Jejui 'ga rerowiar wywapiukaa etee te futat 'gā nupe”, 'jau ore pē mome'wau kwe pewara 'gā nupe, orojerowiaa pē nee 'gā nupe jepi.

⁵Pejereko tywera upe pejemouaga resakawe Janeruwarete 'ga 'jau pē nupe: “A'jea futat pēē je rerowiaara ra'e. A'eramū pēē pejejua futat pejejemogyau je pyri nakwaparimū rūi futat”, 'jau nipo 'ga pē nupe. “Anure nipo je reko 'wyriaramū pē nupe najueje etee futat”, 'jau nipo 'ga pē nupe. “Pejemouag te 'ā pejejemogyau pejejereko tywera upe. Nepepoiri futari je rerowiar awi. A'eramū je a'eramū pē mua tejeypyri anure”, 'jau nipo 'ga pē nupe. Poromū futat pēnepya. A'jea futat 'ga ae mepyi. ⁶⁷Wowase ae majatykaawa 'ara rupi nipo Janeruwarete 'ga ae resaka najuejue etee. 'Ga 'ā ae kwaap katu katu. A'eramū 'ga werowiaaramū jane kwaapa. Werowiaaramū etee nipo 'ga jane monou jane mogyau ywag ipe ojeypyri. A'eramū futat ae awau worryamū 'ga pyri. Poromū futat janerepya. Werowiare'ema 'gā nanē 'ga ikwaapa nū. Werowiare'ema 'gā 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Poromū futat 'gā nepya. 'Ga 'ā ae kwaap katu katu. A'eramū 'ga a'jea futat ae mepyau aipo pyu.

Anure nipo 'ga Jejui 'ga mua imojewya esaukaa 'au wyy pewara 'gā nupe najuejue etee. Tata reny 'jawewara pype nipo 'ga 'ua ojewya, ywagipewara 'gā, ipājē ma'e 'gā neewe. A'e pe Janeruwarete 'ga pē nereko tywearera 'gā nerekou tyweaete. A'ere aipoa 'ara rupi pē nereko tywera teepawamū pē nui. ⁸Wemiayuwe'ema 'gā juejue Janeruwarete 'ga erekou tyweaete. “Werowiamū Jejui 'ga pētywera moia pē nui, pē mogyau wemiayuwamū” 'e rerowiare'ema 'gā nanē Janeruwarete 'ga erekou tyweaete nū. ⁹A'e 'gā nipo 'ga wereko tywet futat imuojere'ema mama'eukwaawa rapyaw ipe. Najarejuwarete 'ga pyri rūi 'gā awau ajemogyau. Mukuu futat 'gā oi ajemogyau 'ga wi. Esage ma'ea te 'ā Janeruwarete 'ga. Pājērete futat 'ga 'ā. A'eramū 'ga wemiayuwe'ema 'gā murukare'ema ojeypyri. A'eramū 'ga mukuu futat 'gā monou ojewi. Aipo nipo 'ga iapou Jejui 'ga jewyawa rupi 'gā nupe. ¹⁰Aipo 'ara rupi 'ga remiayuwa 'gā juejue 'jau Jejui 'ga upe: “Ene etee futat 'ā eneresage. Nitywi futari 'ga amū ene 'jawe. Ene etee futat 'ā pājērete. Nitywi futari 'ga amū enepājē 'jawe”, 'jau nipo 'gā 'ga resaka. Pēē nanē nipo aipo 'jau 'ga upe nū. Pejejeupe ore Jejui 'ga mome'uramū pēē 'ga rerowiaa. A'eramū pēē 'ga resag ire aipo 'jau 'ga upe nanē nū.

¹¹A'eramū ore oroje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe pē nee jepi: “Epoar iki Tesarūn ipewara 'gā, ki Ku'jyp. 'Gā 'ā ene rerowiat. A'eramū ene 'gā poaa 'gā mogyau esage

ejeupe”, 'jau ore 'ga upe. “Ene 'ā eremū'ē 'gā imogyau eja'yramū. A'eramū ene epājē mū mama'e esage apoukaa 'gā nupe. Epoar iki mama'e esagea taapo 'jau 'jara 'gā”, 'jau ore 'ga upe jepi. ¹²A'eramū nipo pēē 'jau pejejaupe: “Jejui 'ga 'ā, Janejararetea. Esage futat 'ga tekotee 'gā nesage apyraapa. 'Gā pājēa nanē 'ga wapyraap nū”, 'jau nipo pēē pejejaupe. Pēneko esage resag ire nipo tekotee 'gā 'jau: “Jejui 'ga wemiayuwa 'gā omogy esage futat. Ojejuka esage Ku'jywa 'ga 'gā nee”, 'jau nipo 'gā pē nesag ire. A'eramū futat nipo pēē Jejui 'ga futarukaa 'gā nupe.

2

Mama'e tywera jat

¹Awamū ore pē mu'ei Jejui 'ga jeyaw are. Ojewya nipo Janejararete 'ga jane majatykau ojee. ²A'ere nipo 'ga jeywr enune 'gā amū 'i pē nupe: “Ut ako Janejararete 'ga ikue”, 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere kasi perowiar ine. O'meramū te nipo 'gā 'i. Peapyaka kasi nanuara 'gā je'eg are ne. “A'ea Paulo 'ga okwasiat inuga oree”, 'gā 'eramū kasi peapyaka 'gā nee ne. O'meramū te nipo 'gā 'i. “Janeruwarete 'ga 'Agesagea ore mu'e aipo are”, 'gā 'eramū miamū kasi peapyaka 'gā je'eg are ne. O'meramū te nipo 'gā 'i. Nuri we futat Jejui 'ga. A'eramū nipo 'ga apoa erujewi janee. ³Pejemoryteeukat kasi 'gā nupe ne. 'Ga jeywr enune nipo 'gā amū opoia Jarejuwarete 'ga rerowiar awi kwaiwete futat. Nooi futari nipo 'gā Jarejuwarete 'ga piara rupi a'eramū. A'e pype nipo kūima'e 'ga amū ojesaukaa ywy pewaramū janee najuejue etee. Mama'e tywera jara 'ga poromū ojesaukaa janee. Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'erama 'ga futat poromū. ⁴Aipoa kūima'e 'ga nipo o'meramū ae upe. “Je 'ā pājērete futat. Nitywi 'ga amū je 'jawe”, 'jau futatee nipo 'ga. “Pemuoryp kasi maira mū ne. Ku'jywa 'ga miamū kasi pemuoryw ine. Je etee futar iki je muoryp pejepe”, 'jau nipo 'ga pē nupe najuejue etee. A'eramū nipo 'ga awau Jerusareg ipe miamū futat. Awau nipo 'ga osou Janeruwarete 'ga mogytaaw ipe wapyka 'gā nowase. “Je 'ā Pēnuwaretea futat”, 'jau futatee 'ga awau ae upe. Aipoa mama'e tywera jara 'ga jesaukar ire te nipo Janejararete 'ga ruri.

⁵Jeje'ega sipo pemoka'jam rakue? Pē pype tekou ako je aipo mome'ui pē nupe ikue. ⁶⁻¹²A'ere 'awamū mama'e tywera apoara 'gā nuri. Ia'wyre'ema 'ga nipo mama'e tywera apoukaa 'gā nupe. A'ere aipo 'ga nikwaapawi we. Mama'e tywera jara 'ga ijesaukariwet 'gā nupe numiamū. A'ere ajepeja 'ga nafutari 'ga jesaukaraiaiwā 'gā nupe. Aipo 'ga 'ā pekwaap. Wemifutara 'ara rupi Janeruwarete 'ga 'ga pe'ai 'awa ywy awi. 'Ga 'ga pe'a re te nipo mama'e tywera jara 'ga 'ua. Ojesaukaa pa futat 'gā nupe amunawa moymoyka awau. Mama'eukwaawa 'wyrriara pājē mū mama'e tywera jara 'ga ruri. A'eramū nipo 'ga aeremiapoe'ema apou kwaiwete 'gā nowase. A'ere nipo 'ga o'meramū te 'ga 'i. “Ku'jywa 'ga pājē mū je mama'e apoi”, 'jau futatee nipo 'ga. A'eramū nipo aipo 'ga remiapo resakara 'gā 'jau ajaupe: “Kuu. Ereesak te 'ga remiapofera ra'e? Janeruwarete 'ga remimurera 'ga futat nipo 'ā”, 'jau nipo 'gā ajaupe.

Mama'e tywera jara 'ga nipo o'meramū te e'i akou 'gā nupe. A'eramū nipo mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'erama 'gā wapykau 'ga je'eg are. Nuapyakai futari 'gā mama'e a'je are rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā katu'oke'ema 'gā mogyawe'em futat ojepyri. Aipo 'gā wapyaka futat mama'e tywera jara 'ga je'eg are. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: “Nuerowiari wejue 'gā mama'e a'jea jepi. Tene ajee 'gā i'me ma'e je'ega etee erowiari ajemogyau”, 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramū nipo 'ga a'eramū 'gā 'me rerowiarukaa aipo 'gā nupe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā 'me are ako ma'e 'gā juejue futat imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Mama'e tywera apoara 'gā nanē 'gā imonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe nū. Aku'iramū akou mama'e tywera apo are. A'eramū 'ga mama'eukwaawa rapyaw ipe 'gā monou 'gā mogyau nakwaparimū ete rūi. Peu futat nipo 'gā ajemogyau tyweaete ojere'emamū futat. A'ere mama'e tywera jara 'ga rur ire nipo Janejararete 'ga ruri ojewya nū. Opājē mū futat Jejui 'ga ruri. Wenyfugamū futat 'ga 'ua. Aipoa 'ara rupi Jejui 'ga mama'e tywera jara 'ga jukau opytuu etee futat.

Janeruwarete 'ga remiayup

¹³ A'ere pēē Jarejuwarete 'ga remiyuwamū. Ymā we te, ywy apoe'emaue, Janeruwarete 'ga poromutaramū pē nee rakue. A'eramū 'ga a'eramū pē mū'jāu wemi-ayuwamū. A'eramū ore 'jau 'ga upe: "Au'jete Tesarūn ipewara 'gā eremū'ē 'gā nui rakue", 'jau ore 'ga upe. "Au'jete 'gā erekatu'ok rakue", 'jau ore 'ga upe pē nee. 'Ga je'ega a'jea renupa ypy we futat pēē a'e rerowiaa pejejemogyau. A'eramū 'ga U'agesage mua pē nupe pēywytera katu'okawamū. A'eramū pēē 'awamū 'ga remiyuwamū pejejemogyau. ¹⁴Jejui 'ga ako ore imome'wau pē nupe ikue. "Werowiarāmū 'ga pē mogyi wemiayuwamū", 'jau ako ore pē nupe ikue. Ymā ako nepejemogyi Jarejararete 'ga 'jawe ikue. A'ere pēē 'awamū 'ga 'jawe pejemogy. 'Ga pājēa pē nerekou, 'ga resagea nanē pē nerekou nū. ¹⁵A'eramū ki pēē oreremimome'ufera renupa katu katu. A'ea a'jea futat. Oreremikwasiarera nanē nū, erowiaa nū.

¹⁶Janejararete 'ga Jejui Kristu 'ga jane futarete 'Uwarete 'ga retee. Esage 'gā akou janee. Jane poar iki 'gā jane mamuakaa mama'e tywer awi. Jane poar iki 'gā Jejui 'ga ruru'jawa rapesaka. ¹⁷Tepē maku'i ki 'gā pē mogyau. Tepē poar iki 'gā mama'e esage apou, pē moje'egukaa a'jeteetewi nanē nū.

3

Pemono ki pejeje'ega ore ree

¹'Awamū je 'i orojewirera 'jawewaramū pē nupe. Orojenyra 'jawewaramū pē nupe nanē je 'i nū. Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega pemono ore ree. Pē pype arakou ako ore Jarejararete 'ga je'ega mome'ui pē nupe ikue. Nan futat 'awamū ore oi kwe pe imome'wau 'gā nupe. A'eramū pēē 'jau Jarejuwarete 'ga upe: "Paulo 'ga oo kwe pe Jejui 'ga mome'wau 'gā nupe. Epoar iki 'ga 'ga mome'wau 'gā nupe, amunawa moyka. Ejerowiarukaa kwe pewara 'gā nupe", 'jau ki pēē 'ga upe pejeje'ega monou ore ree. Takwasi'o ki kamēsiete nanē Janeruwarete 'ga rera. Tuerowiar iki 'gā kwaiwete 'ga kamēsiete. ²Kwaiwete te 'ā 'ga rerowiare'ema 'gā. A'eramū ki pēē pejeje'ega monou 'ga upe je ree. "Ene te 'ā nerepyyukari Paulo 'ga itywet ma'e 'gā nupe", pe'je ki 'ga upe, pejeje'ega monou je ree. "Ene 'ā Paulo 'ga rereko tywerete are ifuwet ma'e 'gā eremuojet 'ga wi, aipo 'gā iapowe'emaue", pe'je ki 'ga upe je ree.

³A'ere Janejararete 'ga u'eawer imū etee futat mama'e apoi. 'Ga 'ā opājē amut pē nupe. 'Ga 'ā pē a'gu mama'eukwaawa 'wyriar awi. ⁴Janejararete 'ga ore mojemogyppygukaa ore mogyau pē nee. 'Awamū pēē oreje'eg imū etee futat mama'e apou pejejemogyau. 'Awamū nepēojeri futari iapou pejejemogyau.

⁵Janejararete 'ga nopoiri futari pē nui pejemogyramū. Iporomutat futat 'ga pē nee. 'Awa ywy pe 'ga rekoramū 'gā Jejui Kristu 'ga rerekou tyweaete rakue numiamū. A'ere 'ga nopoiri futari 'Uwarete 'ga rerowiar awi. 'Uwarete 'ga remifutara etee futat 'ga iapou rakue. A'eramū pēē 'awamū 'ga 'jawe etee futat pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga remifutara etee futat peapo 'ga 'jawe.

Peoporowyky ki mama'e muaw are

⁶'Awamū je pē mu'ei iwewue ma'e 'gā nee. Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū iwewue futat. Noporowykyi futari 'gā. Nuapoi futari mama'ea oreje'eg imū. A'eramū je, Jarejararete 'ga je'eg imū etee futat, 'jau pē nupe: Pe'je pejepojo'ogamū iwewue ma'e 'gā nui, 'jau je pē nupe. ⁷Pē pype arakou ako ore oroporowykyau futat orjee ikue. A'eramū pēē 'awamū pejeporowykyau futat, ore 'jawerimū etee futat. ⁸Mama'ea nanē ako ore imua orojemi'uramamū ikue. "Mama'ea pemut amū ore", 'jawe'em futat ako ore arakou pē nupe ikue. Naani. Au'jeteramū ako ore oroporowykyau arakou ikue, orojeupe mama'e muawamū ikue.

⁹Aramu'e te ako ore pēē Jarejuwarete 'ga je'eg are ikue. A'eramū amunipo 'ā ore, "mama'ea pemut amū ore", 'jawarū pē nupe rakue. A'ere ako ore naruapoi futari aipoa ikue. Oporowykyau etee futat nanē ako ore ikue. A'eramū pēē 'awamū ore 'jawe etee futat pejeporowykyau pejejemogyau peu. ¹⁰Pē pype arakou ako ore 'jau pē nupe ikue: "Iporowykywere'ema 'gā kasi pemojemi'warukat futat ne", 'jau ako ore pē nupe ikue.

¹¹Gā amū 'jau ore ai'i: “Tesarūn ipewara 'gā amū iwewue futat. Noporowykyi futari 'gā. A'ere 'gā poromu'akwaawiweramū ajuee 'gā porowyky are”, 'jau 'gā ore ai'i. ¹²A'eramū ore 'awamū 'jau pē nupe: “Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga ore mu'eukaa pē nupe: Peporowyky ki pejekaraemā muawamū. Pe'je pejepoia 'gā ago'o awi, pe'je ki 'gā nupe”, 'jau 'ga ore. ¹³Mama'e esagea peapo pejejemogyau pejeojere'emamū futat. ¹⁴Gā amū nipo niparurowiariwiri ore'eg are. A'eramū ki pekotee 'gā nui. A'eramū 'gā wea'aramū 'ūina peje'eg are. Tepeesak 'gā jekatu'oga aiporamū 'jau. ¹⁵Pereko tywet kasi 'gā ne. Pejewirera 'jawe futar iki peporogyta 'gā nupe 'gā nerekou. Tepeesak 'gā jekatu'oga 'jau.

Oje'ega 'gā nupe imonoawet

¹⁶Janejararete 'ga 'ā mama'e esage jararetea. Tepē mopy'ata'wa ki 'ga pē mogyau. Ako futat 'ga pē pyri.

¹⁷'Awamū je ka'arana kwasiaawa pyyka tepo pe. Teje'ega je amono ikwasiaa ka'aran are pē nupe pē futaa. A'eramū pēē jeremikwasiarera resaka. “Paulo 'ga futat okwasiat imua janee rai'i”, 'jau nipo pēē pejejaupe jeremikwasiarera ka'arana pejejeupe iwaēmamū. Teje'ega je omono pē nupe pē futaa najuejue etee.

¹⁸Jarejararete 'ga resagea pē nerekoa je afutat.

Kweramū etee jeremimome'ua.

1 Timoteo

Timoteo 'ga Paulo 'ga remimu'efer amū. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou Timoteo 'ga upe muku ojewi 'ga rekoramū 'ga mu'akwaapa mama'e are rakue. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nereko esage are 'ga ikwasiari imonou 'ga upe. Na'ga etee rūi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea te ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou Timoteo 'ga upe rakue.

¹Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou enee, ki Timoteo. Jejuī Kristu 'ga 'ā je mono kwe pe ojemome'waukaa 'gā nupe ikue. 'Ga Ruwarete 'ga 'ā jane katu'okara. 'Ga nanē je mono Jejuī 'ga mome'waramū ikue nū. Jejuī 'ga ree sajemogyppyg ete jarejemogyau. A'eramū je a'eramū tewau 'gā je'eg imū kwe pe morogyta esage mome'wau tekou 'gā nupe. ²Ymā te ako je Jejuī 'ga mome'ui enee ikue, ki Timoteo. Aipo renupawe ako ene 'ga rerowiaa ikue. A'eramū ene jera'yra 'jawe ekou jee.

Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Gā nesagea ene rerekoa je afutat. Ene ree 'gā jemuaēma nanē je ifutaa nū, ene mopy'ata'waa 'jau.

Moromu'jat tywet

³Efesu pe jarekou ako je 'i enee ikue: “Au etee eko ra'ne. Je tee oo peu Masetoni ywy pe”, 'jau ako je enee teo enune ikue. 'Awamū je 'ā 'jau'japa enee nū: Peu futat epyta je, a'e je enee. Peuwara 'gā amū ajamu'e tywerete tee ajemogyau. NaJarejuwarete 'ga je'eg are rūi 'gā jamu'ei. O'me are etee futat 'gā jamu'ei. “Pemu'e awi 'gā mama'e a'je'em are”, ere ki 'gā nupe. “Au'je aipo apo re”, ere ki 'gā nupe. ⁴Gā 'ā oje'eg ekoete ajamu'jau. Morogyta ymaner are etee 'gā 'gā mu'ei ajemogyau. Ajamueu 'gā oypy 'gā nee. A'eramū ki ene 'gā je'eg ekoete momika 'gā nui. Aipo mome'ua nuerowiarukari Jejuī 'ga ae upe. Nanarūi ae Jejuī 'ga rerowiaaramū. Nije'eg ekoetei jane Jejuī 'ga rerowiaaramū. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ae jamu'ei. 'Ga je'ega renuw ire 'gā 'ga kwaawi futari. ⁵“Jarejuwarete 'ga je'eg are etee futat pejamu'e, ere ki 'gā nupe”, a'e je ako ene upe ikue. 'Ga je'ega renuw ire nipo 'gā ywyter esageramū ajemogyau. Mama'e esage kwaapa ajemogyau, mama'e esagea etee iapou ajemogyau 'ga upe. 'Ga je'ega renuw ire 'gā a'jea futat Jejuī 'ga rerowiari. A'eramū 'gā a'eramū oporomutaramū nanimenime 'ga ree. Ajuee nanē 'gā opota'waramū nū. ⁶A'ere nipo 'gā amū ako esage awi 'gā poiri futari. 'Gā oje'eg ekoete akou. Ajamueu ekoete 'gā akou. ⁷“Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jaramū toko 'jau kwy”, e'i 'gā numiamū. “Je 'ā 'ga je'ega kwaapa katu katu”, 'jau 'gā. A'ere naani. Naeapyoi futari 'gā 'ga je'eg are. A'eramū 'gā 'gā mu'jawarū'e'm. 'Gā nokwaawi agawewi futat 'ga. A'etea 'gā 'gā mu'e ekoete akou. Naikwaapa rūi.

⁸Ymā te 'ā Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari ka'aran are rakue. Aipoa 'ga 'eawera esage futat. A'eramū jane 'ga je'eg imū mama'e apo re, jarejesageramū futat jarejemogyau 'ga upe. ⁹A'eramū Moisesi 'ga remikwasiarera mama'e tywera aporamū aetywera resaukaa ae upe. Nako esage ma'e 'gā nupe rūi Moisesi 'ga 'ga je'ega kwasiari rakue. Ako tywet ma'e 'gā nupe etee 'ga ikwasiari rakue. 'Gā tywer are 'gā mueapyoukaawamū te 'ga ikwasiari inuga rakue. Ako tywet ma'e 'gā nomojerowiari futari 'wyriara je'ega. Jarejuwarete 'ga remifutara 'gā nuapoi futari. Nomuorywi 'gā Jarejuwarete 'ga. Mama'e tywera etee futat 'gā wapo. Niporomutari 'gā Jarejuwarete 'ga ree. 'Ga je'ega nanē 'gā ifutare'ema nū. 'Gā oporojuka ma'ea futat. 'Uwa miamū futat 'gā ajuka. Oya miamū futat 'gā ajuka. ¹⁰Ako tywet ma'e 'gā akou ajuemireko are. Kūjāmera 'gā nanē akou ojomen are nū. Kūima'eramū nanē akou ajuee nū. Kūjāmera nanē akou ajuee nū. 'Ea nia'wryi futari Janeruwarete 'ga upe. Ako tywet ma'e 'gā nanē ojopyka ojomoporowykaukaa. A'eramū 'gā ojomepyawe'em. 'Gā o'meramū e'i akou. 'Gā o'joje'ēwu'jaga. Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'ere 'gā 'ga je'eg imū mama'ea nuapoi. Aipo 'gā nupe Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue, aipoa mama'e tywer awi 'gā mosiawamū rakue. ¹¹“Ekwap kwe pe je mome'wau 'gā

nupe. Werowiaramū Jejuī 'ga pē katu'ogi, ere ki ewau 'gā nupe”, 'jau Janeruwarete 'ga jee ikue. A'eramū je 'ga je'ega etee imome'wau. Janeruwarete 'ga 'ā esage a'jea futat. Nitywi amū 'ga 'jawe esage ma'e 'gā.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

¹²Janejararete 'ga, Jejuī Kristu 'ga te 'ā, opājēa amut jee ikue. A'eramū je a'eramū tewau 'ga je'ega mome'wau 'gā nupe tekou. A'eramū je 'jau 'ga upe: “Au'jete epājē eremut jee, je moporowykaukaa ejeupe”, 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa ee. 'Ga 'ā je kwaap katu katu futat. Je 'ga remiesagetea. A'eramū 'ga ojemogyppyka etee je ree, oporowyky apoukaa jee. “Paulo 'ga jeje'eg are 'gā mu'ea esage jee. Tamono 'ga tekotee 'gā nupe teje'ega mome'waramū 'jau kwy”, 'jau Janejararete 'ga ojeupe jee. ¹³Ymā te je Jejuī 'ga rereko tyweretei ikue, 'ga kurapa ikue. 'Ga remiayuwa 'gā nanē je erekou tyweaete ikue nū. A'etea 'ga ajemuaēma je ree ikue. Nakwaawi je 'ga ikue. A'eramū je 'ga rerowiare'ema tekou ikue. A'eramū je te'akwaawe'emamū tekou ikue. A'eramū 'ga a'eramū ajemuaēma je ree ikue. ¹⁴Jetywerete agawewi je ikue. A'etea 'ga oporokatu'ogiwaramū je ree ikue. Naapoi agawewi je mama'e esagea 'ga upe ikue. A'etea 'ga ajemuaēma je ree. 'Ga 'ā ojerowiarukaa jee. 'Ga 'ā je mopota'waukaa 'gā nee. Jejuī 'ga ree je jemujari 'awamue. A'ere 'ga naje upe etee rūi iapoi. Najuejue etee 'ga iapoi ojee ojemujat ma'e 'gā nupe. ¹⁵“Ymā te Jejuī Kristu 'ga ruri ywy pe aetywera katu'okawamū rakue”, sa'e ki jarekou. Aipo 'ea a'jea futat. A'eramū ki jane aipo 'e rerowiaa. A'jea futat 'ga ruri aetywera katu'okawamū ikue.

Je ako jetywerete agawewi futat 'gā apyraapa ikue. ¹⁶A'etea Janeruwarete 'ga ajemuaēma je ree ikue. A'eramū Jejuī 'ga je katu'oka je mogou wemiayuwamū ikue. Je katu'og ire nipo je resakara 'gā 'jau: “Kuu. Paulo 'ga katu'og ire nipo 'ga jane nanē futat jane katu'ogi 'awamū”, 'jau nipo 'gā ajaupe. “Paulo 'ga wi opoire'ema nipo 'ga jane wi nanē futat opoire'ema nū”, 'jau nipo je resakara 'gā. A'eramū nipo 'gā nanē Jejuī 'ga rerowiaa, ojekatu'ogukaa 'ga upe. A'eramū 'gā nanē awau jane rupi ywag ipe. Jejuī 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimū warāu rūi futat. ¹⁷A'eramū ki sa'e Jarejuwarete 'ga upe: “Ene te 'ā eneresage oree. 'Wyriararete esageramū futat 'ā ereko oree”, sa'e ki 'ga upe. “Ene te 'ā okoeteete ma'ea. Neremanūi futari. Ore 'ā naruesagi agawewi ene. A'ere ore eneremiapofera resagi. A'eramū ore enereko kwaapa futat”, sa'e ki 'ga upe. “Ene te 'ā eneresage tekotee 'gā nesage apyraapa. Nitywi futari 'ga amū ene 'jawe. Namutamutat ene etee futat ereko”, sa'e ki Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁸Ene 'ā jera'yra 'jawe jee, ki Timoteo. Enup katu katu ki jeje'ega. Ymā te Janeruwarete 'ga 'gā amū moje'egukari ene ree rakue. “Timoteo 'ga nipo ako moromu'jaramū. Je ree nipo 'ga 'gā mu'jau”, 'jau Janeruwarete 'ga jee, 'jau 'gā enee ikue. Janeruwarete 'ga oje'ega 'gā nupe ra'ne. A'eramū 'gā aipoa mome'wau enee. A'eramū je 'jau ene upe: 'Gā 'eawer are ejea'at ekou. 'Gā 'eawer imū etee futat ene 'gā mu'jau morogyta esage are. Eporowyky esage ki Jarejuwarete 'ga upe, 'jau je enee.

¹⁹Erepoit kasi 'ga rerowiar awi ne. Mama'e esagea etee ki eapo ekou. Mama'e esage kwaapa ki mama'e esagea etee eapo. 'Gā amū nipo mama'e esage kwaapa futat numiamū. A'ere nipo 'gā mama'e tywera etee futat iapoi. A'eramū nipo 'gā 'jau: “Aipoa nia'wyrī agawewi. A'etea je aapo”, 'jau nipo 'gā ojeupe. A'eramū nipo 'gā opoia futat Jejuī 'ga ree ojemogyppyg awi. Sā'ā 'ga amū yara rape kwaawa agawewi. A'etea 'ā imonou ekoete ita 'arimū imamuka imote'aa. Nan tee futat ae mama'e esage apo kwaawi agawewi. A'etea mama'e tywera etee iapou. A'eramū 'gā ojemote'aa. ²⁰Aipo apoara 'gā amū Imeneu 'ga, Aresāri 'ga retee. Mama'e esage apo kwaapa agawewi. A'etea 'gā ikwaapare'ema 'jawe etee mama'e tywera apou'jau'japa. A'eramū je 'jau: Tene mama'eukwaawa 'wyrīara 'gā nereko tyweretei ra'ne. A'eramū nipo 'gā ojewya Jejuī 'ga rerowiaa nū. A'eramū nipo 'gā opika Jejuī 'ga kuraw awi, 'jau je 'gā nupe.

¹Awamū je 'i enee, ki Timoteo: Pe'je sajemogy jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gā nee najuejue etee, a'e je enee. “Epoar iki 'gā, Kiapi'ni. Ejejuka esage 'gā nee”, sa'e ki 'ga upe 'gā nee. Mama'e esagea 'ga wapo janee jepi. A'eramū jane 'jau 'ga upe: “Au'jete mama'e esagea ereapo oree”, 'jau ki jane 'ga upe, 'ga muorypa ee. “Ene 'ā ejujukau esage ore ree. Ene 'ā eneresage oree”, sa'e ki 'ga upe, 'ga resage mome'wau 'ga upe.

²Jare'wyrriara 'gā nee nanē ki jareje'ega simono Jarejuwarete 'ga upe nū. Jare'wyrriaretea 'ga ree, jare'wyrriana'nīa 'gā nee. Mīmira 'gā nee ki jareje'ega simono 'ga upe: “Epoar iki ore'wyrriara 'gā, Kiapi'ni. Emu'akwaap 'gā 'gā porowyky are”, 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe. Aipoa jane iapo re nipo 'gā ojejukau esage jane ree. A'eramū jane jarepota'waramū jarejemogyau jarejuee, jarejemogyau esage.

³Ga upe jareje'ega monou nipo jane 'ga muorywi. Aipoa esage, 'jau nipo 'ga, ojeupe jane jareje'ega monoramū. 'Ga 'ā jane katu'okara. ⁴Ga 'ā iporokatu'ogiwet ae ree najuejue etee. A'jea futat 'ga je'ega. A'eramū 'ga najuejue etee oje'ega kwaawa futaa. ⁵⁻⁶Janeruwarete 'ga 'ā majepaei etee. Nitywi 'ga amū 'ga 'jawe. 'Ga 'ā esage futat. A'eramū 'ga mama'e tywera upe wuage'emamū. Mama'e tywera 'ga mamara'neukaa. A'eramū 'ga mama'e tywera apoara 'gā nerekou tyweaete, 'gā monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jejui Kristu 'ga ruri 'au ywy pe. Ae 'jawe futat 'ga ruri. A'eramū 'ga ojejukaukaa 'gā nupe, janetywera mepyawamū. A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau jane upe. Janetywera 'ga omeypap. Oporogyta 'ga 'Uwarete 'ga upe jane ree. A'eramū 'ga 'awamū najuejue etee 'gā katu'oga futaa. 'Awamū iwaēmi 'ga kwaapawa upe. ⁷A'eramū Janeruwarete 'ga je monou imome'waukaa 'gā nupe, amunawa moymoyka ikue. “Ere ewau morogyta esage mome'wau 'gā nupe najuejue etee. Janeruwarete 'ga iporokatu'ogiwet pē nee, ere ki 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. “Jejui 'ga 'ā janetywera omeypap. A'eramū pēē 'awamū pejetywera moirukaa Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'ga U'agesage monou pē nupe oje'jawe pē mogyau, ere ki 'gā nupe”, 'jau 'ga jee ikue. A'jea futat 'ga je monou imome'waukaa judeue'ema 'gā nupe, okwaapare'ema 'gā nupe najuejue etee.

⁸Awamū je pē mu'ei Jarejuwarete 'ga upe pēporogyta are. “Jejui 'ga rerowiaara 'gā jatykaramū ki pejeje'ega pemono Jarejuwarete 'ga upe, ajatyka ma'e 'gā nowase”, 'jau ki ene kūima'efera 'gā nupe. “Pejuee pejemara'ne'emamū pejeporogytau 'ga upe. Pejejamuwe'em nanē pejeporogytau 'ga upe nū”, 'jau ki ene 'gā nupe. “Esage ma'eramū pēē pejepoa pemowywyt pejeje'ega monou 'ga upe”, 'jau ki ene 'gā nupe.

⁹⁻¹⁰Kūjāmera 'gā nupe nanē ki ere nū: “Pejemokaturam kasi pejepira resaukaawamū etee ne. Napejemokaturama rūi pēnesagea wesaukat. Pē nesaka sipo 'gā ma'ja 'jau ajaupe? 'Kyna raity kyna muesage', e'i sipo 'gā ajaupe? Naani. Napēnaitya rūi pē muesage Janeruwarete 'ga upe. Pēneko esagea te pē muesage 'ga upe. Aipoa tee 'ga amuoryp. Aipo 'jaramū, 'Je 'ā Jejui kīā remiayuwā', pe'je ekoete pejejemogyau. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga upe”, ere ki kūjāmera 'gā nupe. “Pejemojewaweg ekoete kasi pejejemogyau ne. Ita kamaap, ita mo'yt, ita fāyrū, taity esage. Mīmira nepē muesagea'uweri Janeruwarete 'ga upe. Pēneko esagea tee Janeruwarete 'ga afutat”, ere ki kūjāmera 'gā nupe, a'e je enee.

¹¹Jejui 'ga rerowiaara 'gā ajatykau ojemu'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are te. A'eramū ki kūjāmera 'gā opika etee ajemogyau enupa. ¹²Ae jatykaaw ipe kūjāmera 'gā naae mu'earūi kūima'eramū. Kūima'eramū etee te ae jamu'akwaawi. Na'wyrriara rūi kūjāmera 'gā. A'eramū ki kūjāmera 'gā wapyakau etee ajemogyau. ¹³Aeypu 'gā apou 'ā Janeruwarete 'ga kūima'e 'ga ra'ne iapoi rakue, Atāu 'ga ra'ne rakue. A'ere 'ga kūjā ēē apou rakue, Ewa ēē rakue. ¹⁴NaAtāu 'ga upe rūi mama'eukwaawa 'wyrriara 'meramū rakue. Ewa ēē upe etee te i'meramū rakue. Ewa ēē ra'ne te 'ā mama'e omote'at rakue, Jarejuwarete 'ga je'ega anupe'ema rakue. A'eramū kūjāmera 'gā kūima'eramū ae mu'jawarū'em.

¹⁵Ewa ēē ra'ne mama'e omote'at. A'eramū kunumīa wayramū kūjāmera 'gā nupe. A'etea Janeruwarete 'ga kūjāmera 'gā katu'oka, Jejui 'ga rerowiar awi 'gā poire'emamū. Ajuee ojejuka esage awi 'gā poire'emamū, ajemogy esage awi 'gā poire'emamū, Jarejuwarete 'ga

muoryw awi 'gā poire'emamū. Mīmer awi 'gā poire'emamū Janeruwarete 'ga kūjāmera 'gā katu'ogi futari.

3

Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'wyriat

¹A'jea futat poa ae mu'e esageawa te. 'Awamū je ene mu'ei Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe 'wyriara amū mū'ē are, pastor amū mū'ē are. 'Ga amū nipo wekoweramū 'wyriaramū Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe. "A'e 'ga morowyky esagea afutat ojeupe oporowykyawamū", 'Jau ore jepi. A'jea futat aipoa. ²A'eramū ene ajueape ako esage ma'e 'ga etee futat imogou 'wyriaramū ajaupe. Ekoarū'e'ema 'ga kasi eremono 'wyriaramū Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe ne. Majepi tee ki 'ga remirekoa. I'akwaap ma'eramū ae poromū. Ako esage ma'eramū ae poromū. Oje'wyr ipe 'gā mo'wy'wyrara 'ga poromū, mama'ea 'gā nupe imonoara 'ga poromū. Ojemu'akwaap 'ga mama'e tywera apoe'em are. A'eramū 'ga Janeruwarete 'ga je'eg are oporomu'jau. ³Kawīajaiwa 'wara 'gā noko'uweri Jeju 'ga rerowiaara 'gā 'wyriaramū. Nojonupāaramū rūi ae reko 'wyriaramū ajaupe. Ajaupe ita'wa ma'eramū te ae reko 'wyriaramū ajaupe. Naka'aranūū mono'og are etee ea'at ma'eramū rūi ae poromū. ⁴Opytun are ojejuka ma'eramū ae poromū. Wa'yr are ojejuka ma'eramū ae poromū. Wa'yra upe oje'eg ma'eramū ae poromū. A'eramū 'ga ra'yra ojeupe 'ga je'egamū 'ga je'ega renupa etee. Wa'yra mu'jaramū ae poromū. ⁵Wa'yra mu'e'em ire sipo ae maran Jeju 'ga rerowiaara 'gā mu'jau mama'e are? Naani. ⁶Jeju 'ga rerowiar yau 'gā nanē kasi eremono 'wyriaramū ajaupe ne. Kasi a'e pe 'ga omogo re, je jeresage 'gā nupe, tekotee 'gā nesage apyraapa, 'ga 'i ne ojerowiaraipe ojee etee ne. Ojee ojerowiaraipe ma'e 'gā nānē Janeruwarete 'ga upe. Ymā te mama'eukwaawa 'wyriara jerowiaraiwi ojee rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga imuēma imua ywag awi rakue. Ojee ojerowiaraipe ma'e 'gā nānē Janeruwarete 'ga erekou tyweate i'jawerimū etee futat. ⁷Esage ma'e 'gā etee ki emono imogou 'wyriaramū 'gā nupe. 'Wyriarama 'gā ki tuereko esage Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā. "Kuu. 'Ga esage", te'i 'gā ajaupe 'jau. A'ere kasi "nia'wyr 'ga", 'ga upe 'gā 'eramū eremono 'ga Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe 'wyriaramū ne. Kasi a'e pe 'ga mono 'ga mājāmū, mama'eukwaawa 'wyriara ruri 'ga porowyky mote'aa 'ga wi ne. A'eramū ene esage ma'e 'ga etee imogou 'gā nupe. Nanuara 'gā etee ki emogo 'wyriaramū 'gā nupe.

'Wyriara 'ga poaat

⁸'Wyriara 'ga poaara 'gā nanē ki tako esage nū, diacano 'Jawa nanē ki tako esage nū. O'wyriara 'ga 'jawe futar iki 'gā tako esage. Ti'me kasi 'gā ne. Ojemuawapit ma'eramū te ae poromū. Kawīajaiwa 'wara 'ga noko'uweri 'wyriara 'ga poirūnamū. Naka'aranūū mono'og are etee ea'at ma'eramū rūi ae poromū nanē nū. ⁹Jarejuwarete 'ga je'ega kwaaparamū te ae poromū. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane jarejemogy esagea kwaapa. A'eramū aipo 'ga je'eg are eapyo ma'ea etee futat akowarūmū. 'Ga je'eg are eapyo katu ma'eramū nanē ae poromū nū. Mama'e esage kwaapa ki 'ga mama'e esage etee futat tuapo. ¹⁰Pejejeupe 'ga mono enune ki pejomajatyka ra'ne, pejeporogytau 'gā nee ra'ne. "Esage te 'gā pē nupe?" 'Jau ki pē pejejaupe. Nia'wyr 'gā 'eramū pē 'gā mogowe'em. Esage futat 'gā oree 'eramū pē 'gā monou imogyau pejejeupe.

¹¹Gā nemirekoa nanē ki tako esage nū. Gā nemirekoa nipo wa'wyr'e'emamū 'eramū nanē kasi eremogo 'gā 'gā nesakaramū ne. Namorogyta'ywa rūi kasi 'gā nemirekoa ne. Kawīajaiwa 'wara 'ga remireko 'eramū kasi 'ga eremono imyina ne. Ojemuawapit ma'e tee nipo ajee 'ga remirekoa. A'eramū ēē u'eawer imū etee futat mama'e apou. ¹²'Wyriara poirū 'gā nemirekoa nirtū futari. Majepi tee futat 'ga remirekoa. Wa'yra upe oje'eg ma'eramū nanē nū. Wog ipe ajemogy ma'e 'gā nupe oje'eg ma'eramū nanē nū. ¹³Oporowyky esage re nipo 'ga ojemu'jaga kūima'eeteeteramū 'gā nupe. A'eramū nipo 'ga okyjawe'em Jeju 'ga mome'wau 'gā nupe kwe pe awau. "Jeju 'ga 'ā Janejararete. 'Ga 'ā ore aruerowiat", 'Jau nipo 'ga awau kwe pe 'gā nupe, tekotee 'gā nupe.

¹⁴Jeatawerayay je ene pyri numiamū, ki Timoteo. A'ere je nakwaawi we tewawa. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou ene upe. ¹⁵Jeo poromukuran iki ka'arana pemogyta.

A'eramū pēē pejemogy esage kwaapa. Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat jane. Okoeteete ma'e 'ga remiayuwa futat jane. A'jea futat 'ga je'ega. 'Ga je'ega jane sikwaap. Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat jane. Sā'ā tupaa'mywa 'oga ypykoga. Nan tee futat 'ga je'ega rekoī jane pype. 'Ga je'ega kwaapa nipo jane jarepoire'ema 'ga rerowiar awi mama'e tesirūa jarejeupe ijesaokaramū. ¹⁶ Ymā te 'ā janeypy 'gā naeapyoī Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Nokwaawi janeypya, "Janeruwarete 'ga ra'ya 'ga nipo 'ut amanūmū ae katu'okawamū" 'ea rakue. A'ere 'ga 'awamū jane mueapyoī ee.

"Jejui 'ga 'ua ywy pe rakue, kūima'eramū rakue.

Ywy pe 'ga rekoramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'jau: 'Jejui 'ga esage.

Nuapoi futari 'ga mama'e tywera', 'jau 'ga 'Agesagea 'ga upe.

Ywagipewara 'gā nanē Jejui 'ga resaka nū, kūima'eramū 'ga reko resaka nū.

'Ga rerowiaara 'gā amū awau kwe pe 'ga mome'wau.

A'eramū 'gā 'ga rerowiaa kwaiwete.

A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga mojewya 'ga monou 'ga mojeupia oje'wyr ipe nū."

4

I'me ma'e

¹ 'Awamū je ene mu'ei i'me ma'e 'gā nee nanē futat nū. A'eramū ene 'gā je'ega rerowiare'ema. Janeruwarete 'ga 'Agesage e'i: "Anure nipo, Janeruwarete 'ga wemiapofera matepawe'emauwe 'gā amū pōiri Jejui 'ga rerowiar awi. Mama'eukwaawa 'wyriara nipo o'meramū 'gā nupe ojerowiarukaa 'gā nupe. A'eramū nipo amumera 'gā opoia futat Jejui 'ga rerowiar awi", 'jau 'ga 'Agesagea janee. Mama'eukwaawa remiayuwa 'gā 'ā i'me ajemogyau janee. ² I'me ma'ea futat 'gā. Nokwaawi futari 'gā mama'e a'jea miamū. Namutamutat 'gā mama'e tywera apoī ajemogyau. A'ere 'gā 'awamū mama'e esagea ojeupe iapoa nokwaawi. Nojemu'akwaawa'uweri 'gā mama'e esage apo are. Nokwaawi futari 'gā wemiapo tywera. ³ "Ku'jywa 'ga aeremirekoa nafutari", 'jau futatee nipo 'gā ajaupe ajemogyau. A'ere 'gā 'me ate 'gā jemogyramū. "Awa mama'ea pe'u. A'ere kasi pea pe'u ne", 'jau 'gā 'me irūa ajamu'jau i'upyre'em are. A'ere naani. 'Gā 'me ate. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga mama'e apoī janeremi'uramamū futat rakue. A'ere ae Jejui 'ga kwaaw ire mama'e 'u katu katu etee futat jarejemogyau. 'Ga upe jareje'ega mono re jane mama'e 'ui katu katu etee futat. "Au'jete mama'ea eremut oree 'ga upe" 'e re ae mama'e 'ui katu katu etee. ⁴ Esage Janeruwarete 'ga remiapofera. Mama'ea 'ga wapo janeremi'uramamū futat rakue. A'eramū jane, mama'ea kasi pe'u ne. 'jawe'em 'gā nupe. A'ere ki "au'jete mama'e esagea eremut oree", sa'e etee Jarejuwarete 'ga upe mama'e 'u enune. ⁵ "Mama'ea je aapo pēnemi'uramamū", e'i 'ga 'ā janee rakue. A'eramū 'ā jane jarejemi'war enune 'jau 'ga upe jepi: "Au'jete mama'ea eremut oree. Oreremi'urama eremut oree", 'jau jane 'ā 'ga upe jepi, jarejemi'war enune jepi. A'eramū jane mama'e 'wau katu katu etee futat. Nitywi mama'ea i'upyre'ema janee.

Jejui 'ga remiayuw esage

⁶ Aipo are ki 'gā emu'e, ki Timoteo. Jejui 'ga rerowiaara 'gā ki emu'e. 'Gā nupe aipo mome'u esageramū. Jejui Kristu 'ga remiayuw esageramū futat ereko. A'eramū ene ai'iwe, ai'iwe 'jau Jarejuwarete 'ga je'ega mogytaw ekou. 'Ga je'ega a'jea futat. A'eramū ene imogytau ekou ejea'aramū ee. A'eramū ene 'ga je'eg imū etee futat ekou. A'eramū ene eojeje'emamū futat mama'e apou ekou 'ga je'eg imū etee futat. ⁷ A'ere kasi morogyta ymaner are ereapya ne. 'Gā amū nipo janeypy 'gā je'ega mome'wara. A'ere kasi ereapya 'gā je'eg are ne. Aipo mome'ua najane mojemogyppyga'uweri jane mogyau Janeruwarete 'ga ree. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ejemu'jau ekou. 'Ga je'eg are etee ejemu'jau nipo 'ga remifutar imū etee futat mama'ea ereapo. ⁸ Janejemamuakara nanē esage 'ga upe nū. A'ere 'ga je'eg imū jane jemogya te esageramū 'ga upe. "Janeruwarete 'ga je'ega nipo jane mogy esageukaa 'au ywy pe. A'eramū jane jaremanū re jarewau jarejemogyau ywag ipe 'ga pyri", 'jau ore jepi. ⁹ Aipo 'ea a'jea futat. Tuapyaka esage ki 'gā ajemogyau ee. Tuerowiar iki 'gā aipoa. ¹⁰ Janeruwarete 'ga 'ā ywag ipe 'ūi. 'Ga 'ā jane

sirowiat. 'Ga pyri jareoa 'ā jane siapesak jarejemogyau. A'eramū jane a'eramū jarewau 'ga mome'wau tekotee 'gā nupe. 'Gā amū nipo 'ga rerowiaa jane 'e renuw ire. 'Ga 'ā ae katu'okara. Najuejue etee ae katu'oga 'ga afutat. A'eramū 'ga werowiaara 'gā katu'oka a'jea futat.

¹¹“Paulo 'ga je'ega ki peenup katu katu”, ere ki Jejuu 'ga rerowiaara 'gā nupe. “Emu'e ki 'gā Jejuu 'ga porogyta are. 'Ga je'ega ki peenup”, ere ki 'gā nupe. “'Ga je'eg imū pejemogyau esage”, ere ki 'gā nupe. ¹²Ene 'ā kunumīūtia agawewi. A'etea 'ā Janeruwarete 'ga ene mono peu 'gā mu'jaukaa ojee. A'eramū ene ekou esage 'gā nowase. A'eramū nipo 'gā, ene resag ire, ene 'jawe ajemogyau, mama'e esagea etee iapou. Eje'ega esageramū ekou 'gā nupe. Ejejuka esage ki ekou 'gā nee. Erowiar iiki Jarejuwarete 'ga. Mama'e tywera kasi ereapo ne. Eko esage ki. A'eramū 'gā ojemu'jau ene ree. ¹³Jeo pomokuran Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana mogytaw ekou 'gā nupe, ajatyka ma'e 'gā nupe. Emu'e ki 'gā morogyta esage are. Emu'akwaap ki 'gā 'gā neko esage are.

¹⁴Ymā te ako Jejuu 'ga rerowiaara 'gā 'wyrriara 'gā amū opo monoi eneapye'rarimū ikue, ene resaukaa 'gā nupe ikue, ene monou Jarejuwarete 'ga mome'waramū 'gā nupe ikue. A'e pe ako 'gā amū 'jau ene upe ikue: “Je 'ā tepājē omono 'ga upe 'ga moporowykayaukaa tejeupe, e'i 'ga enee, ere ki 'ga upe, e'i Janeruwarete 'ga jee”, 'jau ako 'gā amū ene upe ikue. A'eramū je 'awamū 'jau ene upe nū: 'Ga pājē mū etee futat eporowyky ekou, 'jau je ene upe. ¹⁵'Ga je'eg are ejea'aramū ekou. A'eramū nipo ene resakara 'gā 'jau enee: “Jejuu 'ga je'eg imū etee futat 'ga reko i oporowykyau”, 'jau nipo 'gā enee, ene resag ire. ¹⁶Ejemuaēm iiki ekou ejee. 'Ga je'eg imū etee futat eko eatau. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ki 'gā emu'e. Enup katu katu ki aipo 'ea. 'Ga je'ega etee ki emome'u 'gā nupe. Aipo apo re nipo ereo ywag ipe ekou Jarejuwarete 'ga pyri, emanū re. Eneremimu'efera 'gā nanē futat nipo awau 'ga pyri ene amu'e re nū.

5

Jejuu 'ga rerowiaara 'gā neko esage

¹'Awamū je ene mu'e'i Jejuu 'ga rerowiaara 'gā mu'akwaaw are. 'Gā 'ā Jejuu 'ga rerowiaara yaua. 'Awamū etee ako 'gā Jejuu 'ga rerowiari ai'i. A'eramū ene 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Sawa'e 'ga amū mama'e tywera aporamū kasi ereje'egay 'ga upe ne. Eporogyta esage etee ki 'ga upe, 'ga mu'jau ejuwa 'jawe futat. “Mama'e tywera apoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Mama'e esagea etee eapo 'ga upe”, ere esage etee ki 'ga upe, 'ga mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Ipyau 'gā nipo mama'e tywera mū apou. A'eramū nanē ki eje'ega 'gā nupe ejewirera 'jawe futat, 'gā mu'jau ee nū.

²Kūjāmera 'gā nupe eje'ega kasi ere ejeupe ne: Kuu. Te 'ā nooi te'apa amū fue'i, ere kasi ejeupe ne. Wāiwī ēē mū upe eje'ega, eje'eg esage etee futat ēē upe, ey 'jawe. Kūjāmuku 'gā nupe nanē eje'ega ejenyra 'jawe etee futat nū.

³'Awamū je ene mu'e'i imen manū ma'efera 'gā nee nū, ipytune'ema 'gā nee. Tojejuka esage ki Jejuu 'ga rerowiaara 'gā 'gā nee. ⁴Imen manū ma'e nipo wa'yramū amū, wemiarirūnamū nanē nipo nū. A'eramū ki 'gā tojejuka oy are maranamū ojarīi are 'jau. Aipoa Janeruwarete 'ga afutat. Pejepytun are pēpota'wa pāwēa futat esage Janeruwarete 'ga upe. Janewuja'i are 'ā janey jejukai jane ree rakue. Mama'ea 'ā 'gā imua janee rakue. Janeruwa nanē 'ā mama'e mua janee, mama'e apou janee 'jau rakue, janewujaramū rakue. A'eramū jane 'awamū jarepojejukaramū jarey are ipy'rau. Jane jarepojejukaramū jarejuw are nanē nū. Jarejamīi are, jarejarīi are, mīmer are ki sajejuka 'gā nee 'gā py'rau.

⁵Majawera 'gā amū nipo wa'yre'emamū amū wemiarirū'e'emamū nanē nipo nū, opytune'emamū nanē nipo 'gā nū. A'eramū nipo 'gā Jarejuwarete 'ga ree tee ojemogyppyka ajemogyau. Au'jeteramū nipo 'gā oje'ega monou akou 'ga upe. “Mama'ea emut jee. Nitywi mama'ea jee”, 'jau nipo 'gā akou Jarejuwarete 'ga upe. Aipo 'gā ki sipoat, mama'e monou 'gā nupe. Sajejuka ki 'gā nee. ⁶Imen manū ma'efera 'gā amū nipo awau aku'iramū etee

akou ojee. Ojee tee wea'aramū awau. Jarejuwarete 'ga ree jēmī wea'are'emamū akou. A'e 'gā ako amanū ma'e 'jawe etee 'ga upe. Aipo 'gā nee kasi pejejuka ne. ⁷A'eramū ki ene je'eawer imū etee 'gā mu'jau. Kasi a'e pe majawera 'gā nee jane jejukae'emamū jane resakara 'gā 'i ne: "Kuu. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nojejukai opytun are", e'i 'gā janee, jane ago'wau ne. A'eramū je 'jau pē nupe: Pejejuka ki majawera 'gā nee, a'e je enee. A'eramū jane resakara 'gā jane ago'wawe'em. ⁸Jarepytuna 'gā mama'e tywe'emamū jarejukau 'gā nee. 'Gā nee jane jejukae'emamū ia'wyre'emamū futat jane rekoī Jarejuwarete 'ga upe Jejuī 'ga rerowiar awi opoit ma'e 'jawe. 'Ga rerowiare'ema 'gā miamū opytuna 'gā nee ojejuka. Jane taetu 'ga rerowiaaramū jarepytuna 'gā nee jarejukae'em ire 'ga rerowiare'ema 'gā tywera siapyraaw ine.

⁹Imen manū ma'e 'gā, wāiwī 'gā nera etee ene imonou ikwasiaa ka'aran are, Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are inuga. Aipo 'gā oporowyky Jarejuwarete 'ga upe. Wāiwī 'gā poromū. Sesēta kwara mu'aarera 'gā nera etee futat ene inuga ee. Majepei tee imen ma'efera 'gā. ¹⁰Wa'yra muaranuw esageara 'gā poromū. Oje'wyr ipe ae mo'wy'wyarera poromū. Jarejuwarete 'ga remiyauwa 'gā nee ojejuka ma'efera poromū, 'gā nupe mama'e monoarera poromū. Ojero'wu ma'efera 'gā nee ojejuka ma'efera ēē. Ajaupe mama'e esage apoarera ēē. Nanuara apoarera 'gā majawera 'gā nera etee ki ekwasiat inuga ka'aran are, Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are.

¹¹Kūjā pyau 'gā amū mena nipo amanūmū ēē wi. A'e ēē rera kasi eremono Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are inuga ne. Anurenure'i nipo ēē oi kūima'e mū rekaa omenamū nū. A'eramū nipo ēē Jejuī 'ga porowyky awi opoia etee ne. ¹²Omena manū re nipo ēē 'jau ojeupe: "Awamū je nomenaru'jawi futari. 'Awamū je Jejuī kiā porowykyta te futat taapo 'jau", 'jau nipo ēē ojeupe numiamū. A'e reewi nipo ēē anure ēē menaari nū. A'e ēē u'eawer imū mama'ea nuapoi futari. Aipoa nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. ¹³A'eramū ene aipo 'gā nera monowe'em Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are. Kasi a'e pe aipo ēē mama'e ojeupe imonoramū ēē wewueramū akou ne. Awau kwe pe oporogytau akou 'oga moyka morogyta a'wyre'ema pyu ne. ¹⁴A'eramū ki nanuara 'gā tomenaru'jap tāmējē. A'eramū futat 'gā wa'yramū. A'eramū futat 'gā oporowykyau wa'yra upe omena upe 'jau. A'eramū Jejuī 'ga rerowiare'ema 'gā jane ago'wawe'em ajemogyau 'gā nee. ¹⁵Amumera majawera 'gā te ajee opoit Jejuī 'ga rerowiar awi ai'i. Mama'eukwaawa 'wyriara remifutar imū etee 'gā mama'e apou ajemogyau ai'i. Aipoa nia'wyri futari. ¹⁶"Pēpytuna nipo amū ako majaweramū. A'eramū pēē futat pejejukau ēē ree", ere ki Jejuī 'ga rerowiaara 'gā kūjāmera 'gā nupe. Pejejuka kynā ree, te'i kasi 'gā Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe ne. ēē futar iki tojejuka opytun are. Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ki tojejuka ipytune'ema 'gā nee etee.

¹⁷'Awamū je ene mu'ei jare'wyriara 'gā nee nanē nū, pastor 'jawa 'gā nee nū. Jare'wyriara 'gā nee ki sajejuka esage. Toporowyky esage ki 'gā akou. A'eramū ki simepyuu 'gā. Mukūi ki 'gā nepya simono 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nupe, jaremu'jara 'gā nupe. Mīmēra 'gā nupe ki simonou mukūi 'gā nepya 'gā nupe. ¹⁸Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gā nupe rakue: "Ejeupe ejeymawa iporowykramū kasi eresimat ejeymawa ne. Tene ki ijemi'wari akou oporowykaw ipe", 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga janee rakue. "Pejejeupe 'gā amū porowykramū nanē ki 'gā pemepy", 'jau nanē 'ga ikwasiarukaa inuga rakue nū. A'eramū ki pēē, peje'wyriara mepyau pejejeupe iporowykawer are.

¹⁹Peenup kasi peje'wyriara 'ga ago'oa ne. 'Ga amū nipo 'ua 'wyriara 'ga mome'wau pē nupe: "Ekoay jane'wyriara 'ga mama'e tywera apou akou", 'jau nipo 'gā pē nupe, Jejuī 'ga rerowiaaramū pē nupe. Majepeja 'ga etee imome'uramū kasi perowiar ine. A'ere ki 'gā amū nuru'jawamū perowiat. ²⁰Mama'e tywera 'wyriara 'ga iaporamū ki eje'ega emoywyrafen 'ga upe pejejowase. A'eramū enupara 'gā, aipo renupa, oky'jau mama'e tywera apo awi. "Mama'e tywera aporamū nipo 'ā 'gā oje'ega moywyrafeni janee 'gā nowase", 'jau nipo 'gā ajaupe.

²¹Jejui 'ga rerowiaara 'gā mu'akwaaw are je ene mu'ei, ki Timoteo. A'eramū ene jeje'ega renupa katu katu. Jeje'eg imū etee ki mama'ea eapo, a'e je enee Jarejuwarete 'ga remianuwamū, Jejui Kristu 'ga remianuwamū, ywagipewara 'gā, mama'e tywera apoare'ema 'gā nemianuwamū 'jau. Mīmera 'gā nemianuwamū je 'i enee. A'eramū ene jeje'ega renupa katu katu. Ejejuka pāwē pāwē ki 'gā nee. ²²Epoa kasi eremono ejemiesapytere'ema 'gā apyte'rarimū ne. Esapytet ra'ne ki 'gā. 'Gā neko esage ra'ne ki esak. 'Gā neko esage resag ire etee ene epo monou 'gā apyte'rarimū 'gā mogyau Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū. Ereko kasi mama'e tywera apoara 'gā 'jawe etee ne. Mama'e tywera apoara 'gā nui ki epojok. Eko esage futar iki. Erapo kasi mama'e tywera ne. ²³⁻²⁵'Gā amū mama'e tywera wapo najuejue etee ajueape. A'eramū jane 'gā tywera resaka. "Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gā nereko tyweretei", 'jau nipo jane 'gā tywera resaka. A'ere nipo amumera 'gā mama'e tywera nuapoi ajueape. Jarejowase mama'ea 'gā iaporamū jane 'ā 'gā nemiapofera kwaawi. A'ere jane jemime 'gā nemiapofera nikwaawi. A'ere nipo jane anure 'gā nemiapofera resagi katu katu. A'eramū ene 'gā nesaka katu katu ra'ne Jarejuwarete 'ga porowyky pype 'gā munew enune.

Timoteo, 'awamū je 'i enee. Ejejuka esage ki ejee. Enerewega 'ā nia'wryi. A'eramū ene y'way ajai'wi 'wau ejewega upe. 'Ya etee kasi eretykur ine.

6

¹'Awamū je ene mu'ei 'gā nemifaja 'gā nee. Ymā te 'ā 'gā amū nitywi ka'aranūū pyu rakue. A'eramū 'gā ojeme'egukaa 'gā nupe 'gā nemifajamū rakue. A'ere 'gā 'awamū Jejui 'ga rerowiaaramū 'gā jemogyi. "Peenup katu katu ki pejajara 'ga je'ega", ere ki 'gā nupe. "Peporowyky esageramū tekotee 'gā jane ago'o eme 'jau", ere ki 'gā nupe. Janeje'ega nanē 'gā ikurape'ema nū. Nia'wryi aipoa, 'jawe'em 'gā janeje'ega upe. ²Pējara 'gā nipo ako amū Jejui 'ga rerowiaaramū. "Jejara 'ga Jejui 'ga rerowiaara. A'eramū nipo 'ga je nupāue'em. A'eramū je teporowykyau'i'i etee inānāni'i etee, pe'je kasi ne", ere ki 'gā nupe. Naani. "Pejajara 'ga Jejui 'ga rerowiaara futat 'ga rekoramū taetu pēporomutat 'ga ree. A'eramū ki pēē pejeporowykyau esage 'ga upe", ere ki 'gā nupe. Emu'e ki 'gā je'eawer are, ki Timoteo. Je'eawer imū etee mama'e apoukaa 'gā nupe.

Jejui Kristu 'ga je'ega a'jea futat

³Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga je'ega a'jea futat. A'eramū jane 'ga je'ega renuparamū Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e apou. A'ere nipo 'gā amū nafutari 'ga je'ega. A'eramū nipo 'gā mama'e amutee are te nipo ajamu'jau. ⁴"Je 'ā je'akwaap 'gā 'akwaawa apyraapa", 'jau futatee nipo 'gā. A'ere naani. Ajamue ekoete te 'gā. Ajakurap te 'gā. Iporerekoaywet 'gā ajuee. Ojole'ēwu'jaga ekoete. Najuerowiari 'gā. ⁵A'eramū ajamueu etee akou. Nokwaawi 'gā mama'e a'je apoa. I'akwaawe'emamū ae poromū. Mama'e tywer are etee 'gā wea'aramū akou. "Jejui 'ga rerowiaara 'gā ika'aranūū kwai ajemogyau", 'jau futatee 'gā ajaupe. "Je nanē nipo Jejui 'ga rerowiaaramū tekou jeka'aranūū kwai nū", 'jau futatee 'gā numiamū. A'ere nanarūi. ⁶Janeruwarete 'ga remifutara apoara 'gā a'jea futat ika'aranūū kwai ma'e 'jawe iku'i akou. 'Ga 'gā okwaap. 'Ga esage futat. Janeruwarete 'ga esage futat, tekotee 'gā nesage apyraapa. A'eramū ae 'ga kwaaparamū aku'iramū ajemogyau awau 'ga rape rupi. ⁷Jarey awi jare'aa ypy 'ā jane niruri futari mama'ea jarepo pe. A'eramū jane jaremanūmū nanē mama'e rerawawe'em futat jarepo pe nū. ⁸A'eramū jane jarejemi'urama tywamū jarejekōēājamū jarejemogyau. Jarejaity tywamū jareku'iramū nanē nū.

⁹Amumē ka'aranūū mono'ogara 'gā mama'e tywera wapo ka'aranūū mono'ogawamū ojeupe. Mama'e yau resaka nipo 'gā 'i: "Kuu. Afutat je aipoa", 'jau nipo 'gā. A'eramū nipo 'gā ipyyka jemime ojeupe. Sā'ā 'miara. Mama'e resag ire ipige'ema ipy'araypara imogeukaa ukaja pype. A'eramū 'ā ojejukaukaa wrya ukaja jara 'ga upe. Nan tee ka'aranūū mono'ogara 'gā. U'akwaawe'emamū awau mama'e tywera apou ka'aranūū are. A'ere nipo nanuara 'gā nayrūnamū anure. Nooi futari 'gā Jarejuwarete 'ga pyri. ¹⁰Ka'aranūū futar are ea'at ma'eramū mama'e tywera ippyrugawa futat. A'eramū ka'aranūū mono'og are etee

ea'at ma'e 'gã Jejuu 'ga rerowiar are jēmī wea'are'emamū ajemogyau. 'Gã amū ka'aranūūa futaa kwaiwete, Jejuu 'ga futara apyraapa. A'eramū nipo 'gã amū Jejuu 'ga rerowiar awi opoia futat. Kwaiwete agawewi 'gã ka'aranūūa. A'etea nipo 'gã i'arasigamū akou, ojeupi etee futat ojereko tywerukaa.

Timoteo 'ga mu'akwaapawet

¹¹ A'eramū ki ene Janeruwarete 'ga remifutara apoaramū mama'e tywera apo awi ejea'gwau, ki Timoteo. Mama'e esage etee iapou. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat mama'e apou ekou. Ejemogygyg ete ki ekou 'ga ree. Ejejuka esage ki Jejuu 'ga rerowiaara 'gã nee. Ejeupe mama'eay ijesaokaramū kasi erepoit 'ga rerowiar awi ne. Epota'wa esageramū etee futat ekou 'gã nee. ¹² Sā'ā afuakara resaukaara 'gã. Ajuowajaa 'gã 'ā afuakara resaukaawamū. Nojoman ekoete rūi nanē 'gã ajuetyka nū. Ojoman esage te 'gã. Nan tee futat ejeko esagea resaukaa 'ga upe. A'eramū nipo ene ewau ekou Jarejuwarete 'ga rape rupi. A'eramū 'ga ene mujaa ojee. Ymā te ako 'ga ene muēmi werowiare'ema 'gã nui ene mogou wemiayuwamū ikue. Kwaiwete 'gã nowase ako ere ikue: “Je 'ā arowiat Jejuu 'ga. 'Ga 'ā jetywera omoit je wi ai'i”, ere ako 'gã nowase ikue. “Ga rape rupi too 'jau”, ere ako 'gã nowase ikue. A'eramū 'ga ene monou wemiayuwamū. A'eramū ene 'awamū ekou esage futat 'ga upe. ¹³ Janeruwarete 'ga ete 'ā jane mogy. 'Ga ra'yra 'ga, Jejuu Kristu 'ga 'ā oje'eg a'je momē'wau Pōsiu Piratu 'ga upe, okyjawē'em rakue. Ma'eramū 'ā je 'i 'awamū 'gã nowase enee. ¹⁴ Jarejuwarete 'ga je'ega ki enup katu katu. 'Ga je'eg imū etee futar iki mama'e apo ekou. A'eramū tekotee 'gã ene ago'wawē'em. A'eramū ene etywere'emamū ekou 'ga upe 'ga jewyramū. ¹⁵ Janeruwarete 'ga remifutara 'ara upe iwaēm ire Jejuu 'ga ruri ojewya nū. Janeruwarete 'ga esage ma'ea. Iku'i ma'ea 'ga. 'Ga 'ā 'wyriararetea futat. 'Ga tee Janejararetea futat. ¹⁶ 'Ga etee te namanūi. Okoeteete ma'e 'ga futat. Esage futat 'ga. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree. A'eramū 'ga wenyramū akou. 'Ga renya kwara reny apyraapa. Nitywi futari esage ma'e 'gã 'ga 'jawe. A'eramū itywet ma'e 'gã 'ga rerowyke'ema. Tamuoryp ki 'gã 'ga. 'Ga te 'ā pājēretea futat namutat.

¹⁷ Awamū je ene moje'egukari ikaraemā kwai ma'e 'gã nupe: “Je te 'ā kūima'eteetea, pe'je awi”, ere ki 'gã nupe. “Anure nipo pēkaraemā teepawamū. A'eramū pēē pejemogygyyke'ema pejekaraemā are. Jarejuwarete 'ga ree te pejemogygyyk. 'Ga te 'ā mama'e amut janee, jane muorypawamū. A'eramū pēē 'ga ree te pejemogygyyka”, ere ki ikaraemā kwai ma'e 'gã nupe. ¹⁸ “Pe'je pejejekukau esage 'gã nee”, ere ki 'gã nupe. “Mama'e esage peapo pejekou. Pēnakate'em kasi pejejemogygyau ne. Mama'e mū ki pemono imama'e'ema 'gã nupe”, ere ki 'gã nupe. ¹⁹ “Gã nupe mama'e monoramū, Janeruwarete 'ga mama'e esage muri pē nupe, peu ywag ipe. Mama'e tywera sipo 'ga amut pē nupe? Naani. Mama'e eteetea te nipo 'ga amut pē nupe. Teepap sipo kamēsiete 'ga remimurera? Naani. 'Ga remimurera te enema'e namutamutat”, ere ki 'gã nupe. “A'eramū tepeo 'ga pyri pejejemogygyau nakwaparimū ete rūi”, ere ki ikaraemā kwai ma'e 'gã nupe. “Peu 'ga pyri sipo pēku'i'i'i etee? Naani. Pēku'irete te peu”, ere ki 'gã nupe.

²⁰ Timoteo. Ymā te Janeruwarete 'ga ene resagi ene muēma aipo 'gã nui, ene moporowykyaukaa ojeupe. A'eramū ene 'ga je'eg imū etee futat ekou. “Nan iki eapo jee”, 'jawerimū etee futar iki ene iapou. Ejepe'a aipo ajamue ma'e 'gã nui. Ajamue ekoete 'gã. Aipoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Aipoa kasi ereapo ne. ²¹ “Ore 'ā ore'akwaap 'gã nemimu'e are”, e'i ekoete 'gã. A'ere naani. I'me etee 'gã. Aipo 'jara 'gã opiau etee ywaga piar awi. A'eramū 'gã opoia Jejuu 'ga rerowiar awi.

Jarejuwarete 'ga resagea ene rerekoa je afutat.

Kweramū etee jeremimome'ua.

2 Timoteo

Jejui 'ga mome'u are 'gā Paulo 'ga munewi moromunepawa pype rakue. Moromunepawa pype akoaw ipe Paulo 'ga ka'arana kwasiaru'japa Timoteo 'ga upe rakue. Jejui 'ga rur enune ojeapo ma'e are 'ga ka'arana kwasiari. 'Agamū Paulo 'ga remikwasiarera mapawera. "Anurenure'i nipo 'gā je jukai", 'jau 'ga ikwasiaa 'ga upe. Na'ga etee rūi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'ga upe rakue.

¹ Je Pauloramū ka'arana akwasiaru'jap imonou enee, ki Timoteo. Jejui Kristu 'ga je mono kwe pe ojemome'waukaa 'gā nupe ikue. 'Uwarete 'ga remifutar imū 'ga je monoi ikue: "Werowiarāmū Jejui 'ga jane mogyi wemiayuwamū. A'eramū jane 'ga rerowiaaramū jarewau jarejemogyau ywag ipe 'ga pyri jaremanū re, ere ki 'gā nupe", 'jau 'ga jee ikue, je monou morogyta esage mome'waukaa kwe pe ikue.

² Ene 'ā jera'yra 'jawe jee, ki Timoteo. Jeporomutat je ene ree. A'eramū je ka'arana monou ikwasiaa ene upe.

Kul'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. Jejui Kristu 'ga 'ā Janejararetea. 'Gā nesagea ene rerekoa je afutat, ki Timoteo. Ene ree 'gā jemuaēma, ene mopy'ata'waa. Mīmera je afutat.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

³ "Ene 'ā eneresage, Kiapi'ni", 'jau je Jarejuwarete 'ga upe tekou jepi. 'Ga upe je porowykyi tekou. 'Ga je'eg imū etee je mama'e apoi tekou jepi. 'Ga remifutara kwaapa je aipoa etee iapou jepi. Jepyutuna 'gā 'ā oporowykyau 'ga upe rakue. A'eramū je nanē tejamŷja 'jawerimū futat teporowykyau tekou 'ga upe nū. A'eramū je teje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe jepi. "Jeku'i je tekou Timoteo 'ga ree jepi, Kiapi'ni. 'Ga ene rerowiat a'jea futat. A'eramū je teku'iramū tekou 'ga ree", 'jau je 'ga upe teje'ega monou tekou jepi. Au'jeteramū je tekou teje'ega monou 'ga upe ene ree. ⁴ Tejea'aramū tekou ene ree jepi. Ejewi je oramū ako ene ejaa'wau je ree ikue. "Naesagu'jawi nipo je 'ga re'ā", 'jau nipo ene rakue, ejaa'wau je ree rakue. A'e are je tejea'aramū jepi, enejoo'oawer are jepi. Ene pyri jeoweramū numiamū. Ene resaga amunipo 'ā je muoryp kwaiwete ene ree. A'ere je nooarūi ene pyri. Je munep 'gā je mŷina 'au. ⁵ "Timoteo 'ga Jejui 'ga rerowiaara futat", a'e je te'ŷina tejeupe tejea'aramū ene ree jepi. Ymā te 'ā enejarŷi ēē Jejui 'ga rerowiaararetea ēē rakue, Loide ēē rakue. A'ere 'ā eney ēē nanē 'ga rerowiari rakue nū, Eunisi ēē rakue nū. A'eramū ene 'awamū 'gā 'jawerimū etee futat 'ga rerowiaa. ⁶ A'eramū je a'eramū teje'ega monou ene upe ene mu'akwaapa. Ymā te ako je tepo monoi eneapŷte'rarimū ikue, ene mogou Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū ikue. A'e pe ako 'ga opājē mua enee ikue. A'eramū 'awamū je 'jau ene upe: 'Ga pājē mū etee ki mama'ea eapo. 'Ga pājē mū etee ki eko, a'e je enee. ⁷ Janeruwarete 'ga ako U'agesage amut janee ikue, janererekwaramū ikue. A'eramū 'ga 'Agesagea jane rerekou. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mogy'aukare'ema. 'Ga 'Agesagea jane mopota'waukaa 'gā nee. 'Ga 'Agesagea 'ā jane mu'akwaawukaa mama'e tywera apoe'em are.

⁸ Erejenosī kasi Jarejararete 'ga je'ega mome'u awi 'gā nupe ne. Je wi nanē ejenosōue'em nū. 'Au je reni moromunepawa pype. Kwe pe ako je oi morogyta esage mome'wau 'gā nupe ai'i. "Jejui 'ga amanū jane katu'okawamū", 'jau je ako tewau tekou 'gā nupe imome'wau kwe pe ai'i. A'eramū 'gā a'eramū je pyyka je mua je munepa je mŷina moromunepawa pype. A'ere kasi erejenosī je wi ne. Ene nanē nipo 'gā ene rereko tywerete je 'jawe futat nū. A'ere nipo Janeruwarete 'ga opājē muri ene upe, ene momoirukare'ema ojewi.

⁹ Janeruwarete 'ga ako janetywera omoit jane wi ikue. 'Ga ako jane katu'oka ikue. 'Ga te 'ā jane mū'ē werowiare'ema 'gā nui jane mogyau wemiayuwamū. Najaneremiapo esagefer are rūi 'ga jane mū'ēi 'gā nui. Wemifutar imū etee futat 'ga iapoi. Ywy apoe'ewe 'ga jemuaēmi jane ree rakue. "Jejui Kristu 'ga rerowiaara 'gā tamū'ē 'gā nui 'jau kwy, imogyau tejemiayuwamū 'jau kwy. Tapoat 'gā 'gā neko esage are 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe mama'e apoe'emawe rakue. ¹⁰ Ymā te 'ā ae nokwaawi futari 'ga remifutara rakue. A'ere jane

'awamū ikwaawi. Jejui Kristu 'ga ruri 'au wyy pe jane mu'jaawamū rakue. A'eramū 'ga 'ā Janekatu'okaramū akou. Janeruwarete 'ga 'ā ae katu'oga afutat. A'eramū 'ga Jejui 'ga mua 'au jane katu'okawamū. "Jejui 'ga ako amanū ai'i" 'ea 'ā jane sikwaap. "Amanū re 'ga ferawi etee nū" 'ea nanē 'ā jane ikwaapa nū. A'eramū jane a'e rerowiaa. A'eramū jane jaremanū re jareferapa etee nū. A'eramū jane jareferaw ire jarewau 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimū rūi. Jejui 'ga ferawa kwaaw ire jane jarekyjawe'em jaremanū awi. A'eramū jane 'ga 'jawe futat jareferapa etee jarewau jarejemogyau 'ga pyri nakwaparimū rūi.

¹¹ Janeruwarete 'ga 'ā je monoukat kwe pe Jejui 'ga mome'waukaa 'gā nupe ikue. 'Gā mu'jau je tewau kwe pe morogyta esage are ikue, Jejui 'ga ree ikue. ¹² Ma'eramū 'ā Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā je rereko tyweretei. A'etea je 'ā nojejeri futari te'ŷina morogyta esage mome'wau tejepyri 'ut ma'e 'gā nupe. Jejui 'ga ako je arowiat ikue. 'Awamū je 'ga kwaawi katu katu futat tekou. Ymā te 'ga 'i jee ikue: "Ekwap je mome'wau kwe pewara 'gā nupe", 'jau 'ga jee ikue. "Eojere'emamū futat ewau je mome'wau ekou", 'jau 'ga jee ikue. A'eramū je tewau 'ga mome'wau 'gā nupe ikue. A'ere natepājē mū rūi je oi 'ga mome'wau 'gā nupe ikue. 'Ga te 'ā pājērete. A'eramū je 'ga pājē mū etee futat 'ga mome'wau 'ga jewyra pomokuran. ¹³ Morogyta esage are ako je ene mu'ei ikue. A'eramū ene emu'eawer imū etee ekou esage. Jereko esagea ako ereesak ikue. A'eramū ene je 'jawe etee futat ekou esage. Erowiar ete futar iki Jejui 'ga ekou. Ejejuka esage ki ekou tekotee 'gā nee. Nan tee jane Jejui 'ga ree ojemujat ma'eramū jane jemogyi. ¹⁴ Ymā te ako ore morogyta esage mome'ui enee ikue. A'e are etee ki ejea'at ekou. 'Gā 'mea kasi ererowiar ine. Janererekwara 'ā Janeruwarete 'ga 'Agesagea futat. A'eramū janererekwara jane muea'aa 'ga je'eg esage are.

¹⁵ A'ere Asia wyy pewara 'gā opawi je wi rai'i. Kwaiwete 'gā awau je wi jerera renupawe rai'i. Ojenosī 'gā je munepawer awi rai'i. A'eramū 'gā awaupap je wi. Figeru 'ga miamū awau je wi Erogemes 'ga retee. ¹⁶⁻¹⁷ A'ere Onesifuru 'ga nanarūi. Nojenosī 'ga je wi moromunepawa pype je rekoramū. Roma pe owaēmawe 'ga 'ua je rekaa. Je resag ire etee nipo 'ga poiri je rekar awi. 'Ga je maku'iu'jau'japa. ¹⁸ Janejararete 'ga nanē nipo ajemuaēma 'ga ree wyy pe ojeywa 'ur ire nū. Efesu pe je rekoramū 'ga ako je poari kwaiwete ikue, mama'e apou je pyri ikue. A'ea 'ā erekwaap futat.

2

Jejui Kristu 'ga remiayup

¹ Ene 'ā jera'yra 'jawe jee, ki Timoteo. Janeruwarete 'ga 'ā ojejuka jane ree jepi. Jane 'ā Jejui Kristu 'ga ree ojemujat ma'eramū futat. A'eramū 'ga ruwa 'ga ojejukau esage jane ree jepi. A'eramū ki ene eje'ega monou 'gā nupe ekyjawe'em. ² Je ako amu'e ene ikue, mytuna 'gā nemianuwamū ikue. A'eramū ene 'awamū 'gā mu'jau je 'jawerimū ekou. Ejerowiaawa 'gā etee ki emu'e. A'eramū 'gā ojemu'e re awau 'gā mu'jau nanē kwe pe nū.

³ Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū jane jemouagi jarejereko tywera upe. A'eramū ene ejemouaga mama'eay upe. ⁴ Sā'ā jefaruuu mama'e apoe'ema wemifutar imū. O'wyrriara 'ga remifutar imū etee mama'e apoa ijemogya. Nan tee jane. Niapoī futari mama'ea jarejemifutar imū. Jarejararete 'ga remifutar imū etee jane mama'e apou jarejemogyau.

⁵ Ujān ma'eramū nanē nū. Ijān esage ma'e 'ga upe etee futat 'ā 'gā 'ga jānawera repy monou. Ijān a'wyre'ema 'gā nopyyga'uweri mama'ea. Nan tee futat ene. Enereko esageramū Janeruwarete 'ga enereko esageawera repy muri enee. ⁶ Sā'ā ko pe oporowyky ma'e 'gā oko pypira 'ua ajuenune. Nan te 'ā ereporowyky esage Jejui Kristu 'ga upe. A'eramū nipo 'ga anure ojeupe eneporowykawera mepyau enee. ⁷ Ejea'ar iki ekou jeje'eg are. Janejararete 'ga nipo ene mueapyoukat ee.

⁸ Jejui Kristu 'ga ree ki ejea'at. 'Ga manū re Janeruwarete 'ga 'ga moferawi etee nū. A'eramū 'ga amanū'jape'ema futat awau ojeywa oje'wyr ipe nū. 'Ga 'ā jane'wyrriar pyp 'ga juapyrera, Davi 'ga juapyrera. A'eramū Janeruwarete 'ga Davi 'ga juapyrera moferapa nū, imojeupia imonou ywag ipe nū. Aipoa je amome'u tekou mīmer imū 'gā nupe jepi.

⁹ A'eramū 'gā Jejui 'ga ree morogyta esage mome'u je rekoramū, je pyyka, je pofaa itaju

pyu muna'ywa 'jawe je mýina. A'ere je najeojeri futari te'ýina tejepyri 'ut ma'e 'gã nupe imome'wau. Naje momiga'uweri futari 'ga rerowiare'ema 'gã morogyta esage mome'u awi. ¹⁰ Tejemouaga etee te'ýina tejereko tywera upe. A'eramũ nipo 'ga remimũ'ẽmera 'gã juejue morogyta esage renupa ajemogyau. Werowiar ire Jejui Kristu 'ga 'gã katu'oka jane 'jawe futat. A'eramũ 'gã anure awau ajemogyau Jejui 'ga pyri jane 'jawe futat nakwaparimũ warãu rũi futat. A'eramũ 'ga pãjẽa 'gã nerekou namutamutat. 'Ga resagea nanẽ nipo 'gã nerekou nũ namutamutat nũ. ¹¹ 'Awamũ je 'i ene upe:

“'Ga remifutar imũ jaremanũ awi jarekyje'em ire jane oi jarejemogyau 'ga pyri.

¹² Mama'eay upe jane jemouagamũ nipo 'ga jane mogyĩ opoaawamũ anure 'wyriramũ akou.

Je najejui 'ga remiyauwa rũi 'jara 'gã nupe nipo 'ga najeremiyauwa rũi 'ga, 'jau.

¹³ 'Ga rerowiar awi nipo jane poiraiwi agawewi.

A'etea 'ga u'eawer imũ etee futat nipo mama'ea wapo.”

Aipoa jeremimome'ua. A'jea futat je amome'u.

¹⁴ Aipoa ki jeremimome'ufera emome'u ejemiyauwa 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga je'eg imũ je 'i ene upe: “Pejamue kasi 'ga je'ega mome'u are ne”, ere ki 'gã nupe, a'e je ene upe. Ee pejamue re nipo pejomomoirukat amũ Jejui 'ga rerowiar awi. ¹⁵ Eporowyky esage ki Jarejuwarete 'ga upe. Eko esage nanẽ ki 'ga upe nũ. A'eramũ 'ga wowase enewaw ipe 'jau ene upe: “Ene 'ã jeremiyuw esagea futat. Ene a'jea futat jeje'ega eremome'u esage ekou. Ene a'jea futat ereporowyky esage jee”, 'jau nipo 'ga ene upe, ojeupe ene eporowyky esageramũ. 'Ga upe eporowykyau esage 'eramũ ene ejenosõue'em 'ga rowase ewaw ipe. 'Ga je'eg are etee ki 'gã emu'e. ¹⁶ A'eramũ ene ejepe'au ajamue ma'e 'gã nui. Oje'eg tee 'gã mama'e are. Najarejuwarete 'ga je'eg imũ rũi 'gã mama'e mome'ui ajemogyau. Oje'eg ekoete te 'gã ajemogyau. Aipoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Ajamue ma'e 'gã je'ega renupara 'gã Jarejuwarete 'ga rape awi opia ma'e 'gã te poromũ. ¹⁷ Sã'ã merua'yra miaro'o mateepawa. Nan tee futat ajamueara 'gã Jejui 'ga rerowiar awi ajamomoirukari futari. Ajamue ma'e 'gã amũ nera Imeneu. Ajepeja 'ga Firetu. ¹⁸ 'Gã ako opoit futat Jejui 'ga rerowiar awi ai'i. Wemimu'efera 'gã nanẽ 'gã imomoirukaa ja'wyja'wy jui nũ. “Ku'jywa 'ga ako amanũ ma'efera 'gã weroo ywag ipe ai'i. A'eramũ 'ga jane rejaa jane mogyau takyfet katy”, 'jau futatee 'gã 'upa o'meramũ ajaupe. 'Gã amũ 'gã nerowiaa. A'eramũ 'gã ojemogyppygu'jape'ema Jarejuwarete 'ga ree. ¹⁹ A'ere 'ã jane nanarũi. Jane 'ã nipoiri futari Jejui 'ga rerowiar awi. Sã'ã ae 'oga mýjeteetea. A'eramũ 'ã u'ara'ne'ema. Nan tee jane a'jea futat jane 'ga rerowiar. A'eramũ jane jarepoire'ema 'ga je'eg awi. Jane 'ã 'ga remiyauwa. Ymã te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are 'gã amũ nupe rakue. “Janejararete 'ga 'ã wemiyauwa okwaap.” 'Ga amũ nipo 'jau: “Je 'ã Ku'jywa 'ga remiyauwa 'jara 'gã ki topoit futat mama'e tywera apo awi nanẽ nũ”, 'jau.

²⁰ Ikaraemã kwai ma'e 'gã kwaiwete 'gã karaemã, 'gã jemi'waawa 'jau. Amumera nipo wesageayramũ. Amumera nipo yty yrũnamũ. A'eramũ ae kũima'eeteete 'ga amũ ojeupe iwaẽmamũ y'a esageay pype ojomojemi'waa. ²¹ Nan tee jane. Mama'e tywera apo awi jarepoir ire janeresagesageramũ jarejemogyau Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ nipo 'ga 'jau jane: “Pẽnesagesage pejejemogyau jee. A'eramũ pẽẽ 'awamũ pejeporowykyarũmũ jee. Jeku'i je tekou pẽ nee”, 'jau nipo 'ga jane, mama'e tywera apo awi jane poiramũ.

²² Nakunumũũ 'gã amũ 'jawe rũi 'ã ereko, ki Timoteo. Ereapo kasi 'gã nemifutara ne. Mama'e tywera etee 'gã 'ã wapo ajemogyau. A'ere kasi ene nanarũi ne. Eko esage ki Jarejuwarete 'ga upe. Jejui Kristu 'ga erowiat ekou. Tekotee 'gã nee ejejukau esage ekou. Eta'waramũ ekou 'gã nupe. Iywyter esage ma'e 'gã nipo e'i ajemogyau: “Je poar ape nanuara apou”, 'jau nipo 'gã Jarejuwarete 'ga upe jepi. A'eramũ ene nanẽ nanuara apou 'gã 'jawe. ²³ Ereko kasi ajamue ma'e 'gã nee ne. Ajamue ma'e 'gã 'akwaawe'ema futat. Ni'akwaawi futari 'gã. A'eramũ ene ekowe'em 'gã nee. Oje'egay ma'e 'gã te mĩnamũ. A'eramũ ene ekowe'em 'gã nee. Kasi a'e pe 'gã ene mui ojee ne. ²⁴ Jarejararete 'ga remiyauwamũ jane nanarũi. Nijamuei jane. Janepota'wa esage te jane jarejuee. Sajamu'e esage te jane meeweie jarejamueapyou 'ga je'eg are. ²⁵ 'Gã amũ nipo akou 'gã mu'jau tywet mama'e are. A'eramũ ki ere 'gã nupe: Najaneruwarete 'ga je'egarũi poa kũi. Eremu'e awi

'gã aipo are, ere ki 'gã nupe. Eje'eg esage etee 'gã nupe. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'gã momoirukaa 'gã tywer awi, 'gã mojewya, ae mu'jaukaa oje'eg are nũ. ²⁶Mama'eukwaawa 'wyrriara nipo 'upa 'gã nee, mama'e a'je'ema apoara 'gã nee, 'gã mogyaukaa wemifutar imũ etee. Sã'ã wyra'i rena, isea wukaja pype. A'eramũ 'ã ae opoia jui. A'eramũ 'ã owewiau awau. Nan tee futat mama'eukwaawa 'wyrriara 'gã pyygi, wyra'i 'jawe. A'eramũ ene 'awamũ 'gã pojekau jui nũ, 'gã mu'akwaapa mama'e a'je are etee nũ.

3

Mama'eay jesaukarawam

¹Anure nipo mama'e teepaw enune kwaiwete mama'eay ijesakuri Jeju 'ga rerowiaara 'gã nupe. Ejea'ar iki ekou aipo are. ²A'ea 'ara rupi nipo 'gã tyweramũ. 'Auwara 'gã nipo ojee etee futat wea'aramũ ajemogyau. Naajuee rui futat 'gã nea'aramũ ajemogyau. Ka'aranũ mono'ogara 'gã. Je te 'ã kũima'eteetea 'jara 'gã minamũ. "Je jeresage", e'i 'gã numiamũ. A'ere 'gã nia'wyrri ajemogyau, ajakurapara 'gã te ajemogy. 'Uwa 'ga je'ega miamũ 'gã nuenuwi futari. Oy ãẽ je'ega miamũ futat 'gã nuenuwi. Aipo 'gã niapyakwafugi futari. Ojeupe mama'e muramũ, "au'jete eremut jee", 'jare'emamũ ae poromũ. A'e 'gã nopojeuwi futari Jarejuwarete 'ga. ³Nojejuka esagei 'gã ajuee. Najemuaemi futari 'gã ajuee. Ota'wae'emamũ akou ajaupe. Ojoje'ẽwu'jagara 'gã minamũ. Nojemu'akwaawi 'gã mama'e tywera apoe'em are. Kamēsiete futat 'gã amara'ne ekoeteramũ akou. Nafutari futari 'gã mama'e esagea. Mama'e tywera etee 'gã afutat. "Opytuna 'gã miamũ futat 'gã omono ijukaukaa tekotee 'gã nupe. Aipo 'gã mama'e tywera etee wapo. "Je jeresagesage", e'i nipo 'gã numiamũ. A'ere 'gã nia'wyrri ajemogyau. Aipo 'gã ojerowiarap ojee etee. Najarejuwarete 'ga muorypawũ rui 'gã iapoi. Ojemuorypawamũ etee te 'gã iapoi ajemogyau. ⁵"Je 'ã Jarejuwarete 'ga remiayuwã", e'i 'gã ajemogyau numiamũ. A'ere 'gã o'meramũ te 'gã 'i ajemogyau. Nuerowiari futari 'gã "Janeruwarete 'ga pãjēeteetea" 'ea. A'eramũ 'gã mama'e apowe'em Jarejuwarete 'ga pãjē mũ ajemogyau. Nanuara 'gã nui ki jeje'a.

⁶⁻⁷Amumera 'gã nipo kũjã 'akwaawe'ema 'gã nupe o'meramũ akou. A'eramũ nipo kũjãmera 'gã mama'e tywera apou akou. "Jetywerete je", 'jau ekoete nipo 'gã ojeupe. A'eramũ nipo 'gã okyau 'me Jarejuwarete 'ga wi. "Kĩã nipo je rereko tywerete", 'jau ekoete nipo 'gã ojeupe. A'etea nipo 'gã nopoiri futari otywer awi. "Arowiat je kĩa je'eg esagea", 'jau nipo 'gã ojeupe numiamũ. A'ere nipo naani. Ojemu'e 'me te 'gã ajemogyau 'gã je'eg are. Nuapoi 'gã mama'ea 'ga je'eg imũ. A'eramũ nipo i'me ma'e 'gã awau osou 'gã 'wyr ipe 'gã mu'jau o'me are. "Jeje'eg imũ etee ekou mama'e apou 'eramũ nipo nereoi mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau nipo 'gã o'meramũ awau akou kũjãmera 'gã nupe. A'eramũ nipo kũjãmera 'gã aipo 'gã je'ega rerowiaa futat. A'eramũ nipo 'gã mama'e a'jea kwaape'ema futat. 'Gã 'mea etee nipo 'gã erowiaa ajemogyau. ⁸⁻⁹Sã'ã ymã Moisesi 'ga je'ega Jarejuwarete 'ga je'eg imũ etee futat rakue, Egitu wyy pewara 'gã 'wyrriara 'ga upe rakue. A'ere 'ã pewara 'gã amũ nafutari Moisesi 'ga remimome'ua rakue. Janesi 'ga, Jãmisi 'ga. Mĩmera 'gã 'ã ifutare'ema rakue. 'Gã 'jawe futat aipoa i'me ma'e 'gã nafutari mama'e a'jea. A'eramũ 'gã u'akwaawe'emamũ ajemogyau. Opoit futat 'gã Jeju 'ga rerowiar awi. A'eramũ nipo 'gã kamēsiete 'gã 'me kwaapa, 'gã 'akwaawe'ema nanē nũ.

Timoteo 'ga mu'akwaapawet

¹⁰A'ere 'ã ene nanarũ, ki Timoteo. Jeje'eg imũ ki eko esage. Jerekoa ako ereesak ikue. A'eramũ ene je 'jawerimũ futat ekou. Erekwap futat 'ã je'eawera. "Jeju Kristu 'ga je arowiat" 'ea 'ã erekwaap. Ajejuka esage je 'ã tekotee 'gã nee jepi. Jepota'wa 'ã je tekou 'gã nee jepi. "Tejereko tyweramũ miamũ 'ã je nopoiri 'ga rerowiar awi te'yina" 'ea 'ã erekwaap futat. ¹¹Jeju 'ga rerowiare'ema 'gã je rereko tywerete ikue. Åtioki pe, Ikoniu pe, Listra pe. Mĩmera amunaw ipe je rekoramũ 'gã je rereko tywerete ikue. A'ere Janejararete 'ga naje jukaukari 'gã nupe ikue. Aipoa 'ã erekwaap futat. ¹²Jarejuwarete 'ga remifutar imũ jane rekoramũ nipo Jeju 'ga rerowiare'ema 'gã jane rereko tyweri futari a'jea futat. ¹³Jeju 'ga 'awa wyy pe 'ga rut ja'wyja'wyrãmũ taetu nipo i'me ma'e 'gã tywereteramũ

ajemogyau, mama'e tywera apoara 'gã neewe. A'eramū taetu nipo 'gã ote'areteeteramū ajemogyau mama'e a'wyre'ema apoaramū. Ae mu'jau tyweaete nipo 'gã awau ajemogyau kwe pe. O'meramū ajemogyau 'gã nupe mīmer imū. Ojomoryteeu nipo 'gã ojomogyau. Imoryteepyrrera 'gã nipo ojepyka etee ojeupe i'me ma'efera 'gã nee.

¹⁴ A'ere 'ā ereko esage futat. Emu'jara 'gã je'eg imū etee futat 'ā ereko. A'ea mama'e a'je are etee futat ako ore ene mu'ei ikue. A'eramū ene 'awamū aipoa mama'e rerowiaa etee te ekou. ¹⁵ Enewujawe 'ā ojemu'e Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. A'eramū 'ā ene 'ga je'ega kwaapa katu katu futat. Jarejuwarete 'ga je'eg are jarejemu'e re jane 'ga remifutara kwaawi, "aejekatu'oga Janeruwarete 'ga afutat" 'ea 'ā erekwaap. "Jejui Kristu 'ga werowiar ire, ae katu'ok" 'ea 'ā erekwaap nanē nū. ¹⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gã nupe rakue. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane mama'e a'je kwaawi. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane jarejeapyoramū jaretywer are. A'eramū jane jaretywera reru'arasiga, jarepoia jui. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane 'ga remifutara kwaawi. ¹⁷ Aipoa 'ga je'ega kwaaw ire taetu 'ga remiayuwa 'gã neko esagei 'ga upe. Mama'e esagea etee futat iapou ajemogyau 'ga je'eg imū etee futat. Tekotee 'gã nanē imu'jau ee nū.

4

¹ Morogyta esagea etee ki emome'u ekou 'gã nupe najuejue etee, a'e je enee, ki Timoteo. Jarejuwarete 'ga remianuwamū je 'i enee, Jejui Kristu 'ga remianuwamū nanē je 'i enee nū. Anurenure'i nipo Jejui 'ga ruri ojeywa nū, 'wyriarareteramū ae upe. Aipoa 'ara rupi nipo 'ga ae resaka 'ūina. Amanū ma'efera 'gã nanē nū nipo 'ga imū'jau tywy awi imowywya wowase. Najuejue etee futat nipo 'ga jane resaka 'ūina. A'eramū futat nipo 'ga ae mepyyau, ae rekwawera mepyyau ae upe. 'Ga rerowiaaramū jane 'ga je'ega renuwi jarejemogyau. A'eramū 'ga jane monou jane mogyau ojepyri. Poromū futat janerepya. 'Ga rerowiare'ema 'gã nuenuwi futari 'ga je'ega ajemogyau. A'eramū nipo 'ga 'gã monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Poromū futat 'gã nepya. ² A'eramū je 'jau enee: Morogyta esagea ki emome'u pāwē pāwē 'gã nupe, a'e je enee. "Werowiarāmū Jejui 'ga ae katu'ogi", ere ki ewau ekou 'gã nupe. "Werowiaara 'gã 'ga weroo ywag ipe ojepyri", ere ki 'gã nupe. "Werowiare'ema 'gã te ajee 'ga omonoukat mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau ki ene imome'wau 'gã nupe. Aipoa ki emome'u 'gã nupe najuejue etee futat. Ee iporenuwiwet ma'e 'gã nupe, ee iporenuwiwere'ema 'gã nupe nanē nū 'jau. Mama'e tywera apoara 'gã nupe ki ere: "Mama'e tywera apoa nia'wyri Janeruwarete 'ga upe", ere ki 'gã nupe. "Au'je mama'e tywera apo re", ere ki 'gã nupe. "Pejemogy esage ki 'ga upe", ere ki 'gã nupe, efuakaramū. Jarejuwarete 'ga je'eg are 'gã mu'jau ekou. 'Gã amū nipo ikwaape'ema. A'eramū ene 'gã mueapyou esage ee. ³⁻⁴ Anure nipo 'gã porenuwiwere'emamū 'ga je'eg a'je are. A'eramū nipo 'gã wemifutara etee iapou. Morogyta tee are te nipo 'gã ojemu'jau. A'eramū nipo 'gã morogyta ymaner are moromu'jara 'gã majatykau ojee. Niporenuwiweri 'gã je jukaawa a'je are. ⁵ A'ere 'ā ene nanarūi, ki Timoteo. E'akwaaw imū ki eata ekou kwe pe. Ejemouag iki ekou ejereko tywera upe, mama'ey upe 'jau. Morogyta esage mome'wara 'ā ene. A'eramū ki ene ewau kwe pe ekou morogyta esage mome'wau 'gã nupe. Ymā te ako Janeruwarete 'ga ene muēmi ene moporowykyaukaa ojeupe ikue. A'eramū ene 'awamū ewau 'ga porowyky a etee futat iapou ekou 'ga upe. 'Ga remifutara apou katu katu futat 'ga upe, imateepapa katu katu futat 'ga upe.

⁶ Je naporowykyu'jawi 'awamū. Anurenure'i nipo 'gã nuri je jukau. Owaēm ja'wyja'wy 'gã je jukaawa upe 'awamū. ⁷ Aapopap katu katu je, nan iki eapo, jee 'jawera. Naetygi'i futari je ape. Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat ako je oi kwe pe mama'e apou ikue. A'eramū 'gã je rerekou tyweaete agawewi ikue. A'etea je napoiri futari Jejui 'ga rerowiar awi ikue. ⁸ A'eramū nipo 'ga ojepyri je waēmamū Janejararete 'ga 'jau jee: "Je 'ā amuesage ene imogou. A'eramū ene 'awamū ejesagesageramū jee", 'jau nipo 'ga jee 'gã nowase ywag ipe. Wowase ae majatykaaw ipe nipo 'gã aipo 'jau jee. Janejararete 'ga 'ā esagesage futat. Janereko esagea 'ga wesak katu katu futat. 'Ga 'ā jane kwaap. A'eramū nipo 'ga 'jau wemiayuwa 'gã nupe: "Je 'ā akatu'ok pēē, pē muesageu pē mogyau. A'eramū pēē 'awamū pejejesagesageramū pejemogyau jee", 'jau nipo 'ga wemiayuwaamū janee. Naje

upe etee rūi nipo 'ga aipo 'ga 'i. Ojewyra rapesakara 'gā nupe nanē futat 'ga 'i nū: “Ene 'ā eneresagesage jee”, 'jau nipo 'ga 'gā nupe. Ojee iporomutat ma'e 'gā nupe juejue futat aipo 'jau.

“Ejor iki kamēsīete”, 'ga 'eawet

⁹Ejor iki je resaka kamēsīete, ki Timoteo. Jeirū 'gā oopap je wi ai'i. ¹⁰Demas 'ga okaraemā mono'og are etee ea'at. A'eramū 'ga weateeramū je wi. Ajepeja amunaw ipe 'ga oi je wi, Tesarūn ipe 'ga oi je wi. Kresēte 'ga awau Garasi ywy pe. Tito 'ga awau Dalmacia ywy pe. ¹¹⁻¹²Tikiku 'ga te aje je omono Efesu pe ai'i. Luka 'ga etee akou 'au je pyri. A'eramū ene ewau Maku 'ga rekaa. A'eramū ene 'ga rekoa 'ga rerua jee 'au, je poaawamū. ¹³Pejējua ki jeraity poakuwuuu perut jee. Troate pe je ejari ai'i, Kapu 'ga rog ipe ai'i. A'eramū pēē erua jee. Teka'arana je afutat te'ŷina. Wyra pir are ikwasiaripyretera taetu je afutat te'ŷina. A'eramū ki pēē erua jee.

¹⁴Itaju are oporowyky ma'e 'ga je rereko tywerete ikue, Aresāri 'ga ikue. Anure te nipo Janeruwarete 'ga je repyari. ¹⁵A'eramū ki ene ejea'gwau 'ga wi. Kasi a'e pe 'ga ene rereko tywerete ne nū. Nafutari 'ga janeporogytaa.

¹⁶Wyriara 'ga upe 'gā amū je rerur ypyrauwe futat 'gā jepe'apawi je wi ai'i. Nitywi'i futari 'ga amū “nuapoi 'ga mama'e tywera” 'gā nupe 'jara 'ga amū je pyri ai'i. Jejui 'ga rerowiaara 'gā miamū futat ojepe'aupap je wi. A'ere je nafutari Jarejuwarete 'ga 'gā nereko tywera ee. “Erereko tywet kasi 'gā je rejaawer are ne, Kiapi'ni”, a'e je 'ga upe. ¹⁷A'ere 'ā Janejararete 'ga te 'ga rekoji je pyri. A'eramū 'ga je jukaukare'ema 'gā nupe. Opājēa 'ga amut jee. A'eramū je tewau morogyta esage mome'waupap judeue'ema 'gā nupe kwe pe ikue. A'eramū 'gā kwaiwete je rerekou tyweaete ikue. “Siesak 'ga paira Jejui 'ga mome'u awi 'jau”, 'jau 'gā ajaupe ikue numiamū. ¹⁸A'ere nipo Janejararete 'ga je a'gui 'gā nui. Anure nipo 'ga je rerawau peu ojepyri, ywag ipe. A'eramū 'gā je pyyke'ema futat. Ma'eramū 'ā jane 'i 'ga upe: “Ene 'ā pājēreteretea. Ene 'ā eneresagesage”, jane 'i Jarejararete 'ga upe jepi. Namutamutar iki sa'e 'ga upe jarejemogyau.

¹⁹“Jaruate te pēē? e'i Paulo 'ga pē nupe ai'i”, ere ki jarepytuna 'gā nupe. Prisira ēē, Akira 'ga, Onesifuru 'ga pytuna 'gā. Mīmera 'gā nupe je teje'ega monoi 'gā futaa. ²⁰Erasto 'ga opyta Korītu pe ikue. Trofīmū 'ga ojero'wu. A'eramū je 'ga rejaa Miretu 'jaw ipe ikue.

²¹Kamēsīete ejoriweramū ejua kamēsīete je resaka. 'Ara ro'ysagūū renunewe ki ejot je resaka.

Janerewirera 'gā, Jejui 'ga rerowiaara 'gā juejue oje'ega monou enee, ene futaa. Eupuru 'ga, Prutēti 'ga, Lino 'ga, Krautiu 'ga, tekotee 'gā nanē nū. Mīmera 'gā oje'ega monou enee, ene futaa.

²²Afutat je Jarejararete 'ga rekoa ene pyri, ki Timoteo. 'Ga resagea pē nerekoa nanē je ifutaa nū.

Kweramū etee jeremimome'ua.

Tito

Tito 'ga nanē Paulo 'ga remimu'efera nū. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'ga upe rakue. 'Ypō'ō me Tito 'ga rekoramū Paulo 'ga ka'arana kwasiari 'ga mu'akwaapawamū mama'e are. Na'ga etee rūi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'ga upe rakue.

¹Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou enee, ki Tito. Janeruwarete 'ga remiayuwā je. Jejuī Kristu 'ga je mono kwe pe oje'ega mome'waukaa 'gā nupe ikue. Ymā te ako 'ga jemuēmi werowiare'ema 'gā nui ikue, je mogou omome'waramū 'gā nupe ikue. Jarejuwarete 'ga remimū'ēmera 'gā nupe omome'waramū ako 'ga je mogoi ikue. “Emu'e 'gā je ree, je rerowiar wyyapiukaa 'gā nupe”, 'Jau Jejuī 'ga jee ikue. “Jeje'ega a'jea futat. A'eramū ene jeje'eg a'je are etee 'gā mu'jau”, 'Jau 'ga jee ikue. ²A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega. Ni'mea'uweri 'ga. A'eramū jane a'jea futat 'ga rerowiaa. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue, wyy apoe'emaue rakue: “Teja'yra 'ga rerowiaaramū je 'au futat 'gā muri 'gā mogyau tejepyri nakwaparimū warāu rūi”, 'Jau 'ga ojeupe rakue. Aipo 'ea jane 'ā sirowiat jarejemogyau. ³Ymā te 'ga aipo 'Jau rakue. A'ere 'ga 'awamū je monoi wemifutara 'ara rupi imome'waukaa jee: “Wa'yra 'ga rerowiamū 'ga ae katu'ogukari wa'yra 'ga upe. A'eramū nipo 'ga ikatu'ogipyrrera 'gā nerawaukaa oje'wyr ipe”, 'Jau je 'ā tekou imome'wau. Janeruwarete 'ga ae katu'okararetea. 'Ga futat je monou aipo mome'waukaa pāwē pāwē 'gā nupe. A'eramū je 'ga je'eg imū etee futat tewau imome'wau kwe pe 'gā nupe ikue.

⁴Ene upe je ka'arana kwasiari, ki Tito. Jejuī Kristu 'ga 'ā jane sirowiat. A'eramū ene jera'yra 'Jawe ekou jee. Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea futat. 'Ga ra'yra 'ga 'ā, Jejuī 'ga ae katu'okara. 'Gā nesagea ene rerekoa je afutat, ki Tito. Ene mopy'ata'waa nanē je afutat nū.

Kreta pype Tito 'ga rekoī

⁵Peu jarekou ako jane jareporowykyā nimateepawī ai'i. A'eramū ako je ene momytau 'ypō'ōū pype ai'i, jareporowykyā mateepaawamū ako je ene momytau peu ai'i. “Au etee eko ra'ne. Nimateepawī we jane jareporowykyā, 'au Kreta pe”, 'Jau ako je enee ai'i. “A'eramū ene ewau kwe pe amunawa moyka 'ga amū ene imogou 'wyyriaramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nupe”, 'Jau je ako enee ai'i. A'eramū ki ene, 'ga amū mogo enune, eja'aramū jeje'eg are. “Ako esage ma'e 'ga etee futat ene imogou 'wyyriaramū 'gā nupe”, 'Jau ako je enee ikue. A'eramū je 'awamū imonou'japa ikwasiaa ka'aran are enee aipo 'Jau etee futat nū. “Nia'wyrī 'ga”, 'ga upe 'gā 'eramū kasi eremogo 'ga 'wyyriaramū 'gā nupe ne. Ako esage ma'e 'ga etee futar iki emono imogou 'wyyriaramū 'gā nupe. Aipo 'ga remirekoa ki majepē'i etee futat. 'Ga ra'yra 'gā nanē ki Jejuī 'ga tuerowiat nū. A'eramū ki 'ga ra'yra 'gā ojeupe 'ga je'egamū 'ga je'ega renupa etee. A'e 'gā naerofeni futari. Nitywi futari nipo 'ga amū erofen ma'eramū: Erofen 'ga ra'yra 'gā 'Jara 'ga amū nipo nitywi futari.

⁷Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'wyyriara 'gā Janeruwarete 'ga porowykyā rerekwara futat. A'eramū 'gā a'eramū namama'e tywera apoara rūi futat. Ojee ojerowiaraip ma'e 'gā kasi eremono 'gā nupe ne. Imara'ne ma'e 'gā kasi eremogo 'gā nupe ne. Kawājaiwa 'wara 'gā nanē ene imogowe'em nū. Ajanupāara 'gā, ka'aranūi mono'og are etee ea'at ma'e 'gā. Mīmera 'gā nanē kasi eremogo 'gā nupe 'wyyriaramū ne. ⁸Oje'wyr ipe 'gā mo'wyywara 'gā, mama'ea ajaupe imonoara 'gā. Mama'e esage apoara 'gā. Mama'e tywera apo awi ojemu'akwaap ma'e 'gā. Janeruwarete 'ga remifutara apoara 'gā. Mīmera 'gā etee ki emogo 'wyyriaramū 'gā nupe. ⁹Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'eramū 'gā 'wyyriara 'gā Janeruwarete 'ga je'eg imū etee futat ajemogyau mama'e apou. Jejuī 'ga je'ega nanē a'jea futat nū. A'eramū ki 'wyyriara 'gā 'gā je'eg imū etee futat 'gā mu'jau, Jejuī 'ga rerowiaara 'gā mu'jau. A'eramū 'gā a'jea futat ojemogyppyka Jejuī 'ga ree, 'ga je'ega kwaaw ire. A'eramū nipo 'gā aku'iramū akou 'ga ree. A'eramū 'gā 'ga rerowiar awi opoire'ema futat. 'Gā amū te nipo ajee 'ut 'gā mu'jau tywet morogyta are. Namu'ei 'gā 'gā mama'e a'je are. A'eramū ki 'wyyriara 'ga toje'eg 'gā nupe: Neremu'earūi 'gā mama'e a'je are. A'eramū ene

'gā mu'jawarūe'em, te'i ki 'ga 'ga upe. A'eramū nipo 'ga aipoa ojeupe 'ga 'eramū maran gatu opoire'ema otywer awi.

¹⁰ Kwaiwete 'gā Jeju 'ga rerowiari rakue numiamū. A'ere 'gā 'ga rerowiaraiwi etee. 'Awamū 'gā nuenuwi futari Jeju 'ga je'ega. Nopoiri futari 'gā janepy remimome'ufer awi. Morogyta ymaner are etee futat 'gā 'gā mu'ei ajemogyau. Ymā te janepy jemogyi Moisesi 'ga je'eger imū etee futat rakue. A'ere jane 'awamū jane jemogyi Jeju 'ga je'eg imū etee futat. A'ere 'gā amū 'i 'gā nupe: “Naani. Peapo awi nanuara. Moisesi 'ga je'eg imū etee futar iki peko”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe 'gā moryteeu. ¹¹ A'eramū ene 'jau 'gā nupe: “Peapo awi nanuara”, ere ki 'gā nupe. “Au'je 'gā mu'e re morogyta ymaner are”, ere ki 'gā nupe 'gā momika. Kasi a'e pe 'gā 'gā moryteei, 'gā pytuna 'gā neewe ne. A'eramū enuparera 'gā 'jau ajaupe ne: “Awýja sipo morogyta a'je omome'u janee?” 'jau 'gā ajaupe ne. “I'me nipo 'ā Paulo 'ga akou janee”, 'jau 'gā ajaupe ne. Nokwaawi 'gā morogyta a'je mome'wara 'ga. “Mō 'ga gatu nipo morogyta a'jea omome'u akou janee?” 'jau 'gā ajaupe ne. A'eramū 'gā amū opoia Jeju 'ga rerowiar awi ne. Najemuaēmi morogyta 'me mome'wara 'gā ajuee. Ka'aranūū are etee te 'gā jemuāēmi. Ka'aranūū mono'og are etee te 'gā jamu'ei. A'eramū ene 'gā momika esaka nanuar awi.

¹² Ymā te Kreta pewara 'ga amū, ipojeuwipyra 'ga amū, opytuna 'gā mome'wau rakue. “Ypō'ōūū pypewara 'gā najuejue etee futat i'me ma'ea. Imara'ne ma'e 'gā nanē nū. Iwewue ma'e 'gā nanē nū. Nipy'araypari agawewi 'gā. A'etea 'gā ojem'waruuarete futat”, 'jau 'ga opytuna 'gā mome'wau rakue. ¹³ A'jea futat 'ga remimome'ufera. Peuwara 'gā nia'wyri futari. A'eramū ki ene 'jau 'gā nupe: “Au'je mama'e tywer apo re. Pepoit pejetywer awi”, ere ki 'gā nupe eje'ega moywyrafena'i futat. A'eramū nipo 'gā aipo ojeupe 'eramū opoia otywer awi. A'eramū nipo 'gā Jeju 'ga rerowiaa ete nū. ¹⁴ “Peapyaka kasi morogyta ymaner are”, ere ki 'gā nupe. “Peapyaka awi Jeju 'ga rerowiar awi opoit ma'e 'gā je'eg are ne”, ere ki 'gā nupe. “Au'je pejeapyaka re 'gā 'me are”, ere ki 'gā nupe. A'eramū nipo 'gā 'gā 'me rerowiaru'jape'ema. ¹⁵ Esage ma'e 'gā nipo ea'at mama'e esage are etee futat. A'ere nipo ia'wyre'ema 'gā mama'e tywer are etee 'gā nea'aramū. 'Gā Janeruwarete 'ga rerowiare'ema. A'eramū 'gā mama'e tywer are etee wea'aramū ajemogyau. Ymā 'gā 'ā mama'e esage apo kwaawi futari rakue. A'ere 'gā mama'e tywera etee iapoi. 'Awamū 'gā nokwaawu'jawi futari mama'e esage apoa. Apokwaap 'gā mama'e tywera apoa. ¹⁶ “Jarejuwarete 'ga je akwaap”, 'jau futatee nipo 'gā. A'ere naani. Nuenuwi futari 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū 'gā na'ga remiayuwa rūi. Imara'ne ma'e 'gā. A'eramū 'gā mama'e esage apowarūe'em futat. A'eramū 'gā 'eramū a'je'em are etee ajamu'jau.

2

Jarejuwarete 'ga remifutar are ki emu'e 'gā

¹ A'ere 'ā ene nanarūi, ki Tito. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee futat 'ā ene 'gā mu'jau, Jeju 'ga rerowiaara 'gā mu'jau. Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'eramū ene a'e are etee futat 'ā 'gā mu'jau. “Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'eramū ki pēē 'ga je'eg imū etee futat pejemogyau esage”, 'jau ki ene 'gā nupe. ² Ene 'ā 'gā nupe oje'eg ma'eramū. 'Gā 'ā Jeju 'ga rerowiaar yaua. 'Awamue te 'ā 'gā Jeju 'ga rerowiari rai'i. Nokwaawi we 'ā 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega. A'eramū ene 'gā mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are. Sawa'efera 'gā we futar iki emu'akwaap aipo are. “Kawiajaiwa kasi pe'u ne”, ere ki 'gā nupe. “Pejemuarū ki pejewau pejeporogytau 'gā nupe. Nakunumī arūi pēē. Sawa'ea pēē. A'eramū pēē pejemuwawapia futat pejeporogytau 'gā nupe”, 'jau ki ene 'gā nupe. “Pejemu'akwaaw iki pejemogyau mama'e tywera apo awi. Perowiar iki Jeju 'ga”, ere ki 'gā nupe. “Pejjuka esage ki pejemogyau Jeju 'ga rerowiaara 'gā nee”, ere ki sawa'efera 'gā nupe. “Mama'e tywera pejeupe ijesaokaramū kasi pepoit Jeju 'ga rerowiar awi ne”, ere ki sawa'efera 'gā nupe.

³ Wāiwīmera 'gā nanē ki emu'akwaap ee nū: “Pe'je pejemogyau esage Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee. Pejuago'o kasi ne. Pejekawiajaiwa 'wawe'ema nanē pejemogyau. Mama'e esage etee ki peapo 'ga upe. A'eramū ipyaufera kūjā 'gā ojemu'jau ajemogyau

pê nee mama'e esage pêe iaporamũ", ere ki wãiwĩmera 'gã nupe. "Pêe futat ipyaufera 'gã pemu'e mama'e are. Pejejuka esage ki pejemen are, pejeja'yr are nanẽ nũ, pe'je ki ipyaufera 'gã nupe", ere ki wãiwĩmera 'gã nupe. ⁵ "Pejemu'akwaaw iki mama'e tywera apo awi. Peko kasi pejejomena ne. Pejeje'wyrã mogatyrũ are etee pejejemogyau pejeporowykau. Pejemenã je'ega renupa etee. Nan pejemogyramũ nipo wã 'i pê nupe: Janeruwarete kĩa je'ega esage futat ra'e, te'i wã pêneko esage resaka 'jau, pe'je ki ipyaufera 'gã nupe", ere ki wãiwĩmera 'gã nupe.

⁶ Kunumĩũũ 'gã nanẽ ki emu'akwaap nũ. "Pejemu'akwaap pejejemogyau mama'e tywera apoe'em are", ere ki 'gã nupe.

⁷ Ene futar iki ejeko esagea eesaukat 'gã nupe, ki Tito. A'eramũ 'gã ene ree futat ojemu'jau. Ene resaka 'gã ene 'jawe etee futat tajemogy 'jau. Ejemuarũmũ ekou 'gã mu'jau. Morogyta esage are 'gã mu'jau ki eporogytau esage etee ekou. Ejemuawapia futat eporogytau 'gã nupe. ⁸ Morogyta a'je are etee futat ene 'gã mu'jau. A'jeteetewi ene imome'uramũ tekotee 'gã najane ago'oa'uweri. A'eramũ nipo jane ago'oarera 'gã ojenosũ ajemogyau ene wi mama'e esage ojeupe ene imome'uramũ.

⁹ Ajaupe oporowyky ma'e 'gã nupe nanẽ ki ere: "Peenuw etee ki pejejerekwara 'gã je'ega. Pejeporowykau esage 'gã nupe, 'gã nemifutar imũ", ere ki 'gã nupe. "Mama'ea eapo jee ejeupe 'gã 'eramũ ki najefuweri je ee nũ'ũ", ere kasi 'ga upe ne. ¹⁰ "Peje'wyrãra 'gã karaemã rerawawe'em nanẽ pejejeupe nũ", ere ki 'gã nupe. "Pejejuka esage etee ki pejearã 'gã karaemã are. A'eramũ 'ga, 'esagesage je upe oporowyky ma'e 'ga', 'jau pê nupe. 'Namuna'ywa rũ 'ga. Jeremiayuw esage 'ga te', 'jau nipo 'gã ojerowiaã pê nee. Pëporowyky esage resag ire, 'Jeju 'ga rerowiaara 'ga. A'eramũ 'ga oporowykau esage jee', 'jau nipo 'gã ojerowiaã pê nee. A'jea futat Janeruwarete 'ga je'ega. 'Ga 'ã 'gã katu'oka futat. A'eramũ 'gã natekotee 'gã 'jawe rũ', 'jau nipo 'ga ojeupe, jane katu'okara 'ga ree wea'aramũ", 'jau ki ene 'gã nupe.

¹¹ Ymã te Janeruwarete 'ga 'i ojeupe rakue: "Jeporomutamutat je ywy pewara 'gã nee. A'eramũ je teporokatu'ogiweramũ 'gã nee", 'jau 'ga 'ã ojeupe rakue. "Gã katu'og ire 'gã tarut imogyau 'au tejeypri 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramũ 'ga wa'yra 'ga mua 'au ywy pe jane katu'ogukaa 'ga upe. ¹² "Jera'yra 'ga amanũ pê katu'okawamũ. A'eramũ pêe 'awamũ 'ga rerowiaã. 'Ga rerowiar ire pejejemogyawe'em 'ga rerowiare'ema 'gã 'jawe. A'eramũ pêe 'ga rerowiare'ema 'gã nemifutara apowe'em. Pejemu'akwaap pejejemogyau pejejetee mama'e tywera apoe'em are. Pejemogy esage etee. Jeje'eg imũ etee pejejemogyau mama'e apou", 'jau Janeruwarete 'ga janee rakue, jane mu'jau jane jemogy esage are rakue. ¹³ Janeruwarete 'ga pãjêeteetea futat tekotee 'gã pãjêe apyraapa. Anure nipo 'ga Jeju Kristu 'ga mojewya 'ga mua ywy pe nũ, jane katu'okara 'ga mojewya nũ. 'Ga rura rapesaka jarejemogyau. A'eramũ jane 'ga jewyramũ nipo jareku'iramũ 'ga ree jarejemogyau. "Nitywi 'ga amũ 'ga resage 'jawe", 'jau nipo jane 'ga upe. "Nitywi pãjêrete 'ga amũ 'ga 'jawewara", 'jau nipo jane Jeju 'ga resaka, 'ga renyfuga 'ga ruramũ. ¹⁴ Jeju Kristu 'ga 'ã poromũ ojejukaukat 'gã nupe ae katu'okawamũ rakue. Amanũ 'ga janetywera mepywa rakue. Janetywera moiawamũ 'ga manũ janee rakue. Amanũmũ 'ga jane pireita janetywer awi rakue. Amanũ 'ga wemiayuwamũ jane muawamũ ojeupe rakue. Mama'e esage apoaramũ jane jemogya 'ga afutat. A'eramũ 'ga amanũmũ jane mogyau mama'e esage apoaramũ.

¹⁵ Jeju 'ga rerowiaara 'gã emu'e aipo are, ki Tito. Mama'e esagea etee ki eapoukat 'gã nupe. Mama'e tywera 'ga amũ iaporamũ ki ere 'ga upe: "Aipoa nia'wryri Janeruwarete 'ga upe. Peapo awi nanuara", ere ki 'ga upe. Jarejuwarete 'ga je'eg imũ etee ene rekoramũ 'gã ene ago'wawarũ'em.

3

Mama'e esage apo are ki emu'e 'gã

¹ Emuea'ar iki Jeju 'ga rerowiaara 'gã jeje'eg are. "Peenuw iki 'wyrãrãrete 'ga je'ega", ere ki 'gã nupe. "Wyrã'ri 'ga je'ega nanẽ ki peenup nũ. Mama'e esagea eapo jee ejeupe 'ga 'eramũ iapou etee futat 'ga upe", ere ki 'gã nupe. ² "Peago'o nanẽ kasi 'gã

amū pejemogyau ne. Pejemara'ne'emamū nanē pejemogyau. Pejejekau esage nanē pejejee najuejee etee nū. Pejeta'waramū pejemogyau 'gā nupe najuejee etee", ere ki 'gā nupe. ³Ymā te ako jane Jejui 'ga rerowiaare'ema 'gā 'jawe etee futat jane jemogyi ikue. Jejui 'ga rerowiare'ema janetywereteramū jarejemogyau. Jare'akwaawe'emamū ako jarejemogyau ikue. Nianuwi futari ako jane 'gā amū je'ega ikue. Jarejuwarete 'ga je'ega miamū ako jane ianupe'ema ikue. Jarejemifutar imū etee futat ako jarewau mama'e apou ikue. Jarejee etee ako jarejea'aramū ikue. Jarejeupi etee futat ako jarewau jarejemaku'iu ikue. Jaremara'neramū ako jarejemogyau 'gā nee ikue. 'Gā nanē ako amara'neramū jane ree ikue nū. 'Ga karaemā resakawe ako jane 'jau jarejeupe ikue: "Maran ajee je jēmī najetywi nanuara pyu 'ū?" 'Jau ako jane jarejemogyau jarejeupe ikue. ⁴A'ere ako Janeruwarete 'ga 'awamū 'ga jekwaawukari janee ai'i. Janeruwarete 'ga 'ā jane katu'okaretea. Esagesage te 'ga. Iporomutat te 'ga jane ree najuejee etee. ⁵Ajemuaēm te 'ga jane ree. Najaneremiapofer esage are rūi futat 'ga jane katu'ogi rakue. Ajemuaēm te 'ga ae ree. A'eramū 'ga a'eramū jane katu'oka. Werowiarāmū Jejui 'ga jane katu'ogi jane pireita janetywer awi. Sā'ā ae u'ar yau ma'eramū mama'e tywera apoe'ema. Nan tee futat jane jemogyi 'ga rerowiar ire, 'ga jarepirei re. A'eramū jane u'ar yau ma'e 'jawe jarejemogyau 'ga rerowiar ire 'ga upe. Jarey awi jare'aa ppy jane jarejuwa 'ga ra'yra futat. A'ere jane Jejui 'ga rerowiar ire u'aru'jap ma'e 'jawe nū. A'eramū futat Jarejuwarete 'ga ra'yramū jarejemogyau. Wa'yrate 'ga rerowiaaramū 'ga jane mogyau wa'yramū. 'Ga 'Agesagea jane mogyau 'ga ra'yramū 'ga upe. 'Awamū 'ga U'agesage mua janee. Nakate'emi futari Janeruwarete 'ga janee. Mama'e esage te 'ga amut janee. U'agesagea miamū futat 'ga amut janee, Jejui Kristu 'ga jane pirei re. Meewei a'eramū miamū 'ga 'Agesagea jane monoi jane katu'oka jane rerekou. 'Janeruwarete 'ga iporomutat nanimenime jane ree. Ipota'wa 'ga akou janee. A'eramū 'ga jane katu'ogukaa Jejui 'ga upe. Jarekatu'og ire jarejemogyau iky'ae'ema 'jawe futat 'ga upe. A'eramū nipo 'ga 'jau janee: "Pēē 'ā pēnesage jee. A'eramū nipo je anure pē mua 'au tejeypyri pē mogyau nakwaparimū warāu rūi futat", 'jau nipo 'ga janee. A'eramū jane 'ga pyri jareo rapesaka jarejemogyau. ⁸A'jea futat jeremimome'ua.

A'eramū ene Jejui 'ga rerowiaara 'gā mu'jau najuejee etee futat aipo are. A'eramū 'gā mama'e esagea etee iapou ajemogyau. Mama'e esagea etee iapo re nipo 'gā jopoari ajemogyau.

⁹Amumera 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg are ajamueara te. A'ere kasi 'gā ereje'egauwar ine. Opytunera 'gā je'eger are 'gā jamuei. Moisesi 'ga remikwasiarer are nanē 'gā ajamueu nū. Ajamue ekoete futat 'gā ajemogyau. A'eramū ene 'ga je'eg are eapyakawe'em. ¹⁰Amumera 'gā nipo Jejui 'ga rerowiaat 'mea te. 'Gā nipo ajamu'jau mama'e amutee are. "Simojo'ok 'gā ajau jarejee 'jau", e'i te nipo aipo 'gā. A'eramū ki ene eje'ega moywyräfena nanuara 'gā nupe, 'gā momika nanuar awi: "Au'je 'gā mu'e re mama'e tywer are", ere ki 'gā nupe. 'Gā pige'emamū, eje'ega moywyräfenu'japa 'gā nupe nū. Mukūi etee eje'ega moywyräfena esaka 'gā nupe. Jui 'gā pige'emamū ekou'jape'ema 'gā nee. ¹¹Aipo 'gā nia'wryi futari. Opoit futat 'gā mama'e esage apo awi. 'Ga nemiapofet tywera resag ire ene 'gā kwaapa. "Nia'wryi futari 'gā na'e", 'jau ki ene 'gā jekatu'oge'emamū.

¹²Anurenure'i te nipo aje je kūima'e 'ga amū monoi peu ene py'rau. Maranamū nipo Artemas 'ga. Maranamū te nipo Tikiku 'ga. Nakwaawi katu we je tejemimonorama 'ga. A'eramū ki ene ejeupe 'ga waēm ire ekwapa kamēsiete ajejeja amunaw ipe, Nikopo 'jaw ipe je rekoa. Peu futat nipo je oi amana magwapa aipo amunaw ipe.

¹³Janepytuna 'gā amū nipo awau watau ene wi. A'eramū ene mama'e mū monou 'gā nupe 'gā nemirerooramū. Ajejeja 'ga rera Zena. Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jara 'ga, Zena 'ga. Ajejeja 'ga rera Aporua.

¹⁴Jarepytuna 'gā ki emu'e jarejemogy esage are. "Mama'e esagea peapo pejemogyau", 'jau ki ene 'gā nupe. "Pejekaraemā ki pemono amū ikaraemāe'ema 'gā nupe", ere ki 'gā nupe. "A'ere kasi pemono amū iwewue ma'e 'gā nupe. Kasi a'e pe taetu 'gā wewue jerani etee 'gā nee ne", ere ki 'gā nupe.

¹⁵ 'Auwara 'gã, je pyriwara 'gã, oje'ega monou enee, ene futaa. Je nanē teje'ega monou enee nū. A'eramū ki ene oreje'ega mome'wau orejekoty'aawa 'gã nupe, Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe.

Jarejuwarete 'ga resagea ene rerekoa je afutat.
Kweramū etee jeremimome'ua.

Firemō

Ymā te 'gā jamuri wemifajamū rakue. A'eramū imuripyrrera 'ga oporowykyau akou amuarera 'ga upe. A'ere 'ga muarera 'ga nomepyi 'ga. 'Ga mojemī'waa etee, 'ga muaityau etee nanē nū. Amumē imuripyrrera 'ga amū oka'jama amuarera 'ga wi. A'eramū 'ga muarera 'ga oje'ega monou kwe pe 'gā nupe: “Jeremifaja 'ga oka'jam je wi. 'Ga resaka ki pepyyk 'ga jee, 'ga mua imojewya jee nū”, 'jau 'ga oje'ega monou kwe pe 'gā nupe. A'eramū 'ga resakara 'gā 'ga pyyka, 'ga monou imojewya 'ga muarera 'ga upe nū. A'eramū nipo 'ga waēm ire, 'ga muarera 'ga 'ga rerekou tyweaete, 'ga nupānupāu, 'ga jukawaipa.

A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou Firemō 'ga upe. Firemō 'ga remifaja 'ga oka'jam 'ga wi rakue. Oka'jam ma'e 'ga rera Onesimu. Oka'jam ire Onesimu 'ga awau owaēma Paulo 'ga pyri. A'eramū Paulo 'ga Jejuī 'ga mome'wau 'ga upe. A'e renupawe 'ga Jejuī 'ga rerowiaaramū akou. A'eramū Paulo 'ga 'ga monou imojewya 'ga muarera 'ga upe. 'Ga futat koa ka'arana ikwasiaripyrrera weroo ojara 'ga upe rakue.

¹⁻² Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou enee, ki Firemō. Timoteo 'ga ako je pyri. 'Ga 'ā janerewirera. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou ene upe. Ene 'ā orejekoty'aawa futat. Ene nanē 'ā epreporowyky ore 'jawe, Jejuī 'ga mome'wau ore pyri. Eneroga pype Jejuī 'ga rerowiaara 'gā ajatykau awau 'ga muorypa. A'eramū ore 'gā nupe nanē ka'arana kwasiaa imonou nū. Jarejenyra ēē upe, Afia ēē upe, nanē ore imonou nū. Akipu 'ga upe, jarejepyri oporowyky ma'e 'ga upe nanē ore imonou nū. Akipu 'ga nanē 'ā jane 'jawe futat ako ojemouaga oporowykyau. Mīmera 'gā nupe ore ka'arana monoi ikwasiaa.

Je 'ā a'yī moromunepawa pype. Kwe pe ako je oi Jejuī 'ga mome'wau ikue amunawa moyka ikue. A'eramū 'wyriara 'ga je pyygukaa 'gā nupe, je m'yina je munewukaa moromunepawa pype. A'eramū je ka'arana etee imonou ikwasiaa pē nupe.

³ Ku'jywa 'ga Janeruwaretea. Janejararete 'ga Jejuī Kristua. 'Gā nesagea pē nerekoa je afutat. 'Gā pē mopy'ata'waa nanē je ifutaa nū.

Firemō 'ga

⁴ Jarejuwarete 'ga upe teje'egawe je teje'ega monou 'ga upe ene ree jepi. “Esage Firemō 'ga ene rerowiaara”, 'jau je 'ga upe ene ree jepi. ⁵ Tekotee 'gā ene mome'wau jee jepi. “Firemō 'ga iporomutat Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nee. Ipotā'wa te 'ga 'gā nee”, 'jau 'gā jee jepi. “'Ga 'ā Jarejararete 'ga, Jejuī 'ga werowiat a'jea futat” 'jau 'gā jee jepi, ene mome'wau jepi. A'eramū je 'jau Jarejuwarete 'ga upe ene ree jepi: “Taepyo ki 'ga a'jea futat mama'e esagea ojeupe ene iapo are. Kristu 'ga ree ojemu'jat ma'eramū ene mama'e esage etee iapou ekou ore. A'eramū ki ene 'ga mueapyoukaa ee”, 'jau je teje'ega monou 'ga upe ene ree jepi. ⁷ Jarejuwarete 'ga ree eporomutaramū nanimenime ekou. 'Ga remiayua 'gā nee nanē eporomutaramū nū. Aipoa je maku'iu. Jarejuwarete 'ga remiayuwamū ore araku'iramū ene ree najuejue etee. A'eramū a'ea taetu je mafuewerukaa jeporowyky are Jarejuwarete 'ga upe.

Onesimu 'ga

⁸⁻¹⁰ Awamū je Onesimu 'ga mome'ui enee. Eneremifajamū futat 'ga. Eneremimurera futat 'ga. A'ere 'ga eneje'ega nuenuwi tee rakue. A'eramū 'ga 'ā oka'jama ene wi rakue. A'eramū 'ga 'ua owaēma jee 'au ai'i, Roma pe ai'i. Moromunepawa pype jerenaw ipe 'ga 'ua owaēma jee. A'eramū je tejeupe 'ga waēmamū Jejuī 'ga mome'wau 'ga upe. A'eramū 'ga 'ga rerowiaa ai'i. A'eramū 'ga 'awamū akou 'ga remiayuwamū. A'eramū je Jejuī 'ga ree 'ga mu'e re 'ga ruwa 'jawe te'yina 'ga upe. A'ere je 'awamū 'ga monoi imojewya ene upe nū.

A'eramū je 'awamū 'jau ene upe: Je 'ā Jejuī 'ga remimonofera futat. 'Ga je'eg imū etee futat ako je tewau 'ga mome'wau ikue. A'eramū je 'jau enee: “Ojejuka esage werewi pa'ā 'ga 'ga ree nū”, 'jau je enee. A'ere je nomojejukaukari ene 'ga ree. 'Au etee tajejuka 'ga ree 'ga upe, a'e je numiamū. Tepoaawamū tareko 'ga, a'e je numiamū. A'ere 'ā 'ga ene poaawa te. A'eramū amunipo 'ā ene te eje'ega m'yina 'ga ree jee. A'eramū je kweramū 'ga

monou enee. Ejejuka esage ki 'ga ree, a'e je enee 'awamū. Je 'ā jesawa'e futat. Je 'ā Jejuī 'ga je'ega mome'wara. A'eramū 'ga rerowiare'ema 'gā je pyyka je m̄yina 'au moromunepawa pype. A'ere 'ā ene jejekoty'aawa. Janeporomutat jane jarejuee jepi. A'eramū je 'jau ene upe: Eneporomuorywiwet nipo je ree. A'eramū ene epojekuka esageramū 'ga ree, a'e je enee.

¹¹⁻¹² 'Au te'jina je Onesimu 'ga resagi. Jejuī 'ga rerowiar ire 'ga je poari futari. Mama'e esagea 'ga wapo kwaiwete jee, je poaawamū futat. A'etea je 'ga omono enee. Jeporomutat je nanimenime 'ga ree. 'Ga oa je mu'arasig futat numiamū. A'ere 'ga najeremimurera rūi futat. Enema'ea futat 'ga. Ymā te 'ā 'ga eneremiyap tyweramū 'ga rekoī rakue. A'ere 'ga 'awamū eneremiyaw esagea futat. ¹³⁻¹⁴ Afutat je 'ga pytaa numiamū, 'au moromunepawa pype tejepyri numiamū. A'ere 'ā 'ga ene poaawa te. Mukuū ene rekoramū amunipo 'ā 'ga je poaa akou. A'ere 'ga najeremiyawa rūi. Enema'ea te 'ga 'ā. A'eramū je 'ga momytawe'em eneremifutare'em imū. Peu 'ga reko futare'ema ki 'ga emut etee imojewya jee nū. A'e pe ene peu 'ga reko futaa peu etee futat 'ga mogou ejepyri. A'eramū je kamēsiete ki 'ga emut imojewya jee, 'jawe'em enee.

¹⁵ Ymā 'ā Onesimu 'ga ka'jami ene wi rakue. Ināinānī'ī etee 'ga rekoī mukuū ene wi. A'ere 'awamū 'ga oi ojewya ene pyri nū. 'Awamū nipo 'ga rekoī ene pyri futat. 'Awamū nipo 'ga noka'jamu'jawi ene wi. ¹⁶ Ymā 'ā 'ga eneremiyap teeramū 'ga rekoī rakue. A'ere 'ā 'ga 'awamū Jejuī 'ga rerowiaaramū. A'eramū 'ga 'awamū janerewirera futat akou. Jeporomutat je 'ga ree. A'ere nipo ene te 'ga ree jeporomutara ereapyraap. Ene upe oporowyky ma'e 'ga te 'ā. Enerewirera nanē 'ga 'awamū nū.

¹⁷ Paulo 'ga jejekoty'aawa futat, ere 'ā jee jepi. A'eramū 'ā ene, ejepyri je oramū, je mua ejog ipe jepi. A'eramū ene nan tee futat Onesimu 'ga monou ejog ipe. ¹⁸ Maran gatu nipo 'ga eneka'aran epye'ema munuge'ema enepo pe rai'i. A'eramū ki ene 'ga amunug ire imonou inuga jeka'aran are. A'eramū je imepyau enee 'jau. ¹⁹ 'Awamū je ka'arana kwasiaawa pyyka tepo pe ikwasiaa enee: Je 'ā Paulo. Je futat tamepy enee 'jau. Aipoa je futat akwasiat ka'aran are inuga enee. Ymā te je ako Jarejuwarete 'ga je'ega mome'ui enee ikue. A'eramū ene ako 'ga rerowiaa ikue. Je 'ga mome'ue'em ire amunipo 'ā nererowiari futari Jejuī 'ga. Werowiare'em ire amunipo 'ā 'ga nene katu'ogi futari. Aipo are ejea'aramū ekou. ²⁰ A'ere jane juejue Jejuī 'ga rerowiari futari. A'eramū ene ejejukau esage Onesimu 'ga ree, jarejewirera 'ga ree. Aipo apo re je maku'i ape.

²¹ Ajemogypyyk je ene ree, ki Firemō. Ejejuka esage ki Onesimu 'ga ree, a'e je enee. A'ere je tejeupe etee futat je 'i: "Firemō 'ga nipo ojejuka esage Onesimu 'ga ree. Je'eawera nipo 'ga wapyraap", 'jau je te'jina tejeupe. ²² Jarejuwarete 'ga upe 'ā pēē 'jau jepi: "Emomoirukat 'gā Paulo 'ga wi", 'jau 'ā pēē 'ga upe pejeje'ega monou pejejemogyau je ree jepi. A'eramū nipo 'ga anure je monoukaa pē nesaka. A'eramū pēē jerupawa resaka jee.

²³ Epafrafi 'ga ako 'au je pyri moromunepawa pype. 'Ga nanē Jarejuwarete 'ga mome'wara nū. A'eramū 'gā 'ga pyyka imua im̄yina 'au moromunepawa pype je pyri. 'Ga nanē oje'ega omono pē nupe pē futaa nū. ²⁴ Jepyutuna 'gā nanē oje'ega omono pē nupe pē futaa nū. Maku, Aristaku, Demas, Luka. M̄m̄m̄era 'gā oje'ega monou pē nupe pē futaa.

²⁵ Jarejararete 'ga, Jejuī Kristu 'ga resagea pē nerekoa je afutat.
Kweramū etee jeremimome'ua.

Epyreu

'Ga amū 'awa ka'arana kwasiaa imonou judeu 'gā nupe, Jejui 'ga ree 'gā mu'jaawamū rakue. Nikwaawi jane ikwasiaarera. A'ere na'ga etee rūi ikwasiari. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue. Judeu 'gā ner irūa epyreua.

Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga

¹Ymā Janeruwarete 'ga oporogytao oje'ega mome'wara 'gā nupe etee rakue. Mama'ea nanē 'ga iapou opājē mū oje 'gā mueapyoukaawamū. Meewei futat 'ga 'gā mueapyou oporogyta are rakue. Namueapyopawi 'ga 'gā ywawuje tee wemifutar are rakue. Ināinānī'ī etee ra'ne 'ga imome'wau 'gā amū nupe. A'ere 'ga anure ināinānī'ī etee oporogyta mū mome'wau 'gā amū nupe nū. Ojeupe 'ga porogytaawer imū etee futat 'ga je'ega mome'wara 'gā 'ga je'ega mome'wau ajemogyau janepyy 'gā nupe rakue. ²A'ere ako 'ga 'awamū 'ga je'egi wa'yrarete 'ga upe rai'i. A'eramū ako 'ga ra'yra 'ga te jane mueapyou 'ga je'eg are ai'i. Nikwaawi futari jane Jarejuwarete 'ga rakue. A'ere jane 'ga ra'yra 'ga resakawe jane Jarejuwarete 'ga kwaawi. Mama'ea 'ga iapoukaa wa'yra 'ga upe rakue. Ywy, ywak, ipypewat. Mīmera 'ga wapoukat wa'yrarete 'ga upe rakue. 'Ga futat 'jau wa'yra 'ga upe rakue: “Anure nipo je ene mīy mama'e jarareteramū”, 'jau 'ga wa'yra 'ga upe rakue. A'eramū nipo 'ga wa'yra 'ga mogou mama'e jarareteramū futat. ³Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga esage 'Uwarete 'ga 'jame etee futat. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga resage kwaapa 'ga ra'yrarete 'ga resag ire. Oje'eg imū etee futat 'ga mama'e mogyaukararūmū imomytau. Kwat, jay, jaytata, ywy. Mīmera 'ga imogyau imomytaaw ipe etee futat. Amanūmū 'ga 'jau rakue: “Amanū je 'gā tywera mepyawamū. A'eramū je tejerowiaaramū 'gā tywera moia 'gā nui”, 'jau 'ga ojeupe rakue. Janetywer are amanū re 'ga oferapa awau wapyka 'Uwarete 'ga pyri. 'Uwarete 'ga pājērete 'jawe etee futat 'ga. Aju'jawe etee futat 'gā. A'eramū 'ga awawarūmū wapyka 'ga pyri, 'ga jakwatawa katy.

Ywagipewara 'gā apyraapa

⁴Ywagipewara 'gā ajemogyau Ku'jywa 'ga upe oporowyky ma'eramū futat. A'ere 'ga wa'yra 'ga mogoi 'wyriaramū oje'jawe. A'eramū 'ga ra'yra 'ga ywagipewara 'gā apyraapa futat. ⁵Naywagipewara 'gā amū nupe rūi 'ga 'i:

“Ene jera'yra. Je 'ā 'awamū ako eneruwamū enee”,
'jau rakue. Wa'yra 'ga upe etee 'ga 'i aipo 'jau. Naywagipewara 'gā amū nupe rūi 'ga 'i:
“Je 'ā ako eneruwamū.

Ene futat je amogo teja'yrareteramū”,
'jau rakue. Wa'yrarete 'ga upe etee te 'ga 'i aipo 'jau rakue.

⁶Ywy pe wa'yrarete 'ga mua Ku'jywa 'ga 'jau rakue:
“Ywagipewara 'gā jera'yra 'ga tamuoryp 'jau”,
'jau 'ga ojeupe rakue.

⁷Ywagipewara 'gā nupe Janeruwarete 'ga 'i:
“Je upe oporowyky ma'e 'gā. Ojeupe je je'eg ypyrauwe ywagipewara 'gā too kamēsīete mama'e apou je'eawer imū 'jau kwy”,
'jau 'ga ojeupe. Sā'ā ywytu rura. Namutat 'ga opājē monoi 'gā nupe.
“Sā'ā tupā werawa. I'jawe 'gā awau kamēsīete 'jau kwy”,
'jau 'ga ojeupe.

⁸A'ere 'ga wa'yra 'ga upe 'ga 'i:
“Ene je 'jawewara. A'eramū ene e'yina 'wyriarareteramū ejemiayuwa 'gā nupe.
Nakwaparimū rūi futat e'yina 'wyriarareteramū 'gā nupe.
Mama'e a'jea etee te eremome'u 'gā nupe.
Mama'e tywera apoara 'gā etee ki ereko tywet 'gā nemiapo tywer are.
⁹Mama'e esage etee te 'ā erefutat.
A'eramū ene mama'e esage etee iapou.

Mama'e tywera 'ã nerefutari. A'eramü ene mama'e tywera apowe'em.
 A'eramü je Eneruwareteramü ene pyyrümü ene mogou enepytuna 'gã 'wyriarareteramü,
 ene maku'iukaa",
 'Jau Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga upe.
¹⁰"Ene futat ako ywya ereapo ikue, ywaga reewe ikue",
 'Jau 'ga wa'yra 'ga upe.
¹¹"A'ere nipo anure eneremiapofera teepawamü.
 A'ere ene neneteepawa'uweri futari nipo.
 A'efer ipe etee futat nipo ene ekou.
 Sã'ã taity ymanera toropawa. Nan futat nipo eneremiapofera teepawamü.
 A'ere ene neneteepawi futari nipo.
¹²Anure nipo ene ywy ymanera mojopy'rau ywy yau pyu.
 Sã'ã ae taity ymana mojopy'rua taity yau pyu.
 Nan futat nipo ene ywy mojopy'rau ywaga reewe.
 A'ere ene neneteepawi futari.
 Nene mojopy'rawi futari.
 Neneymanı futari nipo ene",
 'Jau Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga upe rakue.
¹³A'eramü Janeruwarete 'ga 'jau wa'yrate 'ga upe nü:
 "Eapyk 'au je pyri. Je 'jawe futat ene.
 Enepãjẽreteja je 'jawe. A'eramü ene eapyka je yse katy.
 Ene 'ã je omogo 'wyriarareteramü pãwẽujẽ etee futat 'gã nupe",
 'Jau 'ga wa'yrate 'ga upe rakue.
 "Ene ree iporomutare'ema 'gã 'arimü nipo je ene magwawukari.
 A'ere je iapoe'emauwe eapyk 'au je yse katy",
 'Jau 'ga wa'yrate 'ga upe rakue. Naywagipewara 'gã amü nupe rüi 'ga 'i aipo 'jau rakue.
¹⁴Maran sipo ywagipewara 'gã? 'Wyriaramü sipo 'gã ywy pewaramü janee Janeruwarete
 'ga ra'yrate 'ga pyri? Naani. Ojeupe Janeruwarete 'ga 'eawer imü etee te 'gã mama'e apoi
 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'gã mua ojeypyri oo ma'eramamü jane poaawamü.

2

Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne

¹Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga ywagipewara 'gã apyraapa. A'eramü ki jane 'ga je'ega
 rerowiaa futat jarejemogyau. 'Ga je'eg imü mama'e apo re nipo jane jarepoire'ema
 futat 'ga rerowiar awi. ²A'jea futat ymã ywagipewara 'gã Janeruwarete 'ga je'ega reruri
 imome'wau janyepy 'gã nupe rakue. A'jea futat 'gã 'ea. A'eramü Janeruwarete 'ga 'gã
 'eawera renupare'ema 'gã nerekou tyweaete rakue. ³A'ere ako 'ga 'awamü wa'yra 'ga muri
 janee ikue. A'eramü 'ga wa'yra 'ga jukaukaa kũima'e tywera 'gã nupe rakue. Janetywera
 mepyawamü 'ga ruwa 'ga 'ga jukaukari 'gã nupe rakue. A'eramü nipo Janeruwarete 'ga
 wa'yra 'ga rerowiare'em ire taetu jane rerekou tyweaete a'jea futat. "Tejerowiaramü je
 pẽtywera moiri pẽ nui", 'Jau 'ga janee amanümü rakue. Janejararete 'ga, Jejuı 'ga ra'ne
 futat imome'wau ojeypyriwara 'gã nupe rakue. "Pẽkatu'okawamü je manüi" 'e mome'wau
 'gã nupe rakue. A'eramü 'ga je'ega renupara 'gã imome'wau janee. "Pẽtywera moiawamü
 je ruri, e'i 'ga oree ikue", 'Jau 'gã imome'wau janee. "Tejerowiaara 'gã nui je 'gã tywera
 moia, 'gã katu'oka. A'eramü nipo je anure 'gã nerawau ywag ipe tejeypyri, e'i 'ga oree ikue",
 'Jau 'gã imome'wau janee, jane mueapyou ee. "A'eramü nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga
 rerowiare'ema 'gã nerekou tyweaete", 'Jau 'gã jane mueapyou ee. 'Janeruwarete 'ga taetu
 aje 'ã jane mueapyoukat wa'yra 'ga je'eg are. "Mama'e a'jea etee jera'yra 'ga omome'u
 'gã nupe", 'Jau 'ga. A'eramü 'ga U'agesage mua wa'yra 'ga rerowiaaramü janee. A'e pyu
 jane jarejeapyoramü 'ga 'eawer are. Wemifutar imü etee futat 'ga U'agesage muri janee,
 aeremiapoe'ema apoukaa janee. A'eramü nipo esakara 'gã oporesagamü ajemogyau jane
 ree. 'Ga 'Agesagea nipo mama'e apoukaa janee. Mama'e a'jea wa'yra 'ga imome'ue'em ire
 amunipo 'ã 'ga U'agesagea namura'uweri janee wa'yra 'ga 'eawer imü.

Jejui 'ga rerowiaaramū jane

⁵ Anure nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga mogoi 'wyriaramū wemiapoferamū janee. Aipoaje amome'u pē nupe. Naywagipewara 'gā amū rūi 'ga omogo 'wyriaramū. Wa'yra 'ga etee futat 'ga omogo 'wyriaramū wemiayuwamū janee. ⁶Ymā te 'ga amū ka'arana kwasiari ee rakue:

“Jeporesak tee je 'ā ywy pewaramū pē nee. Jarejuwarete 'ga remiapofera tywera 'jawe etee agawewi 'ā pēē.

A'etea 'ā 'ga ajemuaēm pē nee ywy pewaramū”, 'jau 'ga ikwasiaa rakue.

“Ma'ja are sipo erejemuaēm ywy pewaramū 'gā nee, ki Ku'jyp? Nia'wyri agawewi 'gā.

A'etea 'ā erejemuaēm 'gā nee”,

'jau 'ga ikwasiaa rakue.

⁷“Naywagipewara 'gā pājē apyraapa rūi agawewi ywy pewara 'gā.

A'etea nipo ene anure 'gā muesageu 'gā pājērua ejepyrirawara 'gā 'jawe.

A'eramū nipo 'gā najuejue etee futat ywy pewara 'gā pojeupa.

⁸Ene 'ā 'gā mogyau 'wyriaramū mama'e upe.

Tejemiapofera upe nipo je 'gā mogyau 'wyriaramū, 'jau 'ā ene rakue”,

'jau 'ga ikwasiaa Jarejuwarete 'ga upe rakue.

Anure nipo 'ga jane mogyau 'wyriaramū mama'e upe wa'yra 'ga pyri. Kwat, jay, mama'eukwaap, ywagipewat. Mīmera wemiapofera upe nipo 'ga jane mogyau 'wyriaramū 'ga pyri. A'ere na'awauwe rūi jane jemogyi 'wyriaramū 'ga remiapofera upe. ⁹Sikwaap futat 'ā jane awamū Jejui 'ga rekwawera. Janeruwarete 'ga Jejui 'ga mua 'au ywy pewaramū jane 'jawe rakue. A'eramū 'ga nanē ajemogou ipojeuwipyre'emamū rakue nū. Ywagipewara 'gā pājē'wyri'i ako ma'e 'jawe nanē 'ga akou rakue nū. Ywy pewaramū jane 'jawe etee futat 'ga akou rakue. A'ere Janeruwarete 'ga poromutaramū jane ree. A'eramū 'ga wa'yra 'ga jukaukaa kūima'e tywera upe janetywera mepyawamū. Jane 'jawe akoe'em ire amunipo 'ā 'ga namanūarūi janetywer are rakue. A'ere 'ga jemogoi jane 'jawe ra'ne futat janetywera mepyawamū. A'ere Ku'jywa 'ga 'awamū jane ree 'ga manū re 'ga rerooi 'ga mogou ojeypri nū, 'ga mogou ywagipewara 'gā apyraapa nū. A'eramū 'ga pyriwara 'gā 'awamū 'ga muorypa ajemogyau nū. A'ea jane 'ā sikwaap. ¹⁰Ymā te Janeruwarete 'ga mama'e apoi rakue. 'Ga futat mama'e omogy. 'Ga futat erekwara nanē nū. Ma'eramū 'ā 'ga rea'aramū jane ree. “Tamogy tejemiapofera 'gā teja'yramū 'jau”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “Anure nipo jera'yra 'ga rerowiaara 'gā jemomytuni kwaiwete. 'Gā juejue nipo je imogyau teja'yramū. Anure je 'gā muri 'gā mogyau 'au tejepyrri nakwaparimū warāu rūi futat”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ā 'ga wa'yrarete 'ga rerekou tywerukaa rakue, jane ree 'ga jukaukaa janetywera mepyawamū rakue. 'Ga futat Jejui 'ga wereko tywerukat ae a'wyre'ema upe. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat Jejui 'ga mama'e apoi. A'eramū 'ga, 'ga remifutar imū nanē 'ga ojereko tywerukaa 'gā nupe nū. Amanū are 'ga janetywera moia jane wi werowiamū. Jane wi janetywera moir ire 'ga jane mogyau Ku'jywa 'ga ra'yramū. A'eramū Jejui 'ga anure werowiaaramū jane rerawau jane mogyau 'Uwarete 'ga pyri.

¹¹Jejui 'ga jane katu'oka janetywer awi. A'eramū 'ga wemikatu'ogeramū jane mogyau 'Uwarete 'ga ra'yramū. A'eramū 'ga Ruwarete 'ga Janeruwareteramū nanē futat nū. A'eramū nipo Jejui 'ga aku'iramū jane ree. “Agamū jerewirera 'gā. 'Agamū jerenyra 'gā”, 'jau nipo 'ga jane ree aku'iramū. ¹²A'eramū nipo 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe: “Eneremiapofera tamome'u tejewirera 'gā nupe 'jau.

'Gā pype tekou tamuoryp ene eneremiapofer are 'jau”, 'jau 'ga 'ga upe.

¹³“Ajemogypyk je ene ree”, 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe.

“Au je rekoī Tejuwarete 'ga ra'yra 'gā pyri.

Je pyri Jeruwarete 'ga 'gā murukari, 'gā nee tejejukaawamū”, 'jau 'ga akou.

¹⁴Jarejuwarete 'ga ra'yramū jane ywy pewaramū etee futat. O'o ma'eramū jarejemogyau wy ma'eramū nanē jarejemogyau nū. A'eramū Jejui 'ga ajemogou ywy pewaramū jane 'jawe etee futat rakue. Ywy pewaramū jane 'jawe ajemogou 'ga amanūmū jane 'jawe. Ywy pewaramū jane 'jawe akoe'em ire amunipo 'ā 'ga namanūi futari. Janeruwarete

'ga namanūi futari. A'ere Jejuu 'ga jemogoi ywy pewaramū jane 'jawe. A'eramū 'ga amanūmū rēwējēmī rai'i. A'ere 'ga manūi mama'eukwaawa 'wyrīara mateepaawamū. Mama'eukwaawa 'wyrīara pājē'okawamū te 'ga manūi rai'i. Mama'eukwaawa 'wyrīara ywy pewaramū jane momawukaa. A'ea futat 'agamū jane momap. A'ea futat ako jane ree iporomutare'emamū. A'ere Jejuu 'ga ipājē'ogi amanūmū rakue. ¹⁵ Ywy pewaramū jane jarekyjau jaremanū awi jarejemogyau. A'ere Jejuu 'ga jane momapara pājē'ogi. A'eramū jane jarekyjau'jape'ema jaremanū awi, jaremomapara pājē'okara 'ga rerowiaaramū. ¹⁶ Naywagipewara 'gā poaawamū rūi Jejuu 'ga ruri 'au ywy pe rakue. Abraão 'ga juapyreramū jane poaawamū te 'ga ruri rakue. ¹⁷ Ajemogou 'ga 'ā wewireramū jane 'jawe futat rakue. Ma'eramū 'ā 'ga janejemogy kwaawi a'jea futat. A'eramū 'ā 'ga a'jea futat ajemuaēma jane ree. Jarejuwarete 'ga remifutar imū 'ga mama'e apou. A'eramū 'ga akou Jarejuwarete 'ga upe oporogyta ma'eramū jane ree. Ymā te mainana 'gā etee mama'e rerooi iapyau Ku'jywa 'ga upe rakue, opytuna 'gā tywera mepyau rakue. Mainana 'wyrīararete 'ga etee te wyra ry rerawawarūmū erosou Jarejuwarete 'ga mogytaawa my'ja'wi pype 'ga upe, opytuna 'gā tywera mepyawamū rakue. A'ere ako 'awamū Jejuu 'ga jemogoi mainana 'wyrīara remiapofera rekwaw ipe janee ikue. Najukai futari 'ga wyra janetywera mepyawamū. 'Ga futat ojejukaukaa 'gā nupe janetywera mepyawamū. ¹⁸ Ywy pe 'ga rekoramū mama'eukwaawa 'wyrīara Jejuu 'ga porowyky are oporomote'ariweramū rakue numiamū. A'ere Jejuu 'ga nuapoi futari emifutar imū mama'e tywera rakue. 'Ga maruukare'ema agawewi futat akou rakue. A'ere 'ga jemouagi etee futat jupe rakue. Ma'eramū 'ā 'ga nanuara kwaawi katu katu tāmējē. A'eramū 'ga ajemuaēma jane ree. A'eramū 'ga jane poararūmū a'jea futat mama'eukwaawa 'wyrīara jane rereko tyweramū.

3

Jejuu 'ga Moisesi 'ga retee

¹ Jejuu 'ga rerowiaaramū pēē jejaap katu katu 'jawe jee. Kūima'eramū pēē jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe jee. Pēē nanē Janeruwarete 'ga pē pyrūmū pē mogyau wemiayuamū rakue. A'eramū ki pēē pejejeatee'emamū Jejuu Kristu 'ga wi pejejemogyau. Janeruwarete 'ga 'ga amut ywy pe ojee jane mu'jawamū rakue. Mainana 'wyrīararete 'jawewaramū 'ga ruri jane mu'jau 'Uwarete 'ga ree. A'eramū jane Jejuu 'ga rerowiaa jarejemogyau. 'Ga Ruwarete 'ga nanē jane erowiaa nū. ² Ymā te Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga pyrūi ojeupe oporowyky ma'eramū rakue. Moisesi 'ga mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat rakue. Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nerawau erekou jū myter imū rakue. 'Awamū Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga pyrūi ojeupe mama'e apoawamū. Moisesi 'ga 'jawe futat Jejuu 'ga mama'e apoi 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat. ³ Ymā Moisesi 'ga rekoī kūima'eeteeteramū rakue. A'eramū janepy 'gā opejuka esageramū 'ga ree rakue. A'ere Jejuu 'ga te kūima'eeteetea Moisesi 'ga apyraapa. A'eramū ki jane 'ga muorypa jarejemogyau. Sā'ā 'oga apoararete 'ga resagea 'oga resage apyraawa. Nan tee futat Jejuu 'ga resagea Moisesi 'ga resage apyraawi. ⁴ 'Oga apoara tywe'em ire amunipo 'ā 'oga nanē nitywi nū. Nawyri 'oga ojetee. Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi rakue. Iapoe'em ire amunipo 'ā nitywi futari mama'ea. ⁵ Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga remiayuwa a'jea futat rakue. Oporowyky 'ga a'jea futat Jarejuwarete 'ga upe rakue. Jarejuwarete 'ga je'ega 'ga enupa a'jea futat rakue. Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā nee 'ga ojejukau esage rakue, 'ga je'ega mome'wau nanē 'ga 'gā nupe rakue. Ymā Moisesi 'ga akou Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramū rakue. A'eramū 'ga Ku'jywa 'ga remiaporama mome'wau 'gā nupe rakue, 'gā mueapyou Jarejuwarete 'ga remiaporam are rakue. ⁶ A'ere Kristu 'ga Jarejuwarete 'ga ra'yraretea. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga mogou 'wyrīaramū wemiayuwa 'gā nupe. A'eramū 'ga 'Uwarete 'ga remiayuwa 'gā nee ojejukau esage. 'Uwarete 'ga remifutar imū etee futat Kristu 'ga ojejukau 'ga remiayuwa 'gā nee. Jane nanē jarejemogyau 'ga remiayuamū. 'Ga ree jarejemogyppyg awi jarepoire'em ire jane jarejemogyau 'ga remiayuamū futat. "Anure

nipo je pē nerooi pē mogyau Tejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi futat” 'e rerowiar awi jarepoire'em ire jane jarejemogyau 'ga remiayuwamū.

Wupaw ipe jane reroowam

⁷ Jarejuwarete 'ga remiayuwamū ki sienup 'ga je'ega jarejemogyau. Ymā te Janeruwarete 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukari 'ga amū upe ee rakue.

“Pejejeupe Ku'jywa 'ga je'egamū ki peenup katu katu 'ga 'eawera.

⁸ Iapyajeawopytym ma'e 'jawe etee kasi peenup ne.

Janeypy 'gā oje'eganuwe'emamū 'ga upe rakue.

A'eramū pēē pejejemogyawe'em 'gā 'jawe pejeje'eganuwe'emamū.

Amunawe'em ipe weroo werekoramū 'ā janeypy 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega renupe'ema rakue.

Siesak Jarejuwarete 'ga remiapoā 'jau.

A'jea futat sipo 'ga jejukai jane ree u'eawer imū etee futat, 'jau 'ga rerowiare'ema 'gā ojeupe rakue.

A'eramū ki pēē pejejemogyawe'em jareypy 'gā 'jawe”,

'jau 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue.

⁹ A'ere Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue nū:

“Kwarēta kwara magwapa agawewi 'gā ojeupe jeremiapofera resaka.

A'etea 'gā naje rerowiari futari ajemogyau.

A'jea futat sipo 'ga jejukai jane ree, 'jau etee 'gā ajaupe”,

'jau Ku'jywa 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue nū.

¹⁰ “A'eramū je temara'neramū 'gā nee. Nuenowi futari 'gā jeje'ega.

Nojemogypygyi futari 'ga je ree.

¹¹ A'eramū je temara'neramū 'gā nee.

A'eramū je 'gā monoukare'ema 'gā nupawa upe, 'gā nupe tejemimonorama wyy pe.

'Peu tepeo pejepytu'wau maruowajar awi 'jau, mara'ne awi 'jau' je'eawer ipe 'gā awawe'em.

A'ere 'ā 'gā naje rerowiari etee.

A'eramū jeje'ega rerowiare'ema 'gā awawe'em futat je'eawera wyy pe.

Mama'ea nanē je imonowe'em 'gā nupe te'eawer imū”,

'jau 'ga 'Agesagea ka'arana kwasiarukaa ee 'ga upe rakue.

¹² A'eramū ki pēē Jejui 'ga rerowiaaramū pejejea'gwau Jarejuwarete 'ga rerowiar awi jejepoire'ema. Janeruwarete 'ga 'ā Okoeteete ma'ea. ¹³ Pejejomojemogypygyukaa 'ga ree pejeojere'emamū futat. “Sako esage 'ga upe 'jau. Sajemogypyk 'ga ree 'jau”, 'jau pejeojere'emamū futat pejejemogyau pejejaupe. Aipo apo re nipo nepejomoryteeukari mama'e tywera upe, pejejopy'a moywyrafenukare'ema jupe. ¹⁴ Jejui 'ga rerowiaa ppy we jane jarejemogypygya a'jea futat 'ga ree. 'Ga ree jarejemogypygy awi jarepoire'em ire jane jarejemujaa Kristu 'ga ree. A'eramū ki jane jarepoire'ema 'ga ree jarejemogypygy awi jarejemogyauwe futat.

¹⁵ Ymā 'ga wējēmī futat ka'arana kwasiaa ee rakue:

“Pejejeupe Ku'jywa 'ga je'egamū ki peenup katu katu 'ga 'eawera.

Iapyajeawopytym ma'e 'jawe te kasi peenup 'ga je'ega ne.

Janeypy 'gā oje'eganuwe'emamū 'ga upe rakue.

A'eramū pēē pejejemogyawe'em 'gā 'jawe pejeje'eganuwe'emamū”,

'jau 'ga ikwasiaa ee rakue.

¹⁶ Ymā te janeypy 'gā wapyakau futat Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue numiamū, Egitu wyy awi Moisesi 'ga reminū'ēmera 'gā nakue numiamū. A'ere 'gā anure Jarejuwarete 'ga je'eg are oporenuwiwere'emamū rakue. ¹⁷⁻¹⁸ A'e are Janeruwarete 'ga amara'neramū 'gā nee rakue. A'eramū 'ga 'gā mogyaukaa 'gā mojewarau jū myter imū kwarēta kwara magwapa rakue. Oje'eganuwe'emawer ipe etee futat 'gā opapa rakue. Oje'eganuwe'emamū 'ga 'gā monoukare'ema 'gā nupe esaukaripyrrera wyy pe. “Naje rerowiari futari 'gā. A'eramū 'gā awawe'em ojeupe je'eawera wyy pe”, 'jau 'ga rakue. ¹⁹ A'eferupi tee aipo 'gā nosei futari

Jarejuwarete 'ga ojeupe imome'upyrera wyy pe rakue. Nuerowiari futari 'gã Jarejuwarete 'ga. A'eramũ 'gã awawarũme'em ojeupe 'ga 'eawera wyy pe.

4

¹Awamũ nanẽ Janeruwarete 'ga 'i janee nũ: “Tejee ojemogypyk ma'eramũ je pẽ muri tejupaw ipe. A'eramũ je mama'e monou pẽ nupe te'eawer imũ etee futat”, 'jau 'ga janee. A'eramũ ki jane jarejemogypyka a'jea futat 'ga ree. Kasi a'e pe 'ga najane monoukari wupaw ipe ne. ²Awamũ 'ã jane nanẽ Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u renupa nũ, jareppy 'gã 'jawe rai'i nũ, “Janeruwarete 'ga iporopoariwet pẽ nee” 'e renupa rai'i nũ. Janepy 'gã 'ga je'ega renupa tee rakue. A'ere 'gã nuerowiari 'ga rakue. A'e are Janeruwarete 'ga 'gã monoukare'ema 'gã nupe u'eawera pype rakue. ³A'ere jane 'ga rerowiaaramũ jane jemogypygi Kristu 'ga ree. A'eramũ jane jaremanũ re jarewau jarejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri. A'eramũ jane jarepy'ata'waramũ jarejemogyau. A'ere 'ga werowiaare'ema 'gã nupe 'ga 'i:

“Naje rerowiari pejepe pejejemogyau.

A'eramũ je temara'neramũ pẽ nee.

A'eramũ je 'jau pẽ nupe:

Nepesei futari pejejeupe imome'upyrera wyy pe, 'jau je pẽ nupe”,

'jau 'ga werowiare'ema 'gã nupe rakue.

Ymã Janeruwarete 'ga wyy apoi ywaga reewe rakue. Seis etee 'ga mama'e rerosea iapoupap rakue. A'ere 'ga iapopaw ire oporowykyu'jape'ema futat ai'iwe ee rakue nũ. Worywamũ 'ga wemiapofer are rakue. ⁴Ymã 'ga amũ ka'arana kwasiari inuga janee ee rakue:

“Seis 'ara rupi Janeruwarete 'ga mama'e apoi rakue.

Iapopaw ire 'ga noporowykyi ai'iwe rakue nũ.

A'eramũ 'ga worywamũ wemiapofer are rakue”,

'jau 'ga ikwasiaa inuga janee rakue. ⁵Anure aipo 'ga wẽjẽmĩ futat ka'arana kwasiaru'japa ee nũ:

“Naje rerowiari 'gã ajemogyau.

A'eramũ je 'gã monoukare'ema 'gã nupe imome'upyrera wyy pe, 'jau Janeruwarete 'ga”, 'jau 'ga ikwasiaa ka'aran are inuga janee rakue. ⁶Ymã 'ga je'ega renuw ppyarera 'gã nuerowiari 'ga rakue. A'eramũ 'gã awawe'em ojeupe 'ga remimome'ufera wyy pe rakue. Werowiar ire amunipo 'ã 'ga wemimome'ufera wyy monoi 'gã nupe rakue. A'eramũ amunipo 'ã 'gã worywamũ ee rakue. A'ere 'gã nuerowiari 'ga rakue. A'eramũ 'ga 'gã monoukare'ema aipo pe rakue. A'eramũ 'ga 'jau 'gã na'yre'a 'gã nupe etee rakue nũ: “Pẽẽ je rerowiat pejepe ra'e. A'eramũ je pẽ monoukaa pẽ nupe je'eawer ipe, pẽ muorypa ee”, 'jau 'ga werowiaara 'gã nupe rakue. ⁷Anure Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are Davi 'ga upe rakue nũ. U'eawer imũ etee futat 'ga 'jau'japa Davi 'ga upe rakue:

“Pejejeupe Ku'jywa 'ga je'egamũ ki peenup katu katu.

Iapyajeawopyty m'a'e 'jawe kasi peenup jeje'ega ne”,

'jau 'ga ikwasiaa ee rakue. A'eramũ jane jarejeapyoramũ 'ga 'eawer are. 'Ga je'ega renuparamũ jane upe juejue futat 'ga je'egi. Naymãwarera 'gã nupe etee rui futat 'ga aipo 'jau. 'Awauwaramũ jane upe nanẽ futat 'ga 'i nũ.

⁸Moisesi 'ga rekwawer ipe Josue 'ga etee futat opytuna 'gã nerawau erosou ojeupe Jarejuwarete 'ga remimome'ufera wyy pe rakue, Kanaã wyy pe rakue. A'ere naKanaã wyy upe etee rui Janeruwarete 'ga 'i rakue. Kanaã wyy upe etee 'e re amunipo 'ã 'ga ne'iu'jawi Davi 'ga upe rakue nũ. ⁹⁻¹⁰A'eramũ jane jarejeapyoramũ 'ga 'eawer are. Jane upe nanẽ 'ga 'i aipo 'jau rakue nũ. “Anure nipo 'ga werowiaaramũ jane rerawau ywag ipe ojepyri. A'eramũ jane nanẽ jarepytu'wau jareporowyky awi”, 'jau ki jane jarejaupe. Wemiapofera apopaw ire Janeruwarete 'ga oporowykyawe'em ai'iwe rakue nũ. Ywawuje futat 'ga pytu'ui wemiapo awi rakue. Nan tee futat 'ga jane mopytu'waukaa janeporowyky awi ojepyri jane jemogyramũ. ¹¹A'eramũ ki jane jarejemogypyka 'ga ree. Kasi a'e pe

jane jemogyi ymāwarera 'gā 'jawe ne. Nuerowiari 'gā Ku'jywa 'ga rakue. A'eramū 'gā awawe'em ojeupe 'ga remimome'ufera ywy pe rakue.

¹² Ku'jywa 'ga 'eawera eko ma'e 'jawe futat. 'Ga 'eawer imū etee futat mama'ea jeapoi. Ipājē ma'e 'jawe futat 'ga 'eawera. Jyuu aime juowajuu 'jawe nanē Janeruwarete 'ga 'eawera nū. Sā'ā ae jyuu aime juowajuu pyu wyro'o ikysi pāwē tāmējē imonoa iywyterimū. A'eramū 'ā ae iywyter ipewara o'o resaka. Ikaga miamū 'ā ae imowoka. A'eramū 'ā ae ikagyawa resaka. Nan tee futat Janeruwarete 'ga 'eawera. Janeapya pype ose re 'ga je'ega jane mueapyoukaa janeremifutar are. Mama'e esage are janeparuapower are, mama'e tywer are janeparuapower are, jarejea'aresage are, jarejea'atywer are. Mimer are 'ga je'ega jane mueapyoukaa. ¹³ Nimimarūi jane mama'ea Jarejuwarete 'ga wi. Wesak katu katu 'ga mama'ea. Okwaap katu katu 'ga mama'ea. Janerea'ara miamū 'ga okwaap. Nimimarūi jane mama'ea 'ga wi. 'Ga reape jane jemogyi. Anure nipo jane jarejemiapofera mome'ui 'ga upe. A'ere 'ga jane kwaawi katu katu. A'eramū jane 'ga morytearūme'em jarejee, 'ga upe jarejemome'uramū.

Mainana 'wyriararete 'jawewat

¹⁴ A'eramū ki jane Jejui 'ga rerowiar ywyapiau jarejemogyau. Jejui 'ga 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yraretea. A'eramū 'ga awau 'Uwarete 'ga pyri janee. Ymā 'ā mainana 'wyriararetea 'wya jukai, wy rerawau erosou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe opytuna 'gā tywera mepyawamū rakue. A'ere 'ā Jejui 'ga jejukaukari 'gā nupe janetywera mepyawamū rakue. Mainana 'wyriararete remiapofer ipe 'ga ajemogou janee. ¹⁵ Jejui 'ga 'ā jane kwaapap. Jane 'jawewaramū 'ga ajemogou ywy pe 'uawamū. A'eramū 'ga jane kwaapa. A'eramū 'ga ajemuaēma jane ree. “Ywy pewara 'gā nifuakari mama'e tywera apoe'em awi”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū 'ga ajemogou ifuakare'ema 'jawe, jane 'jawe rakue. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara 'jau Jejui 'ga upe rakue: “Ga fuakara pa je amateepap 'ga wi kwy. Teje'ega pa je aenuwukat 'ga upe kwy. Mama'e tywera taapoukat 'ga upe 'jau kwy”, 'jau mama'eukwaawa 'wyriara ojeupe rakue numiamū. A'ere 'ga nuenuwi futari ije'ega. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. A'eramū 'ga ajemuaēma jane ree, mama'eukwaawa 'wyriara janefuakar are iporomateepawiweramū. A'eramū 'ga oporogytau 'Uwarete 'ga upe jane ree, 'ga mota'waukaa janee. ¹⁶ A'eramū ki jane jareporogytau Jarejuwarete 'ga upe jarekjawe'em. 'Ga 'ā ajemuaēma jane ree. Ipotawa 'ga jane ree. A'eramū 'ga mama'e esagea etee iapou janee. Ojeupe jane enūjamū 'ga jane poari mama'e apo are.

5

¹ Ymā Janeruwarete 'ga Israeu juapyrera 'ga amū pyyrūi 'ga pytuna 'gā nupe rakue. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe: “Apyyrū je ene 'gā nupe ene mogou mainana 'wyriarareteramū. A'eramū ene eporowykyau jee epytuna 'gā nee. Mama'e tywera 'gā iaporamū ene eporogytau 'gā nee jee, wyra jukau iapyau jee 'gā tywer are. Na'gā nūi oporogytau jee otywer are. Ene tee eporogyta jee 'gā nee, 'gā tywer are. Je upe mama'e are oporomuriweramū 'gā imonou ene upe. A'eramū ene ete imua jee 'gā nupe”, 'jau Ku'jywa 'ga 'ga upe rakue. ² Opytuna 'gā 'jawe futat mainana 'wyriararete 'ga. A'eramū 'ga ajemuaēma opytuna 'gā nee mama'e tywera 'gā iaporamū. Amumē nipo 'gā mama'earūe'ema apou ikwaape'ema. Aipo 'gā nee nanē 'ga ajemuaēma akou. ³ Opytuna 'gā 'jawe futat 'ga. A'eramū 'ga nanē mama'earūe'em apou akou nū. A'eramū 'ga nanē otywer are wyra jukau iapyau Jarejuwarete 'ga upe. Naopytuna 'gā tywer are etee rūi 'ga iapyi. Otywer are nanē futat 'ga iapyau 'ga upe rakue nū. ⁴ Na'ga rūi opepyrūmū ajemogou mainana 'wyriarareteramū. “Je ako mainana 'wyriarareteramū”, 'jawe'em nanē 'ga nū. Janeruwarete 'ga te 'gā pyyrūmū 'gā mogyau mainana 'wyriarareteramū. Ymā Janeruwarete 'ga Arāo 'ga pyyrūi 'ga mogou mainana 'wyriar pyramū rakue. Arāo 'ga 'jawerimū etee futat 'ga 'gā amū pyyrūmū 'gā mogyau mainana 'wyriarareteramū.

⁵ Nan tee futat Kristu 'ga najepyyrūi ajemogou mainana 'wyriararete 'jawe rai'i. Janeruwarete 'ga futat 'ga pyyrūmū 'ga monou rai'i. A'eramū 'ga te 'ā 'jau 'ga upe rai'i: “Ene 'ā Jera'yra. Je 'ā 'awamū ako eneruwamū”, 'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are 'ga amū upe rakue.

⁶Anure 'ga 'jau 'ga upe nū:
 “Sā'ā Mekiseteki 'ga rekoa mainanamū rakue.
 Nan tee futat je ene mogoi mainana 'ga rekwawer ipe 'gā nupe.
 A'ere ene nakwaparimū warāu rūi ereko 'gā nupe”,
 'jau 'ga ka'arana kwasiarukaa 'ga amū upe Jeju 'ga ree rakue.

⁷Ywy pe akou Jeju 'ga oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe. Wafukaja monou 'ga upe. “Je poar ape, Kiapi'ni. Ojeupe ene iapoukare'em ire amunipo 'ā 'gā nojejukaa'uweri. A'ere najeremifutar imū rūi ereapo. Ejemifutar imū etee te 'ā ereapoukat 'gā nupe je ree”, 'jau 'ga oje'ega monou 'Uwarete 'ga upe. Ojoo'o pype 'ga oje'ega monou 'ga upe. “Ejemifutar imū etee te 'ā ereapoukat 'gā nupe je ree”, 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga je'ega renupa. ⁸Janeruwarete 'ga ra'yarete 'ga agawewi. A'etea 'ga ojemu'e 'Uwarete 'ga remifutara apo are. Wereco tywera pype 'ga ojemu'jau 'ga remifutara apo are. Nimanūweri futari 'ga numiamū. Nafutari futari 'ga wereco tywera numiamū. A'ere 'ga jejukaukari 'gā nupe, 'Uwarete 'ga remifutar imū etee rai'i. ⁹Wenup katu katu 'ga ojeupe 'Uwarete 'ga 'eawera. Wapopap 'ga 'Uwarete 'ga remifutara. Ma'eramū 'ā 'ga jemogoi 'ga je'ega renuparamū jane katu'okaramū. ¹⁰Ma'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'ga mogoi mainana 'wyriarareteramū, Mekiseteki 'ga 'jawe.

Pepoit kasi 'ga rerowiar awi ne

¹¹Kwaiwete mama'e are pē mu'jawa numiamū. A'ere 'ā nepēneapyoa'nei jeremimome'u are. Pejeapya m'ine'ema 'ā jeje'eg are. A'eramū 'ā pejejeapyoa'ne'emamū ee. ¹²Ymā agawewi 'ā pēē Jeju 'ga rerowiaa rai'i. A'eramū amunipo 'ā pēē kwe pewara 'gā mu'jau ee. A'ere 'ā pēē 'awamue enupara 'jawe etee pejemogy. Pejejeapyoa'ne'emamū 'ā 'ga je'eg are. “Ore mu'jara emut amū oree. A'eramū miamū 'ga mama'eay are ore mu'jawe'em” 'jara 'jawe etee 'ā pēē pejemogyau. Mama'eaye'em are etee 'ā pēē pejemu'eweramū. 'Ga rerowiaar yau 'gā te a'jea futat ojemu'e mama'eaye'em are etee ra'ne. ¹³Sā'ā kunumīaky'ri ika'mua etee ra'ne. Na'ui futari wyro'o eyra. Nan tee futat Jeju 'ga rerowiaar yau 'gā. Mama'eaye'em are etee ra'ne ore 'gā mu'jau. Naeapyoi we 'gā ako esage are. ¹⁴Waranuw ire 'ā kunumīaky'rifera 'gā wyro'o 'u are weapyoramū. Nan tee futat Jeju 'ga rerowiaar ymanera 'gā. Weapyo katuramū Jarejuwarete 'ga je'eg are. 'Ga remifutar imū etee futat 'gā mama'e apou. Otywer awi 'gā opoiapap. Mama'e esage are 'gā weapyoramū. Mama'earū'em are nanē 'gā weapyoramū ajemogyau.

6

¹A'eramū ki jane jarejamu'akwaapa Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'e apo are. Jeju 'ga jane erowiar ypyrauwe 'gā amū jane mu'jau 'ga ree ikue. A'ere 'gā najane mu'ei mama'eay are. A'ere jane 'awamū Kristu 'ga kwaawi katu katui. A'eramū jane jarejamu'jau katu Jarejuwarete 'ga ree. Mama'eay are miamū jane jarejamu'jau. Jeju 'ga rerowiaar yau 'gā jane imu'jau 'ga rerowiar are. “Werowiarāmū etee Jeju 'ga pētywera moiri pē nui. Na'ga upe pēnemiaopofer are rūi 'ga pētywera moiri. Werowiarāmū te 'ga imoiri pē nui”, 'jau jane 'ā 'gā nupe jepi. ²“Ga rerowiar ire pejepymīukat 'y pe 'ga rerowiaar ymana mū upe. 'Y pe jarejepymīaukaa jane Jeju 'ga rerowiaara resaukaawamū” 'e are jane 'ga rerowiaara 'gā mu'jau jepi. “Oropo monou ore pēapye'rarimū pē nupe Jarejuwarete 'ga 'Agesage muawamū” 'e are jane 'gā mu'jau jepi. “Anure nipo Janeruwarete 'ga amanū ma'efera 'gā mū'jau tywy awi najuejue etee futat. A'eramū 'ga werowiare'ema 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Nakwaparimū ete rūi 'gā oi ajemogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe. Werowiaaramū 'ga jane mua jane mogyau ojeypyri nakwaparimū rūi” 'e are jane 'ga rerowiaar yau 'gā mu'jau jepi. ³A'ere pēē mīmera kwaawi. A'eramū ore 'awamū pē mu'jau mama'e yau are, Ku'jywa 'ga remifutar imū.

⁴Jeju 'ga rerowiar awi 'gā amū poir ire maran sipo 'gā jewyri 'ga rerowiaa nū? 'Gā amū Jeju 'ga rerowiaa numiamū. Janeruwarete 'ga 'gā tywera moia 'gā nui rai'i numiamū. U'agesagea miamū futat 'ga imua 'gā nupe rai'i numiamū. ⁵Oje'ega 'gā erowiarāmū Janeruwarete 'ga mama'e esage apou 'gā nupe numiamū. Opājē mū miamū futat 'ga mama'e apoukari 'gā nupe numiamū. ⁶A'ere 'gā anure 'gā poiri 'ga rerowiar awi. Maran

sipo nanuara 'gā jemogyi 'ga remiayuwamū nū? Jarejuwarete 'ga ra'yrarete 'ga jukaara 'gā 'jawe nanuara 'gā jemogyi. A'eramū nipo Jejui 'ga wi opoit ma'e 'gā nesakara 'gā Jejui 'ga kurapa, 'ga rerekoemāu 'ga jaita 'gā nee.

⁷⁻⁸ Sā'ā koa. Ko jara 'ga amū ko apou mama'e tyma. A'ere amana okya ee imuakȳma. A'eramū itymipyrera opopoa o'ywukuramū. A'eramū ko jara 'ga i'a 'wau jui. Janeruwarete 'ga itymipyrera mopoporukaa imu'aukaa ko apoarera 'ga upe. A'ere nipo anure kofera ijawaiwamū etee. Imoteu etee itymipyrera. A'eramū nipo 'gā amū kofera rapyau etee. Nan tee futat jane mū Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū. Jane mū nipo 'ga rerowiar wyyapiāu. A'eramū jane mama'e esage etee iapou 'ga remifutar imū. Ko esage 'jawe jarejemogyau 'ga upe. A'ere 'ga rerowiaara 'gā amū nipo nuapoi mama'ea 'ga remifutar imū. Nenuwi 'gā 'ga je'ega. Kofera 'jawe etee 'gā jemogyi 'ga upe. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga anure werowiar awi opoit ma'e 'gā monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aiporamū futat 'gā nereko tyweawa.

⁹ 'Ga rerowiar awi opoit ma'e 'gā nupe je teje'egayau tekou. A'ere orejekoty'aawamū pēē nanarūi. Perowiat 'ga a'jea futat. Pejemogy esage 'ga upe. A'eramū ore orojerowiaa pē nee jepi. A'eramū ore 'jau: "Jarejuwarete 'ga rape rupi 'gā oi. A'eramū 'gā anure owaēma 'ga pyri", 'jau ore pē nupe. ¹⁰ A'jeteetewi futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramū nipo 'ga anure pē mepyau ojeupe pēnemiapofer are. Pejejujukau esage pejeirū 'gā nee, 'ga rerowiaara 'gā nee pejejemogyau. Werowiaara 'gā nee pejejuka esageramū nipo 'ga 'jau ojeupe: "A'jea futat 'ga poromutaramū je ree ra'e. Sā'ā 'gā jejuka esagea je rerowiaara 'gā nee", 'jau nipo 'ga ojeupe. A'eramū nipo 'ga anure pē mepyau ee. ¹¹ Pejemanūme'ēwe futat pejemogy esage 'ga upe. 'Ga ree pejejemogypyka a'jea futat. Mīmera je afutat. A'eramū anure Janeruwarete 'ga pē nerawau pē mogyau ojepyri. A'ea jane iapesaka jarejemogyau. ¹² Jejui 'ga rerowiar are pēnorypawa je nafutari. 'Gā amū Jejui 'ga werowiat a'jea futat ajemogyau. Ojemogypyka 'gā 'ga ree a'jea futat. Nopoiri futari 'gā 'ga rerowiar awi. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou 'gā nupe. A'eramū ki pēē pejejemogyau 'gā 'jawe etee futat. 'Gā 'jawe pejemogyramū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou pē nupe nanē nū. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e esage monoi pē nupe.

U'eawer imū etee 'ga mama'e apoi

¹³⁻¹⁴ Ymā Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: "Tareko esage ene 'jau. Mama'e esagea je imonou enee kwaiwete. Anure je eneuapyra 'gā momytuni enee", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. "A'jea futat je'ea. Te'eawer imū etee futat je mama'e apoi tekou. A'eramū je te'eawer imū etee futat iapou enee", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. ¹⁵ Abraão 'ga werowiat a'jea futat Janeruwarete 'ga ojeupe 'eawera rakue. A'eramū 'ga akou omaenuna etee futat Jarejuwarete 'ga iapo are u'eawer imū etee futat. A'eramū Janeruwarete 'ga anure iapou u'eawer imū etee futat rakue. ¹⁶ Jarejaupe jarejemiaporama mome'u re jane imome'ui ipojeuwipyrarete 'ga rer imū etee futat. A'eramū jane jarejoje'ega rerowiaa jarejemogyau. ¹⁷ Nan tee futat Janeruwarete 'ga iapoi rakue. "Tarowiarukat teje'ega 'gā nupe 'jau", 'jau 'ga ojeupe rakue. "Nomojopy'rua'uweri futari 'ga ore upe u'eawera, 'jau nipo 'gā je rerowiaa", 'jau 'ga ojeupe rakue. A'eramū 'ga 'jau: "Te'eawer imū etee futat je mama'e apoi pē nupe. A'jea futat je 'i. A'eramū je aipo 'jau teje'egawer imū etee futat pē nupe", 'jau 'ga rakue. Nitywi futari ipojeuwipyra 'ga amū 'ga apyrapara. A'eramū 'ga oje'ega pyu etee futat 'jau 'gā nupe rakue. ¹⁸ Janeruwarete 'ga ni'mei futari. Mama'e a'jea etee futat 'ga omome'u. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e apoi. Nomojopy'ru'i 'ga u'eawera. A'eramū jane 'ga rerowiaa jarejemogyau. "Anure nipo je tejerowiaara 'gā neruri 'au tejepyri" 'ea jane erowiaa jarejemogyau. A'eramū jane iapesaka jarejemogyau, ojepyri 'ga jarejeroo rapesaka jarejemogyau.

¹⁹⁻²⁰ Jarejepene'emamū futat Jejui 'ga 'eawer are. 'Ga rerowiar wyyapiramū jane jarepoire'ema 'ga wi. "Tejerowiaramū je pē nerawau ywag ipe Tejuwarete 'ga pyri", 'jau 'ga janee rakue. 'Ga ra'ne awau ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. A'eramū jane "Je aroo pēē ywag ipe", 'ga 'e rerowiaa jarejemogyau. Ywag ipe awau 'ga reko'i mainana 'wyyiararete 'jawewara janee. Ymā mainana 'wyyiararete 'ga etee awawarū osou Jarejuwarete 'ga

rupawarete pype, 'ga mogytaawa my'jawa pype rakue. Opytuna 'gã nee 'ga oi osou oporogytau Jarejuwarete 'ga upe. Nan tee futat Jejui 'ga ra'ne awau ywag ipe 'Uwarete 'ga pyri. Wemiyauwamū jane ree 'ga oi oporogytau 'Uwarete 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'ga mogou mainana 'wyriararete 'jawewaramū nakwaparimū ete rūi futat Mekiseteki 'ga 'jawe.

7

Mekiseteki 'ga

¹Ymā Mekiseteki 'ga 'ūina 'wyriaramū Salem ipewara 'gã nupe rakue. Mainana nanē 'ga nū. Oporowyky 'ga Jarejuwarete 'ga upe rakue, Okoeteete ma'e 'ga upe rakue. Ymā Abraão 'ga Mekiseteki 'ga resaka rakue. Ojee iporomutare'ema 'gã 'wyriara 'gã apisi re Abraão 'ga 'ua ojewya oje'wyrā katy. Aiporamū futat Mekiseteki 'ga Abraão 'ga rekoaa rakue. 'Ga resakawe Mekiseteki 'ga 'jau Abraão 'ga upe: "Janeruwarete 'ga tuapo mama'e esage ene upe 'jau", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. ²A'eramū Abraão 'ga ojee iporomutare'ema 'gã nui wemipojekafera pe monou imojo'oka Mekiseteki 'ga upe rakue. Mekiseteki 'ea mama'e esage apoara 'gã 'wyriara 'ga 'ea futat. Salem ipewara 'gã nupe 'ga 'ūina 'wyriaramū. Salem 'ea ipy'ata'wa ma'e 'gã 'wyrā 'ea poromū. A'eramū jane 'jau: "Mekiseteki 'ga ipy'ata'wa ma'e 'gã 'wyriara", 'jau jane 'ga upe. ³Nikwaawi jane Mekiseteki 'ga 'ywa rera. 'Ga ryrufera rera nanē jane nikwaawi nū. 'Ga juapyrera nanē jane ikwaape'ema. 'Ga 'aawera 'ara nanē jane ikwaape'ema. 'Ga manūawera 'at. Mīmera jane nikwaawi futari. Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga 'jawe etee futat 'ga ajemogou mainanamū nakwaparimū ete rūi.

⁴Pēnea'ar iki Mekiseteki 'ga ree ra'ne. Janepy 'ga, Abraão 'ga kūima'eeteramū agawewi rakue. A'etea 'ga mama'e omono Mekiseteki 'ga upe rakue. Mekiseteki 'ga nanē kūima'eteeteramū rakue. Ojee iporomutare'ema 'gã 'arimū okwaw ire Abraão 'ga 'gã karaemā pojekau 'gã nui rakue. A'ea wemipojekafera 'ga imojo'oka teis, imonou amū Mekiseteki 'ga upe rakue. ⁵Anure Janeruwarete 'ga 'jau Moisesi 'ga upe rakue: "Teis ki pemojo'ok pejekaraemā. A'eramū pēē pejemimojo'ogera mū monou Levi 'ga juapyrera 'gã nupe, mainana 'gã nupe, e'i Janeruwarete 'ga pē nupe, ere ki epytuna 'gã nupe, Abraão 'ga juapyrera 'gã nupe te a'eramū miamū", 'jau Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga upe rakue. ⁶A'ere naLevi 'ga juapyrera rūi agawewi Mekiseteki 'ga. A'etea Abraão 'ga wemipojekafera mū omono 'ga upe rakue. A'eramū Mekiseteki 'ga 'jau 'ga upe rakue: "Janeruwarete 'ga tuapo mama'e esagea enee 'jau", 'jau 'ga 'ga upe rakue. Mekiseteki 'ga resag enune Janeruwarete 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue: "Tamomytun enejuaryera 'gã enee 'jau", 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'e are poromū Mekiseteki 'ga 'jau: "Janeruwarete 'ga tuapo mama'e esagea enee 'jau", 'jau 'ga 'ga upe rakue. ⁷"Janeruwarete 'ga tuapo mama'e esagea enee 'jau" 'jara 'ga kūima'eteetea 'ea 'ā jane ikwaapa. A'eramū jane "Mekiseteki 'ga kūima'eteetea Abraão 'ga apyrapa" 'e kwaapa. ⁸A'eramū jane Israeu juapyreramū jarekaraemā mū monou Levi 'ga juapyrera 'gã nupe. Amanū ma'erama 'gã agawewi nipo. A'etea jane mama'ea simono 'gã nupe. A'eramū 'gã manū re 'gã py'ruarera 'gã etee imujaa nū. A'ere Mekiseteki 'ga nanarūi rakue. Nopy'ru'i 'gã 'ga. "Abraão 'ga okaraemā mū monou ako ma'e 'ga upe te rakue", 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue. ⁹⁻¹⁰Levi 'ga Abraão 'ga juapyrera. A'ere Levi 'ga 'ar enunewe Abraão 'ga Mekiseteki 'ga rekoari rakue. A'eramū 'ga okaraemā mū monou 'ga upe rakue. A'eramū Levi 'ga 'ga reewe 'ga rekoarera 'jawe nanē futat akou. 'Ga reewe Mekiseteki 'ga upe mama'e monoarera 'jawe nanē 'ga akou nū. Anure Israeu juapyrera 'gã okaraemā mū monoi aipo Levi 'ga juapyrera 'gã nupe.

¹¹Anure Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. Nanuar are 'ga 'jau Moisesi 'ga upe rakue: "Teje'ega je akwasiarukat enee. A'e are ene epytuna 'gã mu'jau. Levi 'ga juapyrera 'gã etee je apyryū temogytaaw ipe mama'e apoaramū. Arão 'ga Levi 'ga juapyrera mū. A'eramū ene 'ga mogou mainanamū 'ga ra'yra 'gã neewe. 'Gã etee futat oporowykyau mainanamū jee", 'jau Janeruwarete 'ga Moisesi 'ga upe rakue. Janeruwarete 'ga remifutar imū agawewi Levi 'ga juapyrera mainana mama'e

apoi. A'etea 'gã nomoirarüi futari opytuna 'gã tywera. Nokatu'ogi futari 'ga 'gã 'gã tywer awi. Ma'eramü 'ã Janeruwarete 'ga Kristu 'ga muri. Mekiseteki 'ga 'jawewaramü 'ga mogou mainana 'jawewaramü ojee nakwaparimü ete rüi. ¹² Mekiseteki 'ga 'jawewara 'ga mogoramü Janeruwarete 'ga 'i: "NaArão 'ga juapyrera 'gã nüi mainana 'awamü", 'jau 'ga ojeupe. A'eramü jane mama'e apowe'em Moisesi 'ga remikwasiarer imü. Mainana 'gã porowyky are Moisesi 'ga ka'arana kwasiari rakue. A'eramü jane mama'e apowe'em 'ga remikwasiarer imü. Jejuü 'ga je'eg imü etee futat jane 'awamü mama'e apoi. Mainana juejue futat Levi 'ga juapyrera rakue. Naajepeja 'ga amü juapyrera rüi.

¹³⁻¹⁴ Jejuü 'ga upe tee Janeruwarete 'ga 'i: "Ene 'ã mainana 'jawewara jee nakwaparimü ete rüi", 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'ere Jejuü 'ga naLevi 'ga juapyrera rüi. Juda 'ga juapyrera te Jejuü 'ga. A'ere naJuda 'ga juapyrera 'gã nüi Moisesi 'ga imogyi mainanamü 'gã nupe. NaJuda 'ga juapyrera 'gã nüi wyra rapyau Jarejuwarete 'ga upe rakue. Levi 'ga juapyrera 'gã etee futat 'ga imogyau mainanamü. A'ere Janejararete 'ga Juda 'ga juapyreramü futat. A'eramü jane jarejapyoramü ee.

Jejuü 'ga Mekiseteki 'ga 'jawewat

¹⁵ A'ere ako 'awamü Janeruwarete 'ga je'ega jopy'rupawi ai'i. Najareje'eg ymaner imü rüi 'ga Jejuü 'ga mogoi mainana 'jawewaramü ojeupe. Mekiseteki 'ga 'jawe te 'ga 'ga mogoi mainana 'jawewaramü. ¹⁶ Naaeje'egeer imü rüi Jejuü 'ga jemogoi mainana 'jawewaramü. Nawamÿi are rüi, naopyy are rüi. Namimer are rüi 'ga jemogoi mainana 'jawewaramü. Okoeteete ma'e 'ga futat. Namanüu'jawi futari 'ga. Ma'eramü 'ã 'ga jemogoi mainana 'jawewaramü jatee. ¹⁷ Ymä Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Jejuü 'ga ree 'ga amü upe rakue:

"Ymä te Mekiseteki 'ga rekoi mainanamü jee ikue.

Nakwaparimü ete rüi ene ekou mainana py'rau jee",

'jau 'ga ikwasiarukaa inuga Jejuü 'ga ree rakue. ¹⁸ Ymä 'ã janepy 'gã mama'e apoi Moisesi 'ga remikwasiarer imü etee futat rakue. A'ere 'awamü nanarüi. 'Ga remikwasiarer imü janepy 'gã mama'e apou agawewi rakue. A'etea 'gã nojekatu'ogi Jarejuwarete 'ga upe rakue. ¹⁹ Moisesi 'ga remikwasiarera 'gã nokatu'oga'uweri. A'ere ako 'awamü Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga jukaukari 'gã nupe ai'i, janetywera moiawamü ai'i. A'eramü jane 'ga rerowiaramü jarejemogyau esage ma'eramü Jarejuwarete 'ga upe. A'eramü jane futat 'awamü jareje'ega monoarümü Jarejuwarete 'ga upe.

²⁰⁻²¹ Mainana 'wyriara 'jawewaramü Kristu 'ga jemogoukari Janeruwarete 'ga upe: "Te'eawer imü etee futat je mama'e apoi. Je okoeteete ma'eramü. Mama'e a'je etee je amome'u. Naje'mei je. A'eramü je mama'e apou te'eawer imü etee futat", 'jau 'ga Kristu 'ga upe rakue. Namainana 'gã nupe rüi 'ga aipo 'jau. NaLevi 'ga juapyrera 'gã nupe rüi 'ga aipo 'jau. A'ere 'ga mainana rekwawer ipe Kristu 'ga mogo re etee 'ga 'i 'ga upe. "Te'eawer imü etee futat je mama'e apoi", 'jau. A'ere 'ga amü ka'arana kwasiari ee inuga rakue.

"Ene je amogo mainana 'jawewaramü tejemiayuwa 'gã nupe.

Neneteepawi futari e'ÿina mainana 'gã py'ru re.

Naje'mei futari je. Mama'e a'jea etee te je amome'u ene upe.

A'eramü je ene mogou mainana 'jawewaramü 'gã nupe te'eawer imü etee futat, 'jau Janeruwarete 'ga Kristu 'ga upe rakue",

'jau 'ga amü ikwasiaa ka'aran are inuga jatee rakue.

²² Ymä te Janeruwarete 'ga oje'ega monoi Moisesi 'ga upe rakue. Peuwara 'gã nupe etee ra'ne 'ga 'i rakue. A'ere Jejuü 'ga ree 'ga 'eawera nateepawa'uweri. Mainana 'ga upe u'eawera py'rau futat Janeruwarete 'ga Jejuü 'ga mogoi.

²³ Ymä 'gã kwaiwete ajemogyau mainanamü Israeu juapyrera 'gã nupe rakue. Amanü futat 'gã. A'eramü 'ga amü 'ga py'rau Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramü. ²⁴ A'ere Jejuü 'ga namanüu'jawi futari. A'eramü 'ga opy'ruawe'emamü futat. Namutat 'ga rekoi amanüu'jape'ema. ²⁵ Ma'eramü 'ã 'ga jane katu'okaramü 'ga rekoi. Werowiaramü 'ga jane muesageu jane mogyau ojeupe. 'Uwarete 'ga pyri futat 'ga reni oporogytau 'ga upe jane

ree. “Epoat je rerowiaara 'gã mama'e apo are. Jarejee emojemogypygy ywyapi 'gã”, 'jau 'ga 'üina au'jeteramü 'Uwarete 'ga upe.

²⁶A'eramü Jejuü 'ga 'üina mainana 'wyriararete 'jawewaramü janee. 'Ga futat jane poat. Esage ete 'ga. Nitywi futari mama'e tywera 'ga pype. Janeruwarete 'ga worywamü 'ga ree. A'eramü 'ga manü re 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferapa etee rai'i nü, 'ga monou 'ga mojeupia ojepyri rai'i nü. ²⁷Ymä mainana 'wyriararete 'gã mama'e tywera apoü rakue. A'eramü 'gã wyra rapy ojere'ema futat rakue. Otywera mepyawamü ra'ne 'gã wyra rapyau rakue. Otywera mepy re etee 'gã wyra rapyi opytuna 'gã tywera mepyawamü rakue. A'ere Jejuü 'ga nanarüü. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. Janetywer are te 'ga manüü rakue. Majepei tee futat 'gã 'ga jukau rakue. Najukau 'jawi futari 'gã 'ga rakue. ²⁸Moisesi 'ga remikwasiarer imü etee futat Levi 'ga juapyrera 'gã ojemýina mainana 'wyriaramü. Amumë aipo mainana 'wyriara 'gã mama'e tywera apou. Nifuakari 'gã mama'e tywera apoe'ema upe. A'etea 'gã 'üina mainana 'wyriaramü opytuna 'gã nupe.

A'ere ako 'awamue Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga mýi mainana 'wyriara 'jawewaramü janee ai'i. “Ene te 'ã esageay ma'ea. Nereapoi futari 'ã mama'e tywera. Jeremifutar imü etee 'ã ene mama'e apou”, 'jau Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga upe. “A'eramü je ene mýina mainana 'wyriara 'jawewaramü tejemiayuwa 'gã nupe. Eëme'ema futat mainana 'wyriar awi 'gã 'jawe”, 'jau 'ga Kristu 'ga upe rakue. U'eawer imü etee futat 'ga 'ga mýina mainana 'wyriara 'jawewaramü janee.

8

Mainana 'wyriararete 'jawewat

¹Jejuü Kristu 'ga je amome'u pë nupe. Jejuü 'ga futat ako mainana 'wyriararete 'jawewaramü janee. Janetywera mepypaw ire 'ga awau wapyka ywag ipe 'Uwarete 'ga pyri. Päjërete 'ga jakwatawa katy 'ga wapyka 'üina. 'Uwarete 'ga 'jawe 'ga. A'eramü 'ga wapyka 'Uwarete 'ga jakwatawa katy 'üina. ²Ymä te mainana 'wyriara 'gã oi osou taityoga pype oje'ega Jarejuwarete 'ga upe opytuna 'gã nee rakue. 'Gã futat taityoga mýina Jarejuwarete 'ga mogytaawamü rakue. A'ere Jejuü 'ga nokoi küima'efera 'gã nemiapofera pype. Jarejuwarete 'ga rupaw ipe te 'ga rekoü. 'Ga yse katy futat 'ga 'üina oporogytau 'ga upe jane ree.

³'Gã amü 'üina mainana 'wyriarareteramü Jarejuwarete 'ga upe mama'e monoaramü rakue. 'Ga upe wyra rapyaramü nanë 'gã 'üina mainana 'wyriaramü rakue. Mainana 'wyriara 'jawewaramü 'üi re Jejuü 'ga nanë mama'e monoi 'Uwarete 'ga upe nü. ⁴Ywag ipe Jejuü 'ga 'üina mainana 'wyriara 'jawewaramü janee. Ywy pe akou amunipo 'ã 'ga 'üine'ema mainana 'wyriara 'jawewaramü janee. Levi 'ga juapyrera 'gã etee 'ã ajemogyarü mainanamü 'au. Moisesi 'ga remikwasiarer imü Levi 'ga juapyrera 'gã mama'e monoi Jarejuwarete 'ga upe opytuna 'gã nee rakue. ⁵Ymä te taityoga apoe'ema uwe Janeruwarete 'ga 'i Moisesi 'ga upe rakue: “Ywytyra apyte'rarimü jarejekwaw ipe je ako temogytaawa ra'agawa resaukaa enee ai'i, ywagipewara ra'agawa resaukari enee ai'i. A'eu etee futat ene iapoukaa 'gã nupe”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramü Moisesi 'ga iapoukaa 'gã nupe ojeupe 'ga remiesaukarer imü etee futat rakue. A'eramü 'gã nemiapofera pype mainana 'gã oporowykyau. 'Gã porowyky resag ire jane jarejeapyoramü ywag ipewara Jejuü 'ga porowyky are. ⁶A'ere Jejuü 'ga porowyky esageay mainana 'gã porowyky apyraapa. Ymä Janeruwarete 'ga oje'ega monoi Moisesi 'ga upe rakue. Esage futat aipo 'ga je'eg ymanera. A'ere anure 'ga oje'ega monoi wa'yrarete 'ga upe. Aipoa 'ga je'eg yau esageay 'ga je'eg ymanera apyraapa. A'eramü 'ga oje'eg ymanera mojoy'rau oje'eg yau pyu. A'eramü 'ga wa'yra 'ga upe u'eawera jane erowiarämü 'ga jane katu'oka. “Anure nipo je teje'ega rerowiaara 'gã murukari ywag ipe tejepyri”, 'jau 'ga 'üina. A'eramü jane jareku'iramü jarejemogyau ee.

⁷Oje'eg ymanera 'gã enuwarü re amunipo 'ã 'ga namuri oje'eg yau ore. ⁸A'ere janepygy 'gã nuenuwi Jarejuwarete 'ga je'ega rakue. A'eramü Janeruwarete 'ga 'jau: “Anure nipo je teje'eg yau monoi Israeu juapyrera 'gã nupe, Juda juapyrera 'gã nupe nanë nü.

⁹Ymā te je teje'ega monoi 'gā ypy 'gā nupe ikue.
 Egitu ywy awi 'gā neruaw ipe je teje'ega monoi 'gā nupe.
 A'ere 'gā nuenuwi etee jeje'eg ymanera.
 A'eramū je tepoia 'gā nui",
 'Jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jeremi 'ga upe rakue.
¹⁰"Anure nipo je teje'eg yau monoi Israeu juapyrera 'gā nupe, a'e je pē nupe.
 A'ere je teje'ega mogeukari 'gā akaga pype.
 A'eramū nipo 'gā wapyā m̄yina jeje'eg yau are.
 A'eramū nipo 'gā oporenuwiweramū jeje'eg are.
 A'eramū nipo 'gā je muorypa. 'Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea 'a'jea futat', 'Jau nipo 'gā jee.
 A'eramū nipo je futat 'gā Nuwaretea.
 A'eramū nipo 'gā nanē jeremiayuwareteramū ajemogyau jee nū",
 'Jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.
¹¹"Anure nipo 'gā je kwaapa katu katu najuejue etee futat.
 A'eramū te nipo 'gā ajamu'jawe'em je ree.
 Je kwaapa nipo 'gā pāwēūjē etee futat ajemogyau.
 'Gā 'wryiara 'gā, akotee ma'e 'gā.
 M̄imera 'gā nipo je kwaapa anure.
¹²A'eramū nipo je 'gā tywera moia 'gā nui.
 Najerea'aru'jawi futari nipo je 'gā tywer are",
 'Jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jeremi 'ga upe rakue.
¹³"Teje'eg yau je omono 'gā nupe" 'e upe Janeruwarete 'ga oje'eg ymanera jane upe imojopy'ru upe te 'ga 'i. A'eramū jane 'awamū mama'e apou 'ga je'eg yauu. Anurenure'i nipo 'ga je'eg ymanera teepawamū.

9

Janeruwarete 'ga rupawarete

¹Moisesi 'ga upe oje'ega monou nanē Janeruwarete 'ga 'gā mu'jau amuoryw are.
 "Taityoga peapo jemogytaawamū. A'eramū pēē a'e pype futat pejewau je muorypa",
 'Jau 'ga 'gā nupe 'gā mu'jau ee rakue. ²A'eramū 'gā iapou ojeupe 'ga 'eawer imū
 etee. Iapopaw ire 'gā imomy'japa taity poanamūū pyu. Wesaw pypa upe 'gā 'Jau
 "Janeruwarete 'ga rupap", 'Jau 'gā jupe. A'e pype futat arāparīna 'ūina wenawa 'arimū.
 Mani'oko'o'i piru'i rupawa nanē 'upa peu. A'e 'arimū 'gā mani'oko'o'i piru'i rerawau
 inuga. "Janeruwarete 'ga ma'ea", 'Jau 'gā jupe jepi. ³⁻⁴Mama'e kasiga rapyawa 'ūina
 imy'jawa rowopype pyri. Ouru 'gā imonou ipir are ipiwoymawamū rakue. Imy'jawa
 raipy upe 'gā 'Jau "Janeruwarete 'ga rupawaretea" 'Jau 'gā jupe. Janeruwarete 'ga je'ega
 rerekwara ryrūa etee te 'ūina imy'jawa waipy pe rakue. Ipiwoyma 'gā ouru pyu nanē
 rakue nū. Ipype 'gā mama'e nuga. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara itapep, ita kanafū'i,
 Arāo 'ga ywrya. M̄imera 'gā im̄yina ipype. Aipo ita kanafū'ia ouru apopyrera. Ipype
 'gā mani'oko'o'i m̄yina, mana 'Jawa m̄yina. A'e Arāo 'ga ywrya opopoa rakue. Mukūi
 itapew are Janeruwarete 'ga je'ega jekwasari rakue. A'eramū 'gā m̄imera monou im̄yina
 Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ryrū pype rakue. ⁵Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara
 ryrū au'Jawa 'arimū 'gā mukūi ywagipewara ra'agawa m̄yina, kerupi 'Jawa m̄yina. Ouru
 apopyrera poromū. Ijywa 'ga imonou ipypekau yrū au'Jawa 'arimū. Ywagipewara
 ra'agawa resaka ae wea'aramū Jarejuwarete 'ga ree. "Janeruwarete 'ga ako jane pype" 'Jau
 'gā ajaupe esakawe. Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ryrū au'Jawa are mainana 'wryiara
 'ga wyra ry monoi imonykya. Wyra ry resag ire Janeruwarete 'ga wea'aru'jawe'emamū
 Israeu juapyrera 'gā tywer are rakue. A'ere na'awauwe rūi aipo mome'upaawa pē nupe.
⁶Taityoga 'gā iapopaw ire mainana 'gā awau osou Jarejuwarete 'ga rupaw ipe mama'e
 apou Jarejuwarete 'ga 'eawer imū. Ai'iwe, ai'iwe 'Jau 'gā awau osou mama'e apou 'ga
 upe rakue. 'A'ere mainana 'wryiararete 'ga etee 'ga oi osou Jarejuwarete 'ga rupawarete
 pype. Kwara mu'ar ire mainana 'wryiara 'ga osou majepep tee futat 'ga rupawarete pype.
 Wyra rya 'ga erawau erosou imonykya Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ryrū au'Jawa
 'arimū. Otywer are ra'ne 'ga imonykya. A'ere 'ga opytuna 'gā tywer are nanē imonykya nū.

“Amumē ore mama'e tywera apoi ikwaape'ema jepi”, 'jau 'ga erawau erosou. “A'eramū ene ejea'aru'jawe'emamū oretywer are”, 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe, wyra ry monykya yrū au'jaw are. ⁸A'ere tekotee 'gā nosea'uweri Jarejuwarete 'ga rupawarete pype. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesagea jane mu'ei mama'e are. “Taityoga teepaw ire pēē pejesou pejeporogytau Pejejuwarete 'ga upe najuejue etee. Taityoga renamū te ako mainana 'wyrriararete 'ga etee osou imy'jawa pype Pejejuwarete 'ga pyri jepi. A'ere teepaw ire pēē najuejue etee pese 'ga pyri pejeporogytau 'ga upe” 'e are 'ga 'Agesagea jane mu'ei.

⁹Kristu 'ga manū'e'emauew janepytunera 'gā mama'e rerawau mainana 'gā nupe: “Koa mama'ea emome'u Jarejuwarete 'ga upe jee”, 'jau 'gā mainana 'gā nupe mama'e rerua jepi. Mama'e tywera apo re 'gā weymawa mū rerua mainana 'gā nupe jepi: “Mama'e tywera je aapo Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū je tejeymawa rerua tetywera mepyawamū. A'eramū ene iapyau Jarejuwarete 'ga upe je ree”, 'jau 'gā 'ā weymawa rerawau mainana 'gā nupe. Otywera mepyawamū 'gā weymawa monou iapyaukaa mainana 'gā nupe Jarejuwarete 'ga upe. A'ere aipoa namueateekari 'gā 'gā tywer awi. Nokatu'oga'uweri 'gā 'gā tywer awi. ¹⁰Moisesi 'ga remikwasiarer imū nipo 'gā mama'e monoi Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga remikwasiarer imū nipo 'gā ojekwakupa mama'e are. “Aga i'upyre'ema pē nupe”, Moisesi 'ga 'eawera nipo 'gā na'ui agawewi. “Nan ki peapo pejekekatu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe”, 'jau Moisesi 'ga 'gā mu'jau 'gā jekatu'og are rakue. A'eramū 'gā mama'e apou 'ga je'eg imū etee. A'ere 'gā nemiapofera namuesagea'uweri 'gā Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga jane katu'okarama resaukaawamū etee te 'gā aipo apo rakue. Kristu 'ga rure'emauew te jane mama'e apoi Moisesi 'ga remikwasiarer imū rakue.

¹¹A'ere 'awamū Kristu 'ga ruri rai'i. A'eramū 'ga akou mainana 'wyrriararete 'jawewaramū janee. “Mama'e esagea taapo pē nupe 'jau”, 'jau 'ga akou mainana 'wyrriara 'jawewaramū janee. Nataityoga pype rūi 'ga reko'i mainana 'wyrriara 'jawe. Ywag ipe te 'ga reko'i. 'Uwarete 'ga pyri futat 'ga reko'i. Kristu 'ga rekwawa esageay taityoga apyraapa. ¹²Ymā te 'gā karupana'nī jukai wy reko'woka rakue. Kwataua'yra nanē 'gā ijukau wy reko'woka jui rakue. Wyra jukauwe mainana 'wyrriara 'ga wy rerawau erosou taityoga my'jaw ipe, Jarejuwarete 'ga rupawarete pype opytuna 'gā tywera mepyawamū rakue. A'ere ikokwara rupi nānēwējēmī 'ga wyra mū jukau wy rerawau erosou rakue nū. A'ere nanarūi Kristu 'ga. Kristu 'ga ojekukaukat ia'wyre'ema 'gā nupe majepi tee futat rakue. Awau 'ga 'ā 'ūina ywag ipe. A'eramū 'ga owy pyu janetywera mepyauapap 'uwa 'ga upe. A'eramū 'ga werowiarāmū janetywera moia jane wi ywawuje futat. ¹³Ymā Israeu juapyrera 'gā jekatu'ogi Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee rakue. Ijekwakuwe'ema 'gā ojemote'at ma'e 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'gā ojekatu'oke'em ire osowe'em Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'ga muorypa. A'eramū mainana 'gā karupana'nī ry monykya 'gā nee. Kwataua ry 'jau 'gā imonykya ijekatu'oge'ema 'gā nee. Kwataua'yra nanē 'gā iapyaukaa nū. A'eramū 'gā ukuwera kosōu 'y are. A'ere 'gā imonykya 'gā nee 'gā katu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe. Aipo apo re te ki 'gā too osou Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe 'ga muorypa. Peapyaka esaka je'e are. Teumera tymara 'gā Janeruwarete 'ga nomogeukari wog ipe. A'eramū 'gā teumera tym ire weymawa rerawau mainana 'ga upe. A'eramū mainana wy monykya 'gā nee 'gā nesawamū. ¹⁴A'ere karupana'nī rya nokatu'ogi futari 'gā. Nopirei futari 'gā 'gā tywer awi. Karupa'mī rapya nanē nū. Karupa'mīa 'gā ijukau iapyau otywera mepyawamū. A'ere nomoira'uweri 'gā nui. A'eramū 'gā mama'e tywera apou'jaw ire 'gā nānēwējēmī weymawa mū jukau nū, otywera mepyawamū nū. A'ere Kristu 'ga jane katu'ogi ywawuje futat. Werowiarāmū 'ga janetywera moia jane wi. Amanūmū 'ga janetywera mepyauapap ywawuje futat rakue. Esage ete Kristu 'ga. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. 'Uwarete 'ga 'Agesagea 'ga wereko, okoeteete ma'ea 'ga wereko. A'eramū 'ga 'ga 'Agesage pājē mū ojekukaukaa 'gā nupe, owy reko'wogukaa 'gā nupe, janetywera mepyawamū 'Uwarete 'ga upe. “Ajejukaukat je 'gā nupe 'gā tywera mepyawamū enee, Kiapi'nī. A'eramū je tejerowiaaramū 'gā tywera moia 'gā nui, 'gā katu'oka katu”, 'jau Kristu 'ga 'Uwarete 'ga upe. A'eramū 'ga werowiarāmū janetywera moia jane wi, jane katu'oka katu 'Uwarete 'ga upe. A'eramū jane 'awamū jarejeymawa rapyau'jape'ema jaretywera mepyawamū. Jejui Kristu 'ga manūa janetywera

mepyaupap ywawuje futat. Werowiaaramū 'ga janetywera moia jane wi, jane mogyau oje'jawewaramū, jane muea'arukaa mama'e are oje'jawe futat. A'eramū jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat.

Janeruwarete 'ga je'eg yau

¹⁵ Moisesi 'ga upe Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee Israeu juapyrera 'gā mama'e apou rakue numiamū. A'ere 'gā mama'e tywera apou'jau'jawi etee futat. A'ere Kristu 'ga te eteetea. Janetywera moiawareteramū 'ga manūi janee. Janetywer awi jane mueateukaawamū te 'ga iapoi janee. Werowiaaramū 'ga janetywera moia jane wi. A'eramū 'ga 'jau werowiaaramū janee: “Jeruwarete 'ga pē mū'ē 'gā nui je rerowiarukaa pē nupe. A'eramū nipo pēē anure pejejua 'au ore pyri nakwaparimū warāu rūi futat”, 'jau 'ga werowiaaramū janee. “Orojepyri pē nuramū nipo Jeruwarete 'ga mama'e esage monou pē nupe u'eawer imū etee futat. Pē nupe 'ga remimonofera nateepawa'uweri”, 'jau 'ga werowiaaramū janee.

¹⁶⁻¹⁷ Sā'ā ae ka'arana kwasiara okaraemā are. “Je manū re ki jekaraemāmera pemono jepyturnera 'gā nupe” 'e kwasiara inuga ka'aran are. 'Ga manū re etee 'gā ka'arana kwasiararera 'ga karaemā monoi 'gā nupe. 'Ga manū'ēmauwe 'gā 'ga karaemā nomonoa'uweri 'gā nupe. Muku 'ga manū re miamū 'ga manū resakarera 'gā 'jau: “A'jea futat 'ga manūi ai'i. Aesak je 'ga manūa ai'i”, 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā “amanū 'ga” 'e kwaaw ire etee 'ga karaemā monou 'gā nupe. ¹⁸⁻¹⁹ Nan tee futat Janeruwarete 'ga je'eg ymanera. Ojeupe Janeruwarete 'ga je'eg ire etee Moisesi 'ga 'ga je'ega mome'ui opytuna 'gā nupe rakue. A'ere 'ga karupana'nī ry kwatau ry reewe ikosōu 'y pype. A'ere 'ga 'yw akā'i amū ppyka ifaa inimo piraga pyu. Isipu 'jawa 'yw akā'i faa karupa'miāwa apopyrera pyu. Karupa'miāwa 'gā ipowāna rakue. A'ere 'gā imomiraga. A'e pyu 'gā 'yw akā'i fari. A'ere 'ga ipymiāu wy pype. A'ere 'ga wy monykya Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are. Israeu juapyrera 'gā nee nanē imonykya nū. ²⁰ A'ere 'ga 'jau 'gā nupe: “Wya je amonykyt Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'aran are. Pē nee nanē je imonykyri nū. A'eramū ki jane 'ga je'ega renupa. Taruenup eneje'ega 'jau 'e are je wy monykyri pē nee ka'aran are we”, 'jau Moisesi 'ga 'gā nupe rakue. ²¹ Taityog are nanē Moisesi 'ga wy monykya nū taityoga pypewara are we. ²² Moisesi 'ga upe Jarejuwarete 'ga 'eawer imū mainana 'gā wy monykya mama'e are ikatu'okawamū Jarejuwarete 'ga upe rakue. “Wy pyu ekatu'ok mama'ea jee”, 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā wy monykya mama'e are ikatu'okawamū 'ga upe. Imonykya'ewem are etee 'gā imonykyre'ema. Ināinā'nī etee 'gā ikatu'oka. Opytuna 'gā tywer are nanē 'gā aipo apou wyra jukau wy reko'woka 'gā nee 'gā tywera mepyawamū Jarejuwarete 'ga upe. Wy reko'woke'em ire amunipo 'ā 'gā otywera nomepyi futari Jarejuwarete 'ga upe.

Janetywera mepyawamū 'ga manūawet

²³ Ee wyra ry monykyr ire Moisesi 'ga taityoga katu'ogi Jarejuwarete 'ga upe rakue, taityoga pypewara reewe rakue. Ywag ipe futat Janeruwarete 'ga muorypawarete reni. A'eramū nipo ikatu'okawa wesageramū wyra ry apyraapa. ²⁴ Na'gā nemiapofera taityoga pype rūi Kristu 'ga awau osou amanū re. Ywag ipe tee 'ga oi, 'Uwarete 'ga muorypawarete pe. Peu futat 'ga reni 'Uwarete 'ga pyri, mama'e renūina jane ree 'ga upe. ²⁵⁻²⁶ Ymā judeu 'gā nupe mainana 'wyriararete 'ga wyra ry rerawau erosou taityoga my'jaw ipe, Janeruwarete 'ga rupawarete pype rakue. Majepei tee futat 'ga erawau erosou kwara mū rupi rakue. Ikokwara rupi tāmējē 'ga wyra ry rerawau erosou 'ga rupawarete pype rakue nū. A'ere nanarūi Kristu 'ga. Nan Kristu 'ga reko re amunipo 'ā 'ga amanū'u'jau'japa ywy apo ppy we. A'ere nanarūi Kristu 'ga. Namanū'u'jau'jawi 'ga janetywer are. Sawaēm jane mama'e teepa ja'wyja'wy upe. A'eramū ako 'ga 'awamue te ojesaukaa janee amanūmū janetywera mepyaupap ywawuje tee rai'i.

²⁷ Ywy pewaramū jane jaremanūmū najuejue etee futat. Majepei tee futat jane manūi. Nimanū'u'jau'jawi jane. Jaremanū re nipo jane jarewau jarejesaukaa Jarejuwarete 'ga rowase. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga rerowiaaramū jane monou jane mogyau ojeypyri. Wa'yra 'ga rerowiare'ema 'gā nipo 'ga imonou muku ojewi. ²⁸ Nan

tee futat majepei tee Kristu 'ga jejukaukari 'gã nupe, janetywera mepyawamũ. Noje-jukaukaru'jau'jawi 'ga. Anure nipo 'ga ruri nũ. A'ere 'ga najanetywera mepyawamũ rũ 'ga ruri. 'Ua nipo 'ga wapesakaramũ jane katu'okapap janetywer awi. A'eramũ te nipo jane mama'e tywera niapou'jawi.

10

¹ Moisesi 'ga remikwasierera mogytaramũ Israeu juapyrera 'gã weapyo'iramũ etee Jarejuwarete 'ga remiaporam are. Anure 'ga remiaporama a'agawa futat poromũ wyra rapya rakue. A'ere 'gã naeapyo katui ee rakue. Weymawa 'gã ijukau iapyau otywera mepyawamũ. Ikokwar are 'gã nãnẽwẽjẽmĩ wyra mũ jukau iapyau nũ. A'ere wyra wya nokatu'ogi futari Janeruwarete 'ga rerowiaara 'gã nakue. A'eramũ 'gã 'ga muory-parũme'em 'ga remifutar imũ. ² Okatu'okatu re amunipo 'ã 'gã nueru'arasigi te mama'e tywera ojeupe iapoawera erekou. A'eramũ amunipo 'ã 'gã weymawa rerawau'jape'ema ijukaukare'ema otywera mepyawamũ rakue. A'ere wyra wya nokatu'ogi futari 'gã 'gã tywer awi. ³ Ma'eramũ 'ã 'gã au'jeteramũ weymawa mũ rerooi ijukaukaa otywera mepyawamũ rakue. Weymawa jukaramũ 'gã wea'aramũ otywer are nũ. ⁴ Kwatau rya nomoira'uweri janetywera. Karupana'nĩ rya nanẽ nomoira'uweri nũ.

⁵⁻⁶ A'eramũ Kristu 'ga 'ua ojypa 'au wyy pe rakue. A'eramũ 'ga 'jau 'Uwarete 'ga upe:

“Nerefutaru'jawi wyra rapya 'awamũ.

Ejeupe 'gã mama'e mura nanẽ nerefutaru'jawi nũ.

Wyra rapya nomoiri futari 'gã tywera.

Nenemaku'ia'uweri.

A'eramũ ene je mogou wyy pewara 'gã 'jawe futat ra'ne.

'Gã no'oa 'ã ene imua jee jero'oramũ.

A'eramũ je tekou 'gã 'jawe futat.

⁷ Eneremifutara apoawamũ je ruri.

Ymã te 'ã ka'arana erekwasiarukat 'gã nupe je ree rakue.

A'eramũ je 'awamũ mama'e apou eneremifutar imũ etee futat, 'gã nemikwasierer imũ etee futat”,

'jau 'ga 'ua wyy pe rakue.

⁸ Jarejuwarete 'ga je'eg ymaner imũ 'gã wyra jukau iapyau otywera mepyawamũ rakue.

A'ere Jejui 'ga 'i 'Uwarete 'ga upe rakue: “Nerefutaru'jawi wyra jukaa 'awamũ”, 'jau 'ga 'ga upe. “Wyra jukaa nene muorywu'jawi 'awamũ”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. ⁹ “‘Au je reko. Eneremifutar imũ mama'e apou te je ruri”, 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe rakue.

A'eramũ Janeruwarete 'ga 'awamũ 'jau jane: “Kristu 'ga 'jawe pejemogy. Jeremifutar imũ etee ki mama'ea peapo Kristu 'ga 'jawe jee”, 'jau 'ga jane. “Nepeapyu'jawi wyraa 'awamũ pejetywer are”, e'i 'ga jane 'awamũ. ¹⁰ Uwarete 'ga remifutar imũ etee futat Jejui Kristu 'ga mama'e apoi rakue. A'eramũ 'ga ojejukaukaa ae a'wyre'ema 'gã nupe rakue.

A'eramũ futat 'ga amanũmũ janetywera mepyaupap ywawuje tee 'Uwarete 'ga upe rakue. Werowiamũ 'ga jane katu'oka janetywer awi.

¹¹ Mainana 'gã wojere'emamũ futat akou mama'e apou Jarejuwarete 'ga upe rakue. Wyra rapya 'gã imuojere'ema futat rakue. Ai'iwe, ai'iwe, ai'iwe 'jau 'gã iapou rakue.

A'ere wyra rapya nomoira'uweri janetywera jane wi. ¹² A'ere Kristu 'ga jejukaukari 'gã nupe janetywera mepyawamũ. A'ere 'ã 'ga awau wapyka 'Uwarete 'ga jakwatawa katy 'ũina. Namanũ'jau'jawi 'ga janetywer are. Majepei tee futat 'ga manũĩ janetywera mepyawamũ. Janetywera mepy re 'ga awau wapyka 'ũina 'Uwarete 'ga yse katy. 'Uwarete 'ga 'jawe futat 'ga. A'eramũ 'ga wapyka 'ga jakwatawa katy. ¹³ Anure nipo Janeruwarete 'ga Kristu 'ga magwawukaa 'ga ree iporomutare'ema 'gã arimũ. A'eramũ 'ga iapesaka 'ũina.

¹⁴ Majepei tee futat 'ga manũĩ janetywer are rakue. A'eramũ 'ga werowiamũ janetywera moia jane wi, jane katu'oka tãmẽjẽ futat.

¹⁵ U'agesageu nanẽ 'ga jane mu'jau ee nũ, 'gã nupe ka'arana kwasiarukariptyrer are nũ:

¹⁶ “A'ere nipo je teje'eg yau monoi 'gã nupe.

A'eramũ nipo 'gã oporenuwiweramũ jeje'eg are.

Teje'ega nipo je imogeukaa 'gā akaga pype.

A'eramū nipo 'gā wapyakau ee",

'jau 'ga ikwasiarukaa 'gā nupe rakue.

¹⁷A'jea futat 'ga 'i: "Najerea'aru'jawi futari nipo je 'gā tywer are", 'jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa Jeremi 'ga upe rakue.

¹⁸Jejui Kristu 'ga manū are Janeruwarete 'ga janetywera moiri jane wi. A'eramū 'ga wea'aru'jawe'emamū futat janetywer are. Ma'eramū 'ā jane niapou'jawi futari 'awamū mama'ea jaretywera mepyawamū. Kristu 'ga futat janetywera omepey amanūmū rakue.

Jareje'ega simono 'ga upe 'awamū

¹⁹Pēē jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū pēē jerenyra 'jawe jee. A'eramū je 'jau pē nupe: Jejui 'ga amanū janetywera mepyawamū rakue. Werowiarāmū 'ga janetywera moiri jane wi. A'eramū jane nanē jareje'ega monoarūmū Jarejuwarete 'ga upe. ²⁰Namainana 'gā nūi oje'ega omono Jarejuwarete 'ga upe janee 'awamū. Ymā 'ā Israeu juapyrera 'gā Jarejuwarete 'ga mogytaawa taityoga momy'jawi taity pyu rakue. A'eramū 'ā mainana 'wyriara 'ga etee awau osou imy'jaw ipe Jarejuwarete 'ga upe oporogytau rakue. A'ere jane 'awamū Jejui 'ga manū are, jane porogytaarūi Jarejuwarete 'ga upe. Amanū re Jejui 'ga ferawi rai'i nū. Namanū'jawi futari 'ga 'awamū. A'eramū jane jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe au'jeteramū futat jarejee.

²¹Jejui 'ga futat mainana 'wyriararete 'jawewaramū janee. 'Ga 'ā Janeruwarete 'ga omŷi 'wyriaramū wemiayuwamū janee. Ojejuka esage 'ga jane ree. ²²A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa a'jea futat. Kristu 'ga ree jarejemogypyka jarejemogyau. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga muorypa a'jea futat. Kristu 'ga 'ā janetywera amoit jane wi werowiarāmū. A'eramū jane jarejekwawe'em 'ga upe. Jarejewi 'ga jaretywera moir ire jane jarejepymīāukaa 'y pe 'gā amū nupe. Sā'ā mama'ea opirei re esagea. Iky'ae'ema futat. Nan tee futat jane. Jarejewi janetywera moir ire jane jarejesageramū 'ga upe.

²³U'eawer imū etee futat Janeruwarete 'ga mama'e apoi. A'eramū jane jarejemogypyka 'ga 'eawer are, "Anure nipo je pē muri ywag ipe tejepyri" 'ga 'eawer are. A'eramū te jane 'ga pyri jareo rapesaka. 'Gā amū nanē ki jane imu'jau ee nū. "Anure nipo Janeruwarete 'ga werowiarāmū jane monoi ywag ipe ojepyri", 'jau ki jane jarejepyriwara 'gā nupe.

²⁴A'eramū ki jane jarejea'aramū jarejuee. "Janepota'wa ki jarejuee. Sajopoar iki mama'e esage apo are", 'jau ki jane jarejaupe.

²⁵Gā amū nipo opoia ajuee ajatyka awi. Nijatykaweri nipo 'gā ajuee Jarejuwarete 'ga muorypa. A'ere kasi sajemu'e 'gā nee ne. Sajatyka etee futar iki jarejuee 'ga muorypa. Anurenure'i nipo Jejui 'ga ruri nū. A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga rerowiar wywapiukaa jarejaupe.

²⁶"Kristu 'ga amanū janetywera mepyau rai'i. A'eramū ki pēē mama'e apou 'ga remifutar imū etee" 'ea jane sikwaap. A'jea futat aipo 'ea. A'eramū ki jane mama'e tywera apowe'em Kristu 'ga ree jarejemu'e re. Jarejemifutar imū etee mama'e tywera apou jane jewyru'jawi jaretywera upe nū awŷja sipo janetywera omepey janee nanuaramū? Nitywi futari 'ga amū. Kristu 'ga etee futat amanūmū janetywera mepyawamū rakue. 'Ga rerowiare'emamū nitywi futari janetywera moiara 'ga amū. ²⁷A'eramū ki mama'e tywera apo upe ojewyt ma'e 'gā okyjau Jarejuwarete 'ga wi. Anure nipo 'ga wowase jane majatykaaw ipe ojee iporomutare'ema 'gā monoi mama'eukwaawa rapyaw ipe.

²⁸Pekwaap 'ā jareypy 'gā Moisesi 'ga remikwasiarer imū etee iapoare'ema 'gā apisiukara rakue. Maranuara 'gā sipo poromū iapisipyramū rakue? "Peko kasi tesirūgatu ne" 'e renupare'ema 'gā janepy 'gā iapisau tāmējē rakue. Mukūja 'gā tesirūgatu 'ga amū reko resag ire 'gā 'ga jukau tāmējē aporiae'emamū futat 'gā nee rakue. ²⁹Sā'ā 'gā Moisesi 'ga je'egera renupare'ema 'gā ijuka tāmējē rakue. Nanarūi sipo Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā nereko'i? 'Ga taetu nipo 'ga wa'yra 'ga je'ega renuwe'emamū 'gā wereko tywerete a'jea futat. Kristu 'ga rerowiar ire nipo 'gā amū opoia 'ga rerowiar awi. Ojewi Kristu 'ga otywera moir ire nipo 'ga amū ojewya mama'e tywera apo upe nū.

A'e 'gā: "Nia'wyri Kristu 'ga. Ma'eramū 'ā 'gā 'ga jukai au'je katu rakue" 'jara 'jawe Kristu 'ga rerowiar awi opoit ma'e 'gā. Janeruwarete 'ga 'Agesagea opota'waramū agawewi 'gā

nee, Kristu 'ga rerowiarukaa agawewi 'gã nupe. A'etea 'gã 'ga 'Agesage kurapara 'Jawe etee, Kristu 'ga rerowiar awi opoir ire. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gã nerekou tyweaete.

³⁰“Nanuara 'gã nui nipo je jepyari 'gã nemiapo tywer awi”, 'Jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa Moisesi 'ga upe rakue. “Oje'eganuwe'emawer ipe etee te nipo 'ga jereko tywerukari jee”, 'Jau Janeruwarete 'ga ikwasiarukaa ka'aran are Moisesi 'ga upe rakue. Aipoa Janeruwarete 'ga 'eawera futat. A'ea jane ikwaapa.

³¹Janeruwarete 'ga okoeteete ma'ea futat. Ma'eramũ ki jane jarekyjau 'ga jarejereko tywer awi mama'e tywera apowe'em futat.

³²Pënea'ar iki pejerekwawer are. Jejui 'ga pëë erowiar ypyrauwe 'ã 'ga rerowiare'ema 'gã pë nerekou tyweaete 'ga ree. A'ere 'ã nepepouri futari 'ga rerowiar awi rai'i. ³³Amumë 'ã 'ga rerowiare'ema 'gã pë kurapa kypyre'emete agawewi rai'i. A'etea 'ã pënuag etee futat 'gã pejereko tywera upe rai'i. Amumë 'gã 'ã pëjekoty'aawa 'gã nerekou kypyre'emete agawewi rai'i. 'Gã nerekou tywera resakawe 'ã pëë pejejatykau pejejekoty'aawamũ 'gã nee rai'i. A'eramũ 'ã 'gã pë nerekou kypyre'emete 'gã neewe futat rai'i. ³⁴Amumera 'gã 'gã imonou imunepa moromunepawa pype rai'i. A'e 'gã nee 'ã pëë pejemuaëma rai'i. Amumë 'gã pëkaraemã pojekau agawewi pë nui. A'etea nepëku'ipawĩ ee. “Janeruwarete 'ga poroywera te nipo nateepawĩ jane wi”, pe'je etee nipo pejeku'iramũ nan pejerekeramũ.

³⁵Werowiar awi pepoire'emamũ a'jea futat Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi pë nupe. A'eramũ ki pejepoire'ema futat Jarejuwarete 'ga rerowiar awi. ³⁶'Ga rerowiar awi pejepoire'em ire nipo mama'ea peapo 'ga remifutar imũ. A'eramũ pëë pejepoire'ema 'ga rerowiar awi. Mama'e apou 'ga remifutar imũ etee futat pejemogyau 'ga rerowiaa a'jea futat. A'eramũ 'ga anure mama'e monou pë nupe u'eawer imũ etee futat.

³⁷Ymã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gã nupe rakue:

“Naanure rui futat nipo 'ut ma'e 'ga ruri.

Kamësiete futat nipo 'ga ruri.

³⁸Jeremifutar imũ mama'e apoara 'gã nipo ojemogypyka ajemogyau je ree.

A'eramũ nipo 'gã ajemogyau je pyri nakwaparimũ ete rui futat.

A'ere je tejerowiar awi 'gã amũ poir ire je najeku'i 'gã nee”,

'Jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa 'ga amũ nupe rakue.

³⁹Na'ga rerowiar awi opoit ma'eramũ rui futat jane. Nipouri futari jane 'ga rerowiar awi. A'eramũ 'ga jane monowe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. Jane 'ã sirowiat 'ga jarejemogyau. A'eramũ nipo 'ga jane mogyau ojeypyri nakwaparimũ rui futat.

11

Janeruwarete 'ga rerowiaararete 'gã

¹Werowiaaramũ Janeruwarete 'ga mama'e esage muri janee. A'eramũ ki jane 'Jau jarejeupe: “Arowiat je Jarejuwarete 'ga 'Jau. A'eramũ 'ga anure mama'e mua jee 'Jau kwy”, 'Jau ki jane. “Naesagi agawewi je tejeupe 'ga remimurama. A'etea je ajemogypyk 'ga ree”, 'Jau ki jane jarejeupe, 'ga rerowiaa. ²'Ga ree ojemogypykaw imũ etee futat janepy 'gã jepoarukari Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramũ Janeruwarete 'ga aku'iramũ 'gã nee rakue. A'eramũ 'ga 'Jau rakue: “Je rowiat 'gã ajemogyau. A'eramũ 'gã wesageramũ jee”, 'Jau 'ga 'gã nupe werowiaaramũ rakue. ³Jarejuwarete 'ga rerowiaaramũ jane jarejeapyoramũ 'ga remiapofer are. “Ymã te Janeruwarete 'ga mama'e apoi rakue. Ywy, ywak, kwat, jay, jaytata. Mïmera 'ga iapou rakue. Oje'eg imũ etee futat 'ga iapou. Esagipyre'ema futat 'ga wapo. 'Agamũ 'ã jane esaka 'ga remiapofera. Oje'eg imũ etee futat 'ga iapou rakue” 'ea 'ã jane erowiaa jarejemogyau.

⁴Apeu 'ga nanë 'ã rakue nũ, Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. A'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga aku'iramũ ojeupe Apeu 'ga remimurer are rakue. A'ere Apeu 'ga reki'yra 'ga, Kaĩ 'ga nuerowiari Jarejuwarete 'ga. A'eramũ Janeruwarete 'ga aku'ie'emamũ ojeupe Kaĩ 'ga remimurer are. Ojee Apeu 'ga jemogypygamũ Janeruwarete 'ga 'Jau ojeupe: “Apeu 'ga pa je rowiat ra'e. A'eramũ 'ga wesageramũ jee”, 'Jau 'ga ojeupe. Ymã agawewi 'ã Apeu

'ga manüi rakue. A'etea jane 'ä 'ga rekwawera sikwaap. Apeu 'ga werowiat Jarejuwarete 'ga rakue. A'eramü ki jane 'ga 'jawerimü etee futat jarejemogyau.

⁵Enoki 'ga nanë 'ä rakue nü, Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue nü. Namanüi futari Enoki 'ga rakue. Werowiarämü Janeruwarete 'ga 'ga rerawau erojeupia rakue. 'Ga pyriwarera 'gã Enoki 'ga rekaa numiamü. A'ere 'gã nuesagi 'ga. Janeruwarete 'ga 'ga omojeupit imonou ojeypri. Ywag ipe ojeupire'êwe Enoki 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. A'eramü Janeruwarete 'ga aku'iramü 'ga ree rakue. A'e are Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'gã nupe rakue.

⁶Niku'ia'uweri Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gã nee. Maran sipo ajee jane 'ga muorywi, "Janeruwarete 'ga ako" 'e rerowiare'em ire? Nimuorywa'uweri jane 'ga "ako 'ga" 'e rerowiare'em ire. "Janeruwarete 'ga ako" 'e rerowiarämü janeporokwaawiweramü 'ga ree. "Ojee iporokwaawiwet ma'e 'gã nupe Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi" 'e rerowiarämü jane jareporokwaawiweramü 'ga ree.

⁷Nue 'ga nanë 'ä Jarejuwarete 'ga je'ega renupara rakue nü. "Anure nipo je amana monoi wyy pe tejerowiare'ema 'gã momapa. A'eramü pêe yaruu apou 'y awi pejejezagawamü", ojeupe Jarejuwarete 'ga 'eramü Nue 'ga 'ga rerowiaa rakue, yara apou 'ga je'eg imü etee futat rakue. Amana kyre'emaue Nue 'ga yara apou erekou. A'eramü 'ga, wa'yra 'gã netee futat amanüme'em rakue. Nue 'ga ra'yra 'gã etee Jarejuwarete 'ga je'ega renupa 'uwa 'ga pyri rakue. A'eramü 'gã etee futat ojejaga yara pype. 'Gã nesea Jarejuwarete 'ga rerowiara resaukaa amumera 'gã nupe. Amumera 'gã nuerowiari Nue 'ga je'ega, ojeupe Nue 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'uramü. A'eramü 'ya 'gã apisau. Werowiarämü Janeruwarete 'ga 'jau Nue 'ga upe: "Je rerowiar ape. A'eramü ene ejesageramü jee", 'jau Janeruwarete 'ga Nue 'ga upe rakue.

⁸Abraão 'ga nanë rakue nü, Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. A'eramü 'ga 'ga je'ega renupa ojeupe 'ga je'egamü rakue, "Ekwap 'aw awi. Taesaukat wyy pe enee 'jau", ojeupe 'eramü rakue. "Anure nipo je ene upe tejemiesaukarera monopawi katu katu ene upe eneuapyrera 'gã neewe futat. Enema'e katu katua futat nipo poa", 'jau 'ga 'ga upe rakue. Nokwaawi agawewi futat Abraão 'ga awawa. A'etea 'ga oo ojeupe Jarejuwarete 'ga 'eawer imü etee futat. ⁹Jarejuwarete 'ga rerowiaaw imü etee futat Abraão 'ga awau owaëma "tamono 'awa wyya ene upe" 'jawa upe rakue. Tekotee 'gã wyy pe 'ga rekoi. Nuapoi 'ga 'ogaretea. Taityoga pype etee 'gã nekoï rakue. Wata 'gã ajemogyau. A'eramü 'gã akou taityoga pype etee futat. 'Ga juapyrera 'gã, Isaki 'ga, Jako 'ga. Mïmera 'gã nanë ajemogy taityoga pype etee. 'Gã nupe nanë Janeruwarete 'ga 'i nü: "Tamono 'awa wyya pë nupe 'jau, pënekwawamü 'jau", 'jau 'ga 'gã nupe rakue. A'etea 'gã nanë taityoga pype etee ako. ¹⁰Abraão 'ga 'ogarete apowe'em rakue. "Amunawaretea Janeruwarete 'ga wapo ywag ipe. Wemifutar imü etee futat 'ga iapoi. Nateepawa'uweri 'ga 'wyraretea. A'eramü je tejekoweramü 'ga 'wyrarete pype", 'jau Abraão 'ga ojeupe rakue.

¹¹Abraão 'ga remireko ëë, Sara ëë wa'yre'emamü rakue. Abraão 'ga oymanamü akou. A'ere 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiari, "Anure nipo je kunumü mü muri pë nupe" 'e rerowiaa 'ga akou. A'eramü Janeruwarete 'ga 'ga ra'yra pyygukaa 'ga remireko ëë upe. Owäiwï pype futat ëë omena 'ga ra'yra pyyka. ¹²Abraão 'ga nanë oymanamü nü. A'etea 'ga aja'yrapy ëë pype. Majepëi tee agawewi Abraão 'ga rakue. A'etea kwaiwete 'ga juapyrera 'gã. Jaytata pytuna 'jawe 'ga juapyrera pytuna. 'Yisigeau pytuna 'jawe nanë 'ga juapyrera pytuna nü.

¹³Aipo 'gã jemogyawera Jarejuwarete 'ga rerowiara wesaukat janee. Werowiat agawewi futat 'gã Jarejuwarete 'ga rakue. A'etea 'ga nomonoi mama'ea 'gã nupe u'eawer imü rakue. "Anure nipo 'ga imonoi janejuapyrera 'gã nupe", 'jau etee futat 'gã worywamü ee rakue. "Awa wyy pe jane rekoi kamësi te. Najanerupawarete rüi 'awa wyya", 'jau 'gã nakue. ¹⁴A'eramü jane 'jau "aipo 'jara 'gã oo wupawarete pe futat", 'jau jane 'gã nupe. ¹⁵Nijewyriweri 'gã wupawera upe. Ojewyriweri ire amunipo 'ä 'gã jewyri wupaw ymanera upe. ¹⁶A'ere 'gã nijewyriweri jupe. "Anure nipo jane oi jarejupaw esage pe, wyagipewara pype. Nakwaparimü ete rüi peu jarejemogyau", 'jau 'gã nakue. Nijewyriweri 'gã wupawer ipe. A'eramü Janeruwarete 'ga ojerowiaa 'gã nee. 'Ga futat 'gã nupawa wapo ywag ipe 'gã nupe rakue. A'eramü jane "ojerowiat 'ga 'gã nee rakue" 'e kwaapa.

¹⁷⁻¹⁸ Abraão 'ga werowiat a'jea futat Jarejuwarete 'ga rakue. A'eramū 'ga ojemogypyka 'ga ree rakue. A'eramū 'ga 'ga je'ega renupa, “Eja'yra 'ga eroo iapyau jee” ojeupe 'ga 'eramū rakue. Ymā te Janeruwarete 'ga 'i Abraão 'ga upe rakue: “Tamomytun enejuapyrera 'gā enee 'jau. Isaki 'ga 'ā enera'yra. A'eramū je 'ga juapyrera 'gā momytuna enee”, 'jau 'ga Abraão 'ga upe rakue. A'eramū Abraão 'ga 'ga rerowiaa. Naeapyoi agawewi 'ga Jarejuwarete 'ga remiaporam are. A'etea 'ga 'ga je'ega wenup, wa'yra 'ga rerawau iapyauramet 'ga upe numiamū. ¹⁹ Ikwaapara 'jawe 'ga wea'aramū: “Ga rapy re nipo Janeruwarete 'ga 'ga moferawi nū”, 'jau nipo 'ga rakue. A'eramū 'ga weawyrūe'emamū futat wa'yra 'ga rerawau iapyauramet rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau 'ga upe rakue nū: “Erejuka awi eja'yra 'ga. A'jea futat je rerowiar ape ra'e”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. A'eramū 'ga karupa'mī resaukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga karupa'mī jukau iapyau 'ga upe rakue. A'eramū Isaki 'ga akou imoferawipyre 'jawewaramū Abraão 'ga upe rakue.

²⁰ Isaki 'ga nanē Jarejuwarete 'ga rerowiaa nū. A'eramū 'ga 'jau wa'yra 'gā nupe: “Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage apoi pē nupe”, 'jau 'ga wa'yra 'gā nupe rakue. Jako 'ga upe, Esau 'ga upe. Mīmera 'gā nupe 'ga imome'wau rakue.

²¹ Jako 'ga nanē Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue nū. A'eramū 'ga, amanū ja'wyja'wywe, 'jau Jose 'ga ra'yra 'gā nupe: “Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage apoi pē nupe jue etee futat”, 'jau 'ga Jose 'ga ra'yra 'gā nupe rakue. Jako 'ga iyman gatu gatu. A'eramū 'ga opokokaw are etee futat owya. A'eramū Jako 'ga, 'gā nupe aipo 'e re, oywya koka wāāpyramū Jarejuwarete 'ga muorypa. “Ene te 'ā eneresageay ore, ki Ku'jyp. Erejuka esage 'ā ore ree jepi”, 'jau 'ga 'ga upe 'ga muorypa.

²² Jako 'ga ra'yra 'ga, Jose 'ga, nanē Jarejuwarete 'ga rerowiaa nū. A'eramū 'ga amanūme'ēwe 'jau: “Anure nipo janepytuna 'gā oi ojewya jareje'wyr ipe nū, Israeu juapyrera 'gā oi ū'jāu Egitu wya awi, awau ojewya jareje'wyr ipe nū, Kanaā wya pe nū. A'eramū ki jekagera peroo ityma peu”, 'jau 'ga opytuna 'gā nupe amanūme'ēwe rakue.

²³ Anure Moisesi 'ga u'aa rakue. 'Ga jara 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. A'eramū 'gā 'ga mima 'ga mima 'ga rerekou muapyra jay magwapa. “Esage janera'yra 'ga”, 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā o'wyrara 'ga je'ega renupe'ema, “Pejuka pejeja'yra kūima'ea”, 'ga 'e renupe'ema. Okyjawe'em futat 'gā 'ga je'ega renupe'ema.

²⁴ Moisesi 'ga nanē Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. Egitu wya pewara 'gā 'wyrara 'ga ra'yra ēē Moisesi 'ga muaranupa rakue. A'ere 'ga aranuw ire nafutari “Wyrara 'ga ra'yra ēē remimuranuwa 'ga, Moisesi 'ga' 'gā 'ea. “Wyrara 'ga ra'yra ēē ra'yra 'jawe 'ga, pe'je awi jee”, 'jau ete 'ga 'gā nupe rakue. ²⁵ Oje'ariweramū 'ga Jarejuwarete 'ga remiyauwa 'gā nee etee futat rakue. “Israeu juapyreramū futat je”, 'jau ete 'ga 'gā nupe rakue. “Ene Jarejuwarete 'ga remiyauwamū futat ene”, pe'je etee ki jee, 'jau ete 'ga 'gā nupe rakue. “Egitu wya pewara 'gā jepytuna 'ga wereko tywet. A'eramū je 'gā 'jawe etee futat tejereko tywera futaa”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “Najeparuapoweri je mama'e tywer are. Mama'e tywera apoara 'gā iku'i ee. A'ere 'gā kamēsiete 'gā eru'arasigi. A'eramū je teparuapower'e'emamū mama'e tywer are”, 'jau 'ga ojeupe. ²⁶ “Anure nipo Janeruwarete 'ga 'ga amū muri wemiyauwa 'gā poawamū. A'eramū je tekou 'ga remiyauwa 'gā pype etee futat. Tene Egitu wya pewara 'gā je rereko tyweri 'gā pyri kwy”, 'jau 'ga ojeupe rakue. Sā'ā 'ga rerowiare'ema 'gā anure Kristu 'ga rereko tyweretea rakue. Nan futat 'gā Moisesi 'ga rereko tyweretei rakue. “Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage muri jee, je rerawau wya ipe ojeypri. Aipoa je afutari. Nafutari je Egitu wya pewara 'gā karaemā. Kwaparimūwara te 'gā karaemā. A'ere Janeruwarete 'ga remimurama te nakwaparimū warāu rūi”, 'jau 'ga ojeupe rakue.

²⁷ Jarejuwarete 'ga Moisesi 'ga erowiar wyaapiaw akou. A'eramū 'ga okyjawe'em Egitu wya pewara 'gā 'wyrara 'ga wi rakue. Amara'neramū agawewi 'wyrara 'ga 'ga ree. A'etea 'ga nokyjei 'ga wi. A'eramū 'ga awau Egitu wya awi. Moisesi 'ga ojemogypyka Jarejuwarete 'ga ree. Nuesagi agawewi ae 'ga. A'ere Moisesi 'ga rekoi 'ga resakara 'jawe. Jarejuwarete 'ga ree 'ga ojemogypyg wyaapiaw. A'eramū 'ga awau Egitu wya awi.

²⁸ Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiaa akou. A'eramū 'ga karupa'mī apisaukaa Israeu juapyrera 'gā nupe, 'okwaryta mojewaka karupa'mī wy pyu. A'eramū ae momapara Israeu

juapyrera 'gā na'yr ppy apisawe'em 'gā nui, Egitu wyy pewara 'gā na'yr ppya apisiramū. Wy pyu 'okwaryta mojewag ire 'gā karupa'mī ro'o reya i'wau. A'ere Moisesi 'ga 'jau 'gā nupe: “Na'awamū etee rūi futat jane iapoi. Namutat nipo jane jarejeymawa apisi jarejenū'ēawer are jarejea'aawamū”, 'jau 'ga 'gā nupe.

²⁹Israeu juapyrera 'gā nanē Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. Ma'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'y pytaga mowogi 'gā nupe rakue. A'ere 'ga wyytu mua imowokawera rupi imukaga 'gā nupe rakue. A'e rupi 'gā awau oyaapa rakue. A'e rupi Egitu wyy pewara 'gā awau 'gā nakyfera rupi rakue numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā wawera pea motei 'gā nui 'y pyu rakue. A'eramū 'ya Egitu wyy pewara 'gā a'myaa, 'gā apisaupap rakue.

³⁰Israeu juapyrera 'gā werowiat Jarejuwarete 'ga rakue. A'eramū 'ga Jerikoa 'jawa osoma monou imuapopena 'gā nupe. Sete 'ara rupi 'gā imaman ire Janeruwarete 'ga imonou imuapopena 'gā nupe rakue.

³¹Raape ēē nanē werowiat Jarejuwarete 'ga rakue. Kūjāmene'ema agawewi ēē. A'etea ēē werowiat Jarejuwarete 'ga, 'ga rera renupa ppy we. A'eramū ēē ojejukau wyy momyrūara 'gā nee, 'gā mima o'wyrīara 'ga wī. Opōta'waramū ēē 'gā nee. A'eramū Israeu juapyrera 'gā ēē jukawe'em ēē pytuna 'gā apisaw ipe.

³²Gitiāu 'ga nanē rakue nū, Jarejuwarete 'ga rerowiaa rakue. Gitiāu 'ga, Paraki 'ga, Sāsāu 'ga, Jefite 'ga, Davi 'ga, Samueu 'ga, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nanē nū. Mīmera 'gā werowiat Jarejuwarete 'ga rakue. A'ere je namome'upawa'uweri 'gā pē nupe.

³³Jarejuwarete 'ga rerowiaa 'gā ajemogyau rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā poaa mama'e apou wemifutar imū rakue. 'Gā wyy pojekau tekotee 'gā nuramū Janeruwarete 'ga 'gā amū poaa 'gā mujānukaa 'gā wyy awi, 'gā apisau. Janeruwarete 'ga 'gā amū mogou 'wyrīaramū. A'eramū 'gā mama'e esage apoara 'gā nerekou esage. A'ere 'gā mama'e tywera apoara 'gā nerekou tyweretei. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou 'gā amū nupe u'eawer imū etee futat. Jarejuwarete 'ga 'gā erowiaa ajemogyau. A'eramū 'ga 'gā amū apisaukare'ema 'miara upe. ³⁴Tata upe nanē 'ga 'gā amū apisaukare'ema nū. Amumera 'gā 'ga iapisaukare'ema jyyu rerekwara 'gā nupe. Niywyrāfeni agawewi futat 'gā ajemogyau. A'ere Janeruwarete 'ga te 'gā mamuakari rēwējēmī rakue. A'eramū 'ga 'gā poaa 'gā magwawukaa 'gā nee iporomutare'ema 'gā 'arimū. A'eramū 'gā 'gā moka'jamukaa 'gā wyy awi. ³⁵Amumera kūjānamū 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū 'ga, 'gā pytuna 'gā amū manūnamū, 'gā moferapa 'gā nupe rakue.

Kwaiwete wejue te 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiari ajemogyau rakue. Amumera 'gā 'ga rerowiare'ema 'gā inupānupāu 'gā nerekou tyweaete, 'gā apisau. “Ga rerowiari awi pepoir ire ore naruapisi pēē”, 'jau 'gā 'gā nupe. A'ere 'gā nopoiri futari Jarejuwarete 'ga rerowiari awi. “Noropoiri futari ore Jarejuwarete 'ga rerowiari awi. Ojewi ore poire'emamū 'ga ore rerooi ojeypyri pēē ore apisi re”, 'jau etee futat 'gā 'gā nupe. “Ga pyri oroo re te nipo ore reko esagei”, 'jau etee futat 'gā 'gā nupe, wapisie'emaue.

³⁶Amumera 'gā 'gā erekoemāu. A'eramū 'gā 'gā mopimopika ae mopikawa tupaama 'jawewara pyu. Amumera 'gā 'gā erawau 'gā kupyfaa itaju pyu 'gā munepa moro-munepawa pype. ³⁷Amumera 'gā 'gā iapisau ita pyu. Amumera 'gā 'gā iapisau 'gā mowoka 'yjepana mowowokawa pyu. Amumera 'gā 'gā iapisau jyyu pyu. Amumera 'gā 'gā erekou tyweaete 'gā murukare'ema 'gā 'wyr ipe. A'eramū 'gā ajemogyau ikaraemāe'ema 'jawe. I'wyr'e'ema 'jawe 'gā ajemogyau watau. Taitye'ema 'jawe 'gā ajemogyau. Karupa'mī pirera etee erajemogyau imunepa, karupana'nī pirera. Mīmera etee 'gā erekou imunepa waitryamū. 'Gā pyriwara 'gā 'gā nerekou tyweaete. “Pejejuwaretea 'jawa 'ga ree te 'ā pejemogypyk pejejemogyau. A'eramū ore pē nerekou tyweaete”, 'jau 'gā 'gā nupe. ³⁸Aipo 'gā ajemogyau watau amunawe'em ipe etee futat. Jūmire'eme, wyytyra rupi. Mīmer ipe 'gā ajemogyau. Ita kwara pype, wyy kwara pype. Mīmera pype 'gā ajemogyau. “Nepēa'wyrī pēē”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe. A'ere Janeruwarete 'ga upe aipo 'gā esage ma'ea. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau 'gā nupe: “Nepepoiri futari je rerowiari awi. A'eramū pēē pejesageramū je upe. A'eramū je pē mua pē mogyau 'au tejepyri”, 'jau 'gā 'gā nupe.

³⁹Gā juejue futat Jarejuwarete 'ga rerowiaa ajemogyau. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau: "Je rerowiaara 'gā esage ma'ea futat. Nopoiri 'gā je rerowiar awi je ree ipromutare'ema 'gā wereko tywereteramū miamū", 'jau Janeruwarete 'ga 'gā nupe.

'Gā papawe'emauwe Janeruwarete 'ga 'jau 'gā nupe rakue: "Anure nipo je pē katu'okara 'ga monoi pē nupe", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'ere 'gā papawi 'ga 'ga mure'emauwe rakue. A'eramū 'gā okatu'okara 'ga resake'ema rakue. A'ere 'gā jemogyppygi Jarejuwarete 'ga ree. 'Ga 'eawera 'gā erowiaa rakue. ⁴⁰Anure nipo 'ga jane rerawau jane mogyau ojepyri werowiaar ymanera 'gā neewe. Peu ojepyri jane rerawau 'ga jane katu'oka ywawuje futat janetywer awi.

12

Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea

¹Kwaiwete ymāwarera 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiar wywapiu rakue. A'eramū ki jane 'ga rerowiar wywapiu 'gā 'jawe etee futat. Sapoit futar iki 'ga ree jarejemogyppygukare'em awi. Sā'ā ujan ma'e 'gā fuewepawe'ema ujan awi. Taity poana'mi'ia etee 'gā 'ā erekou. Taity poyjuu rereko re amunipo 'ā 'gā nujānarūi. Nan tee futat jane jarepoia jaremote'arukaaw awi. Jaremote'aawa mama'e tywer awi jarepoire'em ire nipo jane jarejemogyawe'em Jarejuwarete 'ga remifutar imū. A'eramū ki jane jarejorypawe'emamū futat jarejemogyau, ²jarejea m̄yina Jejui 'ga ree etee futat. 'Ga futat 'Uwarete 'ga rerowiarukaa jane upe rakue. 'Ga futat nipo jane rerawau 'Uwarete 'ga pyri anure. A'eramū ki jane jarejemogyppyg wywapiu 'ga ree. Sā'ā pe apoara 'ga oa tenune pe resaukara. Nan tee futat Jejui 'ga ruri wyw pe 'Uwarete 'ga rape resaukaa janee rakue. 'Ypeywar are amanūaw ipe 'ga awawake'ema ojepyriwara 'gā 'e are rakue. "Moroka'miga 'ga futat ra'e. Sā'ā 'gā 'ga juka 'ypeywar are" 'e are 'ga awawake'ema rakue. "'Gā tywera mepyawamū te je manūi 'ypeywar are. A'ere temanū re je oi tejewya Tejuwarete 'ga pyri nū", 'jau etee 'ga aku'iramū ee. A'eramū 'ga, amanū re, oferapa rai'i nū. A'eramū 'ga awau ojeupia 'Uwarete 'ga pyri. Peu futat 'ga wapyka 'ūina 'Uwarete 'ga yse katy. "Aapopap je eneremifutara", 'jau 'ga 'ūina 'Uwarete 'ga upe. A'eramū 'ga 'ga muapygukaa ajakwatawa katy, 'ga m̄yina 'wyriaramū oje'jawe.

³Pēnea'ar iki 'ga ree. 'Ga rerowiare'ema 'gā 'ā wereko tywerete agawewi Jejui 'ga rakue. A'etea 'ā 'ga nopoiri futari 'Uwarete 'ga remifutara apo awi rakue. A'eramū ki pēē pejejea'aramū 'ga ree. 'Ga ree pejejea'ar ire nipo pēē pejejorypawe'emamū 'ga rerowiare'ema 'gā pejereko tyweramū. A'eramū nipo pejepoire'ema 'ga rerowiar awi. ⁴Jejui 'ga 'ā ia'wyre'ema 'gā ijukau rakue. 'Ga rerowiaara 'gā amū nanē nipo 'gā iapisau nū. A'ere 'gā nepē apisi we, "pepoit pejetywer awi" ojeupe pēē 'eramū. ⁵Pemoka'jam sipo pejejeupe Jarejuwarete 'ga 'eawera? Pē maku'iawamū 'ga 'jau wa'yramū pē nupe: "Peje'eganuw iki Jarejuwarete 'ga pejejeupe 'ga je'eg wywrafe'nīnamū.

Pēku'ipap kasi pejejeupe 'ga je'eg are ne.

⁶Wemifutaramū 'ga pē mu'akwaawi mama'e apo are.

Sā'ā kunumīa mama'e tywera apoa.

A'e are 'ā tuwa 'ga kunumī atūina tāmējē mama'e tywera apo awi.

Nan tee futat Janeruwarete 'ga wa'yra 'gā mosi tāmējē 'gā nemiapō tywer awi",

'jau 'ga amū ikwasiaa ka'aran are rakue.

⁷A'eramū ki pejejemouaga etee futat. Oje'ega pēē enuwe'emamū nipo 'ga mama'eay resaukari pē nupe, pējemogy esage are pē mu'jawamū. A'eramū ki pēē pejejuagamū jupe. Namu'akwaawi 'ga wa'yre'ema 'gā 'gā jemogy esage are. Sā'ā ae wa'yra etee imu'akwaawa 'gā jemogy esage are. Nan tee futat Janeruwarete 'ga wa'yramū etee jane mu'akwaapa janejemogy esage are. ⁸Jareja'yre'ema 'gā jane nimu'akwaawi 'gā jemogy esage are. Nan tee futat Janeruwarete 'ga namu'akwaawi wa'yre'ema 'gā. Pejemogy esage are 'ga pejemu'akwaawe'em ire amunipo 'ā pēē na'ga ra'yra rūi. Wa'yra 'gā etee te 'ga amu'akwaap wemifutar are.

⁹Jaremu'akwaaw ire jane 'ā jarejuwa 'gā je'ega renupa jarejemogyau. Jarejuwarete 'ga je'ega taetu ki sienup. Oje'ega renuw ire 'ga jane rerooi ojeypyri anure. ¹⁰Sā'ā janewuja'ia we futat janeruwa 'gā jane mu'akwaawa janejemogy esage are wemifutar imū etee futat. Nan tee futat Janeruwarete 'ga jane mu'akwaawi janejemogy esage are. “Teje'jawe je 'gā mogyi”, 'jau 'ga ojeupe. A'eramū nipo jane jarejemogyau 'ga 'jawe futat. ¹¹Janeremiapo tywer are 'ga jaremu'akwaaw ire jare'arasigamū jarejemogyau ee. Jareku'ie'emamū nia'wryi rēwējēmī janee. A'ere 'gā neapyoramū ee Jarejuwarete 'ga remimu'akwaawera 'gā ajemogyau esage. Opy'ata'waramū nanē nipo 'ga ajemogyau.

'Gā mu'akwaapawet

¹²A'eramū ki pēē pejejemogyppyg wywapiāu Jarejuwarete 'ga ree, pejeku'iramū 'ga ree. ¹³Pejemogy esage ki Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū 'ga rerowiaraipara 'gā amū pē nesaka, ojemu'akwaapa 'ga rerowiar are pēē 'jawe.

¹⁴Pēpy'ata'wa pēē pejejemogyau pejejaupe. Pejemogy esage ki pejejopype. Jarejuwarete 'ga remifutar imū pejejemogy esage'em ire nipo pēē pejewawe'em 'ga pyri anure. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga remifutar imū.

¹⁵Pejomomoirukat kasi Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne. Pejejuka esage ki pejejuue. Ka'a rowa 'jawe kasi pejemogy ne. Sā'ā ka'a rowa kumi mote'ara etee ipype ae imono re. Nan kasi pejemogy ne. Jarejuwarete 'ga pēē mū erowiar wywapie'em ire nipo pēē 'ga rerowiarukare'ema 'gā amū nupe.

¹⁶Pejopoar iki mama'e tywera apoe'em are. Kūima'e 'ga nipo akou kūjā mū ree. A'eramū ki pēē 'ga mu'akwaapa ee. Kūjā ēē mū nipo akou omene'em are. A'eramū pēē ēē mu'akwaapa ee. Mama'e tywera kasi peapoukat pejejaupe ne. Esau 'ga 'jawerimū nanē kasi pejemogy ne. U'ar ppy ma'e 'ga poromū rakue. A'eramū 'ga 'uwa 'ga manū re akouramet 'uwa 'ga rekwawer ipe rakue. A'ere 'ga kumana pyu 'ga jemojopy'rui wewirera 'ga upe. A'eramū 'ga rewirera 'ga akou u'ar ppy ma'e 'jawe 'ga py'rau rakue. Jarejuwarete 'ga Esau 'ga ipojeupe'ema rakue. Ojeupe Jarejuwarete 'ga remimuramer are 'ga ojemogypyke'ema. A'eramū 'ga ojemojopy'rau kumana are. ¹⁷Anure Esau 'ga u'arasigamū omojopy'ruawer are numiamū. A'ere 'ga ruwa 'ga 'ga ma'eramera monoi 'ga rewirera 'ga upe rakue. “Jarejuwarete 'ga upe eje'ega emono je ree”, 'jau 'ga 'uwa 'ga upe numiamū. A'ere 'ga ruwa 'ga nomonoi oje'ega Jarejuwarete 'ga upe 'ga ree. A'eramū Esau 'ga ajaa'wau ee. Kumana are omojopy'ruawera 'ga 'uwa 'ga imojopy'rwarūme'em 'ga upe.

¹⁸Jareypy 'gā 'jawe kasi pēē ne. Ymā janepy 'gā, Israeu juapyrera 'gā owaēma wemiesaga upe rakue, Sinai 'jawa wytyra upe rakue. A'ere 'gā kyjei etee jui rakue. Tata 'ua 'upa wytyra 'arimū. 'Ara oypyttunaiwamū 'gā nupe. Ywyrūua 'ua 'gā nupe. ¹⁹Jumi'auu py 'jawewara 'gā enupa. A'e pype Janeruwarete 'ga oje'ega 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā 'jau rakue: “Ereje'eg awi ore, ki Ku'jyp”, 'jau 'gā 'ga upe rakue. ²⁰Nafutari 'gā 'ga 'eawera, “Pewyk kasi wytyr are ne. Ee 'gā amū wygamū ki pejuka tāmējē 'ga ita pyu. Wyra ee iwyg ire miamū pēē ijukau ita pyu” 'ga 'e are 'gā oporenuwiwere'emamū. A'eramū 'gā 'jau Jarejuwarete 'ga upe: “Ereje'eg awi ore, ki Ku'jyp”, 'jau 'gā 'ga upe. ²¹Mama'e pojya Janeruwarete 'ga esaukaa 'gā nupe rakue. Esakawe Israeu juapyrera 'gā okyjau ajemogyau. Wytyt, tata, ppytunaip, wywruu, jumi'a py 'jawewat, Janeruwarete 'ga je'eg. Mīmēra 'gā moyyita 'gā mogyau rakue. Moisesi 'ga miamū futat oyyita jui rakue. Nan ymā Janeruwarete 'ga je'egi 'gā nupe rakue, Sinai 'jawa upe 'gā waēmamū rakue.

²²A'ere jane Jejui 'ga rerowiaaramū Jarejuwarete 'ga rupawa pype oseayay ma'e 'jawe tāmējē jane porogytai 'ga upe. Jarejuwarete 'ga rupawa upe jane 'jau Siāo 'jau. A'eramū jane Siāo 'jawa wytyra upe owaēmayay ma'e 'jawe tāmējē. Jarejuwarete 'ga 'wyrarete pe jawewau, Okoeteete ma'e 'ga 'wyrarete pe. Jerusarega 'jawewar ipe jawewau, ywag ipe 'up ma'e pe. Peu futat kwaiwete wyagipewara 'gā jemogyi. Aku'iramū 'gā ajemogyau. ²³Peu futat Janeruwarete 'ga remiayuw ymanera 'gā ajemogyau. Jejui 'ga rerowiaaramū janerera 'upa ojekwasiaa Jarejuwarete 'ga ka'aran are, ywag ipe 'up ma'e are. A'eramū nipo jane jareje'aa pāwē etee futat 'ga rerowiaar ymanera 'gā nee. Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogyau jareporogytau 'ga upe. Anure nipo 'ga jane majatykau wowase najuejue

etee futat. A'eramū nipo 'ga jane mepyau janeremiapofer are. Mama'e esage apoara 'gā 'ga imepyau 'gā nemiapo esage are. Mama'e tywera apoara 'gā nanē nipo 'ga imepyau 'gā nemiapo tywer are, 'gā nipo 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Ymāwarera 'gā amū nipo mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā katu'okapap 'gā manūnamū. 'Gā nee nanē nipo jarejejatykau nū. ²⁴Jejui 'ga ree taetu nipo jareje'aa pāwēijē etee futat. 'Ga ree Janeruwarete 'ga oje'eg yau mua janee. Ymāwarera 'gā nupe Janeruwarete 'ga 'jau rakue: “Teje'ega renupara 'gā etee je amogy tejemiayuwamū”, 'jau 'ga rakue. “Jeje'ega renupare'ema 'gā ki wyra tueroo mainana 'ga upe. A'eramū 'ga ijukau wy monykya wyra rapyaw are. A'eramū 'ga iapyau 'gā tywera mepyau jee”, 'jau 'ga 'gā nupe rakue. A'ere 'ga 'awamū oje'eg yau muri janee. “Jera'yra 'ga amanū pētywera mepyau jee. A'eramū je pē mogyau tejemiayuwamū, teja'yra 'ga pēē erowiarāmū”, 'jau 'ga janee. Jejui 'ga jukaaw ipe 'gā 'ga ry reko'woka janee. A'e are Janeruwarete 'ga janetywera moia jane wī, wa'yra 'ga rerowiaaramū.

Ymā Kaī 'ga wewirera 'ga jukau rakue, Apeu 'ga jukau rakue. A'eramū 'ga ry jeko'woka ywyu rakue. A'e resaka Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: “Wewirera 'ga Kaī 'ga ajuka. A'eramū je Kaī 'ga rerekou tywea 'ga ree 'awamū”, 'jau 'ga ojeupe rakue. A'ere 'ga wa'yra 'ga rereko tywerukari 'gā nupe jane ree. A'eramū 'ga 'ga jukaakaa 'gā nupe janetywera mepyawamū. “Teja'yra 'ga je amono ywy pe 'gā tywera mepyawamū. A'eramū je 'ga rerowiaara 'gā nerekou tywere'em 'gā tywer are”, 'jau 'ga rakue. A'eramū jane 'jau jupe: “Esage futat Jarejuwarete 'ga remiapoā”, 'jau jane jupe.

²⁵A'eramū ki pēē Jarejuwarete 'ga je'ega renupa. Iapya'e'ema 'jawe kasi pejemogy ne. Ymā Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega mome'ui agawewi janepy 'gā nupe rakue. A'etea 'gā 'ga je'ega renupare'ema 'jawe etee ajemogy rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete oje'ega renuwe'emamū rakue. 'Awamū 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywag awi janee nū. A'eramū nipo 'ga oje'ega jane enuwe'emamū jane rerekou tyweaete ymāwarera 'gā apyraapa. ²⁶Moisesi 'ga upe oje'egaw ipe Janeruwarete 'ga ywy moyyita rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga 'i janee: “Anure nipo je ywy moyyju'jawi nū. A'ea te nipo ywaga reewe oyyi”, 'jau 'ga janee. ²⁷A'eramū “oyyi ma'ea teepap ma'erama futat”, 'jau 'ga janee. A'eramū jane jarejeapyoramū 'ga remiaporam are. A'ere 'ga remiapofera oyyi ma'ea teepap ma'erama futat. A'eramū iyyje'ema nateepap ma'erama rūi futat. ²⁸A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa. Anure 'ga reni 'wyriarareteramū janee. Nateepawi futari 'ga 'wyriarareteramū jane upe 'ūi re. Jane nanē nipo 'ga jane mogyau 'wyriaramū ojeypyri. A'eramū ki jane 'ga muorypa ee. 'Ga pojeupa jarejemogyau. A'eramū 'ga wemifutar imū jane mama'e apo re aku'iramū akou jane ree. ²⁹A'eramū ki jane 'ga mamara'neukare'ema jarejee. Tata 'jawe Janeruwarete 'ga. Sā'ā tata mama'e mateepawa. Nan tee futat Janeruwarete 'ga oje'ega renupare'ema 'gā momawi. A'eramū ki pejekyjau mama'e tywera apo awi.

13

Simaku'i Jarejuwarete 'ga jarejee

¹Pēporomutat ki pejejee pejejemogyau. Kristu 'ga 'ā pēē erowiaa najuejue etee futat. A'eramū pēē pejejemogyau pejejopytuna 'jawewaramū futat. A'eramū ki pēē pejejepota'wa esageramū pejejee. ²Pejejemiesage'ema 'gā miamū pēē imua pejeje'wyr ipe. Pejejejukau esage 'gā nee. Maranamū nipo pēnemiesage'ema 'ga nakūiima'e arūi. Ywagipewara 'gā nipo. Sā'ā ymā 'gā amū ywagipewara 'gā amū mura oje'wyr ipe rakue. Nokwaawi agawewi 'gā 'gā nakue. A'eramū ki pēē nanē pejejemiesage'ema 'gā mua pejeje'wyr ipe pejejeupe 'gā waēmamū. ³Moromunepawa pypewara 'gā nee nanē pejejea'aramū nū. Pēē nanē amunipo 'ā moromunepawa pype peje'ama. Pēnea'at mama'e esagea pejejeupe 'gā iapo are. A'eramū ki pēē mama'e esage apou 'gā nupe.

Ereko tyweripyra 'gā nee nanē pejejea'aramū pejejemogyau nū. Mama'e esagea ki peapo 'gā nupe. Pejereko tyweramū nipo pēē nanē 'gā nemiapo esagea pefutat nū. A'eramū ki pēē mama'e esage apou 'gā nupe.

⁴ Pēnemirekoa esage futat. Kūjānamū pēmenara nanē esage futat nū. A'eramū pēē pejejemireko re pejekou pejejemireko are etee futat. Kūjānamū pejememar ire nanē pejekou pejemen are etee futat. Ojeteewaramū nanē pēē pejekowe'em 'gā amū nee nū. Kasi a'e pe anure Janeruwarete 'ga pē nereko tywer ine.

⁵ Pejeja'aranū kwaja upe nanē pejejemote'arukare'ema nū. Pejejekōēājamū pejejemirereko mama'e are etee futat. "Napoiri futari je pē nui. Najepe'ai nanē je pē nui nū", 'jau Janeruwarete 'ga janee. 'A'eramū ki jane jarekyjawe'em.

"Jarejararete 'ga je poat.

A'eramū je tekyjawe'em tejereko tyweara 'gā nui.

Je ree 'ga jejuka re maran 'ga amū je rereko tyweretei nū",

'jau je tejee. A'eramū je tekyjawe'em.

⁷ Pejejea'aramū peje'wyriar ypy 'gā nee. Jarejuwarete 'ga je'ega 'gā 'ā omome'u pē nupe rai'i. A'eramū ki pejejea'aramū 'gā nee. 'Gā neko esageawer are pejejea'aramū pejejemogyau. Amanūme'ēwe 'gā ojemogyppyg wypyapiau Jarejuwarete 'ga ree rai'i. A'eramū ki pēē pejejemogyppyka 'ga ree 'gā 'jawerimū. 'Jejui Kristu 'ga ojesowo'gōke'ema futat. A'efer ipe etee futat 'ga rekoi. Nojesowo'gōgi futari 'ga. 'Perowiat kasi mama'e amuteea ne. 'Gā amū nipo 'gā mu'jau mama'e sigaty are, i'upyre'em are. "Pejea'gu ki i'upyre'em awi", 'jau nipo 'gā 'gā nupe. A'ere 'gā nemimu'efera napē muesagei Jarejuwarete 'ga upe. Kristu 'ga mome'ua etee futar iki perowiat. 'Ga mome'ua te jane muesage Jarejuwarete 'ga upe, 'ga rerowiaaramū.

¹⁰ Ymāwareramū ojeupe judeuramū jane jarejeymawa rerooramū 'gā miaro'o ape 'ui futari rakue. A'ere nanarūi 'awamū. Jejui 'ga ako amanūmū janetywera mepy-pawamū ai'i. A'eramū ae Jejui 'ga rerowiaaramū weymawa rerawau 'jape'ema mainana 'gā nupe. Jejui 'ga rerowiaaramū ae 'ga muorywi otywera moiawer are. A'eramū ki jane jarejeateeramū ymāwarer awi. Ymāwarer awi jarejeatee'emamū jane poiri futari Jejui 'ga rerowiar awi.

¹¹ Mainana 'wyriararete 'ga wyra wy rerawau Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe, 'ga rupawarete pype imonykya 'ga upe 'gā tywera mepyau. A'ere 'gā wyra reumera rerawau enuēma amunaw awi. Amunawa atykupe katy 'gā erawau iapyau rakue. ¹² Nan tee futat Jejui 'ga nanē amanūme'em amunawa pype rakue. 'Ga juka enune 'gā 'ga rerooi enuēma amunaw awi. Peu futat 'gā 'ga kutuka 'ga monou imu'ama 'yypeywar are. Peu futat 'ga amanūmū janetywera mepyawamū rakue. 'Ga kutugamū 'ga riy ojeko'woka 'ga wi rakue. Aiporamū futat 'ga owy reko'wogukaa janetywer awi jane piritawamū.

¹³ Jejui 'ga jukaara 'gā nopoiri futari ymāwarer awi. "Jarejuwarete 'ga je'eg ymaner imū etee futat jane mama'e apoi", 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā Jejui 'ga rerawau enuēma amunaw awi, 'ga rerekou tyweaete 'ga rerekoemā pype 'gā 'ga jukau. A'eramū ki jane jarepoia ymāwarer awi. Jejui 'ga rerowiar awi kasi sapoir ine. 'Ga 'jawe futat nipo 'gā jane rereko tyweretei 'ga rerowiar are. 'Ga 'jawe futat nipo 'gā jane pe'au ojewi. Tene ki 'gā jane rereko tyweri. Tene 'gā jane pe'ai ojewi. A'ere kasi pepoit futat 'ga rerowiar awi ne. 'Ga ree 'gā jarejereko tyweramū jane jarejuagamū 'ga 'jawerimū etee futat. ¹⁴ Anure nipo 'auwara janerupawa atee pawamū. A'eramū jane jareoweramū ywag ipe Jarejuwarete 'ga pyri. Peu jane oi nakwaparimū ete rūi jarejemogyau. Peuwara janerupawa nateepawi futari.

¹⁵ A'eramū ki jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee. Jejui Kristu 'ga jane erowiaa jarejemogyau. A'eramū 'ga jane katu'oka jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee. Judeu 'gā 'ā weymawa jukau iapyau Jarejuwarete 'ga muorypawamū rakue. A'ere jane nanarūi 'ga muorywi. Jareje'eg imū te jane 'ga muorywi. "Ene 'ā ore'wyriararetea. Eja'yra 'ga erejukaukat 'gā nupe, oretywera mepyawamū. A'eramū ore ene muorypa ee", 'jau ki jane 'ga upe, 'ga muorypa ee. ¹⁶ Jarejee jarejejuka esage re nanē jane 'ga muorypa jarejemogyau nū. Jarejopoaramū nanē jane 'ga muorypa ee nū. A'eramū ki pejejoire'ema pejejee pejeporomutar awi.

¹⁷ Pē'wyriara 'gā 'ā ojejuka esage pē nee, pē mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are. A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa te. Mama'ea pēē iapou pejejeupe 'ga 'eawer imū etee. Anure nipo 'gā pē nee opota'waawera mome'ui Jarejuwarete 'ga upe. A'e are 'gā opota'wa

esageramū pē nee. A'eramū ki pēē 'gā je'ega renupa. Oje'ega pēē enuw ire 'gā mama'e apoi wekōēājamū. Kasi 'gā oje'ega renuwe'emamū 'gā 'arasigamū akou pē nee ne. A'eramū nipo pēē nanē peje'arasigamū pejejemogyau nū. Janeruwarete 'ga nipo pē nerekou tywaete ee. A'eramū nipo pēē peje'arasigamū pejejemogyau.

¹⁸ Pejeje'ega ki pemono Jarejuwarete 'ga upe je ree pejejere'emamū. 'Ga remifutar imū etee futat 'ā jeparuapoweramū mama'e are. A'eramū je tepy'a'wre'emamū tekou tejemiapofer are. ¹⁹ 'Awamū je 'i pē nupe: Pejeje'ega ki pemono Jarejuwarete 'ga upe je ree. “Emurukat 'ga oree”, 'jau ki pēē 'ga upe je ree. A'eramū nipo 'ga je monou pē pyri kamēšēete.

²⁰ Sā'ā karupa'mī are omaenun ma'e 'gā maenun esagea karupa'mī are. Nan tee futat Janejararete 'ga, Jejuī 'ga maenun esagei wemiayuw are. Jane ree 'ga jejukaukari 'gā nupe, owy reko'wogukari 'gā nupe. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga 'ga moferawi rai'i nū. A'eramū Janeruwarete 'ga Jejuī 'ga jane erowiarāmū janetywera moia jane wi. “Teja'yra 'ga manū re je 'ga rerowiaara 'gā katu'ogi, 'gā tywera moia 'gā nui, 'gā mogyau tejemiayuwamū”, 'jau Janeruwarete 'ga rakue. Aipoa 'ga je'eg yaua futat. Jejuī 'ga moferapara 'ga jane mopy'ata'wara. ²¹ 'Ga upe je teje'ega monoi pē nee. “Mama'e esage apoara 'gā nupe emono 'gā nemifutara. A'eramū 'gā mama'e esage etee iapou eneremifutar imū. 'Gā poarukaa Jejuī Kristu 'ga upe. Jejuī 'ga opoaramū nipo 'gā mama'e apoi eneremifutar imū etee futat. A'eramū nipo ene eku'iramū 'gā nee”, 'jau je 'ga upe pē nee. A'eramū ki jane Jejuī Kristu 'ga muorypa jarejere'emamū, 'jau je pē nupe.

²² Pēē jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū pēē pejejemogyau jerenyra 'jawe jee. A'eramū je teje'ega kwasiaa ka'aran are pē maku'iawamū. Natuwiiu rūi je ikwasiaari pē nupe. Ka'aran kwasia'ria te je aapo imonou pē nupe. A'eramū ki pēē jeje'ega renupa.

²³ Timoteo 'ga Jejuī 'ga werowiat jane 'jawe. A'eramū 'ga akou janerewirera 'jawe janee. A'eramū je 'ga mome'wau pē nupe. 'Awamue 'gā 'ga renuēma moromunepaw awi rai'i. Teoe'emaue 'ga rur ire nipo je 'ga rerooi tejeupi pē pyri.

²⁴ Teje'ega je amono Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'wyriara 'gā nupe, 'gā futaa. Jarejuwarete 'ga remiayua 'gā nupe najuejue etee futat je teje'ega monoi 'gā futaa. Itari wyw awi janerewirera 'gā amū nuri rakue. 'Gā nanē oje'ega monou pē nupe, pē futaa nū.

²⁵ Jarejuwarete 'ga resagea pē nerekoa je afutat.

Kweramū etee jeje'ega.

Tiago

Tiago 'ga 'awa ka'arana kwasiaa imonou Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã nupe, okwasi'o ma'e 'gã nupe. Tiago 'ga Jeju 'ga rewirera. (Maku 6.3) 'Ga feraw ire Tiago 'ga Jeju 'ga rerowiaa. A'eramü 'ga 'üina 'wyririamü Jeju 'ga rerowiaara 'gã nupe, Jerusareg ipewara 'gã nupe. (Atos 21.18)

Jeju 'ga rerowiare'ema 'gã 'ga rerowiaara 'gã nerekou tyweaete rakue. A'eramü 'gã awau oka'ama Jerusareg awi. Okwasi'wau 'gã awau kwe pe. A'eramü Tiago 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gã nupe. Na'ga etee rüi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramü 'ga ikwasiaa imonou okwasi'o ma'e 'gã nupe rakue.

¹Je Tiagoramü ka'aran akwasiat pë nupe. Je 'ã Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea. Jarejararete 'ga, Jeju Kristu 'ga porowyky apoaramü nanë je 'ã nü. A'eramü je ka'arana monou ikwasiaa pë nupe Jarejuwarete 'ga rerowiaaramü. Kwe pe okwasi'o ma'eramü pë nupe je ka'arana kwasiari imonou. Jaruete te pejemogy? a'e je pë nupe. Jerewirera 'jawe pejemogy jee, küjãmeramü pëë jerenyra 'jawe 'jau.

Sirowiat Jarejuwarete 'ga

²Pejejeupe mama'eay jesaukaramü kasi pë'arasig pejejemogyau ne. Janeruwarete 'ga mama'eaya pë nupe ijeapoa okwaap. A'eramü pëë pejeku'iramü etee pejejemogyau pejejemogyppyyka etee Jarejuwarete 'ga ree. ³"A'jea futat sipo 'gã jemogyppyygi je ree?" e'i te 'ga, minamü mama'eay resaukaa ae upe. A'eramü pëë pejejemogyppyyka etee futat 'ga ree. Ojee pë mojemogyppyygukaawamü te 'ga mama'eay resaukari pë nupe. ⁴A'eramü pëë pejejemogyppyyka etee futat pejejemogyau 'ga ree pejejere'emamü futat. Nanuara tee Janeruwarete 'ga afutat. Ojee pejemogyppyyg awi peojere'ema te 'ga afutat. Ojee ae ojemogyppyygamü 'ga ae mu'akwaawi mama'e are. A'eramü ae ajemogyau esage Jarejuwarete 'ga upe. A'eramü mama'e tywera otywe'emamü ae pype. Nanuara tee Janeruwarete 'ga afutat. ⁵Jarejuwarete 'ga remifutar are pejejeapyoe'emamü pejeje'ega 'ga upe: "Ku'jyp. Nakwaawi ete je. Najereapyoi ete je eneremifutar are. A'eramü ene je mueapyou jereko esage are", 'jau ki pëë 'ga upe. A'eramü 'ga pë mu'akwaapa ee. Nije'eg wywrafena'uwari 'ga janee. Naoje'eg wywrafen imü rüi 'ga jane mu'ei ojeupe ae je'egamü.

⁶⁻⁸A'eramü pëë "je mu'akwaaw ape" 'ga upe 'e re pejejemogyppyyka etee 'ga ree. "Maran sipo 'ga je mu'akwaawi 'wei", pe'je kasi ne. Aipo 'jaramü ae 'y 'jawe. Sã'ã ywytua 'y pya ko katy. A'eramü 'ã 'y ryjuapi rerawau kwe katy. A'ere 'ã ipyau kwe katy nü. A'eramü 'ã erua ko katy nü. Nan ae Jarejuwarete 'ga rerowiaaramü. Werowiare'emamü 'ga, "mama'e mü emut jee", ojeupe pëë 'eramü, 'ga namura'uwari pë nupe ojeupe pënemientüjã. A'eramü pëë, "mama'e mü emut jee", 'ga upe 'jau, 'ga ree etee futat pejejemogyppyyka pejejemogyau. A'eramü te 'ga iapoi pë nupe, a'jea futat ojee pejemogyppyygamü.

Janeku'i jane Jarejuwarete 'ga ree

⁹Jarejuwarete 'ga ree ojemogyppyyk ma'e 'gã aku'iramü ajemogyau. Nitywi agawewi futat 'gã mama'ea. A'etea 'gã iku'iete futat ajemogyau. "Ku'jywa 'ga te nã'ã Jeruwaretea re'ã", 'jau ete 'gã ajemogyau. Okaraemã kwai re taetu amusipo 'ã 'gã ku'iramü okaraemã are etee? Naani. Jarejuwarete 'ga ree etee 'gã ku'ireteramü. ¹⁰⁻¹¹Amumera 'gã nipo Janeruwarete 'ga rerowiaara 'gã okaraemã kwajamü. A'eramü sipo aipo 'gã okaraemã are aku'iramü? Naani. Jarejuwarete 'ga ree te 'gã ku'iramü. Okaraemã ojewi teepawamü sipo 'ga 'arasigamü okaraemã are? Naani. Jarejuwarete 'ga ree tee 'gã jemogyppyygi ikaraemã'e'ema 'gã 'jawe futat. Nakaraemã are rüi 'gã jemogyppyygi. Ikaraemã kwai ma'e 'gã werowiat wejue Ku'jywa 'ga. A'eramü 'ga ikaraemã'e'ema 'ga 'jawe etee futat akou aku'iramü. Sã'ã 'ywyotyra, jü mewara. Kwaraya imom'ijaga imototoka. Nan tee futat ika'aranüü kwai ma'e 'gã. A'eramü pëë ika'aranüü kwai ma'eramü pejeka'aranüü are pejerowiaraipe'ema. Jarejuwarete 'ga ree te ki pejerowiar ete. Ka'aranüü are ae

rorypawera teepaw etee ae wi. Amanūmū erujewi jui. To. A'eramū futat atee pawamū aerorywa. A'ere Jarejuwarete 'ga ree aerorywa te nateepawa'uweri.

Mama'eaya ojesaukat janee

¹² Mama'eay upe aeruagamū a'jea futat werowiar awi ae poire'emamū nipo Janeruwarete 'ga 'jau janee: “A'jea futat je rerowiat pejepe ra'e. A'eramū pēē pejejua 'au je pyri ywag ipe. Nakwaparimū warāu rūi futat pejejemogyau 'au je pyri”, 'jau nipo 'ga janee. Aipo e'i futat 'ga janee afutaaramū najuejue etee futat. Aipo are jarejea'aramū jane jareku'iramū jarejemogyau 'awamū. ¹³ A'ere kasi mama'e tywer are pejeparuapoweramū pekwa ekoete Jarejuwarete 'ga ne. “Janeruwarete 'ga mama'eay wesaukat jee. A'eramū 'ga mama'e tywera apoukaa jee”, pe'je kasi ne. Niparuapowera'uweri 'ga mama'e tywer are. Mama'e tywera peapo, ne'ia'uweri 'ga janee. ¹⁴ Ae tee futat mama'e tywera wapo ekoete. Mama'e tywera peapo, naa'erāu rūi ae iapoi. Ae tee futat ea'at ekoete mama'e tywera apo are. A'eramū ae nanuaramū “'ga te mama'e tywera wapoukat jee”, 'jawe'em. ¹⁵ 'Gā tee futat wapo mama'e tywera. A'eramū 'ga wemifutar imū etee futat mama'e tywera apou. A'ere ae mama'e tywera apoaramū ako re nooa'uweri Jarejuwarete 'ga pyri. Mama'e tywera apoara 'gā nupe Janeruwarete 'ga “'au pejot je pyri”, ne'ia'uweri. “Muku pekwap pejejemogyau je wi nakamēsi rūi futat. Ywawuje futat peo muku je wi”, 'jau nipo Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā nupe.

¹⁶ Kunumimet, kūjāmet. Jepyuna 'jawe pejemogy jee. Jeporomutat je pē nee. A'eramū je 'jau pē nupe: “Pejemorytee kasi ne. Janeruwarete 'ga mama'eay wesaukat jee. A'eramū 'ga mama'e tywera apoukaa jee ai'i” 'jara 'ga i' me te ajemogyau. Na'ga rūi mama'e tywera wapoukat pē nupe. ¹⁷ A'jea futar iki pēnoryp Jarejuwarete 'ga ree. 'Ga 'ā mama'e esagea juejue amut janee. 'Ga futat 'ā 'ara wapo rakue. Kwat, jay, jaytata. 'Ara 'ā 'ga iapou janee rakue. Ku'emamū 'ā kwara opoa janee. A'ere 'ā okaaruwamū kwara osou nū. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga nanarūi. Nateepawa'uweri 'ga 'ūina jane wi. Nooa'uweri 'ga jane wi. Janeruwarete 'ga esage esage futat. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree. ¹⁸ Wemifutar imū futat 'ga 'ā ae apou rakue. A'eramū 'ga a'jea futat oje'ega rerowiaaramū jane mogyau wa'yramū. Jane ree 'ga jemuaēmi. A'eramū 'ga a'eramū oje'ega rerowiaaramū jane mogyau wa'yramū.

Janeruwarete 'ga remiayuwarete

¹⁹ Kunumimet, kūjāmet. Peapyaka ki je ree. Pejejeupe 'gā amū porogytaramū ki peenuw etee ra'ne 'gā pejejupa. Kamēsiete kasi 'ga peje'egawar ine. Pejemara'ne'emamū kamēsiete 'gā nee ne. ²⁰ Ae mara'nea naJaneruwarete 'ga remifutara rūi. A'eramū pēē pejekowe'em tesirūgatu 'ga upe. Ae mara'nea nuapoarūi Jarejuwarete 'ga remifutara. ²¹ A'eramū ki pēē mama'e tesirū apowe'em. Mama'e tesirū apo awi pejepoia. Nanuara te Janeruwarete 'ga afutat. A'eramū pēē Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat mama'e apou. 'Ga je'eg are tee ki peapyaka pejejemogyau. A'e are pejejea'aramū. A'eramū futat pejejeapyoramū ee. 'Ga rerowiaa nanē pejejemogyau nū. 'Ga je'eg are eapyo ma'eramū jane 'ga remifutara kwaawi. Oporogyta jane erowiarāmū 'ga jane katu'ogi jane mogyau wemiayuwamū. A'eramū nipo 'ga anure jane rerawau ywag ipe jane mogyau oje'pyri futat.

²² 'Ga je'ega renuparamū pēē pejejemoryteewe'em. A'jea futat pēē pejejea m'yina 'ga je'eg are. A'jea futat pejejeapyoramū 'ga je'eg are. Amumeramū te nipo ajee 'ga je'ega pekwaap futat tee. A'ere nipo nepeapoi mama'ea 'ga je'eg imū etee. A'eramū nipo pēē pejejemoryteeu pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga porogyta renupar ekoeteara 'gā nuapoi mama'ea Jarejuwarete 'ga je'eg imū. ²³⁻²⁴ Sā'ā ae u'aga resaga weraweraw are. A'ere 'ā ae ojesag ire awau ojepe'au jui. A'eramū futat 'ā ae ojemoka'jama nū. Nan ae Jarejuwarete 'ga porogyta renuwaiparamū. Enuwi futari numiamū. A'ere 'gā nuerowiari te. Nuapoi 'gā mama'ea 'ga je'eg imū. Naea'aru'jawi 'gā 'ga porogytafer are. ²⁵ A'ere nipo amumera 'gā Jarejuwarete 'ga porogyta renuwi katu futat. Oporogyta renupara 'gā Janeruwarete 'ga ikatu'oka. A'eramū ikatu'ogipyre'ra 'gā wea'aramū ajemogyau 'ga je'eg are au'jeteramū. Eapyo 'gā ajemogyau 'ga porogytafer are. A'eramū 'gā mama'e apou Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee futat, 'ga remifutar imū etee futat. 'Ga je'eg imū mama'e

apo re jane poiri mama'e tywera apo awi. A'eramū Janeruwarete 'ga u'eawera rupi etee mama'ea jane iaporamū ojejukau esage jane ree. Ae poaa 'ga mama'e apou wemifutar imū.

²⁶ Amumera 'gā ojemoryteeu ojee ajemogyau. Ajuago'wau ekoete, ojoje'ēwu'jaga ajaupe. Ojoje'ēwu'jag ire 'gā 'jau, "Je Jarejuwarete 'ga rerowiaara. Je Jarejuwarete 'ga muorypara", 'jau futatee 'gā ajemogyau. Aipo e'i nipo 'gā numiamū. Ojepupi tee futat 'gā jemoryteei. Nanarūi jane Jarejuwarete 'ga muorywi. ²⁷ Ku'jywa 'ga, Janeruwarete 'ga 'ā jane mu'e wemifutar are. "Pejuereko esage ki. Kūjā imen manū ma'e are ki pejejuka esage. Kunumijare'ema 'gā nee nanē pejejejukau esage nū. Mama'e tywera kasi peapo ne, Je rerowiare'ema 'gā 'jawe ne", 'jau 'ga 'ā rakue. Nanuara pyu te jane Ku'jywa 'ga muorywi.

2

Sajejuka pāwē ete futat 'gā nee

¹ Kunumimet. Kūjāmet 'jau. Peapyaka ki jeje'eg are. Janejararete 'ga Jejui Kristu 'ga 'ā esagesage ma'ea. 'Ga 'ā perowiat pejejemogyau. A'eramū pēē 'ga 'jawe etee futat pejejejukau pāwē pāwē pejejee. ²⁻³ Gā amū nipo 'ua owaēma pējatykaaw ipe, Jarejuwarete 'ga mogytaaw ipe. Waity esage munepa erua ofāyrū esage reewe. A'eramū nipo pēē mū 'jau pejejaupe: "Kuu. Kūima'eeteete 'ga nipo kwe", 'jau nipo pēē pejejaupe. A'eramū nipo pēē aipo 'ga ree pejejejukau esage 'ga rerawau apykaw esage 'arimū 'ga muapyka. A'eramū nipo ajepeja 'ga 'ua osou pē nupe nū. A'eramū nipo pēē aipo 'ga raity are pejemā'jāu nū. "Kuu. Nia'wyrui 'ga raitya ra'e nū'ū", 'jau nipo pēē 'ga upe. "Efu'am etee futat e'ama kūi. Eapygiweramū wyyu etee eapyk ekoete futat kūi", 'jau nipo pēē aipo 'ga upe. ⁴ Aipo 'ga upe 'jaramū nepereko esagei 'gā aju'jawe. Aipo pē'ea, "Ikaraemā ma'e 'gā etee esage", pe'je. "Ikaraemā'ema 'gā nia'wyrī", pe'je te pejejaupe poromū. A'ere naani. Aipoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. Naju'jawe rūi 'gā pereko. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nee etee pēpota'waa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe.

⁵ Peapyaka jeje'eg are. Janeruwarete 'ga ikaraemā'ema 'gā amū'ē wa'yra 'ga, Jejui 'ga rerowiaaramū. A'eramū ae a'jea futat 'ga rerowiarareteramū 'ga futaa. A'e 'gā etee Janeruwarete 'ga omogy wemiayuwamū 'gā nerawau ywag ipe ojepyrī 'gā manū re. ⁶⁻⁷ A'ere 'ā nepereko esagei ikaraemā'ema 'gā. "Ywyu etee eapyk ekoete futat", 'jau ete nipo pēē 'ga nupe pejejejukawe'em 'gā nee. Naikaraemā'ema 'gā nūi agawewi 'ā pē nereko tywet. Ikaraemā kwai ma'e 'gā agawewi 'ā pē nereko tywerete. 'Gā futat 'ā pē nerawau 'wyrīara 'gā nowase, pē je'ēwu'jaga ekoete 'ā Jejui 'ga rerowiarāmū ajaupe. A'eramū 'ā ikaraemā kwai ma'e 'gā pē nerekou tyweaete, Jejui 'ga kurapa pē nupe jepi. Ma'eramū sipo ajee ikaraemā kwai ma'e 'gā nee tee pejejuka? pejejejukau pāwē ete'ema 'gā nee? Pejejuka esage pāwē ete futat 'gā nee.

⁸ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are rakue. "Sā'ā pejejuka esagea pejejee. Nan tee futar iki pejejuka pejejee", 'jau 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are rakue. Aipoa 'ga je'ega rupi pejejemogyau esage 'ga upe. ⁹ Ikaraemā kwai ma'e 'gā nee etee pēporomutara sipo esage Janeruwarete 'ga upe? Naani. Aipoa nia'wyrī 'ga upe. Na'ga je'eg imū rūi aipoa peapo pejejemogyau 'ga upe. ¹⁰ Ga amū nipo 'jau: "Jarejuwarete 'ga porogyta je aenupap ja'wyja'wy", 'jau nipo 'ga akou. "Amume'ri are ete te aje je najeparuapoweri. A'eramū je iapowe'em", 'jau nipo aipo 'ga akou. Aipo 'ga nia'wyrī Jarejuwarete 'ga upe. Nuenupawi katu katu 'ga 'ga porogyta. Ināinānī'ī etee 'ga enuwi. Aipoa nia'wyrī Janeruwarete 'ga upe. A'eramū 'ga ojekwau Ku'jywa 'ga upe. ¹¹ Janeruwarete 'ga 'ā 'jau janee rakue: "Peko awi pejejemirekoe'ema kūjā are", 'jau 'ga janee rakue. "Peporojuka awi", nanē nū 'jau 'ga janee rakue. A'eramū nipo amumera 'ga okowe'em futat wemirekoe'ema kūjā are numiamū. A'ere nipo 'ga 'ga amū jukai. A'e 'ga ojemotywet Jarejuwarete 'ga upe 'ga amū juka re. 'Ga nuenupawi katu Jarejuwarete 'ga porogyta. ¹²⁻¹³ A'eramū ki pēē 'ga je'ega renupa katu katu. 'Ga 'eawer imū etee futat pejejemogyau 'ga upe. Oporogyta renuu ire 'ga pē katu'ogi. A'eramū futat 'ga pē mueapyou oje'eg are, mama'e tesirū apoukare'ema pē nupe. A'eramū 'ga 'jau pē nupe: "Jeporogyta peenup katu katu ra'e. A'eramū pēē pejejesageramū jee", 'jau nipo 'ga pē nupe. A'eramū ki pēē 'ga je'eg imū etee futat mama'e mome'wau 'gā

nupe. Pejeporogytau esage pejejemogyau 'gã nupe 'ga je'eg imû etee futat. Anure nipo Janeruwarete 'ga ae majatykai wowase tapy'yi tesirûmera reewe futat. Aipoa 'ara rupi nipo 'ga jane mome'wau 'gã nupe 'gã nowase. Ajuee ae jemuaême'emawera rerapoa 'gã nupe. Aipo 'gã nee Janeruwarete 'ga ajemuaême'ema. Ajuee ajemuaêm ma'efera 'gã nee etee te nipo 'ga jemuaêmi. A'eramû nipo 'ga ajuee ajemuaêm ma'efera 'gã nerekou tywere'ema, wowase ae majatykaawa 'ara rupi.

Jejui 'ga rerowiaararete 'gã ojopooa

¹⁴ Kunumîmet. Pêê 'ã jerewirera 'jawe. Kûjâmeramû 'ã pêê jerenyra 'jawe. A'eramû ki pêê jeje'ega renupa katu. 'Gã amû nipo, "Je Jejui 'ga rerowiaaramû ako", 'jau nipo 'gã ajaupe. A'ere nipo 'gã nako esagei Jarejuwarete 'ga je'eg imû. A'jea sipo poromû futat 'ga 'eawera? Naani. E'i ekoete 'ga akou. Jejui 'ga rerowiaararete 'gã ajemogy esage ete 'ga je'eg imû. A'eramû nipo 'ga werowiaararete 'gã etee imonuy imogyau ojepyri 'gã manû re. ¹⁵ Jejui 'ga rerowiaara 'ga amû nipo 'ua owaêma pê nupe waity torotoro'gi rerekou. Wemi'urame'emamû nanê nipo 'ga 'ua owaêma pê nupe 'eramû sipo pêê 'ga mama'e tywe'ema resakawe maran 'ga rerekou? Ma'ja sipo peapo 'ga upe? ¹⁶ A'ere nipo mama'e mû nepemonoi agawewi 'ga upe. A'etea nipo pêê, "Ere ewau epy'a'wre'emamû ekou. Ejemi'war iki ekou. Ejaitya nanê imojopy'rau nû", 'jau nipo pêê 'ga upe. A'eramû 'ga ma'ja 'wau? Pemono sipo mama'e mû 'ga upe aipo 'ga upe 'jawamû? Pemono nipo taity ape 'ga upe "emajapy'ru ejaitya" 'ga upe 'jawamû? Naani. Aipo 'ga upe pe'e ekoetea sipo esage? Naani. Aipo pe'je ekoete te pejejemogyau 'ga upe. Nan ki peapo, ne'ia'uwari Janeruwarete 'ga jatee rakue. "Pejopoar iki. Pêpota'wa esage ki pejejee", e'i te Janeruwarete 'ga jatee rakue. ¹⁷ A'eramû pêê Jejui 'ga rerowiaaramû pejejopooa esage pejejejukau esage pejejee. Nan te ae 'ga porogyta renuparamû iapoi. Nanuara te Janeruwarete 'ga afutat. Jarejuwarete 'ga porogyta renupare'emamû pêê peje'eg ekoete, "Je 'ga rerowiaara", pe'je ekoete te.

¹⁸ Jejui 'ga rerowiaaramû nipo pêê mû 'jau, "Je nanê Jejui 'ga rerowiaara", 'jau nipo pêê. A'ere nipo nepeenuwi katu katu 'ga porogyta. A'ere nipo aipo 'e reewi nepejopoari, pejejemuaême'ema pejejee. A'eramû nipo a'jea futat Jejui 'ga rerowiaararete 'ga 'jau aipo 'jara 'ga upe: "Jejui 'ga rerowiaara je, ere 'ã. A'ere 'ã nerepoari 'gã ekou. Je te 'ã a'jea futat 'ga rerowiararetea. Esak je 'ga je'eg imû etee 'gã poara", 'jau nipo 'ga 'ga upe. A'eramû je a'eramû 'jau pê nupe: Jarejuwarete 'ga rerowiarareteramû ae 'ga porogyta renui. Opo'ta'wa esageramû ajuee. 'Ga je'eg imû mama'e apoare'emamû ae 'ga rerowiare'ema 'gã 'jawe etee futat ae rekoi. A'eramû pêê Jejui 'ga rerowiarareteramû mama'e apou 'ga je'eg imû etee futat. A'eramû 'gã pê nesaka, 'ga je'eg imû mama'e aporamû. "Kuu. Nan te ae Jejui 'ga rerowiaaramû ra'e", te'i 'gã pê nesaka 'jau. ¹⁹ "Ku'jywa 'ga etee futat Janeruwaretea. Nirûi futari 'ga", te'i 'ga pê nesaka 'jau. A'jea futat aipoa morogytau. A'ere 'ã pêê 'ga porogyta renupare'emamû mama'eukwaawa 'wryiara remiayuwâuwe pejemogy. Mama'eukwaawa nanê 'ã Janeruwarete 'ga okwaup futat numiamû. "Oporogyta renupare'ema 'gã 'ga omonu tata rakuwa upe 'gã nerekou tyweaete" 'e 'ã ikwaapa futat numiamû. A'etea 'ã nuerowiari 'ga porogyta. Mama'e tywera apo are etee futat 'ã wea'aramû. Oyyita futat tee Janeruwarete 'ga wi. Ikyjea erekou imoyyita futat tee. A'etea 'ã nuerowiari 'ga porogyta. ²⁰ Pejeagairanamû etee 'ã pejejemogyau. "Jarejuwarete 'ga rerowiaara je", 'jau nipo pêê numiamû. A'ere nipo pê'me ate. Peenuw ete agawewi futat 'ga porogyta numiamû. A'etea pêê enupare'ema 'jawe ete peko, 'ga je'ega rupi etee pejejemogyawe'em. A'eramû pêê a'eramû pejejemoryteeu pejejemogyau.

²¹ Pênea'ar iki Abraão 'ga ree. Abraão 'ga 'ã janepypa. 'Ga 'ã ako Jarejuwarete 'ga porogyta renuparareteramû rakue. Ma'ja ajee 'ga wapo ojefutarukaawamû Jarejuwarete 'ga upe rakue? Majepei tee 'ã Abraão 'ga ra'yra 'ga rakue. A'eramû 'ã 'ga oporomutaramû nanimime wa'yra 'ga ree rakue. A'eramû 'ã Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe rakue: "Eja'yra 'ga ejuka iapyau jee, a'e pa je 'ga upe kwy. Taesak 'ga a'jea futat tejerowiara 'jau kwy", 'jau 'ã Janeruwarete 'ga ojeupe rakue. A'eramû 'ã 'ga 'jau Abraão 'ga upe rakue: "Eja'yra 'ga eroo wytyra apyte'rarimû. Peu 'ga terejuka iapyau jee 'jau", 'jau 'ã 'ga 'ga upe rakue.

A'eramū 'ā Abraão 'ga wa'yra 'ga rerawau 'ga 'eawer ipe rakue. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga je'egi erujewi 'ga upe rakue nū. A'eramū 'ā 'ga 'ga ra'yra 'ga jukaukare'ema 'ga upe rakue. “A'jea futat je rerowiar ape ra'e. Je muoryw ape ipyu, jeporogyta renuwa pyu. Ene 'ā eneresagesage jee”, 'jau Janeruwarete 'ga Abraão 'ga upe rakue. ²² Abraão 'ga werowiat 'ga porogyta rakue. A'eramū 'ga 'ga 'eawer imū etee futat mama'e apou akou Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jawardū Abraão 'ga upe. “Ene 'ā a'jea futat je rerowiar ape”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. ²³ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Abraão 'ga remiapofera kwasiarukari ka'aran are 'gā nupe rakue. A'jea futat aipo 'ea. “Abraão 'ga a'jea futat je rerowiaararetea. Jejekoty'aawaretea nanē 'ga nū. A'eramū 'ga a'jea futat wesageramū jee”, 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukaa ka'aran are 'gā nupe rakue. ²⁴ Jane nanē nū, “Jarejuwarete 'ga je arowiat” 'e re mama'ea siapo 'ga je'eg imū etee. Oje'ega rupi etee mama'e apoare'ema 'gā nupe 'ga, “esagesage 'ga jee”, ne'ia'uweri. Oporogyta renupara 'gā nupe etee 'ga 'i, “esage 'ga jee”, 'jau.

²⁵ Nan tee Raape ēē rakue. Kūjāmene'ema agawewi ēē rakue. A'etea ēē Janeruwarete 'ga rera renupawe werowiat akou rakue. A'eramū ēē 'ga remiayuwa 'gā mima oje'wyr ipe 'gā a'gwau 'gā nee ifuwet ma'e 'gā nui rakue. Kaaruwamū ēē 'jau 'gā nupe: “Ajepeja pe rupi pekwap pejeka'jama wā nui”, 'jau ēē 'gā nupe rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau ēē upe: “Je rerowiar ape ekou ra'e. Jeremiayuwa 'gā nee erejejuka esage ra'e. A'eramū ene ejesageramū jee. A'eramū je ene rerekou tywere'em eneremiapofer are”, 'jau 'ga ēē upe, wemiayuwa 'gā ēē iapiisukare'emamū rakue.

²⁶ Sā'ā ywyrapara a'wyre'ema u'ywe'eme. Nan tee futat jane. “Jarejuwarete 'ga je arowiat”, 'jarekoetearamū 'ga je'ega rupi etee mama'ea niapoi. Ia'wyre'emamū ae reko'i. A'eramū ki pēē, “Jarejuwarete 'ga je arowiat” 'jaramū mama'e apou 'ga je'ega rupi ete nanē nū.

3

Au'je pejeje'egaiw ire

¹ Kunumimet. Kūjāmet. Pēē mū nipo pēnekowet Jarejuwarete 'ga porogytafer are pejejamū'jaramū. A'ere ki pēneapyo ra'ne 'ga je'eg are pejejamu'e are. Kasi a'e pe 'ga pē nereko tyweretei pejejamu'e tyweramū ne. Moromu'jaramū tee 'gā 'jawe kasi pēē ne, pejejamu'e re peo pejejemogyau mama'e tywera apou 'gā nupe ne. Nanuaramū pejamu'e futat numiamū. A'ere pejejamu'e reewi mama'e tywera apou nū 'ea nia'wryi. Kasi a'e pe nanuaramū pēnemimu'efera 'gā 'i ajaupe ne: “'Ga 'jawe tee futat jane iapoi”, 'jau 'ga remimu'efera 'gā ajaupe ne. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga ajamu'e tyweraera 'ga rerekou tyweaete, oje'eg are 'gā mu'e tyweramū. Moromu'jatyweara 'gā akotee ma'e 'gā tywera wapyraap Jarejuwarete 'ga upe. ² A'je futat 'ā ae mama'e tywera apoare'emamū nokoi amū. Jeju'i 'ga rerowiaaramū miamū 'ā jane jare'aka'jāmai'wamū mama'e tywera apou. 'Ga amū iypy we ajaupe oje'egaiwe'em ire amunipo 'ā 'ga amū reko'i wesageramū. A'ere 'ā ae nitywi futari amū iypy we ajaupe ije'egaiwe'emamū rakue. Iypy we 'ga amū ajaupe oje'egaiwe'em ire amunipo 'ā 'gā wesageramū futat ajemogyau. Nuapoi futari amunipo 'ā 'ga mama'e tywera. A'ere 'ā ae nitywi te nanuaramū rakue. ³ Sā'ā ae kawaruu 'arimū wapyg enume imory'weawa monoa ijuru pe. A'eramū 'ā ae imory'weawa iāma koka opo pe. A'eramū 'ā ae kwe katy ikwawiweramū kwe katywaru iāma matāu jupe. Ko katy ikwawiweramū 'ā ae ko katywaru iāma matāu jupe nū. Inugagatu pe rupi. Ee oporomory'weweramū 'ā ae imory'weawa iāma matāu pāwē jupe. A'eramū futat 'ā opytau. Niapoi'i agawewi futat 'ā imory'weawa. A'etea 'ā wereko. ⁴ Sā'ā yaruu ku'ookawa nanē nū 'ā niapoi'i agawewi. A'etea 'ā iku'ookara 'ga anugatu iku'ooka'wi pyu, 'y rypojuga rupi inuga esage. ⁵ Nan tee futat 'ā janekūa. Niapoi'i agawewi futat. A'etea 'ā ae morogytauu mome'wau ipyu.

Tata 'ywa nanē 'ā niapoi'i agawewi nū. A'etea 'ā kouu pype amu'aramū enyu ko pype ojepoje'ogukare'ema weny re. ⁶ Nan tee futat 'ā janekūa nanē nū. Morogyta mome'u re opike'ema futat nū okwasi'wau 'ā. Jarejemote'arukaa 'ā jareje'egaiwa pyu, jarejemogyau ipyu futat 'ā jarejoje'ēwu'jaga. Niapoi'i agawewi 'ā janekūa 'upa janejuru pe.

A'etea 'ā jane ipyu futat jarejemote'aa. Ipyu futat jane 'ā jareje'egaiwamū jarejemogyau. NaJarejuwarete 'ga je'eg imū rūi jane 'ā jarejoje'ēwu'jaga jarejemogyau. Mama'eukwaawa 'wyrriara je'eg imū te jane joje'ēwu'jagi. ⁷Sā'ā ae wyra'yra ppyga imota'waa weymawamū. Wyra'yra 'ā ae ipyyka. Owewe ma'ea 'ā ae wyra'ia'yra ppyka. Jowosipewa'yra 'ā ae ipyyka. Piraa'yra 'ā ae ipyyka. Mīmēra 'ā ae ipyyka weymawamū imota'wau. Ota'wa re 'ā ojerekoukaa esage ae upe. ⁸A'ere janekūa nanarūi. Nimota'waarūi futari jane jarekūa. Nitywi ae amū akū mota'waaramū. Sā'ā moja afuaga rerekoa ajuru pe ae apisawa. Nan tee futat jane jarejomote'aawa rerekoi jarejuru pe. Jarekū mū futat jane jarejoje'ēwu'jaga. ⁹Majepei tee agawewi futat 'ā janekūa. Ipyu etee futat 'ā jareporogytau esage Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'ā jane anurenure'i ipyu futat jarepytuna 'gā ago'wau nū 'jau. Janeruwarete 'ga 'ā jane apo oje'jawe futat rakue. Ma'eramū sipo ajee jane juago'oi? 'ga 'jawewaramū jane juago'oi? ¹⁰“Ene 'ā eneresagesage”, 'jau futatee agawewi 'ā jane Jarejuwarete 'ga upe. A'ere 'ā jane aipo 'ga upe 'e re aipo 'ga upe 'jare'ema 'jawe etee jarewau morogyta tywera mome'wau nū 'jau. A'ere nanuara nia'wryi. Peapo awi nanuara. ¹¹'Ya te aje 'ā najane 'jawe rūi. 'Ywu'ywura rupi 'ā 'y esagea etee 'ua. Natypykureri 'ā 'ya 'ua 'ywu'ywura rupi. Iky'a ma'ea iky'a ma'ea etee futat nū. Iky'ae'ema 'ā iky'ae'ema etee futat nū. A'ere ae nanarūi. Ae wī morogyta paraparawamū 'ua. Majepeja aejuru rupi etee futat ae oporogytau esage oporogytau tywet 'jau. ¹²Sā'ā y'wa o'yw are etee futat i'aa. Nopopori 'ā y'wa'aa ojo'yw ekoete are. O'yw are etee te 'ā y'wa'aa opopoa. Y'waiwa'aa 'ā nopopori amyneju 'yw are. Mamāūū'a 'ā opopore'ema 'yypo are. Nan tee futat 'ā ae 'y ky'a awi 'y esage ppyke'ema. Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: kunumimet, kūjāmet 'jau. Jarepytuna 'gā ago'oaramū jarejemogy re maran Jarejuwarete 'ga muorypa? “Ene te 'ā eneresagesage”, Jarejuwarete 'ga upe 'e re jarepytuna 'gā ago'wau 'ea nia'wryi Janeruwarete 'ga upe, a'e je pē nupe.

I'akwaap ma'e

¹³Pēē mū te nipo ajee i'akwaap ma'eramū peko. Eapyo ma'e 'gā mama'e esagea tee wapo. Oje'ega esage etee ajemogyau. Eapyo ma'e 'gā ajemuaēma ajuee. Esagesage 'gā. Eapyo ma'e 'gā nojerowiaraiwi ojee etee. Nan te ae Jarejuwarete 'ga remimueapyoferamū. A'eramū nipo aipo 'ga resakara 'gā 'jau: “Ga 'ā eapyo ma'ea”, 'jau nipo 'gā 'ga resaka. ¹⁴A'ere nipo pēē mū iporerekoaywet ma'eramū peko. Pēē mū nipo imara'ne ma'eramū. Pēē mū nipo pejejeupe tee mama'e apou. A'ere poromū pē'me ate, “je te 'ā je'akwaap katu katu” pēē 'jawamū. ¹⁵Nanarūi ae Jarejuwarete 'ga remimu'akwaawaramū. Naojee te rūi ae jerowiaraiwi. Ojee tee ojerowiaraiw ma'eramū pēē naJarejuwarete 'ga 'Agesage arūi pē mueapyoi. Pejemueapyo ekoete te. Mama'eukwaawa 'wyrriara te pē mu'akwaaw ekoete mama'e tesirūmer are. ¹⁶A'eramū nipo iporerekoaywet ma'e 'gā ajamueu. Ojee etee ea'at ma'e 'gā netee nipo 'gā ajamueu ojoje'eg are. A'eramū futat nipo 'gā ojomotywea Jarejuwarete 'ga upe. ¹⁷A'ere jane Jarejuwarete 'ga remimueapyoferamū jane nanarūi. 'Ga porogyta kwaaparamū jane niapoi futari mama'e tywera. Jane 'ā jarejamueukare'ema. 'Ga porogyta kwaawa 'ā jane mojejukaukar esage etee te jarejuee. Sā'ā y'wa 'yw esagea. Y'wa esagea etee 'ā i'aa y'wa 'yw esage are. Nan tee futat jane 'ga porogyta renuparamū. Mama'e esagea etee iapoi. Jarepota'wa pāwē pāwēnamū ete futat jarejemogyau jarejuee. 'Gā amū te nipo ajee ako esage janeremiesagamū etee. A'ere janereatywi akowarū'em. Ojomoryteeu akou. A'ere jane nanarūi 'ga porogyta renuparamū. Jane a'jea futat jane reko esagei. Jarejueatywi miamū futat jane reko esagei. ¹⁸Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nipo oje'ega ajaupe, “au'je pejemara'ne re pejejuee”, 'jau nipo 'gā ajaupe. “Pēpota'wa esage etee pejejuee”, 'jau nipo 'gā ajaupe. A'eramū nipo ajuee imara'ne awi ojomosiara 'ga wesageramū akou Jarejuwarete 'ga upe.

4

Jarejuwarete 'ga remiaywarete

¹Ma'eramū sipo pēē mū au'jeteramū pejejamueu? Pejejee etee te pēnea'at. Pejejamuaēma mama'e are etee pejejemogyau. A'eramū pēē a'eramū au'jeteramū pejejamueu pejejemogyau. ²Mama'e mū nipo pefutat pejejemogyau. A'ere nipo nepētywi

pejemifutara pyu. A'eramū nipo pēē pejefueweramū pejemifutara rerekwara 'gā juka are. “Maran ajee jane nanē janetywi ipyu 'ū?” 'Jau nipo pēē pejejuerekoayau pejemomama'e are. A'eramū nipo pēē pejejamueu pejemifutar are. Ma'eramū sipo pēē nanē nepētywi pejemifutara pyu nū? Nepeenūi te Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē a'eramū pejetywe'emamū pejemifutara pyu. ³Ma'eramū sipo 'ga imure'ema pē nupe ojeupe pēē enūjamū? Pejemaku'i eteeawamū te peenūi 'ga upe. A'eramū 'ga a'eramū imure'ema pē nupe. ⁴Ma'eramū sipo pepoit Jarejuwarete 'ga rerowiari awi? Omen awi opoit ma'e 'Jawe pēē. Nepekwaawi nipo “ywy pewara mama'e are etee ea'at ma'eramū ae rekoi Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'emamū” 'ea? 'Ga rerowiare'ema 'gā nemifutar imū mama'e apoara 'gā nanē ajemogy Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'emamū nū. ⁵Ymā te Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari U'agesage are rakue. Nakwasiarukari tee 'ga ee. U'agesagea 'ā 'ga amut werowiaaramū janee. A'jea futat 'ga 'Agesagea iro 'Jau ae ree, 'ga wi ae poira futare'ema. Sā'ā ae kūjā are iro ae 'ea. Nan tee futat 'ga 'Agesagea iro'i ae ree. ⁶A'ere 'ga 'Agesagea te jane mogyi jane mamuakaa 'agamū mama'e tywera apoukare'ema ae upe. Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari aipo 'gā nupe rakue:

“Je poar ape 'Jara 'gā je apoat tejemifutar imū mama'e apoukaa 'gā nupe.

Je nafutari 'ga tepoara 'Jara 'gā te ajee je napoari.

Aipo 'Jara 'gā ajemogy je ree iporomutare'emamū”,

'Jau 'ga inugukaa ka'aran are rakue.

⁷A'eramū ki pēē Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū “ore mu'e ape ejemifutar are. Taruenup eneje'ega 'Jau”, 'Jau ki pēē Jarejuwarete 'ga upe pejeje'ega. Mama'eukwaawa 'wyriara pejejeupe ije'egamū ki pe'je jupe “Naeneje'ega rūi je aenup. A'eramū ene ejepe'au je wi”, 'Jau ki pēē jupe. A'eramū ojepe'au pē nūi. ⁸Ojee te pēnea'aramū Janeruwarete 'ga jekwaawukari pē nupe. Pejetywer awi pepoit. Pejemogy esage 'ga upe. “Je Jarejuwarete 'ga je'ega aenup”, 'Jau nipo pēē mū pejejea'aramū. A'ere nipo pēē aipo 'e re mama'e tywera apou 'ga remifutare'em imū nū. A'eramū 'ga je'ega renupare'ema 'gā 'Jawe te pejemogy ne. Au'je nanuara apo re. 'Ga remifutar imū a'jea futat pēē iapoa te esage 'ga upe. ⁹Pejetywera peru'arasig erajemogyau. Pejoo'o pejetywera upe. Pejeku'iawera peroo'o erajemogyau, eru'arasiga. ¹⁰Ajemotywet je enee ojeupe pēē 'eramū Janeruwarete 'ga pētywera tomoit pē nūi 'Jau. Pejetywera pejejewi imoir ire pēnesage pejemogyau 'ga upe nū.

Au'je pejejuago'o re

¹¹“Ga 'ā nia'wyri akou Jarejuwarete 'ga upe”, pe'je awi pejejaupe. Au'je pejuago'o re. Janeruwarete 'ga 'ā “pejuereko esage ki”, e'i 'ga 'ā janee rakue. A'eramū pēē pejejuago'oramū 'ga porogyta renupe'ema. 'Ga porogyta renupa katuare'ema 'gā 'ga kurapara 'Jawe ajemogy 'ga upe. 'Ga porogyta renupare'emamū nanē pēē 'ga kurapara 'Jawe pejemogy 'ga upe. 'Ga porogyta kuraparamū nanē nepeenuwi 'ga porogyta. “Je te 'ā je'akwaap Jarejuwarete 'ga apyraap”, 'Jau nipo pēē 'ga porogyta kuraparamū. ¹²Janeruwarete 'ga te jane kwaap. 'Ga te oje'ega amut janee. Oje'ega renupare'ema 'gā 'ga ikwaapa futat. Aeremiapofera nanē 'ga ikwaapa futat. 'Ga te ae katu'ok aetywer awi. 'Ga te e'iarū janee, “tata pe ekwap”, e'iarū janee. Aerefetee aipo ne'i arūi ajaupe. Nijokwaawi jane. Nikwaawi jane jarejotywera. A'eramū ki pēē, “ga nipo 'ā nia'wyri akou Jarejuwarete 'ga upe”, 'Jawe'em pejejaupe.

Janeremiaporam

¹³Peapyaka ki jeje'eg are. Pēē mū nipo pejeporogytau pejejaupe. “Ai'iwe je oi kwe pe ajepēja amunaw ipe teporowykyau, tejeaka'aranūi ruga tekou. Tek'a'aranūi re nipo tejua ikokwar are nū”, 'Jau nipo pēē pejejaupe. A'ere kasi aipo pe'je ne. ¹⁴Nikwaawi jane jarejamiaporama ai'iwe. Nikwaawi jane ai'iwe jaruete jarejekoa. Nikwaawi jane jaremanūa. Ywysiga 'Jawe jane. Sā'ā ywysiga jywa ai'iwetete. A'ere 'ā kamēsiete ojeupi pap nū. Nan tee futat jane. 'Awamū jaruete jane jemogyi numiamū. Ai'iwe nipo jane maran gatu jaruete'em jarejemogyau. Nikwaawi jane. ¹⁵A'eramū ki pēē aipo 'Jau te pejeje'ega: “Jarejuwarete 'ga ifutar ire nipo je oi peu teporowykyau”, 'Jau ki pēē pejeje'ega.

¹⁶ A'ere 'ā pēē aipo nepe'jei. Peje'ēran ekoete te 'ā pejejemogyau. Pejejemiaporam are ete 'ā pejerowiaraip. Mama'e are pejejea'awamū ete 'ā pēparuapowet mama'e are. “Je te futat mama'e aapo tejee. Najepoarukari je Jarejuwarete 'ga upe”, 'Jau nipo pēē pejejemogyau numiamū. A'ere aipo 'ea nia'wyri. ¹⁷Jarejuwarete 'ga remifutara 'ā pekwaap. A'eramū pēē 'ga remifutar imū mama'e apoe'em ire pejejemotywea Jarejuwarete 'ga upe.

5

Ika'aranūū kwai ma'e 'gā neko tyweawam

¹Ika'aranūū kwai ma'eramū ki peapyaka jeje'eg are. Pēē mū 'awamū ika'aranūū kwai ma'eramū futat numiamū. A'ere nepeenuwi Jarejuwarete 'ga porogyta. A'eramū nipo pēē anure pejekou tywet. Pē'arasiga nipo pē nerekou. Peje'arasiga nipo pēē erajaa'wau erajemogyau. ²Pēkaraemā nipo i'mu'muga etee i'wau. Pēnaitya nipo kupi'ia tee i'waupap. ³Pēka'aranūū ywop'eia nipo weposipopawamū etee 'upa. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga wowase ae majatykaaw ipe, tekotee 'gā 'Jau pē nupe: “Esak ika'aranūū kwai ma'e 'gā. Ika'aranūū kwai agawewi 'gā 'ā jepi. A'etea 'gā 'ā akate'em ajaupe jepi. Nomono'i futari 'gā ape 'gā nupe. Weposipopawamū etee futat 'upa. A'eramū i'mu'muga etee futat i'waupap tuwamū”, 'Jau nipo 'gā pē nupe. Sā'ā mirurua aero'o moto'oma ae mojero'wua. Nan tee futat nipo pēē ika'aranūū kwai ma'eferamū. Pēka'aranūū 'mu'mugera pēnakate'emawera resaukari. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga pē nerekou tywet ee. ⁴Ka'aranūūa 'ā pemono'og ekoete jepi. A'ere 'ā nepemepyi pejejemiyuwa 'gā jepi. A'eramū nipo 'gā pē mome'wau Jarejuwarete 'ga upe. “Kwaiwete agawewi 'gā ka'aranūūa. A'etea 'gā nomepyi ojeupe ore porowykyramū ikue”, 'Jau nipo 'gā pē mome'wau Jarejuwarete 'ga upe, Pājēeteete 'ga upe.

⁵Awa ywy pe pejejemogyau kwaiwete futat pēka'aranūūa. A'eramū 'ā pēē peje-porowykawe'em. Pejejemifutara etee 'ā pēē iapou. Sā'ā pēē pejejemawamū mū moky'ra i'upyrāmū. A'eramū 'ā pēē imoporowykykare'ema. A'eramū 'ā pēē iky'ra re ijukau. Nan tee futat pēē. Nepeporowykyi. Pejejemifutara etee 'ā iapou. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga pē monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe pē nerekou tyweaete. ⁶Ika'aranūū kwai ma'eramū pēē mū pejejajukaukaa ekoete pejejaupe. 'Wyriara upe nipo pēē 'gā amū nerawau ekoete 'gā je'ēwu'jaga. “Ekoay 'gā mama'e tywera apou jee. Ejukaukat 'gā”, 'Jau nipo pēē 'wyriara upe. A'eramū nipo pēē 'gā jukaukaa ekoete. Nuapoi agawewi nipo 'gā mama'e tywera. A'etea nipo 'gā 'gā jukaukaa ekoete. Nuerowiari tāmējē 'gā, “naapoi je mama'e tywera” 'gā 'eramū. Nika'aranūūi wejue 'ga. A'eramū 'ga ojepyare'ema.

Peapesak Jarejararete 'ga rura

⁷Pēē 'ā jepytuna 'jawe jee. Pejejereko tyweramū kasi pejepyat ne. Janeruwarete 'ga te nipo pē nepyat anure. Jarejararete 'ga jewyra ete ki peapesak pejejemogyau pejejemogekowe'em futat. Sā'ā aeko jaramū ae jemogya ko pypiara tyarū rapesaga. Najema'nēma'nēi 'ā ae ityarū are. ⁸Nan tee futat pejemogy Jarejararete 'ga rura rapesakaramū. Pejejorypawe'emamū futat pejejemogyau. Anurenure'i nipo 'ga ruri nū. Ko futat nipo iwaēmi ja'wyja'wy 'ga ruawa upe. A'eramū pēē pejejemogyppyka etee futat pejejemogyau 'ga rura rapesaka.

⁹Pejuago'o awi tesirūgatu Jejui 'ga rerowiaara 'gā amū nekoramū. Najane rūi sajuereko jarejeape. Jejui 'ga te jane rereko weape. Anurenure'i futat nipo 'ga ruri. A'eramū 'ga te “nepēa'wryi pēē Jarejuwarete 'ga upe”, 'Jawarū jane. Jane, nepēa'wryi pēē Jarejuwarete 'ga upe jarejaupe jane 'e re nipo Janeruwarete 'ga jane rereko tyweretei aipo jarejaupe 'eawer are.

¹⁰Kunumīmet. Kūjāmet 'Jau. Pēnea'ar iki Jarejuwarete 'ga porogyta mome'warera 'gā nee. Ymā 'ā 'gā jemogyi Janeruwarete 'ga porogyta mome'waramū 'gā nupe rakue. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga porogytafer are iporenuwiwere'ema 'gā 'gā nerekou tyweretei rakue. A'ere 'ā 'gā wereko tywereteramū miamū 'gā nopoiri futari Jarejuwarete 'ga mome'u awi rakue. Uag ma'e 'gā te ajemogy wereko tywera upe. Ojemouaga etee futat wereko

tyweramū. A'ere 'gā jero'wuro'wui etee futat Jarejuwarete 'ga porogyta mome'u are. ¹¹“Jarejuwarete 'ga porogyta mome'warypyara 'gā iku'i ajemogyau rakue”, sa'e 'ā jane 'gā mome'wau jepi. “Nopoiri futari 'ā 'gā Jarejuwarete 'ga porogyta mome'u awi rakue”, 'jau jane 'ā jepi. Sā'ā Jo 'ga rakue. Jo 'ga rerekwawer are pēnea'at. Jo 'ga 'ā ojemouaga etee futat akou wereko tywera upe rakue. Opoire'ema futat Jarejuwarete 'ga rerowiar awi rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau ojeupe: “Esagesage Jo 'ga jee. Wereko tywerete agawewi 'gā 'ga je ree. A'etea 'ga nopoiri futari je rerowiar awi”, 'jau Janeruwarete 'ga Jo 'ga upe, ojerowiaa Jo 'ga ree rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga mama'e esage monou Jo 'ga upe. Janeruwarete 'ga 'ā a'jea futat ajemuaēm jane ree. Opota'waramū futat 'ga jane ree. A'eramū 'ga mama'e esage mua janee.

¹²Awamū je mama'e mū ree pē mū'eī. Pejejaupe pejeporogytau ki peporogyta esage etee futat. Mama'e a'jea etee futat ki pemome'u pejejaupe. “Mama'ea je aapo”, 'jau ki a'ea peapo peje'eawer imū etee. Amumera 'gā nipo o'me ekoeteramū, “ywagipewara 'gā neape je mama'e apoi. Ywy apoarera 'ga reape nanē je iapoi nū. Je kwaap 'gā. Okwaap 'gā jeremimome'ua a'jea futat”, 'jau futatee nipo 'gā ajemogyau. A'ere kasi pēē aipo pe'je ne. “Je renūi ekoete kasi pejepe ne”, 'jau 'ā Janeruwarete 'ga janee rakue. Aipo pē 'e ekoeteramū nipo Janeruwarete 'ga 'i pē nupe: “Nepēa'wyretei jee”, 'jau nipo 'ga pē nupe, pē monou muku ojewi.

Pemono ki pejeje'ega 'ga upe

¹³I'arasig ma'eramū pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. Iku'i ma'eramū maraka ra'aga 'ga muorypa. “Ene te 'ā eneresagesage ore”, 'jau ki pēē pejemaraka'aga Jarejuwarete 'ga upe. ¹⁴Pejekaruaramū ki Jejui 'ga rerowiaara 'gā 'wyriara 'gā peenūi amū. “Pejot pejeje'ega monou Ku'jywa 'ga upe je ree”, 'jau ki pēē 'gā nupe. A'eramū 'gā 'ua Jejui 'ga rer imū miarakawenana monou pēapyte'rarimū oporogytau Jarejuwarete 'ga upe pē nee. ¹⁵Ojeupe werowiaara 'gā porogyta re Janeruwarete 'ga pēkaruara pe'ai pē nui. Pētywera reewe ipe'au pē nui. ¹⁶Pēē mū nipo mama'e tywera apo awi pejejeateea'ne'emamū. A'eramū ki pejemome'u pejejaupe. A'eramū pēē pejeje'ega pejejotywer are Jarejuwarete 'ga upe. Aipo 'jau: “Kiapi'ni. Mama'e tywera 'ga wapo akou. A'eramū 'ga 'awamū otywera reru'arasiga erekou. A'eramū ene 'ga katu'oka 'ga tywer awi. Emoit 'ga tywera 'ga wi”, 'jau ki pēē pejeje'ega Jarejuwarete 'ga upe pejejuee. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga katu'oka nū, 'ga mueateeu mama'e tywera apo awi. Ojeupe ako esage ma'e 'ga je'egamū Janeruwarete 'ga 'ga porogyta renuwi futari. Mama'ea 'ga wapo a'jea futat 'ga je'eg imū. Aeremiapoe'ema miamū 'ga wapoukat ae upe ojeupe enūi re.

¹⁷⁻¹⁸Pēnea'at Eliasi 'ga ree. Esage ma'e 'ga. Ymā 'ā 'ga je'egi Jarejuwarete 'ga upe rakue. “Amana kyre'ema je afutat”, 'jau 'ga 'ā oje'ega Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'ga eawera rupi ete futat muapyra kwara magwapa amana mogyrukare'ema rakue. A'eramū 'ā Eliasi 'ga muapyra kwara kwaw ire oje'ega Jarejuwarete 'ga upe rakue nū. “Ere amana mogyrukaa nū”, 'jau 'ga 'ā oje'ega Jarejuwarete 'ga upe rakue nū. A'erauwe 'ā Janeruwarete 'ga amana mogyrukaa rakue nū. A'eramū futat 'ā temi'ua ojeupa rakue nū. Maira te Eliasi 'ga rakue? Naani. Aea futat 'ga, jane 'jawe futat 'ga.

¹⁹⁻²⁰Kunumīmet, kūjāmet. Janeruwarete 'ga porogyta 'ā a'jea futat agawewi. A'etea nipo pēē mū Jarejuwarete 'ga porogyta rerowiaara pejejoia 'ga wi. A'ere ki Jarejuwarete 'ga porogytafer awi ipoire'emamū peje'eg 'ga wi opoit ma'e 'gā nupe. Maran gatu nipo 'gā 'ā ojewyre'ema 'ga rerowiaara upe nū. A'eramū nipo werowiaru'jawamū Jejui 'ga 'gā tywera pe'au 'gā nui nū, 'gā katu'oka 'gā mogyau nū. A'eramū 'gā awawe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. Jejui 'ga 'gā monoukare'ema peu. Werowiaru'jawamū wejue 'ga 'gā nomonoukari 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe.

Pēnoryw iki pejejemogyau morogyta esage are, kunumīmet, kūjāmeramū nanē nū je 'i pē nupe.

Kweramū etee jeremimome'ua.

1 Pedro

Pedro 'ga, Jejui 'ga remimu'efera 'ga, 'awa ka'arana kwasiaa imonou Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe rakue. Jejui 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerowiaara 'gā nereku tyweaete. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'ga rerowiaara 'gā nupe 'gā mu'akwaapa ee rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesage ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue.

¹Je Pedroramū ka'arana akwasiat imonou pē nupe. Je Jejui Kristu 'ga remimonoferamū. Ymā 'ga je monoi kwe pe ojemome'waukaa jee ikue. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwa. Pē'wyr awi 'ā 'gā amū pē mokwasi'wau rakue. 'Awamū aje 'ā pejemogy pejekwasi'wau tekotee 'gā ywy pe. Pōtu ywy pe, Garasi ywy pe, Kapatosi ywy pe. Asia ywy pe, Pitini ywy pe. Mīmer imū 'ā pejekwasi'wau pejemogyau rakue. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. ²Ymā Janeruwarete 'ga pē pyrūi ojeupe rakue. Wemifutar imū etee futat 'ga pē mū'jāu mama'eukwaawa 'wyrara remiayuw awi. A'eramū 'ga 'Agesagea pē mogyau Janeruwarete 'ga remiayuwamū, pē muesageu 'ga upe. "Agera 'gā je amū'ē teja'yra 'ga je'ega renuparamū", 'jau Janeruwarete 'ga pē nupe rakue. "Jera'yra 'ga amanū 'gā tywer are ako ikue", 'jau 'ga 'ā rakue. "A'eramū je Jejui Kristu 'ga ree je jemogypygi tekou 'gā 'eramū je 'gā tywera moia 'gā nui", 'jau 'ga 'ā pē nupe rakue.

A'eramū je 'jau 'ga upe pē nee: "Eneresagea 'gā nerekoa je afutat, ki Ku'jyp. Emopy'ata'wa nanē ki 'gā imogyau", 'jau je Jarejuwarete 'ga upe pē nee.

Pēku'i ki Jejui 'ga ree

³"Ene te 'ā eneresage oree, sa'e ki Jejui Kristu 'ga Ruwarete 'ga upe, Jarejararete 'ga Ruwarete 'ga upe", 'jau je pē nupe. 'Ga manū re 'ā Janeruwarete 'ga Jejui Kristu 'ga moferapa rakue nū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga wa'yrate 'ga rerowiaaramū jane mogyau wa'yramū. Jane ree 'ga poriaa te nipo 'ga rerekou. A'eramū nipo 'ga jane mogyau wa'yramū, wa'yrate 'ga rerowiaaramū. A'eramū jane a'eramū Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogy rapesaka jarejemogyau. Jejui Kristu 'ga 'ga imoferapa. Jejui 'ga moferawe'em ire amunipo 'ā jane nanē niferawa'uweri nū. A'ere 'ā 'ga ferawi rakue. A'eramū jane "Jejui 'ga 'jawerimū etee futat jareferapa nū, 'ga jane moferapa jane rerawau ojeypyri nū" 'e are jarejemogyppyyka jarejemogyau. ⁴A'eramū jane jarejeupe mama'e esagea 'ga imura rapesaka. Ojeypyri jane oramū 'ga mama'e esage mua wemiayuwamū janee. 'Awamū futat 'ga janee wemimurama m'yina gatu ojeypyri. Peu jane upe 'ga remimurama nateepawi. Peu nitywi futari jypemeruua, mama'e 'wara. Nitywi futari mama'e mote'ara. Ma'eramū 'ā 'ga im'yī gatui peu futat janee. ⁵Werowiaaramū 'ga ojejukau jane ree. Wemifutar imū etee futat 'ga mama'eay resaukaa janee, ojee janejemogyppyyga resaukaawamū. 'Ga opājē mū jane momoirukare'ema ojewi. A'eramū nipo 'ur ire Jejui 'ga jane rerawau ywag ipe jane mogyau ojeypyri nakwaparimū warāu rūi futat. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga jane upe wemim'yī gatufera mua janee. A'eramū nipo 'ga jane mueapyou jarejeupe wemiapofer are.

⁶'Awamū nipo mama'eaya jesaukari pē nupe kwaiwete. A'eramū nipo peje'arasigamū pejemogyau. A'ere 'ga pyri pejeo are pēnea'at pejeku'iramū pejemogyau. ⁷Mama'eay upe pēnuagamū pē nesakara 'gā 'jau: "Na pa je ra'e. Werowiat 'gā Jejui 'ga a'jea futat. Nopoiri futari 'gā 'ga wi ojeupe mama'eay jesaukaramū miamū", 'jau nipo pē nesakara 'gā. Sā'ā ourua. Itarewara 'ga 'ā ita rapyau ouru resakawamū. Nan tee futat Janeruwarete 'ga mama'eay resaukari pē nupe ojee pejemogyppyyga resaukaawamū. "Taesak tejerowiaararete 'gā amū 'jau kwy", 'jau 'ga ojeupe, mama'eay resaukaa janee. Ojeupe mama'eay jesaukaramū 'ga rerowiarai para 'gā poiri 'ga rerowiar awi. A'ere 'ga rerowiaararete 'gā nopoiri futari 'ga wi. Wuagamū etee futat jupe. Mama'eay upe pejejuagamū pēē pejemogyppyyka etee te Kristu 'ga ree. A'eramū 'gā amū pē momoirukare'ema 'ga rerowiar awi. Ouru 'ā epy ete numiamū. A'ere anure ourua miamū

teepawamū. A'ere Jejui 'ga rerowiaaramū jane nanarūi. 'Ga etee te erowiarāmū nitywi futari 'ga rerowiar awi pē momoirukaara 'ga amū. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga, Jejui 'ga ruaw ipe, 'jau pē nupe: "Jera'yraete 'ga perowiat nanimenime. Nepepouri futari 'ga rerowiar awi pejejeupe mama'eay jesaukaramū miamū. A'eramū pēē pejejesageramū jee", 'jau nipo 'ga pē nupe. A'eramū 'ga pē monou ojepyri nakwaparimū warāu rūi futat, pē pojeuwukaa oje'jawe 'gā nupe.

⁸ Nepeesagi agawewi Jejui 'ga rakue. A'etea pēporomutat 'ga ree. 'Awamū nanē 'ā pēē 'ga resake'ema nū. A'etea perowiarete 'ga. A'eramū pejeku'iramū pejejemogyau 'ga ree. Saa'e ywagipewara 'gā ku'ia 'ga ree. Nan tee futat pēku'i 'ga ree. ⁹ Ma'eramū sipo pēku'i pejejemogyau 'ga ree? Jejui 'ga perowiat nanimenime pejejemogyau. A'eramū 'ga pē katu'oka. Anure nipo 'ga pē mogyau ojepyri nakwaparimū rūi. A'eramū ki pēku'i pejejemogyau.

¹⁰⁻¹¹ Ymā, Jejui 'ga rure'emaue, Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā Jejui Kristu 'ga rura mome'ui ojepyriwara 'gā nupe rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'gā mu'akwaawukaa'i 'ga rur are. A'ere 'gā naeapyo katui ee. A'eramū 'gā 'jau: "Anure nipo Janeruwarete 'ga 'ga amū muri ae katu'okawamū. A'eramū nipo 'ga rerowiare'ema 'gā 'ga rerekou tyweaete, 'ga jukau. A'ere nipo 'ga manū re Janeruwarete 'ga mama'e esage apoi 'ga upe", 'jau 'gā nakue. A'ere 'gā naeapyo katui ee. Nokwaawi nanē 'gā Kristu 'ga ruawa nū. A'eramū 'gā oporokwaawiwaramū ee. "Maranime sipo Janeruwarete 'ga 'ga muri?" 'jau 'gā ojeupe. "Maran sipo 'ga ruri?" 'jau 'gā ajemogyau. A'ere 'gā naeapyo katui 'ga ree. ¹² "Pejejeupe jeremimome'ufera pemome'u 'gā nupe", 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue. "Na'awamū ako ma'eramū pē nupe rūi je 'i aipo 'jau. Anure ojeup ma'eramū 'gā nupe ijeaporama te je amome'u pē nupe. A'eramū ojeapowe'em pē nekoramū", 'jau 'ga 'gā nupe rakue. 'Awamū 'ā 'gā amū awau Jejui 'ga mome'wau pē nupe rai'i. Ymā Janeruwarete 'ga U'agesage muri ywag awi janee ikue. A'eramū 'ga 'Agesagea 'awamū Jejui 'ga mome'waukaa 'gā nupe pē nupe. Ywagipewara 'gā 'ā weapyoweramū Jejui 'ga mome'u are numiamū. A'ere 'gā 'ā naeapyo futari ee. "Najereapyo je Jejui 'ga remiapofer are", 'jau 'gā 'ā ojeupe.

Pepoir iki mama'e ekoete apo awi

¹³ Janeruwarete 'ga pē katu'oka wa'yra 'ga pēē erowiarāmū. A'eramū ki pēē pejepeoia mama'e ekoete apo awi. 'Ga remifutar imū etee futat pēē mama'e apou. Pēnea'at kasi mama'e ekoete apo are ne. Pejejea m'yina 'ga ree. Pejejemogyppyka etee ki pejejemogyau 'ga rur are. Anure nipo, Jejui Kristu 'ga ruaw ipe nipo Janeruwarete 'ga mama'e esage monoi pē nupe. Aipoa ki peapesak pejejemogyau. ¹⁴ Jarejuwarete 'ga ra'yramū pejemogy. A'eramū ki pēē 'ga je'ega renupa katu katu pejejemogyau. 'Ga rerowiare'ema ako pēē mama'e apou pejejemogyau pejejemifutar imū etee ikue. A'ere kasi 'awamū peapo mama'ea pejejemifutar imū etee pejejemogyau ne. ¹⁵ Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee ki 'awamū mama'ea peapo. Ymā te 'ā 'ga pē mū'ēi mama'e tywera apoara 'gā nui, pē mogyau wemiayuamū rakue. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera. Niparuapoweri nanē 'ga mama'e tywer are nū. Mama'e esagea etee 'ga iapou. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga 'jawe. ¹⁶ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue: "Naapoi futari je mama'e tywera. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage je 'jawe. Pēē nanē mama'e tywera apowe'em nū, je 'jawe nū", 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

¹⁷ Jarejuwarete 'ga jane enūina, Kiapi'ni, 'jau jane 'ga upe. 'Ga 'ā ojejuka pāwē pāwē jane ree. A'eramū 'ga anure jane mepyau janeremiapofer are. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga erekou tyweaete. Mama'e esage apoaramū 'ga jane rerekou esage. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage etee, 'ga pojeupa, 'ga pyri pejewawe'ēwe futat. ¹⁸⁻¹⁹ Ymā te 'ā jane jemogy ekoetei tee rakue, ymāwarera jareppy 'eawer imū etee rakue. A'ere jane 'awamū "Jejui 'ga janetywera omepy, jane mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui" 'e kwaawi. Ma'ja pyu sipo 'ga janetywera mepyi? Ouru pyu sipo 'ga imepyi? Naani. Prata pyu sipo 'ga imepyi? Naani. Jejui 'ga 'ā amanū janetywera mepyau rakue. Anure ouru, prata, mīmera miamū teepawamū etee futat. A'ere Jejui 'ga te 'ga manūi janetywera mepyau 'Uwarete

'ga upe janee. Sã'ã ore judeuramũ karupa'mĩ jukaa wy reko'woga orotywera mepyawamũ ikue. Karupa'mĩ esagea etee ore ijukau 'ga upe. Karupa'mĩ teua ore narajukaa'uweri iapyawe'em Jarejuwarete 'ga upe. Nan tee futat Jeju 'ga ojejukaukaa 'gã nupe, owy reko'wogukaa 'gã nupe janetywera mepyawamũ rakue. 'Ga etee te 'ã esageay ma'ea. A'eramũ 'ga etee futat janetywera mepyarũmũ. Epy ete te 'ã janetywera repya, karupa'mĩ repy apyraapa.

²⁰ Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga wpy apoe'emaue, Jeju 'ga ppyrũ janetywera mepyawamũ rakue. 'Awamũ futat aje 'ã 'ga 'ga muri wpy pe pẽ poaawamũ rai'i. A'eramũ 'ga 'ga kwaawukaa pẽ nupe rai'i. ²¹ Janeruwarete 'ga 'ã 'ga moferapa, 'ga mogou 'ga mĩyina 'wyrĩaramũ janee. A'eramũ 'ã pẽ Kristu 'ga ree Jarejuwarete 'ga rerowiaa pejejemogyau. Kristu 'ga ree pejejeupe Jarejuwarete 'ga remiaporama rapesaka pejejemogyau.

²² Jeju 'ga je'ega peenup katu katu pejejemogyau. A'eramũ pẽ pejepoia mama'e tywera apo awi, pejejekatu'oka 'ga upe. A'eramũ pẽ pejeporomutaramũ Jeju 'ga rerowiaaramũ pejejee. A'eramũ ki pẽ 'awamũ taetu pejeporomutaramũ pejejee. ²³ Sã'ã ae kũima'eramũ ae ja'yrapya. A'eramũ 'ã u'ar ire kunumĩa ajemogyau ta'yriara 'ga ra'yramũ. A'ere 'ã anure tuwa amanũmũ etee jui. A'ere nanarũ Janeruwarete 'ga reko'i janeruwamũ. Namanũ futari 'ga. 'Ga je'ega nanẽ atee'pawe'emamũ nũ. A'eramũ 'ga oje'ega pẽ erowiamũ Janeruwarete 'ga pẽ mogyau wa'yramũ oje'jawe. ²⁴ Ymã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Isai 'ga upe rakue:

“Sã'ã 'ywotyra.

A'eramũ 'ã ipotyra kamẽsiete te futat opỹjagamũ.

Kamẽsiete te futat 'ã ipotyra u'aa o'lyw awi.

Nan tee futat aea.

Kamẽsiete te ae pawĩ.

²⁵ A'ere Janeruwarete 'ga je'ega nateepawi futari”,

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

Aipoa 'ga je'ega a'jea futat. Pẽ nupe Jeju 'ga ree morogyta esage mome'uramũ 'gã aipoa 'ga je'ega futat 'gã imome'wau pẽ nupe.

2

Pejemu'e ki Jeju 'ga ree

¹ 'Ga je'ega renuparamũ pẽ pejejekatu'oka pejejemogyau 'ga upe. A'eramũ ki pẽ a'eramũ pejepoia mama'e tywera apo awi. Pẽ'me kasi ne. Pejuerekoay kasi mama'e are ne. Pejakurap kasi ne. Peapo kasi mama'e tywera ne. ² Kunumĩakya 'jawe ki pejemogy. Sã'ã kunumĩakya 'gã oy kamy uwejuweja. Nan tee futat ki pẽ. Pejemu'e ki 'ga je'eg are au'jeteramũ. Oy kamy are kunumĩakya 'gã opifuakaramũ ajemogyau. Nan tee futat pẽ 'ga je'ega renuw ire pejejemogyau 'ga rerowiaarareteramũ. 'Ga je'ega wesageramũ etee futat pẽ nupe. Nitywi futari mama'e tywera ipype. A'eramũ ki pẽ 'ga je'eg are pejemu'eweramũ pejejemogyau. 'Ga je'eg are etee pejemu'e re 'ga remifutara kwaapa pejejemogyau. ³ Ymã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari 'ga amũ upe rakue. “Janejararete 'ga esage”, 'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amũ upe rakue. Janeruwarete 'ga pẽ katu'oka rakue. A'eramũ pẽ “Janejararete 'ga esage” e kwaapa.

⁴ Jarejuwarete 'ga perowiat rakue. A'eramũ ki 'awamũ taetu pẽ 'ga rerowiaa pejejemogyau. 'Oga apoara 'jawe Janeruwarete 'ga. Sã'ã 'oga apoara 'gã 'yw esagea etee imũ'ẽa tupaa'nywareteramũ. 'Yw esagea etee nanẽ 'gã erawau inuga tupaa'mywamũ. Itaoga apoara 'gã nanẽ ita esagea etee imũ'jãu nũ. A'eramũ 'ã itaoga apoara 'ga ita amũ monou imomoa ojewi. Aipoa ita nia'wyrĩ 'gã nupe. Nan tee futat judeuramũ ore 'wyrĩara 'gã Jeju 'ga reroyrũmũ. A'eramũ 'gã 'ga jukaukaa jefaruu 'gã nupe ikue. A'ere Janeruwarete 'ga 'gã nemiroyrũmera 'ga mogoi 'wyrĩaramũ wemiayuwamũ janee. “Esage 'ga. A'eramũ je 'ga mogou 'wyrĩarareteramũ orojemiayuwa 'gã nupe”, 'jau 'ga rakue. ⁵ Itaoga apoara ita esage etee imũ'jãu wog are. A'eramũ 'ga imỹina tenaw ipe te tee. Nan tee futat Janeruwarete 'ga pẽ mũ'jãu wemiayuwamũ. A'eramũ ki pẽ pejejemogyaukaa 'ga upe 'ga remifutar imũ etee futat. Ymã judeuramũ ore mama'e reooi mainana 'gã nupe ikue: “Emono Jarejuwarete

'ga upe jee", 'Jau ore erawau 'gã amũ nupe ikue. Mainana 'gã etee te oporowyky 'ga upe ikue. A'ere jane 'awamũ jane jemogyi mainana 'jawe 'ga upe. Kristu 'ga rerowiaaramũ jane juejue etee futat saporowyky 'ga upe. Ymã 'ã judeuramũ ore orojeymawa monou 'ga upe rakue. A'ere jane 'awamũ jane jemogyi 'ga upe oporowyky ma'eramũ. "Ga 'Agesage pãjẽ mũ je mama'e apoi 'ga upe, 'ga muorypa", 'Jau pẽẽ 'ã 'awamũ. Jejui Kristu 'ga 'ã pẽẽ erowiaa pejejemogyau. A'eramũ nipo Janeruwarete 'ga 'Jau pẽ nupe: "Esage 'gã porowykya jee", 'Jau nipo 'ga pẽ nupe. "Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari ka'aran are Isai 'ga upe rakue:

"Sã'ã itaoga apoara 'gã.

Itapewuu renuẽma jui.

A'eramũ 'ã 'ga aipoa ita monou imojypa iypy pe.

A'eramũ 'ã aipoa ajepeja ita koka imotyapa.

A'eramũ futat 'ã aku'jawe'em. Nan tee futat je tejemimono 'ga monoi Sião 'Jaw ipe,* 'ga rerowiaara 'gã nupe a'eramũ futat nipo.

A'eramũ futat nipo 'ga rerowiaara 'gã aku'ipawe'emamũ futat 'ga ree",

'Jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

⁷Jejui 'ga rerowiaaramũ pẽẽ 'Jau: "Ita esage 'jawe 'ga", 'Jau pẽẽ 'ga upe. A'ere nipo 'ga rerowiare'ema 'gã niporomutari 'ga ree. Ymã te 'ga amũ ka'arana kwasiari 'ga ree rakue: "Itaoga apoara 'gã weroyrũ amũ itaa numiamũ.

Nia'wyrĩ aipoa itaa 'gã nupe. A'ere ajepeja 'ga ruri 'gã nemiroyrũmera ita ppyka imonou 'oga ypykokoramũ",

'Jau 'ga ikwasiaa rakue.

⁸Anure Isai 'ga ikwasiaa ee nũ:

"Aipo ita are nipo kwaiwete 'gã 'ari.

Aipo ita 'gã netygukaa",

'Jau Isai 'ga ikwasiaa rakue.

Nan tee futat nipo Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã jemogyi ita are u'at ma'e 'jawe. Niporenuwiwieri 'gã 'ga mome'u are. Niparuerowiariwieri 'gã Jejui 'ga ree. A'eramũ 'gã ojereko tywerukaa Janeruwarete 'ga upe. Nan Janeruwarete 'ga jane rerekoi Jejui 'ga mome'u are janeporenuwiwiere'emamũ. Ymã we futat 'ã Janeruwarete 'ga 'i rakue: "Teja'yra 'ga rerowiare'ema 'gã je areko tywet", 'Jau 'ga 'ã ojeupe rakue. A'eramũ 'ga wemifutar imũ etee futat 'gã nerekou tyweaete.

⁹A'ere nanarũi Kristu 'ga rerowiaaramũ jane. Ymã we Janeruwarete 'ga jane mũ'jãu 'gã nui, jane mogyau wemiayuwamũ. Janeruwarete 'ga futat 'ã jane 'wyrĩararetereteramũ. Ojeupe oporowyky ma'eramũ 'ga jane mogyau. Wemiayuwamũ futat 'ga jane mogyau. Janeruwarete 'ga kwaapare'ema 'gã ypytunimũ wata ma'e 'jawe. 'Gã nui futat 'ã 'ga jane mũ'jãu jane mogyau okwaaparamũ. A'eramũ 'ã jane jarejemogyau 'arimũ wata ma'e 'jawe mama'e apou 'ga remifutar imũ. 'Ga jane mũ'jãu 'gã nui wemiapofera mome'waramũ. Janeruwarete 'ga esage. "Mama'e esagea etee 'ga wapo" 'e mome'waramũ 'ga jane mũ'jãu mama'e tywera apoara 'gã nui. ¹⁰Ymã te 'ã pẽẽ na'ga remiayuwã rũi rakue. A'ere 'awamũ pejemogy 'ga remiayuwamũ. Ymã te 'ã pẽẽ "Janeruwarete 'ga ajemuaẽm jane ree" 'ea nepekwaawi pejemogyau rai'i. A'ere pẽẽ 'awamũ pejemogy 'ga remiayuwamũ. A'eramũ pẽẽ "Janeruwarete 'ga ajemuaẽm jane ree" 'e are pejejeapyoramũ pejejemogyau.

Janeruwarete 'ga remiayup

¹¹Pẽẽ 'ã jejekoty'aawaretea. A'eramũ je pẽ mu'akwaapa mama'e are. Napejeje'wyr ipe rũi pejemogy. Tekotee 'gã 'wyr ipe te pejemogy ra'ne. 'Au 'ã jane jemogyi kwaparimũ warãu etee futat. Ywag ipe oo ma'eretea te jane. Aipoa te jane'wyraretea. A'eramũ ki pẽẽ mama'e tywera apowe'em pejejemifutar imũ etee ne. Pejejemifutar imũ etee mama'e apo re pẽẽ mama'e tywera peapo pejejemogyau ne. ¹²A'ere ki pejemogy esage Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gã pype. "Mama'e tywera 'gã wapo", e'i futatee agawewi nipo 'gã pẽ nupe. A'etea ki pejemogy esage 'gã pype, mama'e esagea etee iapou pejejemogyau 'gã

* 2:6 Siãoa Jerusarega rer irũ.

pype. A'eramū 'gā pejemogy esage resaka. A'eramū nipo 'gā 'jau: “Na pa je ra'e. Ajemogy esage 'gā”, 'jau nipo 'gā ojeupe. A'eramū nipo 'gā anure Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee. 'Ga rowase jarejatykaaw ipe nipo 'gā 'jau: “Ene te 'ā eneresage. Ejerowiaara 'gā eremogy esage jepi”, 'jau nipo pē nee i'me ma'efera 'gā Jarejuwarete 'ga upe.

¹³⁻¹⁴ Pēē 'ā Jarejararete 'ga rerowiaara. A'eramū ki pēē peje'wyrriara 'gā je'ega nanē enupa pejemogyau nū. Aipoa Janejararete 'ga amuekōēāi. Pē'wyrriara 'ga nipo 'gā amū m'ina 'wyrriarimū pē nupe opoaawamū. “Mama'e tywera apoara 'gā nupe tereje'eg jee 'jau”, 'jau 'ga 'gā amū nupe. “Mama'e esage apoara 'gā nupe nanē ene eje'ega nū. 'Mama'e esagea peapo', pe'je ki mama'e esage apoara 'gā nupe jee”, 'jau nipo 'ga 'ga upe. A'eramū ki pēē 'wyrriari 'ga je'ega nanē enupa nū. ¹⁵ Jare'wyrriara 'gā je'ega renupa nanē jane Jarejuwarete 'ga remifutararete apou. 'Ga remifutar imū etee janjemogy resag ire jane resakara 'gā i'me ma'e 'gā je'ega rerowiare'ema ajemogyau. A'eramū futat nipo i'me ma'e 'gā o'meu'jawe'emamū janee. ¹⁶ Nitywi futari mama'ea pē nupe iapoukaara 'gā amū. Pēē tee futat mama'ea peapo pejemifutar imū etee futat. A'ere Janeruwarete 'ga janejaretea. A'eramū 'ga pē mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui. A'eramū ki pēē pejewe'ema mama'e tywera apo upe. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee futat ki pēē mama'e apou pejemogyau. ¹⁷ Pejejuka esage pāwē pāwē ki pejejee. Pejedoromutaramū Jeju 'ga rerowiaaramū pejejee. Peje'wyrriara 'gā ki pepojeup. Jarejuwarete 'ga taetu pēē ipojeupa.

¹⁸ 'Ga amū upe pejedorowykyau ki pejerekwara 'ga je'ega peenup. Pēnerekwara 'gā amū nipo opota'waramū pē nee. A'eramū pēē 'gā je'ega taetu enupa etee. Pēnerekwaramū nipo pē nerekou tyweaete agawewi. A'etea pejedorowykyau esage ete futat pejemogyau 'gā nupe. ¹⁹⁻²⁰ Pejerekou tywea' gā je'ega pēē enuwete re Janeruwarete 'ga mama'e esage apoi pē nupe ee. “Je rereko tywerete agawewi nipo 'gā amū. A'etea je 'ga je'ega aenuw ete futat tekou”, pe'je ki. Aipoa Janeruwarete 'ga afutat. A'eramū ki pēē pejejuagamū jupe. Jupe pēnuag ire Janeruwarete 'ga mama'e esage apou pē nupe ee. Mama'e tywera apo are pejerekou tywera upe pēnuagamū Janeruwarete 'ga nuapoi mama'e esagea pē nee. Pēē tee futat pejerekou tywerukaa pejerekwara 'ga upe. Mama'e esage pēē iaporamū nipo 'gā pē nerekou tyweaete 'eramū te Janeruwarete 'ga jejukai pē nee, mama'e esage apou pē nupe ee. ²¹ Pejerekou tywer ekoete upe pēnuaga Janeruwarete 'ga ifutaa.

Jeju Kristu 'ga 'ā mama'e esage etee agawewi wapo. A'etea 'gā 'ā wereko tywerete 'ga. Janetywera mepyawamū 'ga 'ā ojereko tywerukaa 'gā nupe. A'eramū ki pēē 'ga 'jawe futat pejemogyau. ²² Nuapoi agawewi futat 'ga 'ā mama'e tywera. Ni'mei 'ga nanē nū. ²³ Okurawamū miamū 'ga 'gā kurape'ema. Wereko tywereteramū miamū 'ga ojeypyke'ema 'gā nee: “Je rereko tywet pejepe. A'eramū je pē nerekou tyweaete”, 'jawe'em 'ga 'gā nupe. 'Uwarete 'ga ree etee 'ga jemogyppygi. “Jeruwarete 'ga te nipo 'gā wereko 'gā nemiapofer are”, 'jau etee 'ga ojeupe 'Uwarete 'ga ree ojemogyppyka. A'eramū ki pēē pejemogyau 'ga 'jawe futat. ²⁴ 'Ypeywar are omafu'amamū Jeju Kristu 'ga janetywera mepyau. Na'ga tywer are rūi 'gā 'ga rerekou tywet. Janetywer are te 'gā 'ga rereko tyweri. Aipoa 'ga iapou janetywer awi jane mueateawamū. Jane katu'okawamū 'ga manūi janetywera mepyau. 'Ga manū enune 'gā 'ga mopimopika. Omopig are 'ga jane katu'oka janejero'wu awi. ²⁵ Ymā 'ā neperowiari Jeju 'ga rakue. Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā karupa'mī ka'jama 'jawe. Sā'ā karupa'mī ka'jama. A'eramū 'ā oka'jam ire karupa'mīa ojewyre'ema ojetee. A'eramū 'ā ijara 'ga awau weymawa rekaa. Wesag ire 'ā awau 'ga rewiri nū. Nan tee futat 'ā pēē nakue. Oka'jam ma'e 'jawe pejemogy. A'ere 'awamū Jeju 'ga pē nekari pē nerawau ojeupi 'Uwarete 'ga rape rupi.

3

Imen ma'e

¹⁻² 'Awamū je imen ma'eramū pē mu'akwaawi pejemogy are. Pejemena 'gā je'ega ki peenuw ete. Amumeramū nipo pēmena Jeju 'ga rerowiare'ema. A'ere ki pejemogy esage. A'eramū nipo 'gā pejemogy esage resaka 'gā nanē Jeju 'ga rerowiaa nū. Jeju 'ga nipo pēē imome'wawe'em agawewi 'gā nupe. A'etea nipo 'gā Jarejuwarete 'ga rerowiaa pejemogy

esage resag ire. ³“Tajemokaturam wā nupe 'jau kwy”, 'jau nipo pēē pejejeupe. Maran sipo Jejui 'ga rerowiaaramū kūjānamū pejejekatu'oka 'gā nupe? Taity esage munewa sipo pē katu'ok? Pejewaga munewa sipo pē katu'ok? Pejeakagawirywa sipo pē katu'ok? Naani. Pejejewaga pyu pejekatu'oka sipo pē katu'ok? Naani. ‘Pēneko esagea etee pē katu'ok pē mogyau a'jea futat. Pejemuawapira te pē katu'ok pē mogyau. Pejejeue pejepota'wa nanē pē katu'ok pē mogyau nū. Aipo kūjā esage ajemogyau Jarejuwarete 'ga upe. Nateepawi futari ēē resagea 'ga upe. ⁵Ymā kūjā 'gā amū Jarejuwarete 'ga rerowiari nanimenime rakue. “Anure nipo Janeruwarete kīā je rerooi ojepyri”, e'i 'gā ojeupe rakue. Poromū 'gā omena 'gā je'ega renuwi etee rakue. Nan 'gā jekatu'ogi Jarejuwarete 'ga upe rakue. ⁶Sā'ā Sara ēē rakue. Omena 'ga je'ega ēē enupa ete, Abraão 'ga je'ega ēē enupa ete rakue. “Je Ku'jyp”, 'jau ēē 'ga upe rakue, 'ga pojeupa rakue. A'eramū ki pēē ēē 'jawe pejejemogyeramū pejejemogyau esage. Mama'e awi nanē pejekyjawe'em nū. A'eramū nipo pejejemogyau Sara ēē ra'yra 'jawe.

Emireko ma'e

⁷Awamū je emireko ma'eramū pē mu'akwaawi pejemogy are. Pēnemireko 'gā nifuakari pē 'jawe. A'eramū ki pēē pejemireko 'gā nerekou esage. Pejejeukau esage 'gā nee. Anure nipo Jejui 'ga pē nerooi pē mogyau ojepyri. Pēnemireko 'gā nanē 'ga rerowiaa nū. A'eramū 'ga pēnemireko 'gā nanē erawau imogyau ojepyri nakwaparimū rūi nū. A'eramū ki pēē 'gā nerekou esage etee futat. Kasi a'e pe Janeruwarete 'ga nuenuwi pēje'ega ojeupe peje'egamū ne.

Pejepyk kasi 'gā nee ne

⁸Ka'arana kwasiapawe'emauwe je pē mu'akwaawi pāwē pāwē, kūima'eferamū, kūjāmeramū 'jau. Majepēi 'yweteewara 'jawe ki pejemogy. Pejepota'waramū pejejeue. Jejui Kristu 'ga ree pejejemogyppyka pejejemogyau. A'eramū pēē pejejemogyau pejejopytuna 'jawe. A'eramū ki pēē pejepeporomutaramū pejejeue. Jejui 'ga rerowiaaramū ae ojopytuna tee te 'jawe futat. A'eramū ki pejepota'waramū pejejeue. Pejejopoa mama'e are. Pejerowiarai pē kasi pejejee ne. ⁹Pejepyk kasi 'gā nee ne. Pejejeupe mama'e tywera 'ga amū iaporamū kasi mama'e tywera peapo 'gā nupe ne, pejejepyke'ema 'gā nee. Mama'e esagea etee ki peapo 'gā nupe. 'Gā amū nipo pē kurapa. A'ere kasi pekurap 'gā ne. Pejekuraw ire pejepeporogytau esage etee 'gā nupe, pejemara'ne'emamū 'gā nee. Mama'e tywera apoara 'gā nui pē mū'ē re nipo Janeruwarete 'ga 'jau pē nupe: “Mama'e esagea taapo pē nupe 'jau”, 'jau 'ga pē nupe wemiayuwamū pē mogyau. A'eramū ki pēē mama'e esagea etee iapou pejejaupe. ¹⁰Ymā te Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari aipo are 'ga amū upe rakue:

“Pejejekōēāiweramū ki peojet pejejuago'o awi.

Peje'eg tywet kasi pejejaupe ne.

Au'je ki pē'me re.

¹¹Au'je ki mama'e tywera peapo re.

Mama'e esagea etee ki peapo.

Pejepota'waramū etee pejejemogyau pejejeue.

¹²Janejararete 'ga ojejuka esage mama'e esage apoara 'gā nee.

Ojeupe 'gā je'egamū 'ga mama'e esage apoara 'gā je'ega renupa.

A'ere 'ga mama'e tywera apoara 'gā nopoari”,

'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga amū upe rakue.

¹³Mama'e esagea pēē iapo re sipo 'gā pē nereko tyweri ee? Naani. Pē nereko tywerete ekoete te 'gā. Napēnemiapo esage are rūi 'gā pē nereko tyweri. ¹⁴A'ere ki pēku'i etee pejejemogyau ee 'gā amū pejejereko tyweramū mama'e esage apo are. Janeruwarete 'ga mama'e esagea wapo ee pē nupe. A'eramū ki pejekyjawe'em pejejereko tywera 'gā nui. Pēpy'a'wyt kasi 'gā nee ne. ¹⁵Pejemogyppyk 'ā Kristu 'ga ree. 'Ga 'ā pējararetea. A'eramū ki pēē 'ga muorypa, 'ga je'ega renupa. 'Ga amū nipo oporonupa ee: “Ma'eramū pēē pejejemogyppyka Jejui 'ga ree?” 'jau nipo 'gā pē nupe. A'eramū ki pēē 'gā mueapyou ee.

¹⁶Pejepeporogytau esage etee 'gā nupe. 'Gā nupe imome'uramū kasi pemue 'gā ne. A'eramū

pêê mama'e esagea etee iapo re pêê pejejenosôue'em pejejemiapofera renosôue'em. Pejemogy esage. A'eramû nipo "Kristu 'ga rerowiaara 'gã mama'e tywera etee wapo" pê nupe 'jara 'gã ojenosôu u'eawer are. ¹⁷ Amumê Janeruwarete 'ga pê nereko tywerukat 'gã nupe mama'e esage etee pêê iapo re. "Taesak 'gã tejerowiara 'jau kwy" 'jau 'ga ojeupe. A'eramû pê nereko tywera wesageramû 'ga upe. Maranura ajee esage 'ga upe? Pênemiapo tywer are 'gã pê nereko tywera? Pênemiapo esage are te ra'u nû? Pênemiapo esage are 'gã pê nereko tywera esage 'ga upe. ¹⁸ Sã'ã Kristu 'ga. Nuapoi 'ga mama'e tywera. A'etea 'gã 'ga wereko tywet 'ga jukau. Nan tee futat 'ga rerowiare'ema 'gã pê nereko tyweretei. Jejuu Kristu 'ga esage ma'ea. Naotywer are rûi 'ga manûi ikue. Nitywi futari mama'e tywera 'ga pype. Janetywer are te 'ga manûi janetywera mepyawamû 'Uwarete 'ga upe ikue. Namanûi 'jau 'jawi 'ga. Majepei tee futat 'ga amanûmû mama'e tywera apoaramû jane katu'okawamû. Amanûmû 'ga janetywera mepyaupap. Esage ma'e 'ga amanû itywet ma'eramû jane ree. 'Uwarete 'ga pyri werowiaaramû jane roeroowamû te 'ga manûi. 'Ga rerowiare'ema 'gã 'ga jukau ikue. 'Ga manû re 'ga remiyauwa 'gã amû Jejuu 'ga rerawau inuga ita kwara pype. A'ere Janeruwarete 'ga 'Agesage 'ga moferawi nû. ¹⁹ Ita kwara pype 'ga ruwamû futat 'ga 'aga uêma 'ga wi. A'eramû 'ga 'aga oje'ega ae'agera upe. Ae'agera rupaw ipe awau. A'ere ae'agera nû 'êa'uweri pe awi. A'eramû Jejuu 'ga awau oje'ega jupe. "Nepeenuwi Jeruwarete 'ga je'ega rakue. A'eramû nipo 'ga anure pê monou mama'eukwaawa rapyaw ipe", 'jau 'ga oje'ega jupe.

²⁰ Ymã te Janeruwarete 'ga ruagamû aepy 'gã tywera upe rakue. Nue 'ga yaruu apo 'ga poromukuramû 'ga wuagamû 'gã tywera upe. A'ere 'gã nuerowiari futari 'ga. A'eramû 'gã osowe'em futat yaruu pype. A'eramû 'gã opapa 'y pyu rakue. Nue 'ga etee, opytuna 'gã netee awau osou jui. Ose ma'e 'gã pytuna oito etee. Oito 'gã etee osou 'y awi. A'eramû 'gã amanûme'em 'y pe. ²¹ Yara pype 'gã sea Jejuu 'ga rerowiaara 'gã pymiawama resaukaawamû rakue. Sã'ã yara pype ose ma'e 'gã manûe'ema. Nan tee futat Jejuu Kristu 'ga Ruwarete 'ga 'ga moferawi jane katu'okawamû. Werowiamû Jejuu Kristu 'ga jane katu'oka. A'eramû jane jarejepymiãukaa 'y pe 'ga amû upe, Jejuu 'ga rerowiara resaukaawamû. Najarepiky 'a awi jarepireitawamû rûi jane jarejepymiãukaa 'y pe 'gã amû nupe. Jejuu 'ga rerowiara resaukaawamû te jane jepymiukari 'y pe 'ga amû upe. 'Y pe jarejepymi enune jareje'ega Jarejuwarete 'ga upe: "Jetywera emoit je wi. Taenup eneje'ega 'jau" 'ga upe 'e re te jarejepymiãukaa 'y pe 'gã amû nupe. ²² Amanû re 'ã Jejuu 'ga oferapa nû, awau ojeywa 'Uwarete 'ga pyri. Peu owaêm ire 'ga reni 'Uwarete 'ga pyri, 'Uwarete 'ga jakwatawa katy. A'eramû 'gã 'ûina 'wyriaramû ywagipewara 'gã nupe. Ywagipewara 'gã nupe, 'gã 'wyriara 'gã nupe. Mîmera 'gã nupe Jejuu 'ga 'ûina 'wyriaramû. 'Ga je'ega 'gã wenup pãwê pãwê ajemogyau.

4

Kristu 'ga 'jawe ki pejemogy

¹ Kristu 'ga ako wayrûnamû jane ree ikue. Amanûmû nanê nû ako 'ga janetywera mepyawamû ikue. "Najerayrûweri je 'gã nee", 'jawe'em futat 'ga rakue. A'eramû ki pêê pejemogyau 'ga 'jawe. 'Ga mome'u are nipo 'gã amû pê nerekou tyweaete. A'ere ki pênuaag pejereko tywera upe. Wereko tywera upe uag ma'e 'gã opoit nanê mama'e tywera apo awi nû. Nuapou 'jawi futari 'gã mama'e tywera. ² A'eramû ki pêê mama'e apou Jarejuwarete 'ga remifutar imû etee futat, ywy pe pejemogyau. Pejemifutar imû pêê mama'e apou 'jape'ema. ³ Ymã te 'ã mama'ea peapo pejemifutar imû etee pejemogyau rakue. Neperowiari wejue Jejuu Kristu 'ga rakue. A'eramû pêê mama'e tywera apou pejemogyau rakue. A'eramû pêê pejemirekoe'em are pejekou rakue. Kûjānamû pêê pejemene'em are pejekou. Kawīajaiwa rykua pejemogyau. Maraka pêê iapou kawīajaiwa rykua pejemogyau rakue. Mama'e tyweretea pêê iapou maira'me a'agaw are pejorypawamû rakue. A'ere 'awamû nepeapou 'jawi aipoa. ⁴ A'eramû 'awamû Jejuu 'ga rerowiare'ema 'gã oporesagamû etee pê nee, mama'e tywera pêê iapou 'jawe'emamû. A'eramû 'gã pê naykau ojepyri mama'e tywera pêê iapoe'emamû. A'eramû 'gã pê je'êwu'jaga ekoete, pê kurapa. ⁵ A'ere nipo 'gã anure werekwawera mome'ui Jarejuwarete

'ga upe. 'Gā nerekwawera 'gā imome'u re nipo Janeruwarete 'ga 'gā mepyou ee. Wowase ae majatykaaw ipe nipo 'ga najuejue etee jane mepyou janerekwawer are. Amanū ma'efera 'gā 'ga imepyau. Imanūe'emamū nanē 'ga jane mepyou nū. Oje'ega renupara 'gā 'ga erawau imogyau ojepyri. Oje'ega renupare'ema 'gā 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. ⁶Ma'eramū 'ā 'gā amū ruri Jejuī 'ga mome'wau pē nupe rakue. Pēpytuna 'gā amū 'ā amanū rakue. Jejuī Kristu 'ga rure'emauwe ywy pewaramū 'ā jane manūi. A'eramū pēpytuna 'gā amū amanūmū rakue. A'ere 'ā 'gā amanūme'ēwe Kristu 'ga rerowiari rakue. A'eramū 'gā awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi futat.

Mama'ea ki peapo pejejopoaawamū

⁷Niporomukui futari nipo Kristu 'ga 'ua. A'eramū nipo 'ga remiapofera mama'ea atEEPawamū. 'Ga rerowiaaramū jane jarewau 'ga pyri. 'Ga rerowiare'ema 'gā awau mama'eukwaawa rapyaw ipe ajemogyau. Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: Pem̄yi kasi mama'e tywera apo are pejejea ne. Pejemogypyk pejejemogyau Jarejuwarete 'ga ree, je 'i pē nupe. Pejeje'ega monou au'jeteramū 'ga upe mama'e are. ⁸PejEporomutaramū pejejeue. Pejejeue pēporomutara esage futat Ku'jywa 'ga upe. Pejejeue pejeporomutaramū pēē pejejea'are'emamū au'jeteramū pejejotywer are. ⁹Pejejeupe Jejuī 'ga rerowiaara 'ga amū ruramū pēē 'ga mua pejejog ipe, pejejejukau esage 'ga ree, pejeku'iramū 'ga ree. ¹⁰Janeruwarete 'ga 'ā mama'ea wapoukat jatee. Najareju'jawe etee rūi jane 'ā mama'e apoi. Amumeramū 'ga 'ā jane mogyau moromu'jaramū jarejaupe, mama'e are jarejamu'jaramū. Amumera 'gā 'ga imogyau 'wyriaramū 'gā nupe. A'eramū ki jane mama'e apou jarejopoaawamū Jarejuwarete 'ga muorypawamū etee futat. ¹¹Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū pēē 'ga je'ega etee futat imome'wau a'jea futat. 'Gā nupe mama'e esage apoaramū pēē mama'e apou Jarejuwarete 'ga pājē mū etee futat. A'eramū pē nesakara 'gā Jarejuwarete 'ga muorypa pē nee, pēneko esage are. Jejuī Kristu 'ga remiayuwamū jane jemogyi. A'eramū jane 'jau Jarejuwarete 'ga upe: "Ene te 'ā eneresage. Ene te 'ā pājērete. Neneteepawi futari 'ā e'yina", 'jau jane 'ga upe. A'jea futat jane'ea.

Pēnuag iki mama'eay upe

¹²Pēē 'ā jejekoty'aawaretea. A'eramū je pē mueapyou pejemogy are. 'Awamū pētywerete pejejemogyau. Mama'eaya ojesaukaa pē nupe, pē nerekou tyweaete. Jejuī Kristu 'ga ree pejejemogypyka pejejemogyau. A'eramū pēē 'ga ree pejejemogypyg are mama'eaya pejejeupe 'jesaukaramū ki pejejemogypyka etee te pejejemogyau 'ga ree. A'eramū pēē pejepya'a'wyre'emamū pejejemogyau ee. "Ma'eramū je tejereko tywerukaa 'ga ree 'ū", 'jawe'em pēē pejejeupe. ¹³Ymā 'ā Kristu 'ga jereko tywerukari pē nee rakue. A'eramū pēē pejeku'iramū etee 'ga ree pejejereko tyweramū. 'Ga ree pejejereko tywerukar ire nipo pejeku'iramū anure 'ga ruramū. Najuejue etee futat jane 'ga resage resaka 'ga pājē reewe. A'eramū jane jareku'iramū 'ga ree, 'ga ruramū. ¹⁴Pēē 'ā Kristu 'ga remiayuwa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ā pē nerekou. 'Ga 'Agesagea esage ete ma'ea. Poromū pē nerekou. A'eramū nipo 'gā amū pē kurapa 'ga ree. 'Ga 'Agesagea pē nerekoe'em ire amunipo 'ā 'gā nepē kurawa'uweri. A'ere 'ā 'ga 'Agesagea pē nerekoi. A'eramū 'gā pē kurapa. A'ere ki pēku'i etee pejekurawamū. ¹⁵Mama'e tywera pēē iapo re 'gā pē nerekou tyweaete a'jea futat pēnemiapofer are. 'Ga amū pēē ijuka re te amunipo 'ā 'gā pē nerekou tywerete ee. Mama'e are pemunarū re te amunipo 'ā 'gā pē nerekou tywerete ee. Mama'e tywera pēē iapo re te amunipo 'ā 'gā pē nerekou tyweretei. Pejejamuawapirukare'em are. Mīmer are amunipo 'ā 'gā pē nerekou tyweretei a'jea futat. A'ere kasi peapo mama'e tywera ne. Mama'e tywera apo are 'gā pejejereko tyweramū nipo pejepoyje'emamū pejejemogyau. ¹⁶A'ere kasi Kristu 'ga ree 'gā pejejereko tyweramū pejenosī ne. Naani. Pejerowiat Kristu 'ga remiayuwamū pejejemogy are. "Au'jete je mogo ape Kristu 'ga remiayuwamū", pe'je ki Jarejuwarete 'ga upe, 'ga muorypa ee.

¹⁷Owaēm futat 'ā jarejauī Janeruwarete 'ga jane mojo'oga upe. 'Awamū miamū futat 'ga werowiaraiparamū jane rereko tyweri'i janeremiapofera tywer are, mama'e tywera apo awi jane momoirukaawamū. Anure taetu nipo 'ga werowiare'ema 'gā nerekou tyweretei

'gã werowiare'em are, 'gã mojo'oka werowiaaramū jane wi, 'gã monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. ¹⁸Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Sarumãu 'ga upe rakue: "Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gã ojereko tyweruka'ri ywag ipe o enune.

A'ere 'ga remiayuwe'ema 'gã anure 'gã jereko tywerukari.

Nooi futari 'gã ywag ipe.

A'eramū taetu 'gã ojerekou tyweaete ojere'emamū futat nipo",
'jau 'ga ikwasiarukaa 'ga upe rakue.

¹⁹Wemifutar imū jane jereko tywerukar ire Janeruwarete 'ga ojejukau esage jane ree. 'Gã amū jarejereko tywerauwe kasi sapoit 'ga wi ne. A'eramū jane jarejemogypyka 'ga ree, jareapoarera 'ga ree. U'eawer imū etee futat 'ga mama'e apoi. A'eramū ki jane mama'e apou 'ga remifutar imū etee futat, jarejemogypyka 'ga ree.

5

Jeju 'ga rerowiaat

¹Awamū je Jeju 'ga rerowiaara 'gã 'wyriaramū pē mu'akwaapa mama'e are. Je nanē 'ga rerowiaara 'gã 'wyriara nū. Ymã te je Kristu 'ga rayrū resagi ikue. 'Ypeywar are 'ga manūnamū je 'ga resaka ikue. Anure nipo je Kristu 'ga ruaw esage enyfuga rupi je oi tekou 'ga pyri. A'eramū je 'jau pē nupe: Janeruwarete 'ga pē mū'ē, pē mogyau werowiaara 'gã 'wyriaramū rai'i. ²A'eramū ki pēē pejejukau esage 'ga rerowiaara 'gã nee. Sã'ã karupa'mī are omaenun ma'e 'gã jejuka esagea weymaw are. Nan tee futat pejejuka esage Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gã nee. Pejeku'iramū pejejemogyau 'gã nee pejejuka esage are. Ojeupe pejeporowyky are pēku'ia Janeruwarete 'ga ifutaa. 'Gã nee pejeporowyky repy are etee kasi pēnea'ar ine. 'Gã poaawamū te ki pejejuka esage 'gã nee. ³Pēē 'ã 'gã 'wyriara. A'ere kasi pemoywrafen pejeje'ega 'gã nupe ne. Peko esage etee 'gã pype. A'eramū nipo 'gã ojemu'jau pē nee. ⁴Kristu 'ga 'ūi 'wyriarareteramū werowiaaramū jane 'wyriaramū. 'Ga 'ã jane rerekou weape namutat. A'eramū 'ga werowiaara 'gã nee pejejuka esageramū pē mepyau 'gã nereko esage are, pē nerawau pē mogyau ojepyri.

⁵Awamū je pē mu'akwaawi mama'e are kunumīmeramū, kūjāmukuferamū 'jau. Peenup katu katu ki iymanera 'gã je'ega. Nepekwaapawi we mama'ea. A'eramū ki pēē 'gã je'ega renupa.

'Awamū je 'i pē nupe najuejue etee futat. Pejejopoa pāwē ete nanē mama'e apo are. Pejopoar iki mama'e apo are. A'ere kasi pejerowiaraip pejejopoar are ne. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari Sarumãu 'ga upe ee rakue:

"Janeruwarete 'ga imara'ne ojee tee ojerowiaraip ma'e 'gã nee.

Nopoari futari 'ga 'gã mama'e apo are.

Ojee tee ijerowiaraiwe'ema 'gã etee te 'ga opoat mama'e apo are",

'jau 'ga ikwasiarukaa ka'aran are rakue. ⁶A'eramū ki pēē pejejerowiaraipe'ema pejejee. Peenup katu katu Jarejuwarete 'ga je'ega. Pājērete 'ga. A'eramū 'ga oje'ega renupara 'gã poaa. A'eramū nipo 'ga anure pē mogyau 'wyriaramū wemifutara 'ara rupi. ⁷Pejemuaēm kasi mama'e are pejejemogyau ne. Janeruwarete 'ga pē nereko weape. A'eramū pēē pejepy'ata'waramū pejejemogyau.

⁸Pejea'gu ki mama'eukwaawa 'wyriar awi. Sã'ã 'miara ioa ijemi'uekara. Nan tee mama'eukwaawa 'wyriara rekoi jane rewiri jane mu'akwaawukare'ema jane rekoramū. A'eramū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwukare'ema janee. ⁹A'eramū ki pēē Jeju 'ga ree te futat pejejemogypyka pejejemogyau. Perowiat kasi mama'eukwaawa 'wyriara je'ega ne. Pēfuakar iki jupe. Pēnea'ar iki pejejewirera 'jawewara 'gã nee, Jeju 'ga rerowiaara 'gã nee. 'Gã nanē 'ã ojereko tywerukaa ajemogyau nū. 'Ga rerowiare'ema 'gã 'gã nereko tyweaete. A'eramū 'gã ajemogyau tyweaete pē 'jawe futat. Amunawa moyka 'ga rerowiare'ema 'gã 'ga rerowiaaramū jane rerekou tyweaete. ¹⁰A'ere nipo 'gã ināinānī'ī etee pē nereko tyweri pejemogyrāmū. A'ere nipo anure nepeko tyweru'jawi. Janeruwarete 'ga esage ma'ea. Wa'yra 'ga jane erowiarāmū 'ga jane mū'jau mama'e tywera apoara 'gã nui, jane mujaa Kristu 'ga ree jane mogyau. A'eramū nipo 'ga anure jane rerawau jane mogyau ojepyri nakwaparimū rūi. Janeruwarete 'ga te 'ã pē mouagukaa mama'eay upe.

A'eramū 'ā pēē pejeppure'ema Jejui 'ga rerowiar awi, pejeppure mama'eay jesaukaawamū. Janeruwarete 'ga etee futat pē mojemogypygyukaa etee te Kristu 'ga ree. ¹¹Janeruwarete 'ga 'wyrarareteramū 'ūi janee najuejue etee. Uēme'ema futat 'wyraramū 'ūi awi. A'jea futat aipo 'ea.

¹²Teje'ega je akwasiarukat Silasi 'ga upe ka'aran are. Natuwuu rūi je ikwasiarukari 'ga upe. Ka'aran kwasia'ria te je aapoukat 'ga upe. Silasi 'ga Jejui 'ga rerowiaaretea. A'eramū 'ga akou janerewirera 'jawewaramū. Ajemogypyk je 'ga ree tekou. A'eramū je teje'ega kwasiarukaa ka'aran are 'ga upe tejee. “Tamojemogypyk tāmējē 'gā Kristu 'ga ree 'jau kwy”, 'jau je tejeupe. A'eramū je ka'arana kwasiarukaa imonou pē nupe, Kristu 'ga ree pē mojemogypygyukaawamū. Janeruwarete 'ga ojejuka esage jane ree a'jea futat. A'eramū je a'e are ka'arana kwasiarukaa Silasi 'ga upe. A'eramū taetu ki pēē pejejemogypyka Kristu 'ga ree.

¹³Pēnewirera 'jawewara 'gā, Papiro ni pewara 'gā oje'ega omono pē nupe, pē futaa. 'Gā nanē Janeruwarete 'ga imū'jāu imogyau wemiayuwamū nū. Jera'yra 'jawewara 'ga, Maku 'ga, nanē oje'ega monou pē nupe, pē futaa nū.

¹⁴Kristu 'ga remiayuwamū pēē pejejomana pejeporomutaramū pejejuue.

Afutat je Jarejuwarete 'ga Kristu 'ga remiayuwamū pē mopy'ata'waa.

Kweramū jeje'ega pē nupe.

2 Pedro

Pedro 'ga 'awa ka'arana kwasiaa imonou Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe najuejue etee futat. 'Gã amū awau 'gã mu'jau tywet. A'eramū Pedro 'ga ka'arana kwasiaa imonou 'gã nupe, 'gã mu'akwaapa ee. “Pejea'gu ki moromu'jat tywera 'gã nui. Perowiat kasi 'gã ne” 'jau 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe rakue.

¹Je Simão Pedroramū ka'arana akwasiat imonou pē nupe. Jejui Kristu 'ga Jejararetea. 'Ga upe futat je teporowykyau tekou. 'Ga remimonoferamū futat je tekou. Ymā 'ga je monoi kwe pe omome'waramū ikue. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou Jejui Kristu 'ga rerowiaaramū pē nupe. Ore 'jawe futat perowiat 'ga. Jejui Kristu 'ga jane katu'okararetea. 'Ga futat 'ā Maireteetea, 'Uwa 'ga 'jawe. 'Ga futat mama'e tywera apowe'em. Mama'e esage etee futat 'ga iapou akou. 'Agamū 'ā ojerowiarukaa janee.

²Jarejuwarete 'ga pekwaap. Jarejararete 'ga, Jejui 'ga nanē 'ā pēē ikwaapa nū. A'eramū je 'gã pē mopy'ata'waa taetu ifutaa. Pē nee 'gã jejuka esagea nanē je ifutaa nū.

Wemiayuwamū 'ga jane pyyrūawet

³Okwaaparamū janee Kristu 'ga opājē mua, wemifutar imū mama'ea jane iapoawamū. 'Ga 'ā jane mū'jāu 'gã nui jane mogyau okwaaparamū. “Tamū'ē 'gã 'gã nui 'jau, tejepyri mama'e esage apoawamū 'jau”, 'jau 'ga ojeupe rakue. “Anure 'gã tamut 'au tejepyri 'jau”, 'jau 'ga ojeupe rakue. ⁴Opājē mū futat Kristu 'ga mama'e esage apou janee, oje'jawe jane mogyau. U'eawer imū etee futat 'ga iapou janee. “Je rerowiat pejepe pejejemogyau. A'eramū je pē mogyau tejemiayuwamū, pē katu'oka tejeupe, pē nupe te'eawer imū etee futat. A'eramū nipo je pē mogyau teje'jawe etee futat, mama'e esage etee futat iapoukaa pē nupe”, 'jau 'ga janee. A'eramū 'ga u'eawer imū etee futat jane mogyau oje'jawe futat. 'Ga rerowiare'ema 'gã te nipo ajee wea omŷi mama'e tywera apo are etee futat. A'eramū nipo 'gã mama'e tywera etee futat iapou ajemogyau. A'ere pēē na'gã 'jawe rūi. Kristu 'ga opājē omono pē nupe oje'jawe pē mogyawamū, mama'e esagea pē nupe iapoukaawamū.

⁵Mama'e esagea Kristu 'ga wapo pē nupe ikue. A'eramū ki pejejemogypyka 'ga ree pejejemogyau. A'eramū ki pēē pejejemogyau esage 'ga upe nū. Mama'e esagea etee iapou pejejemogyau. Jarejuwarete 'ga remifutar are te pejejemu'jau pejejemogyau. ⁶Mama'e tywera apo are pejejea'aramū ki pēē kamēsiete pejejemu'akwaapa mama'e tywera apoe'em are. Pejejemouaga mama'eay upe. Kristu 'ga je'eg imū etee futat pēē mama'e apou pejejemogyau. ⁷Pejepota'wa esageramū pejejuee, pejeporomutaramū pejejuee. ⁸Nanuara pēē iapo pejemogya tepē nesowo'gōk pē mogyau kamēsiete pejejeapyoramū 'ga remifutar are. Jejui Kristu 'ga 'jawerimū pejejemogy re, pēē 'ga kwaapa katu katu pejejemogyau. ⁹Nanuara apoare'ema 'gã ajemogy eae'ema 'gã 'jawe futat. Naeapyoi 'gã ojeupe Kristu 'ga remiapofer are. Aipo 'ga Kristu 'ga otywera ojewi imoiawer are wea'aru'jawe'emamū.

¹⁰Ma'eramū 'ā je 'i pē nupe: “jerewirera 'jawewaramū ki pēnea'at pejejeupe Jarejuwarete 'ga remiapofer are”, je 'i pē nupe. Jerenyra 'jawewaramū nanē pēē pejejea'aramū ee nū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga jane mū'ēi 'gã nui ojeupe rakue. A'eramū ki jane jarejemogyau esage 'ga je'eg imū etee futat mama'e apou. Jaremū'ēawer are jarejeapyo re jarepoire'ema futat 'ga rerowiar awi. ¹¹A'eramū nipo anure Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga, ojewi jane poire'emamū jane rerawau jane mogyau ojeypyri ywag ipe nakwaparimū warāu rūi. Anure nipo jane katu'okarera 'ga 'ūina 'wyriararetereteramū janee. A'eramū 'ga jane rerawau jane mogyau ojeypyri ywag ipe.

¹²Ymā we futat 'ā pēē Jejui 'ga mome'u renupa rakue. A'eramū 'ā pēē enupa ypy we pejejemogypyka 'ga ree pejejemogyau rakue. A'etea je amuea'at pēē ee nū.

¹³“Temanūme'ēwe tamuea'at 'gã Kristu 'ga porogytafer are 'jau nū”, 'jau je tejeupe. A'eramū je pē muea'aa ee tekou. ¹⁴Anurenure'i nipo je manūi. Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga, je mueapyou je manū are ai'i. A'eramū je “Anurenure'i nipo je manūi re'ā”, 'jau tekou.

¹⁵ A'eramū je, temanūme'ēwe, pē muea'aa 'ga je'eg are tekou. A'eramū nipo pēē je manū re pejejea'aramū pejemogyau 'ga je'eg are.

Orojemiesagera mome'uawet

¹⁶ Natekotee 'gā 'me are rūi ako ore pē mu'ei ai'i. Jejui Kristu 'ga rur are te ako ore pē mu'ei ai'i. “Anure nipo Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga ruri ojewya nū”, 'jau ako ore pē nupe, pē mu'jau 'ga ree ai'i. “Ua nipo 'ga opājē resaukaa janee”, 'jau ore pē nupe, pē mueapyou 'ga rur are. Namorogyta teea rūi ore oromome'u pē nupe. Aruesak te ako ore orojeau 'ga resagea ikue. A'eramū ore ikwaapa. ¹⁷⁻¹⁸ Ymā ore oi ywyty'rarimū Kristu 'ga rupa ikue. Peu ore rekoramū 'ga Ruwarete 'ga 'ga muesagamuteeu 'ga raity muenyfugaiwayau 'ga ree. 'Ga reakwara nanē wenyfugamū nū. Ywag awi Janeruwarete 'ga oje'ega mua 'ga upe ikue. “Koromū jera'yrarete 'ga. 'Ga ete je muekōēājay ojee”, 'jau Janeruwarete 'ga oje'ega mua ywag awi 'ga upe ore ikue. Oje'wyr awi 'ga oje'ega mua ore ikue.

¹⁹ A'eramū jane Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā je'ega rerowiaa jarejemogyau, Jejui Kristu 'ga ree 'gā ka'arana kwasiari rakue. A'eramū ki pēē nanē pejejejukau 'gā nemikwasiarer are. Sā'ā ae tata monyga ypytunimū mama'e resakawamū. A'ere 'ā ae tata mowepa kwara por ire. Nan Jejui 'ga rure'emauwe jane Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiarera mogytau etee. A'eramū jane 'ga remifutara kwaapa. Kristu 'ga rura jaytataua ku'ema reruara 'jawe. Sā'ā ku'emamū ae mama'e resak katu katu. Nan tee futat Jejui 'ga 'ur ire jane mueapyou katu katui 'Uwarete 'ga ree.

²⁰⁻²¹ Naojetee rūi Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā ka'arana kwasiari rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea te 'ga je'ega omome'u 'gā nupe rakue. A'eramū 'gā ikwasiaa ka'aran are. A'eramū jane nanē jarejeapyou'emamū jarejetee 'ga je'eg are. 'Ga 'Agesagea etee jane mueapyou 'ga je'eg are.

2

Moromu'jar a'wyre'em

¹ Ymā te 'ā 'gā amū oi janepy 'gā mu'jau tywet rakue. “Jarejuwarete 'ga je'eg are je pē mu'ei”, 'jau futatee 'gā 'gā nupe rakue. A'ere o'meramū te 'gā 'i rakue. Nan tee futat nipo 'gā amū nuri pē mu'jau tywet. Oporogytau ekoete pē nupe pē mu'jau 'ua. “Simorytee 'gā 'jau”, 'jau nipo 'gā pē nupe. Jejui 'ga rerowiar awi pē momoirukaawamū te nipo 'gā nuri pē mu'jau tywet. Aiporamū Jarekatu'okara 'ga rerowiar awi opoit ma'efera 'gā. Wea'aru'jawe'emamū futat Kristu 'ga otywera mepyawamū 'ga manūawer are. Opoia 'ga rerowiar awi. 'Gā tywera mepyawamū agawewi Jejui 'ga amanūmū rakue. A'etea 'gā ojemote'at Jarejararete 'ga upe. Opoia 'gā 'ga rerowiar awi. A'eramū nipo anure 'gā te futat ojemonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. ² A'eramū nipo 'gā amū ojemu'jau 'gā nee kwaiwete. A'eramū nipo 'gā nesakara 'gā 'jau: “Nia'wyrī Jejui 'ga rerowiaara 'gā na'e. Mama'e tywera etee te 'ā 'gā wapo ajemogyau”, 'jau nipo 'gā. A'eramū nipo 'gā 'jau: “Jejui 'ga nanē nipo nia'wyrī futari”, 'jau nipo 'gā nesakara 'gā, mama'e tywera 'gā iapo resag ire. ³ Mama'e tywer are moromu'jara 'gā nanē nipo 'jau ojeupe: “Mama'e are je 'gā mu'ei. A'eramū nipo 'gā je mepyou ka'aranūū pyu”, 'jau nipo 'gā ojeupe. A'eramū 'gā ajamu'jau wea'ar are etee. A'ere Janeruwarete 'ga 'gā kwaawi. Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue: “Mama'e tywer are moromu'jara 'gā nipo je areko tywerete, 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe”, 'jau 'ga rakue. Anure nipo Janeruwarete 'ga aipo 'gā nerekou tyweaete u'eawer imū etee futat. A'eramū 'ga 'awamū 'gā nemiapo tywera resaka 'ūina.

⁴ Ymā nanē 'ā ywagipewara 'gā amū nuenuwi etee Janeruwarete 'ga je'ega rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga 'gā mū'jau ywag awi rakue, 'gā monou 'ā 'gā mogyau ypytunainaiwa pype. Peu futat 'gā ajemogyau 'awamū miamū futat Jejui 'ga wowase ae majatykaawa 'ara upe iwaēma rapesaka. Aipoa 'ara rupi tāmējē nipo Jejui 'ga 'gā nesaka nū. A'eramū futat nipo 'ga 'gā monou 'gā napyaw ipe.

⁵ Pēnea'ar iki Nue 'ga rekwawer are: Ymā Nue 'ga rekoramū 'ā Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā momapa 'y pyu rakue. Nue 'ga 'ā 'jau agawewi 'gā nupe rakue numiamū: "Au'je mama'e tywera apo re. Pejemogy esage Jarejuwarete 'ga upe", 'jau agawewi 'ga 'ā 'gā nupe rakue numiamū. A'ere 'ā 'gā nuenuwi 'ga je'ega rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga Nue 'ga etee ia'gwau 'y awi 'ga pytuna 'gā neewe rakue. A'eramū 'ga yaruu apoukaa 'gā nupe 'y awi 'gā a'gwawamū rakue. A'eramū 'ā sete 'gā etee awau osou 'y awi Nue 'ga retee rakue. Aipo 'gā etee futat amanūme'em 'y pyu rakue.

⁶ Pēnea'ar iki nanē Sodoma pewarera 'gā nee, Gomora pewarera 'gā nee nanē nū. Mama'e tywera etee 'ā aipoa amunaw ipewara 'gā iapou 'upa rakue. A'eramū 'ā Janeruwarete 'ga aipoa amunawa mateepapa, ipypewara 'gā neewe futat. Tata pyu 'ā Janeruwarete 'ga 'gā momapa rakue. A'eramū 'ā 'ga Lo 'ga etee 'ga muēma pe awi rakue. Mīmēra 'ā mama'e tywera apoarera 'gā nereko tyweawera wesaukat janee. A'eramū nipo 'ga mama'e tywera apoarera 'gā monou 'gā mogyau mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ea nanē jane ikwaapa nū. ⁷Lo 'ga 'ga 'ā imuēmukaa Sodoma 'jaw awi tata monowe'ēwe futat rakue. Namama'e tywera apoara rūi Lo 'ga. A'eramū 'gā nemiapo tywera 'ga mogekogekou etee 'ga mu'arasirasiga rakue. ⁸Lo 'ga 'ā esage ma'ea rakue. A'ere 'ga mama'e tywera apoara 'gā pype 'ga rekoī rakue. 'Gā nemiapo tywera resaga 'ga mu'arasiga ete 'ga mogou 'gā nee rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga muēmukaa 'gā nui, 'gā momape'emawe rakue. ⁹Ma'eramū 'ā jane 'i jarejaupe: "A'jea futat. Janeruwarete 'ga jejuka esagei mama'e esage apoaramū jane ree, jane a'gwau mama'e tywer awi", 'jau 'ā jane jarejaupe. Mama'e tywera apoara 'gā 'ga wereko tywerete, wowase ae majatykaawa 'ara upe iwaēme'emaue miamū futat. ¹⁰Wemifutar imū mama'e tywera apoara 'gā, oje'ega renupare'ema 'gā. Mīmēra 'gā taetu nipo 'ga erekou tyweaete.

Mama'e ekoete are moromu'jara 'gā nojenosī mama'e tywera apo awi. Ojerowiaraipa etee wemiapo tywer are. Nokyjei 'gā ywagipewara 'gā kuraw awi. Akurap futat 'gā ywagipewara 'gā. ¹¹Ywagipewara 'gā te ipājē moromu'jar a'wyre'ema 'gā pājē apyraapa. A'etea 'gā nakurawi 'gā Jarejuwarete 'ga upe. ¹²A'ere 'agera moromu'jar a'wyre'ema 'gā ni'akwaawi ajemogyau. Sā'ā 'miara 'ā naea'ari mama'e are. Opajai ekoeteramū etee. A'eramū 'ā awau ojejukaukaa ae upe. Nan tee futat moromu'jar a'wyre'ema 'gā. Naeapyoi mama'e are. Wemikwaawe'ema mama'ea 'gā ikurapa etee. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā momapa. A'eramū nipo 'gā awawe'em futat Jarejuwarete 'ga pyri amanū re. Awau muku 'ga wī. ¹³Moromu'jar a'wyre'ema 'gā nipo wemimu'e 'gā nerekou tyweaete. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā mepyau 'gā nemiapofer are. Ko'aramuku te 'ā 'gā mama'e tywera apoi ajemogyau ajueape ojenosōue'em. Wemiapo tywera renosōue'em. Aipo 'gā nipo ajatykau pē nee ojemi'waa numiamū. "Ore 'ā Jejui 'ga rerowiaaramū pē 'jawe", 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere 'gā mama'e tywera etee iapoi pējatykaawa pype. Ojenosōue'em futat 'gā mama'e tywera apou ajuowase. Amumera 'gā nanē weawrywamū ajemogyau nū. Ojemote'at ae nanuaramū ajemogyau ojopye. ¹⁴Kūjā resakaie'ema. Kūjā ēē mū resakawe owy'aa tāmējē ēē ree. "Tako ēē ree 'jau kwy", 'jau 'gā ojeupe. Wojere'emamū 'gā mama'e tywera apo awi. I'akwaawe'ema 'gā 'gā imoryteeu. A'eramū 'gā ojemotywea Jarejuwarete 'ga upe. Oka'aranūū kwai are etee 'gā wea'aramū ajemogyau. A'eramū nipo anure Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. ¹⁵Jarejuwarete 'ga rape awi opia ma'e 'gā poromū. A'eramū futat 'gā oka'jama. Nuesagu'jawi futari 'gā 'ga rapea. Parāu 'ga ree 'gā jemu'ei. Ymā 'ā Parāu 'ga, Peo 'ga ra'yra 'ga, Jarejuwarete 'ga je'ega mome'waramū rakue numiamū. A'ere 'ā 'ga noporomu'earūi rakue. 'Ga amū wejue e'i 'ga upe: "Tamono ka'aranūūa enee 'jau. A'eramū ene ewau Israeu juapyrera 'gā mu'jau mama'e tywera apo are 'jau", 'jau 'gā 'ga upe rakue. ¹⁶A'eramū 'ga awau. A'eramū 'ga waw ipe Janeruwarete 'ga 'ga reymawa moje'egukaa 'ga upe rakue. Ae 'jawe futat 'ga reymawa oje'ega, kawaru'ia oje'ega 'ga upe. Oje'egayau 'ga upe: "Ma'eramū te ereapo mama'e tywera?" 'jau 'ga reymawa 'ga upe. A'eramū futat Parāu 'ga opoia wemiaporamer awi.

¹⁷ 'Y ky'a 'jawe moromu'jar a'wyre'ema 'gã jemogyi. Sã'ã ae 'y resakawe jane 'ea jarejeupe: "Ay'u pa je kwy" 'jau 'ã ae ojeupe. A'ere 'ã ae natykura'uweri 'y ky'aa. Nan tee moromu'jar a'wyre'ema 'gã. Naa'jea rüi futat 'gã je'ega. Amana rowoky'a 'jawe nanë 'gã je'ega nü. Sã'ã ae amana rowoky'a tee resakawe jane 'ea jarejeupe: "Okyt nipo kwe amana", 'jau jane 'ã. A'ere 'ã ywytuu ruri etee ipyau imonou kwe katy. A'eramü 'ã amana okwapa etee okyre'ema. Nan tee futat ae. Moromu'jar a'wyre'ema 'gã nesakawe ae 'i: "Mama'e a'je are jane mu'jawamü nipo 'gã nuri", 'jau nipo jane jarejeupe. A'ere naani. O'meramü te 'gã 'i. A'e 'gã nipo Janeruwarete 'ga omono muku ojewi, ppytunaiwa pype 'gã mogyau. Nakwaparimü warâu rüi futat 'gã oi ajemogyau. ¹⁸ Ojerowiarai pa 'gã ojee etee futat. I'akwaawe'ema 'jawe nipo 'gã 'jau 'gã nupe: "Pe'je pejejua pejejemu'jau ore ree. Esage futat jarejamuesage päwë gatu etea", 'jau futatee nipo 'ga mama'e tywer awi opoir yau ma'e 'gã nupe. A'ere 'gã 'gã moryteei etee ojee. Wemifutatar tywer are etee 'gã 'gã mu'ei. ¹⁹ "Nitywi futari nepeapoi nanuara 'jara 'gã amü", 'jau futatee 'gã 'gã nupe. "A'eramü pëë mama'e apou pejejemifutar imü etee futat", 'jau nipo 'gã 'gã nupe. 'Gã tywera 'gã nerekou. Aipo 'gã mu'jaukaa. Nopoiru'uweri 'gã mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apoa etee 'gã nemiaopo. Mama'e tywera siapou'jau'jap 'eramü janeremiapo tywera rekoj janejara 'jawe janee. A'eramü jane a'eramü taetu iapou'jau'japa jareojere'emamü. Nan tee futat 'gã. ²⁰ Amumera 'gã nipo Jarejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga rerowiaa ajemogyau numiamü. Aipo 'gã nipo 'ga okatu'ok futat 'gã tywer awi numiamü. A'ere nipo 'gã jewyri tee otywera upe nü. Otywera upe ojewyt ma'e 'gã ojemote'at futat Jarejuwarete 'ga upe. Jejui 'ga rerowiare'emawe futat 'ã 'gã nia'wyr'i Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramü 'gã Jejui 'ga rerowiar awi opoir ire taetu 'gã wa'wyre'emamü futat 'ga rerowiare'emarete 'gã apyraapa. ²¹ Jarejuwarete 'ga ra'ya 'ga 'gã erowiaa futat numiamü. A'ere 'gã poiri ete 'ga rerowiar awi. Jejui 'ga rerowiar enune 'gã wa'wyre'emamü Jarejuwarete 'ga upe rakue. A'eramü 'gã 'ga rerowiar awi opoir ire taetu wa'wyre'emareteramü 'ga rerowiare'ema 'gã apyraapa 'ga upe. Ma'eramü gatu nipo 'ã 'gã 'ga rerowiar rakue? ²² A'eramü jane mama'e tywera apo upe ojewyt ma'e 'gã nesag ire 'jau jarejeupe: "A'jea futat aipo jane'ea. Sã'ã kasurua. Opy'apoy re ijewyria opy'apoy upe i'ua. Nan tee otywera upe ojewyt ma'e 'gã. Tajaurana nanë 'ã amuug ire ojewyria awau tujururu upe ojerejerepa ipype nü. Nan tee futat mama'e tywera apo upe ojewyt ma'e 'gã", 'jau jane 'gã nesag ire.

3

Jejui 'ga ruawam

¹⁻² Ka'arana ako je akwasiat imonou pë nupe ai'i. A'eramü je 'awamü je ka'arana kwasiaru'japa pë nupe nü. Pëë 'ã jejekoty'aawaretea. A'eramü je 'jau tejeupe: "Ka'arana pa je akwasiaru'jap imonou 'gã nupe nü kwy", 'jau je tejeupe. "Tamuea'at 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nemikwasiarer are 'jau kwy", 'jau je tejeupe. Janejararete 'ga, jane katu'okara 'ga futat 'ã ore mu'jau wemifutar are ikue. A'eramü ako ore 'ga remimonoferamü imome'wau ako pë nupe ikue. Aipo are nanë je pë muea'aa nü. ³ Pënea'ar iki je'eawer are. "Anure nipo Jejui 'ga rure'emauwe 'ga rerowiare'ema 'gã nuri pë nerekoemäu pë jaita ete Jejui 'ga pëë erowiamü. Wemifutar imü te nipo aipo 'gã mama'e tywera apoi", 'jau je pë nupe. "Anure je ruri nü", e'i Jejui 'ga ore ikue, 'jau pëë pejejemogyau. A'eramü nipo 'gã aipo pëë 'eramü "Manamü aje 'ga ruri", 'jau nipo 'gã pë nerekoemäu etee pë jaita. "Ymã te 'ã 'ga aipo 'ga 'i rakue a'i küi. A'etea 'ga 'ã 'ure'emawe. 'Ga je'ega renuparera 'gã 'ã opapapa rakue. A'etea 'ga 'ã 'ure'emawe", 'jau nipo 'gã pë nupe pë jaita etee. "Ywya jeapo ppyrauwe futat 'ã mama'ea nan etee futat rakue. Te marana'ape mama'e jesowo'gõgi nü", 'jau nipo 'gã pë jaita etee. "Aipo 'jau amunipo 'ã 'ga ruri ymã we mama'e mojoy'rapap rakue", 'jau ete nipo 'gã pë jaita etee. ⁵ A'ere nipo aipo 'jara 'gã o'meramü te 'gã 'i. Naea'ari 'gã Janeruwarete 'ga remiapofera mama'e are. Ymã Janeruwarete 'ga wyy apoi oje'eg imü etee futat rakue. Ywaga nanë 'ga iapou oje'eg imü etee futat nü. Nuapoi 'ga mama'ea opou rakue. Najane 'jawe rüi 'ga. Oje'eg etee te 'ga jupe. 'Y upe 'ga 'jau: "Ejepe'a wyy awi", 'jau 'ga 'y upe. A'eramü futat wyy ojesaukaa

'ya ojepe'au jui. ⁶Anure 'ga 'y pyu wemiapofer ymanera momapa rakue. ⁷Oje'eg imū te 'ā 'ga ywy apou rakue. Ywaga reewe 'ga 'ā iapoi rakue. Oje'eg imū etee futat 'ga 'auwara 'gā mogyau nū. A'eramū nipo 'ga a'jetete pa "gā naje rerowiari ra'e pa", 'jau 'gā momapa tata pyu nū. A'ere 'ga ae majatykai ra'ne nipo wowase. A'eramū nipo 'ga werowiare'ema 'gā mū'jāu imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa 'ara rupi 'ā 'ga ywy a'wyre'ema mateepapa tata pyu ywag a'wyre'ema reewe.

⁸Najane 'jawe rūi Janeruwarete 'ga. Jane upe te 'ā 'arakwawa ipytunū ma'e 'jawe rēwējēmī. Kwara 'ara we 'ā opytunamū rēwējēmī janee nū. A'ere Janeruwarete 'ga upe nanarūi. Aju'jaju'jawe etee 'ara 'ga upe. Miu anu majepe 'ara 'jawe ete 'ga upe. Majepe 'ara nanē miu anu 'jawe ete 'ga upe nū. Majepe 'yweteewara 'jawe mīmera mama'ea 'ga upe. ⁹A'eramū 'gā "Ma'eramū sipo 'ga poromukuramū? Ma'eramū sipo 'ga 'ure'ema? Nuri futari nipo 'ga nū'ū", 'jau nipo 'gā pē nupe. A'ere 'ga ruri futari. U'eawer imū etee futat 'ga ruri. Ajemuaēm wejue 'ga werowiare'ema 'gā nee. A'eramū 'ga 'gā werowiara rapesaka 'ūina. Kwaiwete wejue 'ga rerowiare'ema 'gā jemogyi. A'eramū 'ga a'eramū oporomukuramū. Nafutari 'ga jane mū oa muku ojewi numiamū. A'eramū 'ā 'ga wa'yra 'ga murukara'ne'ema.

¹⁰'Ua Janejararete 'ga ruri muna'ywa 'jawe. Sā'ā ae muna'ywa rura kwaawe'ema. Nan tee futat jane 'ga rura nikwaawi. Muna'ywa rura 'jawe futat nipo Kristu 'ga ruri janee. Nikwaawi jane 'ga ruawa. 'Ga ruramū nipo ywag aunuga. Ipo'jy te nipo iunuga. Mama'ea nipo opapa. Iunuga renupawe nipo 'ga rerowiare'ema 'gā opiryyjamū ajemogyau. Ipo'jy te nipo ywag aunuga. Kwat, jay, jaytata. Mīmera ukaitapap. Yywa nanē opyriara reewe ukaitapap Kristu 'ga ruramū. ¹¹"Anure nipo mama'e tywera kaipawi" 'ea pēē 'ā ikwaapa. A'eramū ki pēē 'ga rerowiamū pejejemogyau esage 'ga upe, mama'e apou 'ga je'eg imū etee futat. ¹²Anure nipo Janeruwarete 'ga wa'yrarete 'ga murukari futari. A'eramū pēē pejejemogyau esage 'ga upe 'ga rura rapesaka. 'Ga mome'wau pe'je pejewau 'ga rerowiarukaa 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. Jejuī 'ga ruawa rupi Janeruwarete 'ga jane majatykai wowase Jejuī 'ga rerowiaaramū jane mopojo'oka 'ga rerowiare'ema 'gā nui. A'eramū futat 'ga mama'e tesirūmera rapyau. Kwat, jay, jaytata. Mīmera 'ga wapyypap. ¹³Ymā we futat 'ā Janeruwarete 'ga 'i rakue: "Mama'e tywera rapy re je ywy yau apou ywag yau reewe nū. Aipoa jeremiapo yau pype nitywi futari mama'e tywera. Mama'e tywera apoara 'gā nanē otywe'emamū futat nū", 'jau 'ga 'ā ikwasiarukaa inuga janee rakue. A'eramū jane 'ga remiaporama rapesaka jarejemogyau.

¹⁴Pēē 'ā jejekoty'aawaretea futat. A'eramū je 'jau pē nupe: "Ga ruawa rapesakaramū pēē pejejemogyau esage Jarejuwarete 'ga upe. Mama'e tywera kasi peapo ne. 'Ga je'eg imū etee ki mama'ea peapo pejejemogyau 'ga upe, 'ga rapesakaramū. A'eramū pēē pejejesageramū pejejemogyau 'ga upe, 'ga rowase peje'amaw ipe", 'jau je pē nupe. ¹⁵Pejeku'iramū nanē ki pejejemogyau Jarejuwarete 'ga poromuku are. A'eramū 'ga nanē ajemogekowe'em 'ūina nū. "Jeporomukuramū nipo 'gā jemogypygeteetei je ree re'ā", 'jau 'ga ojeupe. Janerewirera 'ga, Paulo 'ga 'ā nanē ka'arana kwasiaa ee nū, imonou pē nupe rai'i. Paulo 'ga 'ā janejekoty'aawaretea. Janeporomutat jane 'ga ree. 'Ga nanē Janeruwarete 'ga amu'akwaap wemiaporam are. A'eramū 'ga ka'arana kwasiaa ee pē nupe. ¹⁶Kwe pewara 'gā nupe ikwasiaa Paulo 'ga 'gā mueapyou katu Kristu 'ga rur are. A'ere 'ga namueapyo katui 'gā ajepeja wemikwasiarer are. Mama'eay are nanē 'ga ka'arana kwasiari nū. Aipo 'ga remikwasiarer are jane jarejeapyoa'ne'emamū. A'eramū i'akwaawe'ema 'gā amū ajamu'jau tywet Paulo 'ga remikwasiarer are. Jejuī 'ga rerowiaa'ri 'gā nanē ajamu'jau tywet ee. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā nemikwasiarer are nanē 'gā ajamu'jau tywet nū. A'eramū 'gā ojereko tywerukaa 'ga upe, ojemonoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe 'ga upe.

¹⁷A'eramū ki pēē pejejea'gwau Jarejuwarete 'ga je'eg are moromu'jat tywera 'gā nui. Perowiat kasi 'gā je'ega ne. Kasi a'e pe pepoit Kristu 'ga rerowiar awi ne. ¹⁸Jejuī Kristu 'ga ree taetu pejejemogypyka pejejemogyau. 'Ga je'eg imū taetu pejejemogyau esage. A'eramū nipo pēē Jarejararete 'ga kwaapa katu katu. A'eramū taetu jane katu'okarera 'ga opota'waramū pē nee. A'eramū ki jane 'ga muorypa jarejemogyau. 'Awauwe futat, anure

miamū futat jane 'ga muorypa jarejemogyau, jareojere'emamū. Nan iki sajemogy, a'e je pē nupe.

Kweramū etee jeje'ega pē nupe.

1 Juā

Ymā we 'gā 'i "Juā 'ga 'awa ka'arana kwasiari" 'gā 'i rakue. Nokwasiari agawewi 'ga wera 'awa ka'aran are. A'etea 'gā e'i "Juā 'ga remikwasiarera futat", e'i 'gā jupe. Juā 'ga Jejui 'ga remimu'efera.

"Pēporomutat ki pejejee", e'i 'ga ikwasiaa imonou Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe rakue.

Janeruwarete 'ga kwaawukaat

¹Ka'arana je akwasiat imonou pē nupe. Jarejeupe Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga ree je ikwasiari. Kristu 'ga ree je ikwasiari. Oje'ega rerowiaaramū 'ga jane mogyi ojeypyri nakwaparimū rūi. Okoeteete ma'ea Kristu 'ga. Ymā te 'ā 'ga rekoī, ywy apoe'emaue Kristu 'ga rekoī rakue. A'ere ore 'awa ywy pe 'ga rekoramū ore 'ga resagi orojeau ikue. Orowyka 'ga pir are ikue. 'Ga je'ega ore enupa ikue. Aipoa ore oromome'u pē nupe. ²Ymā we te 'ā 'ga rekoī rakue. 'Awamū aje 'ā 'ga ruri 'awa ywy pe ojesaukaa ore ikue. A'ea ore oromome'u pē nupe. Ymā we futat te 'ā 'ga rekoī Jarejuwarete 'ga pyri aetywe'emaue rakue. A'ere 'ga 'awamū 'ga jesaukari ore ikue. ³A'e resakawera ore oromome'u pē nupe. Orojemienuwera nanē ore imome'wau pē nupe nū. 'Ga rerowiarukaawamū ore imome'wau pē nupe. A'eramū pēē pejejemujaa Jarejuwarete 'ga ree ore pyri, 'ga ra'yrarete 'ga Jejui Kristu 'ga ree 'jau. A'eramū jane jarejemogyau 'ga ree etee futat jarejea m'yina. ⁴A'eramū je 'agamū ikwasiaa ka'aran are jarejemuorypawamū.

'Ara renyfuga 'jawewat

⁵Jejui 'ga je'ega ore enupa ikue. Ma'eramū 'ā ore orojeupe 'ga 'eawera mome'ui pē nupe. Aipo 'jau 'ga imome'wau ore ikue. "Janeruwarete 'ga esagesage. Nitywi futari 'ga mama'e tywera pyu. 'Ara renyfuga 'jawe te 'ga. Nitywi futari ypytuna 'ga pyri", 'jau 'ga imome'wau ore ikue. ⁶Gā amū te nipo "Je Jarejuwarete 'ga remiayuwa", 'jau futatee. A'ere nipo aipo 'jara 'gā nekoi ypytunimū wata ma'e 'jawe. 'Gā nuetygi mama'e tywera apoa. A'e 'gā o'meramū te 'gā 'i. Na'ga remiayuwa rūi aipo 'gā. Nuenuwi 'gā mama'e a'jea. Nuapoi 'gā Jarejuwarete 'ga remifutar imū mama'ea. ⁷Ku'jywa 'ga 'ara renyfuga 'jawe futat. Nuapoi 'ga mama'e tywera. Mama'e esage etee te 'ga wapo. 'Ga 'jawe jarejemogy re jarejekoty'aa esage ete jarejee. Oje'jawe jane jemogy re 'ga wa'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga ry pyu jane pireita akou, janetywera moia akou jane wi.

⁸"Je najetywi tetywera pyu" 'jaramū jane jare'meramū Jarejuwarete 'ga upe. Jarejemoryteeu jane tee futat. Aipo 'e re mama'e a'jea apowe'em. ⁹A'ere ojeupe jaretywera jane imome'uramū, Janeruwarete 'ga imoiri jane wi, jane katu'oka. U'eawer imū etee futat 'ga janetywera moia jane wi. Namama'e tywera apoara rūi te 'ga. Mama'e esagea etee futat 'ga ree. A'eramū 'ga janetywera moia jane wi. "Epe'a jetywera je wi", ojeupe jane 'eramū 'ga imoiri jane wi. ¹⁰Najuejee etee futat aetyweramū. Nokoi futari ae mū itywere'emamū. "Je najetyweri" 'jaramū ae Jarejuwarete 'ga 'me are ako ma'eramū te ae poromū. 'Ga futat 'ā e'i rakue: "Nepētywi futari pēē mū pejetywere'ema pyu", 'jau 'ga 'ā rakue. A'eramū ae "je najetyweri" 'jaramū Jarejuwarete 'ga 'me are jarejemogyau. 'Ga je'ega rerowiare'emamū te ae poromū ae 'i.

2

Kristu 'ga jane poaa

¹Pēē 'ā jejeuwa 'jawe jee. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe mama'e tywera apo awi pē momoiawamū. "Au'je mama'e tywera apo re" 'ea je ikwasiaa ka'aran are imonou pē nupe. A'ere jane mama'e tywera jane iaporamū Jejui Kristu 'ga je'egi 'Uwarete 'ga upe jane ree. "Aipo 'ga je rerowiaara 'ga. Mama'e tywera 'ga wapo. A'ere 'ga nopoiri futari jane rerowiar awi. A'eramū ki eta'waramū etee e'yina 'ga upe", 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe

oje'ega rerowiaaramū jane ree. Jejui 'ga 'ā naitywet ma'ea rūi. Esage ma'e 'ga te. ²'Ga futat 'ā janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe janee. Amanūmū janetywera 'Uwarete 'ga upe jane wi imoiawamū. A'ere 'ga najanema'e etee rūi janetywera mepyi. Wvy pewaramū janetywera juejue futat 'ga omepey.

³Jarejuwarete 'ga je'ega renuw ire jane a'jea futat 'ga remiayuwa. 'Ga remiayuwaretea 'ā jane 'ga je'ega renuparamū. ⁴'Gā amū nipo 'jau, "Akwaap je Jarejuwarete 'ga", 'jau. A'ere aipo 'jara 'ga o'meramū te 'ga 'i Jarejuwarete 'ga je'ega renuwe'em ire. I'me ma'eramū te ae poromū ae 'i akou. ⁵'Ga je'ega renuparamū jane 'ga futaa a'jea futat. A'eramū te ae a'jea futat ae 'i. "Je Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat", 'jau jane. ⁶Aipo 'jaramū ki mama'e esage etee peapo, Jejui Kristu 'ga 'jawerimū etee futat.

Pēporomutar iki pejejuee

⁷Tejekoty'aawamū pē nupe je ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are. "Pēporomutar iki pēē pejejuee. Pejejuka esage ki pejejuee", 'jau 'ga rakue. Na'awamue rūi te 'ga 'ā aipo 'ga 'i janee rakue. Jejui 'ga rerowia ypy we futat te 'ā pejemu'e aipo are rakue. A'eramū pēē aipo 'ga 'eawera kwaapa pejejemogyau. ⁸Aipoa morogyta are je ka'arana kwasiari pē nupe. A'ere aipoa morogyta ymanera jemu'jagi morogyta yau 'jawe. Jejui 'ga aipoa morogyta are jane mu'eramū morogyta yau 'jawe futat janee. Jejui 'ga a'jea futat iporomutat jane ree. A'eramū ki jane 'ga 'jawe futat jareporomutaramū jarejuee. A'eramū nipo jane resakara 'gā 'jau, "A'jea futat Kristu 'ga 'ea ra'e", 'jau nipo 'gā. 'Ga rure'emamū 'ā janepy 'ga weapyoe'emamū 'ga ree rakue. A'ere ako 'ga ruri jane mueapyou ojee ikue. Janereapyoe'em awi jane mueapyou ikue. Sā'ā jan renya ypytuna mojesa'gia numiamū. A'ere 'ā nomojesagi katu. Nan tee futat ako janepy 'gā neapyo'iramū etee Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Jejui 'ga te ajee 'ā 'ut 'ara renyfuga 'jawe mama'e kwaawukaa katu katu janee, Jarejuwarete 'ga kwaawukaa janee. Jay reny 'jawewar awi jane mū'jāu 'ara renyfuga pype jane monoara 'jawe.

⁹'Gā amū nipo 'jau, "je 'ara renyfuga pypewara futat", 'jau nipo 'gā. A'e reewi nipo 'gā niporomutari opytuna 'gā nee. A'eramū jane aipo 'gā kwaapa. Aipo 'gā ypytunaiwa pypewara futat. Poromū o'meramū. ¹⁰Opytun are iporomutat ma'eramū te ae 'arimū wata ma'ea. Nitywi futari mama'e tywera pyu, jarejomote'aawa pyu Jarejuwarete 'ga upe. ¹¹A'ere ae opytuna 'gā nee iporomutare'emamū ae ypytunaiwa 'jawewara pype wata ma'ea. Ypytunaiwa pype wata ma'eramū ae awawa kwaape'ema. Ypytunaiwa esaukare'ema ae upe. Eae'ema 'jawe ae mogyaukaa.

¹²⁻¹⁴Pēē 'ā jejeuwa futat. Peenuw esage ki jeje'ega. Jejui Kristu 'ga ree 'ā 'ga Ruwarete 'ga pētywera moia pē nui pē katu'oka pē mogyau 'awamū. Jarejuwarete 'ga 'ā pēē ikwaapa. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe.

Sawa'eramū pē nupe nanē je ka'arana kwasiari nū. Wvy apoe'emauwe Ako ma'e 'ga pekwaap pejejemogyau rakue. A'eramū je pē nupe nanē ka'arana kwasiaa nū.

Kunumimet. Kūjāmet. Jejui 'ga perowiat pejejemogyau. A'eramū 'ā pēē mama'e apowe'em mama'eukwaawa 'wryiara remifutar imū. Jejui 'ga pājē mū pejejepojekau mama'eukwaawa 'wryiara remiayuw awi. Jarejuwarete 'ga je'ega renupa pejejemogyau. A'eramū pēē mama'e apou'jape'ema mama'eukwaawa 'wryiara je'eg imū. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe.

¹⁵Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'ja'jawe ete kasi pēē pejemogy ne. 'Gā nemifutara kasi pefutar ine. 'Gā nemifutar are pejejea mýine'ema. Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā 'jawe tee mama'e apo re pēē nanē nepēporomutari Jarejuwarete 'ga ree ne. ¹⁶Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā mama'e tywera apo are etee ifuwet ajemogyau. Mama'e tywera resag ire 'gā aipo futaa. A'eramū futat ojerowiaripa ajemogyau wemiapo a'wyre'em are etee futat. A'ere naJaneruwarete 'ga remifutara rūi aipoa. 'Ga ree iporomutare'ema 'gā nemiapoa te poromū. ¹⁷A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gā nemiapofera mateepapa etee. 'Gā nemifutara nanē nipo 'ga imateepapa etee 'gā nui nū. A'ere jane Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee mama'e apoaramū nipapawī. 'Ga pyri te jane oi jarejemogyau jareku'iramū nakwaparimū rūi futat.

Jeju'i 'ga ree iporomutare' emarete

¹⁸ Kunumimet. Kūjāmet 'jau. Jeje'ega ki peenup. Anurenure'i nipo mama'e teepap katu katuramū. Peenup futat 'ā Jeju'i 'ga ree iporomutare' emarete 'ga rera rai'i. "Anurenure'i nipo Jeju'i 'ga ree iporomutare' emarete 'ga ruri", 'jau 'gā imome'wau pē nupe. A'jea futat 'gā 'ea. 'Awamū miamū kwaiwete Jeju'i 'ga ree iporomutare'ema 'gā jemogyi. A'eramū 'ā jane a'e are ikwaapa "owaēm ja'wyja'wy wyw mateepaawa upe ra'e" 'e kwaapa. ¹⁹Jeju'i 'ga ree iporomutare'ema 'gā awau ojepe'au muku jane wi. Najane pyri 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nūi tāmējē futat. Jane pyri 'ga ree oporomutar ire amunipo 'ā 'gā nojepe'ai jane wi. Jane wi 'gā ooa 'gā jepe'aa 'gā okwaawukat janee. A'eramū jane 'jau jarejaupe: "Najane pyri 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nūi tāmējē futat 'gā", 'jau jane jarejaupe.

²⁰ Jeju'i Kristu 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage mua pē nupe rakue, pē mu'jawamū rakue. A'eramū pēē mama'e a'je kwaapa, Jeju'i 'ga mome'u a'jea futat. ²¹Pēē 'ā Jeju'i 'ga ree mama'e a'jea porogyta pekwaap. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe. "Nepekwaawi", 'jawe'em je ikwasiaa pē nupe. Jeju'i 'ga mome'ua a'jea futat pēē ikwaapa. Mama'e a'je kwaaparamū ae mama'e a'jea etee futat imome'ui ajaupe. Nai'me ma'eramū rūi ae morogyta esage mome'ui.

²² Awyja te i'me ma'ea? "NaJeju'i 'ga rūi Janeruwarete 'ga remimurera" 'jara 'gā te poromū e'i i'me ma'eramū. Jeju'i 'ga ree iporomutare'ema 'gā futat poromū. 'Gā nuerowiari futari Jarejuwarete 'ga je'ega, 'ga ra'yra 'ga je'ega nanē nū. ²³"NaKu'jywa 'ga rūi Jeju'i 'ga Ruwaretea" 'e rerowiaara 'gā najarejuwarete 'ga remiayuwa rūi ajemogy. A'ere "Jeju'i 'ga Jarejuwarete 'ga ra'yraretea" 'e rerowiaara 'gā a'jea futat Jarejuwarete 'ga remiayuwa.

²⁴ Jeju'i 'ga je'ega renupa ypy we futat 'ā pēē 'ga rerowiaa rai'i. Aipoa morogyta ki a'jea futat perowiat pejemogyau. Aipoa morogyta a'jea futat perowiat pejemogyramū, Janeruwarete 'ga ree pejemujaa a'jea futat. 'Ga ra'yra 'ga ree nanē pejemujaa nū. ²⁵Ymā we futat 'ā Kristu 'ga 'i oree ikue: "Tomogy pēē orojepyri nakwaparimū warāu rūi", 'jau 'ga oree ikue.

²⁶ Gā amū nipo awau pē pyri o'meramū pē nupe. "Tamomoirukat 'gā Jeju'i 'ga rerowiar awi 'jau kwy", 'jau 'gā ojeupe. Aipoa 'gā nee je ka'arana kwasiari imonou pē nupe. ²⁷A'ere Jeju'i 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage muri pē nupe. A'eramū 'ga 'Agesagea pē mu'jara. A'eramū ki pēē mū moromu'jara futaru'jape'ema. 'Ga 'Agesagea a'jea futat pē mu'e mama'e a'je are. Ni'mei futari 'ga 'Agesagea. A'eramū ki pēē 'ga 'Agesagea pejemu'e renupa katu katu. A'e renupa pēē pejemujaa Jeju'i 'ga ree.

²⁸ Kunumimet, kūjāmet 'jau. Jeju'i 'ga ree etee ki pejemujat. A'eramū pēē anure 'ga ruramū pejejenosoue'em pejewau 'ga repejāna. Mama'e tywera apo re pejenosī 'ga rowase pejewaw ipe ne.

²⁹ Sikwaap jane 'ga jarejemogyau. "Jeju'i Kristu 'ga esagesage. Nuapoi 'ga mama'e tywera" 'ea jane ikwaapa. A'eramū "ae mama'e tywera apoare'emamū Janeruwarete 'ga ra'yramū futat ajemogyau" 'ea nanē jane ikwaapa nū.

3

Jeju'i 'ga rerowiaat

¹ Pēnea'ar iki "Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree" 'e are. A'eramū 'ga wa'yra 'ga Kristu 'ga rerowiaaramū 'jau janee: "Jera'yra pēē", 'jau. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā nokwaawi 'ga. A'eramū 'gā "Jeju'i 'ga rerowiaara 'gā Janeruwarete 'ga ra'yra futat" 'e are weapyoe'emamū. ² A'ere 'ā pēē jejekoty'aawa. Jeje'eg are ki peapyaka. A'jea futat a'e je pē nupe. 'Awamū futat 'ā jane jemogyi Jarejuwarete 'ga ra'yramū. Maran sipo 'ga jane rerekoi, sa'e te aje 'ā jane. Nikwaawi we jane aipoa. Esage te nipo 'ea etee aje 'ā jane sikwaap. Anure te nipo jane Jeju'i 'ga ruramū jane 'ga resagi. "Nan tāmējē pa 'ga ra'e", 'jau nipo jane 'ga resaka. A'eramū te nipo "jane jemogyi 'ga 'jawe katu katu" 'ea jane sikwaap. ³ A'eramū nipo jane 'ga rapesakaramū juejue jarepoia jaretywer awi jarejekatu'oka. Jeju'i 'ga re'ā mama'e tywera pyu otywe'emamū futat. A'eramū jane 'ga rapesakaramū jarepoia mama'e tywera apo awi.

⁴ Mama'e tywera apoara 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiare'ema futat ajemogyau. Aipo 'gā futat itywet Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga je'ega renupare'ema 'gā itywetywet 'ga upe. ⁵“Au ywy pe ako Jeju 'ga 'ua aetywera moiawamū ikue” 'ea jane ikwaapa. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree. ⁶ A'eramū jane 'ga ree ojemujat ma'eramū jarepoia mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apo awi ipoire'ema 'gā na'ga remiayuwa rūi. Nokwaawi 'gā 'ga.

⁷ Kunumimet. Kūjāmet 'jau. Perowiat kasi i'me ma'e 'gā ne. “Jeju Kristu 'ga esagesage” 'jaramū ae 'ga rerowiamū futat. Mama'e esagea etee futat iapou. Aipo 'gā wesageramū Jeju 'ga 'jawe. ⁸ Mama'e tywera apoara 'gā te aje 'ā nia'wryi futari 'ga upe. Mama'eukwaawa 'wryiara remiayuwa futat 'gā. Iypy we futat 'ā mama'eukwaawa 'wryiara mama'e tywera etee futat iapoi akou rakue, ywya Janeruwarete 'ga iapo ypyrauwe rakue. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga ra'lyrarete 'ga ruri mama'eukwaawa 'wryiara pājē pojekau jui. A'eramū 'ga ifuakara muapap jui. Mama'eukwaawa 'wryiara remiapoa mateepapa nanē 'ga ruri nū.

⁹ A'eramū wa'yramū ae rekoramū Janeruwarete 'ga U'agesage mua ae upe. A'eramū jane jarepoia mama'e tywera apo awi. Wa'yramū 'ga jane mogyi. A'eramū jane a'eramū mama'e tywera apou'jape'ema jarejemogyau. ¹⁰ Jarejuwarete 'ga ra'yramū jarejemogya jane sikwaap. Mama'eukwaawa 'wryiara remiayuwa 'gā jemogya nanē jane ikwaapa. Mama'e tywera apoara 'gā, ajuee iporomutare'ema 'gā. Mīmēra 'gā mama'eukwaawa 'wryiara remiayuwa futat. NaJaneruwarete 'ga ra'yra rūi 'gā.

Pēporomutar iki pejejee

¹¹ Peenup futat 'ā Jeju 'ga 'eawera, “pēporomutar iki pejejee” 'ea 'ā pēē enupa futat. 'Ga rerowia ypy we futat 'ā pēē aipo 'eawera renupa rakue. ¹² Kaī 'ga 'jawe kasi sajemogy ne. Mama'eukwaawa remiayuwa futat aipoa kūima'e 'ga, Kaī 'ga rakue. A'eramū 'ga wewirera 'ga, Apeu 'ga jukau ekoete rakue. Ma'eramū sipo 'ga wewirera 'ga jukau ekoete rakue? 'Ga rewirera 'ga, Apeu 'ga, mama'e esagea etee wapo. Jarejuwarete 'ga remifutar imū etee 'ga mama'e apoi. A'ere Kaī 'ga mama'e tywera etee iapoi. A'eramū 'ga wewirera 'ga rerekoayau ee. A'eramū 'ga 'ga jukau rakue.

¹³ Pēē 'ā jerewirera 'jawe jee. Kūjāmeramū 'ā pēē jerenyra 'jawe 'jau. Jeju 'ga rerowiaaramū pejejemogyau. A'eramū nipo Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā oporomutare'emamū pē nee. A'ere kasi pēnea'at aipo 'gā nee pejejemogyau ne. ¹⁴ Jeju 'ga rerowiamū 'ā aeporomutaramū ajuee. A'eramū jane namama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e arūi. Jarewawa jane ikwaapa, “Ywag ipe jane oi Jarejuwarete 'ga pyri” 'ea jane ikwaapa. 'Ga rerowiare'ema 'gā te ajee 'ā mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e futat. Nojejuka esagei 'gā ajuee. Oporomutare'emamū nanē 'gā ajuee nū. A'eramū aipo 'gā awawe'em futat Jarejuwarete 'ga pyri. Muku te 'gā oi 'ga wi. ¹⁵ “Oporojuka ma'e 'gā nooi Jarejuwarete 'ga pyri ywag ipe” 'ea jane sikwaap. A'ere ajuee iporomutare'emamū ae oporojuka ma'e 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū “ajuee iporomutare'emamū ae awawe'em 'ga pyri” 'ea nanē jane ikwaapa nū. ¹⁶ Jeju Kristu 'ga ako amanūmū janee ikue, jane ree 'Uwarete 'ga poromutara resaukaawamū janee ikue. “A'jea futat 'ga poromutaramū jane ree” 'ea jane 'ā ikwaapa. A'eramū ki jane jareporomutaramū jarejee 'ga 'jawerimū etee futat. “Je najemanūweri 'gā nee tejemuaēmaw ipe”, pe'je kasi ne. Pēpota'wa ki pejejee. ¹⁷ Amumeramū nipo jane jaremama'e tywe'emamū. A'eramū ki imama'e ma'eramū pemono amū pejejaupe. Nan ae Jeju 'ga rerowiaaramū mama'e apoi. Mama'ea ajaupe imonoare'emamū sipo ae “Je Jarejuwarete 'ga arowiat”, 'jau? Naani. O'meramū te ae 'i poromū. ¹⁸ A'eramū ki pēē pejeapyakau je'e are. Ajuee iporomutat ma'eramū ae jopoari mama'e apou, mama'e monou ajaupe. Nanuara aporamū janeporomutaramū a'jea futat jarejee. Mama'ea pejejaupe imonoare'emamū kasi “Jeporomutat je ene ree”, pe'je ekoete pejejaupe ne.

¹⁹ Jarejee iporomutat ma'eramū jane Jarejuwarete 'ga je'eg imū etee futat iapou. 'Ga 'eawer imū etee mama'e apo re “ae 'ga ra'yramū futat ae jemogyi” 'ea jane ikwaapa. A'eramū ae 'ga 'eawer imū etee mama'e apou ajemogyau ojenosōue'em 'ga rowase awaw ipe. ²⁰ Jarejuwarete 'ga rerowiar ire nipo pēē mū mama'e tywera apou. A'eramū nipo

pēē pejeypoyje'emamū Jarejuwarete 'ga upe. "Awamū Janeruwarete 'ga niporomutari je ree", 'jau nipo pēē. A'ere 'ga 'ā mama'e kwaapararetea. A'eramū 'ga jarejeupe jane 'e kwaapa. A'ea 'ga okwaap agawewi futat. A'etea 'ga niporomutapawi pē nee, mama'e tywera pēē iapo re. ²¹A'eramū jane 'ga jarefutara kwaaw ire jarejenosōue'em jareje'ega 'ga upe. ²²Oje'ega jane enuwamū 'ga mama'e mua janee. Ojeupe jane enūjamū 'ga imua jane upe. Janeremienūiwera mua janee, wemifutar imū etee jane mama'e apo re. ²³"Perowiar iki jera'yraretea, Jejuī Kristu 'ga", 'jau 'ga janee ikue. "Pēporomutar iki pejejee Kristu 'ga 'eawer imū etee futat", 'jau 'ga janee ikue. ²⁴Jarejuwarete 'ga je'ega renuparamū jane jarejemujaa 'ga ree. 'Ga nanē akou jane pype futat nū. U'agesagea 'ga imua janee ikue. A'eramū 'ga 'Agesagea jane mueapyou jane pyri 'ga reko are.

4

Janeruwarete 'ga 'Agesage

¹Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Pēē 'ā jejekoty'aawa. A'eramū je 'jau pē nupe: Perowiat kasi kamēsiete tekotee 'gā porogytaa ne. Kwaiwete 'ā 'gā jemogyi okwasi'wau oporogytau tesirūmeruu. "Jarejuwarete 'ga 'Agesagea je mut pē mu'jaukaa jee", 'jau futatee nipo 'gā pē nupe. A'ere kasi 'gā porogytaa perowiaraiw ine. 'Gā amū Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u teeara. Peenup katu katu ra'ne ki 'gā je'ega. "A'lea futat sipo 'gā Jarejuwarete 'ga je'eg imū 'gā 'i akou", 'jau etee ki pēē pejejaupe. ²"Maranuara sipo Janeruwarete 'ga 'Agesagea wereko?" 'jau nipo pēē pejejeupe. Tamu'e pēē ee 'jau. 'Gā je'ega peenup katu katu. "Jejuī 'ga futat Jarejuwarete 'ga remimurera. Ae 'jawe futat 'ā 'ga wa'yra 'ga muri janee rakue. Sā'ā ae 'ara kunumīakyrāmū ra'ne. A'ere 'ā ae waranupa. Nan tee futat 'ga wa'yra 'ga muri kunumīakyrāmū janee rakue, 'awa ywy pe rakue" 'jara 'gā tee 'ga 'Agesagea wereko. ³"Naeramū rūi nipo Jejuī Kristu 'ga ruri. Ināinā'nī te nipo 'ga ruri" 'jara 'gā 'ga 'Agesage rerekware'ema futat. Aipo 'jara 'gā 'ga ree iporomutare'ema 'gā te poromū. "Anure nipo Jejuī 'ga ree iporomutare'emarete 'ga ruri" 'ea 'ā pēē enupa. A'ere 'ā 'awamū futat 'ga 'jawewara 'gā amū nuri akou o'meramū janee.

⁴Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga ra'yra. A'eramū 'ga 'ā U'agesage mua pē nupe, pēnerekwaramū rakue. 'Ga pājēa te 'ā a'jea futat ifuakat, 'au ywy pewara 'gā pājē apyraapa. A'eramū pēē 'ā a'eramū wejue i'me ma'e 'gā porogyta rerowiare'ema. I'me ma'e 'gā 'ā mama'eukwaawa 'wyrara remiayuwa. A'ere pēnerekwara pājēa 'ā mama'eukwaawa 'wyrara pājē apyraawi 'ā a'jea futat. ⁵Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gā 'awa ywy pewara etee omome'u ajemogyau. A'eramū Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā etee futat 'gā je'ega rerowiaa ajemogyau. ⁶Jane 'ā Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat. A'eramū 'ga kwaapara 'gā wapyakau janeje'eg are. A'ere 'ā 'ga remiayuwe'ema 'gā nuapyakai janeje'eg are. A'eramū jane 'gā kwaapa. Janeje'ega renupara 'gā Jarejuwarete 'ga 'Agesagea wereko. 'Ga 'Agesagea jane mu'jau mama'e a'je are tee. A'eramū 'ga 'Agesage rerekwara 'gā wapyakau janeje'eg are. A'ere i'me ma'e rerowiaara 'gā mama'eukwaawa 'wyrara remiayuwa futat. A'eramū 'gā wapyakawe'em janeje'eg are.

Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e

⁷Kunumīmet, kūjāmet 'jau. Janeruwarete 'ga a'jea futat iporomutat jane ree. A'eramū 'ga oje'jawe futat jane moporomutarukaa jarejee. Jarejee iporomutat ma'eramū jane Jarejuwarete 'ga ra'yramū futat. 'Ga kwaapa nanē nū jane. ⁸Ywawuje etee 'ā Janeruwarete 'ga poromutamū ae ree pāwē pāwē etee futat. 'Ga futat te 'ā ae ree ipota'wa ma'ea ako. A'eramū ajuee iporomutare'ema 'gā 'ga kwaape'ema futat. ⁹Wa'yrarete 'ga ako 'ga imua jane katu'okawamū ikue. Majepei tee agawewi 'ga ra'yrarete 'ga. A'etea ako 'ga 'ga amut wemiarame'ema 'jawe ikue. Jane ree jemuaēmaw ipe te 'ga wa'yra 'ga murukari ijukaukaa 'au ywy pe janee, jane katu'okawamū. Ma'eramū 'ā jane a'jea futat Jejuī 'ga rerowiaaramū nipo 'ā jane jemogyi jareku'iramū. Nakwaparimū rūi futat nipo 'ā jane jarewau jarejemogyau jareku'iramū 'ga pyri. A'eramū 'ā jane "Ga 'ā iporomutat jane ree" 'e kwaawi. ¹⁰Najane ra'ne rūi te 'ā Jarejuwarete 'ga ree janeporomutat rakue. 'Ga ra'ne tāmējē futat te 'ā iporomutat jane ree rakue. A'eramū ako 'ga wa'yra 'ga muri janetywera

jane wi imoiawamū ikue. A'e are jane 'ā Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree 'e kwaapa. Jarejeapyoramū 'ā jarejemogyau jarejee 'ga poromutar are.

¹¹ Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree. A'eramū ki jane nanē jareporomutaramū jarejemogyau jarejee. ¹² Nitywi futari ae mū Jarejuwarete 'ga resakaramū. A'ere jarejee jareporomutaramū Janeruwarete 'ga rekoī futari jane pyri. Ma'eramū 'ā jane poromutaramū a'jea futat 'ga ree.

¹³ Janeruwarete 'ga 'ā U'agesage mua imogeu jane pype. A'eramū 'ā 'ga 'awamū ajemogyau jane pyri. Jane nanē jarejemujaa 'ga ree. Aipoa jane sikwaap. ¹⁴ Orojemiesagera ete ore imome'wau: “Janeruwarete 'ga ako wa'yrarete 'ga amut 'awa wyy pewaramū ae katu'okawamū ikue” 'ea ore imome'wau. Ore 'ā 'ga ra'yra 'ga Jejuī 'ga resakarera futat. Ma'eramū 'ā ore imome'ui pē nupe. ¹⁵ “Jejuī 'ga Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga futat” 'jara 'gā pyri etee Janeruwarete 'ga rekoī. Aipo 'jara 'gā 'ga jekoty'aawa futat. ¹⁶ “Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree” 'ea nanē 'ā jane ikwaapa erowiaa 'jau 'ā jane. A'jea futat aipo 'ea.

Janeruwarete 'ga iporomutat ae ree. A'eramū jane jarejee iporomutat ma'eramū jarejemujaa 'ga ree. Jane pyri futat 'ā 'ga rekoī. ¹⁷ Ga ree ojemogyppyyk ma'eramū jane jareporomutaramū 'ga ree. Jareporomutaramū jarejee nanē nū. A'eramū jane wowase 'ga jaremajatykaaw ipe jarejenosōue'em jarejatykau 'ga upe. Jejuī 'ga rekwawera 'jawerimū jareko re jane nikyjei futari 'ga pyri jareo awi. ¹⁸ Janeporomutat jane 'ga ree. A'eramū jane jarekyjawe'em futat 'ga wi. Wea'are'emamū ae wereko tywer are. Naerereko tywera'uweri 'ga ojee iporomutat ma'eramū. 'Ga je'ega rerowiare'ema 'gā tee a'jea futat okye ajemogyau 'ga wi.

¹⁹ Janeruwarete 'ga ra'ne futat oporomutaramū jane ree rakue. A'eramū jane 'awamū jarejemogyau 'ga ree iporomutat ma'eramū. Jarejee nanē jareporomutaramū nū. ²⁰ Ga amū nipo 'jau “Jeporomutat je Jarejuwarete 'ga ree”, 'jau nipo 'ga. A'ere nipo 'ga aipo 'e reewi niporomutari Jejuī 'ga rerowiaara 'gā amū nee. Maran sipo 'ga a'eramū Jejuī 'ga rerowiaara 'gā nee oporomutare'em ire “Jarejuwarete 'ga ree jeporomutaramū”, 'jau akou. Wesak agawewi te 'ā 'ga Jejuī 'ga rerowiaara 'gā. A'etea oporomutare'emamū 'gā nee. Nuesagi futari 'ga Jarejuwarete 'ga. A'jea sipo aipo 'ga Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'ea? Naani. ²¹ Ymā te Jejuī Kristu 'ga 'i ikue: “Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'eramū ki pēporomutat pejeeue”, 'jau 'ga janee ikue.

5

Mama'e tywera apo awi opoit ma'e

¹ “Jejuī 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat” 'e rerowiaara 'gā juejee Janeruwarete 'ga ra'yra. Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e 'gā nanē oporomutaramū 'ga ra'yramū ajuee nū. ² A'jea futat jareporomutaramū Jarejuwarete 'ga ree, 'ga remimu'efer imū etee futat jane mama'e apou jarejemogyau. A'eramū te ae “a'jea futat jeporomutaramū 'ga ra'yra 'gā nee” 'e kwaawi nanē nū. ³ Jarejuwarete 'ga ree jareporomutaramū jane 'ga je'ega renupa katu katu. 'Ga je'ega renuw ire jane jarejemogyau 'ga ra'yramū futat. Opājēa 'ga imua janee. A'eramū 'ga je'ega renuwa waye'emamū janee. Werowiaaramū Jejuī 'ga jane mamuakaa mama'e tywera apo awi. ⁴ Maranuarāmū sipo ae pōiri mama'e tywera apo awi? Jejuī 'ga rerowiaara 'gā etee te. “Jejuī 'ga a'jea futat Jarejuwarete 'ga ra'yraretea” 'jara 'gā etee te nuapoi mama'e tywera.

Jejuī 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea

⁵ Jejuī Kristu 'ga ako ojepymīukaaw ipe ojesaukaa katu katu janee ikue. Pykau 'jawe futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua ojypa 'ga ree ikue. A'e are 'ga ojekwaawukaa katu janee. “Janeruwarete 'ga ra'yra futat 'ga ra'e” 'e kwaawukaa katu janee ikue. A'ere jane na'ga pymīawer are etee rūi 'ga kwaawi. 'Ypeywar are 'ga omu'amaw ipe owy reko'wokawer are nanē futat 'ga jekwaawukari janee. Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejuī 'ga kwaawukaa janee. A'jea futat aipoa. Ni'mei futari 'ga 'Agesagea. ⁷ Aipo resakawera Jejuī 'ga kwaawukaa janee. ⁸ Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejuī 'ga pymī are 'ga kwaawukaa janee. 'Ga ry reko'wokawer are nanē nū. Mīmera mama'e resakawer are jane “Jejuī 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat” 'e kwaapa 'agamū. ⁹ Jarejo'eawera 'ā jane erowiaa

jepi. A'ere Janeruwarete 'ga 'ea ae mū 'eawera apyraawi. Jeju 'ga upe 'ga 'jau: “Koromū jera'yrarete 'ga”, 'jau 'ga Jeju 'ga mome'wau ore. U'eawer imū etee 'ga wa'yra 'ga rerowiarukaa janee. ¹⁰Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga rerowiamū ae 'jau ojeupe. “A'jea futat Janeruwarete 'ga 'i”, 'jau ae akou ojeupe. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā 'i “o'meramū te 'ga 'i”, 'jau etee 'gā 'ga upe, 'ga je'ega rerowiare'emamū. Nuerowiari futari 'gā 'ga ra'yra 'ga mome'ua. “Koromū futat jera'yrarete 'ga” 'ea 'gā nuerowiari ajemogyau. ¹¹“Jera'yrarete 'ga amanū pē katu'okawamū. A'eramū 'ga werowiaaramū pē mogyau namutat oje'jawe. A'eramū nipo pēē pejemanū re pejejua 'au pejejemogyau ore pyri jera'yra 'ga rerowiaaramū pēē nakwaparimū warāu rūi futat”, 'jau Janeruwarete 'ga janee rakue. ¹²Ga ra'yra 'ga rerowiaara 'gā ajemogyau namutat 'ga 'jawe. Amanū re awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū warāu rūi futat. A'ere 'ga ra'yra 'ga rerowiare'ema 'gā nooa'uweri 'ga pyri amanū re. Muku te 'gā oi 'ga wi.

Jeju 'ga ree ki pejemogypyk

¹³Jeju 'ga ree pejemogypyk pejejemogyau. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe, pē mu'jau Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogy are. ¹⁴“Ojeupe mama'ea jane enūjamū 'ga apyakai janeje'eg are, wemifutara mama'ea ojeupe jane enūjamū” 'ea 'ā jane ikwaapa. A'eramū jane 'ga remifutar imū mama'e renūi awi jarekyjawe'em futat. ¹⁵“Janeje'ega renuw ire 'ga janeremienūiwera mama'e mua janee” 'ea jane ikwaapa futat.

¹⁶Jeju 'ga rerowiaara 'ga amū nipo mama'e tywera apou akou. A'ea nipo pēē esaka. A'ere aipoa namama'eukwaawa rapyaw ipe ae monoukara rūi nipo aipo 'ga remiapofera mama'e tywera. A'eramū pēē pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe, aipo mama'e tywera apoarera 'ga ree. A'eramū Janeruwarete 'ga 'ga tywera moia 'ga wi 'ga momyauu nū. A'ere mama'e tywera mū mama'eukwaawa rapyaw ipe ae monoawa futat. Aipoa mama'e tywera apoara 'ga ree te kasi ajee peporogyta Jarejuwarete 'ga upe ne, a'e je pē nupe. ¹⁷Mama'e tywera juejue iapoa nia 'wyri Janeruwarete 'ga upe. A'ere 'ga ajepēja mama'e tywera moiri jane wi ojeupe jane je'egamū.

¹⁸Jarejuwarete 'ga ra'yramū jane mama'e tywera niapoi futari jarejemogyau au'jeteramū. Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga te 'ā jane a'ga mama'eukwaawa 'wyriar awi. A'eramū jane pojekawarūme'em Jeju 'ga wi. ¹⁹Jarejuwarete 'ga rerowiaaramū jane 'ga remiyauwa futat. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gā mama'eukwaawa 'wyriara remiyauwamū futat 'gā jemogyi najuejue etee. ²⁰Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga, Jeju 'ga 'ā, 'ua 'awa ywy pe 'Uwarete 'ga kwaawukaa janee. 'Ga Ruwarete 'ga Maireteetea futat. A'eramū 'ā jane 'awamū jarejemujaa 'ga ree. 'Ga ra'yra 'ga, Jeju Kristu 'ga ree nanē jane jarejemujaa nū. Janeruwarete 'ga 'ā a'jea futat ae mogyararetea. A'eramū “je rerowiaara 'gā amanū re 'ua je pyri ajemogyau nakwaparimū warāu rūi futat”, 'jau 'ā 'ga rakue. A'jea futat aipo 'ga 'ea.

²¹A'eramū je 'jau pē nupe: “Pēnoryp kasi maira'me a'agaw are ne. Jarejuwarete 'ga te ki pemuoryp, 'ga ra'yra 'ga reewe”, 'jau je pē nupe.

Kweramū etee jeremimome'ua.

2 Juā

'Awa ka'arana upe nanē 'gā 'i, "Juā 'ga remikwasiarera", e'i 'gā ymā we rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe.

¹ Ka'arana je akwasiat enee, Waip. Je 'ā Jejuī 'ga rerowiaara 'gā 'wyrīaramū. Ene 'ā Jarejuwarete 'ga remipyūrūmeramū. A'eramū je ka'arana kwasiaa enee. Enera'yra 'gā nupe nanē je ikwasiarī enee reewe nū. Jejekoty'aawa 'ā pēē. A'ere 'ā najejekoty'aawa etee rūī pejemogy. Morogyta a'je rerowiarareteramū ore najuejue etee ore oroporomutaramū pē nee. ² Morogyta a'jea te 'ā jane sirowiat. A'eramū 'ā jane 'agamū jareporomutaramū jarejemogyau jarejuee. Morogyta a'je renuparamū 'ā jane ee etee futat jarejea'aramū jarejemogyau. Nateepawī aipoa.

³ Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea. Jejuī Kristu 'ga 'ā 'ga ra'yraretea futat. Afutat je 'gā nesagea jarejerekoa. Jarejee 'gā jemuaēma nanē je ifutaa nū. Jaremopy'ata'waa nanē je ifutaa nū. Morogyta a'je kwaaparamū jane jareporomutaramū jarejuee.

Janeporomutar iki jarejuee

⁴ Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'i janee rakue: "Jeje'ega morogyta a'jea futat. A'eramū ki pēē enuparamū enupa katu. Je'eawer imū etee mama'e apou pejemogyau", 'jau 'ga rakue. Ma'eramū 'ā enera'yra 'gā amū Jarejuwarete 'ga je'ega renuwi ajemogyau. Morogyta a'jeu etee 'gā mama'e apoi ajemogyau 'e renupa teku'iramū. ⁵ A'eramū je 'awamū 'jau enee ī: Janeporomutar iki jarejuee, jarejejukau esage jarejuee, 'jau je enee ī. Nomorogyta yau arūī te 'ā aipoa. Jejuī 'ga rerowia ppy we futat te 'ā aipo 'ea erenup rai'i. ⁶ Ga ree jareporomutaramū Jarejuwarete 'ga je'ega renupa jarejemogyau. 'Ga kwaapa ppy we 'ā "Ga je'ega peenup" 'ea pēē ikwaapa. ⁷ Kwaiwete 'ā 'ga je'ega renupare'ema 'gā jemogyi. Ae moryteera 'gā. A'eramū je 'jau pē nupe: Pejea'gu ki pejemogyau 'gā nui. I'me ma'ea 'gā. "Naae 'jawe rūī Janeruwarete 'ga wa'yra 'ga muri ikue. Ināinā'nī te 'ga 'ga muri", 'jau futatee 'gā awau kwe pewara 'gā mu'jau. A'ere aipo 'jara 'gā i'me ma'ea te. Aipo 'jara 'gā niporomutari Jejuī Kristu 'ga ree. ⁸ A'eramū ki pēē aipo 'gā nui pejejea'gwau. Perowiat kasi 'gā 'mea ne. 'Gā 'mea pēē erowīaramū pejepoia Jarejuwarete 'ga rerowiar awī. A'eramū 'ga ojeupe pēporowyky repya namuri pē nupe ne. Ojewi pepoie'em ire te nipo Janeruwarete 'ga pē mepyau ojeupe pēporowyky are.

⁹ Kristu 'ga je'eg awī opoit ma'e 'gā nāJaneruwarete 'ga remiayuwā rūī. A'ere Kristu 'ga je'ega rerowiaara 'gā jemogyi Jarejuwarete 'ga remiayuwareteramū. Kristu 'ga remiayuwamū nanē 'ā aipo 'gā nū. Aipo 'gā pyri Janeruwarete 'ga rekoi, wa'yrarete 'ga retee futat. ¹⁰ A'eramū ki pēē pejeje'wyr ipe pejemu'jat tywera 'gā amū waēmamū, 'gā mogeukare'ema pejejog ipe. Peapeje'eg nanē kasi 'gā ne. ¹¹ Kasi a'e pe pejejog ipe 'gā moge re pēē 'gā 'jawe ete pejemogy ne. Pejejog ipe i'me ma'e 'gā moge re nipo pēē 'gā 'jawe futat pejemogy. A'eramū pēē pejejea'gwau i'me ma'e 'gā nui.

¹² Kwaiwete jeporogytaweramū enee. A'ere je ka'aran are najeporomome'uweri enee. Je retee tāmējē tamome'u enee 'jau, peu ene pyri teo re 'jau. A'eramū te nipo jane porogyta esagei jarejaupe kwaiwete. A'eramū nipo jane jareku'iramū jarejemogyau ee.

¹³ Eneykiera ēē nanē Jarejuwarete 'ga remipyūrūmera nū. A'eramū ēē ra'yra 'gā oje'ega monou pē nupe, pē futaa.

Kweramū etee jeremimome'ua.

3 Juā

'Awa ka'arana upe nanē 'gā 'i, "Juā 'ga remikwasiarera", e'i 'gā ymā we rakue. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou Gaio 'ga upe.

¹ Ka'arana je akwasiat imonou enee, ki Gaio. Jejui 'ga rerowiaara mū 'gā nupe 'wyrīaramū je 'ā. Ene 'ā nanē 'ga rerowiaaramū. A'eramū ene jejekoty'aawareteramū ekou.

² Afutat je enerekoa jaruete. A'eramū je teje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe ene ree: "Gaio 'ga ojemujat ene ree rai'i. Eneje'ega 'ga werowiat nanimenime akou. A'eramū 'ga akou esage ene upe. A'eramū je jaruete 'ga reko futaa. 'Ga jero'wue'ema je ifutaa. 'Ga upe mama'e mura nanē je ifutaa nū", 'jau je 'ga upe ene ree te'ŷina.

³ Janerewirera 'jawewara 'gā 'uramū ene mome'wau jee. "Morogyta esageu ete futat Gaio 'ga reko mama'e apou", 'jau 'gā jee, ene mome'wau. A'ea je maku'iu kwaiwete ene ree. ⁴ "Enera'yra 'jawewara 'gā ajemogy Jarejuwarete 'ga je'ega renupa. Morogyta a'jeu etee 'gā jemogyi mama'e apou" 'ea je maku'iu kwaiwete, mama'e mū ree jeku'i apyraapa.

⁵ Jarejuwarete 'ga 'eawer imū etee futat 'ā ene jarejewirera 'jawewara 'gā nerekou esage. Epojejuka esageramū 'gā nee. Eneremiesage'ema 'gā agawewi 'ā. A'etee 'ā ene epojejuka esageramū 'gā nee. Nanuara futat te 'ā Janeruwarete 'ga amuoryp. ⁶ Au ore pyri 'gā 'ua ene mome'wau oree jepi. "Esage te Gaio 'ga oree. Ore poaa esage", 'jau 'gā 'ua ene mome'wau oree jepi. Jarejuwarete 'ga muorypaw ipe ore jatyka ore ruwamū 'gā imome'wau oree ai'i. Ejewi 'gā amū ataramū ki ene 'gā poaa mama'e monou 'gā nupe 'gā nemirerooramū. Jarejuwarete 'ga upe te 'ā 'gā porowykyi ajemogyau. A'eramū ene 'gā poaa. Jarejuwarete 'ga rereko 'jawe ene 'gā nerekou esage. ⁷ Kwe pe awau Jejui 'ga mome'wara 'gā nuenūi mama'ea 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. ⁸ A'eramū jane te ki mama'e monou 'gā nupe 'gā poaa. Jane 'gā poaa 'eramū jane 'gā pyri oporowyky ma'e 'jawe jarekou 'gā nupe.

⁹ Ka'arana je omono ikwasiaa peu ene pyriwara 'gā nupe ai'i, Jejui 'ga rerowiaara 'gā nupe ai'i. A'ere Tiotrifi 'ga nuerowiari etee jeje'ega ai'i. "Je te toko 'wyrīaramū 'gā nupe 'jau kwy", 'jau etee 'ga ojeupe. A'eramū 'ga wapyakawe'em jeje'eg are. ¹⁰ Ma'eramū nipo je ene pyri teo re 'ga tywera mome'ui pē nupe. Oje'egaiwamū 'ga jee ai'i. A'ere 'ga 'mea te 'ga rerekoi. A'ere naporomū etee rūi futat 'ga tywera. Ojeupe janerewirera 'jawewara 'gā Jejui 'ga mome'wara 'gā waēmamū 'ga 'gā mogerukare'ema wog ipe. Tekotee 'gā nog ipe 'gā nekoa miamū futat 'ga ifutare'ema. Jejui 'ga rerowiaara 'gā jatykaaw awi 'ga 'gā mogearama 'gā mū'jāu.

¹¹ Mama'e esage apoar are etee ki ejemu'e ekou. Mama'e tywera apoara 'gā nee kasi erejemu'e ne. Mama'e esage apoaramū ae Jarejuwarete 'ga remiayuwamū futat. Mama'e tywera apoara 'gā nokwaawi futari Jarejuwarete 'ga.

¹² "Demetriu 'ga te ajee esage ma'eramū ako", 'jau janerewirera 'jawewara 'gā jee ai'i. Nanuara te a'jea esage imome'ua. A'eramū Janeruwarete 'ga 'Agesagea nanuara 'gā poaa aipo mome'waukaa 'gā nupe. Je 'ā a'jea futat 'ga mome'wararetea. A'jea futat 'ā je'ea je rekoramū. Aipoa 'ā erekwaap futat.

¹³ Kwaiwete je remimome'ua numiamū. A'ere je ka'aran are najeporomonoweri ee enee. ¹⁴¹⁵ Je retea tāmējē taporogyta enee 'jau. Jeowet je ene pyri. Anurenure'i nipo je oi. A'eramū tāmējē saporogyta jarejupa 'jau.

Epy'ata'wa ki ekou. "Janejekoty'aawa 'ga oje'ega amut janee rai'i", ere ki jarejekoty'aawa 'gā nupe najuejue etee futat. Enejekoty'aawa 'gā nanē oje'ega monou enee, ene futaa nū.

Kweramū etee jeremimome'ua.

Judas

Judas 'ga 'awa ka'arana kwasiaa rakue. “Tiago 'ga rewireramū je” 'Jau 'ga. A'eramū 'ga nanē Jeju 'ga rewirera nū. (Maku 6.3)

Ka'arana 'ga ikwasiaa imonou Jeju 'ga rerowiaara 'gā nupe 'gā mu'akwaawamū. “Pejea'gu ki moromu'jat tywera 'gā nui. Perowiat kasi 'gā ne”, 'Jau 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou 'gā nupe.

¹ Je te 'ā Judas. Jeju Kristu 'ga upe mama'e apoara je. Tiago 'ga rewireramū je 'ā. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe, Jarejuwarete 'ga remimū'ēmeramū. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga pē mū'ēi pē mogyau wa'yramū rakue. Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea futat. Oporomutaramū 'ga pē nee. A'eramū Jeju Kristu 'ga pē a'gwau mama'e tywer awi. A'eramū je pē nupe ka'arana kwasiaa inuga.

² Afutat je Jarejuwarete 'ga jemuāema kwaiwete pē nee. Pē mopy'ata'wa, pē nee 'ga poromutat. Mīmera nanē je ifutaa nū.

³ Pēē 'ā jejekoty'aawamū. A'eramū je ka'arana kwasiaa imonou pē nupe. “Janeruwarete 'ga jane katu'ok jane mogyau wemiayuwamū” 'ea takwasiat imonou 'gā nupe 'Jau kwy, 'Jau je tejeupe te 'yina numiamū. Janeruwarete 'ga oje'ega mua janee, jane erowiarāmū. A'e are je teporokwasiarieramū te 'yina. A'ere 'ā Janeruwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā amū oi o'meramū pē nupe rai'i. Jemime 'gā oi morogyta 'me mome'wau pē nupe rai'i. Jeju Kristu 'ga etee te 'ā Janejararetea. A'ere 'ā i'me ma'e 'gā 'ga mome'u kwakuwi etee. “Najanejara rūi Jeju Kristu 'ga. Jarejemifutar imū etee te jane mama'e apoi”, 'Jau futatee 'ā i'me ma'e 'gā pē nupe rai'i. A'ere 'ā nanuara 'gā nee Janeruwarete 'ga ka'arana kwasiarukari inuga ymā we rakue. “Mama'e ekoete are ete ajamu'jara 'gā mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'ea futat”, 'Jau 'ga ka'arana kwasiarukaa inuga rakue. A'eramū je ka'arana kwasiaa pē nupe, i'me ma'e 'gā je'ega rerowiar awi pē mosiawamū. Pepoit kasi morogyta a'je awi ne, 'Jau je pē nupe. Jeju 'ga ree etee futar iki pejemogypyyk.

⁵ A'eramū je pē muea'aa pēnemikwaawer are. Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga Israeu juapyrera 'gā nenū'ēi Egitu wyy awi rakue. A'etea 'ga 'ā anure werowiare'emamū omomap wemienū'ēmera 'gā amū rakue. Nuerowiari 'gā 'ga. A'eramū 'ga 'gā momapa rakue. ⁶ Ywagipewara 'gā amū nanē 'ā rakue nū. “Tejemifutar imū etee te je mama'e apoi tekou”, 'Jau 'gā 'ā ojeupe rakue. Nuenuwi ete 'gā Janeruwarete 'ga je'ega. A'eramū 'gā ū'jāu ywag awi rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā monou ppytunaiwa pype 'gā pofaa 'gā mogyau. Namutamutat 'ga 'gā mu'ama peu. Peu futat 'gā u'ama Jeju 'ga rowase ae jatykaawa 'ara upe iwaēma rapesaka. Aipo 'ara rupi tāmējē nipo 'ga 'gā nesaka nū. A'eramū futat nipo 'ga 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe. ⁷ Sodom ipewara 'gā nee nanē je pē muea'aa nū. Gomora pewara 'gā nee, ipyriu'i ajemogy ma'e 'gā nee nanē nū. Ywagipewara 'gā 'Jawe 'gā Ku'jywa 'ga je'ega nuenuwi. A'eramū 'gā kūima'erauwe ojo'wau. A'eramū Janeruwarete 'ga tata monou imojyppa 'gā nee, 'gā apisaupap rakue. A'eramū jane “Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā wereko tywerete” 'e kwaapa. Anure nipo Janeruwarete 'ga mama'e tywera apoara 'gā monoukari mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa tataa owepe'ema futat.

⁸ Nan nipo pē mu'jar a'wyre'ema 'gā mama'e tywera apoi ymā ako ma'efera 'Jawerimū. A'eramū nipo 'gā nanē ojemote'aa Jarejuwarete 'ga upe nū. Ku'jywa 'ga je'eg are jēmī nipo 'gā wea'are'emamū. Mama'e tywera apo are etee nipo weapyoramū. Ywagipewara 'gā we nipo 'gā ikurapa ekoete ajemogyau. ⁹ A'ere ywagipewara 'gā 'wyriara 'ga miamū te 'ā, Migeu 'ga nakurawi mama'eukwaawa 'wyriara rakue. Moisesi 'ga manūnamū Migeu 'ga mama'eukwaawa 'wyriara mui Moisesi 'ga reumer are rakue. A'etea 'ga nakurawi mama'eukwaawa 'wyriara “Je taroo Moisesi 'ga reumera”, 'Jau ojeupe mama'eukwaawa 'wyriara 'eramū rakue. “Janeruwarete 'ga te nipo ene rereko tywerete”, 'Jau ete Migeu 'ga, oje'ega moywyrafene'ema jupe rakue. ¹⁰ A'ere 'ā pē nupe 'ut ma'e 'gā nanarūi. Ajamue

ekoete 'ā wemikwaawe'ema mama'e are. Wemiapoapoa etee futat ae mama'e wapo. Sā'ā kasurua 'ā wea'are'ema mama'e are. Mama'e upe 'ā opajai ekoeteramū etee. Nan tee futat moromu'jar a'wyre'ema 'gā. Naea'ari mama'e esage are. ¹¹Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are. Ymā 'ā Kaī 'ga oporerekoaywereteramū wewirera 'ga ree rakue. Nan pē mu'jar a'wyre'ema 'gā Kaī 'ga 'jawe 'ga jemogyi. Parāu 'ga 'ā mama'e a'je'ema ete iapou ka'aranūū are rakue. Kore 'ga nanē 'ā Janeruwarete 'ga je'ega renupe'ema rakue. Mīmera 'ga 'ā oje'eganuwe'emamū Jarejuwarete 'ga upe rakue. Aipo 'gā 'jawe ajeē 'ā pē mu'jar a'wyre'ema 'gā jemogyi pē pype. A'eramū nipo Janeruwarete 'ga 'gā 'jawerimū etee futat 'gā monou mama'eukwaawa rapyaw ipe anure.

¹²Pejekomajatykau pejejomojemi'waa pejejuē pejeporomutara resaukaawamū. A'ere nipo 'gā amū pojeteeteramū ūina ojetee ojemi'waa mama'e 'waupap ajau. Weawrywamū nanē nipo 'gā amū ajemogyau nū. Ojemote'aa ae nanuaramū ajemogyau ojopype. Amana rowoky'a tee 'jawe 'gā. Sā'ā amana rowoky'a tee resakawe ae “Kwe amana ruri janee”, 'jau 'ā jane. A'ere 'ā nokyri. Nan tee futat moromu'jar a'wyre'ema 'gā jemogyi pē pype. Moromu'jara futat 'gā numiamū. A'ere 'gā mama'e a'je are nepē mu'ei. Sā'ā y'wa'ywa 'ae'ema iypiwera 'jawe i'ae'ema. A'eramū 'ā ijaramū etyka, apo mososoka ywy awi. A'eramū taetu 'ā u'ae'emamū. Oypiwamū taetu. Nan pē mu'jar a'wyre'ema 'gā nuapoi mama'e esagea. ¹³Sā'ā 'y ryjuapia mama'e tywera rerooa ejara ywy'a'marimū. Nan pē mu'jar a'wyre'ema 'gā mama'e tywera apoi pē neape. Jaytatajāna 'ā ae esaka. 'Yē'ē raapara 'gā 'ā jaytata are amā'jāu wape kwaapawamū. A'ere jaytatajān are amā'ē re amunipo 'ā 'gā ka'jami etee. Nan pē mu'jar a'wyre'ema 'gā. Nepē mu'esagei 'gā Jarejuwarete 'ga ree. A'e 'gā Janeruwarete 'ga omono muku ojewi anure. Ypytunaiwuu pype imomytau nakwaparimū warāu rūi futat.

¹⁴Enoki 'ga 'ā ymā we Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gā mome'wau tāmējē rakue, pē mu'jar a'wyre'ema 'gā mome'wau tāmējē rakue. “Anure nipo Janejararete 'ga ruri ae resaka. Kwaiwete nipo 'ga ywagipewara 'gā nerua ojeupi. A'eramū nipo 'ga ojee iporomutare'ema 'gā nupe 'jau: 'Mama'e tywera etee peapo jepi. Je kuraw etee pejepe jepi', 'jau nipo 'ga ojee iporomutare'ema 'gā nupe. A'e 'gā nipo 'ga omono mama'eukwaawa rapyaw ipe ojewi”, 'jau Enoki 'ga rakue.

Ymā ae ypyfera 'ga Atāu 'ga juapyrera 'ga te poromū Enokiramū rakue. Pē nupe owaēm ma'e 'gā 'ga omome'u pē nupe rakue.

¹⁶I'me ma'e 'gā oje'egaiwamū mama'e are. 'Gā mara'nea 'gā nerekou. Naekōēāi futari 'gā. Tekotee 'gā 'gā iago'wau. Wemifutar imū te 'gā jemogyi mama'e tywera apou. “Ore te 'ā oreresage”, 'jau futatee 'gā ojerowiaraipe ojee. “Pēē nanē 'ā pēnesage nū”, 'jau futatee 'gā ajaupe. Ojee ojoporomutaawamū te 'gā 'i poromū “pēnesage pēē”, 'jau futatee. Mama'e ojeupe imurukaawamū te 'gā 'meramū ajaupe.

¹⁷A'ere ki pēnea'at Jarejararete 'ga remimonofera 'gā 'eawer are. ¹⁸“Anure nipo Jeju 'ga rure'emaue Jeju 'ga rerowiare'ema 'gā nuri pē jaita ekoete Jeju 'ga pēē erowiaramū. Wemifutar imū te aipo 'gā mama'e tywera apoi”, 'jau Jeju Kristu 'ga remimonofera 'gā janee ikue. Aipo 'gā futat owaēma pē nupe rai'i. ¹⁹“Simote'at 'gā 'jau, 'gā mopojo'oka ajau 'jau”, e'i te nipo nanuara 'gā pē nupe. Najarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū rūi 'gā neko. Najarejuwarete 'ga remifutar imū rūi 'gā neko mama'e apou. Wemifutar imū te 'gā mama'e apo ekoetei.

²⁰A'ere kasi pēē nanarūi ne. Jeju Kristu 'ga rerowiaara pēē. A'eramū pēē 'awamū taetu 'ga rerowiaa a'jea futat. 'Ga je'eg imū etee futat mama'e apou. Jarejuwarete 'ga 'Agesage pājē mū etee futat pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe. ²¹Janeruwarete 'ga pē futaa a'jea futat. A'eramū pēē pejejemogypyka katu katu 'ga ree pejejemogyau. Pejepoire'ema futat 'ga rerowiar awi. 'Ga je'ega pēē enupa katu pejejemogyau. Jeju Kristu 'ga ajemuaēma jane ree. A'eramū 'ga anure jane rerawau ywag ipe jane mogyau ojepyri, nakwaparimū warāu rūi futat jane mogyau. A'eramū ki pēē aipo 'ga 'eawera rapesaka pejejemogyau.

²²Gā amū nipo Jeju 'ga rerowiaa'i etee. A'ere kasi pejeje'ega pemoywrafen 'gā nupe ne. Pepoar ete ki nanuara 'gā Jeju 'ga rerowiararete are. ²³Gā amū nipo mama'eukwaawa

rape are etee wea'aramū. A'eramū ki pēē Jejui 'ga rerowiarukaa 'gā nupe. Sā'ā tata pe 'ga amū 'ara ja'wyja'wy. Nan tee 'gā. Pepyyk 'gā tata awi. Pejemuaēm iki tekotee 'gā nee. A'eramū ki pēē itywet ma'e 'gā nee pejemuaēma. 'Gā tywer awi 'gā momoirukaa. “'Gā te ajemogy otyweramū”, pe'je ete kasi 'gā nupe ne. 'Gā tywera kasi pefutar ete ne. Kasi a'e pe pēē nanē peapo mama'e tywera 'gā 'jawe ne.

²⁴Janeruwarete 'ga opājē mua janee. Opājē mū mama'e tywera apoukare'ema janee. Jane muesageu opājē mū futat. A'eramū nipo 'ga anure jane rerawau jane mogyau wowase. Aipo 'ara rupi nipo jarejesageramū. Aipo 'ara rupi futat nipo jane jareku'iramū jarejemogyau 'ga rowase. ²⁵“Ene tee te 'ā Oreruwaretea”, 'jau ki jane 'ga upe. “Orojararete 'ga, Jejui Kristu 'ga ore erowiaa. Ene 'ā ore katu'oka ete, Jejui 'ga manū are. Eneresagea tekotee 'gā nesagea apyraapa”, 'jau ki jane. “Ene 'ā a'jea futat ipojeuwipyrete. A'jea futat 'ā enepājērete pājēnana 'gā pājē apyraapa. Ma'eramū 'ā ene a'jea futat Orejararetea. Ore'wyriarareteramū 'ā ekou ore a'jea futat. Na'awamue rūi te 'ā ereko. Nakwaparimū rūi futat ore. 'Okoeete ma'ea je', 'jau ako ene ore ikue. Ywy tywe'emauwe 'ā ene ekou rakue. A'ea morogyta a'jea futat rakue”, 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe.

A'ea je anug ikwasiaa.

Apocalipse

Juã 'ga, Jejuí 'ga remimu'efera 'ga, 'awa ka'arana kwasiaa rakue. Janeruwarete 'ga wemiaporama resaukaa Juã 'ga upe rakue. A'eramü Juã 'ga ka'arana kwasiaa wemiesager are imonou Jejuí 'ga rerowiaara 'gã nupe rakue.

¹Awamue je ka'arana kwasiari mama'e jeapowam are. Janeruwarete 'ga Jejuí Kristu 'ga upe ra'ne esaukaa rakue. A'eramü 'ga 'jau wa'yra 'ga upe rakue:

—Anurenure'i jeremiesaukara jeapoi. A'eramü ene ejemiesagera resaukaa ejemiayuwa 'gã nupe— 'jau 'ga wa'yra 'ga upe rakue.

A'eramü 'ga aipoa 'uwa 'ga ojeupe esaukaripyrrera resaukaa jee ai'i.

Je Juãnamü. Jejuí Kristu 'ga upe mama'e apoaramü je rekoí. A'eramü 'ga ywagipewara 'ga amü mua imojypa ijeapoawama resaukaawamü jee, ijeapoawama je upe ikwaawukaawamü. ²A'eramü je tejemiesager are ka'arana kwasiaa inuga. Jarejuwarete 'ga remimome'ufer are, Jejuí Kristu 'ga remimome'ufer are. Mímer are je ka'arana kwasiari inuga. ³Aga morogytaa Janeruwarete 'ga ma'ea te. A'ea ojopyter ipe imogytaara 'gã iku'i te ajemogyau. Janeruwarete 'ga muorypaw ipe ajatyka ma'e 'gã pyter ipe imogytaara 'gã jaruete ajemogyau. Enupara 'gã nipo aku'iramü ajemogyau enupawe. Jee 'ga remiesaukara nipo ojeapou kamésiete futat.

Juã 'ga ka'arana kwasiaawet

⁴Je 'ã Juãnamü Jejuí 'ga rerowiaaramü pë nupe je ka'arana kwasiari imonou. Asia ywy pe pejemogyau pejejomajatykau 'ga je'ega renuwamü. Sete pë'wyrarete pytuna. A'eramü je pë'wyrara 'gã nupe ka'arana monou ikwasiaa pë moymoyka.

Jarejuwarete 'ga resagea pë nerekoa je afutat, pë mopy'ata'wa pë mogya nanë nü. Janeruwarete 'ga Okoeteete ma'ea. Ywy apoe'ëwe 'ga rekoí rakue. 'Awamü futat 'ga rekoí. Anure miamü futat 'ga akou. 'Ga upe je 'i: “Mama'e esage emut 'gã nupe. Nuapoi agawewi 'gã mama'e esagea enee. A'etea ki mama'e katurama emut 'gã nupe”, 'jau je 'ga upe pë nee. 'Ga 'Agesagea nanë mama'e esage amut pë nupe nü, Jarejuwarete 'ga renawa rowase ajemogo ma'ea nü. ⁵Jejuí Kristu 'ga taetu mama'e esage amut pë nupe nü. Jejuí 'ga morogyta a'jea futat omome'u janee 'Uwarete 'ga ree. Jejuí 'ga Jarejuwarete 'ga remimofera wpy ppyfera. 'Ga 'üina 'wyrarareteramü ywy pewaramü janee najuejue etee. Akotee ma'eramü jane upe, 'wyrara 'gã nupe. Mímera upe 'ga 'üina 'wyrarareteramü.

Jejuí 'ga oporomutaramü jane ree. Amanü 'ga owy reko'wogukaa janetywera moiaawamü jane wi, mama'e tywera apoukaru'jape'ema janee. ⁶'Ga werowiaaramü jane mogyau 'Uwarete 'ga upe oporowyky ma'eramü. Jarejuwarete 'ga upe jareporogytau jarejepyriwara 'gã nee. Jarejepyriwara 'gã nupe nanë Jarejuwarete 'ga mome'wau nü. A'eramü je 'jau pë nupe: Simuoryp Jejuí 'ga jarejemogyau 'jau, 'jau je pë nupe. 'Ga pãjërete. Nateepawi 'ga pãjë. A'eramü ki jane 'ga muorypa jarejemogyau. A'eramü ki jane 'ga mome'wau nanë 'gã nupe nü.

⁷Pënea'ar iki 'ga ree. Anurenure'i nipo Jejuí 'ga ruri ojypa ywasiga rupi. Najuejue etee futat nipo jane 'ga resaka. 'Ga kutukarera 'gã miamü nipo 'ga resaka nü. Nikoi'i futari nipo jane mü ywy pewaramü 'ga resakare'emamü. 'Ga resakawe nipo 'gã ajaa'wau 'ga ree. Wereco tyweram awi nipo 'gã okyjau ajaa'wau 'ga ree. U'eawer imü etee futat nipo 'ga iapoi. A'jea futat je'ea.

⁸—Je Okoeteete ma'ea. Ywy apoe'emaue je rekoí. 'Awamü miamü 'ã je rekoí. Anure taetu nipo je rekoí temanüme'em futat. Je pãjërete te 'gã pãjë apyraapa— 'jau Janejararete 'ga.

Jejuí Kristu 'ga jesaukaawet

⁹Je futat ako Juãnamü. Pëë 'jawe je jemogyppygi Jejuí 'ga ree. A'eramü je pëneki'yramü tekou. Pëë 'jawe futat je rekoí, tejerekou tywerukaa 'ga rerowiare'ema 'gã nupe. Je rereko

tywerete futat 'gā. Pēē 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega perowiat. Je nanē 'ga je'ega arowiat nū. 'Ga jejararetea. Pēē 'jawe jeruagamū tejereko tywera upe. Napoiri futari je Jejui 'ga rerowiar awi. 'Ga jane rereko. A'eramū 'ga jane mamuakarukaa mama'e tywera upe.

'Ypō'ō pype je rekoikiue. Jejui 'ga porogyta 'aljea je imome'wau kwe pewara 'gā nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega nanē je imome'wau kwe pewara 'gā nupe tekou ikue. A'eramū 'ga rerowiare'ema 'gā je rerawau je rejaa 'ypō'ō me ikue, Patimu 'jaw ipe ikue. Moromunepawa pypewara 'jawe tekou 'ypō'ō pype ikue. ¹⁰Janeruwarete 'ga 'Agesagea je rereko je pojekau ojeupe morowykye'ema rupi. A'eramū je teatykupe katy 'ga amū je'ega renupa. Jeatykupe katy oje'eg ma'e 'ga jumi'aranūū fu 'jawe wafukaita jee:

¹¹—Ejemiesaga ekwasiat ka'aran are. Ikwasiapaw ire ene imonou je rerowiara 'gā nupe. Sete amunawa pype ajatyka ma'e 'gā nupe. Efesu, Esmirna, Pergamū, Tiatura, Sardes, Filadelfia, Laodiceja. Mīmera amunawa pype je rerowiara 'gā jatykai wapykau jeje'eg are. A'eramū ene 'gā nupe ka'arana monou ejemiesaga kwasiar ire— 'jau 'ga jee, jeatykupe katy u'ama.

¹²Aipo renupawe je tejerowaka tejakyfet katy tejeupe oje'eg ma'e 'ga resaka. Tejerowakawe je sete tatarana renawa resaka. Tatarana renawa ouru apopyrera.

¹³Tatarana renawa pyter imū 'ga amū akou, kūima'e 'jawewara 'ga akou. Weteyrū fukua 'ga erekou imunepa. 'Ga raitya 'ga ree imotypawa ouru apopyrera. 'Ga pasi'a 'arimū imotypawa 'upa 'ga ree. ¹⁴'Ga 'awa waparagamū amyneju 'jawe. Karupa'mī rawa 'jawe waparagamū. 'Ga rea wenyfugamū tata reny 'jawe. ¹⁵Itaju 'jawe, prōsi 'jawa 'jawe, 'ga pya wenyfugamū. Sā'ā wapy re prōsi 'jawa renyfuga. Nan tee 'ga pya. Oje'ēporogūnamū ytuu pyamu 'jawe etee. ¹⁶Opo pe 'ga jaytataa rerekou. Sete 'ga jaytata rerekoi opo pe, ojakwatawa katy. Jyuaa 'ua uēma 'ga juru awi. A'ere nu'ari futari 'ga juru awi. Waime juowajamū 'ua uēma 'ga juru awi. A'ere nu'ari 'ga juru awi. 'Ga reakwara wenyfugamū, aje kwara kwawa 'jawe wenyfugamū.

¹⁷'Ga resakawe je te'aa 'ga rowase, amanū ma'e 'jawe. A'erauwe 'ga opo monou, ojakwatawa katywaru monou, jeapyte'rarimū.

—Erekyje awi je wi. Ymā we ako ma'eferamū je. Ywy apoe'emauwe je rekoikiue. Mama'e teepaw ire miamū nipo je etee futat je rekoikiue 'au— 'jau 'ga jee. ¹⁸—Okoeteete ma'ea 'ā je. Amanū je ako ikue. A'ere ako je ferawi etee ikue nū. Namanū'jawa'uweri je. 'Awamū je ywy pewara 'gā manūawa kwaapawi. Je futat nipo 'gā moferapa nū— 'jau 'ga jee. ¹⁹—'Awamū ejemiesager are ka'arana ekwasiat. 'Awamū 'ā je ojeapo ma'e resaukari enee. Anure ojeapo ma'ea nanē nipo ene esaka nū. Aipoa ejemiesager are juejue ka'arana ekwasiat— 'jau 'ga jee. ²⁰—Nenereapyoi ejemiesager are. A'eramū je 'awamū ene mueapyou ee. Sete jaytataa je areko tepo pe, tejakwatawa katy. Sete tatarana renawa nanē 'ā ene esaka. Sete tatarana renawa 'jawe futat je rerowiara 'gā. Sete amunaw ipe 'gā jemogyi ajatykau ajamu'jau je ree. Jarejuwarete 'ga ree 'jau 'gā ajamu'jau akou. A'eramū 'gā tatarana 'jawe ajemogyau. Sā'ā tatarana mama'e resaukara ae upe. Nan tee futat je rerowiara 'gā jamu'ei je ree, Jeruwarete 'ga ree 'jau. Je rerowiara 'gā 'wyrira* 'gā ajemogy jaytata 'jawe— 'jau Jejui 'ga jee.

2

Efesu pewara 'gā nupe Jejui 'ga 'eawet

¹A'eramū Jejui 'ga 'jau jee:

—Jeje'ega ekwasiat inuga Efesu pewara je rerowiara 'gā 'wyrira 'ga upe— 'jau 'ga jee.

—Sete je jaytata areko tejakwatawa katy tepo pe. Sete tatarana renawa pyterimū je teatau tekou. Ouru apopyrera pyterimū tekou teatau. Je 'ā amu'akwaap pēē mama'e are. ²Pēnemiapofera je akwaap. Kwaiwete 'ā pejeporowykyau jee. Je rerowiare'ema 'gā 'ā pē nerekou tyweate je rerowiamū. A'ere 'ā pejereko tywera upe pēnuag pejemogyau pejepoire'ema je rerowiar awi. Mama'e tywera apoara 'gā nee 'ā pejeporomutare'emamū. 'Gā amū 'ā 'ua owaēma pē nupe ai'i. "Jejui 'ga 'ā ore mut

* 1:20 Pastor 'jawa poromū.

pē mu'jau oje'eg are”, 'jau futatee 'ā 'gā 'ua pē nupe rai'i. A'ere 'ā neperowiara'nei 'gā nai'i. “A'jea sipo Janeruwarete 'ga 'gā muri?” 'jau ete 'ā pēē pejejaupe rai'i. 'Gā je'ega renup katu re 'ā pēē 'gā kwaapa rai'i, 'gā 'me kwaapa rai'i. 'Mama'eay upe 'ā pēnuag je ree. Nepepouri 'ā jeporowyky awi rai'i— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

⁴—A'ere je mama'e mū re je je'egayi pē nupe. Je rerowiaa ypy ypy we 'ā pejeporomutaramū je ree nanimenime rakue. A'ere 'ā pēē 'awamū ināinānī'i etee pejeporomutaramū je ree. ⁵Pēnea'aru'jaw iki je rerowiar ypy ypyawer are. Je rerowiaa ypy ypy 'ā pēē pejeporomutaramū nanimenime je ree rakue. Mama'ea 'ā pēē iapou jeremifutar imū etee rakue. A'ere 'ā pēē 'awamū nai'jawe rūi pejemogy. A'eramū ki pēē pejepoia pejetywer awi. Je rerowiar ypy ypyawera upe ki pejejewya nū. Kasi a'e pe je tatarana apykawa pe'ai pē nui ne. A'eramū nipo pēē jeje'ega mome'wau'jape'ema pejejaupe. ⁶A'ere pēē, je 'jawe futat, Nikurai 'ga remiayuwa 'gā nemiapo are nepēporomutari. Aipoa esage jee. Nikurai 'ga remiayuwa 'gā o'me are ajamu'jau. A'eramū je 'gā nemiapofer are teporomutare'emamū tekou— 'jau Jeju'i 'ga ikwasiarukaa jee.

⁷—Ee pejejeapyoweramū ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega peenuw esage je rerowiaara 'gā nupe 'ga je'egamū. Jarejuwarete 'ga je'ega renupara 'gā nipo awau amanū re 'ga pyri. Peu futat je y'wa mū monou 'gā nupe. Aipo y'wa 'wau 'gā ajemogyau nakwaparimū ete rūi 'ga pyri. Aipoa y'wa 'ywa u'am Jarejuwarete 'ga rupaw ipe— 'jau 'ga jee.

Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Efesu pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat.

Esmirna pewara 'gā nupe Jeju'i 'ga 'eawet

⁸Aipo 'e re 'ga 'jau jee nū:

—'Awamū jeje'ega ekwasiat inuga Esmirna pewara je rerowiaara 'gā 'wyrriara 'ga upe, a'e je enee— 'jau 'ga jee.

—Je ako ypy ma'ea. Maapawera nanē je nū. Je amanū ikue. A'ere je ferawi etee ako ikue nū. Je teje'ega kwasiarukaa 'ga upe imonou pē nupe. ⁹Akwaap katu katu futat je pēē. Mama'eay upe pēnuag pejejemogyau je ree. Nepētywi pēē mama'e pyu 'au. A'ere pēē imama'e kwai ma'erama futat pejemogy. Jeremiyauwa pēē. A'eramū pēē iporiae'ema futat. 'Gā amū nipo pē ago'wau je ree. Aipo 'gā nipo 'jau: “Judeuretea futat ore. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea futat. Ore te futat 'ga remiayuwaretea. Pēē naani”, 'jau nipo 'gā pē nupe. O'meramū te 'gā 'i. Najaneruwarete 'ga remiayuwa rūi agawewi 'gā. Mama'eukwaawa remiayuwa te 'gā. Mama'eukwaawa 'wyrriara tee 'gā amuoryp ajemogyau. ¹⁰Pekyje awi pejereko tyweram awi. Anurenure'i nipo mama'eukwaawa 'wyrriara pēē mū munewukaa pē mu'ama moromunepawa pype. “Taesak 'gā 'ga rerowiar awi 'gā poira 'jau”, 'jau nipo mama'eukwaawa 'wyrriara pē nupe. A'ere nipo teis etee peset 'gā pē nereko tyweretei. A'ere kasi pepoit Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne. Pē apisi agawewi nipo 'gā. A'ere kasi pepoit futat Jarejuwarete 'ga rerowiar awi ne. 'Ga rerowiar awi pepoire'emamū je pē mogyi nakwaparimū ete rūi Jarejuwarete 'ga pyri— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

¹¹—Ee pejejeapyoweramū ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupa esage, je rerowiaara 'gā nupe 'ga je'egamū. Jarejuwarete 'ga je'ega renupara 'gā nipo awau 'ga pyri amanū re. Oje'ega renupara 'gā 'ga nomonoukari mama'eukwaawa rapyaw ipe— 'jau 'ga jee.

Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Esmirna pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat.

Pergamū pewara 'gā nupe Jeju'i 'ga 'eawet

¹²A'eramū Jeju'i 'ga 'jau jee nū:

—'Awamū jeje'ega ekwasiat inuga Pergamū pewara, je rerowiaara 'gā 'wyrriara 'ga upe — 'jau 'ga jee.

—Je jyuaa areko, ajuowai aime ma'ea rerekou tejuru pe. ¹³Akwaap je pē'wyrri. Mama'eukwaawa 'wyrriara futat 'ūi 'wyrriaramū aipo 'wyr ipewara 'gā nupe. A'etea nepepouri je rerowiar awi. Naje kwakuwi pejepe 'gā nui. Ātipasi 'ga je mome'wau

akou 'gã nupe rakue. A'eramũ 'gã 'ga jukau peu futat je mome'uramũ rakue. A'etea nepepouri je wi rakue. Aipoa esage jee. ¹⁴ A'ere je mama'ea pẽẽ mũ iapoa nafutari. Pẽẽ mũ Parãu 'ga je'egera rerowiaa. Ymã te Parãu 'ga Paraki 'ga mu'ei maira'me a'agawa muoryw are rakue. “Amu'e je ene ee. A'eramũ ene Israeu 'ga juapyrera 'gã mu'jau maira'me a'agawa muoryw are”, 'jau 'ga 'ga upe rakue. Kwe pewara 'gã wyra monou ijukau inuga maira'me a'agawa rowase, imuorypawamũ. “Pe'u kasi aipo wyro'o ne”, 'jau Janeruwarete 'ga Israeu 'ga juapyrera 'gã nupe rakue. A'ere Parãu 'ga 'i 'ga upe: “Maira'me a'agawa rowase imonopyrera pe'u, ere ki 'gã nupe”, 'jau 'ga Paraki 'ga upe. “Peko ki pejemirekoe'em are, ere ki kũima'efera 'gã nupe”, 'jau 'ga Paraki 'ga upe rakue. “Pejemene'em are ki peko, 'jau ki ene kũjãmera 'gã nupe”, 'jau 'ga Paraki 'ga upe rakue. A'eramũ Paraki 'ga 'jau 'gã nupe rakue. A'ere 'ã pẽẽ mũ 'awamũ miamũ mama'ea peapo pejemogyau 'ga 'eawerimũ etee futat. ¹⁵ Pẽẽ mũ Nikurai 'ga je'egera rerowiaa pejemogyau. Aipo nanẽ nia'wryi jee nũ. ¹⁶ Pepoit pejetywer awi. Kasi a'e pe je oi mama'e tywera apoara 'gã nowajaa tejuru pewara tejuu pyu ne— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

¹⁷ —Ee pejejeapyoweramũ ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega peenup, je rerowiaara 'gã nupe 'ga 'Agesage je'egamũ. 'Ga je'ega renupara 'gã nupe tamono mana 'jawa 'jau, 'gã nemi'urama 'jau. Imimipyretera tamono 'gã nupe 'jau. Ita siga nanẽ tamono 'gã nupe 'jau. Ita sig are 'gã ner yaua tamono ikwasiaa 'gã nupe 'jau. Tekotee 'gã nipo nokwaawi futari 'gã ner yaua. Jeremie'rogera 'gã tee te nipo wer yaua okwaap— 'jau 'ga jee. Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Pergamũ pewara 'gã nupe 'ga je'eg imũ etee futat.

Tiatira pewara 'gã nupe Jejui 'ga 'eawet

¹⁸ Aipo 'e re Jejui 'ga 'jau jee nũ:

—Tiatira pewara, je rerowiaara 'gã 'wryiara 'ga upe aipo are ekwasiat inuga— 'jau 'ga jee.

—Je te 'ã Jarejuwarete 'ga ra'yraretea. Jerea enyfuk noko jee tata 'jawe. Itaju enyfuga 'jawe 'ã jepya wenyfugamũ. ¹⁹ Je aje'eg pẽ nupe. Akwaap je pẽẽ. Pẽnecoa je akwaap. Jarejuwarete 'ga ree 'ã pejeporomutaramũ 'ga rerowiaa nanẽ nũ. Pẽẽ pejepoopa 'ã mama'e apo are. Mama'eay upe 'ã pẽẽ pejejuagamũ pejemogyau. Je rerowiar ppy we te 'ã mama'e esagea peapo jee. Ma'eramũ 'ã 'awamũ taetu mama'e esagea peapo pejemogyau jee kwaiwete. Aipoa esage jee. ²⁰ A'ere mama'e mũ nia'wryi jee. Jesepeu ẽẽ jeremiyuwa 'gã mu'jau tywet mama'e tywer are. “Je Jarejuwarete kĩa je'ega mome'wara”, 'jau futatee ẽẽ 'gã nupe. A'ere ẽẽ 'mea te ẽẽ rerekoi. Mama'e tywera apo are ẽẽ jeremiyuwa 'gã mu'jau. “Pejemirekoe'em are pẽnecoa esage”, 'jau futatee ẽẽ 'gã nupe. “Pejemene'em are pẽnecoa esage”, 'jau futatee 'gã nupe, 'gã mu'jau tywet. “Maira'me a'agawa upe imonopyrera esageay pẽnemi'uramamũ”, 'jau futatee ẽẽ 'gã nupe. A'etea 'ã ẽẽ nepemuẽmi pejejewi. A'eramũ je te'arasigamũ tekou pẽ nee. ²¹ Nareko tywera'nei je ẽẽ ẽẽ tywer are. Otywer awi ẽẽ poira rapesaka te'yina. A'ere ẽẽ nopouri futari otywer awi. ²² Otywer awi ẽẽ rerowiaarera 'gã poire'emamũ nipo je 'gã nereko tyweate 'gã tywer are. Ẽẽ nipo je imomoa ẽẽ seawa reewe futat. Ẽẽ je'ega rerowiaara 'gã nanẽ nipo je ²³ iapisau ẽẽ reewe futat. A'eramũ nipo je rerowiaara 'gã 'jau: “'ga a'jea futat ae kwaap”, 'jau nipo 'gã ajaupe. “Janerea'awa 'ga okwaap. Janeremifutara nanẽ 'ga ikwaapa nũ. A'eramũ nipo 'ga 'gã nekoawera repy monou 'gã nupe najuejue etee”, 'jau nipo 'gã ajaupe. Mama'e tywera apoara 'gã je areko tywerete. A'ere je tejerowiaara 'gã nupe mama'e esage monoi— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

²⁴⁻²⁵ —Jesepeu ẽẽ rerowiaara 'gã 'jau: “Mama'eukwaawa 'wryiara remimu'efera ayay ikwaapa ore. A'eramũ ore orojeapyoa'ne'emamũ ee”, 'jau 'gã. A'etea 'ã pẽẽ mũ neperowiari ẽẽ je'ega. Nepeenuwi mama'eukwaawa 'wryiara je'ega pejemogyau. A'eramũ je pẽ nupe 'jau: Pepoir awi Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiar awi je rura'ne'emamũ. Mama'e mũ ree je namu'ei pẽẽ. A'ere kasi pepoit iymaner awi ne— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

²⁶⁻²⁸ —Pejemanũme'ẽwe pejemogyau mama'e apou Jarejuwarete 'ga 'eawer imũ ete 'eramũ je anure pẽ mogyau i'wryiaramũ teje'jawe tejepyri pejemogyramũ. Sã'ã

Jeruwarete 'ga je mogoa 'wyririamū je rerowiare'ema 'gā nupe. Nan tee futat je pē mogyau 'wyririamū teje'jawe. “Pejeje'ega renuwe'emamū ki pereko tywerete 'gā”, 'jau nipo je pē nupe. Sā'ā japepoa. Japepo jara 'ā ia'wyre'emamū imonoa ikaikaa. A'eramū futat imateepapa. Nan tee futar iki pejejerowiare'emamū 'gā pereko, 'jau nipo je pē nupe. Jaytataua tamut pē nupe 'jau— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

²⁹—Ee pejejeapyoweramū ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupa, je rerowiara 'gā nupe 'ga 'Agesage je'egamū. Aipo ki peanup— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee. Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Tiatura pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat.

3

Sardes pewara 'gā nupe Jejui 'ga 'eawet

¹Aipo 'e re Jejui 'ga 'jau jee nū:

—Sardes pewara, je rerowiara 'gā 'wyrira 'ga upe aipo are ekwasiat inuga— 'jau 'ga jee.

—Je Jarejuwarete 'ga 'Agesagea areko. Jaytata nanē je tepo pe erekou sete. Akwaap je pēē. Pēnemiofera je akwaap. “Gā 'ā Jarejuwarete 'ga je'ega renupara. Ajemogy ma'e 'jawe 'gā”, e'i pē nesakara 'gā pē nupe. A'ere pemorytee te 'gā pejejee. Amanū ma'e 'jawe futat pejemogy. Nepeenuwi futari Jarejuwarete 'ga je'ega. ²Pe'je pejepaka. Oset ma'e 'jawe etee pēē. Au'je Jarejuwarete 'ga je'ega renuwa'w ire. Peenup katu katu 'ga je'ega. ³Pēnea'at pejejemienuwer are. Je rerowiar ypy we ako jeje'ega peenup ikue. A'eramū pēē 'awamū pejejea'aru'jawamū ee nū. Aipoa ki perowiat. Pe'je pejepoia pejetywer awi. Oset ma'e 'jawe pejemogy. Pejepake'ema nipo je rura nepekwaawi. Sā'ā ae muna'ywa rura kwaawe'ema. Nan tee je rura nepekwaawi ne, pejetywer awi pejeipoire'ema ne. Pejejekatu'oke'ema pejejemogyau 'eramū nipo je ruru'jawa nepeesagi. ⁴A'ere nipo pēē mū nepejemotyweri. Mama'e tywera apoare'emamū te nipo aje anure pejot pejejemogyau je pyri. Taity aparasiga rerekwara 'jawe pēē. Nepejemoky'ai Jarejuwarete 'ga upe. ⁵Jarejuwarete 'ga je'ega renuparamū je pētywera moiri. Taity aparasiga nanē je imonou pē nupe nū. Naywi futari je pēnera Jarejuwarete 'ga ka'aran awi. Orojepyri pēē mū oramū nipo je pē nesaukari Jarejuwarete 'ga upe. “Agamū jeremiayuwa 'gā”, 'jau nipo je 'ga upe. Ywagipewara 'gā nupe we futat nipo je pē nesaukaa— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

⁶—Ee pejejeapyoweramū pēē Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupa katu, je rerowiara 'gā nupe 'ga je'egamū— 'jau Jejui 'ga ikwasiarukaa jee.

Aipoa 'ga 'eawera je inuga ikwasiaa Sardes pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat.

Filadelfia pewara 'gā nupe Jejui 'ga 'eawet

⁷Aipo 'e re Jejui 'ga 'jau jee nū:

—Filadelfia pewara, je rerowiara 'gā 'wyrira 'ga upe aipo are ekwasiat inuga— 'jau 'ga jee.

—Je Jarejuwarete 'ga remiayuwaretea. Nitywi futari mama'e tywera je pype. Mama'e a'jea etee te je amome'u. Saawia je areko. Ymā 'wyrirarete 'ga ma'ea rakue, Davi 'ga ma'ea rakue. A'ere 'awamū jema'ea. 'Okwara je iawopytymo'wog ire, nitywi 'ga amū iawopytymawa pyu. Je iawopytym ire 'gā nuawopytymo'woga'uwari aipo 'okwara. ⁸Akwaap je pēnemiofera. Akwaap je ināinān'i etee pēpājē. A'etea pēywyrafen jeje'ega rerowiaa. Je'eawer imū etee futat 'ā pēē mama'e apou pejejemogyau. A'eramū je 'ā teporowykya apoukaa pē nupe. Nitywi futari pēmomoira 'gā amū. ⁹Mama'eukwaawa 'wyrira remiayuwa 'gā amū te nipo aje ajesaukat futat amū pē nupe. “Ore judeuretea. A'eramū ore Jarejuwarete 'ga remiayuwareteramū arakou”, 'jau futatee nipo 'gā. A'ere ki pēywyrafen aipo upe. Aipo upe pēywyrafenamū nipo mama'eukwaawa 'wyrira remiayuwa 'gā amū 'jau: “A'jea futat Jejui 'ga pē futari ra'e”, 'jau nipo 'gā pē nupe. “Judeue'ema agawewi futat pēē. A'etea 'ga iporomutat pē nee pē mogyau wemiayuamū” 'jau nipo 'gā pē nupe. ¹⁰“Pejejeupe mama'eay ijesaukaramū pejeipoire'ema jeje'eg awi”, 'jau ako je pē nupe ikue. Aipo je'ea 'ā pēē

enupa pejemogyau. A'eramū je a'eramū pē a'gwau mama'e tywer awi. Anure nipo mama'e tywera apoara 'gā nuri je rerowiaara 'gā nerekou tyweate. “Toromomoirukat 'gā Jejuī 'ga rerowiar awi 'jau kwy”, 'jau nipo 'gā 'ua. A'ere nipo je pē a'gui 'gā nui. ¹¹ Anure te nipo je oi nū. A'ere kasi pepoit je rerowiar awi ne. Je rerowiar awi pepoir ire nipo Jeruwarete 'ga oporoywera monoi tekotee 'gā nupe etee. Je wi ipoire'ema 'gā nupe etee 'ga oporoywera monoi— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

¹² —Jarejuwarete 'ga je'ega renupara 'gā nipo je imogyau 'ga remiayuwareteramū. Sā'ā 'oga rupaa'mywaretea. Nitywi 'ga amū 'oga rupaa'mywarete maku'jara. Nan tee futat je rerowiare'ema 'gā nomomoirukari je rerowiararete 'gā je rerowiar awi. A'eramū nipo je Jarejuwarete 'ga rera kwasiaa 'gā nee. A'eramū 'gā Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat ajemogyau. Sā'ā ae mama'e jaramū wera kwasiara imogya okaraemā are. A'eramū 'ā tekotee 'gā ijara kwaapa. Nan tee 'gā Jarejuwarete 'ga rera rerekwara 'gā kwaapa, 'ga remiayuwa 'gā kwaapa. Jarejuwarete 'ga 'wyrarete rera nanē nipo je ikwasiaa 'gā nee nū. Anure nipo Juresareg yau ruri ojypa ywag awi. Aipoa Janeruwarete 'ga 'wyraretea. Tejer yaua nanē nipo je ikwasiaa 'gā nee— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

¹³ —Ee pejejeapyoweramū pēē Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega renupa esage, je rerowiaara 'gā nupe 'gā je'egamū— 'jau 'ga jee.

Aipo 'ga 'eawera je akwasiat inuga Filadelfia pewara 'gā nupe, 'ga je'eg imū etee futat.

Laodiceja pewara 'gā nupe Jejuī 'ga 'eawet

¹⁴ —'Awamū aipo are jeje'ega kwasiari Laodiceja pewara, je rerowiaara 'gā 'wyriara 'ga upe— 'jau Jejuī 'ga jee.

—Tejuwarete 'ga je'eg are je 'jau, “Nan etee futat nanē je'ea nū”, 'jau. Mama'e a'je mome'wara te 'ā je. Oje'jawe etee futat Jeruwarete 'ga mama'e apoukari jee ikue.

¹⁵ Akwaap je pēē. Pēnemiapofera nanē je akwaap nū. Naje futaruuī 'ā pejepe. A'ere pēē naje ree iporomutare'ema rūi. Ināinānī'i etee je futara nia'wyri jee. Kwaiwete jefutara te esage jee. Je futare'ema ywawuje tāmējē pepoit je wi. ¹⁶ Sā'ā 'y taku'wia. 'Y taku'wia otykuramū ae mopy'apoyj etee. Nan tee futat je pē monoi tejewi. 'Y taku'wi 'jawe etee pēē. ¹⁷ “Ika'aranūī kwai ma'ea ore. A'eramū ore orotywe'emamū futat mama'e tywe'ema pyu”, 'jau futatee pēē. A'ere je 'i pē nupe: Pē'me ate pejemogyramū nepēa'wyri futari Jarejuwarete 'ga upe. A'eramū pēē mama'e tywe'ema 'jawewara futat. Neperowiari Jarejuwarete 'ga. A'eramū pēē pejemogyau taitye'ema 'jawewaramū futat. Nepēneapyoi Jarejuwarete 'ga ree. Eae'ema 'jawe nanē pejemogyau. ¹⁸ A'eramū je 'jau pē nupe: Ourua pemut je wi. Je wi imuripywera nateepawī futari. Aiporamū tee pēē ika'aranūī kwai ma'e 'jawe futat peko. Taity aparasiga pemut pejejemimunewamū, pejejenosī mateepawukaawamū. Muaga nanē pemut je wi pejejeape imonopyramū. Pejetywera pemoirukat jee. Aipoa ouru je wi imuripywera 'jawe. Pejemiesageukat jee. Aipoa taity aparasiga munewa 'jawe jee. Pejemiesapyoukat jee. Aipoa aerea fuaga 'jawe jee. ¹⁹ Mama'e tywera 'gā iapo re je tejemifutara 'gā mu'akwaawi ee, 'gā nerekou tywe'ria 'gā mueapyoukaa ee. 'Gā futare'em ire amunipo 'ā je 'gā mueapyowe'em futat mama'e are. A'eramū ki pēē pejepeoia futat pejetywer awi. Pepoit 'me kasi pejetywer awi ne. ²⁰ Sā'ā ae oa ojo'wyr ipe. A'eramū 'ā aeoga jaramū 'Ere ejua esou', 'jau ajaupe. A'eramū 'ā ae 'ere ejua esou' 'eramū etee osou ojo'wyr ipe. Nan tee futat je 'Ere ejua esou' tejeupe 'e rapesagi tekou. 'Ere ejua esou' tejeupe pēē 'eramū je reseī futari tewau pē pype tekou — 'jau Jejuī 'ga ikwasiarukaa jee.

²¹ —Jarejuwarete 'ga je'ega je aenup katu katu— 'jau 'ga jee. —A'eramū 'ga je muapyka ojepyri, je mogou 'wyriaramū oje'jawe. A'eramū je oroje'ega renupara 'gā muapyka oroje'pyri, 'gā mogyau 'wyriaramū oroje'jawe— 'jau 'ga ikwasiarukaa jee.

²² —Ee pejejeapyoweramū ki Jarejuwarete 'ga 'Agesage je'ega peenup katu, je rerowiaara 'gā nupe 'ga je'egamū— 'jau Jejuī 'ga ikwasiarukaa jee.

Aipoa 'ga 'eawera je ikwasiaa inuga Laodiceja pewara 'gā nupe 'ga je'eg imū etee futat.

4

Janeruwarete 'ga muorypap

¹Tejeupe aipo 'epaw ire je amuteea ete esaka nū. 'Okwara rawopytymo'woga je esaka ywag ipe. Pe awi 'ga amū oje'ega jee:

—Ere ejua 'au ejeupia je pyri. Anure mama'ea ijeaporama taesaukat enee 'jau— 'jau 'ga jee.

Jumi'aranūū fu 'jawe 'ga wafukaita jee. Je upe oje'eg ypy ma'efera 'ga futat oje'egu'japa jee nū. ²A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea je pojekau je rerawau ojeupi ai'i. Peu futat je 'wyriararete renawa resaka ai'i. Peu futat 'ga amū 'ūina wapyka i'arimū ai'i. ³I'arimū wapyk ma'e 'ga wenyfugamū futat 'ūina ita esage 'jawe. Ita owy 'jawe, jasipi 'jawa 'jawe. Ita piraga 'jawe nanē nū, saritonia 'jawa 'jawe. 'Ga renawa wyuri je'ywa okwapa imamana. Aipoa je'ywa okawuramū esimerauta 'jawa 'jawe. Esimerauta 'jawa ita esagea futat. ⁴Witi kwaturu 'wyria'ri renawa 'wyriararete renawa mamana. Aipo 'arimū witi kwaturu 'gā wapyka ajemogyau, 'wyria'ri 'gā. Aipo 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega wenup katu katu futat. Taity aparasiga nanē 'gā erekou nū. 'Wyriara akagyria nanē 'gā erekou waka'garimū. Aipo akagyria ouru apopyrera te. ⁵Ipyter ipewara, 'wyriararete renawa wenyfugamū 'ūina tupā werawa 'jawe. Aunuga nanē 'ūina nū. Aman aunuga 'jawe futat 'ūina aunuga. Tupā 'jawe nanē afuramū 'ūina. 'Wyriararete renawa rowase sete tata yyga 'jawewara wenyramū 'upa. Aipo tata yyga 'jawewara 'ga 'Agesagea futat. ⁶'Wyriararete renawa rowase je ypiauu resaka. 'Y rypy esagea te poromū. Werawerawuu 'jawe typya ojesaka katu katu futat. 'Wyriararete renawa pyri katu katu ma'ja katu je esaka, eae'yi ma'ea. Ea ipira moyka. Irūpāwē 'gā. 'Wyriararete renawa rowase eae'yi ma'e mū akou, iyse katy amū akou, iyse owajara katy amū akou, ikupe katy 'jau eae'yi ma'e mū akou. Irūpāwē eae'yi ma'e pytuna.

⁷Ajepei tee eae'yi ma'ea 'miara 'jawewara. Ajepeja eae'yi ma'ea kwatau 'jawewara. Ajepeja aereakwara 'jawewara rerekou. Maapawera kwanūwewe 'jawewara. ⁸Aipoa eae'yi ma'ea kwaiwete ipepokaga ipir are, seis ipepokaga. Aipo jywa nanē ea moyka nū. Jarejuwarete 'ga upe amaraka'aga. Wojere'emamū futat 'gā 'upa amaraka'aga.

"Esage te 'ā Janeruwarete 'ga.

Pājērete te 'ā 'ga.

Mama'e jararete te 'ā 'ga.

Ymā we te 'ā 'ga rekoi rakue.

'Awamū 'ā 'ga rekoi.

Anure nanē nipo 'ga rekoi je.

Okoeteete ma'e 'ga futat",

'jau 'upa amaraka'aga Jarejuwarete 'ga upe.

⁹Nan futat eae'yi ma'ea 'wyriararete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga muorypa, amaraka'aga 'ga upe. 'Ga remiapofer are 'gā 'ga muorypa. "Okoeteete ma'e 'ga" 'jau 'gā 'ga muorypa.

¹⁰⁻¹¹Ga muorywauwe witi kwaturu 'wyria'ri 'gā wāāpyramū Okoeteete ma'e 'ga rowase, Aejararete 'ga rowase. Eae'yi ma'e 'gā 'ga muorywauwe 'gā nanē 'ga muorypa nū:

"Ene te 'ā eneresage oree.

Ene te 'ā pājērete.

A'eramū ore ene etee imuorypa.

Ene te 'ā mama'ea ereapo rakue.

Nitywi futari eneremiapoe'ema.

Ejemifutar imū etee 'ā ene mama'e apou.

A'eramū 'ā ore ene etee ene muorywi",

'jau 'gā wāāpyramū oje'ega 'ga upe. Wakagyria 'gā imososoka imonou inuga 'ga rowase, 'ga muorypawamū.

5

¹ A'ere je ka'arana jemamana resaka 'ga po pe, 'wyrirarete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga po pe, 'ga jakwatawa katy. Aipoa ojekwasiaa ajuowai. Ikupe katy, waipy katy 'jau ojekwasiaa. Ikwasiapaw ire 'ga imoga mairarata 'jawewara pyu. Aipoa ka'arana mogu'jau'japa, sete imogawera. ² A'eramū je ywagipewara 'ga amū resaka, ifuakat ma'e 'ga amū resaka. wafukajayau oje'ega mua:

—Esage ma'ea tee nipo ka'arana omopojo'ogarū ajau ore. Awŷja te wapo oree?— 'jau 'ga wafukaita.

³ A'ere nitywi futari imopojo'okara 'ga amū. Ywag ipe nanē nū nitywi futari. Ywy pe nanē otywe'emamū nū. Amanū ma'e rupaw ipe nanē otywe'emamū futat nū. ⁴ A'eramū je teje'arasigamū tejaa'wau te'ŷina ee. ⁵ A'eramū 'wyrira'ri 'ga amū 'jau jee:

—Erejo'o awi ee. Emā'ē 'ga ree, Juda 'ga juapyrera 'ga ree. Nokyjei 'ga mama'e awi. A'eramū ore 'jau 'ga upe 'miara 'jawewara 'ga, 'jau ore. Davi 'ga juapyrera 'ga te 'ā. Ojee iporomutare'ema 'ga 'arimū 'ga kwawi. A'eramū 'ga imopojo'okarūmū— 'jau 'ga jee.

⁶ A'eramū je temā'jau ee nū. Peu 'wyrirarete renawa pyri 'ga amū 'ami. Eae'yi ma'e 'gā, 'wyrira'ri 'gā netee 'ga renawa mamana. Karupa'mī 'jawewara 'ga. Sā'ā 'gā karupa'mī juka otywera mepyawamū. Nan tee 'ga. Karupa'mī pikutukawera 'jawe 'ga iporera rerekou. Aipo 'ga sete 'ga rasīa. Sete 'ga rea 'jau. 'Ga rea upe je 'jau, Janeruwarete 'ga 'Agesagea futat, 'jau. Janeruwarete 'ga U'agesagea ywy pe imuāina futat. ⁷ A'eramū aipo 'ga awau ka'arana rekyyita 'wyrirarete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga po awi. ⁸ Ka'arana 'ga ipygy ire irūpāwē eae'yi ma'e 'gā awau wapyka wenupy'āu 'ga rowase, 'ga muorypa. 'Wyrira'ri 'gā, wīti kwaturu 'gā nanē awau wapyka wenupy'āu 'ga rowase nū. Maraka apoawa 'gā erekou ope pe. Harpa 'jawa 'gā erekou ope pe. Y'a nanē 'gā erekou ope pe nū. Aipo y'a ouru apopyrera. Aipoa y'a pype 'gā jany kasiga 'jawewara rerekou. Aipo jany kasiga 'jawewara Janeruwarete 'ga upe 'ga remiyauwa 'gā je'ega. Karupa'mī 'jawewara 'ga rowase wapyg ire 'gā amaraka'aga 'ga upe. ⁹ Maraka yaua 'gā iapou 'ga upe:

“Ene te 'ā eneresage.

Ma'eramū 'ā ka'arana eremopojo'ok ajau.

Ene te 'ā erejujukaukat 'gā nupe.

Emanūmū 'ā ywy pewara 'gā tywera mepyau, 'gā mua ejeupe.

Namajepeja 'ga etee rūi 'ā ene imua ejemiayuwamū.

Najuejue te 'ā ene 'gā mua 'gā mojuawyawyau 'gā mua.

Tapy'yi, towajat, 'wyrarete pewat, ka'a pewat.

Mīmēra 'gā 'ā ene imua ejeupe.

Ma'eramū 'ā ka'arana eremopojo'ogukat ajau.

¹⁰ Ene te 'ā ejemiayauwa 'gā eremoporowykyukat Jarejuwarete 'ga upe, 'gā 'wyrirarete 'ga upe 'jau.

Ene 'ā 'gā mogyau 'wyriramū ywy pewara 'gā nupe”,

'jau 'gā amaraka'aga karupa'mī 'jawewara 'ga upe.

¹¹ A'ere je mā'ēi ee. Ywagipewara 'gā je'ega je enupa. Kwaiwete ywagipewara 'gā je esaka. A'eramū je 'gā mojoyrūme'em. Kwaiwete te 'gā. A'eramū je 'gā mojoyrūme'em futat. 'Wyrira'ri 'gā nipo peu ajemogyau 'gā wyteripe. Irūpāwē eae'yi ma'ea nanē ajemogyau 'gā wyteripe nū. Nikwaapawi 'gā. Kwaiwete te 'gā. A'eramū je 'gā mojoyrūme'em. ¹² A'eramū ywagipewara 'gā amaraka'aga:

“Esage te 'ā karupa'mī 'jawewara 'ga, karupa'mī jukapyrera 'jawewara 'ga.

Pājēretea te 'ga. Mama'e jararetea te 'ga”

'jau 'gā 'upa.

“I'akwaap te 'ga.

Ifuakat nanimenime 'ga nanē nū.

'Ga 'ā eteete ma'ea. Esage ma'ea te 'ga.

A'eramū jane 'ga muorypa”,

'jau 'gā amaraka'aga 'ga upe.

¹³ A'erauwe je tekotee 'gā je'ega renuwi. Ywag ipewat, ywy pewat, amanū ma'efera rupaw ipewat, 'yē'ē mewat, 'y pewat. Mīmēra 'gā je'ega je enupa.

“Pēē 'ā eteete ma'ea.

Pêê 'ã ore aramuoryp.

Pêê 'ã ore nanê ipojeupa nũ.

Pêê 'ã pãjêreteã.

A'eramũ ore, pênemiãpofer are juejue pẽ muorypa, aruojere'emamũ",

'jau 'gã amaraka'aga 'gã nupe, 'wyríararete renawa 'arimũ wapyk ma'e 'ga upe, karupa'mĩ 'jawewara 'ga upe 'gã 'jau.

¹⁴ Irũpãwê eae'yi ma'e 'gã 'jau:

—Nan tee ore 'jau nũ. Simuoryp 'gã 'jau— 'jau 'gã 'gã nupe.

A'eramũ 'wyríari 'ri 'gã awau wapyka wenupy'ãu 'gã nowase 'gã muorypa.

6

Ka'arana mogawa mopojo'okawam

¹ Je reape karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mopojo'oka. Ajepeja etee ra'ne 'ga imopojo'oka. Imogawypya 'ga imopojo'ogauwe je eae'yi ma'e 'ga amũ je'ega renupa.

—Ere ejua— 'jau 'ga.

Aman aunuga 'jawe 'ga je'ega. ² A'erauwe 'ga amũ 'ua, kawaruu siga 'arimũ 'ga 'ua. I'arimũ wapyk ma'e 'ga ywyrãpara rerekou opo pe. 'Ga amũ 'wyríara akagyřũ monou 'ga upe.

—Ere ewau ekou amunãp tesirũmer ipewara 'gã nowajaa 'gã fuakara mateepãpa 'gã nui. Ekwap 'gã 'arimũ— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ kawaruu siga 'arimũ wapyk ma'e 'ga awau.

³ A'eramũ karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mopojo'oka ajau nũ. A'erauwe eae'yi ma'e 'ga amũ oje'ega nũ:

—Ere ejua.

⁴ A'erauwe 'ga amũ 'ua kawaruu piragay 'arimũ 'ua nũ. A'eramũ eae'yi ma'e 'ga 'jau i'arimũ wapyk ma'e 'ga upe:

—Ere ewau kwe pe 'gã nowajarukaa ekou ajaupe, 'gã juapisaukaa— 'jau 'ga 'ga upe.

A'eramũ 'ga jyuũ monou 'ga upe. A'eramũ 'ga awau. Ojeupe jy mur ire kawaruu piragay 'arimũ wapyk ma'e 'ga awau.

⁵ Aipo apo re karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mũ mopojo'oka jui nũ. Imuãpyra mopojo'oka jui nũ. A'eramũ eae'yi ma'e 'ga amũ oje'ega nũ:

—Ere ejua.

A'erauwe 'ga amũ 'ua, kawaruu ãna 'arimũ 'ua nũ. I'arimũ wapyk ma'e 'ga wereko mama'e momoyitawa resakawa opo pe. ⁶ 'Ga resakawe je 'ga amũ je'ega renupa, eae'yi ma'e 'gã pyter ipewara 'ga je'ega renupa:

—Epy ete temi'urama. Majepei 'ara rupi etee aeoporowykawera repya teepawamũ temi'uram are. Epy te temi'urama. Eremojopye kasi 'miara kawera 'y are tuwĩuu ma'e 'jawe ne. 'Y'wayã nanê kasi eremojopye 'y are tuwĩuu ma'e 'jawe ne.

⁷ A'ere karupa'mĩ 'jawewara 'ga ajepeja ka'arana mogawa mopojo'oka jui nũ. A'eramũ maãpawera eae'yi ma'e 'ga 'jau:

—Ere ejua.

⁸ A'erauwe 'ga amũ 'ua, kawaruu jukyryuu 'arimũ 'ua. I'arimũ wapyk ma'e 'ga rera Teumet. Aipo 'ga rewiri ajepeja 'ga 'ua nũ. Aipo 'ga rera amanũ ma'efera rupãp 'jau. A'eramũ eae'yi ma'e 'ga amũ oje'ega Teumera 'ga upe:

—Ere ewau kwe pe 'gã apisau, 'gã pytuna myterãjeuu etee iãpisau— 'jau 'ga 'ga upe. —Ere 'gã amũ apisaukaa maruowajara 'gã nupe, 'gã amũ apisaukaa ty'ara upe, amumera apisaukaa jero'wu pyu, 'gã amũ apisaukaa 'miara upe— 'jau 'ga 'ga upe. —Eroo 'gã ejeupi amanũ ma'efera rupãw ipe ejewya.

⁹ Aipo re karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mũ mopojo'oka jui nũ. A'erauwe je Jãrejuwarete 'ga rerowiaara 'gã 'agerã resaka. Wyrã rapyãwa 'wyrimũ 'gã 'upa. Jãrejuwarete 'ga je'ega 'gã imome'wau kwe pewara 'gã nupe rakue. Jẽjui 'ga nanê 'gã imome'wau kwe pewara 'gã nupe rakue nũ. A'eramũ ia'wyrẽ'ema 'gã 'gã apisau. ¹⁰ A'eramũ 'gã 'agerã wãfukãita Jãrejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā pājēreteā. Ene 'ā orejararetea. Ene 'ā eneresage. Mama'e al'jea etee 'ā eremome'u oree. A'eramū ene e'eawer imū etee futat mama'e apou— 'jau 'gā wafukaita 'upa 'ga upe. —Maranime te ore repyar ape? Maranime te ore apisiarera 'gā erereko tywerete ore ree?— 'jau 'gā 'upa Jarejuwarete 'ga upe.

¹¹ A'eramū 'ga amū taity aparasiga monou 'gā nupe najuejue etee. Taity fukua poromū. Otywer awi 'gā opoia rakue. A'eramū 'gā taity aparasiga monou 'gā nupe, 'gā tywere'ema resaukaawamū.

—Pe'je pejepytu'wau pejelijemogyau ra'ne— 'jau 'ga 'gā nupe. —Tene 'gā iapisipawi ra'ne. Anure nipo ia'wyre'ema 'gā pēpytuna 'gā amū apisi, Jejui 'ga rerowiaara 'gā apisi. Pē apisi paw ire te Janeruwarete 'ga pē nepyari— 'jau 'ga 'gā nupe.

¹² Aipo 'e re karupa'mī 'jawewara 'ga ka'arana mogawa mū mopojo'oka jui nū. A'erauwe ywya oyyita. Kwaiwete oyyita. Kwara ojemopyytunaipa. Taity ūna 'jawe akou. Jaya ojemomiraga wy 'jawe. ¹³ Jaytataa ototoka ywyu 'ua. Sā'ā y'wa kyra ywyruu ruramū itotoga o'yw awi. Nan ototoka 'ua. ¹⁴ A'eramū ywaga owoka ojemamana ka'arana jemamana 'jawe. Ywytyt, 'ypō'ō. Mīmēra wapopenamū awau ojepe'au wenaw awi. ¹⁵ A'eramū ywy pewara 'gā juejue awau ajemima ita kwara pype, itauu pyter ipe 'jau awau ajemima. 'Wyriat, 'wyriana'nī, jefaruu 'wyriat, ikaraemā kwai ma'e, ifuakat ma'e, akotee ma'e. Mīmēra 'gā juejue awau ajemima. 'Gā kyjea 'gā nerekou. ¹⁶ A'eramū 'gā wafukaita itauu upe:

—Pe'je pejējua pejējemono'oga ore 'arimū ore mima 'wyriararete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga wi. Karupa'mī 'jawewara 'ga imara'ne ore ree. A'eramū pēē ore au'jau ore a'gwau 'ga wi— 'jau nipo 'gā wafukaita itauu upe numiamū.

Ywytyra upe nanē nipo 'gā aipo 'jau nū. A'ere nu'ari futari 'gā 'arimū.

¹⁷—'Awamū iwaēmi 'gā jane rereko tyweawa upe. Imara'ne 'gā jane ree. 'Awamū futat 'gā jane rereko tyweretei. Awjja sipo uag jupe?— 'jau 'gā wafukaita ajaupe.

7

Israeu 'ga juapyret

¹ A'ere je irūpāwē ywagipewara 'gā nesaka. Ywyu 'gā u'ama. Kwara poawa katy 'ga amū, kwara resaawa katy 'ga amū, iyse katy 'ga amū, iyse owajara katy ajepeja 'ga u'ama. 'Gā futat ywytu pykara ajemogyau. Ywy pyaukare'ema jupe, 'y pyaukare'ema jupe, ka'a nanē ipyaukare'ema jupe nū. ² A'eramū je ajepeja ywagipewara 'ga resaka. Kwara poawa katy awi 'ga ruri ojeupia. Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā mojewakawa 'ga erekou opo pe. Okoeteete ma'e 'ga remiayuwa 'gā 'ga imojewaka aipo pyu. A'eramū imojewakawa rerekwara 'ga wafukaita opytuna 'gā nupe, irūpāwē ywagipewara 'gā nupe. "Pe'je pejewau ywy mote'aa. 'Yē'ēa nanē ki pēē imote'aa nū", 'jau 'ga 'gā nupe. ³ A'eramū majepeja 'ga ywagipewara 'ga wafukaita 'gā nupe:

—Tene ra'ne. Pemote'ara'ne awi ywya. 'Yē'ē, 'yp. Mīmēra pemote'ara'ne awi— 'jau 'ga 'gā nupe. —Tene ki ore Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā mojewapawi ra'ne. 'Gā neapykaga toromojewapap ra'ne 'jau. A'eramū 'gā nesakawe, tekotee 'gā 'gā kwaapa: Kweramū Jarejuwarete 'ga remiayuwa 'gā na'e, te'i 'gā 'gā nupe 'jau— 'jau 'ga 'gā nupe.

⁴ Aipo 'e re 'ga 'gā pytuna mome'wau jee:

—Sētū kwarētai kwaturu miu 'gā Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā— 'jau 'ga jee. —Israeu juapyrera 'gā te 'ā ore oromojewak— 'jau 'ga imome'wau jee.

⁵ A'eramū 'ga 'jau jee nū:

—Tusi miu Juda 'ga juapyrera 'gā.

Tusi miu Rupē 'ga juapyrera 'gā.

Tusi miu Gade 'ga juapyrera 'gā.

⁶ Tusi miu Ase 'ga juapyrera 'gā.

Tusi miu Nafitari 'ga juapyrera 'gā.

Tusi miu Manase 'ga juapyrera 'gā.

⁷ Tusi miu Simeão 'ga juapyrera 'gā.

Tusi miu Levi 'ga juapyrera 'gā.

Tusi miu Isaka 'ga juapyrera 'gā.

⁸Tusi miu Sepurō 'ga juapyrera 'gā.
Tusi miu Jose 'ga juapyrera 'gā.
Tusi miu Pējamī 'ga juapyrera 'gā—
'jau 'ga imome'wau jee.

Mytuna 'gā 'ga esaka

⁹Aipo 'eramū je temā'jāu mytuna 'gā nee. Kwaiwete 'gā. Nomojopyrūmawa'uweri te ae 'gā. Tapy'ŷja 'wyrarete tesirūmer awi tee 'gā nuri ojopypepypeu. Ka'a tesirūmer ipewara 'gā nanē 'ut ojopypepypeu nū. 'Wyriararete renawa rowase 'gā 'ua 'upa. Karupa'mī 'jawewara 'ga rowase nanē 'gā 'upa nū. Taity aparasiga 'gā erekou. Pinowa 'gā imowawaka 'gā muorypa. ¹⁰A'eramū 'gā wafukaita 'gā muorypa.

—Ku'jywa 'ga 'ā Janeruwaretea.

'Ga 'ā wapyk 'ūina 'wyriararete renawa 'arimū.

Karupa'mī 'jawewara 'ga retee ore katu'oka 'ūina.

A'eramū ore 'gā muorypa—

'jau 'gā.

¹¹A'e pype tekotee 'gā ajemogyau 'wyriararete renawa ywyrī imamana. Ywagipewat, eae'yi ma'e, 'wyrīa'ri. Mīmera 'gā ajemogyau iywyrī imamana. Jarejuwarete 'ga renawa rowase ajatyka ma'e 'gā je'ega renupawe iywyrīwara 'gā juejue anuruka ywyu Jarejuwarete 'ga rowase. A'eramū 'gā 'ga muorypa.

—Janeruwarete 'ga 'ā orejararetea.

¹²A'jea futat ki Jarejuwarete 'ga etee simuoryp.

'Ga te 'ā eteete ma'ea. 'Ga 'ā i'akwaap ma'ea.

'Ga 'ā mama'e amut janee. A'eramū jane 'jau 'ga upe:

“Ene te 'ā eneresage oree”, 'jau jane 'ga upe mama'e are.

'Ga 'ā ore'wyriararetea. 'Ga 'ā pājēreteā.

Namutat 'ga rekoi nakwaparimū ete rūi—

'jau 'gā, Jarejuwarete 'ga mome'wau.

¹³Aipo re 'wyrīa'ri 'ga amū 'jau jee:

—Awŷja te taity aparasiga rerekwara? Mō awi ajee 'gā nuri?— 'jau 'ga jee.

¹⁴—Tee nū'ū. Ene te 'ā erekwaap— 'jau je 'ga upe.

A'eramū 'ga 'jau jee nū:

—'Gā 'gā wereko tywerete agawewi. A'etea 'gā nopoiri Jarejuwarete 'ga rerowiar awi. Ojekatu'ogukaa Jarejuwarete 'ga upe, ojepirejukaa. Sā'ā kūjā taity poeja. Nan tee 'gā jepirejukari otywer awi karupa'mī 'jawewara 'ga ry pyu. ¹⁵Ma'eramū 'ā 'gā nuwi Jarejuwarete 'ga rowase wapykawarete 'arimū 'ga renamū. Wojere'emamū futat 'gā 'upa 'ga muorypa. A'eramū 'wyriararete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga 'gā a'gwau mama'e tywer awi. 'Ga 'gā wereko— 'jau 'ga jee. ¹⁶⁻¹⁷—Karupa'mī 'jawewara 'ga ako 'wyriararete renawa pyri. A'eramū nipo 'ga ojejukau esage 'gā nee. Sā'ā wyra jara 'ga jejuka esagea weymaw are. Nan tee nipo 'ga jejuka esagei wemiayuwa 'gā nee. A'eramū nipo ty'ara otywu'jawe'emamū. Ni'yuweju'jawi 'gā. 'Ga 'gā weroo 'ywu'ywur ipe. Aipoa 'ya 'gā omogy namutamutat. Nitywi kwaraya 'gā nupe. Nipirakuwi 'gā peu— 'jau 'ga jee. —Janeruwarete 'ga nipo 'gā neaya amukag 'gā nea awi. A'eramū 'ga ajaa'wau'jape'ema peu— 'jau 'ga jee.

8

Imogawa maapawera mopojo'okawam

¹Aipo apo re karupa'mī 'jawewara 'ga imoga maapawa mopojo'oka jui. Aiporamū 'arapiguua te futat ojeupa ywag ipe. Ināinān etee te a'eramū miamū 'gā opika. ²A'eramū je sete ywagipewara 'gā nesaka, Jarejuwarete 'ga rowasewara 'gā nesaka. A'eramū 'ga amū jumi'aranūū monou 'gā nupe najuejue etee.

³A'ere ajepēja ywagipewara 'ga jany kasiga rapya'wia rerua enafu'ama opo pe. Jany kasiga rapyauua pyri 'ga enafu'ama. 'Wyriararete renawa rowase aipo jany kasiga rapyauua reni. Jany kasiga rapya'wia ouru apopyrera. 'Ga amū jany kasiga monou 'ga upe, kwaiwete. A'eramū 'ga 'jau 'ga upe:

—Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā oporogytau 'upa 'ga upe au'jeteramū. Sā'ā ae jany kasiga rapyramū watasimora. A'eramū 'ā ikasiga okwasi'wasi'wau 'oga pype. Ikasiga 'ā awau ojeupia Janeruwarete 'ga upe. Nan tee futat 'ga remiayuwa 'gā porogyta oi ojeupia 'ga upe. A'eramū ene jany kasiga rapyau. A'eramū ikasiga ojeupia ojopypeu awau 'gā porogyta are 'ga upe— 'jau 'ga 'ga upe.

⁴ A'eramū 'ga imonou jany kasiga rapyawuu 'arimū iapyau. A'eramū ikasiga awau ojeupia ojopypeu awau 'gā porogyta are 'ga upe. ⁵ A'eramū ywagipewara 'ga tata ppyka iapyawuu 'ar awi. A'eramū 'ga imonou imyina iapyawi' i pype. A'eramū 'ga imonou imomoa ywy are. Aipo aporamū tupā awau u'aa, owerapa tupā werawa 'jawe ee. Ywya oyyita nanē nū.

Jumi'aranūūa

⁶ A'eramū jumi'aranūū rerekwara 'gā jumi'aranūū ppyka erajemogyau eromaenuna tenunewara 'ga oma'e py rapesaka.

⁷ A'eramū tenunewara 'ga oma'e pyau. Ipy ppyrauwe ama'na 'ua u'aa tataa reewe. Wy reewe 'jau 'ua u'aa ywy are. A'eramū ywy ape awau ukaita myterajeu'iu etee. 'Yp, juop, woryworywamū. Mīmera futat ukaitapap.

⁸ A'erauwe ajepeja 'ga jumi'aranūū pyau nū. Ipyrauwe je ywytyra 'jawewara ikajamū resaka nū. A'eramū 'ga amū ipyika imonou imomoa 'yē'ē pype. ⁹ A'eramū 'yē'ē ara awau ojemu'jaga wyramū. Tyajeu'iu etee ojemu'jaga wyramū, 'y ojemu'jaga wyramū. Wyramū ojemu'jag ma'e katywarā 'gā opapapap wyra reewe futat. Yaruua we futat ateeapawamū. Wyra tesirūmera opapap. Nitywi' i futari ako ma'e amū.

¹⁰⁻¹¹ Aipo re ajepeja 'ga jumi'aranūū pyau. Ipyrauwe jaytatauu mū 'ua u'aa ywag awi. Yyga reny 'jawe 'ua u'aa. Aipoa jaytatauu u'aa 'ua 'yrete pype, 'ywu'ywura pype 'jau u'aa 'ua. A'e ry pyterimū futat irowa kwasi'oi. Nitykuawi futari. Aipo jaytatauu rera irop ma'ea 'jau jupe. A'eramū 'y moropa oje'jawe etee futat. Aipo 'y rykur ire itykuarera 'gā opapa kwaiwete.

¹² Aipo re ajepeja 'ga oma'ea jumi'aranūū pyau. A'erauwe kwara renya oorareferamū. Opytunaiwuoramū etee. Jay reny, jaytata reny 'jau. Kwara jerewypyrauwe kwara owepa. Ai'iwe tāmējē opoa nū. Ypytunimū nanē nū. Ypyajeu' i jay reny owepa nū, jaytata reny 'jau. Awau ku'em enuneu weny jesagamū jaya nū, jaytata reewe futat weny jesagamū nū.

¹³ A'eramū je kwanū 'jawewara resaka iwewe ekoramū. Ywatewate owewiau akou. A'eramū pe awi futat wafukaja mua:

—Muapyra 'gā ywagipewara 'gā nopyi we jumi'aranūūa. 'Gā ipy rauwe ywy pewara 'gā mama'e tywerete resaka. A'eramū muapyt wējēmī futat mama'ea'y ijesaokare'emawe nū. Aipoa te ia'wyre'emetea— 'jau kwanū 'jawewara wafukaja mua.

9

¹ Aipo kwanū 'jawewara 'e re ajepeja 'ga jumi'aranūū pyi. A'eramū je jaytata 'jawewara 'ga resaka. Ywag awi 'ua u'aa ywy pe. A'eramū 'ga amū saawi monou 'ga upe. Aipoa saawia ywy kwawukuu rawopytymo'wokawa ma'ea. Ywy ywy pe te aipo ywy kwawukuua oi. ² A'eramū 'ga ywy kwawuku rawopytymawa mopoka jui. A'erauwe tatasiga 'ua ū'jāu jui. Tatasigawiūwīna te 'ut ū'jāu 'ara moypytunaipa. A'eramū tatasiga kwara reny mowepa ywasiga 'jawe. ³ Tatasigawiūna rupi futat tukuruu 'jawewara 'ua ū'jāu. Tukuruua futat numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga te ifuaga monoi jupe, jawa'jyra 'jawe. ⁴ A'ere 'ga 'jau tukuruu 'jawewara upe:

—Pe'je pejewau kwe pe. Jeremimojewage'ema 'gā etee ki pekutuk— 'jau 'ga jupe. —'Ywa kasi pekutug ine, pemomaw ine. Juo'wia 'jau kasi pēē 'wau ne— 'jau 'ga jupe.

⁵ A'eramū awau Janeruwarete 'ga remimojewage'ema 'gā kutuka 'gā mayrūmū 'gā mogyau. Sā'ā jawa'jyra raya. Nan tee tukuruu 'jawewara 'gā mayrūmū 'gā mogyau. A'ere 'gā nopawi futari ay upe. Siku jaya moka'jama 'gā mayrūmū 'gā mogyau. ⁶ Ay upe 'gā manūweramū ajemogyau numiamū. A'ere 'gā namanūa' uweri.

⁷ Aipoa tukuruu 'jawewara kawaruu 'jawe. Sā'ā kawaruu jara 'gā maruwajaaw ipe oo enune itajuaity pyu kawaruu roowa. Nan tee aipo tukuruu 'jawewara. A'ere aipoa tukuruu

'Jawewara 'wyrriara akagyriũ rerekoi. Ouru apopyrera aipoa akagyriũ. Tukuruu reakwara aereakwara 'jawe. ⁸ 'I'awa kũjã 'awa 'jawe. 'Ája 'miara rãja 'jawe. ⁹ Itajuaity rerekou opasi'a are. Owewiau. 'Ywa'yata 'jawe futat opyamuramũ owewiau. Sã'ã kawaruua 'ywa'yata renujãna maruowajaaw ipe. Nan ipyamua. ¹⁰ Jawa'jyra raja 'jawe waja. Ipopiawa wai are futat. Aipoa opopiawa pyu ae mayrũmũ, Ku'jywa 'ga remimojewage'ema 'gã mayrũmũ. Siku jay magwapa 'gã mayrũmũ 'gã mogyau. ¹¹ Tukuruu 'jawewara 'wyrriara ywy kwawukuu pypewara 'wyrriara nanẽ futat nũ. Judeu 'gã je'eg imũ era Apatõ. Grego 'gã je'eg imũ era Aporiãu 'jau. Aeje'eg imũ era mama'e mateepaara 'jau.

¹² Aiporamũ futat mama'eaya ojesaukaa 'gã nupe, kwanũ 'Jawewara 'eawer imũ etee. A'ere mukũja nojesaukari we.

¹³⁻¹⁴ Aipoa re ajepeja 'ga ojumi'aranũũ pyau nũ. A'erauwe 'ga amũ 'jau 'ga upe:

—Ere ewau epytuna 'gã faaro'woka. Peu futat irũpãwẽ 'gã nuwi ajekupyfaa Eufrates 'yrete pyri— 'jau 'ga 'ga upe, jumi'aranũũ rerekwara 'ga upe.

Aipoa oje'eg ma'e 'ga u'ama jany kasiga rapyawa rapefã me. Aipoa ouru apopyrera te. A'ea 'upa Janeruwarete 'ga rowase.

¹⁵ A'eramũ 'ga awau 'gã kupyfaaro'woka. Owaẽma irũpãwẽ ikupyfaripyra 'gã paru-apisawa upe. A'eramũ Ku'jywa 'ga 'gã kupyfaaro'wogukaa ywy pewara 'gã apisawamũ. Akupyfaaro'wog ire irũpãwẽ 'gã 'jau ajaupe:

—Soo ywy pewara 'gã apisau 'gã pytuna jo'roka'i etee 'jau— 'jau 'gã ajaupe.

¹⁶⁻¹⁷ A'erauwe je kawaruu resaka, jefaruu 'gã je esaka kawaruu 'arimũ 'gã nekoa. Kwaiwete 'gã. Tusẽtu mijõis 'gã pytuna. A'eramũ je 'gã pyamu renupa. Jefaruu 'gã naitya itajuaitya etee te. 'Gã werekou opasi'a 'arimũ. 'Gã amũ ma'ea opiragayayramũ. 'Gã amũ ma'ea wowayayramũ, safira 'jawa 'jawe. 'Gã amũ ma'ea ojukyryayramũ, aipoa õsõfyria 'jawa 'jawe. Kawaruua akaga 'miara akaga 'jawe. Ijuru awi tataa 'ua u'jãu. Tata sig, itatata. Mĩmera 'ua u'jãu ijuru rupi. ¹⁸ Kwaiwete ywy pewara 'gã opapa kawaruu juru rupi 'ut ma'e pyu.

¹⁹ A'eramũ kawaruua 'gã apisau kwaiwete ojuru awi 'ut ma'e pyu. Owaja pyu nanẽ 'gã apisau nũ. Kawaruu raja moja akaga 'jawe. A'eramũ 'gã kutuka owaja pyu 'gã apisau.

²⁰ Aipoa iapisipyre 'gã opytunera 'gã nesaka agawewi. A'etea 'gã nopoiri futari otywer awi. Ni'arasigi 'gã ajemogyau otywer are. A'eramũ 'gã mama'eukwaawa etee imuorypa ajemogyau. Maira'me a'agawa nanẽ nũ 'gã imuorypa nũ. Ouru, prõsi, prata, ita tee, 'yp. Mĩmera 'gã iapou omairamũ. A'ea te 'gã imuorypa ajemogyau. Aipoa 'gã maira nuesaga'uweri amũ. Nuataa'uweri ajemogyau. Nuenuwi agawewi mama'ea. A'etea 'gã amuoryp ekoete ajemogyau. ²¹ Nopoiri futari 'gã mama'e tywera apo awi. Nopoiri futari 'gã aparupisi awi. Nopoiri 'gã ajuee opãjãgaiw awi ajemogyau. Nopoiri 'gã wemirekoe'em are oko awi, omene'em are oko awi. Mĩmer awi 'gã nopoiri. Amunarũ awi nanẽ opoire'ema nũ. Kwaiwete agawewi 'gã 'gã apisi resagi. A'etea 'gã nopoiri futari mama'e tywera apo awi.

10

Ka'ara'nĩ'ã

¹ A'eramũ je wyagipewara 'ga amũ resaka nũ. Ifuakat te aipo 'ga. Ywasiga pype 'ga 'ua ojypa. 'Ga aka'garimũ je'ywa mũ 'upa. 'Ga reakwara wenyramũ kwara 'jawe futat. 'Ga retymakaga tupaa'mywa 'jawe. 'Ga retymakaga ojopy'wau werekoramũ. Sã'ã 'yw ypiwera kaja tena. Nan futat 'ga retymakaga. ² Opo pe 'ga ka'ara'nĩ'ã jepypeka rerekou enafu'ama. Ojakwatawa katywara 'ga opy monou 'yẽ'ẽ pype imojypa. Ojau katywara 'ga opy nuga ywy 'arimũ. ³ A'eramũ 'ga waemamũ u'ama. 'Miara 'jawe 'ga waemamũ. 'Ga raemauwe, tupã afuramũ 'ga upe, sete tupã afuramũ. ⁴ Ifurauwe je 'jau tejeupe: “Akwasiat pa je ka'aran are kwy”, 'jau je tejeupe numiamũ. A'ere 'ga amũ oje'ega muri ywag awi jee:

—Erekwasiat kasi ee ne. Eremome'u kasi ne— 'jau 'ga jee.

⁵ A'erauwe 'yẽ'ẽ pype opyruug ma'e 'ga opo mowya, ojakwatawa katywara. ⁶ A'eramũ 'ga oje'ega Ku'jywa 'ga remianuwamũ. Ku'jywa 'ga Okoeteete ma'ea. 'Ga te 'ã mama'ea wapo

etee rakue. Ywak, ywy, 'yē'ē. Mīmera 'ga 'ā iapou ipypewara reewe rakue. A'eramū 'ga remianuwamū ywagipewara 'ga 'jau:

⁷—Ymā te Ku'jywa 'ga 'i oje'ega mome'wara 'gā nupe rakue: “Jeremifutara 'ara rupi mama'ea jeapoi, je'eawer imū etee”, 'jau 'ga wemiayuwa 'gā nupe rakue. 'Ga je'ega renupara 'gā weapyoe'emamū ee rakue. Nomojeapoukara'nei Ku'jywa 'ga. A'ere, 'awamū maapawa 'ga jumi'aranūū pyramū mama'ea jeypyrugi Janeruwarete 'ga 'eawer imū— 'jau 'ga jee.

⁸A'erauwe ywag awi oje'eg ma'e 'ga oje'egu'japa jee nū:

—Ere ewau ka'ara'nī'ī pypeka rekyita ywagipewara 'ga po awi— 'jau 'ga jee.

⁹A'eramū je tewau 'ga pyri:

—Ka'ara'nī'īa emut jee— 'jau je 'ga upe.

A'eramū 'ga imua jee.

—Kweramū— 'jau 'ga jee. —Ere ipyyka i'wau. Enejuru pe akou nipo ē'ēnamū futat, eira 'jawe. A'ere nipo omokon ire, irowamū ene upe— 'jau 'ga jee.

¹⁰A'eramū je ka'ara'nī'ī pyyka 'ga po awi. Ipyykawe je i'wau. Jejuru pe akou wē'ēnamū eira 'jawe futat. A'ere je omokon ire je mopy'amukai etee. ¹¹A'erauwe Janeruwarete 'ga 'jau jee:

—Jeje'ega emome'uu'jap 'gā nupe. Ywy pewar are je je'egi. 'Gā 'wyrari are nanē je je'egi nū. Aipoa emome'uu'jap 'gā nupe— 'jau 'ga jee.

11

Mukūja 'ga je'ega mome'wara 'gā

¹A'ere 'ga amū mama'e ra'agawyawa mua jee. Ywyrā 'jawe aipoa. A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau jee:

—Ekwap jemogytaawa ra'agawyau. Jany kasiga rapyawa nanē ki ia'agawyau nū. Je muorypara 'gā emojopyrū, 'gā pytuna kwaapa— 'jau 'ga jee. ²—Jemogytaawa osoma te kasi ajee erea'agawy ne. Jemogytaawa osoma je rerowiare'ema 'gā ma'ea futat. Kwarētai tois je rerowiare'ema 'gā jemogyi peu jay magwapa, je'wyrarete pe futat, imote'aa— 'jau 'ga jee.*

A'eramū Janeruwarete 'ga 'jau jee nū:

³—Teje'ega mome'wara 'gā, mukūja 'gā tomono kwe pe teje'ega mome'waukaa 'gā nupe 'jau. Saku tywera etee 'gā tuereko waityramū u'arasiga resaukaawamū 'jau. Ku'jywa 'ga rerowiare'ema 'gā tywer are mukūja 'gā 'arasigamū akou. Kwarētai tois jaya magwapa 'gā awau akou jeje'ega mome'wau— 'jau 'ga jee.

⁴Aipo 'gā, 'ga je'ega mome'wara 'gā, oriweira 'ywa 'jawe. Tatarana renawa 'jawe 'gā nanē nū. Ywy jara 'ga rowase 'gā 'ami. Tatarana reny 'jawe 'gā mama'e resaukaa ajaupe.

⁵Kwaiwete 'gā 'jau:

—Sireko tywet 'gā 'jau— 'jau 'ga ajaupe.

A'ere 'gā juru awi tata ruri wereko tywearera 'gā apisau. ⁶Jarejuwarete 'ga pājēa 'gā wereko. A'eramū amunipo 'ā 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u pype ifutar ire amana mogyrukare'ema. 'Y mu'jaga amunipo 'ā wynamū. Mama'e tyweramū mojeapoukaru'jau'japa, amunipo 'ā 'gā ywy pewara 'gā nereko tyweru'jau'japa.

⁷Ku'jywa 'ga je'ega mome'upaw ire nipo ja'waraiwa ruri. Ywy kwawukuu awi nipo ū'jāu 'gā nowajaa 'gā apisau. ⁸A'eramū nipo 'gā neumera 'upa 'gā 'wyrarete rukawō'ō me. Ymā te peuwara 'gā mukūja 'gā jararete 'ga pokutugi 'ga monou 'ga mu'ama 'ypepywar are rakue. Aipoa oje'wyrarete pewara 'gā nupe 'gā 'jau: “Mama'e tywera 'gā wapo Sodom ipewara 'gā 'jawe. Egitu ywy pewara 'gā 'jawe 'gā 'gā nereko tyweri”, 'jau 'gā aipo 'wyrarete pewara upe. Aipo 'gā 'wyrarete pe Janeruwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā jukau. ⁹Imuapya 'ara rupi 'gā amā'jāu 'gā neumer are. Tapy'jja 'wyrarete tesirūmer awi tee 'gā nuri. Ka'a tesirūmer ipewara 'gā nanē 'ua ojopypepyeu nū. Tesirūmerete 'gā 'ua amā'jāu 'gā nee.

* 11:2 Jerusarega upe 'gā 'jau Ku'jywa 'ga 'wyrarete 'jau. Peu futat judeu 'gā awau 'ga muorypa rakue. A'eramū Ku'jywa 'ga 'jau jupe, je'wyrarete, 'jau 'ga jupe.

—Peroo kasi inuga ita kwar ipe ne— 'jau 'gã ajaupe.

¹⁰ A'eramũ wyy pewara 'gã worryamũ 'gã neumer are. Oporoywera 'gã imonou ajaupe 'gã neumer are aku'iramũ.

—Jane rereko tywerete ako 'gã ai'i. A'ere 'ã 'gã manũi. 'Gã manũa esage janee— 'jau 'gã ajaupe.

¹¹ A'ere muapyt 'gã ser ire Janeruwarete 'ga 'gã moferapa opytuu nũ. A'eramũ 'gã afu'ama. 'Gã fu'amauwe 'gã fu'ama resakara 'gã okyjau kwaiwete 'gã nui. ¹² A'erauwe 'ga amũ oje'ega mua ywag awi oferap ma'e 'gã nupe:

—Pe'je pejejua pejejeupia— 'jau 'ga oje'ega mua 'gã nupe, imoferawipyretera 'gã nupe.

A'eramũ 'gã awau ojeupia ywasiga rupi. Ojee iporomutare'ema 'gã neape 'gã awau ojeupia 'gã nui. ¹³ 'Gã jeupirauwe ywya oyyita kwaiwete. A'eramũ kwaiwete 'oga u'aa.

Kwaiwete 'gã amanũmũ. Sete miu 'gã amanũmũ. A'ere sesẽta miu 'gã namanũi. A'eramũ 'gã 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ã pãjẽrete— 'jau 'gã 'ga upe, 'gã kyjea 'gã nerekou.

¹⁴ Poromũ futat mama'eaya irũa ojesaukaa, kwanũ 'jawewara 'eawer imũ. A'ere nipo imuapya niporomukui futari ojesaukaa nũ.

Jumi'aranũu maapawet

¹⁵ Aipo re ywagipewara maapawa 'ga jumi'aranũu pyau nũ. A'erauwe je ywagipewara 'gã je'ega renupa. Wafukajayau oje'ega mua:

—Janeruwarete 'ga 'ã 'ũina wyy pewara 'gã 'wyriarareteramũ. Wemimonofera 'ga nanẽ imogou 'wyriaramũ ojeypiri nũ. Nitywi futari 'gã je'ega renupare'ema 'ga amũ. Wyy pewara 'gã juejue futat 'gã je'ega renupa. Ateepawe'emamũ futat 'gã 'ũina 'wyriarareteramũ — 'jau 'gã wafukaita.

¹⁶ A'erauwe 'wyria'ri 'gã wapyka wenupy'au wããpyramũ Ku'jywa 'ga rowase, 'ga muorypawamũ. Witi kwaturu 'gã, 'wyria'ria renawa 'arimũ wapyk ma'e 'gã ajemogyau wããpyramũ 'ga muorypa.

¹⁷ “Ene 'ã pãjẽrete, Kiapi'ni.

Ene 'ã Okoeteete ma'ea. Nitywi 'ga amũ ene 'jawe.

'Awamũ 'ã ene 'wyriarareteramũ e'yja ypyruga oree.

A'eramũ ore ene muorypa ee.

¹⁸ 'Awamũ iwaẽmi ene rerowiare'ema 'gã nereko tyweawa upe.

'Awamũ futat 'gã nee emara'nea ereesaukat 'gã nupe.

A'eramũ 'gã ajemogyau amara'neramũ ene ree.

Amanũ ma'efera 'gã nanẽ ene imoferapa imua ejowase.

Ejemaiyuwa 'gã juejue nipo ene erua imogyau ejeypiri.

'Ene 'ã jeje'ega renupara. Aipoa esage jee.

A'eramũ ene ejua 'au je pyri', 'jau nipo ene 'gã nupe.

Eje'ega mome'warera 'gã nupe, emuoryparera 'gã nupe.

Eje'ega renupare'ema 'gã nipo ene imonou muku ejewi.

Wereko tywera ojere'ema pype nipo 'gã awau a'eramũ futat.

'Pẽẽ 'ã jeje'ega nepeanuwi. A'eramũ pẽẽ pejewau muku je wi', 'jau nipo ene 'gã nupe”,

'jau 'gã 'ga upe.

¹⁹ A'e pype Janeruwarete 'ga mogytaawa rokware ojeawopytymo'woka, ywaga pype 'ũi ma'ea rokware ojeawopytymo'woka. A'eramũ futat Janeruwarete 'ga je'ega rerekwara ita kwasiara ryrũa ojesaka. 'Okwara jeawopytymo'wogauwe tupã u'aa, aman aunuga, amana werawa, wyy moyyita, ama'na ototoka nanẽ kwaiwete nũ. Mĩmera ojeapou 'okwara ijeawopytymo'wogamũ 'gã nupe.

12

Kũjã ãẽ tejuuranũu retee

¹ A'eramũ je temopiryyitawa mũ resaka. Kũjã ãẽ mũ ojesaukaa jee ywag ipe. Kũjãeteete ãẽ te. ãẽ resakawe je teporesagamũ ãẽ ree te'yina. ãẽreteyrũa kwara futat. Wapyka ãẽ 'ũina. Opya ãẽ imonou jay 'arimũ inuga. Jaytataa mamana enũina wakag are, akãmaawa

'jawe. Tusi jaytata renüina waka'garimü. ² Wa'yrayramü ëë 'üina. A'eramü ëë 'üina wa'yray upe waemamü.

³ A'erauwe mama'e mü ojesaukaa ywag ipe jee nü. Tejuuranüia ojesaukaa jee. Piragüü ma'ea. A'eramü je teporesagamü ee. Kwaiwete iakaga. Sete tee iakaga. 'Wyriara akagyru'i'i mogyau wakag are, najuejue etee. Teis asía. ⁴ Owaja pyu jaytataa pe'au ywag awi. Jaytata myteraju'e'i etee ipe'au pap owaja pyu. Ywy pe imonou imomopoa. A'eramü awau 'upa küjä ëë rowase. Ëë ra'yra 'ar are omaenuna 'upa. "I'arauwe ta'u ëë ra'yra 'jau kwy", 'jau tejuuranüia 'upa ojeupe. ⁵ A'ere ëë ra'yra 'ari ëë wi. Anure nipo ëë ra'yra 'ga 'üina 'wyriaramü ywy pewara 'gã nupe. A'eramü ywy pewara 'gã juejue 'ga je'ega renupa. Oje'ega renupare'ema 'gã nipo 'ga erekou tyweaete. A'eramü aipo ëë ra'yra 'ga 'arauwe 'ga amü ëë ra'yra 'ga pyyka erawau Jarejuwarete 'ga upe, 'wyriararete renawa 'arimü 'ga renamü. ⁶ A'eramü küjä ëë awau ujãna oka'jama jui. Amunawe'em ipe ëë awau ojeupe Jarejuwarete 'ga reminuger ipe. Peu futat 'gã ojejukau ëë ree, kwarëtai tois jay magwapa.

⁷ A'eramü ywagipewara 'gã tejuuranüü rowajaa. Migeu 'ga ywagipewara 'gã 'wyriara. A'eramü Migeu 'ga wemiayuwa 'gã nerawau tejuuranüü rowajaa, emiyuwa reewe. Ywag ipe futat 'gã juowajari. ⁸⁻⁹ A'eramü Migeu 'ga wemiayuwa 'gã netee tejuuranüü fuakara apyraapa emiyuwa reewe. A'eramü Janeruwarete 'ga tejuuranüü mü'jäukaa ywag awi, emiyuwa reewe. Nopytaa'uweri ywag ipe. Ymä te tejuuranüü jesaukari mojamü rakue. Aipo mama'eukwaawa 'wyriara futat. Eraretea Satanasi. A'ea ae moryteeara futat. Ywy pe Migeu 'ga imonou imü'jau ywag awi.

—Pejeywt kasi ne— 'jau 'ga jupe.

¹⁰ A'erauwe 'ga amü oje'ega mua ywag awi:

—Uëm futat tejuuranüü ywag awi. Wojere'emamü janerewirera 'jawewara kwaukaa akou Janeruwarete 'ga upe rai'i. A'ere 'awamü Janeruwarete 'ga imonoi imuëma ywag awi. A'eramü nipo Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gã katu'okapap mama'e tywer awi. Opãjã resaukaa janee. A'eramü 'ga 'ã ajemogou 'wyriarareteramü wemimonofera 'ga reewe janee. 'Ga 'ã werowiaara 'gã kwaukaara muëmukaa ywag awi. Janerewirera 'jawewara 'gã kwau Janeruwarete 'ga upe akou. Wojere'emamü 'gã kwau Janeruwarete 'ga upe. A'ere 'awamü Janeruwarete 'ga imuëmukari ywag awi— 'jau 'ga oje'ega mua ywag awi.

¹¹ —Janerewirera 'gã okyjawe'em amanü awi. A'eramü 'gã Jejui 'ga rerowiar awi opoire'ema. "Karupa'mi 'jawewara 'ga owa weko'wogukat janetywera moiawamü jane wi" 'e renupawe 'gã erowiaa ajemogyau. A'eramü 'gã nanë mama'eukwaawa 'wyriara pãjã mateepapa nü. ¹² A'eramü ywaga aku'iramü, ywagipewara 'gã neewe. Janeruwarete 'ga mama'eukwaawa 'wyriara amuëmukat ywag awi. A'eramü ki pëë pejeku'iramü ee. A'ere ywy poria'y'iramü, 'yë'ë reewe. Jupe mama'eukwaawa 'wyriara oi ojypa. Amara'neramü akou. "Anurenure'i nipo Janeruwarete 'ga je monoi tata pe" 'e kwaapa akou numiamü. "A'eramü je inãinãn etee te je ae rereko tyweri" 'e kwaapa akou.

¹³ Ywag awi ojypa pyy we tejuuranüia küjä ëë rerekou tyweaete, ta'y'ra ma'efera ëë rerekou tyweaete. "Areko tywet pa je ëë kwy", 'jau ojeupe numiamü. ¹⁴ A'eramü Janeruwarete 'ga kwanüü jywafera monou ëë upe, amunawe'em ipe ëë wewiawamü, ëë ree jejukaaw ipe. "Peu futat nipo wã je a'gui tejuuranüü awi re'ã", 'jau ëë ojeupe. Kwarëtai tois jay magwapa ëë opytaw peu akou. ¹⁵ A'eramü tejuuranüü 'y mua imuna ojuru awi. "Taupit ëë 'y pyu 'jau kwy", 'jau ojeupe numiamü. 'Yrete 'jawe imua imuna ojuru awi ëë rupiawamü numiamü. ¹⁶ A'ere Janeruwarete 'ga ëë poari. A'eramü Janeruwarete 'ga ywy mowoka tejuuranüü juru awi 'ut ma'efera upe. A'eramü 'ya awau ojejagamap iwoga rupi etee ëë wi. ¹⁷⁻¹⁸ A'eramü tejuuranüia amara'neramü akou küjä ëë ree. A'eramü awau ëë pytuna 'gã nowajaa. Ëë pytuna 'gã Ku'jywa 'ga je'ega renupara 'gã, Jejui Kristu 'ga je'ega rerowiaara 'gã nanë nü. A'eramü 'gã nowajaa awau. A'eramü tejuuranüia awau opytaw u'ama 'yisiga pype.

¹ A'ere je ja'waraiwa resaka nū. 'Yē'ē awi iēma resaka. Sete iakaga. Teis asīa. 'Wyriara akagyru'ī'i erekou asī are, najuejue etee. Teis 'wyriara akagyru'ī'ia. Iakaga jewaga Janeruwarete 'ga kurawa rerekou wakag are. ² Ja'wapinima 'jawe aipo ja'waraiwa. Ipya ursu 'jawa py 'jawe futat. Leāo 'jawe ijurua. A'ere tejuuranūia imogoi 'wyriaramū ojepyri. Opājē mua jupe. A'eramū wyy pewara 'gā najuejue etee ije'ega renupa. ³ Aipo ja'waraiwa akaga mū waiwamū. A'eramū amanūmū werewi jupe. A'ere ikā'ēi jui nū. A'eramū wapikutukawera porera etee erekou. A'eramū wyy pewara 'gā juejue amā'jau iporer are.

—Kuu. Namanūi jupe ra'e nū— 'jau 'gā ja'waraiwa apikutukawera porera resag ire.

A'eramū 'gā ja'waraiwa rerowiaa ije'ega renupa. ⁴ Tejuuranūia ja'waraiwa mogou ajuru irūnamū. A'eramū wyy pewara 'gā juejue tejuuranūi muorypa nanē nū. Ja'waraiwa nanē 'gā imuorypa nū.

—Nitywi 'gā amū ja'waraiwa 'jawe, ipājē apyraapa— 'jau 'gā ajaupe. —Nitywi futari iowajara 'ga amū. Nitywi futari imomapara 'gā amū— 'jau 'gā amū ajaupe.

⁵ Janeruwarete 'ga ojekurawukaa ja'waraiwa upe. Kwarētai tois jaya magwapa imjyukaa 'wyriaramū wyy pewara 'gā nupe.

A'eramū ja'waraiwa oje'ega:

—Je pājērete. Je Pēnuwarete 'ga aapyraap— 'jau futatee 'ūina, ojerowiaa ojee.

A'ere o'meramū te 'i.

⁶ A'eramū Janeruwarete 'ga kurapa 'ūina. Mama'e tywera 'jau 'ūina 'ga kurapa. Mama'e tywera te 'jau 'ūina Jarejuwarete 'ga rupawa upe. Ywag ipe ako ma'e 'gā nupe juejue nanē 'jau 'ūina nū. Mīmera upe mama'e tywera 'jau 'ūina. ⁷ Ku'jywa 'ga wemiayuwa 'gā nereko tywerukaa ja'waraiwa upe. A'eramū 'gā nowajaa, 'gā nereko tyweaete okwapa 'gā 'arimū. A'eramū wyy pewara 'gā nupe juejue ja'waraiwa 'ūina 'wyriaramū. Tapy'jya 'wyrarete tesirūmer ipewat, ka'a tesirūmer ipewat. Mīmera 'gā nupe ja'waraiwa 'ūina 'wyriaramū. ⁸ Ywy pewara 'gā ja'waraiwa muorypa. A'ere 'gā amū namuorywi ja'waraiwa. Ywy apoe'ēwe Ku'jywa 'ga 'gā amū nera kwasiaa ka'aran are rakue, karupa'mī 'jawewara 'ga ka'aran are rakue. Karupa'mī 'jawewara 'ga ojekukaukaa werowiare'ema 'gā nupe ikue. A'eramū 'ga werowiaara 'gā mogyau ojepyri nakwaparimū ete rūi. Aipo 'gā nera ojekwasiaa 'ga ka'aran are rakue. A'eramū aipo 'gā ja'waraiwa muorype'ema. 'Ga ka'aran are ijekwasiare'ema 'gā etee ja'waraiwa amuoryp.

⁹ Mama'ea tomome'u pē nupe 'jau. Ee iporokwaawiwet ma'eramū pēē pejeapyakau ee.

¹⁰ Ifaripyrama 'gā nipo oje'ega futat. Jyuu pyu iapisipyrama 'gā nipo 'gā iapisau futat jyuu pyu. A'eramū Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā 'ga ree etee ojemogypyka ajemogyau. 'Gā 'gā nereko tyweaete agawewi. A'etea 'gā 'ga ree etee futat ojemogypyk.

¹¹ Poje je ja'waraiwa mū resaka nū. Wyy awi 'ua uēma. Mukūja wasi rerekou, karupa'mī rasi 'jawe futat. Ije'ega wapefuramū tejuuranūi je'ega 'jawe. ¹² A'eramū 'yē'ē awi 'ut ma'efera imogou opoirūnamū. A'eramū 'yē'ē awi 'ut ma'efera reape wyy awi 'ut ma'efera 'ūina 'wyriaramū wyy pewara 'gā nupe. A'eramū wyy awi 'ut ma'ea 'yē'ē awi 'ut ma'e muorywukaa wyy pewara 'gā nupe najuejue etee. “'Yē'ē awi 'ut ma'ea amanū werewi. A'ere iferawi etee nū. A'eramū pēē imuorypa najuejue etee”, 'jau wyy awi 'ut ma'efera 'gā nupe. ¹³ A'eramū wyy awi 'ut ma'efera aeriapipe'ema apou. Tataa miamū imua etyka ywag awi wyy pe. Ywy pewara 'gā neape futat imurukaa. ¹⁴ Wemiapofera apou 'yē'ē awi 'ut ma'efera reape. A'eramū wyy pewara 'gā moryteeu. Wemiapofer are 'gā moryteeu 'gā mogyau.

—Pe'je ita apou 'yē'ē awi 'ut ma'efera ra'agawamū. Jyuu pyu ijukau werewi. A'ere iferawi. A'eramū pēē ia'agawa apou ipojeupawamū— 'jau wyy pewara 'gā nupe.

¹⁵ Ia'agawa apopawauwe Ku'jywa 'ga imogoukaa wyy awi 'ut ma'efera upe. Opytu mujāna ia'agawa rupi. A'eramū ojepytuekyita oje'ega. A'eramū omuorypare'ema 'gā apisau. ¹⁶⁻¹⁷ “Ywy pewara 'gā juejue 'yē'ē awi 'ut ma'efera remiayuwa. Tomojewak 'gā 'jau kwy”, 'jau wyy awi 'ut ma'efera ojeupe. A'eramū 'yē'ē awi 'ut ma'efera rera kwasiarukaa wyy pewara 'gā po are, 'gā jakwatawa katywar are ikwasiarukaa. 'Gā neapykag are 'jau era kwasiarukaa. Ikaraemā kwai ma'e 'gā nee, ikaraemāe'ema 'gā nee, kūima'eeteete 'gā

nee, akotee ma'e 'gā nee. Mīmera 'gā nee era kwasiarukaa. Era kwasiare'ema numeru etee inuga 'gā nee. Ijwage'ema 'gā namuri mama'ea. Nome'ega'uweri mama'ea 'jau.

¹⁵Pe'je pejejea'aramū aipo are. Ee pejejea'aramū nipo numeru are pēneapyo. 'Yē'ē awi 'ut ma'efera numeru aema'ea futat, 666.

14

Jarejuwarete 'ga upe 'gā maraka'ag

¹Aipo resag ire je temā'jāu ee nū. Poje karupa'mī 'jawewara 'ga u'ama wwytyra apyte'rarimū, Siāo 'jawa apyte'rarimū. 'Ga pyri kwaiwete 'gā ajemogyau. Sētu kwarētai kwaturu miu 'gā ajemogyau Siāo 'jawa apyte'rarimū 'ga pyri. Karupa'mī 'jawewara rera ojekwasiaa 'gā neapykag are rakue, 'ga ruwa 'ga rera nanē ojekwasiaa ee rakue nū. ²A'erauwe je 'ga amū 'je'ega renupa nū. Ywag awi 'ga oje'ega mua jee. Sā'ā ytuu pyamua. Nan 'ga oje'ega mua jee. Tupā 'jawe 'ga imua jee. A'ere esageramū futat 'ga je'ega. Maraka 'jawe futat, harpa 'jawa 'jawe futat esageramū. ³A'eramū 'ga rera rerekwara 'gā amaraka'aga 'upa 'ga upe. 'Wyriararete renawa rowase 'gā 'upa maraka yau ra'aga. Irūpāwē eae'yi ma'e, 'wyria'ri. Mīmera 'gā nowase sētu kwarētai kwaturu miu 'gā nuwi amaraka'aga 'ga upe. Jarejuwarete 'ga remikatu'ogera 'gā etee te amaraka'aga 'upa 'ga upe. Jeju 'ga 'ā owy weko'wogukat 'gā tywera mepyawamū rakue, 'gā mogyau wemiayuwamū rakue. Aipo are 'gā amaraka'aga 'upa. Okatu'okawer are 'gā 'ga muorypa. A'eramū ikatu'ogipyrrera 'gā etee te ojemu'jau ee, aipo maraka ra'aga 'ga upe.

⁴Aipoa maraka ra'agara 'gā nuapoi futari mama'e tywera. Namuorywi 'gā maira'me a'agawa. Jarejuwarete 'ga etee te 'gā amuoryp. Nokoi futari 'gā wemirekoe'em are 'jau. Karupa'mī 'jawewara 'ga je'ega 'gā wenup katu katu ajemogyau. Ojemujat 'gā 'ga ree. Janeruwarete 'ga 'gā mū'jāu mama'e tywera apoara 'gā nui rakue.

—Tamogy 'gā tejemiayuwamū 'jau, karupa'mī 'jawewara 'ga remiayuwamū 'jau kwy— 'jau Janeruwarete 'ga, 'gā mū'jāu ojee rakue.

⁵Gā ni'mei futari. Nuapoi futari 'gā mama'e tywera.

Muapyra ywagipewara 'gā

⁶Poje je ywagipewara 'ga amū resaka. Ywate katu 'ga owewiau akou. Morogyta esage mome'wau 'ga awau. Aipoa morogyta esagea nateepawi futari. Ywy pewara 'gā nupe 'ga oi imome'wau 'gā moymoyka. Tapy'jja 'wyrarete tesirūmer ipewat, ka'a tesirūmer ipewat. Mīmera 'gā nupe 'ga awau imome'wau. ⁷A'eramū 'ga wafukaita oje'ega mua ywy pewara 'gā nupe:

—Pejejuwarete 'ga ki pepojeup. Ene te 'ā eneresage oree ekou, pe'je ki 'ga upe. 'Awamū iwaēmi wemiayuwa 'gā nui ae mojo'okawa upe. 'Awamū futat 'ga oje'ega renupare'ema 'gā mojo'ogi oje'ega renupara 'gā nui. “Nepeenuwi futari jeje'ega. A'eramū pēē pejejore'ema je pyri. Tata pe pekwap”, e'i 'ga 'awamū futat oje'ega renupare'emamū 'gā nupe. Oje'ega renuparera 'gā nupe etee te 'ga 'i: Pe'je pejejua pejejemogyau je pyri. Jeje'ega peenup katu katu. Mama'e apoarera 'ga etee te 'ā pemuoryp. 'Ga te 'ā ywaga wapo rakue. Ywy, 'yē'ē, 'ywu'ywut. Mīmera 'ga 'ā iapou rakue. A'eramū 'ā pēē 'ga etee imuorypa— 'jau 'ga wafukaita ywy pewara 'gā nupe.

⁸A'ere ajepeja ywagipewara awau owewiau 'ga rewiri nū. Aipo 'ga 'jau:

—'Gā 'wyraretea nipo 'gā wetyk futat, Papironi 'jawa. Aipoa amunaw ipewara 'gā oporomotyweriweramū ajuee. “Pe'je pejejua mama'e tywera apou ore pyri”, 'jau 'gā ajaupe. Sā'ā kawājajaiwa 'wara 'gā juenūja kawājajaiwa 'uukara ajaupe. Nan futat aipo amunaw ipewara 'gā. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gā 'wyrarete mateepapa 'gā neewe futat — 'jau 'ga owewiau awau oje'ega.

⁹⁻¹⁰Poje ajepeja ywagipewara 'ga awau 'gā newiri wafukaita nū:

—'Yē'ē awi 'ut ma'efera muoryparera 'gā, ia'agawera muoryparera 'gā neewe oje-mote'aa Ku'jywa 'ga upe. 'Yē'ē awi 'ut ma'efera rera 'ga okwasiarukat ojee. Opo are ikwasiarukare'ema weapykag are ikwasiarukaa. Weapykag are ikwasiarukare'ema opo are ikwasiarukaa. Aipo 'gā ite'at futat Ku'jywa 'ga upe. A'eramū Ku'jywa 'ga amara'neramū

'gā nee. A'eramū 'ga 'gā monou 'gā nereko tyweawa tata pype, itatata pype, ēsōfyri 'Jawa pype. Aipo ēsōfyri 'Jawa jutayyga 'Jawe. Nowewi futari aipoa tata. Ateepawe'emamū futat ae wi. A'eramū 'ga 'gā monou peu futat 'gā nereko tyweawa pype. Ywagipewara 'gā nowase nipo 'gā mayrūmū. Karupa'mī 'Jawewara 'ga rowase nanē nipo 'gā mayrūmū nū. ¹¹Tatasiga awau nipo au'Jeteramū futat ojeupia. Nowewi'i futari. Wojere'emamū futat 'yē'ē awi 'ut ma'efera muoryparera 'gā mayrū 'gā nerekou. Era rerekwara 'gā nanē 'gā mayrūmū ojere'ema futat— 'Jau ywagipewara 'ga awau wafukaita 'gā nupe.

¹²A'eramū ki pēē Jarejuwarete 'ga remiayuwamū 'ga je'ega renupa katu katu. Jejui 'ga nanē erowiaa nū.

¹³A'ere je 'ga amū je'ega renuwi. Ywag awi 'ga oje'ega muri jee.

—Jeje'ega ekwasiat ekou ka'aran are— 'Jau 'ga jee. —Jarejuwarete 'ga rerowiaara 'gā amū nipo ojejukaukat 'ga rerowiare'ema 'gā nupe. Nopoiri futari 'gā 'ga rerowiar awi. A'eramū 'ga rerowiare'ema 'gā 'gā apisau futat. A'ere aipo 'gā nekōēājamū ajemogyau— 'Jau 'ga jee. —A'ea ekwasiat ka'aran are— 'Jau 'ga jee.

A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'Jau jee:

—A'Jea futat aipoa. Oporowyky te 'gā 'ā ajemogyau Ku'jywa 'ga upe. A'ere 'awamū 'gā pytu'ui oporowyky awi. Anure nipo Ku'jywa 'ga 'gā mepyi ojeupe 'gā porowykyawer are — 'Jau 'ga 'Agesagea jee.

Werowiaare'ema 'gā nereko tyweawam

¹⁴A'eramū je temā'jāu ee nū. Poje je 'ga amū resaka. Kūima'e 'Jawewara 'ga je esaka. Ywasiga 'arimū 'ga apygi 'ūina. 'Wyriara akagyrūa 'ga erekou waka'garimū. Aipoa ouru apopyrera te. Jyaparuu aimea 'ga enūina opo pe. ¹⁵A'erauwe majepeja 'ga ywagipewara 'ga 'ua uēma Janeruwarete 'ga mogytaaw awi. Wafukaita 'ua uēma.

—Ekwap ywy pewara 'gā nesaka. Sā'ā ae ko pyiara isinigamū imonooga. Nan tee futat ekwap Ku'jywa 'ga je'ega renupare'ema 'gā momapa. Ku'jywa 'ga je'ega renupare'ema 'gā apisawa upe iwaēmi. A'eramū ene ewau 'gā momapa— 'Jau 'ga 'ga upe.

—Nai'i— 'Jau 'ga 'ga upe.

¹⁶A'eramū 'ga awau 'ga je'ega renupare'ema 'gā momapa. Ywasiga 'arimū wapyk ma'e 'ga awau 'gā momapa.

¹⁷A'erauwe majepeja 'ga ywagipewara 'ga 'ua uēma Janeruwarete 'ga mogytaaw awi. Jyaparuu aimea 'ga nanē erua nū.

¹⁸A'erauwe majepeja 'ga ywagipewara 'ga 'ua jany kasiga rapyaw awi nū. Aipo 'ga tata rerekwara 'ga wafukaita jyaparuu aime rerekwara 'ga upe:

—Ekwap ywy pewara 'gā nesaka. Sā'ā ae y'wa'aa monooga imomoa y'wa pykawa pype. A'eramū 'ā ae y'wa pikau. Nan tee futat ekwap Ku'jywa 'ga je'ega renupare'ema 'gā nerekou tyweaete. Ku'jywa 'ga imara'ne 'gā nee— 'Jau 'ga 'ga upe.

¹⁹A'eramū 'ga awau 'gā apisau. ²⁰Y'wa pikara 'Jawe te 'gā nya. Iapisipyrrera 'gā ny awau kwe pe 'yatawuu 'Jawe. 'Y 'Jawe futat awau wypojugamū tresētu kilometro 'gā ny oi aepasi'a ajeu te ikwawi 'gā ny rypya.

15

Aea'wyrē'ema 'gā nereko tyweat

¹Poje je mama'e mū resaka nū. Aipoa je mopiryryita. Irāā'ā sete ywagipewara 'gā nuwamū Janeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā nereko tyweara 'gā. Anurenure'i nipo 'gā 'gā nereko tywerete. Aipo teepaw ire 'gā 'gā nerekou tyweru'Jape'ema nū. Teepap futat. 'Gā nerekoa resag ire nipo esakara 'gā te'i 'Jau: A'Jea futat. Imara'ne futat Janeruwarete 'ga oje'ega renupare'ema 'gā nee, te'i 'gā 'gā nesag ire 'Jau.

²A'eramū je temā'jāu nū. Ypiauu je esaka. Werawerawuu 'Jawe. Ojesagete ma'ea. Tata are ojopype ma'ea. Aipo ypiauu 'arimū 'gā kwaiwete 'upa, 'yē'ē awi 'ut ma'e renupare'ema 'gā 'upa. Ia'agawa nanē 'gā imuorype'ema nū. Era nanē 'gā ikwasiarukare'ema weapykag are. Aipo 'gā 'upa ypiauu 'arimū. Janeruwarete 'ga maraka apoawa monou 'gā nupe rai'i, harpa 'Jawa monou 'gā nupe rai'i. A'eramū 'gā aipo renafu'ama, maraka apou ipyu.

³ Amaraka'aga 'gā 'upa. Ymā te Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gā nenū'ēukari Egitu ywy awi Moisesi 'ga upe rakue. Aipo are 'gā amaraka'aga 'upa. A'ere karupa'mi 'jawewara 'ga jejukaukari 'gā nupe rakue. Aetywera moiawamū 'ga jejukaukari 'gā nupe rakue. Aipo are nanē 'gā amaraka'aga 'upa.

“Ene te 'ā Orejararetea, Kiapi'ni.

Ene te 'ā pājērete tekotee 'gā apyraapa.

Ene te 'ā Orewaretea.

Ene te 'ā aeremiapoe'ema ereapo ekou.

Erejejuka esage 'ā ore ree.

Nereapoi 'ā mama'e tywera.

Ene 'ā ywy pewaramū ore'wyrararetea.

⁴Nitywi 'ga amū ene muorypare'ema 'gā.

Ore te 'ā najuejue etee ene muorypara.

Ene te 'ā eneresage oree, 'jau 'ā ore enee jepi.

Ene etee te 'ā eneresage. Nitywi 'ga amū ene 'jawe.

Amunawa tesirūmerete awi nipo 'gā nuri ajatykau ene muorypa, eneremiapofera mome'wau ajaupe.

Ejemiapofera ereapo ae reape futat.

A'eramū 'gā imome'wau ajaupe”,

'jau 'gā amaraka'aga 'ga upe.

⁵'Gā maraka'āmw ire je temā'jāu ywag are nū. Janeruwarete 'ga mogytaawa je aesak. Imy'jamy'jap te Janeruwarete 'ga rupawa. Ojeawopytymo'woka 'ūina jee. ⁶Pe awi Janeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā nereko tywera 'gā 'ua uēma. 'Gā naitya waparasingamū. Wenyfugamū 'gā naitya. 'Gā pasi'a 'arimū imotypawa okwapa. Ouru apopyrera 'gā naity motypawa. ⁷A'eramū eae'yi ma'e 'ga amū y'a monou Janeruwarete 'ga je'ega renupare'ema 'gā nereko tywera 'gā nupe juejue 'gā moyka. Y'a ouru apopyrera. Aipoa itay'a pype 'gā Janeruwarete 'ga mara'ne monou imatyneema ywagipewara 'gā nupe. Okoeteete ma'e 'ga mara'nea 'gā imonou 'gā nupe. ⁸Poje tatasiga 'jawewara 'ua Janeruwarete 'ga wi, 'ga renyfug awi 'ua. Pājērete 'ga wi 'ua. A'eramū aipo tatasiga 'jawewara Janeruwarete 'ga mogytaawa matyneema. Nosea'uweri 'gā amū 'ga mogytaawa pype. Ae a'wyre'ema 'gā nereko tywera teepaw ire etee 'gā osou'japa 'ga mogytaaw ipe.

16

Janeruwarete 'ga mara'nea

¹A'erauwe 'ga amū oje'ega sete ywagipewara 'gā nupe. Janeruwarete 'ga mogytaaw awi 'ga oje'ega mua 'gā nupe:

—Pe'je pejewau Jarejuwarete 'ga mara'ne reko'woka itay'a awi ywy are— 'jau 'ga 'gā nupe.

²A'erauwe majepeja 'ga awau eko'woka ywy are. A'erauwe mirurua opopoa 'yē'ē awi 'ut ma'efera rera rerekwara 'gā nee, ia'agawa muoryparera 'gā nee 'jau opopoa. Aipoa mirurua ayay te.

³Aipo reko'wog ypyrauwe ajepeja 'ga oma'e mojerewa imonou 'yē'ē me nū. A'erauwe 'yē'ē ojemu'jaga wyramū, teumera wy 'jawe ojemu'jaga. A'eramū 'yē'ē pypewara juejue opapa.

⁴Aipo 'ga oma'e reko'wog ypyrauwe ajepeja 'ga oma'e reko'woka nū. 'Yrete pype nū, 'ywu'ywura pype 'jau 'ga oma'e monou eko'woka. A'erauwe 'ya ojemu'jaga wyramū. ⁵A'erauwe 'ga oy'a mojerew ire 'jau Jarejuwarete 'ga upe:

—Ene te 'ā eneresage oree— 'jau 'ga 'ga upe. —Mama'e tywera nereapo ekoetei. Mama'e tywera apoara 'gā etee 'ā ererereko tywerete. Ene te 'ā ereko ete rakue. 'Awamū nanē 'ā ekou nū— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe. —Ywy pewara 'gā 'ā eneremiayuwa 'gā wapisi, 'gā ny reko'woka, eneje'ega mome'wara 'gā nanē iapisau rakue nū. Ma'eramū 'ā 'ya wyramū eremu'jag 'gā nemitykuramū eje'ega mome'wara 'gā nepyaa— 'jau 'ga Jarejuwarete 'ga upe.

⁷A'erauwe wyra rapyawa pyri afu'am ma'e 'ga je'egi nū:

—Ene te 'ā Oreruwaretea, Kiapi'ni— 'jau 'ga 'ga upe. —Ene te 'ā pājēretea. Mama'e a'jea etee 'ā ene iapou. A'eramū ene eje'ega renupare'ema 'gā nereko tyweretea wesageramū futat— 'jau 'ga 'ga upe.

⁸ A'erauwe ajepeja ywagipewara 'ga itay'a mojerepa kwar are. Ae rapyaukaa kwara upe. Tata pyu kwara ae rapyau. ⁹ A'eramū kwara tata monou ae rapyau. A'eramū kwara remiapyfera 'gā Janeruwarete 'ga kurapa.

—Ene sare te 'ā mama'e tywera eremut oree— 'jau tata remiapyfera 'gā Janeruwarete 'ga upe, 'ga kurapa.

A'ere 'gā nopoiri futari otywer awi. Ni'arasigi futari 'gā otywer are. A'eramū 'gā aku'iramū etee ajemogyau. “Ene te 'ā pājēretea. Je katu'og ape”, 'jawe'em 'gā Janeruwarete 'ga upe.

¹⁰ A'erauwe ajepeja 'ga itay'a mojerepa 'yē'ē awi 'ut ma'e renaw are nū. A'erauwe opyytunaiwamū jupe, emiayuwa 'gā nupe 'jau. Ay upe waemamū ajemogyau. ¹¹ A'eramū 'gā Janeruwarete 'ga kurapa ay rerekou, opirakuwa ray rerekou, opiruru raya nanē 'gā erekou nū. Ywaga jara 'ga 'gā ikurapa wereko tyweramū. A'etea 'gā nopoiri futari mama'e tywera apo awi.

¹² A'eramū ajepeja ywagipewara 'ga itay'a mojerepa nū, ajepeja 'yrete mū ree nū, Eufrates ty are 'ga eko'woka. A'eramū otypawamū 'gā naperamū. Aipo pe rupi 'wyrriara 'gā amū nuri kwara poawa katy awi. ¹³ A'eramū je mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuwa resaka. Muapyra je esaka. Majepeja 'ua uēma tejuuranū juru awi. Ajepeja 'ua uēma 'yē'ē awi 'ut ma'efera juru awi. Ajepeja 'ua uēma 'yē'ē awi 'ut ma'efera je'ega mome'wara juru awi. Ju'i 'jawewara 'ua ū'jāu juī. ¹⁴ Aipo ju'i 'jawewara ū'ē re awau aeremiapoe'ema apou ae rowase. Awau oporogytau ywy pewara 'gā 'wyrriara 'gā nupe:

—Pe'je pejejua Ku'jywa 'ga rowajaa. Pejemiayuwa 'gā nerua 'ga rowajaa— 'jau awau 'gā nupe.

A'eramū Janeruwarete 'ga ojee iporomutare'ema 'gā majatykaukaa ojeowajarukaa 'gā nupe.

¹⁵ Poje Jejuī 'ga 'jau:

—Anurenure'i nipo je oi, muna'ywa 'jawe. Nepekwaawi muna'ywa rura. Nan tee futat nepekwaawi jeruawa. Aku'iramū futat je rapesakara 'gā ajemogyau. Sā'ā 'ga amū rapesakara 'gā sere'ema futat. Nomosogi waitya. Nan tee je rapesakaramū pēē nepejenosī pejejeape aitye'ema 'jawe— 'jau Jejuī 'ga 'gā nupe.

¹⁶ A'eramū ju'i 'jawewara ywy pewara 'gā 'wyrriara majatykau 'gā nemiayuwa 'gā neewe. Jū me 'gā majatykau. Epyreu 'gā je'eg imū 'gā 'jau Arimagetō 'jau 'gā aipo jū upe.

¹⁷ A'erauwe ywagipewara 'ga maapawera 'ga oy'a mojerepa wytyu are. A'erauwe 'ga amū oje'ega afukaja mua Janeruwarete 'ga mogytaaw awi:

—'Awamū futat Ku'jywa 'ga amara'ne resaukapawi— 'jau 'ga wafukaja mua, 'wyrriarete renaw awi oje'ega mua.

¹⁸ A'erauwe tupā u'aa ywy pe. Aman aunuga 'jawe 'jau. Ywya oyyita kwaiwete. Wapopyramū ako ywya noyyi i'jawe rakue. ¹⁹ Janeruwarete 'ga wea'aramū 'gā nemiapofer are, 'gā 'wyrarete pypewara 'gā nemiapofer are, Papironia 'jawa pypewara remiapofer are. Mama'e tywera 'gā wapo kwaiwete. A'eramū 'ga aipo 'gā 'wyrarete mowowowoka mytera rupi. Amara'neramū 'ga 'gā nee 'gā tywer are. A'eramū 'ga 'gā nereko tyweaete. 'Gā 'wyraretea juejue 'gā etykapap 'gā nui. ²⁰ Ypō'ōa oka'jamamap najuejue etee. Wwytyra nanē oka'jama nū. Nuesagu'jawi 'ga amū. ²¹ Ama'nauu u'aa ywy are. Tuwi tuwi te aipo ama'nauua. Ipoyi te. Kwarēta kirua te ipoyja. A'eramū ywy pewara 'gā amara'neramū Janeruwarete 'ga ree ama'na are. Janeruwarete 'ga kurakurapa mama'e tywer are.

—Nia'wyrī futari Ku'jywa 'ga. Ama'nauua 'ga omototogukat janee. A'eramū 'ga wa'wyrē'emamū futat— 'jau 'ga 'ga kurapa.

—Ere ejua. Taesaukat 'gã 'wyrarete pewara rereko tywera enee 'jau— 'jau 'ga jee.

'Gã 'wyrarete mû upe 'gã 'jau kûjãmene'em, 'jau 'gã jupe. Aipo pewara 'gã ia'wyre'ema futat. A'eramû 'gã 'jau kûjãmene'em 'jau jupe, Papironia 'jawa upe. Aipoa 'gã 'wyraretea 'up 'yrete jo'oyo'oga pyri. ²Ywy pewara 'gã 'wyriara 'ua mama'e tywera apou aipo 'gã 'wyrarete pewara 'gã pyri. Sã'ã eawryryp ma'e 'gã. Nan tee ywy pewara 'gã nekoi mama'e tywera apo are u'akwaawe'emamû.

³Poje Janeruwarete 'ga 'Agesagea je pojekau. Ywagipewara 'ga je rerawau amunawe'em ipe. Peu futat je kûjã êê mû resaka. Wapyka êê 'ûina ja'waraiwa kupe 'arimû. Piragay ma'e 'arimû êê 'ûina wapyka. Ku'jywa 'ga kurapawa ojekwasiaa ja'waraiw are. Kwaiwete 'ga kurapawa ojekwasiaa ee. Aipoa ja'waraiwa sete iakaga, teis asã. ⁴Taity piraga aipoa kûjã êê erekou. Taity umy'gia nanê êê erekou imunepa nû. Ouru apopyrera êê wereko, ita esage, itafu'a'i, perua 'jawa 'jau êê erua ojemuesageawamû. Opo pe êê itay'a'i renûina. Itay'a'ia ouru apopyrera. Itay'a wyneegatugaturamû mama'e tywetywera pyu. Mama'e tywer are etee wea'aramû. A'eramû aipoa pyu nanê ojematyneema nû. ⁵Êê reapykag are 'ga amû era kwasiaa inuga. Naeapyoi ae aipo er are.

Je 'ã aipo 'wyra, papironia 'jawa 'jawewara.

Je 'ã kûjãmene'ema jararetea.

Je 'ã mama'e tywera apoara wã ya, 'jau ojekwasiaa êê reapykag are 'upa.

⁶Eawryryp ma'e 'jawe êê u'akwaawe'emamû. Jejui 'ga rerowiaara 'gã apisi are aku'iramû. Aipo 'gã nopoiri Jejui 'ga rerowiar awi. A'eramû 'ga rerowiare'ema 'gã 'gã apisau. A'e are êê aku'iramû eawryryp ma'e 'jawe.

Êê resaga je mopiryryta etee. ⁷A'eramû ywagipewara 'ga 'jau jee:

—Ma'eramû te enepiryry e'ÿina? Amueapyo je ene ee— 'jau 'ga jee. —Kûjã êê ree, ja'waraiw are. Mîmer are je ene mueapyoi— 'jau 'ga jee. ⁸—Aipoa ja'waraiwa ako futat watau rakue. A'ere 'awamû nokou'jawi. Anure te nipo turi uêma ywy kwawukuu awi nû. A'ere jui iêm ire nipo 'gã imomawi etee— 'jau 'ga jee. —A'eramû nipo ywy pewara 'gã opiryryjamû ja'waraiw awi. Ku'jywa 'ga ka'aran are et jekwasiare'ema 'gã nipo opiryryjamû ja'waraiwa resaka. Ywy apoe'êwe te 'ã 'gã nera nojekwasiaari 'ga ka'aran are rakue. Aipo 'gã oporesagamû ajemogyau ee. “Ja'waraiwa ako futat rakue. A'ere ipawi rakue. A'ere 'awamû ekou'jawi nû”, 'jau nipo 'gã ajaupe oporesagamû ee— 'jau 'ga jee.

⁹—I'akwaap ma'e 'gã etee weapyoramû ee. Sete ja'waraiwa akaga. I'jawe etee iakagawytyra. Aipo 'arimû kûjã êê 'ûina wapyka. A'ere aipoa 'wyriara juejue futat. ¹⁰Siku 'gã akoupap 'wyriaramû. A'ere iêmi 'wyriaramû ako awi. Majepeja ojesaukat 'awamû. A'ere maapawera 'ga nojesaukari we. Maapawera 'ga jesaukaramû inãinãnete 'ûina 'wyriaramû. ¹¹Anure ja'waraiwa etee 'ûina 'wyriaramû ywy pewara 'gã nupe nû. Ja'waraiwa ako ma'e rakue. A'ere 'awamû nokou'jawi. Anure te nipo ekou'jawi nû. Sete 'gã 'ûina 'wyriaramû enunewe. A'ere 'gã py'rau teni 'wyriaramû. A'ere nipo 'gã ja'waraiwa momawi— 'jau ywagipewara 'ga jee.

¹²A'eramû 'ga 'jau jee nû:

—Amueapyo je ene ja'waraiwa rasã are nû. Asã teis 'gã 'wyria'ria. Nuapygi we 'wyria'riramû ajemogyau. A'ere ja'waraiwa 'gã mogyi opoirûnamû. Majepei ora rupi etee nipo 'ûina 'wyria'riramû. ¹³Najuejue etee 'wyria'ri 'gã akou majepei tee tup ma'e 'jawe. Opãjêa 'gã imonou ja'waraiwa upe. A'eramû ja'waraiwa mama'e apou 'gã pãjê mû, 'gã je'eg imû 'jau iapou. ¹⁴Karupa'mi 'jawewara 'ga 'gã iowajaa. A'ere Karupa'mi 'jawewara 'ga 'gã pãjê apyraawi. 'Ga 'ã Janejaretea. 'Ga 'ã 'Wyriararetea. A'eramû 'ga 'gã 'gã pãjê'oka wemiayuwa 'gã netee. Wemiayuwa 'gã 'ga amû'ê ajawi rakue. 'Ga je'ega 'ga remiayuwa 'gã wenup katu katu. Aipo 'gã netee 'ga 'gã pãjê'oka— 'jau ywagipewara 'ga jee.

¹⁵A'eramû 'ga 'jau jee nû:

—Yrete jo'oyo'oga nanê ene esaka nû. 'Gã 'wyrarete 'up 'yrete pyri. Aipo 'yrete aea futat. Tapy'ÿja 'wyrarete tesirûmer ipewat, ka'a tesirûmer ipewat. Mîmera 'gã 'yrete 'jawe ajemogyau. Kwaiwete 'gã. A'eramû 'yrete 'jawe ajemogyau. ¹⁶⁻¹⁷Ja'waraiwa rasia 'ã ereesak. “Aipo ywy pewara 'gã 'wyriara” a'e je ako enee ko 'jau. Ku'jywa 'ga

wemifutara futarukaa aipo 'wyriara 'gā nupe najuejue etee futat. A'eramū 'gā Ku'jywa 'ga remifutara apou. A'eramū 'gā opājē monou ja'waraiwa upe, imogou 'wyriaramū. Ku'jywa 'ga remifutara apopawe'emauwe nipo 'gā 'ga remifutara etee iapoi— 'jau 'ga jee. —A'eramū aipoa 'wyriara 'gā, ja'waraiwa reewe, oporomutare'emamū aipo 'wyrarete pewara 'gā nee. A'eramū nipo 'gā 'gā karaemā pojekau 'gā nui. Sā'ā uruwua wyra reumera ro'ofera 'upawa. Nan tee futat 'gā mama'e pojekai 'gā nui. A'eramū nipo 'gā 'gā 'wyrarete rapyau— 'jau 'ga jee.

¹⁸—Aipoa kūjā ēē, eneremiesagera ēē, 'gā 'wyraretea futat, Papironia 'jawa futat. Ywy pewara 'gā 'wyriara 'gā juejue aipo 'wyrarete pewara 'gā je'ega renupa, 'gā nemifutara apou— 'jau 'ga jee.

18

Papironi 'jawa retykawam

¹A'ere je ajepeja ywagipewara 'ga resaka nū. Ywag awi 'ga 'ua ojypa. Ipājē ma'e 'ga 'ua. Wenyfugamū 'ga 'ua wyy mojesakapap. ²⁻³A'eramū 'ga wafukaita:

—Papironia 'gā wetyk 'awamū. Iypewara 'gā nia'wyrī futari. Tekotee 'gā nupe 'gā 'jau rakue: “Pe'je pejejua mama'e tywera apou ore pyri”, 'jau 'gā ajaupe rakue. A'eramū 'gā ojemotywea 'gā pyri. Sā'ā eawryyp ma'e 'gā kawīajaiwa monoa ajaupe. Nan tee 'gā 'jau ajaupe. “Pe'je pejejua mama'e tywera apou ore pyri”, 'jau 'gā ywy pewara 'wyriara 'gā nupe. Karaemā me'egara 'gā ojemoka'aranūūmū mama'e tywer are etee futat. A'eramū 'gā 'gā apisaupap. 'Awamū mama'eukwaawa etee ijemogyi peu, wyra tywera reewe. Mama'e tywera 'wara juejue etee wyraa ajemogyi peu— 'jau 'ga wafukaita.

⁴A'eramū ajepeja 'ga amū oje'ega ywag awi nū.

“Pe'je pejewau, jeremiayuwamū, kamēsiete peje'jāu aipo 'gā 'wyrarete awi. Kasi a'e pe mama'e tywera peapo 'gā pyri ne.

Mama'e tywera pēē iaporamū je pē nereko tyweri 'gā neewe ne.

⁵Mama'e tywera 'gā wapo kwaiwete.

A'eramū Ku'jywa 'ga wea'aramū 'gā tywer are.

Tuereko tywet 'ga 'gā ee 'jau.

⁶Pē nereko tywet 'gā nakue.

A'eramū pēē 'awamū pejewau pejejepyka 'gā nee.

Pejejereko tyweawera apyraapa pēē 'gā nerekou tyweaete.

⁷'Awamueuu futat 'ā 'gā ipājē ma'ea rai'i.

Ikaraemā kwai ma'ea 'gā nai'i.

A'ere 'awamū pēē te 'gā pereko tywerete kwaiwete, 'gā mu'arasiga kwaiwete.

'Ore te 'ā wyy pewara 'gā 'wyriaretea.

Namajawera 'jawewara rūi 'ā ore.

Norojemayrūi ore mama'e are', 'jau aipoa oje'wyrarete pewara 'gā.

⁸A'eramū 'gā wayramū futat ojee ojerowiarapaw ipe etee futat.

Majepeja 'ara rupi etee futat mama'e tywera jeapoi 'gā nupe jupiwewe futat.

Ay 'gā ajemogyau. Ojemayrūmū 'gā ajemogyau.

Ty'ara 'gā wereko.

A'ere nipo 'gā 'gā 'wyrarete rapyau.

Majepeja 'ara rupi etee futat nipo aipo mama'ea ojeapoupap.

Ku'jywa 'ga 'ā pājēretea.

'Ga 'ā 'gā nerekou tyweaete 'gā tywer are”,

'jau 'ga wafukaja mua ywag awi.

⁹A'eramū nipo tatasiga resakawe ywy pewara 'gā 'wyriara 'gā ojemayrūmū 'gā nee.

“Ukaipap nipo kwe 'gā”, 'jau nipo 'gā ajaupe. Mama'e tywera 'gā iapou aipoa oje'wyrarete pewara 'gā pyri. Ojemoka'aranūūmū mama'e tywera pyu. A'eramū nipo 'gā ajaa'wau ee.

¹⁰Muku'i 'gā neko jui. Okyje 'gā wereko tywer awi.

—Ipyri jane oramū 'ga jane rapyi 'gā neewe ne— 'jau 'gā ajaupe.

—Iporiay'i Papironi pypewarera 'gā— 'jau 'gā. —Aipoa oje'wyrarete pypewara 'gā ojemoka'aranūūmū numiamū. A'ere Ku'jywa 'ga ywawuje tee 'gā nereko tyweretei 'gā tywer are— 'jau 'gā ajemogyau, oky'jau wereko tywer awi.

¹¹Karaemā jara 'gā ajaa'wau ajemogyau ee.

—Papironi pewara 'gā orekaraemā amut ore wi jepi— 'jau 'gā. —A'ere 'awamū nitywi futari orekaraemā muara 'gā— 'jau 'gā ajaa'wau ee.

¹²Kwaiwete 'gā karaemā. Ouru, prata, ita esage, itafu'a'i perua 'jawa, taity esage, taity pirag, 'ywa kasig, mama'e ryrū esage ita apopyret, itaju apopyret, 'yw esage apopyret 'jau. ¹³Kumi kasig, jany kasig, y'way, 'miara kawet, awasiku'iuu, juowuurana ra'yi, kwatau, karupa'mī, kawaruu, kamijā'i. Mīmera 'gā karaemā. 'Awamū nitywi futari 'gā karaemā muara. Oporomuriwere'emamū 'gā wemifaja 'gā nee. Nitywi futari mama'e muara. A'eramū karaemā jara 'gā 'jau aipo oje'wyrarete kaiwer ipewarera 'gā nupe 'upa:

¹⁴—Teepap katu katu pēnemifutara. Pēkaraemā nanē atepawamū nū. Ouru miamū atepawamū pē nui— 'jau 'gā 'gā 'wyrarete rapy resaka.

¹⁵A'eramū 'gā nupe okaraemā me'egarera 'gā ajemogyau muku'i jui. Ojemoka'aranūū 'gā 'gā nee. A'ere 'gā kyjei wapy awi. “Ipyri jane o re nipo 'ga jane rapyau 'gā neewe”, 'jau 'gā ajaupe. A'eramū 'gā awawe'em ipyri. U'arasigamū etee ipypewarera 'gā nee. A'eramū 'gā wafukaita:

¹⁶—Iporiay'i 'wyrarete pewara 'gā ajemogyau. Taity esagea 'gā amunep ojewi numiamū, taity piraga 'jau. Kwaiwete 'gā ouru apopyrera pyu 'gā ojemojewaka, ita esage pyu, itafu'a'i pyu 'jau, perua 'jawa pyu 'jau. ¹⁷A'ere 'awamū ikaipawi ywawuje tee— 'jau 'gā ajaa'wau ee.

Iapyramū 'gā tatasiga resaka. Yaruu wararera 'gā, ipypewarera 'gā, iapoara 'gā, iperugara 'gā. Mīmera 'gā nipo tatisigūū resaka ikajamū. ¹⁸Tatasiga resag ire nipo 'gā ajemogyau muku'i jui.

—Nuesagi'i 'ga amū aipo 'wyrarete 'jawewara— 'jau 'gā ajaupe.

¹⁹'Gā 'arasiga 'gā muafukajukaa:

—Iporiay'i ipypewarera 'gā— 'jau 'gā wafukaita. —'Gā 'ā okaraemā werooukat yaruu jara 'gā nupe. A'eramū 'gā yaruu jara 'gā mepyau 'gā moka'aranūūmū. Ywawuje tee nipo 'gā karaemā atepawamū— 'jau 'gā u'arasigamū ee.

²⁰Pe'je pejeku'iramū ywag ipe oo ma'eferamū ee. 'Gā 'ā pē nereko tywerete rai'i. A'eramū Janeruwarete 'ga wemiayuwamū pē nepyaa, 'gā nerekou tyweaete pē nee. Jejui 'ga remimonoferamū pē nee, 'ga je'ega mome'waramū pē nee. Mīmeramū pē nee 'ga 'gā nereko tyweretei.

²¹A'ere ywagipewara 'gā amū, ifuakat ma'e 'ga amū itauu ppyka imomoa 'yē'ē me. Ipojuu agawewi. A'etea 'ga opyyk imomoa imonou 'yē'ē me. A'eramū 'ga 'jau:

—Sā'ā je itauu momora. Nan tee futat nipo 'gā Papironi retygi, ipypewara 'gā momapa. A'eramū 'gā etyg ire im'jju'jape'ema futat. ²²Nopyu'jawi 'gā maraka apoawa ipype. Nomaraka'agu'jawi 'gā ipype. Nitywi futari mama'e apoara peu. Nitywi futari u'i apoara 'gā. ²³Naenyfugu'jawi tatarana. Nuereko katu 'gā amū aipoa oje'wyrarete pype. Ka'aranūū are ojerowiarap ma'efera 'gā nitywi peu. Opājāgaiwa pyu ajamoryteeara 'gā nanē nitywi nū.

²⁴—Ymā te peuwara 'gā Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gā apisi rakue. 'Ga rerowiaara 'gā nanē 'gā iapisau kwaiwete rakue nū. Tekotee 'gā nanē 'gā iapisau rakue nū. Ma'eramū 'ā Ku'jywa 'ga 'gā nereko tywerukari 'gā nemiapofer are, 'gā 'wyrarete retygi 'gā nui— 'jau 'ga.

19

¹A'eramū je mytuna 'gā je'ega renupa. Ywag ipe 'gā nuwi oje'ega:

—Simuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau— 'jau 'gā 'upa. —'Ga te 'ā jane katu'ok. 'Ga te 'ā esage janee. 'Ga te 'ā pājērete. ²'Ga te 'ā ae kwaap. A'eramū 'ga jane rerekou a'jeteetewi futat. Werowiare'ema 'gā nipo 'ga erekou tyweaete. A'ere 'ga werowiaara 'gā nereko esagei— 'jau 'gā oje'ega. —Ma'eramū 'ga 'ā Papironi pewara 'gā nereko tyweretei. Jane mū 'gā 'ā

iapisau rakue. A'eramū Janeruwarete 'ga jane repyaa. A'eramū jane a'e are 'ga muorypa — 'jau 'gā oje'ega mua ywag awi.

³—Aipoa 'gā 'wyrarete rapy re tatasiga awau ojeupia wojere'emamū futat. A'eramū jane Jarejuwarete 'ga muorypa ee— 'jau 'gā ajemogyau.

⁴A'erauwe witi kwaturu 'wyrari'ri 'gā awau, irūpāwē eae'yi ma'e 'gā netee 'gā wapyka wenyup'āu Jarejuwarete 'ga rowase 'ga muorypa. 'Wyriararete apykawa 'arimū 'ga renamū 'gā awau 'ga muorypa.

—Nan tee ore 'jau. Simuoryp Jarejuwarete 'ga 'jau— 'jau 'gā.

Karupa'mī 'jawewara maraka

⁵A'erauwe 'wyrararete renawa pyri 'ūi ma'e 'ga amū 'jau nū:

—Nan tee je 'i pē nupe. Pe'je pēē taetu 'ga muorypa. 'Ga remiayup, 'Ga pojeupat, 'wyrana'mī, akotee ma'e. Mīmeramū pēē 'jau 'ga upe: “Ene te 'ā eneresage oree”, pe'je ki 'ga upe— 'jau 'wyrararete renawa pyri ako ma'e 'ga 'gā nupe.

⁶A'erauwe je kwaiwete 'gā je'ega renupa nū. Jarejuwarete 'ga muorypa 'gā ajemogyau. Ytuu pyamu 'jawe 'gā je'ega. Tupā 'jawe nanē afuramū.

—Pe'je ki Jarejuwarete 'ga muorypa. 'Ga 'ā Orejararetea. Pājēreteā 'ga 'gā apyraapa. 'Wyriararetereteā 'ga 'ā— 'jau 'gā 'ga muorypa 'upa.

⁷⁻⁸—Owaēm karupa'mī 'jawewara 'ga remirekoawa upe. 'Ga remirekoram ēē ojekatu'opap 'ga upe. Janeruwarete 'ga taity aparasigayay monou ēē upe. A'eramū ēē taity esage munepa, taity aparasigayay munepa. A'eramū jane jarejekōēājamū jarejemogyau 'gā nee— 'jau 'ga jee.

'Ga remirekoram ēē raitya 'jawewara Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gā nemiapofera, mama'e esage apoawera.

⁹A'erauwe ywagipewara 'ga 'jau jee:

—Ka'arana ekwasiat Jarejuwarete 'ga je'eg are. “Maraka nipo ore aruapo Karupa'mī 'jawewara 'ga rekokatuawamū. Maraka are imo'wy'wyripyrrera 'gā aku'iramū ajemogyau”, 'jau Janeruwarete 'ga. Aipoa ekwasiat ka'aran are. A'jea futat 'ga 'eawera— 'jau 'ga jee.

¹⁰A'erauwe je teapyka tejenuy'āu ywagipewara 'ga rowase 'ga muorypawamū. A'ere 'ga 'i jee:

—Ene'me awi. Ereapo awi nanuara. Jarejuwarete 'ga rowase te eapyk ejenuy'āu 'ga muorypa— 'jau etee 'ga jee. —Je rowase ereapo awi. 'Ga remiayuwa te je, ene 'jawe futat, enerewirera 'gā 'jawe 'jau. Jeju 'ga je'ega renuparamū jane jareju'jaju'jawe etee futat— 'jau 'ga jee.

—Ymā te 'ā Janeruwarete 'ga 'Agesage je'egi 'ga je'ega mome'warera 'gā nupe rakue. 'Gā je'ega 'jawe te futat Jeju 'ga je'ega— 'jau 'ga jee.

Kawaruu siga 'arimū wapyk ma'e

¹¹A'ere je ywaga woga resaka. A'eramū je kawaruu siga mū resaka iwoga rupi. I'arimū wapyk ma'e 'ga mama'e a'je mome'wara futat. A'eramū jane 'ga ree etee jarejemogyapygarūmū. 'Ga te 'ā mama'e a'jea etee wapo. Mama'e a'jea etee futat 'ga omome'u. Ojee iporomutare'ema 'gā etee 'ga iowajaa. ¹²'Ga rea wenyfugamū tata 'jawe. Kwaiwete 'ga 'wyrari akagyru' 'jawewara rerekou waka'garimū. Ojee 'ga wera kwasiaa. Nitywi 'ga amū 'ga rera kwaapara. 'Ga tee futat wera kwaapa. ¹³'Ga piara ojemuakyma 'ga ry pype. “Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga”, 'jau 'gā 'ga upe. ¹⁴'Ga rewiri ywagipewara jefaruu 'gā akou. Kawaruu siga 'arimū nanē 'gā wapyka nū. Taity aparasiga 'gā erekou. ¹⁵Tenune 'ut ma'e 'ga juru awi jyyu aime juowai ma'e 'ua uēma. A'ere nu'ari 'ga juru awi. Aipo pyu 'ga werowiare'ema 'gā fuakara pojekau 'gā nui. A'eramū 'ga 'ūina 'wyraramū 'gā nupe. Oje'ega renuwe'emamū 'ga 'gā nerekou tyweaete. Janeruwarete 'ga pājēreteā. Amara'neramū 'ga werowiare'ema 'gā nee. A'eramū 'ga Jarejuwarete 'ga rerowiare'ema 'gā apisau 'gā ny reko'wogukaa 'gā nui. Sā'ā ae y'way apikaa. Nan. ¹⁶'Ga piar are 'ga reramū ojekwasiaa.

“Ae'wyrararetea. Aejararetereteā”

'gā 'ea ojekwasiaa 'upa 'ga piar are, 'ga 'uw ypy are 'jau ojekwasiaa 'upa.

¹⁷ A'ere je ywagipewara 'ga amū resaka nū. Kwara 'arimū 'ga u'ama. A'eramū 'ga wafukaita wyra upe, ywate owewe ma'e upe:

—Pe'je pejejua pejejemi'waa. Janeruwarete 'ga futat mama'ea omono pē nupe pēnemi'uramamū. ¹⁸ Pe'je pejejua 'wyriara reumera 'wau. Jefaruu reumet, jefaruu 'wyriara reumet, kawaruu reumet, kawaruu 'arimū wapyk ma'efera 'gā neumet, akotee ma'e 'gā neumet. Mīmēra futera 'wau pejejua— 'jau 'ga wafukaita wyra wewe upe.

¹⁹ A'ere je 'yē'ē awi 'ut ma'efera resaka nū. Peu ajatykau wyy pewara 'gā 'wyriara reewe, jefaruu reewe. Kawaruu siga 'arimū 'ūi ma'e 'ga rowajaa 'gā nuri, 'ga remiayuwa 'gā neewe. ²⁰ A'eramū 'gā 'yē'ē awi 'ut ma'efera ppyka ipofaa, 'yē'ē awi 'ut ma'efera je'ega mome'wara retee. Aipoa aeremiapoe'ema apou rakue, 'yē'ē awi 'ut ma'efera rera rerekwara 'gā moryteeu ojee rakue. Ia'agawa muorypara 'gā nanē imoryteeu nū. A'eramū 'gā 'yē'ē awi 'ut ma'efera momoa imonou tata pe, 'yē'ē awi 'ut ma'efera je'ega mome'wara nanē nū. Sā'ā 'ywygya kaja fufura iāja. Nan tee futat tuwi wenyramū. Ypiauu 'jawe mama'eukwaawa rapyawa. Itatata nanē 'upa ypiauu pype nū, ēsōfyria 'jawa 'upa ipype nū. Eko futat 'gā imonou imomoa mama'eukwaawa rapyawa pype. ²¹ Kawaruu siga 'arimū 'ūi ma'e 'ga ja'waraiwa remiayuwa 'gā apisaupap ojyuu pyu. Ojuru awi 'ut ma'e pyu iapisaupap. A'eramū wyra eumera 'wau wewegamū jui.

20

Miu kwara

¹ A'eramū je ywagipewara 'ga amū resaka nū. Ywag awi 'ut ma'e 'ga. Opo pe saawi rerekou. Itajuua nanē 'ga erekou opo pe nū. Aipo saawia ywy kwawukuu rawopyty-mawa ma'ea. ² A'eramū 'ga tejuuranū ppyka ikupyfaa itajuu pyu. Aipoa tejuuranūa mama'eukwaawa 'wyriara futat. Satanasi 'jau 'gā jupe. Ymā ijēsaukari mojamū aeypy upe rakue. Aipoa ywagipewara 'ga ikupyfaa itajuu pyu. ³ A'eramū 'ga imomoa imonou ywy kwawukuu pype.

—'Au e'yi. Miu kwara magwapa e'jina ywy kwawukuu pype— 'jau 'ga jupe imomor ire.

A'eramū 'ga iawopyty-mawa motypa saawi pyu ee. A'eramū mama'eukwaawa 'wyriara uēme'ema ywy kwawukuu awi. A'eramū ywy pewara 'gā moryteeu'jape'ema. Miu kwara kwaw ire te 'gā imuēmukari kamēsūū etee.

⁴ A'eramū je 'wyriara renawa amū resaka nū. I'arimū wapyk ma'e 'gā nupe Janeruwarete 'ga opājē monou, 'gā mogyau 'wyriaramū Jeju 'ga pyri. Jeju 'ga ree je ijuwonogipyra 'gā 'agera resaka nū. Jarejuwarete 'ga je'ega 'gā omome'u rakue. Jeju 'ga porogyta a'jea nanē 'gā imome'wau nū. A'eramū ia'wyre'ema 'gā 'gā juwonoka rakue. Aipo 'gā namuorywi futari 'yē'ē awi 'ut ma'efera. Ia'agawa nanē 'gā imuorype'ema futat nū. Nomojewagukari 'gā weapykaga 'yē'ē awi 'ut ma'efera remifutar imū. Opo are nanē 'gā imojewagukare'ema rakue. A'eramū Jeju 'ga 'gā mū'jāu tywy awi, 'gā moferapa, 'gā mogyau 'wyriaramū ojepyri. Miu kwara 'gā 'ūina imagwapa Kristu 'ga pyri. ⁵ 'Gā tee ra'ne Jeju 'ga imū'jāu tywy awi aipo 'ara rupi. A'eramū 'gā tywy awi ae mū'ēpyawet 'jau jupe. Tekotee 'gā 'ga imū'jāu jui miu kwara kwaw ire etee. ⁶ Imoferaw ppy ppyfera 'gā aku'iramū ajemogyau. Janeruwarete 'ga remiayuwa futat 'gā. A'eramū 'gā awawe'em mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'eramū 'gā aku'iramū ajemogyau. Jarejuwarete 'ga upe 'gā oporowykyau. Jeju 'ga upe nanē 'gā oporowykyau nū. Miu kwara magwapa 'gā ajemogyau Jeju 'ga poirūnamū.

Iapyaw ipe mama'eukwaawa 'wyriara monoawam

⁷ Miu kwara kwaw ire nipo 'gā mama'eukwaawa 'wyriara muēma ywy kwawukuu awi. A'eramū futat nipo 'gā itajuu rawi ikupy awi. ⁸ A'eramū nipo mama'eukwaawa 'wyriara awau ywy pewara 'gā moryteeu nū. “Ywy pewara 'gā tomomoit 'gā Nuwarete 'ga rerowiar awi 'jau kwy”, 'jau nipo mama'eukwaawa 'wyriara awau 'ūina numiamū. Goga 'jaw ipe awau. Magoga 'jaw ipe nanē awau nū. A'eramū nipo mama'eukwaawa 'wyriara wemimoryteefera 'gā majatykau 'gā moparuowajaa. Kwaiwete nipo 'gā ajatykau. Nomojopyrūa'uwēri te nipo ae 'gā. Sā'ā 'yisigeau pytuna. Nan te nipo 'gā pytuna. Nimojopyrūawi futari.

⁹ Mama'eukwaawa 'wyrriara remimoryteefera 'gã awau okwasi'wau Janeruwarete 'ga remiayuwa 'gã nupawa mamana, 'gã 'wyrarete mamana. Aipoa 'gã 'wyraretea Janeruwarete 'ga afutat. A'eramū 'ga tata mua imojypa ywag awi, imamanara 'gã napyaupap. ¹⁰ A'erauwe 'ga 'gã moryteeara, mama'eukwaawa 'wyrriara monou imomoa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Peu futat akou tywet 'yē'ē awi 'ut ma'efera pyri, 'yē'ē awi 'ut ma'efera je'ega mome'wara pyri. Peu futat awau oteweramū ajemogyau tyweaete. Nateepawi futari 'gã nereko tywera.

Mama'eukwaawa rapyaw ipe werowiaare'ema 'gã monoawam

¹¹ A'eramū je 'wyrriararete renawuu resaka nū. Aipoa wapasigayramū. I'arimū wapyk ma'ea nanē je esaka nū. Ywy awau oka'jama 'ga wī, ywaga retee. Ika'jam ire nitywi 'gã amū oka'jam ma'efera resakara. ¹² A'eramū je amanū ma'efera 'gã nesaka. 'Wyrriararete renawa rowase 'gã nuri ajemogyau. 'Wyrriara 'gã, akotee ma'e 'gã netee 'ua 'upa 'ga rowase. A'eramū 'ga amū ka'arana pypekau imogytau. Ywy pewara 'gã nemiapofera rerekwara pypekau ra'ne esaka. A'eramū Jarejuwarete 'ga remiayuwa rerekwara ka'arana nanē ipypekau nū. Aipoa ka'aran are Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gã nera kwasiarukaa rakue. 'Gã tee ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū rūi futat. A'eramū 'gã 'jau “ajemogy ma'ea ka'arana”, 'jau 'gã aipoa ka'arana upe. Ywy pewara 'gã nemiapofera rerekwara ra'ne 'ga amū imogytau. A'eramū Janeruwarete 'ga 'gã mepyaū 'gã nemiapofer are. ¹³ 'Yē'ē pype amanū ma'ea nanē 'ua nū. 'Gã nanē 'ga imepyau. Amanū ma'efera 'gã juejue 'ua u'ama 'ga rowase. A'eramū 'ga 'gã mepyaū najuejue etee futat. ¹⁴ Ae momapawa 'gã imonou imomoa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Ma'eramū 'ā ae namanū'jawi futari numiamū. A'ere Janeruwarete 'ga werowiare'emamū ae pe'ai ojewi. A'eramū ae awau ajemogyau muku 'ga wī wayrūnamū nakwaparimū rūi futat. Nitywu'jawi ae'agera rupawa. Ippewarera nanē 'ga imonou mama'eukwaawa rapyaw ipe. Aipoa tata ypiāuu 'jawe. ¹⁵ A'ere 'ga ajemogy ma'ea ka'arana resaka. Janeruwarete 'ga ree ojemogypyk ma'e 'gã nera juejue ajemogyau ee. A'eramū ee ijekwasiare'ema 'gã 'ga imonou imomopoa mama'eukwaawa rapyaw ipe. Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e 'gã amanū'jap ma'e 'jawe futat. Sā'ā janemanūa jane mopojo'oga janepytun awi. Nan tee mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e 'gã pojo'ogamū Jarejuwarete 'ga wī.

21

Ywag yaua ywy yau retee

¹ A'erauwe je ywag yau resaka, ywy yau retee. Ywag ymanera atee pawamū ywy ymanera retee. 'Yē'ēa nanē oka'jama nū. ² A'eramū je Jarejuwarete 'ga 'wyrarete yau resaka, Jerusareg yaua je esaka. Kwe 'ua ojyapa ywag awi. Janeruwarete 'ga futat imojewaka iapou imua. Sā'ā kūjāmuku ijemesagea akokatuaw are. Nan tee futat turi ojyapa. ³ A'erauwe je 'ga amū je'ega renupa: “Awamū nipo Janeruwarete 'ga rekoī ywy pewara 'gã pype” 'ea je enupa. “Awamū nipo 'gã juejue Jarejuwarete 'ga remiayuwa. 'Ga 'ā 'gã Nuwaretea” 'ea je enupa. ⁴ “Ga nipo 'gã neaya amukag 'gã nui. Nojoo'ou'jawi 'gã. Namanū'jawi futari 'ga amū. Nitywi futari ae mu'arasigawa. Nitywi futari mama'eaya. A'eramū 'gã ajaa'wawe'em. Mama'e ymanera oka'jamap jui” 'ea je aenupap. 'Wyrriara renawa pyri oje'eg ma'e 'ga 'ūina.

⁵ A'eramū 'wyrriararete renawa 'arimū wapyk ma'e 'ga 'jau:

—Mama'e ymanera teepap. 'Awamū ipyau etee je iapoi ipy'rau nū— 'jau 'ga.

A'eramū 'ga 'jau jee:

—Jeje'ega ekwasiat ka'aran are. A'jea futat je'ea. A'eramū pēē ee pejejemogypyk garūmū— 'jau 'ga jee. ⁶ —Teporowykya je aapopap. Mama'e apoe'emawe te 'ā je rekoī. Mama'ea teepaw ire miamū futat je rekoī nū. Nakwaparimū warāu rūi je. I'yuweī ma'e 'gã nupe 'ya tomono 'jau. Aipoa 'y rykuara 'gã ajemogy namawī rūi. A'eramū je 'gã mogyau teje pyri futat. ⁷ Teje'ega renupara 'gã je amogy teja'yramū futat. Je te 'ā 'gã Nuwaretea— 'jau 'ga jee.

⁸—A'ere amumera 'gā oi mama'eukwaawa rapyaw ipe eewe futat. Je rerowiar awi opoit ma'e 'gā, je rerowiare'ema 'gā, mama'e tywera apoara 'gā, oporojuka ma'e 'gā, mama'eukwaawa 'wyrriara pājē pyu ipājē ma'e 'gā, maira'me a'agaw are oryp ma'e 'gā, i'me ma'e 'gā. Mīmera 'gā awau opytau mama'eukwaawa rapyawa pype, ypiiau 'Jawewara pype. Ēsōfyri 'Jawa iapyau ipype. Ēsōfyri wenyramū niry'wei futari. A'eramū wayramū 'gā nupe, 'gā nerekou tyweaeete. Mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'e 'gā amanūu'Jap ma'e 'Jawe futat. A'ere 'gā namanūi futari. Janeruwarete 'ga te 'gā nuerowiari. A'eramū 'ga 'gā monou muku ojewi amanūu'Jap ma'e 'Jawe— 'Jau 'ga jee.

Jerusareg yau

⁹ A'ere ywagipewara 'ga amū 'ua oje'ega jee nū. Itay'a'i rerekwarera 'ga amū, Janeruwarete 'ga je'ega rerowiare'ema 'gā nerekou tywerarera 'ga amū 'ua oje'ega jee:

—Ere ejua je rupi. Taesaukat karupa'mī 'Jawewara 'ga remirekorama enee 'Jau— 'Jau 'ga jee.

¹⁰ A'erauwe Janeruwarete 'ga 'Agesagea je pojekau ojeupe. A'eramū ywagipewara 'ga je rerawau wyytyt ywate 'arimū. Pe awi 'ga Jerusareg yau resaukaa jee. Janeruwarete 'ga 'wyr yau resaukaa jee. 'Ua ojypa ywag awi. ¹¹ Wenyfugamū 'ua. Peu futat Janeruwarete 'ga rekoī. A'eramū Janeruwarete 'ga renyfuga 'ga rerua erojypa. Ita esage 'Jawe wenyfugamū, jasipi 'Jawa 'Jawe. Ojesagete ma'ea futat, kristau 'Jawa 'Jawe. ¹² Janeruwarete 'ga 'wyraretea ojeosōu. Iosoma ianam te, iywateuua nanē nū. Tusi iosoma rokwarā. Ywagipewara 'gā iosoma rokwarā rarūmū. Iosoma rokwar are Israeu 'ga ra'yra 'gā nera ojekwasiaa. ¹³ Kwara poawa katy muapyra iosoma rokwarā. Kwara resaawa katy muapyra iosoma rokwarā. Iyse katy muapyra iosoma rokwarā, iyse owajara katy muapyra 'Jau. ¹⁴ Itauua ra'ne 'gā imonou imyina. A'ere 'gā iosoma iapou itauu 'arimū. Tusi itauua. Aipoa itauu are Karupa'mī 'Jawewara 'ga remimonofera 'gā nera ojekwasiaa.

¹⁵ Je upe oje'eg ma'e 'ga ywra werekou opo pe. Ouru apopyrera 'ga ywra. Aipo pyu 'ga 'wyrarete ra'agawayau. Iosom, iosoma rokwat. Mīmera 'ga wa'agaway ipyu. ¹⁶ Janeruwarete 'ga 'wyrarete yau ojoumykakaga 'Jawe etee futat ipytu'ēa. Opytu'ē pāwē pāwēnamū futat. Tois miu tusētū kilometro pytu'ēa. Tuwī tuwī te Jerusareg yau. 'Ga 'wyrarete ywateau ipytu'ē 'Jawe etee futat. ¹⁷ Iosoma nanē 'ga ia'agawayau nū. Sesētai kwaturu metro ianama. Ywy pewara mama'e ra'agawayau pyu futat 'ga ia'agawayau. ¹⁸ Ita esage 'ga iapou oje'wyrarete osomamū. Jasipi 'Jawa apou iosomamū. Ouru 'ga iapou oje'wyrareteramū. Wenyfugamū werawerawuu 'Jawe. ¹⁹ Itauu 'arimū 'gā iosoma apou. Aipo itauua ita esagea futat. Epy ete aipoa ita esagea. Ajepeja ita owyay ma'ea, jasipi 'Jawa. Ajepeja ita owy ma'ea, safira 'Jawa. Ajepeja ita warumama'wiramū, agata 'Jawa. Ajepeja ita owyay ma'ea, esimerauta 'Jawa. ²⁰ Ajepeja ita warumama'wisigamū, saritonia 'Jawa. Ajepeja ita piraga, satiu 'Jawa. Ajepeja ita ijukyryay ma'ea, krisoritu 'Jawa. Ajepeja ita owya, periru 'Jawa. Ajepeja ita ijukyryū'nī topasiu 'Jawa. Ajepeja ita siga, krisopasi 'Jawa. Ajepeja ita owy ma'ea, jasitu 'Jawa. Maapawa ita umy'gi ma'ea, ametisita 'Jawa. ²¹ Iosoma rokwarā majepeī tee ita fu'asigūūa apopyrera, perua 'Jawa apopyrera. Peuwara aeatawapy'apykawa ouru apopyra etee futat. Okawuramū werawerawuu 'Jawe.

²² Naesagi je Janeruwarete 'ga mogyaawa peu. Peu futat Janeruwarete 'ga rekoī, pājērete 'ga rekoī, Karupa'mī 'Jawewara 'ga retee. A'eramū peuwara 'gā 'gā muorypa au'jeteramū ajemogyau. Nooa'uweri 'gā sigaty 'gā muorypa. ²³ Nitywi futari kwara. Jaya nanē otywe'emamū nū. Janeruwarete 'ga ete wenyfugamū, Karupa'mī 'Jawewara 'ga retee. A'eramū opyytunaiwe'emamū. ²⁴ Ywy pewara 'gā juejue Janeruwarete 'ga remiayua. 'Gā nupe nanē opyytunaiwe'emamū nū. 'Gā 'wyrriara 'gā nipo okaraemā esage rerua aipoa oje'wyrarete pe Jarejuwarete 'ga upe. ²⁵ Nuawopytymi futari 'gā iosoma rokwarā. Nipytyuni futari peu. A'eramū 'gā iosoma rokwarā rawopytyme'ema futat. ²⁶ Ywy pewara 'gā nipo okaraemā rerua Jarejuwarete 'ga upe.

—Ene te 'ā mama'ea ereapo rakue. A'eramū ore erua ene upe nū— 'Jau nipo 'gā erua Jarejuwarete 'ga upe.

²⁷ A'ere 'gã mama'e tywera nuerura'uweri erosou aipoa 'ga 'wyrarete pe. Mama'e tywera apoara 'gã nanê aipoa 'ga 'wyrarete pe nosei nũ. I'me ma'e 'gã nanê nosei nũ. Karupa'mĩ 'jawewara 'ga ka'aran are ijekwasiaripywera 'gã etee te ose aipo 'ga 'wyrarete pe, ajemogy ma'ea ka'arana are ikwasiaripywera 'gã etee.

22

¹ A'ere ywagipewara 'ga 'yrete resaukaa jee.

—Koa 'y rykuara 'gã ajemogy nakwaparimũ ete rũi— 'jau 'ga jee.

Aipoa 'ya wypysige'emamũ futat okwapa. Ojesaka etee futat typya, kristau 'jawa 'jawe. Janeruwarete 'ga renawa 'wyr awi futat turi. Karupa'mĩ 'jawewara 'ga ma'e 'wyr awi nanê 'ua nũ. ² 'Gã 'wyrarete pyterimũ futat okwapa, ukawõ'õ pyterimũ futat okwapa. 'Yrete reme'y'warimũ y'wa 'ywa u'ama ajuowai. Aipoa y'wa 'ywa 'u re ae mogyau nakwaparimũ ete rũi. Aipoa y'wa 'ywa namajepei tee rũi i'aa. I'au 'jau 'jap futat. Majepei tee jaya moka'jami u'aramũ nũ. Majepeja jaya moka'jam ire u'aramũ nũ 'jau. Oowa muaga futat. Ywy pewara 'gã katu'okawa futat oowa. ³ Nitywi futari mama'e tywera aipoa 'wyrarete pype. Nitywi futari “mama'e tywera jee” Janeruwarete 'ga 'jawa.

Janeruwarete 'ga renawa 'ũi aipoa 'ga 'wyrarete pe futat. 'Ga remiayuwa 'gã 'ua 'ga muorypa au'jeteramũ futat peu. ⁴ Peu futat 'ga remiayuwa 'gã 'ga reakwara resaka. 'Ga rera 'gã erekou ikwasiaa weapykag are. ⁵ Nitywi futari ppytunaiwa peu. A'eramũ 'gã tata reny futare'ema peu. Kwara renya nanê 'gã ifutare'ema nũ. Janeruwarete 'ga futat 'ũi wenyfugamũ 'gã nupe. A'eramũ opytunaiwe'emamũ. Janeruwarete 'ga wemiayuwa 'gã mogyau 'wyriaramũ ojepyri. A'eramũ 'gã ajemogyau 'wyriaramũ nakwaparimũ ete rũi.

Jejuí 'ga ruawam

⁶ A'eramũ ywagipewara 'ga 'jau jee.

—A'jea futat aipoa morogytaa. A'eramũ pẽẽ pejejemogypykyka futat ee. Janeruwarete 'ga 'ã U'agesagea omono oje'ega mome'wara 'gã nupe. 'Ga 'ã je mut mama'e ijeapoarama resaukaawamũ wemiayuwamũ pẽ nupe— 'jau ywagipewara 'ga jee. —Niporomukui futari nipo eneremiesagera ojeapou— 'jau 'ga jee.

⁷ A'eramũ Jejuí 'ga 'jau:

—Pe'je pejeapyakau jeje'eg are. Anurenure'i nipo je oi nũ. A'eramũ pẽẽ jeje'ega renu-paramũ pejekõãjamũ pejejemogyau. Teje'ega je akwasiarukat ene upe. Anurenure'i nipo mama'ea jeapoi je'eawer imũ etee futat— 'jau 'ga jee.

⁸ Je Juãnamũ. Je 'ga je'ega renupara ai'i, tejeupe 'ga remiesaukarera resakarera nanê je nũ. Tejeupe esaukapaw ire je teapyka tejenupy'au ywagipewara 'ga rowase, tejeupe esaukaara 'ga rowase, je 'ga muoryparamet ee. ⁹ A'ere 'ga 'i jee:

—Ereapo awi nanuara. Jarejuwarete 'ga te emuoryp. Ene 'jawe futat je 'ga remi-ayuwamũ, 'ga je'ega mome'wara 'gã 'jawe 'jau. 'Aga ka'arana rerowiaara 'gã 'jawe 'jau. Jareju'jawe jane rekoí. Jarejuwarete 'ga etee emuoryp— 'jau 'ga jee.

¹⁰ A'eramũ 'ga 'jau jee nũ:

—Eremim kasi ejemikwasiarera ne. Niporomukui futari nipo ene upe esaukaripyra ojeapou. ¹¹ Mama'e tywera apoara 'gã nipo mama'e tywera apou etee futat akou— 'jau 'ga jee. —Mama'e esage apoara 'gã nipo mama'e esagea etee iapou akou. Jarejuwarete 'ga upe mama'e apoara 'gã nipo mama'e apou 'ga upe etee futat. Nojopy'ruarũi 'awamũ pênemiapoa. Teepap ja'wyja'wy— 'jau ywagipewara 'ga jee.

¹² A'eramũ Jejuí 'ga 'jau jee nũ:

—Pe'je pejeapyakau jeje'eg are. Nojeporomukui futari nipo je tewau nũ. Pênekwawera repya nipo je erawau pẽ mepyau, pênemiapofera mepyau— 'jau 'ga jee. ¹³ —Je futat 'ã ywy apoe'emaue ako ma'ea. Mama'e teepaw ire miamũ futat je rekoí. Je mama'e aapo ikue. A'eramũ je futat imateepapa nũ— 'jau 'ga jee.

¹⁴ —Ekõãĩ nipo ojepirei ma'e 'gã, jery pyu ojepirei ma'e 'gã. Aipo 'gã nipo y'wa 'wau. “Aga y'wa 'wara ajemogyau nakwaparimũ ete rũi” 'jawa y'wa 'wau. Jarejuwarete 'ga 'wyrarete pe nipo 'gã awau osou 'gã 'wyrarete osoma rokware rupi— 'jau Jejuí 'ga jee. ¹⁵ —A'ere ijepireje'ema 'gã nosei futari. Mama'e tywera apoara 'gã, mama'eukwaawa 'wyriara

pājē pyu ipājāgaip ma'e 'gā, wemirekoe'em are ako ma'e 'gā, omene'em are ako ma'e 'gā, oporojuka ma'e 'gā, maira'me a'agaw are oryp ma'e 'gā, i'me ma'e 'gā. Mīmēra 'gā osowe'em futat Janeruwarete 'ga 'wyrarete pe. Muku 'gā oi ajemogyau 'ga 'wyrarete awi — 'jau Jejui 'ga jee.

¹⁶—Je te 'ā Jejujamū. Ywagipewara 'ga amū amono teje'ega mome'waukaa pē nupe, tejerowiaaramū pē nupe. Je Davi 'ga juapyrera. Je jaytata ku'ema reruara 'jawewara— 'jau Jejui 'ga.

¹⁷Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'jau Karupa'mī 'jawewara 'ga remirekorama ēē retee:

—Ere ejua!

Jejui 'ga je'ega renupara 'gā nanē 'jau:

—Ere ejua!

I'yuwei ma'eramū pe'je pejejua. “'Aga 'yrykuara 'gā ajemogy nakwaparimū ete rūi” 'jawa petykut. A'eramū pēē pejejemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimū ete rūi. Aipoa 'ya Janeruwarete 'ga imonou 'y emut ara jee” 'jara 'gā nupe. Nepemonoi ka'aranūia 'y muawamū. Janeruwarete 'ga omono ekoete te futat enūinara 'gā nupe.

¹⁸Je Juānamū. Mama'e a'jea futat je amome'u pē nupe, Jejui 'ga je'ega renuparamū pē nupe. Jeje'ega etee pemome'u pejejaupe. Irāinān kasi pemome'u pejejaupe ne. Irāinān pēē imome'uramū nipo Janeruwarete 'ga pē nereko tyweretei ikwasiaripyrer imū etee. ¹⁹'Gā imome'upawe'emamū 'aga y'wa Janeruwarete 'ga i'waukare'ema futat 'gā nupe, “'aga y'wa 'wara 'gā ajemogy nakwaparimū ete rūi” 'jawa 'waukare'ema 'gā nupe. Aipo 'gā nosei futari Janeruwarete 'ga 'wyrarete pe.

²⁰A'eramū imome'u katuara 'ga 'jau:

—A'jea futat. Anurenure'i nipo je oi nū— 'jau 'ga.

A'eramū je 'jau 'ga upe:

—Ere ejua, ki Jejui. Ene te 'ā ore'wyrarareteretea— 'jau je 'ga upe.

²¹Janejararete 'ga Jejui 'ga resagea pē nerekoa je afutat.

Kweramū tejemiesagera mome'ua.